

Notes du mont Royal

www.notesdumontroyal.com

Cette œuvre est hébergée sur « *Notes du mont Royal* » dans le cadre d'un exposé gratuit sur la littérature.

SOURCE DES IMAGES
Google Livres

HOMERI OPERUM

TOMUS ALTER.

ODYSSÆA,

Adjectis etiam

BATRACHOMYOMACHIA,
HYMNIS,

ET CÆTERIS OPUSCULIS.

*ex libris
clavici
anno domini*

*Petri Ch
S. Pauli
1750*

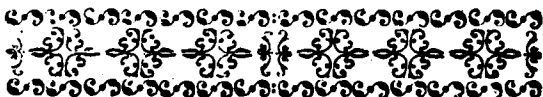
PARISIIS, •

Apud Viduam BROCAS, viâ Jacobæâ,
sub Signo Capitis Sancti Joannis.

M. DCC. XLVII.
CUM PRIVILEGIO REGIS.

Kayerische
Staatsbibliothek
München

HOMERI
ODYSSEA.

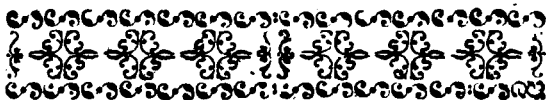
Τ' Π Ο' Θ Ε Σ Ι Σ

ΤΗ' Σ Ο' Δ Τ Σ Σ Ε Ι Α Σ Α. ΤΟΥ' Ο' ΜΗ' ΡΟΥ' ΡΑΨΩΔΙΑΣ.

Ο Εὖν ἀγορῇ γίνεται περὶ τῷ ἔ' Ὀδυσσεύϊ εἰς Ἰθάκην
 περιφθνήσκει δὲ τῆς Καλυψέως νόστον· μεθ' ἣν ἡ Ἀθηναΐς εἰς
 Ἰθάκην παρεγγίνεται πρὸς Τηλέμαχον, ὁμοιωθεῖσα Μέντη
 βασιλεῖ Ταυρίῳ. γενεῶν δὲ ὁμιλίας, παρενίσταται ἡ Ἀθηναΐς
 Τηλέμαχον παρεγγίνεσθαι διὰ τὴν τῷ πατρὸς ζήτησιν, εἰς Πύλον
 μὲν, πρὸς Νέστορα, εἰς Σπάρτην δὲ πρὸς Μενέλαον ἀπαίρει,
 ἔμψασιν δὲ αὖς οὗτος εἶπεν. καὶ τῷ μνηστήρῳ γίνεται εὐσυχία.

Ἄλγεα, θεῶν ἀγορῇ, Ὀδυσσῆϊδι Παλλάδι θάρσος.

- ἌΝΔΡΑ μοι ἔννεπε μῦσα πολύτροπον, ὃς μάλα
 πολλὰ
 Πλάγχθη, ἐπεὶ Τροίης ἱερὸν πτολίεθρον ἔπευσε·
 Πολλῶν δ' ἀνθρώπων ἴδεν ἄστια, καὶ νόον ἔγνω.
 Πολλὰ δ' ὅγ' ἐν πόντῳ πάθεν ἄλγεα ὃν κατὰ θυμὸν,
 Ἄρνυμ' ἦν τε ψυχὴν καὶ νόστον ἐταίρῳ.
 Ἄλλ' ἔειπ' ὥς ἑτάρεσσι ἔρυσσάτο ἱμῆρος περ.
 Αὐτῶν γὰρ σφετέρεσσιν ἀτασθαλίῃσιν ὄλοντο,
 Νήτιοι, οἳ κατὰ βῆς ὑπερέειον ἡλιόιο
 Ἥϊδιον· αὐτὰρ ὁ τοῖσιν ἀρείλετο νόστιμον ἦμαρ.
 Τῶν ἀμόδιον γὰρ θεὰ Δύγατερ Διὸς εἰπέ καὶ ἡμῖν.
 Ἐνθ' ἄλλοι μὲν πάντες ὅσοι φύγον αἰπὺν ὀλεθρον,
 Οἴκῳ ἴσαν, πόλεμόν τε περιευγότες ἠδὲ θάλασσαν·
 Τὸν δ' οἶον νόστον κεχηρημένον ἠδὲ γυναῖκας,
 Νύμφη πύοντι ἔρυκε Καλυψὼ δῖα θεῶν.
 Ἐν σπείσῃ γλαυροῖσι, λιλαιομένη πόσιν τῇ.
 Ἄλλ' ὅτε δὴ ἔτ' ἦλθε περιπλομένην ἰπιαυτῶν,
 Τῷ οἱ ἐπεκλώσαντο θεοὶ οἰκόνδε νέεσθαι
 Εἰς Ἰθάκην, ἔειπ' ἔνθα περιγυμνὸς ἦεν αἰθλας·
 Καὶ μετὰ οἷσι εἰλοιοῖσι. θεοὶ δ' ἐλείπεον ἅπαντες,
 Νόστον Ποσειδάων· ὁ δ' ἀσπερχὺς μῦθαισιν
 Αὐτιδίῃ Ὀδυσσῆϊ, πᾶρ ἦν γαῖαν ἰκίεσθαι.
 Ἄλλ' ὁ μὲν Αἰθίοπας μετῴχετο πηλόβ' ἰόντας
 (Αἰθίοπας τοὶ διχρᾶ διδάσκαται ἰχθατοὶ ἀνδρῶν,
 Οἱ μὲν δυσσώμεις ὑπερέειον, οἱ δ' ἀνιόντες.)

ARGUMENTUM

LIBRI PRIMI ODYSSEÆ HOMERI.

DEorum concilium fit de Ulyſſe in Ithacam mittendo à Calypſus Inſula : poſt quod Pallas in Ithacam proficiſcitur ad Telemachum , ſimilis facta Mentæ Regi Taphiorum. Facto autem colloquio , Pallas adhortata Telemachum ut proficiſceretur ad patris inquisitionem , in Pylum quidem ad Neſtorem , in Spartam vero ad Menelaum diſcedit , indicans de ſe quod Dea eſſet , & procorum fit convivium.

A , Deorum concio , ab Ulyſſea Pallade confidentia.

VIRUM dic mihi Muſa verſutum , qui admodum multum

Jaſtatus eſt , poſtquam Trojæ ſacram urbem evertit :
 Multorumque hominum vidit urbes , & mores cognovit.
 Pluriſmoſque idem in mari paſſus eſt dolores ſuo in animo ,
 Juxta æſtimans ſuamque vitam & reditum ſociorum :
 Sed neque ſic ſervavit ſocios tametiſi cupiens.
 Sua enim ipſorum inſipientia perierunt ,
 Stulti , qui boves ſublimis ſolis
 Comederunt : ille vero eis abſtulit reditus diem.
 Hæc aliqua ex parte Dea filia Jovis dic & nobis. 10

Jam alii quidem omnes quotquot effugerant ſævam mortem ,
 Domi erant , belloque elapſi atque mari :
 Hunc ſolum reditu carentem atque uxore ,
 Nympſa veneranda detinebat Calypſo diva Dearum
 In ſpecubus cavis , cupiens maritum eſſe : 15
 Sed quando tempus venit volventibus annis ,
 Quo ei deſtinaverunt Dii domum redire
 In Ithacam , neque tum immunis erat à laboribus ,
 Etiam inter ſuos amicos. Dii vero miſerebantur omnes ,
 Præter Neptunum : qui indefinenter irascebatur 20
 Divino Ulyſſi , antequam ſuam in terram veniſſet.
 Sed ille quidem Æthiopus acceſſerat longe ſemotos :
 (Æthiopus qui biſariam diviſi ſunt , ultimi hominum ,
 Alii quidem occidentalis ſolis , alii vero orientalis ,)

A ij

- 25 Ἀντίων ταύρων τε καὶ ἀργυρῶν ἱκατόμβης.
 "Εὐθ' ὅγε τίρπντο δαίτι παρήμῳ· οἱ δ' ἤδη ἄλλοι
 Ζητὸς ἐνὶ μεγάροισι Ὀλυμπίον ἀδελφοὶ ἦσαν.
 Τοῖσι δ' μύδων ἦρχε πατήρ ἀνδρῶν τε θεῶν τε·
 Μῆσατο γὰρ κατὰ θυμὸν ἀμύμῳ Ληϊάδοιο,
- 30 Τὴν δ' Ἀγαμέμνονίδης τηλεκλυτὸς ἔκταν' Ὀρέης.
 Τῷ δ' ἐπιμνηδαῖς, ἐπὶ ἀθανάτοισι μετῆδα,
 "Ω πόποι, οἶον δὴ νῦν θεὸς βροτοὶ αἰτιόωνται,
 Ἐξ ἡμῶν γάρ εἰσι κακ' ἱμῶν· οἱ δ' κ' αὐτοὶ
 Σφῶσιν ἀπαδαλίσκιν ὑπὲρ μέσσην ἄλγ' ἔχουσιν.
- 35 "Ὡς κ' ἰὼν Ληϊάδ' ὑπὲρ μέσσην, ἀτρίδαο
 Ἰὴμ' ἀλοχον μνηστῆν, ἥ δ' ἔκτανε νοστήσαντα,
 Εἰδὼς αἰπὺν ὀλέθρον· ἐπὶ σφῶ οἱ εἰπεύον ἡμῖς.
 Ἐρμῖαν πῶμφαντες εὐσκοποὶ ἀρριφόντην,
 Μῆτ' αὐτὸν κτείνων, μήτε μνάσασθαι ἀκούειν.
- 40 Ἐκ γὰρ Ὀρέησιν τίσις ἵαται Ἀτρίδαο,
 Ὀππότεν ἂν ἰδῶσιν τε κ' ἦς ἱμῖνεται αἴης.
 "Ὡς ἔραθ' Ἐρμῖας· ἀλλ' ἔφρνας Ληϊάδοιο
 Πιῖθ' ἀγαθὰ φρονέων· ἵν' δ' ἀθρόα πάντ' ἀπέτισα.
 Τὸν δ' ἡμῖβειτ' ἐπύτα θεὰ γλαυκῶπις Ἀθήνη,
- 45 "Ὡ πατέρ' ἡμέτερε Κρονίδη, ὕπατε κτερόντων,
 Καὶ λίην κύνος γε τοιόχ' οἰκίῳ κῦτα ὀλέθρῳ.
 "Ὡς δ' ὀδύετο κ' ἄλλ' ὅτις τοιαῦτα γε ρίξει.
 Ἄλλα μοι ἄμρ' Ὀδυσῆϊ δαΐζοντι δαίται ἕτορ
 Δυσμῆρ, ὅς δ' ἠδ' ἄει δαῖτα ἀπο πώματα πάχ'.
- 50 Νῆσ' ἐν ἀμφιρύτῃ, ὅθι τ' ὀμφαλὸς ἐστὶ θαλάσσης,
 Νῆσ' ἐν δινδρέατα· θεὰ δ' ἐν δώμασι ταίφ'
 Ἀτλαντὶ θυγάτηρ ὀλόεσσι, ἐστὶ θαλάσσης
 Πάσης κένθρα ὕδιν, ἔχ' δέ γε κίονας αὐτὸς
 Μακρὰς, αἱ γαῖαν τε κ' ἕρπον ἀμφὶς ἔχουσι.
- 55 Τῷ θυγάτηρ δύστηνον ὀδυρόμενον κατεμήκ'·
 Αἰεὶ δ' μαλακοῖσι κ' αἰμυλίῃσι λόγοισι
 Θέλγ' ἔπος Ἰθάκης ἐπιλήσεται· αὐτὰρ Ὀδυσσεύς
 Τίμ' κ' καπνὸν δ' οδοδρόσκοντα νοῆσαι
 Ἦς γαῖης, θανέων ἱμῖνεται. εἰ δέ νῦν σέο περ
- 60 Ἐντρέπεται φίλον ἕτορ Ὀλύμπιε, κύντ' Ὀδυσσεύς
 Ἀργείων παρὰ νηυσὶ χαρίζετο ἱερὰ ρίζων
 Τροίην ἐν εὐρείῃ; τί νῦν οἱ πόσον ὠδύσασο Ζεῦ;
 Τὴν δ' ἀπαμειβόμεν' ἀποσείειν νεκροχρεμέτα Ζεὺς,
 Τέκνον ἐμὸν, ποσσὶν σε ἐπ' οὖρον ἔκ' ὀδύτων;
- 65 Πῶς ἂν ἐπειτ' Ὀδυσσεύς ἐγὼ θείω λαοείμῳ;
 Ὅς πῶς μιν νόον ἐστὶν κροτῶν, πῶς δ' ἐστὶν θεοῖσιν
 Ἀθανάτοισιν ἔδρακε τοὶ κροτῶν ἐμὸν ἔχουσιν.
 Ἀλλὰ Ποσειδάων γαῖοχ' ἀσκέλες αἶψιν
 Κύκλωσ' ἐκχέλωται, ἐν ὀφθαλμῷ ἀλάσσειν,
- 70 Ἀγνίφειν Πολύφημον, ὅς κεῖται ἐστὶ μέγιστον.

Adfuturus taurorumque & agnorum sacrificio.
Hic ille delectabatur convivio assidens: at alii jam
Jovis in regia Olympii congregati erant.
His autem sermones cepit pater hominumque Deorumque:
Recordabatur enim in animo eximii Ægisti;
Quem Agamemnonides inclytus occiderat Orestes:
Hujus ille recordatus inter immortales orationem habuit:

25

30

Papæ, ut scilicet Deos mortales culpant.
Ex nobis enim aiunt mala esse: qui tamen ipsi
Sua insipientia præter fatum calamitates habent.
Quemadmodum & nunc Ægistus præter fatum, Attriæ
Duxit uxorem sponsam, ipsumque occidit reversum,
Gnarus gravis exitii, quoniam illi prædiximus nos,
Mercurium mittentes speculatorem Argicidam,
Neque ipsum occide, nec duc ejus uxorem.
Ex Oreste enim erit ultio Attriæ,
Postquam pubuerit & suam desiderabit ditionem.
Sic ait Mercurius: sed non mentem Ægisti
Persuasit bona meditans: nunc cumulata omnia luit.

40

Huic respondit postea Dea cæsia Pallas:
O pater noster Saturnie, summe Regum,
Et admodum ille quidem decenti jacet morte:
O si pereat & alius quicumque talia fecerit.
Verum mihi pro Ulyssæ bellicoso cruciatur cor
Infelice, qui jam diu procul ab amicis calamitates patitur
Insula in circumflua, ubi umbilicus est maris,
Insula sylvestra: Dea vero intra domum habitat
Atlantis filia multiscii, qui maris
Omnis profunditates novit, sustinet autem columnas ipse
Longas, quæ terramque & cælum determinant:
Ejus filia infortunatum lugentem detinet:
Semper enim mollibus & dulcibus sermonibus
Demulcet, ut Ithacæ obliviscatur: verum Ulyssæ
Cupiens vel fumum exilientem videre
Sue terræ, mori cupit: neque tibi tandem
Commovetur tuum cor Olympic. Nonne Ulysses
Argivorum apud naves gratificabatur sacrificando
Troja in lata? quid illi tantum irasceris o Jupiter?

45

55

55

60

Hinc respondens alloquutus est nubium congregantium Jupiter:
Mea filia, qualis tibi sermo excidit septo dentium?
Quomodo unquam ego Ulyssis divini obliviscerer?
Qui & mente supra mortales est, & supra cæteros sacra Diis
Immortalibus dedit qui cælum latum habitant?
Sed. Neptunus terram continens gravissime semper
Ob Cyclopem irascitur, quem oculo excæcavit,
Patrem Deo Polyphemum, cujus robur est maximum

65

70

Πᾶσι Κυκλάωσι· Θόσσα ἤ μιν τέκε νύμφη·
Φόρμυτ'· θυγάτηρ ἄλως ἀπρυγέτοιο μέδοντ',
Ἐν σπῶσι γλαυροῖσι Ποσειδάωνι μιγνύσα.
Ἐκ τῆ δὲ Ὀδυσῆα Ποσειδάων ἐνοσίχθων

75 Οὔτι κατακτείνῃ, πλάζῃ δ' ὀπὸ πατρὶδ' αἰνέ·
Ἄλλ' ἀγέθ', ἡμεῖς οἶδε περιφραζόμεθα πάντες
Νόστον, ὅπως ἔλθῃσι, Ποσειδάων ἢ μεθυσθῇ
Ὅν χόλον· ἢ μὲν γάρ τι δυησέται ἀντία πάντων
Ἀθανάτων, αἰκνῇ θῶν ἰεῖδανίμῃ οἱ.

80 Τὸν δ' ἡμιβέτ' ἔπειτα θεὰ γλαυκῶπις Ἀθήνη·
ὦ πάτερ ἡμέτερε Κρονίδη, ὕπατε κριόντων,
Εἰ μὲν δὴ νῦν τῆτο εἶλον μακάρεσι θεοῖσι,
Νεστήσασα Ὀδυσῆα δαίεσσα ἐνδὲ δόμονδε,
Ἑρμείαν μὲν ἔπειτα διάκτορον Ἀργυφόντην

85 Νησον ἐς Ὀγυθίην ὀτρύνειν, ὅρα τάχιστα.
Νύμφη ὑπλοκάμῃ ἐπὶ νημερτία βυλῇ,
Νέστον Ὀδυσῆα ταλασίεσσιν, ὥς κε νήπτα·
Αὐτὰρ ἐγὼν Ἰθάκην δ' ἐσιλεύσομαι, ὅρα οἱ σπῶν
Μάλλον ἐποτρύνω, καὶ οἱ μῦθ' ἐν φρεσὶ θείω,

90 Εἰς ἀγορὴν καλέσαντα κερηκομύωντας Ἀχαιῆς,
Πᾶσι μνηστῆσιν ἀπεινέμεν, οἷτέ οἱ αἰεὶ
Μῆλ' ἀδινὰ σφάζουσι, καὶ εἰλίποδας ἱλίκας βῆς.
Πέμπω δ' ἐς Σπάρτην τε καὶ ἐς Πύλον ἡμαδίεντα,
Νέστον πευσίμεντι πατρὸς φίλῃ, ἣν περ ἄκυσσιν,

95 Ἥδ' ἵνα μιν κλέῃ ἰδὼν ἐν ἀνδράποισιν ἔχησιν.

Ὡς εἰπὼς, ὑπὸ πτεσὶν ἰδύσατο καλὰ σέδιλα,
Ἀμφερόστια, χρύσεια, τὰ μιν φέρον ἡδὺ ἰφ' ὕμνῃ,
Ἥδ' ἰσ' ἀπίεσσα γαῖαν ἄμα πνοιῆς ἀνέμοιο·
Εἴλετο δ' ἄλκιμον ἦχ'· ἀκαχλύνον ὅξ' ἑ χαλκῷ,

100 Ρεῖδ' ὅν, μήλα, σιβάρεν, τῷ δαμνητοὶ σίχας ἀνδρῶν·
Ἦρώων τοῖσιν τε κοτίσσεται ὀβριμοπάτηρ·
Βῆ δ' κατ' ἐλύμπιοι καρήνεν αἶψα·

Στῆ δ' Ἰθάκης ἐνὶ δῖρῃ, ἐπὶ προθύροισι Ὀδυσῆα,
Οὐδ' ἔσ' αὐλείῃ· παλάμῃ δ' ἔχει χάλκειον ἦχ'·

105 Εἰδόμεν ξείνῃ Ταρίων κηῖται Μέντη.

Εὖρε δ' ἄρα μνηστῆρας ἀγένορας· οἱ μὲν ἔπειτα

Ἰκατοῖσι περπατῶσι θυρῶν θυμὸν ἱερπὸν,

Ἥδ' οἱ ἐν ρινοῖσι βῶν ὥς ἔπτανον αὐτοί.

Κήρυκες δ' αὐτοῖσι καὶ ὀτρυνεὶ θεράποντες,

110 Οἱ μὲν ἄρ' οἶνον ἔμισγον ἐνὶ κρητῆρσι καὶ ὕδωρ,

Οἱ δ' αὐτὲ σπώγοισι πολυτήρητοισι τραπέζας

Νέζον, καὶ περσίδεντο, ἰδὲ κρέα πολλὰ δατιῦντο·

Τὴν δ' πολλὸν περσίδ' ἰδε Τηλέμαχ' ἡτοῖς

Ἦτο γὰρ ἐν μνηστῆρσι εἶλον τετιμῆναι ἥτορ,

115 Ὅσ' οὐδ' ὅτ' πατέρ' ἰδὼν ἐνὶ φρεσὶν, εἴποδεν ἔλθ'·

Μνηστῆρον γὰρ μὲν σπείδασιν κατὰ δώματα θείη,

Intet omnes Cyclopos : Thoosa autem eum peperit Nympha,
Phœrcynis filia maris infructuosi Regis ,
In specubus cavis Neptuno mixta.

Ex eo tempore Ulysseni Neptunus terræ quassator
Neutiquam occidit , sed errabundum arceat à patria terra. 75
Sed agite , nos ipsi dispiciamus omnes
Reditum , ut redeat , Neptunus autem omittat
Suam iram : neque enim quicquàm poterit contra omnes
Immortales , invitis Diis contendere solus.

Huic respondit deinde Dea cæssa Minerva : 80
O pater noster Saturnie , supremæ regnantium ,
Si quidem nunc hoc gratum beatīs Diis ,
Redire Ulysseni prudentem ad suam domum ,
Mercurium quidem jam internuncium Argicidam
Insulam in Ogygiam jubeamus ire ut celerrime 85
Nymphæ cirratae edicat certum consilium ,
Reditum Ulyssis fortis , uti redeat :
At ego in Ithacam proficiscar , ut ei filium
Magis excitem , & illi robur in præcordiis ponam ,
Ut in concionem vocatis comatis Achivis , 90
Omnibus procis interdicit , qui ei semper
Pecora plurima mactant , & flexipedes nigras boves.
Mittam autem in Spartam & in Ilylum arenosam ,
Reditum sciscitaturum patris chari , sicubi audierit ,
Atque ut eum gloria insignis inter homines habeat. 95

Sic fata , pedibus subligavit pulchra talarina ,
Immortalia , aurea , quæ ipsam ferebant tam super mare:
Quam super ingentem terram simul cum flatibus venti :
Sumpsit autem fortem hastam , acuminatam acuto ære ,
Gravem , magnam , validam , qua domat acies virorum 100
Heroum quibus utique irascitur forti patre nata ;
Descendit autem ab Olympi verticibus ruens :
Stetitque Ithacæ in populo , ad vestibulum Ulyssis ,
In limine aulæ : manu autem tenebat æream hastam ,
Similis hospiti Taphiorum duci Mentæ. 105
Invenit autem procos superbos : qui quidem tum
Calculis ante januam animum oblectabant ,
Sedentes in pellibus boum quos occiderant ipsi.
Præcones autem ipsis & prompti famuli ,
Alii quidem vinum miscebant in crateribus & aquam , 110
Alii rursus spongiis multiforis mensas
Abstergebant , & proponebant , atque carnes multas dividebant.
Hanc vero longe primus vidit Telemachus Deo similis :
Sedebat enim inter procos suo cruciatus corde ,
Cernens patrem eximium in mente , si alicunde veniens 115
Læcorum quidem dispersionem per domos faceret ,

[illegible]

Honorem autem ipse haberet, & bonis suis imperaret.

Hæc cogitans, procis adfidens, vidit Palladem:

Ivitque recta foras, indignatus est autem animo

Hospitem diu ad januam stare: prope autem adstans 120

Manum prehendit dextram, & accepit æream hastam:

Et ipsam compellans verbis velocibus allocutus est:

Salve hospes, apud nos amice accipieris, at deinde
Cœna pastus loquere quid tibi opus sit.

Sic fatus præibat, ipsaque sequebatur Pallas Minerva: 125

Illi vero cum jam intra domum essent excelsam,

Hastam quidem statuit ferens ad columnam longam,

Intra armarium bene positum, ubi utique aliæ

Hastæ Ulyssis fortis stabant multæ:

Ipsam vero in thorum collocavit ducens, stragulum substernens; 130

Pulchrum, ingeniose factum, sub autem pedibus scabellum erat.

Ipseque sellam apposuit variegatam, seorsum ab aliis

Procis, ne hospes offensus tumultu,

Convivium fastidiret, cum superbis conversans,

Atque ut ipsum de patre absente interrogaret. 135

Aquam vero ancilla ex gutto infundebat ferens

Pulchro, aureo, super argenteum lebetem,

Ad lavandum: juxta autem politam stravit mensam.

Panem vero verecunda proma apposuit ferens,

Fercula multa addens, largiens de præsentibus. 140

Coquus autem carnium lances apposuit tollens

Omnigenum, ipsis etiam apponebat aurea pocula.

Præco etiam eos sedulo obibat vinum fundens.

Ingressi autem sunt proci superbi: qui continuo quidem

Ordine sedebant per sedilia thoroſque: 145

His vero præcones quidem aquam in manus fundebant,

Panem autem ancillæ acervabant in canistris,

Illi autem ad edulia appolita parata manus porrexerunt.

Pueri vero crateres ad summum impleverunt potu.

Sed postquam potus & escæ amorem dimiserunt. 150

Proci, ipsis quidem alia in mente curæ erant,

Cantus saltatioque: (hæc enim sunt ornamenta convivii)

Præco autem in manus cytharam perpulchram posuit

Phemio, qui sane canebat inter procos necessitate:

Ille tamen fides pulsans præludebat ut scite psalleret. 155

At Telemachus alloquutus est glaucis oculis insignem Pallade

Prope adprensens caput, ut ne audirent alii:

Hospes ehare, num etiam mihi irasceris ob id quod dixero?

His quidem hæc curæ sunt, cithara & cantus,

Facile: quoniam alienum cibum impune absumunt 160

Viri cujus jam alicubi alba ossa putrescunt imbre,

Jacentia in continente, aut in mari fluctus volvit:

Εἰ κύνον γ' Ἰθάκην ἢ ἰδίατο νοσήσαντα ;
 Πάντες κ' ἀρῆσαιατ' ἐλαφρότεροι σόδας ἦ)

- 165 Ἡ ἀρῆσιότεροι χρυσαῖο τέ ἰδὴνός τε.
 Νῦν δ' ὁ μὲν ὡς ὑπόπλωε κακὸν μῦθον , εἰδέ τις ἡμῖν
 Θαλπωρὴ , ἐπὶ τῆς ἐπιχθονίων ἀνδραγαθῶν
 Φυσὶν ἐλευσιδαί . τὴ δ' ὥλετο νόστιμον ἡμῶν .

- 170 Ἀλλ' αἶψα μοι τόδε εἰπὲ καὶ ἀτρεκέως καταλέξον ,
 Τίς , σόθεν εἰς ἀνδρῶν ; σόδι τοι σόλις ἡδὲ τακῆς ;
 Ὅπποιός δ' ἐπὶ νῆος ἀφίκεο ; πῶς δέ σε ταῦται
 Ἦγαγον εἰς Ἰθάκην ; τίνες ἑμῶμαι εὐχετόωνται ;
 Οὐ μὲν γάρ τι σε πείζον οἶομαι ἐνθάδ' ἰκιάσθαι .
 Καί μοι τὰτ' ἀγόρευσον ἐντύμῳν , ὅρ' εὖ εἶδῶ

- 175 Ἦε νῆον μαδίπεις , ἢ καὶ πατερός εἰσι
 Εὖν . ἐπεὶ πολλοὶ ἴσαν ἀνέρες ἡμέτερον δῶ
 Ἄλλοι , ἐπεὶ κύν . ἐπίστροφ . ἦν ἀνδραγαθῶν .

- Τὸν δ' αὖτε προσέειπε θεὰ γλαυκῶπις Ἀθήνη ;
 Τοὶ γὰρ ἐγὼ τοι ταῦτα μάλ' ἀτρεκέως ἀγορεύσω ,

- 180 Μέντης Ἀρχιγιάλειο δαίφρον . εὐχομαι ἦ)
 Τίος , ἀτὰρ Ταρίοισι φιληρότμοισιν ἀνάσσει .
 Νῦν δ' ἄγε ξύν νῆϊ κατὰλυθον ἡδ' ἰτάσθῃσι ,
 Πλέων οἶνοπα σόντον ἐσ' ἀλλοδρόμους ἀνδραγαθῆς ,
 Ἐς Τιμίσην μετὰ χαλκόν . αἶψα δ' αἰδῶνα σίδηρον .

- 185 Νῆος δέ μοι ἡδ' ἔσκηεν ἐσ' ἀγρῷ νόστοι σόλη ,
 Ἐν λιμῶνι Ρεΐθρῳ , ὑπὸ Κηῶν ὕληντι .
 Εὖναι δ' ἀλλήλων πατερός εὐχόμεν ἦ)
 Ἐξ ἀρχῆς , ἐπὶ τῆς γέροντ' εἰρημῇ ἐπικλῶν
 Λαίρτην ἥρωα . ἢ ἐκίτι ρασὶ σόλινδῃ

- 190 Ἐρχεσθ' , ἀλλ' ἀπάνευθεν ἐσ' ἀγρῷ σήματα σάχων
 Γρηὶ σὺν ἀμριτόλῳ , ἢ οἱ βροσίν τε σόσιν τε
 Παρτιβῆ , εὖτ' ἂν μιν κάματ' . κατὰ γυνὴ λάβῃσι ;
 Εἰσὺζοντ' ἀνὰ γυνὸν ἀλωῆς οἰνοπέδοιο .
 Νῦν δ' ἤλθον . δὴ γάρ μιν ἔραγτ' ἐπιδήμιον ἦ)

- 195 Σὸν πατέρ' . ἀλλὰ νῦ τὸν γε θεοὶ βλαπτασι κελεύθει
 Οὐ γάρ σκε τέθνηκεν ἐπὶ χθονὶ δῖῃ . Ὀδυσσεύς ,
 Ἄλλ' ἔτι σκε ζῶς κατερύκεται εὐρὺ σόντων ,
 Νῆσῳ ἐν ἀμριρῦτῃ . χαλεποὶ δέ μιν ἄνδρες ἔχουσιν .
 Ἀχαιοί , οἳ σκε κύνον ἐρικανόσσω αἰέοντα .

- 200 Αὐτὰρ νῦν τοι ἐγὼ μαντεύσομαι ὡς ἐνὶ θυμῷ
 Ἀθανάτοιο βάλ्लεσι , καὶ ὡς τελείωσαι οἶα ,
 Οὐτέ τι μάντις εἶπεν , εἴτ' οἰωνῶν σάφα εἰδός .
 Οὐτι ἔτι δηρὸν γε φίλης ἀσπὸς πατερός αἴης
 Ἔσεται , εἰδ' ἐπὶ τῆς σιδήρεα δέσματ' ἔχῃσι .

- 285 Φερέσσεται ὡς κε κένται , ἐπεὶ πολυμήχανός ἐστιν .
 Ἀλλ' αἶψα μοι τόδε εἰπὲ καὶ ἀτρεκέως καταλέξον ,
 Εἰ δὴ ἐξ αὐτοῖο τόσ' . σάεις εἰς Ὀδυσσῆ .
 Αἰνῶς γὰρ κεραλήν τε καὶ ἑμμετα καλὰ εἰσικας

Si illum utique in Ithacam viderent reversum ,
 Omnes optarent celeriores pedibus esse ,
 Quam ditiores auroque velteque . 165
 Nunc vero ille sic petiit malo fato , neque ulla nobis
 Spes est , etiam si quis terrestrium hominum
 Dicat rediturum esse : ejus enim periit reditionis dies .
 Sed age mihi hoc dic & indubitate enarra ,
 Quis , unde es hominum ? ubi tibi urbs atque parentes ? 170
 Quali autem in navi advenisti ? quo pacto te nautæ
 Duxerunt in Ithacam ? quinam esse se profitentur ?
 Neque enim ullo pacto te peditem existimo huc venisse :
 Et mihi hoc dic vere , ut bene cognoscam
 An recens venisti , an tu etiam paternus es 175
 Hospes : quoniam multi adibant viri nostram domum
 Alii , nam & is in se convertebat studia hominum .
 Hunc rursus alloquuta est Dea cæcia Minerva :
 Enimvero ego tibi hæc perquam indubitate narrabo ,
 Mentis Anchiali bellicosi gloriæ esse 180
 Filius , cæterum Taphiis navigandi studiosis impero .
 Nunc vero huc cum navi veni atque sociis ,
 Navigans nigrum pontum ad alienæ linguæ homines ,
 In Temesem ad æs : veho autem splendidum ferrum .
 Navis autem ipsa mihi stat ad agrum ante urbem , 185
 In portu Rethro , sub Neio sylvo .
 Hospites autem invicem paternos profiteamur esse
 Ab initio , si modo senem interroges conveniens
 Laërtem heroem : quem non amplius aiunt in urbem
 Venire , sed seorsim in agro dolores pari 190
 Vetula cum ancilla , quæ illi cibumque potumque
 Appenit , quandocumque ei languor membra invadit ,
 Reptantem per fertilissima soli viniferi .
 Nunc autem veni : nam ipsum aiebant jam apud suos esse
 Tuum patrem : sed eum Dii impediunt in itinere . 195
 Non enim adhuc mortuus est super terram divinus Ulysses ,
 Sed adhuc alicubi vivus detinetur in lato ponto ,
 Insula in circumflua : sævi autem ipsum viri detinent
 Agrestes , qui alicubi illum arcent invitum . 200
 Porro nunc tibi ego vaticinabor quemadmodum in animo
 Immortales suggerunt , & quemadmodum perfectum iri puto ,
 Neutiquam vates cum sum , neque auguriorum clare peritus :
 Non jam diu chara à patria terra
 Erit , neque si etiam ferrea vincula detinerent :
 Videbit ut redeat , quoniam solers est . 205
 Sed age mihi hoc dic & indubitate enarrato ,
 Num ex ipso tantus filius sis Ulyssæ ,
 Vehementer enim & capite & oculis pulchris similis es

- Κείνῳ· ἵσται θάμα· τοῖον ἑμισγόμεθ' ἀλλήλοισι
 210 Πρίν γε ἅ ἱς Τρώϊν ἀναβήμεναι, ἐνθά περ ἄλλω
 Ἀργείων οἱ ἄριστοι ἔβαν κοίλῃς ἐνὶ θυσὶν·
 Ἐκ τῶδ' ἔτ' Ὀδυσῆα ἐγὼν ἴδον, ἔτ' ἡμέ κεινῷ
 Τὴν δ' αὖ Τηλέμαχ' ἀπεντυμύθη· ἀντίον κῆδον,
 Τοὶ γὰρ ἐγὼ τοι ξύνει μάλ' ἀτρικίως ἀγορεύσω,
 215 Μήτηρ μὲν τ' ἡμέ ρησι τέ ἔμμεναι· αὐτὰρ ἐγὼ γε
 Οὐκ οἶδ'· ἢ γάρ ποτε τις εἴη γόνον αὐτοῖς ἀνέγνω.
 Ὡς δὲ ἐγὼν ὄρελον μάκαρ' οὐδ' αὖτε θυμὸν ἐμὸν
 Ἀνέρ', ὃν κτεάτεσσιν εἰς ἐπὶ γῆρας ἔπειμι.
 Νῦν δ' ὅς σε δοτρίμωτα γένητο θυγῶν ἀνδρόπων,
 220 Τέ μ' ἐκ ρασὶ γινέσθαι· ἐπεὶ σὺ με τέτ' ἐρήνεις.
 Τόν δ' αὖτε προσέειπε δια γλαυκῶπις Ἀθήνη·
 Οὐ μὲν τοι γένῃ γι· Διοὶ γὰρ ταῦτοισιν ὀπίσσω
 Θῆκαι· ἐπεὶ σέ γε ταῖσιν ἐγίνετο Πηλεόπεια.
 Ἀλλ' αἶψα μοι τόδ' εἰπὲ καὶ ἀτρικίως καταλέξον,
 225 Τίς θάεις, τίς ἢ ὅμιλ' ὅδ' ἔπλετο, τίπτε δέ σε χρεώξῃ
 Εἰλαπνίῳ, ἢ γάρ μιν; ἐπεὶ ἐκ ἔσαν· τάδε γ' εἴην·
 Ὡς μοι ὑβρίζοντες ὑπερβιάσθαι δοκέουσι
 Δαίνυσθαι κατὰ δῶμα, νημεσιπασσὶν κεν αἶψα
 Λίχτα πτόλ' ὄρεσιν, ὅς τις πινυτός γε μετέλθοι.
 230 Τὴν δ' αὖ Τηλέμαχ' ἀπεντυμύθη· ἀντίον κῆδον
 ἔειπ', ἵσται ἄρ' δὴ ταῦτά μ' ἀνείρας καὶ μετ' ἑταίρων
 Μίλλειν μὲν ποτε οἶκ' ὅδ' ἀργυροῖς καὶ ἀμύμων
 Ἐμμεναι, ὅρ' ἔτι κεινῷ κτήρ' ἐπιδήμιον·
 Νῦν δ' ἐτέρως ἰδάλοντο Διοὶ, κακὰ κητιόωντες,
 235 Οἱ κείνον μὲν αἶσαν ἐποίησαν πῶτε πάντων
 Ἀνθρώπων· ἐπεὶ ἔκ τε θανόντι περ ὅδ' ἀπαχοίμην·
 Εἰ μετὰ οἷς ἐτάροισι δάμνη Τρώων ἐνὶ δήμῳ,
 Ἦε φίλων ἐν χερσὶν, ἐπεὶ πόλεμον πολύπνευσ·
 Τῶ κεν οἱ τύμβον μὲν ἐποίησαν Παναχαιοί,
 240 Ἦδ' ἐκ καὶ ἡ παῖδ' ἔμεγα κλέος ἤρατ' ὀπίσσω·
 Νῦν δέ μιν ἀκλῶς ἀρπυιάς ἀνιρείφαντο·
 Οἷχε' ἀφ' ὧν, ἄπυσ', ἡμοὶ δ' ἡδύνας τε γόνος καὶ
 Κάλλιππην· ὅδ' ἔτι κείνον ὀδυρόμενον ἐναγίζω
 Οἷα, ἐπεὶ γὰρ μοι ἄλλα Διοὶ κακὰ κείδ' ἐταυξάν.
 245 Ὅσσοι γὰρ νήσοισιν ἐπικρατέουσιν ἄριστοι,
 Δελιχίῳ τε Σάμῃ τε καὶ ὕληντι Ζακύνθῳ,
 Ἦδ' ὅσσοι κρανέην Ἰθάκην κατακοιρανέουσι,
 Τῶσσι μητέρ' ἑμὴν μνῆνται, τρύχουσι δ' οἶκον.
 Ἦ δ' ἔτ' ἀρνείται συγχεῖν γάμον, ἔτε τελευταῖον
 250 Πῶσσι δύναιται· τοὶ δ' ὀδυνάσθαι ἴδοντες
 Οἷον ἑμὸν· τάχα δὲ με διαρραίσουσι καὶ αὐτόν.
 Τὸν δ' ἐπαλαστήσασα περσυνῶσα Παλλὰς Ἀθήνη,
 Ὡς ὅππῃ, ἢ δὲ πολλὸν ὀδοιχομένη Ὀδυσσεύῳ
 ὄμει, ὃ καὶ μετῴρουσιν ἀντιθέει χυμῶς ἐρήν.

Illi : nam frequenter , sicuti nunc , nos invisibamus invicem .
Antequam ille in Trojam conscenderet , quo utique alii 210
Græcorum optimates ierunt cavis in navibus :
Ex hoc tempore neque Ulyssem ego vidi , neque me ille .

Hanc rursus Telemachus prudens alloquebatur :

Enimvero ego tibi , ô hospes , perquam indubitate enarrabo ,
Equidem mater ait me ejus esse : ast ego 215
Nescio , non ne ullo pacto quisquam suum parentem ipse cognovit .
O si & ego debuisssem beati alicujus esse filius
Viri , quem in suis bonis senectus invenisset :
Nunc vero qui infelicissimus est mortalium hominum ,
Ex hoc me dicunt natum esse , quoniam tu me hoc interrogas . 220

Hunc autem rursus alloquuta est Dea cælia Minerva .

Non sane tibi etiam ortum Dii ignobilem in posterum
Fecerunt , postquam te talem peperit Penelope .
Sed age mihi hoc dic & indubitate enarrato , (225
Quodnam æpulum , quæve hæc turba ? aut quid *istis* tibi opus est ?
Convivium , an nuptiæ ? quoniam haud symbolum hæc sunt :
Ita mihi supra modum contumeliose videntur
Convivari per domum , indigne ferat vir
Turpia multa videns , quicumque cordatus utique intervenerit .

Hanc vero rursus Telemachus prudens contra allocutus est , 230

O hospes , quandoquidem me hæc interrogas atque percontaris ,
Videbatur quidem quondam domus hæc dives & integra
Esse , quandiu adhuc ille vir apud nos erat :
Nunc vero aliter statuerunt Dii , mala meditantes
Qui illum quidem ignobilem fecerunt supra omnes 235
Homines , liquidem non ab mortuum utique sic lugerem ,
Si inter suos socios occisus fuisset Trojanorum in populo ,
Aut amicorum in manibus postquâ bellum egregie administrasset :
Quare ei tumultum fecissent omnes Græci ,
Atque suo filio ingentem gloriam reportasset in posterum : 240
Nunc vero ipsum sine gloria Harpyæ abripuerunt :
Periit nulli inveniendus , nulli auditus , mihi autem dolores luctum -
Reliquit : neque amplius illum lugens deffleo (que
Solum , quoniam mihi alia Dii tristitia mala struxerunt :
Quotquot enim insulis dominantur optimates , 245
Dulichioque Samoque & sylvoſa Zacyntho ,
Atque quotquot asperæ Ithacæ dominantur ,
Tot matrem meam ambiunt , atterunt autem domum .
Illa verò neque abnuir odiosas nuptias , neque finem
Facere potest : hi vero dilapidant epulantes 250
Domum meam : cito jam & me male perdent ipsum .

Hunc vicem ejus dolens alloquebatur Pallas Minerva :

Papæ , næ tu multum absentis Ulyſſis
Indiges , qui procis impudentibus manus injiciat .

- 255 Εἰ γὰρ τῶν ἐλθόντων, δόμῳ ἐν πρῶτῃσι θυρήσι
 Σταίη, ἔχον ἀνήλικα καὶ ἀσπίδα καὶ δύο δῆρε,
 Τοῖσιν ἰὼν οἶον μιν ἔγωγε τὰ πρῶτ' ἐνόησα
 Οἴκῳ ἐν ἡμετέρῳ σπύροντά τε τερπόμενον τε,
 Ἐξ Ἐρύρης ἀνιόντα παρ' Ἴλκ Μερμερίδαο,
- 260 (Ὡχίτε γὰρ κακίῃσι θεῆς ἐπὶ νηὸς Ὀδυσσεύς,
 Φάρμακον ἀνδροφόνον διζήμενος, ὅρκα οἱ εἶη
 Ἰὺς χεῖρ' αἰετ' ἀλκίφροιο· ἀλλ' ὁ μὲν ἔτι οἱ
 Δῶκεν, ἔπειτα βὰς θεὸς νημισίζετο αἶψα ἰόντας·
 Ἀλλὰ πατέρ' οἱ δῶκεν ἑμὸς· φιλέεσκε γὰρ αἰνῶς)
- 265 Τοῖσιν ἰὼν μνηστῆροισιν ὁμιλήσιν Ὀδυσσεύς,
 Πάντες κ' ἀκύμμερ' ἐπὶ γαστέρι περικράμαυς τε.
 Ἀλλ' ἦτοί μιν ταῦτα θεῶν ἐν γένεσσι κῆται,
 Ἦκεν νοστήσας ἀπατίσσειται, ἢ καὶ καὶ,
 Οἷσιν ἐνὶ μεγάροισι· σὲ δ' ἔρεξ' αἰετ' αἰῶνα
- 270 Ὅπως κεν μνηστῆρας ἀπάσσω ἐκ μεγάροιο.
 Εἰ δ' ἄγε τῶν ξυνίη, καὶ ἑμῶν ἐμπάζετο μῦθον,
 Λύμεν εἰς ἀγορὴν καλέσας ἥρωας Ἀχαιῶς,
 Μῦθον ἀντιφάσας πᾶσι, θεοὶ δ' ἐπιμάρτυροι ἴσαν·
 Μνηστῆρας μὲν ἐπὶ σφίτερας σκιδναδαὶ ἀνωχθεῖ.
- 275 Μνῆτερά δ' εἴ οἱ θυμὸς ἐφορμάται γαμίζεσθαι,
 Ἄψ' ἴτω ἐς μέγαρον πατέρος μέγα δυνάμεοιο·
 Οἱ δ' ἄρ' αὖτε γάμον τεύξουσιν, καὶ ἀρτυνεύουσιν ἑδνα
 Πολλὰ μάλ', ὅσα εἴοικε εἶλκε ἐπὶ παῖδός πεπαισθεῖ
 Σοὶ δ' αὐτῷ στυγνῶς ὑποθήτομαι, αἶκε πείθεσθαι,
- 280 Νῆ ἄρ' αὖτε ἐρίτησιν ἐύχοσιν ἥτις ἀρίστη,
 Ἐρχοο πευσσόμενος πατέρος δὴν οἰχομένοιο,
 Ἦν τις τοι εἴπῃσι βροτῶν, ἢ ὅσαν ἀκρόσῃς
 Ἐκ Διὸς, ἥτε μάλιστα φέρει κλέος ἀνδρῶποισι.
 Πρῶτα μὲν ἐς Πύλον ἔλθε, καὶ εἶρετ' Νέστορα ἴδων·
- 285 Κυθῆν δ' ἐς Σπάρτηνδε παρὰ ξανθὸν Μενέλαον·
 Ὅς γὰρ δεύτερος ἦλθεν Ἀχαιῶν χαλκοχιτώνων,
 Εἰ μὲν κεν πατέρος βίβλον καὶ νόστον ἀκρόσῃς,
 Ἦ τ' αὖν τρυχόμενος περ ἔτι τλαίης ἐνὶ αὐτῶν·
 Εἰ δέ κε τεύχεσσι τ' ἀκρόσῃς, μηδὲ τ' ἰόντι,
- 290 Νοστήσας δ' ἥπειτα φίλην ἐς πατρίδα γαίαν,
 Σῆμα τέ οἱ χεύσαι, καὶ ἐπὶ κτήρια κτερίξαι
 Πολλὰ μάλ', ὅσα εἴοικε καὶ ἀνέει μνῆτερας δῆσαι,
 Αὐτὰρ ἔπειτα δὴ ταῦτα τελευτήσῃς τε καὶ ἔρξῃς,
 Φερέσθαι δ' ἥπειτα κατὰ φρένα καὶ κατὰ θυμόν,
- 295 Ὅπως κεν μνηστῆρας ἐνὶ μεγάροισι τεύξῃ
 Κτείνης, ἢ δόλω, ἢ ἀμφαδόν. εἰ δέ τι σε χρεὶ
 Νηπιῆας ὀχέειν, ἔπειτα ἐκ ἐτι τηλίκου ἰού.
 Ἦ καὶ αἶψας οἶον κλέος ἔλλαβε δῖος Ὀρίσῃς
 Πάντας ἐπ' ἀνδρῶπας, ἔπειτα ἔκτανε πατὴρροῦνα
- 300 Λίγιστον δολόμην, ὅς οἱ πατέρ' αὖτε κλυτὸν ἔκτα,

Si enim nunc veniens, domus in primis foribus
 Staret, habens galeam & scutum & duo hastilia,
 Talem se ferens qualem ipsum ego primum cognovi
 Domo in nostra bibentemque seque oblectantem,
 Ex Ephyra reversum ab Illo Mermerida,
 (Profectus enim erat illuc celeri in navi Ulysses,
 Venenum mortiferum inquirens, ut posset
 Sagittas ungere æratas: sed ille quidem non illi
 Dedit, quoniam Deos verebatur sempiternos:
 Sed pater illi dedit meus: amabat enim vehementer)
 Talem se ferens inter procos si versaretur Ulysses,
 Omnes & brevis fati fierent & amaris nuptiis.
 Verum enimvero hæc Deorum in potestate posita sunt,
 Utrum reversus ulciscetur, an non,
 Suis in ædibus: te autem considerare jubeo
 Quo modo procos expellas ex ædibus.
 Eia age nunc intellige, & meam cura orationem,
 Cras in concionem ubi vocaveris Heroes Achivos,
 Orationem edissere omnibus, Dii vero testes sunt:
 Procos quidem ad sua *quemque* discedere jube:
 Matrem autem si eam animus incessit nubere,
 Kursus eat in domum patris præpotentis:
 Illi vero nuptias facient, & parabunt dotem
 Amplam admodum, quantam par est charam filiam comitari.
 Tibi autem ipsi prudenter consulam, si quidem parueris,
 Navem instruens remigibus viginti quæ optima est,
 Proficiscere sciscitaturus de patre diu absente
 Si quis tibi dicat mortalium, aut oraculum audiveris
 Ex Jove, quod potissimum gloriam adfert hominibus.
 Primum quidem in Pylum abi, & interroga Nestorem eximium:
 Illinc in Spartam ad flavum Menelaum:
 Hic enim novissimus venit Achivorum ære loricatorum.
 Si quidem patris vitam & reditum audiveris,
 Etli defessus tamen adhuc sustinebis annum:
 Si vero mortuum audieris, neque amplius viventem,
 Reversus continuo charam in patriam terram,
 Monumentum illi erige, & inferias infer
 Eximias admodum quales decet: & viro matrem dato.
 Ast ubi jam hæc finieris & perfeceris,
 Considera deinde in mente & in animo,
 Quo pacto procos in ædibus tuis
 Interficias, sive dolo, sive palam: neque te convenit
 Puerilia tractare, siquidem non amplius tantillus es.
 An non audis, qualem gloriam ceperit nobilis Orestes
 Omnes apud homines, postquam interfecit patricidam
 Egisthura dolosum, qui illi patrem inclytum interemerat?

- Καὶ σὺ φίλος, (μάλα γάρ σ' ἴδρω καλὸν τε μέγαν τε)
 Ἄλκιμ' ἴσ', ἵνα τίς σε καὶ ὀφεινὴν εὖ εἴπῃ.
 Αὐτὰρ ἰγὼν ἐπὶ νῆα θοὴν κατέλευσθαι ἦδε,
 Ἦσ' ἱτάρης, οἷ πα με μάλ' ἀγαλῶσι μένοντες.
 305 Σοὶ δ' αὐτῷ μελέτω, καὶ ἐμῶν ἐμπάζω μύθων.
 Τὴν δ' αὖ Τηλέμαχος πεπνυμένος ἀντίον νῦδα,
 εἰπὼν ἦτοι μὲν ταῦτα εἶλα φρονέων ἀγορεύεις,
 Ὡς πατὴρ αἶψαίδι, καὶ ἔποτε ἴησομαι αὐτῶν.
 Ἀλλ' ἀγε νῦν ἐπίμεινον, ἐπειγόμενός περ ὁδοιο.
 310 Ὅσσοι λοιπὰ μὲνός τε, τιταρπόμενός τε φίλον κῆρ,
 Δῶρον ἔχων ἐπὶ νῆα κίης, χαίρον ἐνὶ θυμῷ,
 Τίμην, μάλα καλὸν, ὅ τοι κειμήλιον ἔσαι
 Ἐξ ἐμεῦ· οἷα φίλοι ξεινοὶ ξεινοῖσι διδῶσι.
 Τὸν δ' ἡμείβετ' ἔπειτα θεὰ γλαυκῶπις Ἀθήνη,
 315 Μὴ μ' ἐτι νῦν κατέρυκε, λιλαϊόμενός περ ὁδοιο.
 Δῶρον δ' ὅ, τι κέ μοι δῆναι φίλον ἦτορ ἀνῶγῃ,
 Αὐδὺς ἀτερχυόμενός δόρυμα οἶνον δὲ φέρεσθαι,
 Καὶ μάλα καλὸν ἔλκων· σοὶ δ' ἄξιόν ἔσαι ἀμοιβῆς.
 Ἡ μὲν ἄρ' ὥς εἰπῶσ' ἀπέβη γλαυκῶπις Ἀθήνη,
 320 Ὅρνις δ' ὥς ἀνὸ παῖα διέπτατο· τῷ δ' ἐνὶ θυμῷ,
 Θῆκε μῦθον καὶ θάροσ', ὑπὸ μνηστῆν τε ἑ πατρός.
 Μᾶλλον ἔτ' ἢ τὸ πάρεστιν. ὃ δ', φρεσὶν ἦτορ νοήσας,
 Θάρσεν κατα θυμόν· οἶσατο γὰρ θεὸν ἴη.
 Αὐτίκα δ' μνηστῆρας ἐπάχετο ἰσθδιδεῖ φάος.
 325 Τοῖσι δ' αἰδοῖς αἰεὶ παρεκλυτὸς, οἱ δ' σιωπῇ
 Εἶατ' ἀκούοντες· ὃ δ' Ἀχαιῶν νόσον αἰεὶ
 Λυγρὸν, ἐν ἡ Τροίης ἐπιτείλατο Παλλὰς Ἀθήνη.
 Τῷ δ' ὑπερσπύδων φρεσὶ σύνθετο δίεσπιν αἰοῖδαν.
 Κέρη Ἰκαρίοιο παρέεργον Πηνελόπεια.
 330 Κλίμακα δ' ὤφλην κατεβήσατο οἷο δόμοιο,
 Οὐκ εἷν, ἅμα τῇ γε καὶ ἀμείπολοι δῦ' ἔποντο.
 Ἦσ' ὅτε δὴ μνηστῆρας ἀρίκετο δῖα γυναικῶν,
 Στῆ ῥα παρὰ σιδμόν τέγιον σῦκα ποιοιτοῖο,
 Ἄντα παρειαῶν χερσὶν λιπαρὰ κρήδεμνα.
 335 Ἀμφίπολ' δ' ἄρα οἱ κεινὴν ἑκάτερθε παρήσιν.
 Δακρύσατα δ' ἔπειτα προσπύδα θύων αἰοῖδον,
 Φίμνη, πολλὰ γὰρ ἄλλα βροτῶν δολιχίτεια οἶδας,
 Ἐγὼ ὠνδρῶν τε θύων τε, τά τε κλισίῃσι αἰοῖδοί,
 Τῶν ἐν γὰρ σφιν αἰεὶ παρεμύθη· οἱ δ' σιωπῇ
 340 Οἶνον πινόντων. ταύτης δ' ὀλοπαύει αἰοῖδης
 Λυγρῆς, ἥ τέ μοι αἰεὶ ἐνὶ στήθεσσι φίλον κῆρ
 Τέρψ· ἐπεὶ με μάλισα καδίκετο πένθος ἄλαστον.
 Τσίην γὰρ κεραλὴν ποδῆς, μεμνημένη αἰεὶ
 Ἀνδρός τῷ κλίον εὐρυ καδ' Ἑλλάδα καὶ μέσον Ἀργεῖ.
 345 Τὴν δ' αὖ Τηλέμαχος πεπνυμένος ἀντίον νῦδα,
 Μῆτιρ ἐμὴ, τί τ' ἄρ' αὖ φρονίης ἐρίεσσι αἰοῖδν.

Et tu amice, (admodum enim te video eximiumque magnumque
Strenuus esto, ut aliquis de te etiam posterorum bona dicat.
Ast ego ad navem celerem descendam jam, (lan-
Atque socios, qui fortassis admodum ægre ferunt, quod me præsto-
Tibi autem ipsi curæ sit, & meos observa sermones. 305

Hanc rursus Telemachus prudens contra adloquutus est:
O hospes profecto hoc amico animo dicis,
Perinde atque pater suo filio, & nunquam obliviscar illorum:
Sed age nunc mane, accelerans licet iter,
Ut & locus, & oblectatus tuum cor, 310
Donum habens ad navem eas, gaudens in animo,
Pretiosum, per quam eximium, quod tibi *instar* reconditi muneris
Ex me: qualia amici hospites hospitibus dant. (erit

Huic respondebat deinde Dea cæcia Minerva:
Ne me amplius detine, cupidum utpote itineris: 315
Donum autem quodcumque mihi dare tuum cor jubet,
Rursus redeunti dato domum ferre,
Et sane eximium excipiens: tibi autem dignum erit retributione.

Illam quidem sic loquuta abiit cæcia Minerva,
Avis autem ut Anopea avolavit: huicque in animo 320
Indidit robur & audaciam, memoremque fecit patris
Magis adhuc quam antea: hic autem mente sua considerans,
Obstupuit in animo: putavit enim Deum esse.
Continuo autem procos adibat Deo æquandus vir:
Illis autem cantor canebat inclytus, iique tacite 325
Sedebant audientes: ille vero redditum Achivorum canebat
Difficilem, quem ex Troja indixisset Pallas Minerva.
Hujus è supernis ædium advertit animum divinæ cantilenæ
Filia Icarii prudens Penelope:

Gradibus autem altis descendit suæ domus, 330
Non sola, una cum hac ancillæ duæ sequebantur.
Illa vero quando jam ad procos pervenit præstantissima mulierum,
Stetit sane juxta postem domus affabre structæ,
Genis prætendens tenuia capitis redimicula:
Ancilla vero ei fida utrinque adstabat. 335
Lacrymans vero tum alloquebatur divinum cantorem:

O Phemie, multa enim alia mortalium oblectamenta novisti,
Gesta hominumque Deorumque, quæ celebrant Poetæ,
Horum unum ipsis cane assidens: illi autem silentio 340
Vinum bibant, ab hac verò quiesce cantilena
Molesta, quæ mihi perpetuo in pectoribus meum cor
Rodit: nam me inaprimis invaluit dolor gravissimus.
Tale enim caput desidero, memor semper
Viri cujus lata est gloria per Græciam & medium Argos.

Hanc rursus Telemachus prudens contra alloquutus est: 345
Mater mea, quid jam invidiam concitas jucundo cantori.

Τέρωνιν ὥσων οἱ νότο ὄρνυται; ἔ νύ τ' αἰδοῖ
 Αἵτιοι, ἀλλὰ ποδὶ Ζεὺς αἵτιοι, ὅς τε δίδωσιν
 Ἀνδράσιν ἀλφειῇσιν ὅπως ἰδέλῃσιν ἱκέσθαι.

350 Τέττα δ' ἔ νύ μοις Δαναῶν κακὸν οἶτον αἰδοῖν·

Τὴν γδ αἰδοῖν μᾶλλον ἐπικλέω· ἀνδραῖοι
 Ἡ τις ἀκρόντασι νωπιάτῃ ἀμριπέλνται.
 Σοὶ δ' ἰππιτολμάτω κραδίη κ' θυμὸς ἀκύνει.
 Οὐ γδ Ὀδυσσεὺς οἷο ἀπώλεσε νόστιμον ἦμαρ.

355 Ἐν Τροίῃ, πολλοὶ δ' κ' ἄλλοι ρῶτες ὄλοντο.

Ἄλλ' εἰς οἶκον ἴσα τὰ σαυτῆς ἔργα κόμισζε,
 Ἴσον τ' ἡλεκάτην τε, κ' ἀμριπόλοισι κίλευε
 Ἔργον ἐπιείχιδαι· μῦθ' δ' ἀνδρασι μολῶσθ'
 Πᾶσι, μάλιστα δ' ἐμοί· τῷ γδ κατ' οἷον ἔς' ἐν οἴκῳ.

360 Ἡ μιν θαμβήσασα πάλιν οἰκόνδε βεβήκει·

Παιδὸς γδ μῦθον πεπνυμένῃν ἔνθετο θυμῷ.
 Ἐς δ' ἑσπερὴ ἀναβῆστα σὺν ἀμριπόλοισι γυγαιζέι,
 Κλαῖν ἐπιπύτ' Ὀδυσῆα εἶλον πόσιν, ἔρξαι οἱ ὕπνιον·
 Ἥδ' οὐν ἐπὶ βλεφάροισι βάλε γλαυκῶπις Ἀθήνη.

365 Μνηστῆρες δ' ὁμάδην ἀνὰ μέγαρον σκιδόντα,

Πάντες δ' ἤρσαντο παρὰ λειχίαισι κλιδῆναι·
 Τοῖσι δ' Ἰηλέμαχ' οἰπνυμένῳ ἤρχετο μῦθον·

Μνηστῆρες ἱμῆς μνηστῆρες ὑπέρβιον ὕβρει ἔχοντες,

Νῦν μιν δαινύμεναι τιρπώμεθα, μηδὲ βοητὺς

370 Ἔσω· (ἐπεὶ τόγε καλὸν ἀκέρδην εἶναι αἰδοῦ·

Τοῖσ' δ' οἷο ὅδ' ἐστὶ, θεοῖς ἠαλὶγκ' αὐδῇν).
 Ἡᾶδ' ἐν δ' ἀγορῇ δε καθίζώμεθα πόντες·
 Πάντες, ἢ ὑμῖν μῦθον ἀπληγίως ὁπείπω·
 Ἐξίναί με γάρ σον· ἄλλας δ' ἀλεγιῦνται δαῖτας,

375 Ἰμά κτήματ' ἰδόντες, ἀμειβόμενοι κατὰ οἶκας.

Εἰ δ' ὑμῖν δοκέῃ τῶδε λωίτερον κ' ἀμεινον

Ἐμμεῖναι, ἀνδρὲς ἐνὸς βίωτος ἡπτόισιν ὀλέσασθαι·
 Κεῖρετ', ἔγω δ' εὖς ἐπιβόσσομαι αἶν ἰόντας,
 Αἰκέ ποδὶ Ζεὺς δῶσι παλίντιτα ἔργα γενέσθαι,

380 Νῆπτοιγὶ κεν ἵππειτα δόμων ἱπποδῶν ἑλοῖσθαι.

Ὡς ἱεράτ'· οἱ δ' ἄρα πάντες ὁδὰς ἐν χεῖλεσι ρύντες,

Ἰηλέμαχον θαύμαζον, ὃ θαρσαλίως ἀγόρευε·

Τὸν δ' αὖ Ἀντίνο' περσίστην Εὐπείθει' υἱὸς,

Ἰηλέμαχ', ἢ μάλα δὴ σε διδάσκουσιν θεοὶ αὐτοῖ·

385 Ἰφάγορην τ' ἱεμεῖναι, κ' θαρσαλίως ἀγορεύειν,

Μὴ σέ γ' ἐν ἀμριάλῃ Ἰθάκῃ βασιλῆα Κρονίων

Ποιήσων· ὃ τοι γενεῇ πατερώϊον ἐστίν.

Τὸν δ' αὖ Ἰηλέμαχ' οἰπνυμένῳ ἀντίον νῦδα,

Ἀντίνο', εἰπὴρ μοι κ' ἀγᾶσσαι ὃ, πτι κεν ὑπάρξῃ;

390 Καί κεν τῶτ' ἰδέλομαι Διὸς γε δίδοντ' ἀρίσθαι.

Ἡ ρῆς τῶτο κάκιστον ἐν ἀνδραῖοις τετυχεῖν;

Οὐ μὲν γάρ τι κακὸν βασιλευμένῳ· αἰψά· τί οἱ δῶ

Ne oblectet utcumque illi mens impellitur? non sane Poëta
In causa sunt, sed interdum Jupiter in causa est, qui suggerit
Viris ingebiosis ita ut vult unicuique.
Huius autem haud reprehensioni erit quod Græcorum aduersa canit.
Eam enim cantilenam magis celebrant homines (350)
Quæcumque auditoribus recentissima existat.
Tibi vero sustineat cor & animus audire.

Non enim Ulysses solus perdidit reditus diem
In Troja, sed multi & alii viri perierunt. 355
Tu vero in domum profecta tua opera administra,
Telamque columque, & ancillis impera
Operi incumbere: sermones vero viris curæ erunt
Omnes, potissimum vero mihi: cujus imperium est in domo.

Illi quidem admirabunda rursus in domum ixit: 360
Filii enim dictum prudens ponebat in animo.
Ad superioraque ædium conscendens cum seruiantibus mulieribus,
Flebat tum Ulysses dilectum maritum, donec illi somnum
Dulcem palpebris immisit cæsa Minerva.

Proci autem tumultuabatur per domum obscuram, 365
Omnes autem optabant lectulis propter dormire:
Illis autem Telemachus prudens incipit sermonem:
Marris meæ proci intolerabili contumelia instructi,
Nunc quidem convivantes delectemur, neque clamor
Adsit: (nam hoc honestum audire cantorem. 370)

Talem qualis hic est, Diis assimilis voce)
Mane vero in concionem sedeamus venientes
Omnes, ut vobis sermonem audenter renunciem,
Exire ex ædibus: aliasque sequimini dapes,
Vestra bona edentes, invitantes invicem suam quisque in domum.
Si vero vobis videtur hoc satius & melius (375)
Esse, viri unius victum impune perdere,
Absumite, ego vero Deos invocabo sempiternos,
Sicubi Jupiter det repensâ facta hæc ut fiant,
Inulti tum intra ædes pereatis. 380

Sic ait. Illi vero omnes mordicus labia prehidentes,
Telemachum admirabantur, quod audacter loquutus esset:

Hunc autem rursus Antinous alloquutus est Eupitheï filius:
O Telemache, revera nimis te docuerunt Dii ipsi
Sublimiloquum esse, & audenter concionari, 385
Ne te utique in circumflua Ithaca Regem Jupiter
Constituât: quod tibi genere paternum est.

Hunc rursus Telemachus prudens contra alloquutus est:
Antinoë, num etiam mihi irasceris ob id quod dixerō?
Et hoc vellem Jove quidem dante accipere. 390
An putas hoc pessimum inter homines esse
Non enim quicquam mali est regnare: statimque ei domus

Ἀρνεῖν φίλεται, καὶ τιμνίστην αὐτός.

Ἄμ' ἦτοι βασιλῆες Ἀχαιῶν ἴοι καὶ ἄλλοι

395 Πολλοὶ ἐν ἀμφιάλῳ Ἰθάκῃ, νίοι καὶ παλαιοί·

Τῶν κέν τις τόδ' ἔχουσιν, ἔπει θάνη δὴ Ὀδυσσεύς·

Αὐτὰρ ἐγὼν οἴκοιο ἀναξ ἔσομ' ἡμετέρου,

Καὶ δμῶων ὥς μοι λήσαστο δὴ Ὀδυσσεύς.

Τὸν δ' αὖ Εὐρύμαχ' Πολύβη παῖς ἀντίον ἤδα,

400 Τηλέμαχ', ἦτοι ταῦτα θιόν ἐν γένεσι κεύτα,

Ὅσιν ἐν ἀμφιάλῳ Ἰθάκῃ βασιλεύσθ' Ἀχαιῶν·

Κτήματα δ' αὐτὸς ἔχουσ, καὶ δώμασιν οἷσιν ἀνάσσει.

Μὴ γὰρ οὐκ ἔλθοι ἀνὴρ ὅστις αἰκοντα βίβη

Κτήματ' ἀπορραίσθ', Ἰθάκης ὅτι ναιετάσσης.

405 Ἄλλ' ἐθέλω σε φέρειν περὶ ξείνοιο ἔρδαι,

Ὅππῳδεν ἔτ' ἀνὴρ, ποῖν δ' ἐξεύχεται ἔη

Γαῖης· αὖ ἢ νῦν οἱ γυνὴ καὶ πατεὶς ἄρεα·

Ἦέ τοι ἀλγυλίην πατέρος φέρε ἐρχομένοιο,

Ἦ ἰὼν αὐτῷ χροῦ ἐλδομένο· τόδ' ἰκάνη.

410 Οἷον ἀναίξας ἀφαρ εἴχεται, ἐδ' ἰσήμενε

Γνάμδρα· ὃ μὲν γάρ τι κακὸν εἰς ὥπα ἔωκε.

Τὸν δ' αὖ Τηλέμαχ' πεπνυμένος ἀντίον ἤδα·

Εὐρύμαχ', ἦτοι ἴος ἀπώλετο πατέρος ἡμῶν,

Οὐτ' ἐν ἀλγυλῇς ἔτι ποίδομαι, εἰ ποθὲν ἔλθοι,

415 Οὔτε θεοπαροπίης ἐμπάζομαι, ἢν τινα μήτηρ

Ἐς μέγαρον καλίσασα θεοπαρόπον ἐξέρηται.

Εἶπ' δ' ἔτ' ἡμῶς πατρώϊ' ἐκ Τάρου ἔσι,

Μέντης Ἀρχιάλειο δαίτηρον εὐχεται ἔη

Τῖος, ἀτὰρ Ταρίοισι φιληρέτμοισιν ἀνάσῃ.

420 Ὡς φάτο Τηλέμαχ'· φρεσὶ δ' ἀθανάτην θιόν ἔγνω·

Οἱ δ' εἰς ὄρχησύν τε καὶ ἡμετέρας αἰοίδην

Τριφάμβροι τέρποντο· μένον δ' ἐπὶ ἵππερον ἔλθεῖν.

Τοῖσι δ' ἐπὶ τερπομένοισι μέλας ἐπὶ ἵππερ' ἦλθε.

Δὴ τότε κακχείοντες ἔβαν οἶκόνδε ἑκάς.

425 Τηλέμαχ' δ' ὅδ' οἱ δάλαμ' περικαλλίε' αὐλῆς·

Ἐφελὸς δίδρυτο, περισκίπτω ἐνὶ χώρῳ,

Ἐνθ' ἔβη εἰς εὐνὴν, πολλὰ φρεσὶ μεμνηείζων.

Τῷ δ' ἄρ' ἄμ' αἰθερδράς δαΐδας φέρε κέδ' εἰδυῖα·

Εὐρύκλει', ὦπ' ἀνυγάτηρ Πεισσηρείδαο·

430 Τὴν ποτε Λαέρτης ἀείατο πτείασιν ἰοῖσιν

Προφθίδην ἔτ' εἶσαν, εἰκοσαβόια δ' ἔδωκεν.

Ἴσα δέ μιν κεδνὴ ἀλέχω τίεν ἐν μεγάροισιν·

Εὐνῇ δ' ἔπ' ἔμικτο, χόλον δ' ἀλείνει γυναικός·

Ἦ' οἱ ἄμ' αἰθερδράς δαΐδας φέρε, καὶ ἡ μάλισα·

435 Δμῶων φιλέσκει, καὶ ἔτρεφε τυττῶν ἔντα.

Ὡξεν δ' ὀδύρας δαλάμ' ὅπως ποικιλοῖο·

Ἐξέτο δ' ἐν λίκτρῳ, μαλακὸν δ' ἐκδυνε χιτῶνα·

Καὶ τ' μὲν χροῖης στυμμένης ἐμβάλε χερσίν·

Olives sit, & honoratior ipse.

Sed certe Reges Achivorum sunt etiam alii

Multi in circumflua Ithaca, juvenes & veteres,

393

Horum aliquis hoc habere possit, postquam mortuus est nobilis

At ego domus Rex ero nostræ,

(Ulysses.

Et servorum quos mihi mancipavit nobilis Ulysses.

Hunc rursus Eurymachus polybi filius contra allocutus est:

O Telemache, certe hæc Deorum in potestate posita sunt,

400

Quisnam circumflua Ithacæ dominabitur Græcorum:

Bona vero ipse habeas, & domui tuæ imperes.

Non enim ille veniat vir qui invitum vi

Bonis deprædaturus sit, dum Ithaca habitatur.

Sed volo te optime de hospite interrogare,

405

Unde ille vir, quali autem gloriatur esse

E terra, ubinam ei genus & patria rura:

An tibi nuncium patris adfert venientis,

An suum ipseus debitum expetens huc venit.

Ut præcipiens se statim abiit, neque sustinuit

410

Ut cognosceretur, nam haud quicquam in faciem malo similis erat.

Hunc autem rursus Telemachus prudens alloquutus est:

Eurymache, certe reditus perit patris mei,

Certe nec nunciis amplius credo, sic unde veniat,

Neque vaticinium cuto, si quem mater

415

In regiam vocans divinatorem sciscitetur.

Hospes vero hic meus paternus è Tapho est,

Mentes Anchiali cordati gloriatur esse

Filius ceterum Taphiis navigandi studiosis imperat.

Sic ait Telemachus: mente vero immortalem Deum intellige-

Hi vero ad saltationem & suavem cantum

(bat. 420

Conversi oblectabantur, manebantque dum vesper adventaret.

His autem se oblectantibus niger vesperus supervenit.

Tunc ergo dormituri ibant domum quisque.

Telemachus autem ubi ipsi thalamus perpulchræ aulæ

425

Sublimis ædificatus erat, perspicuo in loco,

Illuc ivit in lectum, multa mente reputans.

Simulque cum eo ardentes faces ferebat pudicitiam docta

Euryclæa, Opis filia Pisenoridæ:

Quam olim Laërtes emerat facultatibus suis

430

Primum jam pubescentem, preciumque viginti boum dederat.

Æque autem ipsam ac pudicam uxorem honorabat in ædibus:

Sed lecto nunquam mixtus ea est, iram scilicet vitabat uxoris:

Hæc illi simul ardentes faces ferebat, & ipsum maxime

Sola ancillarum amabat, & enutrierat parvulum.

435

Aperuit autem januas thalami scite facti,

Sedebatque in lecto, & mollem exuebat tunicam:

Et eam quidem amictum sedulæ dedit in manus.

Η' μὲν τὸν πτύξασα καὶ ἀσκήσασα χιτῶνα
 440 Πασάλα ἀγκρεμάσασα παρὰ τριτοῖσι λήϊασι,
 Ἐν ᾧ ἱμῶ ἐκ θαλάμοιο· θυρῇ δ' ἐπέρυσι κροφῶν
 Ἀργυρῇ· ἐπὶ δὲ κληιδί' ἐτάνουσιν ἱμάντι.
 Ἐνθ' ὄγε παννύχιον, κακαλυμμένον οἶος αἰώτα,
 Βάλετο φρεσὶν ἔσιν ὄδον, τὴν πείραδ' Ἀθήνη.

Τ' ΠΟ'ΘΕΣΙΣ ΤΗΣ ΟΔΥΣΣΕΙΑΣ Β. ΤΟΤ' ΟΜΗΡΟΥ
 ΡΑΨΩΔΙΑΣ

Σ Τραγαγὼν ἐκκλησίαν Τηλέμαχον, παραγίνετο τοῖς μνη-
 σῆρσιν ἐξέτατ' τῆς οἰκίας τῷ Ὀδυσσεύϊ λαβὼν δὲ παρὰ μὲν
 Εὐρυκλείας τὰ πρὸς τὴν δόποδμιαν ἐπιτάμεια, παρὰ δὲ τῆς
 Ἀθηναίας ἐταίρας καὶ ταῦν, εἰς πᾶν ἀνάγκη· ἤλκε δύναντον.

Βῆτ' ἀγορὴν ἔχθ', ἥια γῆρος, πᾶν μὲν Ἀθάνας.

Η' μὲν δ' ἡερίνεα φάνη βοδodάκτυλον ἦκε,
 Ὄρνυτ' ἄρ' ἐξ ἐνῶπριον Ὀδυσσῆον φίλον υἱόν,
 Ἐμῆατα ἱσάμενον· πτερεὶ δὲ ξίφος ὀξύ δειτ' ὤμων.
 Ποσει δ' ἰσὺ λίπαρσιν ἐδήσατο καλὰ πώδιλα.
 5 Βῆ δ' ἱμῶ ἐκ θαλάμοιο δειὸν ἐναλίγκιον αὐτῶν.
 Αἴψα δὲ κηρύκεσι λιγυφλόγοισι κέλευσε
 Κηρύσσων ἀγερῆνδε κερηκεμόωντας Ἀχαιούς.
 Οἱ μὲν ἐκέρυσαν, τοὶ δ' ἠγείροντο μάλ' ὄκα.
 Αὐτὰρ ἐπεὶ ῥ' ἠγερθεν, ομηγερίες τ' ἐγένοντο,
 10 Βῆ ῥ' ἱμῶ εἰς ἀγορὴν, παλάμη δ' ἔχε χάλκεον ἔγχον.
 Οὐκ οἶον, ἅμα τῷ γε δύο κύνες ἀγροὶ ἔποντο.
 Θεοπεσίην δ' ἄρα τῷ γε χάρεν κατέχευεν Ἀθήνη.
 Τὸν δ' ἄρα πᾶντες λαοὶ ἐπερχόμενον θηῖοντο.
 Ἐξέτο δ' ἐν πατὲρσι θάμνῳ, εἶξαν δὲ γέροντες.
 15 Τοῖσι δ' ἐπιθ' ἦρως Αἰγύπτῳ ἔρχ' ἀγορεύειν,
 Ὅς δὴ γῆρα κυρὸς ἦεν, καὶ μυεῖα ἦδεν.
 Καὶ γὰρ τὴν φίλον υἱὸς ἄμ' ἀντιδίω' Ὀδυσσῆϊ
 Ἴλιον εἰς εὐπάλον ἔβη κοίλῃς ἐνὶ νηυσὶν,
 Ἀντιρῶν αἰχμητής· ἧ δ' ἄγχι ἔκτανε Κύκλωψ.
 20 Ἐν σπηὶ γλαρυῶ, πύματον δ' ἀπλίσσατο δόρπον.
 Τρεῖς δὲ οἱ ἄλλοι ἦσαν, καὶ ὁ μὲν μνηστῆρσιν ὀμίλῃ
 Εὐρύνομον, δύο δ' αἰὲν ἔχον πατρώϊα ἔργα·
 Ἀλ' ἐδ' ὥς τὴν ληθεῖ ὀδυρόμενον καὶ ἀχέων.
 Τοῖς ὄγε δακρυχέων ἀγορήσατο καὶ μετέπειπεν,
 25 Κέκλυτε δὴ νῦν μευ Ἰθακήσιον ὃς, τίτι κεν εἶπω,
 Οὐδὲ ποδ' ἡμετέρῃ ἀγορῇ γίγεται εἰδὲ θόρυβος,
 Ἐξ ἧ' Ὀδυσσεύς δεινὸν κοίλῃς ἐνὶ νηυσὶ.
 Νῦν δὲ τίς ἄδ' ἠγείρει; τίνα χρεὶά τίσσοι ἔκθ',
 Πῆ τίαν ἀνδρῶν, ἢ οἱ περρηγέστεροι εἰσιν;

Mia quidem plicans & aptans tunicam ,
 Paxillo suspendens juxta lectum ,
 Festinavit ire ex thalamo : januam autem attraxit annulo
 Argenteo : pectusque obtendit loro.
 Hic ille pernox , textus ovis florida lana ,
 Consulabat mente sua viam quam dixerat Minerva.

440

ARGUMENTUM LIBRI II. ODYSSEÆ
 HOMERI.

Congregato concilio Telemachus denunciât procis ut exeant
 è domo Ulyssis. Acceptis autem ab Euryclea quæ ad peregrinationem necessaria erant , à Pallade sociis & navi ad navigationem , solvit post solis occasum.

B, Concionem habet, viatica anus, navigationem cum Pallade.

Quando vero mane genita apparuit rosea digitos aurora ,
 Surrexit ex lectulo Ulyssis dilectus filius ,
 Vestes induens : gladiumque acutum suspendit ab humeris.
 Pedibus vero sub splendidis ligavit pulchra sandalia ,
 Festinavitque exire è cubiculo Deo similis plane.
 Continuo autem præconibus vocalibus imperavit
 Convocare ad concionem comantes Græcos.
 Illi quidem convocarunt ; hi autem congregabantur celerrime.
 At postquam congregati sunt , & in unum convenerunt ,
 Perrexit ire in concionem , manu autem tenebat ferream hastam.
 Non solus , una illum duo canes albi sequebantur :
 Divinam certe huic gratiam circumfudit Pallas.

5

Hunc sane omnes populi advenientem admirabantur.
 Sedebat autem in patris sella , cesseruntque ei senes.

His deinde heros Ægyptius cœpit concionari ,
 Qui jam senio incurvus erat , & plurima sciebat.

15

Etenim hujus dilectus filius cum divino Ulyssæ
 Ad Ilion equis felicem ierat cavis in navibus ,
 Antiphus bellator : quem sævus interfecit Cyclops
 In spelunca cava , ultimamque paravit cœnam.

20

Tres autem illi alii erant , & unus inter procos versabatur
 Eurynomus , duo autem perpetuo habebant paterna opera :
 Sed neque sic illius oblitus erat lugens & dolens.

His ille lacrymans concionatus est , & dixit :

Audite nunc jam me Ithacenses quodcumque dixero ,
 Nunquam nostrum concilium factum est neque confessus ,
 Ex quo Ulysses divinus abiit cavis in navibus :
 Nunc autem quis huc congregavit ? quem necessitas tantum urget ,
 Sive ex junioribus viris , sive qui seniores sunt ?

25

- 30 Ἡέ τιν' ἀγγελὶν φρατῇ ἐκλυεν ἐχρημόνιο,
 "Ὡν χ' ἡμῖν σάρα εἶπει ὅτε πρῶτερός γε πούλοιο;
 Ἡέ σι δῆμιον ἄλλο πιφαύσκεται ἠδ' ἀγορεύει;
 Ἐδλός μοι δικεῖ (ῆ), ὀνηδύμῳ· εἴθε οἱ αὐτῷ
 Ζεὺς ἀγαθὸν τελέσειεν ὁ, τι φρασὶν οἷσι μνησῆ.
- 35 "Ὡς φάτα· χαῖρε ἦ εἴμην Ὀδυσσεύῳ φίλῳ υἱός,
 Οὐδ' ἄρ' ἔτι δὴν ἦσο, μνησίνην δ' ἀγορεύειν.
 Στῆ ἦ μέσῃ ἀγορῇ· σκῆπτρον δέ οἱ ἐμβαλε χερσὶ
 Κῆρυξ Πεισὶνῶρ πεπτυμμένα μῆδεα εἰδώς.
 Πρῶτον ἐπειτα γέροντα καθαρπτόνῳ προσέειπε,
- 40 ὦ γέρον, ἔχ' ἑκὰς ἔτῳ ἀνὴρ, (τάχα δ' εἴσται αὐτὸς)
 "Ὅς λαὸν ἠγνευ· μάλιστα δέ μ' ἀλγῶν ἱκάνη.
 Οὐτέ τιν' ἀγγελὶν φρατῇ ἐκλυεν ἐχρημόνιο,
 "Ὡν χ' ἡμῖν σάρα εἶπω, ὅτε πρῶτερός γε πούλοιο.
 Οὐτέ τι δῆμιον ἄλλο πιφαύσκομαι ἠδ' ἀγορεύω.
- 45 Ἀμ' ἐμὸν αὐτῷ χρεῖῳ, ὁ μοι κακὸν ἐμπέσεν οἶκον,
 Δοιά· τὸ μὲν πατέρ' ἐδλὸν ἀπώλεσά, ὃς ποτ' ἐν ὑμῖν
 Τοῖσδεσιν βασιλεὺς, πατὴρ δ' ὡς ἦπι ἦεν.
 Νῦν δ' αὖ κ' πολὺ μείζον, ὃ δὴ τάχα οἶκον ἅπαντα
 Πάγχυ διαρραίσει, βίοντι δ' ὀπὶ πάμπαν ὀλίω.
- 50 Μήτις μοι μνηστῆρες ἐπέχραον ἐκ ἐδλῶσι,
 Τῶν ἀνδρῶν φίλοι υἱες οἱ ἐνθάδε γ' εἰσὶν ἄριστοι.
 Οἱ πατέρες μὲν ἐς οἶκον ἀπερίργασιν νέεσθαι
 Ἰκαρεῖ, ὡς κ' αὐτὸς ἐδνώσαιο θυγάτηρ,
 Δοίῃ δ' ὃ κ' ἐδλοί καὶ οἱ καχαριστῶν ἑλδοί.
- 55 Οἱ δ' εἰς ἡμέτερον πωλεύμενοι ἡμάτα πάντα,
 Βῆς ἱερύοντες κ' οἷς κ' πόνους αἰγας,
 Εἰλαπινάξιοι, πίνουσι τε αἶθοπα ρίνον
 Μαφιδίως· τὰ ἦ πολλὰ κατάνεται. ἔ γδ' ἔσ' ἀνὴρ
 Οἷῳ Ὀδυσσεὺς ἔσκειν, ἀρὴν δ' οἴκῳ ἀμύναι.
- 60 Ἡμῖς δ' ἐ νῦντι τριῶν ἀμυνέμεν· ἦ κ' ἐπειτα
 Λευγαλέοι τ' ἐσόμεσθαι, κ' ἐ διδανκότες ἀλκὴν.
 "Ἡ τ' αὖ ἀμυναίμην, εἰ μοι δύναιμις γε παρῆν.
 Οὐ γδ' ἔτ' ἀνὰ ἔργα τετεύχεται, ἠδ' ἔτι καλῶς
 Οἶκῳ ἐμὸς διόλωλε· νηυσὶν δ' αὐτεῖ.
- 65 Ἄλλως τ' αἰδιδώτε περικτίνας ἀνδρόπους
 Οἱ περιμαντάσοι· θεῶν δ' ἐπαδείσασθε μῆνιν,
 Μῆτε μεταστρέψουσιν ἀγαστάρῳ κακὰ ἔργα.
 Λίσσομαι ἡμῶν Ζηνὸς ὀλυμπίας ἠδ' ὀϊμῆς,
 "Ἡ τ' ἀνδρῶν ἀγορῆς ἡ μὲν λυγρὴ ἠδ' ἐκαδίξῃ,
- 70 Σχέδιε φίλοι, καὶ μ' οἷον ἐάσατε πένθει λυγρῇ
 Τύρῃδ', εἰ μὴ τι πατρὸς ἐμὸς ἐδλός Ὀδυσσεὺς
 Δυσμῆριον κακ' ἐέξεν εὐκλῆμιδας Ἀχαιῆς.
 Τῶν μ' ὀπτινύμενοι κακὰ ρέζετε δυσμῆροντες,
 Τάπτες ὀτρύνοντες· ἐμοὶ δέ κε κέρδιον εἴη
- 75 Ἵμεας ἐδέρμεναι κειραήλιά τε πρὸς αἰὸν τε.

An aliquem nuncium exercitus audivit venientis , 30
 Quem nobis edisserere queat quoniam prior audiverit ?
 An quippiam publicum aliud dicturus est aut loquetur ?
 Probus mihi videtur esse , dignus cui bene cedat : utinam ipsi
 Jupiter bene vertat quæcumque mente sua cogitar .

Sic ait . Lætus autem omine Ulyssis charus filius , 35
 Non amplius diu sedit , cupiebat enim concionari :
 Stetit autem in media concione : sceptrumque ei dedit in manum
 Præco Piseuor prudentia consilia edoctus .
 Primum deinde ad senem dirigens orationem loquutus est :

O senex , non procul abest ille vir (statim autem ipse cognosces)
 Qui populum congregavi , potissimum enim me dolor urget : (40
 Neque ullum nuncium exercitus audivi venientis ,
 Quem vobis edisseram , quod prior audiverim ,
 Neque quicquam publici aliud enarro neque dico :
 Sed meum ipsius negotium , quod mihi malum incidit domui , 45
 Imo duo : alterum quod patrem eximium perdidit , qui quondam
 Ipsos imperabat , erat autem velut pater mitis . (inter vos

Nunc autem longe majus , quod mox cito domum universam
 Omnino evertet , victurumque omnem perdet :
 Matræ meæ proci ingruerunt nudenti , 50
 Eorum virorum chari filii qui hic utique sunt optimi :
 Qui patris quidem in domum horrent ire
 Icarii , ut ipse doretur filiam ,

Detque cui voluerit & qui ipsi gratus venerit :
 Illi vero in nostram ventitantes quotidie , 55
 Boves sacrificantes & oves & pingues capras ,
 Splendide convivantur , bibuntque atrum vinum
 Impune multaque illa absumentur : non enim adest vir
 Qualis Ulysses erat , qui malum à domo arceat :
 Nos vero neutrquam tales qui arceant , certe etiâ deinceps hoc pacto
 Calamitosi erimus & indocti artium fortitudinis . (60
 Equidem arcetem , si mihi vis adesset .

Non enim jam tolerabilia facinora patrantur , neque honeste
 Domus mea perit : indignamini & ipsi , 65
 Aliosque reveremini vicinos homines

Qui circum habitant : Deorum vero timeate iram ,
 Ne quid rependant indigne ferentes mala facinora .
 Oro sive per Jovem Olympium sive per Themidem ,
 Quæ hominum conciones & dimittit & cogit ?
 Succurrite amici , & tum demum me solum finite dolore molesto 70
 Affligi , si unquam pater meus probus Ulysses
 Insensus malis affectis fortes Græcos :
 Quæ mihi repudentes malis afficite insensi ,
 Istos instigantes : mihi vero satius esset

Vos absumere immobilia & mobilia bona :

- Εἴχ' ὑμεῖς γε φάγετε, τάχ' ἂν ποτε κ' τίσις εἴη.
 Τύρρη δ' ἂν κατὰ ἄστυ ποτιστυαυόμεθα μύθοι,
 Χρήματ' ἀπαιτίζοντες, ἵως κ' δὸπ' ὅπαντα δεδῶιν.
 Νῦν δέ μοι ἀπρήκτως ὀδύνας ἐμβάλλετε θυμῷ.
- 80 Ὡς εἶπτο Χοιρόδωρ, ποτὶ δ' σκηπτρον βάλε γαῖαν,
 Δάκρυ' ἀναπρήσας· οἶκτο δ' ἐπὶ λαὸν ἅπαντα.
 Ἐνθ' ἄλλοι μὲν πάντες ἀκὴν ἴσαν· ὅτε τις ἔτλη
 Τηλέμαχον μύθοισιν ἀμείψασθαι χαλεποῖσιν·
 Ἀντίνοῦ δέ μιν οἷον ἀμειβόμενον περροῖσιν·
- 85 Τηλέμαχ' ὑψαγόρη, μῦθον ἄχετε, ποῖον εἴπης,
 Ἡμέας αἰχύνων; ἐθέλεις δέ κε μῶμον ἀνάψαι.
 Σοὶ δ' ὅτι μνηστῆρες Ἀχαιῶν αἰτίαι εἰσιν,
 Ἀλλὰ οἴλη μήτηρ, ἥ τοι πῶτε κέρδεια οἶδεν,
 Ἥδῃ γὰρ τρίτον ἐστὶν ἔτος, τάχα δ' εἴσι σέταρτον,
- 90 Ἐξ δ' ἀτέμβῃ θυμὸν ἐνὶ στήθεσιν Ἀχαιῶν·
 Πάντας μὲν ῥ' ἔλπε, κ' ὑψίχεται ἀνδρὶ ἐκάστω,
 Ἀλκιῆας περροῖσιν, νεῖδε δέ οἱ ἄλλα μῦθοντά.
 Ἥ δ' ὅλον τόν δ' ἄλλον ἐνὶ φρεσὶ μνημεύει·
 Στῆσασθαι μέγαν ἴσον ἐνὶ μεγάροισιν ὕραινι,
- 95 Λιπτόν κ' περιέμετρον· ἄραρ δ' ἡμῖν μετῴσιν,
 Κῆρυ, μοι μνηστῆρες, ὅππῃ δάνει δῖον Ὀδυσσεύς,
 Μίμνεν' ἐπιγρόμῳ ἢ ἑμὸν γάμον, εἴσακα εἶπαι·
 Ἐκτελέσω, (μὴ μοι μεταμύλαια νήματ' ἄλῃται.)
 Λαέρτη ἥρωϊ παρῆιον, εἰς ὅτε κῆν μιν.
- 100 Μοῖρ' ὅλον καδέλῃσι τανηκίγῃ θανάτοιο·
 Μήτις μοι κατὰ θυμὸν Ἀχαιῶδων νηυσὶσσι,
 Αἰκὴν ἄτερ σπείρε κείται, πολλὰ υἱατῖστας.
 Ὡς ἔραθ'· ἡμῖν δ' αὖτε στυγνέμετο θυμὸς ἀγνώστω.
 Ἐνθα κ' ἡματιή μιν ὕραινσκε μέγαν ἴσον,
- 105 Νύκτας δ' ἁλλύσκεν, ἔπην δαΐδας σπαραχθέντο.
 Ὡς τρίτες μὲν ἔλθε δόλος, κ' ἐπιδὲν Ἀχαιοί·
 Ἀμ' ὅτε τέτταρτον ἦλθεν ἔτος, ἥ ἐπ' ἡλυσθὸν περ·
 Καὶ τότε δὴ τις εἴπει θυγατρὸν ἢ σάρα ἔδῃ,
 Καὶ τὴν γ' ἁλλύσαν ἐξυρροῖον ἀγλαὸν ἴσον.
- 110 Ὡς τὸ μὲν ἐξέτελεσσε κ' ἐκ ἐθέλουσιν ἀνάγκης.
 Σοὶ δ' ὅδε μνηστῆρες ὑποκείνοντα, ἐνὶ λῖθῳ
 Αὐτὸς σφ' θυμῷ, εἰδῶσι δ' ὅπαντες Ἀχαιοί·
 Μήτις αὖ δόποπτεμον, ἀνὰ θυμὸν δέ μιν γαμψέμεν
 Τῷ ὅτιώ τε πατὴρ κέλεται, κ' ἀνδάνη αὐτῇ.
- 115 Εἰ δ' ἔτ' ἀνῆσι γε πολὺν χρόνον υἱας Ἀχαιῶν,
 Τὰ φρονέουσ' ἀνὰ θυμὸν, ἃ οἱ πῶτε δῶκεν Ἀθήνη,
 Ἔργατ' ἐπίσσεσθαι περικαλῆα, κ' φρένας ἰδῶλας,
 Κερδαῖθ' οἱ ἔπει τὴν αἰέκομεν καὶ σπαρασσάων,
 Τάων αἰ' σφ' ὕσαν εὐπλόκαμίδες Ἀχαιοί,
- 120 Τύρρη τ', Ἀλκμήνῃ τε, εὐπλόκαμός τε Μυκῆν·
 Τάων ὅτις ἑμὸν γάμον Πηνελόπειαν

Quod si vos comederetis, fortassis aliquando etiam solutio fieret.
Tandiu enim per urbem commutaremus verba,
Bona repetentes, donec omnia redderentur.
Nunc vero mihi insanabiles dolores injicitis animo.

Sic ait iratus, sceptrumque jecit in terram, 86
Lacrymas profundens, commiseratio autem cepit populum omnem
Tunc alii quidem omnes in silentio erant, neque quisquam ausus est
Telemacho verbis respondere asperis:
Antinous autem ipsum solus respondens alloquutus est:

Telemache alto loque, viribus impotens, quid loquutus es 87
Nos infamans? vis autem maculam incurrere.

Tibi vero neutiquam proci Græcorum culpandi sunt,
Sed chara mater, quæ sane versutias percallet,
Jam enim tertius est annus, statim autem ibit quartus,
Ex quo contristat animum intra præcordia Achivorum: 90
Omnes quidem sperare jubet, & promittit viris singulis,
Nuncios mittens, mens autem illi alia cogitat.

Sed illa dolum hunc altum in mente deliberavit:
Exorsa magnam telam in ædibus texuit,
Subtilem & immensam, continuoque nos allocuta est: 91

Juvenes mei proci, postquam mortuus est nobilis Ulysses,
Manete urgentes meas nuptias, donec textum
Perfecero, (ne mihi vana fila pereant)
Lærti Heroi sepulchrale, quando tandem ipsum
Fatum triste tollat somno longo consopientis mortis: 92

Ne aliqua me in populo mulierum Achivarum culpet,
Si absque tegumento jacuerit, qui multa possederat.
Sic ait: nobis vero statim persuasus est animus generosus.

Atque ibi tum die quidem texebat magnam telam,
Sed nocte solvebat, postquam faces adhibuerat. 105
Sic triennio quidem latuit dolo, & persuasit Achivis:

Sed cum quartus venit annus, & advenerunt horæ,
Et tunc certe aliqua indicavit mulierum quæ bene sciebat,
Et ipsam solventem invenimus pulchram telam.
Sic illa quidem perfecit etiam nolens præ necessitate. 110

Tibi vero sic proci respondent, ut scias
Ipse tuo animo, sciant & omnes Achivi:
Matrem tuam dimitte, jube autem ipsam nubere
Illi cuicumque pater jusserit, & placuerit ipsi.

Si vero adhuc vexabit multo tempore filios Achivorum, 115
Hæc agitans in animo quæ ei abunde dedit Pallas,
Operaque scite insignia, & mentem bonam,
Et versutias quales nunquam ullas audivimus neque veterum,
Earum quæ olim fuerunt cirrata Achivæ,

Tyroque, Alcmenaque, & cirrata Mycena: 120
Harum nulla similia commenta Penelopæ

- Ἦδη, ἀτὰρ μὲν τὐτό γ' ἐναΐσιμον ἐκ ἐνόησαν.
 Τόσσα γδ' ἔν ριόντιν τε τιόν κ' κημάτ' ἰδόνται,
 Ὅρεα κὲ κύνη τῆτον ἔχχ' νόον ὄντιν' οἱ γῦν.
 129 Ἐν σῆδισι τιθείσι θεῶι· μέγα μὲν κλέεσθ' αὐτῇ
 Ποιῖτ', αὐτὰρ σοί γε ποδὴν πολέεσθ' ριόντιν.
 Ἡμεῖς δ' ἔπ' ἐπὶ ἔργα πάρεσθ' γ' ἡμῶν, ἐπὶ σπ. ἀλλή,
 Πρὶν γ' αὐτὴν γήμασθ' Ἀχαιῶν ὃ κ' ἐδάσκον.
 Τὸν δ' αὖ Τηλέμαχ' ἀπεκρυψέσθ' ἀντίον κῦδα,
 130 Ἀντίον, ἔπος ἐς δόμῳν αἰέεσθ' ἀπώσθαι
 Ἦ μ' ἔτεχ' ἢ μ' ἔθριψε· πατήρ δ' ἐμὸς ἀλλοτὶ γαίης
 Ζῆς, ὅγ' ἢ τέθνηκε· κακὸν δὲ με πόλλ' ὀπποῖναι
 Ἰκαριῶν, αἰὲς αὐτὸς ἐκὼν δ' ὀπποῖναι πῆμψθ'.
 Ἐκ γδ' τῆ πατρὸς κακὰ σείσομαι, ἀλλὰ ὃ δαίμων
 131 Δῶσθ' ἐπὶ μήτηρ συγχεῖς ἀρήσθ' Ἑρηνύς
 Οἴκῳ ἀπερχομένη, νέμεσις δὲ μοι ἐξ ἀνδρῶπων
 Ἑστίται· ὥς κ' τῆτον ἐγὼ ποτὶ μῦθον ἐνίψθ'.
 Ὑμῖν δ' εἰ μὲν θυμὸς ἡμεσίζεται αὐτῶν,
 Ἐξίτ' μοι μεγάρων, ἀλλὰς δ' ἀλεχύνετε δαίτας.
 140 Ὑμῶν κημάτ' ἰδόντες, ἀμειβόμενοι κατὰ οἴκῳ
 Εἰ δ' ὑμῖν δικίη πόδε λαοῖτερον κ' ἀμεινον
 Ἐμμεῖναι, ἀνδρὸς ἐνὸς ριόντιν γήποινον ὀλέσθαι,
 Κεῖρετ'· ἐγὼ δ' εὖς ἐπιβώσομαι αἰὲν εἰντας,
 Αἰὲς ποτὶ Ζεὺς δῶσι παλίντιτα ἔργα γηῖναι.
 145 Νηπιονοὶ κεν ἔπειτα δόμῳν ἐγχοῶν ὀλοῖσθαι.
 Ὡς φάτο Τηλέμαχ'· τῷ δ' αἰετὸς ἐνύποπα Ζεὺς
 Ὑψόθεν ἐκ κορυφῆς ὀρεῶν πρῶνι κατὰ πῆμα.
 Τῷ δ' ἔως μὲν ῥ' ἐπῆγοντο μετὰ πνοαῖς ἀνέμοιοι,
 Πλησίῳ ἀλλήλοισι τιταίνεσθ' ἀπὸ πρῶνι γαστρί.
 150 Ἀλλ' ὅτε δὴ μίεσθ' ἀγορῇ παλῶσθ' ἐκείνῳ,
 Ἐπὶ ἐπιδινηθέντε τιναξάσθ' ἀπὸ πρῶνι πολλὰ,
 Ἐς δ' ἰδόντιν πάντων κεφαλὰς, ὄποντο δ' ὀλοῖσθαι
 Δρυφάρησθ' δ' ὀνύχιοι παρῶν αἰετὶ τε διερχῶν,
 Διεξῶ ἦξαν διὰ τ' οἰκία κ' πόλιν αὐτῶν.
 155 Θάμβησαν δ' ὄρνιθας ἐπὶ ἰδόν· ὀφθαλμοῖσιν,
 Ὀρμησαν δ' ἀνὰ θυμὸν ἀπὸρ τελέσθαι ἔμελλον.
 Τῷσιν δ' κ' μετέειπε γέρον ἦρος Ἀλιδέρτης,
 Μασορίδης· ὃ γδ' οἶσθ' ἐμνησκύν ἐκέκασθ',
 Ὀρνίθας γινῶναι, κ' ἐναΐσιμα μνησθῶσθαι,
 160 Ὅσθιν ἐὺ φερνέων ἀγορήσατο κ' μετέειπε,
 Κέκλυτε δὴ γῦν μὲν Ἰθακήσιοι ὃ, τι κεν εἴπω·
 Μνηστῆρσιν δ' ἐμάλισθ' ἀπαρασκευάσθ' τὰδε εἶρω,
 Τοῖσιν γδ' ἐμὲ παῖς κυλίνδεται· κ' γδ' Ὀδυσσεύς,
 Ἀνὴρ ἀπάνευθε φίλων ὅν ἔσθ' αἰετὶ, ἀλλὰ σπ. ἦδη
 165 Ἐγγὺς ἰὼν, τοῖδεσθ' ῥόνον κ' κηρὰ φρεσὶ
 Πάνταςθ'· πολλοῖσιν δ' κ' ἀλλοῖσιν κακὸν εἶσαι,
 Οἱ νημῶσθ' Ἰθάκῃ ἐνδύσθ'· ἀλλὰ πολὺ πρῶν

Sciebat, sed hoc quidem non conducibile excogitavit.
Tandiu enim victum tuum & bona edent,
Quandiu illa hunc habebit animum quem illi nunc
In pectoribus ponunt Dii: magnam quidem gloriam sibi 125
Conciliat, sed tibi desiderium multi victus.
Nos autem nec ad negotia nostra ante ibimus, neque aliquo alio,
Priusquam ipsa nubat Græcorum cuicumque voluerit.

Hunc rursus Telemachus prudens allocutus est:
Antinoë, nullo modo fas è domo invitam expellere 130
Quæ me peperit, quæ me nutrit: pater autë meus alicubi terrarum.
Sive vivit sive mortuus est, durum tamen me multa hæere.
Icario, si ipse ego matrem dimisero.
Ex patre enim mala patiar, alia autem Deus
Dabit: postquam mater odiosas imprecata fuerit furias 135
A domo discedens, invidia etiam mihi ex hominibus
Erit, sic itaque hunc ego sermonem nunquam dicam.
Vester vero siquidem animus indignatur his,
Exite mihi domo, aliasque curate dapes,
Vestra bona comedentes, invicem per domos: 140
Si vero vobis videtur satius & melius.
Eñe, viri unitis victum impune perdere,
Vastate: ego vero Deos invocabo sempiternos,
Si unquam Jupiter dederit repensâ facta hæc fieri:
Inulti deinde intra domum periretis. 145

Sic ait Telemachus. Huic aquilas late videns Jupiter:
Ex alto à vertice montis misit volare.
Hæ usque quidem volabant cum flatu venti,
Propinquæ invicem extendentes alas:
Sed cum jam ad mediam concionem celebrem pervenissent, 150
Hic in gyrum flexæ excutiebant multas pennas,
Adspiciebantque omnium capita, & portendebant mortem:
Laniantes vero unguibus maxillas circumque colla,
Ad dextram volant & per ades & per urbem ipsorum.
Admirati sunt autem aves postquam viderunt oculis, 155
Agitabantque in animo quæ perficienda erant.

His vero etiam interfatus est senex heros Halitherses.
M. florides: hic enim solus coævos vincebat,
In rebus dijudicandis, & fatalia præloquendo,
Qui ipsis bene cupiens concionatus est, & dixit: 160

Audite nunc me Ithacenses quodcumque dixerò:
Prociis autem potissimum præfagiens ista dico,
Illis enim ingens periculum advolvitur: non enim Ulysses.
Diu seorsim à suis amicis aberit, sed alicubi jam
Prope cum sit, ipsis eadem & fatum molitur 165
Omnibus: pluribus etiam aliis male erit,
Qui habitamus Ithacam claram: sed longe antea

- Φραζόμεν· ὥς κεν καταπαύσομεν, ἡδὲ καὶ αὐτοὶ
 Παυσάντων· καὶ γὰρ σφιν ἄρα τόδε λωπὸν ἐστίν.
 170 Οὐ γὰρ ἀπείρητος μαντεύσομαι, ἀλλ' εὖ εἰδώς·
 καὶ γὰρ ἐκείνῳ φημι τελευτάσθηναι ἅπαντα,
 ὥς οἱ ἐμυθέομην ὅτε Ἴλιον εἰσαγέβαιον
 Ἀργείοι, μετὰ δὲ σφιν ἔβη πολύμητις Ὀδυσσεύς·
 φῆνε κακὰ πολλὰ παθόντ', ὀλίσαντ' ἄπο πάντας ἑταίρους·
 175 Ἀγναστοὶ πάνταςιν εἰκοσφ' ἵπιαυτῶν
 Οἴκαδ' ἐλευσίδαι· τάδε δὲ νῦν πάντα τελεῖται.
 Τὸν δ' αὖτ' Εὐρύμαχος· Πολύβη πάϊς ἀντίον νῦδα,
 ὦ γέρον, εἰ δ' ἄγε νῦν μαντεύσο σῶσι τέκεσσι,
 Οἴκαδ' ἰὼν, μή περ τι κακὸν πάσχωσιν ὀπίσσω·
 180 Ταῦτα δ' ἰγὼ σέο πολλὸν ἀμύνων μαντεύομαι.
 Ὅρμηδες δὲ τε πολλοὶ ἔσθ' αὐγὰς ἡλίου
 Φωτῶσ', ὑδὲ τε πάντες ἑταῖοι· αὐτὰρ Ὀδυσσεύς
 ὦλετο τῆλ'. ὥς καὶ σὺ καταβιβῆσαι σὺν ἐκείνῳ
 ὦρεαι· ἐκ αὖν τόσσα θεοπεσπείων ἀγέμευς,
 185 Οὐδέ κε Τηλέμαχος κεχολωμένος ὦδ' ἀνίεις,
 Σὼ οἴκῳ δῶρον ποτιδύμεν· αἶψα πάροισιν.
 Ἀλλ' ἐκ τοι ἱέω, τόδε καὶ τετελεισμένον ἔσται,
 Αἶκε νειότερον ἄνδρα, παλαιὰ τε πολλὰ τε ὑδώς,
 Παρθάρῳ· ἐπίεσσιν ἐποτρύνῃς χαλεπαίνειν,
 190 Ἀσπὶν μὲν οἱ περὶτον ἀνιπρίστερον ἔσται,
 Πρῆξαι δ' ἔμπης ἔτι δυνήσεται εἰνέκα τῶνδε,
 Σοὶ δὲ γέρον θωὴν ἐπιθήσομεν ἦν καὶ ἐνὶ θυμῷ
 Τίναν ἀγάλλῃς· χαλεπὸν δὲ τοι ἔσσεται ἀλγος.
 Τηλέμαχος δ' ἐν παῶσιν ἰγὼν ὑποθήσομαι αὐτὸς,
 195 Μήτιρ αἶν ἐς πατρός ἀναγίτω ὑποπείδαι,
 Οἱ δὲ γάμον πύξουσιν, καὶ ἀρτυνέουσιν ἔδνα
 Πολλὰ μάλ', ὅσα ἔοικε φίλης ἐπὶ παιδὸς ἔπειδαι.
 Οὐ γὰρ φρεὶ παύσαομαι οἶμαι υἱᾶς Ἀχαιῶν
 Μνηστῶν ἀργαλὴς· ἐπεὶ ἔτινα δειδύμεν ἔμπης,
 200 Οὐτ' ἐν Τηλέμαχον μάλα περ πολύμηθον ἔοικα·
 Οὐτὲ θεοπεσπείης ἐμπαζόμεν ἦν σὺ γέρον·
 Μύθεαι ἀκράαντον, ἀπὸ χθάνης δ' ἐτι μάλλον.
 Χρήματα δ' αὐτὴ κακῶς βιβρώσεται, ὑδὲ ποτ' ἴσα
 ἔσσεται, ὅρα κεν ἢ γε διατρέβησιν Ἀχαιοὶ
 205 Ὅν γαμον· ἡμῖς δ' αὖ ποτιδύμενοι ἡμᾶτα πάντα,
 Εἴνεκα τῆς ἀρετῆς ἐρεδίνεμεν, ὑδὲ μετ' ἄλλας
 Ἐρχόμεν· ὥς ἐπιεικές ὀπιυέμεν ἐστὶν ἐκάσῳ.
 Τὸν δ' αὖ Τηλέμαχος· πεπνυμένος ἀντίον νῦδα,
 Εὐρύμαχ', ἡδὲ καὶ ἄλλοι θεοὶ μνηστῆρες ἀγανοί,
 210 Ταῦτα μὲν ἔχ' υμῖας ἐτι λίσσομαι, ὑδὲ ἀγορεύω·
 Ἦδ' ἂν γὰρ τὰ γ' ἴσασι θεοὶ καὶ πάντες Ἀχαιοί.
 Ἀλλ' ἄγε μοι δότε νῆα θοὴν καὶ εἰκοσ' ἑταίρους,
 Οἱ κέ μοι ἔνθα καὶ ἔνθα διαπρήσσωσι κέλευθον.

Consideremus qui illos compescamus, aut etiam ipsi
 Quiescant: etenim ipsis statim hoc utilius est.
 Non enim inexpertus vaticinor, sed bene doctus: 170
 Etenim illi aio perfecta esse omnia,
 Quemadmodum illi prædixeram quando ad Ilium conscenderunt
 Græci, cumque ipsis conscendit versutus Ulysses.
 Dixit mala multa passum, amissisque omnibus sociis,
 Ignotum omnibus vicesimo demum anno 175
 Domum venturum, hæc scilicet nunc omnia perficiuntur.
 Hunc rursus Eurymachus Polybi filius allocutus est:
 O senex, eia age nunc vaticinare tuis liberis,
 Domum profectus, ne forte quid mali patiantur in posterum:
 In his autem ego te longe melior sum ad vaticinandum. 180
 Aves sane multæ sub radiis solis
 Volitant, neque omnes fatales: cæterum Ulysses
 Perit procul: ô si & tu periisse cum illo
 Deuisses, non tanta vaticinans diceres,
 Neque Telemachum iratum sic incitares, 185
 Tua in domo donum expectans si quod præbeat:
 Sed tibi edico, quod etiam perfectum erit,
 Si juvenem virum, veteraque multaue doctus,
 Decipiens verbis incitaveris ad irascendum,
 Illi quidem ipsi primum perniciosius erit, 190
 Efficere tamen nihil poteris propter hos,
 Tibi vero, ô senex, poenam infligemus, quam in animo
 Luens moleste feras, gravisque tibi erit dolor.
 Telemacho autem in primis ego suadebo ipse,
 Matrem suam ad patrem jubeat redire, 195
 Illi vero nuptias facient, & parabunt dotem
 Amplam, quantam convenit charam filiam comitari.
 Non enim antea quieturos puto filios Achivorum
 A procatione molesta: quoniam neminem timemus omnino,
 Neque sane Telemachum tanetsi multiloquus sit: 200
 Neque vaticinium curamus quod tu senex
 Loqueris irritum, odiosus autem es magis.
 Bona vero rursus male devorabuntur neque unquam æque multa
 Erunt, sed pauciora semper, donec hæc detinebit Achivos
 Suis nuptiis: nos vero rursus expectantes diebus omnibus, 205
 Propter ejus virtutem contendimus, neque ad alias
 Imus quas conveniebat inire quemque.
 Hunc autem rursus Telemachus prudens allocutus est:
 Eurymache, nec non alii quotquot proci generosi,
 Ista quidem non vos amplius oro, neque dico: 210
 Jam enim hæc sciunt Dii & omnes Achivi.
 Sed age mihi date navem celerem & viginti socios,
 Qui mihi hinc atque hinc pertranseant viam.

- Εἶμι γὰρ ἐς Σπάρτην τε καὶ ἐς Πύλον ἡμαρδύοντα·
 215 Νόσον πευστόμυθον πατρός δὴν οἰχομήνιοι,
 Ἦν τις μοι εἴησι βροτῶν, ἢ ὅσων ἀκούσω
 Ἐκ Διός, ἥτε μάλισα φέρῃ κλέος ἀνδρόποισι.
 Εἰ μὲν κεν πατρός βίοντι καὶ νόσον ἀκούω,
 Ἦτ' αὖν τρυχόμυθος περ ἐτι τλαίην ἐναιυτόν.
 220 Εἰ δέ κε τρυγιάωτ' ἀκούω μηδ' ἐτ' ἰόντ',
 Νόσῃσας δ' ἥπειτα φίλην ἐς πατρίδα γαίαν,
 Σῆμά τε οἱ χεύσω, καὶ ἐπὶ κτείρα κτερίξω
 Πολλὰ μάλ' ὅσα ἴοικε καὶ ἀνέρι μνῆσιν δώσω.
 Ἦτοι οὖν ὥς εἰπὼν κατ' ἄρ' ἔζετο· τοῖσι δ' ἀνέστη
 225 Μέντωρ, ὅς ῥ' Ὀδυσῆα ἀμύμονα ἦν ἱταίρ',
 Καὶ οἱ ἰὼν ἐν νηυσὶν ἐπὶ τριπύλοιον οἶκον ἄπαντα,
 Πειθιδάα τε γέροντι, καὶ ἔμπεδα πάντα φυλάσσων.
 Ὅσῃν εὐφροσύνῃ ἀγορήσατο καὶ μετέειπε,
 Κέκλυτε δὴ νῦν μὲν Ἰθακήσιοι, ὅ, τι κεν εἴπω.
 230 Μή τις ἐτι σέβρεσεν, ἀγανὸς καὶ ἥτις ἔσω
 Σκηπτέχ' βασιλεὺς, μηδ' ὅρσῃν αἵσιμα εἰδώς.
 Ἄλλ' αἰεὶ χαλεπὸς τ' ἐστὶν, καὶ αἰσὺλα ῥέξω.
 Ὡς ἔτις μέμνηται Ὀδυσῆα θυμῷ
 Λαῶν οἷσιν ἀνασσι, πατέρ' δ' ὥς ἥτις ἦν.
 235 Ἄλ' ἥτοι μνηστῆρας ἀγένορας ἐπι μετάρω
 Ἐρδων ἔργα βίαια, πακορραήσι νόοιο·
 Στὰς γὰρ παρθένους κεφαλὰς, κατέδυσι βίαιης
 Οἶκον Ὀδυσῆα, καὶ δ' ἐκ ἐτι φασὶν ἔνδον·
 Νῦν δ' ἄλλω δήμῳ νηυσίζομαι, οἷον ἄπαντες.
 240 Ἦδ' αἶψα, ἔταρ ἐτι καθαπτόμενοι ἐπίουσι,
 Παύρως μνηστῆρας κατερύκετε πολλοὶ ἰόντες.
 Τὸν δ' Εὐπτολίδης Λαιώκετος ἀντίον κῆδα,
 Μέντωρ ἀπαρτήρι, φρένας ἡλῆς, ποῖον ἔειπες,
 Ἥμεις ὄτρυνον καταπαυέμεν ἀργαλέον ἦ
 245 Ἀνδράσι καὶ πολένοισι μαχίσοσθαι ποτὶ δαίτι.
 Εἴπερ γὰρ καὶ Ὀδυσσεὺς Ἰθακήσιοι αὐτὸς ἐπιβλῶν
 Δαιτυμῆος κατὰ δῶμα ἰὼν μνηστῆρας ἀγανὺς
 Ἐξέλασαι μετάρω μοιρομένη ἐνὶ θυμῷ,
 Οὐκὲν οἱ καχάρστο γυνή, μάλα περ χατίρῃσιν,
 250 Ἐλθόντ', ἀλλὰ κεν αὐτῷ αἰκία πότμον ἐπίσσοι,
 Εἰ πολένοισι μάχωντο. σὺ δ' ἔκ κατα μοῖραν ἔειπες.
 Ἄλ' ἄγε, λαοὶ μὲν σκιδναδ' ἐπὶ ἔργα ἕκαστος,
 Τέταρ δ' ὄτρυνέη Μέντωρ ὁδὸν ἠδ' Ἀλιδέης,
 Οἳ τὲ οἱ ἐξ ἀρχῆς πατρώοι εἰσιν ἱταῖροι.
 255 Ἄλλ' (εἶπεν) καὶ δηδὰ καδμήν', ἀλγελιάων
 Πύσονται ἐν Ἰθάκῃ, τελείῃ δ' ὁδὸν ἔαυτε ταύτην.
 Ὡς ἄρ' ἐρώνησιν· λῦσον δ' ἀγορὴν αἰφνήν.
 Οἱ μὲν ἄρ' ἐσκιδναντο ἰὰ πρὸς δῶμαδ' ἕκαστος.
 Μνηστῆρες δ' ἀγὰ δῶματ' ἵσαι θυμῷ Ὀδυσῆα.

Proficiscat enim in Spartam & Pylum arenosam ,
Reditum percontaturus patris diu absentis , 215
Si quis mihi dicat mortalium , aut oraculum audiam
Ex Jove , quod maxime fert gloriam hominibus.

Si quidem patris vitam & reditum audivero ;
Sane quantumvis afflictus adhuc sustinebo annum :
Si vero mortuum audivero neque amplius superstitem , 220
Reversus continuo meam in patriam terram

Tumulum illi faciam , & inferias inferam
Multas admodum quantas convenit , & viro matrem dabo.

Ille quidem sic loquutus confedit : his autem surrexit
Mentor , qui Ulyssis inculpati erat socius , 225
Et illi cum proficisceretur commisit totam familiam ,
Utque obedirent seni , & firma omnia custodirent.
Qui illis bene cupiens concionatus est , & dixit :

Audite certe me nunc Ithacenses quodcumque dixerō :
Nullus amplius benignus , mansuetus & mitis sit 230
Scepitriger Rex , neque in mente prospera callens ,
Sed semper gravis sit , & nefaria patret.

Quandoquidem nullus recordatur Ulyssis divini
Populorum quibus præsuit , & velut pater mansuetus erat.
Verum enimvero procos superbos haud invideo 235
Committere facinora violenta , malis consiliis mentis :

Sua enim obiectantes capita , comedunt violenter
Domum Ulyssis , quem non amplius autumant rediturum esse :
Sed nunc cætero populo succensco , ut omnes
Sedetis muti , ac non redarguentes verbis , 240
Pauciores procos compescitis cum firis plures.

Hunc vero Euenorides Leocritus contra alloquebatur :
Mentor conviciator , ingenio stolide , ut loquutus es ,
Nos adhorrens desistere ? difficile autem erit 245
Cum viris pluribus pugnare de convivio.

Etiamsi enim Ulysses Ithacensis ipse adveniens
Convivantes per domum suam procos eximios
Expellere è domo cogitaret in animo ,
Non illius lætaretur uxor , quantumvis valde desiderans
Ut veniat , sed is hic sævam mortem inveniret , 250
Si pluribus pugnaret : tu vero non ex officio es loquutus.
Sed age , populi quidem dispergantur ad opera quivis ,
Huic autem disponat Mentor viam & Halitherses ,
Qui illi à principio paterni sunt amici.

Sed (puto) & diu sedens , nuncios 255
Percontabitur in Ithaca , perficietque viam nunquam hanc.

Sic ille loquutus : dimisit concionem celerem.
Hi quidem dispergebantur ad domum quisque suam :
Proci autem in domum ibant divini Ulyssis.

- 160 Τηλέμαχ' ὅτ' ἀπώανθεν ἰὼν ἐπὶ θῆνα θαλάσσης,
Χιῶνς νηάμην' πολίης αἰὼς εὖχετ' Ἀθήνῃ,
Κλυθί μοι δε χθίζος θύος ἡλυδες ἡμέτερον δῶ,
Καί μ' ἐν νηὶ κέλυστας ἐσθ' ἡερεϊδία πόνταν
Νόστον πωυσιμέηνον πατρός δὴν οὐχ ἡμέροιο,
- 165 Ἐρχομαι· τὰ δ' πάντα διατρέβουσιν Ἀχαιοί,
Μηστήρες δ' μαλιστα, κακῶς ὑπερμερόντες.
Ὦς ἔρατ' εὐχόμεν'. χερσὶν δέ οἱ ἦλθεν Ἀθήνη,
Μέντορι ἰδομένη ἡνὲν δέμας ἠδὲ καὶ αὐδὴν,
Καί μιν ρωνήσας ἔπια πτερόντα πορθυῖδα.
- 170 Τηλέμαχ', ἐδ' ὅτιθεν κακὸς ἵασις, ἐδ' ἀνοήμων
Εἰ δὴ τοι σὺ πατρός ἐνέσταται μὲν' ἢ καὶ
Οἷ' ἐκύν' ἔην τέλεισσι ἔργον τι ἔπ' τε,
Οὐ τοι ἔπιβ' αἰὴν ὁδὸς ἵαυται, ἐδ' ἀτίλειος.
Εἰ δ' ἐκύνε γ' ἰσὶ γόν' καὶ Πηνελόπειος,
- 175 Οὐ σ' ἐτ' ἔπτα ἰολπα τελευτήσουσι δ' μνηστῆρες.
Παῦροι γάρ τοι παῖδες ὁμοῖοι πατρὶ πύλοντα·
Οἱ πλείονες κακίως· παῦροι δέ τι πατρός ἀρείους.
Ἀλλ' ἔπει ἐδ' ὅκτιθεν κακὸς ἵαται, ἐδ' ἀνοήμων,
Οὐδέ σε πάλῃ γε μήτις Ὀδυσῆ' ἀπερρίλοιπεν,
- 180 Ἐλπαὶ τοι ἔπτα τελευτήσαι τάδε ἔργα.
Τὸ νῦν μνηστῆρον μὲν ἴα βυλὴν τε νόον τε
Ἀρεαδίων, ἔπει ἔτι νεέμονες, ἐδ' δίκαιοι.
Οὐδέ τι ἴσασιν θάνατον, καὶ κῆρα μέλαιναν,
Ὅς δὴ σφιν χερσὶν ἐστὶν ἐσθ' ἡματι πάντας ὀλέσσει.
- 185 Σοὶ δ' ὁδὸς καὶ τὴν δὴσθ' ἀπίασται ἢν σὺ μνηστῆρας.
Τοῖ' γάρ τοι ἱταῖρος ἔγῳ πατρός εἰμι,
Ὅς τοι νῆα θοὴν σέλιος, καὶ ἄμ' ἐφομαι αὐτός.
Ἀλλὰ σὺ μὲν πρὸς δόματ' ἰὼν μνηστῆρον ὁμίλῃ,
Ὀπλισθὲν τ' ἴα, καὶ ἀλγίστην ἄρσεν ἀπαιτῇ,
- 190 Οἷον ἐν ἀμφιφοῦσι, καὶ ἀλφειά μιν ἄνδρῶν,
Δέμασιν ἐν πυκινούσιν· ἐγὼ δ' ἀνὰ δῆμον ἱταῖρος
Λιψ' ἰδελομένης συλλέξομαι· εἰσὶ δ' ἡ τῆς
Πολλὰ ἐν ἀμφιάλῳ Ἰθάκῃ νῆας ἠδὲ πτελαιάς.
Τάων μὲν τοι ἔγῳ ἐπιόφομαι ἥτις ἀρίστη.
- 195 Ὡς δ' ἱεροπλάσαντες ἐνέστην εὐρεῖ πόντον.
Ὦς ἔρατ' Ἀθηναίη κέρη Διὸς. ἐδ' ἄρ' ἐπὶ δὴν
Τηλέμαχ' ἀπαμύμνεν, ἔπει δὲ ἔκλινεν αὐδὴν.
Βῆ δ' ἡμῶν πρὸς δῶμα, φίλον τοτιμῶν' ἦτορ·
Εὐρὶ δ' ἄρα μετῴσας ἀγένορας ἐν μεγάροισιν
- 200 Αἴγας ἀνιμῶνς, σιάλκας δ' αἰὼντας ἐν αὐλῇ.
Ἀντίνο' δ' ἰδὺς χηλάσας καὶ Τηλέμαχον,
Ἐν τ' ἄρα οἱ αὖ χερσὶ, ἐπ' ἔρατ', ἐν τ' ὀνόμαζε.
Τηλέμαχ' ὑφαγόρεα, μὲν' ἄρατε, μήτις τοι ἄλλο
Ἐν εὐδαισι κακὸν μελέτω ἔργον τι ἔπ' τε,
205 Ἀλλὰ μάλ' ἰοδίμῳ καὶ ἀνιμῶν, ὥς τοπάρους περ.

Telemachus autem seorsim profectus est ad littus maris,
Manibus lotis è cano mari precabatur Palladem : 260

Audâ me qui heri Deus venisti domum nostram,
Et me in navi iussisti per obscurum pontum
Reditum interrogaturum patris diu absentis,
Ire : nam hæc omnia impediunt Græci , 265
Proci autem potissimum , male superbientes.

Sic ait precatus. Prope autem illum venit Pallas,
Mentori similis facta tum corpore tum etiam voce ,
Et ipsum corripellans verbis volatilibus allocuta est :

Telemache, neque in posterum ignavus eris, neque stolidus : 270
Si quidem tibi tui patris instillatus est animus fortis,
Qualis ille erat ad perficiendum opusque dictumque ,
Non tibi vanum iter erit, neque irritum :
Si vero non illius esses filius & Penelopes,
Non sanè deinde sperarem te perfecturum esse quæ cogitas. 275
Pauci enim filii similes patri sunt :

Plerique pejores , pauci vero etiam parentibus meliores :
Sed quoniam neque in posterum ignavus eris, neque stolidus ,
Neque te penitus sapientia Ulyssis reliquit.
Spes deinde tibi est te perfecturum esse hæc opera. 280

Ideo nunc procorum sine consiliumque mentemque
Inspicientium , quoniam neutiquam prudentes , neque iusti ;
Neque ullo pacto sciunt mortem , & fatum nigrum ,
Quæ illis jam imminet die uno ut omnes pereant.
Tibi vero via non amplius aberit quam tu cogitas : 285

Talis enim tibi socius ego paternus sum ,
Qui tibi navem celerem parabo , & simul sequar ipse.
Sed tu quidem ad domum vadens procos conveni ,
Apparaque viatica , & vasis conde singula .
Vinum in amphorjs , & farinam medullam hominum , 290
Urbibus in densis : ego autem per populum socios
Statim voluntarios colligam. Sunt autem naves
Multæ in circumflua Ithaca novæ atque veteres :
Harum quidem ego despiciam quæcumque optima est :
Gratimque instructam immitterem lato mari. 295

Sic ait Pallas filia Jovis. Neque amplius diu
Telemachus moratus , postquam Deæ audivit vocem.
Festinabat ire ad domum , suo cruciatus corde :
Invenit autem procos superbos in ædibus
Capras excoriantes, porcosque saginatos assantes in atrio , 300
Antinous autem ridens obviam ibat Telemacho ,
Inque manu illius hæsit, verbumque dixit , & compellavit :

Telemache altiloque, impotens animi, ne quidquam tibi aliud
In pectore malum sit curæ vel opus vel verbum ,
Sed strenue comede & bibe , ut antea : 305

Ταῦτα δὲ τοι μάλα πάντα τελευτήσουσιν Ἀχαιοί,
 Νῆα καὶ ἑξάιτες ἑτάας, ἵνα δῶσιν ἱκναι
 Ἐς Πύλον ἠγαθὴν μετ' ἀγαυῷ πατρὶ· ἀκνῆν.

Τὸν δ' αὖ Τηλέμαχος περιπνυμένῳ ἀντίον νῆδα,
 310 Ἀντίνο', ἔπας ἔειπεν ὑπερφιάλοισι μετ' ὑμῖν
 Δαίνυσθαι τ' αἰκόντα, καὶ εὐεραίνεσθαι ἱκνῶν.

Ἡ δ' ἄλκις φρεσὶ τοπάζοιεν ἐκίρκετο πολλά καὶ ἰδὼν
 Κτήματ' ἑμὰ μνηστῆρες, ἐγὼ δ' ἔτι νῆπι· ἦα,
 315 Νῦν δ' ὅτε δὴ μέγας εἰμὶ, καὶ ἄλλων μῦθον ἀκούων
 Πυνθανομαι, καὶ δὴ μοι αἰξέται ἐνδοθὶ θυμός.

Περήσσω ὥς κ' ὕμμι κακὰς ἐπὶ κῆρας ἦλθω,
 Ἡ δὲ Πύλον δ' ἑλθὼν, ἢ αὐτῷ τῷ δ' ἐνὶ θυμῷ.
 Εἴμι μὲν, ἔσθ' ἄλκιον ὁδὸς ἵσταιται ἦν ἀγορεύω
 Ἐμπορῶ. καὶ γὰρ πρὸς ἐπιβόλῃ· ἔσθ' ἑτάων.

320 Γίνομαι, ὥς γὰρ περ ὕμμι ἐῖσατο κέρδιον ἔσθ'.
 Ἡ δ' ἄλκις, καὶ ἐκ χειρὸς χεῖρα σταάσων Ἀντινοῖο
 Ρῆτα μνηστῆρες ἢ δόμον κατὰ δαῖτα πείνοντο,
 Οἱ δ' ἐπιλάθουσι καὶ ἐκέρτομον ἐπέβαν.

Ἦδη δὲ τις εἶπεσκε νέων ὑπερηγορόντων,
 325 Ἡ μάλα Τηλέμαχος φόνον κνῖν μεμνημένος·

Ἦτινας ἐκ Πύλου ἀφ' ἀμύντορας ἠμαδόντων,
 Ἡ ὅγε καὶ Σπάρτηθεν· ἐπεὶ γὰρ περ ἦται αἰγῶς,
 Ἡ δὲ καὶ εἰς Ἐρῆρην ἐδέλφ' αἰτίεσσαν ἀμρεσιν
 Ἐλθὼν, ὅρ' ἐνθεν θυμοφθόρα φάρμακ' ἐνείκη.

330 Ἐν δ' ἑβάλῃ κρητῆρι, καὶ ἡμέας πάντας ὁ ἴσθι.
 Ἀλλ' αὖτ' αὐτ' εἶπεσκε νέων ὑπερηγορόντων,
 Τίς δ' οἶδ' εἴ κε καὶ αὐτός ἴων κοίλῃς ἐπὶ νῆος,
 Τίλη φίλων ὑπόληται, ἀλώμεν' ὡς περ Ὀδυσσεύς;
 Οὕτω κεν καὶ μάλλον ὀρέλλειεν πόνον ἄμμι.

335 Κτήματα γὰρ κεν πάντα δασαίμεθα, οἰκία δ' αὐτὰ
 Τάττε μητρὶ δούλῃ ἔχειν, ἢ δ' ὅστις οὐκ οἶοι.

Ὡς φασί, ὁ δ' ὑφόρρον θάλαμον κατεβήσατο πατρὸς
 Εὐρύ, ὅθι νηὶος χρυτὸς καὶ χαλκὸς ἔκειτο,
 Ἐδῆς τ' ἐν χηλοῖσιν, ἄλκις τ' εὐώδης ἑλαμον.

340 Ἐν δ' αἰδοῖο εἰνοῖο παλαιῷ ὑδουπότοιο
 Ἔστασαν, ἀκρητὸν θεῖον ποτόν ἐντός ἔχοντες,
 Ἐξείης ποτὶ τοῖχον ἀκρητότε, εἶπον Ὀδυσσεύς
 Οἰκαδὲ νοστήσειε, καὶ ἀλγέα πολλὰ μογήσας.
 Κληῖσθαι δ' ἔπεισαν σάνιδες πικρῶς ἀσχεμῶν,

345 Δικλίδες· ἐν δ' ἑνὶ ταμίῳ νύκτας τε καὶ ἡμάρ
 Ἔσκεν ἢ πάντ' ἐρύλασσε νόκ' ἀπολυδρεῖσιν,
 Εὐρύκλει, Ὡς δ' αὖτ' αὖτ' Περσέϊδαν·
 Τὸν τότε Τηλέμαχος προσέειπε θάλαμῳ δὲ καλῶς,

Μαί, ἀγε δὴ μοι οἶνον ἐν ἀμειγμένῳ ἀράων
 350 Ἦδ' ὅν, ὅστις μετὰ τ' λαρότατ' ἐν σὺ εὐλάσσει,
 Κνῖνον διδρῆν τῶν κάμμορον, εἰσπύειν ἔλθω.

Iſta enim naviter omnia perficient tibi Græci,
Navem & electos remiges, ut ocyus eas
In Pylum divinam ad inclyti parentis famam.

Huic autem rursus Telemachus prudeus respondit:

Antinoë, nullo modo decet cum vobis superbis 310
Convivari invitum, & lætari quietum.

An non ſatis quod antea dilapidaviſtis multas & eximias
Poſſeſſiones meas proci? ego autem adhuc infans eram?
Sed nunc ubi grandior ſum, & aliorum orationem audio

Suſcitans, jamque mihi augeſcit intus ira, 315

Tentabo ut vobis malam mortem inferam,
Sive ad Pylum proſectus, ſive hic in hoc populo.

Ibo quidem, neque vana via erit quam dico (remiges,

Navem alienam conſcendens: neque enim navem poſſideo neque
Quod quidem, uti vobis videtur, melius eſt. 320

Dixit, & ex manu manum traxit Antinoi
Facile. Proci autem per domum convivium apparabant,
Qui cavillabantur & inceſſebant verbis,
Tum vero aliquis dicebat juvenum ſuperbientium:

Næ ſane Telemachus cædem nobis meditatur: 325

Aut aliquos ex Pylo ducet ultores arenosa,

Aut ille ex Sparta etiam: nam cupit vehementer,

Aut & in Ephyram vult fertilem terram

Proſciſci, ut inde mortifera venena afferat,

Iniſciatque in craterem, & nos omnes perdat. 330

Alius rursus dicebat juvenum inſolentium:

Quis ſcit an etiam ipſe proſectus cava in nave,

Longe ab amicis pereat, errabundus ut Ulyſſes?

Sic & magis augere poſſet nobis laborem.

Bona enim omnia divideremus, domum vero 335

Illius matri daſemus ut habeat, aut ille cui nuber.

Sic dicebant. Ille vero excelſum thalamum intrabat parentis

Amplum, ubi cumulatam aurum & æs jacebat,

Veſtiſque in ciſtis, abundeque odoriferum oleum. —

Intus etiam dolia vini veteris dulcis bibenti 340

Stabant, merum divinum potum continentia,

Ordine ad murum aptata, ſi quando Ulyſſes

In patriam reverteretur, & quidem dolores multos paſſus.

Clauiſtrisque munitæ inerant januæ & ingenioſe aptatæ,

Bifores: intus autem mulier cuſtos nocteſque dieſque 345

Erat, quæ omnia aſſervabat mentis ſolertia,

Euryclea, Opis filia Piſenoridæ:

Hanc tunc Telemachus allocutus eſt in thalamum vocatam:

Nutrix, age mihi vinum in amphoris hauri

Suave, quod dulciſſimum ſit omnium quæ tu aſſer vas, 35

Illum expectans inſeliciſſimum, ſi quando veniar

Odylſſea.

Διογενὴς Ὀδυσσεύς, θάνατον καὶ κῆρας αἰλύξας.
Δώδεκα δ' ἐμπλησεν, καὶ πάρατιν ἄρσον ἅπαντας.
Ἐν δέ μοι ἄλγιστα χεῖν ἐυρραΐεσι δορυῖσι.

355 Εἴκοσι δ' ἔσω μέτεα μνηστράων ἀλείψω ἀκτῆς.
Αὐτὴ δ' οἴη ἴδω· τὰ δ' ἄθροα πάντα τιτύχθω.
Ἐσπίειν γὰρ ἐγὼν αἰρήσομαι, εὐπτότε κεν δὴ
Μήτηρ εἰς ὑπερὸν ἀναβῇ, κοῖτι τε μέδεται.

Εἴμι γὰρ ἐς Σπάρτην τε καὶ Πύλον ἡμαθόνετα,
360 Νόσον πευσσάμεν πατέρος εἰλεῖν ἢ περ ἀκῆσω.

Ὡς εῖπτο. κῆρυξεν δ' εἰλη τεσσέρος Εὐρύκλεια.

Καὶ ῥ' ὀλοσυρμένη ἔπειτα πτερόντα περσυνύδα,

Τίπτε δέ τοι, εἰλε τίκνον, ἐνὶ φρεσὶ τῷτο νόημα
Ἐπλτε δ' αὖ δ' ἰδέμεν ἰέναι πολλὰν ἐπὶ γαῖαν,
365 Μένειν ἰὼν ἀγαπητός; ὁ δ' ὤλετο τηλόδι πάτερ
Διογενὴς Ὀδυσσεύς, ἀλλογνώτω ἐνὶ δῆμῳ.

Οἱ δέ τοι αὐτίκ' ἰόντι κακὰ φρεζόντα ὀπίσσω,

Ὡς κε δόλω ρήϊς, τάδε δ' αὐτοὶ πάντα δάσονται.
Ἀλλὰ μὲν αὖθ' ἐπὶ σοῖσι καθήμεν· ἐδέ τι σε χεῖν

370 Πόντον ἐσ' ἀτρυγέτον κακὰ πάχειν, ἐδ' ἀλάληδαι.

Τὴν δ' αὖ Τηλέμαχος πεπνυμένος ἀντίον ἤδα,
Θάρομαι· ἔπει ἐπὶ αὐτῷ θεῷ ἦδε γε βεβλή·

Ἀλλ' ὅμοσον μὴ μιντεῖ εἰλη τάδε μύθησάδαι,

Περὶν γ' ὅτ' ἀν' ἐνδεκάτῃ τε δυαδεκάτῃ τε γένεταί,

375 ἢ αὐτὴν ποδῖτά, καὶ ἀφορμινθέντ' ἀκῆσαι.

Ὡς ἀν' ἔπα. γρη῏ς δ' θεῶν μέγαλ' ἔρχοι ἀπώμυ.

Αὐτὰρ ἐπεὶ ῥ' ὅμοσεν τε τελευτήσεν τε ῥ' ὅρκον,

Αὐτίκ' ἔπειτα οἱ οἶνον ἐν ἀμφοροῦσιν ἀρυσεν,

380 Ἐν δέ οἱ ἄλγιστα χεῖν ἐυρραΐεσι δορυῖσιν.

Τηλέμαχος δ' ἐς δώματ' ἰὼν μνηστῆρσιν ὁμίλῃ.

Ἐνθ' αὖ ἄλλ' ἐνόησε θεὰ γλαυκῶπις Ἀθήνη,

Τηλέμαχος δ' εἰκυῖα κατὰ πτόλιν ὄχετο πάντα,

Καὶ ῥα ἐκαστῷ πρωτὶ παρυσσάμεν ῥάτο μῦθον,

385 Ἐσπερείς δ' ἐπὶ νῆα θοὴν ἀγέρεσθαι ἀναγῆ.

Ἦδ' αὖτε Φερνίοιο νοήμονα παίδιμον υἱόν

Ἦτις νῆα θοὴν· ὁ δέ οἱ περὶ τὸν ὑπὲρδικο.

Δύσετό τ' ἡέλιος, σκιδαντό τε πᾶσαι ἀγυαί.

Καὶ τότε νῆα θοὴν ἄλας εἴρυσσε, πάντα δ' ἐν αὐτῇ

390 Ὅπλ' ἐπιδέξαι τὰ τε νῆες εὐσελμοὶ φερέσκιν.

Στήσε δ' ἐσ' ἰκατῆς λιμῆ· περὶ δ' ἰαυτοὶ ἰταῖερες

Ἀθροῖν ἠγερῖθοντο· θεὰ δ' ὠτρυνεν ἕκαστον.

Ἐνθ' αὖτ' ἄλλ' ἐνόησε θεὰ γλαυκῶπις Ἀθήνη,

Βῆ δ' ἰμῶναι περὶ δώματ' Ὀδυσσῆος Δεῖοιο.

395 Ἐνθα μνηστῆρας ἐπὶ γλυκὺν ὕπνον ἔχοντες,

Πλάξαι δ' ὠκύντας· χερσὶν δ' ἐκβαλε κύπτελλαι.

Οἱ δ' ὑπὸν ὠρυγντο κατὰ πτόλιν· ἐδ' ἄρ' ἐπὶ δῆλ

Generosus Ulysses, mortem & fatum elapsus.

Duodecim autem imple, & operculis obduc omnes.

Infunde sis etiam farinam mihi bene consutis utribus :

Viginti autem mensuras impleant laboratæ Cereris dona. 355

Ipsa vero sola scias : hæcque congregata omnia sint.

Sub noctem enim ego accipiam, quando jam

Mater ad superiora domus conscenderit, lætæque curam habebit.

Ibo enim in Spartam & Pylum arenosam,

Reditum percontaturus patris chari sicubi audiero. 360

Sic dixit. At exclamavit nutrix dilecta Euryclea,

Et cum magno ejulatu verbis volatilibus allocuta est :

Cur vero tibi, chare fili, in mente hæc sententia

Est? quoniam vis ire multam per terram,

Solus cum sis & unicus? periit autem longe à patria terra 365

Generosus Ulysses, ignoto in populo :

Illique tibi statim præfecto mala machinabuntur posthac,

Ut dolo pereas, hæc vero ipsi omnia dividant :

Sed mane hic apud tuos sedens : neque te oportet

Per pontum indomitum mala pati, neque errare. 370

Huc Telemachus prudens respondit :

Confide nutrix, quoniam nequiquam absque Deo hoc consilium :

Sed jura matri charæ hæc non discuram,

Priusquam undecimæque duodecimæque dies aderit,

Aut priusquam ipsa me desiderabit, & discessisse audiet 375

Ne flens pulchrum corpus deformet.

Sic dixit. At anus Deorum magnum jusjurandum dedit.

Cæterum postquam juravit perfecitque jusjurandum,

Statim postea illi vinum in amphotas hausit,

Farinamque illi infudit bene consutis in utribus. 380

Telemachus autem domum ingressus procos conveniebat.

Tum rursus alia excogitavit Dea cæcia Minerva,

Telemachum simulans per urbem obibat ubique,

Et singulis viris adstans dicebat sermonem,

Vesperique ad navem celerem congregari jubebat. 385

Ipsa rursus Phronil prudentem fortem filium

Poscebat navem celerem, qui ei benevolus promisit.

Occiditque sol, obumbrabanturque omnes viæ.

Et tunc navem celerem in mare prottraxit, omniaque in ipsa

Arma posuit quæ naves bene tabulatæ ferunt. 390

Statuitque in extremum portum : circum autem eximii socii

Frequentes congregabantur : Dea enim hortabatur quemque.

Tunc rursus alia cogitavit Dea cæcia Minerva,

Festinauit ire domum Ulyssis divini :

Hic prociis dulcem somnum infudit, 395

Decepitque bibentes : è manibusque excussit pocula.

Hi vero dormiturn festinabant per urbem : neque amplius diu

Dij

- ἔιατ', ἐπεὶ οἶσιν ὕπνῳ ἐπὶ βλεφάρουσιν ἴππιται·
 Αὐτὰρ Τηλέμαχον προτέρη γλαυκῶπις Ἀθήνη,
 400 Ἐκσθεκαλισαμένη μεγάρων εὐναιεταόντων,
 Μέντορι εὐδοκῆν ἡμῶ δέμας ἡδὲ καὶ αὐδὴν·
 Τηλέμαχ', ἦδη μὲν τοὶ εὐνήμειδες ἑταῖροι
 ἔιατ' ἐπείετμι, τὴν σὴν πετιδέχμενοι ὀρμήν,
 Ἄλλ' ἱερῶν, μὴ δηδὰ διατρέχωμεν ὁδοῖο.
 405 Ὡς ἄρα φωνήσας ἠγήσατο παλλὰς Ἀθήνη
 Καρπαλίμης· ὃ δ' ἔπειτα μετ' ἵχνια βαῖνε θεῶν.
 Αὐτὰρ ἐπεὶ ῥ' ἐπὶ νῆα κατήλυτον ἡδὲ θάλασσαν,
 Εὖρον ἔπιπ' ἐπὶ θινὶ παρακείμεντας ἑταίρας·
 Τούτῃ δ' καὶ μετίεα' ἱερὴ ἱς Τηλέμαχῳ,
 410 Διῶτε φίλοι, ἥα φερόμεθα· πάντα γὰρ ἤδη
 Ἀχέῃ ἐνὶ μεγάρῳ, μήτηρ δ' ἐμὴ ἔτι πέπυσται,
 Οὐδ' ἄλλαι δμῶαί· μία δ' οἷη μῦθον ἄκουσιν.
 Ὡς ἄρα φωνήσας ἠγήσατο· τοὶ δ' ἄρ' ἔπειτα.
 Οἱ δ' ἄμα πάντα ἐσθοντες, εὐστέλμων ἐπὶ νῆι
 415 Κάθησαν ὡς ἐκέλευσεν, Ὀδυσῆῳ φίλῳ υἱός.
 Ἄν δ' ἄρα Τηλέμαχῳ νῆος καὶν', ἤρχε δ' Ἀθήνη.
 Νῆϊ δ' ἐπὶ πρύμνῃ κατ' ἄρ' ἔζετο· αἶχι δ' ἄρ' αὐτῆς
 ἔζετο Τηλέμαχῳ· τοὶ δ' ἐφρυγμήτι ἔλυσαν.
 Ἄν δ' καὶ αὐτοὶ βάντες, ἐπὶ κληῖτι κάθιζεν·
 420 ἔκθον δ' ἱκέμεν θρον ἢ γλαυκῶπις Ἀθήνη,
 Ἀκροῖ Ζεφύρον, κελάδοντ' ἐπὶ οἴκοπα πόντον.
 Τηλέμαχῳ δ' ἑταῖροισιν ἐπιτρώτας ἐκέλευσεν
 Ὀπλῶν ἀπιδάει· τοὶ δ' ἐτρώμενθ' ἄκουσιν,
 Ἴδον δ' εἰλάπινον κύλης ἔντοδε μεσόδμεν
 425 Στάσαν αἰετάντι· κατὰ δ' προτόνοισιν ἴδθαι,
 Ἐλκον δ' ἰστὰ λευκὰ ὑστρίπτοιαι βοῦσσιν.
 Ἐπρήσει δ' αἰετῶν μέσση ἰστὸν· ἀμείβ' ἢ κύμα
 Στείβη παρρῦρεν μεγάλ' ἵαχε νῆος ἰσθός·
 Ἥδ' ἴδμεν κατὰ κύμα διαπρήσασα κίλευθον.
 430 Διτάρμεν δ' ἄρα ὅπλα θοὴν ἀνὰ νῆα μέλαιναν,
 Στάσαντο κρητῆρος ἐπιστερέας εἴηιο.
 Λαίβον δ' ἀθανάτοισι θεῶς αἰεζενέτησιν·
 Ἐκ πάντων δ' ἄλιστα Διὸς γλαυκῶπιδι κέρη,
 Πηνελόχῃ μὲν ῥ' ἢ γὰρ καὶ ἡὗ παρὲς κίλευθον.

Τ' ΠΟΘΕΣΙΣ ΤΗΣ ΟΔΥΣΣΕΙΔΑΣ Γ. ΤΟΤ' ΟΜΗΡΟΥ

ΡΑΨΩΔΙΑΣ.

Τηλέμαχον ἐλθόντα σὺν Ἀθηνᾷ ξενίζῃ Νέστωρ, καὶ διηγεῖται αὐτῇ τὰ συμβεβηκότα τοῖς Ἕλλησι, καὶ αὐτὸν ἐκ Τροίας ἀπέλθαι. πετιδέμενθ' ἢ τὰ περὶ τὸς μνηστῆρας, καὶ γνωρίζας τὴν Ἀθηναίαν ἀπεῖσθαι, θυσιᾶν αὐτῇ ἱππιτεῖλαι.

Sedebant, postquam ipsis somnus palpebris incidit.
Cæterum Telemachum allocuta est cælia Minerva,
Evocans ex ædibus bene habitatis,
Mentori similis facta tum corpore tum voce:

408

Telemache, jam tibi quidem fortes socii
Sedent remiges, tuum expectantes adventum,
Sed eamus, ne diutius differamus iter.

Sic locuta præcessit Pallas Minerva
Subito: ille autem continuo ad vestigia ivit Deæ.

409

Cæterum postquam ad navem pervenerunt atque mare,
Invenerunt continuo in littore comantes socios:
His vero interfatus est potens Telemachus:

Adeste amici, viatica teramus: omnia enim jam
Congregata sunt in ædibus, mater vero neutiquam scit,
Neque aliæ ancillæ: unica sola orationem audivit.

410

Sic vero locutus præcessit, illique simul sequebantur,
Ipsi vero simul omnia ferentes, pulchre tabulata in navi
Deposuerunt ut præcepit Ulysses charus filius.

415

Telemachus vero navem conscendit, prævit autem Minerva.

Navisque in puppe consedit: prope autem eam
Sedebat Telemachus, ipsi vero rudentes solverunt.

Etiam ipsi ascendentes, per transtra sederunt:

His vero secundum ventum misit cælia Minerva,

420

Oportunissimum Zephyrum, æstuosum & nigrum per mare.

Telemachus autem socios hortatus jussit

Prehendere arma nautica, qui hortantem audiverunt,

Malum autem abiegunum cavam intra basem

Statuerunt attollentes: rudentibusque colligarunt,

425

Traxeruntque vela alba tortilibus loris.

Inflavit autem ventus medium velum: circumque fluctus

Carinam purpureus fremebat nave eunte:

Quæ curriebat per fluctus conficiens iter.

Ligantes autem arma celerem per navem nigram,

430

Statuerunt crateras plenos vini.

Libabantque Diis immortalibus sempiternis:

Ex omnibus autem potissimum Jovis glaucæ oculos filiz,

Per totam noctem quidem illa & auroram fecit iter.

ARGUMENTUM LIBRI III. ODYSSEÆ

HOMERI.

Telemachum venientem cum Pallade hospitio excipit Ne-
stor, & enarrat illi quæ acciderint Græcis, & ex Troja
navigationem: utque audivit illa de prociis, & cognovit Pal-
ladem discedentem, sacrificium illi facit. Sed Telemachus

D ÆT

λαβὼν δ' ὁ Τηλέμαχος ἄρμα σὺν Πεισίστρατῳ Νέστορος υἱῷ,
εἰς Σπάρτην ἀπέρχεται· νυκτὸς δ' ἐπιγενέμενος ξενίζοντα παρὰ
Διαφίῃ ἐν Φηγεῖς.

Γάρμ', ὑπὸ Νέστορ δέκτο, στυγέτο δ', ὅς υἱ'· διὰ δ' ἔπειτα.

- Η** Ἐλπίσθ' ἰσχύσεις, λιπὼν περικαλλέα λίμνην,
Οὐρεσσὺν ἐς πολύχαλκον, ἣν ἀθανάτοισι φαίην·
καὶ θνητοῖσι βροτοῖσιν ἐπὶ ζεύθεσσι ἄρξαν·
Οἱ δ' Πύλον, Νηληϊῶν ἐυκτίμενον ποταμιέεσσι,
15 Ἴξον· τοὺς δ' ἐπὶ θνὶ θαλάσσης ἱερὰ ῥέζον·
ταύρας παρμύελας· Ἐγσίχθεσι κυανοχαίτη·
Ἐνεία δ' ἰδεαὶ ἴσαν, πεινηκόσοι δ' ἐν ἑκάστῃ
ἔεικτο, καὶ πρῆχοντο ἑκάσθῃ ἐννέα ταύρας·
Ἐνθ' οὐ σπλάγχχν' ἐπάσαντο, θεῶ δ' ἐπὶ μηρία καίον,
20 Οἱ δ' ἰδὺς κατάρχοντο, ἰδί' ἰστία νηὸς εἰσες·
Στείλαν αἰεθραντες, τὴν δ' ὤμισαν· ἐκ δ' ἴσαν αὐτοί·
Ἐκ δ' ἄρα Τηλέμαχος νηὸς βαῖν'· ἦρχε δ' Ἀθήνη·
τὸν πρῶτ' ἐπὶ πρῶτ' ἐπέεσσιν· διὰ γλαυκῶπις Ἀθήνη·
Τηλέμαχ', ἐ μὲν σε χρὴν εἶναι αἰδῆς υἱὸς ἰσχυρῆ·
25 Τένεκα γὰρ καὶ πόντον ἐπέπλεε ὄρεα πύθνη·
Πατέρες, ἔπη κύβητ' αἰὶα, καὶ ὄντινα πόντον ἐπέσπιν·
Ἄλλ' ἄγε νῦν ἰδὺς κίε Νέστωρ· ἱπποδάμοιο·
εἰδόμεν ἦν τινα μῆτιν ἐνὶ στήθεσσι κέκευθε.
Δίαιτα δέ μιν αὐτὸν ὅπως τημερτέα εἴπῃ·
30 Ψεύδ' ἂν δ' ἐκ ἐρέει· μάλα γὰρ πεπνυμέν' ἐσὶ.
τὴν δ' αὖ Τηλέμαχος πεπνυμέν' ἀντίον ἦνδα,
Μέντορ, πῶς τ' ἄρ' ἴω, πῶς τ' ἄρ' ἐπεσπύξομαι αὐτόν;
οὐδέ τι πά μύθοισι πεπνυμέναι περικυόειν·
Αἰδῶς δ' αὖ νῦν ἀνδρα γαστήρεσσιν ἐξερέειναι.
35 Τὸν δ' αὖτε πρῶτ' ἐπέεσσιν· διὰ γλαυκῶπις Ἀθήνη,
Τηλέμαχ', ἄλλα μὲν αὐτὸς ἐνὶ φρεσὶ σῆσι νοήσεις·
Ἄλλα δ' ἐκ δαίμων ὑποθήσεται· ἐ γὰρ οἶω
οὐ σε θίαν αἰετὶ γενέειναι τε τεκμήριον τι.
Ὡς ἄρα φωνήσας ἤγαστο Παλλὰς Ἀθήνη·
30 Καρπαλίμως· ὁ δ' ἔπειτα μετ' ἵχνη βαίνει θεῶ.
Ἴξον δ' ἐς Πυλὸν ἀνδρῶν ἀγυαί τε καὶ ἰδρῆς·
Ἐνθ' ἄρα Νέστωρ ἦτο σὺν υἱάσιν· ἀμφὶ δ' ἵταίεσσι
δαῖτ' ἐπνυμένωσι, κρέα ὥπταν, ἄλλα δ' ἔπειτα·
Οἱ δ' ὡς ἐν ξένους ἴδον, ἀδελφοὶ ἦλθον ἅπαντες,
35 Χερσὶν τ' ἠσπάζοντο, καὶ ἰδριάσασθαι αἶωνον.
Πρῶτ' ἔπειτα Νεστωρίδης Πεισίστρατος ἰδρύθην ἐλθὼν
Ἀμφοτέρωσιν ἔλε χεῖρας, καὶ ἰδρυσεν παρὰ δαῖτι·
Καίειν ἐν μαλακυστῇ, ἐπὶ φαρμάδοις ἀλίῃσι,
Περὶ τε κασιγνήτω Θεαρυμῆδι καὶ πατρί·
40 Δάκε δ' ἄρα σπλάγχχνι μοῖρας, ἐν δ' οἶον ἔχευε

accepto curru cum Pisistrato Nestoris F. Spartam discedit.
Nocte superveniente divertuntur apud Dioclem Pheris.

I. Nestor hospitem excepit, abiitque iste cum ejus filio,
& Dea volavit.

SOL autem ortus est linquens pulchrum lacum,
In cælo firmo, ut immortalibus luceret,
Et mortalibus hominibus super almam terram:
Atque illi in Pylum, Nelei bene ædificatum oppidum,
Pervenierunt: ipsi vero in littore maris sacra faciebant, I
Tauros nigerrimos Neptuno cæruleo cæsariem.
Novem autem confessus erant, quingentique in quolibet
Sedebant, & præbebant cuique novem boves.
Hic illi viscera sumebant, Deo autem femora incendebant,
Ipsi vero reba appellebant, atque vela navis æquabilis 10
Contrahebant toilentes, eamque in portum ducebant: & ipsi egre-
Egredebatur & Telemachus, sed præibat Minerva. (dicebantur,
Illum prior allocuta est Dea cælia Minerva:

Telemache, non opus tibi jam pudore ne paululum quidem:
Ejus enim gratia & pontum pernavigasti ut audires 15
De patre, ubi cum occultet terra, & quoniam fato obierit.
Sed age nunc recta vade ad Nestorem equorum domitorem:
Videamus an aliquod consilium in præcordiis absconditum habeat
Ora autem ipsum ut vera dicat.

Sed falsum non dicet, perquam enim prudens est. 20

Huic Telemachus prudens respondit:
Mentor, quo pacto accedam, quo pacto salutabo ipsum?
Neque adhuc sermonibus exercitus sum prudentibus:
Pudor etiam juvenem virum seniore interrogare.

Hunc autem rursus allocuta est Dea cælia Minerva: 25

Telemache, quædam ipse in mente tua dispicies,
Quædam vero & Deus suggeret: non enim puto
Te Diis invitis natum esse nutritumve.

Sic loquuta præivit Pallas Minerva.
Celeriter, ille vero continuo vestigia secutus est Dea. 30

Veneruntque in Pyliorum virorum congregationem & confessum.

Hic Nestor sedebat cum filiis: circumque socii

Convivium apparantes, carnes assabant, aliasque transfigebant.

Qui ut igitur hospites viderunt, conglobati venerunt omnes,

Manibusque amplectebantur, & confidere jubebant. 35

Primus Nestorides Pisistratus prope accedens

Utrorumqueprehendit manum, & collocavit ad epulas

Pellibus in mollibus, in arenis marinis,

Juxtaque fratrem Thrasymedem & patrem suum.

Præbuit autem viscerum patres, infundebatque vinum. 40

- Χρυσὴν ἐν δῖαί· διδισκόμεν· ἃ πρῶτον
 Παλλὰδ' Ἀθηναίην κέρην Διὸς αἰγιόχοιο,
 Εὐχεο γὺν ὧ ξείνι Περσείδῳ ἀνακτι·
 Τὲ γὰρ καὶ δαίτης ἠγνίσσατε δεῦρο μολόντες.
 45 Αὐτὰρ ἔπην σπείσῃς τε καὶ εὐξέσθῃ ἢ δέμις ἐστὶ,
 Δὸς καὶ τότῳ ἔπειτα δέπας μελιιδίῳ οἴνῳ
 Σπείσῃ· ἔπει καὶ τότον οἶομαι ἀθανάτοισιν
 Εὐχέσθαι πάντες ἃ θῖαν χατίρ' ἀνδρῶποι.
 Ἀλλὰ νῶπτερός ἐς·τ', ὀμφακίῃ δ' ἰμοὶ αὐτῶ·
 50 Τάνεκά τοι πρῶτόν γε δάσω χρύσειον ἄλισον.
 Ὡς ἱπῶν, ἐν χερσὶ τίθῃ δέπας ἡδίῳ οἴνῳ,
 Χαίρει δ' Ἀθηναίῃ πεπνυμένῳ ἀνδρὶ δικαίῳ,
 Οὐνικά οἱ πρῶτόν γε δάσω χρύσειον ἄλισον·
 Αὐτίκα δ' εὐχέτο πολλὰ Περσείδῳ ἀνακτι,
 55 Κλυδί Περσίδας γαμβροχέ, μηδὲ μεγάρης
 Ἡμῖν εὐχερόμενοις τελευτῆσαι τάδε ἔργα.
 Νίσσεαι μὲν πρῶτιστά καὶ υἱάσι κῦδ' ὀπάξει,
 Αὐτὰρ ἔπειτ' ἄλλοισι δίδω χαρίεσσαν ἀμοιβήν,
 Σύμπασιν Πυλίοισιν, ἀγακλειτῆς ἱκατόμυκος.
 60 Δὸς δ' ἔτι Τηλέμαχον καὶ μετ' ἑρξάντα νῆσθαι
 Οὐνίκα διῦρ' ἱκέμενδ' αἰδοῖσιν ἄνθ' ἡμελίνῃ.
 Ὡς ἄρ' ἔπειτ' ἔρετο, καὶ αὐτὴ πάντα τελεύτα,
 Δάσει καὶ Τηλέμαχος καλὸν δέπας ἀμφοκύπελλον.
 Ὡς δ' αὐτὸς ἔρετο Ὀδυσσεύῳ φίλῳ υἱός.
 65 Οἱ δ' ἔπειτ' ὤπτησαν κρεῖ ὑπέρτερος καὶ ἐρύσαντο,
 Μοῖρας δασυάμφοι, δαίνυντ' ἐκχυδία δαῖτα.
 Αὐτὰρ ἔπειτ' ὥσιν καὶ ἰδρυῖ καὶ ἔρον ἔντο,
 Τοῖς ἄρα μύθων ἤρχε γερήνῃ ἱππότη Νέστωρ,
 Νῦν δὲ καλλίον ἐστὶ μεταλλῆσαι καὶ ἔρσθαι
 70 Εἴνεος οἴτινός ἐστιν, ἔπειτ' ἀρπῆσαν ἰδωδῆς.
 Ὡς ξείνοι, τίνας ἐστὶ; πῶθεν πολλὸν ὕγρ' ἀλέουδα;
 Ἡ' τί κατὰ πρῶξιν, ἢ μαφιδίως ἀλάληδες
 Οἶά τι ληιστῆρες ὤπτη· ἄλλα; τοὶ γ' ἀλόωνται
 Ψυχὰς παρβέμβροι, κακὸν ἀλλοδαποῖσι φέροντες.
 75 Τὸν δ' αὖ Τηλέμαχος πεπνυμένῳ ἀντίον ἦνδ' αἰ,
 Θαρσύνσας αὐτὴ γὰρ ἐνὶ φρεσὶ θάρσ' Ἀθήνη
 Θῆχ', ἥα μιν πειρὶ πατρὸς ἀποικομύμοιο ἔροντο,
 Ἡ' δ' ἵνα μιν κλέῃ ἰδὺλόν ἐν ἀνδρῶποισιν ἔχρησιν
 Ὡς Νέστωρ Νηληιάδῃ, μέγα κῦδ' Ἀχαιῶν,
 80 Εἶρεαι ὅππῃδ' ἐμὲν· ἐγὼ δέ κε τοι καταλέξω·
 Ἡμεῖς ἐξ Ἰθάκης ὑποπνίξας ἐκλήμεθ' αἰ,
 Πρῆξις δ' ἡδ' ἰδίη, καὶ δῆμι, ἢν ἀγορεύσω.
 Πατὴρς ἐμὲ κλέῃ ἐνὺ μετέρχομαι ἦνπε ἀκούω,
 Διὸς Ὀδυσσεύῳ ταλασίφρονι· ὃν ποτὶ ρασιν
 85 Σὺν σοὶ μαριάμνον Τρώων πόλιν ἐξαπατάει.
 Ἀλλὰς μὲν γὰρ πάντας ὅσοι Τρώων πολέμιζον,

Aureo in poculo : reverenter autem alloquutus est
 Palladem Minervam filiam Jovis à capra nutriti :
 Precare nunc , ô hospes , Neptunum Regem :
 Ejus enim in epulas incidistis huc profecti.
 Caterum postquam libaveris & precatus fueris ut fas est ,
 Da & huic statim poculum dulcis vini
 Ut libet : quoniam etiam hunc puto immortales
 Invocare , omnes enim Diis indigent homines.
 Sed junior est , ætas eadem ei necum :
 Propterea tibi priori dabo aureum poculum.

46

50

Sic locutus , in manibus ponit poculum dulcis vini ,
 Delectata est autem Minerva prudenti viro & justo ,
 Eo quod ipsi priori præbisset aureum peculum :
 Statimque precata est multa Neptunum Regem ,

Audi Neptune terram continens , neve dedigneris
 Nobis precantibus perficere hæc opera.

55

Nestori quidem primo & filiis gloriam præbe ,
 Deinde aliis da dignam gratiam ,
 Omnibus Pylis , ob inclytam Hecatombam.
 Da insuper Telemachum & me re confecta redire
 Cujus gratia huc venimus celeri cum nave nigra.

60

Sic deinde precabatur , & ipsamet omnia perficiebat ,
 Dedit vero Telemacho pulchrum poculum rotandum.
 Iridemque supplicavit Ulyssis charus filius.

Hi postquam assarunt carnes superiores & detraxerunt ,
 In partes dividentes , celebrabant splendidum convivium.
 At postquam potus & cibi amorem emisserunt ,
 His sermones occcepit senex eques Nestor ,
 Nunc certe satius est inquirere & interrogare
 Hospites quinam sint , postquam saturati sunt cibo.

65

70

O hospites , quinam estis ? unde navigatis humidus vias ?
 An ob aliquod negotium , aut temere erratis
 Tanquam prædones per mare ? qui errant
 Animas exponentes , malum alienis ferentes.

Huic Telemachus prudens respondit
 Confidens. Ipsa non intra præcordia confidentiam Minerva
 Posuit , ut ipsum de patre absente interrogaret :
 Atque ut illum decus egregium apud homines maneat.

75

O Nestor Nelide , ingens gloria Achivorum ,
 Interrogas unde simus : ego vero tibi narrabo :

80

Nos ex Ithaca sylvestra venimus ,
 Negotium autem hoc privatum est , non publicum , quod dicam.
 Patris mei gloriam magnam inquiero sicubi audiero ,
 Nobilis Ulyssis ,cujus mens invicta ferendis malis ,quem pridè alyne
 Una tecum pugnans Trojanorum urbem evertisse.
 Alios quidem omnes quotquot cum Trojanis pugnaverunt ,

85

- Πειθόμεν' ἤχι ἕκαστος ἀπαύλετο λυγρῇ ὀλέθρῳ.
 Κίονε δ' αὖ καὶ ὀλεσθον ἀπαιδέα δῆκε Κρονίων.
 Οὐ γάρ τις δύναται σάρα ἐπὶ μένῳ ὀππότε δάωλειν,
 90 Εἴθ' ὅγ' ἔσθ' ἠτέρη δάμη ἀνδράσι δυσμύρεσιν,
 Εἴτε καὶ ἐν πελάγῃ μετὰ κύμασιν Ἀμφοτέρας.
 Τέσσαρ' οὖν τὰ σά γέναθ' ἱκάνομαι, αἶε δέληθα
 Κίονε λυγρῇ ὀλεσθον ἐνίσπειν, εἴπε ὠπώπας
 Ὀφθαλμοῖσι τοῖσιν, ἢ ἄλλῃ μύθῳ ἀκίνας
 95 Πλαζόμεν. πῶς γάρ μιν οἰζυρὸν τέκε μήτηρ.
 Μῆδ' ἐτι μ' αἰδόμεν μωλίσσει, μῆδ' ἐλαιῶρον,
 Ἄλλ' εὖ μοι καταλείπον ὅπως ἦνθησας ὠπώπης
 Λίσσομαι, εἴποτέ τοι τι πατήρ ἡμὸς ἐδάδ' Ὀδυσσεύς
 Ἥ' ἐπὶ καὶ ἐργὸν ἕσπας ἐξέτελλετο
 100 Δῆμα ἐνὶ Τρώων, ὅδι παύεσθαι πῆματ' Ἀχαιοὶ,
 Τῶν οὖν μοι μῆσαι, καὶ μοι νημερτές ἦντο.
 Τὸν δ' ἠμείβετ' ἐπειτα γερῆνις ἱππία Νέστωρ,
 ὦ φίλ', ἐπεὶ μ' ἔμνησας οἰζύν, ἦν ἐν ἑκείνῳ
 Δῆμα ἀνέτλην μὲν ἀγχοῖσι δῖος Ἀχαιῶν,
 105 Ἥ' μὲν ὅσα ζῶν νηυσὶν ἔσθ' ἠερεῖα κόντον
 Πλαζόμενοι κατὰ λῆϊδ' ὅππ' ἀρξέειν Ἀχιλλεύς,
 Ἥδ' ὅσα καὶ περὶ αἴψῃ μέγα Πειράμοιο ἀνακτὸς
 Μαινώμεθ', ἐνθα δ' ἐπειτα κατέκτανεν ὅσοι ἄριστοι
 Ἐνθα μὲν Αἴας κείται Ἀρπύρ, ἐνθα δ' Ἀχιλλεύς,
 110 Ἐνθα δ' Πατρόκλος θάβειν μήσαρ ἀτάλαντος,
 Ἐνθα δ' ἡμὸς φίλος υἱὸς Αἴμα κρατερὸς καὶ ἀμύμων,
 Ἀντίλοχος, περὶ μὲν θείειν παχὺς, ἡδὲ μαχητής.
 Ἀλλὰ τί πώλλ' ἐπὶ τοῖς πάθεσιν κακὰ τις καὶ ἐκίνα
 Πάντα γὰρ μυθήσασθαι κατὰ θνητῶν ἀνδράσων;
 115 Οὐδ' εἰ ποντήεσσι γὰρ καὶ ἐξέστις παρρημίμων
 Ἐξέστις ἔσα κῆρυ πάθος κακὰ δῖοι Ἀχαιοί.
 Πρὶν καὶ ἀνιθεῖς σὴν πατρίδα γαίαν ἴκοιο.
 Εἰνάετις γάρ σφιν κακὰ ράπτομεν ἀμυρίποντες
 — Παντοίοισι δόλοισι· μόλις δ' ἐτίλειπε Κρονίων.
 120 Ἐνθ' ἔτις ποτε μῆτιν ὁμοιομήναι αἶντιν
 Ἥδ' ἐπὶ μάλα πολλὰν ἐνέκα δῖος Ὀδυσσεύς
 Παντοίοισι δόλοισι, πατήρ τεός· εἰ ἴτεόν γε
 Κίονε ἑκγότος ἐσσι· σίβας μ' ἔχῃ εἰσορῶντα.
 Ἥτοι γὰρ μῦθοι γὰρ οἰκίετες, εὐδὲ καὶ οἶκός
 125 Ἀνδρα νειότερον εὐδὲ οἰκόντα μυθήσασθαι.
 Ἐνθ' ἦτοι εἴπας μὲν ἔγω καὶ δῖος Ὀδυσσεύς
 Οὐτέ ποτ' εἰν ἀγορῇ δῖχ' ἐβάζομεν, ἔπ' ἐνὶ βουλῇ,
 Ἄμ' ἕνα θυμὸν ἔχοντες, νόον καὶ ἐπίθεον βουλῇ
 Φραζόμεθ' Ἀργείοισιν ὅπως ὅχ' ἄριστα γένηται.
 130 Αὐτὰρ ἐπεὶ Πειράμοιο πόλιν διεπέρσαμεν αἰπὺν,
 Βῆμεν δ' ἐν νηυσὶ· θεὸς δ' ἐκίδασιν Ἀχαιοί.
 Καὶ τότε δὴ Ζεὺς λυγρῇ ἐνὶ φρεσὶ μέλετο νόστον.

Audivimus quo in loco unusquisque perierit sæva morte :

Illius vero mortem incognitam fecit Jupiter.

Neque quisquam potest clare dicere ubinam perierit ,

An ille in continente domitus sit à viris inimicis ,

An in pelago inter fluctus maris.

Ejus gratia nunc ad tua genua venio , si velis

Illius tristem mortem edisserere , sicubi videris

Oculis ruis , aut alterius orationem audieris

Errantis : perquam enim ipsum ærumnosum peperit mater.

Neque ullo pacto me veritus blandire , neque misertus ,

Sed plane mihi narrato utcumque contigit videre :

Oro , si unquam tibi pater meus eximius Ulysses

Sive dictum sive factum pollicitus perfecit

Populo in Trojanorum , ubi passi estis clades Achivi ,

Horum nunc mihi memor sis , & mihi verum dicas.

Huic respondit deinde senex eques Nestor :

O amice , quoniam me admones calamitatis quam in illo

Populo passi sumus robore indomiti filii Achivorum ,

Sive quæcumque cum navibus per obscurum pontum

Errantes ad prædam qua duceret Achilles ,

Sive quæcumque circa urbem magnam Priami Regis

Pugnâvimus , ubi deinde occisi sunt quotquot optimi :

Illic quidem Ajax jacet Martius , illic Achilles ,

Illic & Patroclus Dii artifex æquiparandus ,

Illic meus dilectus filius simul fortis & inculpatus ,

Antilochus , admodum currendo velox , atque pugnator.

Aliaque multa præterea passi sumus mala , quis illa

Omnia utique enarraret inter mortales homines ?

Neque si vel quinquennio & sexennio hic permanens

Interrogares quæ illic passi sunt mala nobiles Achivi :

Prius tædio affectus tuam ad patriam terram ires.

Novennio enim ipsis mala machinati sumus circumvenientes

Omnimodis dolis : vix tandem finem dedit Saturnius.

Ibi nullus unquam prudentia æquari plane

Potuit , nam admodum multum vincebat nobilis Ulysses

Omnimodis dolis , pater tuus : si vere quidem

Illius filius es , admiratio me tenet aspicientem :

Profecto enim sermones quidem similes , neque tu diceres

Virum juniorem usque adeo similia loqui.

Ibi sane hæcenus ego & nobilis Ulysses

Nunquam in concione diversum dicebamus , neque in consilio ,

Sed eundem animum habentes , mente & prudenti consilio

Consultabamus Achivis ut quam optime fieret.

At postquam Priami urbem depopulati sumus excelsam ,

Abivimusque in navibus , Deusque dispersit Achivos :

Et tunc sane Jupiter tristem in mente machinabatur reditum

- Ἀργεῖς· ἐπεὶ ὅτι νοήμονες ἔδῃ δίκαιοι
 Πάντες ἔσαν· τῷ σφίον πολλὰς κακὸν οὔτεν ἰσίσκον,
 135 ΜῆνηⓈ ἐξ ὁλοῆς γλαυκώπιδⓈ ὀδρεμοπάτρης,
 Ἦτ' ἔριν Ἀτρεΐδῃσι μετ' ἀμφοτέρωσιν ἔθηκεν.
 Τὼ δ' καλεσθεῖσιν ἀγρήν ἐς πάντας Ἀχαιοὺς
 Μάψ, ἀτὰρ ἔκκατ' ἀπὸ κόσμον, ἐς ἡλίην καταδύντα,
 (Οἱ δ' ἦλθον οἴῳ βεβαρηότες διῆς Ἀχαιῶν)
 140 Μῦθον μυθεῖαν τῷ ἐνέκα λαὸν ἀγρεύον.
 Ἐνθ' ἦτοι ΜενέλαⓈ ἀνείη πάντας Ἀχαιῆς
 Νόσθε μινῆντι καὶ ἐπ' εὐρέα ρῶτα θαλάσσης.
 Θυδ' Ἀγαμέμνονι πάλμπαν ἔηδαν· ἐβόητο γάρ ῥα
 Λαὸν ἐρυκατεῖν, ῥέξιν δ' ἱερὰς ἐκατόμβας,
 145 Ὡς τ' Ἀθηναίης δαιμόν χόλον ἐξακίσσῃτο.
 ΝήπιⓈ, ἔδῃ τὸ ἦδῃ ὅς ἐσπίσιδῃσι ἐμειλλεν.
 Οὐ γάρ τ' αἶψα διῶν τρέτῃται νῆσ' αἰὲν ἔοντων.
 Ὡς τὼ μὲν χαλεπτοῖσιν ἀμειβομένων ἐπέεσσιν
 Ἔεσσον· οἱ δ' ἀνέστησαν εὐκνήμιδες Ἀχαιοί
 150 Ἠχῇ θροεσίῃ· δίχα δὲ ῥέουσιν ἦνδαν· βεβλή,
 Νύκτα μὲν αἰσάρῃ χαλεπὰ φρεσὶν ὀρμαίνοντες
 Ἀλλήλοισ· (ἐπὶ γὰρ Ζεὺς ἦρτυε πῆμα κακοῖο)
 Ἠῶδεν δ' οἱ μὲν νέες ἑλκερῶν εἰς αἶα δῖαν,
 Κτήματά τ' ἐντὶ μέσσοις, βαθυζώνες τε γυναῖκας·
 155 Ἡμίσεις δ' ἄρα λαοὶ ἐρητύοντο μένοντες
 Ἀδῇ παρ' Ἀτρεΐδῃ Ἀγαμέμνονι ποικίλῃ λαῶν·
 Ἡμίσεις δ' ἀναβάντες ἐλαύνοντο· αἱ δ' μάλ' ὄκα
 Ἐπλοον· ἐσώρισεν δ' ὁ Ζεὺς μελαχρότητα πόντον.
 Ἐς Τήνδον δ' ἐλθόντες, ἐξέαρῃ ἱερὰ θεοῖσιν,
 160 Οἰκάδε ἱερῆροι· Ζεὺς δ' ἔπαυ μάλιστα νόστον,
 ΣχέτλⓈ, ὅς ῥ' ἔριν ὄροι κακὴν ἐπιιδεύτερον αὐτίς.
 Οἱ μὲν δροσρέφαντες ἔβαν νέας ἀμειβιόσας,
 Ἄρ' Ὀδυσῆα ἀνακτα δαίρρονα ποικιλομήτην,
 Αὐτίς ἐπ' Ἀτρεΐδῃ Ἀγαμέμνονι ἔρα εἰσόντες.
 165 Αὐτὰρ ἐγὰρ σὺν νηυσὶν ἀελλίσιν αἱ μὲν ἔπειντο.
 Φεύγον, ἐπεὶ γίνασκον ὃ δὴ κακὰ μύθετο δαίμων.
 Οἶσε δ' ΤυδείⓈ υἱὸς ἈρήⓈ, ὥροι δ' ἑταῖρος.
 Ὀφ' ἐπὶ δὴ μετὰ νῶϊ κίε ξανδὸς ΜενέλαⓈ,
 Ἐν Λίσβῃ δ' ἔκικχεν δουλικὸν πλοῶν ὀρμαίνοντας,
 170 Ἦ καδὺπερθε Χίοιο νεοίμεθα παιπαλοέσσης,
 Νόσθε ἐπὶ Ψυρίης, αὐτὴν ἰὼ ἀερίτ' ἔχοντες·
 Ἦ τῶνερθε Χίοιο παρ' ἠμεῖντα Μίμναγτα.
 Ἠτίοντο δ' θεὸν εἴπῃ τέρας· αὐτὰρ ἐγ' ἔμην
 Δείξε, κ' ἠνώγε πύλασθ' ἔμειν ἐἰς Εὐβοίαν
 175 Τέμνῃ, ὅρθε τάχιστα ἰσπεκκαρότητα εὐρυμῆν.
 Ὄρτο δ' ἐπὶ λιγύς ἔρ' ἀήρῃ· αἱ δ' μάλ' ὄκα
 Ἰχθυόεντα κίλευθα δίδραμον, ἐς δ' Ἰεραῖσιν
 Ἐνύχῃα κατάγοντο. Περσιδάμῃ δ' ταύρου

Achivis : nam neque prudentes neque iusti
 Omneserant. Ideoque ipsorum plures malum fatum consecuti sunt,
 Ira ex pernicioſa Cæſæ oculos forti patre nata , 115
 Quæ contentionem Atridas inter ambos fecit.
 Hi vocatis ad concionem omnibus Achivis
 Fruſtra , ac non rite , ad ſolem occidentem ,
 (Illi vero venerunt vino gravati filii Achivorum)
 Sermones explicabant cujus gratia populum congregarunt. 140
 Ibi tum Menelaus jubebat omnes Græcos
 Reditus memores eſſe ſuper lata dorſa maris.
 Neque Agamemnoni penitus placebat : volebat enim
 Populum detinere , facereque ſacras hecatombas ,
 Ut Palladis vehementem iram placaret , 145
 Stultus , neque iſtud noverit quod non perſuaſurus erat.
 Non enim ſtatim Deorum vertitur mens ſempiternorum.
 Sic hi contumelioſis viciffim contententes verbis
 Stabant. Ipſi vero ſurrexerunt ocreati Achivi
 Clamore diro : biſariam autem ipſis placebat conſilium , 150
 Per noctem quidem dormivimus triſtia mente cogitantes
 Invicem : (inſuper Jupiter parabat damnum mali)
 Mane autem nos quidem naves traximus in mare vaſtum ,
 Reſque impoſuimus , alticinctasque mulieres :
 Pars autem populi retenti ſunt manentes 155
 Ibi apud Atridem Agamemnonem paſtorem populorum :
 Sed pars conſcendentes remigravimus : pſæque naves perquam ve-
 Navigabant , ſtravit enim Deus vaſtum pontum. (lociſet
 In Tenedum autem venientes , fecimus ſacra Diis ,
 Domum adſpirantes. Jupiter autem nondum curabat reditum , 160
 Infeſtus , qui contentionem concitavit malam ſecundo iterum.
 Hi quidem digreſſi aſcenderunt naves remis utrinque actas ,
 Qui circa Ulyſſem erant Regem cordatum varii conſilii ,
 Ruſſus Atridæ Agamemnoni gratificantes.
 Sed ego cum navibus congregatis quæ me ſequebantur , 165
 Fugi , quoniam cognoſcebam quod jam mala meditabatur Deus.
 Fugit & Tydei filius bellicoſus , excitavitque ſocios.
 Sero autem jam ad nos veniebat flavus Menelaus ,
 In Leſbo autem invenit nos longam navigationem animo agitantes.
 An ſupra Chium iremus aſperam , 170
 Ad inſulam Pſyriam , ipſam à ſiniſtris habentes ,
 An ſub Chio , ad ventoſum Mimantem.
 Rogabamus autem Deum , oſtenderet ſignum : ſed ille nobis
 Oſtendit , & juſſit pelagus medium in Eubœam
 Sulcare , ut quam celerrime infortunium effugeremus. 175
 Cœpit autem ſtridulus ventus ſpirare , ipſæ autem naves admodum
 Piſcoſas vias percurrerunt , & ad Getiſtum (velociter
 Nocturnæ deductæ ſunt. Neptuno autem taurorum

- Πίλμ' ἰσὶ μῆρ' ἔβηδμ, σέλαγⓈ μέγα μετρήσαντες.
 180 Τέτρετον ἡμαρ ἔην ὅτ' ἐν Ἀργεὶ νῆας εἰσας
 Τυδείδω ἔταρρι ΔιομήδεⓈ ἱπποδάμοιο
 Ἔστασαν· αὐτὰρ ἔγνωε Πύλον δ' ἔχον· ἐδὲ ποτ' ἰδὼς
 ΟὐρⓈ ἰωιδὴν πρῶτα θεὸς περιέκκεν αἶναι.
 Ὡς ἦλθον εἰλε τέκνον ἀπυύης· ἐδὲ τι οἶδα
 185 Κείνων οἳ τ' ἰσάωθην Ἀχαιῶν εἴ τ' ὀπλόωντο.
 Ὅσα δ' ἐνὶ μεγάροισι καδῆμνⓈ ἡμετέρησι
 Πυύθωμα, ἧ θέμις ἐστὶ δαΐσαι, ἐδὲ σε κεύσω.
 Εὖ μὲν Μυρμιδόνας φάσ' ἐλθῆμν ἰγχεσιμῶρες,
 Οὓς αὖν ἈχιλλῆⓈ μεγαθύμω φαίδιμⓈ υἱός·
 190 Εὖ ἧ Φιλοκτῆτην Ποιάντιον ἀγλαὸν υἱόν·
 Πάντας δ' Ἰδομενεὺς Κρήτην εἰσάγαγ' ἱταίρας,
 Οἳ εὖζον ἐκ πολέμου, πόντⓈ δέ οἱ ἔτιν' ἀπύεα·
 Ἀτρεΐδην ἧ καὶ αὐτοὶ ἀκέετο νόστειν ἰόντες,
 Ὡς τ' ἦλθ', ὥς τ' ΑἰγιάδⓈ ἐνήτατο λυγρὸν ὀλιβεσσν.
 195 Ἀλλ' ἦτοι κύνⓈ μὲν ἐπισμυγερῶς ἀπέτισιν,
 Ὡς ἀγαθὸν καὶ παῖδα καταρδιμῶνιο λιπιδάμ
 Ἀνδρῶς· ἐπὶ καὶ κύνⓈ ἐτίσατο πατρεσσῆα,
 Αἰγιάδων δολόμητιν, ὅς οἱ πατέρεα κλυτὸν ἔκτα.
 Καὶ σὺ φίλⓈ (μάλα γάρ σ' ὄρω καλὸν τε μέγα τε)
 200 ἈλκιμⓈ ἔας, ἵνα τίς σε καὶ ὀφειζόναν εὖ εἴπῃ.
 Τὸν δ' αὖ ΤηλέμαχⓈ πεπνυμένⓈ ἀντίον κῦδα,
 Ὡ Νέστωρ Νηληιάδῃ, μέγα κῦδⓈ Ἀχαιῶν,
 Καὶ λῆν κύνⓈ μὲν ἐτίσατο, καὶ εἰ Ἀχαιοὶ
 Οἴσωσι κλέⓈ εὐρύ, καὶ ἰσομεῶροισιν ἀοιδῆν.
 205 Αἱ γὰρ μοι τοσσηνδε θεοὶ δύναμιν παρὰδῶντο
 Τίσσαδάμ μνηστῆρας ὑπερβασίης ἀλεγυίνης,
 Οἳ τέ μοι ὑβρίζοντες ἀτάσθαλα μηχανάωνται.
 Ἀλλ' ἔμει ποῖστον ἐπέκλωσαν θεοὶ ὄλβον
 Πηχεῖ τ' ἐμῷ καὶ ἐμοί· νῦν ἧ χρὴ τετλάμην ἐμπης.
 210 Τὸν δ' ἡμίθευ ἔπειτα γερῆνιⓈ ἱππότη Νέστωρ,
 Ὡ φίλ', ἐπειδὴ ταῦτά μ' ἀνέμνησας καὶ εἶπες,
 Φασὶ μνηστῆρας σῆς μητιέⓈ εἰνεκα πολλὰς
 Ἐν μεγάροισι ἀέκητι σέθεν κακὰ μηχανάσασθαι·
 Εἰπέ μοι ἢ ἐκὼν ὑποδάμνασαι, ἢ σέ γε λαοὶ
 215 Ἐχθαίρῃσ' ἀνὰ δῆμον, ἰωισπόμοιο θεῶ ὁμῆῃ.
 Τίς δ' οἶδ' εἴ κε ποτὶ σφί βίης ὀποτίσεται ἰλθῶν
 Ἡ ὅγε μὲνⓈ ἔων, ἢ καὶ σύμπαντες Ἀχαιοὶ;
 Εἰ γάρ σ' ὥς ἐδίλοι φίλειν γλαυκῶπις Ἀθήνη,
 Ὡς τὸτ' ὈδυσῆⓈ περικλυτὸν κυδαλίμοιο
 220 Δῆμα ἐνὶ Τρώων, ὅδῃ πάγχρομν ἀνέγ' Ἀχαιοί.
 Οὐ γάρ πω ἴδοι ὅδε θεὸς ἀντιπρόδ' ἀφελόντας,
 Ὡς κῆνα ἀναφανδὰ παρίστατο παλλὰς Ἀθήνη.
 Εἰ σ' ἔταος γ' ἐδίλοι φίλειν, κηδοῖτό τε θυμῷ,
 Τῷ κέν τις κείνων γε καὶ ἐκλεάδουτο γάμοιο.

Multa femora posuimus, pelagus magnum mensi.
Quartus dies erat quando in Argis naves æquales
Tydidæ socii Diomedis bellicosi

180

Stiterè, sed ego in Pylum tendebam: nec unquam extinctus est
Ventus postquam primum Deus misit flare.

Sic veni dilecte fili ut qui nihil audiui: nec scio
Qui illorum servati sint Achivorum quique perierint.

185

Quæcumque autem in domibus sedens nostris
Audio, quatenus fas est doceberis neque te celabo.

Bene quidem Myrmidonas dicunt ivisse lanceatos,
Quos duxit Achillis magnanimi præclarus filius:

190

Bene etiam Philoætetæ Pæantis illustrem filium:
Omnesque Idomeneus in Cretam duxit socios

Qui fugerunt ex bello, potius quoque ei nullum abstulit:
Atridem autem & ipsi auditis procul qui estis,

Utque venit, utque Ægysthus molitus est triste exitium.
Sed ille quidem graviter luit,

195

Quam bonum sit & filium interempti relictum esse
Viri: quoniam & ille ultus est parricidam,

Ægysthum dolum, qui ejus patrem inclytum interfecerat.
Et tu amice (perquam enim te video bonumque magnumque)

200

Fortis sis, ut aliquis tibi & posterorum bene dicat.
Hunc rursus Telemachus prudens contra allocutus est:

O Nestor Nelide, magna gloria Achivorum,
Et jure ille quidem ultus est, & ei Achivi

205

Ferent gloriam amplam, & posteris præconium.
Utinam enim mihi tantam Dii vim dedissent

Ad ulciscendos procos ob injuriam molestatam,
Qui me contumelia afficientes perniciose machinantur.

Sed neuquam mihi hujusmodi destinarunt Dii felicitatem
Patrique meo & mihi: nunc autem opus est pati tamen.

210

Hunc autem excepit senex eques Nestor:
O amice, quandoquidem de his me admones & locutus es,

Terunt procos tuam matrem propter multos
Domi te invito mala machinari:

215

Dic mihi an lubens vinceris, an te cives
Odio habent publice, sequentes Dei vaticinium.

Quis scit an aliquando eorum violentiam ulciscatur veniens
Sive ille solus existens, sive universi Achivi?

(sum)

Si enim te sic vellet amare cæcia Minerva
Quemadmodum Ulyssæm quondam supra modum curabat glorio-

220

Populo in Trojanorum, ubi passi sumus mala Achivi.
Non enim unquam vidi usque adeo Deos manifeste amantes,

Quemadmodum illi manifeste assistit Pallas Minerva.
Si te adeo vellet amare, curareque ex animo,

Tum quilibet illorum utique oblivisceretur nuptiarum.

- 225 Τὸν δ' αὖ Τηλέμαχ'Ⓢ πεπνυμένοςⓈ ἀντίον ἦδα,
 ὦ γέρον, ἔπαυτό τοι ἐπ'Ⓢ τελέσασθαι οἶον.
 Αἶψα γὰρ μέγα εἶπες· ἄγχι μ' ἔχῃ· ἐκ δ' ἂν ἔμοιγε
 Ἐλπομένο τα' γένοιτ'· ἐδὲ εἰ θεοὶ ὥς ἐθέλοισιν.
 Τὸν δ' αὖτε προσέειπε θεὰ γλαυκῶπις Ἀθήνη,
- 230 Τηλέμαχε, πῶς οἱ ἐπ'Ⓢ οὐ γὰρ ἔρα'Ⓢ ὀδόνταν;
 ῥῖσα θεός γ' ἐθέλων κ'Ⓢ τιλόειν ἀνδρα σαώσασθαι.
 Βαλόμεν δ' ἂν ἔγωγε κ'Ⓢ ἄλγιστα πολλὰ μογήσας,
 Οἰκαδέ τ' ἐλθέμεναι κ'Ⓢ νόστιμον ἦμαρ ἰδέσθαι,
 ἢ ἐλθὼν ὑπολιῶναι ἐρεσίῃ, ὥς Ἀγαμέμνων
- 235 Ὀλέθ' ἔσθ'· Αἰγιάδοιο δόλῳ κ'Ⓢ ἥς ἀλόχοιο.
 Ἄλ' ἥ τει θάνατον μὲν ὁμοῖον ἐδὲ θεοὶ περ
 καὶ εἰσα ἀνδρὶ δύγανται ἀλαλκέρη, ὅππότε κεν δῆ
 Μυρ' οἰκὴ καθέλθοι ταννηγέ'Ⓢ θανάτοιο.
 Τὸν δ' αὖ Τηλέμαχ'Ⓢ πεπνυμένοςⓈ ἀντίον ἦδα,
- 240 Μέντορ, μή κέ τι ταῦτα λεγόμεθα, κηδόμενοι περ.
 Κεῖνός δ' ἐκ' ἔτι νῆςⓈ ἐπ'Ⓢ ἵππου, ἀλλὰ οἱ ἦδη
 Φεάσαντ' ἀθάνατοι θάνατον κ'Ⓢ κῆρα μέλαιναν.
 Νῦν δ' ἐθέλω ἐπ'Ⓢ ἄλλο μεταλλῆσαι κ'Ⓢ ἔριδαι
 ἢ ἐπεὶ περὶ οὐδὲ δίκας ἦδ' ἔρῃην ἁλλων.
- 245 Τεῖς γὰρ δὴ μιν φασὶν ἀνέξασθαι γινέ' ἀνδρῶν.
 Ὅς τέ μοι ἀθανάτοισι ἰσάλλεται εἰσορῶσθαι.
 ὦ Νέστορ Νηληιάδῃ, σὺ δ' ἄληθές ἐνισπε,
 Πῶς ἔθαν Ἀτρεΐδης ἐνυκρείων Ἀγαμέμνων;
 Πῶς Μενέλα'Ⓢ ἔην, τίνα δ' αὐτῷ μήσαντ' ὀλέθρου;
- 250 Αἰγιάδ'Ⓢ δολόμητις; ἐπεὶ κτάνε πολλὸν αἰεῖα.
 ἢ ἐκ Ἀργεῖ'Ⓢ ἢ ἐκ Ἀχαιῶν, ἀλλὰ πῶς ἄλ' ἦ
 Πλάζετ' ἔσθ' ἀνθρώπους, ὃ ᾧ, θαρσύνῃς κατίστρεψας;
 Τὸν δ' ἠρείβει ἐπειτα γερῆνι'Ⓢ ἱππῶτα Νέστωρ,
 Τεγάρ τοι ἔω τοι τέκνον ἀληθῆς πάντ' ἀγορεύσω.
- 255 Ἦτοι μὲν τόδ' ἐκ' αὐτὸς οἶσθα ὥς κεν ἐτύχθη·
 Εἰ ζῶντ' Αἰγιάδων ἐνὶ μεγάροισιν ἔτετμεν
 Ἀτρεΐδης Τροίηνδ' ἰὼν ξανθὸς Μενέλα'Ⓢ,
 Τῷ κέ οἱ ἐδὲ θανόντι χυτὴν ἐπὶ γαῖαν ἔχευαι,
 Ἀλλ' ἄρα τὸν γε κύνες τε κ'Ⓢ υἱανοὶ κατέδαψαν
- 260 Κεῖρδ' ἦν ἐν πεδίῳ ἑκάς Ἀργεῖ'Ⓢ· ἐδὲ κ' τίς μιν
 Κλαῦσεν Ἀχαιῶνδ'· μάλα γὰρ μέγα μήσαντ' ἔργα·
 Ἡμεῖς μὲν γὰρ κτεῖναι πολέας τελευτῶντες αἰδώς
 Ἡμεῖς· ὃ δ' εὐκλει'Ⓢ μυχῷ Ἀργεῖ'Ⓢ ἱππευότοιο
 Πύλλ' Ἀγαμέμνονέν τ' ἄλοχον θέλγασκ' ἐπέεσσιν,
- 265 ἢ δ' ἦτοι τοπρὲν μὲν ἀνάνητο ἔργον αἰεὶ
 Δία Κλυταιμνήστῃ (φρεσὶ γὰρ κέχρητ' ἀγαθῆς·
 Παρὰ γὰρ ἔην κ'Ⓢ αἰδὸς ἀνὴρ ὃ πολλὰ ἐπέτελλεν
 Ἀτρεΐδης Τροίηνδ' αἰὼν, εἰρύδαι ἄκοιτιν)
 Ἄλλ' ὅτε δὴ μιν μοῖρα θεῶν ἐπέδρασε δαμόναι,
- 270 Δὴ τότε τ' μὲν αἰδὼν ἄγων ἐς νῆσσαν ἔρμην,

Hunc rursus Telemachus prudens contra allocutus est :
 O senex, nunquam hunc sermonem perfectum iri existimo.
 Nimis enim magna dixisti, stupor me tenet: neque mihi
 Speranti ea contingerent, neque si Dii sic vellent.

Hunc rursus allocuta est Dea cælia Minerva :
 Telemache, quale tibi dictum effugit septum dentium?
 Facile Deus si quidem velit vel ex longinquo virum servarit.
 Mallem vero ego etiam mala multa passus,
 Domum redire & reditus diem videre,
 Quam reverfus perire incola, veluti Agamemnon
 Perit Ægisthi dolo & suæ uxoris.
 Verum enimvero mortem omnibus molestam neque Dii ipsi
 Etiam ab amato viro possunt arcere, quandocumque tandem
 Fatum perniciosum corripuerit asperæ mortis.

Hunc rursus Telemachus prudens contra allocutus est :
 Mentor, ne amplius hæc dicamus, solliciti quamvis.
 Illi vero non amplius reditus verus, sed ei jam
 Destinarent immortales mortem & fatum nigrum.
 Nunc vero volo dictum aliud querere & interrogare
 Nestorem: quoniam plus jura novit & prudentiam aliis.
 Ter enim ipsum dicunt regnasse sæcula virorum:
 Itaque mihi immortalibus æquiparatur aspectu.
 O Nestor Nelide, tu vero verum dic,
 Quomodo mortuus est Atrides late imperans Agamemnon?
 Ubi Menelaus erat? quam vero illi machinatus est mortem
 Ægisthus dolosus? quandoquidem occidit se multo fortiozem.
 An non in Argo erat Achæto, an alicubi alibi
 Errabat apud homines, illeque sumpto animo interfecit?

Huic respondit deinde senex eques Nestor:
 Profecto ego tibi fili vera omnia dicam.
 Equidem hoc ipse quoque suspicaris quemadmodum accidit:
 Si viventem Ægisthum in ædibus invenisset
 Atrides à Troja profectus flavus Menelaus,
 Sane ei neque mortuo fusilem terram infudissent.
 Sed certe canesque & aves comedissent
 Jacentem in campo procut ab Argis: neque ulla ipsunt
 Deplorasset Achivarum, admodum enim magnum admisit facinus:
 Nos etenim illic multa obeuntes certamina
 Sedebamus: ille vero desidiosus in secessu Argi equos pascentis
 Crebro Agamemnoniam uxorem demulcebat verbis,
 Et illa quidem primo abnuebat facinus indignum
 Nobilis Clytemnestra (mente enim utebatur bona:
 Nam aderat Muscus vir cui plurimum mandarat
 Atrides ad Trojam proficiscens, servaret uxorem)
 Sed cum jam ipsum fatum Deorum irrevocavit ut periret,
 Tum vero ipsum Muscum ducentem ad insulam desertam,

- Κάλλιπεν οἰατοῖσιν ἔλαρ καὶ κύμα γινέσθαι·
 Τὴν δ' ἐθέλων ἐθέλωσαν ἀνηγαγεῖν ὄψε δόμονδε.
 Πολλὰ δ' ἡμεῖς ἐκπύειν θύων παρὶς ἐπὶ βωμοῖς.
 Πολλὰ δ' ἀγάλματ' αἰνῆεν, ὑψάσματά τε, χρυσοῦν τε·
- 275 Ἐκτελείσας μέγα ἔργον, ὃ ἔποτε ἔλπιτο θυμῷ.
 Ἡμῖς μὲν γὰρ ἅμα πλείωνι τρωΐνδην ἵκντες
 Ἀτρείδης καὶ ἐγώ, εἰλα εἰδότες ἀλλήλοισιν·
 Ἄλλ' ὅτε Σόων ἱερὸν ἀρκόμιθ' ἄκρον Ἀθηνῶν,
 Ἐνθα κυβερνήτην Μεγάλα Φοῖβ' Ἀπόλλων
- 280 οἷς ἀγανοῖσι βίβλασιν ἐπιχωρῶν κατέπερτε,
 Πηδάλιον μετὰ χειρὶ θέσας νηὸς ἔχοντα,
 Φρόντιν Ὀντοειδὴν, εἰς ἐκαίνυτο εὖλ' ἀνδρῶπων.
 Νηᾶ κυβερνήσας, ὅππότε σπέρχοισιν αἰελλαι.
 Ὡς δ' ὁ μὲν ἔνθα κατέχευ', ἐπιγόμενός περ ὁδοῖο·
- 285 Ὅσ' ἔταρον θάπτει, καὶ ἐπὶ κτέρια κτερίζει.
 Ἄλλ' ὅτε δὴ καὶ κῆν ἰὼν ἐπὶ οἶνοπα πόντον
 Ἐν νηυσὶ γλαφυρῇσι, Μαλιαῶν ὄρε' αἰπύ·
 Ἰξέειπεν, τότε δ' ἐν συγερῇ ὁδῷ εὐρύτοπα Ζεὺς
 Ἐεράσατο, λιγίαν δ' ἀνέμων ἰσ' αὐτμήμα χεῖρ'.
- 290 Κύματά τε τρωζόντα, πειλώεα, ἴσα ὕρασιν.
 Ἐνθα διατμήξας, τὰς μὲν Κρήτην ἐπέλασεν,
 Ἦχι Κύδωνες ἴναον, Ἰαρδάνη ἀμφὶ ρέεδρα.
 Ἔσι δέ τις λιανὴ αἰπυῖά τε εἰς ἄλα πύκτην
 Ἐχατῆν Γόρτυν, ἐν ἡεροιδέῃ πόντῳ,
- 295 Ἐνθα νύτ' ἄρ' ἔμμεν κύμα πατὶ σκαῖον ῥέον αἰθέρι.
 Ἐς Φαιζόν· μικρὸς δ' ἰλίδ' ἔμμεν κύμα κῆν ὑπέρηρι.
 Αἱ μὲν ἄρ' ἐνθ' ἦλθον, σπευδὴ δ' ἦλυξαν ὀλεθρον.
 Ἄνδρες, ἀτὰρ ἴσας γὰρ πατὶ σπυλάεσσιν ἴαξαν
 Κύματ' ἀτὰρ τὰς πόντε νῆας κωανοπερροίεις
- 300 Αἰγύπτῳ ἐπέλασε, φέρον αἰνός τε καὶ ὕδαρ,
 Ὡς δ' ὁ μὲν ἔνθα πολὺν βίοτον καὶ χρυσοῦν ἀγέρον·
 Ἠλᾶτο ξύν νηυσὶν ἰσ' ἀλλοδαροὺς ἀνδραγυῖας.
 Τόρρα δ' αὖτ' Αἰγιάδ' ἰμύσατο οἰκαδὶ λυγρῇ,
 Κτεῖνας Ἀτρείδην· δέδμητο δ' ἑκάς ἰσ' αὐτῷ.
- 305 Ἐπτάετες δ' ἦνασι πολυχρύσοιο Μυκῆνης.
 Τῷ δέ οἱ ὀγδοάτῳ κακὸν ἦλθε δῖον Ὀρίης.
 Ἀφ' αὖτ' Ἀθηναίων, κατὰ δ' ἔκτανε πατερογενῆα
 Αἰγιάδον δολέμπτην, ὃς οἱ πατέρειά κλυτὸν ἔκτα.
 Ἦτοι δ' ἔκτενας δαίην τάρων Ἀργείοισιν
- 310 Μιτρώς τε συγερῆς καὶ ἀνάκλιον Αἰγιάδοιο.
 Αὐτῆμαρ δέ οἱ ἦλθε ῥέον ἀγαθὸς Μεγάλας,
 Πολλὰ κτήματ' ἄγαν, ὅτ' αἱ οἱ νῆες ἀχθ' αἴεσαν.
 Καὶ σὺ φίλον μὴ δῖα δόμων ἀποτλῇ ἀλάλητος,
 Κτήματά τε περιπλῶν, ἀνδρας τ' ἐν σῶσι δόμοισι.
- 315 Οὕτω ὑπερβιάλες, μὴ τοι κατὰ πάντα θάγῃσι
 Κτήματα δασαμένῳ, σὺ δ' ἐν νηυσὶν ἄδον ἔλθῃς.

Dereliquit avibus lacerandum & rapiendum ,
 Ipsamque volens volentem duxit domum suam.
 Multos autem armos adolebat Deorum super sacra altaria.
 Multa simulachra suspendit , & textilia & aurum , (279
 Quod perfecisset magnum opus , quod nunquam sperasset animo.
 Nos quidem simul navigabamus à Troja profecti
 Attrides & ego , amice affecti invicem :
 Sed cum ad Sunium sacrum pervenimus promontorium Athenarum
 Illic gubernatorem Menelai Phœbus Apollo
 Suis mitibus telis superveniens occidit , 280
 Clavum in manibus currentis navis habentem ,
 Phrontin Onetoriden , qui vincebat genera hominum
 In gubernando navem quoties ingruerant procellæ.
 Sic ille quidem illic detentus , festinans licet itinere ,
 Ut socium sepeliret , & inferias inferret. 285
 Sed & ille ubi profectus in obscurum pontum
 In navibus cavis , ad Maleatum montem excelsum
 Pervenit currens , tum certe invisum iter late tonans Jupiter
 Destinavit , stridulorumque ventorum flatum immisit ,
 Fluctusque tumidos , ingentes , æquales montibus. 290
 Illic separatus , partem quidem Cretæ admovit ,
 Ubi Cydones habitant , Jardani circa fluentia.
 Est autem quædam plana excelsaque in mari petra
 In finibus Gortynis , in obscuro ponto , (295
 Huc Auster ingentem fluctum ad sinistrum promontorium pellebat
 In Phæstum : parvulus autem scopulus ingentem fluctum dividit.
 Hæ quidem huc venerunt , vix autem effugerunt mortem.
 Viri , at naves sane ad saxa fregerunt
 Fluctus : at quinque naves cæruleis proris
 Ægypto admovit ferens ventusque & aqua. 300
 Sic ille quidem illic plurimum victum & aurum congregans ,
 Errabat cum navibus apud alterius linguæ homines.
 Interea vero ista Ægisthus molitus est domi tristitia ,
 Occiso Attrida : domitus quoque est populus sub illo.
 Septennio vero imperavit divitibus Mycenis , 305
 Sed ei ipsi octavo in perniciem venit nobilis Orestes
 Rursus ab Athenis , occiditque patricidam
 Ægisthum doloso , qui illi patrem inclytum interfecerat.
 Atque illo occiso dedit cenam sepulchralem Argivis
 Matrîque invisæ & imbellis Ægisthi. 310
 Eodem vero die supervenit voce bonus Menelaus ,
 Plurima bona ducens , quanta illi naves pondere sustinebant.
 Et tam amice ne diutius à domo longe erres ,
 Bona relinquens , virosque in tuis ædibus
 Tam insolentes , ne tibi omnia comedant 315
 Bona dividentes , tu vero vanum iter feceris.

- 'Αλλ' ἐς μὲν Μενέλαον ἐγὼ κέλομαι καὶ ἄνωγα
 ἔλθεῖν. κοῖν' γὰρ νέον ἄλλοθεν εἰληλάθεν
 ἔκ τ' ἄνδρ' ἄνδρ' ὅθεν ἐκ ἐλποῖτό γε θυμὸς.
 320 Ἐλθέμεν, ἐν τινὰ περὶτον ὅσσ' ἐρήλωσιν ἄελλα
 ἔς πύλας· μέγα τοῖον, ὅθεν τέ περ ἐδ' οἶοντο
 αὐτότεες οἰχνηῦσιν, ἐπεὶ μέγα τε δεινὸν τε.
 Ἀλλ' ἴθι γυνὴν σὺν νῆϊ τε σῇ καὶ σοὶς ἐτάροισιν.
 Εἰ δ' ἐδίλεις παῖδες, πάρα τοι δῖον· τε καὶ ἵπποι,
 325 Πέρ δέ τοι υἱὲς ἔμοι, οἳ τοι πομπῆς ἔσονται
 ἔς Λακεδαιμόνα δῖον, ὅθι ξανθὸς Μενέλαος.
 Λίσσεται δέ μιν αὐτὸν ἵνα νημερτές ἐνίσπῃ.
 Ψεῦδος δ' ἐκ ἐρή· μάλα γὰρ πομπυρῆς ἐστίν.
 "Ὡς ἔφατ'· ἦλιν δ' ἄρ' ἔδω καὶ ἐπὶ κνέρας ἦλθε·
 330 τοῖσι δ' καὶ μετῴκει θεὰ γλαυκῶπις Ἀθήνη,
 "Ὡ γέρον, ἦτοι ταῦτα κατὰ μοῖραν κατέλεξας·
 Ἀλλ' ἄγε τάμνεται μὲν γλώσσας, κερὰαδ' ὃ οἶνον.
 "Ὅρα Περσίδαωνι καὶ ἄλλοις ἀθανάτοισι
 Σπείσαντες, κοῖτοιο μεδώμεθα· τοῖο γὰρ ὄρη.
 335 Ἦδ' ἂν γὰρ παῖδες οἴχ' ὑπὸ ζέον· ἐδ' εἴκε
 Διὸς θεῶν ἐν δαίτῃ θαλαμῶν, ἀλλὰ νείεσθαι.
 Ἦ ῥά Διὸς θυγάτηρ, τοὶ δ' ἐκλυον αὐθιγὰς.
 τοῖσι δ' κήρυκες μὲν ὕδωρ ἐπὶ χεῖρας ἔχουαν,
 Κέρρι δ' κρητῆρας ἐπέσφεντο ποτοῖο.
 340 Νόμισαν δ' ἄρα πᾶσιν ἐπαξάμενοι διπάσαι,
 Γλώσσας δ' ἐν πυρὶ βάλλον, ἀνισάμενοι δ' ἐπέλειπον.
 Αὐτὰρ ἐπεὶ σπῆυσάν τ' ἐπίον θ' ἔσον ἦδ' ἔλε θυμὸς,
 Δὴ τότε Ἀθηναίη καὶ Τηλέμαχος θεοειδής
 Ἀμφὶ ἰώδην κοίλῃν ἐπὶ νῆα νείεσθαι.
 345 Νέστωρ δ' αὖ κατέρυκε καθαρτόμηνον· ἐπέεσσι,
 Ζεὺς τόγ' ἀλεξήσῃ καὶ ἀθάνατοι θεοὶ ἄλλοι,
 "Ὡς ὑμῖς παρ' ἐμεῖο θοὴν ἐπὶ νῆα κίοιτε,
 "Ὡς τὸν ἢ παρὰ πᾶμπαν ἀνείμων ἢ πονοχρῆ,
 "Ὡς ἔτε χλαῖναι καὶ ῥήγεα πόλλ' ἐνὶ οἴκῳ,
 350 οὐτ' αὐτῷ μαλακῶς ἔτε ξεινοῖσιν ἐκῦδεν.
 Αὐτὰρ ἔμοι πάρα μὲν χλαῖναι καὶ ῥήγεα κελὰ,
 οὐδ' ἔτι δὴ τῷδ' ἀνδρὶ Ὀδυσῆϊ φίλον υἱὸς
 Νηὸς ἐσ' ἱκεῖον κταλίσσεται, ὅρ' ἂν ἐγὼς
 Ζῶω, ἵππῃσι δ' παῖδες ἐνὶ μεγάροισι λήποντα,
 355 εἰνὸς ξεινίζον, ὅστις καὶ ἐμὰ δάμα' ἵκηται.
 Τὸν δ' αὖτε προσέειπε θεὰ γλαυκῶπις Ἀθήνη,
 Εὖ δὴ ταῦτά γ' ἔρηδα γέρον· σοὶ δ' εἴκε
 Τηλέμαχον πείθεσθαι, ἐπεὶ πολὺ κέλλιον ἔτω·
 Ἀλλ' ἔστω μὲν γυνὴ σοὶ ἄμ' ἔφεται, ὅρα κεν εὖδῃ
 360 σοῖσιν ἐνὶ μεγάροισιν· ἐγὼ δ' ἐπὶ νῆα μέλαιναν
 εἴω, ἵνα θαρύνω θ' ἐτάρας, εἴπω τε ἕκαστα.
 Οἷον γὰρ μετὰ τοῖσι γρησύτερον εὐχομαι εἶναι·

Sed ad Menelatum quidem ego adhortor & jubeo te
 Proficisci, ille enim nuper aliunde venit
 Ex eis hominibus, unde non speraret in animo
 Redire, quemcumque primum abegerint procellæ 320
 In pelagus tam magnum, unde utique nec aves
 Intra annum venire possunt, quoniam ingens horrendumque.

Sed ito nunc cum nave tua & tuis sociis.
 Si vero velis terrestri itinere, aderit tibi currusque & equi,
 Aderunt tibi etiam filii mei, qui tibi comites erunt 325
 Ad Lacedæmonem divinam, ubi flavus Menelaus.
 Precare autem eum ipsum ut vera dicat.
 Mendacium autem non dicet, valde enim prudens est.

Sic ait. Sol autem occubuit & tenebræ advenerunt:
 Cum his vero locuta est & Dea cælia Minerva: 330

O senex, profecto hæc ex officio dixisti:
 Sed agite secate & linguas, & miscete vinum,
 Ut Neptuno & aliis immortalibus
 Ubi libaverimus, lectum curemus: ejus enim hora adest.
 Jam enim lumen ivit sub tenebras, neque decet 335
 Diu Deorum in epulis sedere, sed abire.

Dixit sane Jovis filia, illique audiverunt admonentem.
 Ipsis autem præcones aquam manibus insuderunt,
 Juvenesque crateres coronarunt potu:
 Et diviserunt omnibus libantes poculis. 340
 Linguas autem in ignem conjecerunt, surgentesq; iterum libant.
 At postquam libarunt hiberuntque quantum desiderabat animus,
 Tum Minerva & Telemachus Deo similis
 Ambo cupiebant cavam ad navem redire.

Nestor autem adhuc detinuit incessens verbis: 345
 Jupiter hoc prohibeat & immortales Dii alii,
 Ut vos à me celerem ad navem eatis,
 Tanquam ab aliquo vel prorsus pannofo vel pauperculo,
 Cui neque lænæ neque pallia tincta plurima in domo,
 Quibus nec ipse molliter nec hospites possint indormire. 350
 At mihi adsunt lænæ & pallia picta multa,
 Nunquam certe hujus viri Ulyssus charus filius
 Navis in tabulatis cubaverit, donec ego
 Vixero, donec liberi in regia linquentur,
 Qui hospites suscipiant, quicumque domum meam venerit. 355

Hunc rursus alloquuta est Dea cælia Minerva:
 Bene sane hæc dixisti senex amice: te vero decet
 Telemacho persuadere, quoniam longe melius sic:
 Sed hic quidem nunc te sequatur, ut dormiat
 Domi suæ: ego autem ad navem nigram 360
 Vado, ut confirmem socios, præcipiamque singula.
 Solus enim inter illos senioreme me profiteor esse.

- Οἱ δ' ἄλλω φιλότῳτι πρῶτον ἀνδρὲς ἵκοντο·
 Πάντες ὁμηλικὴν μεγαθύμῳ Τηλεμάχῳ·
 365 Ἐνθά κε λειβαίνει κοίλῃ σαρξὶ καὶ μελαίῃ.
 Νῦν, ἀτὰρ ἔπειτα μετὰ Καυκάνας μεγαθύμης
 Εἴμ', ἔνθα χρεῖς μοι ἐφέλλεται, ὅτι τίος γε
 Οὐδ' ὀλίγον, σὺ δ' ἄγε (ἐπὶ τὸν ἱκετο δῶμα)
 Πέμψον σὺν δῖον τε καὶ υἱόν· δὸς δέ οἱ ἔπαις·
 370 Οἱ τοὶ ἐλαφρότατοι θνητοί, καὶ πάντες ἀείρου.
 Ὡς ἄρα εἰπὼσας ἀπὸ γλαυκῶπις Ἀθήνῃ,
 Φῆναι εἰδομένη· Σάμβρόν δ' ἔλε σάντας ἰδόντας·
 Θαύμαζεν δ' ὁ γέρονς ὅπως ἴδεν ὀδυσμαίνον.
 Τηλεμάχῳ δ' ἔλε χεῖρα, ἔπος τ' ἔρατ', ἐκ τ' ὀνύμαζεν,
 375 ὦ φίλον, εἰ σὶ ἐσθλὰ κακὸν καὶ ἀταλὴν ἐσθλῶν,
 Εἰ δὲ τοι τῶ ὄντι θεοὶ συμπτώει ἵκοντα.
 Οὐ μὲν γάρ τις ἐστὶ ἀνὴρ οὐλύμπια δώματ' ἔχοντα.
 Ἀλλὰ Διὸς θυγάτηρ ἀγέλην Τρηνόβιαν,
 ἥ τοι καὶ πατὴρ ἑδλὸν ἐν Ἀργείοισιν ἐτίνα.
 380 Ἀλλὰ ἄνωγ' ἱκετο, δίδωθι δέ μοι καὶ ἑδλόν·
 Αὐτῶ καὶ παῖδας καὶ αἰδοῖν παρὰ κείνῳ,
 Σοὶ δ' αὖ ἐγὼ ἔξω βῆναι ἔνι, ἐνυμνέωσιν,
 Ἀδμήτῳ, ὃν ἔπαυσε ζυγὸν ἡγάγει ἀνὴρ.
 Τὴν τοι ἐγὼ εἶξω, χρυσοὶ κέρχεσι περικλυῖας.
 385 Ὡς ἔρατ' ἐν χερσὶν· τῷ δ' ἔκλυε Παλλὰς Ἀθήνη.
 Τοῖσιν δ' ἡγαμένην γένηντο ἱππῶτα Νέστωρ,
 Τιάσῳ καὶ γαμβροῖσιν ἐκ σφῶν δώματα καλά.
 Ἀλλ' ὅτε δώματ' ἱκόντο ἀγακλυτὰ τοιοῦτα ἄνακτος,
 Ἐξίς ἐξόντο κατὰ κλισίαις τε θόρον τε.
 390 Τοῖς δ' ὁ γέρον ἐλθόντι ἀνὰ κρητῆρα κέλευσεν
 Οἷα κλυτὰτοιο, καὶ ἐνδελύσσοντο ἱππῶν
 Ὡς ταμῖν, καὶ ὅτε κρητῆμον ἐλυσεν.
 Τῷ δ' ἔλεγον κρητῆρα κέλευσεν· σέθεν δ' Ἀθήνη
 Εὐχεται ὀπποσύνδων, καὶ Διὸς ἀγχιόχεο.
 395 Αὐτὰρ ἐπεὶ σπῆσαν τ' ἐπὶ δ' ἔσαν ἦτορ θυμῶς,
 Οἱ μὲν κακκύνοντες ἔσαν οἰκόνδε ἱκασθῶν,
 Τὸν δ' αὐτὴ κοίμῃσι γένηντο ἱππῶτα Νέστωρ
 Τηλεμάχον φίλον υἱὸν Ὀδυσσῆος δῖοιο,
 Τρηνόβῳ ἐν λεχέσιν, ὅς αἰδοῖτο ἐρεδῆναι·
 400 Παρ δ' ἄρ' ἐνυμνέον Πεισίστρατον ἱππῶτα ἀνδρῶν.
 Ὅς οἱ ἐπ' ἡδὲ παῖδας ἦν ἐν μεγάροισιν·
 Αὐτὸς δ' αὐτὴ καθεῖθε μυχῷ δόμου ὑψηλοῦ,
 Τῷ δ' ἀλοχὸν δίοποινα λέχῳ σφύρουσε καὶ εὐνῇ.
 Ἡμῶ δ' ἡσυχίᾳ εἴην μεδασάμεναι ἡώς,
 405 Ὄρνυτ' ἄρ' ἐξ εὐνῆς γένηντο ἱππῶτα Νέστωρ.
 Ἐκ δ' ἑλθόν, κατ' ἄρ' ἔειπ' ἐπὶ ξυστῇσι λίσσιν,
 Οἱ οἱ ἔσαν σφραγίσαντες θυγάτην ὑψηλάαν,
 Διυκόλ, ὅπως ἴδοντες ἀνέειπεν· οἷς ἐπὶ μετὰ σφῶν

Alti vero ob amicitiam juniores viri sequuntur
Omnes pari ætate cum magnanimo Telemacho :
Illic cubaverim cava in navi nigra 365
Nunc : sed mane ad Cauconas magnanimos
Ibo, ubi debitum mihi restat, neque novum
Neque exiguum, tu vero hunc (postquam tuam venit in domum)
Mitte cum curru & filio : daque illi equos
Quitibi levissimi currendo, & robore fortissimi. 370

Sic certe loquuta abiit cæsa oculos Minerva,
Aquilæ similis : stupor autem cepit omnes videntes,
Admiratus etiam est senex ut vidit oculis.
Telemachique prehendit manum, verbumque dixit, & compellavit :

O amice, haud te spero ignavum & imbellem fore, 375
Siquidem te juvenem sic Dii comites sequuntur.

Non enim quisquam hic est alius cœlestes domos habitantium,
Sed Jovis filia prædatrix Pallas,
Quæ tibi & patrem bonum inter Argivos honorabat.
Quare regina propitia sis : daque mihi gloriam eximiam, 380
Mihi ipsi & filiis & venerandæ uxori,
Tibi autem sacrificabo bovem anniculam, lata fronte,
Indomitam, quam nullus sub jugum duxit vir.
Hanc tibi ego sacrificabo, auro cornibus circumfuso.

Sic ait vovens. Hunc autem audivit Pallas Minerva. 385
Illis autem præibat senex eques Nestor,
Filiis & generis suam ad domum pulchram.
Sed postquam ad domum venerunt inelytam Regis,
Ordine sedebant per sediliaque thronosque.

His vero senex venientibus craterem miscuit 390
Vini dulcis, quod undecimo anno
Aperuit proma, & operculum relevit.

Hujus senex craterem miscuit : plurima vero Palladi
Vota fecit libans, filia Jovis ægidem habentis.
At postquam libarunt biberuntque quantum voluit animus, 395
Hi quidem dormituri abierunt domum quisque,

Illic vero dormire sivit senex eques Nestor
Telemachum charum filium Ulyssis divini,
Perforatis in lectis, sub porticu sonora :
Juxta cum vero bellicosum Pisistratum ducem virorum, 400
Qui ei adhuc adolescens inter filios erat in regia :
Ipse vero rursus dormivit in secessu domus excelssæ,
Huic vero conjux hera lectum præparavit & cubile.
Quando autem aëre genita apparuit rosea digitos aurora,
Surrexit sane ex lecto senex eques Nestor. 405

Egressusque, sedit super politos lapides,
Qui illi erant ante fores excelssas,
Albi, resplendentes unguento : quibus quidem antea.

- Νηλεὺς ἵστασιν, θόρον μίσηρ ἀτάλαντο·
 410 Ἀλλ' ὁ μὲν ἤδη κηρὶ δαμνὶς αἰδὼς δὲ βέλκερ,
 Νέστωρ αὖ τὸτ' ἐριξε γερῆνι, ἔρ' Ἀχαιοῖν,
 Σκηπτρον ἔχων. παρὲ δ' οἷες αὐλλῆες ἀγρίβοτοντο,
 Ἐκ θαλάμων ἐλθόντες, Ἐχέροισι τε, Στεράτιος τε,
 Περσεύς τ', Ἀρτὸς τε, καὶ ἀντίθεο Θερασυμίδης·
 415 Τῶσι δ' ἱστανθ' ἐκτο Πεισίστρατος ἤλυθεν ἄρως·
 Παρ δ' ἄρα Τηλέμαχον θεοεικέλον εἶσαν ἀγοντες.
 Τῶσι δ' μύθαν ἔρχε γερῆνι ἵπποτα Νέστωρ,
 Καρπαλίμως μοι τίκτα εἴλα κρήνατ' ἔλδωρ,
 Ὅρ' ἴτοι πρῶτιστα θιὼν ἰλάσσομαι Ἀθήνην,
 420 Ἦ μοι ἐπαρχὴς ἦλθε θεῶ ἐς δαῖτα δαίμων.
 Ἀλλὰ γ' ὁ μὲν σπιδίονδ' ἐπὶ βέν ἴτω, ὄρεα τάχιστα
 Ἐλθῶσιν, ἐλάσῃ δ' ῥοῶν ἐπιβυκόλ' αἰὴρ·
 Εἰς δ' ἐπὶ Τηλέμαχε μεγαθύμῳ νῆα μέλαιναν
 Πάντας ἰὼν ἱτάρης ἀγίτω, λιπέτω δ' οἷς·
 425 Εἰς δ' αὖ χρυσοχόον Δαίρεια δεῦρο καλῆδα
 Ἐλθῶν, ὄρεα βροῶς χρυσὸν κίρασι περικλυῖν.
 Οἱ δ' ἄλλοι μένεν αὐτῇ ἀολλίης, εἶπατε δ' εἶσα
 Δρῶσιν κατὰ δόματ' ἀγακλυτὰ δαῖτα σπινάδα,
 Ἐδρεε τε ξύλα τ' ἀμφὶ καὶ ἀγλαὸν οἰσίνην ὕδωρ.
 430 Ὡς ἔρατ'· οἱ δ' ἄρα πάντες ἵποισιν· ἦλθε μὲν ἄρ' ἄλλος
 Ἐκ σπιδίος, ἦλθον δ' ὁδὸς παρὰ νῆος ἴσως
 Τηλέμαχε ἱταροὶ μεγαλήτεροι· ἦλθε δ' χαλκῆος,
 Ὅπλ' ἐν χερσὶν ἔχων χαλκήϊα, παρῆστα τέχνης·
 Ἀκμονά τε, σφύρασι τ', εἴποιτόν τε σφύρασιν,
 435 Οἷσιν τε χρυσὸν ἐργάζετο. ἦλθε δ' Ἀθήνη
 Ἰερὸν ἀντίσσωσα. γέρον δ' ἵππηλάτα Νέστωρ
 Χρυσὸν ἰδὼχ'· ὁ δ' ἐπὶ νῆα βροῶς κίρασιν περικλυῖν
 Ἀσκήσας, ἢ ἀγαλμα θεὰ καχάρωντο ἰδῶσα·
 Βέν δ' ἀγέτην κίραων Στεράτι καὶ δ' ἔρ' Ἐχέροισι·
 440 Χέρνιβα δὲ σφ' Ἀρητὸν ἐν ἀνδρμόνεντι λήβητι
 Ἠλυθεν ἐκ θαλάμοιο φέρον· ἐτέρη δ' ἔχει κλάς
 Ἐν κνήμῳ. Πίλεον δ' ἰδρεπτόλεμον Θερασυμίδης·
 Ὀξύν ἔχων ἐν χερσὶ παρῆσατο, βέν ἐπικλύων.
 Περσεύς δ' ἄμμιον εἶχε· γέρον δ' ἵππηλάτα Νέστωρ
 445 Χέρνιβα τ' ἐλοχύτας τε κατηρχετο· πολλὰ δ' Ἀθήνη
 Εὐχετ' ἀπαρχομένη, κεφαλῆς τείχας ἐν σφει βάλμων
 Αὐτὰρ ἐπεὶ ῥ' εὐξάντο, καὶ ἐλοχύτας περὶ δαίμωντο,
 Αὐτίκα Νέστωρ υἱὸς ἱπέρδωμον Θερασυμίδης
 Ἠλασεν ἀγχι σᾶς· σέλικος δ' ἀπέκοψε πένοντας
 450 Αὐχινίης, λῦσεν δ' ῥοῶς μὲν. αἱ δ' ὀλόλυξαν
 Θυγατέρας τε νοῖ τε, καὶ αἰδοῖν παρῆκοιτις
 Νέστωρ· Εὐρυδίην, πρίσθα Κλυμῆνιο θυγατρῶν.
 Οἱ μὲν ἵππων ἀνελόντες δὸπ' ἔχονος εὐρυοδείης
 ἔχον· ἀτὰρ σφάζει Πεισίστρατος ὄρχαμ' αἰδεσθῶν.

Neleus fesebat, Dis artifex æquiparandus :
 At ille quidem jam fato domitus ad inferos descenderat, 410
 Nestor postea tum insidebat senex, custos Achivorum,
 Sceptrum habens : circumque filii frequentes congregabantur,
 E thalamis egressi, Echephronque, Stratiisque,
 Perseusque, Aretusque, & Deo par Thrasymedes :
 His vero continuo sextus Pisistratus accessit heros : 415
 Juxta autem Telemachum Deo similem collocarunt ducentes.
 Illis vero loqui cœpit senex eques Nestor :

E vestigio mihi filii chari perficite voluntatem,
 Ut quam primum inter Deos placem Minervam,
 Quæ mihi manifesta venit Dei ad convivium celebre. 420
 Sed alius quidem rus ad bovem eat, ut celerrime
 Veniat, adducat autem boum bubuleus vir :
 Unus autem ad Telemachi magnanimi navem nigram
 Omnes profectus socios adducat, & relinquat duos solos,
 Unus rursus aurificem Laërceum huc jubeat 425
 Venire, ut bovis aurum cornibus circumfundat.
 Vos vero alii manere hic simul omnes, diciteque intus
 Ancillis per domum celebre convivium apparent,
 Sediliaque lignaque undique & limpidam ferant aquam.

Sic ait. Illi autem omnes administrabant : venit & bos 430
 Ex agro, venerunt etiam celeri à nave æquata
 Telemachi socii magnanimi : venitque faber,
 Arma in manibus tenens fabrilis, summam artis,
 Incudemque, malleumque, benefactamque forcipem,
 Quibus scilicet aurum faciebat : venit quoque Minerva 435
 Sacris adfutura, senex autem eques Nestor
 Aurum dedit : ille vero deinde bovis cornibus circumfudit
 Aptans, ut ornatum Dea gauderet videns :
 Bovem autem ducebant cornibus Stratius & nobilis Echephron :
 Sed aquam ipsi Aretus in florido lebate 440
 Venit ex thalamo ferens : altera vero gestabat molas
 In canistro, securim autem bellicosus Thrasymedes
 Acutam tenens in manu astabat, bovem cæsurus.
 Perseus autem sanguinis vas tenebat : senex autem eques Nestor
 Aquamque molasque præcepit : multaue Minervæ 445
 Vovebat incipiens, capitis pilos in ignem injiciens.
 Cæterum postquam precati sunt, & molas porrexerunt,
 Statim Nestoris filius magnanimus Thrasymedes
 Impulit prope stans : securis autem abscidit nervos
 Cervicales, solvitque bovis robur, clamore autem ingenti præca-
 Filiæque nurusque, & pudica uxor (bantur 450
 Nestoris Eurydice, maxima natu Clymeni filiarum.
 Hi quidem dein attollentes à terra spaciola
 Tenebant, at mactavit Pisistratus princeps virorum

- 455 Τῆς δ' ἐπεὶ ἐκ μέλαν ἄρμα ῥύν, λίπε δ' ὅσα θυμὸς,
 Αἶψ' ἄρα μιν διέχευαν· ἄραρ δ' ἐκ μηρία τάμνον
 Πάντα κατὰ μοῖραν, κατὰ τε κλισίῃ ἐκάλυψαν,
 Δίπτυχα ποιοῦσάντες, ἐπ' αὐτῶν δ' ἀμφοθέτησαν,
 Καίς δ' ἐπὶ χεῖρας ὁ γέρον, ἐπὶ δ' αἰδοπα οἶνον
- 460 Λυῖε· νύκτι δ' παρ' αὐτὸν ἔχον πεμπόδοιλα χερσίν.
 Αὐτὰρ ἐπεὶ κατὰ μηρ' ἐκάν, καὶ σπλάγχν' ἐπάσαντο,
 Μίσυλλον τ' ἄρα τ' ἄλλα, καὶ ἄμφ' ὀβελόισιν ἔπνεον,
 Ὀπτων δ', ἀκροπόρος ὀβελὸς ἐν χερσὶν ἔχοντες.
 Τόρεα δ' Τηλέμαχον λῶσεν καλὴ Πολυκάστῃ,
- 465 Νέστωρ· ὁπωστόατι θυγάτηρ Νηληϊάδαο.
 Αὐτὰρ ἐπεὶ λῶσέν τε, καὶ ἔχεισεν λίπ' ἐλαίῳ,
 Ἀμφὶ δέ μιν φάρσ' καλὸν βάλεν ἠδὲ χιτῶνα,
 Ἐκ ῥ' ἀσπαίνδε βῆ δέμας ἀθανάτοισιν ὁμοῖ·
 Πάρ δ' ἄρα Νέστωρ ἰὼν κατ' ἄρ' ἔειπε ποικίλῃ
 λαῶν.
- 470 Οἱ δ' ἐπεὶ ὤπτησαν κτ' ἐώεργεα, καὶ ἐρύσαντο,
 Δαίνυνθ' ἐξέρχον· ἐπὶ δ' ἀνέρες ἰσθλοὶ ὄροντο
 Οἶνον ἰνοινοχοοῦντες ἐνὶ χυυσίοις δεπείασι.
 Αὐτὰρ ἐπεὶ πόσι καὶ ἐδητύ· ἐξ ἔρον ἔντο,
 Τοῖσι δ' μῦθον ἤχε γερῆνι· ἵπποτα Νέστωρ,
- 475 Παιδὲς ἔμοι, ἀγε Τηλεμάχῳ καλλίτερχας ἵππας
 Ζεύξασθ' ὑφ' ἄρματ' ἄγοντες, ἵνα φρήσῃσιν ὁδοῖο.
 Ὡς ἔραθ'· οἱ δ' ἄρα τῷ μάλα μὲν κλύον ἠδ'
 ἐπύθοντο·
- Καρπαλίμως δ' ἔζευξαν ὑφ' ἄρμασιν αἰέας ἵππας.
 Ἐν δ' γυνὴ ταμὴν σῆτον καὶ οἶνον ἔθηκεν,
- 480 Ὅφα τε οἶα ἔδουσι διοτρεφέας βασιλῆας.
 Ἄν δ' ἄρα Τηλέμαχ' ὠρεκαλλία βῆσατο δίερον·
 Πάρ δ' ἄρα Νεστορέδης Πεισίστρατ' ὄρχαμ' ἀνδρῶν
 Ἐς δίερον τ' ἀνέβαινε, καὶ ἠνία λάβετο χερσὶ·
 Μάσιξεν δ' ἐλάαν· τῷ δ' ἐκ ἄκοντε πωτίεσθην
- 485 Ἐς πωδῖον, λιπέτην δ' Πύλον αἰπὺ πτολίεθρον.
 Οἱ δ' ἀπαιτῆμενοι σῆτον ζυγὸν ἀμφὶς ἔχοντες·
 Δύσειτό τ' ἠέλι· σκιδωντό τε πᾶσαι ἀγυαί.
 Ἐς Φηρέας δ' ἵκοντο, Διοκλῆ· ποτὶ δῶμα
 Τίτ' Ὀρτυλίου, καὶ Ἀλκυονίδος τέκε σαῖδα.
- 490 Ἐνθα δ' νύκτ' αἶσαν· ὁ δ' τοῖς παρ' εἵνεια θῆκεν.
 Ἦμ' δ' ἠεργένεια φάτη βοδὸδάρκτυ· ἡδὲ,
 Ἰωστους τ' ἐξεύγνυντ', ἀτά δ' ἄρματα ποικίλ'
 ἔβαινον·
- Ἐκ δ' ἔλασαν προθύρῳ καὶ αἰθέρας ἐρεδύπε·
 Μάσιξεν δ' ἐλάαν· τῷ δ' ἐκ ἄκοντε πωτίεσθην.
- 495 Ἴξον δ' ἐς πωδῖον πυρροῖον· ἔνθα δ' ἵππειτα
 Ἦγον ὁδόν· τοῖον γὰρ ὑπεκέρειν αἰεὶς ἵπποι.
 Δύσειτό τ' ἠέλι· σκιδωντό τε πᾶσαι ἀγυαί.

Ex illa postquam niger sanguis fluxit, reliquitque ossa animus, 455
Celeriter ipsam diviserunt: statimque ossa exciderunt
Omnia de more, & pinguedine cooperuerunt,
Duplicia facientes: super ea vero cruda posuerunt,
Torrebat autem super ligna senex, insuperque nigrum vinum
Libabat, juvenes vero juxta cum tenebant verua quinque fida
manibus. 460

Sed postquam armī combustī sunt, & viscera comederunt,
Minutatim dissecuerunt cætera, & verubus transfixerunt,
Assaruntque, acuta verua in manibus tenentes.
Interea vero Telemachum lavit pulchra Polycaste,
Nestoris minima natu filia Nelidæ. 465
At postquam lavit, & unxit pingui oleo,
Ipsumque indusio pulchro amixit atque tunica,
E lavacro exiit corpore immortalibus similis:
Ad Nestorem autem profectus assedit pastori populorum.
Hi vero postquam assarunt carnes exteriores, & detraxe-
runt, 470

Epulabantur sedentes: deinde viri præstantes surgebant
Vinum infundentes in aureis poculis.
At ubi potus & cibi amorem emiservunt,
Inter illos sermonem cœpit senex eques Nestor:
Filii mei, agite, Telemacho pulchros crines habentes equos 475
Jungite sub currum ducentes, ut conficiat iter.

Sic ait. Hi vero illum statim audierunt atque paruerunt:
Celeriterque junxerunt sub currum veloces equos.
Mulier vero proma panem & vinum imposuit,
Obsoniaque qualia edunt Jovis alumni Reges. 480
Telemachus autem perpulchrum conscendit currum:
Juxta eum vero Nestorides Pisistratus princeps juventutis
In currumque conscendit, & habenas cepit manu:
Verberavitque ut impellerentur: illi non inviti volabant
In campum, reliqueruntque Pyli arduam urbem. 485
Illi vero tota die quatiebant jugum utrinque tenentes:
Occiditque sol, obumbratæque sunt omnes viæ.
Ad Pheras autem venerunt, Dioclis ad domum
Filii Outilochi, quem Alpheus genuit filium.
Ibi per noctem quieverunt: ille vero illis hospitalia appo-
suit. 490

Quando vero aëre nata apparuit rosea digitos aurora,
Equosque junxerunt, currusque variegatos conscenderunt:
Extra limen agitarunt & porticum sonoram:
Flagellavit autem ut irent, illi vero non inviti volabant.
Venerunt autem in campum frugiferum, hicque deinde 495
Perficiebant iter: usque adeo extulerant veloces equi.
Occiditque sol, inumbratæque sunt omnes viæ.

ΥΠΟΘΕΣΙΣ ΤΗΣ ΟΔΥΣΣΕΙΑΣ Δ. ΤΟΥ ΟΜΗΡΟΥ
ΡΑΨΩΔΙΑΣ.

Π Ἀρὰ Μενελάω ξενιθεὶς σὺν Πηϊσίεσσι Τηλέμαχον, ἀπαγγέλλει τὰ κατὰ τὴν Ἰθάκην ὑπὸ τῷ μνηστέρῳ περὶ τὸν Μενέλαον. ἔπειτα ἐξηγεῖται αὐτῷ ὁ Μενέλαος περὶ τὰ ὅσα τῷ Ἑλλήνων, καὶ τῆς Πελοπόνησου, δι' ἧς ἔγνω τὸ Ἀγαμέμνονος θάνατον, καὶ ὡς Ὀδυσσεὺς παρὰ Κάλυπτον εἶναι. βεβλήν ἢ γίνεται τῷ μνηστέρῳ περὶ τὰ τὸ Τηλέμαχον ἀνελεῖν. παρεκθυλεῖται ἢ ἡ Ἀθήνα δι' ὀνείρα τὴν Πηνελόπην, ἐπὶ τῇ τῷ παιδὸς δουρὶα δουρεχέμεσαν, διὰ εὐδαιμονίαν, ὁμοιωθεῖσα Ἰρδίμῃ τῇ τῆς Πηνελόπης ἀδελφῇ.

Δίλτα, μάθ' ἀμφὶ πατέρῃ παρ' Ἀτρίδα λοχώμεν υἱός.

- Ο** Ἰ' δ' ἔξον κέλην Λακεδαιμόνα κητώεσσαν.
Πρὸς δ' ἄρα δώματ' ἔλων Μενελάω κυδαλίμοιο.
Τὸν δ' εὖρεν δαινύντα γάμον πολλοῖσιν ἔτησιν,
Τίη δ' ἠδὲ θυγατρὸς ἀμύμονος, ᾧ ἐνὶ οἴκῳ.
5 Τὴν μιν Ἀχιλλεὺς ῥηξήνορος υἱὸς ᾤμιπεν.
(Ἐν Τροίῃ γὰρ παρθένον ἑώρατο καὶ κατένευσεν
Δωσέμεναι τοῖσιν ἢ θεοὶ γάμον ἐξετέλειον.
Τὴν ἄρ' ὅγ' ἐνὶ ἵπποισι καὶ ἄρμασι πέμπε νέεσθαι
Μυρμιδόνων περὶ ἄστυ περικλυτὸν, οἷσιν ἄτασεν.)
10 Τίη ἢ Σπάρτηθεν Ἀλέκτορος ἤγατο κέρην,
Ὅς οἱ τηλύγετος γένετο κρατερὸς Μεγαπένθεος
Ἐκ δόλης. Ἐλένη δ' ἑοὶ γόνον καὶ ἐτ' ἱεραιον,
Ἐπεὶ δὲ παρθένον ἐγείνατο παῖδ' ἑσχατὴν
Ἑρμῖον, ἢ εἶδ' ἔχε χρυσεῖς Ἀφροδίτης.
15 Ὡς οἱ μιν δαίνυντο καὶ ὑφερέες μέγα δῶμα
Γεῖτονες ἠδὲ ἔταν Μενελάω κυδαλίμοιο,
Τετρίμοιοι. μετὰ δὲ σφιν ἐμέλπετο θυὸς αἰεὶς,
Φορμίζων. δοῖα δ' κυβιστήτης κατ' αὐτὰς
Μολπῆς ἐξάρχοντες ἐδίνεον κατὰ μέσσην.
20 Τῷ δ' αὐτ' ἐν προθύροις δόμων αὐτὰ τε καὶ ἵππων,
Τηλέμαχος δ' ἦρος καὶ Νέστορος ἀγλαὸς υἱός
Στῆσαν. ὁ δ' ἐπεμολὼν ἴδεντο κρείων Ἑσπερινός,
Ὅτρηρος θεράπων Μενελάω κυδαλίμοιο.
Βῆ δ' ἱμῶν ἀγγελίων διὰ δώματα ποιμήνι λαῶν.
25 Ἀλλ' ὅτ' ἰσάμεν ἵππα ἀτερπέντα περσυνόδα,
Ζεῖνα δὴ τινε τὰδε, διοτρεγες ᾧ Μενέλαε,
Ἄνδρες δύο, γενεὴ δ' Διὸς μεγαλειόϊκτον.
Ἄλλ' εἴπω εἰ σφῶν καταλυσόμεν ὠκείας ἵππους,
Ἡ' ἄλλον πέμπωμεν ἱκανέμεν ὅς κε φιλήσῃ.
30 Τὸν δ' ἐμὴν ἔχθρας περὶ τὴν ξανθὸς Μενέλαος

ARGUMENTUM LIBRI IV. ODYSSEAE
HOMERI.

Apu'd Menelaum hospitio exceptus cum Pifistrato Telemachus, nunciat ea quæ in Ithaca à procis fiebant. Deinde narrat ipsi Menelaus de reditu Græcorum, & Protei vaticinio, per quod cognovit Agamemnonis mortem, quodque Ulysses apud Calypso esset. Sed proci consultant de Telemacho occidendo. Consolatur autem Pallas per somnium Penelopen, filii profectio'em graviter ferentem, per simulachrum, similis factæ Iphthimæ Penelopes sorori.

A. Discit de patre ab Atrida insidiis circumdatus filius.

AT illi venerunt in cavam Spartam amplam :
Ad domum autem diverterunt Menelai gloriosi.
Hunc invenerunt celebrantem nuptias multis civibus,
Filii atque filiarum inculpatarum, sua in domo.
Hanc quidem Achillis agminum perruptotis filio mittebat : 5
(In Troja enim primum sponderat atque annuerat
Daturum : illis vero Dii nuptias efficiebant.
Eam ipse illuc cum equis & curribus mittebat ire
Myrmidonum ad urbem inclytam, quibus imperabat.)
Filio autem ex Sparta Alectoris dedit filiam, 10
Qui ei in senectute natus erat fortis Megapenthes
E serva : Helenæ enim Dii prolem non amplius ostendebant,
Ex quo semel genuerat filiam amabilem
Hermionem, quæ speciem habebat aureæ Veneris.
Sic hi quidem epulabantur per sublimem magnam domum 15
Vicini & cives Menelai gloriosi
Oblectantes se : inter eos autem cantabat divinus Musi-
cus,

Citharam pulsans : duoque saltatores inter eos
Cantum auspicantes saltabant in medio.
Cæterum in vestibulo ædium ipsique & equi, 20
Telemachus heros & Nestoris inclytus filius
Stabant : ipse vero procurrens vidit potens Eteoneus,
Strenuus armiger Menelai gloriosi,
Ivitque annuncians per domos pastori populorum :
Prope autem stans verba velocia dixit : 25

Hospites quidam isti Jovis alumne Menelæ,
Viri duo, proli vero Jovis magni similes sunt :
Sed dic an ipsis solvere debeamus veloces equos,
Aut ad alium mittamus ire qui eos amice excipiat. (laus : 30
Sed hunc admodum indignabundus allocutus est flavus Mene-
F iiij.

Non quidem stultus eras. Boëthide Ereone
Antea, ac nunc quidem puer veluti puerilia loqueris.
Nos certe hospitalia multa postquam edimus
Aliorum virorum huc venimus, sicubi Jupiter
In posterum saltem liberaret ab ærumna: sed solve equos 35
Hospitum, ipsosque in conspectum adduc ad epulandum.

Sic ait. Ille vero ex ædibus prorupit vocabatque cæteros.
Strenuos famulos una, ut sequerentur se ipsum.
Hi vero equos quidem solverunt sub iugo sudantes:
Et hos quidem alligarunt ad equina præsepia, 40
Apponebant autem avenas, & hordeum album admiscuerunt:
Currus vero posuerunt ad parietem collucentem,
Sed ipsos duxerunt in augustam domum. Qui contemplantes
Admirabantur per domum Jovis alumni Regis.
Instar enim solis splendor erat atque lunæ 45
Domum per excelsum Menelai gloriosi.

At postquam saturati sunt videndo oculis,
Ad labra descendentes perpolita lavabant.
Hos postquam igitur ancillæ lavarunt, & unxerunt oleo,
Circumque vestes villosas posuerunt ipsis atque tunicas, 50
In sellas collocarunt prope Attidem Menelaum.
Aquam autem ancilla in gutturnio fudit ferens:
Pulchro, aureo, super argenteo lebate,
Ad lavandum: juxtaque politam explicuit mensam.
Cibum vero veneranda proma apposuit ferens, 55
Fercula multa imponens, largiens de præsentibus:
Structor autem carniū lances proposuit tollens.
Diversarum: ipsisque apposuit aurea pocula.

Hos etiam data dextra alloquutus est flavus Menelaus:
Cibum simul attingite, & gaudete: cæterum deinde 60
Eibo saturati, interrogabimus quinam sitis
Hominum: non enim vestrorum utique genus periit parentum,
Sed virorum genus estis Jovis alumnorum Regum,
Sceptraferorum: siquidem haud ignavi tales genuerunt.

Sic ait. Et ipsis terga bovis pingua apposuit 65
Assata in manibus capiens, quæ ei munera apposuerant ipsi.
Hi vero ad edulia parata apposita manus porrexerunt.
Cæterum postquam potus & cibi amorem emiserunt,
Tum Telemachus alloquutus est Nestoris filium,
Prope admovens caput, ut ne audirent alii: 70

Considera Nestoride meo gratissime animo,
Ærisque splendorem & domum sonoram,
Aurique electricæ, & argenti, atque eboris.
Jovis nimirum talis est Olympii intus aula,
Quanta hæc infinita multa, admiratio me occupat inspicentem. 75
Hunc autem loquentem intellexit flavus Menelaus,

Καὶ σπῆας ρωτῆσας ἴσῃα πτερόεντα ποσειδάων

Τέκνα φίλ', ἦτοι Ζηνὶ βροτῶν καὶ ἀν τις ἐρέω
(Ἀθάνατοι γὰρ τῷ γε δόμοι καὶ κτήματ' ἴσῃα)

80 Ἀνδρῶν δ' ἢ καὶ τίς μοι ἱερίεσται, ἦ καὶ ἐγὼ,
Κτήμασιν ἢ γὰρ πολλὰ παθὼν καὶ πόλλ' ἰππασίας

Ἠγαγόμεν ἐν θυσὶ, καὶ ὀυδοῶται ἐτφ' ἡλθον

Κύπρῃ Φοινίκῃ τε καὶ Αἰγυπτίῃς ἰππασίαις,

Λιβυόπας δ' ἰκόμεν, καὶ Σιδονίης, καὶ Ἑρμιάδας,

85 Καὶ Λιβύην, ἵνα τ' ἄρτις ἄρας κερκεὶ τελέθωσι.

Τρεῖς γὰρ τίχτη μῆλα τελεσθέμεν εἰς ἑαυτὸν.

Ἐνθα μὲν ἔτε ἀναξ' ἐπιδιδύης, ἔτι τι παμμένη,

Τυρὸ καὶ κρυῶν, ἐδὲ γλυκερίῳ γάλακτι.

Ἀλλ' αἰεὶ παρήχουσιν ἐκπνιγτὸν γάλα δίδαι.

90 Ἔως ἐγὼ περὶ κῆρα πολλὴν βίοντι συναγίγρην

Ἠλόμην, τῷος μοι ἀδελφεὸν ἄλλ' ἐπερνε,

Λάδην, ἀναιῖσι, δόκω ἑλωμένης ἀλόχοιο.

Ὡς ἔτοι χαίρουν τοῖσδε κτεάτεσσιν ἀνάσσω.

Καὶ πατέρων τάδε μῆλ' ἀκκίμην, οἳ τινες ἔμμην

95 Εἰσὶν' ἐπεὶ μάλα πόλλ' ἱπαθον, καὶ ἀπώλεσα οἶκον,

Εὐ μάλα ταπεινόντα, καχανδόντα πολλὰ καὶ ἰδύλα.

Ὡν ἔριλον τετάρτην σπερ ἔχων ἐν δάμασι μοῖσεν

Ναῖιν, οἳ δ' ἄνδρες σόω ἔμμηναι οἳ τότε ὄλοντο.

Τροίην ἐν εὐρείῃ, ἑκάς Ἀργεὺς ἱπποδόχοιο.

100 Ἀλλ' ἔμπης πάντας μὲν οδυρόμεν καὶ ἀχέουσιν,

Πολλάκις ἐν μεγάροισι καθήμεν' ἡμετέρῃσιν,

Ἄλλοτε μὲν τε γόω φρένα τέμπομαι, ἄλλοτε δ' αὐτὸς

Παύσομαι. αἰήθεος δ' κέρ' κρυερίῳ γόοιο,

Τῶν πάντων ἐτόστον οδυρόμεναι, ἀχνυμένους σπερ,

105 Ὡς ἴδης, ὅτε μοι ὕπνιον ἀπὸ χθαμαλῆς καὶ ἰδύδης

Μισομένης. ἐπεὶ ἔτις Ἀχαιῶν τῶν ἐμὸν ποῖν

Ὅας Ὀδυσσεὺς ἐμὸν ποῖν καὶ ἦρατο. τῷ δ' ἄρ' ἔμελλεν

Αὐτῷ καὶ ἐσοῖσθαι, ἐμοὶ δ' αἶψ' αἰὲν ἀλάστον

Κεῖνε, ὅπως δὴ θυρὸν δροῖχεται. ἐδὲ τι ἰδύμην

110 Ζῶν ὅγ' ἢ τίθνηκεν' οδυρόνται γὰρ περ αὐτὸν

Λαίρτης δ' ὁ γέρον καὶ ἐχέρον Πηνελόπειαν,

Τηλέμαχος δ', ὃν ἔλεπτε γένος γεγαῶτ' ἐνὶ οἴκῳ.

Ὡς εἶπτο. τῷ δ' ἄρα πατέρης ὑπ' ἡμερὸν ἄρσι γόοιο.

Δάκρυ δ' ὑπὸ βλεφάρων χαμάδις βάλε πατέρης ἀνάσας,

115 Χλαῖναν πορφύρεν' ἀντ' ὀφθαλμοῖν ἀνασχών

Ἀμφοτέρῃσι χερσὶ νόσας δὲ μιν Μενέλαον.

Μερμήρεξ δ' ἐπείτα κατὰ φρένα καὶ κατὰ θυμόν,

Ἢέ μιν αὐτὸν πατέρης εἴσσιε μυθήσασθαι,

Ἢ προῖτ' ἐξέρμοιτο, ἑκάσθ' ἐπε μνησάσθαι.

120 Ἔως ὃ ταῦθ' ὄρμαινε κατὰ φρένα καὶ κατὰ θυμόν,

Ἐκ δ' Ἑλένη θαλάμοιο θυώδε' ὑφ' ὀρόφοιο

Ἠλυθεν, Ἀρτέμιδι χρυσηλακάτῳ ἐκνία.

Et ipsos compellans verba volatilia dixit :

Filii chari , equidem cum Jove mortalium nemo contenderit :
(Immortalia enim ejus habitacula & facultates sunt)

Hominum vero siue aliquis mecum contendat , siue non , 80

Facultatibus : certe multa passus & multum errans

Veſtus in navibus , & octavo demum anno veni

In Cyprum Phœnicemque : & Ægyptios oberrans ,

Æthiopesque adii , & Sidonios , & Erembos ,

Et Lybiam , ubi agni protinus cornuti sunt. 85

Ter enim pariunt oves per annum perfectum :

Ibi enim neque herus indigens est , neque pastor ,

Cæſei & carniū , neque dulcis lactis :

Sed ſemper præbent durantes in totum annum lac mulgendum.

Interea dum ego circa illa multum victum congregans 90

Errabam , interea mihi fratrem alius interfecit ,

Clam , ex improviſo , dolo pernicioſæ uxoris :

Sic minime lætus iſtis facultatibus inſpero.

Et ex patribus iſta eratis audituri , qui quidem vobis

Sunt : quandoquidem valde multa paſſus ſum , & perſidi domū , 95

Perquam bene habitatam , capientem multa & pretioſa.

Quorum debebam vel tertiam habens in domo partem

Habitare , illi vero viri ſalvi eſſe , qui tum perierunt

Troja inſata , longe ab Argis equos paſcentibus.

Sed tamen omnes quidem lugens & deſſens , 100

Cæbro domi deſidens noſtræ ,

Interdum quidem luſtu mentem oblector , interdum rurfus

Quieſco : brevis enim ſatietas moleſti luſtus ,

Horum omnium non tantum lugo , tameſſi mœſtus ,

Ut unius gratia , qui mihi ſomnum inuſum facit & cibum 105

Recordanti : quoniam nullus Græcorum tanta laboravit

Quanta Ulyſſes laboravit & ſuſtulit : ob hæc futurum erat

Ut ipſi dolores evenirent , mihi vero triſtitia ſemper ineffabilis

Ejus cauſa , quoniam diu longe abeſt : neque ſcimus

Vivatne ille an mortuus ſit : deſſent utique illum 110

Lærtæſque ſenex & prudens Penelope ,

Telemachusque , quem reliquit recens natum in domo.

Sic ait. Huic autem ob patrem deſiderium excitavit luſtus.

Lacrymas vero à palpebris humi fudit patrem audiens ,

Veſtem purpuream oculis obtendens 115

Utraque manu : agnovit autem Menelaus ipſum.

Deliberavitque deinde in mente & in animo ,

An ipſum patris ſineret meminiffe ,

An prior interrogaret , ſingulaque diceret.

Interim dum ille iſta deliberabat in mente & in animo , 120

Helena ex thalamo odorifero excelſo

Egreſſa eſt , Dianæ aureum arcum habentis ſimilis :

- Τῇ δ' ἄρ' ἄμ' Ἀδρήνη κλισίῃν εὐτυχτον ἴδμεν·
 Ἀλκίππῃ δ' ἅπαντα φέρειν μαλακῷ ἑρέοιο·
 125 Φυλῷ δ' ἀργύρεον τάλαρον φέρε, τὸν οἱ ἔδωκε
 Ἀλέξανδρῃ Πολύβοιο δάμαρ, ὃς ἔνα' ἐνὶ Θήβης
 Αἴγυπτίης, ὅθι πλεῖστα δομοῖς ἐνὶ κτήματα κεῖται·
 Ὅς Μενέλαον δῶκε δὴ ἀργυρίας ἀσαμίνθας,
 Δοιῖς δ' τρίποδας, δέκα δ' χρυσοῖο τάλαντα·
 130 Χωρὲς δ' αὖθ' Ἑλένη ἀλοχῶ πορὶ κάλλιμα δῶρα,
 Χρυσὴν τ' ἡλακάτῃν, τάλαρον δ' ὑπόκυκλον ὅπαιεν,
 Ἀργύρεον, χρυσοῦ δ' ἐπὶ χεῖλεα κικράσαντο·
 Τὸν γὰρ οἱ ἀμφίπολ' Φυλῷ παρέθηκε φέρουσα,
 Νήματ' ἀσκητοῖο βεβυσμόν· αὐτὰρ ἰπὸ αὐτῆς
 135 Ἠλακάτῃ τετάνουσ' ἰσδυεὲς εἶρ' ἔχουσα.
 Ἐξέτο δ' ἐν κλισίῳ, ὑπὸ δ' ἑρῆνυς ποσσὶν ἦεν·
 Αὐτίκα δ' ἦγ' ἐπίσσι ποσσὶν ἐρείνεν ἕκαστα,
 Ἴδμεν δὲ Μενέλαε διοτρεῖς οἵ τινες οἶδε
 Ἀνδρῶν εὐχετόωνται ἱκανίμῳ ἡμῖτερον δῶ;
 140 Ψεύσομαι, ἢ ἔτυμον ἑρέα· κέλεται δέ με θυμός.
 Οὐ γάρ ποτε τινά φημι ἐσικότα ὧδε ἰδέσθαι
 Οὐτ' ἀνδρ', ἔτε γυναῖκα, (σέβας μ' ἔχθ' εἰσερέσσαι)
 Ὡς ὅθ' Ὀδυσσῆα μεγαλήτορ' οὐκ εἴοικε
 Τηλεμάχῳ, ἢ ἔλυπε νέον γεγαῶτ' ἐνὶ οἴκῳ·
 145 Κεῖν' ἀνὴρ, ὅτ' ἡμεῖο κυνώπιδ' εἶεν Ἀχαιοὶ
 Ἠλθεῖν ὑπὸ Τροίην, πόλεμον θρασὺν ὀρμαίνοντες.
 Τὴν δ' ἀπαμειβόμεν' προσέειπε ξανθὸς Μενέλαος,
 Οὐτὰρ νῦν κ' ἐγὼ νόστον γύναι ὡς σὺ εἴπεις·
 Κεῖνε γὰρ ποιεῖς πόδες, ταιαῖδε τε χεῖρες,
 150 Ὀφθαλμῶν τε βολαί, κεφαλὴ τ', ἐρύττει τε χαῖται·
 Καὶ νῦν ἦτοι ἐγὼ μεμνημένος ἄμρ' Ὀδυσσῆι,
 Μυθεόμεν' ἔσα κεῖν' οἰζύσας ἐμὸν νοῦν
 Ἄμρ' ἐμοὶ· αὐτὰρ ὁ πικρὸν ὑπ' ὀφρύσι δάκρυον εἶδε,
 Χλαῖναι πορευρέναι ἀντ' ὀφθαλμῶν ἀναγκῶν.
 155 Τὸν δ' αὖ Νέστωρίδης Πεισίστρατος ἀντίον ἦδα,
 Ἀτρέϊδ' Μενέλαε διοτρεῖς, ἔρχαμε λαῶν,
 Κεῖνε μὲν τοι ὅθ' υἱὸς ἐπ' ἔτυμον, ὡς ἀγορεύεις·
 Ἀλλὰ σαφὲρον ἐστὶ, τιμεισάται δ' ἐνὶ θυμῷ,
 Ὡς ἰλθὼν τοπερώτοιν, ἐπεσβολέας ἀναφαίνειν
 160 Ἄντα σέθεν, τὰ νῶϊ θεῷ ὡς τερπόμεθ' αὐδῇ.
 Αὐτὰρ ἐμὲ παρέθηκε γερῆν' ἵπποτα Νέστωρ
 Τῷ ἅμα πομπὸν ἵππῳ· εἰλδοτο γάρ σε ἰδίαται,
 Ὅρα οἱ ἢ τι ἐπ' ὑποδύσσαι, ἢ τι ἔργον.
 Πομπὰ γὰρ ἀλγὴ ἔχθ' πατρός παῖς οἰχομένοιο,
 165 Ἐν μεγάροισι, ἢ μὴ πολλοὶ ἀοσσητῆρες ἔωσιν·
 Ὡς νῦν Τηλεμάχῳ· ὁ μὲν οἴχεται, εἴθ' οἱ ἄλλος
 Εἶσ' οἱ κεν κατὰ δῆμον ἀλάλοκον κακότητα.
 Τὸν δ' ἀπαμειβόμεν' προσέειπε ξανθὸς Μενέλαος·

Huic statim Adreſta ſellam benefactam appoſuit :
 Alcippe vero tapetem ferebat mollis lanæ ?
 Phyloque argenteum calathum ferebat , quem illi dedit 125
 Alcandra Polybi uxor , qui habitabat in Thebis
 Ægyptiacis , ubi plurima in ædibus bona jacent.
 Qui Menelao dedit duo argentea labra ,
 Geminofque tripodas , & decem auri talenta :
 Privatiſimè vero rurfus Helenæ uxor dedit pulchra dona , 130
 Aureamque colum , calathumque ſubrotatum præbuit ,
 Argenteum , auto vero labia immixta erant :
 Hunc itaque ei ancilla Phylo appoſuit ferens ,
 Filo pulchre elaborato repletum , cæterum ſuper eum
 Colus extenſa erat violaceam lanam habens. 135
 Sedit autem in ſella , ſcabellumque ſub pedibus erat :
 Continuo autem illa verbis maritum interrogabat ſingula .

Scimus utique Menelæ Jovis alumnus quinam hi
 Hominum glorientur veniſſe noſtram domum ?
 Mentiar , an verum dicam : jubet me animus. 140
 Nullum enim unquam puto ſimilem adeo vidiſſe
 Neque virum , neque mulierem , (admiratio me tenet aſpicientem)
 Ut iſte Ulyſſis magnanimi filio ſimilis
 Telemacho , quem reliquit recens natum domi ſuæ
 Ille vir , quando mei impudentis gratia Achivi 145
 Veniſtiſ ad Trojam , bellum ingens agitantem .

Hanc viciffim reſpondens allocutus eſt flavus Menelaus :
 Sic nunc ego quoque cogito uxor ut tu putas.
 Illius enim ejuſmodi pedes , ejuſmodique manus ,
 Oculorumque jaçtus , caputque , & ſuperne comæ. 150
 Et nunc ſane ego recordatus de Ulyſſe ,
 Loquebar quantas ille ærumnas patiens toleravit
 Pro me : at hic amaras à palpebris lacrymas ſtillavit ,
 Veſtem purpuream oculis prætendens .

Hunc rurfus Neſtorides Piſiſtratus allocutus eſt : 155
 Attride Menelæ Jovis alumne , dux populorum ,
 Equidem illius hic filius eſt vere , quemadmodum dicis :
 Sed modeſtus eſt , indignumque putat in animo ,
 Huc veniens primum , interpellationes proferre
 Coram te , cujus nos Dei tanquam delectamur voce. 160
 Cæterum me miſit ſenex eques Neſtor
 Hunc ſimul comes ſequeret : cupiebat enim te videre ,
 Ut ei aut verbis conſulas , aut re ipſa .
 Plurimos enim dolores patitur ob patrem filius abſentem ,
 Domi ſuæ , cui non multi auxiliares ſunt : 165
 Sic nunc Telemacho : hic quidem abeſt , neque ei alii
 Sunt qui per populum avertant malum .

Hunc viciffim allocutus eſt flavus Menelaus :

- ὧν πρόπαι, ἥ μάλα δὴ φίλα ἀνέρι υἱὸς ἐμὸν δῶ
 170 Ἰκέθ', ὅς εἰνεκ' ἐμεῖο περὶς ἐμόγησεν αἰθέρας.
 Καὶ μιν ἔρην ἐλθόντα οἰκησέμεν ἔδεχον ἄλλων
 Ἀργείων, εἰ νῦν ὑπεῖρ ἄλα νόσον ἰδῶκε
 Νηυσὶ δοῆσι γενέσθαι Ὀλύμπι' εὐρύοπα Ζεὺς.
 Καὶ κέν οἱ Ἀργεὶ νάσσα πάλλιν, καὶ δῶματ' ἔτευξα,
 175 Ἐξ Ἰθάκης ἀγαθὸν σὺν κτήμασι καὶ τέκει ὦ,
 Καὶ πᾶσιν λαοῖσι, μίαν πόλιν ἐξαπατάεις,
 Αἰ περιναυτάκων, ἀνάσσοντα δὲ ἐμοὶ αὐτῷ.
 Καὶ κε θάμ' ἐνθάδ' ἔντες ἐμισγόμεθ'· εὐδὲ κεν ἡμῶς
 Ἄλλο δέκερνε φιλέοντέ τε τερπυμέδω τε,
 180 Πρὶν γ' ὅτε δὴ θανάτῳ μέλαν νέρ' ἀμφεκάλυπεν.
 Ἄλλα τὰ μὲν περ μέλλεν ἀγασσάσθαι θεὸς αὐτὸς,
 Ὃς κείνον δύσκηρον ἀντίσιμον οἶον ἔδκειν.
 Ὡς φάτο. τοῖσι δὲ πᾶσιν ὕρ' ἡμερον ὥρεα γόοιο.
 Κλαῖε μὲν Ἀργεῖν Ἰλένη Διὸς ἐκγεγαυῖα,
 185 Κλαῖε δὲ Τηλέμαχος τε καὶ Ἀτρεΐδης Μενέλαος.
 Οὐδ' ἄρα Νέστωρ υἱὸς ἀδακρύτων ἔχεν ὄσπερ.
 Μνήσατο γὰρ κατὰ θυμὸν ἀμύμον' Ἀντιλόχοιο,
 Τὸν ῥ' ἦες ἐκτινὺς φαινὴς ἀγλαὸς υἱός.
 Τῷ οὐ' ἐπιμνησθεὶς ἔπεια πωτὸν ἐν γόοις,
 190 Ἀτρεΐδῃ, πῶρε μὲν σε βροτῶν πεπνυμένον (ἦ)
 Νέστωρ φάχ' ὁ γέρον, ὅτ' ἐπιμνησάμεθα σέο
 Οἷσιν ἐνὶ μεσάροισι, καὶ ἀλλήλους ἐρέοιμεν.
 Καὶ νῦν εἴτι περ ἐστὶ, πειθοῖό μοι· καὶ γὰρ ἔγωγε
 Τέρπομαι ὀδυρόμεν' ἀνταδύρτι· ἀλλὰ καὶ νῦν
 195 ἔασται περ γένεια. νηυσὶν ὡς γὰρ μὲν εὐδὲν
 Κλαίειν ὅς κε θάνησι βροτῶν καὶ σῶτμον ἐπίσπῃ.
 Τὸτό γυ καὶ γέρας οἶον οἰζυροῖσι βροτοῖσι,
 Κεῖρα δ' αὖτε κόμην, βαλέειν τ' ὀπὸ δάκρυ παρειῶν.
 Καὶ γὰρ ἐμὸς τέλινκεν ἀδελεὺς, ἔτι κἀκίς.
 200 Ἀργείων· μέλλεις δὲ σὺ ἰδμεναι. καὶ γὰρ ἔγωγε
 Ἦντησ', εὐδὲ ἰδόν· πῶρε δὲ ἄλλων φασὶ γενέσθαι
 Ἀντιλόχον, πῶρε μὲν θείειν ταχύν, ἥδ' ἐμαχτην.
 Τὸν δὲ ἀπαμειβόμεν' ἀποσέειν ξαντὸς Μενέλαος,
 ὧ φίλ', εἰπὶ τόσα εἶπες ὅσ' ἀν' ἀπηνυμένῳ ἀνὴρ
 205 Εἴποι καὶ ῥέξεις, καὶ ὅς περ γενέσθαι εἴη.
 (Τοῖς γὰρ καὶ πατρὸς δὲ καὶ πεπνυμένα βάζεις.
 Ρεῖα δὲ ἀείνωντ' ἡνέκ' ἀνέκ' ὦ τε Κερνίων
 Ὀλβον ἐπικλώσῃ χαμῖντί τε γυναικῶν τε.
 Ὡς νῦν Νέστωρ δῶκε διαμπερές ἡματα πάντα,
 210 Αὐτὸν μὲν λιπαρῶς προσέειπεν ἐν μεσάροισιν,
 Υἱῶς αὖ πινυτός τε καὶ ἐχέστιν (ἦ) ἀείρας.)
 Ἡμεῖς δὲ κλαυθμόν μὲν ἔατομεν, ὅς περ ἐτύχθη.
 Δόρυ δὲ ἐξ αὐτοῖς μνησάμεθα, χερσὶ δὲ ὕρ' ὕδαρ
 Χειράντων· μῦθοι δὲ καὶ ἡνέκ' ἀνέκ' εἰσονται

Papæ certe perquam amici viri filius meam domum
Venit, qui mei gratia plurima subiit certamina. 170

Atque ipsum putabam reversum amaturum esse præter cæteros
Argivos, si nobis super mare reditum dedisset.

Navibus velocibus fieri Olympius late videns Jupiter:

Et sane ei in Argo statuissem urbem, & ædes ædificassem,
Ex Ithaca adducto cum facultatibus & filio suo, 175

Et omni populo, unam urbium evacuans,
Quæ circum habitantur, regnanturque mihi ipsi:

Ei crebro hic existentes consuetudinem habuissimus: neque nos

Aliud separasset amantesque oblectantesque,
Donec jam mortis nigra nebula obtexisset. 180

Sed hæc fortasse invisurus erat Deus ipse,
Qui illum infelicem absque reditu solum reddidit.

Sic ait. His vero omnibus voluptatem excitavit luctus.

Flebat quidem Argiva Helena ex Jove nata,
Flebat etiam Telemachusque & Atrides Menelaus: 185

Neque sane Nestoris filius absque lacrymis habebat oculos.

Recordabatur enim in animo inculpati Antilochi,

Quem sane Auroræ interfecit splendidae inclytus filius:

Hujus ille recordatus verba volatilia dixit:

Atride, supra alios mortales te prudentem esse 190

Nestor dicebat senex, cum facerem mentionem tui

Suis in domibus, & nos mutuo interrogaremur.

Quare nunc si forte licet, pareas mihi: non enim ego

Delector flens post cœnam: sed & aurora

Erit aëre genita, indignior quidem nihil
Deffere illum qui mortuus fuerit mortalium & fatum obierit. 195

Hic nimirum honos est solus miseris mortalibus,

Tondereque comam, profundereque lacrymas à genis:

Etenim meus mortuus est frater, neutiquam ignavissimus

Argivorum; debes autem tu scire. Non enim ego 200

Adfui, neque vidi: supra atem alios ferunt fuisse

Antilochum, supra alios & currendo velocem, & bellatorem.

Hunc autem excipiens allocutus est flavus Menelaus:

O amice, quandoquidem talia dixisti quæcumque prudens vir
Diceret & faceret, & qui major natu esset: 205

(Talis enim & patris es, quare etiam sapienter loqueris.

Facilis enim cognitu proles viri cui Saturnius

Felicitatem destinat & uxorem ducenti & nascenti:

Quemadmodum nunc Nestori dedit jugiter diebus omnibus,
Ipsum quidem molliter senescere domi suæ, 210

Filios rursus prudentes & hasta esse optimos)

Nos vero fletum relinquemus, qui prius incidit:

Cœnæ autem rursus memores simus, manibusque aquam

Infundant: sermones autem etiam mane erunt

- 215 Τὸν μάχῃ καὶ ἴμοι, διακτείνω ἀλλήλοισιν.
 ὡς ἔρατ' Ἀτρεΐδων δ' ἄρ' ὕδωρ ἐπὶ χεῖρας ἔχουσιν,
 Ὅτρειός τε ῥέπειον Μενέλαε κυδαλίμοιο.
 Οἱ δ' ἰὼ' ὀνείχ' ἰτοῖμα περικείμενα χεῖρας ἴαλλον.
 Ἐνθ' αὖτ' ἄλλ' ἐνόησ' Ἑλένη Διὸς ἐκρηγνυῖα.
- 220 Αὐτίκ' ἄρ' εἰς οἶνον βάλε φάρμακον ἐνθεν ἔπινον,
 Νυκτινὴς τ' ἀχολόν τε, κακῶν ἐπίληθον ἀπάντων.
 Ὅς τὸ καταβροῦσειν ἐπὶν κρητῆρι μυγῆν,
 Οὐκ ἂν ἐφημέριός γε βάλοι κατὰ δάκρυ σαρμῶν,
 Οὐδ' εἴ οἱ κατατεθναῖν μήτηρ τε πατήρ τε,
- 225 Οἷδ' εἴ οἱ περιπάρειν ἀδελφεὸν ἢ φίλον υἱόν
 Χαλκῷ δέκοντο, ὃ δ' ὀφθαλμοῖσιν ὄρωτο.
 Τοιαῖα Διὸς θυγάτηρ ἔχε φάρμακα μνηστέρωντα,
 Ἐδῶκα, τὰ οἱ Πολύδαμνα πόρην θῶν· παρῆκοντις
 Αἰγυπτιῇ, τῇ πλεῖστα εἰρή ζείδωρ· ἄρρεα
- 230 Φάρμακα, πολλὰ μὲν ἐδῶκα μεμνημένα, πολλὰ δ' ἠλυγέ.
 Ἰντερὸς δ' ἑκάς· ἐπιστάμην· περὶ πάντων
 Ἀνδρῶτων· ἢ γὰρ Παιονιόος εἰσι γενέθλης.
 Αὐτὰρ ἐπεὶ ῥ' ἐνέκκε, κέλευσέ τε οἶνοχύσαι,
 Ἐξ αὐτοῖς μύθοισιν ἀμειβομένη προσέειπεν,
- 235 Ἀτρεΐδῃ Μενέλαε διοτρεῖς, ἡδὲ καὶ οἷδ'·
 Ἀνδρῶν ἐδῶλ' ὡς παῖδες, (αἰτάρ Διὸς ἄλλοτ' ἰὼ' ἄλλω
 Ζεὺς ἀγαθὸν τε κακὸν τε δίδωι· δύνатаι γὰρ ἅπαντα)
 Ἦτις νῦν δαίνυσθε καθήμενοι ἐν μεγάροισι,
 Καὶ μύθοις τέρπειθε· εἰκότα γὰρ καταλέξω.
- 240 Πάντα μὲν ἔκ' ἂν ἐγὼ μυθήσομαι ὑδ' ὀνομήσῃ
 Ὅσσοι Ὀδυσσῆ· ταλασίεργον· εἰσὶν αἰδολοί·
 Ἀλλ' οἷον τό δ' ἔριξε καὶ ἔπλη καρτερὸς ἀνὴρ
 Δῖμος ἐνὶ Τρώων, ὅθι πάχετε πῆματ' Ἀχαιοί·
 Αὐτὸν γὰρ πωλητῆσιν αἰκελίησι δαμάσας,
- 245 Στείχετ' ἐκ' αἴψ' ὅμοιοι βαλὼν, οἰκῇ εἰκώς,
 Ἀνδρῶν δυσμυρίων κατέδω πόλιν ἑυρυάγυιαν·
 Ἄλλω δ' αὐτὸν ῥωτῇ κατακρύπτων ἦσκε
 Δέκνῃ, ὃς ἐδὲν τῷ· ἦν ἐπὶ νηυσὶν Ἀχαιῶν·
 Τῷ ἱκέλ· κατέδω Τρώων πόλιν, οἱ δ' ἀβάκκταν.
- 250 Πάντες· ἐγὼ δέ μιν οἷν ἀνέγων τοῖον ἔντα,
 Καὶ μιν ἀνιρόστων· ὃ δ' ἠερδοσύνην αἰλίσινεν.
 Ἀλλ' ὅτε δὴ μιν ἐγὼν ἐλόευν καὶ χεῖρ' ἐλαίῳ,
 Ἀμφὶ δ' εἴματα ἴατα, καὶ ὅμοια καρτερὸν ὄρεον,
 Μὴ μὲν περὶν Ὀδυσῆα μετὰ Τρώων ἀναρῆναι,
- 255 Πρὶν γε εἰς νῆας τε θύας κλισίας τ' ἀρικήσασθαι·
 Καὶ τότε δὴ μοι πάντα νόον κατέλυσεν Ἀχαιῶν.
 Πολλὰς δ' Τρώων κτεῖνας τανακτεῖ χαλκῷ,
 Ἦλθε μὲν Ἀργεῖος· κατὰ δ' ἐρῶν ἤγαγε πολλὰν,
 Ἐνθ' ἄλλαι Τροαὶ λίγ' ἐκώκυον· αὐτὰρ ἑμὸν κῆρ
- 260 Χαῖρ', ἐπεὶ ἤδη μοι κραδίη τίτρεατο νύστα.

Telemacho & mihi , ad colloquendum invicem.

215

Sic ait. Asphalio vero aquam manibus infudit,
Strenuus famulus Menelai gloriosi.

Hi vero ad edulia parata apposita manus mittebant.

Ibi tum alia excogitavit Helena Jove prognata.

Protinus ergo in vinum misit medicamen unde bibebant, 210

Luctui iræque adversum , malorum oblivionem inducens omnium

Qui illud biberit postquam crateri mixtum est ,

Non utique tota die profuderit lacrymas per genas

Neque si ei mortui fuerint materque paterque ,

Neque si ei coram fratrem aut charum filium 225

Ferro trucidarent , ipse vero oculis videret.

Talia Jovis filia habebat medicamina utilia

Bona , quæ illi Polydamna præbuerat Thonis uxor

Ægyptia , quæ plurima producit fertilis terra

Medicamina, multa quidem bona mixta, multa tamen & mala. 230

Medicus vero unusquisque peritus supra omnes

Homines : sane enim Pæonis sunt generis.

At postquam immisit , jussitque vinum infundere ,

Denuo verbis excipiens alloquuta est :

Attride Menelæ a Jove nutrite , atque etiam hi 235

Virorum bonorum filii , (enimvero Deus aliud supra aliud

Jupiter bonumque malumque : potest enim omnia)

Quare nunc convivamini sedentes in ædibus ,

Et sermonibus delectamini : decentia enim ordine dicani.

Omnia quidem non ego enarrare queam neque nominare, 240

Quot Ulyssis patientis sint certamina :

Sed qualiter illud fecit & sustinuit durus vir

Peopulo in Trojanorum , ubi passi estis ærumnas Achivi :

Seipsum plagis indecentibus domans ,

Pannos sordidos circumjiciens humeris , ferveo similis , 245

Hominum infensorum ingressus est urbem latam :

Alique seipsum viro dissimulans assimilavit

Mendico , qui neutiquam talis erat apud naves Achivorum :

Huic similis ingressus est Troum urbem , qui ignorabant

Omnes : ego vero ipsum sola agnovi talis quod esset , 250

Et ipsum interrogabam : ille vero astu tergiversabatur.

Sed cum jam ipsum lavissem & unxissem oleo ,

Vestibusque induissem , & juravissem validum juramentum ,

Non prius Ulysses apud Trojanos prodituram ,

Priusquam is ad naves veloces tentoriaque venisset : 255

Tum demum mihi omnem mentem aperuit Achivorum.

Plurimos autem Trojanorum cum interfecisset longo ferro ,

Ivit ad Argivos : despectum vero Trojanis induxit multum.

Ibi aliæ Trojanæ stridule ejulabant : sed meum pectus

Gaudet , nam jam mihi cor versum erat , ut redirem . 260

- Ἄψ οἰκόνδ'· ἄτην δ' μετίσειον, ἣν Ἀρροδῆτη
 Δῶχ' ὅτε μ' ἤγαγε κίστε εἰλες ἀπο πατρίδ' αἶψας,
 Παιδά τ' ἐμὴν νοσριασάμην, θαλαμὸν τε, πόσιν τε,
 Οὐ τῶν δεινῶν, ἔτ' ἄρ' φρίνας, ἔτι τι εἶδ'·
 265 Τὴν δ' ἀπαμειβόμεν' ἀποσείρη ξαυθὸς Μινέλα·
 Νῆα δὲ ταῦτα γε πάντα γύναι κατὰ μοῖραν ἔειπας·
 Ἦδ' ἔμιν πολλὰν ἰδάνην βυλὴν τε νόον τε
 Ἀΐφρον' ἠρώων, πολλὴν δ' ἐπιβλύδα γαῖαν·
 Ἄλλ' ἔπει τοιαῦτον ἐγὼν ἶδον ὀφθαλμοῖσιν
 270 Οἷον Ὀδυσσῆ' ταλασίφρον' ἔσκε εἶλον κῆρ.
 Οἷον κ' τόδ' ἔριξε κ' ἔτλη καρτερός ἀνὴρ,
 Ἴππῳ ἐνὶ ξίσῳ, ἣν ἐνήμεδα πάντες ἀείψαι
 Ἀργείων, Τρώεσσι φόνον κ' κῆρα εἰρόντες·
 Ἦλθες ἔπειτα σὺ κίστε' κελυσσόμεναι δέ σ' ἔμελλε
 275 Δαίμων, ὃς Τρώεσιν ἐβόλετο κῦδ' ἔριξαι,
 Καὶ τοι Διήροβ' Διοκίκελ' ἔσπιτ' ἴσση.
 Τεῖς δ' αἰεσίσιξας κῆλον λόχον ἀμυφώσασα,
 Ἐκ δ' ὀνομακλήδην δαυαῶν ὀνόμαζες ἀείψας,
 Πάντων Ἀργείων ροὴν ἴσκει' ἀλόχευσιν.
 280 Αὐτὰρ ἐγὼ κ' Τυδείδης κ' δῖ' Ὀδυσσεύς
 Ἠμῶσι ἐν μίαισι, ἀκῶσάμην ὡς ἐβόησας.
 Νῶϊ μὲν ἀμφοτέρω μνηστῆράν μ' ὀρμηδέντε
 Ἦ' ἐξελθόμεναι, ἢ ἐνδοθέν αἰψ' ὑπακῶσαι·
 Ἄλλ' Ὀδυσσεύς κατέρυκε κ' ἐχέδεν ἱερῶν σπῆρ.
 285 Ἐνθ' ἄλλοι μὲν πάντες αἰὲν ἴσαν εἰς Ἀχαιῶν·
 Ἀντικλ' δ' σέ γ' οἷ' ἀμείψασθαι ἐπέεσσιν
 Ἦβελεν· ἄλλ' Ὀδυσσεύς ἐπὶ μάσκα χερσὶ πῶϊξε.
 Νωλεμέως κρατερῆσι, σώσσει δ' πάντας Ἀχαιούς·
 Τόρρα δ' ἔχ' ὄρεα σὲ νόσειν ἀπήγαγε Πάλλας Ἀθήνη·
 290 Τὸν δ' αὖ Τηλέμαχ' αἰεττυμέν' ἀντίον κῦδα,
 Ἀτρεΐδην Μινέλας διοτρεφές, ὄρχαμ' ἑλῶν,
 Ἀλγίον· εἰ γάρ οἱ τι τάγ' ἤρκεσε λυγρὸν ὀλεθρον,
 Οὐδ' εἰ οἱ κραδίη γε σιδηρεῖν ἐνδοθεν ἔεν.
 Ἄλλ' ἄρ' ἔστ', εἰς εὐνὴν τρέπεθ' ἡμέας, ὄρεα κεν ἦδ'·
 295 Ὑπνῷ ὑπὸ γλυκερῷ ταρπόμεδα κοιμηδόντες.
 Ὡς ἔεατ'. Ἀργεῖη δ' Ἑλένη δμῶησι κέλευσε
 Δίμνι ὑπ' αἰδέσσει δέμναι, κ' ῥήγεια καλὰ
 Πορφύρε' ἐμβαλεῖν. σφρίσσει τ' ἐρύπεθε τάπτητας,
 Χλαίνας τ' ἐνδέμναι ἔλας καδύπερθεν ἴσαδαι.
 300 Αἱ δ' ἴσταν ἐκ μεγάρου, δά' μετὰ χερσὶν ἔχουσιν·
 Δέμνια δ' σφρίσαν. ἐκ δ' ζείνους ἄγε κῆρυξ.
 Οἱ μὲν ἄρ' ἐν περὶ δόμῳ αὐτόθι κοιμήσαντο
 Τηλέμαχ' δ' ἦρος κ' Νέστορ' ἀγλαὸς υἱός·
 Ἀτρεΐδης δ' κάδευδε μυχῷ δόμου ὑψλοῖο,
 305 Παρ δ' Ἑλένη ταύεπιτ' ἐλέξατο δῖα γυναικῶν.
 Ἥμ' δ' ἠεργέμενα θάνατ' ῥοδόδακτυλος κῶϊς,

Rursus domum : damnum vero desiebam , quod Venus
Dederat quando me duxit hinc chara à patria terra ,
Filiamque meam segregans , thalamumque , maritumque ,
Nulli secundum , neque mente , neque forma.

Illam dictis excipiens allocutus est flavus Menelaus : 265

Næ tu quidem hæc omnia uxor pro decenti dixisti :
Jam quidem multorum cognovi consiliumque mentemque
Virorum Heroum , multamque peragravi terram :

Sed nondum tale ego vidi oculis ,
Quale Ulyssis patientis erat amicum cor , 270

Quale etiam illud fecit & sustinuit fortis vir ,
Equo in polito , ubi insidebamus omnes optimi
Argivorum , Trojanis cædem & fatum ferentes.

Venisti deinde tu illuc : iussisse autem te videbatur
Deus , qui Trojanis volebat gloriam præbere , 275

Et te Delphobus Deo similis sequebatur vadentem.
Ter autem circumlustrasti cavas insidias attrectans ,

Nominatim vero Danaorum nominabas optimos ,
Omnium Argivorum voce assimilata uxoribus.

Cæterum ego & Diomedes & nobilis Ulysses 280
Sedentes inter medios , audivimus ut vocasti.

Nos quidem ambo prompti eramus facto imperi :
Aut exire , aut protinus respondere intus :

Sed Ulysses prohibuit & continuit quantumvis cupides.
Ibi alii quidem omnes taciti erant filii Achivorum : 285

Anticlus vero te solus excipere verbis

Volebat : sed Ulysses os manibus premebat

Indefinenter robustis , servavitque omnes Achivos :

Tamdiu autem detinuit donec te seorsum abduxit Pallas Minerva.

Hunc rursus Telemachus prudens allocutus est : 290

Attride Menelæ Jovis alumne dux populorum ,
Durum est : non enim ei ista depulerunt tristem mortem ,
Neque si ei cor ferreum intus esset.

Sed agite ad cubile ducite nos , ut jam
Somno à ducti delectemur dormientes. 295

Sic ait. Argiva autem Helena ancillis præcepit

Cubilia sub porticu ponere , & stragula pulchra

Purpurea injicere , sternereque superne tapetas ,

Vestēsque imponere crispas superne cooperiendis.
Flæ vero iverunt ex ædibus , facem in manibus habentes : 300

Cubiliaque straverunt , hospites vero ducebat præco.

Hi quidem in vestibulo domus illic dormiebant

Telemachusque heros & Nestoris inelytus filius :

Attrides vero dormivit in recessu domus excelsæ ,

Juxtaque Helena sinuoso peplo cubavit nobilissima mulierum. 305

Quando vero aëre genis apparuit rosea digitos aurora ,

- "Ὀρνυτ' ἄρ' ἐξ ἑνὸς ῥοῖν ἀγαθὸς Μενέλαος
 Εἴματα ἰσχυρὰ· σπεῖ δ' ἕξω· ὁ δὲ δὴν ὄμμα;
 Πρὸς δ' ὑπὸ λιπαροῖσιν ἐδύσατο καλά σάββα.
 310 Ἢ δ' ἰδὼν ἐν θαλαμοῖο δαΐ ἐταλίσκει ἀντιπνέοντα,
 Τηλέμαχος δ' παρῆεν, ἔπειτα τ' ἔρατ', ἐκ τ' ὀνόμαζε·
 Τίπτε δέ σε χρεῖα δαῖρ' ἦγαγε Τηλέμαχ' ἦρος,
 Ἐς Λακεδαιμόνα θίαν, ἐπ' εὐρία γόττα θαλάσσης;
 Δαίμον, ὃ ἴδιον; τόδε μοι νημερτές ἐνίσπες.
 315 Τὸν δ' αὖ Τηλέμαχος πομπυρρὸν ἀντίον κῦδα,
 Ἀτρεΐδῃ Μενέλαε διοτρεφές, ὄρχαμιν λαῶν,
 Ἥλυθεν εἴ τινα μοι κληιδόνα πατρός ἐνίσποις.
 Ἐδίσταί μοι οἶκός, ὅλωλε δ' αἰὶνα ἔργα·
 Δυσμάρτυν δ' ἀνδρῶν πλεῖστον δόμον, οὔτε μοι κῆρ
 320 Μὴδ' ἀδυνά στεφάνοις, ἢ εἰλίποδας ἑλικας βῆς,
 Μήτερὸς ἐμῆς μνηστῆρες ὑπέρβιον ὕβριν ἔχοντες.
 Τέκεα γυνὴ τὰ σά γυνάβ' ἱκάνομαι αἰὶν' ἐδίλκναι
 Κύνεα λυγρὸν ὀλιδρον ἐνίσπειν, εἴπε ὄσωνπας
 Ὀρθαλμοῖσι τοῖσιν, ὃ ἄλλε μῦθον ἀκυσας
 325 Πλαζέμεναι. σπεῖ γάρ μιν οἴκῳ τίνε μήτηρ.
 Μῆδ' ἐπὶ μ' αἰδιδόμεναι μιλίσσιν μῆδ' ἐλεῖσθαι;
 Ἄλλ' εὖ μοι κατάλεξον ὅπως ἦντας ὄσωνπας.
 Λίσσομαι, εἴ ποτέ τοι τι πατὴρ ἐμὸς ἰδὼλος Ὀδυσσεύς
 ἦ ἔπειτα ἦντι ἔργον ὑπὸ τὰς ἐξέτιλκας
 330 Δῆμον ἐν Τρώων, ὅθι σάχετε σῆματ' Ἀχαιοί,
 Τῶν νῦν μοι μῦθον, καὶ μοι νημερτές ἐνίσπες.
 Τὸν δ' ἐμὴν ὀχθήσας περσίστην ξανθὸς Μενέλαος,
 Π' ὅποιος, ἢ μάλα δὴ κρατερὸν ἀνδρῶς ἐν ἑνὶ
 Ἠδελον ἐνυθῆναι ἀνάκτιδες αὐτοὶ ἴοντες.
 335 Ὡς δ' ἔπειτα ἐν ξυλόχῳ ἔλαρ κρατερὸν λείοντα
 Νεβρὸς κομίσασα νηλεῖας γαλαθῆρας,
 Κτηνὴς ἐξέρησις, ἢ ἀγρία σπίνετα
 Βοσκημένη, ὃ δ' ἔπειτα ἐν εἰσόδῳ ἐνὶ
 Ἀμφοτέρωσι δ' τοῖσιν αἰκία σῶτμον ἔρησεν.
 340 Ὡς Ὀδυσσεὺς κείνοισιν αἰκία σῶτμον ἔρησεν.
 Αἰ γὰρ Ζεὺς τε πατήρ, ἢ Ἀθηναίη, ἢ Ἀπόλλων,
 Τοῖσιν ἴων ὅς ποτε ἐκτιμῶν ἐν Λίανθ,
 Ἐξ ἑλδῶ Φιλομηλίδῃ ἐπάλασσε ἀνασάς,
 Καὶ δ' ἔβαλε κρατερῶς, καχάροντο δ' πάντες Ἀχαιοί
 345 Τοῖσιν ἴων μνηστῆσιν οὐκ ἔμελλεν Ὀδυσσεύς,
 Πάντες κ' ἀκύμινον τι γυνάκτο σκερῶναι τι·
 Ταῦτα δ' αἰ μὲν ἐρεσθῆς, ἢ λίσσασθαι, ἐκ αὖ ἔργου.
 Ἄλλα παρῆξ εἴποιμι παρὰ κλισίῳ, ἐπὶ ἀπατήσῃ·
 Ἀλλὰ τὰ μὲν μοι εἴπει γέροντι ἀλίοι, νημερτές,
 350 Τῶν κείνῃ ται ἐγὼ κρύψω ἐπὶ ἐπικεισθῶ.
 Αἰγύπτῳ μὲν ἐπὶ δαῖρ' ἐπὶ μεμαῶτα νείκεα
 Ἐχον, ἐπὶ δ' ἀσπίδι ἐρεῖα τελευτῶντας ἱκατόμβας·

Surrexit ex lecto prælio strenuus Menelaus
 Vestes induens : acutumque gladium circumposuit humero,
 Pedibus vero nitidis subligavit pulchra sandalia.
 Instittitque ire ex thalamo Deo similis plane, 310
 Telemacho autem assidebat, sermonemque habuit, & compellavit:

Et quæ te necessitas huc egit Telemache heros,
 Ad Lacedæmonem nobilem, per lata dorsa maris?
 Publica, an privata? hoc mihi vere dic.

Hunc rursus Telemachus prudens contra allocutus est: 315
 Attride Menelæ Jovis alumne, Rex populorum,
 Veni, si quam mihi famam de patre diceres:
 Comestur mihi domus, perieruntque pingua opera:
 Hostiumque virorum plena est domus, qui mihi perpetuo
 Oves frequentes mactant & flexipedes nigras boves, 320
 Matris meæ proci violentam injuriam inferentes.

Propterea nunc ad tua genua venio siquidem velis
 Illius sævam mortem indicare, sicubi vidisti
 Oculis tuis, aut alterius sermonibus audivisti
 Errantis, supra modum enim ipsum ærumnosum peperit mater. 325
 Neque quicquam me veritus blandiaris neque misertus,
 Sed plane mihi enarra quemadmodum incidisti videndo.
 Precor, si unquam tibi aliquod pater meus bonus Ulysses
 Aut dictum aut etiam factum pollicitus effecit
 Populo in Trojanorum, ubi passi estis ærumnas Achivi, 330
 Horum nunc mihi memento, & verum dic.

Hunc graviter ingemiscens allocutus est flavus Menelaus:

Papæ, certe valde sane duri viri in cubili
 Voluerunt cubare imbelles ipsi cum sint. 335
 Ut cum in lustris cervus fortis leonis
 Hinnulos collocans recens genitos lactentes,
 Colles investigat & valles herbosas
 Pascens, ille vero deinde suum ingreditur cubile,
 Et utrisque illis ingratam mortem insert:
 Ita Ulysses illis mortem ingratam inseret. 340

Utinam & Jupiterque pater & Minerva & Apollo,
 Talem se ferens qualis olim bene condita in Lesbos,
 Contentione cum Philomelide luctatus est insurgens,
 Prostravitque fortiter, & gavisus sunt Achivi:
 Talem se ferens cum prociis utinam congregiatur Ulysses, 345
 Omnes & brevis vitæ fierent & amari matrimonii:
 Ista vero quæ me interrogas & precaris, non equidem
 Alia quam sunt dixero declinando, neque decipiam:
 Sed quæ mihi dixit senex marinus verax,
 Horum nullum te ego celabo dictum neque occultabo. 350
 In Ægypto me adhuc Dii huc cupientem redire
 Detinuerunt, quoniam ipse non exhiberam perfecta sacrificia:

- Οἱ δ' αἰεὶ βέλοντο θεοὶ μεμνησθαι ἐσθμίωντι
 Νηστῶ· ἔπειτα τις ἐστὶ ἀνελκυστὴρ ἐνὶ πόντῳ·
 375 Λιγύπτῳ περπαρήσθι (Φάρον δὲ ἔκ κληίσκουσι)
 Τάσων ἀντιβ' ὄσον τε πανημερίη γλαφυρὴ νηὺς
 Ἦυσεν ἢ λιγύς ἐστι· ἐπιπνέουσιν ὀπιπνέον·
 Ἐν ᾗ λυμὴν εὐορμῶ, ὅθεν τ' ὑπὸ νῆας ἵστας
 Ἐς πόντον βαλὺκται, ἀρυστάμφοι μίλαι ὕδωρ.
 380 Ἐνθά μ' εἰκόσιν ἡματ' ἔχον θεοί· ἐδὲ ποτ' ἔσθμ
 Πνέοντες φαίνονθ' ἀλκίαιες, οἳ ῥά τε νηῶν
 Περμύτες γίνονταί· ἐπ' εὐρέα γῶτα θαλάσσης.
 Καὶ νῦν κεν ἥα πάντα κατέβητο καὶ μὲν ἀνδρῶν·
 Εἰ μὴ τις με θεῶν ὀλοφύρατο καὶ μ' ἰσάσσε,
 385 Πρωτέῳ· ἱερίμῃ θυγάτηρ ἀλκίῳ γέροντι,
 Εἰδοθ. η. τῇ γὰρ ῥα μάλιστ' αὖ θυμὸν δέχεται,
 Ἡ' μ' οἷον ἔροντι συνήντατο νόστιν ἵταίρων.
 Αἰεὶ γὰρ περὶ νῆσον ἀλκίμφοι ἰχθυόασκον
 Γναμπτοῖς ἀγκίστροισιν· ἔτιμ' ἔτι γαστέρα λιμός.
 390 Ἡ' δ' ἐμὺ ἄγχι εἶσα ἔπ' ῥάτο, φωνήσεν τε·
 Νήπιε· εἰς ᾧ ζῆνε λίνην τόσον, ἢ χαλίσσῃ,
 Ἡὲ ἐκὼν μεδίης, καὶ τέρπεια ἀλγία πάσων,
 Ὡς δὴ δὴ ἐνὶ νῆσῳ ἱρύκται, ἐδὲ τι τέκμων
 Εὐρέμφοι δύνασαι, μινύθῃ δέ τοι ἦτορ ἵταίρων.
 395 Ὡς ἔρατ'· αὐτὰρ ἐγὼ μιν ἀμειβόμενος προσέειπον·
 Ἐκ μὲν τοι ἔρως, ἥ τις σύ περ ἰαί. θεῶν,
 Ὡς ἐγὼ ἔπι ἐκὼν κατερύκομαι, ἀλλὰ τυ μύλα
 Ἀθανάτης ἀλιτιάδῃ· οἳ ἐσχλὸν εὐρὺν ἔχουσιν,
 Ἀλλὰ σὺ περ μοι εἰπὲ (θεοὶ δὲ τε πάντα ἴσασιν)
 400 Ὅσῃς μ' ἀθανάτων πεισάα καὶ ἔδῃσι καλεύθῃ·
 Νέσον θ', ὡς ἐπὶ πόντον ἐλεύσομαι ἰχθυόοντα.
 Ὡς ἱράμην· ἡ δ' αὐτίκ' ἀμείβετο δῖα θεῶν,
 Τοιγάρ ἐγὼ τοι ζῆνε μάλ' ἀτρικίως καταλίσσω·
 Πωλείται τις δύνῃ γέρον ἀλκίῳ· ἡμερτῆς,
 405 Ἀθάνατ'· Πρωτεύς Λιγύπτι, ὅς τε θαλάσσης
 Πάσης βένδια οἶδε, Ποσειδάων· ὑποδμοῖς·
 Τῶνδε τ' ἐμὸν φασιν πατέρ' ἐμμελῆ, ἠδὲ τεκνιάδῃ
 Τὸν γ' εἴπῃς σὺ δύναιο λοχυστάμφοι· λελαβέσθαι
 Ὅς κεν τοι εἴπῃσιν ὁδὸν καὶ μέτρα καλῶνδε,
 410 Νέσον θ', ὡς ἐπὶ πόντον ἐλεύσῃσι ἰχθυόοντα,
 Καὶ ᾗ καὶ τοι εἴπῃσι διοτρεγες, αἰκ' ἐδῆλθα,
 Ὅς, πῃ τοι ἐν μεγάροισι κακὸν τ' ἀγαθὸν τε τίτυνται,
 Οἰχίμφοιο σέθεν δολιχὴν ὁδὸν ἀργαλίην τε.
 Ὡς ἔρατ'· αὐτὰρ ἐγὼ μιν ἀμειβόμενος προσέειπον·
 415 Αὐτὰ τῶν φράζῃ σὺ λόχον θεοῖο γέροντος,
 Μήπως με περὶ δῶν ἢ περὶ δαίεσσι ἀλίσται.
 Ἀργαλὲς γάρ τ' ἐστὶ θεὸς βροτῶν ἀνδρῶν δαμνῆται.
 Ὡς ἱράμην· ἡ δ' αὐτίκ' ἀμείβετο δῖα θεῶν·

Semper enim volunt Dii nos meminisse præceptorum.
 Cæterum insula quædam est undoso in ponto,
 Ægyptum ante (Pharum autem ipsam vocant) 355
 Tantum semota quantum tota die cava navis
 Confecit, cui stridulus ventus aspirat à puppi :
 In ea autem portus opportunus , unde naves æquales
 In pontum deducunt , postquam hauerunt nigram aquam.
 Illic me viginti diebus detinuerunt Dii , neque unquâ venti secundi
 Spirantes apparuerunt mari flantes , qui sane navium (360
 Ductores sunt supra lata dorsa maris.
 Et fortassis viatica omnia consumpta fuissent & robur virorum ,
 Nisi me aliqua Dearum respexisset & me servasset ,
 Protei potentis filia marini senis , 365
 Idothea. Illi enim maxime animum commovi ,
 Quæ mihi soli in sollicitudine versanti occurrit scorum à sociis.
 Semper enim circa insulam errantes piscabantur
 Curvis hamis : urgebat enim ventrem fames.
 Hæc prope me astans verbum dixit , & prælocuta est : 370
 Stultus es , ô hospes usqueadeo , aut fatuus ,
 An sponte cessas , & delectaris dolores ferens ,
 Qui diu in insula detineris , neque ullum finem
 Invenire potes , conficitur autem tibi cor sociorum.
 Sic ait. At ego ipsam mutuis excipiens allocutus sum : 375
 Sane tibi dicam , quæcumque tandem sis Dearum ,
 Quod ego neutiquam volens detineor , sed videor
 Immortales offendisse qui cælum amplum habitant ,
 Sed tu mihi dic (Dii enim omnia sciunt)
 Quisnam me immortalium impedit & moratur iter : 380
 Reditumque , ut in pontum deveniam piscosum.
 Sic dicebam. Illa vero statim respondebat præstantissima Dearum :
 Enimvero ego tibi , ô hospes , perquam vere enarrabo ,
 Habitat quispiam hic senex marinus verax ,
 Immortalis Proteus Ægyptius , qui maris 385
 Totius profunditates novit , Neptuni subminister :
 Hunc meum aiunt patrem esse , atque me genuisse :
 Quem si quo pacto tu possis ex insidiis capere ,
 Qui tibi dicat viam & modum itineris ,
 Reditumque , ut per mare profisciscaris piscosum , 390
 Atque præterea tibi dicat , ô Jovis alumne , si modovelis ,
 Quodcumque tibi in domibus malumque bonumque accidit ,
 Absente te per longam viam difficilemque.
 Sic ait. At ego ipsam vicissim allocutus sum :
 Ipsa nunc explica tu divini insidias senis , 395
 Ne quo pacto me prævidens aut præsciens effugiat.
 Difficilis enim est Deus mortali homini domari.
 Sic dicebam. Illa vero continuo respondit præstantissima Diva :

- Τοιγάρ ἔγωγε τοι ξείνῃ μάλ' ἀτραικίᾳ καταλίξω·
 420 Ἦμος δ' ἡέλιος μέσον ἄρκτον ἀμφιβόηκ',
 Τῆμος ἄρ' ἐξ ἁλὸς εἰσι γέρον ἄλιος νημερτῆς,
 Πνοή ὑπὸ Ζεφύροιο, μελαίνῃ φρενὶ καλυπθεῖς,
 Ἐκ δ' ἰλθὼν κοιμάται ὑπὸ σφίσσι γλαυκροσίῳ.
 Ἄμφι δέ μιν εἴκαι νέπιδες καλῆς Ἀλοσύνης
 405 Ἀδρῆας εὐδουν, πολὺν ἁλὸς ἐξαπαδῦσαι,
 Πικρὸν ὀππυνίξαι ἁλὸς πολυβενδέος ὀδυνήν.
 Ἐνθά σ' ἐγὼν ἀγαγῶσα ἄμ' ἡοὶ φαινομένηι,
 Εὐνάσω ἐξείης· σὺ δ' εὖ κρύνασαι ἱταίρας
 Τρεῖς, οἳ τοι παρὰ νηυσὶν εὐστέλμυσιν ἀρισταί.
 410 Πάντα δέ τοι ἔρεω ὀλοροῖα τοῖο γέροντος.
 Φοκᾶς μὲν τοι πρῶτον ἀριδμήσῃ, κ' ἔπεισιν·
 Αὐτὰρ ἱπὴν πάσας περιτάσσεται, ἠδὲ ἰδιπταί,
 Λέξεται ἐν μέσσοισι νομῆς ὡς πάσι μύλων·
 Τὸν μὲν ἱπὴν δὴ πρῶτα κατευνηθέντα ἰδοῖς,
 415 Καὶ τότε ἔπειτ' ὕμνῳ μελέτω κάρτε' ὅτε βίῃ τε,
 Λυθὲ δ' ἔχων μμαῶτα κ' ἐσσύμενόν περ ἀλύξαι.
 Πάντα δ' ἰγνόμεν' ἀνιπύσσεται ὡς ἐπὶ γαίαν·
 Ἐρπετά γίνονται, κ' ὕδαρ, κ' δισπιδάει πύρ.
 Τρεῖς δ' ἀσπερίως ἐχέμεν, μᾶλλον τε σφίζων.
 420 Ἀλλ' ὅτε κεν δὴ σ' αὐτὸς ἀνιρπταί ἐπίπαισι,
 Τοῖ' ἰὼν εἶον κε κατευνηθέντα ἰδοῖς,
 Καὶ τότε δὴ χρίσθαι τε κρίνεις, λῦσά τε γέροντα
 Ἦρος· εἰπάτω δ' ἑαὼν ὅσις σε χαλπέτῃ,
 Νέσον δ' ὡς ἐπὶ πόντον ἐλεύσῃα ἰχθυύοντα.
 425 Ὡς εἰπὼς, ὑπὸ πόντον ἰδύσατο κυμαίνοντα·
 Αὐτὰρ ἐγὼν ἐπὶ νῆας, ὅθ' ἔστασαν ἐν φαρμάθοισι,
 Ἦῖα· πολλὰ δέ μοι κροδίη πόρφυρε κίοντι.
 Αὐτὰρ ἐπεὶ ῥ' ἐπὶ νῆα κατήλυθον ἠδὲ θάλασσαν,
 Δόρπον δ' ἐπλυσάμεναι, ἐπὶ τ' ἤλυθεν ἀμβροσίη νύξ,
 430 Δὴ τότε κοιμήθημεν ἐπὶ ρηγμῖνι θαλάσσης.
 Ἦμ' δ' ἡεργένεια εἴην ροδοδάκτυλ' Ἥος,
 Καὶ τότε δὴ παρὰ θῖνα θαλάσσης εὐρυπύροιο
 Ἦῖα πολλὰ θεὸς γυνέμεν'· αὐτὰρ ἱταίρας
 Τρεῖς ἄγον, οἳσι μάλιστα σπεισίηα παῖσαν ἰσ' ἰθύν·
 435 Τόδεκ' εἰ ἄρ' ἦγ' ὑποδύσα θαλάσσης εὐρέα κόλπον,
 Τίναρα φακῶν ἐκ πόντος δέρματ' ἐνέκει·
 Πάντα δ' ἔσαν νεόδαρτα· δόλον δ' ἐπεμήδετο πατερεῖ·
 Εὐνάς δ' ἐν φαρμάθοισι διαγλάφωσ' ἀλίκων,
 Ἦσο μένωσ'· ἡμῖς δ' μάλα χεῖρον ἤλθαμεν αὐτῆς·
 440 Ἐξείης δ' εὐνήσε, βάλεν δ' ἐπὶ δέρμα ἑκάστω.
 Κεῖθε δὴ αἰνέτατ' ὅλον ἐπλετο· πέρε γὼ αἰνέω
 Φακῶν ἀλιότεριων ὀλοώτατ' ὀδμή·
 Τίς γὼ ἂν εἰναλίῳ παρὲς κῆτει κυρηνόειν;
 Ἀλλ' αὐτὴ ἐσώσῃ, κ' ἐρεχτατο μὲν ἄναρ·

Epimvero ego tibi hospes perquam vere edisseram,
 Cum sol medium cœlum conscendit, 400
 Tum scilicet è mari emergit senex marinus verax,
 Flatu sub Zephyri, nigra superficie horrescentis maris testus,
 Egressus vero dormit sub specubus cavis.
 Circaque ipsum phocæ natatilibus pedibus pulchræ Halosydne
 Frequentes dormiunt, è cano mari egressæ, 405
 Acerbum spirantes maris præfundi odorem.
 Illuc te ego ducens cum aurora illuscente,
 Collocabo ex ordine: tu vero probe elige socios
 Tres, qui tibi apud naves transitraras optimi sunt.
 Omnes autem tibi enarrabo astutias ipsius senis. 410
 Phocas quidem primum numerabit, & obibit:
 At postquam omnes quibquenario numeravit, atque inspexerit,
 Cubabit in medio pascor veluti in grege ovium:
 Hunc postquam primum sopitum videritis,
 Tum deinde vobis curæ sit roburque visque, 415
 Illic vero tenete cupientem & nitentem elabi.
 Omnia autem fieri tentabit quæcumque in terra
 Reptilia sunt, & aqua, & divinitus ardens ignis.
 Vos autem firmiter tenete, magisque premite.
 Sed quando te ipse interrogaverit verbis, 420
 Talis apparens qualem consopitum videratis,
 Tum vero desiste à vi, solveque senem
 Heros: interroga vero Deorum quisnam te affligat,
 Reditumque, ut per pontum profisciscaris piscosum.
 Sic locuta, sub pontum subiit fluctuantem: 425
 At ego ad naves, ubi stabant in arena,
 Ibam: plurima vero mihi cor agitabat eunti.
 Cæterum postquam ad navem veni atque mare,
 Cœnamque apparavimus, & supervenit divina nox,
 Ac tum obdormivimus in lictore maris. 430
 Quando vero aëre genita apparuit rosea digitos aurora,
 Tunc ad lictus maris latum transitum habentis
 Ibam, plurima Diis supplicans: ac socios
 Tæ: ducebam, quibus potissimum confidebam ad omne inceptum:
 Interea vero illa egressa maris latum sinum, 435
 Quatuor phocarum ex ponto pelles attulit:
 Omnes vero erant recentes, dolum autem struebat patri:
 Cubilia autem in arena exsculpens marina,
 Sedebat expectans, nos vero valde prope venimus eam:
 Ex ordipe vero collocavit, iniecit autem corium unicuique. 440
 Illic quidem molestissimæ insidiæ erant, affligebat enim graviter
 Phocarum in mari nutritarum teterrimus odor:
 Quis etenim marinum apud cetum cubet?
 Sed ipsa servavit, & excogitavit magnam militatam;

- 445 Ἀμφοτέρην ὑπὸ ρίπα ἑκάστω θῆκε ρέεσσα,
Ἦδ' ὅ μάλ' ἀπνέυσαν· οἶσσε δ' ἡ κῆτος ὁδμῶν.
Ἦσαν δ' ἡοῖν μίγουρ τετληότε θυμῷ·
Φῶκα δ' ἐξ αἰὸς ἡλθον ἀλλήες· αἱ μὲν ἔπητα
Ἐξῆς ἠυνάζοντο παρὰ ρηγμῖνι θαλάσσης.
- 450 Ἐνδιῶ δ' ὁ γέρον ἡλθ' ἐξ αἰὸς, εὖρε δ' ῥόκας
Ζατρείας· πασας δ' ἄρ' ἐπ' ὄχετο, λίκτο δ' ἀρεβμῶν.
Ἐν δ' ἡμίας πρῶτος λέγε κῆτισιν, εἰ τι θυμῷ
ὧ' ἴσθι δόλον ἔη· ἔπητα δ' λίκτο κ' αὐτός.
Ἠμῖς δ' αἰψ' ἰάχοντες ἐπ' ἐσσύμεθ'· ἀμφὶ δ' χεῖρας
- 455 Βάλλομεν. ἐπὶ δ' ὁ γέρον δολίης ἐπιλάττο τέχνης,
Ἄλλ' ἦτοι πρῶτις αἰὼν γένετ' ἠγέμεν,
Αὐτὰρ ἔπητα δρῶκων, κ' παρδαλὶς, ἠδ' ἰγῆρας σῦς.
Γίνετο δ' ὕψρον ὕδωρ, κ' δίνδρον ὑψιπύκνιστος.
Ἠμῖς δ' ἀσμερίως ἔχομεν τετληότε θυμῷ.
- 460 Ἀλλ' ὅτε δὴ ῥ' ἀνιάξ' ὁ γέρον ὀλοφθαῖα εἰδὼς,
Καὶ τότε δὴ μ' ἐπέεσσιν ἀνιερῶμεν πρῶσιπεν,
Τίς νῦν τοι Ἀτρέϊδ' υἱὲ θεῶν συμφορέσασατο βελῆς,
Ὅρῃ μ' ἔλεις αἰετοῖτα λοχισάμεν; τίος σε χρεῖ;
Ὅς ἱσθ'· αὐτὰρ ἰγῶ μιν ἀμειβόμεν πρῶσιπεν,
- 465 Οἶδά γε γέρον· τί με ταῦτα παρὰ τρεπτόν ἐρείνεις;
Ὡς δὴ δὴδ' ἐνὶ νῆσσι ἐρύκομαι, εἰ τι τέκμων;
Εὐρέμεθα δύναμαι, μινύθει δέ μοι ἔνδοθεν ἦτορ.
Ἀλλὰ σὺ περ μοι εἰπὲ (θεοὶ δέ τι πάντα ἴσασιν)
Ὅς τις μ' ἀθανάτων σιδήρα κ' ἔδωκε κελύθει,
- 470 Νόστον δ', ὥς ἐπὶ πόντον ἐλεύσομαι ἰχθυόοντα.
Ὡς ἱσθμῶν, ὃ δ' μ' αὖτις ἀμειβόμεν πρῶσιπεν,
Ἀλλὰ μάλ' ὤρελλες Διὶ τ' ἀλλοισὶν τε θεοῖσιν
Ῥέξας ἱερὰ κἀλ' ἀναβαινέμεν, ὄρεα τάχιστα
Σὺν ἐς πατρίδ' ἴκοιο, πλέων ἐπὶ οἶνοπα πόντον.
- 475 Οὐ γάρ τω πρὶν μοῖρα φίλος τ' ἰδέειν, κ' ἱκέσθαι
Οἶκον εὐκτίμερον κ' σὴν ἐς πατρίδα γαῖαν;
Πρὶν γ' ὅτ' ἂν Αἰγύπτωιο διήκτεσθαι ποταμοῖς
Αὖτις ὕδωρ ἔλθῃς, ῤέξῃς δ' ἱερὰς ἐκατόμβας
Ἀθανάτοισι θεοῖσι τοῖς κροχὸν εὐρὺν ἔχουσι.
- 480 Καὶ τότε τοι δώσωσιν ἰδὼν θεοὶ ἢν σὺ μνηστῆς.
Ὡς ἱσθ'· αὐτὰρ ἔμοιγε κατακλάδι φίλον ἦτορ,
Οὐνιχὰ μ' αὖτις ἀνωγὼν ἐπ' ἠερεϊδέα πόντον
Αἰγυπτόνδ' ἰέναι, δολιχὴν ὁδὸν ἀργαλέην τε.
Ἀλλὰ κ' ὥς μιν ἔπεσιν ἀμειβόμεν πρῶσιπεν.
- 485 Ταῦτα μὲν δὴ ἔπειτα τέλει γέρον ὥς σὺ κελεύεις·
Ἀλλ' ἄγε μοι τόδ' εἰπὲ κ' ἀπρεκέως καταλέξῃς,
Εἰ πῶς τις σὺν κηστὶν ἀπημονεὺς ἡλθον Ἀχαιοῖς
Οὐδ' Νέστωρ κ' ἰγῶ λίπομεν Τροίηνδ' ἰόντες,
Ἢ τίς ὦλετ ὀλέθρῳ ἀδευκέῃ ἢς ἐπὶ νῆος,
- 490 Ἢ φέρον ἐν χερσὶν, ἐπὶ σόλεμον τραύσασεν.

Ambrosiam ad nares unicuique posuit afferens , 445
 Dulce admodum spirantem , fugavitque ceti odorem.
 Totum autem matutinum tempus expectavimus patienti animo :
 Phocæque è mari venerunt frequentes , illæ quidem deinde
 Ordine cubabant juxta littus maris.
 Meridianus autem senex venit è mari , invenitque phocas 450
 Obesas , omnes vero obibat , recensuitque numerum.
 Nos autem primos recensuit inter cetos , neque animo
 Putavit dolum esse , deinde decubuit & ipse.
 Nos vero protinus vociferantes irruimus , manusque
 Injecimus. Neque ipse senex dolosæ oblitus est artis , 455
 Sed primum leo factus est bene barbatus ,
 At deinde draco , & pardalis , atque ingens sus :
 Factus est etiam liquida aqua , & arbor excelsa.
 Nos vero firmiter tenebamus patienti animo.
 Sed cum jam angustabatur senex versutias sciens , 460
 Tunc vero me verbis interrogans allocutus est :
 Quis vero tibi Atrei fili Deorum dedit consilium ,
 Ut me caperes invitum insidiis ? cujus rei opus habes ?
 Sic ait. At ego ipsum excipiens allocutus sum ,
 Scis senex , quid me ista decipiens interrogas ? 465
 Quod jam diu in insula detineor , neque ullo pacto finem
 Invenire queo , conficitur autem mihi intus cor.
 Sed tu saltem mihi dic (Dii enim omnia sciunt)
 Quisnam me mortalium impediat & avertat à via ,
 Reditumque , ut per pontum vadam piscosum. 470
 Sic dicebam. Ille vero rursus respondens me allocutus est :
 Enimvero prorsus debebas Jovique aliisque Diis
 Prius litasse quam solveres , ut velocissime
 Tuam ad patriam venires , navigans per nigrum pontum.
 Non enim tibi antea fatum est amicosque videre , & venire 475
 Ad domum bene ædificatam & tuam in patriam terram ,
 Donec Ægypti à Jove fluentis fluvii
 Rursus ad aquas redieris , fecerisque sacris hecatombis
 Immortalibus Diis qui cælum amplum tenent :
 Et tunc tibi dabunt viam Dii quam tu cupis. 480
 Sic ait. Cæterum mihi fractum est meum cor ,
 Eo quod me rursus jubebat per obscurum pontum
 In Ægyptum ire , longam viam difficilemque.
 Verum etiam sic ipsum verhis excipiens allocutus sum :
 Ista quidem sic perficiam senex ut tu præcipis , 485
 Sed age mihi hoc dic & vere ordine recense ,
 Num omnes cum navibus illæsi redierint Achivi
 Quos Nestor & ego reliquimus à Troja profecti ,
 An quispiam periit morte inopinata sua in nave ,
 Aut amicorum in manibus , postquam bellum administrasset. 490
 Odyssæa. H

- "Ὡς ἐρέμην. ὃ ἢ μ' αὐτὶς ἀμειβόμεν· πρῶτόν κεν.
 Ἀτρεΐδην, τί με ταῦτα διείρεαι; εἰδὲ τι σε χρεὶ
 Ἰδόμεναι, εἰδὲ δαῖναι ἐμὸν νόον· εἰδὲ σε φημι
 Δὴν ἀκλάντων ἵστασθαι, ἐπὶν εὖ πάντα πύδνηται.
 495 Πολλοὶ μὲν γὰρ τῶνδε δάμην, πολλοὶ δὲ λίποντο.
 Ἀρχοὶ δ' αὖ δύο μῆνοι Ἀχαιῶν χαλκοχιτώνων,
 Ἐν νόσῳ ὑπόλοντο· μάχη δέ τι καὶ σὺ παρήδα.
 Εἰς δ' ἔτι πῶς ζωὸς κατερύκεται εὐρέϊ πόντῳ.
 Αἴας μὲν μετὰ νηυσὶ δάμην δολιχηρέτοισι.
 500 Γυρῆσι μὲν πρῶτα Ποσειδάων ἐπέλασσε
 Πίπτεσι μεγάλησι, καὶ ἐξεσάσσει θαλάσσης.
 Καὶ νῦν κεν ἐκρυγε κῆρας, καὶ ἰχθύμυρος περ Ἀθήνη,
 Εἰ μὴ κατερείπων ἐπὶ ἰκθαλε, καὶ μὲν ἀάδῃ.
 Φῆ ῥ' αἰκνῆτι θεῶν φυγῆν μέγα λαῖμα θαλάσσης.
 505 Τῷ δὲ Ποσειδάων μεγάλ' ἔκλυεν ἀυθίσαντ'·
 Αὐτίκα ἔπιπτα τρεῖσιν αἰῶν χερσὶ σιβαρῆσιν,
 Ἥλασσε Γυραίην πέτρην, ὑπὸ δ' ἔχισεν αὐτήν.
 Καὶ τὸ μὲν αὐτόθι μῆνε, τὸ δὲ τρύφῃ ἐμπεσε πόντῳ.
 Τῷ ῥ' Αἴας τοπρῶτον ἐρεζούμην μὲν ἀάδῃ,
 510 Τὸν δ' ἐγόρῃ κατὰ πόντον ἀτειρένα κυμαίνοντα.
 "Ὡ, ὃ μὲν ἐνθ' ὑπόλαυνεν, ἐπεὶ πῶεν ἀλμυρὸν ὕδωρ.
 Σὸς δέ πῶς ἐκρυγε κῆρας ἀδελφεὸς ἡδ' ὑψάλυξεν,
 Ἐν νηυσὶ γλαρυρῆσι· σάωσε δὲ πόντια Ἥρη.
 Ἀλλ' ὅτε δὴ τάχ' ἔμελλε Μαλιτιάων ὄρεσσι αἰπύ
 515 Ἰξέσθαι, τότε δὴ μιν ἀναρτάξασα δύελλα
 Πόντον ἐπ' ἰχθυόοντα φέρον, μεγάλα σενάχοντα,
 Ἀγρῶ ἐπ' ἰχθυήν· ὅθι δώματα ναῖε Θυέστες
 Τοπρεῖν, ἀτὰρ τότε ἴναίε Θυεσιάδης Αἰγιάδ'·
 Ἀλλ' ὅτε δὴ καὶ κῆθεν ἐραίνετο νόστος ἀπὸ νηῶν,
 520 Ἀψ' ἢ θεοὶ ἔσθον σφέταν, καὶ οἰκαδ' ἵκοντο.
 Ἦτοι ὃ μὲν χείρῳ ἐπέβησεντο πατερίδ' αἰῆς,
 Καὶ κύνη ἀπτόμυρος ἦν πατερίδα· πολλὰ δ' αἶψ' αὐτῷ
 Δακρυρὰ θερμὰ χέοντ', ἐπεὶ ἀσπασίως ἶδε γυῖαν.
 Τὸν δ' ἄρ' ἀπὸ σκοπιῆς εἶδε σκοπὸς, ἐν ῥα καθέσθην
 525 Αἰγιάδ'· δολύμητις ἄγων· ὑπὸ δ' ἔχετο μισθὸν,
 Χρυσῷ δοῖα τάλαντα· φύλασσε δ' οὐ γὰρ εἰς ἐμπατόν,
 Λὴν ἰ λάθοι παριών, μνήσαιο δὲ θέρεδ' ἀλκῆς.
 Εἴη δ' ἱμῶν ἀγχιέων πρὸς δώματα ποιμῆν λαῶν·
 Αὐτίκα δ' Αἰγιάδ'· δολίην ἐρεάσατο τέχνην.
 30 Κρενάμην κατὰ δῆμον ἰσίκουσι ρώτας ἀείζεις,
 Εἶσε λήχην, ἐτέρωθι δ' ἀνάγῃ δαῖτα σπίνεσθαι.
 Αὐτὰρ ὁ βῆ καλέων Ἀγαμέμνονα ποιμῆν λαῶν,
 Ἴπποισιν καὶ ὄχεσιν, αἰκία μερμηρίζων.
 Τὸν δ' ἐκ εἰδότης ἤλεθρεν ἀνήγαγε καὶ κατέπερνε
 535 Δειπνίσας, ὥς τις τε κατέκτανε βῆν ἐπὶ ράτιν.
 Ὅρ' οὖν τις Ἀτρεΐδην ἐτέρωθι δέσσει· οἱ δὲ ἵπποντο,

Sic dicebam. Ille vero me rursus excipiens allocutus est :
 Atride, quid me ista interrogas ? Neutiquam te convenit
 Scire, neque discere meam mentem : neque te puto
 Diu absque lacrymis fore, postquam bene omnia audieris.
 Multi quidem illorum domiti sunt, plurimi vero relictī. 495
 Duces autem duo soli Græcorum loricatorum,
 In reditu perierunt : pugnae quidem & tu interfuisti :
 Unus autem adhuc alicubi vivus detinetur lato in ponto.
 Ajax quidem in navibus domitus est longis remis instructis.
 Ad Gyrae quidem primum Neptunus advexit 500
 Petras ingentes, & servavit è mari.
 Et sane effugisset mortem, quantumvis invisus Palladi,
 Nisi impium dictum protulisset, & valde labefactus fuisset.
 Dixit invitis Diis se effugiturum ingentes fluctus maris,
 Hunc Neptunus magnifica audivit jactantem. 505
 Statim deinde tridentem arripiens manu forti,
 Percussit Gyream petram, absciditque ipsam :
 Et unum quidem illic mansit, alterum frustum incidit mari :
 Huic sane Ajax primum insidens valde labefactus est,
 Illum autem detrusit in mare ingens undosum. 510
 Sic ille quidem ibi periit, postquam bibit salis aquam :
 Tuus vero utcumque effugit mortem frater atque elapsus est
 In navi concava : servavit enim eum veneranda Juno.
 Sed quando propere erat ad Malearum montem arduum
 Perventurus, tum ipsum abripiens procella 515
 Pontum per piscosum tulit, valde ingemiscentem,
 Agri ad extremam oram : ubi domos habitabat Thyestes
 Prius, at tunc habitabat Thyestiades Ægisthus.
 Sed cum jam & illinc apparebat reditus illabefactus,
 Retro vero Dii ventum verterunt, & domum venerunt. 520
 Ille quidem lætus descendit in patriam terram,
 Et osculabatur attingens suam patriam : multæque ab ipso
 Lacrymæ calentes effundebantur, quia libenter vidit terram.
 Hunc sane à specula conspexit speculator, quem constituerat
 Ægisthus dolosus ducens : promisit autem mercedem 525
 Auri duo talenta. Custodivit vero hic toto anno,
 Ne ipsum lateret præteriens, reminiscereturque impetuosi robotis.
 Festinavitque ire annunciaturus ad domos pastori populorum :
 Statim autem Ægisthus dolosam excogitavit artem :
 Electis ex plebe viginti viris eximiiis, 530
 Constituit insidias, Agamemnonem jussit convivium apparari.
 At ipse ivit invitans, Agamemnonem pastorem populorum,
 Equis & curribus, nefanda deliberans
 Hunc inscium mortis deduxit & trucidavit
 Cœna exceptum, ut si quis interficiat bovem ad præsepe. 535
 Neque quisquam Atridae sociorum relictus est qui eum sequebantur

- Οὐδὲ τις Λιγιάδῃ, ἀλλ' ἱκτάθεν ἐν μεγάροισιν.
 Ὡς ἔρατ'. αὐτὰρ ἔμοι γε κατεκλάδη εἶλον ἥτορ.
 Κλαίον δ' ἐν ψαμμάδοισι καθύμνῃ· ὅδ' ἐν μοι κῆρ
 540 ἦδ' ἐλ' ἔτι ζῶειν κ' ὄρν' οὐκ ἔλπίοι.
 Αὐτὰρ ἔπει κλαίων τε κυλινδομένης τ' ἐκορέσθην,
 Δὴ τότε με προσέειπε γέρον ἄλκιον νημερτὲς,
 Μηκέτι Ἄστριον υἱὲ πολὺν χερόν ἀσκελὲς ἔτω
 Κλαῖ', ἔπει ἐκ ἀνυσὶν τινα δὴ μὲν· ἀλλὰ τάχιστα
 545 Πείρα ὅπως κεν δὴ σὴν πατρίδα γαῖαν ἵκηαι.
 Ἦ γάρ μιν ζῶον γε κίχῃσαι, ἢ κεν Ὀρέστis
 Κτείνῃν ὑποβάμνῃ· σὺ δέ κεν τάφῳ ἀντιβολήσῃς.
 Ὡς ἔρατ'. αὐτὰρ ἔμοι κραδίη κ' θυμὸς ἀγῆνωρ
 Αὐτίς ἐνὶ στήθεσσι, κ' ἀχνυμένη περ, ἰάνθη,
 550 Καί μιν φωνήσας ἔπια πτερόεντα προσνύδα,
 Τότ' ἐκ μὲν δὴ οἶδα· σὺ δ' ἔτρετον ἀνδρ' οὐόμαζε
 Ὃς τις ἐτι ζῶδες κατερύκεται εὐρεῖ πόντῳ,
 Ἦ δ' ἑταῖον. ἰδέσθω δ' κ' ἀχνυμένης περ ἀκούσῃ.
 Ὡς ἔραμνεν. ὁ δ' ἔμ' αὐτίς ἀμειβόμενος προσέειπεν,
 555 Τίος Λαέρτιω Ἰθάκῃ ἐν οἰκίᾳ νείων.
 Τὸν δ' ἰδὼν ἐν γήτορ θαλερὸν κατὰ δάκρυ χέοντα
 Νύμφης ἐν μεγάροισι Καλυψῆς, ἢ μιν ἀνάγκη
 Ἰσθ'· ὁ δ' ἔδυνάται ἦν πατρίδα γαῖαν ἱκιάσθαι.
 Οὐ γάρ οἱ πάρα νῆες ἐπὶ ἑτάροις κ' ἑταίροι
 560 Ὃτ' ἐν μιν αἴμπετον ἰὼν εὐρέα νῶτα θαλάσσης.
 Σοὶ δ' ἔδιδόρατον ἐστὶ διοτρεφὲς ὦ Μενέλαε
 Ἀργεῖ ἐν ἱπποπότῃ θανέειν κ' πτότμον ἰωίσπειν.
 Ἀλλὰ σ' ἐς Ἠλύσιον πεδίον κ' πείρατα γαῖης
 Ἀθάνατος αἴμψασι, (ὅθι ξανθὸς Ραδάμανθυς.
 565 Τῇ περ ῥήσῃσι βιοτὴ πείρα ἀνδρόποισιν,
 Οὐκ ἔτι ζῶν, ἔτ' ἄρ' χυμὼν πολὺς, ἔτε ποτ' ὄμμεν·
 Ἀλλ' αἰεὶ Ζεφύροιο λιγυπνεύοντασ ἀήτας
 Ὀκέαντος ἀνίστην, ἀναφύχειν ἀνδρόποισιν)
 Οὐνεκ' ἔχεις Ἠλένην, καὶ σπιν γαμβροὺς Διὸς ἱοσι.
 570 Ὡς εἰπὼν, ἰσὺ πόντον ἐδίσατο κυμαίνοντα.
 Αὐτὰρ ἔγνων ἐπὶ νῆας αἶμ' ἀντιθέοις ἐτάροισιν
 Ἥϊα· πειλλὰ δέ μοι κραδίη πόρευε κύντι.
 Αὐτὰρ ἔπει ῥ' ἐπὶ νῆα κατήλθεμν ἠδὲ θάλασσαν,
 Δόρπον δ' ὀπλιτάμεσ', ἐπὶ τ' ἥλυθεν ἀμειβεσθὶν νύξ.
 575 Δὴ τότε κερκῆθιμν ἐπὶ ῥηγμῖνι θαλάσσης.
 Ἡμῶ δ' ἡμετέρια φάνη ροδοδάκτυλῳ ἠώς,
 Νῆας μὲν ἀμπεροσθεν ἐρύσασθαι εἰς ἄλα θίαν,
 Ἐν δ' ἰσὺς τιθέμεσθα κ' ἰσὶα νηυσὶν ἴσις.
 Ἐν δ' κ' αὐτοὶ βάντες ἐπὶ κληῖσι κάδισον,
 580 Ἐξὺς δ' ἐξομόμοι πολλὴν ἄλα τύπτον ἐρεσμοῖς.
 Ἄψ δ' εἰς Αἰγύπτου διόπτετ' ὠπταμοῖο
 Σήησα νέας, κ' ἔριξα τεληέσας ἱκατόμβας.

Neque quisquam Ægisthi, sed trucidati sunt in regia.

Sic ait. At mihi concussus est meus animus.

Flebam in arenis sedens, neque mihi cor

Volebat amplius vivere & videre lumen solis.

Sed postquam flendo volutandoque saturatus sum,

Tum me allocutus est senex marinus verax?

Ne amplius Atrei filii longo tempore continenter sic
Fleas, quoniam non remedium aliquod inveniemus: sed citissime

Tenta quo pacto jam tuam in patriam terram pervenias.

Aut enim ipsum vivum deprehendes, aut Orestes

Interfecit præveniens, tu vero sepulturae intereris.

Sic ait: At mihi cor & animus generosus

Rursus intra pectus, etiam dolenti, lætabatur,

Et ipsum allocutus verba volatilia dixi:

Istos quidem jam novi: tu vero tertium virum nomina

Qui adhuc vivus detinetur in lato mari,

Aut mortuus, volo enim quamvis dolens audire.

Sic dicebam. Ille vero me rursus excipiens allocutus est:

Filius Laërteæ in Ithaca domos habitans.

Hunc vidi in insula lacrymas uberes fundentem

Nymphæ in ædibus Calypsus, quæ ipsum necessitate

Detinet: illeque non potest in suam patriam terram pervenire.

Non enim ei adsunt naves remiges & socii

Qui ipsum reducant per lata dorsa maris.

Tibi vero non est à fato decretum, divine ô Menelæ,

Idcirco equos pascente mori & fatum obire.

Sed te in Elysium campum & fines terræ

Immortales mittent, (ubi flavus Radamanthus est:

Ubi facillima vivendi ratio est hominibus,

Non nix, neque hyems multa, neque unquam imber:

Sed semper Zephyri suaviter spirantes auras

Oceanus emittit, ad refrigerandum homines)

Eo quod habes Helenam, & ipsi Jovis gener es.

Sic locutus, subiit in pontum fluctuosum.

At ego ad naves simul cum divinis sociis

Ibam, multaque mihi cor deliberabat incedenti.

Cæterum postquam ad navem venimus atque mare,

Cœnamque apparavimus, supervenitque immortalis nox,

Ibi tum dormivimus in littore maris.

Quando autem aëre genita apparuit rosea digitos aurora,

Naves quidem ante omnia deduximus in mare Jovis,

Malosque imposuimus & vela navibus æquis:

Ipsi etiam ingressi super transtra sederunt,

Ordine autem confidentes spumofum mare verberabant remis.

Rursusque ad Ægyptum à Jove fluens flumen

Constitui naves, & feci legitimis hecatombis.

- Αὐτὰρ ἔπει κατ' ὅσαυτα θεῶν χόλον αἶν' εἶναι·
 Χεῦ Ἀγαμέμνονι τύμβον, ἣ' ἀσθένον κλέειν.
- 585 Ταῦτα τελευτήσας νεομην' ἔδισαν δέ μοι ἔσρον
 Ἀθάνατοι, τοὶ μ' ὄκα εἶλιν ἐς πατρίδ' ἐπεμψαν.
 Ἄλλ' ἄγε νῦν ἐτίμεινον ἐνὶ μεγάροισιν ἱμῶσιν.
 Ὅρσεν κεν ἐνδίκῃ τε δυνεικῇ τε γένεσσι.
 Καὶ τότε σ' εὖ σέμψω, δώσω δέ τοι ἀγλαὰ δῶκεν.
- 590 Τρίς ἱππας κ' ἔδισον εὖζον· αὐτὰρ ἔπιτα
 Δῶσω καλὸν ἄλπισον, ἵνα σπένδῃσθα Διῷσιν
 Ἀθανάτοισι, ἐμείδεν μεμνημένῳ ἡματα πάντα.
 Τὸν δ' αὖ Τηλέμαχος σπινυμένῳ ἀντίον κῆδα,
 Ἀτρεΐδην, μὴ δὲ με πολὺν χρόνον ἐνθάδ' ἔσκει.
- 595 Καὶ γάρ κ' εἰς ἱπιαυτὸν ἐγὼ παρὰ σοὶ γ' ἀνεχόμην
 Ἥδ' ἔτι, εἰ δέ κε μ' οἴκῃ ἔλοι σόδοι, εἰδὲ τοκῆσι.
 (Αἰνῶς γὰρ μῦθους ἔπασσι τε σοῖσιν ἀκούειν
 Τέρπομας) ἀλλ' ἦδη μοι ἀνιάζουσιν ἱταίραι
 Ἐν Πύλῳ ἠγαθή, σὺ δέ με χρόνον ἐνθάδ' ἐρύκει.
- 600 Δῶκεν δ' ὅ, ὅτι κέ μοι δοῖς, κεκλήιον ἔσω.
 Ἴππας δ' εἰς Ἰθάκην ἐκ ἄξιμαί, ἀλλὰ σοὶ αὐτῷ.
 Ἐνθάδε λείψω ἄγαλμα· σὺ γὰρ πεδίοιο ἀνέστις
 Εὐρέῃ, ᾧ ἐνὶ μὲν λωτὰς πολλὰς, ἐν δ' ὑπέρβροτον.
 Πυρρί τε, ζυγί τε, ἥδ' ἐυρυγύες κρεῖ λεικόν.
- 605 Ἐν δ' Ἰθάκῃ ἔτ' ἄρ' ἐρῶμι εὐρύς, ἐπὶ τε λειμῶν.
 Λήϊστοι, κ' μᾶλλον ἐπὶ ἔσχετο, ἱππευότιο.
 Οὐ γὰρ τις νῆσται ἱππύλατο, εἰδὲ εὐλείμαν,
 Ἀδ' ἄλλ' ἐκκλίσταται· Ἰθάκην δέ τε κ' περὶ πάντων.
 Ὡς φάτο· μείδουσιν δ' ῥοὴν ἀγαθὸς Μενέλαος.
- 610 Χεῖρ τέ μιν κατέειπεν, ἐπ' ἣν ἔσπευ' ἐκτ' ὀνόμαζεν.
 Αἱματ' εἰς ἀγαθοῖο φίλον τέκος, εἰ ἀγορεύεις.
 Τοιγάρ ἐγὼ τοι ταῦτα μετασίσσω· δύναμαι γάρ.
 Δάωρον δ' ἔσθ' ἐν ἡμέρῃ οἴκῃ κεκλήλια κείτα,
 Δάσω ὁ κάλλιστον κ' τιμνέσασθαι ἔστιν.
- 615 Δάσω τοι κρητῆρα τέτυγμένον· ἀργύρε' ἔτι
 Ἔστιν ἅπας, χρυσὸς δ' ἐπὶ χεῖλεα κεκράντα.
 Ἔργον δ' Ἡραΐσω. πόρρον δέ ἐ παίδεσσιν ἦρσεν
 Σιδονίαν βασιλεὺς, ὅδ' ἴος δόμον ἀμυκάλυψεν.
 Κεῖσέ με νοσήσαντα· τείν δ' ἰδέσθαι τόδ' ὀπάσασθαι.
- 620 Ὡς οἱ μὲν τοιαῦτα πρὸς ἀλλήλους ἀγόρευον.
 Δαιτυρόνεις δ' ἐς δώματ' ἴσαν θεῖε βασιλῆος.
 Οἱ δ' ἦγον μὲν μῆλα, εἴρην δ' εὐνῶρα εἶνεν.
 Σίτον δέ σφ' ἄλοχοι καλλικρήδμοιο ἔνικαν.
 Ὡς γὰρ μὲν περὶ δειπνον ἐνὶ μεγάροισι σέοντο.
- 625 Μνηστῆρες δ' ὁπότερ' ἴδοντο Ὀδυσῆος μέγαρον.
 Δίσχοισι τέρποντο κ' αἰγανέουσιν ἄντας,
 Ἐν πυκτῷ δαψνόμενοι, ἰδοὶ περ παρ' ὅσῃν ἔχουσιν.
 Ἀντίον δ' ἐκάθητο καὶ Δευρύμαχος δαμνίδης.

At postquam sedavi Deorum iram qui semper sunt ,
 Aggessi Agamemnoni tumulum , ut inextincta gloria esset.
 Hæc ut perfeci , redii : dederuntque mihi ventum secundum 585
 Dii , qui me celeriter charam in patriam miserunt :
 Sed age nunc mane in ædibus meis,
 Donec undecimæque duodecimæque fiat dies:
 Et tunc te bene mittam , dabo autem tibi splendida dona,
 Tres equos & currum bene politum: ac postea. 590
 Dabo pulchrum poculum , ut libes Diis
 Immortalibus , mei memor diebus omnibus.

Munc rursus Telemachus prudens allocutus est :
 Atride , ne sane me multo tempore hic detine.
 Etenim in annum ego apud te utique sustinerem 595
 Sedens , neque me domus caperet desiderium , neque parentum :
 (Vehementer enim verbis sermonibusque tuis audiens
 Oblector) sed jam mihi afficiuntur tædio focii
 In Pylo divina , tu autem me ætatem hic detines.
 Donum autem quodcumque mihi dabis , thesaurus sit : 600
 Equos tamen in Ithacam non ducam , sed tibi ipsi
 Hic relinquam in delicias : tu enim campo imperas
 Lato , in quo quidem lotus frequens , in quo cyperus ,
 Triticum , spelta , atque late germinans hordeum album.
 In Ithaca autem neque sane curricula lata , neque pratum. 605
 Est capripascua , & magis grata mihi quam equipascua.
 Nulla enim insularum est equis idonea , neque felix pratis ,
 Quæ in mari jacent : Ithaca etiam supra omnes.

Sic ait. Risit vero in pugna strenuus Menelaus :
 Manuque ipsum prehendit , verbumque dixit , & compellavit : 610
 Sanguinis es & boni chare fili , qualia loqueris :
 Atqui ego tibi hæc commutabo , possum enim.
 Donorum autem quæcumque in mea domo reposita jacent,
 Dabo quod pulcherrimum & pretiosissimum est :
 Dabo tibi craterem elaboratum , argenteus autem 615
 Est torus , auroque labra immixta sunt :
 Opus autem est Vulcani. Deditque ipsum gloriosissimus heros
 Sidoniorum Rex , quando ejus domus suscepit
 Illic me profectum , tibi autem volo id præbere.

Sic hi quidem hujuscemodi inter sese loquebantur. 620
 Convivæ vero in domum ierunt divini Regis.
 Illi vero adducebant oves , afferebantque sorte vinum :
 Ranem vero ipsi uxores ornata vitis attulerunt.

Sic illi quidem circa cœnam in ædibus laborabant.
 Proci autem ante Ulyssis ædes- 625
 Discis delectabantur & jaculis torquendis ,
 In æquato pavimento , ubi antea insolentiam exercebant.
 Antiquus vero confederat & Eurymachus Deo forma similis ,

- 630 Ἄλοχοι μνηστήρων, ἀρετῇ δ' ἴσαν ἔξοχ' αἰετοῖν.
 Τοῖς δ' υἱὸς Φροῖσιος Νοήμων ἐγγυῖται ἐλθῶν,
 Ἀττίνοον μύθοισιν ἀντιερῶν περσέειπεν,
 Ἀττίνο', ἢ ῥά τι ἰδὼν ἐνὶ φρεσὶν ἦν κ' ἐκί,
 Ὅτ' ὅτε Τηλέμαχ' γαῖτ' ἐκ Πύλου ἠμαθόεντ' 3.
 Νῆα μοι οἶχετ' ἄγων· ἐμὲ δ' χρυσὸν γίγεται αὐτῆς.
 635 Ἥλιος εἰς εὐρύχορον διαβήνῃμα· ἐνθά μοι ἵπποι
 Δάδικα θήλειαι, ὑπὸ δ' ἠμίονοι παλαεργοί
 Ἀδμήκτες, ἧδ' κὶν τιν' ἐλασσάων δαμασάμην.
 Ὡς ἔραβ'· οἱ δ' ἀνὰ θυμὸν ἐθάμβειον· ἔ γ' ὅτ' ἔρανε.
 Εἰς Πύλον οἶχεσθαι Νηληϊόν, ἀλλὰ περ αὐτῶ.
 640 Ἀρῶν ἢ μήλοισι παρήμῃμα, ἢς συβώτη.
 Τὸν δ' αὖτ' Ἀττίνο' περσέει· Εὐπίθιδ' υἱὸς,
 Νημερτὲς μοι ἵησπε πῶτ' ὄχετο κ' τίνες αὐτῶ
 Κῆρσι ἵποντ'· Ἰθάκης ἐξάιριτοι, ἢ ἰοὶ αὐτῶ.
 Θηπῆς τε δμῶες τε· δύναντό γε κ' τὸ τελέσσαι.
 645 Καὶ μοι τῦτ' ἀγόρευσον ἐτήτυμον, ὅρ' εὖ εἰδῶ.
 Ἢ σε βίη αἰκνύτ' ἀσπύρατο νῆα μέλαιναν,
 Ἢς ἱκάν οἱ δῶκας, ἐπεὶ περσποτύξατο μύθῳ.
 Τὸν δ' υἱὸς Φροῖσιος Νοήμων ἀτίων νῦδα,
 Αὐτὸς ἱκάν οἱ δῶκα· τί κεν ῥέξῃς κ' αἴμ',
 650 Ὅππ' ὅτ' αἴνρ τωῖτ' ἔχων μελεδήματα θυμῷ.
 Αἰτίζῃ; χαλεπὸν κεν ἀνῆναδαι δέσιν ἴη.
 Κῆρσι δ' οἱ κατὰ δῆμον αἰετῶκοι μεθ' ἠμίας 3.
 Οἱ οἱ ἵποντ'· ἐν δ' ἀρχὸν ἐγὼ βαινόντ' ἵοντα.
 Μέντορα, ἢ δειὸν, τῷ δ' αὐτῶ πάντα ἰώκῃ.
 655 Ἀλλὰ τὸ θαυμάζω· ἴδον ἐνθάδε Μέντορα δῖον
 Χθίζαν ὑπ' ἡοῖον, τότε δ' ἔμην νῆϊ Πύλῳδ'ι.
 Ὡς ἄρα φωνήσας ἀπίθῃ περὶ δώματα πατρὸς.
 Τοῖσιν δ' ἀμεινότεροισιν ἀγάσασα θυμὸς ἀγήτωρ.
 Μνηστῆρες δ' ἀμυδὲς κἀδισαν, κ' παῦσαν αἰδῶλον.
 660 Τοῖσιν δ' Ἀττίνο' μετῆρ' Εὐπίθιδ' υἱὸς,
 Ἀχινύμῳ· μέμῃ δ' μέγα φρίνις ἀμεινέλαινα.
 Πῖμπλαντ', ὅσσ' οἱ περὶ λαμπρόωντι εἰκτῇ.
 Ὡς ὅπποι, ἢ μέγα ἔργον ὑπερβιάως ἐτελείωθαι.
 Τηλεμάχῳ ὁδὸς ἦδε· φάρμ' δέ οἱ ἔτελεσθαι.
 665 Ἐκ τῶσων δ' αἰκνῇ γί' ὡς οἶχεσθαι αὐτῶς
 Νῆα ἱρυσάμῳ, κείνας τ' ἀνὰ δῆμον αἰεῖσας.
 Ἀρξέ' κ' περσέει κακὸν ἔμῃμα· ἀλλὰ οἱ αὐτῶ
 Ζεὺς ὀλέσσει βίην περὶν ἡμῖν ἥμισυ φουτεύσαι.
 Ἀλλ' ἄγε μοι δότε νῆα θοὴν κ' εἰκοσ' ἑταίρας,
 670 Ὅρεα μιν αὐτὸν ἰόντα ληχίσσῃμα ἠδ' ὀυλάξω.
 Ἐν περσῃμα Ἰθάκης τε Σαμοῦ τε παιπαλοέσσης.
 Ὡς ἂν ἐπισμυγρῶς ταυτίλλεται εἴνεκα πατρὸς.
 Ὡς ἔραβ'· οἱ δ' ἄρα πάντες ἐπήνοτον, ἧδ' ἐκίλευον.
 Αὐτὶκ' ἔπειτ' ἀνασάντες ἔβαν δῆμον εἰς Ὀδυσσῆα.

Duces procorum, virtute enim erant longe optimi.
His filius Phronii Noëmon prope accedens,
Antinoum verbis interrogans alloquebatur:

630

Antinoë, an quid scimus in mente nostra an non,
Quando Telemachus rediit ex Pylo arenosa?
Navem mihi abiit abducens: mihi vero opus est illa.
Elidem in spatiosam ut trajiciam: ubi mihi equæ
Duodecim scæminæ, subtusque muli patientes operis
Indomiti; ex quibus aliquem adigens subjugarem.

635

Sic ait. At illi in animo obstupescabant, non enim putabant
Ad Pylum abiisse Neleiam, sed alicubi illic
Agris aut ovibus adesse, aut subuleo.

640

Hunc sursum Antinous allocutus est Eupithei filius:
Vere mihi dic quando abiit, & quinam illum
Juvenes sequuntur: ex Ithaca electi, an sui ipsius
Mercenarii que mancipiaque: posset autem hoc etiam perficere
Et mihi hoc dic vere, ut bene sciam,
An te per vim invitum privavit nave nigra,
An libens ei dedisti, postquam convenit te sermone.

645

Hunc autem filius Phronii Noëmon allocutus est:
Ipse sponte ei dedi, quid faceret etiam alius,
Quando vir talis habens curas in animo
Peteret? difficile sane abnegare munus esset.

650

Juvenes autem qui in populo optimates apud nos,
Illi eum sequuntur: ducem vero ego conscendentem agnovi
Mentorem, aut Deum, huic enim ipsi omnimodo similis erat.
Sed hoc admiror: vidi hic Mentorem divinum
Hæc sub aurora, tunc autem conscendit navem ad Pylum.

655

Sic locutus abiit ad domum patris.
His vero utrisque perculsus est animus generosus.
Proci vero simul sederunt, & quieverunt à certaminibus.
His vero Antinous interfatus est Eupithei filius,
Dolens: furore vero multum mens obtenebrata
Implebatur, oculi vero ei igni splendenti similes erant.

660

Eheu, quam ingens facinus superbe patratum est
Telemacho profectio isthæc, putamus tamen ei non perfectū iri.
Ex tot vero invitis ætate puer abiit impune
Nave deducta, electisque per populum optimis.
Incipiet & ulterius malum esse, sed illi ipsi
Jupiter perdat vim antequam nobis malum ferat.
Sed agite mihi date navem celerem & viginti socios,
Ut eum ipsum venientem insidiis excipiam atque observem
In freto Ithacæque Samique asperæ:
Ut laboriose naviget propter patrem.

665

670

Sic ait: Illi vero omnes laudabant, atque jubebant.
Statim deinde exurgentes ibant in domum Ulyssis.

- 675 Οὐδ' ἄρα Πηνελόπεια πολὺν χρόνον ἦεν ἄπυς.
Μύθων δὲ μνηστῆρες ἐνὶ φρεσὶ βυασαδόμευον.
Κῆρυξ γάρ οἱ εἶπε Μένων, ὃς ἐπιύθετο βελὰς,
Αὐλῆς ἐκτὸς ἰών· οἱ δ' ἐνδοθὶ μήτιν ὕφαινον.
Βῆ δ' ἱμῶν ἀλγέλιον διὰ δώματα Πηνελόπειν·
- 680 Τὸν δ' κατ' ἑδὴ βάντα περσπύδα Πηνελόπεια,
Κῆρυξ, τίπτε δέ σε πρόσταν μνηστῆρες ἀγαυὸς;
Ἥ ἐπιύδραι δμῶῃσιν Ὀδυσσῆ· Δείδιο
Ἔργων παύσασθαι, σοῖσι δ' αὐτοῖς δαῖτα πένεσθαι;
Μὴ μνηστῆσαντες, μηδ' ἀλλόθ' ὀμιλῶντες,
- 685 Ἔσθαι καὶ πόματα νῦν ἐνθάδε διυτνήσειαν.
Οἱ δ' αἶμα ἀγερῶντο, βίοντον κατακίριετο πολλόν,
Κτῆσιν Τηλεμάχοιο δαίεσθον· ἑδὲ τι πατρὸς
Ἑμετέρων τὸ πρῶτον ἀκούτε παῖδες ἴοντες,
Οἱ δ' Ὀδυσσεὺς ἴσκει μετ' ὑμετέροισι τοκυῖσιν·
- 690 Οὐτέ τινα μέγας ἐξαΐσιον, ὅτε τι εἰπὼν
Ἐν δῆμῳ· ἦτ' ἐστὶ δίκη Δείων βασιλῆων,
Ἄμιν κ' ἐχθαιοὶ· βροτῶν, ἄλιον κε φιλοῖν.
Κεῖν δ' ἐποτρὺ πάμπαν ἀτάσθαλον ἀνδρα ἰώρῃ.
Ἄμ' ὁ μὲν ὑμέτερον θυμὸς καὶ αἰκία ἔργα
- 695 Φαίνεται, ἑδὲ τις ἐστὶ χάρις μετόπισθ' εὐεργάων.
Τὴν δ' αὖτε προσέειπε Μένων πεπνυμένος εἰδώς,
Αἶ γ' ὃν δὴ βασιλεία τίδε πλείστον κακὸν εἶν·
Ἀλλὰ πολὺ μῆζον τε καὶ ἀργαλιώτερον ἄλλο
Μνηστῆρες φράζοντα, ὃ μὴ τελίσσει Κρονίων·
- 700 Τηλεμάχον μεμάσσι κατακτόνῳ ὅξ' ἔτι χαλκῷ,
Οἰκάδ' ἐντομόμενον· ὃ δ' ἔβη μετὰ πατρός· ἀκὴν
Ἐς Πύλον ἤγαθ' ἦν, ἥ δ' ἐς Λακιδάιμονα θῆται.
Ὡς φάτο· τῆς δ' αὖτ' ἔλυτο γένατα καὶ φίλον ἦτορ·
Δὴν δέ μιν ἀμφασίῃ ἐπέων λάβε, τὰ δέ οἱ ὄσσε
- 705 Δακρυόφιν πληῖσεν, θαλερὴ δέ οἱ ἔχετο θοῶν·
Ὅφ' ἐ δὴ μιν ἐπιασιν ἀμειβομένην προσέειπε,
Κῆρυξ, τίπτε δέ μοι πάσις οἴχεται· ἑδὲ τι μιν χρεῖ·
Νηῶν ἀκυπτόντων ἐπιβαινέων, αἰὲν ἀλὸς ἵπποι
Ἀνδράσι γίγνονταί, πύργῳσι δ' ἀεὶ ἐν ὕρην,
- 710 Ἥ ἴνα μηδ' ὄνομ' αὐτῶν ἐν ἀνδράποισι λίπεται·
Τὴν δ' ἠμείβετ' ἵππυτα Μένων πεπνυμένος εἰδώς,
Οὐκ οἶδ' εἴ τις μιν θεὸς ὥρεον, ἢ καὶ αὐτῶν
Θυμὸς ἐρωμήθη ἱμῶν ἐς Πύλον, ἔρεχ' ἀνδρῶν
Πατέρες εἴ ἢ νόσον, ἢ ὅτι τινα πόντον ἐπέσπεν.
- 715 Ὡς ἄρα φωνήσας ἀπέβη κατὰ δῶμα Ὀδυσσῆ·
Τὴν δ' ἀχθὼ ἀμφοτέρῃ θυμοσθέντων, ἑδὲ ἄρ' ἔτ' ἔτλη
Δίφρῳ ἐρέσθαι, πολλῶν κατὰ οἶκον ἰόντων·
Ἄλλ' ἄρ' ἰπ' ἑδὴ ἔζε πολυκμήτης θαλάμῳ,
Οἰκτρ' ὀλογομενέην· περὶ δ' ὀμωὴ μινύειζον
- 720 Πᾶσιν ὅσων κατὰ δώματ' ἔσαν νῆαυ ἠδὲ πωλαίῃ.

Neque sane Penelope longo tempore erat inscia
Sermionum quos proci in mente profunde cogitabant.
Præto enim illi dixit Medo, qui audierat consilia,
Extra aulam cum esset: illi vero interius consilium texebant.
Festinabat vero ire annuncians per domum Penelopæ:
Sed cum in limine euntem alloquebatur Penelope,

680

Præto, cur te præmiserunt proci inclyti?
An dicere ancillis Ulyssis divini
Ut à labore cessent, hincque ipsis convivium apparent?
Ne me an bierint, neve alias ad cœnam convenerint,
Ultimum & postremum tunc hic cœnent.
Cum frequenter congregati, victum absumitis multum,
Incultares Telemachi prudentis: neque quicquam à patribus
Vestris antea audistis pueri cum essetis,

685

Qualis Ulysses erat inter vestros parentes:
Neque ulli faciens injuriam, neque quicquam *tale* locutus
Publice: quæ consuetudo est divinorum Regum,
Ut alium oderit mortalium, alium amet.
Ille vero nunquam prorsus malum homini fecit.
Sed vester quidem animus & indigna facinora
Apparent, neque ulla est gratia post benefacta.

695

Tunc rursus allocutus est Medon seria callens:
Utinam sane, ô Regina, hoc maximum malum esset.
Sed multo majusque & perniciosius aliud
Proci meditantur, quod non perficiat Saturnius:
Telemachum cupiunt interficere acuto ferro,
Demum revertentem: ille vero profectus est ad patris famam
In Pylum sacram, atque in Lacedæmonem nobilem.

700

Sic ait. At ejus illic soluta sunt genua & amicum cor:
Diique ipsam ut loqui nequiret stupor linguæ tenuit, eique oculi
Lacrymis impleti sunt, tenella autem ei detenta est vox:
Tandem vero ipsum verbis excipiens allocuta est:

705

Præto, cur mihi filius abiit? neque ipsum opus erat
Naves celeres conscendere, quæ matris equi
Hominibus sunt, trajiciuntque immensum humidum mare,
An ut ne quidem nomen ejus inter homines relinqueretur?

710

Illam excepit deinde Medon seria callens,
Haud scio an aliquis ipsum Deus impulit, an ipsius
Animus impulsus est ire in Pylum, ut auceat
Patris sui aut reditum, aut quodnam fatum obierit.

Sic locutus abiit ad domum Ulyssis:
Hanc autem dolor circumfudit animum crucians, neque amplius
In sella sedere, plures in domo *hæc* essent:

715

(sustinuit

Verum super limen sedeat elaborati thalami,
Miserabiliter lamentans, circumque ancillæ ejulabant
Omnes quotquot in domo erant juvenulæ atque vetulæ.

720

- Τῆς ἀδινὸν γύωστα μετνόδα Πηνελόπεια,
 Κλύτε φίλα· πῶς γάρ μοι Ὀλύμπιοι ἀλγὲ ἔδωκαν
 Ἐκ πασῶν ὄσα μοι ὁμῶς τρέζειν ἢ δ' ἔγνοντο.
 Ἦ' πρὶν μὲν πόσιν ἰδὼλόν ἀπώλετα θυμολέοντα
 725 Παντοίῃς ἀρετῇσι κικασμένον ἐν Δαναοῖσιν,
 Ἐδλόν, τὲ κλέε' εὐρύ καθ' Ἑλλάδα καὶ μέσσην Ἀργεῖαν
 Νῦν δ' αὖ παῖδ' ἀγαπητὸν ἀνθρεΐφαντο δύσπλοον
 Ἀκλῆα ἐκ μεγάροιο· ἔδ' ὀρμηδέντ' ἀκούσα.
 Σχέτιλα, ἔδ' ὑμῖς περ ἐνὶ φρεσὶ θιάδ' ἐκάσθι
 730 Ἐκ λεχέων μ' ἀντιζῆσαι, ἐπισάμψαι σάφα θυμῷ,
 Ὅππότε κείν' ἔδ' ἐν κοίλῃ ἐπὶ νῆα μέλαιναν.
 Εἰ γὰρ ἔγ' αὖ ποδόμεν ταύτην ὁδὸν ἐμαίνοντα,
 Τῷ καὶ μάλ' ἢ κεν ἔμεινε, καὶ ἰασυμένος περ ὁδοῖο,
 Ἦ' καὶ με τεθνηκυῖαν ἐνὶ μεγάροισιν ἔλειπεν.
 735 Ἀλλὰ τίς ὀτρυνὸς Δολιχὸν καλέσειε γέροντα,
 Δρυῶν ἔμμεν, (ὃν μοι ἔδωκε πατὴρ ἐτι δεῦρο κίστη,
 Καὶ μοι κῆπρον ἔχ' ἐσολυμένδρεον) ὄρεα τάχιστα
 Λαίρῃ τε ταδὲ πάντα παρεξίμην' καταλήξῃ,
 Εἰ δ' ἄν περ τινα κύν' ἐνὶ φρεσὶ μῆτιν ὕψις,
 740 Ἐξελθὼν λαοῖσιν ὁδύρεται, οἳ μεμῆασιν
 Ὅν καὶ Ὀδυσῆ' εἴηται γόνυν ἀντιδίωκο.
 Τὴν δ' αὖτε προσέειπε φίλη Τροφὸς Εὐρύκλεια,
 Νύμφα φίλη, σὺ μὲν ἄρ' με κατακταγὲ νηλεὲς χαλκῷ,
 Ἦ' ἔα ἐν μεγάροισιν μῦθον δέ τι ἐκ ἐπικύτου.
 745 Ἦδ' ἔγ' αὖ ταδὲ πάντα· πῶς γὰρ δέ οἱ ὄσ' ἐκέλευσε,
 Σίτον καὶ μέθυ ἠδ' ὕδ'· ἐμὲ δ' ἔλετο μέγαν ὄρεον,
 Μὴ πρὶν σοὶ ἔρπειν πρὶν δαδικάτῃ τε γυνιάδι,
 Ἦτ' αὐτὴν ποδίσει, καὶ ἀφορμηδέντ' ἀκούσῃ.
 Ὡς ἂν μὴ κλαίῃσα κατὰ χεῖρα καλὸν ἰάπτης·
 750 Ἀλλ' ὕδρηνά μιν, καθαρὰ χερὶ ἑμαῖ' ἔλθου,
 Εἰς ὑπερὶ ἀναβάσσα σὺν ἀμφιπόλοισι γυναιξίν,
 Εὐχέ' Ἀθηναίη κύρη Διὸς αἰγιόχοιο·
 Ἦ' γὰρ κεν μιν ἔπειτα καὶ ἐκ θανάτοιο σάωσθι.
 Μυθεῖ γέροντα κάκ' ἐκκακωμένον, ἔ γὰρ οἶα
 755 Πάγχ' οὐ θεοῖς μακάριοισι γόνυν Ἀρκησιόδαο
 Ἐχθεῖα· ἀλλ' ἐτι πῶς τις ἐπίστανται ὅς κεν ἔχῃσι
 Δάματα δ' ὑπερβία καὶ δόποσροθι πίνοντας ἀγέας.
 Ὡς εἶπτο. τῆς δ' εὖνεστε γόνυ, χεῖρε δ' ὤσσε γάδοι
 Ἦ' δ' ὕδρηνά μιν, καθαρὰ χερὶ ἑμαῖ' ἔλθου,
 760 Εἰς ὑπερὶ ἀνίσταναι σὺν ἀμφιπόλοισι γυναιξίν.
 Ἐπ' ἔειπε' εὐχεύσας κατὰ. ἥρπτο δ' Ἀθήνη,
 Κλύθ' μοι αἰγιόχοιο Διὸς τίς τ' Ἀτρυγάνῃ.
 Εἵπότε τοι πολύμητις ἐνὶ μεγάροισιν Ὀδυσσεύς·
 Ἦ' βροδὲ ἢ οἷ' ἀπὸ πόντος μιν εἰς σάωσιν,
 765 Τῶν νῦν μοι μνήσῃ, καὶ μοι φίλον εἰς σάωσιν,
 Διὸς ἥτορ δ' ἀπάλαλκε κακῶς ὑπορηγόροντας.

Illas vehementer lugens alloquebatur Penelope :

Audite dilectæ, supra modū enim mihi cœlites dolores dederunt,
Ex omnibus quotquot una necum nutritæ atque natæ sunt,
Quæ antea quidem maritum bonum amisi animosum instar leonis,
Omnibus virtutibus ornatum inter Græcos ,

725

Eximium, cujus gloria lata per Græciam & medium Argos :
Nunc rursus filium unicum abripuerunt procellæ
Inglorium ex ædibus : neque abeuntem audiui.

Improbæ, neque vos quidem in animum induxistis singulæ

730

E lectulo me suscitare, scientes certum animo,
Quando ille conscendit cavam in navem nigram.

Si enim ego audivissem istam profectiōem molientem.

Sane statim aut mansisset, quantumvis festinans ad iter,

Aut me mortuam in domo reliquisset.

Sed aliquis famulus Dolium vocet senem,

735

Mancipium meum, (quem mihi dedit pater jam huc eunti,

Et mihi hortum habet arboriferum) ut celerrime

Lærtæ hæc omnia assidens ordine dicat,

Si fortassis aliquod ille mente consilium texens

Progressus populo deploret, qui cupit

740

Ejus & Ulyssis perdere prolem Diis æquiparandi.

Hanc rursus allocuta est dilecta nutrix Euryclea :

Domina chara, tu quidem me vel interfice crudeli ferro,

Vel relinquo in ædibus, sermonem certe non celabo.

Novi ego ista omnia, præbui autem illi quæcūque postulavit,

745

Panem & vinum dulce, à me autem accepit magnum juramentum,

Non prius tibi dicturam quam aut duodecima adesset dies,

Aut tu ipsa desiderares, & digressum audisses :

Ut ne flens corpus pulchrum læderes :

Sed tu lota, puras corpori vestes sumens,

750

In superiora ædium conscendens cum ministris mulieribus,

Vota fac Palladi filię Jovis à capra nutriti :

Hæc enim ipsum deinde & à morte servavit.

Neque senem afflige afflictum, non enim existimo

Penitus Diis beatis sobolem Arcefiadæ

755

Invisam esse : sed alicubi aliquis superet it qui habeat

Domos excelsas & qui procul sunt pingues agros.

Sic ait. Hujus autem sedavit luctum, cohibuitque oculos à luctu.

Ipsa vero lota, puras corpori vestes sumens,

In superiora conscendit cum ministris ancillis.

760

Imposuitque molas canistris, & precata est Palladem :

Audi me à capra nutriti Jovis filia indomita :

Si unquam tibi prudens in ædibus Ulysses

Aut bovis aut ovis pingua femora adolevit,

Horum nunc memor sis, & mihi charum filium serva,

765

Procos vero averte nimis insolentes.

Odyssea.

- "Ὡς εἰπὼς" ὁλόλυξε. θεὰ δέ οἱ ἔκλυεν ἀρῆς
 Μνηστῆρες δ' ἑμάδονσαν ἀνὰ μέγαρχ' σκιόεντα.
 "Ὡς δέ τις εἰπὼσκε νέων ὑπερνορέοντων,
 770 Ἡ μάλα δὴ γάμον ἄμμι πολυμνήστῃ βασιλῆα
 Ἀρτύνῃ· ἐδὲ τι οἶδεν ὃ οἱ εἶπον· οὐδ' ἴτετυκται.
 "Ὡς ἀρχ' τις εἰπίσκει. τὰ δ' ἐκ ἴσαν ὡς ἐτίτυκτο.
 Τοῖσιν δ' Ἀντίνο· ἀγορήσατο κ' μετίπει,
 Δαιμόνιοι, μῦθες μὲν ὑπερβιάλεις ἀλέαδι
 775 Πάντας ὁμῶς, μὲ πῶς τις παγαγίλῃσι κ' εἴσω.
 Ἀλλ' ἄγε σιγῇ τοῖον ἀνασώπτες τελείωδ' ἄμμι
 Μῦθον, ὃ δὴ κ' πᾶσιν ἐνὶ φρεσὶν ἤραμεν ἡμῖν.
 "Ὡς εἰπὼν, ἐκρένατ' εἰκόσι φῶτας ἀείρας·
 Βᾶν δ' ἴεναι ἐπὶ νῆα θοὴν κ' θῖνα θαλάσσης.
 780 Νῆα μὲν ἄρ' ἀπάμπεστον ἀλὸς βένθοσδε ἔρυσαν.
 Ἐν δ' ἴσόν τ' ἐτίθεντο κ' ἰσία νῆι μελαίῃ.
 Ἡρτύναντο δ' ἑρετμὰ πρὸς τοῖς ἐν δερματίνοισι,
 Πάντα κατὰ μῦθον. ἀνὰ δ' ἰσία λευκὰ ἐπίτασαν.
 Τεύχεα δέ σφιν ἐνεικαν ὑπερδυμῶι θεράποντες.
 785 Ὑψὲ δ' ἐν νοτίᾳ τὴν γ' ἄρμισαν· ἐν δ' ἔβαν αὐτὰ,
 Ἐνθα ᾗ δόρπον ἔλοντο, μῦθον δ' ἐπὶ ἑσπερῇ ἔλβην.
 Ἡ δ' ὑπερβ' ἀναβάσα περὶ φρεσὶ Πηνελόπεια
 Κεῖτ' ἄρ' ἄσιτ', ἅπας· ἐδῆτύ· ἠδὲ ποτῆτ',
 Ὀρμαίνουσ' εἰ οἱ θάνατον εὐχοῖ υἱὸς ἀμύμων,
 790 Ἡ' οὐ γὰρ μνηστῆρσιν ὑπερβιάλοισι δαμῖν.
 "Ὅσα ᾗ μερμήριζε λίσαν ἀνδρῶν ἐν ὁμίλῳ
 Δίσας, ὁππότε μιν δόλιον περὶ κύκλον ἄγῃσι·
 Τόσα μιν ὀρμαίνεσθαι ἐπέλλαζε νῆδυμ' ὕπνῳ.
 Εὐδὲ δ' ἀνακλινθεῖσα· λῦθεν δὲ οἱ ἄψα πάντα.
 795 Ἐνθ' αὐτ' ἀλλ' ἐνόησε θεὰ γλαυκῶπις Ἀθήνη·
 Εἰδῶλον ποῖνος, δίμας δ' ἦικτο γυναικί
 Ἰοδίμῃ κέρη μεγαλήτρ' Ἰκαρόιο,
 Τὴν Εὐμῆλ' ὅππῃ Φειῆς ἐνὶ οἰκίᾳ ναίων.
 Πέμπει δὲ μιν πρὸς δώματ' Ὀδυσσῆ· Δείοιο,
 800 Εἰπὼς Πηνελόπειαν ὀδυρομένην γόῳσαν
 Παύσειε κλαυθμοῖο, γόοιο τε δακρυόεντ'.
 Ἐς θάλαμον δ' εἰσῆλθε παρὰ κλῆιδ' ἡμάντα.
 Στῆ δ' ἄρ' ὑπερ κεφαλῆς, καὶ μιν πρὸς μῦθον ἔειπεν,
 Εὐδὲς Πηνελόπεια φίλον τετιμῶνι ἦτορ;
 805 Οὐ μὲν σ' ἐδὲ εἴωσι θεοὶ ρεῖα ζῶντες
 Κραίων, ἐδ' ἀνάχνομαι, ἐπεὶ ῥ' ἔτι νόστιμὸς ἔστι
 Σὸς παῖς· ὃ μὲν γάρ τι θεοῖς ἀλιτῆμένος ἔστιν.
 Τὴν δ' ἡμεῖς ἐπειτα περὶ φρεσὶ Πηνελόπεια,
 Ἠδὲ μάλα κνώσασθ' ἐν ὀνείκῃσι πύλῃσι,
 810 Τίπτε κασιγνήτῃ δεῦρ' ἤλυθες; ὅτι παρ' γὰρ
 Πύλῃ, ἐπεὶ μάλα πολλὸν ὑπόπρῃσι δώματα ταῖς·
 Κῶ μὲ κῆλη παύσαται οἰζύν', ἠδ' ὀδυμένη

Sic locuta ejulavit. Dea autem illius auditvit preces.

Proci autem tumultuabantur per atria obscura :

Sic vero aliquis dicebat juvenum insolentium :

Profecto jam nuptias nobis à multis cupita regina 770

Apparat : neque quicquam novit quod suo cædes filio constituta est

Sic quispiam dicebat , ea autem nesciebant ut acta erant.

Illis vero Antinous concionatus est & interfatus :

O felices , sermones quidem arrogantes fugite ,
Omnes pariter , ne forte quispiam annunciet etiam intus. 775

Sed age silentio hic exurgentes perficiamus

Consilium quod etiam omnibus in mente placuit nobis.

Sic locutus , elegit viginti viros optimos :

Festinarunt autem ire ad navem velocem & litus maris.

Navem quidem principio maris in altum traxerunt : 780

Malum vero imposuerunt & vela navi nigræ :

Aptabant autem remos vertebis coriaceis ,

Omnia rite , ac vela alba expanderunt.

Arma vero ipsis tulerunt animosi famuli.

Alteque in humidum hanc traxerunt : ingressique sunt ipsi , 785

Et illic cernam sumpserunt , expectaruntque dum vesper adveniret.

In superiora ædium cum conscendisset prudens Penelope

Jacebat sane jejuna , non gustans cibum neque porum ,

Cogitans an ejus mortem effugeret filius innocens ,

An ipse sub procis impiis dominaretur. 790

Quantaque cogitat leo virorum in turba

Timens , cum ipsum dolo in circulo agitant :

Tanta ipsam cogitantem corripuit dulcis somnus.

Dormivit vero recumbens , solutæque sunt ei compages omnes.

Ibi tum alia excogitavit Dea cæssa Minerva : 795

Idolum effinxit , corpore autem simile erat mulieri ,

Iphthimæ filiz magnanimi Icarii ,

Hanc Eumelus duxerat Pheris in domo habitans.

Misit vero ipsam ad domum Ulyssis divini ,

Si quo pacto Penelopen lamentantem lugentem 800

Compesceret à fletu , luctuque lacrymoso :

In thalamum vero ingressa est seræ apud Iorum.

Stetitque supra caput , & ipsam sermone allocuta est :

Dormis Pene'ope imo cruciata corde ?

Nequaquam te sinunt Dii facile viventes 805

Flere , neque tristem esse , quoniam adhuc rediturus est

Tuus filius : minime enim quicquam Deorum offensor est.

Hanc vero excepit deinde prudens Penelope

Suaviter admodum dormiens in somniorum portis :

Cur , ô soror , huc venisti ? non antea quidem 810

Venitabas , quandoquidem nimis procul domum habitas :

Et me jubes cessare ab ærumna , & doloribus

- Πολλίων, αἶ μ' ἐρέθουσι κατὰ φρένα κ' κατὰ θυμόν.
 Ἡ' πρὶν μὲν πόσιν ἰδὼλόν ἀπαύλιστα θυμολέοντα,
 815 Παντοίῃς ἀρετῇσι κεκασμῆμον ἐν Δαναοῖσιν,
 Ἑδλόν· τὸ κλέϊν εὐρύ καθ' Ἑλλάδα κ' μέγαν Ἄργεον.
 Νῦν δ' αὖ παῖς ἀγαπητός ἔσσι κοίλῃς ἐπὶ νηὸς
 Νήπιον, ὅτε πόντον εὖ εἰδὼς, ἔτ' ἀγορεύων.
 Τὲ δ' ἡ ἐγὼ κ' μάλλιν ὀδύρομαι ἥπερ ἐκείνη.
 820 Τὲ δ' ἀμφοτερόμην κ' διείδια μήτι πάθῃσιν,
 Ἡ' ὅγε τῶν ἐνὶ δῆμῳ ἔν' οἴχεται, ἢ ἐνὶ πόντῳ.
 Δυσμῆδες γὰρ πολλοὶ ἴσ' αὐτῷ μηχανώσονται,
 Ἰέρηνοι κτεῖναι πρὶν πατεῖδα γαῖαν ἰκίδαι.
 Τὴν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη εἰδὼλον Ἀμεινόν,
 825 Θάρσῃ, μηδέ τι πάγχυ μετὰ φρεσὶ δειδίδι λήν,
 Τοῖν γάρ τοι πομπὸς ἄμ' ἔρχεται, ἦν τε κ' ἄλλοι
 Ἄνδρες ἤρσαντο παρειαμύναι, (δύναται γὰρ)
 Παλλὰς Ἀθηναίη· σὲ δ' ὀδυρομένην ἰελαίρῃ.
 Ἡ' νῦν με προσέειπε τὲν τάδε μυθήσασσά.
 830 Τὴν δ' αὖτε προσέειπε πειρίεργον Πηνελόπεια,
 Εἰ μὲν δὴ θεὸς ἐσσι, θεοῖο τε ἐκλυες αὐδῆς,
 Εἰ δ' ἄγε μοι κ' κείνον οἴζυρσι καταλέξον,
 Εἴπῃ ἔτι ζῶν, κ' ὅρᾳ φάσῃ ἡελίοιο,
 Ἡ' ἤδη τέθνηκε, κ' εἰν αἶδασ δόμοισι.
 835 Τὴν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη εἰδὼλον Ἀμεινόν,
 Οὐ μὲν τοι κείνον γε διηγεῖσθαι ἀγορεύσω,
 Ζῶν ὅγ' ἢ τέθνηκε. κακὸν δ' ἀνέμωλιν βάζειν.
 Ὡς εἰπὼν, σταμνῷ παρὰ κλισίᾳ λιᾶσθαι
 Ἐς ποταμὸν ἀνέμων. ἢ δ' ἐξ ὕπνου ἀνόρουσι
 840 Κερκὴ Ἰκαερίοιο· φίλον δέ οἱ ἦτορ ἰάνθῃ,
 Ὡς οἱ ἐναργὲς ἔμερρον ἐπέαστο νυκτὸς ἀμολγῷ.
 Μνηστῆρες δ' ἀναβάντες ἐπώπλειον ὕγρα κέλευθα,
 Τηλεμάχῳ φόνον αἰπὺν ἐνὶ φρεσὶν ορμαίνοντες.
 Ἔσι δέ τις νῆσθ' ἔμεσθ' ἀλλ' ἐπετρήσασα,
 845 Μισσηγύς Ἰθάκης τε Σάμοιο τε Παιπαλοέσσης,
 Ἀστειὲς, ἢ μεγάλη· λιμῆες δ' ἐνὶ γαυλόχοι αὐτῇ·
 Ἀμρίδυμοι· τῇ τὸν γε μένον λοχῶντες Ἀχαιοί.

Τ' ΠΟ' ΘΕΣΙΣ ΤΗ' Σ Ο' Δ Τ Σ Σ Ε Ϊ Λ Σ Ε. ΤΟΤ' Ο' ΜΗ' ΡΟΤ

· ΡΑ Ψ Ω Δ Ι Α Σ.

ΕΚκλισίαν ἧδ' ἑστὼν δευτέρην πομπὴν αὐτῷ ὁ Ζεὺς, Ἐμῖν
 πᾶσι πρὶν ἰσὶ Καλυψῷ, κελύων ἀποπέμπειν τὸν Ὀδυσσεύα.
 Ἡ' ὅ τὸ κελυθῶν ποιεῖ. τῇ δ' ὄντω καὶ δεκάτῃ ἡμέρᾳ ἰδὼν αὐτὸν ὁ
 Ποσειδῶν, κ' Χαλκιδῆνας, λυγρὰ τὴν χεῖρ' αὐτῶν. Ἰνὰ δ' αὐτῷ δίδωσι
 κρηδεῖνον, ἐντελαμνὸν ἐπιβάντι τῆς γῆς ἀπορρίψαι αὐτό. κ' περὶ
 λαὸν παῖδων, εἰς τὴν ἧδ' Φαιάκων χώραν ἔρχεται διασώσειν.

Multis, qui me irritant in mente & in animo.
 Quæ ante quidem maritum bonum amisi magnanimum,
 Omnibus virtutibus ornatum inter Græcos, 815
 E: iñium: cujus gloria lata per Græciam & medium Argos:
 Nunc rursus filius unicus abiit cava in nave
 Puer admodum, neque laborum probe gnarus, neque commer-
 Ob hunc jam ego etiam magis lugeo quam illum: (ciorum.
 Ob hunc tremisco & timeo ne quid patiat, 820
 Sive is eorum in populo quo abiit, sive in ponto.
 Hostes enim multi in ipsum mala machinantur,
 Cupientes occidere antequam in patriam terram veniat.
 Hanc excipiens allocutum est simulachrum obscurum:
 Confide, neque prorsus in mente timeas tantopere, 825
 Talis enim comes una sequitur, quam etiam alii.
 Viri optarint adesse, (potest enim)
 Pallas Minerva, te enim lamentantem miseratur.
 Quæ nunc me præmisit tibi hæc dicere.

Hanc rursus allocuta est prudens Penelope: 830
 Siquidem tu Dea es, Deæque audivisti vocem,
 Age mihi & illum ærumnosum enarra,
 Si fortasse adhuc vivit, & videt lumen solis,
 An jam mortuus est, & in Plutonis ædibus.

Hanc respondens allocutum est idolum obscurum: 835
 Non quidem tibi illum continuo dicam,
 Viget ille an mortuus sit, malum enim vana loqui.

Hæc locutum, postquam apud seram evanuit
 In status ventorum, ipsa vero ex somno prosiit
 Filia Icarii: amicum autem illi cor exultavit, 840
 Ut ipsam evidens somnium adiit noctis in conticinio.
 Proci vero conscensa nave navigabant humidas vias,
 Telemacho cædem arduam in mente meditantes.
 Est autem quædam insula medio mari petricosa,
 Inter Ithacamque Samumque asperam, 845
 Asteris, non magna: portus vero ad insidias apti in ipsa
 Ab utroque latere introitum habentes: ibi tum expectarunt insi-
 diantes Achivi.

ARGUMENTUM LIBRI IV. ODYSSEÆ
 HOMERII.

Concilio Deorum iterum facto, Jupiter Mercurium mittit:
 ad Calypso, jubens dimittere Ulysses. Quæ jussu facit:
 Decima vero octava die conspiciatus eum Neptunus, & indi-
 gnus, solvit tatem. Ino vero ei dat vittam, præcipiens ut
 postquam ad terram appulisset, abjiceret eam: & multa passus,
 in Phæacum regionem venit servatus.

Ε, πάλυ ἰσὶ χεῖρας Ὀδυσσεὺς κιαθείσης πόντοιο

- Η**ὼς δ' ἐκ λεχέων παρ' ἀγαυῇ Τιθωνοῖο
 Ὀνυβ', ἣν ἀθανάτοισι φῶς ἐρεσι ἠδὲ βροτοῖσιν·
 Οἱ δ' θεοὶ θῶκοι δὲ καδίζανον, ἐν δ' ἄρα τοῖσι
 Ζεὺς ὑψιφρεμέτης, ἔτε κέρτατον ἔσι μέγιστον.
- 5 Τοῖσι δ' Ἀθηναίη λέγει κήδεα πολλὰ Ὀδυσῆϊ
 Μνησαμένη· μέλε γάρ οἱ ἴων ἐν δόμασι νύμφης.
 Ζεὺ πάτερ, ἦ δὲ ἄλλοι μάκαρες θεοὶ αἰὲν ἔοντες·
 Μὴ τις ἐτι πόρρορον ἀγανὸς κ' ἥπιον ἔστω
 Σκηπτῶχος βασιλεὺς, μηδὲ φρεσὶν αἵσιμα εἰδῶς,
- 10 Ἀλλ' αἰὲ χαλεπὸς τ' εἴη, κ' αἴσυλα βέζοι·
 Ὡς ἔτις μέμνηται Ὀδυσῆϊ θεοίοιο
 Λαῶν οἷσιν ἀνασσι, πατὴρ δ' ὥς ἥπιον ἦεν·
 Ἀλλ' ὁ μὲν ἐν νῆσσι κῆται κερτέρ' ἄλγεια πάσχων
 Νύμφης ἐν μεγάροισι Καλυψῆς, ἥ μιν ἀιάλῃ
- 15 Ἰχθ', ἰσὶ δ' ὕδναται ἦν πατρίδα γαῖαν ἰκιάδῃ.
 Οὐ γάρ οἱ πάρα νῆες ἐπὶ ἥρσται κ' ἱταῖροι,
 Οἳ κέν μιν πέμπουσιν ἰσὺ ἑρέα νῶτα θαλάσσης.
 Νῦν αὖ παῖδ' ἀγαπητὸν δαοκτεῖναι μεράασι,
 Οἴκαδε νηυσὶ φρον· ὁ δ' ἔβη μετὰ πατρός ἀκκῆν
- 20 Ἐς Πύλον ἠγαθήν, ἥ δ' ἐς Λακεδαίμονα δῖαν.
 Τὴν δ' ἀπαμειβόμενος προσέειπε νεοληϊστὴ Ζεὺς·
 Τέκνον ἔμειν, πόσῃ σε ἔπ' οὖρον ἔρκεσσι ὀδόντων;
 Οὐ γὰρ δὴ τέττονον μὲν ἰδύλευσας ἴσον αὐτῇ,
 Ὡς ἄνθρωποι κύνες Ὀδυσσεὺς δαοκτεῖνται ἔλδων;
- 25 Ἰκλῆμαχον δ' οὐ πέμψον ἐπισαυμένως, (δύνασαι γὰρ)
 Ὡς καὶ μάλ' ἀσκηδὴς ἦν πατρίδα γαῖαν ἱκνέται,
 Μνηστῆρες δ' ἐν νηὶ παλιμπέτης δαοκτεῖνται.
 Ἡ γὰρ, κ' Ἑρμείαν εἶλον υἱὸν ἀντίον νῦδα,
 Ἑρμεία (τὴ γὰρ αὐτὴ τὰ τ' ἄλλα περ ἀλγέλης ἴσσι)
- 30 Νύμφη εὐπλοκάμῳ ἐπιτῆν νημερτία βελὴν,
 Νόστον Ὀδυσῆϊ ταλασίφρονι, ὥς καὶ νῆται,
 Οὐτε δῖων πομπῇ, ἔτε θνητῶν ἀνδράσποιν·
 Ἀλλ' ὅγ' ἐπὶ χεῖρας πολυδίστες πῆματα πάσχων
 Ἥματι κ' εἰκοσφ' Σχερεῖν εἰς ὧλον ἥκοντο,
- 35 Φαιήκων ἐς γαῖαν, οἳ ἀρχίδεοι γηγάσιν,
 Οἳ κέν μιν περὶ κῆρε θεῶν ὥς τιμήσκειν·
 Πέμψουσι δ' ἐν νηὶ εἶλιν ἐς πατρίδα γαῖαν.
 Καλκὸν τε χρυσὸν τε ἄλλας ἰατῆρας τε δόντες,
 Πόλλ' ὅσ' ἀν' ἐθέλει ἐκ Τροίης ἐξέρχ' Ὀδυσσεὺς,
- 40 Εἴπερ ἀπήμων ἦλθε, λαχὼν δῶκε ληϊδ' αἶσαν.
 Ὡς γὰρ οἱ μοῖρ' ἔσι εἶλες τ' ἰδύν, κ' ἰκνέσθῃ
 Οἶκον ἐς ὑψέροπον κ' ἴην ἐς πατρίδα γαῖαν.
 Ὡς ἔφατ'· ἔσθ' ἀπίθης διάκτορος Ἀρχιφρόντης·

E. Navigat in rate Ulysses fracta mari.

AUrore autem ex lectis ab generoso Tithono
 Surrexit, ut immortalibus lumen ferret atque mortalibus:
 Ipsi vero Dii ad confessum confederant, interque illos
 Jupiter Itionans, cujus potentia est maxima.
 Illis autem Pallas dicebat pericula multa Ulyssis
 Memor, curæ enim ei erat quod esset in domo Nymphæ:
 Jupiter pater, atque alii beati Dii sempiterni,
 Nullus amplius benignus mitis & mansuetus sit
 Sceptrafer Rex, neque animo iusta sentiens,
 Sed semper durus sit, & iniusta faciat:
 Adco nemo memor est Ulyssis divini
 Populorum quibus præfuit, pater autem ceu mansuetus erat:
 Sed ille quidem in insula jacet graves dolores patiens,
 Nymphæ in ædibus Calypsus, quæ ipsum vi
 Detinet, is vero non potest suam in patriam terram venire.
 Non enim ei adsunt naves remiges & socii,
 Qui ipsum comitentur super lata dorfa maris.
 Nunc rursus filium unicum occidere cupiunt,
 Domum revertentem: ille vero abiit ad patris famam
 In Pylum divinam atque in Lacedæmonem claram.
 Hanc excipiens allocutus est Jupiter nubium coactor:
 Filia mea, quale tibi dictum excidit septum dentium?
 An non jam hoc quidem consultasti mente ipsa,
 Ut scilicet illos Ulysses ulcisceretur reversus?
 Telemachum autem tu deduc accurate, (potes enim)
 Ut incolumis in patriam terram veniat,
 Proci vero in navi retro iter relegant:
 Dixit, & Mercurium dilectum filium alloquebatur:
 Mercuri (tu enim & in aliis nuncius es)
 Nymphæ cirrata ediffere certum consilium,
 Reditum Ulyssis patientis, ut redeat,
 Neque Deorum ductu, neque mortalium hominum:
 Sed is in rate colligata ærumnas patiens
 Die vicefima ad Scheriam fertilem perveniat,
 Phæacensium in terram, qui propinqui Diis sunt,
 Qui ipsum ex animo Deum veluti honorabunt:
 Mittentque in navi charam in patriam terram.
 Æsque aurumque abunde vestemque dantes
 Plurima, quanta nunquam ex Troja sustulisset Ulysses,
 Etiam si incolumis venisset, sortitus ex præda portionem.
 Sic enim ei fatale est amicosque videre, & redire
 Domum in excelsam & suam in patriam terram.
 Sic ait, neque renuit internuncius Argicida:

- Αὐτίκ' ἔπειθ' ὑπὸ σόσιν ἐδήματο καλά σείδλας·
 45 Ἀνδροῖα, χρύσια· τὰ μιν οἶρον ἡδὺ ἐρ' ὕγρην·
 Ἡδ' ἔω' ἀπώρονα γαίαν, ἀμα ποταῖς ἀνέμοιο.
 Εἰκτο δ' ῥαβδὸν τῇ τ' ἀνδρῶν ὄμματα θέλγῃ
 Ὦν ἐδήλ', τὲς δ' αὐτὸ κ' ἐπώνοντες ἐγείρει.
 Τὴν μετὰ χερσὶν ἔχων σέτιτο κρατὺς Ἀργερόντης.
 50 Πιερίν δ' ἔπειθας, ἐξ αἰθέρ' ἔμπεσε πόντω·
 Σύατ' ἔπειτ' ἐπὶ κύμα, λάρω ὄρνιδι ἰοικῶς,
 Ὅς τε κατὰ δεινὸς κόλπος αἰὼς ἀτρύγετοιο
 Ἰχθύς ἀγρόων, σφυκινὰ σπινθὲρ δυνέται ἄλμῃ·
 Τῷ ἱκαλ' πολέουσιν ὀχίσσατο κύμασιν Ἑρμῆς·
 55 Ἀλλ' ὅτε δὴ τὴν γῆσον ἀφίκετο τηλέθ' ἔσσαν,
 Ἐνθ' ἐκ σίντε βᾶς ἰουδέ', ἠπειρόνδε
 Ἦεν· ὄρεα μέγα σπεί' ἵκετο, ὧ ἐνὶ νύμφῃ
 Ναίεν εὐπλόκαμ'. τὴν δ' ἐνδοθι τέτρωρ ἔσσαν·
 Πῦρ μὲν ἔω' ἐχαρῶριν μέγα καίετο, τηλόθι δ' ὁδμὴ
 60 Κίδρετ' εὐκείατοιο θυὸς τ' ἀνὰ γῆσον ὁδῶδ',
 Δαιδύων. ἡ δ' ἐνδον αἰοιδιάσ' ὀπὶ καλῇ,
 Ἴσον ἐποιχομένη, χρυσῇ κερκίδ' ὕβαινεν,
 Ὑλν δ' ἔσπεί' ἀμφιπερύκη τηλεθώσσα,
 Κληῖρη τ' αἰγιόρος τε, κ' ἐυάδης κυπαρίσας·
 65 Ἐνθα δέ τ' ὄρνιθες πανσιπτεροι εὐνάζοντο,
 Σκῶπες τ' ἱρῆες τε, πανύγλωσσί τε κορῶνας·
 Εἰνάλιαι, τῆσιν τε θαλάσσια ἔργα μέμνην.
 Ἡ δ' αὐτὴ τετάμετο πειρὲ σπείας γλαυροῖο,
 Ἡμεῖς ἠδῶσσα, τιδήλ' ἢ σφυλῆσι·
 70 Κρήναι δ' ἐξείης πύουρες ῥέον ὕδατι λευκῷ,
 Πλοσίαι ἀλλήλων τετραμύμων ἀλλυδὶς ἀλλῃ·
 Ἀμφὶ δ' λειμῶνες μαλακοὶ ἴσ' ἠδὲ σείλιν
 Θάλλων· ἐνθά κ' ἔπειτα κ' ἀθάνατος περ ἐπιβδαν·
 Ἐθήσαντο ἰδὼν, κ' τερρθεῖν φρεσὶν ἦσιν·
 75 Ἐνθα σᾶς θηῖτο διάκτορ' Ἀργερόντης.
 Αὐτὰρ ἔπειθ' ὅλ' πάντα ἔω' θήσαντο θυμῷ,
 Αὐτίκ' ἄρ' εἰς εὐρὸ σπεί' ἤλυθεν· ἐδὲ μιν αἴτην
 Ἠγνοῖσεν ἰδῶτα καλυφῶ δία θείαν.
 (Οὐ γάρ τ' ἀγνωτὴς γὰ θεοὶ ἀλλήλοισι πείλονται)
 80 Ἀθάνατοι, ἐδ' εἴ τις δῶππερθε δάματα ναίῃ)
 Οὐδ' ἄρ' Ὀδυσῆα μεγαλήτορα ἐνδον ἔπετμον,
 Ἀλλ' ὄγ' ἔω' ἀκτῆς κλαῖε καθύμν'· ἐνθα πάρ' ὅσ' περ
 Δάκρυσι κ' σφαχῆσι κ' αἰχμαῖσι θυμὸν ἐρέχθαι,
 Πόντον ἔω' ἀτρύγετον δερκέετο δάκρυα λείδων.
 85 Ἑρμῖαν δ' ἐρέεινε Καλυφῶ δία θείαν,
 Ἐν θρόνῳ ἰδρύσασα φαινῶ σιγαλόντι,
 Τίπτε μοι Ἑρμῖα χρυσόραπι εἰλήλαδας,
 Αἰδέης τε εἰ' ὅς τε; πάρ' ὅς γέ μιν ἔτι θαυίζεις.
 Αἶδα ὅ, τι φρονίως· τελίσσας δέ με θυμὸς ἀνώνων.

Statim deinde pedibus subligavit pulchra sandalia ,
 Immortalia , aurea : quæ ipsum ferebant sive per mare , 45
 Sive per immensam terram , pariter cum flatibus ventî.
 Cepit & virgam qua virorum oculos demulcet
 Quorumcumque vult , rursusque dormientes excitat.
 Hanc in manibus tenens volabat fortis Argicida.
 In Pieriam autem delapsus , ex æthere incidit in mare. 50
 Ruit autem deinde super fluctus , laro arvi similis ,
 Quæ circum magnos sinus maris irrequieti
 Pisces venans , crebro alas mergit salsugine :
 Huic similis plurimis vectus est fluctibus Mercurius.
 Sed quando jam in insulam pervenit longe sitam , 55
 Tum ex ponto ascendens cæruleo , ad continentem
 Ibat : donec ad ingentem specum pervenit , in qua Nympha
 Habirabat cincta , eamque intus cum esset offendit :
 Ignis quidem super foco ingens ardebat , procul vero odor
 Cedrique fissilis thyæque per insulam olebat , 60
 Ardentium. Ipsa vero intus cantillans voce pulchra ,
 Telam percurrens , aureo radio texebat ,
 Sylva autem specum circumcreverat virescens ,
 Alnusque populusque , & odorata cyparissus ,
 Ibi quoque aves extensas alas habentes nidulabantur , 65
 Bubones , accipitresque , latusque linguas habentes cornices
 Marinæ , quibus marina opera curæ sunt.
 Atque illic extensa erat per speluncam cavam ,
 Vitis pubescens , florebat vero uvis :
 Fontes vero ex ordine quatuor fluebant aqua limpida , 70
 Vicini inter se versi alius alio :
 Circum vero præta mollia violarum atque apii
 Virebant : ibi tametsi immortalis accedens
 Admiraretur videns , & oblectaretur mente sua :
 Illic stans admirabatur fortis internuncius Argicida. 75
 Cæterum postquam omnia suo admiratus est animo ,
 Statim in amplam speluncam perrexit : neque ipsum coram
 Ignoravit conspicata Calypso præstantissima Dearum.
 (Non enim ignoti utique Dii invicem sunt
 Immortales , neque si quis longe procul domos habitet) 80
 Neque vero Ulysses magnanimum intus offendit ,
 Sed is in lictore flebat sedens : ubi ante etiam
 Lacrymis & gemitibus & doloribus animum macerans ,
 Pontum in irrequietum prospiciebat lacrymas stillans.
 Mercurium autem interrogabat Calypso præstantissima Dearum , 85
 In throno collocatum splendido stupendo :
 Cur ad me , Mercuri , auream virgam ferens venisti ,
 Venerandus pariter & charus ? ante quidem neutiquâ frequentabas.
 Loquere quodcumque cupis : perficere autem me animus iussit ,

- 90 Εἰ δύνάμαί τελέσαι γὰρ, καὶ εἰ τετελεσμένον ἐστίν·
 Ἄλλ' ἔπειο περὶότερον ἵνα τοι πᾶρ ξείνια δείω.
 Ὡς ἄρα φωνήσασα θεὰ παρίσθηκε τραπέζαν,
 Ἀμβροσίης πολλήσασα· κέρασε δ' ἑκταρ ἐρυθρόν.
 Αὐτὰρ ὃ πίνει καὶ ἥδε διάκτορος Ἀργεϊόωντος.
- 95 Αὐτὰρ ἔπει δέειπνε, καὶ ἥραϊ θυμὸν ἐδάδῃ,
 Καὶ τότε δὴ μιν ἔπεισιν ἀμειβόμενον περσέειπεν·
 Εἰρροτᾶς μὲ ἐλθόντα θεὰ θεόν; αὐτὰρ ἐγὼ τοῦ
 Νημερτέως τ' μῦθον ἐπισπῆτω· κέλευ γάρ.
 Ζεὺς ἤμ' ἠνώγε δειρ' ἐλθέμεν ἐκ ἐδελοντα.
- 100 Τίς δ' ἂν ἰκὼν τοσόνδε διαδραμὸν ἀλμυρὸν ὕδωρ,
 Ἀσπετον; εἰ δέ τις ἄγχι βροτῶν πόλιν οὔτε δεισιφ
 Ἰερά τε μέγ' αἰετ' ἐξαιτὺς ἐκατόμβας.
 Ἀλλὰ μάλ' ἔπος ἐστὶ Διὸς νόον αἰγιόχοιο
 Οὔτε παρέξ ἐλθεῖν ἄλλον θεόν, εὖ ἀλιῶσαι,
- 105 Φησὶ τοι ἄνδρα παρῖνα διζυρότατον ἄλλων
 Τῶν ἀνδρῶν οἱ ἄστυ περὶ Περίμνω μάχοντο
 Εὐχίετες, δεκάτω δ' πόλιν περσαντες ἔειπαι
 Οἴκαδ'· ἀτὰρ ἐν νόσῳ Ἀθηναίην ἀλίτεντο,
 Ἥ σφιν ἐπ' ὤρσ' ἀνέμων τε κακὸν καὶ κύματα μακρά.
- 110 Ἐνθ' ἄλλοι μιν πάντες ἀτέρδιον ἐδλοὶ ἱταῖροι,
 Τὸν δ' ἄρα δειρ' ἀνέμους τε φέρον καὶ κύμα πείλασεν,
 Τὸν νῦν σ' ἠνώγε ἀποπεμπέμεν ὃ, τι τάχιστα.
 Οὐ γάρ οἱ τῇδ' αἶσα φίλων ἀπο νόσφιν ὀλέσθαι,
 Ἀλλ' ὅτε οἱ μοῖρ' ἐστὶ φίλος τ' ἰδέειν, καὶ ἱκέσθαι
- 115 Οἶκον ἐς ὑψόροπον καὶ ἐν ἐς πατρίδα γαίαν.
 Ὡς φάτο· μῖψιν δ' Καλυψὶς δῖα θεῶν,
 Καὶ μιν φωνήσασ' ἔπεια πεισύντα περσυνῶδα,
 Σχέτλιοι ἐσσι θεοὶ, ζηλήμονες ἔξοχον ἄλλων,
 Οἱ τε θεαῖς ἀγάαδε παρ' ἀνδράσιν εὐνάζεσθαι
- 120 Ἀμφαδίην, ἥ τις τε φίλον ποίησεν ἀκούσθην.
 Ὡς μὲν ὅτ' Ὀρείων' ἔλεγο ῥοδόδακτυλ' Ἠώς,
 Τόρρε' οἱ ἠγάαδε θεοὶ ρεία ζώοντες,
 Ἔως μιν ἐν Ὀρτυγίῃ χρυσόθερον Ἄρταμις ἀγνὴ
 Οἷς ἀγανοῖς βελίεσσιν ἐποικισσύνῃ κατέπερνε.
- 125 Ὡς δ' ὅπ' Ἰασίανι εὐπλόκαμον Δημήτηρ,
 Ὡς θυμῷ εἴξασα, μίγν' εὐλότῃ καὶ εὐνῇ,
 Νειῶ ἐνὶ τριπόλῃ, εἰ δὲ δὴν πέν ἄστυς
 Ζεὺς, ὃς μιν κατέπερνε βαλὼν ἀργῇτι κεραυνῷ.
 Ὡς δ' αὖ νῦν μοι ἀγάαδε θεοὶ βροτὸν ἄνδρα παρῖνα·
- 130 Τὸν μὲν ἐγὼ ἰσάσασα περὶ τρέπῃ βεβαῶτα
 Οἶον· ἔπει οἱ νῆα δόην ἀργῇτι κεραυνῷ
 Ζεὺς ἔλσας ἐκίεσσε μέσῳ ἐνὶ οἴνοπι πόντῳ.
 Ἐνθ' ἄλλοι μὲν πάντες ἀτέρδιον ἐδλοὶ ἱταῖροι,
 Τὸν δ' ἄρα δειρ' ἀνέμους τε φέρον καὶ κύμα πείλασεν.
- 135 Τὸν μὲν ἐγὼ φίλόν τε καὶ ἔτρεφον, ἥδ' ἐρασκον

Si possum perficere, & si perficiendum est:

90

Sed sequere ulterius, ut tibi hospitalia munera apponam.

Sic locuta Dea apposuit mentem,
Ambrosia impletam: miscuitque nectar rubrum.

At ille bibebat & comedebat internuncius Argicida.

At postquam cœnavit, & exhilaravit animum cibo,

95

Et tum ipsam verbis excipiens allocutus est:

Interrogas me venientem Dea Deum? aut ego tibi
Vere sermonem enarrabo: jubes enim.

Jupiter me jussit huc ire invitum.

Quis enim volens tantam percurreret salsam aquam,

100

Immensam? neque ulla prope mortalium urbs qui Diis
Sacra faciunt & eximias hecatombas.

Sed nullo modo fas est Jovis mentem ægida habentis

Neque prætergredi alium Deum, neque irritam facere,

Ait tibi virum adesse ærumnosissimum præter cæteros

105

Eorum virorum qui circum urbem Priami pugnarunt

Novennio, decimo vero urbem depopulati abiverunt

Domum: at in reditu Palladem offenderunt,

Quæ ipsis excitavit ventumque malum & fluctus ingentes.

Ibi alii quidem omnes perierunt boni socii,

110

Hunc vero huc ventusque ferens & fluctus appulit,

Hunc nunc te jubet dimittere quam celerrime.

Non enim ei hic fatale est ab amicis seorsum perire,

Sed adhuc ei fatale est amicosque videre, & pervenire
Domum in excelsam, & suam in patriam terram.

115

Sic ait, exhorruit vero Calypso præstantissima Dea,

Et ipsam compellans voce, verba velocia dixit:

Improbi estis Dii, invidi præ aliis,

Qui Deabus invidetis cum viris dormire

Palam, si qua charum sibi conciliavit maritum.

120

Sic quidem cum Orionem cepit rosea digitos Aurora,

Tamdiu illi invidebatis Dii facile viventes,

Donec ipsum in Ortygia aurea sella utens Diana casta

Suis mitibus sagittis aggrediens occidit:

Sic etiam quando Jasoni cirtata Ceres,

125

Suo animo cedens, commixta est amore & concubitu,

Novali in tertiato: neque diu erat ignarus

Jupiter, qui ipsum occidit feriens corusco fulmine.

Sic rursum nunc mihi invidetis Dii mortalem virum adesse,

Illum quidem ego servavi circum carinam sese versantem

130

Solum: quoniam illi navem celerem corusco fulmine

Jupiter feriens diffidit medio in nigro ponto.

Tum alii quidem omnes perierunt boni socii,

Hunc vero huc ventusque ferens & fluctus adegit.

Eum ego amice excepi & pavi, atque dicebam

135

- Θήσιν ἀθάνατον κ' ἀγήραον ἥματα πάντα.
 Ἄλλ' ἔπει ἔπως ἐστὶ Διὸς νόον αἰγιόχοιο
 Οὔτε παρέξ ἐλθεῖν ἄλλον θεόν, ἐδ' ἀλιῶσαι,
 Ἐρρέτω, εἰ μιν κύνῃ ἐποτρύνῃ κ' ἀνάγῃ
 140 Πόντον ἐπ' ἀτρέγετον· πέμψω δέ μιν ἐπὶ ἔργῳ.
 Οὐ γάρ μοι πάρα νῆες ἐπηρετμοὶ κ' ἐταῖροι,
 Οἳ κέν μιν πέμπουσιν ἐπ' εὐρέα γαῖα θαλάσσης.
 Αὐτὰρ οἱ σφραγίσαντες ὑποθήτομαι, ἐδ' ἐπικεύσω,
 Ὡς κε μάλ' ἀσκηδὴς ἦν πατρίδα γαίαν ἱκνῆαι.
 145 Τὸν δ' αὖτε σφραγίσαντες διάκτορ' Ἀργεϊφόντης,
 Οὔτω νῦν λυγρόταπτε, Διὸς δ' ἐσποπίζεο μῆνιν,
 Μήπως τοι μετόπισθε κοτεσσάμεν' ἁλεπῆν.
 Ὡς ἄρα φωνήσας ἀπέβη κρατὺς Ἀργεϊφόντης·
 Ἡ δ' ἐπ' Ὀδυσῆα μεγαλήτορα σότῃα νόμῳ
 150 ἦν, ἐπεὶ δὴ Ζηνὸς ἐπέκλυεν ἀγγελία.
 Τὸν δ' ἄρ' ἐπ' ἀκτὴς εὖρε καθήμενον· ἐδ' ὅτε ὅσα
 Δακρυόφιν τέροντο· κατεΐβετο ᾧ γλυκὺς αἶων
 Νόσον ὀδυρομένη, ἐπεὶ ἐκέτι ἦιδαν νόμῳ.
 Ἀμ' ἦτοι νύκτας μὲν ἰαύεσκεν κ' ἀνάγκη
 155 Ἐν σπείῃ γλαυροῖσι παρ' ἑκ' ἐθέλων ἐθέλει·
 Ἥματα δ' ἐν πᾶσι κ' ἠϊόνασι καθίζων,
 Δακρυοῖσι κ' σοναχῆσι κ' ἄλγεσι θυμὸν ἐρέχων,
 Πόντον ἐπ' ἀτρέγετον διεκίσκετο, δάκρυα λείβων.
 Ἀλλ' ὅτ' ἰσαμένη σφραγίσαντες δῖα θεῶν,
 160 Κάμμορε, μή μοι ἐτ' ἐνθάδ' ὀδύρεο, μὲν τοι αἶων
 Φθινέτω· ἦδη γάρ σε μάλα σφραγίσας λυγρόταπτε.
 Ἀμ' ἄγε, δεῦρα μακρὰ ταμῶν, ἀρμόξεο χαλκῷ
 Εὐρείῃ χεῖρῃ, αἶψα ἱκνῆαι πῆξαι ἐπ' αὐτῇ
 Τῇ δ', ὥς σε φέρουσιν ἐπ' ἡεροειδέα πόντον.
 165 Αὐτὰρ ἐγὼ σῖτον κ' ὕδωρ κ' οἶνον ἱερύρεον
 Ἐνθάτω μῦροισι, ἃ κέν λιμὸν ἐρύκοι.
 Εἰματά τ' ἀμφοῖσιν· πέμψω δέ τοι ἔργον ὀπιόεν,
 Ὡς κε μάλ' ἀσκηδὴς σὴν πατρίδα γαίαν ἱκνῆαι,
 Αἴκε θεὸν γ' ἐθέλωσι τοὶ ἔχοντες εὐρὺν ἔχασιν,
 170 Οἳ μιν φέρτεροι εἴσι νοῆσά τε κελύα τε.
 Ὡς φάτο· ῥήσεν ᾧ πολύτλας δῖος Ὀδυσσεύς,
 Καὶ μιν φωνήσας ἑταῖρα πτερύοντα προσήδα,
 Ἀλλό τι δὴ σὺ θεῶν τόδ' ἐμὲ μῆδαι, ἐδ' ἐπὶ πομπῇ.
 Ἡ με κίεα χεῖρ' ἀνέχον μέγα λαῖμα θαλάσσης,
 175 λυγρὸν τ' ἀργαλέον τε· τὸ δ' ἐπὶ ἐπὶ νῆες ἴσαι
 Πρύποροι πέτρων, ἀγαλλόμεναι Διὸς ἔργῳ.
 Οὐδ' ἂν ἔργον αἰέκτι σέθεν χεῖρας ἐπιβαῖν,
 Ἐ μὴ μοι τλαῖν γε θεῶν μέγαν ὄρκον ὀμόσαι,
 Μή μοι αὐτῷ πῆμα κακὸν βεβρυμένον ἄλλο.
 180 Ὡς φάτο· μείδον ᾧ Καλυψὼ δῖα θεῶν,
 Χερὶ τέ μιν κατέρειξεν, ἐπ' αὖ τ' ἔρατ', ἐκ τ' ὀνόμαζεν·

Me facturam enim immortalem & expertem senii diebus omnibus :
Verum quandoquidem nullo pacto fas est Jovis mentem ægiochi
Nec prætergredi alium Deum , neque irritam facere ,
Valeat , si cum ille impellit & ire jubet

Pontum per irrequietum , dimisero vero ipsum nunquam ego. 140
Non enim mihi præsto sunt naves remigisque socii
Qui ipsum deducant per lata dorsa maris.

Ast ei' lubens consulam , neque celabo ,
Ut plane incolumis suam in patriam terram perveniat.

Hanc rursus allocutus est internuncius Argicida , 141
Sic nunc dimitte , Jovisque respice iram ,
Ne fortassis tibi in posterum iratus succenseat.

Sic locutus abiit fortis Mercurius :
Ipsa vero ad Ulysses magnanimum veneranda Nympha
Ibat , postquam Jovis audierat mandata. 142

Illum autem in littore invenit sedentem : neque unquam oculi
A lacrymis siccabantur : consumebaturque dulcis ætas
Reditum desenti , quoniam non amplius placebat Nyn pha.
*Enim vero nocte quidem dormiebat etiam *causus* necessitate*
In speluncis cavis apud nolens volentem : 143

Per dies vero in petris & litonibus sedens ,
Lacrymis & gemitibus & doloribus animum macerans ,
Pontum in irrequietum prospiciet at , lacrymas stillans
Prope autem ætans allocuta est præstantissima Dearum :

Infelix , ne mihi amplius hic ejules , neve ætas tibi 144
Consumatur : jam enim te perquam lubens dimittam.
Sed age , ligna longa cædens compinge ære
Latam ratem , atque tabulata fige super eam
Sublime , ut te ferat per obscurum pontum.

Porro ego panem & aquam & vinum rubrum 145
Imponam desiderio conveniens , quæ tibi famam arceant ,
Vestesque induam : mittamque tibi ventum à tergo ,
Ut plane incolumis tuam in patriam terram pervenias ,
Si modo Dii utique voluerint qui cælum amplum habitant ,
Qui me potiores sunt in cognoscendoque judicandoque. 146

Sic ait , exhorruit autem patiens nobilis Ulysses ,
Et ipsam allocutus verba volucra dixit :

Alius quid omnino tu Dea hoc moliris , ne utiquam dimissionem ,
Quæ me jubes rate trajicere ingentes undas maris ,
Horrendas difficilesque : quas neque naves æquales 147
Veloces trajiciunt , gaudentes Jovis vento.
Non ego te invita ratem conscenderim ,
Nisi mihi digneris Dea magnum jusjurandum jurare ,
Nullum mihi ipsi damnum malum struatur aliud.

Sic ait , risit vero Calypso præstantissima Dearum , 148
Manuque ipsum demulxit , verbumque dixit , & compellavit :

Odyssea.

K

- Η δὲ δὴ ἀλιτρός γ' ἐσσι, καὶ ἐκ ἀπωρόλια εὐδώς;
 Οἷον δὴ τ' μύθον ἐπεξεχάλης ἀγορεύσας.
 Ἴσῃ νῦν τόδε γαῖα καὶ ἐσχάτος εὐρύς ὑπέρθεν,
 185 Καὶ τὸ κατειδυρόν Στυγὸς ὕδαρ, (ἔστι μέγιστος)
 Ὅρα δὲ διυρότατος τε πῶλες μακάρεσσι θεοῖσι)
 Μήτι τοι αὐτὰς πῆμα κακὸν βελευσέμεν ἄλλο.
 Ἀλλὰ τὰ μὲν τοῖσιν καὶ φράσσομαι, ἄσ' ἂν ἐμοὶ περ
 Αὐτῇ μηδοίμην ὅτε με χρεῖα πόσον ἴκοι.
 190 Καὶ γὰρ ἐμοὶ νύ τ' ἐστὶν ἐναίσιμ' ἔσθ' ἐμοὶ αὐτῇ
 Θυμὸς ἐνὶ στήθεσσι σιδήρεος, ἀλλ' ἐλεήμων.
 Ὡς ἄρα φωνήσας ἠγήτατα δῖα θεῶν
 Καρπαλίμως· ὁ δ' ἐπύτα μὲν ἰχθία βαίνει θεοῖο.
 Ἴξον δ' ὁ σπῆν γλαυροῦν θεὸς ἠδὲ καὶ ἀνὴρ.
 195 Καὶ ῥ' ὁ μὲν ἔνθα κἀδίζειν ἐπὶ θρόνῳ ἔνθεν ἀνέστη
 Ἑμείας· νύμην δ' ἐπὶ τῇ πάρα παῖσαν ἰδωδὴν,
 Ἴδων καὶ πίνειν, οἷα βροτοὶ ἄνδρες ἔδουσιν.
 Αὐτὴ δ' ἀντίον ἴξεν Ὀδυσσῆος θεοῖο,
 Τῇ δ' ὡς παρ' ἀμφοτέρῃν δμῶα καὶ νέκταρ ἔδθηκαν.
 200 Οἱ δ' ἐπ' οὐτιάδ' ἵτοῖμα προκείμενα χεῖρας ἱάλλον.
 Αὐτὰρ ἐπεὶ τάρπησαν ἰδὲ τὴν ἠδὲ ποτιτῆ,·
 Τοῖς ἄρα μύθων ἔρχετο Καλυψὶς δῖα θεῶν,
 Διογενὲς Λαερτιάδην πολυμήχαν' Ὀδυσσεύ,
 Οὕτω δὲ οἰκόνδε εἰλην ἐς πατρίδα γαῖαν
 205 Αὐτίκα νῦν ἰδέσθης ἵεναι; σὺ δ' ἤ χαῖρε καὶ ἔμπες.
 Εἴ γε μὲν εἰδέης σῆσι φρεσὶν ὅσα ται αἶσα
 Κῆδ' ἀναπλήσας πρὲν πατρίδα γαῖαν ἱκέσθαι,
 Ἐξέσθ' αὖθις μῦθον σὺν ἐμοὶ τόδε δῶμα φυλάσσας,
 Ἀθάνατος τ' εἰς· ἱμερόμηνος περ ἰδέσθαι
 210 Σὺν ἀλοχῶν, τῆς αἰὲν εἰλδεῖα ἥματα πάντα.
 Οὐ μὲν ὅν κείνης γε χερσὶν εὐχομαι εἶναι,
 Οὐδέ τις, ἔσθ' ὅτιν. ἐπεὶ ἔπος ἔσθ' ἔοικε
 Θιπτάς ἀθανάτῃσι δέμας καὶ εἶδ' ἐρέξεν.
 Τὴν δ' ἀπαμειβόμενος προσέειπε πολυμήτις Ὀδυσσεύς·
 215 Πότνια θεῶν, μή μοι τόδε χάρις· οἶδα καὶ αὐτός
 Πάντα μάλ' ἔνεκα σέο περὶ φρεσὶν Πηνελόπεια
 Εἶδ' ἀκιδνοτέρη, μέγιστος τ', εἰς ἅντα ἰδέσθαι.
 (Ἢ μὲν γὰρ, βροτὸς ἐστὶ, σὺ δ' ἀθάνατος καὶ ἀγήροτος)
 Ἀλλὰ καὶ ὥς, ἐσέω καὶ ἐέλδομαι ἥματα πάντα
 220 Οἰκᾶδε τ' ἐλθέμεναι, καὶ νόστιμον ἡμᾶρ ἰδέσθαι.
 Εἰ δ' αὖ τις βραῖνσι θεῶν ἐνὶ οἴνοσι πόντων,
 Τλήσσομαι, ἐν στήθεσιν ἔχων ταλαπηνθέα θυμόν.
 Ἦ δὲ γὰρ μάλα πόλλ' ἔπαθον καὶ πόλλ' ἐμύνησα
 Κύμασι καὶ πολέμοιο μετὰ καὶ τόδε τοῖσι γενέσθω.
 225 Ὡς ἔφατ'. ἠέλιος δ' ἄρ' ἔδω καὶ ἐπὶ κνέρας ἔλθεν.
 Ἐδόντες δ' ἄρα τῶν μυχῶ σπῆνσι γλαυροῖο,
 Ἰεπέων φιλότητι παρ' ἀλλήλοισι μένοντες.

Profecto improbus es, & non incauta sciens:
Qualem jam hunc sermonem induxisti in animum proloqui.
Sciat nunc hoc terra & cœlum amplum superne,
Et ipsa subterlabens Stygis aqua, (quod maximum
Jusjurandum gravissimumque est beatis Diis)
Non ullum tibi ipsi damnum malum structuram aliud:
Sed ea quidem cogito & suadeo, quæcumque mihi ipsi
Utique suaderem si me necessitas tantopere urgeret.

185

Etenim mihi mens est æqua, neque mihi ipsi
Animus intra præcordia ferreus, sed misericors.

190

Sic locuta prævit præstantissima Dearum
Celeriter, ille deinde post vestigia ivit Deæ.
Pervenerunt autem ad speluncam cavam Dea atque vir:
Et ille quidem illic resedit in solio unde surrexerat
Mercurius: Nympha vero apposuit omnem cibum,
Ad edendum & bibendum, qualia mortales viri edunt:
Ipsa vero è regione sedit Ulyssis divini,
Huic vero ambrosiam ancillæ & nectar apposuerunt.
Ique ad fercula parata apposita manus extenderunt.
At postquam saturari sunt cibo & potu,
His sermones cœpit Calypso præstantissima Dea,

195

200

O inelyte Laërtiade versute Ulysses,
Siccine domum charam in patriam terram
Protinus nunc vis proficisci? tu vero vale nihilominus.
Si quidem scires tua mente quantos tibi fatale est
Dolores implere, priusquam in patriam terram pervenias,
Tum certe hic manens una mecum hanc domum custodires,
Immortalisque fieres: quantumvis cupidus sis videndi
Tuam uxorem, cujus usque desiderio teneris dies omnes.
Non quidem certe illa inferiorem me aio esse
Nec corpore, neque statura: quandoquidem nequaquam decet
Mortales cum immortalibus corpore & forma certare.

205

210

Hanc respondens allocutus est versutus Ulysses:
Veneranda Dea, ne mihi ob hoc succenseas, scio enim ipse
Omnia plane quod te prudens Penelope
Forma deterior est, magnitudineque, coram aspectu.
(Illa enim mortalis est, tu vero immortalis & senii expers)
Sed etiam sic volo & desidero diebus omnibus
Domumque redire, & reditus diem videre.
Quod si quispiam sævierit Deorum in nigro ponto,
Patiar, in pectore habens patientem ætumnatum animum.
Jam enim perquam multa passus sum & multa laboravi
Fluctibus & bello: post illa hoc quoque fiat.

215

220

225

Sic ait, Sol autem occidit & tenebræ advenerunt:
Venientes autem hi in secessum speluncæ cavæ,
Oblectati sunt amore alter apud alterum manentes.

- Ἦρ' ὃν κερμένια φάνη βοδὸ δάκτυλ' ἡὲς ,
 Αὐτίχ' ὁ μὲν χλαῖνάν τε χιτῶνά τε ἔνυτο Ὀδυσσεύς ,
 230 Αὐτὴ δ' ἀργύρεον φάρ' ἄμφω μέγα ἔνυτο νύμφη ,
 Λεπτὸν κ' χαερίεν , περὶ δ' ὥντην βάλετ' ἑξυῖ
 Καλὴν , χρυσείην· κεφαλῇ δ' ἐπέθηκε καλύπτρην·
 Καὶ τότε Ὀδυσσεὺς μεγαλήτορα μῆδετο πομπήν·
 Δῶκε μὲν οἱ περικλυτὸν μέγαν , ἀμύμον' ἐν παλάμῃσι ,
 235 Χάλκεον , ἀμροτέρωθεν ἀκαχλύφον· αὐτὰρ ἐν αὐτῷ
 Στελλεῖον περικαλλές , ἐλαῖνον , εὖ ἐναρπής·
 Δῶκε δ' ἔπειτα σκῆπτρον εὖζοον· ἔρχε δ' ὁδοῖο
 Νήσε' ἱσ' ἐχατῆς , ὅθι δένδρεα μακρὰ περὶ κηφ ,
 Κληῖδρην τ' , αἰγιόρος τ' , ἐλάτνι τ' ἦν κροτομήκης ,
 240 Ἀδρα πάλαι , περικύκλα , τὰ οἱ πλώοιεν ἐλατρώς·
 Αὐτὰρ ἐπειδὴ διῆξ' ὅθι δένδρεα μακρὰ περὶ κηφ ,
 Ἦ' μὲν ἔσθ' ὡς δῶμα Καλυψώ δῖα θεάων·
 Αὐτὰρ ὁ τάμνετο δῶκε· θεῶς δέ οἱ ἦντο ἔργον·
 Εἴκοσι δ' ἑκάλεσ' πάντα· περὶ κηφ δ' ἄρα χαλκῷ ,
 245 Εἶσε δ' ἐπισαμῶνος , κ' ἐπὶ σάδμῃν ἴδυνε·
 Τότερα δ' ἔνεκε τίτερεα Καλυψώ δῖα θεάων ,
 Τέτρηγν' δ' ἄρα πάντα , κ' ἤρμοσεν ἀλλήλοισι·
 Ἰόμοισι δ' ἄρα τήγε κ' ἀρμονίῃσιν ἄρην·
 Ὅσσον τίς τ' ἴδασθ' ἔκτος τορνώσεται ἀνὴρ ,
 250 Φορτίδ' ἑυρείης , εὖ εἰδὼς τεκτοσύνασιν·
 Τόσσον ἱσ' εὐρείην χερσὶν περὶ σάτ' Ὀδυσσεύς·
 Ἰσέρα δ' εἶσας , ἀσχερῶν θαμῖσι θαμίνεσσι ,
 Πηλὴ , αὐτὰρ μακρῆσιν ἐπηχεῖν ἰδύνεσσι τελευτά·
 Ἐν δ' ἰσὸν ποίε' , κ' ἐπὶ κρονον ἀμύμον' αὐτῷ·
 255 Περὶ δ' ἄρα πεδάλιον ποιήσατο , ὅρ' ἰδύνεον
 Φεζέε δέ μιν ῥίσιον διαρκέες οἰσύνεσι ,
 Κύματ' εἴλαρ ἔμψ'· πολλὴν δ' ἐπεχεύατο ὕλην·
 Τότερα δ' ἑρπὶ ἔνεκε Καλυψώ δῖα θεάων ,
 Ἰσῖα ποιήσασθαι· ὁ δ' εὖ τεχνήσατο κ' τὰ·
 260 Ἐν δ' ὑπέρθεσ τε , κάλως τε , σῖδας τ' ἐνέδμησεν ἐν αὐτῷ·
 Μοχλοῖσιν δ' ἄρα τὴν γε κατέρυσεν εἰς ἄλλα δῖαν·
 Τέτρετον ἡμᾶρ ἦν , κ' τῷ τετέλεστο ἅπαντα·
 Τῷ δ' ἄρα πέμπτῳ πέμψ' ὁπὸ νήκε δῖα Καλυψώ ,
 Εἰματα τ' ἀμυρῖστα δυώδεκα , κ' λίσσασα·
 265 Ἐν δ' οἱ ἄσκον ἔθηκε δῖα μέλαινα οἶνιο
 Τὸν ἔτερον , ἔτερον δ' ὕδατ' ἄμφω μέγαν· ἐν δ' κ' ἦα
 Κερύκη , ἐν δέ οἱ ὅφα τίθη' μνησκία πολλά·
 Ὅθεν δ' ἐπερὶ κηφ ἀπώμονά τε λισσὸν τε·
 Γηθόσυν' δ' ἄρα πάντα· ἰσῖα δ' ἴσ' Ὀδυσσεύς·
 270 Αὐτὰρ ὁ πεδάλῳ ἰδύνετο τεχνήντας·
 Ἠλῶν'· ὅδε οἱ ὕπν' ἐπὶ βλεφάρουσιν ἔσπευτε
 Πλησιάδας τ' ἐσορῶντι κ' ὅφ' ἰδύντα βροάτην ,
 Ἀρκτοῖν δ' , ἦν κ' ἀμαζαὶ ἐπὶ κηφ καλῆσσι ,

Quando autem aëre genita apparuit rosea digitos aurora ,
 Continuo is quidem palliumque tunicamque induit Ulysses.
 Ipsa vero candidam stolam ingentem induit Nympha , 230
 Tenuem & gratiosam , zonamque circumposuit lumbis
 Pulchram , auream , capiti autem imposuit calanticam :
 Et tum tandem Ulyssi magnanimo molita est dimissionem :
 Dedit quidem primum ei securim magnam ,abilem in manus ,
 Ferream , utrinque acutam. Cæterum in ipsa 235
 Manubrium perpulchrum , oleaginum , fabrefactum :
 Dedit vero deinde asciam politam , duxque viæ erat
 Insulæ ad extremam oram , ubi arbores proceræ succreverunt ,
 Alnusque populæque , abiesque in cælum pertingens ,
 Aridæ pridem , siccæ , quæ ei navigarent leviter. 240
 Cæterum postquam ostendit ubi arbores longæ crevissent ,
 Rediit quidem ad domum Calypso præstantissima Dea :
 At ipse cædebat ligna : celeriterque ei perficiebatur opus.
 Viginti autem deiecit omnino : dolavitque ferro ,
 Levigavitque scite , & ad normam direxit : 245
 Interim autem attulit terebras Calypso præstantissima Dea ,
 Terebravit vero omnes , & composuit inter sese :
 Clavis autem ipsam & compagibus aptavit.
 Quanto tempore quis fundum navis fabricabit vis
 Onerariæ latæ , bene peritus fabrilium , 250
 Tanto latam ratem confecit Ulysses.
 Tabulata etiam erigens , coaptans densis staminibus ,
 Faciebat , cæterum longis asseribus perficiebat.
 Inferebat etiam malum , & antennas congruentes ei .
 Præterea gubernaculum fecit , ut dirigeret. 255
 Obspsit vero ipsam virgis undique salignis ,
 Rudium propugnaculum ut essent multamque ingessit materiam .
 Interea vero lintea attulit Calypso præstantissima Deorum ,
 Ad vela conficienda ; ille vero bene confecit & ista .
 Illigavit quoque funesque rudentesque pedesque in ipsa , 260
 Vestibus autem illam traxit in mare divinum .
 Quarta dies erat , & ei perfecta erant omnia :
 Quinta vero dimisit ab insula præstantissima Calypso ,
 Vestesque amiciens odoratas & lavans .
 Imposuit vero ei utrem Dea nigri vini . 265
 Alium , alium vero aquæ magnum : & viarica
 In peram , etiam ei obsonia imposuit desiderio convenientia multa .
 Ventum vero misit innocuumque tepidumque .
 Lætus vero vento extendit vela nobilis Ulysses :
 Cæterum ipse gubernaculo dirigebat artificiose 270
 Sedens : neque ei somnus in palpebras cadebat
 Pleiadesque contemplanti & sero occidentem Booten ,
 Ursamque , quam & currum cognomento vocant ,

- Η' τ' αὐτὲ εἴριται, καὶ τ' ὤρεϊνα δοκιμῇ.
 275 Οἷν δ' ἄμμοις ἐστὶ λοιστρῶν ἀκεανοῖο.
 Τὴν γὰρ δὲ μιν ἀνῶγε Καλυψὼ θία θεῶων
 Ποντοπορεύεσθαι ἐν ἀρείεσσιν χερσὶ ἔχοντα.
 Ἐκταδεκαίδεκα μὲν πλέεν ἡμάτα ποντοπορεύων,
 Ὀκτωκαιδεκάτῃ δ' ἐφάνη ὄρεα σκίεντα.
 280 Γαίης Φαιήκων, ἔστι τ' ἄρχισον πλέεν αὐτῶν.
 Εἶσατο δ' ὡς ὅτε ριγὸν ἐν κρηδίῃ πόντου.
 Τὸν δ' ἐξ Αἰθίοπων ἀνιὼν Ἐνσίχθων,
 Τηλέθην ἐκ Σολύμαν ὄρεων ἰδὼν· εἶσατο γάρ οἱ
 Πόντον ἐσιπλύνων. ὁ δ' ἔχασατο κρηδίῃ μάλλον.
 285 Κινῆσας ἦ καρὰ περὶ δὴ μυθήματα θυμὸν,
 Ὡς ἀπόποι, ἢ μάλα δὴ μετιβύλευσαν θεοὶ ἄλλωι.
 Ἄμφ' Ὀδυσῆϊ, ἐμπεῖο μετ' Αἰθίοπαςιν ἰόντῳ.
 Καὶ δὴ Φαιήκων γαίης χερσὶν, ἔνθα οἱ αἶτα
 Ἐκρυβέννυ μίγα πειρασὶ οἰζύνῳ ἢ μιν ἰκάνῃ.
 290 Ἀλλ' ἐτι μὲν μιν φημι ἄδην ἑλάναι κακότητῳ.
 Ὡς εἰπὼν, συναγὰν νεφέλας, ἐτάραξε ἦ πόντου.
 Χερσὶ τειλαίαν ἑλάν· πάσας δ' ὀρέθυνεν αἰέλας
 Παντοίων ἀνέμων· σὺν ἦ νεφέας κάλυψε
 Γαίαν ὅμῃ καὶ πόντον· ὀρερῇ δ' ἔρανόθεν νύξ.
 295 Σὺν δ' ἔθεός τε νότῳ· τ' ἔπειτα, ζευρὸς τε δυσαῆς.
 Καὶ βέρεος αἰθρηγενίτης, μέγα κῆμα κυλίνδων.
 Καὶ τότε Ὀδυσσεύς· λυτο γένατα καὶ φίλον ἦτορ·
 Ὁχθήσας δ' ἄρα εἶπε περὶ δὴ μεγαλήτορα θυμὸν,
 Ὡς μοι ἐγὼ δειλός, τί νύ μοι μῆνισα γένεται.
 300 Δεῖδω μὴ δὴ πάντα θεὰ νημερτῆα εἶπεν,
 Η' μ' ἔρατ' ἐν πόντῳ, πρὶν πατερίδα γαῖαν ἰδέσθαι.
 Ἄλγ' ἀναπλήσων· πάδες δὴ νῦν πάντα τελεῖται.
 Οἴωσι νεφέας περὶ σείειν· ἔρανον εὐρὺν
 Ζεὺς, ἐτάραξε ἦ πόντον, ἐσιπύρχυσι δ' αἰέλας.
 305 Παντοίων ἀνέμων· νῦν μοι σῶς αἰπὺς ὀλιθρῳ.
 Τεῖς μάκαρες Δαναοὶ καὶ τετράκις αἱ τότε ὄλοντο
 Τροίην ἐν ευρείῃ, χάριν Ἀτρεΐδῃσι φέροντες.
 Ὡς δὴ ἔγαν' ὄριλον θανείην καὶ σότῃμον ἐπισπείω.
 Ἥματι τῷ, ὅτε μοι πλεῖστοι χαλκήρεα δέσχα
 310 Τροῖας ἐπὶ ῥήμφαν περὶ Πηλεΐωνι θάοντι.
 Τῷ κ' ἔλαχον κτερίων, καὶ μιν κλέῳ ἔγαν' Ἀχαιοί.
 Νῦν δέ με λευγαλίῃ θαλάτῃ εἴμαρτο ἀλῶναι.
 Ὡς ἄρα μιν εἰπόντ' ἔλασεν μέγα κῆμα κατ' ἄκρης,
 Δεινὸν ἐπισταμένων, πρὶν ἦ χερσὶν ἐλέλιξεν.
 315 Ἔλκε δ' ὅτ' ἔλασεν αὐτὸς αἰὼς, πηδάλιον ἦ
 Ἐκ χερσὶν ἀνέλασε· μέσση δέ οἱ ἴσον ἔαζε
 Δεινὴ μισσηδρῶν ἀνέμων ἐλθῆσα θυέλλα.
 Τηλεῖ ἦ σπείρειν καὶ ἐπὶ κρημνὸν ἔμπροσθ' ὄντων.
 Τὸν δ' ἄρ' ἐπὶ βρυχά θύκε πάλιν χερσὶν, ἐπὶ δυαδῇ

Quæ ibidem vertitur, atque Orionem observat:

Sola vero expers est lavacrorum Oceani.

273

Hanc enim cum jussit Calypso præstantissima Dearum
Ponto navigare ad sinistram manum habentem.

Septemdecim quidem navigabat dies iter mari faciens:

Octodecima vero apparuerunt montes umbrosi

Terræ Phæacensium, qua proximum erat illi:

280

Apparuit autem veluti scutum in obscuro ponto.

Hunc vero ex Æthiopibus rediens potens Neptunus,

Procul ex Solymorum montibus vidit: apparuit enim ei

Pontum navigans, ille vero iratus est ex corde magis:

Quassans autem caput ad suum dixit animum:

485

Eheu, profecto jam consultarunt Dii aliter

De Ulyssæ, me apud Æthiopas absente:

Et jam Phæacensium terram prope, ubi ei fatum est

Effugere magnam metam ærumnarum quæ ipsum manent.

Sed adhuc quidem cum aio affatim agitaturum malis.

290

Sic fatus, collegit nubes, & turbavit pontum,

Manibus tridentem capiens: omnesque concitavit procellas

Omnium ventorum, nubibusque operuit

Terram simul & pontum, ruit autem è cælo nox.

Una Eurusque Notusque incidit, Zephyrusque vehemens,

295

Et Boreas serenus, ingentem fluxum provocans.

Et tunc Ulyssis soluta sunt genua & amicum cor:

Ingemiscens sane dixit ad suum magnanimum animum:

Heu me miserum, quid me tandem fiet.

Vereor ne omnia Dea vera dixerit,

300

Quæ medicebat in mari, priusquam ad patriam terram pervenirem.

Dolores impleturum esse: ea nempe nunc omnia perficiuntur.

Qualibus nubibus operuit cælum latum

Jupiter, turbavitque mare, irruunt vero procellæ

Omnium ventorum, nunc mihi præfens est gravis perniciēs.

305

Ter beati Danaï, & quater qui quondam perierunt

Troja in ampla, Atridis gratificantes:

Utinam ego mortuus fuissē & fatum obiissē

Die illo-quando mihi plurimi æratas hastas

Trojani injecerunt circa Atridem mortuum:

310

Tum sortitus essem parentalia, & meam gloriam celebrassent

Nunc me tristi morte fatale est perire.

(Achivi,

Sic ipsum locurum pepulit ingens fluxus à vertice,

Horrendum irruens, concussit autem ratem.

Longe vero à rate ipse excidit, clavumque

315

Ex manibus dimisit: medium autem malum ei fregit

Horrenda commixtorum ventorum irruens procella.

Longe autem velum & antenna incidit ponto.

Ipsumque sub-aqua detinuit longo tempore, neque potuit.

- 320 Αἴψα μάλ' ἀνχεθύνειν μεγάλα ὑπὸ κύματ' ὄρμης.
Εἴματα γάρ ῥ' ἱσάρονε τὰ οἱ πῶρ' ὀϊα Καλυψώ.
Ὅφ' ἔ δ' ῥ' ἀνίδν, σῶματ' δ' ἑξέπτυσεν ἄλμυρ
Πικρὴν, ἣ οἱ πολλὰ δ' ὀπὸ κρατὸς κελεύουσιν.
Ἄλ' ὅδ' ὥς χεῖρας ἐπελάττετο τειρόμενός περ,
325 Ἀλλὰ μεθορμηθεὶς ἐν κύμασιν, ἐλλάβετο αὐτῆς.
Ἐν μίᾳσθ' ἔ κἀδίξε, τέλ' θανίτῃ ἀλείνων.
Τὴν δ' ἐφόφ' ἰμέγα κύμα κατὰ ῥέον ἔνθα κ' ἔνθα.
Ὡς δ' ὅτ' ὀπαστὸς βορέης φορέσθιν ἀκάνθας
Ἄν πεδίον, σφυκινὰ δ' περὶ ἀλλήλοισιν ἔχοντα.
330 Ὡς τὴν ἀν' ἐλάγ' ἀνέμοι ῥέρον ἔνθα κ' ἔνθα.
Ἄλλοτε μὲν τε νότ' βορὴν περβάλλεσκε φέροντα,
Ἄλλοτε δ' αὐτ' εὐρ' ἑρπύρεα εἴξασκε διώκων.
Τὸν δ' ἰδὲν Κάδμω θυγατρὶ καλλίστῃσιν Ἰνὸ
Λευκώδῃ, ἣ περὶ μὲν ἔην βροτὸς αὐδήσασα,
335 Νῦν δ' ἄλως ἐν ἐλάγῃσι θιῶν ἑξέμμορε τιμῆς.
Ἡ' ῥ' Ὀδυσῆ' ἐλίσσεν ἀλώμενον, ἀλγέ ἔχοντα,
Αἰδυίῃ δ' εἰκυῖα ποτὶ ἀνεδύσατο λίμνης.
Ἴξε δ' ἐπὶ χεῖρας, σφυγδίσμῃ, εἴπε τε μῦθον,
Κέμμορε, τίπτε τοι ὧδε Ποσειδάων ἐνοσίχθων
340 Ὀδύσσει' ἐκπάγλως, ὅτι τοι κακὰ πολλὰ ρυτιύψ;
Οἱ μὲν δὴ σε καταρδίσι μάλ' αὖ περ μωραίνων.
Ἀλλὰ μάλ' ὧδ' ἔρξα, (δοκίμῃς δέ μοι ἐκ ἀπινύσσων)
Εἴματα ταῦτ' ὀποδύς, χεῖδιν ἀνέμοισι φέροντα
Κάλλιπ'· ἀτὰρ χεῖρας νείων, ἐπιμαίεω νόσῃ
345 Γαίης Φαιήκων, ὅθι τοι μοῖρ' ἔφ' ἀλύξαι.
Τῇ δ' ὅδε κρηδεῖνον ὑπὸ σένοιο τάνυσσας
Ἀμβροτον· ὧδ' ἐν τοι παθίειν δέ, καὶ δ' ὀλοπείδῃ.
Αὐτὰρ ἔπην χεῖρας ἐράφει καπνέριον,
Ἄψ' ὀποδυσάμεν' βαλίειν εἰς οἶνοπα πόντον,
350 Πολλὸν αὖ ἠπείρῃ, αὐτὸς δ' ἄπο νόσσοι τετραπύδῃ.
Ὡς ἄρα εἰρησάσα θιὰ κρηδεῖνον ἔδωκεν,
Αὐτὴ δ' ἄψ' εἰς πόντον ἑδύσατο κυμαίνοντα,
Αἰδυίῃ εἰκυῖα· μέλαν δέ ἑ κύμα κάλυψεν.
Αὐτὰρ ὁ μαρμυρεῖε πολύτλας δι' Ὀδυσσεύς,
355 Ὀχθήσας δ' ἄρα εἴπε περὶ δὴν μεγαλήτορα θυμόν.
Ὡ μοι ἔγω, μὴ τις μοι ὑπαινῇσι δολὴν ἄλλον
Ἀθάνατων, ὅτε με χεῖρας ὀποδύνῃ ἀνάγῃ.
Ἀλλὰ μάλ' ἔπω πείσομαι· ἐπεὶ ἕκασ' ὀφθαλμοῖσι
Γαῖαν ἔγ' ἰδὼν ἰδὼν ὅθι μοι εἴτο ρύξιμον (ἦ).
360 Ἀλλὰ μάλ' ὧδ' ἔρξα, δοκίμῃ δέ μοι (ἦ) ἀείσαν·
Ὅτ' ἂν μὲν κεν δέρεσθ' ἐν αἰμονήσῃν ἀρήν,
Τοῖσ' αὐτῇ μῦθῳ κ' τλήσομαι ἀλγέα πάσαν.
Αὐτὰρ ἔπην δὴ μοι χεῖδιν διὰ κύμα τιναΐξῃ,
Νέξομαι· ἐπεὶ ἔ μὲν τι πάρα φρονέσθαι ἀμεινον.
365 Ἔως ὁ ταῦθ' ὤρμαινε κατὰ ῥοιὰ κ' κατὰ θυμόν,

Cito adeo emergere magni sub fluctus impetu. 320
 Vestes enim gravabant quas illi præbuerat optima Calypso.
 Sero tandem emerſit, ex ore autem evomuit ſalſuginem
 Amaram, quæ ei copioſa ab capite deſſuebat.
 Sed neque ſic ratis oblitus eſt tamenſi afflictuſ,
 Sed impetu factu in fluctibus, apprehendit eam: 325
 In medio autem ſedit, ſinem mortis evitans:
 Hanc autem ferebat ingens fluctus per fluentia huc atque illuc.
 Ut cum autumnalis Boreas fert ſpinas
 Per campum, denſæ autem invicem hærent:
 Sic illam per mare venti ferebant huc atque illuc. 330
 Interdum quidem Notus Boreæ objecit ferendam,
 Interdum vero ruruſ Euræ Zephyro cedebat ut perſequeretur,
 Hunc autem vidit Cadmi filia pulchra talos Ino
 Leucothea, quæ ante quidem erat mortaliſ vocaliſ,
 Nunc vero maris in pelago Deorum ſortita erat honorem, 335
 Hæc Ulyſſem miſerata eſt vagabundum, dolores habentem,
 Mergoquæ adſimiliſ volatu emerſit è gurgite:
 Sed in autem in rate, multis claviſ munita, locutaque eſt:
 Infelix, quid tibi ſic Neptuneuſ terram concutiens
 Iratuſ eſt vehementer, quod tibi mala multa ſerit? 340
 Non tamen te perdet quantumvis inſaniens.
 Sed certe ſic fac, (videriſ enim mihi non inſipienſ eſſe).
 Veſteſ iſtaſ exuens, ratem ventiſ ferendam
 Relinque: cæterum manibuſ natauſ, quære redituſ
 In terra Phæaceuſum, ubi tibi fatale eſt eſſugere. 345
 Accipe autem hanc vittam & ſub pectore extendaſ
 Immortaleſ: nihil tibi periculi eſt te paſſurum aut periturum.
 At poſtquam manibuſ contigeriſ littuſ,
 Ruruſ exuens projice in nigrum pontuſ,
 Longe à littore, ipſe autem alio te convertaſ. 350
 Sic locuta Dea vittam dedit,
 Ipſa vero ruruſ in pontuſ ingreſſa eſt fluctuantem,
 Mergo adſimiliſ, niger vero ipſam fluctuſ obtegit.
 Cæterum ſollicituſ erat patienſ eximiuſ Ulyſſeſ,
 Ac ingemiſcens dixit ad ſuū magnanimuſ animuſ: 355
 Hei mihi, ne quiſ mihi texit dolum ruruſ
 Immortalium, quando me à rate diſcedere jubet.
 Sed omnino nondum parebo: quoniam longe oculiſ
 Terram ego vidi ubi mihi dixit eſſugiuſ eſſe:
 Sed omnino ſic faciam, videtur vero mihi eſſe optimuſ: 360
 Quandiu ſane ligna in compagiſ hærebunt,
 Tandiu hic manebo & ſuſtinebo doloreſ patienſ:
 At poſtquam mihi ratem fluctuſ diſperſerit,
 Natabo: quandoquidem nihil adeſt proſpectu meliuſ.
 Dum ille hæc cogitabat in mente & in animo, 365

- Ὅρσε δ' ἐπὶ μέγα κύμα Ποσειδάων ἐνοσίχθων,
 Δεινόν τ' ἀργαλέον τε κατρυγές· ἤλασε δ' αὐτόν.
 Ὡς δ' ἀνέμῳ ζαῖς ἦσαν θυμῶνα τιναΐη
 Καρφαλίαν, τὰ μὲν ἄρ τε διεσκέδασ' ἄλλυδις ἄλλη·
 370 Ὡς τῆς δέσποτα μακρὰ διεσκέδασ'· αὐτὰρ Ὀδυσσεύς
 Ἄμφ' ἐνὶ δούρατι βαίνει, κέληθ' ὡς ἵππον ἐλαύνων,
 Ἐμάτα δ' ἐξαπέδυσε τὰ οἱ πόρε θία Καλυψώ.
 Αὐτίκα ἢ κρ. δεινὸν ἰσὺς σερνοιο τάνυσεν·
 Αὐτὸς ἢ πρὸς αἰὲ κάππεσε χεῖρε πειτάσας,
 375 Νηχέμεναι μεμαώς· ἴδε ἢ κείν' ἐνοσίχθων,
 Κινήσας ἢ κέρη ποτι δὲ μυθήσατο θυμὸν,
 Οὕτω γὺν κακὰ πολλὰ παθὼν ἀλὼς κατὰ πόντον,
 Εἰσόνει ἀνδρόποισι διωτρίεσσι μιγείης·
 Ἄλλ' ὅδ' ὥς σε ἴολπα οὐόσασα κακότητῳ.
 380 Ὡς ἄρα φωνήσας, ἦμασιν καλλίτερ' ἵππος,
 Ἰκίτο δ' εἰς Αἰγὰς ὁδὸν οἱ κλυτὰ δῶματ' ἔασιν·
 Αὐτὰρ Ἀθηναίη κέρη Διὸς ἄλλ' ἐπέσεν.
 Ἦτοι πῶν ἄλλων ἀνέμων κατέδουσε κελεύθερ,
 Παύσασθαι δ' ἐκέλευσε καὶ εὐνηθῆναι ἅπαντας·
 385 Ὅρσε δ' ἐπὶ κραυγὴν βερίην, πρὸς ἢ κύματ' ἔαζεν,
 Ἔως ὅγε Φαιήεσσι εἰληπῆτμοισι μιγείη
 Διογενὴς Ὀδυσσεύς, θάνατον καὶ κηρὸς ἀλύξας,
 Ἐνθά δύο νύκτας δύο δ' ἡμέματα κύματι πηγά·
 Πλάζετο· πολλὰ ἢ οἱ κραδίη περὶπασσεν ὀλεθρον.
 390 Ἄλλ' ὅτε δὴ τέλειον ἦμαρ εὐπλόκαμῳ τέλεισ' ἦος,
 Καὶ τότε ἔπειτ' ἀνέμῳ μὲν ἐπαύσατο, ἠδὲ γαλήνῃ
 Ἐπλετο νηπιῖν· ὁ δ' ἄρα χεῖδ' ἐῖσιδε γαῖαν,
 Ὄξυ μάλα περὶδὼν, μέγα κ' ἰσὺς κύματ' ἀρθείς·
 Ὡς δ' ὅταν ἀσπάσιῳ βιοτῳ παίδεσι φανείη
 395 Πατρός, ὅς ἐν νύσῳ κείται κρατὶρ' ἀλγέα πάχων
 Ἀκρὸν τικτόμενῳ, συγχερὸς δὲ οἱ ἔχει δαίμων,
 Ἀσπασίην δ' ἄρα τὴν γε Διὸς κακότητῳ ἔλυσαν·
 Ὡς Ὀδυσσῆ' ἀσπασὲν ἵστατο γαῖα καὶ ὕλη·
 Νῆχε δ' ἐπειγόμενῳ ποσσὶν ἠπείρε ἐπιβήναι·
 400 Ἄλλ' ὅτε τόσους αἶπὺν ὄσον τε γέγονε βοήσας,
 Καὶ δὴ δέπον ἄνκοι ποτὶ σπιλάδεσσιν θαλάσσης·
 Ρόχθῃ γὰρ μέγα κύμα ποτὶ ξερὸν ἠπείροιο
 Διπὸν ἐριγόμενον, ἔλυτο ἢ πάνθ' ἀλὸς ἄχνη.
 Οὐ γὰρ ἴσαν λιμὲς πᾶν ὄχοι, ὅδ' ἐπὶ πηγά,
 405 Ἄλλ' αἰκτὰ περὶ ἦτες ἴσαν, σπιλάδες τε πάγοι τε·
 Καὶ τότε Ὀδυσσῆῳ λύτο γένατα καὶ πόλον ἦτορ,
 Ὀχθήσας δ' ἄρα εἶπε πρὸς δὲ μεγαλήτορα θυμὸν,
 Ὡ μὲν ἐπεὶ γαῖαν αἰλπία δῶκεν ἰδίῃ
 Ζεὺς, καὶ δὴ τόδε λαῖτμα διατμήξας ἐπέμπετα,
 410 Ἐκβάσις ἔσθ' ὅπως φαίνεθ' ἀλὸς ποιοῖο δύραζε.
 Ἐκτοσθεν μὲν γὰρ πάγου ὄξεις, ἀμφὶ δ' κύμα

Immisit ingentem fluctum Neptunus terræ quassator,
 Horrendumque molestumque sublime, impulitque ipsum.
 Ut cum ventus vehebementer spirans acervum dissipat
 Stipularum, quas quidem dissipat ultro citroque:
 Sic ipsius ligna longa dispersit. Porro Ulysses 370
 In unum lignum conscendit, desultorium veluti equum impellens,
 Vestesque exuit quas ei præbuerat optima Calypso.
 Statimque vittam sub pectus extendit:
 Ipse autem pronus in mare cecidit manus extendens,
 Natandi cupidus. Vidit vero potens Neptunus 375
 Quassansque caput ad suum locutus est animum:
 Sic nunc mala plurima passus erres per mare,
 Donec hominibus Jovis alumnis interis:
 Sed neque sic te spero vilipensurum malum.
 Sic locutus, impulit pulchros jubis equos, 380
 Venit autem ad Ægas ubi ei inclytæ domus sunt.
 At Pallas filia Jovis alia excogitavit:
 Illa quidem aliorum ventorum obstruxit vias,
 Quiescereque jussit & consopitos esse omnes.
 Excitavit autem velocem Boream, fluctusque fregit, 385
 Donec ipse Phæacensibus remigrandi studiosis misceretur.
 Inclytus Ulysses, mortem & fatum effugiens.
 Hic duas noctes duosque dies fluctu vasto
 Errabat: plurimum vero ei cor prævidebat perniciem.
 Sed quando jam tertiam diem pulchricoma adduxit aurora, 390
 Et tunc statim ventus quidem quievit, atque serenitas
 Erat tranquilla: ipse vero prope conspexit terram,
 Acute admodum prospiciens, & magno fluctu levatus.
 Ut cum jucunda valetudo filiis apparet
 Patris, qui in morbo decumbit validos dolores patiens, 395
 Diu contabescens, odiosus vero ei ingruit dæmon,
 Lubentem vero hunc Dii à morbo liberarunt:
 Sic Ulyssi grate apparuit terra & sylva:
 Natabat vero nitens pedibus litus ut conscenderet.
 Sed cum tantum abesset quantum auditur clamans, 400
 Et jam sonitum audivit ad scopulos maris.
 Murmurabat enim ingens fluctus ad aridam continentis
 Horrendum eructans, operuit autem omnia maris aspergo.
 Non enim erant navium portus capaces, neque secessus,
 Sed littora objecta erant, scopulique saxaque. 405
 Et tunc Ulyssi soluta sunt genua ejusque cor,
 Ingemiscens vero dixit ad suum magnanimum animum:
 Hei mihi, postquam terram insperatam dedit videre
 Jupiter, & jam has undas sulcans penetravi,
 Egressus nusquam apparet ex mari cano foras. 410
 Extra enim saxa acuta, circumque fluctus

- Βέβρυχεν ῥόδιον, λισσὴ δὲ ἀναδιδρυμὴ πόντον,
 Ἀσχιβαθὴς ἢ θαλάσσια· καὶ ἔπως ἐστὶ πόντιοι
 Στήθεσσι ἀμφοτέρωσι, καὶ ἐκφυγίην κακότητα,
 415 Μήπως μὲν ἰκθαίνοντα βάλλῃ λίθασιν ποτὶ πόντον
 Κύμα μὲν ἀρπάξαι, μελὴν δὲ μοι ἴστανται ὄρμη.
 Εἰ δέ τις ἐτι περὶ τούτου παραινέσμαι, ἢν περ ἱριέρο
 Ἥϊνας τε παρὰ πλῆγας λιμῆρας τε θαλάσσης,
 Δείδω μὴ μὲν ἐξαυτὶς ἀναρπάξασα θύελλα
 420 Πόντον ἑὸν ἰχθυόοντα φέρῃ βαρὶά σινάχοντα,
 Ἥ ἐτι μοι καὶ κατὰ ἐπιφάνειαν μέγα δαίμων
 Ἐξ αἰὸς, οὗ καὶ πολλὰ τρέφῃ κλυτὸς Ἀμυγδαίτη.
 Οἶδα γὰρ ὅς μοι ἰδωδυσσά κλυτὸς Ἑννοσίγαιος.
 Ἔως δὲ ταυτὶ ἄρμаницα κατὰ ὄρμη καὶ κατὰ θυμὸν,
 425 Τότερα δὲ μιν μέγα κύμα φέρειν τρηχίαν ἑὸν ἀντήν.
 Ἐνθὺ δὲ πόντος τε δρόμῳ, οὗτ' ἔστι ἀρχαῖον,
 Εἰ μὴ ἐπὶ ῥοῖσι θύει διαὶ γλαυκῶπις Ἀθήνη.
 Ἀμφοτέρωσι δὲ χερσὶν ἐπισυρῶμαι λάβε πόντος,
 Τῆς ἔχτο σινάχων, εἰς μέγα κύμα παρήλθε.
 430 Καὶ τὸ μὲν ὡς ὑπάλυξε· παλιρρόδιον δὲ μιν αὐτὴ
 Πλήξεν ἐπισυρῶν, τυλὲ δὲ μιν ἔμβαλε πόντος.
 Ὡς δὲ ὅτε σελύποδος θαλάμης ἐξαυτοῦ
 Περὶ κοτυληδόνειν πυκινὰ λαίλαγες ἔχονται
 Ὡς τὰ περὶ πόντος θροναῖον δὲ χερσὶν
 435 Ῥῖνοι ἀπιδρυθῆναι, τὴν δὲ μέγα κύμα κάλυψεν.
 Ἐνθα καὶ δὴ δύσιν ὑπὲρ μίσην ὄλητ' Ὀδυσσεύς,
 Εἰ μὴ ἐπιφροσύνη δῶκε γλαυκῶπις Ἀθήνη.
 Κύματ' ἐξαυτὸς τὰ τ' ἐριύγεται ἡπυρόνδε,
 Νῆχι παρὲς εἰς γαῖαν ὀρώμεν, εἴπε ἱριέρο
 440 Ἥϊνας τε παρὰ πλῆγας λιμῆρας τε θαλάσσης.
 Ἀλλ' ὅτε δὴ ποταμοῖο κατὰ στόμα παλλισσῶν
 Ἰλε ῖον, τῇ δὲ οἱ εἴσατο χάρις αἰεὶς,
 Λαίῃσι πόντος, καὶ ἐπὶ σέπας ἦν ἀνέμοιο.
 Ἐγὼ δὲ περὶ πόντον, καὶ εἴσατο ὃν κατὰ θυμὸν,
 445 Κλυδίτι ἀναξὺς ὅς τ' ἐστί· πολύλλης δὲ σ' ἰκάνω,
 Φεύγων ἐκ πόντοιο Ποσειδάων ἐνὶ πλάς.
 Αἰδοῖ μὲν τ' ἐστὶ καὶ ἀθανάτοισι θεοῖσιν
 Ἀνδρῶν ἰσὶς ἱκνέται ἀλῶμεν, ὡς καὶ ἐγὼ νῦν
 Σὸν τε ῥόον σά τε γέναι ἰκάνω πολλὰ μογήσας.
 450 Ἀλλ' ἐλέειμι ἀναξ, ἰκέτης δὲ τοι εὐχομαι ἔτι.
 Ὡς φάθ'· ὁ δὲ αὐτίκα παῦσεν ἰὸν ῥόον, ἔχε δὲ κύμα.
 Πρὸς δὲ οἱ πόντος γαλήνη· τὴν δὲ ἐσάωσεν
 Ἐς ποταμὸν προχάας· ὁ δὲ ἄρ' ἀμφοῖν γέναι ἔκαμψε.
 Χυῶν τε σιβαράς· ἀλλὰ γὰρ δέδμητο φίλον κῆρ.
 455 Ὡς δὲ χερσὶ πάντα· θαλάσσια δὲ κηκίς πολλή.
 Ἄν' ἑσπερὰ τε ῖνάς τε· ὁ δὲ ἄπνους καὶ ἀναυδός.
 Ποῖτ' ἐλπιέμεν, κάματ' δὲ μὴ αἰὼς ἰκάνει.

Fremis taucum, levisque eminet petra,
 Prope autem profundum mare: & nullo modo licet pedibus
 Consistere ambobus, & effugere malum,
 Ne fortasse me egredientem projiciat lubricam ad petram 415
 Fluctus magnus abripiens, vanus vero mihi erit conatus.
 Si vero adhuc ulterius natabo, si alicubi inveniam
 Littera depressa portusque maris,
 Vereor ne me rursus abripiens procella
 Pontum in piscosum ferat graviter gementem, 420
 Aut adhuc mihi etiam cetum immittat magnum Deus
 Ex mari, qualia multa nutrit inclyta Amphitrite.
 Novi enim quam mihi insensus sit inclytus Neptunus.
 Dum ille hoc deliberat in mente & in animo,
 Interea ipsum magnus æstus tulit ad asperum litus. 425
 Ibi sante cutis lacerata, simulque ossa contracta fuissent,
 Nisi in mentem indidisset Dæcæ cæsa Minerva:
 Ambabus vero manibus irruens apprehendit petram,
 Eique adhæsit ingemiscens, donec ingens fluctus præteriiit.
 Et hunc sic effugit: sed refluus ipsum rursus 430
 Percussit irruens, longe autem ipsum injecit ponto.
 Ut quando polypus ex cubili extrahitur
 Cavitatibus pedum crebri calculi adhærescunt:
 Sic hujus ad saxa fortibus à manibus.
 Cutis lacerata erat, eumque ingens fluctus obtexit. 435
 Ibi jam infelix præter fatum periisset Ulysses,
 Nisi prudentiam indidisset cæsa Minerva:
 Ex fluctu emergens qui eructantur ad continentem,
 Præternatabat in terram, spectans sicubi inveniret
 Littoraque depressa portusque maris. 440
 Sed quando certe fluvii ad ostia pulchri flui
 Pervenit natans, illic ei visus est locus optimus,
 Levis petris: & tectum erat à ventis:
 Agnovit autem profluentem, & vota fecit suo in animo:
 Audi Rex quisquis es: valde supplex autem ad te venio, 445
 Fugiens ex ponto Neptuni iras.
 Venerabilis quidem est etiam immortalibus Dîs
 Ex hominibus quicumque venit exrans, quemadmodum ego nunc
 Ad tuum fluentem tuaque genua accedo plurima passus:
 Sed miserere Rex, fateor tibi supplicem esse me. 450
 Sic ait. Ille vero continuo sedavit suum fluentem, continuitque
 Et ante eum fecit tranquillitatem: ipsumque servavit (fluctus)
 In fluvii ostia; ille vero utrumque genu contraxit
 Manusque fortis: mari enim afflicto suo corde erat.
 Tumebatque corpore toto: mare autem manabat copiosum 455
 Per osque narefque, illeque absque anhelitu & voce
 Jacebat debilis, lassitudo enim ipsum vehemens invaserat.

- Ἄλλ' ὅτε δὴ ῥ' ἄμπνυτο, καὶ ἐς φρένα θυμὸς ἀγέμεν,
 Καὶ τότε δὴ κινδύμον ὄππ' ἔο λῦσε θυοιο.
- 460 Καὶ τὸ μὲν ἐς ποταμὸν ἀλμυρύνετα μεδῶναι,
 Ἄψ δ' ἔρρεν μέγα κύμα κατὰ ῥέαν· αἴψα δ' ἄρ' Ἴνῃ
 Δίξατο χεῖροι εἰλήσιν. ὃ δ' ἐκ ποταμοῖο λιπαῖς
 Σχοῖνο ὑπεκλίνθη, κύσει δ' ἰδιδάρεθ' ἀρεσθ.
- Ἄλχθῆσας δ' ἄρα ὑπὲ πρὸς δι' μεγαλήτορα θυμὸν,
 465 Ὡ μοι ἔγω, τί πάθω, τί νῦν μοι κίρσις γένεται.
 Εἰ μὲν κ' ἐκ ποταμοῖο δυσκινδία νύκτα φυλάξω,
 Μὴ μ' ἄμυδις εἶβη τε κακὴ καὶ δῆλος ἔσσω
 Ἐξ ὀλυνπελὶς δαμάσθ' κικαρῶτα θυμὸν.
 Αὔρη δ' ἐκ ποταμοῖο ψυχρὴ σπῆξ' ἡδὲ πρὸς.
- 470 Εἰ δὲ κεν ἐς κλιτὺν ἀναβῶ καὶ δάσμοι ὕλην,
 Θάμνοισι ἐν σφυγμοῖσι καταδραῶ, εἰ μὲ μεδίῃ
 Ῥιζῶ καὶ κάματ', γλυκερὸς δὲ μοι ὕπν' ἐπέλθῃ·
 Δαίδα μὴ θυγατρὶν ἔλωρ καὶ κύμα γένωμαι.
 Ὡς ἄρα εἰ ἐρρήνεντι διάσαστο κινδύν' ἔτι.
- 475 Βῆ ῥ' ἡδὲν ἐς ὕλην· τὴν δ' ἰδὼν ὕδατ' ἔειπεν
 Ἐν περιρρινομένη, δ' αὖς δ' ἄρ' ὑπὸ λυθὶ δάμνε
 Ἐξομβάν' περυσσάτας· ὃ μὲν, φυλῆς, ὃ δ' ἐλαῖης.
 Τὸς μὲν ἄρ' ἔτ' ἀνέμων διὰ δ' μὲν ὕλην αἰόντων,
 Οὐδὲ ποτ' ἔτι καὶ αὐτὸν ἀκτίων ἔβαλλον.
- 480 Οὐτ' ὄμβρ' ἀπὸ πρὸς ἀπὸς διμπερές· ὥς ἄρα σιωπῇ
 Ἀλλήλοισιν ἔρυν ἱπαμειβαντο· ὥς ὅτ' Ὀδυσσεύς
 Δύσειτ'. ἄρα δ' ἐντὶν ἱπαμειβαντο χεῖροι εἰλήσιν
 Εὐρέαν. φύλων γὰρ ἐν χύσις ἥλθε πολλή,
 Ὅσων τ' ἢ δύο ἢ τρεῖς ἀνδρες ἔρυναν.
- 485 Ὡς ἡ χαμῆς· εἰ καὶ μέγα σπρ χαλεπαίνω.
 Τὴν μὲν ἰδὼν γῆθησε σωλύτλας δ' ἰδὼν Ὀδυσσεύς·
 Ἐν δ' ἄρα μίση λίκτο λαχύσιν δ' ἐπεχάματο φύλλω.
 Ὡς δ' ὅτε τις δαλὸν σπαδὴν ἐνέμνε μελαίνῃ,
 Ἀγρῷ ἔσ' ἰχθύος, φ' μὴ πάρα γύτονις ἄλλωι,
- 490 Σπέρμα φέρει σάξιν, ἵνα μὴ σπιδεν ἄλλοθεν αὖτοι·
 Ὡς Ὀδυσσεύς φύλλοισι καλύψατο. τὰ δ' ἄρ' Ἀθήνη
 Ἴππιν ἔσ' ὄμμασι χεῖρ', ἵνα μὴ σπαύσει τάχιστα
 Δυσπονέῃ καμάτου, φίλα βλήραρ ἀμειβαλῆται.

Τ' Η Ο' ΘΕΣΙΣ ΤΗ Σ Ο Δ Τ Σ Σ Ε Ύ Α Σ Ε. ΤΟΤ' Ο ΜΗΡΟΤ
 Ρ Α Ψ Ω Δ Ι Α Σ.

Αἰνῶ ἱππὶσιν ὅτις Νηυσικῆα τῇ Ἀλκίνο θυγατρὶ, κα-
 λυψαύτῃ τὴν ἰδίαν ἐπὶ ποταμὸν ἀγαγόντ' ὀλύνων
 περὶ τὴν αὐτὴν ἔτι γάμον, καὶ τὸ κελυθὸν αὐτῇ ἱπ-
 πῶι παρὰ μετὰ τῷ Διοκρίτῳ. ἀπὸ δ' αὐτῶν ὁ Ὀδυ-
 σσεύς ἐξυπνίσταται, καὶ διὰ τὴν Νηυσικῆαν, ἰδίαν καὶ τερρὴν
 αὐτῇ λαβὼν, ἱππὶν αὐτῇ ὡς τῇ φίλῃ.

Sed postquam respiravit, & ad præcordia animus coivit,
 Tum sane vittam à se solvit Deæ,
 Et ipsam ad fluvium in mare fluentem immisit, 460
 Retro autem ferebat iugens fluctus per flumen: statimque Ino
 Suscepit manibus suis, ille vero ex fluvio secedens
 In juncos recubuit, osculatusque est aliam tellurem.
 Atque ingemiscens dixit ad suum magnanimum animum:
 Heu mihi, quid me fiet, quid mihi denique restat. 465
 Si enim in fluvio gravem per noctem excubavero,
 Ne mihi simul primaque mala & sœmineus ros
 Ex imbecillitate conficiat afflictum animum.
 Aura autem ex fluvio frigida spirat matutino tempore.
 Si vero in altam conscendens & umbrosam sylvam, 470
 Arbutis in densis dormiero, si me sinat
 Frigus & lassitudo, jucundus autem mihi somnus obrepit,
 Vereor ne feris laceratio & præda fiam.
 Sic sane ei deliberanti visum est satius esse:
 Festinavit ire in sylvam: hanc autem prope aquam invenit 475
 In conspicuo loco, duo autem subiit arbuta
 Ex uno loco enata: alterum oleastri, alterum oleæ.
 Quæ nec ventorum perflat vis humidum spirantium,
 Neque unquam sol lucens radiis percussit:
 Neque imber penetravit penitus: sic sane densa 480
 Invicem creverant contiguae, quæ Ulysses
 Subiit, statimque cubile agcessit manibus suis
 Latum: foliorum enim erat copia affatim ingens,
 Quantumque duos aut tres viros tegetet
 Tempestate hiberna, etiamsi admodum sæviat. 485
 Illam quidem videns lætatus est patiens nobilis Ulysses:
 In medio autem procubuit, copiamque superingessit foliorum.
 Ut cum quispiam torrem cinere abscondit nigro,
 Agro in extimo, cui non adsunt vicini alii,
 Scire in ignis servans, ut ne qua aliunde incendat: 490
 Sic Ulysses foliis absconditus erat, cui Pallas
 Somnum in oculis fudit, ut ipsum quiescere faceret cito
 Ab difficili labore, charas palpebras regens.

ARGUMENTUM LIBRI VI. ODYSSEÆ
 HOMERII.

M Inerva adstans per somnium Nausicæ Alcinoi filia,
 jubet illam vestes ad flumen ferre lotum: instare enim
 ei nuptias. Illa jussa facit, deinde ludit cum ancillis. Au-
 diens autem ipsas Ulysses expergiscitur, & precatus Nausi-
 caam, vestemque & cibum ab ipsa accipiens, sequitur eam
 in urbem.

Ζῆτα ἃ Ναυσικάα κόμισ' ἐν Σχερίῃ Ὀδυσῆα.

- Ω "Σ ὁ μὲν ἔνθα κάθευδε πολύτλας δῖος Ὀδυσσεύς,
 "Γῆτορ καὶ καμάτω ἀρημνύσθ'· αὐτὰρ Ἀθήνη
 Βῆ ῥ' ἐς Φαιάκων ἀνδρῶν δῆμόν τε πόλιν τε·
 Οἱ περὶ μὲν ποτ' ἴναίον ἐν ἑυρυχόρῳ Ὑπερίῃ,
 5 Ἀρχὲ Κυκλάπων ἀνδρῶν ὑπερνηϊόωντων,
 Οἱ σέας οἰνίσκοτο, βίηρι δ' ἐρείτερι ἦσαν.
 Ἐνδὲν ἀναστήσας ἄγε Ναυσίδι, Διοειδῆς,
 Εἴσιν δ' ἐν Σχερίῃ ἱκὰς ἀνδρῶν ἀλκυσίων·
 Ἀρφί δ' αὖτε ἔλασε πόλιν, καὶ ἐδάματ' οἶκον,
 10 Καὶ νῆες ποίησε διῶν, καὶ ἐδάματ' ἀράς.
 Ἀλλ' ὁ μὲν ἤδη κηρὶ δαμνίς αἰδὸς δε βεβήκη·
 Ἀλκινόω δ' ἔτι τὸς ἦρχε, διῶν ἀπο μήδεια εἰδώς·
 Τὸ μὲν ἔδω φέρει δῶμα θεῶν γλαυκῶπις Ἀθήνη,
 Νόστον Ὀδυσῆϊ μεγαλήτορι κητιόωσα.
 15 Βῆ δ' ἱμῶ ἐς θάλαμον πολυδαίδαλον, ὃ ἐνὶ κέρῃ
 Κοιμάτ', ἀθανάτοισι ρυὴν καὶ εἶδ' ὁμοίῃ,
 Ναυσικάα θυγάτηρ μεγαλήτορος Ἀλκινόοιο·
 Παρ' ἣ δὴ δὴ ἀμφίπολοι χαρέτων ἀπο κάλλ' ἔχουσιν
 Σταθμοῖν ἑκάτερθι, δύραι δ' ἐπέκλειντο ραιναί.
 20 Ἡ δ' ἀνέμω ὡς ποτιῇ ἐπίστυτο δῖμνι κέρῃ.
 Στῆ δ' ἀρ' ὑπὲρ κεφαλῆς, καὶ μιν πρὸς μῦθον ἔειπεν,
 Εἰδὲ μὲν κέρῃ ναυσικλειτοῖο δύμαντ',
 Ἡ' οἱ ὀμφακίῃ μιν ἔην, κεχάριστο δ' θυμῷ·
 Τῇ μιν ἑσταμένη προσέειπε γλαυκῶπις Ἀθήνη,
 25 Ναυσικάα, τί νυ σ' ὦδε μεθήμενα γέινατο μήτηρ;
 Ἔμματα μὲν τοι κῆρυγ' ἀκηδέα σιγαλόεντα·
 Σοὶ δ' γάρ μ' ἔχουσιν ἑσιν, ἵνα χρὴ καλὰ μὲν αὐτῇ
 Ἐννύσῃ, τὰ δ' ἑτοίμοι παρὰ γαίῃ οἱ καὶ σ' ἄγονται.
 Ἐκ γάρ τοι τέτταν ράτις ἀνδρόπυος ἀναβάνη
 30 Ἐδλή· χαίρεισιν δ' πατὴρ καὶ πότνια μήτηρ·
 Ἀλλ' ἱμῶ πολυτίσας αἶμα' οἱ ραινομένηρι,
 Καὶ τοι ἐγὼ συνέειδ' αἶμα' ἔφομαι, ὄρεα τάχιστα
 Ἐντύσας· ἐπεὶ ἔτοι ἐπὶ δὴν παρδύνει ἑσπας·
 Ἦδη γάρ σε μινῶντα ἀρεσῆς κατὰ δῆμον
 35 Πάντων Φαιάκων, ὅθι τοι γέν' ἐστὶ καὶ αὐτῇ.
 Ἀλλ' αὔ' ἐπὶ τρυφῇ πατὴρα κλυτὸν ἠῶδι περ
 Ἠμιόνες καὶ ἀμαξαν ἱφιπλίσας, ἥ κεν ἀγχοὶ
 Ζῆσεσσι τε καὶ ἀπέλλας καὶ ἱήεα σιγαλόεντα.
 Καὶ δέ σοι ὦδ' αὐτῇ πολλοὶ κάλλιον ἢ πείδων
 40 Ἐρχόμεναι· πολλὸν γὰρ ἀπο πλουτοὶ εἴσι πόλιν.
 Ἡ μιν ἄρ' ὡς εἰπὼς ἀπέβη γλαυκῶπις Ἀθήνη
 Οὐλυμπόνει, ὅθι ρασὶ διῶν εἶδ' ἀσφαλὲς αἰεὶ
 Ἐμμέναι· ὅτ' ἀνέμοισι τινάσσεται, ὅτε ποτ' ἔμμεναι

. Z. Nausicaa excipit in Scheria Ulysses.

Sic quidem illic dormiebat pater noster Ulysses,
 Somno & lassitudine gravatus: ast Minerva
 Ibat ad Phæacensium virorum populumque urbemque:
 Qui antea quidem habitabant in spatioſa Hyperia,
 Prope Cyclopas viros insolentes,
 Qui eos infestabant, viribus enim potiores erant.
 Inde excitos illos duxit Naulithous Deo similis,
 Sedemque eis fixit in Scheria, procul ab hominibus ingeniosis:
 Circum vero murum duxit civitati, & domos ædificavit,
 Etiam templa fecit Deorum, & divisit agros.
 Sed hic jam fato domitus ad inferos descenderat:
 Alcinous vero tunc imperabat, à Diis consilia doctus:
 Ejus quidem perrexit ad domum Dea cæſia Minerva,
 Reditum Ulyſſi magnanimo moliens.
 Institit autem ire ad thalamum fabricatum, in quo puella
 Dormiebat, immortalibus indole & forma similis,
 Nausicaa filia magnanimi Alcinoi:
 Aderant duæ ancillæ à gratiis pulchritudinem habentes
 A postibus utrinque, fores vero admotæ erant splendidæ.
 Illa vero venti veluti flatus accessit ad cubilia puellæ.
 Stetitque supra caput, & ipsam sermone allocuta est,
 Similis sitæ excellentis nautæ Dymantis,
 Quæ ei æqualis quidem erat, grataque ex animo:
 Illam seipsam simulans allocuta est cæſia Minerva:
 Nausicaa, quid te sic omiſſam peperit mater?
 Vestes etenim tibi jacent neglectæ admirabiles:
 Tibique nuptiæ instant, ubi oportet pulchras teipsam
 Induere, talesque illis præbere qui te ducent.
 Etenim ex his fama apud homines it:
 Bona: gaudent vero pater & veneranda mater:
 Sed eamur toturæ simul cum aurora apparente,
 Et ego adjutrix simul sequar, ut celerrime
 Expediaris, quoniam non diu virgo eris:
 Jam enim te ambiunt optimi in populo
 Omnium Phæacensium, ubi tibi genus est etiam ipsi:
 Sed age jube patrem inclytum sub auroram
 Mulos & currum apparare, qui vehat
 Cingulaque & peplos & pallia admirabilia.
 Quippe tibi sic ipsi multo honestius est quam pedibus
 Ire: multum enim abſiunt labra ab urbe.
 Ipsa quidem sic locuta abiit cæſia Minerva
 Ad Olympum, ubi aiunt Deorum sedem tutam semper
 Esse: neque ventis committitur, neque unquam imbre:

- Διούται, ὅτε χιῶν ἐπιπλήματα· ἀλλὰ μάλ' αἶθρα
 45 Πίσωτατα ἀνέρελθ', λευκὴ δ' ἐπιδιδρυμῶν αἶθρα·
 Τῷ ἐνί τέρπονται μακάρες θεοὶ ἡμᾶτα πάντα·
 Ἐνθ' ἀπείκη γλαυκῶπις, ὅππῃ διαπύρεσθε κύρη.
 Αὐτίκα δ' ἡὸς ἤλθεν εὐδρονθ', ἢ μιν ἔγχετο
 Ναυσικλῆαν εὐαπειλον. ἄραρ δ' ἀπεθαύμασ' ὄνειρον.
 50 Βῆ δ' ἰένω δια δώμαβ', ἐν ἀγγύλῃσι τοιαῦται,
 Πατρὶ εἰλῶ κ' μητρὶ. κηχίσατο δ' ἔσθον ἔοντας·
 Ἡ μὲν ἔσθ' ἐχάρη ἥσο σὺν ἀμφιπόλοισι γυναιξίν·
 Ἠλάκτατα σφαρῶσ' ἀλιπόρουκα· τῷ δ' ὀδύραζε
 Ἐρχομένη ξυμβλήτο μετὰ πλεῖστές βασιλῆας
 55 Ἐς βυλὴν, ἵνα μιν κάλιον Φαίηκες ἀγαυοί.
 Ἡ δ' ἢ μάλ' αἶψα εἶσα φίλον πατὴρα παρέρειπε,
 Πάσπα φίλ' ἐκ ἀνδρὶ μοι ἐροπλίστας ἀπῆντο
 Ἐφ' ἡλῶν, εὐκυκλον; ἵνα κλυτὰ ἔμματα ἀγαυῶν
 Ἐς ποταμὸν πλυνέσσω, τὰ μοι περπατῶντα κῆται.
 60 Καὶ δέ σοι αὐτῷ ἴσικε μετὰ σφαιρῶσιν ἔοντι.
 Βυλᾶς βυλεῖν καδαρὰ χροὶ ἔμματα ἔχοντι·
 Πίντε δέ τοι εἰλῶ υἱὲς ἐνὶ μεγάροισι γοῦνάζειν,
 Οἱ δὲ ὀπνιόντες, τρεῖς δ' ἡϊδαὶ θαλάσσοντας·
 Οἱ δ' αἶψ' ἐδέλκεαι νύκτωρ ἔμματα ἔχοντες
 65 Ἐς χορὸν ἔρχεσθαι· τὰ δ' ἔμματα φρενὶ πάντα μέμνην.
 Ὡς ἔφατ'· αἰδέτο γὰρ θαλάσσης γάμον ἐξονομῆναι
 Πατρὶ φίλῳ· ὃ δ' ἢ πάντα τοῖς, κ' ἀμείβετο μῦθον·
 Οὐτέ τοι ἡμιόνων εθονία τίμῳ, ἀπὸ τῆς ἀλλῆς.
 Ἐχέτω ἀτὰρ τοι δῆμοις ἐροπλίστας ἀπῆντο
 70 Ἐφ' ἡλῶν, εὐκυκλον, ὑπερτέρῃ ἀραμύναν.
 Ὡς εἶπας, δῆμοισιν ἐκέλευτο· τοὶ δ' ἐπιδέοντο.
 Οἱ μὲν ἄρ' ἔκτες ἀμαξαν εὐσερχον ἡμιονόων
 Ὀπλῶν, ἡμιόνους δ' ὑπαγον, ζευξάν· δ' ἰὼ ἀπῆντο.
 Κύρη δ' ἐκ θαλάμοιο φέρον ἐσθῆτα φαινήν,
 75 Καὶ τὴν μὲν κατέθηκεν εὐξίσῳ ἑσθ' ἀπῆντο·
 Μητρὶ δ' ἐν κλισίῃ ἐτίθει μύροισι ἐσθῆτα,
 Παντοῖν, ἐν δ' ὕφα τίθει, ἐν δ' οἶνον ἔχουσα
 Ἄσκαδ' ἐν αἰγίῳ· (κύρη δ' ἐπιβόσση ἀπῆντο).
 Δάκε δ' χρυσὴν ἐν λευκῷ ὕλῳ ἔλαιον,
 80 Εἶως χυτλώσασατο σὺν ἀμφιπόλοισι γυναιξίν·
 Ἡ δ' ἐκάβην μάστιγα κ' ἠνία σιγαλόοντα,
 Μάστιξ δ' ἐλάμν' ἀναχὴ δ' ἦν ἡμιονόων.
 Αἱ δ' ἀμειβομένης παύοντο· φέρον δ' ἐσθῆτα κ' αὐτήν·
 Οὐκ οἶν· ἅμα τῆς κ' ἀμφιπόλοισι κῆν ἀλλῆαι.
 85 Αἱ δ' ὅτε δὴ ποταμῶσι ῥέον περιεκαλλέοντο,
 Ἐνθ' ὅππῃ πλυνοὶ ἔσαν ἐπικετανοί, πολλὴ δ' ὕδωρ.
 Καλὸν ὑπεκπερίει, μάλα περ ῥυτιόοντα καθέρεα·
 Ἐνθ' αἶψ' ἡμιόνους μὲν ὑπεκπερίευσαν ἀπῆντο,
 Καὶ τῶς μὲν εἶσαν ποταμῶν παρὰ διώοντα·

Rigatur, neque nix aspergitur: sed potius serenitas
 Volat absque nube, lucidusque circumfulget splendor: 41
 In quo delectantur beati Dii diebus omnibus:
 Huc abiit Pallas, postquam indicavit puellæ. (tabat
 Continuo aurora venit pulchro throno conspicua quæ ipsam exci-
 Nausicaam ornatam peplo, subitque admirata est somnium.
 Instat autem ire per domos, ut annuntiaret parentibus, 50
 Patri charo & matri, offendit autem intus cum essent:
 Illa quidem ad focum sedebat cum fervientibus mulieribus,
 Pensum versans purpureum: in ipsum autem foras
 Eredientem incidit ad inclytos Reges
 Ad consilium, quo ipsum vocabant Phæacenses generosi. 55
 Hæc valde prope stans charum patrem allocuta est:
 Pater charè, nonne mihi instrueres currum
 Excelsum, agilem rotis? ut pulchras vestes seram
 Ad flumen lotura, quæ mihi sordidatæ jacent.
 Etenim tibi ipsi convenit inter primores versanti. 60
 Consilia consulere pulchras corpori vestes habenti:
 Quinque autem tibi chari filii in regia sunt,
 Quorum duo in matrimonio, tres autem corlibes florentes,
 Hi semper volunt recens lotis vestibus indui
 Ad saltationem ire: quæ moræ menti omnia curæ sunt. 65
 Sic ait. Verebatur enim florentes nuptias nominare.
 Patri charo, ille vero omnia intelligebat, & respondit sermone:
 Neque tibi mulos invideo filia, neque quicquam aliud.
 I: ceterum tibi famuli apparabunt currum
 Altum, agilem rotis, contabulatione instructum. 70
 Sic locutus, servis præcepit: illi vero paruerunt.
 Illi quidem foris currum agilem rotis mulinum
 Instruebant, mulosque subegerunt, junxeruntque sub curru:
 Filia vero è thalamo ferebat vestem splendidam,
 Et eam quidem reposuit bene polito in curru: 75
 Mater vero in cista collocabat desiderio convenientem cibum,
 Multifarium, obsonia quoque imposuit, & vinum infudit
 Utre in caprino: (puella vero conscendit currum)
 Dedit etiam aurea in ampulla humidum oleum,
 Ut ungeretur cum ministris feminis. 80
 Illa vero cepit flagellum & habenas leves,
 Flagellavitque ut currerent: strepitus autem fiebat à mulis.
 Qui strenue contendebant, ferebantque vestem & ipsam,
 Non solam: simul cum illa ibant ancillæ aliæ.
 Quæ quando jam fluvii ad alveum pervenerunt, 85
 Ubi labra erant perennia, multaue aqua
 Pulchra profluebat, ad persordida purganda:
 Ibi illæ mulos quidem solverunt à curru,
 Et eos quidem egerunt fluvium propter vorticolum.

- 90 Τρώων ἀγροῖσι μέλισσά· τῶ δ' ἄσ' ἀσπίσιν·
 Εἴματα χερσὶν ἔλοντο, κ' ἱερῶν μέλαν ὕδωρ.
 Στείβον δ' ἐν βόθροισι θύας ἔχουσα περσέμεναι·
 Αὐτὰρ ἐπεὶ πλῆναι τε κἀθροῖαι τε ρύτα πάντα·
 Ἐξέης σπύταται παρὰ δ' ἴν' ἄλός, ἥχι μάλιστα
- 91 Λαίβας ποτὶ χερσὶν ὑποπλύνισκε δάκρυα,
 Αἰ δ' ἔ, λουσαμένη, κ' χειροσάμηναι λίπ' ἑλαιῶ.
 Διπτιον ἑσθ' ἔλοντο παρ' ὄχθῳσιν ποταμίου·
 Εἴματα δ' ἡλίοιο μῦθον περσέμεναι αὐγῇ.
 Αὐτὰρ ἐπεὶ οὔτε πάροθεν δμοῶν τε κ' αὐτῇ,
- 100 Σσαίῃ τῶ τ' ἄρ' ἱπαιζον δότ' κρήδεμνα βαλῦσαι.
 Τῷ δ' ἔ, Ναυσικάα λουκώλιν· ἤρχετο μολπήν.
 Οἷ δ' Ἄρτεμις ἦσι κατ' ἔρε· ἰοχταίε,
 Ἡ κατὰ Τηθύεσσιν περσέμεναι, ἢ Ἐρμάνθον,
 Τερπομένη πάροθεν κ' αὐγῇ ἑλάροισι,
- 105 Τῷ δ' ἔ, αἶμα νύμφαι κέρει διδὸς αἰγιόχοιο·
 Ἀγροῖοι παίζουσι· γένηθι δὲ τε φρίκα Ληϊῶ,
 Πασάων δ' ὑπὲρ ἥγε κέρη ἔχ' ἡδ' ἑτάροισι,
 Ρεῖα δ' ἀεργιότητι σέλιται, καλὰ δ' ἐπὶ πᾶσι.
 Ὡς ἄν' ἀμφοτέροισι μενέσσετε παρὰ δ' ἴν' ἄλός.
- 110 Ἀλλ' ὅτε δὴ ἄρ' ἔμελλε πάλιν εἰκόνδε νέεσθαι,
 Ζεύξασ' ἡμῶν, στυγνὰ τε εἴματα καλὰ,
 Ἐν' αὐτ' ἀλλ' ὄντο θεὰ γλαυκῶπις Ἀθήνη,
 Ὡς Ὀδυσσεὺς ἔχοντο, ἴδρι τ' ἐυόπιδά κέρη,
 Ἡ οἱ Φαίηκεσσι ἀνδρῶν σέλιον ἡγίσαντο.
- 115 Στραίον ἐπὶν' ἥρπ' μετ' ἀμείπολον βασιλῆα·
 Ἀμειπόλῃ μὲν ἄμαρτε, βαδίζῃ δ' ἔμπετος δῖη.
 Αἰ δ' ἐπὶ μακρῶν αὔσαν· ὁ δ' ἔχοντο δ' ἔ, Ὀδυσσεύς·
 Ἐξέρχοντο δ' ἀρμάνοι κατὰ ἐρίνα κ' κατὰ θυμόν,
 Ὡς μοι ἐγὼ, τίαν αὐτὸ βροτῶν ἐς γαῖαν ἰκάνει;
- 120 Ἡ δ' ἔ, ἔγ' ὕβρις τ' ἐπὶ αἰεὶ, ἡδ' ἐκαστος,
 Ἡ ἐπιόξενοι, καὶ σφ' ἴν' ἔ, ἐπὶ θεῶν;
 Ὡς με κεῖαν ἀμειπυθε δῖος αὐτῇ
 Νυμφῶν, αἰ ἔχου ὄραν αἰπυνά κάρηνα,
 Κοῦ σπῆας ποταμῶν, κ' αἰετὰ σπῆετα.
- 125 Ἡ δ' ἔ, ἔγ' ὕβρις τ' ἐπὶ αἰεὶ, ἡδ' ἐκαστος,
 Ἀλλ' αὔ' ἔγ' ἴδρι αὐτὸς ἀμειπυθε, ἡδ' ἰδριαν·
 Ὡς εἰπὼν θάμναι σπῆεσθον δ' ἔ, Ὀδυσσεύς·
 Ἐκ σπῆεσθον δ' ὕλης σπῆεσθον κλάσει χερσὶ σπῆεσθον
 Φύλασιν, αἰ ρύταιτο σπῆεσθον χερσὶ μῆδεα σπῆεσθον.
- 130 Βῆ δ' ἔ, ἔγ' ὕβρις τ' ἐπὶ αἰεὶ, ἡδ' ἐκαστος,
 Ὡς τ' ἔ, ἔγ' ὕβρις τ' ἐπὶ αἰεὶ, ἡδ' ἐκαστος,
 Δαίεται· αὐτὰρ ὁ βροτῶν ἐπὶ ἔχεται ἢ ὄντα.
 Ἡ μετ' ἀγροῖοις ἑλάροισι κέλεται· δὲ ἔ, γαστήρ
 Μῆλων σπῆεσθον κ' ἐς σπῆεσθον δόμον ἔλθει.
- 135 Ὡς Ὀδυσσεύς κέρει σπῆεσθον ἡγίσαντο.

Ut ederent gramen dulce instar mellis: ipsæ vero à curru
Vestēs manibus sumebant, & inferebant uigram aquam.
Calcabantque in serobibus celeriter cœramen proferentes.
At postquam lavaruntque purgaruntque sordes omnes,
Ex ordine explicuerunt ad litus maris, ubi pouissimum
Lapillos ad litus abluebat mare.

91

Illæ vero lotæ, & unctæ pingui oleo,
Prandium deinde sumpserunt ad ripas fluvii:
Vestēsque præstolabantur dum siccarentur splendore solis.
Cæterum postquam cibo saturatæ sunt ancillæque & ipsa,
Pila ludebant redimicula deponentes.

100

Illis Nausicaa pulchra ulnas incepit cantilenam.
Qualis autem Diana incedit per montem sagittis gaudens,
Aut per Taygetum arduum, aut Erymanthum,
Oblectans se capris & velocibus cervis,
Simul cum illa Nymphæ filia: Jovis Ægiochi
Agrestes ludunt: gaudet vero mente Latona,
Omnes vero ipsa capite supereminet atque fronte,

105

Facileque notabilis est, pulchræ vero omnes:
Sic illa inter ancillas excellebat virgo nondum domita.
Sed quando jam erat rursus domum reditura,
Jungens mulos, complicansque vestes pulchras,
Tum statim alia excogitavit Dea cæssa Minerva,
Ut Ulysses excitaretur, videretque pulchram oculos puellam,
Quæ illum ad Phœacensium virorum urbem duceret.

110

Pilam deinde jecit ad ancillam Regina:
Ab ancilla quidem erravit, profundum autem incidit in vorticem:
Illæ vero altè clamaverunt, & excitatus est divinus Ulysses:
Sedens autem cogitabat in mente & in animo:

115

Hei mihi, quorumnam hominum in terram deveni?
An sunt petulantes & agrestes, neque iusti,
An hospitales, & ipsis est mens Deum timens?
Ut me puellarum circumvenit forminea vox
Nympharum, quæ habitant montium summos vertices,
Et fontes fluviorum, & palustria loca herbosa:
An fortassis homines sum prope vocales?
Quin ego ipse experiar atque videbo.

120

125

Sic locutus arbutis clam egrediebatur divinus Ulysses.
Ex densa autem sylva ramum fregit manu crassa
Cum foliis, ut tegetet circa corpus genitalia viri.
Instittitque ire veluti leo montanus, viribus fidens,
Qui incedit pluviæ & ventos perpeffus, intusque ei oculi
Ardent: at is boves invadit aut oves,
Aut agrestiores cervas: jubet enim eum ventor
Pecudes tentaturum etiã in densam domum ire:
Ita Ulysses puellis pulchris comas erat se

130

135

- Μίξιδα, γυμνός περ ἰόν· χροὸ γδ ἴκται.
 Σμερδαλέῳ δ' αὐτοῖσι φάτη, κεκαυμένῳ ἄλμη·
 Τρέσσαι δ' ἄλλυδις ἄλλη ἴσα ἴσας περὶχόσας·
 Οἷν δ' Ἀλκινόεα θυγάτηρ μῆνη. τῇ γδ Ἀθήνη
- 140 Θάροῳ ἐπὶ φρεσὶ δῖα, κ' ἐκ δὲ εἴκετο γυῖον·
 Στῆ δ' ἀνταγομῆν. ὃ δ' ἐμεμήρεζεν Ὀδυσσεύς·
 Ἦ γένων λίσσεται λαβὼν ἐνὶ πίδα κέρην,
 Ἦ αὐτῶς ἐπέσται δόσσαδ' ἀμυλίοισι
 Λίσσεται, εἰ δείξει πόλιν, κ' ἔμματα δοῖν.
- 145 Ὡς ἄρα οἱ φρονέοντι δόσσατο κέρδιον (1)
 Λίσσεται ἐπέσται δόσσαδ' ἀμυλίοισι,
 Μὴ οἱ γένη λαβόντι χολώσασαιτο φρένα κέρη.
 Αὐτίκα μωλίοιεν κ' κερδαλέον φάτο μῦθον,
 Γενῶμαι σε ἀνέσσω. Διὸς γὰρ τις ἢ βροτὸς ἰαί.
- 150 Εἰ μὲν τις Διὸς ἑσσι τοῖς ἔχοντι εὐρὺν ἔχουσιν,
 Ἀρτέμιδι σε ἔσται Διὸς κέρη μέγαλον
 Εἶδος τε μέγας τε σὺν τ' ἀρχίστα ἴσχω·
 Εἰ δέ τις ἑσσι βροτῶν τοῖς ἐπὶ χθονὶ ναίτασσι,
 Τεισμομάκαρες μὲν σοὶ γε πατὴρ κ' πότνια μήτηρ,
- 155 Τεισμομάκαρες δ' ἐκστήντο· μάλα περ σείσει θυμὸς
 Αἶεν ἐν βροτῶνσιν ἰαίνεται εἴτεκα σέο,
 Λευαίντων τοιόνδε θάλλῃ χορὸν εἰσυχνηῦσαν.
 Κεῖν δ' αὖ περὶ κῆρ μακάτατ' ἔξοχον ἄλλων
 Ὡς κέ σ' ἰδόντοσι λείσας οἰκόνδ' ἀγάγεται.
- 160 Οὐ γὰρ περ τοιούτοι ἴδον βροτὸν ὀρθαλμοῖσιν,
 Οὐτ' αἰδρ', ὅτε γυναιῖκα σέβας μ' ἔχῃ εἰσερόντα.
 Δῖλω δὴ ποτε τοῖον Ἀπόλλων· παρὰ βαρμὰ
 Φοῖνι· νῖον ἔρῃ· ἀνερχόμενοι ἰόντα·
 (Ἥλθον γδ κλέϊσσι, πολλὰς δέ μοι ἔσπετο λαὸς
- 165 Τὴν ὁδὸν ἢ δὴ ἔμελλον ἔμοι κακὰ κῆδ' ἔσπειν)
 Ὡς δ' αὐτῶς κ' κίετο ἰδὼν, ἐπεδήπτα θυμῷ
 Δῖν' ἐπεὶ ἔπει τοιοῖ ἀνέλοθεν ἐκ ὄρου γαίης·
 Ὡς σέ γυναι ἀγαμέμνι τε τίθητά τε, δῖνδά τ' αἰτῶς
 Γένοιτο ἀφάδασι. χαλεπὸν δέ μοι πένθος ἰκάνη.
- 170 Χθίζος ἱμερόσφ' οὐχὸν ἤματι οἶνοπα πόντον,
 Τόσσα δέ μ' αἰεὶ κῆμα φόρ' ἀρεκτιᾷ τε δύμῳ
 Νάτω ἀπ' Ὀρυγίης· γυνὴ δ' ἐνθάδε κάββαλε δαίμων,
 Ὀερ' ἔτι περ κ' ἔμειν σάδα κακόν. ἢ γδ ὅσα
 Πυρσίδα· ἀλλ' ἔτι πολλὰ θεοὶ τέλεισι παροίδειν.
- 175 Ἀλλ' ἀνάσ' ἑταίρη. εἰ γδ κακὰ πολλὰ μογήσας
 Ἔς περρώτη ἰκλύνει· ἦν δ' ἄλλων ὅτινα οἶδα
 Ἀνδροσπῶν οἱ τίηδε πόλιν κ' γαίην ἔχουσιν.
 Ἄστυ δέ μοι δείξον, ὅπως δ' ἰακ· ἀντιβαλέσθαι,
 Εἰ τι περ εἴλωμα πατέρων ἔχει ἐνθάδ' ἴσα.
- 180 Σοὶ δ' θεοὶ τόσα δοῖεν ὅσα φρεσὶ σῇσι κληνῆας,
 Ἀνδρᾶς τε κ' οἰκῶν κ' ὁμοφροσύνην ἐπαύσειας,

Immixtus, nudus licet esset: necessitas enim urgebat.
 Horrendus autem ipsis apparuit, affictus sanguine:
 Diffuseruntque huc arque illuc per ripas promittentes:
 Sola tamen Alcinoi filia mansit, ei enim Pallas
 Audaciam in mente indiderat, & formidinem exemerat membris:
 Sterit autem opposita, sed ipse cogitabat Ulysses (143)
 An oraret genibus prehnis pulchræ oculos puellæ,
 An alioquin verbis longe stans blandis
 Precaretur, ut ostenderet urbem, & vestes daret.
 Sic igitur ei cogitanti visum est satius esse, 145
 Precari verbis eminus stantem blandis,
 Ne ei genua prehendenti irasceret mente puella.
 Protinus blandum & astutum dixit sermonem:
 Supplex te oro Regina, Deus utique quis aut mortalis es.
 Si quidem Deus es qui latum cælum incolunt, 150
 Ditanæ te ego Jovis filix magni
 Formaque magnitudineque, indoleque quam proxime comparo:
 Si vero aliquis es hominum qui super terram habitant,
 Ter beati tibi pater & veneranda mater,
 Ter beati fratres: valde nimirum ipsorum animas 155
 Usque lætitiis gessit tui gratia,
 Videntibus tale germen ad choream te euntem.
 Ille vero ex animo felicissimus præter cæteros
 Quicumque te dote gravis domum duxerit.
 Nondum enim talem vidi mortalem oculis, 160
 Neque virum, neque mulierem, admiratio me tenet aspicientem.
 In Delo equidem aliquando tale Apollinis juxta aram
 Palmæ recens germen succrescens vidi:
 (Veni enim illuc quoque, multus autem me comitabatur populus
 In ea profectio: quæ mihi erat malum damnum futura) 165
 Utque similiter illud conspeximus, obstupui animo
 Diu: quandoquidem nunquam tale succrevit lignum è terra:
 Sic te mulier admiror, obstupeo, & vereor nimis
 Genua prehendere, gravis enim me calamitas urget.
 Heri vigesimo effugi die nigrum pontum, 170
 Interea me usque fluctus ferebat & celeres procellæ
 Insula ab Ogygia: nunc vero me huc appulit Deus,
 Ut adhuc fortasse & hic patiar malum: non enim puto
 Quieturos, sed adhuc multa Dii patrabunt ante.
 Verum Regina miserere, te enim mala multa passus 175
 Ad primam veni: aliorum autem neminem novi
 Hominum qui hanc urbem & terram incolunt.
 Urbem mihi ostende, daque laceram vestem ad induendum.
 Si aliquod fortasse involucrum pannorum habebas huc veniens.
 Tibi vero Dii tanta dent quanta animo concupiscis, 180
 Maritum & familiam & concordiam præbeant

- Ἐδελὴν. ἔ μὲν γὰρ τῷ γε κρείσσον καὶ ἀρείον
 Ἦ ὅθ' ὁμοφρονέοντα τοῦματιν οἶκον ἔχοντο
 Ἀνὴρ ἠδὲ γυνή· πολλὰ ἀλγέα δυσωδέεσσι,
 185 Χάρματα δ' εὐμνήτῃσι· μάλιστ' ἐπ' ἔκλυον αὐτοί.
 Τὸν δ' αὖ Νηυσικάα λευκώλεν' ἀντίον νῦδα,
 Εὖν', ἐπεὶ ἔτε κακῷ ἔτ' ἄερον φοτὶ τοκάς,
 Ζεὺς δ' αὐτὸς νύμφ' ὄλβον Ὀλύμπῳ ἀνδρῶποισιν
 Ἐδλοῖς ἠδὲ κακοῖσιν. ὅπως ἰδέλῃσιν ἑκάστω·
 190 Καὶ σὺ σοὶ τὰδ' ἰδῶκε, σὲ δ' ἔχρη τετλάμεν ἔμπης.
 Νῦν δ' ἐπεὶ ἡμετέρην τι πόλιν ἢ γαίαν ἱκάμεν,
 Οὐτ' ἐν ἰδῆτ' διυήσια, ἔτε τευ ἄλλα
 Ὦν ἱπτοῖχ' ἱκέτην ταλαπείριον ἀντίασαντα.
 Ἄστυ δέ τοι δείξω, ἱρώ δέ τοι ἔνομα λαῶν,
 195 Φαίηκες μὲν τάνδε πόλιν ἢ γαίαν ἔχουσιν·
 Εἰμὶ δ' ἐγὼ θυγάτηρ μεγαλήτορ' Ἀλκινόοιο,
 Τῷ δ' ἐκ Φαίηκων ἔχεται κάρτ' τε βίη τε.
 Ἦ ῥά, ἢ ἀμφιπόλοισιν εὐπλοκάμοισι κέλευσε,
 Στήνέ μοι ἀμφίπολοι· πόσος φύγετε ρῶτα ἰδῶσαι;
 200 Ἦ μὴ σὺ τιτὰ δυσωδέων ράδ' ἔμμεναι ἀνδρῶν;
 Οὐκ ἰδὲ ἔτ' ἀνὴρ διεφθ' ῥεοτὸς, ὑδὲ γένετα,
 Ὅς κεν Φαίηκων ἀνδρῶν ἐς γαίαν ἱκταί
 Διότῃτα φέρων· μάλα γὰρ φίλοι ἀθανάταισιν.
 Οἰκτομένη δ' ἀπάνευθε πολυκλύσω ἐνὶ πόντῳ
 205 Ἐχάτοι, ὑδὲ τις ἄμμι βροτῶν ἐπιμίσχεται ἄλλῳ.
 Ἄλλ' ὅδε τις δύστην' ἀλαμνῷ ἐνθάδ' ἱκάνη·
 Τὸν νῦν χρὴ κομίσιν. περὶ γὰρ Διὸς εἰσὶν ἅπαντες
 Εἰνὸι τε πτωχοὶ τε. δούσι δ' ὀλίγη τε ζήλη τε.
 Ἀλλὰ δότ' ἀμφίπολοι ξείνω βροσὶν τε πόσιν τε·
 210 Λέσατε δ' ἐν ποταμῷ ὅθ' ἐπὶ σκίπας ἐς' ἀνέμοιο.
 Ὡς ἔραθ'. αἱ δ' ἴσαν τε ἢ ἀλλήλοισι κέλευσαν.
 Καθ' δ' ἄρ' Ὀδυσσῆ' ἴσαν ἐπὶ σκίπας, ὡς ἐκέλευσεν
 Νηυσικάα θυγάτηρ μεγαλήτορ' Ἀλκινόοιο·
 Πάρ δ' ἄρα οἱ ρᾶρὸς τε χιτῶνά τε ἔματ' ἰθύναν.
 215 Δῶκαν δ' οἱ χρυσὴν ἐν λευκῷ ὕδρῳ ἑλαϊον.
 Ἠνώγον δ' ἄρα μὴν λῶσαι ποταμοῖο ροῇσι.
 Δὴ ῥα τότε ἀμφιπόλοισι μετνύδα δῖῳ Ὀδυσσεύς,
 Ἀμφίπολοι σῆθ' ἔττω δῶπ' ὀφρῶν, ἔρ' ἐγὼ αὐτὸς
 Ἀλκην ὥμοισιν ὀπολέσσομαι, ἀμφὶ δ' ἑλαίῳ
 220 Κεῖσομαι. ἢ γὰρ διερὼν δῶπ' ἑρὸς ἐσὶν ἀλοιοῖ.
 Ἀντήν δ' ἐν ἄν' ἐγὼ γε λίσσομαι· αἰδέομαι γὰρ
 Γυμναῖσαι, κέρησιν εὐπλοκάμοισι μετελθῶν.
 Ὡς ἔραθ'. αἱ δ' ἀπάνευθεν ἴσαν, εἶπον δ' ἄρα καὶ ἡ.
 Λύτ' ὁ ἐκ ποταμῷ χερα νίζετο δῖῳ Ὀδυσσεύς
 225 Ἀλκην, ἢ οἱ νῶτα ἢ εὐρέας ἀμπεχεν ὤμους.
 Ἐκ κερᾶς δ' ἴσμηχεν ἄλδος χυθὼν ἀτρυγέτοιο.
 Αὐτὰρ ἐπιυδὴ σάπια λίσσατο ἢ λίω· ἄλυσεν,

Ἄμφι

Bonam : non enim hoc quicquam præstantius & melius
 Quam cum concordēs cōtūlis rem familiarem administrant
 Vir atque conjux : multi dolores malevolis ,
 Gaudia autem benevolis : maxime autem exaudiunt ipsi. 185

Hunc autem rursus Nausicaa ulnas candida allocuta :
 Hōspes , quandoquidem non ignavo nec stulto viro similis es ,
 Jūpter ipse distribuit felicitatem Olympius hominibus
 Bonis atque malis , prout voluerit unicuique :
 Et fortasse tibi isthæc dedit , te autem oportet pati tamen. 190
 Nunc postquam in nostram & terram & urbem venis ,
 Neque vestium indigebis , neque alterius alicujus rei
 Quæ decet supplicem multa expertum occurrentem.
 Urbem autem tibi ostendam , & dicam nomen populorum.
 Phæacenses hanc urbem & terram habitant : 195
 Sum autem ego filia magnanimi Alcinoi
 Cujus inter Phæacenses supereminet & imperium & potentia.

Dixit , & ancillis pulchricomis imperavit :
 Sistite mihi gradum ancillæ : quo fugitis virum conspicatæ ?
 An scilicet aliquem hostium putatis esse virorum ? 200
 Non est ille vir vivus homo , neque irascetur ,
 Qui Phæacensium in terram veniat
 Hostilia inferens : valde enim chari sunt Diis.
 Habitamus autem seorsum undoso in mari
 Extremi , neque aliquis nobiscum homo commercium habet aliis.
 Verum hic aliquis infelix errabundus huc venit : (205
 Quem nunc oportet curare , à Jove enim sunt omnes
 Hōspites & egeni , donum autem & exiguum gratum est.
 Quare date ancillæ hospiti cibum & potum :
 Et lavate in fluvio ubi tutela est à vento. 210

Sic ait. Illæ vero stabant & invicem adhortabantur.
 Ulyssēque collocarunt in tuto , quemadmodum jusserat
 Nausicaa filia magnanimi Alcinoi :
 Eique pallium & tunicam vestesque apposuerunt.
 Dederunt vero ei aurea in ampulla liquidum oleum. 215
 Jusseruntque ipsum lavare in fluvii fluente.
 Tunc cum ancillis locutus est divinus Ulysses :
 Ancillæ , state sic seorsim , ut ego ipse
 Salsuginem ab humeris abluam , circumque oleo
 Ungar , jam enim diu à corpore est unctio. 220
 Coram vero haud ego lavero : vereor enim
 Nudari , inter puellas cirratas versans.

Sic ait. Illæ vero secesserunt , narraruntque puellæ.
 At ipse ex flumine à corpore lavabat divinus Ulysses
 Salsuginem , quæ ei terga & latos tegebat humeros. 225
 A capite autem exterisit maris sordes indomiti.
 Cæterum postquam omnia lavit & oleo unxit ,

- Ἄμοι ἢ εἴματα ἔσθαι· ἂ οἱ πόρε παρθένη· ἀδμή·
 Τὸν μὲν Ἀθηναίη θῆκεν Διὸς ἐκγεγαυῖα
 230 Μειζονά τ' εἰσιδέναι κ' πάσσονα· καὶ ἢ κάρητ·
 Οὐλὰς ἦκε κόμας, βακινδίνω ἀνδρ' ὁμοίαις.
 Ὡς δ' ὅτε τις χρυσὸν περιχέυεται ἀργύρῳ ἀνὴρ
 Ἰδεε, ὃν Ἡραϊς· δίδαι κ' παλλὰς Ἀθήνη
 Τέχνην παντοίην, χαρίεντα ἢ ἔργα τελεῖ·
 235 Ὡς ἄρα τῷ κατέχει χάριν κεφαλῇ τε κ' ὤμοις.
 Ἐξείτ' ἐπιτ' ἀπάνευθε κίων ἐπὶ θύνα θαλάσσης·
 Κάλλει κ' χάρισι φίλων. θνήτο κ' κῆρ·
 Δή ῥα τότε ἀμφιπόλοισιν εὐπλοκάμοισι μετνύδα,
 Κλυτὴ μοι ἀμφίπολοι λευκώλοισι, ὅρα τι ἔπω·
 240 Οὐ πάντων αἰκνὴ θῶν οἱ Ὀλυμπον ἔχουσιν,
 Φαίηκισ' ὅδ' ἀνὴρ ἐπιμίσγεται ἀντιδίοισι.
 Πρώθεν μὲν γὰρ δὴ μοι αἰκέλι· δόατ' ἦ,
 Νῦν ἢ θείοισιν ἔοικε τοι ἕραιον εὐρὺν ἔχουσιν.
 Αἷ γὰρ ἔμοι τοῖος δὲ πόσις κεκλημμένος εἴη
 245 Ἐνθάδ' αἰετῶν, κ' οἱ ἄδου αὐτόθι μέμνην.
 Ἀλλὰ δὸτ' ἀμφιπόλοι ξείνη βροτοῖν τε πόσιν τε.
 Ὡς ἔραθ, αἰ δ' ἄρα τῆς μάλα μὲν κλύον, ἠδ' αἰθέοντες·
 Παρ δ' ἄρ' Ὀδυσσεὺς δῖοςαν βροτοῖν τε πόσιν τε.
 Ἦτοι οὐ πῶν κ' ἦδε πολύτλας δῖος Ὀδυσσεύς
 250 Ἀρπαγίως· θνήσθ' γὰρ ἰδὲν· ἦν ἄπατ·
 Αὐτὰρ Ναυσικάα λευκώλει· ἄλλ' ἐνόησεν·
 Εἴματ' ἄρα πτύξασα τίθη καλῆς ἐσ' ἀπάνης,
 Ζεύς δ' ἡμιόνας κρατερὸνυχας· αἶ δ' ἔκ' ἐκ' αὐτῇ·
 Ἦτρυνεν δ' Ὀδυσσεύς, ἔπ' τ' ἔρατ', ἐκ' ὀνομάζει,
 255 Ὅρσο δ' ἔν' ὕν' ἔειπ'· πόλιν δ' ἴδμεν, ὅρα σε πῶν·
 Πατέρ'· ἐμὲ πρὸς δῶμα δαΐφρον· ἔνθα σε ρῆμι
 Πάντων Φαίηκων εἰδοσέμεν ἔσοι ἄριστοι.
 Ἀλλὰ μάλ' αἰδ' ἔρδει· (δοκίμης δὲ μοι ἐκ ἀπινύσων)
 Ὅρ' ἂν μὲν κ' ἀγρὲς ἰορὴν κ' ἔργ' ἀνδρόπων,
 260 Τόρα σὺν ἀμφιπόλοισι μὲν ἡμιόνας κ' ἀμαξαν
 Καρπαλίμως ἔρχεσθαι, ἔγ' δ' ὁδὸν ἡγεμονεύσω·
 Αὐτὰρ ἔπ' ὅλιν· ἐπιβόσμεν ἦν πῶν σῦργ·
 Ἐφελός, καλός ἢ λιμὴν ἑκατέρωθεν πόλιν,
 Λεπτὴ δ' εἰσέθμην· ἦν δ' ὁδὸν ἀμφιέλισσαι
 265 Εἰρύεται, πᾶσιν γὰρ ἐπίσιον ἔστιν ἰάσσω·
 Ἐνθα δὲ τε σφ' ἀγορὴ, καλὸν Ποσειδῆιον ἄμφι,
 Ρυτοῖσιν λάισι κατωρυχίαι· ἀραρυῖα.
 Ἐνθα ἢ νηὸν ὅπλα μελαινῶν ἀλγίμοι,
 Πύσματα κ' σπεῖρα, κ' δρεπάνων ἱερτά·
 270 Οὐ γὰρ Φαίηκας μὲν ἰδὲς, ἠδ' ἑσέμεν,
 Ἀλλ' ἰσοὶ κ' ἱερτά νηὸν, κ' ἦν ἰσοί,
 Ἦσιν ἀγαλλόμενοι πολλὴν ἀπέρουσι θαλάσσαν·
 Τῶν ἀλείψα ρῆμιν ἀδυνκία, καὶ τις ὀπίσσω

Vestefque induit quas illi præbuerat virgo intacta :

Illum quidem Minerva reddidit ex Jove nata

Majoremque aspectu & spiffiorem : in capite vero

Crispas demiffit comas , hyacinthino flori fimiles.

Ut cum quis aurum circumfundit argento vir

Solers , quem Vulcanus docuit & Pallas Minerva

Artem omnifariam , elegantiâ vero opera perficit :

Sic huic infudit gratiam capitique & humeris.

Sedit autem deinde feorfim incedens ad littus maris ,

Pulchritudine & gratis splendens , admirabatur autem puella :

Ac tunc ad ancillas cirratas loquebatur :

Audite me ancillæ candidæ lacertos , ut aliquid dicam :

Non omnibus invitis Diis qui cælum tenent ,

Ad Phæacenses hic vir pervenit Diis æquiparandos.

Antea certe mihi nihili videbatur effe ,

Nunc vero Diis fimilis qui cælum amplum inhabitant.

Utinam mihi talis maritus vocatus effet

Hic habitans , & ipfi placeret ibidem manere.

Sed date ancillæ hospiti cibumque potumque.

Sic ait. Illæ vero hanc diligenter audiverunt , & paruerunt ,

Ulyffique appofuerunt cibum & potum.

Atque ille bibebat & edebat prudens divinus Ulyffes

Rapaciter : diu enim à cibo erat jejunos.

Cæterum Nausicaa alba lacertis alia excogitavit :

Vestef igitur plicans pofuit pulchrum in currum ,

Junxitque mulos fortibus ungulis , conscendit autem ipfa :

Adhortataque eft Ulyffem , verbumque dixit , & compellavit :

Surge nunc hofpes : ad urbem ut eas , ut te mittam

Patris mei ad domum prudentis : ubi te autumo

Omnium Phæacensium vifurum effe quotquot optimi.

Sed omnino fic facito , (videris enim mihi non parum fapere)

Donec quidem per agros iverimus & culturas hominum ,

Tamdiu cum ancillis poftea mulos & currum

Celeriter venite , ego vero per viam ducam :

At poftquam ad urbem conscenderimus circa quam murus

Altus , pulcher autem portus utrinque urbis ,

Arctufque introitus : & naves per viam utrinque agitatae

Subductæ funt , omnibus enim fua ftatio eft unicuique :

Ibi quoque ipfis forum eft , pulchrum Neptuni circa templum ,

Veffitibus lapidibus excifis aptum.

Ibi vero navium armamenta nigrarum refervant ,

Rudentes & vela , & poliunt remos.

Non enim Phæacibus curæ eft arcus neque pharetra ,

Sed mali & remi navium , & naves æquatæ ,

Quibus læti penetrant fpumofum mare :

Horum evito famam amaram , ne quis poft

- Μωμούη· (μάλα δ' εἰσὶν ὑπερφίαλοι κατὰ δῆμον)
- 275 Καὶ νῦν τις ᾄδ' εἴπησι κακώτερον ἀντιβολήσας,
Τίς δ' ὅδε Ναυσικάα ἔπεται καλὸς τε μέγας τε
ἔστιν; πῶς δὲ μὴ εὖρι; πόσις νῦν τοι ἔσεται αὐτῇ.
Ἦ τίνα πῶς πλάγχθοντα κομίσαστο ἢς δόπ' νῆος,
Ἄνδρῶν τελευταπῶν· ἐπεὶ ἔτινες εἰγυῖν εἰσὶν·
- 280 Ἦ τις οἱ εὐξαμένη πολυάρητος θεὸς ἦλθεν,
Οὐρανίδην καταβάς· ἔξ' δὲ μιν ἤματα πάντα
βέλτερον εἰ κ' αὐτῇ περ ἐποιομένη πόσιν εὖρι
Ἄλλοθεν· ἢ γὰρ τέσδε γ' ἀτιμάζ' κατὰ δῆμον
Φαίηκας, τοὶ μιν μνῶνται πολέες τε καὶ ἰδοῦσθαι.
- 285 Ὡς εἶπεν, ἱμοὶ δὲ κ' ἐνύδεια ταῦτα γίνετο·
Καὶ δ' ἄλλη νημισσῶ ἢ τις τοιαῦτα γέ ριζοι,
Ἦ τ' αἰκάτι φίλον πατρός καὶ μητρὸς ἰόντων
Ἄνδράσι μίσσηται, πρὶν γ' ἀμφάδιον γάμον ἰδύναι.
ἔστιν, σὺ δ' ᾄδ' ἐμείν' ξυνίει ἔπ', ὅρα τάχιστα
- 290 Πομπῆς καὶ νόσοιο τύχης παρὰ πατρός ἐμῷ.
Διόρμῃ ἀγλαὸν ἄλσος Ἀθήνης ἀγχι κελεύθε
Λιγίερον· ἐκ δ' κρήνη νάξ, ἀμφὶ δ' λιμῶν.
Ἐνθάδε πατὴρ ἐμὲ τίμῃ, ἰθαυυῖά τ' ἀλὰν,
Τέσων δόπ' πτόλιος ὅσον τε γέγονε βοήσας·
- 295 Ἐνθα καθεζομένη μεῖναι χεῖρον εἰσέκειν ἡμῖς
Ἄσυνδ' ἰλθωμένη, καὶ ἰκώμεθα δώματα πατρός.
Αὐτὰρ ἐπὶν ἡμέας ἔλπη ποτὶ δώματ' ἀείχθαι,
Καὶ τότε Φαίηκων ἱμῶ ἐς πόλιν, ἥδ' ἐρέσθαι
Δώματα πατρός ἐμῆ μεγαλήτορος Ἀλκινόοιο.
- 300 Ῥεῖα δ' ἀείχωντ' ἐς, καὶ ἂν παῖς ἠγῆσθαιτο
Νῆπιος· ἔμιν γάρ τι εὐκλότα τοῖσι τίτυκται
Δώματα Φαίηκων, οἷός δ' ὅμοι Ἀλκινόοιο
Ἦσθ'· ἀλλ' ὅπουτ' ἂν σε δόμοι κεκῦθωσι καὶ αὐλῇ,
Ὡκα μάλ' ἐκ μεγάροιο διελθήμεν, ὅρ' ἂν ἴκηαι
- 305 Μητέρ' ἐμὴν· ἢ δ' ἥσαι ἐπ' ἐχάρη ἐν πυρὸς αὐγῇ,
Ἠλάκατα σφραγίσσ' ἀλιπόφυρα θαῦμα ἰδέσθαι,
Κίονι κεκλιμένη, δμῶς δὲ οἱ εἶατ' ὀπιθεν·
Ἐνθα δ' πατὴρ ἐμῷ θρόνῳ ποτικέκλιται αὐτῇ,
Τῷ ὅγε οἰνοποτάζ' ἐγήμεν, ἀθάνατος ὥς·
- 310 Τὸν παρῆμειφάμεν, μητρὸς ποτὶ γένεσι χεῖρας
Βάλλειν ἡμετέρης, ἵνα νόσιμον ἡμᾶρ ἴδναι
Χάριον, καρπαλίμως, εἰ καὶ μάλα τηλόθεν ἐστί.
Εἰ κέν τοι μείνῃ γὰρ φίλα σφονέοντ' ἐνὶ θυμῷ,
Ἐλπωρὴ τοι ἔπειτα φίλος τ' ἰδύναι; καὶ ἰκιάσθαι
- 315 Οἶκον εὐκτίμενον καὶ σὴν ἐς πατρίδα γαῖαν.
Ὡς ἀρεὰ φωνήσας, ἡμασιν μάστιγι φαινή
Ἠμιόνες· αἱ δ' ὅκα λίπον ποταμοῖο ρέεθρα·
Αἱ δ' εὖ μὴν πτόχων, εὖ δ' ὅπως ὤντο ποδῶν.
Ἦ δ' ἔτι μάλ' ἠνέχονεν, ὥπως αἶμα ἰσχυρὰ πτόχοι

Carpat r (valde enim sunt insolentes vulgo)

Et fortassis quis sic diceret malignior occurrens :

275

Quis ille qui Nausicaam sequitur pulcherque & magnus

Hospes ? ubi illum uacta est ? maritus utique erit ipsi.

Aut aliquem errantem adduxit à sua navi ,

Virorum exterritorum : quandoquidem nulli prope sunt :

Aut quispiam supplicanti multis exoratus Deus venit ,

280

E cœlo descendens , habebit vero eum dies omnes.

R Atius si ipsa adiens maritum invenit

Aliunde , nam hos quidem spernit in populo

Phæaces qui ipsam ambiunt multi & nobiles.

Sic dicent , mihi vero probrosa hæc fierent :

285

Atque alii succenserem quæcumque talia faceret ,

Quæ invitis charis patre & matre viventibus

Viris misceretur , priusquam palam nuptiæ advenissent.

Hospes , tu autem sic meum percipe sermonem , ut celerissime

Deductu & reditu poriaris per patrem meum :

290

Inveniemus pulchrum lucum Palladis prope viam

Ex populis : fons autem effluit , circaque pratum.

Atque ibi patris mei & prædium & florentes horti ,

Tantum ab urbe quantum auditur clamans :

Ibi desidens præstolare aliquandiu donec nos

295

Ad urbem venerimus , & pervenerimus ad ædes patris.

At postquam nos speraveris ad ædes pervenisse ,

Et tum Phæacum eas ad urbem , atque require

Ædes patris mei magnanimi Alcinoi.

Facile autem notabiles sunt , etiam puer duceret

300

Infans : neque enim quidquam similes illis sunt.

Ædes Phæacum , qualis domus Alcinoi

Herois. Sed postquam te ædes celaverint & aula ,

Valde celeriter ex regia penetra , ut pervenias

Ad matrem meam : quæ sedet ad focum in ignis splendore ,

305

Pensum versans purpureum , mirabile visu ,

Columnæ acclinata , ancillæ vero sedent pone illam.

Mic vero patris mei soliam adjacet ei ,

Quo ei convivatur insidens immortalis cœus :

Hoc præterito , matris ad genua manus

310

Extende nostræ , ut reditionis diem videas

Gaudens , cito , etiamsi valde procul hinc es.

Si quidem tibi illa utique bene volet in animo ,

Sper tibi deinde amicosque videre , & pervenire

Domum ad pulchre ædificatam & tuam in patriam terram.

315

Sic locuta , flagellavit flagello splendido

Mulos , qui celeriter reliquerunt fluvii fluentia :

Illi bene quidem currebant , & pulchre iactabant pedes :

Ipsa autem plane ita aurigabatur , ut simul sequerentur pedites

M. 113.

- 320 Ἀμφίπολοι τ' Ὀδυσσεύς τε· νόσθ' ἐπέβηκιν ἡμάδ' ἀλλὰ
 Δύτιό τ' ἦέλιος, καὶ τοὶ κλυτὸν ἄλσος ἵκοντο
 Ἰερὸν Ἀθηναίης, ἣν ἄρ' ἔζητο δῖος Ὀδυσσεύς·
 Αὐτὶκ' ἐπὶ τ' ἠρώτο Διὸς κέρη μεγάλοισι,
 Κλυθῆ μοι αἰγιόχεσσ' Διὸς τίς· Ἀτρυγάνη,
 325 Νῦν δὴ περ μου ἄλυσον, ἐπεὶ πάρος ἔποτ' ἄλυσσας
 Ῥαιομένη, ὅτε μ' ἔρραιε κλυτὸς Ἐννοσίγαιος.
 Δὸς μ' ἐς Φαίηκας φίλον εἰδῶν ἦσ' ἐλευνόν.
 Ὡς ἔρατ' ἐυχόμενος. τὲ δ' ἐκλυε Παλλὰς Ἀθήνη
 Αὐτὰρ δ' ἔπαυ φάνειν ἑναντίον· αἰδέντο γάρ ῥα
 330 Πατρώκασίγνητον· ὃ δ' ἐπιζαρώεας μύθειεν
 Ἀντιθέα Ὀδυσσῆ, πάρος ἦν γαῖαν ἰκίεσθαι.

Τ' ΠΟΘΕΣΙΣ ΤΗΣ ΟΔΥΣΣΕΪΑΣ Η. ΤΟΤ' ΟΜΗΡΟΥ
 ΡΑΨΩΔΙΑΣ.

Ναυσικάα εἰς τὴν πόλιν ἀφικνύται, καὶ μετ' ὀλίγον Ὀδυσσεύς ἰκτεύει τὴν Ἀρήτην Ἀλκινόου τῆ βασιλῆως γυναῖκα. καὶ μετὰ τὸ δειπνῶν ἀνδορμῆς ὁπότεν τὴν ἑσπέραν ἔσχει, (ἐγνώρισε γὰρ αὐτὴν) τὰ συμβάντα αὐτῇ κατὰ τὴν πόλιν ἀπὸ τῆς Ὀγυγίας μέλει τῆς ἧς Φαιάκων γῆς διηγνύται.

Ἦτα δ' εὖ εἰρηναῖα Ὀδυσσῆ Σχεῖεας βασιλῆες.

- Ω** "Σ ὁ μὲν ἔθ' ἠρώτο πολύτλας δῖος Ὀδυσσεύς,
 Κέρην δ' ἑσπερὶ ἄστυ εἶρεν μῦθον ἡμιοναῖον.
 Ἡ δ' ὅτε δὴ ἔπαυτο ἀγακλυτὰ δώμαθ' ἵανεν,
 Στήσιν ἄρ' ἐν περὶ θυροῖσι· κασίγνηταί μιν ἄμφω.
 5 Ἰσαντ' ἀθανάτοισι ἐναλκύνει, οἳ ῥ' ἅπα' ἀπάντες
 Ἠμιόνες ἔλυσον, ἐσθλὰ τε ἴσπερσον εἶσα.
 Αὐτὴ δ' ἐς θάλαμον ἰὸν ἦτο· δαΐκα δὲ οἱ πεῦρ.
 Γρήυς Ἀπτερχὴν θαλαμῆπόλιν Εὐρυμίδεσσαν,
 Τὴν ποτ' Ἀπτερχὴν νῆεσ' ἦγαγον ἀμφιέλισσας·
 20 Ἀλκινόω δ' αὐτὴν γέρας ἔεικον, ἔνθα παῖσα
 Φαίηκας ἀνάσσει, δῖα δ' ὥς δῆμος ἄσκειν.
 Ἡ τρίπε Ναυσικάαν λευκώλενον ἐν μεγάροισιν·
 Ἡ οἱ πεῦρ ἀνέκειε, καὶ εἴσω δόρπον ἐκόσμε.
 Καὶ τότε Ὀδυσσεύς ὤρτο πολύτλας ἴδμεν, ἄμφω δ' Ἀθήνη
 25 Πολλὴν ἦερα χεῖρ φίλα εἰρηναῖα Ὀδυσσῆ,
 Μὴ τις Φαίηκων μεγαδύμων ἀντιβόλῃσας
 Κερτομέοι τ' ἐπίεσι, καὶ ἐξέρειοι' ὅτις ἐστίν.
 Ἀλλ' ὅτε δὴ ἄρ' ἔμελλε πόλιν δύσιδαι ἱερὰν ἡν,
 Ἐνθά οἱ ἀντιβόλῃσι θία γλαυκώπης Ἀθήνη,
 30 Παρθενικῇ εἰκυῖα νῆνιδι κάλπην ἔχουσαν·
 Στῆ δ' ἑσπερὸν αὐτῇ, ὃ δ' ἀντίρροτο δῖος Ὀδυσσεύς,
 Ὡς τίς· ἢ καὶ αἶψα δόμον ἀνέβη· ἠγασσάμην

Ancillæ Ulyssesque, arte vero impegit flagellum : 310
 Occidit autem sol, & illi inclytum ad delubrum pervenerunt
 Sacrum Palladis, ubi sedit divinus Ulysses :
 Statim deinde precatus est Jovis filiam magni :
 Audi me à capra nutriti Jovis filia indomita,
 Nunc sate me exaudi, quoniam antea nunquam exaudivisti 325
 Jactatum, quando me jactabat inclytus Neptunus.
 Da me ad Phæacas gratum venire atque miserabilem.
 Sic ait orans, eum autem audivit Pallas Minerva.
 Ipsi vero neutiquam apparebat palam : verebatur enim
 Patrum, is enim vehementer irascebatur 330
 Divino Ulyssi, antequam suam ad terram veniret.

ARGUMENTUM LIBRI VII. ODYSSEÆ
 HOMERI.

Nausicaa in urbem pervenit, & paulo post Ulysses supplicat Arctæ Alcinoi Regis uxori. Atque illi post cœnam interroganti unde vestimenta haberet, (cognoverat enim ea) omnia quæ acciderant sibi in navigatione ab Ogygia usque ad Phæacum terram narrat.

H. Bene cupiunt Ulyssi Scheriæ Reges.

Sic quidem illic precabatur patiens divinus Ulysses, Puellam vero ad urbem ferebat robur mulorum. Illa vero quando jam ad sui patris inclytas ædes pervenit, Constitit in vestibulo: fratres vero ipsam undique Circumstant immortalibus similes, qui à curru 9
 Mulos solvebant, vestemque portabant intro.
 Ipsa vero ad thalamum suum ibat: accendebat autem illi ignem
 Anus Epirotica cubicularia Eurymedusa,
 Quam olim ex Epiro naves duxerant remis utrinque agitatae :
 Alcinoos autem eam munus elegerunt, eo quod omnibus 10
 Phæacibus imperabat, & veluti Deum populus audiebat :
 Quæ enutrivit Nausicaam pulchram ulnis in regia :
 Quæ ei ignem accendebat, & intus cœnam adornabat.
 Atque tunc Ulysses surrexit ad urbem iturus, at Pallas
 Multam caliginem circumfudit bene cupiens Ulyssi, 14
 Ne quis Phæacum magnanimatorum obviam factus
 Convitiaretur verbis, & interrogaret quis nam esset.
 Sed cum jam urbem ingressurus erat amabilem,
 Hic ei obviam facta est Dea cæcia Minerva,
 Virgini similis juvenulæ urnam gestanti : 20
 Steritque ante eum, interrogabat autem divinus Ulysses :
 O filia, nonne me ad domum viri deduceres,

Ἀλκινόη, ὃς τιῖτο μετ' ἀνδρόποισιν ἀνάσσει
 Καὶ γὰρ ἐγὼ ξεῖν' ὦ τ' ἀλκίον' ἐνθάδ' ἰκάνω·

25 Ἰπλόθεν ἐξ ἀπίης γαίης· τῷ ἔτινα οἶδα
 Ἀνδρότων οἱ τήνδε πόλιν καὶ γαῖαν ἔχουσι.

Τὸν δ' αὖτε προσέειπε δια γλαυκῶπις Ἀθήνη·
 Τοιγάρ ἐγὼ τοι ξεῖνε πάτερ δῶμον ὃν με καλεῖς
 Δίξω· ἐπεὶ μοι πατέρες αἰνέμον' ἐγγυθὶ ναίει.

30 Ἀλλ' ἴθι σιγῇ τοῖον· ἐγὼ δ' ὁδὸν ἡγεμεύσω.
 Μὴδ' ἐν' ἀνδρόπων πρῶτος εἶμι, μὴδ' ἑρέινε.
 Οὐ γὰρ ξεῖνε οἶδε μάλ' ἀνδρόπων ἀνέχονται,
 Οὐδ' ἀγαπαζόμενοι φιλέω· ὅς κ' ἄλλωθεν ἔλθω.
 Νηυσὶ θυῖσιν τοὶ γὰρ πεποιδότες ὠκείουσιν,

35 Λαῖτμα μέγ' ἐκπύρρῳσιν, ἐπεὶ σπρσι δῶν' ἔγροισχθων·
 Τῶν γέως ὠκεία ὥσπερ πτερὰ ἢ τόμμα.

Ὡς ἄρα φωνήσας ἡγήσατο Παλλὰς Ἀθήνη
 Καρπαλίμως· ὃ δ' ἔπειτα μετ' ἵχνια καίει δροῖο·
 Τὸν δ' ἄρα Φαίηκες ναυσικλυτοὶ ἐκ ἑνόσαν

40 Ἐρχόμενον κατὰ ἄστυ διὰ σφίεας· ἢ γὰρ Ἀθήνη
 Εἶα εὐπλόκαμον, δαίτη δῖος, ἢ γὰρ οἱ ἀχλὺν
 Θισπεσίην κατέχευε, φίλα φρονέοντι θυμῷ.
 Θαύμαζεν δ' Ὀδυσσεὺς λιμνῆας καὶ νῆας εἰσας,
 Αὐτῶν δ' ἥρωων ἀγορὰς καὶ τεῖχεα μακρὰ,

45 Τψηλὰ, σκολόπεσσιν ἀρρηστοῖα, θαῦμα ἰδέσθαι.
 Ἀλλ' ὅτε δὴ βασιλῆα ἀγακλυτὰ δῶμαθ' ἴκοντο,
 Τοῖσι καὶ μῦθον ἤρχε δια γλαυκῶπις Ἀθήνη,
 Οὐτ' ἔτι τοι ξεῖνε πάτερ δῶμον ὃν με καλεῖς·
 Περσεΐδην, δῆις καὶ διοτρεῖας βασιλῆας

50 Δαίτην δαινυμένης· σὺ δ' εἶσα κίε, μὴδ' ἐν θυμῷ
 Τάρβει· θαρσαλί' γὰρ ἄνθρωπος ἐν πάσῃ ἀμείνων
 Ἔργοισι τελέει, εἰ καὶ ποδὲν ἄλλωθεν ἔλθωι.
 Δέσπονται μὲν πρῶτα κίχισται ἐν μεγάροισιν,
 Ἀρήτη δ' ὄνομ' ἐστὶν ἱπποσύμων· ἐκ δ' ἰοκλῆων

55 Τῶν αὐτῶν οἵπτερ τέκον' Ἀλκίονος βασιλῆα.
 Ναυσίδοον μὲν πρῶτα Ποσειδάων ἐγροίσχθ'· ἢ
 Γέννατο καὶ Πείβοια, γυναικῶν εἰδ' ἀρίστη,
 Ὀπλοτάτη θυγάτηρ μεγαλήτερ' Εὐρυμίδοντα,
 Ὅς ποδ' ὑπερδύμοισι γιγάντεσσιν βασιλεύει.

60 Ἀλλ' ὁ μὲν ὅλως λαὸν ἀπατάλαν, ὤλετο δ' αὐτός·
 Τῇ δ' Ποσειδάων ἐμίγη, καὶ ἐγέννατο παῖδα
 Ναυσίδοον μεγαθύμον, ὅς ἐν Φαίῃσιν ἄνασσε.
 Ναυσίδου δ' ἔτεκε Ρηξήνορα τ' Ἀλκινόον τε·
 Τὸν μὲν, ἄκρον εἶντα βάλ' ἀργυρέοις Ἀπύλλω

65 Νυμφίον ἐν μεγάροισιν, μίαν οἶν παῖδα λιπύτητα.
 Ἀρήτην· τὴν δ' Ἀλκίνοος ποιεῖσθαι ἀκοίτην,
 Καὶ μιν ἴστω ὥς ἔτις ἐπὶ χθονὶ τίεται ἄλλη,
 Ὅσα καὶ γὰρ γυναικὶς ὑπ' ἀνδράσιν οἶκον ἔχουσιν.

Alcinoi, qui inter hosce homines imperat?
Etenim ego hospes multa passus huc venio
Procul ex longinqua terra: quare nullum novi
Hominum qui hanc urbem & terram inhabitant.

25

Hunc contra allocuta est Dea casta Minerva:
Equidem tibi hospes pater domum quam me jubes
Monstrabo, quoniam mihi patrem inculpatum prope habitat.
Sed eas tacite sic, ego vero viam præibo.
Neque quemquam hominum alloquere, neque interroga.
Non enim hospites hi admodum ferunt,
Nec amantes diligunt quicumque aliunde venerit.
Navibus velocibus isti freti celeribus
Undas ingentes tranant, nam ipsis dedit Saturnius:
Horum naves veloces veluti penna & cogitatio.

35

Sic sane locuta præibat Pallas Minerva
Celeriter, ipse deinde post vestigia ibat Deæ.
Hunc autem Phæaces inclyti navigatione non animadverterunt
Vadentem in urbe per ipsos, non enim Pallas
Sinebat cirrata potens Dea, quæ ei caliginem
Divinam offudit, bene cupiens in animo.
Mirabatur autem Ulysses portus & naves æquatas,
Ipforumque Heroum fora & muros longos,
Sublimes, vallis munitos, mirabile visu.
Sed quando jam Regis ad inclytam domum pervenerunt,
His vero sermonibus cœpit Dea casta Minerva:

40

45

Hæc sane tibi hospes pater domus quam me jubes
Indicare, invenies vero Jovis alumnos Reges
Epulas epulantes: tu vero intro eas, neve quid animo
Timeas: audens enim vir in omnibus potior
Rebus est, etiam si alicunde aliunde veniat.
Reginam quidem primo invenies in regia,
Arete vero nomen est ex re: ex parentibus autem
Eisdem est qui quidem genuerunt Alcinoium Regem.
Nauſithoum quidem primum Neptunus terræ quassator
Genuit & Peribœa, mulierum forma pulcherrima,
Minima natu filia magnanimi Eurymedontis,
Qui olim superbis gigantibus imperitabat.
Sed hic quidem perdidit populum scelestum, periit & ipse.
Huic vero Neptunus missus est, & genuit filium
Nauſithoum magnanimum, qui Phæacibus imperavit.
Nauſithous vero genuit Rhexenoremque Alcinoiumque:
Illum autem prole mascula carentem peremit arcitenens Apollo
Recentem à nuptiis in regia, unicam solam filiam relinquentem
Aretam: hanc Alcinoius fecit uxorem,
Et ipsam honoravit ut nulla super terra honoratur alia
Quotquot nunc quidem mulieres sub viris domum habent,

50

55

60

65

- "Ὡς κείνη περὶ κῆρι τιτίμηται· τι καὶ ἔστι·
 70 "Ἐκ τε φίλων παίδων ἔκ τ' αὐτῆ· Ἀλκινόοιο,
 Καὶ λαῶν, οἳ μιν ῥά· θεὸν ὥς εἰσπορεύοντες,
 Δειδύχαται μύθοισιν, ὅτε σείχησ' ἀνὰ ἄστυ.
 Οὐ μὲν γάρ τι νόκ γε καὶ αὐτὴ δέυεται ἰάδῃ,
 Οἷσιν τ' εὖ φρονέει καὶ ἀνδράσι νείκεα λυφ.
 75 Εἰ κέν τοι κείνη γε φίλα φρονέοι· ἐνὶ θυμῷ,
 Ἐλπορὴ τοι ἔπειτα φίλος τ' ἰδέειν, καὶ ἰκίεσθαι
 Οἶκον ἐς ὑψόροπον καὶ σὴν ἐς πατερίδα γαίαν.
 "Ὡς ἄρα φωνήσας ἀπέβη γλαυκῶπις Ἀθήνη
 Πόντον ἰὼ ἀτρύγετον· λίπε δ' Σχερίην ἑσπερινήν·
 80 "Ἰκετο δ' ἐς Μασσαῶνα καὶ εὐρυάγυιαν Ἀθήνην,
 Δύνε δ' Ἐρεχθίδ' πυκινὸν δόμον. αὐτὰρ Ὀδυσσεύς
 Ἀλκινόεω πρὸς δάματ' ἦε κλυτά. πολλὰ δέ οἱ κῆρ
 "Ἦρμαιν' ἱσαμένη, πρὶν χάλκειον ἔδον ἰκίεσθαι.
 "Ὡς τε γὰρ κελίεσσι αἴγλη σέλλειν ἦε σελήνης
 85 Δῶμα καθ' ὑψιπέρας μεγαλήτορ' Ἀλκινόοιο.
 Χάλκειον μὲν γὰρ τοῖχοι ἐρηπιδάτ' ἔνθα καὶ ἔνθα,
 Ἐς μυχὸν ἐξ ἑδῆ· περὶ δ' ὄψεσσι κυάνεοι.
 Χρυσῶναι δ' ὄψεσσι πυκινὸν δόμον ἐντὸς ἔργον·
 Ἀργύρεοι δ' ἑσθμοὶ ἐν χαλκῷ ἔσασαν ἑδῆ,
 90 Ἀργύρεον δ' ἐφ' ὑψιπύριον, χρυσῆν δ' κορώνην.
 Χρυσῶναι δ' ἐκάλυπτε καὶ ἀργύρεοι κύβες ἦσαν,
 Οὗς "Ἠραϊς ἐπιεὺξεν ἰδυίῃσι περσέπιδισι,
 Δῶμα φυλασσέμεναι μεγαλήτορ' Ἀλκινόοιο,
 Ἀθανάτης ὄντας καὶ ἀγήροας ἡμέατα πάντα.
 95 Ἐν δ' ὄψεσσι περὶ τοῖχον ἐρηπιδάτ' ἔνθα καὶ ἔνθα,
 Ἐς μυχὸν ἐξ ἑδῆο διαμπερές· ἐνθ' ἐνὶ σέλλῃσι
 Λεπτοὶ εὐντοὶ βελήκατο, ἔργα γυναικῶν.
 Ἐνθα δ' Φαίηκων ἡγήτορες ἐδρεύοντο,
 Πίνοντες καὶ ἰδόντες· ἐπικτανὸν γὰρ ἔχουσιν.
 100 Χρυσῶναι δ' ἄρα κῆρι εὐδμήτων ἐπὶ βορῶν
 Ἔσασαν, αἰδομένης δαΐδας μετὰ χερσὶν ἔχοντες,
 Φαίνοντες νύκτας κατὰ δῶματα δαιτυμόνοισι.
 Πεντήκοντα δέ οἱ ὁμοῦ κατὰ δῶμα γυναῖκες·
 Αἱ μὲν αἰετράνευσι μύλης ἐπὶ μῆλοπα καρπὸν,
 105 Αἱ δ' ἰσῆς ὑφίστασι καὶ ἡλάκατα σερφεύουσιν
 "Ἠδῶναι, οἷά τε φύλλα μακεδνῆς ἀγχιέρσιοι·
 Καίρεσσι δ' ὀδοῖαν ὑπολείβεται ὕγρον ἔλαιον·
 Τόσων Φαίηκες πρὶν πάντων ἴδμεν ἀνδρῶν
 Νῆα δὸν ἐνὶ σόντι ἱλαυνέμεν, ὥς δ' γυναῖκες
 110 Ἰσὸν τεχνῆται· πρὶν γάρ σφισι δῶκεν Ἀθήνη
 Ἔργα τ' ἐπίσασθαι περικαλλέα, καὶ φρένας ἰάδῃ.
 Ἐκτοδὸν δ' αὐλῆς μέγας ὄρχατ' ἀγχι θυρεῶν
 Τετράευν· περὶ δ' ἔρκ' ἐλέαται ἀμροτέρωθεν
 Ἐνθα δ' ὀδύρεα μακρὰ περικλ' ἐπλεθύνοντα,

Quemadmodum illa ex animo honorabatur & est ,
 Aque charis liberis atque ipso Alcinoos ,
 Et civibus , qui ipsam sane veluti Deam suspicientes ,
 Excipiunt verbis , cum incedit per urbem .
 Minime enim mente etiam ipsa eget bona ,
 Quibus bene vult etiam viris lites solvit .
 Sic tibi illa bene vult ex animo ,
 Spes est tibi postea amicosque videre , & pervenire
 Domum in excelsam & tuam in patriam terram .

70

71

Sic igitur locuta abiit cæssa Minerva
 Pontum per infructuosum : deseruitque Scheriam amabilem :
 Venit autem ad Marathonam & spatiosas plateas Athenas ,
 Ingressaque est Erechthei bene munitam domum . Sed Ulysses
 Alcinoi ad domum ibat inclutam , plurima vero illi cor
 Cogitabat stanti , prius quam ad æreum limen venisset .
 Instar enim solis splendor erat aut lunæ
 Domum per excelsam magnanimi Alcinoi .

80

85

Ærei etenim muri firmati sunt hinc atque hinc ,
 In penetrabile à limine : cancelli autem cyani .
 Auræ vero fores firmam domum intus claudebant :
 Argentei autem postes in æreo stabant limine ,
 Argenteum vero superliminare , aureus autem circulus ,
 Aurei autem utrinque & argentei canes erant ,
 Quos Vulcanus fecerat peritis præcordiis ,
 Domum ut custodirent magnanimi Alcinoi ,
 Immortales futuros & insenescentes dies omnes .
 Intus sedilia circa murum firmata erant hinc & hinc ,
 Ad infimum secessum à limine penitus : ibi pepili
 Tenuis bene neti reconditi erant , opera mulierum .
 Hic autem Phæacum ductores sedebant ,
 Bibentes & edentes : toto anno enim habebant .
 Aurei vero juvenes fabrefactas ad aras
 Stabant , ardentes facies in manibus habentes ,
 Prælucens nocte per domum convivantibus .

90

95

100

Quinquaginta autem ei ancillæ per domum formiæ :
 Aliæ quidem molunt sub mola flavum fructum ,
 Aliæ telas texunt & pensum versant

105

Sedentes , qualia folia excelsæ populi :
 Bene textis autem à linteis destillat humidum oleum :
 Tantum Phæaces supra omnes periti homines
 Navem celerem per pontum agere , quantum mulieres
 Telam texere : supra modum enim illis dedit Pallas

110

Operaque scire perpulchra , & ingenium bonum .
 Extra vero aulam ingens hortus prope januas
 Quatuor jugerum , circaque septum ductum est utriusque .
 Ibi vero arbores proceræ creverant virentes ,

- 115 "Ουχὶ καὶ ῥεῖαί, καὶ μὲν αἱ ἀγλαόκαρποι·
 Συκαὶ τε γλυκεραί, καὶ ἑλαίη τηλεθώσαι·
 Τάων ἔσπετο καρπὸς δαΐμοντα, ἐδ' ἐσιλείπει
 Χύματ'· ἐδὲ θέρους ἐπετίθει, ἀλλὰ μάλ' αἰεὶ
 Ζεφυρεὶν ἀντίετα τὰ μὲν οὐδ', ἀλλὰ ἢ πύργῳ.
- 120 "Ουχὶν ἰὼ' ὄχλην γηράσκῃ, μῆλον δ' ἐπὶ μῆλῳ.
 Αὐτὰρ ἐπὶ σαφυλῇ σαφυλῇ, σῦκον δ' ἐπὶ σῦκῳ.
 "Εἴδα δὲ οἱ πολυκαρπ' ἀλαῇ ἐρρίζωται·
 Τῆς ἔτιον μὲν, θυλόπεδον λευρῷ ἐνὶ χώρῳ
 Τέρονται ἡλίῳ, ἐτίρας δ' ἄρα τε τρυγῶσιν,
- 125 Ἄλλας ἢ τραπέκοι· πάρεσθε δὲ τ' ὄμφρακίς εἰσι·
 Ἄνδ' αἰριῖσαι, ἔτιον δ' ὑποπερμάζουσι.
 "Εἴδα ἢ κοσμητὰς περσασί· πάρεθ' ἰστάτον ἄρχον
 Παιτοῖα περὶ αἶσαν, ἐπνεταγὸν γατόωσαι·
 Ἐν ἢ δύο κῆρυγαι, ἢ μὲν τ' ἀνὰ κῆπον ἅπαντα
- 130 Σκιδναταί, ἢ δ' ἐτίονθεν ἰὼ' αὐλῆς ἐδὸν ἴσι
 Πέος δόμοι ὑψηλόν, ἐδὲν ὑδρύνοντο πολίται.
 Τοὶ ἄρ' ἐν Ἀλκινόοιο θιῶν ἴσαν ἀγλαὰ δῶρα,
 "Εἴδα γὰρ θηῖτο πολύτλας δῖ' Ὀδυσσεύς.
 Αὐτὰρ ἐπεὶ δὴ πάντα ἰὼ' θηῖσατο θυμῷ,
- 135 Καρπαλίμως ὑπὲρ ἐδὸν ἐβήσκει δάματ' εἶσθ.
 Εὖρε ἢ Φαιῖκον ἠῆτορας ἠδὲ μέδοντας
 Σπίνδοντας διπείλαιον εὐσκόπων Ἀργυρόντην,
 Ὡς πυμάτω σπένδοντο ὅτε μνηστῆατο κοῖτι.
 Αὐτὰρ ὁ βῆ διὰ δῶμα πολύτλας δῖ' Ὀδυσσεύς,
- 140 Πολλὴν ἥρ' ἔχον ἦν οἱ περιέχουσιν Ἀθήνη,
 Ὅρ' ἔκετ' Ἀρήτην τε καὶ Ἀλκίνοον βασιλῆα.
 Ἀμφὶ δ' ἄρ' Ἀρήτης βάλε γένασι χεῖρας Ὀδυσσεύς·
 Καὶ τότε δὴ ῥ' αὐτοῖο πάλιν χυτο δίσσασθ' αἶψ.
 Οἱ δ' αἶψα ἐγένοντο δόμον κατὰ ρῶτα ἰδόντες·
- 145 Θαύμαζον δ' ὄραντες· ὁ δ' ἐλιτάνειν Ὀδυσσεύς,
 Ἀρήτην θυγάτηρ Ῥηξήνορος ἀντιθέοιο,
 Σὸν τε πόσων σά τε γέναθ' ἰκάνω, πομπὰ μογῆσας,
 Τὲς δὲ τε δαιτυμόνας· τοῖσιν θεοὶ ὄλβια δαίειν
 Ζωῖνθαι, καὶ παῖσιν ἐπιτρέψαιαν θιασ'.
- 150 Κτήματ' ἐνὶ μεγάροισι, γέρας δ' ὁ, τι δῆμ' ἰδαικν,
 Αὐτὰρ ἐμοὶ πομπὴν ὀτρύνετε πατρίδ' ἰκίεσθαι
 Θάσων· ἐπεὶ δὴ δῖα φίλων ἀπο πῆματα πάσχω.
 Ὡς εἰπὼν, κατ' ἄρ' ἔζετ' ἰὼ' ἐχάρη ἐν κοινήτι
 Πᾶρ πωρὶ· οἱ δ' ἄρα πάντες ἀκὴν ἐγένοντο σιωπῇ.
- 155 Ὅψ' ἢ δὴ μετίεπε γέρον ἦρος Ἐχένη,
 Ὅς δὴ Φαιῖκων ἀνδρῶν παρρηγέστερ' ἦεν,
 Καὶ μύθοισι κέκασο, παλαιὰ τε πολλὰ τε εἰδώς·
 Ὅσῃν εὐφροσύαν ἀγρήσατο καὶ μετίεπεν,
 Ἀλκίνο', εἰ μὲν τοι τῆδε κάλλιον, ἐδὲ ἴοικε,
- 160 Πῶνον μὲν χαμῶ ἵδαι· ἰὼ' ἐχάρη ἐν κρήνῃ,

Pirus & malus punica, & mali pulchrum malum ferentes, 115
Ficusque dulces, & olæ virentes:

Ex iis fructus nunquam perit, neque deficit
Hyemæ, neque æstate, perennans, sed plane semper
Zephyrus spirans alia crescere facit, aliaque maturefcere.

Pirum post pirum senescit, malum post malum, 120
Ac post uvam uva, ficus autem post ficum.

Ibidem ei fructuosa vinea sata est:

Hujus alterum quidem solum lato in loco

Siccatur sole, alias autem vindemiant,
Alias autem calcant: ante autem uvæ immaturæ sunt, 115
Florem emittentes, nonnullæ vero maturefcunt.

Ibi exculi pulvini ad extremum ordinem

Omnis generis confiti sunt, toto anno virentes:

Duo autem fontes, alter quidem per hortum omnem
Dispergitur, alter autem ex altera parte sub aulæ limen fluit 130
Versus domum excelsam, unde aquantur cives.

Talia videlicet in Alcinoi domo Deorum erant splendida dona,
Ibi stans admirabatur patiens divinus Ulysses.

Cæterum postquam omnia suo admiratus est animo,
Celeriter super limen ingressus est domum intro. 135

Invenit autem Phæacum duces atque consiliarios

Libantes poculis speculatori Mercurio,
Cui ultimo libabant quando cogitabant de læto.

Cæterum ipse ivit per domum patiens divinus Ulysses,
Multam caliginem habens quam ei circumfuderat Pallas, 140
Donec pervenit ad Areten & Alcinoum Regem.

Circum igitur Arete jecit genua manus Ulysses:

Et tum rursus ab ipso diffusus divinus ær.

Illi vero muti facti sunt per domum ut virum conspexerunt,
Admirabantur autem videntes, ipse autem orabat Ulysses: 145

Arete filia Rhexenoris Diis æquiparandi

Ad tuum maritum & ad tua genua venio, multa passus,

Et ad hosce convivas: quibus Dii feliciter dent

Vivere, & liberis committant unusquisque

Bona domi, honoremque quemcumque populus dederit: 150

Cæterum mihi deductionem parate in patriam, ut redeam

Ocyus: quoniam diu procul ab amicis ærumnas patior.

Sic fatus, resedit ad focum in cineribus

Juxta ignem, illi vero omnes muti facti sunt silentio.

Sero tandem fatus est senex heros Echeneus, 155

Qui sane Phæacum virorum maximus natu erat,

Et eloquentia pollebat, priscaque & plurima doctus:

Qui eis bene sapiens concionatus est & dixit:

Alcinoë, non sane hoc honestum, neque convenit,
Hospitem quidem humi sedere ad focum in cineribus, 160

- Οἷγε ὃ σὸν μῦθον ποτιδῆμυ μοι ἱχάνωνται.
 Ἄλλ' αἴε δὴ ξείνον μὲν ἐπὶ θρόνῳ ἀργυροῦλε
 εἶσον ἀναστήσας· σὺ δ' κηρύκεισι κέλευσον
 οἶνον ἐπικρῆσαι, ἵνα καὶ Διὶ τερπικραυνῶ.
- 165 Στείνομυ, ὅς θ' ἰκέτησιν ἅμ' αἰδοίοισιν ὀπηδεῖ.
 Δόρπον δ' ξείνῳ ταμὴν δότω ἐνδὸν ἐντῶν.
 Αὐτὰρ ἐπεὶ τό γ' ἄκκοῖ ἱερὸν μῦθον Ἀλκινόοιο,
 Χειρὸς ἐλὼν Ὀδυσῆα δαίφρονα ποικιλομήτην,
 ὦρσεν αἰὼν ἱκαρόφιν, καὶ ἐπὶ θρόνῳ ἕστη φασινῆ.
- 170 Τίον ἀναστήσας ἀγαπήνορα Λαοδάμαντα,
 ὅς οἱ πλοσίον ἴξε, μάλιστα δέ μιν φιλέσκει.
 Χέρνιβα δ' ἀμφοῖπολ' ἀπὸ πύργου ἐπὶ χυμὸν φέρετα
 Καλῇ, χρυσῇ, ὑπὲρ ἀργυρέϊο λείηται,
 Νίψαδάμ' ἀπαρὰ δ' ἕξιν ἐτάνασε τρέφεζαν.
- 175 Σίτον δ' αἰδοῖν ταμὴν παρίδμε φέρετα,
 εἶδ' αὖτε πόλλ' ἐπιβέετα, χαρίζομην παριέντων.
 Αὐτὰρ ὁ πῶν καὶ ἥδε πολύτλας δῖος Ὀδυσσεύς·
 καὶ τότε κήρυκα παρσέφει μῦθον Ἀλκινόοιο,
 Ποντόνοος, κρητῆρα κέρασάμην μίδῳ νειμῶν.
- 180 Πᾶσιν ἀνὰ μέγαρον, ἵνα καὶ Διὶ τερπικραυνῶ
 Σπείσομυ, ὅς θ' ἰκέτησιν ἅμ' αἰδοίοισιν ὀπηδεῖ.
 Ὡς φάτο. Ποντόνοος δ' ἐμελίφρονα οἶνον ἐκίρνα·
 Νόμισιν δ' ἄρα πᾶσιν ἱταξάμην δαπνάσιον.
 Αὐτὰρ ἐπεὶ σπείσας τ', ἐπίον δ' ὅσον ἤθελε θυμός.
- 185 Τοῖσιν δ' Ἀλκίνοος ἀγορήσατο καὶ μετέειπε,
 Κέκλυτε Φαιάκων ἡγήτορες ἠδὲ μέδοντες,
 Ὅσσ' εἴπω τὰ με θυμός ἐνὶ στήθεσσι κελεύει.
 Νῦν μὲν δαισάμενοι κατακείμετε οἴκαδ' ἰόντες·
 Ἡῶδ' ἐν δ' ἔγερ' αὖτε ἐπὶ πλοῖονας καλέσαντες,
- 190 εἶενον ἐνὶ μεγάροισι ξεινιστομῶν, ἠδὲ θεοῖσι
 Ῥέζομυ ἱερὰ καλὰ· ἐπειτα δ' καὶ περὶ πομπῆς
 Μνησόμεθ', ὥς χ' ὁ ξείν' ἀνέυθε πῶν καὶ ἀνίης
 Πομπῇ ὑφ' ἡμετέρῃ ἦν πατρίδα γαῖαν ἱκνέται,
 Χαίροισιν καρπαλίμως, εἰ καὶ μάλα τηλόθεν ἐστὶ.
- 195 Μὴδὲ τι μισσηγὺς γέ κακὸν καὶ πῶν παῖδας
 Πρὶν γέ τόν τις γαῖης ἐπιβήνῃ. ἔνθα δ' ἐπειτα
 Πίσσεται ἄσπερ οἱ αἶσα κατακλῶδες τε βαρεῖα
 Γεινομῶν νησαντο λίνα, ὅτε μιν τέκε μήτηρ.
 Εἰ δέ τις ἀθανάτων γέ κατ' ἕρανος ἐλλήκεν,
- 200 Ἀλλ' οὐ τίς δὴ πόλλ' ἐπειτα θεοὶ παρεμψαλάνονται.
 Αἰεὶ γὰρ τοπάρ' ἐπὶ γὰρ θεοὶ φαίνονται ἱναργεῖς
 Ἥρην, εὖθ' ἐδωμῶν ἀγακλιτὰς ἐκατόμβας·
 Δαίνυντάς τε παρ' ἅμμιν καθήμενοι ἔνθα περ ἡμεῖς.
 Εἰ δ' ἄρα τις καὶ μὲν ἰὼν ξύμβληται ἰδίῃς,
- 205 οὔτε κατακρύπτειν· ἐπεὶ σέστιν ἐγγυθεν εἶδμ',
 Ὡς περ Κύκλωπες τε καὶ ἄλλοι φῦλα γιγάντων.

Illi vero tuum jussum expectantes cunctantur.
 Sed age jam hospitem in sede argenteis clavis distincta
 Colloca erigens: tu autem præconibus impera
 Vinum infundere, ut & Jovi fulminatori
 Libemus, qui supplices venerandos comitatur.
 Cœnam vero hospiti proma det de pœnu.

165

At postquam hoc audivit sacrum robur Alcinoi,
 Manu prehensum Ulyssæm prudentem varium consilio,
 Levavit à foco, & in sedem locavit splendidam,
 Filium exsuscitans fortem Laodamantem,
 Qui ei proximus sedebat, maxime autem ipsum amabat.
 Aquam autem ancilla gutturnio infudit ferens
 Pulchro, aureo, super argenteum lebetem,
 Ad lavandum: juxtaque politam explicuit mensam.
 Panem vero verecunda proma apposuit ferens,
 Escas multas addens, gratificans de præsentibus.
 Cæterum ipse bibebat & comedebat prudens divinus Ulysses:
 Atque tum præconem allocutum est robur Alcinoi:

170

175

Pontonœ, craterem miscens vinum distribue
 Omnibus per dœmum, ut Jovi fulminatori
 Libemus, qui supplices honoratos comitatur.

180

Sic ait. Pontonous autem dulce vinum miscebat:
 Distribuit igitur omnibus præpinans poculis.

At postquam libarunt, biberuntque quantum cupiebat animus,
 Illis Alcinous concionatus est & fatus:

185

Audite Phæacum duces atque consiliarii,
 Ut dicam quæ me animus in pectore jubet:
 Nunc quidem pacti dormiatis domum euntes:

Mane autem senes plures advocantes,
 Hospites in ædibus hospitaliter tractabimus, atque Diis
 Faciemus sacra pulchra: deinde etiam de reductione

190

Cogitabimus, ut hospes absque labore & molestia
 Reductione sub nostra suam in patriam terram perveniat,
 Gaudens celeriter, etiam si valde procul sit:

Neque quicquam interea mali & damni patiatur,
 Antequam ipse suam terram conscendat, ubi deinde
 Patiatur quæcumque ei fatum Parcæque graves

195

Nascenti nerunt lino, quando ipsum peperit mater.
 Quod si quis immortalium utique de cœlo venit,
 Aliud quippiam hoc utique Dii moliantur.

200

Semper enim etiam antea Dii apparent manifesti
 Nobis, quando facimus inclytis hecatombis:

Convivanturque apud nos sedentes ubi & nos.

Si autem aliquis & solus iens occurrerit viator,

Haud occultant: quoniam ipsos prope sumus,

205

Quemadmodum Cyclopesque & agrestes gentes gigantum.

- Τὸν δ' ἀπαμειβόμενός τε προσέφη πολύμητις Ὀδυσσεύς,
 Ἀλκίνα, ἄλλο τι τοι μελέτω φρεσίν. ἢ γὰρ ἔγωγε
 Ἀθανάτοισιν ἴσικα τῷ ἔρανον εὐρὺν ἔχουσιν.
 210 Οὐδέ μεας ἔδδ' ῥυὴν, ἀλλὰ θνητοῖσι βροτοῖσιν,
 Οὓς τινας ὑμῖς ἴσι μάλις ἔχοντας οἷζόν
 Ἀνδρόπων, τοῖσιν κεν ἐν ἄλγεσιν ἴσασαί μιν.
 Καὶ δ' ἔτι κεν καὶ πλείον' ἐγὼ κακὰ μυθήσασαί μιν,
 "Ὅσα γὰρ δὴ ξυμπάντα θεῶν ἰότητι μῆνισα.
 215 Ἄμ' ἔμε μὲν δорπῆσαι ἐάσασα κηδόμενον περ.
 Οὐ γάρ τι συγερῆ' ἐπὶ γαστέρι κύντερον ἄλλα
 Ἐπλετο, ἥ τ' ἐκέλευσεν εὖ μνήσασθαι ἀνάγκη,
 Καὶ μάλα τειρόμενον, καὶ ἐνὶ φρεσὶ πένεός τε ἔχοντα.
 "Ὡς καὶ ἐγὼ πένεός τε μὲν ἔχω φρεσίν, ἢ δ' ἄν' αἰὶα
 220 Ἐδόμεναι κέλεται καὶ πινέμεν'· ἐκ δέ με πάντων
 Ληθάνει ὅσα' ἐπαθόν, καὶ ἐνιπλήσασθαι ἀνώγει.
 Ὑμῖς δ' ὀτρύνεσθε ἄμ' ἡοὶ φαινόμενῃ,
 "Ὡς κέ με τ' δύσπνον ἔμης ἐπιθήσεται πάτερ,
 Καὶ περ πολλὰ παθόντα. ἰδόντα με καὶ λίποι αἰὼν
 225 Κτῆσιν ἐμὴν, δμῳάς τε, καὶ ὑφερέες μέγα δῶμα.
 "Ὡς ἔφαθ'. οἱ δ' ἄρα πάντες ἐπήνεον, ἠδ' ἐκέλευεν
 Περμπίεδμα τ' εἶνεν, ἑπεὶ κατὰ μοῖραν ἔειπεν.
 Αὐτὰρ ἑπεὶ σπεύσαν τ' ἐπιὼν θ' ὅσον ἦδε θεός,
 Οἱ μὲν κακκείοντες ἔδαν οἴκονδ' ἐκαστός.
 230 Αὐτὰρ ὁ ἐν μεγάρῳ ὑπελείπετο δῖος Ὀδυσσεύς,
 Πάρ δέ οἱ Ἀρήτη τε καὶ Ἀλκινόος θεοειδής
 "Ἠδὼν· ἀμοίβοιοι δ' ἀποκόμενοι ἔντα δαυτός.
 Τοῖσιν δ' Ἀρήτη λευκώλενός τε ἄρχετο μύθοισιν,
 "Ἐγὼ γὰρ φάρος τε χιτῶνά τε, εἴματ' ἰδῶσα
 235 Καλὰ, τὰ ῥ' αὐτὴ τεύξε σὺν ἀμριπόλοισι γυναιξί.
 Καὶ μιν φωνήσας ἔπειτα πτερύοντα προσοῦδα,
 Ξεῖνε, τὸ μὲν σε περὶ φόντον ἐγὼν εἰρήσομαι αὐτῇ,
 Τίς; πῶθεν εἰς ἀνδρῶν; τίς τοι τάδε εἴματ' ἔδρακεν;
 Οὐδὲ γὰρ εἴς ἐπὶ πόντον ἀλώμενός ἐνθάδ' ἐκείδαι;
 240 Τὴν δ' ἀπαμειβόμενός τε προσέφη πολύμητις Ὀδυσσεύς,
 Ἀργαλέον βασίλεια διηνεκέως ἀγορεύσας
 Κῆρ', ἑπεὶ μοι πολλὰ δόσαν θεοὶ ἔρανόωνες.
 Τὰ τε δέ τοι ἐρέω ὃ μ' ἀνείρεαι ἠδ' ἐμεταλλᾶς.
 Ὀνηρίη τις νῆσός τε ὑπὸ πτόλιν εἰν ἄλ' ἐκαίται,
 245 Ἐνθα μὲν Ἀθλάντος θυγάτηρ δολέεσα Καλυψὼ
 Ναΐφ' εὐπλόκαμός τε δεινὴ θεός· ἐδὲ τις αὐτῇ
 Μίσγεται ἔτε θεῶν ἔτε θνητῶν ἀνδρόπων.
 Ἄμ' ἔμε τ' δύσπνον ἐφείσιον ἦγαγε δαίμων
 Οἶον, ἑπεὶ μοι νῆα δοῶν ἀργῇτι κεραινώ
 250 Ζεὺς ἔλασας ἐκείσσι μίσσῃ ἐνὶ σῖνπι πόντον.
 "Εὐθ' ἄλλοι μὲν πάντες ἀπέρχοντο ἐὼλοὶ ἑταῖροι·
 Αὐτὰρ ἐγὼ τρέπην εἰρκᾶς ἑλπίϊ πρὸς ἀμφιέλιος,

Hunc autem respondens allocutus est prudens Ulysses :
 Alcinoë , aliud quid tibi curæ sit in animo , non enim ego
 Immortalibus similis sum qui cœlum amplum habitant ,
 Neque corpore neque indole , sed mortalibus hominibus. 110
 Quæ vos scitis maxime portare ærumnam
 Hominum , illis in doloribus æquiparandus essem :
 Et adhuc etiam plura ego mala dicerem ,
 Quæ quidem omnia Deorum voluntate passus sum.
 Sed me quidem cernere sinite dolentem quamvis. 115
 Non enim odiosum post ventrem impudentius aliud
 Est , quæ jubet sui recordari necessitate ,
 Etiam valde afflictum , & in animo dolorem habentem.
 Sic & ego luctum quidem habeo in animo , hic tamen etiam atque
 Comedere jubet & bibere : & me omnium 120 (etiam usque
 Oblivisci facit quæcumque passus sum , & repleti jubet.
 Vos autem festinate simul atque aurora apparuerit ,
 Ut me infelicem meam adire faciatis patriam ,
 Quamvis multa passum , ubi conspicatum me vel vita relinquit
 Possessionem meam , famulosque , & altam magnamque domû. 125
 Sic dixit. Illi autem omnes laudabant , & hortabantur
 Deducere hospitem , quoniam pro decenti locutus erat.
 Sed postquam libarunt biberuntque quantum voluit animus ,
 Illi quidem dormituri iverunt domum unusquisque.
 Sed in domo relictus est divinus Ulysses , 130
 Apud autem ipsum Areteque & Alcinoüs divina specie præditus
 Sederunt : famulæ autem auferebant vasa convivii.
 His autem Arête ulnas candida incepit verba ,
 Agnovit enim pallium & tunicam , vestimenta videns.
 Pulchra , quæ ipsa fecerat cum ministris mulieribus : 135
 Et ipsum alloquens verba velocia dixit :
 Hospes , hoc quidem te primum interrogabo ipsa ,
 Quis ? unde venis gentium ? quis tibi hæc vestimenta dedit ?
 An non dicis per mare te errabundum huc venisse ?
 Hanc autem respondens allocutus est prudens Ulysses : 140
 Difficile Regina repente narrare
 Ærumnas , quandoquidem mihi multas dederunt Dii cœlestes :
 Hoc autem tibi dicam quod me interrogas & inquiris.
 Ogygia quædam insula longe in mari jacet ,
 Ubi Atlantis filia dolosa Calypso 145
 Habitat cirrata gravis Dea : neque aliquis ipsi
 Miscetur neque Deorum neque mortalium hominum :
 Sed me infelicem inquilinum ei duxit fortuna
 Solum , postquam mihi navem velocem candenti fulmine
 Jupiter jaculatus diffudit medio in nigro mari. 150
 Vos alii quidem omnes periere boni socii :
 At ego carinam ulnis capiens navis utrinque remis agitare ,

- Ἐννήμας εὐρύμην· δικάτῃ δέ με νυκτὶ μελαίνῃ
 Νῆσον ἐς Ὀγυγίην ἀέλασαν θεοὶ, ἐνθα Καλυψώ
 255 Ναιΐφ' εὐπλοκάμῳ δεινὴ θεῶς. ἥ με λαβύσα
 Ἐνδυκίως ἐρίλῃ τε καὶ ἑτέρῃ, ἠδὲ ἱερατικῇ
 Θόσων ἀδάνατον καὶ ἀγέροτον ἥματα πάντα·
 Ἄλλ' ἔμὸν ἔποτε θυμὸν ἐπὶ στήθεσσι ἐπιυθεῖν.
 Ἐνθα μὲν ἱπτάστες μῦθον ἔμπειρον, ἥματα δ' αἰεὶ
 260 Δάκρυσι δειύσκον τὰ μοι ἄμβροτα δοῦκε Καλυψώ·
 Ἄλλ' ὅτε δὴ ὀγδοὺν μοι ἑσπερίλῳρον ἔτ' ἔλθῃ,
 Καὶ τότε δὴ με κέλευεν ἱπποτρύνουσα νῆσάδαι,
 Ζητῶς ἰὼ ἀγχιλῆς, ἥ καὶ νῦν ἑστράπτει αὐτῆς·
 Πέμπει δ' ἐπὶ χείρας στυλιδόμην· πολλὰ δ' ἔδωκεν
 265 Σίτον καὶ μέθυ ἡδύ. καὶ ἄμβροτα ἥματα ἔσθην·
 Οὐδ' ὅν ἔπεικεν ἀσπίμονά τε λαιρὸν τε.
 Ἑπτακαίδεκα μὴ σπλέν ἥματα ποτοποριούσῃ,
 Ὀκτωκαίδεκάτῃ δ' ἱεράτῃ ὅρα σπύοντα
 Γαίης ὑμετέρης· γῆδοι δέ μοι φίλον ἦτορ
 270 Δυσμῆος. ἥ γὰρ ἔμειλλον ἐτι ξυτίσιδάαι οὐζῷ
 Πιπλῆ, τὴν μοι ἐπῶρος Περσιδάμν' ἐνοσίχθων,
 Ὃς μοι ἐφορμύσας ἀνέμους, κατίδδοι καλύδης,
 Ὡρην καὶ θάλασσαν ἀδίσφατον· εἰδὲ τι κύμα
 Εἶα ἐπὶ χείρας ἀδινὰ σπινάχοντα φέρεσθαι.
 275 Τὴν μὲν ἱπυτα δύελλα δισπείδασ', αὐτὰρ ἔγνω
 Νηχόμεν'· τότε λαΐτμα διέτμαγον· ὅρρα με γαίῃ
 Τρυγέτῃ ἐπέλασσι εἶσθην ἀνέμους τε καὶ ὕδωρ.
 Ἐνθα καὶ μ' ἐκβαίνοντα βίωσατο κύμα ἐπὶ χέρσιν,
 Πέτρης περὶ μεγάλης βαλὼν καὶ ἀτερπῆ χάριν.
 280 Ἄλλ' αἰαχασάμην· νῆχον πάλιν, ἕως ἐπύλλου
 Ἐς ποταμὸν, τῷ δὴ μοι εἴσατο χάρι' ἄερος·
 Αἰεὶ περὶ πόντον, καὶ ἐπὶ σκίασιν ἦν ἀνέμοιο.
 Ἐκ δ' ἔπεισον θυμηγέραν· ἐπὶ δ' ἄμβροσιν νύξ
 Ἥλυθ'· ἐγὼ δ' ἀπάνευθε διήπτετ' ὀψοταμείῃ.
 285 Ἐκδὲς ἐν θάκνῃσι κατίδραθον· ἀμρὶ δ' οὐλλὰ
 Ἠουράμην· ὕπνον δ' εὖ κατ' ἀπείρεστα χεῖν.
 Ἐνθα μὲν ἐν φύλλοισι φίλον τοτιμὸν ἦτορ,
 Εὐδον παρ' ἡμέρῃ καὶ ἰὼ ἡδὲ καὶ μέσον ἥμαρ.
 Δύσειτό τ' ἡέλιος, καὶ με γλυκὺς ὕπν' ἀνέκεν
 290 Ἀμφιπόλους δ' ἐπὶ θινὶ τῆς ἐνόσῃς θυγατρὸς
 Παιζέσας, ἐν δ' αὐτῇ ἐνν' εἰκυῖα θεοῖσιν·
 Τὴν ἱκέτευς· ἥ δ' ἔτι νοῦματ' ἄμβροτον ἰαδλῶ,
 Ὡς ἐκ αὐτοῦ ἔλποιο νώτιον ἀντιάσαντα
 Ἐρξέμεν. αἰεὶ γάρ τε νώτιον ἀφραδύνειν.
 295 Ἦμοι σῆτος ἔδωκεν ἄλλος ἠδ' αἰδοπα οἶον,
 Καὶ λῶσ' ἐν ποταμῷ καὶ μοι τὰδε ἥματ' ἔδωκεν.
 Ταῦτά τοι ἀχνυμένης περ ἀλκείην κατέλεξα.
 Τὸν δ' αὖτ' Ἀλκίνο' ἀπαμείβετα φησίν τε,

Novem diebus ferebar : decimo autem me nocte nigra
 Insulam in Ogygiam appulerunt Dii , ubi Calypso
 Habitat cirtata gravis Dea : quæ me suscipiens 255
 Accurate excepit & alebat , atque aiebat
 Faturam immortalem & expertem senectutis diebus omnibus :
 Sed meum nunquam animum in pectoribus persuasit.
 Illic quidem septennio permansi firmiter , vestimenta autem semper
 Lacrymis rigabam , quæ mihi nulli obnoxia corruptioni dederat. Cal-
 Sed quando jam octavus mihi revolutus annus venit, (Calypso : 260
 Ac tum demum me iussit adhortans redire ,
 Jovis ex jussu , sive etiam animus mutatus est ipse :
 Dimisitque in rare colligata , multa autem dedit ,
 Panem & suave vinum , & divinas vestes induit : 265
 Ventumque immisit innocuum suavemque.
 Septemdecim quidem navigabam dies mare sulcans ,
 Decima octava vero apparuerunt montes umbrosi
 Terræ vestræ : exultavitque mihi meum cor
 Infelici. Certe enim eram adhuc conflictaturus cum ærumna 270
 Multa , quam mihi immisit Neptunus terræ quassator ,
 Qui mihi immittens ventos , impedivit iter ,
 Commovitque mare immensum , neque ullo pacto fluctus
 Siuebat in rare crebro ingemiscentem ferri.
 Hanc quidem deinde procella dispersit , at ego 275
 Natans has undas emensus sum donec me terræ
 Vestræ admovit ferens ventusque & aqua.
 Ibi me egredientem coëgisset fluctus ad terram ,
 Petras ad magnas jaciens & inamabilem locum.
 Sed resiliens natavi rursus , donec veni 280
 Ad fluvium , qui mihi visus est locus optimus ,
 Expeis petrarum , & tutela erat à vento.
 Et elapsus sum animum colligens , divina vero nox
 Advenit : ego autem seorsim à Jovis fluo fluvio
 Egressus in arbutis dormivi : circumquaque autem folia 285
 Congessi , somnum autem Deus immensum infudit.
 Hic quidem in foliis meo cruciatus corde ,
 Dormivi tota nocte usque ad auroram & meridiem ,
 Inclinabatque sol , & me dulcis somnus dereliquit.
 Ancillas vero in littore tuæ agnovi filiae 290
 Ludentes , inter eas autem ipsa erat similis Diis :
 Ei supplicavi : illa vero neutiquam ab indole absuit bona ,
 Ut non sperare posses juniorem obviantem
 Facturum , semper enim juniores desipiunt.
 Quæ mihi cibum dedit assatum & nigrum vinum , 295
 Et lavit in flumine , & mihi has vestes dedit.
 Hæc tibi tamen afflictus vere enarravi.
 Hinc rursus Alcinous respondit dixitque :

- Εἴν', ἥτοι μὲν τὺτό γ' ἐναΐσιμον ἐκ ἐνόνσθ
 300 Παις ἐμὴ, ἕνεκά σ' ἔτι μετ' ἀμριπόλοισι γυναιξίν·
 Ἥγεν ἐς ἡμέτερον, σὺ δ' ἄρα πρῶτην ἰκέτευσας.
 Τὸν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη πολύμητις Ὀδυσσεύς,
 Ἥφες, μὴ μοι τέρεϊ ἀμόμονα τέκεαι κῆρ.
 Ἡ μὲν γάρ μ' ἐκέλευε σὺν ἀμριπόλοισιν ἐπιτάσσειν.
 305 Ἀλλ' ἐγὼ ἐκ ἔδελον, δεισας, αἰχυνόμενός τε,
 Μήτωρ, καὶ σοὶ θυμὸς ἐπισκύσαιτο ἰδόντι.
 Δυσζήλων γάρ τ' ἐὼν ἐπὶ χθονὶ γῆλ' ἀνδρόπων.
 Τὸν δ' αὖτ' Ἀλκίνοος ἀταμείβετο, φωνήσας τε,
 Εἴν', ὃ μοι τοῖστον ἐνὶ στήθεσι εἶλον κῆρ,
 310 Μαφιδίως κεχολῶσθαι· ἀμύνω δ' αἴσιμα πάντα.
 Αἰ γὰρ Ζεῦ τε πατέρ, καὶ Ἀθηαῖν καὶ Ἀπόλλων,
 Τοῖσιν ἐὼν οἷός τις εἰμι, τὰ τε φρονέω αὐτ' ἐγὼ περ,
 Παιδὰ τ' ἐμὴν ἐχέμεν, καὶ ἐμὸς γαμβρὸς καλέσθαι,
 Αἰδοί μ' ὦν οἶκον ἢ ἐγὼ καὶ κτήματα δοῖν,
 315 Αἶψ' ἐδέλων γὰρ μύθοις· αἰκοντα δέ σ' ἔτις ἐρύξει
 Φαίηκων· μὴ τέτο εἶλον Διὶ πατρὶ γένοιτο.
 Περσέην δ' ἐς τόδ' ἐγὼ τεκμαίρομαι (ὅφρ' εὖ εἰδῆς):
 Αὐρεὼν ἐς τῆμ' ἢ σὺ μὲν διδμημὸν ὑπὸ
 Λέξεται· οἱ δ' ἐλόεσι γαλήνῃ, ὅφρ' ἂν ἴκηται
 320 Πατρίδα σὴν καὶ δῶμα, καὶ εἴπῃ τι εἶλον ἐστίν·
 Εἴπερ καὶ μάλα πολλὸν ἐκασίρω ἐς Εὐβοίης.
 Τὴν γὰρ πλοτάτω φάσ' ἐμμεναι εἰ μὴν ἴδοντο
 Λαῶν ἡμέτερον, ὅτε τε ξανθὸν Ῥαδάμανθυν
 Ἥζον ἐποφύμενον Ἰστυδὸν γαίηνιον υἱόν·
 325 Καὶ μὲν οἱ ἐνθ' ἦλθον, καὶ ἄτερ καμάτοιο τέλεισσαν
 Ἥματι τῷ αὐτῷ, καὶ ἀπήγαγον εὐκαδ' ὀπίσσω.
 Εἰδότες ἢ καὶ αὐτὸς ἐνὶ φρεσὶν ὅσον ἀείρας
 Νῆες ἱμαὶ καὶ κῆρυ ἀναρρίπτειν ἄλλα πηδῆ.
 Ὡς εἶπεν, γῆθησεν ἢ πολύτλας Διὶ Ὀδυσσεύς·
 330 Εὐξάμενος δ' ἄρα εἶπεν, ἔπερ τ' ἔρατ', ἐκ τ' ὀνόμαζεν·
 Ζεῦ πατέρ, αἰθ' ὅσα εἶπε τελευτήσων ἀπαντα
 Ἀλκίνοος· τῷ μὲν καὶ ἐπὶ ζείδωρον ἄρκεαν
 Ἀσέεσσον κλέος εἴη, ἐγὼ δέ κε πατρίδ' ἰκίμην.
 Ὡς οἱ μὲν τοιαῦτα πρὸς ἀλλήλους ἀγόρευον.
 335 Κέκλετο δ' Ἀρήτη λευκώλεν ἀμριπόλοισιν
 Δρυὶ ἔω αἰδέσθαι δέμην, καὶ ῥήγαια καλὰ
 Πορεύε' ἑμβαλέειν, σφίρειναι τ' ἐρύπερθε τάπητας,
 Χλαίνας τ' ἐνδέμηναι ἕλας, καθύπερθε ἱσαδάμ.
 Αἱ δ' ἴσαν ἐκ μεγάρου δάμνα μετὰ χερσὶν ἔχουσας·
 340 Αὐτὰρ ἐπεὶ σφίρεισαν πυκνὸν λίχον ἐγκονέουσας,
 Ὀτρυνεν Ὀδυσῆα παρειαίμεναι ἐπέεσσιν,
 Ὅρσο κίων ὃ ξεῖνε, πεπνυγμένα δέ τει εὐνή·
 Ὡς εἶπεν. τῷ δ' ἀσπασὲν εἴσατο κοιμηθῆναι.
 Ὡς ὁ μὲν ἔνθα κάθευδε πολύτλας Διὶ Ὀδυσσεύς

Hospes, certe quidem ipsum decorem non consideravit
Filia mea, quod te neutiquam cum ministris mulieribus
Duxit in nostram domum, tu enim primæ supplicasti.

300

Illum excipiens allocutus est versutus Ulysses:

Heros, ne mihi ideo infontem reprehende puellam.

Ipsa quidem me iussit cum ancillis subsequi:

Sed ego nolui, timens, reveritusque,

305

Ne fortassis tibi animus irascatur videnti.

Suspicientes enim sumus supra terram genus hominum.

Huic rursus Alcinous respondit, dixitque:

Hospes, non mihi tale in præcordiis meum cor,

Temere ut irascatur: potiora autem honesta cernia.

310

Utinam enim ô Jupiter pater & Minerva & Apollo,

Talis existens qualis es, eaque sentiens quæ ego quidem,

Filiam meam habere velles, & meus gener vocari,

Hic manens: domum enim ego & bona darem,

Si modo volens maneres: invitum enim te nullus retinebit

315

Phæacum, neque sic gratum Jovi esset.

Reductionem vero ego perficiam (ut bene scias)

In crastinum: in id temporis autem tu quidem domitus somno

Dormias, illi autem captabunt tranquillitatem, ut pervenias

In patriam tuam & domum, & sicubi quid gratum est:

320

Si etiam prorsus multo longius abest quam Eubœa.

Eam enim longissime aiunt abesse qui eam viderunt

Ex populo nostro, quando flavum Radamanthum

Duxerunt invisurum ad Tytium terræ filium:

Atque illi quidem illuc venerunt, & absque labore transierunt

325

Die eodem, & abduxerunt domum retro.

Cognoscet etiam ipse in mente quam optimæ

Naves meæ & juvenes in sulcando mare remis.

Sic ait, gavisus est autem æumnosus divinus Ulysses:

Supplicans vero dixit verbum, orationemque habuit:

330

Jupiter pater, utinam quæcumque dixit perficiat omnia

Alcinous: ejus quidem per frugiferam terram

Immortalis gloria esset, ego autem in patriam venirem.

Sic illi quidem talia ad se invicem colloquebantur.

Iussit autem Arete albas lacertis ancillas

335

Cubilia sub porticum ponere, & stragula pulchra

Purpurea injicere, insternereque desuper tapetas,

Chlœnasque imponere villosas, desuper induere.

Illæ vero ibant ex ædibus facem in manibus gestantes.

Cæterum postquam straverunt densum lectum accelerantes,

340

Excitarunt Ulysssem astantes verbis:

Surge dormiturus hospes, paratus est tibi lectus:

Sic dicebant, huic vero gratum visum est dormire.

Sic ille quidem illic dormivit patiens divinus Ulysses

345 Τριτοῖς ἐν λεχέσιν, ὡς αἰδέσθῃ ἐρεδύπῃ.

Ἐλκίνεσσι δὲ ἄρα λέκτο μυχαῖ δόμα ὑψηλοῦ.

Πάρ γ' ἔγυνη δίσποινα λέχῃ ἀφύρυνε καὶ εὐνὴν.

ὑΠΟ'ΘΕΣΙΣ ΤΗΣ ὈΔΥΣΣΕΪΑΣ Θ. ΤΟΤ' ὈΜΗΡΟΥ
ΡΑΨΩΔΙΑ Σ.

ἘΚκλησία γίνεται τῇ Φαιάκων περὶ τῷ ξένῳ, καὶ ναὺς καταλείπεται πρὸς ἐκπομπὴν τῷ Ὀδυσσεύϊ· καὶ ἐσιόνταί παρὰ τῇ Ἀλκινόῳ τῇ Φαιάκων οἱ ἄριστοι· καὶ μετὰ ταῦτα δίσκῳ ἀγωνίζονται Φαίαιες καὶ Ὀδυσσεύς. καὶ ὁ Δαρειδῆς ἀδελφὸς αὐτοῦ, ἀφῶτα μὲν τὰ περὶ τὴν μοιχείαν Ἀχιλλεύς καὶ Ἀρροδίτης, ἴσμενα δὲ τὰ περὶ τὴν εἰσαγωγὴν τῷ δαίμονι ἴσμενα· καὶ τῷ Ὀδυσσεύϊ κλαίοντι, συνδάμνεται τις καὶ πόδιν ἴην.

Θήτα δὲ ἀδλοῖς Φαίαιες Ὀδυσσῇ ἀνιέρθεν.

ἩΜΕΙΣ δὲ ἡεγέμενα φάνη βοδοδάκτυλ' ἡὲς,

Ἦρυντ' ἀρ' ἐξ εὐνῆς ἱερὸν μὲν Ἀλκινόοιο.

Ἄν δὲ ἄρα διογενὲς ὦρτο πτολίποδ' Ὀδυσσεύς·

Τοῖσιν δὲ ἡγεμόνι' ἱερὸν μὲν Ἀλκινόοιο

Φαίκων ἀγυρῆσιν, ἥ σφιν παρὰ νηυσὶ τίτυκτο.

Ἐλθόντες δὲ καθίζον ἐπὶ ξιστοῖσι λίθοισι

Πηλεΐον· ἥ δὲ ἀνὰ ἄστυ μετάρητο Παλλὰς Ἀθήνη,

Εἰδομένη κήρυκι δαΐφρον' Ἀλκινόοιο,

Νόστον Ὀδυσσῇ μεγαλήτορι μνηστῆρα.

30 Καὶ ῥα ἐκάστω φασὶ παρειαμμένη φάτο μῦθον,

Δεῦτ' ἄγε Φαίικων ἡγήτορες ἠδὲ μέδοντες

Εἰς ἀγορὴν ἴσταί, ὅρα καὶ ξένοισι συνέσθῃς,

Ὅς νέον Ἀλκινόοιο δαΐφρον' ἔκετο δῶμα,

Πόντον ἐσιππασχθεὶς, δέμας ἀθανάτοισιν ὁμοῖον.

25 Ὡς εἰπὼς, ὥτρυνε μὲν καὶ θυμὸν ἐκάστω.

Καρπαλίμως δὲ ἔμπληντο βροτῶν ἀγοραί τε καὶ ἴδρα

Ἀγρομέων. πολλοὶ γὰρ ἐδῆσαντο ἰδόντες

Τῶν Λαέρταο δαΐφροντα. τὰ δὲ ἄρ' Ἀθήνη

Θεὸν περὶν κατέχευε χάριν κεραλῇ τε καὶ ὤμοις·

20 Καὶ μιν μακρότερον καὶ πάσσοντα δῆκεν ἰδέσθαι,

Ὅς κεν Φαίικας εἶλεν πάντας γένοιτο,

Διόνος τ' αἰδοῖός τε, καὶ ἐκτελείσμεν αἰδώς

Πολλὰς, ὥς Φαίικας ἐπειρήσαντ' Ὀδυσσῇ.

Αὐτὰρ ἐπεὶ ῥ' ἡγεσθον ὁμηγερέες τ' ἐγένοντο,

25 Τοῖσιν δὲ Ἀλκίνεσσι ἀγορήσατο καὶ μετέπειπε,

Κέκλυτε Φαίικων ἡγήτορες ἠδὲ μέδοντες,

Ὅσσ' εἶπω τὰ με θυμὸς ἐνὶ στήθεσσι κελεύει,

Εἶν' ὅλ' ἐκ οὗδ' ὅστις ἀλώμεν' ἔκτε ἑμὸν δῶμα.

Βεῖ πρὸς οἶον ἢ ἐσπερίαν ἀνδραγαθίαν.

Cælatis in lætis, sub porticu sonante.
Alcinous vero cubuit in penetrâli domus excelsæ:
Juxta vero mulier Regina lætūm præbuit & cubile.

ARGUMENTUM LIBRI VIII. ODYSSEÆ
HOMERI.

Concio fit Phæacum de hospite, & navis deducitur ad
reductionem Ulyssis & convivio suscipiuntur ab Alcinoō
Phæacum optimates. Et posthac disco certant Phæaces &
Ulysses. Et Demodocus canit, primum quidem ea quæ
acciderunt circa adulterium Martis & Veneris, deinde ea
quæ circa introductionem lignei equi: atque Ulyssæ sēte,
interrogatur quis & unde sit.

Θ. Ex certaminibus Phæaces de Ulyssæ experimentum sumpserunt.

Quando vero ærigena apparuit rosea digitis aurora,
Surrexit ex læto sacrum robur Alcinoi.
Præterea inclytus surrexit urbium everfor Ulysses:
Illis vero præibat sacrum robur Alcinoi
Phæacum ad concionem, quæ ipsis apud naves constituta erat. 5
Venientes vero confidebant in politis lapidibus
Prope: ipsa vero per urbem obibat Pallas Minerva,
Similis præconi prudentis Alcinoi,
Reditum Ulyssæ magnanimo meditans.
Et sane cuique viro assistens dixit verbum: 10

Huc ago Phæacum principes atque rectores
Ad concionem ite, ut hospitem audiat,
Qui recens Alcinoi prudentis venit ad domum,
Ponto pererrato, corpore immortalibus similis.

Sic locuta, incitavit robur & animum singulorum. 15
Cito vero implebantur hominibus forumque & sedilia
Congregatis, multi enim admirati sunt videntes
Filiūm Lærtæ prudentem. Ei enim Minerva
Divinam superinsudit gratiam capitique & humeris:
Et ipsum longiorem & crassiorē reddidit aspectu, 20
Ut Phæacibus gratus omnibus fieret,
Gravisque & venerabilis, & ut perficeret certamina
Multa, quibus Phæaces experirentur Ulyssē.
Cæterum postquam convenerunt congregatique erant,
Illis Alcinoi concionatus est & locutus: 25

Audite Phæacum duces atque principes,
Ut dicam quæ me animus in pectoribus jubet,
Hospes hic haud scio quinam errando venit meam domum,
Sive ab Orientalibus sive Occidentalibus hominibus:

- 30 Πομπῶν δ' ὀτρύνει, καὶ λίσσεται ἔμπεδον ἦν.
 Ἡμεῖς δ' ὡς τοπάρῃ περ ἐπὶ ρυγνόμεθα περικτῆν.
 Οὐδὲ γὰρ ἐδὲ τις ἀλλ' ὅτις κ' ἐμὰ δάμαδ' ἱκνται.
 Ἐνθάδ' ὀδυρόμεν' ὄφρ' ἄν' ἔτι καὶ πομπῆς.
 Ἀλλ' ἄγε νῆα μέλαιναν ἱρύσμεν εἰς ἄλα δῖαν
- 35 Πρωτόπλοον· κέρω δ' ὧν καὶ πεντήκοντα
 Κεραΐδων κατὰ δῆμον ὅσοι παρ' εἰσὶν ἄριστοι.
 Διοσάμενοι δ' εὖ πάντες ἐπὶ κλισίῃν ἱετμὰ
 Ἐκβῶν· αὐτὰρ ἔπειτα θεὸν ἀλεχόμενοι δαῖτα,
 Ἡμέτερον δ' ἐλθόντες· ἰγὰρ δ' εὖ πάνσι παρήξω.
- 40 Κέρωσι μὲν ταῦτ' ἐπιτέλλομαι· αὐτὰρ οἱ ἄλλοι
 Σκηπτῆχοι βασιλῆες ἐμὰ πρὸς δάματα καλά
 Ἐρχοι, ὅρα ξείνοι ἐνὶ μεγάροις φιλέωμεν.
 Μῆδ' ἐτις ἀρνείω. καλίσσας δ' εὖ θεῖον αἰδὼν
 Δημόδοκον· τῷ γάρ γε θεὸς περιδῶκεν αἰδῶν
- 45 Τερπῆν, ὅππῃ θυμὸς ἐποτρύνῃσιν αἰδεῖν.
 Ὡς ἄρα φωνήσας ἠγόσατο. τοὶ δ' αἶψ' ἔποντο
 Σκηπτῆχοι· κῆρυξ δ' ἐμπαχέος θεῶν αἰδῶν.
 Κέρω δ' ἐκείνῃ δῶα καὶ πεντήκοντα
 Βήτην ὡς ἐκέλευσ' ἐπὶ θεῖν' ἄλῃς ἀπρυγέτοιο.
- 50 Αὐτὰρ ἐπεὶ ῥ' ἐπὶ νῆα κατήλυθον ἠδὲ θάλασσαν,
 Νῆα μὲν οἳ γε μέλαιναν ἄλῃς βίνθοσδε ἱέουσιν,
 Ἐν δ' ἰσὺν τ' ἐτίθεντο καὶ ἰστία νῆι μελαίνῃ.
 Ἡρτύναντο δ' ἱετμὰ τρηποῖς ἐν δερματίνοισι.
 Πάντα κατὰ μοῖραν, ἀνὰ δ' ἰστία λευκὰ στίτασαι·
- 55 Τῷ δ' ἐν νοτίῳ τήν' ὤρμισαν, αὐτὰρ ἔπειτα
 Βάν ῥ' ἰμῶν Ἀλκινόοιο δαίερον εἰς μέγα δάμα.
 Πλῆντο δ' ἄρ' αἰθυσά τε καὶ ἔρκια καὶ δόμοι ἀνδρῶν
 Ἀγρομέων, πολλοὶ δ' ἄρ' ἔσαν νέοι ἠδὲ παλαιοί.
 Τοῖσιν δ' Ἀλκίνοε δουκαίδικα μῆλ' ἱέουσιν,
- 60 Ὅκτω δ' ἀργιόδοκας ὕας, δύο δ' ἐιλιπόδας βῆς·
 Τὲς δέρον ἀμφὶ θ' ἔπον, τετύκοντό τε δαῖτ' ἐρατεινῇν.
 Κῆρυξ δ' ἐγγυδὲν ἤλθεν ἄγων ἱεῖρεσσιν αἰδῶν,
 Τον πῖρε μῆσ' ἐείλησε, δίδε δ' ἀγαθὸν τε κακὸν τε.
 Ὀρθαλμῶν μὲν ἄμειρε, δίδε δ' ἠδείαν αἰδέην.
- 65 Τῷ δ' ἄρα Πενέλοε θεῖκε θεῖον ἀργυροκόλον
 Μίσην δαιτυμόνων, πρὸς κίονα μακρὸν ἑρῖτας.
 Καθ' δ' ἐκ πασσαλόφιν κρέμασεν φόρμιγγα λυγρὰν
 Αὐτῷ ὑπὲρ κεφαλῆς, καὶ ἐπέσχεδε χερσὶν ἐλπίδα
 Κῆρυξ· παρ' δ' ἐτίθει κάλυψεν καλὴν τε τράπεζαν,
- 70 Πάρ δ' ἑτάρας οἶνοιο, ποῖν ὅτε θυμὸς ἀνάγῃ.
 Οἱ δ' ἐπ' ὀνείαθ' ἐτοῖμα προκείμενα χεῖρας ἱάλον.
 Αὐτὰρ ἐπεὶ πόσι καὶ ἐδῶν ἐξ ἔσσην ἔντο,
 Μῆσ' ἄρ' αἰδῶν ἀνῆκεν αἰσιδέμεναι κλέα ἀνδρῶν,
 Οἴμῃς τῆς τότε ἄρα κλέε' ἔρανον εὐρὺν ἵκατο·
- 75 Νηκτῷ Ὀδυσσῇ καὶ Πηλεΐδῃ Ἀχιλλῇ,

Deductionem flagitat, & precatur ratam esse. 32
 Nos vero ut antea quidem maturemus deductionem.
 Neque enim quisquam alius quicumque meam domum pervenerit,
 Hic lugens diu manet propter deductionem.
 Sed age navem nigram deducamus in mare divinum
 Recentem: juvenes autem duo & quinquaginta 35
 Eligantur è populo quicumque olim sunt optimi.
 Ligatis autem bene omnes ad scalmos remis
 Exite: ac deinde subitam apparate convivium,
 Ad nostram domum profecti: ego autem laute omnibus præbebo.
 Juvenibus vero hæc præcipio, at cæteri 40
 Scepترigeri Reges ad meam domum pulchram
 Veniant, ut hospitem in regia amplectamur.
 Neque quisquam recuset, advocate vero divinum cantorem
 Demodocum: illi enim Deus excellenter dedit cantilenam
 Suavem, quoties animus incitat ad cantandum. 45
 Sic locutus præibat. Illi vero simul sequebantur
 Scepترigeri, præco vero cucurrit ad divinum musicum.
 Juvenes vero electi duo & quinquaginta
 Ibant ut præceperat ad litus maris infructuosi.
 At postquam ad navem descenderunt atque mare, 50
 Navem quidem ipsi nigram in uratis profundum deduxerunt,
 Malumque imposuerunt & vela navi nigræ.
 Aptaruntque remos vincula per coriacea
 Omnia ut decebat, vela autem alba expanderunt.
 Alte vero in humidum ipsam protraxerunt, at postea 55
 Contenderunt ire Alcinoi prudentis in magnam domum.
 Implebantur autem porticusque & septa & domus viris
 Congregatis, multi enim erant juvenes atque senes.
 Illis vero Alcinous duodecim oves immolavit,
 Et octo albos dentibus sues, duosque flexipedes boves: 60
 Quos degluberunt curaruntque, & appararunt convivium amabile.
 Præco autem prope venit ducens amabilem cantorem,
 Quem supra modum Musa dilexit, dedit vero bonumq; malumque:
 Oculis quidem privavit, dedit autem dulcem cantilenam.
 Huic igitur præco posuit sedem argenteis clavis distinctam 65
 In medio convivantium, columnæ longæ innixam.
 Ex paxillo autem suspendit citharam argutam
 Ipsi supra caput, & indicabat quo pacto manibus prenderet
 Præco: juxta autem apponebat canistrum pulchramque mensam,
 Juxta etiam poculum vini, ut biberet quoties animus juberet.
 Illi vero ad edulia parata apposita manus mittebant. (70
 Cæterum postquam potus & cibi desiderium expulerunt,
 Musa cantorem excitavit ut caneret gloriam virorum,
 Cantilenæ cujus tunc gloria ad cælum amplum ibat:
 Contentionem Ulyssis & Pelidæ Achillis,

Ὡς ποτε θηρίσαντο θείων ἐν δαίτῃ θαλεῖν
Ἐκπύλοισι ἐπίεσιν· ἀνὰ δ' ἄνδρων Ἀγαμέμνων
Χαίρει νόρ' ἵτ' ἄριστοι Ἀχαιῶν θηρεύοντο.

80 Ὡς γάρ οἱ χρεῖων μυθήσατο Φοῖβος Ἀπόλλων
Πυθοὶ ἐν ἠγαδίῃ, ὅθ' ὑπὶρθε λαῖνον ἔδον
Χρησάμενος· τότε γάρ ῥα κυλινδετο πῆματ' ἀρχὴ
Τροσὶ τε καὶ Δαναοῖσι, Διὸς μεγάλης διαβλάς.
Ταῦτ' ἄρ' αἰοῖδ' αἰεὶ περικλυτός· αὐτὰρ Ὀδυσσεύς

85 Πορφύρεον μέγα φάρ' ἔλκων χερσὶ σιβαρήσι,
Κακκιφαλῆς εἰρυσσε, κάλυψε δὲ καλὰ πρῶστα.
Αἶδετο γὰρ Φαίηκας, ἵπ' ὀφρύσι δάκρυα λείβων.

Ἦτοι ὅτε λήξειεν αἰδέων θυῖ' αἰεὶδός,
Δάκρυ' ὁμορράμενος, κεφαλῆς ὑπὸ φάρ' ἔλειπε,
Καὶ δάσας ἀμφικυττελλον ἑλκὼν, σπείσασκε θείοισιν·

90 Αὐτὰρ ὅτ' ἄψ' ἀρχοίτο, καὶ ὀτρύνειαν αἰεῖδων
Φαίηκων οἱ ἄριστοι, (ἔπει τέρποντ' ἐπίεσιν)
Ἄψ' Ὀδυσσεύς κατὰ κράτα καλυφάμενος γράσκειν.

Ἐνθ' ἄλλας μὲν πάντας ἐλάνθανε δάκρυα λείβων,
Ἀλκίνοος δέ μιν οἷ' ἐπέφρασσατ' ἠδὲ νόησεν,
Ἠρώς αἴχ' αὐτῇ· βαρὺ δὲ σινάχοντ' ἄκκοι·
Αἰψά δὲ Φαίηκεσι φιληέτμοισι μετνύδα·

Κέλυτε Φαίηκων ἠγχιτορες ἠδὲ μέδοντες,
Ἦδη μὲν δαίτῃς κικορήμεθα θυμὸν εἰσες,
Φόρμιγός δ', ἢ δαίτῃ συνήορος ἐστὶ θαλεῖν·

100 Νῦν δ' ἐξέλθωμεν, καὶ αἰδέων περιδῶμεν
Πάντων· ὥς χ' ὁ ξυῖν' ἐνίστη οἷσι φίλοισιν,
Οκαδὲ νοήσας, ὅσων περιεγινόμεθ' ἄλλων
Πύξ τε, παλαισμοσύνη τε, καὶ ἄλμασιν, ἠδὲ πόδισιν·

Ὡς ἀπεφάνησας ἠγήσατο· τοὶ δ' αἶψ' ἔπουντο.

105 Καὶ δ' ἐν πασσαλόειν κρίμασι φόρμιγγα ληΐαν·
Δημοδάκῃ δ' ἔλε χεῖρα, καὶ ἔξαγεν ἐκ μεγάροιο
Κῆρυξ· ἦρχε δὲ τῷ αὐτὴν ὁδὸν ἦν περ οἱ ἄλλοι
Φαίηκων οἱ ἄριστοι, αἰθρία θάυμανοιόντες.

Βὰν δ' ἱμῶν εἰς ἀγρόην· ἅμα δ' ἔσπιτο παλὺς ὄμιλος.

110 Μυρταῖ· ἀν' δ' ἔσαντο νέοι πολλοὶ τε καὶ ἱελοὶ.
Ἦρτο μὲν Ἀκρόναιος τε, καὶ Ὠκύαλος, καὶ Ἐλατρεὺς,
Ναυτιάς τε, Περμνεὺς τε, καὶ Ἀλχιάλῃ, καὶ Ἐρτμενὺς,
Ποντεὺς τε, Περφρεὺς τε, Θόων, Ἀνακασίνεος τε,
Ἀμφιάλῃ δ' υἱὸς Πολυνὴς Τεκτονίδαο·

115 Ἀν' δὲ καὶ Εὐρύαλος βροτολογεῖτο ἴσθ' Ἀρτί,
Ναυτολίδης δ' ὅς ἄριστος ἦν εἶδος τε δμας τε
Πάντων Φαίηκων μετ' ἀμύμονα Λαοδάματ'·
Ἀν' δ' ἔσαν τρεῖς παῖδες ἀμύμονος Ἀλκινόοιο,
Λαοδάμας δ', Ἀλῖος τε, καὶ ἀντίθεος Κλυτόητος·

120 Οἱ δὲ τοὶ πρῶτον μὲν ἐπυρρίσαντο πόδες, ἠδὲ
ἱρῖοι δ' ὑπὸ νύκτ' ἔτατο δρόμος, οἱ δ' ἅμα πάντες

Ut quondam contenderunt Deorum in convivio celebri
 Sævis verbis: Rex autem virorum Agamemnon
 Gaudebat animo cum optimi Achivorum contenderent;
 Sic enim illi vaticinans prædixerat Phœbus Apollo
 In Pythia divina, quando ingressus est lapideum limen 80
 Oraculum periturus: tunc enim versabatur mali principium
 Trojanisque & Danaïs, Jovis magni per consilia.
 Ista sane cantor cantabat inclytus, at Ulysses
 Purpuream ingentem vestem prehensens manibus gravibus,
 In caput traxit, obtexitque pulchram faciem. 85
 Reverebatur namque Phæaces, sub superciliis lacrymas stillans.
 At quando desinebat canere divinus cantor,
 Lacrymis absterfis, à capite vestem demebat,
 Et poculum rotundum accipiens, libabat Diis:
 At quando rursus incipiebat, & incitabant ut caneret 90
 Phæacum optimates, (quippe oblectabantur verbis)
 Rursus Ulysses capite obvoluto lugebat.
 Hic alios quidem omnes latebat lacrymas stillans,
 Alcinous vero solus ipsum animadvertit atque sensit,
 Sedens prope ipsum, graviterque suspirantem audivit: 95
 Continuo autem Phæacibus studiosis remorum loquebatur:
 Audite Phæacum duces atque rectores,
 Jam quidem convivio saturavimus animum æquali,
 Citharaque, quæ convivio congruens est celebri:
 Nunc autem exeamus, & certamina experiamur 100
 Omnia: ut hospes narret suis amicis,
 Domum reversus, quantum superemus alios
 Castibusque, luctaque, & saltibus, atque pedibus.
 Sic igitur locutus præibat, illi vero una sequebantur:
 Ad paxillum autem suspendit citharam argutam: 105
 Demodoci vero prehendit manum, & eduxit ex ædibus
 Præco: præibat vero huic eadem via qua & alii
 Phæacum optimates, certamina admiraturi.
 Institerunt autem ire ad forum, simulque sequebatur ingens turba,
 Infiniti: surrexerunt autem juvenes multique & boni. 110
 Surrexit quidem Acroneus, & Ocyalus, & Elatreus,
 Nauteusque, Prymneusque, & Anchialus, & Eretmeus,
 Ponteusque, Proreusque, Thoön, Anabesineusque,
 Amphialusque filius Polynei Tectonidæ:
 Surrexit etiam Euryalus homicidæ similis Marti, 115
 Naubolidesque qui optimus erat corporeque specieque
 Omnium Phæacum post inculpatum Laodamantem:
 Surrexerunt & tres filii inculpati Alcinoi,
 Laodamas, & Halius, & divinus Clytoneus:
 Hi quidem primum periculum fecerunt pedibus: 120
 Etque à carceribus intentus est cursus, hi simul omnes

Καρσάλιμος ἐπίτοντο κινώντας πεδίον.

Τῶν δ' εἴην ὅχ' ἀρείς ἐν Κλυτόνῃ ἀμύμων·

Ὅσωντ' ἐν νηφ' ἔρον σάλη ἡμιονοῖν,

121 Τάσων ἰσχυροτέρων λαὸς ἰκέθ', οἱ δ' ἐλίποντο.

Οἱ δ' παλαίστομονος ἀλεγεινῆς πυρρῶσαντο,

Ἥ δ' αὖτ' Εὐρύαλ' ἀπακύντο πάντας ἀρείς·

Ἀλματι δ' Ἀμφιάλ' πάντων περριέειν ἐν·

Δίσκῳ δ' αὖ πάντων περριέειν ἦν Ἐλατρώς,

130 Πῦξ δ' αὖ Λαοδάμας, ἀγαθὸς παῖς Ἀλκινόοιο.

Αὐτὰρ ἐπεὶ πάντες ἐτέρωθισαν φρὶν αἶθλοισι,

Τοῖς ἄρα Λαοδάμας μετέρη παῖς Ἀλκινόοιο,

Διῦτε φίλοι, τ' ξυῖον ἐσθμίηα εἰ τιν' αἶθλων.

Οἷδ' τε καὶ διδάσκει. φῶν γὰρ μὲν ὁ κακὸς ἐστὶ,

135 Μῆρες τε κνήμας τε, καὶ ἀμφὶ χεῖρας ὑπερδεν.

Αὐχίνα τε σῖκαρον, μέγα τε δένδρον· ὅδ' ἐν τῇ ἥβῃ

Διῦται, ἀλλὰ κακοῖσι συνέρρηκται σολίσαιν.

Οὐ γὰρ ἰσχυρὸς τι φρενὶ κακώτερον ἄλλο θαλάσσης

Ἄνδρα τε συγχέουσι, εἰ καὶ μάλα καρτερός ἐστι.

140 Τὸν δ' αὖτ' Εὐρύαλ' ἀπαμείβετο, φώνησέν τε,

Λαοδάμα, μάλα τί τοι ἔπ' ἀπὸ κατὰ μοῖραν εἴπεις·

Αὐτὸς νῦν περκαλίεσθαι ἰὼν, καὶ σέρεσθαι μύθῳ.

Αὐτὰρ ἐπεὶ τόγ' ἀκουσ' ἀγαθὸς παῖς Ἀλκινόοιο,

Στῆ ῥ' ἐς μίσην ἰὼν, καὶ Ὀδυσῆα περριέειν,

145 Διῦρ' ἄγε καὶ σὺ ξυῖνε πατέρ' ἀνιρρῶν αἶθλων,

Εἴ τινα σὺ διδάσκεις. ἴσκει δέ σ' ἰδὼν αἶθλος.

Οὐ μὲν γὰρ μῦζον κλέειν ἀνὴρ, ὅρα καὶ ἦσιν,

Ἢ ὅτι ποσσὶν τε ῥέξῃ καὶ χερσὶν ἦσιν.

Ἄλλ' ἄγε πείρησαι, σκιδάσων δ' ὑπὸ κίδια θυμῷ.

150 Σοὶ δ' ὁδὸς ἐκ ἔτι θηρὸν ἀπίσταιται, ἀλλὰ τοι ἦδη

Νηὺς τε κατέρυσσας, καὶ ἐπαρτίεις εἰσὶν ἱταίρῳ.

Τὸν δ' ἀπαμειβόμενος περριέειν πολύμητις Ὀδυσσεύς,

Λαοδάμα, τί με ταῦτα κελεύετε καρτομόνους;

Κίδιά μοι καὶ μάλλον ἐνὶ φρεσὶν ἥ περ αἶθλων,

155 Ὅς περὶν μὲν μάλα πόλλ' ἔπαθεν, καὶ πόλλ' ἐμύγησεν·

Νῦν δ' μεθ' ὑμετέρῃ ἀγορῇ νόσσοιο χατίζων

Ἔρω, λισόμενος βασιλῆά τε πάντα τε δῆμον.

Τὸν δ' αὖτ' Εὐρύαλ' ἀπαμείβετο, νίκισέ τ' αὐτῇ,

Οὐ γὰρ σ' ὅδ' ἐνὶ δαίμονι φρεσὶ ἴσκει

160 Ἀθλῶν, οἷά τε πολλὰ μετ' ἀνδρόποισι πείλονται·

Ἀλλὰ τὰ ὅδ' ἅμα νηὶ πολυκλήιδι θαμίζων,

Ἀρχὸς ναυτῶν, ὅτε πρηνεῖς ἔασιν,

Φόρτε τε μνήμων, καὶ ἐπίσκοπος ἦσιν ὁδῶν,

Κερδαῖον δ' ἀρπαλίον. καὶ δ' ἀθλητῆς ἴσκει.

165 Τὸν δ' ἄρ' ἰσώδρα ἰδὼν περριέειν πολύμητις Ὀδυσσεύς,

Ἐγὼ, καὶ κελὸν εἴπεις· ἀπαδάλα ἀνδρὶ ἴσκει.

Οὕτως ὁ πάντων θεὸς χαρίεντα δίδασκε

Celeriter volabant pulverem excitantes in campo:
 Horum currendo longe optimus erat Clytoneus inculpatus:
 Quantumque in novali spatium est mularum, *prævertendo boves*,
 Tantum præcurrens ad populū venit, alii vero relinquebantur. 125
 Alii vero luctæ molestæ periculum fecerunt,
 In hac rursus Euryalus vicit omnes optimos:
 Saltu verò Amphialus omnium optimus erat:
 Disce autem omniū præstantissimus erat Elatreus,
 Pugnis rursus Laodamas, eximius filius Alcinoi. 130
 Cæterum postquam omnes oblectarunt animum certaminibus
 His Laodamas locutus est filius Alcinoi:

Agite amici, hospitem rogemus si quod certamen
 Et scit & didicit, habitudine corporis sane non malus est,
 Femoribusque cruribusque, & utraque manu desuper, 135
 Cervicæque firma, ingentique robore: neque vigore
 caret, sed malis debilitatus est multis.

Non enim ego existimo pejus aliud mari
 Ad hominem affigendum, etiam si valde fortis sit.
 Hunc rursus Euryalus excepit, dixitque: 140

Laodama; sane hunc sermonem rite dixisti:
 Tu ipse nunc provoca vadens, & all'ique sermone.
 At postquam hoc audivit bonus filius Alcinoi,
 Stetit in medium progressus, & Ulyssem allocutus est:

Huc age & tu hospes pater periculum fac certaminum, 145
 Si aliquod fortassis didicisti, convenit neque te scire certamina:
 Neque enim major gloria hominis quoad fuerit,
 Quam quod pedibus præstiterit & manibus suis.
 Sed age tenta, pelle autem mœstitiam ab animo.
 Tibi vero profectio non jam diutius aberit, sed tibi jam. 150
 Et navis deducta est, & præparati sunt socii.

Hunc excipiens allocutus est prudens Ulysses:
 Laodama, quid me ista jubetis taxantes?
 Dolores mihi etiam magis in præcordiis quam certamina,
 Qui antea nimis multa passus sum & multa pertuli: 155
 Nunc vero in vestro confessu reditu indigens
 Sedeo, precans Regemque omnemque populum.

Huic rursus Euryalos respondit, objurgavitque coram:
 Minime te hospes perito viro comparo.
 Certaminum, qualia multa inter homines sunt: 160
 Sed huic qui apud navem transtratam frequens,
 Princeps est nautarum, qui negotiatores sunt,
 Vecturæque memor, & speculatur est viaticorum,
 Lucrique rapto acquisiti, neque athletæ similis es.

Illum torve intuitus allocutus est prudens Ulysses: 165
 Hospes, non honeste dixisti, stulto viro similis es.
 Ita non omnibus Deus munera dat.

- Ἄνδράσιν, ἔτε φυν, ἔτ' ἄρ φένας, ἔτ' ἀγορευόν.
 Ἄλλ' μὲν γάρ τ' εἶδ' ἀκιδνότερ' αἰετὶς ἀνὴρ.
 170 Ἀλλὰ θεὸς μορφήν ἐπισσι στήρ· οἱ δέ τ' ἐς αὐτὸν
 Τετράρῃσι λίσσασιν· ὁ δ' ἀσφαλῆως ἀγορεύει
 Ἐρχόμενον δ' ἀνὰ ἄστυ, θεὸν ὡς εἰσπορεύσιν.
 Ἄλλ' δ' αὖ εἶδ' μὲν ἀλίζκι ἀδατάτοισιν.
 175 Ἄλλ' ἔοι χάρεις ἀμφοτέρωθεν ἐπίσιν.
 Ὡς κ' σοὶ εἶδ' μὲν ἀεσπερίτις, εἶδ' κιν ἄλλω
 Οὐδὲ θεὸς τυξέει· νόον δ' ὀπορώλι' ἰούσι.
 Πεινὰς μοι θυμὸν ἐνὶ στήθεσι φίλοισιν·
 Εἰπὼν ἔκατὰ κόσμον· ἔγω δ' ἔννευ ἀέθλων.
 180 Ὡς σὺ γε μυθία, ἀλλ' ἐν πρῶτοισιν οἷω
 Ἐμμεναι, ὅθρ' ἦν τε σπεισίβια χερσὶ τ' ἱμῶσι.
 Νῦν δ' ἔχμας κακότητι κ' ἀλγισι. πολλὰ γὰρ ἔτλην,
 Ἀδρῶν τε ποτολέμους ἀλγυνὰ τε κύματα πείσων.
 Ἀλλὰ κ' ὡς, κακὰ πολλὰ παθὼν, πυρρῶσ' ἀέθλων.
 185 Θυμοδάκῃς γὰρ μῦθ'· ἐπὶ τρυφῇ δέ με ἱππῶν.
 Ἡ γὰρ κ' αὐτῷ φάρ' ἀναιξας λάβε δίσκον
 Μείζονα κ' παχύτεον, σιβαρῶτερον ἐκ ὀλίγων στερ.
 Ἡ' οἷω Φαίηκες ἰδίσκειον ἀλλήλοισι.
 Τὸν γὰρ στερεινίφας ἦκε σιβαρῆς δὸπ' χιερὸς.
 190 Βέμβησιν δ' εἶδ' κατὰ δὲ ἔπταξαν ποτὶ γαίῃ.
 Φαίηκες δολιχέστεροι, ταυσίκλυτοι ἄνδρες,
 Λαῶ' ὑπαὶ ριπῆς· ὁ δ' ὑπέπτατα σήματα πάντων·
 Ρίμωα δίσκον δὸπ' χιερὸς. ἰδὺκε δ' ἑτέρματ' Ἀθήνη
 Ἀνδρὶ δίμωας ἐκνῖα· ἐπ' τ' ἱράτ', ἐκ τ' ὀνόμαζεν.
 195 Καὶ κ' ἀλαός τοι ξίνει διακρινεῖν τὰ σήμα
 Ἀμραφῶν· ἐπεὶ ἔτι μεμνημῶν ἐστὶν ὁμίλῳ,
 Ἀλλὰ πολὺ πρῶτον· σὺ δ' ἑτάροσ' ἰόντα γ' αἶθλων.
 Οὐτὶς Φαίηκων τόγγ' ἔζεται, εἰδ' ὑπερῶσ'
 Ὡς φάτο. γήθησιν δ' πολύτλας δὲ Ὀδυσσεύς.
 200 Χαίρειν ἔτιχ' ἱταῖρον ἐνὶά λεῦσ' ἐν ἀγῶνι.
 Καὶ τότε κερότερον μετρώτην Φαίηκειαν,
 Τῶτον νῦν ἀρίκταδ' ἴμι· τάχα δ' ὕστερον ἄλλοι
 Ἦσιν ἢ τεσσάτον ὕμωα, ἢ ἐπὶ μάσπον.
 Τῶν δ' ἄλλων ὅτινα κροδίη θυμὸς το καλεῖ.
 205 Διὸρ' ἀγὰ στερηδῆται, ἐπεὶ μ' ἐχολάσατε λίνν,
 Ἡ' πῶς, ἢ σάλη, ἢ κ' ποσσὶν, ἔτι μεγαίρεθ.
 Πάντων Φαίηκων, πλὴν γ' αὐτῶ Λαοδάμαντ'·
 Εἶν' γὰρ μοι ὅσ' ἐστὶ, τίς ἂν φιλονίτι μάχοιτο;
 Ἀερον δὲ κινός γε κ' ἐτιδανὸς αἰετὶς ἀνὴρ
 210 Ὅστις ξυνοδὸκ' ἰεῖδα περριέμεται ἀέθλων
 Δίμωα ἐκ ἀλλοδαπῶ· ἔο τ' αὐτῶ πάντα κολέει.
 Τῶν δ' ἄλλων ὑπὲρ τιν' ἀναιτῆμαι, εἰδ' ἀδριεζο,
 Ἄλλ' ἰδὼν ἰδμῶ καὶ στερηδῆμ' αἴτην.

Viris, neque formam, neque prudentiam, neque eloquentiam.
 Alius quidem forma inferior est vir,
 Verum Deus formam eloquentia ornat: alii quoque in ipsum 170
 Læti aspiciunt, & ipse secure loquitur.
 Modestia suavi, eminet autem in cœtu:
 Incedentem autem per urbem, veluti Deum aspiciunt.
 Alius autem rursus forma quidem similis immortalibus:
 Sed haud et gratia addita sermonibus. 175
 Sic & tibi species quidem decora, neque aliter
 Neque Deus fecerit, sed mente imperitus es.
 Lacesisti mihi animum in præcordiis meis,
 Locutus haud pro decenri: ego vero non ignarus certaminum
 Ut tu loqueris, verum inter primos aio 180
 Fuisse me, donec juvenia fretus fui visibusque meis.
 Nunc autem teneor malo & doloribus, multa neque passus sum,
 Virorumque bella, sævosque fluctus penetrans.
 Sed etiam sic, valde multa passus, experiar certamina.
 Mordax est enim sermo, irritasti autem me locutus. 185
 Dixit sane, & cum ipsa veste impetum faciens prædit lapidem
 Majorem & crassum, graviolemque non paulo
 Quam quali Phæaces ludebant invicem.
 Hunc circumrotans misit valida à manu:
 Insonuit autem lapis: cernuabant autem ad terram 190
 Phæaces longis remis utentes, navigationibus clari viri,
 Lapidis ab impetu, qui supervolavit signa omnium,
 Reviter currens à manu: posuit vero signum Pallas
 Viri corpore similis verbumque dixit, & compellavit:
 Etiam cæcus tibi hospes posset discernere signum 195
 Palpando: quandoquidem neutriquam mixtum est multitudini,
 Sed longe primum: tu autem confide in hoc utique certamine,
 Nullus Phæacum ad hoc perveniet, neque transmittet.
 Sic ait. Gavissus autem est patiens divinus Ulysses,
 Gaudens eo quod socium benignum vidisset in circo. 200
 Et tum levius allocutus est Phæacas:
 Hunc nunc assequimini juvenes: brevi denno alium
 Me missurum esse tam longe puto, aut adhuc longius.
 Ex aliis autem quemcumque cor animusque invitat
 Huc age periculum faciat, quoniam me irritastis valde, 205
 Aut cæstu, aut luctu, aut etiam cursu, nullum recusio
 Omnium Phæacum, præter ipsum Laodamantem
 Hospes enim mihi illi est: quis cum amico pugnet?
 Inspiciens ille & nullius pretii est vir
 Quicumque cum hospite contentionem movet certaminum 210
 Populo in alienigeno: sui quæ ipsius omnia perturbat.
 Aliorum autem handquaquam ullum recusio, neque despicio,
 Sed volo scire & periculum facere palam.

- Πάντα γὰρ ἔκαστος εἶμι μετ' ἀνδράσιν ὅσους ἀέθλων
 215 Εὖ μὲν τίξων ἰδὼν ἰσχύων ἀμφαράσασθαι·
 Περὶ τὸς κ' ἀνδρα βάλοιμι οἰσάσας ἐν ὁμίλῳ
 Ἀνδρῶν δυσμύμων· εἰ καὶ μάλα πολλοὶ ἱταίροι.
 Ἀγχι παρῆσται, καὶ τοξαστοῖατο φωτῶν.
 Οἷον δὲ με φιλοπότης ἀπικαίνυτο τόξῳ
 220 Διὶ καὶ Τροῶν, ὅτε τοξασοίμην Ἀχαιοί·
 Τῶν δ' ἄλλων ἐμὲ ἐκμι πολὺ περριέστερον·
 Ὅσους νῦν βροτοὶ εἰσιν χυθὸν σίτον ἰδόντες·
 Ἀνδράσι δ' ἀσπέρτερον ἐρίζωμ' ἐκ ἰδύσσῃ,
 Οὐθ' Ἡρακλῆϊ, ἔν' Εὐρύτῳ Οἰχαλίῃ,
 225 Οἱ ῥα καὶ ἀθανάτοισιν ἐρίζοντο ποιεῖ τέξων.
 Τῶν ῥα καὶ αἰψ' ἔθαντο μίγας Εὐρυπτοῦ, ἐδ' ἐπὶ γῆρας
 Ἰκετ' ἐπὶ μεγάροισι, χαλκασάμενός γ' Ἀπόλλων·
 Ἐκταντο, ἔνεκά μιν περκαλίζετο τοξάζεσθαι
 Διὲ δ' ἀκοντίζω ὅσον ἐκ ἄλλου τις οἰσά·
 230 Οἰοῖσιν δίδοικα ποσὶν μή τις με παρήδη
 Φαίηκων· λίην γὰρ αἰεκέλιος ἐδαμάσθην
 Κύμασιν ἐς πολλοῖς· ἐπεὶ ἔκομιδὴν κατὰ γῆρα.
 Ἦν ἐπὶ πετατός· τῶν μοι εἶλα γυῖα λήυνται·
 Ὡς ἰσάθ'. οἱ δ' ἄρα πάντες ἀκὴν ἐγίνοντο σιωπῇ.
 235 Ἀλκίνοος δέ μιν οἷον ἀμυδρομῶν περσύνει,
 Εἰν', ἐπεὶ ἐκ ἀχάρεσσιν ἡμῖν ταῦτ' ἀγορεύεις.
 Ἀλλ' ἰδίως ἀρετὴν σὴν φαινέμεν ἢ τοι ὀππῇ,
 Χαίμενός ἐστι σ' ἔσθ' ἀνὴρ ἐν ἀγῶνι παρῆσταις
 Νείκεσιν, ὥς αὖ σὴν ἀρετὴν βροτὸς ἕτις ὄνοιτα,
 240 Ὅς τις ἰσάσαιο ἦεν φρεσὶν ἄρτια βάζει·
 Ἀλλ' ἄγε, νῦν ἐμῖθεν ξυνὴ ἔσθ', ὄρεα καὶ ἄλλα·
 Εἴπης περσῶν, ὅτε καὶ σοὶς ἐν μεγάροισι
 Δαιτύη παρὰ σῇ τ' ἀλόχῳ καὶ σοῖσι τέκεσσι,
 Ἡμετέρης ἀρετῆς μνησθῆνός, οἷα καὶ ἡμῖν
 245 Ζεὺς ἐπὶ ἔργα τίδῃσι διαμυτῆρες ἐξέτι πατρῶν.
 Οὐ γὰρ συγμάχοι ἐμῶν ἀμύμονες, ἐδ' ἀπαισῶν·
 Ἀλλὰ ποσὶ κεραυνῶς Διὸς, καὶ νηυσὶν ἄεστοι.
 Αἰεὶ δ' ἡμῖν δαίς τε φίλη, κίθαρις τε, χοροὶ τε,
 Εἰματα τ' ἐξημοιβὰ, λουτρὰ τε θερμὰ, καὶ κύνες,
 250 Ἀλλ' ἄγε Φαίηκων βεπάμενοι δαοὶ ἄεστοι,
 Παῖσατε· ὥς κ' ὁ ξύνος ἐνίσπη οἷσι φίλοισιν,
 Οἴαδε νοήσας, ὅσον περριγόμενός ἄλλων
 Ναυτιλῆν καὶ ποσσὶ καὶ ὀρχήσῃ καὶ αἰοιδῇ.
 Δημοδόκῳ δὲ τις αἶψα κύνων φόρμιγγα λήξαια·
 255 Οἷτί τε, ἢ καὶ κῆται ἐν ἡμετέροισι δόμοισιν.
 Ὡς ἰσάθ' Ἀλκίνοος· Διοκίελλ', ἄρτο δ' κῆρυξ
 Οἷσαν φόρμιγγα λυγρὴν δόμῳ ἐκ βασιλῆος
 Διουρυῆται δ' ἑκαστοὶ ἐντὶ πάντας ἀνίσταν
 Δίμῳ, οἷ κατ' ἀγῶνας ἐνπράσσειεν ἱάσας·

In omnibus neque non ignavus sum inter homines quoscunque certa-
Bene quidem arcum vovi politum tractare: 215 (mina sunt.

Primus virum contingerem jaculatus in turba
Virorum hostilium: etiam si valde multi socii
Juxta astarent, & jacularentur in viros.

Solus duntaxat me Philoctetes vincebat arcu
Populo in Trojanorum, quoties jaculabamur Achivi: 220

Aliorum me aio longe præstantissimum esse

Quales nunc mortales sunt in terra panem edentes.

Cum viris autem priscis contendere haud vellem,
Neque cum Hercule, neque cum Euryto Æchaliensi,
Qui etiam cum Diis contendebant de arte jaculandi. 225

Quare etiã statim mortuus est ingens Eurytus, neque ad senectutem
Pervenit in ædibus: iratus enim Apollo

Occidit, eo quod ipsum provocarat ad jaculandum.

Hasta autem jaculor quantum nullus alius quisquam sagitta.

Solis timeo pedibus ne aliquis me superet 230

Phæacum, nimium enim male domitus sum

Fluctibus in multis: quoniam non commearus in navi

Erat perpetuus, ideoque mihi chara membra soluta sunt.

Sic ait. Illi vero omnes taciti erant silentio:

Alcinous autem ipsum solus respondens allocutus est: 235

Hospes, quandoquidem non ingrata inter nos hæc concionaria,

Sed vis virtutem tuam ostendere quæ te sequitur,

Iratus quod te hic vir in certamine astans

Objurgavit, ut tuam virtutem mortalis nullus vituperet,

Quicumque scit sua mente commoda dicere: 240

Sed age, nunc meum intellige sermonem, ut etiam alii

Dicas Heroum, quando tuis in ædibus

Epulaberis apud tuamque uxorem & tuos liberos,

Nostræ virtutis memor, qualia etiam nobis

Jupiter opera imponat perpetuo jam inde à majoribus. 245

Non enim pugiles sumus irreprehensibiles, neque luctatores,

Sed pedibus celeriter currimus, & navibus optimi sumus.

Semper autem nobis conviviumque gratum, citharaque choreæque,

Vestefque mutatoriae, lavacraque calida, & cubilia.

Sed age Phæacum saltatores quotquot optimi, 250

Ludite: ut hospes dicat suis amicis,

Domum reversus, quantum superemus alios

Arte navigandi & pedibus & saltatione & cantu.

Demodoco vero aliquis statim profectus citharam argutam

Afferat, quæ alicubi jacet in nostris ædibus. 255

Sic ait Alcinous Deo similis. Surrexit autem præco

Allaturus citharam argutam domo ex Regis.

Præfecti autem ludorum lecti novem omnino surrexerunt

Publici, qui in certaminibus administrabant singula:

- 260 Λείναν ἢ χορὸν, καλὸν δ' εὖρυταν ἀγῶνα.
Κῆρυξ δ' ἐγγύθεν ἦλθε φέρων φόρμιγγα λίγαν
Δημοδίκη· ὁ δ' ἔπειτα κί' ἐς μίσην. ἀμρι ἢ κῆρυ
Προσθῆβαι ἴσαντο δαίμονες ὀρχηθμοῖο.
Πεπληγον ἢ χορὸν θεῶν ποσίν. αὐτὰρ Ὀδυσσεύς
- 265 Μαρμαρυγὰς θνήτο πιδῶν, θαύμαζε ἢ θυμῷ.
Αὐτὰρ ὁ φορμίζων ἀνιβάλλετο καλὸν αἰεδῶν
Ἀμφ' Ἄρε[Ⓞ] φιλότῃ[Ⓞ], εὖστράτε τ' Ἀρροδίτης,
Ὡς τὰ προσῶτα μίγησαν ἐν Ἡραΐσιο δόμοισι
Λάβρῃ· πολλὰ δ' ἰδῶκε, λέχ[Ⓞ] δ' ἦχονε κ' εὐνὴν
- 270 Ἡραΐσιο ἀνακτ[Ⓞ]. αἶσαρ δέ οἱ ἀγγελ[Ⓞ] ἦλθεν
Ἥλ[Ⓞ], ὃ σφ' ἐνέησε μυγάζομνους φιλότῃ.
Ἡραΐς[Ⓞ] δ' ὥς ἔν θυμαγλία μῦθον ἄκκοι,
Βῆ ῥ' ἱμῶν ἐς χαλκῶνα, κακὰ φρεσὶ βυσσοδομίων·
Ἐν δ' ἔθετ' ἀκμοθεῖα μίγαν ἄκμονα, κόπτε ἢ δισμῶς
- 275 Ἀρήκτες, αἰλύτας, ὅφρ' ἐμπεδον αὖδι μῦθον.
Αὐτὰρ ἐπειδὴ τεύξε δόλον κεχολωμῶ[Ⓞ] Ἄρε,
Βῆ ῥ' ἱμῶν ἐς θάλαμον ὅθι οἱ φίλα δέμνι' ἔκειτο·
Ἀμρι δ' ἄρ' ἱρμίσιν χεῖ δίσματα κύκλω ἀπάντη·
Πολλὰ ἢ κ' καθύπερθε μελαδρόφιν ἐξέκχυντο
- 280 Ἥστ' ἀεαχθία λεπτά, τὰ κ' ἔκ τις ἐδ' ἰδοῖτα
Οὐδὲ θιῶν μακάρων· τίρι γδ δολέοντα τέτυκτο.
Αὐτὰρ ἐπειδὴ πάντα δόλον πειρὶ δέμνια χεῖν,
Εἶσατ' ἱμῶν ἐς Αἴμνον εὐκτίρμων ποτολίεθρον,
Ἥ οἱ γαῖαν πολὺ φιλάτῃ ἐστὶν ἀπασίων.
- 285 Οὐδ' ἀλασκοπὴν εἶχε χρυσῆν[Ⓞ] Ἄρε,
Ὡς ἰδὲν Ἡραΐων κλυτοτέχῃτι νόσφι κῶντα·
Βῆ δ' ἱμῶν πρὸς δῶμα περικλυτὴ Ἡραΐσια,
Ἰχναῖον φιλότῃ[Ⓞ] εὖστράτε Κυθρίην.
Ἥδ' ἐνὶ πατρὶ πατρός ἱερδινί[Ⓞ] Κροτίων[Ⓞ]
- 290 Ἐρχομένη κατ' ἄρ' ἔζεθ'· ὁ δ' εἶσα δώματ[Ⓞ] ἦλ',
Ἐν τ' ἀεα οἱ οὐ χεῖρ, ἔπ[Ⓞ] τ' ἔρατ', ἐκ τ' ὀνόμαζε
Δεῦρε φίλη, λίπτερονδὲ τραπείδων εὐνηθέντι.
Οὐ γδ' ἦδ' Ἡραΐς[Ⓞ] μεταδῆμι[Ⓞ], ἀλλὰ περ ἦδ'
Οἶχεται ἐς Αἴμνον μετὰ Σίντιας ἀγριοφάνες.
- 295 Ὡς εἶπε. τῇ δ' ἀσπασὸν ἵστατο κοιμηθῆναι.
Τῷ δ' ἐς δέμνια βάντα κατίδραθον· ἀμρι ἢ δισμῶ
Τελώνητες ἔχυντο πολύερρον[Ⓞ] Ἡραΐσιο.
Οὐδέ τι κινήσας μέλειν ἦν, ἐδ' ἀναΐρει·
Καὶ τότε δὴ γίνεσθην ὅτ' ἐκ ἔτι οὐκτὰ πείλοντα.
- 300 Ἀρχίμολον δέ σφ' ἦλθε περικλυτὸς Ἀμφικύβης,
Αὐτὸς ὑποσέφας πρὶν Αἴμνον γαῖαν ἰκιάσαι.
Ἠέλι[Ⓞ] γάρ οἱ σκοπὴν ἔχεν, εἰπέ τε μῦθον.
Βῆ δ' ἱμῶν πρὸς δῶμα, εἰς ἐν τιτιμῶν[Ⓞ] ἦτορ·
Ἐστ' δ' ἐν προσθύροισι· χόλ[Ⓞ] δέ μιν ἀρεῖ[Ⓞ] ἔειπ.
- 305 Σμυδαλίον δ' ἐβόησε, γέγωνέ τε πᾶσα θύεια,

Complanarunt autem locum pulchrumque dilatarunt circum. 160

Præco autem prope venit ferens citharam argutam

Demodoco : qui deinde ibat in medium , circumque juvenes

Jam pubescentes stabant , docti saltationem :

Quætiebant autem circum divinum pedibus , at Ulysses

Radiationes admirabatur pedum , obstupescibatque animo. 165

Cæterum ipse citharam pulsaus cœpit pulchræ canere

De Martis amore pulchreque coronatæ Veneris ,

Ut primum commixti fuerint in Vulcani domo

Clam : plurima autem dedit , lectumque dedecoravit & cubile

Vulcani Regis : statim autem illi nuncius venit 170

Sol , qui ipsos animadvertit commixtos amore.

Vulcanus autem ubi tristem sermonem audivit ,

Institit ire in officinam , mala animo profunde cogitans :

Imposuitque basi ingentem incudem , cudit autem vincula

Frangi solvique nescia , ut firmiter illic manerent. 175

Deinde postquam struxit dolum iratus Marti ,

Institit ire in thalamum ubi ei chara cubilia jacebant :

Insudit igitur fulcris vincula circum ex omni parte :

Multa autem & è trabibus effundebantur

Perinde atque tela aranæ subtilis , quam nemo cerneret 180

Neque Deorum beatorum : nimis enim dolosa facta erant.

Cæterum postquam omnem dolum circa lectum struxit ,

Simulavit se ire in Lemnum pulchræ ædificatum oppidum ,

Quæ illi terrarum multo charissima est omnium.

Neque cæcam vigiliam habebat aurato freno utens Mars , 185

Ut vidit Vulcanum inclytum arte , seorsim euntem :

Institit autem ire ad domum inclyti Vulcani ,

Cupidus amoris pulchræ coronatæ Veneris.

Illa vero jam recens à patre præpotente Saturnio

Veniens resedit : ille vero intra domum ivit , 190

Illiusque manui inhæsit , verbumque dixit atque compellavit :

Age amica ad lectulum divertamus dormituri.

Non enim amplius Vulcanus domi est , sed alicubi jam

Proficiscitur in Lemnum ad Sintias barbaros.

Sic ait , huic autem gratum videbatur dormire. 195

Illi vero in lectum ut conscenderunt dormierunt : circum autem

Fabrefacta fundebantur prudentis Vulcani. (vincula

Neque ullum movere membrum licebat , neque attollere :

Et tum quidem agnoverunt quod non amplius effugia patebant.

Prope autem eis venit inclytus Vulcanus , 200

Rursum reversus antequam ad Lemni terram venisset.

Sol enim illi custodiam habuit , narravitque historiam.

Contendit autem ire ad domum , suo cruciatus corde ,

Stetitque in vestibulo : ira autem ipsum effera cepit ,

Horrendumque clamavit , & audire fecit omnes Deos : 205

- Ζεῦ πάτερ, ἥδ' ἄλλοι μάκαρες θεοὶ αἰὲν ἔοντες,
 Δεῦθ' ἵνα ἔργα γέλασά κ' ἐκ ἐπιεικτὰ ἰδῇσι.
 Ὡς ἐμὲ χῶλόν ἐόντα Διὸς θυγάτηρ Ἀρεσδίτη
 Αἶεν ἀτιμάζει, φιλέει δ' αἰδέσθων Ἀρνα.
 310 Οὐνεχ' ὁ μὲν, καλὸς τε κ' ἀρτίπλοος, αὐτὰρ ἔγωγ' ἔγωγε
 Ἠπειδανὸς γεγόμεν· αἰτὰρ ἔτι μοι αὖτις ἄλλοι,
 Ἄλλα τέκε δ' ὅσα τῶ μὴ γίνασθαι θέλλον.
 Ἄλ' ὄψιδ' ἵνα τῶγε καθευδόντων ἐν φιλότῃ,
 Εἰς ἑμὰ δόμῃα βάντες· ἐγὼ δ' ἴδωμι ἀνάχημα.
 315 Οὐ μὲν σφας ἔτ' ἰοῖτο μίνυθά γε κίεθρον ἔγω,
 Καὶ μάλα περ φιλέοντε. τάχ' ἐκ ἐθείλοιστον ἄμφο
 Εὐδυν· ἀλλὰ σφας δόλοος κ' δισμός ἐρύξει,
 Εἰσέοικε μοι μάλα πάντα πατήρ δ' ὀπιδώσθ' ἔειπε
 Ὅσα οἱ ἐγγυάλιξα κυνώπιός τ' εἶναι κέρως.
 320 Οὐνεκά οἱ καλὴ θυγάτηρ, αἰτὰρ ἐκ ἐχέδνυμ.
 Ὡς ἔραθ'· οἱ δ' ἀγέροντο θεοὶ ποτὶ χαλκοβατὲς δαί.
 Ἥλθε Ποσειδάων γαῖήχης, ἦλθ' ἱερῆνης
 Ἑρμίας, ἦλθεν ἔξ ἀναξ' ἐκάργος Ἀπόλλων.
 Θυλότεροι δ' εἰσὶ μύθων αἰδοὶ οἶκοι ἐκάστη.
 325 Ἔσαν δ' ἐν περσύνεσσι θεοὶ δ' αὖτις ἰδών·
 Ἄσβετος δ' ἄρ' ἰώρτο γέλωος μακάρισσι θεοῖσι,
 Τέχνας εἰσορῶσι πολύτρονον Ἡραΐσιον.
 Ὡς δὲ τις εἰπείσκειν ἰδὼν ἐς πωλοσίον ἄλλον,
 Οὐκ ἀρετὰ κακὰ ἔργα· κίχάνη τοι βραδὺς αἰὼν.
 330 Ὡς κ' νῦν Ἡραΐσιον ἰδὼν βραδὺς εἶπεν Ἀρνα,
 Ὡς αὖτ' ἰδὼν πατὴρ Διὸς οἱ ἔλυμπον ἔχουσι,
 Χαλὸς ἰὼν, τέχνης· τὸ κ' μοιχαλρεὶ θέλλει.
 Ὡς οἱ μὲν τοιαῦτα πρὸς ἀλλήλους ἀγόρευον.
 Ἑρμῆν δ' ἔπερσινεν ἀναξ' Διὸς υἱὸς Ἀπόλλων,
 335 Ἑρμῆα Διὸς υἱὸς, διάκτορες, δῶτορ ἰδών,
 Ἥ ῥα κεν ἐν δισμοῖσι θέλοις κερτεροῖσι περσύνει
 Εὐδυν ἐν λίκτροισι παρὰ χρυσῇ Ἀρεσδίτῃ;
 Τὸν δ' ἠμείβετ' ἐπειτα διάκτορος Ἀργυρόντης,
 Αἰ γὰρ τὸ τοῦτο γένοιτο ἀναξ' ἐκατηβόλ' Ἀπολλων.
 340 Δισμοὶ μὲν τρεῖς τόσσοι ἀπίεστες ἄμφοις ἔχουσιν,
 Τμῆες δ' εἰσορῶντες θεοὶ, πᾶσά τε θέαναι,
 Αὐτὰρ ἐγὼν εὐδοίμω παρὰ χρυσῇ Ἀρεσδίτῃ.
 Ὡς ἔραθ'· ἐν δ' ἰδὼν ἄρ' ἀθανάτοισι θεοῖσιν.
 Οὐδὲ Ποσειδάωνα γέλωος ἔχει, λίαντο δ' αἰεὶ
 345 Ἡραΐσιον κλυτοτέρων ὅπως λύσων Ἀρνα.
 Καὶ μιν φανάσας ἔπειτα πτερόντα περσύνει,
 Λύσον· ἐγὼ δὲ τοι αὐτὸν ἐπίχομαι (ὡς σὺ κλειύεις)
 Τίσιον αἶσιμα πάντα μετ' ἀθανάτοισι θεοῖσι.
 Τὸν δ' αὖτε περσύνει περικλυτὸς Ἀργεῖνός,
 350 Μὴ με Ποσειδάων γαῖήχης ταῦτα κέλευε.
 Διὶ γὰρ τοι δαλῶν γε κ' ἐγγυαὶ ἐγγυάσθαι.

Jupiter pater, atque alii Dii beati semper viventes,
Venite ut opera ridicula & non tolerabilia videatis.
Ut me claudus qui sum Jovis filia Venus
Semper dehonestat, amat autem perniciosum Martem:
Eo quod ille quidem pulcher & sanctus pedibus, sed ego
Imbecillus natus sum: at neutiquam mihi causa alia est, 310
Sed parentes duo, qui non genuisse debebant.

Sed videte ut illi dormiunt in amore,
Meo gomitenco lecto: ego autem aspiciens tristior,
Non tamen eos jam spero paulisper optaturos jacere sic, 315
Licet admodum amantes *in vicem*, fortasse nolent ambo
Una dormire: sed ipsos dolus & vinculum detinebit,
Donec mihi prorsus omnia pater reddat dotalia
Quæcumque illi præbui impudentem ob puellam,
Quod illi pulchra filia, sed haud constantis animi. 320

Sic ait, & congregati sunt Dii æream ad domum.
Venit Neptunus terræ quassator, venit utilitatum autor
Mercurius, venit & Rex jaculator Apollo.
Fœminæ autem Deæ manebant pudore domi singulæ:
Stabant autem in vestibulo Dii datores bonorum: 325
Immensus autem risus excitatus est Diis beatis,
Fraudes insipientibus prudentis Vulcani.
Sic vero quispiam dicebat adspiciens in proximum alium:
Haud conciliant virtutis decus mala opera, assequitur tardus celerē:
Ut nunc Vulcanus, qui est tardus, cepit Martem, 330
Velocissimus licet Deorum sit qui Olympum tenent,
Claudus cum sit, technis: propter quod & adulterii multam debet.
Sic illi quidem talia invicem ad se loquebantur.

Mercurium autem allocutus est Rex Jovis filius Apollo:
Mercuri Jovis fili, internuncie, dator bonorum, 335
Num in vinculis velles fortibus compressus
Dormire in lecto propter auream Venerem?

Huic respondit deinde internuncius Mercurius:
Utinam hoc fieret Rex jaculator Apollo:
Vincula quidem ter tot infinita cohibeant, 340
Vos autem inspiciatis Dii, omnesque Deæ,
Attamen ego dormirem apud auream Venerem.

Sic ait, risus autem excitatus est immortalibus Diis.
Neque Neptunum risus occupabat sed precabatur semper
Vulcanum inclytum artificem ut solveret Martem: 345
Et ipsum allocutus verba volucra dicebat.

Solve, ego autem tibi ipsum promitto (ut tu jubes)
Pensaturum æqua omnia inter immortales Deos.

Hunc rursus allocutus est inclytus artifex ambiclaudus:
Ne me Neptune terræ quassator hæc jube: 350
Debiles debiliū etenim sponsones ad spondendum.

Odyssæa.

P

- Πῶς ἂν ἐγὼ σε δέοιμι μετ' ἀθανάτοισι θεοῖσιν·
 Εἴκεν Ἄρης οἴχοιτο χρεῖσθ' ἢ δισμὸν ἀλύξας·
 Τὸν δ' αὖτε προσέειπε Ποσειδάων ἱπποδάμων,
 355 Ἦραϊς, εἴπερ γὰρ κεν Ἄρης χρεῖσθ' ἀπαλύξας.
 Οἴχεται φεύγων, αὐτὸς τοι ἐγὼ τάδε τίτα.
 Τὸν δ' ἠμείβετ' ἔπειτα περικλυτὸς Ἀμφιγυῖης,
 Οὐκ ἔς' ἐδὲ τοῖσι τὸν ἔπ' ἀρήσασθαι.
 Ὡς εἶπεν, δισμὸν ἀντὶ μῦθ' Ἠραΐσιοι.
 360 Τῷ δ' ἔπει ἐκ δισμοῖο λυθὲν κρατερὴ περ ἴοντο·
 Αὐτίκ' ἀναΐξαντε, ὁ μὲν Θρήκηδι βεβήκει,
 Ἡ δ' ἄρα Κύπρον ἵκανε φιλομμηδῆς Ἀερεδίτη,
 Ἐς Πάρον. ἔνθα δέ οἱ τέμν' ὀβριμόες τι θυμῷ.
 Εἴδα δέ μιν Χάριτες λῦσαν, ἢ χεῖσαν ἐλαίῳ
 365 Ἀμβρόσιῳ, οἷα θεὸς ἐπικνήσκειν αἶν ἴοντας.
 Ἀμφὶ δ' ἕματα ἴσταν ἐπὶ ἔσχατα, θαῦμα ἰδέσθαι.
 Ταῦτ' ἄρ' αἰδοῖς αἶδε περικλυτὸς, αὐτὰρ Ὀδυσσεύς
 Τέρπειτ' ἐνὶ φρεσὶν ἦσιν αἰεὶ, ἧδ' ἢ ἄλλοι
 Φαίηκες δολιχέρετμοι, ναυσίκλυτοι ἄνδρες.
 370 Ἀλκίνοῳ δ' Ἄλιον ἢ Λαοδάμαντα κίλευσεν
 Μνηστῆρ' ὀρχήσασθαι, ἐπὶ τρισὶν ἔτις ἱεῖξιν.
 Οἱ δ' ἔπει ἄν σφαιρεὺν καλὴν μετὰ χερσὶν ἔλοντο
 Πορφυρίην, τὴν σφιν Πόλυβ' ἀοῖνισι δαΐφρονι,
 Τὴν ἑτερ' ῥίπτασκε ποτὶ νότια σκυῖοντα,
 375 Ἰδνωθεὶς ὀπίσω. ὁ δ' ὑπὸ χθονὸς ὑψίστ' ἀέρθεϊς,
 Ῥηιδίῳ μεδίεσκε, πᾶσθ' ὡσὶν ἔδας ἰκιάσαι.
 Αὐτὰρ ἐπειδὴ σφαίρῃ ἀν' ἰδὺν περὶήσαντο,
 Ὀρχεῖσθον δὴ ἥπειτα ποτὶ χθονὶ σκελυδοτείρῃ
 Ταρεῖ ἀμειβομένη· κῆρυ δ' ἐπιπλέκειν ἄλλοι
 380 Ἑσαότες κατ' ἀγῶνα· πολλὺς δ' ὑπὸ κῆρυ' ἱερῆ.
 Δὴ τότε ἄρ' Ἀλκίνοον προσεφώνεε Διὶ Ὀδυσσεύς,
 Ἀλκίνοε κρεῖον, πάντων ἀειδείκτε λαῶν,
 Ἥ μὲν ἀπειλῆσας βητάμενας ἦν αἰεὶς,
 Ἥ δ' ἄρ' ἐτοῖμα τίτυκτο· σέβας μ' ἔχ' εἰσοφράντα.
 385 Ὡς φάτο, γῆθησεν δ' ἱερὸν μῦθ' Ἀλκίνοιο.
 Αἶψα δ' Φαίηκαςι εὐκλείεσσιν ἐμετῶδα,
 Κέκλυτε Φαίηκων ἡγήτορες ἧδ' ἐμείδοντες,
 Ὅ ξείν' μάλα μιν δικεῖ πεπνυμένος ἦν.
 Ἄλλ' ἄγε οἱ δῶμ' ξυγνῶσκον οἷς ἱππικῆς.
 390 Δώδεκα γὰρ κατὰ δῆμον ἀετρωπέες βασιλῆες
 Ἀρχοὶ κεκῖνυσι, τριτκαϊδέκατ' δ' ἐγὼ αὐτὸς.
 Τῶν οἱ ἕκαστ' ἑκάστ' εὐπλυνὲς ἧδ' ἡχιῶνα,
 Καὶ χρυσοῖο τάλαντον ἐνέικατο τιμὴν τῶνα.
 Αἶψα δ' ὅπαντα εἰσφορῶν ἀολλῆς, ἔρρ' ἐνὶ χερσὶ
 395 Εὖν' ἔχων, ἐπὶ δόρπον ἦν χαίρων ἐπὶ θυμῷ.
 Εὐρύαλ' ἢ ἑαυτὸν ἀμειβάσθω ἱππικῶν
 Καὶ δώσω, ἔπει ὅτ' ἔπ' κατὰ μοῖραν ἔωπην.

Quo pacto ego te vincere possem inter immortales Deos,
Si quidem Mars abierit debitum & vincula effugiens?

Hunc rursus allocutus est Neptunus terræ qualifator:
Vulcanè, etiam si Mars debitum renuens
Abierit fugiens, ipse tibi ego hæc persolvam.

Huic respondit continuo inclytus ambiclaudus:
Non licet neque convenit tuam orationem abnuere.

Sic locutus, vincula solvit vis Vulcani.
Illi postquam è vinculo soluti sumt, forte licet esset,
Statim profluentes, ille quidem in Thraciam ivit,
Hæc vero ad Cyprum pervenit risus amans Venus,
In Paphum, ubi illi lucus araque odorata:
Hic autem ipsam Gratiz lavarunt, & unxerunt oleo
Immortali, qualia Diis inhærescunt semper viventibus.
Vestefque induerunt amabiles, mirabile visu.

Hæc igitur cantor cantabat inclytus, at Ulysses
Oblectabatur mente sua audiens, atque etiam alii
Phæaces longis remis adfuerunt, navibus inclyti viri.
Alcinous autem Halium & Laomedontem iussit
Solos tripudiare, quoniam ipsis nemo certabat.
Qui postquam pilam pulchram in manus acceperunt
Purpuream, quam ipsis Polybus fecerat prudens,
Hanc alter jaciebat ad nubes umbrosas,
Flexus retro: alter autem à terra in altum elevatus,
Facile accipiebat, antequam pedibus ad pavementum venisset.
At postquam pila mittenda periculum fecissent,
Saltaverunt postea in terra pascenti multa
Frequentem alternantes: juvenes autem applaudebant cæteri
Stantes in certamine, multus autem strepitus subortus est.
Tunc Alcinoum allocutus est divinus Ulysses:

Alcinoe Rex, omnium clarissime populorum,
Utique pollicitus es tripudiatore fore optimos,
Utique igitur factum est: stupor me habet insipientem.

Sic dixit. Latata autem est sacra vis Alcinoi:
Statimque Phæaces amantes remorum allocutus est:

Audite Phæacum ductores ac principes,
Hospes mihi valde videtur prudens esse:
Sed agite ei demus hospitale munus uti conveniens est.
Duodecim enim in populo præclari Reges
Principes imperant, tertius decimus autem ego ipse:
Horum singuli ei vestem bene lotam & tunicam,
Et auri talentum ferte pretiosi:
Statim autem omnia portemus conferti, ut in manibus
Hospes habens, ad cœnam veniat lætus in animo.
Euryalus autem ipsam placet verbis
Et dono, quoniam nequaquam pro decenti locutus est.

Ὡς ἱερὰθ', οἱ δ' ἄρα πάντες ἐπήνεον, ἡδ' ἐκέλευον
 Δῶρα δ' ἄρ' οἰσέμεναι πρῶτος κήρυκα ἕκαστον.

400 Τὸν δ' αὖτ' Εὐρύαλος ἀπαμείβετο φώνησέν τι.

Ἀλκίνοος κρεῖον, πάντων ἀειδείκετε λαῶν,
 Τοιγάρ ἐγὼ δ' ξείνον ἀρέσσομαι ὥς σὺ κελύεις,
 Δάσω οἱ τόδ' ἄρ' παρ' Ἀλκίον, ὃ ἐπὶ κόπῃ
 Ἀργυρῇ, κολίον ἢ νιπτεῖς ἐλέανται.

405 Ἀειδεδίνονται· πολὺ δέ οἱ ἀξίον ἴσα.

Ὡς εἰπὼν, ἐν χερσὶ τίθει ξίφος Ἀργυρῆλον,
 Καί μιν ρανήσας ἔπεια πτερόντα πρῶτον ὕδα,
 Χαῖρε πάτερ ὃ ξεῖνο, ἐπεὶ δ' ἐπὶ τὴν βίβαντα
 Διόν, ἄρα τὸ φέρειν ἀναρπάξασα ἀελλαι.

410 Σοὶ δ' εἰδοὶ ἀλοχὸν τ' ἰδὲν καὶ πατερίδ' ἐκιδαι.

Δοῖεν· ἐπεὶ δὲ διδὰ φίλων ἀπο σήματα πάχης.

Τὸν δ' ἀπαμειβόμενος προσέειπε πολύμητις Ὀδυσσεύς·

Καὶ σὺ φίλος μάλα χαῖρε, θεοὶ δέ τοι ὄλβια δοῖεν.

Μηδὲ τι τοι ξείριός γε ποδὴ μετόπισθε γένοιτο

415 Τέτα δ' ἐγὼ μοι δῶκεν ἀρσενάμυν ἑσέσσι.

Ἦ ῥα, καὶ ἀμφ' ὅμοιοι θύτο ξίφος Ἀργυρῆλον.

Δύσειτό τ' ἥλιος, καὶ τῷ κλυτὰ δῶρα παρήν.

Καὶ τὰ γ' ἐς Ἀλκινόοιο εἶσεν κήρυκες ἀγαυοί·

Διξάρηνοι δ' ἄρα παῖδες ἀμύμονος Ἀλκινόου

420 Μήτερ παρ' αἰδοίῃ ἴδισαν πειρικαλλέα δῶρα.

Τούσιν δ' ἠγεμόντι ἱερὸν μῦθον Ἀλκινόοιο·

Ἐλθόντες δ' ἐκάδοζον ἐν ὑψηλοῖσι θρόνοισι.

Δὴ ῥα τότε Ἀρήτην προσέειπε μὲν Ἀλκινόοιο,

Δεῦρο γύναι, φέρε χιλὸν ἀριστερῇ ἥτις ἀείρει

425 Ἐν δ' αὖτῃ θές ραῖον εὐπλυνὲς ἡδὲ χιτῶνα·

Ἀμφὶ δέ οἱ στυγερὴ χαλκὸν ἱήνατε, θέμετε δ' ὕδαρ,

Ὅρα καὶ λουσαμένους τε, ἰδὼν τ' εὐ κίεμα πάντα

Δῶρα τὰ οἱ Φαίηκες ἀμύμονος ἐνθάδ' ἔνικαι,

Δαντί τε τέρπεται καὶ αἰοιδῆς ὕμνον ἀκῶν·

430 Καὶ οἱ ἐγὼ τόδ' ἄλυσον ἐμὸν πειρικαλλὲς ἑπείσσω,

Χρύσειον, ὅρ' ἐμίδεν μεμνημένος ἥματα πάντα

Σπίνδῃ ἐν μεγάρῳ Διὶ τ' ἄλλοισιν τε θεοῖσιν.

Ὡς ἱερὰθ'. Ἀρήτη δ' μετὰ δμῶῃσιν εἶπεν

Ἀμφὶ στυγερῇ τειροδῇ μέγαν ὀπτιτάχιστα.

435 Αἱ δ' ἰοῦσθε τειροδῇ ἴσαν ἐν στυγερῇ κλήῃ·

Ἐν δ' ἄρ' ὕδαρ ἔχουσιν, ὑπὸ δ' ἐξέλα δαῖον ἐλῆται.

Γάστρην μὲν τειροδῇ σὺρ ἄμριπτε, θέμετο δ' ὕδαρ

Τόρα δ' ἄρ' Ἀρήτη ξείνῳ πειρικαλλέα χιλὸν

Ἐξέειπεν θαλάμοιο, τίθει δ' ἐπὶ κάλλιμα δῶρα,

440 Ἐσθῆτα, χρυσὸν τε, τὰ οἱ Φαίηκες ἰδοῦσαν·

Ἐν δ' αὖτῃ ραῖον δῆκεν, καλὸν τε χιτῶνα,

Καί μιν ρανήσας ἔπεια πτερόντα πρῶτον ὕδα,

Αὐτὸς ἰὺν ἰδὲ σῶμα, θεῶς δ' ἐπὶ δισμῶν ἦλκεν.

Sic dixit, omnes autem laudaverunt, & iusserunt:
Donaque ut ferret præmiserunt præconem singuli:
Illi contra Euryalus respondit & locutus est:

400

Alcinœ Rex, omnium clarissime populorum,
Tibi equidem hunc hospitem placabo sicut tu jubes,
Dabo ei hunc ensẽ totum æreum, cui est manubrium
Argenteum, vagina autem recens secto ebore
Circumdada est, multo autem ei dignus erit.

405

Sic dicens, in manibus ponebat ensẽ argenteis clavis distinctũ,
Et ipsum alloquens verba volucra dixit:

Sic felix pater ô hospes, verbum autem si aliquod effutitum est
Grave, statim ferant rapientes procellæ:

Tibi autem Dii uxorem videre, & in patriam redire
Dent: quando diu amicis *procul* ærumnas pateris.

410

Hunc autem respondens allocutus est prudens Ulysses:
Et tu amice sis prorsus felix, Dique tibi prosperitates dent:
Neque amplius tibi ensis desiderium in futurum fiat
Hujus, quem jam mihi dedisti placans verbis.

415

Vixit, & circa humeros posuit ensẽ argenteum clavis,
Occidit autem sol, & ei inclyta dona affuerunt.

Et hæc in domum Alcinoi tulerunt præcones illustres:

Suscipientes autem filii eximii Alcinoi

Matrem juxta venerandam posuerunt perpulchra dona.

420

Illis autem præibat sacra vis Alcinoi:

Venientes vero sederunt in albis solis.

Tunc Areten allocuta est vis Alcinoi:

Age mulier, fer arcam perpulchram quæ optima,

Imponeque vestem bene lotam & tunicam:

425

Circaque ignem ei ahenum calefacite, & calefacite aquam,

Ut lotus, vidensque bene posita omnia

Dona quæ ei Phæaces eximii huc tulerunt,

Et convivio oblectetur & cantilenæ laudem audiens:

Atque ei ego hoc poculum meum perpulchrum præbebo,

430

Aureum, ut mei memor diebus omnibus

Libet domi suæ Jovique aliisque Diis.

Sic ait. Arete autem ancilla dixit

Ut ad ignem ponerent lebetem magnum quam celerrime.

Hæc autem labrum tripes locarunt ad ignem ardentem:

435

Aquamque infuderunt, & subtrus ligna accendebant sumpta.

Alvum quidem tripedis ignis circumdedit, calefiebatque aqua.

Interea vero Arete hospiti pulchram cistam

Extulit è thalamo, imposuitque perpulchra dona,

Vestem, aurumque quæ ei Phæaces dederant:

440

In ipsa etiam pallium posuit, pulchramque tunicam,

Et ipsum allocuta verba volatilia dixit:

Ipsam nunc vide operculum, statim vero vinculum circumjice,

- Μή τις τοι καθ' ὁδὸν δηλίσταται, ὁππόταν αὐτὸς
 445 Εὐδρόδα γλυκὺν ὕπνον ἰὼν ἐν νηὶ μαλαίῃ.
 Αὐτὰρ ἐπεὶ τὸν ἄκουσε πολύτλας Διὶ^Θ Ὀδυσσεύς,
 Αὐτίκ' ἐπήρτει πᾶμα, δοῶς δ' ἐπὶ δισμὸν ἦλθε
 Ποικίλον, ὃν ποτὶ μιν δίδασκεν ὄρεσσι πότνια Κίρκη.
 Αὐτόδιον δ' ἄρα μιν ταμὴν λύσσαδαι ἄνωγει
 450 Ἐς ῥ' ἀσάμινθον βάνθ'. ὁ δ' ἄρ' ἀσπασίας ἰδε θυμῷ
 Θερμὰ λούτρ'· ἐπεὶ ἔτι κομιζομένης σ' ἰδάμεζεν.
 Ἐπειδὴ λίπε δῶμα Καλυψίδος ὑψέμοιο.
 Τόρρε δέ οἱ κομιδὴ γὰρ θεῶν ὥς ἐμποδ^Θ ἦεν.
 Τὸν δ' ἐπεὶ ἔνδραμ' αἴσαν, καὶ χεῖσαν ἐλαίῳ,
 455 Ἄμφι δέ μιν χλαῖναν καλὴν βάλλον ἠδὲ χιτῶνα,
 Ἐκ ῥ' ἀσάμινθου βάς ἀνδρες μετὰ οἰνοποτήρας
 Ἦῖε· Ναυσικάα δ' ἑταῖρ' ἀπὸ κάλλ^Θ ἔχουσα
 Στῇ ῥὰ παρὰ σάβνον τέτλ^Θ σῦνα ποικιλοῖο.
 Θαύμαζεν δ' Ὀδυσσεύς ἐν ὀρθαλμοῖσιν ὄρῃσα,
 460 Καί μιν ρωνήσας· ἔπειτα πτερόντα πρὸς κούδαν,
 Χαῖρε ξείν', ἵνα καὶ ποτ' ἰὼν ἐν πατρίδι γαίῃ
 Μνήσῃ ἑμῇ, ὅτι μιν πρῶτῃ ζῶα γαί' ὄφειλεις.
 Τὴν δ' ἀπαμειβόμεν^Θ πρὸς εἴη πολύμητις Ὀδυσσεύς·
 Ναυσικάα θυγάτηρ μεγαλήτορος^Θ Ἀλκινόοιο,
 465 Οὕτω νῦν Ζεὺς θεὸς ἐρύκεται^Θ πόσις Ἥρης,
 Οἰκαδὲ τ' ἐλθέμεναι, καὶ νῆσι μιν ἦμαρ ἰδέσθαι.
 Τῷ κέν τοι κακείῃ θεῶν ὥς εὐχετοσμεν
 Αἰεὶ ἥματα πάντα. σὺ γάρ μ' ἐβόησας κέρη·
 Ἥ ῥα, καὶ ἐς θρόνον ἵξε παρ' Ἀλκίνοον βασιλῆα.
 470 Οἱ δ' ἤδη μίσησεν τ' ἔνιμον, κεραιότ' οἱ οἶνον.
 Κῆρυξ δ' ἐγγύθεν ἦλθεν, ἄγων ἰέρων ἀοιδόν
 Δημόδοκον, λαοῖσι τετιμῆνον· εἴσι δ' ἄρ' αὐτόν.
 Μίσσων δαιτυμένων, πρὸς κίονα μακρὸν ἐρίσας.
 Δὴ τότε κήρυκα πρὸς εἴη πολύμητις Ὀδυσσεύς,
 475 Νῶτα ὑποπαραμῶν· ἐπεὶ δ' ἄλλων ἐλέλειπτο
 Ἀργεῖον^Θ υἱός, θαλερὴν δ' ἦν ἀμφὶς αἰοισί·
 Κῆρυξ, τῇ δὴ τότε πρῶτος κρέας ὄρεα φάγῃ,
 Δημόδοκον, καὶ μιν πρὸς πτύξομαι ἀχνυμένης περ.
 Πᾶσι γὰρ ἀνδρῶποισιν ἐπιχθονίοισιν ἀοιδόι
 480 Τιμὴς ἔμμορος· εἴσι καὶ αἰδῆς, ἔνθα ἄρα σφίε.
 Οἶμας μῦθ' ἰδίδαξε· φίλῃσι δ' οὐλον ἀοιδῶν.
 Ὡς ἄρ' ἔρη. κῆρυξ δ' εἴρων ἐν χερσὶν ἰδμεν.
 Ἦρ' οἱ Δημόδοκον, ὁ δ' ἰδέξατο· χαῖρε δ' θυμῷ.
 Οἱ δ' ἐπ' ὀνείαδ' ἐτοῖμα προκείμενα χεῖρας ἱάλλον.
 485 Αὐτὰρ ἐπεὶ πρῶσι^Θ καὶ ἰδκτύ^Θ ἐξ ἔρον ἔντο,
 Δὴ τότε Δημόδοκον πρὸς εἴη πολύμητις Ὀδυσσεύς,
 Δημόδοκ', ἔξοχα δὴ σε βροτῶν αἰνίζομαι ἀπάντων,
 Ἦ σέ γε μῦθ' ἰδίδαξε Διὸς παῖς, ἢ σέ γ' Ἀπόλλων.
 Αἶψα γὰρ κατὰ νόστον Ἀχαιῶν ἔρπον αἰδέης,

Ne quis tibi in itinere damnum afferat, cum forte
Dormieris dulcem somnum profectus in nave nigra.

449

At postquam hoc audivit prudens divinus Ulysses,
Statim aptavit operculum, celeriterque vinculum injecit
Varium, quod olim docuit ingenio veneranda Circe.
E vestigio autem ipsum ancilla lavari jussit

In balneum jam ingressum, ille vero libenter vidit animo

450

Calida lavacra: quoniam neutiquam curatus frequenter fuerat
Ex quo reliquerat domum Calypsus pulchricomæ:

Tunc autem ei curatura tanquam Deo præsto erat.

Hunc postquam ancillæ lavarunt & unxerunt oleo,

Circa ipsum pallium pulchrum jecerunt atque tunicam,

451

Ex balneo igitur egressus viros ad potores vini

Ibat. Nausicaa autem à Diis pulchritudinem habens

Stetit juxta postes recti pulchre fabricati:

Admirata autem est Ulysses oculis aspiciens,

Et ipsum allocuta verba velocia dicebat:

452

Salve hospes, ut etiam olim cum fueris in patria terra

Memor sis mei, quod mihi primæ partium viræ debes.

Hanc mutuis dictis allocutus est versutus Ulysses:

Nausicaa filia magnanimi Alcinoi,

Sic nunc Jupiter det altitonans maritus Junonis,

453

Domumque venire, & reditionis diem videre.

Ideo tibi etiam illic velut Deo vota facerem

Semper ciebus omnibus, tu enim me servasti puella.

Dixit, & in thronum sedit juxta Alcinoum Regem.

Hi vero jam ossas dividebant, miscebantque vinum:

470

Præco verò prope venit, ducens amabilem cantorem

Demodocum, populo venerandem: collocavit autem ipsum

In medio convivantium, ad columnam longam inclinans.

Ac tunc præconem allocutus est versutus Ulysses,

De tergo abscindens frustum: multumque supererat

471

Atbidentis suis, tenera autem erat circum pinguedo:

Præco, cape jam, hanc præbe carnem ut comedat.

Demodoco, & ipsum complectar mœstus licet.

Omnibus enim hominibus terrestribus cantores

Honoris participes sunt & reverentiæ; eo quod ipsos

480

Cantus Musa docuit: amatque gentem cantorum.

Sic ait, præco autem ferens in manibus posuit

Heroi Demodoco, qui accepit: gaudebat autem animo.

Illi vero ad cibos apparatus appositos manus porrexerunt.

Cæterum postquam potus & cibi amorem emiserunt,

485

Tunc Demodocum allocutus est versutus Ulysses:

Demodocè, longe te nempe supra mortales laudo omnes,

Sive te Musa docuit Jovis filia, sive Apollo.

Valde enim ornate Græcorum fata canis,

- 490 "Οας ἔρξαν τ' ἱπαθόν τε, καὶ δας ἰμόγησαν Ἀχαιοί·
 "Ὡς τί περ ἢ αὐτὸς παριών, ἢ ἄλλος ἀκέσας.
 "Ἄλλ' ἄγε δὴ μεταβῆθι, καὶ ἵππου κόσμον αἶψον,
 Διερχάμενος, καὶ Ἐπειὸς ἐποικίστην σὺν Ἀθῆναι·
 "Ὅν ποτ' εἰς ἀκρόπολιν δόλον ἦγαγε δῖος Ὀδυσσεύς·
- 495 Ἀνδρῶν ἐμπλήσας οἱ Ἴλιον ἐξαλάπαξαν.
 Αἶκεν δὲ μοι ταῦτα κατὰ μοῖραν καταλέξεις,
 Αὐτίκ' ἐγὼ παῶσιν μυθήσομαι ἀνδρῶποισιν,
 "Ὡς ἄρα τοι παρέσθην θεὸς ὥπασσι Δίοσιν αἰοιδῶν.
 "Ὡς φεβ'. ὁ δ' ὀρμηθεὶς θεῶν ἦρχετο, φαίνει δ' αἰοιδῶν·
- 500 Ἐνδον ἑλὼν, ὡς οἱ μὲν εὐσείλμων ἐπὶ νηῶν
 Βάντες ἀσέπληνον, πῦρ ἐν κλισίῃσι βαλόντες
 Ἀργεῖοι· τοὶ δ' ἦδη ἀγακλυτοὶ ἀμφ' Ὀδυσῆα
 Εἰατ' ἐπὶ Τρώων ἀγορῇ κεκαλυμμένοι ἵππων·
 Αὐτοὶ γάρ μιν Τρώες εἰς ἀκρόπολιν ἐρύσαντο.
- 505 "Ὡς ὁ μὲν εὐσείλ'· τοὶ δ' ἀκρετα πᾶσι ἀγέροντες
 "Ἡῶν ἀμφ' αὐτόν· τείχεα δ' οἷσιν ἦδ' αὖτε βάλαν·
 "Ἡε διατμήσας κοῖλον δόρυ νηλεὲς χαλκῷ,
 "Ἡ κατὰ σπινθεῶν βαλεῖν ἐρύσαντας ἐπ' ἀκρετα,
 "Ἡ εἶαν μὲν ἄγαλμα θεῶν θελκτήριοι (ἦ),
- 510 Τῇ περ δὴ καὶ ἵππων τελευτήσασθαι ἔμελλεν.
 Αἶσα γὰρ ἦν δουλιέσθαι, ἐπὶν πόλις ἀμφοικαλύψῃ
 Διερχάμενον μέγα ἵππον, ἐπ' ἵκατο πάντας ἄριστοι
 Ἀργείων, Τρώεσσι φόνον καὶ κῆρα φέροντες.
 "Ἡιδὲν δ' ὡς ἄστυ διέπρεσθον οἷς Ἀχαιῶν
- 515 Ἰππῶν ἐκχύμενοι, κοῖλον λόχον ἐκπερικλυτόν·
 Ἄλλον δ' ἄλλη αἶψα πόλιν περικυζέμεν αἰπήν·
 Αὐτὰρ Ὀδυσῆα πρὸς δώματα Διὸς ἔβοο
 Βιβῶναι ἥντ' Ἄρηα, σὺν ἀντιβίῳ Μενελάῳ.
 Κεῖθε δὴ αἰνότετον πόλεμον φάτο πολέμασιντα,
- 520 Νικήσας καὶ ἔπειτα διὰ μεγάθυμον Ἀθήνην.
 Ταῦτ' ἄρ' αἰοιδῶς αἶψα περικλυτός· αὐτὰρ Ὀδυσσεύς
 Τίκετο δάκρυ δ' ἰδὲν ὑπὸ βλεφάρῃσι παρμάς·
 "Ὡς δ' ἔρυνθ' κλαίῃσι φίλον πόσιν ἀμφοῖσιν ἔσας,
 "Ὅς ἐπὶ σπέρδι πόλιν λαὸν τε σφίονεν,
- 525 Ἀσπί καὶ τεκίαναι ἀμύμων νηλεὲς ἦμαρ·
 "Ἡ μὲν δ' ἐπὶ σκέντα καὶ ἀσπαίροντ' ἐσθλὰ,
 Ἀμφ' αὐτῷ χυρδῇ λίγα κοινύ· οἱ δὲ τ' ὀπίσθον
 Κόπτοντες ἄριστοι μεταφρονεῖν ἠδὲ καὶ ὄμους,
 Εἵμερον εἰσανάγειν πότον τ' ἐχέμεν καὶ οἰζύν·
- 530 Τῆς δ' ἐλευνοτάτω ἀσπί φθινύδουσι παρμάς·
 "Ὡς Ὀδυσσεύς ἐλευνὸν ὑπὸ ὀφρύσι δάκρυον εἶβεν.
 Ἐνθ' ἄλλος μὲν πάντας ἐλάνθανε δάκρυα λείβων,
 Ἀλκίνοος δὲ μιν οἷον ἐπὶ πρῶσσι ἦσεν ἰόνων,
 "Ἡδὲν δ' αἶψ' αὐτῷ, βαρὺ δ' ἐσπέρωντ' ἀκρετα·
- 535 Αἶψα δ' Ὀδυσσεὺς φιλότητι μετῴχετο.

Quanta fecerint passique sint, & quanta laborarint Achivi: 420
 Tanquam alicubi aut tu ipse præsens, aut ex alio audiveris.
 Age vero jam transi, & equi apparatus cantā,
 Lignei, quem Epeus fecit cum Pallade,
 Quem quondam in arcem dolum duxit divinus Ulysses,
 Viris implens qui Ilium everterunt. 425

Si jam mihi hæc rite enarraveris,
 Tum ego omnibus narrabo hominibus
 Quod tibi benignus Deus præbuit divinam cantilenam.

Sic ait. Ille instinctus Deo corripit, exhibuitque carmen,
 Inde exorsus, ut bene tabulatas naves 500
 Conscendentes navigarint, igne in tentoria injecto
 Argivi: alij vero jam inclytum circum Ulyssem
 Sederint in Trojanorum cœtu tecti equo:
 Ipsi enim eum Trojani in arcem protraxerant.
 Sic ille quidem stabat, illi vero confusa multa dicebant 505
 Sedentes circa ipsum: trifariam autem ipsis placuit consilium,
 Aut discindere cavum lignum sævo ferro,
 Aut de rupe desicere tractum in arcem,
 Aut sinere ingens simulachrum Deorum oblectamentum esse,
 Sic sane & postea perficiendum erat. 510

Fatale enim erat perire, postquam urbs intra se obtexisset
 Ligneum ingentem equum, ubi sedebant omnes optimates
 Argivorum, Trojanis cædem & mortem ferentes.
 Canebat etiam ut urbem depopulati sint filii Achivorum
 Ex equo effusi, cavas insidias relinquentes. 515
 Alium autem alibi canebat urbem vastare celsam,
 At Ulyssem ad domum Deiphobi
 Ivisse tanquam Martem, cum divino Menelao.
 Illic jam gravissimum bellum dicebat ausum fuisse,
 Vicisseque denique per magnanimam Palladem. 520

Hæc cantor cantabat eximius: at Ulysses
 Tabescebat, lacrymaque irrigabat sub palpebris genas.
 Ut scemina flet dilectum virum complectens,
 Qui suam ante urbem populumque ceciderit,
 Urbi & liberis arcens sævam diem: 525
 Quæ illum morientem & palpitantem videns,
 Super illum fusa stridulum quiddam lamentatur: illi vero retro
 Cædentes hastis tergum atque etiam humeros,
 Servitutem inducunt laboremque ut habeat & calamitatem:
 Hujus autem mirabilissimo dolore tabescunt genæ: 530
 Sic Ulysses miserabiles sub palpebris lacrymas stillabat.
 Hic alios quidem omnes latebat lacrymas fundens,
 Alcinous autem ipsum solus consideravit atque animadvertit.
 Sedens prope ipsum, graviter enim ingemiscentem audivit:
 Statim autem Phæacibus navigandi studiosis dicebat: 535

- Κέλυστε Φαιήκων ἡγήτορες ἡδὲ μέδοντες ,
 Δημόδοκ' δ' ἡδὲ χεῖρ' ἔταρ πόρμυγ' ἀλγίαν.
 Οὐ γάρ πως πάντας χαρίζομαι τάδ' αἰείδῃ.
 Ἐξ ἧ δ' οὐρπύον' τε κ' ὄρεσσι δι' αἰοιδός ,
 540 Ἐκ τῶδ' ἔσσω παύσαι' οἰζυροῖο γόιοι
 Ὁ ξείν'· μάλ' αὖ μιν ἀχ' ἔρνας ἀμφιέβηκιν.
 Ἀλλ' αὔ, ὁ μὲν χεῖρ' ἔταρ, ἵν' ὁμᾶς περπώμεθα πάντες.
 Εὐνοδόκοι κ' ξείν'· ἐπεὶ πολὺ κάλλιον ἔταρ.
 Εἴνεκα γὰρ ξείνοιο τάδ' αἰδοῖοιο τίτυκται ,
 545 Πομπὴ κ' φίλα δῶρα, τὰ οἱ δίδουρ εἰλέοντες.
 Ἀντὶ καστρήντε ξινός δ' ἰκέτης τε τίτυκται
 Ἀντίε' ὅς' ὀλίγον περ ἐπιφαύει περπιδίαισι.
 Τῶ νῦν μηδ' οὐ κεῖθε νοήμασι κερδαλέοισιν,
 Ὅς τι κέ σ' εἰσθῆμι· ῥάδ' αὖ δέ σε κάλλιον ἔσιν.
 550 Εἴπ' ὄνομ' ὃ, τι σε κείθε κάλειον μήτηρ τε πατὴρ τε ,
 Ἄλλω δ' οἱ κατὰ ἄστυ κ' οἱ περιναίετασι.
 Οὐ μὲν γάρ τις πάντων ἀνώνυμ' ἐς ἀνδρόπων ,
 Οὐ κακός, ἐδὲ μὲν ἰδὼς, ἔπην τὰ πρῶτα γένετα·
 Ἀλλ' ἐπὶ πᾶσι τίθενται, ἐπεὶ κε τέκωσι τοκῆς.
 555 Εἰπὲ δέ μοι γαῖαν τε τὴν δῆμόν τε πόλιν τε·
 Ὅρεα σε τῇ πέμπωσι τιτυσκόμηναι φρεσὶ νῆες.
 Οὐ γὰρ Φαιήκας κυβερνητῆρες ἔσιν ,
 Οὐδὲ τι πηδάλ' ἐστὶ τὰτ' ἄλλαι νῆες ἔχουσιν·
 Ἀλλ' αὐτὰ ἴσασι νοήματα κ' ἔρνας ἀνδρῶν.
 560 Καὶ πάντων ἴσασι πόλιας κ' πόινας ἀγρῆς
 Ἀνδρόπων· κ' λαῖμα τάχιδ' ἄλός ἐκτρέφουσι ,
 Ἥει κ' περὶ κ' κεκαλυμμένα· ἐδὲ ποτὶ σπον
 Οὐδέ τι σπμανθῆναι ἐπὶ δέ, ἐδὲ ὑπολῆδαρ.
 Ἀλλὰ τάδ' ὥς ποτε πατὴρ ἐγὼ εἰπόντ' ἀκούσας
 565 Ναυσίδης, ὅς ἔρασκε Πησιδάων' ἀγάσσαδάμ
 Ἡμῖν ἔνεκα πομπῶν ἀπήμονες εἰμὲν ἀπάντων·
 Φῆ ποτὲ Φαιήκων ἀνδρῶν εὐεργία νῆα
 Ἐκ πομπῆς ἀνῆσαν ἐν ἡεροιδεῖ πόντῳ
 Ραισιμῆναι, μέγα δ' ἡμῖν ὄρ' ἀπόλ' ἀμρικαλύφειν.
 570 Ὡς ἀγορεύ' ὁ γέρον. τὰ δὲ κεν θεὸς ἢ τελέτμιν ,
 Ἥ κ' ἀτίλεις· εἰν, ὥς οἱ φίλον ἔπλετο θυμῷ.
 Ἀλλ' αὔ μοι τόδε εἰπὲ κ' ἀτρεκέως κατάλεξον ,
 Ὅππῃ ἀπεπλάγχθης τε, κ' ἄς τις κ' ἴκω χάρεας
 Ἀνδρόπων· αὐτὲς τε, πόλεις τ' εὖ ναιεταώσας.
 575 Ἥ μὲν ὅσοι χαλικοὶ τε κ' ἀγριοί, ἐδὲ δίκαιοι·
 Οἳ τε φιλόξενοι, καὶ σπον γό' ἐστὶ θεοδῆς.
 Εἰπὲ δ' ὃ, τι κλαίεις κ' ὀδύρεαι ἐνδοθὶ θυμῷ
 Ἀργείων, Δαναῶν ἡδ' Ἰλίου οἶτον ἀκῶν.
 Τὸν ἦ θεοὶ μὲν τεύξαν, ἐπεκλώσαντο δ' ὀλεσθῶν
 580 Ἀνδρόποις, ἵνα ᾗσι κ' ἐσθλὸν αἰοιδῇ.
 Ἥ τίς τοι καὶ σπον ἀπώλετο Ἰλίοθι σπον ,

Audite Phæacum duces & rectores ,
 Demodocus quoque jam cohibeat citharam sonoram.
 Non enim fortassis omnibus gratificans hæc cantat.
 Ex quo cœnamusque & cœpit divinus cantor ,
 Ex hoc nunquam cessavit ab ærunoso luctu 540
 Hospes , valde fortassis ipsi dolor mentem circumdedit.
 Sed age , ille quidem cesset , ut simul oblectemur omnes ,
 Hospitio suscipientes & hospes , quoniam multo melius est.
 Propter enim hospitem hæc venerandum parata sunt ,
 Dimissio & amicâ dona , quæ illi damus amantes. 545
 Pro fratre hospesque supplexque est
 Viro cui paululum sensus in præcordiis ,
 Ideoque nunc ceu tu cela ingenio vastro ,
 Quodcumque interrogavero : dicere enim te melius est.
 Dic nomên quo te illic vocabant materque paterque , 550
 Aliique qui in urbe & qui circumhabitant.
 Non enim quisquam omnino absque nomine est hominum ,
 Neque inælis , neque probus , postquam primum natus sit :
 Sed omnibus imponuntur , simul atque genuerint parentes.
 Dic etiam mihi terramque tuam populumque urbemque : 555
 Ut te illuc mittant meditatæ mente naves.
 Non enim Phæacibus gubernatores sunt ,
 Neque ullo pacto gubernacula sunt quæ aliæ naves habent :
 Sed ipsæ sciunt cogitationes & mentem virorum.
 Et omnium norunt urbes & pingues agros 560
 Hominum : & undas celerrime maris tranant ,
 Caligine & nebulis obtestæ , neque unquam ipsis
 Neque detrimentum patiendi est metus , neque pereundi.
 Sed hæc sic quondam patrem ego dicentem audiui
 Nausthoum , qui dicebat Neptunum succensere 565
 Nobis quod ductores innoxii sumus omnium :
 Dicebat aliquando Phæacum virorum benefactam navem
 Ex deductione redeuntem in obscuro ponto ,
 Labefacturum eum esse , ingentemq; nobis montem urbi incubiturum.
 Sic dicebat senex , ea vero Deus vel perficiat , 570
 Vel imperfecta sint , ut illi placitum est in animo.
 Sed age mihi hoc dic & vere enarra ,
 Quonam jactatus fueris , & ad quasnam perveneris regiones
 Hominum : ad ipsosque , urbesque bene habitatas.
 Et quotquot prorsus difficilesque & agrestes , neque justî : 575
 Quique hospitales , & quibus mens est Deo placens.
 Dic quidnam fleas & lugeas intra animum
 Argivorum , Danaorum atque Ilii fatum audiens.
 Quod Dii quidem pararunt , destinaruntque interitum
 Homînibus , ut sit & posteris cantilena. 580
 An aliquis tibi cognatus perijt aut Ilium ,

Ἐδὼλός ἐσσι γαμβρός ἢ πενθερός, οἳ τε μάλιστα
 Κίχιδες τελέθουσι μετ' αἵματι καὶ γένεσσι αὐτῶν.
 Ἡ τίς περ καὶ ἱταίρῳ ἀνὴρ καχαιρομένης ἰδὼς
 585 Ἐδὼλός, ἔπειτα ἔμην τι κασιγνήτοιο χερσίων
 Γίνεται ὅς κεν ἱταίρῳ ἑστὶν πεπνυμένος ἰδὼς.

Τ' ΠΟΘΕΣΙΣ ΤΗΣ ΟΔΥΣΣΕΪΑΣ Ι. ΤΟΤ' ΟΜΗΡΟΥ
 ΠΑΡΩΔΙΑΣ.

Ἀρχὴ τῆς Ὀδυσσίας διηγημάτων, ἐν ᾗ φησὶ καταπολεμη-
 κέναι τοῖς Κίχιδι, καὶ πρὸς τὴν Λατοράγην παρρη-
 νίδασι, καὶ πρὸς τὴν Κύκλωπα Πολύφημον πορευθέντα· καὶ τῶ-
 τον φερόντα εἰς ἦδ' ἱταίρους ἐκτεφλάσσει.

Ἰῶτα, Λατοράγων Κικίνων σὺν Κύκλωφ ἔστιν.

- Τὸν δ' ἀπαμειβόμενος προσέειπε πολύμητις Ὀδυσσεύς,
 Ἀλκίνοε κρείον, πάντων ἀρεδύνεσκε λαόν,
 Ἦν τοι μὲν τόδε καλόν, ἀκχέμεν ἔστιν αἰοιδῆ
 Τοιῶνδ' οἷομαι ὅσῳ ἔστι, Διοὺς ἐναλίγκνιον αὐδῆν.
 9 Οὐ γὰρ ἔγωγε τι φημι τέλει χαλρεύεσθαι ἔη,
 Ἦν ὅταν ὑπερσύνῃ μὲν ἔχῃ κατὰ δῆμον ἅπαντα.
 Δαιτυμόνες δ' ἐνὶ δόματι ἀκκάζονται αἰοιδῆ
 Ἥμεροι ἐξείης· παρὰ δ' ὀκνήθωσι τράπεζῃ
 Σίτου καὶ κρείων· μέθυ δ' ἐκ κρητῆρος ἀφύσσουσι
 10 Οἶνοχόῃ· φερόμεν καὶ ἐγχείῃ διαπάσσειν.
 Τῷτο τί μοι κάλλιστον ἐνὶ φρεσὶν εἰδόμεναι ἔη.
 Σοὶ δ' ἐμὰ κίχια θυμῷς ἐπιτρέπεται συνοόντα
 Εἰρεῖα, ὅρα ἔτι μάλλον ὀδυρόμενόν σε σιναχίζω,
 Τί προσῶτον, τί δ' ἔπειτα, τί δ' ὑστάτιον καταλίξω;
 15 Κίχιδ' ἔπειτα μοι πολλὰ δόσαν θύοι ἑρπύωνες.
 Νῦν δ' ὄνομα προσῶτον μυθήσομαι, ἔσθω καὶ ὑμῖς
 Εἰδότε· ἔγω δ' αἶν' ἔπειτα φεγγών ὑπὸ νηλεὺς ἥμαρ,
 Τμῖν ξυνέω, καὶ δόποσσοι δόματα ναίων.
 Εἰμ' Ὀδυσσεύς Λαερτιάδης, ὅς σε πάσι δόλοισιν
 20 Ἀνδρόπωσι μέλω, καὶ μὲν κλέῃ ἔρανον ἔκω.
 Ναιετάω δ' Ἰθάκῃ εὐδύνειλον· ἐν δ' ἔρῳ αὐτῇ
 Νῆεστον, ἱεροφύλλον, ἀειπαρέπης· ἀμφὶ δ' ἦτορ
 Πολλὰ ναιετάωσι μάλα χερδὸν ἀλλήλοισι,
 Δελίχϊόν τε, Σάμῃ τε, καὶ ὑλήεσσι Ζάκυνθοιο
 25 Αὐτὴ δ' ἡβαμαλὴ πανυπερτάτη εἰν ἀλὶ κείται
 Πρὸς ζέρον· (αἱ δὲ τ' ἀνιθεὶ πρὸς ὡς τ' ἡλιόν τε)
 Τρηχεῖ, ἀλλ' ἀγατὴν κροσσόεσσαν· ἔτι ἔγωγε
 Ἦς γαίης δύναμαι γλυκερωτέρην ἄλλο ἰδέσθαι.
 Ἡ μὲν μ' αὐτόθι ἔρυκε Καλυψὶ δῖμα θείων
 30 Ἐν σπῆσι γλαρυερίσι, ληλασιμῶν ἀδύσιν ἔη.

Qui eximius erat gener aut focer, qui maxime
Curæ sunt post sanguinem & genus vestrum.
An aliquis fortasse socius vir familiaritate junctus
Eximius, quoniam haud quaquam fratre inferior
Est qui socius cum sit serua sciat.

185

ARGUMENTUM LIBRI IX. ODYSSEÆ
HOMERI.

P Rincipium Ulyssis narrationum, in quo ait se bellasse
cum Ciconibus, & ad Lotophagos appulisse, & ad Cy-
clopem Polyphemum venisse, & cum postquam comedisset,
sex jam socios excæcasse.

I. Cum Lotophagis & Ciconibus Cyclops est.

H Unc excipiens allocutus est prudens Ulysses :
Alcinœ imperator, omnium præstantissime populorum,
Equidem hoc honestum est, audire cantorem
Talem qualis hic est, Diis adsimilis voce.
Non enim ego ullum autumo factum gratus esse
Quam cum & lætitia detinet populum universum,
Et convivantes per domum audiunt cantorem,
Sedentes ordine : juxta autem plenæ sunt mensæ
Panc & carnibus : vinum autem ex cratere hauriens
Pincerna adfert & infundit poculis :
Hoc mihi pulcherrimum in mente videtur esse.
Tibi vero meas ærumnas animus institit lacrymosas
Interrogare, ut etiam magis lugens ingemiscam.
Quid primum, quid deinde, quid ultimo narrabo?
Ærumnas quandoquidem mihi multas dederunt Dii cœlestes.
Nunc vero nomen primum dicam, ut & vos
Sciatis : egoque deinde effugiens sævum fatum,
Vobis hospes sim, etiam longe domum habitans.
Sum Ulysses Laertiades, qui omnibus dolis
Hominibus curæ sum, & mea gloria ad cœlum ir.
Habito autem Ithacam apicam, inque ipsa mons est
Neritus ventis expositus : circum autem insulæ
Multæ habitantur valde prope invicem,
Dulichiumque, Sameque, & nemorosa Zacynthus :
Ipsa autem humilis longe suprema in mari jacet
Versus noctem, (illæ vero seorsum ad auroram solemque)
Aspera, sed bona juvenum altrix : non quicquam ego
Sua cujusque terra possum dulcius aliud videre.
Enimvero me illic detinuit Calypso optima diva
In specubus cavis, cupiens maritum esse me sibi :
Odyssæa.

19

20

21

22

23

Q

- Ὡς δ' αὐτὰς Κίρκη κατερήτυεν ἐν μεγάροισιν
 Αἰαίη, δολέεσα, λιλαιομένη πόνειν (1).
 Ἄλλ' ἐμοὶ ἔπειτα θυμὸν ἐνὶ στήθεσιν ἐπειθον.
 Ὡς ἔδεν γλύκιον ἥς πατερὶδ' ἐδὲ τοκῆων
- 35 Γίνεται, ἔπειτα καὶ τις δότι περθε πόνον, οἶκον.
 Γαίη ἐν ἀλλοδαπῇ ταίφ' ἀπάνευθε τοκῆων.
 Εἰ δ' ἄγε τοι ἔννοσον ἑμὴν πολυκηδὲν ἐνὶ πῶς;
 Ὅν μοι Ζεὺς ἐρέειν δότο Τροίιδεν ἴοντι.
 Ἰλιόθεν με φέρον ἀνέμῳ Κικόνιασι πύλασιν,
- 40 Ἰσμάρο. ἐνθα δ' ἔγαν πόλιν ἵππεσθον, ὅλεσα δ' αὐτῆς
 Ἐκ πόλιν δ' ἀλόχους καὶ κτήματα πολλά λαβόντες
 Δασαίμην, ὥς μή τις μοι ἀτεμῶνδ' κίσι ἴσῃς.
 Ἐνθ' ἦτοι μὲν ἐγὼ διερεῖα ποσὶ φευγέμην ἡμέας
 Ἠνάρεα· τοὶ δ' μίγα νήπιοι ἐκ ἐπίδοντο.
- 45 Ἐνθα δ' πολλὸν μὲν μέθυ πίνετο, πολλὰ δ' αἶμα
 Ἑσραζον παρὰ θύνα, καὶ εἰλίποδας ἱλικας βέε.
 Τότερα δ' ἄρ' οἰχώμενοι Κίκονες Κικόνιασι γηράνουν,
 Οἱ οἰσὶ γήιτοντες ἦσαν ἅμα πλέοντες καὶ ἀρίεις,
 Ἠπτιερον ναίοντες· ἐπιστάμενοι μὲν ἄρ' ἵππων
- 50 Ἀνδρατὶ μάρασσαι, καὶ ἐδὲ χρῆσιν πίνοντες ἴοντα.
 Ἠλθον ἵππεθ' ὅσα φύλλα καὶ ἀνθια γίνετα ὥρη,
 Ἠέριαι. τότε δ' ἴα κακὴ Διὸς αἶσα παρέστη
 Ἠμῖν αἰτομέροισιν, ἐν ἄλγεα πολλὰ πᾶσι δαίμων.
 Στῆσάμενοι δ' ἐμάχοντο μάχην παρὰ νηυσὶ δοῦσι.
- 55 Βάλλον δ' ἀλλήλους χαλκήρεσιν ἐγχειρίσιν.
 Ὅσρα μὲν ἦος ἦν, καὶ αἰέετο πρὸς ἡμᾶρ,
 Τότερα δ' ἀλεξάμενοι μῆροισιν πλέοντες περ ἴοντες·
 Ἠμῶν δ' ἠέλιον μετενίατο βέλυστον δέ,
 Καὶ τότε δ' οἱ Κίκονες κλῖναν δαμάσαντες Ἀχαιούς.
- 60 Ἐξ δ' ἄρ' ἑκάστης νηὸς εὐκνήμιδες ἑταῖροι
 Ἠλθον· οἱ δ' ἄλλοι φύγοισιν θάνατόν τε μέρον τε.
 Ἐνθεν δ' περτέρῳ πλέεσθιν ἀκαχήμενοι ἦτορ
 Ἀσμενοι ἐκ θανάτοιο, φίλους ὀλίσσαντες ἑταίρους.
 Οὐ δ' ἄρα μοι περτέρῳ νῆες κίεν ἀμυγῖλαιαι,
- 65 Πρὶν τινα τῶν δαιλῶν ἐτάρων πρὶς ἑκαστον αὖσαι,
 Οἱ θάνον ἐν πειδίῳ Κικόνων ὑπο δνισθέντες.
 Νηυσὶ δ' ἐπ' ἄρ' ἀνέμων βορέην νεβληγηρέτα Ζεὺς
 Αἰλαπὶ θεσπισίῃ, σὺν δ' νερίεσσιν κάλυψα
 Γαίαν ὅμῃ καὶ πόντον· ὁσσοὶ δ' ἔρετόθεν νύξ.
- 70 Αἱ μὲν ἐπειτ' ἐρέοντ' ἐπικάρσαι, ἰστία δ' ὅσιν
 Τετραχὰ τε καὶ τετραχὰ διέσχισεν ἰς ἀνέμοιο.
 Καὶ τὰ μὲν ἐς νῆας κάτθεσθιν δέισαντες ὄλεσθον,
 Αὐτὰς δ' ἱαυμῶνας περριύσασθιν ἠπτερόν δέ.
 Ἐνθα δύο νύκτας δύο τ' ἡμέατα συνεχῆς αἶε
- 75 Κεῖμεθ', ὅμῃ καμῖτω τε καὶ ἀλγεσι θυμὸν ἔδοντες.
 Ἀμ' ὅτε δ' ἄ τρίτον ἡμᾶρ εὐπλόκαμ' ἔτελλε ἦος,

Confimiliter Circe detinuit domi suæ
 Ætæa, dolosa, cupiens maritum esse :
 Sed meo nunquam animo in pectore persuaserunt,
 Adeo nihil dulcius sua patria neque parentibus
 Est, etiamsi quis procul divitem domum 35
 Terra in aliena habitet seorsum à parentibus.
 Age vero tibi & reditum meum lacrymosum narrabo,
 Quem mihi Jupiter immisit à Troja profecto.
 Ab Illo me ferens ventus Ciconibus appulit,
 Ad Ismarum. Ibi ego urbem depopulatus sum, occidique ipsos. 40
 Ex urbe autem uxores & bona multa capta
 Divisimus, ut ne quisquam mihi privatus abiret *parte æquali*.
 Tum quidem ego celeri pede fugere nos
 Autor eram, illi vero nimis insipientes non parebant.
 Hic vero & multum vini bibebatur, & multas oves 45
 Mactabant ad littus, & flexipedes nigros boves.
 Interea vero fugientes Cicones Ciconibus clamabant,
 Qui ipsis vicini erant simul plures & meliores,
 Continentem habitantes: docti quidem ab equis
 Cum hominibus pugnare, & cum opus esset pedites. 50
 Venerunt deinde quot folia & flores crescunt in vere,
 Matutini: tunc sane malum Jovis fatum adstitit
 Nobis infelicibus, ut dolores multos pateremur.
 Consistentes autem pugnabant pugna ad naves veloces :
 Feriebant autem invicem æratis hastis. 55
 Quandiu quidem mane erat, & augebatur sacra dies,
 Tandiu defendentes sustinebamus ipsos plures licet essent :
 Quando vero sol ibat *ad vespèram*, cum boves *aratro* solvuntur :
 Tum vero Cicones fugarunt domantes Achivos.
 Seni autem à quavis navi bene armati socii 60
 Perierunt, cæteri autem effugimus mortemque fatumque.
 Illinc vero ulterius navigabamus mœrentes corde
 Lubentes ex morte, charis amissis sociis.
 Neque tamen mihi ulterius naves procedebant utrinque agitæ,
 Priusquam quemque miserorum sociorum ter quilibet vocasset, 65
 Qui perierant in campo à Ciconibus trucidati.
 Navibus autem immisit ventum Boream nubium coactor Jupiter
 Cum turbine immani, nubibusque cooperuit
 Terram simul & pontum, ruit vero è cælo nox.
 Ipsæ deinde ferebantur obliquæ, ac vela ipsis 70
 In tres quatuorque partes disceidit vis venti.
 Et hæc quidem in naves deposuimus timentes interitum,
 Ipsas vero rapide subduximus ad continentem.
 Hic duas noctes & duos dies continenter usque
 Jacobamus, simul labore & doloribus animum rodentes. 75
 Sed quando jam tertiam diem pulchricoma præbuit aurora,

- Ἰσθὺς σπασάμενοι ἀνάθ' ἰσθία λεύκ' ἐρύσαντες
 ἤμεθα· τὰς δ' ἀνέμους τε κυβερνήται' ἵθυνοι.
 Καὶ νῦν κεν ἀσκηδὴς ἰκόμεν ἐς πατρίδα γαῖαν,
 80 Ἀλλὰ με κύμα ῥόον· τε περιεγνάμπτοντα Μάλιαν
 καὶ βορέης ἀπείσσι, παρίπλαγξεν ἧ Κυθρησι.
 Ἐνθεν δ' ἐνήμερ περιμην ὁλοοῖς ἀνέμοισι
 Πόντον ἔσ' ἰχθυόεντ'. αὐτὰρ δικάτην ἐπίβηδμ
 Γαίης Λωτοράγων, οὗτ' ἀνδρῶν ἰδὼν ἔδασιν.
 85 Ἐνθα δ' ἔσ' ἠπείρε βένδμ, καὶ ἀρουσάμεθ' ὕδαρ.
 Αἰψά ἧ δειπνον ἔλονται θοῆς παρὰ νηυσὶν ἑταῖροι.
 Αὐτὰρ ἐπεὶ οἴοιτο τ' ἐπασσάμεθ' ἠδὲ πομπήν·,
 Δὴ τότε ἔγνων ἑτάρας περιμν πεινέσθαι ἰόντας,
 ('Αὐτοὶ δὲ δύο κείνας, τρίτατον κήρυχ' αἶμ' ὀπάσας)
 90 Οἵτινες ἀνέρες εἰν ἐπὶ χθονὶ σῆτον ἔδυντες.
 Οἷδ' αἰψ' οἰχώμεθ'οι μίγην ἀνδράσι Λωτοράγοισιν.
 Οὐδ' ἄρα Λωτοράγοι μῦθονθ' ἐτέρησιν ὁλεθρον
 ἤμετέροις, ἀλλὰ σφι δόσαν λωτοῖο σάσασθαι.
 Τῶν δ' ὅς τις λωτοῖο φάγοι μελιπρία καρπὸν,
 95 Οὐκ ἔτ' ἀπαγγέλλαι παλιν ἠδελον, ἠδὲ νύκθαι·
 Ἀλλ' αὐτὰ βέλονται μετ' ἀνδράσι Λωτοράγοισι
 Λωτὸν ἐρεπτόμεθ'οι μύθονθ', νόσῃ τε λαθίσθαι.
 Τὲς μὲν ἐγὼν ἐπὶ νῆας ἄγον κλαίοντας ἀνάγκη,
 Νηυσὶ δ' ἐπὶ γλαφυρῇσιν ἔσθ' ζυγὰ διῶσα ἐρύσας.
 100 Αὐτὰρ τὲς ἄλλας κελόμενν ἐμέρας ἑταῖρας
 Σπερχομέδμ· νηῶν ἐπιβαινέμεθ' ὠκυαίων,
 Μῆπω τις λωτοῖο φαγὼν, νόσῃο λάθῃται.
 Οἱ δ' αἰψ' εἰσβαῖνον, καὶ ἐπὶ κλισίαι καθίζον·
 Ἐξῆς δ' ἐξόμεθ'οι πολὺν ἄλα τύπτον ἐριτμοῖσι.
 105 Ἐνθεν ἧ περσιέωσιν πολέονθ', ἀκαχήμεθ' ἦτορ·
 Κυκλώπων δ' ἐς γαῖαν ὑπερφιάλων ἀδμήσιων
 ἰκόμεθ', οἱ γὰρ θείοισι πετιυδότες ἀθανάτοισιν,
 Οὐτε φυτεύουσιν χερσὶ φυτὸν, ἔτ' ἀφύσσιν·
 Ἀλλὰ τά γ' ἄσπαρτα καὶ ἀπύροτα πάντα φύονται·
 110 Πυρρὸν καὶ κρεῖσσιν, ἠδὲ ἄμπελοι, αἵτε φέρουσιν
 Οἶνον ἐρεσάφουλον, καὶ σφιν Διὸς ὄμβρ' αἰξί.
 Τοῖσιν δ' ἔτ' ἀγορεῖ βεληρόεσσι ἔτι θέμιστες·
 Ἀλλ' οἷον ὑψηλὸν ὄρεον γαῖαισι κάρηνα
 Ἐν σπῆσι γλαυρυγίοισι. θέμιστός ἧ ἔκας·
 115 Παίδων ἠδὲ ἀλόχων· ἠδὲ ἀλλήλων ἀλέγχοι.
 Νῆσ' ἔπειτα Λάχεια παρὶκ λιμὲν· τετάνυσται
 Γαίης Κυκλώπων, ἔτι χεῖρον, ἔτ' ὀπτηλῆς,
 Τληέας· ἐν δ' αἴγας ἀπαιρέσσαι γηγάσιν
 Ἀγροῖα. ἐ μὲν γὰρ πᾶσι τ' ἀνδρῶν ἀπέρυκ·
 120 Οὐδέ μιν εἰσοιχνέουσι κυνηγίται, οἳ τε καθ' ὕλην
 Ἀλγεια πάχυσιν, κορυφὰς ὄρεων ἐρέποντες·
 Οὐτ' ἄρα πεινέουσιν κατὰίχεται, ἔτ' ἀφύσσιν.

Malos erigentes velaque alba attrahentes
 Sedimus: ipsas vero ventusque gubernatoresque dirigebant.
 Et fortassis incolumis pervenissem in patriam terram,
 Sed me unda æstusque circumflectentem Mælam 80
 Et Boreas repulit, aberrareque fecit Cytheris.
 Hinc novem diebus ferebar perniciosis ventis
 Pontum per piscosum: cæterum decima die conscendimus
 Terram Lotophagorum, qui floridum cibum edunt.
 Hic in continentem ivimus, & hausimus aquam. 85
 Statim autem prandium ceperunt celeres apud naves socii.
 At postquam cibum gustavimus & potum,
 Ibi tum ego socios præmisi sciscitatum ut irent,
 (Viros duos eligens, tertium præconem simul sequi jubens)
 Quinam viri essent super terra frumentum comedentes. 90
 Qui statim digressi inciderunt in viros Lotophagos.
 Neque sane Lotophagi parabant sociis mali quippiam
 Nostris, sed ipsi præbuerunt lotum gustandum.
 Horum quitumque loti edissent dulcem instar mellis fructum,
 Non jam nunciare rursus volebant, neque redire: 95
 Sed illic volebant cum viris Lotophagis
 Loto pasti manere, reditusque oblivisci.
 Quos ego ad naves ducebam flentes vi,
 Navibusque in cavis sub transtra ligavi trahens.
 Ast cæteros jussi per dilectos socios 100
 Festinantes naves conscendere celeres;
 Ne fortassis quis loto pastus, reditus oblivisceretur.
 Qui statim ingressi sunt, & per transtra sederunt:
 Ordine vero sedentes canum mare tundeant remis.
 Illinc autem ulterius navigavimus mœsti corde: 105
 Cycloperum autem ad terram superbiorum nefariorum
 Venimus, qui scilicet Diis freti immortalibus
 Neque plantant manibus plantam, neque arant:
 Sed hæc sine semente & aratione omnia proveniunt,
 Triticum & hordeum, atque vites, quæ ferunt 110
 Vinum è grandibus uvis, & ipsi Jovis imber incrementum dat.
 Iisdem neque conclones consiliariæ neque leges:
 Sed ipsi celsorum montium inhabitant vertices
 In speluncis cavis, jus autem dat unusquisque
 Liberis atque uxoribus, neque se invicem curant. 115
 Insula deinceps Lachea extra portum obtenditur
 Terræ Cycloperum, non prope, neque remote,
 Sylvosa: in ea vero capræ innumeræ nascuntur
 Sylvestres, neque enim semita hominum prohibet,
 Neque ipsam investigant venatores, qui per sylvam 120
 Dolores patiuntur, jugâ montium lustrantes.
 Neque gregibus colitur, neque aratoribus,

- 126 Ἄλλ' ἢ γ' ἀσπαρτὸν καὶ ἀνήροισιν ἥματα πάντα,
 Ἀνδρῶν χιρσὺν, βύσκη δὲ τε μικράδας αἶγας.
 127 Οὐ γὰρ Κυκλώπιδες νύκτας μολτοσφάροισι,
 Οὐδ' ἄνδρες νηῶν ἐν τέκτονες, οἳ καὶ κάμειν
 Νῆας εὐσέλμους, αἳ κεν τελείουσιν ἔκαστα,
 Ἄς' ἴα' ἀνδραγῶν ἐκτεύμεναι· οἳ τε πολλὰ
 Ἀνδρῶν ἴα' ἀλλήλους νηυσὶν πειρώσιν θάλασσαν,
 130 Οἳ καὶ σπιν καὶ νῆσον ἐκτενέμεναι ἐκάματον.
 Οὐ μὲν γάρ τι κακὴ γῆ; σπέρσι δὲ κεν ὅρια πάντα
 Ἐν μὲν γὰρ λιμῶνες ἄλως σπυλῶσιν παρ' ὄχθας
 Ἰδρυτοὶ, μαλακοὶ· μάλα κ' ἀφθιτοὶ ἀμπελοὶ εἶναι.
 Ἐν δὲ ἄροσις λήν· μάλα κεν βαδύ λήιον αἰεὶ
 135 Εἰς ὅρας ἀμῶν· ἐπὶ μάλα πᾶσι ἴα' ἔδας.
 Ἐν δὲ λιμὴν εὐορμῶν, ἣν ἔχουσιν αὐσμάτων ἔστιν αἶ
 Οὐτ' εὐκας βαλίην, ἔτε σφυγμῶσι ἀναφαί,
 Ἀλλ' ἐπικίλισαντας μῆται χερσὶν, εὐσέκε ναυτίων
 Θυμὸς ἐποτρύνει, καὶ ἐκτενέμεναι αἶται.
 140 Αὐτὰρ ἐπὶ κρατὸς λιμῶν· μέγ' ἀγλαὸν ὕδωρ,
 Κρήνη ἴα' σπυλῶν· περὶ δὲ αἶγες περὶ αἶται.
 Ἐνθα κατεπλύνοντο, καὶ τις θεὸς ἠγμῶνεν
 Νύκτα δὲ ὀρεαίνον· ἐδὲ πειρώμεναι ἰδίαι.
 Ἄνδρ' γὰρ περὶ νηυσὶν βαδύ· ἦν, ἐδὲ σπυλῶν
 145 Ὀρεονόδων πειρώμεναι· κατεχέτο γὰρ νηυσὶν.
 Ἐνθ' ἔστις τὴν νῆσον ἐσίδουσαν ὀφθαλμοῖσιν·
 Οὐτ' ἐν κύματα μακρὰ κυλινδόμενα σπυλῶν χέρσιν
 Εἰσίδουσαν περὶ νῆας εὐσέλμους ἐπικίλισαν
 Κελσάσσοις ἢ νηυσὶ, καδύλοισιν ἰστία πάντα·
 150 Ἐκ δὲ ἔχουσιν βύβιν· ἐπὶ ρηγμῶν θάλασσης,
 Ἐνθα δὲ ὑποβρεῖζαντες ἐμινάμεν ἴα' ὄσαν.
 Ἡμῶν δὲ ἡερένεια πάντα ῥοδόδαντυλῶν νῆας,
 Νῆσοι θαυμάζοντες ἐδινέμεναι κατ' αὐτήν.
 Ὄρεαν δὲ νῆμαί κ' ἔχουσιν διὸς αἰγίόχοιο
 155 Αἶγας ὀρεοκῶν, ἵνα διπλύνουσιν ἰταῖροι.
 Αὐτίκα καμπύλα τόξα καὶ αἰγανίας δορυχαύρας
 Γίλιμθ' ἐκ νηῶν· διὰ δὲ τείχεα κοσμηθέντες
 Βάλλομεν· αἶψα δὲ ἴδωκε θεὸς ῥηνομῆα θρήνη.
 Νῆας μὲν μοι ἵκοντο δυνάμει, ἐς δὲ ἕκαστον
 160 Ἐνθα λάρχαλον αἶγας· ἡμοὶ δὲ δὲ ἐξελον εἶναι.
 Ὅς τίς μιν περὶ νηῶν ἡμαρ ἐς ἡμέραν καταδύοντα
 Ἡμεῖς δαυτόμενοι κρία τ' ἀσπετα καὶ μέδον ἰδύν.
 Οὐ γὰρ σπιν νηῶν ἐξέρχοντο σπιν ἐρυθρῶν,
 Ἀλλ' ἐνέειν· πολλὰν γὰρ ἐν ἀμφιφορῶσιν ἔκαστοι
 165 Ἡρῶσιν, Κυκλῶνιν ἱερὸν πτολίεθρον ἐλόντες.
 Κυκλώπιδες δὲ ἐς γαῖαν ἐλευσόμεναι εἰς ἑὸν ἵκονται,
 Καπνὸν τ', αὐτῶν τε θοάων ὡσπερ τε καὶ αἰγῶν.
 Ἡμῶν δὲ ἡμέλῃ κατῖδον καὶ ἐπὶ νῆας ἔλδον·

Sed ipsa infeminata & inarata diebus omnibus ;
Viris caret , pascit vero balantes capras.

Non enim Cyclopibus naves adsunt miniatæ protis :

258

Neque viri insunt navium fabri , qui fabricent

Naves transstratas , quæ perficiant singula ,

Ad urbes hominum venientes : veluti crebræ

Viri ad se invicem navibus trajiciunt mare ,

Quique ipsis & insulam exultant reddant.

259

Neque enim mala , ferretque tempestiva omnia.

Insunt enim prata maris cani ad litus

Irrigua , mollia , in primis perennes vites essent.

Inest arvum leve , admodum profundam segetem semper

In tempore meterent , quia valde pingue subest solum.

260

In ea portus opportunus , ut non opus fuit sit ,

Neque anchoras jacere , neque rudentes aptare ,

Sed qui appulerunt manere aliquandiu , donec nantarum

Animus velit , & aspiciant venti.

Ast in vertice portus fluit limpidæ aqua ,

261

Fons sub specu , circum autem alni nascuntur :

Huc appulimus , atque aliquis Deus dux viæ fuit

Noctem per obscuram : neque lucebat ~~ne~~ quis cerneret.

Caligo enim circa naves densa erat , neque luna

E cælo lucebat , detinebatur enim nubibus.

262

Hic nullus insulam vidit oculis :

Neque sane fluctus magnos provolutos ad litus

Vidimus , antequam naves bene tabulatas appuliffemus ,

Appulsi autem navibus , collegimus vela omnia :

Ipsi etiam egressi sumus in litus maris ,

263

Tum vero edormientes expectavimus auroram divinam.

Quando autem ætæigena apparuit rosea digitis aurora ,

Insulam admirantes obambulabamus per eam.

Excitarunt autem Nymphæ filiæ Jovis caprarum alunt

Capras montanas , ut pranderent socii.

264

Continuo curvos arcus & hastas cum longo ferro

Cepimus ex navibus : trifariam vero dispositi

Secimus , statim autem dedit Deus copiosam venationem.

Naves quidem me sequebantur duodecim , in unamquamque autem

Novem sortitus sum capras , mihi vero decem elegerunt soli.

265

Sic tum tota die ad solem occidentem

Sedebamus epulantes carnes multas & vinum dulce.

Non enim adhuc ex navibus absumptum erat vinum rubrum ,

Sed inerat : multum enim in amphoris singulis

Hauferamus , Ciconum sacro oppido capto.

266

Cycloporum autem ad terram prospiciebamus prope quæ erant ,

Fumumque , ipsorumque vocem oviumque & caprarum.

Quando autem sol occidit & tenebræ advenerant ,

- Δὴ τότε κοιμήθημην ἐπὶ ρηγμῖνι θαλάσσης.
 170 Ἦμ^ο δ' ἡμετέριον πάντα ῥοδόδακτυλ^ο ἦναι,
 Καὶ τότε ἔγνων ἀγορὴν δέμω^ο, μετὰ πάντων ἔειπον·
 Ἄλλοι μὲν νῦν μένουσι μοι ἑσπερὲς ἱταῖροι·
 Αὐτὰρ ἐγὼ σὺν νηὶ τ' ἐμῇ καὶ ἐμοὶς ἑτάεροις,
 Ἐλθὼν, τῶνδ' ἀνδρῶν παρηγομαι οἵτινές εἰσιν.
 175 Ἦ ῥ' εἴγ' ὕβρις αἵ τε καὶ ἀγχοί, ἐδὲ δίκαιοι·
 Ἦε φιλόξενοι, καὶ εἰ νό^ο ἐστὶ δαυδής.
 Ὡς ἐπὼν, ἀνὰ νηὸς ἔβην ἑκέλευσα δ' ἑταῖρος,
 Αὐτὲς τ' ἀμβαίνειν, ἀνὰ τε περὶ νηυσὶ λῦσαι.
 Οἱ δ' αἶψ' εἰσβαῖνον, καὶ ἐπὶ κλισίᾳ καθίζον.
 180 Ἐξῆς δ' ἐξομῶσι πολὺν ἄλα τύπτον ἐρετμοῖς.
 Ἀλλ' ὅτε δὴ τ' ἤωρον ἀρικόμεθ' ἐγγὺς ἔοντα,
 Ἐνθα δ' ἐὼ ἰχθυήσας^ο εἰδόμεν αἴχῃ θαλάσσης,
 Τηλὸν, δάρησι κατηρέες ἔνθα ᾗ ποικίλ'
 Μὴλ' οἷός τε καὶ αἶγες ἰαυέσκον· αἶρε δ' αὐτὰ
 185 Τηλὴν δέδμητο καταρυχέεσσι ῥιδαῖσι,
 Μακρῆσιν τε πείτυσιν, ἰδὲ δρυσὶν ὑψικόμοισιν.
 Ἐνθα δ' ἀγὴρ ἐνίαυε πελώριος, ὅς γε τί μῆλα
 Οἷ^ο ποιμαίνεσκεν ὑποπερθεῖν· ἐδὲ μετ' ἄλλης
 Πωλεῖτ', ἀλλ' ἀπάνευθεν εἶον ἀδμήϊσια ἔδην.
 190 Καὶ γὰρ θαῦμα ἔτίετο πελώριον· ἐδὲ ἰακή
 Ἀνδρῶν γε σιτοφάγῳ, ἀλλὰ ῥίον ὕληντι
 Τηλῶν ὄριον, ὅτε φαίνεται οἷον ἀπ' ἄλλων.
 Δὴ τότε τις ἄλλος κελόμην ἔειπας ἑταῖρος
 Αὐτῷ πᾶρ νηὶ τε ῥήμιν καὶ νῆα ἔνδοξαι·
 195 Αὐτὰρ ἐγὼ κείνας ἑτάερον δυοκαίδεκα δαίριος
 Βῆν· ἀτὰρ αἶγρον ἀσκὸν ἔχον μέλαν^ο οἶνοιο
 Ἠδέ^ο, ὃν μοι ἔδωκε Μάρων Εὐάνδει^ο υἱὸς
 Ἰρεὺς Ἀπόλλωνος, ὃς Ἰσμάρον ἀμφιβέβηκε.
 Οὐνεκά μιν σὺν παῖσι περιεχόμεθ' ἠδὲ γυναῖκε
 200 Ἀζούμενοι· ὥκῃ γὰρ ἐν ἄλλοις δεινρήνεντι
 Φοῖβε Ἀπόλλωνος· ὃ δέ μοι πόρρον ἀγλαὰ δῶκε·
 Χρυσὸν μὲν μοι δῶκεν εὐεργέ^ο ἑπτὰ τάλαντα·
 Δῶκε δέ μοι κρηττέον πατάργυρον· αὐτὰρ ἑπτὰ
 Οἶνον ἐν ἀμφιφύλλοις δυώδεκα πατὴν ἀρύσας,
 205 Ἠδὺν, ἀκχεασίον, θεῖον ποτὶν· ἐδὲ τις αὐτὸν
 Ἠιδὲ δμῶων ἔδδ', ἀμφιπόλων ἐνὶ οἴκῳ,
 Ἀλλ' αὐτὸς τ' ἀλοχὸς τε φίλη, ταμὴν τε μὲν οἶον·
 Τὸν δ' ὅτε ποίνοντο μελιπάρκα οἶνον ἐυδερῶν,
 Ἐν δέπας ἐμπλήσας, ῥῖδας^ο ἀνὰ εἰκοσι μέτρα
 210 Χέω· ὁδμὴ δ' ἠδεία δὴν κρηττέον^ο ὠδῶδδ',
 Θισπισίην· τότε ἂν ἔποι λαοχρῆσθαι φίλον ἦεν.
 Τὸ δ' ἔρον ἐμπλήσας ἀσκὸν μέγαν, ἐν ᾗ καὶ νῆα
 Κωκυῖον· αὐτίκα γάρ μοι οἶσατο θυμὸς ἀγήνορ·
 Ἄνδρ' ἐπὶ λῦσαι μέγαλιν ἐπιμύθεον ἄλκην,

Tunc dormivimus in littore maris.

Quando autem aërigena apparuit rosea digitis aurora, 170

Tunc ego concione advocata, omnes allocutus sum:

Cæteri quidem nunc manete mihi perdilecti socii:

At ego cum navi mea & cum meis sociis

Profectus, hos homines explorabo quinam sint,

An illi contumeliosi & agrestes, neque iusti: 175

An hospitales, & ipsis mens Deo placens.

Sic fatus, ad navem conscendi: iussique socios,

Et ipsos conscendere, & rudentes solvere.

Qui continuo conscenderunt, & per transtra federunt.

Ordine autem sedentes canum mare verberabant remis. 180

Sed cum jam in locum pervenimus qui prope erat,

Hic extrema parte speluncam vidimus prope mare,

Excelsam, lauris opacam: ibique multæ

Pecudes ovesque & capræ quiescebant: circum autem eors

Excelsa ædificata erat excisis lapidibus, 185

Longisque picels, atque quercubus alticomis.

Hic vir habitabat ingens, qui scilicet pecora

Solus pascebat longe ab cæteris neque cum aliis

Verfabatur, sed seorsim cum esset nefaria callebat.

Etenim miraculum erat monstruosum, neque similis erat 190

Homini qui frugibus vesceretur, sed cacumini sylvofo

Excelsorum montium, quando apparet solum ab aliis.

Ibi tum alios iussi perdilectos socios

Illic apud navemque manere & navem custodire:

Ast ego eligens sociorum duodecim optimos 195

Ibam, atque caprinum utrem habebam nigri vini

Dulcis, quod mihi dederat Maron Evanthei filius

Sacerdos Apollinis, qui Ismarum tuetur.

Quod ipsum cum liberis servassemus atque uxore

Reverentia moti: habitabat enim in loco arborifero 200

Phœbi Apollinis, qui mihi dedit pulchra dona:

Auri quidem mihi dedit elaborati septem talenta:

Dedit autem mihi craterem totum argenteum, at deinde

Vinum in amphoris duodecim omnino hauriens,

Suave, incorruptum, divinum potum: neque quisquam illud 205

Sciverat famulorum neque ancillarum in domo,

Sed ipse, uxorque chara, promaque una sola.

Hoc quoties biberent dulce instar mellis vinum rubrum,

Unum poculum implens, aquæ viginti mensuras

Infundebat: dulcis autem odor ab cratere spirabat, 210

Divinus: tum non abstinuisse gratum erat.

Hujus ferebam implens utrem magnum, viatica autem

In pera: statim autem mihi excitabatur animus generosus

Virum adire ingenti præditum robore,

- 215 Ἀγχιον, ἔτε δίκας εὖ εἰδότες ἔτε δέμιας.
Καρπαλίμως δ' εἰς ἄντρον ἀρικόμεθ', ἔδῃ μιν ἔνδον
Εὐρομήν, ἀλλ' ἐνόμμευε νομόν κατὰ πώονα μῆλα.
Ἐλθόντες δ' εἰς ἄντρον ἐθνεύμεθα ἕκασα.
Ταρσοὶ μὲν τυτθὸν βεῖδον, σείνοντο δ' σκκοὶ
- 220 Ἀργαῖν ἡδ' ἐρείων, διακεκεμμένα δ' ἕκασα
Ἐρχατο, χωεῖς μὲν πρῶτοι, χωεῖς δ' ἑτάσας,
Χωεῖς δ' αὖθ' ἔσσαι· γὰρ δ' ὄρω ἀγρία πάντα,
Γαυλοὶ τε σκαφίδες τε τετυγμένα, τοῖς ἐνάμελγαν.
Ἐνθ' ἐμὲ μὲν πρῶτιδι ἔταρσι λίσσονται ἐπίεσσι
- 225 Τυτθὸν αἰνυμένους ἵναι πάλιν· αὐτὰρ ἔπειτα
Καρπαλίμως ἐπὶ νῆα θοὸν εἶφας τε καὶ ἄρνας
Σικωὶν ἐξελάσαντας ἐπιπλεῖν ἀλμυρὸν ὕδωρ.
Ἀλλ' ἐγὼ εἰσιδόμεν, (ἦτ' ἂν πολὺ κέρδιον ἦεν)
Ὅσρ' αὐτόν τε ἴδοιμι, καὶ εἴ μοι ξείνια δέην.
- 230 Οὐδ' ἄρ' ἐμὲλ' ἐτάρσιοι φανείς ἐρατιύδους ἔτιδαι.
Ἐνθα δ' αὖρ κίαντες ἐθύσαμην, ἡδὲ καὶ αὐτοὶ
Τυτθὸν αἰνυμένοι φάγομεν· μύθομην τέ μιν ἔνδον,
Ἥρωσι ἔως ἐπῆλθε νέμων. φέρε δ' ὄβριμον ἀχθῶ
Τλῆς ἀζαλῆς, ἵνα οἱ ποτὶ δόρπιον εἴη.
- 235 Ἐκτοδὲν δ' ἄντροιο βαλὼν ὀρμαγνὸν ἐθικεν.
Ἥμεῖς δ' εἰσαντες ἀπασύμεθ' εἰς μυχὸν ἄντρου.
Αὐτὰρ ὄγ' εἰς εὐρὺ σπέῳ ἤλασε πώονα μῆλα
Πάντα μάλ' ὅσσ' ἤμελγε· τὰ δ' ἄρσεντα λείπε δύρησι;
Ἀρνῆες τε τρώγες τε βαθείης ἐκτοδὲν αὐλῆς.
- 240 Αὐτὰρ ἔπειτ' ἐπέθηκε δυρὸν μέγαν ὑφ' ὅσ' αἰέεας,
Ὅβριμον· ἐκ ἂν τὸν γε δύο καὶ εἴκοσ' ἀμαξαι
Ἐδλαὶ τετραμυκτοὶ ἀσπ' ἔδεσθ' ὀχλίσσιναι.
Τόσσῃν ἠλίσκατον πύρην ἐπέθηκε δύρησιν.
Ἐξορμῶ δ' ἤμελγαν οἷς καὶ μακάδας αἶγας,
- 245 Πάντα κατὰ μοῖσαν, καὶ ὑπὸ ἔμβροτον ἦκεν ἑκάστη.
Αὐτίκα δ' ἤμισυ μὲν θρέψας λευκοῖο γάλακτι,
Πλεκτοῖς ἐν παλάρσιον ἀμφοτέρω κατέθηκε·
Ἥμισυ δ' αὖτ' ἔστηπεν ἐν ἀγρίῃσιν, ὅρρεα οἱ εἴη
Πίνειν δαιτυμένα, καὶ οἱ ποτιδόρπιον εἴη.
- 250 Αὐτὰρ ἔπειθ' ἐπείθετο πονησάμεν τὰ δ' ἔργα,
Καὶ τότε αὖρ ἀνέκαιε, καὶ εἰσίδεν, εἶρετο δ' ἡμέας,
Ὡ ξείνοι, τίνας ἐσέ; πόθεν πλεῖν ὕχεα κέλευθα;
Ἦτι κατὰ πρῆξιν, ἢ μαφιδίως ἀλλάσσει,
Οἷά τε ληίστηες ὥσπερ ἄλλα, τοῖς τ' ἀλδόνται
- 255 Ψυχὰς παρθέμενοι, κακὸν ἀλλοδαποῖσι φέροντες;
Ὡς ἔραθ' ἡμῖν δ' αὖτε κατεκλάδῃ φίλον ἦτορ,
Δισάντων ἐθόγγον τε βαρύν, αὐτόν τε πώλεσθον.
Ἀλλὰ καὶ ὥς μιν ἔπεισιν ἀμειβόμεν πρῶσιπτον,
Ἥμεῖς τοι Τροίηδ' ἀποπαραχθέντες ἔρχαμεν
- 260 Παντοίοις αἰέμοισιν ὥσπερ μέγα λαῖμα θαλάσσης,

Agrestem, neque jura bene scientem neque leges. 215
 Celeriter autem in antrum venimus, neque ipsum intus
 Invenimus, sed pascebat pascuum per pingua pecora.
 Venientes autem in antrum admirabamur singula:
 Calathi quidem caseis gravabantur, angustabanturque stabula
 Agnis atque hœdis, separatæ vero quæque 220
 Inclusæ erant, seorsim & grandiores natu, seorsim etiam mediæ,
 Separatim recens natæ: natabantque sero vasa omnia,
 Mûlçtraliaque scaphiæque præparata, quibus immulgebat.
 Hic me primum socii quidem precabantur verbis
 Cascos sumentes ut iremus retro: at deinde 225
 Raptim ad navem celerem hœdosque & agnos
 Stabulis exigentes navigaremus saltam aquam:
 Sed ego non parui, (certe multo satius fuisset)
 Ut ipsum viderem, & si mihi hospitalia daret.
 Neque sane erat sociis apparens amabilis futurus. 230
 Tum autem igne accenso sacrificavimus, & ipsi nos
 De caseis sumentes comedimus: expectavimusque ipsum intus,
 Sedentes donec venit pascens: ferebat autem prægrave onus
 Ligni aridi, ut illi ad cœnam esset.
 Extra autem antrum dejiciens strepitum fecit. 235
 Nos autem timentes nos conjecimus in recessum antri.
 Ast ille in latam speluncam egit pingues pecudes
 Omnes prorsum quascumque mulgebat: mares autê reliquit foris,
 Arietesque hircosque profundam extra cortem.
 Deinde imposuit ostium ingens sublime levans, 240
 Prægrave: non illud duo & viginti currus
 Fortes quadritoti à solo dimovissent:
 Tantam excelsam petram imposuit januæ.
 Sedens autem mulsit oves & balantes capras,
 Omnia secundum ordinem, & fœtum submitit singulis. 245
 Statim autem dimidium coagulans albi lactis,
 Plexis in calathis constringens reposuit:
 Dimidium autem rursus constituit in vasis, ut sibi esset
 Ad potandum comedenti, & sibi ad cœnam esset.
 At postquam festinavit expediens sua opera, 250
 Tum ignem accendit, & aspexit, interrogavitque nos:
 O hospites, quinam estis? unde navigatis humidas vias?
 Num ad negotiationem, aut temere vagamini,
 Ut piratæ super mare, qui vagantur
 Animas periculo objicientes, malum alienigenis ferentes? 255
 Sic ait, nobis autem statim exanimatum est nostrum cor,
 Timentibus sonitumque gravem, ipsumque monstrum:
 Sed & sic ipsum verbis excipiens alloquebar:
 Nos tibi à Trojâ in diversa jactati Achivi
 Variis ventis super ingentes fluctus maris, 260

- Οἴκαδ' ἱέρῃσι, ἄλλην ὁδὸν, ἄλλα κίευσθαι
 Ἥλθοιμ'· ἔτω περ Ζεὺς ἤθελε μνητιάσθαι.
 Λαοὶ δ' Ἀτρεΐδων Ἀγαμέμνον' εὐχομένη' ἦν,
 Τῷ δὲ νῦν γε μέγιστον ὑπερβάνον κλέ' ἐστὶ.
 265 Τόσσην γὰρ διέπερτε πύλιν, καὶ ἀπώλεσε λαὸς
 Πολλὰς. ἡμῖς δ' αὐτὲς κηχανόμενοι τὰ σὰ γυναι-
 κῶν, εἴ τι πάροςτιν ξεινίηον, ἢ καὶ ἄλλως
 Δῶκε δατίνην, ἥτε ξείνων θυμὸς ἐστίν.
 Ἀλλ' αἰδοῖσθ' εἴρεσσι θεῶν· ἱκέταις δέ τοι ἱμῶν.
 270 Ζεὺς δ' ἐπιτιμῆται ἱκετάων τε ξείνων τε
 Ξείνῳ, ὃς ξείνοισιν αἶμ' αἰδοίοισιν ἐπιδεῖ.
 Ὡς ἱράμην. ὃ δέ μ' αὐτὶς ἀμείβετο νηλεὲς θυμῷ,
 Νῆπι' εἰς αὖ ξεῖν', ἢ τηλόθεν εἰλήλασθαι,
 Ὅς με θεὸς κίλειαι ἢ δεῖδιμ' ἢ ἀλίσσασθαι.
 275 Οὐ γὰρ Κύκλωπες Διὸς αἰγίοχου ἀλέγξουσιν,
 Οὐδ' αὖ θεῶν μακάρεσσιν· ἐπεὶ πολὺν ἑρτέρου ἱμῶν.
 Οὐδ' αὖ ἐγὼ Διὸς ἔχ' ἀλευάμην περιδοίμην;
 Οὔτε σὺ, εἴ' ἱτάρεσσιν, εἰ μὴ θυμὸς με καλεῖ.
 Ἀλλὰ μοι εἴρ' ἔπειτα ἔχεις ἰὼν εὐεργέα γῆα,
 280 Ἦπερ ἐπ' ἰκατῆος, ἢ καὶ χερδὸν· ὄρεα δαίω.
 Ὡς φάτο περὶφύων. ἱμὲ δ' ἔλαβεν εἰδότες πολλὰ,
 Ἀλλὰ μιν ἀφ' ὅρμον περσέειν δολίοις ἐπίεσσι,
 Νῆα μὲν μοι κατέαξε Ποσειδάων ἐνοσίχθων,
 Πέος πείρησι βαλὼν ὕμης ἐπὶ πείρεσσιν γαίης,
 285 Ἀκρὴ περσπελάσας· ἀνέμῳ δ' ἐκ πόντου ἐνίκειν.
 Αὐτὰρ ἐγὼ σὺν τοῖσδε ἐπ' ἐκφυγὸν αἰπὺν ὄλιθον.
 Ὡς ἱράμην. ὃ δέ μ' ἐδὲν ἀμείβετο νηλεὲς θυμῷ,
 Ἀλλ' ὅγ' ἀναιξας ἱτάρεσσιν ἐπὶ χερσὶς ἴαλλαι·
 Σὺν δ' ὅσῳ μάρψας, ὥς σκυλάκας ποτὶ γαίῃ
 290 Κόπτ'· ἐκ δ' ἐκέραιον χαμάδις ἴμε, διῶν δ' γαῖαν.
 Τὸς δ' διαμειλίσσι ταμὼν ὠπλίσατο δόρπον.
 Ἦδ' αὖ δ' ὥς λείων ὀρεσίτερος, ἐδ' ἀπώλειπεν
 Ἐγκατὰ τε σάρκας τε καὶ ὅσ' αἰ μυελόντα.
 Ἦμῖς δ' κλαίοντες ἀνιχέτοισιν αἰὶ χερσὶς,
 295 Σχέτλια ἔργ' ὀρώοντες· ἀμνηστὴν δ' ἔχει θυμὸν.
 Αὐτὰρ ἐπεὶ Κύκλωφ μεγάλην ἐμπλήσατο πύλιν,
 Ἀνδρόμειαν κρέ' ἰδὼν, καὶ ἐπ' ἀκρῆτον γάλα πίναν;
 Κεῖτ' ἐντοδ' ἀντρείο ταυνοσάμην διὰ μήλων·
 Τὸν μὲν ἐγὼ βύλευσα κατὰ μεγαλήτορα θυμὸν,
 300 Ἄσπον ἰὼν, ξίρ' ὅξυ ἱρυσάμην παρὰ μῆρ'·
 Οὐτάμηναι περὶ σῆθ' ὅτι φρένες ἦπαρ ἔχουσιν,
 Χεῖρ' ἐπιμασάμην· ἑτέρῳ δέ με θυμὸς ἔρκεν.
 Αὐτὲ γάρ κε καὶ ἄμμις ἀπωλόμεθα αἰπὺν ὄλιθον·
 Οὐ γὰρ κεν δυνάμεσθαι θυράων ἐφελάων
 305 Χερσὶν ἀπώσασθαι λίθον ὀβριμον ὃν περστέειπεν.
 Ὡς τότε μὲν ἐπ' ἔχοντες ἐμμενέμεν ἥω δῖαν.

Domum tendentes, alia via, aliis itineribus

Venimus, sic fortassis Jupiter voluit constituere.

Populi autem Attidæ Agamemnonis gloriamur esse,

Cujus sane nunc maxima sub cælo gloria est:

Tantam enim evertit urbem, & perdidit populos

265

Multos: nos autem contra procumbentes ad tua genua

Supplicamus, si quod præbeas hospitale, sive alioquin

Donum deus, qui hospitem mos est.

Sed verere optime Deos, supplices enim tibi sumus.

Jupiter enim ultor est supplicumque hospitemque

170

Hospitalis, qui hospites simul venerandos comitatur.

Sic aiebam, ille vero mihi contra respondit sævo animo:

Stultus es ô hospes, aut de longinquo advenisti,

Qui me Deos jubes aut timere aut observare.

Non enim Cyclopes Jovem à capra nutritum curant,

175

Neque Deos beatos, quoniam multo præstantiores sumus.

Neque ego Jovis inimicitias evitans pepercero

Neque tibi, neque sociis, nisi animus me jubeat.

Sed mihi dic ubi appulisti cum huc venires fabrefactam navem,

An alicubi in ora, an potius prope: ut sciam.

180

Sic ait tentans, me autem non latuit scientem plurima,

Sed ipsum vicissim allocutus sum dolosis verbis:

Navem quidem mihi fregit Neptunus terræ quassator,

Ad petram jaciens vestræ ad fines terræ,

Scopulo impactam: ventus autem ex ponto tulit.

185

Ast ego cum hisce effugi arduam perniciem.

Sic aiebam, ille autem nihil respondit sævo animo:

Sed ipse irruens sociis manus intulit:

Duos autem correptos, uti catulos terram

Illisit: cerebrum autem humi fluebat, irrigabatque terram.

190

His autem membratim dissectis apparavit cenam.

Vorabat autem uti leo montanus, neque reliquit

Aut intestina aut carnes aut etiam ossa medullosa.

Nos autem flentes sustulimus Jovi manus,

Flebilis facinora videntes, desperatio autem habebat animum.

195

At postquam Cyclops magnum impleverat ventrem,

Humanas carnes comedens, & ad hæc meram lac bibens,

Jacuit intra antrum extensus inter pecudes:

Eum quidem ego constitueram magnanimo animo

Propius accedens, gladio acuto stricto ab femore,

200

Vulnerare ad pectus ubi præcordia hepar circumdant,

Manus admovens, aliud autem me consilium retinebat.

Illic enim etiam nos perissemus sæva morte:

Non enim potuissemus ad janua excelsa

Manibus movere saxum grave quod admoverat.

205

Itraque tum ingemiscientes expectavimus auctorem divinam,

Odyssæa.

R

- Ἡμῶν δὲ ἡεργέεια φάνη βοδοδάκτυλῳ ῥοῆς·
 Καὶ τότε πῦρ ἀνέκαε, καὶ ἡμελγε κλυτὰ μῆλα
 Πάντα κατὰ μοῖραν, καὶ ὑπὸ ἑμβρυον ἦκιν ἐκάστη.
 310 Αὐτὰρ ἐπειδὴ σπεῦσε ποτοπλάμῳ τὰ ἄ' ἔργα,
 Σὺν δὲ ὄγε δὲ αὐτὲ δύο μάρφας ὠπλίσατο δῦπτον·
 Διπνήσας δὲ ἄντρον ἐξήλασε πύονα μῆλα,
 Ῥηϊδίως ἀρελὼν θυρεὸν μέγαν· αὐτὰρ ἐπειτα
 Ἄψ ἐπέδην ὥς εἴ τε φαιέτηρ πῶμ' ἐπιθίσιν.
 315 Παλλῇ δὲ ροίζῳ περὶ ὄρῳ τρέπε πύονα μῆλα
 Κύκλωφ· αὐτὰρ ἐγὼ λιτόμην κακὰ βουσοδομεύων·
 Εἴπως τίταιμην, δῶν δέ μοι εὐχῶ Ἀθήνη.
 Ἥδ' ἐδὲ μοι κατὰ θυμὸν ἀείσῃ φαίνεται βελή·
 Κύκλωπῳ γὰρ ἔκευτο μέγα ῥόπαλον παρὰ σκεῖ,
 320 Χλωρόν, ἐλαίνιον, τὸ μὲν ἔκταμ' ὄρεα φορβή
 Λυανθέν· τὸ μὲν ἄρμεις εἰσκαλῶν εἰσαφάντις
 Ὅσων δ' ἰδὼν νηὸς εἰκοστέριον μελαίνης,
 Φορτίδῳ εὐρέης, ἥτ' ἐκπεσά μέγα λαΐτμα·
 Τίσων ἔην μῆκῳ, τίσων πᾶχῳ εἰσορᾶσθαι·
 325 Τὴ μὲν ἔτον τ' ὄργυιαν ἐγὼν ἀπικοφα παρασσάς,
 Καὶ παρήβην ἑτάερισιν, ὀποξῦναι δὲ ἐκέλευται.
 Οἱ δὲ οὐκ ἔλπον πωῖσσαν· ἐγὼ δὲ ἰδύσσοι παρασσάς·
 Ἄκρον, ἄραρ δὲ λαβὼν ἐπυροκτετον εἴσσει κηλέα·
 Καὶ τὸ μὲν εὖ κατέδηνκα κατακρύψας ὑπὸ κίπρῳ,
 330 Ἥ ῥα κατὰ σπείρας κέχυτο μεγάλ' ἥλιθα πολλή·
 Αὐτὰρ τὲς ἄλλης κληῖν· πεπαλάχθω ἀνῶρον,
 Ὅσος πολμήσων ἑμοὶ σὺν μοχλὸν αἰέας,
 Τρέφαι ἐν ὄρδαλμῳ ὅτε δὲ γλυκύς ὕπνῳ ἱκάνει.
 Οἱ δὲ ἐλαχὺν τὲς ἂν κε καὶ ἥδελεν αὐτὸς ἐλέσθαι
 335 Τίσασιν, αὐτὰρ ἐγὼ ἀνέμπτῳ μετὰ τοῖσιν ἐλέμην·
 Ἐσπίρει δὲ ἥλθει καλλιτέρεχα μῆλα νεμεύων·
 Αὐτίκα δὲ τις ἐνὶ σπείῳ ἤλασε πῶνα μῆλα
 Πάντα μάλ'· ἐδὲ τι λίπτε βαθείης ἔκτοδιν αὐλῆς·
 Ἦτι οἰσάμην, καὶ καὶ θεὸς ὥς ἐκέλευεν.
 340 Αὐτὰρ ἐπειτ' ἐπίδηνκα θυρεὸν μέγαν ὑφ' ὅς αἰέας,
 Ἐξόμην δὲ ἥμελγεν οἷς καὶ μεκάδας αἶγας,
 Πάντα κατὰ μοῖραν, καὶ ὑπὸ ἑμβρυον ἦκιν ἐκάστη.
 Αὐτὰρ ἐπειδὴ σπεῦσε ποτοπλάμῳ τὰ ἄ' ἔργα,
 Σὺν δὲ ὄγε δὲ αὐτὲ δύο μάρφας ὠπλίσατο δῦπτον·
 345 Καὶ τότε ἐγὼ Κύκλωπα περοπιδίον ἄγχι παρασσάς,
 Κισυβίον μετὰ χερσὶν ἔχων μέγαν οἶνον,
 Κύκλωφ τῇ, πῶς οἶνον, ἐπεὶ φάγας ἀνδρόμεια κρία·
 Ὅρ' εἰδὼς οἶον τι ποτόν ποδὶ νηὸς ἐκεκρυβή·
 Ἡμετέρη· σοὶ δὲ αὖ λοιπὴν εἶρον, εἴ μ' ἐλεήσας
 350 Οἷσδε ἀνέμψιας· σὺ δὲ μαιναι ἐκ ἔσ' ἀνεκτῶς.
 Σχετλίη, πῶς κέν τις σε καὶ ὕστερον ἀλλῷ ἴκοιτο
 Ἀνδρόπῳ πῶλεον, ἐπεὶ ἔ' κατὰ μοῖραν ἔρεξας.

Quando autem manegenita apparuit rosea digitis aurora,
 Tunc ignem accendit, & multâ inclytas pedes
 Omnia rite, & *suum* foetum submisit singulis.
 At postquam festinavit perficiens sua opera, 310
 Simul ille rursus duos prehensens apparavit prandium.
 Ut prandit autem, ex antro egit pingua pecora,
 Facile tollens ostium ingens: at deinde
 Rursus admovit veluti si pharetræ operculum imponeret.
 Multo autem cum stridore ad montem egit pingues pecudes 315
 Cyclops. Sed ego relictus sum mala profunde cogitans,
 Si quo pacto ulciscerer, daretque mihi victoriam Pallas.
 Illud autem mihi in animo optimum apparebat consilium:
 Cyclopi enim jacebat ingens clava ad stabulum,
 Viridis, oleagina, hanc quidem inciderat ut ferret 320
 Arefactam: quam nos *tantam esse* consiciebamus insipientes,
 Quantus est malus navis viginti remis agitatae nigræ,
 Onerariæ latæ, quæ trajicit ingentes fluctus:
 Tanta erat longitudo, tanta spissitudo aspectu:
 Ab hac, quantum *est*, ulna ego abscondi astans, 325
 Et proposui fociis, lævigareque jussi.
 Hi vero lævem fecerunt: ego autem acui astans
 Summum, statim autem apprehendens torruî in igne ardente:
 Et hanc quidem bene deposui abscondens sub fimo,
 Qui per speluncam fustus erat admodum dense multus. 330
 At cæteros sorte sortiri jussi,
 Quinam auderet mecum vèstem tollens
 Interere in oculum, quando illum dulcis somnus occuparet.
 Ilique sortiti sunt quos utique voluisssem ipse eligere
 Quatuor, ast ego quintus cum iis electus sum. 335
 Vespertinus autem rediit velleribus pulchras pecudes pascens:
 Continuo verò in latam speluncam egit pingues pecudes
 Omnes prorsus: neque ullam reliquit profundam extra cortem,
 Sive quid suspicatus, sive etiam Deus sic jussit.
 At deinde admovit ostium ingens sublime tollens, 340
 Sedens autem mulgebat oves & balantes capras,
 Omnia secundum ordinem, & foetus submisit singulis,
 At postquam festinavit perficiens sua opera,
 Ille rursus duos corripiciens apparavit cœnam:
 Et cum ego Cyclopem alloquebar prope astans, 345
 Poculum in manibus tenens nigri vini:
 Cyclops cape, bibe vinum, quia comedisti humanas carnes:
 Ut scias qualem potum hunc navis occultaverat
 Nostra: tibi autem rursus libamen ferebam, si me miseratus
 Domum mittas, tu autem furis non jam tolerabiliter. 350
 Improbe, quomodo quisquam ad te in posterum alius accedat
 Hominum multorum, quia non pro decenti egisti.

- "Ὡς ἱράμην. ὃ δ' ἔδεκτο καὶ ἔκπιν· ἦσάτο δ' αἰνῶς
 Ἦδὺ ποτὸν πῖνον· καὶ μ' ἤτεε δεύτερον αὖτις,
 355 Δός μοι ἔτι πῶρόν γε, καὶ μοι τὸν ὄνομα ἐπὶ
 Λυτίκα νῦν, ἵνα τοι δῶ ξύνισιν ὃ καὶ σὺ χαίρεις.
 Καὶ γὰρ Κυκλώπιασι εἶρε ξείνας· ἄρρεα
 Οἶνον ἱερὰφυλον, καὶ σφιν Διὸς ὄμβρο· ἀέξ·
 Ἀλλὰ τόδ' ἀμύροισι καὶ νίκταρ· ἐστὶν ὀππράξ.
 360 "Ὡς ἱράβ'. αὐτὰρ οἱ αὖτις ἐγὼ πῶρον αἰδέσπα οἶνον.
 Τεῖς μὲν ἔδωκα εἶρον, τεῖς δ' ἔκπιν ἀρσάδιον.
 Αὐτὰρ ὅππῃ Κυκλώπα πειρὲ φρένας ἤλυθεν οἶνον,
 Καὶ τότε δὴ μιν ἔπεισι περσινύδων μελιχίοισι,
 Κύκλωψ, ἱερσπᾶς μ' ὄνομα κλυτὸν; αὐτὰρ ἐγὼ τοι
 365 Ἐξερῶ· σὺ δέ μοι δὸς ξύνιον, ὥσπερ ἰατρὴς.
 Οὕτως ἔμοι γ' ὄνομ' ἔσθ'· ὅππῃ δέ με κυκλήσκουσιν
 Μήτηρ ἠδὲ πατήρ, ἠδ' ἄλλοι πάντες ἱταῖροι.
 "Ὡς ἱράμην. ὃ δέ μ' αὖτις ἀμείβετο νηλεὲς θυμῷ,
 Οὗτιν ἐγὼ πύματοι ἰδομαι μετὰ οἷς ἱτάρεσι.
 370 Τὺς δ' ἄλλους περῶεν· τόδ' ἐστι ξυνήϊον ἔσαι.
 "Ἢ, καὶ ἀνακλινθεὶς πῖνον ὑπτι· αὐτὰρ ἔπειτα
 Κεῖν' ὀπποδοχμῶσας παχὺν αὐχένα· καὶ δέ μιν ὑπτι
 Ἦρε πανδαμάτωρ. εἰρύνη δ' ἐξίστατο οἶνον,
 Ψαμοὶ τ' ἀνδρόμεοι· ὃ δ' ἐρύγετο οἰνοβαρείων.
 375 Καὶ τότε ἐγὼ τ' ἰδομῶν παρὸ σπασσῆ ἤλασα πολλῆς,
 Εἰώες θερμαίνοντο· ἐπὶσσί τε πάντας ἱταίρας
 Θάρσυνον, μή τις μοι ὑποδδίσας ἀναδύη.
 Ἀλλ' ὅτε δὴ τάχ' ὁ μοχλὸς ἐλάιν· ἐν πυρὶ μέλλεν
 Ἀφάδαι χλωρὸς περ ἰῶν, διεραίνεται δ' αἰπῶς,
 380 Καὶ τίς τ' ἐγὼν ἄσπον εἶρεν ἐκ πυρὸς, ἀμφὶ δ' ἱταίροι
 Ἰσαντ'· αὐτὰρ θάρο· ἐνέπνευσεν μέγα δαίμων.
 Οἱ μὲν, μοχλὸν ἐλόντες ἐλάινον ὄξυν ἰω' ἀκρῷ
 Ὀφθαλμῷ ἐνέρισαν· ἐγὼ δ' ἐρύπερδεν ἀρδείοις
 Δίνεον. ὥς δ' ὅτε τις τρυπῶ δόρυ νήϊον ἀνὴρ
 385 Τρυπάνῳ, οἱ δέ τ' ἐνερδεν ὑποσείουσιν ἱμάντα
 Ἀφάρμοι ἐκείρεθον, τὸ δ' ἐτρέχε ἱμῶνις αἰεὶ.
 "Ὡς τῷ ἐν ὀφθαλμῷ πυρενικῆα μοχλὸν ἐλόντες
 Δινέοντο, καὶ δ' αἷμα περὶέρρει θερμὸν ἴοντα.
 Πάντα δέ οἱ βλεφάρ' ἀμφὶ καὶ ὀφρύας εὖσιν αὐτῇ,
 390 Ἑλήνης χαομῶνις· σφασσεν δέ οἱ πυρὶ ρίζαν.
 "Ὡς δ' ὅτ' ἀνὴρ χαλκίῳ πέλκευν μέγαν ἡε' σκίπαρον
 Εἶν ὕδατι ψυχρῷ βάπτει μεγάλα ἰαχοντα,
 Φαρμάσσων· (τό γὰρ αὐτὲ σιδήρεα τε κρατ' ἐστὶν)
 "Ὡς τῷ σὺς ὀφθαλμοὺς ἐλαίνω περὶ μοχλῷ.
 395 Σμυρδαλέον δ' ἐμὴν ὀμῶξ· περὶ δ' ἰαχε σφίτην,
 Ἠμῶς δ' ὀδυσάντες ἀπασύμεθ'. αὐτὰρ ὁ μοχλῶν
 Ἐξέρυσ' ὀφθαλμοῖσιν περὶ μῶρον αἵματι πολλῷ.
 Τὸν μὲν ἔπειτ' ἐρρίψεν ὥπ' ἐκ χειρὸς αἰλύων.

Sic dixit. Is autem accepit & ebibit, delectatusque est vehementer
Dulcem potum bibens, & à me petiit postea rursus:

Da mihi adhuc benevolens, & mihi tuum nomen dic 355
Statim nunc, ut tibi dem hospitale quo tu gaudeas.

Etenim Cyclopibus fert alma terra

Vinum copiosis uvis, & ipsis Jovis imber dat incrementum:

Verum hoc ambrosiæ & nectaris est stiria.

Sic ait, at ei rursus ego dedi ardens vinum: 360

Ter quidem dedi ferens, ter autem ebibit stupore.

At postquam Cyclopi circa præcordia venit vinum,

Tunc ipsum verbis alloquebar blandis:

Cyclops, interrogas me nomen inclytum? at ego tibi
Dicam, tu autem mihi da hospitale munus, ut pollicitus es: 365

Nemo mihi nomen est: Neminemque me vocant

Matræ atque patris, atque omnes alii socii.

Sic dicebam, ille autem me rursus excepit sævo animo:

Neminem ego postremum edam post suos socios.

Cæteros autem prius, hoc tibi hospitale munus erit. 370

Dixit, & recumbens cecidit supinus: at deinde

Jacebat inflectens crassam cervicem, & illum somnus

Cepit omnium domitor: è guttureque prorupit vinum,

Frustraque humanæ carnis: nam ructabat vino gravatus.

Tunc ego vestem sub cinerem egi multum, 375

Ut calefieret: verbisque omnes socios

Confirmavi, ne aliquis mihi subveritus resurgeret.

Sed cum mox vestis oleaginus in igne erat

Arsurus viridis licet esset, candebatque vehementer,

Tunc ego propius attuli ex igne, circum autem socii 380

Stabant, cæterum audaciam inspiravit ingentem Deus.

Hi quidem vestem sumptum oleaginum acutum in summo

Oculo infixerunt, ego autem: superne erectus

Versabam: ut cum quis terebrat lignum vir navale

Terebra, illi vero infra torquent loro 385

Tenentes utrinque, illaque circumvolvitur assidue semper:

Sic ejus in oculo ignitum vestem sumptum

Versabamur, hunc autem sanguis circumfluebat calecentem:

Omnesque ei palpebras circum & supercilia cremavit vapor,

Pupilla ardente, crepitabant autem ei igne radices. 390

Veluti cum vir faber securim magnam aut asciam

In aqua frigida mergit multum stridentem,

Medicans: (hoc enim jam ferri utique robur est)

Sic ejus stridebat oculus oleaginum circa vestem.

Horrende autem magnam ejulavit, insonitque rupes. 395

Nos autem perterriti recessimus, at ille vestem

Extraxit oculo sordatum sanguine multo:

Illum quidem deinde abiecit à se manibus prædolens.

- Αὐτὰρ ὁ Κύκλωπας μεγάλ' ἦπυν, οἱ γὰρ μιν ἄμφω
 400 ὦκειον ἐν σωπίοισι δι' ἀκρεας ἠνεμοίους.
 Οἱ δ' ἔ, ῥοῆς αἰόντες ἐρώπων ἄλλοθεν ἄλλῳ.
 Ἰσαμβροὶ δ' εἶποντο περὶ σπείῳ ὃ, τίτις κήδοι;
 Τίπτε τόσον Πολύμη' ἀρηιδύῳ ὦδ' ἐβόησας
 Νύκτα δι' ἀμβροσίην, καὶ αὖπνυς ἄμμε τιθῆσθαι;
 405 Ἢ μή τις σέῦ μήλα βροτῶν αἰκοντοῖσι ἐλαύνει;
 Ἢ μή τις σ' αὐτὸν κτείνῃ δολῶ ἢε βίβρι;
 Τὸς δ' αὖτ' ἐξ ἀντρὸς παροίστη κρατερὸς Πολύμη'·
 ὦ φίλοι, τίς με κτείνῃ δολῶ, εἴδ'ε βίβρι.
 Οἱ δ' ἀπαμειβόμενοι ἔπια σπασσύντ' ἀγόρευον,
 410 Εἰ μὲν δὴ μήτις σε βιάζεται οἶον ὄντα,
 Νῆσόν γ' ἔπας ἐπὶ Διὸς μεγάλας ἀλίσκομαι.
 Ἀλλὰ σὺ γ' εὖχεο πατρὶ Περαιδᾶσιν ἀνακτὶ.
 Ὡς ἄρ' ἔσαν ἀπίοντες, ἑμὸν δ' ἐτάλασε φίλον αἶψ'
 Ὡς ἐνομί' ἐξαπάτησιν ἑμὸν καὶ μήτις ἀμύμων.
 415 Κύκλωφ δ' ἐστιάχων τε καὶ ὠδίων ὀδύνησι,
 Χερσὶ φηλαρίων, δῶπό μιν λίθον εἴλε θυράων.
 Αὐτὸς δ' ἐνὶ θυμῷ καθίζετο χεῖρε στυγέρας.
 Εἴ τινα περ μετ' οἴσσι λάβοι σείχοντα θυράζε.
 Οὐτὰ γὰρ περ μ' ἤλπετ' ἐνὶ φρεσὶ νήπιον ἐγώ.
 420 Αὐτὰρ ἐγὼ βέβηκον ὅπως ὄχ' ἄρεσθαι γένοίτο,
 Εἴ τιν' ἐταίροισι θανάτῳ λύσειν ἢδ' ἐμοὶ αὐτῷ
 Εὐροίμην· πάντας δ' ὄλκε καὶ μήτιν ὕγρανεν,
 Ὡς περὶ ψυχῆς μέγα γὰρ κακὸν εἰργυδίην ἦν.
 Ἦδ'ε δὲ μοι κατὰ θυμὸν ἀρίστη εἰνέτο βελή·
 425 Ἀρσενες οἷος ἦσαν εὐτρεφεῖς δαυρύμαλλοι
 Καλοὶ τε μεγάλοι τε, ἰσθνεῖς εἰς ἔχοντες·
 Τὸς ἀκίων συνέργον εὐσεφέεσσι λύγιοι,
 Τῆς ἐπὶ Κύκλωφ εὐδὲ σέλωρ, ἀθιμίσιαι εἰδώς.
 Σύντρεις αἰνύμεν· ὁ μὲν, ἐν μίσθῳ ἄνδρα φέρουσαν.
 430 Τὸ δ' ἐτέρω ἑκάτερθεν ἴτην σώοντες ἐταίρους,
 Τρεῖς δ' ἑκάστον ῥῶτ' οἷος φέρον· αὐτὰρ ἐγὼ γι
 (Ἀρνεῖος γὰρ ἦν μάλων ὄχ' ἄρεσθαι ἀπάντων)
 Τὸ κατὰ νῶτα λαβὼν, λαοῖν ὑπὸ γαστρί' ἐλυαθεῖς
 Κείμεν. αὐτὰρ χερσὶν αἰώπε, θεοπεισίοιο
 435 Ναλεμέως σφροθεῖς ἐχόμεν· τετληότε θυμῷ.
 Ὡς τότε μὲν στυγέοντες ἐμείναμεν ἢδ' ὀρίαν.
 Ἢμῶ δ' ἡεργένεια ῥάνη ῥοδοδάκτυλῳ ἠὲς,
 Καὶ τότε ἔπειτα νερόνδ' ἐξέσσυτο ἄρσινά μῆλα.
 Θήλειά δ' ἐμείμνον ἀνημελκτοὶ περὶ σπῆκος.
 440 Οὐθατα γὰρ σφραγαῶντο· ἀναξ δ' ὀδύνησι κακῆσθαι.
 Τυράμῳ, πάντων οἷων ἐπιμαίετο νῶτα
 Ὀρῶν ἱσχυρῶν, τὸ δ' ἐν νήπιῳ ἔκ ἐνόησεν,
 Ὡς οἱ ὑπὸ εἰροπόκων οἷων σέμνοισι δίδετο.
 Ἦσαν δ' ἀρνεῖος μῆλων ἱσχυρὴ θυράζε.

- At ipse Cyclopes magna voce vocavit, qui circa ipsum
 Habitabant in speluncis per cacumina ventosa. 400
 Illi autem vocem audientes accurrebant aliunde alius:
 Stantes autē interrogabant circa speluncam quid ipsum affligeret:
 Quid tantum Polypheme læsus sic clamasti
 Noctem per divinam, & insomnes nos facis?
 An ne quis te oves mortalium invito abigat? 405
 An ne aliquis te ipsum occidat dolo aut vi?
 Hos rursus ex antro allocutus est fortis Polyphemus:
 Amici, Nemo me occidit dolo, neque viribus.
 Illi vero respondentes verba volatilia dixerunt:
 Si quidem Nemo tibi vim infert solus cum sis, 410
 Morbum quidem nullo modo licet Jovis magni effugere:
 Sed tu precare patrem Neptunum Regem.
 Sic dixerunt abeuntes, meum autem risit charum cor,
 Quod nomen decepisset meum & consilium inculpatum.
 Cyclops autem ingemiscensque & dolens doloribus, 415
 Manibus palpitans, lapidem quidem amovit à janua.
 Ipse autem in janua sedebat manus extendens,
 Si quem fortassis inter oves caperet euntem foras.
 Sic enim me putabat in mente stultum esse.
 At ego deliberabam quid factu optimum esset, 420
 Si quam fociis mortis solutionem atque mihi ipsi
 Invenirem, omnesque dolos & consilium texebam,
 Ut ob vitam, ingens enim malum prope erat.
 Illud autem mihi in animo optimum apparebat consilium:
 Mares ovium erant bene nutriti densi velleribus 425
 Pulchri magnique, violaceam lanam habentes:
 Hos tacite colligavi bene tortis funibus,
 In quibus Cyclops dormiebat monstrum, infanda sciens.
 Ternos una constringens, qui quidem in medio erat vitum ferebat,
 Duo autem alii utrinque ibant servantes socios, 430
 Terni autem singulos viros ovium mares ferebant: at ego
 (Aries enim erat pecudum longe optimus omnium)
 Hujus tergum arripiens, villosum sub ventrem volutus
 Jacebam, at manibus lana pretiosissima
 Firmiter implicitus hærebam constanti animo. 435
 Sic tum quidem ingemiscences expectavimus auroram divinam.
 Quando autem manegenita apparuit rosea digitis aurora,
 Tum vero ad pascua exegit mascula pecora:
 Fœminæ vero balabant immulctæ per stabula.
 Ubera anim gravabantur, dominus vero doloribus multis 440
 Afflictus, omnium ovium palpitabat terga
 Erecte stantium. Illud autem stultus non animadvertit,
 Ut illi sub lanigerarum ovium pectoribus ligati essent.
 Ultimus aries pecorum exhibat foras,

- 445 Λαχμὸς σενόμην, καὶ ἔμοι πυκινὰ φρονέοντι.
 Τὸν δ' ἐπιμασάμην, προσέειπε κρατερὸς Πολύμη,
 Κρεὶ πείπον, τί μαι ἄδ' ἐδ' ἐσσιος ἔασυο μήλων
 Ἔσατ; ἔτι πᾶρ γε λειμυμῶν ἔρχεαι οἶον,
 Ἀλλὰ πολὺ πρῶτ' ἐμῆαι τέρεν' ἀνδρα ποῖνς,
 450 Μακρὰ βιδάς· πρῶτ' ἢ ῥοὰς ποταμῶν ἀρκαίνεις.
 Ποῦτ' ἢ σαλμῶνδε λιλαίαι δοπιέωμαι
 Ἔσπερα· τῶν αὐτὲ πανύσατ. ἢ οὐ γ' ἀνακτ'
 Ὀτθαλμὸν ποδῖνς, ἢ ἀνὴρ κακὸς ἐξάλασσε,
 Σὺν λυγροῖς ἐτάροισι δαμασάμην ἐρίτας οἶνον
 455 Οὗτις; ὃν ἔπει φημι περὶ πυλῶν ἔτι ὄλεθρον,
 Εἰ δὴ ὁμοφρονέοις, ποτιραίνεις τε γένοιο.
 Εἰπὼν ὅσπῃ κύν' ἐμὸν μῦθ' ἠλασκάξῃ.
 Τῷ κ' οἱ ἐγκέραλός γε διὰ σπῆος ἄλλυδις ἄλλῃ
 Θινομήμης ῥαίσιτο πρὸς ἑδῆ· καδ' ἢ ἐμὸν κῆρ.
 460 Λαοθήσει κακῶν· τὰ μοι ἐπιδανὸς πόρεν Οὐτίς.
 Ὡς εἰπάει, ἢ κερὸν δ' ὅτ' ἐοικέμεν δύραζε.
 Ἐλθόντες δ' ἠδαιὸν δ' ὅτ' ὁσπῖνς τε καὶ αὐλῆς,
 Πρῶτ' ὅτ' ἀρεῖς λυμῶν, ἠώλυστα δ' ἐταίρους
 Καρπαλίμως ἢ τὰ μῆλα τανύπυδα ποῖνα δημῶ.
 465 Πολλὰ περὶ τρέντες ἐλαύνον, ὅτ' ἐπὶ νῆα
 Ἰκέμεν· ἀσπασίαι ἢ φίλοις ἐτάροισι φάνημι,
 Οἱ εὐχόμεν θάνατον. τὲς ἢ σιναχοντο γοῶντες·
 Ἀλλ' ἐγὼ ἐκ εἶων, ἀνά δ' ὀρρύτι νεῦν ἐκασφ.
 Κλαίειν· ἀλλ' ἐκέλευσα θείας καλλιτέλχα μῆλα
 470 Πόλλ' ἐν νηὶ βαλόντας ἐπιπλεῖν ἀλμυρῷ ὕδαρ.
 Οἱ δ' αἰψ' εἰσβαινον, καὶ ἐπὶ κληῖσι κάθιζον.
 Ἐξῆς δ' ἐξόμην πολὺν ἄλα τύπτον ἐρετμοῖς.
 Ἀλλ' ὅτε τόσσον ἀπῆν, ὅσον τε γέγωνε κοῖτας,
 Καὶ τότε ἐγὼ Κύκλωπα προσκύνων κερτομίοισι,
 475 Κύκλωφ, ἐκ ἄρ' ἔμελλες ἀνάλκιδ' ἀνδρὸς ἐταίρους.
 Ἐδμεναι ἐν σπῆι γλαρυμῶ κρατερῇρι βίβρι.
 Καὶ λίην σέ γε μέλλε κινήσειναι κακὰ ἔργα,
 Σχέτλι· ἐπεὶ ξείνους ἐχ' ἄζιο σὺ ἐνὶ οἴκῳ
 Ἐδίδου· τῷ σε Ζεὺς τίτατο καὶ θεοὶ ἄλλοι.
 480 Ὡς ἐράμην. ὁ δ' ἐπῆτα χολάσατο κηράδι μᾶλλον.
 Ἦκε δ' ἀπορήξας κορυφὴν ὅρε' ἠμείλιχο.
 Καδ' δ' ἐβλεπε περπατῶντι νεῶς κυανοπρόσροιο,
 Τυτῶν ἐδύονσιν δ' οἴκῳ ἀκρον ἐκείδαι.
 Ἐκλύδῃ ἢ θάλασσα κατερχομένης ὑπὸ πείρης.
 485 Τιν' δ' αἰψ' ἤπειρεν δε παλιρρόδιον εἶπε κῆμα
 Πληρωμῆς ἐκ πόντοιο, θέμωτε ἢ χέρσον κείδαι.
 Ἀλλὰ τῶν χεῖρας λαβὼν ἀνελκυσσάμενος κόντον
 Ὅσα παρῆξ· ἐτάροισι δ' ἐποτρύντας, ἐκέλευσα
 Ἐμβαλῆναι κόπτης, ἢ ὅτ' ἐκ κακότητα εὐχόμεν,
 490 Κεῖται καταπύων. οἱ δ' ἀπερσιόντες ἔβαιον.

Vellere gravatus, & me astuta cogitante.

445

Hunc contraxans allocutus est fortis Polyphemus :

Aries ignave, quid mihi per speluncam exis pecudum

Ultimus? neutiquam antea relictus ibas ab ovibus,

Sed multo primus pascebaris teneros flores herbæ,

Magnis passibus incedens, primus ad fluentia fluviorum pervenis.

Primusque in stabulum cupiebas redire

(450

Vespertinus, nunc contra omnium ultimus: num tu domini

Oculum desideras, quem vir malus elisit,

Cum perniciosi sociis, postquam domuit mentem vino,

Nemo? quem nondum existimarem elapsum esse mortem, 455

Si nempe idem mecum sentires, vocalisque fieres,

Ut diceret ubinam ille meum robur vitet:

Profecto ei cerebrum per speluncam huc & illuc

Verberato spargeretur ad solum: meumque cor

Quiesceret è malis, quæ mihi nihil vir intulit Nemo.

460

Sic locutus, arietem ab se misit foras.

Profecti autem paululum à speluncaque & corte,

Primus ab ariete solvebar, solvique & socios.

Celeriter autem pecudes rectipedes pingues pinguedine

Multas avertentes abigimus, donec ad navem

465

Pervenimus: desiderati autem charis sociis visi sumus. (lugentes.

Qui effugeramus mortem, illos autem gemitibus prosequabantur

Sed ego non sinebam, superciliisque innuebam singulis ne

Flerent, sed jussi celeriter pulchras velleribus pecudes

Multas navi injicientes navigare saltem aquam.

470

Illi vero statim conscenderunt, & per transtra sederunt.

Ordine autem sedentes canum mare verberabant remis.

Sed quando tantum aberant quantum audiri potest clamans,

Et tunc ego Cyclopem alloquebar convitiis:

Cyclops, non ergo eras imbellis viri socios

475

Comesurus in spelunca cava valentibus viribus:

Utique te corrupturæ erant malæ res,

Improbe: quandoquidem hospites non verebaris tua in domo

Absumere, ideoque te Jupiter ultus est & alii Dii.

Sic dicebam, ille autè continuo irascebatur ex corde magis. 480

Misit autem abruptum verticem montis magni.

Dejecitque ante navem nigram proram habentem,

Paululum autem absuit clavum extremum quin pertingeret.

Inundavit autem mare decedente ab petra.

Ipsamque statim ad continentem refluus ferebat fluctus

485

Inundatio ex mari, adegitque prope terram ut veniret.

At ego manibus apprehendens prælongum contum

Detrussi ab littore, socios autem hortans jubebam

Incumbere remis, ut malum fugeremus,

Capite annuens, qui incumbentes remigabant.

490

- 'Αλλ' ὅτε δὴ δῖς τόσον ἄλα πρήσαντες ἀσπίδων,
 Καὶ τότε ἔγὼ Κύκλωπα προσεύδων, ἀμφὶ δ' ἱταῖσθα
 Μειλιχίαις ἐπίεσιν ἐρήτυον ἄλλοθεν ἄλλῳ,
 Σχίστλις, τίπτ' ἐθέλεις ἐρεθίζεμεν ἄγχιον ἄνδρα,
 475 "Ὅς κ' νῦν πόντονδε βαλὼν βέλῃ, ἤγαγε νῆα
 Αὐτὶς ἐς ἡπειρον, κ' δὴ φάμεν αὐτόθι ὀλέσθαι.
 Εἰ ὃ ρθειγαλμὸς τεῦ ἢ αὐδήσαντ' ἀκουσέ,
 Σύν κεν ἄραξ' ἡμῶν κεραλαὶ κ' νῆα δόρα,
 Μαχμαῖρα οὐκρύοντι βαλὼν· τόσον γὰρ ἴσιν.
 500 "Ὡς εἶπεν. ἀλλ' ἔπειθ' ἐμὸν μεγαλήτορα θυμὸν,
 Ἀλλὰ μιν ἄφορρον προσέειπεν κικτοῦσι θυμῷ,
 Κύκλωφ, αἰεὶν τις σε κατὰ θνητῶν ἀνδρῶπων
 Ὀρδαλμὸς ἱρήται αἰετὸν ἀλαστών,
 Φαῖδας Ὀδυσῆα ποτολιπόρδιον ἐξαλαῶσαι,
 505 Τῖον Λαέρτεια, Ἰθάκῃ ἐν οἰκίᾳ ἔχοντα.
 "Ὡς ἐράμην. ὁ δὲ μ' οἰμώξας ἡμείβετο μῦθος,
 "Ὡ πόποι, ἦ μάλα δὲ μοι παλαίφατα δίεθραβ' ἱκάνθη.
 "Ἐσκέ τις ἐνθάδε μάντις ἀνὴρ ἤυς τε μέγας τε,
 Τηλεμῷ Εὐρυμίδης, ὃς μαντοσύνην ἐκέκασο,
 510 Καὶ μαντευόμενῳ κατεγχεῖα Κυκλώπεισιν.
 "Ὅς μοι ἐξηπάδα πάντα τελευτήσεται ὁπίσσω,
 Χειρὸν ἐξ Ὀδυσῆος ἀμαρτήσεται ὁπατῆς.
 Ἀλλ' αἰὶν τινα ρῶτα μέγα κ' καλὸν ἐδέχμην
 "Ἐνθάδ' ἐλεύσεσθαι, μεγάλην ἐπιμύθηον ἀλκήν.
 515 Νῦν δὲ μ', ἰὼν ὀλίγῳ τε κ' ὑπιδανὸς κ' ἀεικὺς,
 Ὀρδαλμὸς ἀλάσσει, ἐπεὶ μ' ἰδαμάσαστο οἶνον.
 'Αλλ' ἄγε διῦρ' Ὀδυσσεύ, ἵνα τοι παρ' ἑταῖρα δῖος,
 Πομπήν τ' ὀτρύνω δόμῳ κλυτὸν Ἑννοσίγαιον.
 Τῷ γὰρ ἐγὼ παῖς εἰμι, πατὴρ δ' ἐμὸς εὐχεται ἦ.
 520 Αὐτὸς δ' αἰὲν ἐθέλῃσιν ἡύεται, ἔδῃ τις ἄλλῳ.
 Οὔτε θεῶν μακάρεσσιν, ἔτι θνητῶν ἀνδρῶπων.
 "Ὡς ἔρατ'. αὐτὰρ ἐγὼ μιν ἀμειβόμενῳ προσέειπον.
 Αἰ γὰρ δὴ ψυχῆς τε κ' αἰσῶός σε δυναίμην
 Εὖναι ποιεῖσας πῆμψαι δέμον αἰδῶ εἶσιν.
 525 "Ὡς ἔκ ὀρδαλμόν γ' ἵπεται ἔδ' Ἑννοσίγαιον.
 "Ὡς ἐράμην. ὁ δ' ἔπειτα Ποσειδάωνι ἀνὰ κτι
 Εὐχέτο χεῖρ' ὀρέγων εἰς ἕρπον ἀστρόντα,
 Κλυθε Ποσειδάων γαῖήσχε κυανοχαῖτα,
 Εἰ ἐτιόν γε σὸς εἰμι, πατὴρ δ' ἐμὸς εὐχεται ἦ.
 530 Δὸς μὴ Ὀδυσῆα ποτολιπόρδιον οἰκασθ' ἱκέσθαι
 Τῖον Λαέρτεια, Ἰθάκῃ ἐν οἰκίᾳ ἔχοντα.
 Ἀλλ' εἰ οἱ μοῖρ' ἐστὶ φίλος τ' ἰδῆσιν, κ' ἱκέσθαι
 Οἶκον εὐκτιμῶνον κ' ἴην ἐς πατρίδα γαίην,
 Ὅψε κακῶς ἔλθοι, ὀλέσας δὸπ' πᾶντας ἑταῖρους,
 535 Νῆος ἱπ' ἀλλοτρίης, εὐρεῖ δ' ἐν πῆματι οἶκῳ.
 "Ὡς ἔρατ' εὐχόμενῳ. τῷ δ' ἔκλυε Κλυνοχαΐτας.

Sed quando bis tantum mare sulcantes aberamus ,
Tunc ego Cyclopem alloquebar , circum autem socii
Blandis verbis prohibebant aliunde alius ,

Improbe , cur vis irritare agrestem virum ,
Qui etiam nunc in pontum jaciens telum , deduxit navem 495
Rursus ad continentem ? & sane existimabamus illic perituros nos.
Si vero sonantem te aut loquentem audivisset ,
Confregisset nostra capita & navalia ligna ,
Saxo aspero jaciens , tam enim longe mittit.

Sic dicebant , sed non persuaserunt meo generoso animo : 500
Sed ipsum rursus alloquebar irato animo :

Cyclops , si quis te inter mortales homines
Oculi interrogaverit scdam privationem ,
Ilic Ulyssē urbium eversores privasse ,
Filium Laertæ , in Ithaca domum habentem. 505

Sic dicebam. Ille autem mihi ejulans respondebat sermone :
Eheu , utique jam mihi prisca vaticinia accidunt.
Erat quidam hic vates vir bonusque magnusque ,
Telemus Eurymides , qui vaticiniis pollebat ,
Et vaticinans consenescebat inter Cyclopas : 510
Qui mihi dixit hæc omnia perfectum iri in posterum ,
Manibus ex Ulyssis privatum iri visu.

Sed semper quemdam virum ingentem & pulchrum expectabam
Huc venturum esse , magna præditum virtute :
Nunc autem me parvus & nihili & imbellis , 515
Oculo privavit , postquam domuit me vino ,
Sed age huc veni Ulysses , ut tibi hospitalia præbeam ,
Reditioemque horter ut det inclytus Neptunus.

Hujus namque ego filius sum , pater autem meus gloriatur esse :
Ipse autem siquidem voluerit sanabit , neque quisquam alius 520
Neque Deorum immortalium , neque mortalium hominum.

Sic ait , at ego ipsum excipiens alloquebar :
Utinam enim sic anima & vita te possem
Orbum faciens mittere Plutonis intra domum :
Ut oculum non sanabit vel Neptunus. 525

Sic dicebam. At ille deinde Neptunum Regem
Orabat manus tendens ad cælum constellatum :
Audi Neptune terram continens niger cæsarie ,
Si revera tuus sum , patremque te meum profiteris esse ,
Da ut ne Ulysses urbium everfor in patriam veniat 530
Filius Laertæ , in Ithaca domum habens.

At si illi fatale est amicosque videre , & pervenire
Domum ad bene ædificatam & suam in patriam terram ,
Sero male veniat , postquam perdiderit omnes socios ,
Nave in aliena , inveniaturque calamitates domi. 535

Sic ait precans , cum autem audivit Neptunus ,

- Αὐτὰρ ὅγ' ἐξαυτίς πολλὸ μίζονα λάαν αἵμας ἢ
 ἢ καὶ ἐπιδηΐτας· ἰαίροισι ἢ ἢ ἀπείλεδρον.
 Κάδ' δ' ἔβαλεν μετόπιον πῶς κυανοπρόροιο,
 340 Τυτθὸν ἰδεύουσιν δ' οἷον ἄκρον ἰκίδα·
 Ἐκλύδην ἢ θάλασσα κατερχομένης ὑπὸ στήθεσσι.
 Τὴν ἢ πρὸς αὐτὴν κύμα, δέμασσι ἢ χερσὶν ἰκίδαται
 Ἄλλ' ὅτε δὴ τὴν νῆσον ἀφικόμεθ' ἐνθά περ ἄλλαι
 Νῆες εὐσταλμοὶ μῦθον ἀδραῖαι, ἀμφὶ δ' ἰταῖροι
 345 Ἔϊατ' ἰδυερῶν, ἡμέας ποτιδύμενοι αἰνί,
 Νῆα μὲν ἐνθ' ἐλθόντες ἐκίσαμεν ἐν ψαμάθοισι,
 Ἐκ ἢ καὶ αὐτοὶ βῆμεν ἐπὶ ῥηγμῖνι θαλάσσης.
 Μῆλα ἢ Κύκλωπ' ὀφθαλμοῖς ἐκ τῶν ἐλόντες
 Δασάμεθ', ὥς μὴ τις μοι ἀπεμπορήσῃ κίος ἴσσης.
 350 Ἀρτυὸν δ' ἡμοὶ οἷον εὐκνήμιδες ἰταῖροι
 Μῆλα δαιδύμεν δόσαν ἐξοχα· ἢ δ' ἐπὶ Διὶ
 Ζηνὶ κελευστέῃ Κροτίδῃ ὅς πᾶσιν ἀνάσσει,
 Ῥίξας, μὲν ἔκνον· ὃ δ' ἔκ ἐκ ἱμπάζετο ἱερὸν·
 Ἄλλ' ἀεὶ μεμνέειν ὅπως ὀπλοῖατο πᾶσαι
 355 Νῆες εὐσταλμοὶ, καὶ ἡμοὶ ἱεῖρες ἰταῖροι.
 Ὡς τότε μὲν πρὸς πᾶν ἡμᾶρ ἐς ἥλιον καταδύντα
 Ἡμεῖθα δαιδύμενοι κῆρα τ' ἀσπετα καὶ μῖθον ἡδύ.
 Ἡμῶν δ' ἡλίου κατὰ δὴ, καὶ ἐπὶ κνέας ἦλθε,
 Καὶ τότε κοιμήμεν ἐπὶ ῥηγμῖνι θαλάσσης.
 360 Ἡμῶν δ' ἡρεγένεια εἴη ῥοδοδάκτυλ' ἠώς,
 Δὴ τότε ἔγαν ἰταίροις ἰποτρύνων ἐκείλευσα
 Αὐτὰς τ' ἀμβαίνην, ἀνά τε περὶ κτήσια λῦσαι.
 Οἱ δ' αἰψ' εἰσβαίνον καὶ ἐπὶ κλήσιν κάθιζον.
 Ἐξῆς δ' ἐξόμενοι πωλεῖν ἄλλα τύπτον ἱετμοῖς.
 365 Ἐνδὴν ἢ πρὸς τῶν πωλεῖν ἀκαχήμενοι ἦτορ,
 Ἀσμεῖοι ἐκ θανάτοιο, φίλος ὀλέσαντες ἰταίρους.

ΤΠΟΘΕΣΙΣ ΤΗΣ ΟΔΥΣΣΕΙΑΣ Κ. ΤΟΥ ὈΜΗΡΟΥ

ΡΑΨΩΔΙΑΣ.

ΤΑ σπερὶ τὸν Αἰόλον ἀπαγγέλλει ὅτι ἡ ἀνέμων φύλακα,
 ὡς ἰδοὺς Ὀδυσσεὺς ἐρεῖν ζεύουσαν, τὰς ἄλλας ἀνέμους ἐγ-
 καθεύρας ἐν ἀσπὶ· ἐν οἷς ἰταῖροι λύσαντες κοιμηομένης Ὀδυσ-
 σεως, αἵ τε ἐν αὐτῷ χρυσὸν ἐπὶ τομίζοντες, ὑποπύουσι πρὸς
 Αἰόλον. οὐ προσεμῶν ἢ τῷ Αἰόλῳ τὸν Ὀδυσσεὺς, ἐκείνῳ
 ἀποπλῆναι, εἰς Λαιρρυγίαν ἀφικνέται· παρ' οἷς ἑνδὴκα ἡμέ-
 ρων ἀπολίσας, μία εἰς Αἰαίαν τὴν νῆσον παρεχρήνεται. καὶ
 οὐκ Εὐρυλόχῳ τὰς ἡμέρας ἡμέρας ἰταῖροι κλήρω λαχόντας
 ἐκπέμπει, πεισομένης τίνες οἱ κατωκύντες. μεταμορφωθέντες
 ἢ ἐκείνῳ εἰς σῶας ὑπὸ τῆς Κίρκης, πρὸς Εὐρυλόχῳ, αὐ-
 τὸς ἐπὶ ζήτησιν ἐλθὼν, λαβὼν παρὰ τοῦ Ἑρμοῦ φάρμακον

At ille iterum multo majorem lapidem tollens ,
 Misit circumrotatus : intendit autem vim immentiam ,
 Dejecitque post navim cyaneam rostro.
 Paululum defuit quin gubernaculum summum attingeret : 540
 Inundavitque mare delabente ab saxo.
 Ipsam vero ulterius ferebat fluctus , coëgitque ad continentem
 venire.

Sed quando jam ad insulam pervenimus, ubi cæteræ
 Naves bene tabulatæ stabant densæ , circum autem socii
 Sedebant lugentes , nos expectantes semper , 545
 Navem quidem illuc venientes subduximus in arenas ,
 Ipsique exivimus ad litus maris.

Pecudes autem Cyclopi cava ex navi sumentes
 Divisimus , ut nullus mihi privatus abiret æquali *portione*.
 Atietem autem mihi soli sortes socii 550

Dividendis ovibus dederunt præ aliis , cum vero in litore
 Jovi , cujus nigræ nubes , Saturnio qui omnibus imperat ,
 Sacrificans , femora incendi : ille vero non curabat sacra ,
 Sed deliberabat quo pacto perirent omnes
 Naves bene tabulatæ , & mihi perdilecti socii. 555

Sic tunc quidem tota die , donec sol occidit ,
 Sedebamus epulantes carnes immensas & vinum dulce .
 Quando autem sol occidit , & tenebræ supervenerunt ,
 Tunc dormivimus in litore maris.

Quando autem manegenita apparuit rosea digitis aurora , 560
 Tum scilicet ego socios adhortans jussi
 Et ipsos conscendere , & rudentes solvere.

Illi vero statim ingressi sunt & per transitra sederunt.
 Ordine autem sedentes canum mare verberabant remis.
 Hinc vero ulterius navigamus moerentes corde , 565
 Lubentes ex morte , postquam charos amiseramus socios.

ARGUMENTUM LIBRI X. ODYSSEÆ

HOMERI.

EA quæ apud Æolum acciderunt narrat ventorum custo-
 dem , ut dederit Ulyssi secundum ventum Zephyrum ,
 alijs ventis inclusis in utre : quem socii solventes dormien-
 te Ulysse , videlicet in ipso aurum esse existimantes , re-
 deunt ad Æolum. Sed non recipiente Æolo Ulysssem , illinc
 navigans ad Læstrygonas pervenit : apud quos undecim na-
 vibus amissis , una in Æzæam insulam proficiscitur. Et cum
 Eurylocho dimidium sociorum sorte electum emisit , interro-
 gaturos quinam essent inhabitatores. Transformatis autem illis
 in sues à Circe præter Eurylochum , ipse ad inquisitionem

Odyssea.

τὸ μᾶλιν, ἔδεν βλάπτεται. ἀλλὰ καὶ τῷ ἱταίρῳ τὴν ἀρχαίαν εὖσιν λαβόντων, ἵναυτὸν παρρυμίνας παρὰ τῇ Κίρκῃ, εἰς ἄδου κατέρχεται.

Κάππα δ' ἔχ' Αἰόλῃ, Αἰαιρυγόνων, καὶ Κίρκης ἔργα.

- Α**ἰολὴν δ' εἰς νῆσον ἀρικόμεθ'· ἴνθα δ' ἴναιεν
 Αἰολῷ Ἰπποτάδης, εἰλῷ ἀθανάτοισι θεοῖσι,
 Πλωτῇ ἐνὶ νῆσῳ. παῖσαι δ' τέ μιν σίει τεύχεα
 Χάλκεον, ἄρρηκτον· λισσὴ δ' ἀναδίδουσι σίτην.
 5 Τε καὶ δώδεκα παῖδες ἐνὶ μεγάροις γηγάσιν·
 Ἐξ μὲν θυγατέρες, ἑξ δ' υἱέες ἠρώοντες.
 Ἐνθ' ὅγε θυγατέρες πῶρην υἰάσιν ἦν ἀκοίτας.
 Οἱ δ' ἀπὶ πατρὸς πατρί φίλῳ καὶ μητρὶ κενῇ
 Δαίνυνται· παρὰ δέ σφιν οὐσίατα μυρία κίται.
 10 Κνωστὴν δέ τι δῶμα περιεσπαχίζετο αὐλῇ
 Ἥματα, νύκτας δ' αὖτε παρ' αἰδοίοις ἀλόχοισι
 Εὐδῶ· ἐν τε τάπησι καὶ ἐν τριτοῖς λεχέεσσιν·
 Καὶ μὲν τῷ ἰκόμεθα πόλιν καὶ δώματα καλά.
 Μῆνα δ' πάντα εἰλή με, καὶ ἐξέρεινεν ἑκάστα,
 15 Ἴλιον, Ἀργεῖον τε νείας, καὶ νόσον Ἀχαιῶν.
 Αὐτὰρ ἐγὼ τῷ πάντα κατὰ μύθεον κατέλιξα.
 Ἀλλ' ὅτε δὴ καὶ ἐγὼν ὁδὸν ᾗτιον, ἠδ' ἐκέλευον
 Περμπίδῳ, ἔδε τι κῆν ἀνήγατο, τεύχεα δ' ἀομπῆ.
 Δάκε δέ μοι δίερχε ἀσκήν βόος ἐννεώεριο·
 20 Ἐνθα δ' βρυκτάων ἀνέμων κατέδησε κέλευθα.
 Κεῖνον γὰρ ταμῖν ἀνέμων ποίησι Κρονίων,
 Ἡ μὲν πανύμῳ, ἠδ' ὀρνύμῳ ὅν κ' ἐδέλκεσι.
 Νῆε δ' ἐνὶ γλαυρῇ κατέδ' ἐμῖμυδι φαινή
 Ἀργυρέῃ, ἵνα ρῆτι παραπνευστὴ ὀλίγον περ.
 25 Αὐτὰρ ἐμοὶ πονοὶν ζεύρεν περὶ κεν ἀῖναι,
 Ὅσχα φέροι νῆας τε καὶ αὐτάς. ἔδ' ἄρ' ἐμελλεν
 Ἐκτελέειν· αὐτῶν γὰρ ἀπολώμεθ' ἀποσχόμενοι.
 Ἐννῆμαρ μὲν ὁμῶς πλείονα νύκτας τε καὶ ἡμάρ·
 Τῇ δεκάτῃ δ' ἦδη ἀνεγαίνετο πατέρες ἄρουρα·
 30 Καὶ δὴ πυρπολέοντας ἐλεύσασθαι εἰς ὕς ἔοντας.
 Ἐνθ' ἐμὲ μὲν γλυκύς ὕπνῳ ἐτήλυθε κεκμηῶτα.
 Αἰεὶ γὰρ πόδα νηὸς ἐνώμιον· ἔδ' ὅτε τῷ ἄλλῳ
 Δάχ' ἐτάερον, ἵνα δάσων ἱκόμεθα πατρίδα γαῖαν.
 Οἱ δ' ἑταεροι ἐπίεσι πρὸς ἀλλήλους ἀγόρευον,
 35 Καὶ μ' ἔρασαν χρυσὸν τε καὶ ἄργυρον οἰκαδ' ἁγιάει.
 Δάρεα παρ' Αἰόλῃ μεγαλήτορι Ἰπποτάδῃ.
 Ὡς δέ τις εἰπέσκεν ἰδὼν εἰς πλοῖον ἄλλον,
 Ὡς πῶποι, ὡς ὅδε πῶπι εἰλῷ καὶ τίμιός ἐστιν
 Ἀνδρόφους ὅτιον τε πόλιν καὶ γαῖαν ἵκηται.
 40 Πολλὰ μὲν ἐκ Τροίης ἀγίται κειμήλια καλά

egressus, accepto à Mercurio medicamento moly, non est labefactus: imo etiam sociis pristinam naturam adeptis, postquam annum mansit apud Circe, ad inferos descendit.

K. Habet Æoli, Læstrygonum, & Circes gesta.

IN Æoliam autem insulam pervenimus: ubi habitabat Æolus Hippotades, charus immortalibus Diis, Natanti in insula: omnem vero ipsam circum murus est Æreus, perrumpi nescius, planaue sursum procurrit petra. Ejusque duodecim liberi in ædibus sunt: Sex quidem filia, sex vero filii pubescentes. Istic filias dabat filiis, ut essent uxores, Qui semper apud patrem charum & matrem castam Convivantur: eisque cibaria varia apposita sunt. Nidore autem horum domus undique arctatur aula Die, nocte vero rursus apud pudicas uxores Dormiunt inque tapetis & in perforatis lectis: Equidem ad horum pervenimus urbem & domos pulchras. Mensen vero totum amice accipiebat me, & exquirebat singula, Ilium, Argivorumque naves, & reditum Achivorum. At ego ei omnia pro decenti narraui. Sed cum jam & ego iter postulabam, atque admonebam ut Dimitteret, nihil quicquam ille abnuit, sed paravit dimissionem. Deditque mihi excorians utrem bovis novennalis In quo procelloforum ventorum ligavit flatus. Illum enim promum ventorum fecit Saturnius, Vel mulcere, vel tollere quemcumque velit. Nave vero in cava alligavit fuscis splendido Argenteo, ut ne quicquam præterflaret vel paululum. Caterum mihi flatum Zephyri immisit ut flaret, Ut ferret navesque & nos, neque erat Perfecturus: nostra ipsorum enim periculum insipientia. Novem tamen dies navigavimus noctesque & dies: Decima vero jam apparebant patria rura: Et jam ignem accendentes videbamus quia prope erant. Ibi me dulcis somnus occupavit decessum. Semper enim pedem navis movebam, neque cuiquam alii Dedi sociorum, ut citius perveniremus in patriam terram. Socii autem verbis ad se invicem loquebantur, Et me autumabant aurumque & argentum domum portare, Dona ab Æolo magnanimo Hippotada. Sic autem aliquis dicebat intuens in proximum alium: Papæ, ut hic omnibus gratus est & magni pretii Hominibus quorumcumque in urbem & terram veniat. Multos quidem ex Troja ducit thesauros pulchros

- Ἀνδρῶν· ἡμεῖς δ' αὖτε ὅμην ὁδὸν ἐκτελείσαντες·
 Οἰκαδὲ νιασόμεθα κινεῖς σὺν χεῖρας ἔχοντες.
 Καὶ νῦν οἱ τὰ γ' ἰδοὺ χαρίζομαι φιλότῳ
 Αἰὼλῶ. ἀλλ' ἀγὰ θάσσον ἰδόμεθα ὅ, ττι τάδ' ἐστίν·
- 45 Ὅσῳ τὴν χρυσὸς τε καὶ ἄργυρος ἀσπρ' ἐνέστιν.
 Ὡς ἔρασαν. βελὴν ἧ κακὴ νίκησεν ἱταίρῳ.
 Ἀσπὸν μὲν λῦσαν, ἀνέμοι δ' ἐκ πάντες ὄρεσαν.
 Τὸς δ' αἶψ' ἀπ' ἀπάζασα φέρον πόντονδε δύελλα
 Κλαίοντας γαῖης ἄσπο πατρίδῳ. αὐτὰρ ἔγνω
- 50 Ἐρμῆν, κατὰ θυμὸν ἀμύμονα μερμηρίζα.
 Ἦε πωσὼν ἐκ νηὸς ὑπορδύμην ἐνὶ πόντῳ,
 Ἦ ἀκίων τλαῖν, καὶ ἐτι ζωῶσι μετῴν.
 Ἄλ' ἔτλην καὶ ἱμῖνα· καλυψάμεν δ' ἐνὶ νηὶ
 Κέκμη· αἱ δ' ἐρίεοντο κακῇ ἀνέμοιο δύελλῃ
- 55 Αὐτὶς ἐπ' Αἰολίῳ νῆσον· σιναχόντο δ' ἱταῖροι.
 Ἐνθα δ' ἐπ' ἠπείρῃ βῆμεν, καὶ ἀρυσάμεθ' ὕδωρ.
 Αἰψά ἧ δῖπνον ἔλοντο θαῖς παρὰ νηυσὶν ἱταῖροι.
 Αὐτὰρ ἐπεὶ σίτοιο τε πασάμεθ' ἠδὲ ποτῆτ',
 Δὴ τότε ἐγὼ κήρυκά τ' ὀπασάμεν καὶ ἱταῖρον·
- 60 Ἦν εἰς Αἰόλῃ κλυτὰ δώματα· τ' δ' ἐκίχανον
 Δαινυμένον παρὰ τ' ἀλόχῳ καὶ οἷσι τέκνοισιν.
 Ἐλθόντες δ' ἐς δῶμα, παρὰ σταθμοῖσιν ἐπ' ἑδρῇ
 Ἐξέμεθ'· οἱ δ' ἀνὰ θυμὸν ἐδάμενον, ἐκ τ' ἐρίοντο,
 Πῶς ἦλθες Ὀδυσσεύ; τίς τοι κακὸς ἔχρει δαίμων;
- 65 Ἦ μὲν σ' ἐνδουκίως ἀπειπέμπομεν, ὅρ' ἀζήκοιο
 Πατρίδα σὴν, καὶ δῶμα, καὶ εἴπε τί φίλον ἐστίν.
 Ὡς φάσαν. αὐτὰρ ἐγὼ μετιπρόνιον ἀχτύδῳ κῆρ,
 Ἄσπῳ μ' ἱταρὸς τε κακοῖ, παρὰ τοῖσι τε ὕπνῳ
 Σχέτλι. ἀλλ' ἀκίσαδ' ἐφίλοι· δύναμις γὰρ ἐν ὕμῃ.
- 70 Ὡς ἱάμην, μαλακοῖσι καταπτόμεν ἐπίεσιν.
 Οἱ δ' ἀνὰ ἔγνοντο. πατὴρ δ' ἠμείβετο μύθῳ,
 Ἐρρ' ἐκ νῆας θάσσον ἐλέγχισε ζώντων·
 Οὐ γάρ μοι θέμις ἐστὶ κομιζέμεν καὶ ὑποπύμπην
 Ἀνδρα καὶ ὅς κε θεοῖσιν ἀπέχθεται μακάρεσσιν.
- 75 Ἐρρ', ἐπεὶ ἄρα θεοῖσιν ἀπέχθεται πῶς ἱκάμης.
 Ὡς εἰπὼν, ἀπείμπει δῶμον βαρέα σιναχόντα.
 Ἐνθεν ἧ πρῶτον ποτῆδ' ἀπαχύνῃσιν ἦτορ.
 Τίμετο δ' αἰδομένη θυμὸς ἰσὶν ἐρεσίῃσιν ἀλεγεινῇς
 Ἥμετέρῃ ματὶν· ἐπεὶ ἐκίτι φαίνεται ἀομυτῇ.
- 80 Ἐνθα μὲν ὅμως πλοῖον νύκτας τε καὶ ἡμῶν·
 Ἐδδμάτῃ δ' ἐκόμεθα δάμναι αἰπὺ ἀπολιθῶρον,
 Τηλέπυλον Λαιρρυγενίην, ὅθι ποιεῖμεν πομῶν
 Ἠτύφ' εἰσελάων, ὃ δὲ τ' ἐξελάων ἰσακῆς.
 Ἐνθα καὶ αὐπνῶ ἀπὸ δαίης ἐξήχετο μυθῶς,
- 85 Τὸν μὲν, βεκελίαν, τὸν δ' ἄργυρα μῆλα νομίζων.
 Ἐγγὺς γὰρ νυκτός τε καὶ ἡματός ἐσσι κῆρυδι.

Ex præda : nos vero contra idem iter emensî ,
In patriam redimus vacuas manus habentes.
Et nunc ipsi hæc dedit gratificans ob amicitiam
Æolus : sed age cito videamus quidnam hæc sint ,
Quantum autique & argenti utri insit.

45

Sic dicebant , consiliumque malum vicit sociorum.
Utrem quidem solverunt , venti autem omnes eruperunt.
Illos statim raptos ferebat in pontum procella
Flentes terra à patria : at ego
Experrectus , in animo inculpato deliberabam
Utrum lapsus ex navi perirem in ponto ,
An tacitus sustinerem , & adhuc vivis interesssem.
Sed sustinui & mansi : reus autem in navi
Jacebam : illæ vero ferebantur malo venti turbine
Kursus ad Æoliam insulam : gemebant autem socii.
Ibi terram conscendimus , & hausimus aquam.
Statim autem prandium ceperunt celeres apud naves socii.
At postquam cibumque gustavimus atque potum ,
Tum ego præconem in comitem eligens & socium ,
Ivi ad Æoli inclytas ædes : cum antem inveni
Convivantem apud suam uxorem & suos liberos.
Ut venimus autem in domum , ad fores in limine
Sedebamus. Illi vero in animo obstupescabant , interrogabantque :

50

55

60

Quomodo venisti Ulysses ? quis tibi malus ingruit Deus ?
Equidem te accurate dimisimus , ut pervenires
In patriam terram , & domum , & sicubi quid gratum est.

65

Sic dicebant , at ego alloquebar tristatus corde :
Labefactarunt me socii mali , & præterea somnus
Improbos : sed sanate amici , potentia enim penes vos.

70

Sic aiebam , blandis demulcens verbis.
Illi vero conticuerunt , pater autem excepit sermone :
Pereas ex insula ocyus pessime viventium :
Neque enim mihi fas est curare neque dimittere
Virum cum qui Diis invisus est beatis.
Pereas , quoniam certe Diis invisus huc venisti.

75

Sic locutus , dimisit domo graviter suspirantem.
Hinc vero ulterius navigabamus moerentes corde.
Fatigabatur autem virorum animus à remigatione molesta
Nostra vanitate : quoniam non amplius apparebat reditus.
Sex dierum quidem continue navigavimus noctisque & dies :
Septima vero venimus Lami ad excelsam urbem ,
Longe distantes portas habentem Læstrygoniâ , ubi pastorem pastor
Evocans ingens pecus , alter vero exigens obedire solet.
Ibi insomnis vir duplicem perciperet mercedem ,
Unam pascendis bobus , alteram albis pecudibus ,
Prope enim noctisque & diei sunt viæ.

85

- Ἐνθ' ἰστέῖς ἐς λιμῶνα κλυτὸν ἤλομεν, ὃν πτερὰ πτέρη
Ἠλίβατ' τετύχηκε διαμπερές ἀμφοτέρωθεν.
Ἀκταὶ δ' ἐπεδύλῃτες ἐναντία ἀλλήλοισιν
- 90 Ἐν σώματι πρῶχουσιν. ἀραὴ δ' εἰσοδὸς ἐστίν,
Ἐνθ' οὐκ εἰσὼ πάντες ἔχον νίεας ἀμφοτερίσας.
Αἱ μὲν ἄρ' ἐντοαδὲν λιμῶν κοίλοιο δέδιντο
Πλησίαι. εἰ μὲν γάρ ποτ' αἶξετο κύμα γ' ἐν αὐταῖς
Οὔτε μέν, ἔτ' ὀλίγον· λευκὴ δ' ἦν ἀμφὶ γαλήνη.
- 95 Αὐτὰρ ἔγῳ οἷον χεῖρον ἔξα νῆα μέλαιναν,
Αὐτὸς ἔω' ἐχατὶ, πτέρης ἐκ πείσματα δίτας.
Ἔσθην δ' ἐκ σκοπῆν ἐς παρπαλίευσαν ἀνελθὼν.
Ἐνθα μὲν ἔτε βῶν ἔτ' ἀνδρῶν φαίνεται ἔργα,
Καπνὸν δ' οἷν ἱερῶμεν δῶπ' ἡθοῦς αἰσούοντα.
- 100 Δὴ τότε ἔγῳ ἱτάρεις περὶν πυλῶναι ἰόντας
Οἱ τινες ἀνέρες εἶν ἐπὶ χθονὶ σῖτον ἔδοντες.
Ἄνδρες δύο κρείας, τρίτατον κέρυχ' ἄμ' ὀπάσας.
Οἱ δ' ἴσαν ἐκάντες λείην ὁδὸν, ἥ περ ἄμαξαι
Ἄσυσ' ἄρ' ὑψηλῶν ὀρέων καταγίνεον ὕλην.
- 105 Κέρη δ' ἐξυμβλῆντο περὶ ἄστυ ὕδρευκον,
Θυγατέρι ἱδμήν Λαισρυγόν· Ἀντιράταο.
Ἡ μὲν ἄρ' ἐς κρήνην κατεβήσατο καλλιρίεδρον,
Ἀρτακίην· ἔνθεν γὰρ ὕδωρ περὶ ἄστυ φέρεσκον.
Οἱ δ' ἐπεσπάρμενοι περὶ σφαιρῶν, ἐκ τ' ἐβέντο
- 110 Ὅστις ἦν βασιλεὺς, καὶ οἷσιν ἀνάσσει.
Ἡ δ' ἡ μάλ' αὐτίκα πατέρος ἐπὶ πρῶτον ὑψιπέρας δῶ.
Οἱ δ' ἐπεὶ ἐσπῆλθον κλυτὰ δώματα, τήνδε γυμναίκα
Εὖρον ὅσσην τ' ἔρεον κορυφὴν, κατὰ δ' ἔστυγον αὐτῶν.
Ἡ δ' αἰψ' ἐξ ἀγορῆς ἐκάλει κλυτὸν Ἀντιρατῆα,
- 115 Ὅν φέσιν, ὅς δὴ τοῖσιν ἐμήσατο λυγρὸν ὀλιδρον.
Αὐτίχ' ἔνα μάρφας ἱτάρων, ἀπώλισατο δόρπον.
Τὼ δ' ἐπὶ αἰξάντε θυγῆ ἐπὶ νῆας ἐκίδων.
Αὐτὰρ ὁ τεύχεα βῶν διὰ ἄστυ οἱ δ' αἰόντες
Φοίτων ἱδμῶν Λαισρυγόντες ἀλλοθεν ἄλλω,
- 120 Μυεῖοι, ἐκ ἀνδρῶν τοῖκοι, ἀλλὰ γίγασιν.
Οἱ ῥ' ἀπὸ πτερύων ἀνδραχθῆσι χερμαδίῃσι
Βάλλον. ἄφαρ δ' ἐκ κόνεος κατὰ νῆας ὀρεῖται
Ἀνδρῶν ὀλλυμῶν, κῶν δ' ἄμα ἀγνυμῶν.
Ἰχθυὲς δ' ὡς πείροντες, ἀτερπεία δαῖτα φέροντο.
- 125 Ὅρ' οἱ τὰς ὀλεον λιμῶν, πολυβενθέων ἐντός,
Τόρρε δ' ἐγὼ ξίφος ὅξυ ἱρυσάμην παρὰ μηρῶν,
Τὼ δὲ πῶς πύσματ' ἐκοφα νῆας κυανοπρόσας.
Λίπα δ' ἐμὲς ἱτάρεσιν ἱποτρύνας ἐκίλευσα
Ἐμβαλεῖν κόπῃ· ἢ ἔω' ἐκ κακότητος φύγοιμην.
- 130 Οἱ δ' ἄμα πάντες ἀνέριψαν, δῖσαντες ὀλιδρον
Ἀσπασίως δ' ἐς πόντον ἐπηρεῖα· φύγε σίτρεας
Νῆες ἐμὴ· αὐτὰρ αἱ ἄλλαι κελύπεις αὐτῶν ὀλόντα

Ibi postquam ad portum inelytum venimus, quærit circum petra
 Excelsa erat continenter utrinque :
 Littoraque prominentia contraria sibi invicem
 In ostiis præcurrunt : angustus autem introitus est, 90
 Ibi illi introsum omnes tenebant naves versatiles.
 Ipsæ quidem intra portum concavum ligabantur
 Propinquæ, nunquam enim attollitur fluctus in ipso,
 Neque magnus, neque parvus : candidaque erat circum tranquillitas;
 At ego solus tenui extrinsecus navem nigram, 95
 Illic in extrema parte, petra funes alligans.
 Stabam vero specula aspera conscensa :
 Ibi quidem neque boum neque virorum apparebant opera,
 Sed funum solum videbamus à terra erumpentem.
 Tunc scilicet ego socios præmisi sciscitatum ut irent 100
 Quinam viri essent supra terram pane vescentes :
 Viros duos eligens, tertium præconem una comitem dans.
 Qui iverunt egressi planam viam, qua currus
 Ad urbem ab excelsis montibus vehebant sylvam.
 In puellam autem inciderunt ante urbem aquantem, 105
 Filiam fortem Læstrygonis Antiphatae.
 Hæc quidem ad fontem descenderat limpida
 Artaciam : hinc enim aquam ad urbem ferebant.
 Illi vero astantes alloquebantur, interrogabantque
 Quisnam illorum esset Rex, & quibus imperaret. 110
 Illa vero admodum citè patris indicavit excelsam domum.
 At illi postquàm ingressi sunt inelytam domum, ipsammet mulierem
 Invenērunt velut montis verticem, horrueruntque ipsam.
 Illa vero continuo è foro vocabat inelytam Antiphatem,
 Suum maritum, qui illis molitus est sævam mortem : 115
 Statim unum corripuens sociorum, apparavit cenam.
 Duo vero exilientes fuga ad naves pervenerunt.
 At ipse clamorem excitavit per urbem : illi vero audientes
 Ibant fortes Læstryganes aliunde alius,
 Innumeri, non hominibus similes, sed gigantibus : 120
 Qui à petris gravibus viro lapidibus
 Jaciebant. Statim autem malus strepitus per naves excitatus est
 Viris pereuntibus, navibusque simul fractis.
 Pisces vero sicut transigentes, tristes epulas ferebant.
 Dum illi hos perdebant profundum portum iatra, 125
 Interea ego gladium acutum extrahens à femore,
 Eo funes abscidi navis nigræ proram.
 Statim autem meos socios adhortans jussi
 Incumbere remis, ut calamitatem subterfugeremus;
 Qui simul cuncti jactabant remos, timentes mortem. 130
 Libenter autem in pontum cavas effugit petras
 Navis mea, at reliquæ una omnes illic perierunt :

- Ἔρθεν ὃ προτέρω πλέμῳ ἀκχήμενοι ἦτορ ,
 Ἀτρήνι ἐκ θανάτοιο , φίλῃς ὀλοσάντες ἑταίρους .
 135 Αἰεὶν δ' ἐῖ νῆστον ἀρικόμεθ'· ἐνθα δ' ἴταμι
 Κίρκη εὐπλόκαμῳ , δεινὴ θεὸς , αὐδήσασα ,
 Αὐτοκασιγνήτη ὀλοόρρεσι Λιήτας·
 Ἀμῶν δ' ἐκγεγάτην φαισιμβρότε Ἥελίοιο ,
 Μιτρές τ' ἐκ Πέριπτος , τὴν Ὀκλειτὸς τέκε παῖδα .
 140 Ἐνθα δ' ἴω' αὐτῆς νηὶ κατηγαγόμεθα σιωπῇ
 Ναύληχον ἐς λιμένα· καὶ τίς θεὸς ἠγμένεινεν .
 Ἐνθα τότε ἐκδάντες , δύο τ' ἡμάτα κ' δύο νύκτας
 Κείμεθ' ὁμῶ καμάτω τε κ' ἀλγεσι θυμὸν ἔδοντες .
 Ἀλλ' ὅτε δὴ τρίτον ἡμᾶρ εὐπλόκαμῳ τέλεσ' ἦώς ,
 145 Καὶ τότε ἰγὼν ἑμὸν ἔλχῳ ἰλὼν κ' φάσγατον ὄξυ ,
 Καρπαλίμως παρὰ νηὸς ἀπῆιον ἐς περὶωπὴν ,
 Εἴπως ἔργα ἴδοιμι βροτῶν , ἐνοπὴν τε πυθοίμην .
 Ἔσθην ὃ , σκοπὴν ἐς παυπαλόσσαν ἀνελθὼν ,
 Καὶ μοι εἴσατο καπνὸς δῶτ' ἡβρὸς εὐρυδείης ,
 150 Κίρκης ἐν μεγάροισι , διὰ θυμῷ πυκνὰ κ' ὕλην .
 Μερμηρίζα δ' ἔπειτα κατὰ φρίκα κ' κατὰ θυμὸν
 Ἐλθεῖν ἠδὲ πυθιάδῃ , ἐπεὶ ἴδοι αἵτοπα καπνόν .
 Ὡς δέ μοι φρονέοντι δαδάσατο κείδεν ἦν ,
 Πρῶτ' ἐλθέντ' ἐπὶ νῆα θοὴν κ' θίγα θαλάσσης ,
 155 Διπτον ἑταίροισι δόωμαι , περὶ μιν τε πυθιάδῃ .
 Ἀλλ' ὅτε δὴ χεῖδ' ἦα κινὼν νεὸς ἀμφιέλιγας ,
 Καὶ τότε τίς με θεῶν ὀλορύνετο μένον ἔοντα ,
 Ὅς ῥά μοι ὑφίκετον ἱλαροὶ μέγαν εἰς ὄδον αὐτῇν
 ἦκεν , ὃ μὲν ποταμόνδε κατῆεν ἐκ νομῆ ὕλης ,
 160 Πιυῶν· (δὴ γάρ μιν ἔχεν μῦθ' Ἥελίοιο)
 Τὸν δ' ἰγὼ ἐκβαίνοντα κατ' ἀκνήσιν μέσα νῶτα
 Πιυῆα· τό δ' ἀντικρὺ δόρυ χάλκεον ἐξεπέκησε·
 Κεῖθ' δ' ἔπειτ' ἐν κοινῇσι μακρῶν , δῶτ' ἰππᾶτο θυμὸς .
 Τῷ δ' ἰγὼ ἐκβαίνων , δόρυ χάλκεον ἐξ ὠτειλῆς
 165 Εἰρυσάμην· τὸ μὲν αὖθι κατακλίνας ἐπὶ γαίῃ
 Εἶασα· αὐτὰρ ἐγὼ σπασάμην ῥῶπας τε λυγρὰς τε·
 Πιυῆα δ' ὅστις τ' ὀργυιὰν εὐστρεγὲς ἀμροτέρωθεν
 Πικρῶν· συνίδεσσα πώδας δεινὰς ποταμῶν .
 Ἦν ὃ καταλοράδια εἶρρον ἐπὶ νῆα μέλαιναν ,
 170 Ἐργὴν ἐκιδόμενῳ , ἐπεὶ ἔπως ἦεν πα' ὅμῃ
 Χερσὶ εἶρρην ἑτέρῃ· μάλα γδ' μέγα θηρῆεν ἦεν·
 Κεῖθ' δ' ἔβαλον προτάροισι νεῶς· ἀνέγχεα δ' ἑταίρας
 Μυρμηκίοις ἐπίεσι , παρασάδ' ἀνδρᾶ ἐκασον ,
 Ὡς εἰλοι , ἧ γάρ πως καταδυσόμεθ' , ἀχνυμένοισι περ·
 175 Εἰς αἶδας δόμους , πρὸν μόρσιμον ἡμᾶρ ἐπέλθῃ·
 Ἀλλ' ἄγετ' , ὅρ' ἐν νηὶ θοῇ βροτῆς τε πώσις τε ,
 Μὴν ὁμιέμεθα βοφύης , μὴδὲ τρυχώμεθα λιμῶ .
 εἰς ἐργῶν . αἱ δ' ὅκα ἡμῖς ἐπέσισι πείσαντα·

Hinc autem ulterius navigabamus mœrentes corde,
 Lubentes ex morte, postquam dilectos amiseramus socios.
 Ææamque ad insulam pervenimus, ubi habitabat
 Circe cirrata, veneranda Dea, vocalis,
 Germana soror prudentis Ætæ:

133

Ambo enim nati sunt hominibus lucem præbente ex Sole,
 Matreque ex Perfa, quam Oceanus genuit filiam.

Hic vero in littote navi appulimus silentio
 Navium capacem in portum: & Deus aliquis dux erat.

140

Ibi tum exeuntes, duosque dies & duas noctes
 Jacebamus pariter & labore & doloribus animum rodentes.

Sed quando tertiam diem pulchricoma fecit aurora,
 Tunc ego meam hastam capiens & gladium acutum,

147

Rapide ab nave ascendo in speculam,
 Sicubi opera viderem mortalium, vocemque audirem.

Steti autem, specula prærupta conscensa,
 Et mihi visus est fumus à terra lata,

Circes in ædibus, per querceta & sylvam.

150

Cogitabamque deinde in mente & in animo

Ire atque sciscitari, postquam vidi calidum fumum.

Sic autem mihi cogitanti visum est savius esse,

Primum profectum ad navem celerem & litus maris,
 Tentaculum fociis dare, præmittereque sciscitatum.

157

Sed quando jam prope eram vadeus ad navem versatilem,

Tum aliquis me Deorum miseratus est solus cum essem,

Qui mihi excelsis cornibus cervum magnum in viam ipsam

Misit: is quidem ad flumen descendebat ex pascuis sylvæ,

Potaturus: (jam enim ipsum tenebat vis solis)

160

Illum ego egredientem per spinam medio tergo

Percussi: penitus autem hastile ferreum transiit,

Deciditque in pulveres balans, & evolavit animus.

Illi ego infiliens hastam ferream ex vulnere

Extraxi: quam illic reclinans in terra

165

Reliqui, ast ego evulsi virgultaque viminaque:

Funemque ad ulnæ longitudinem bene tortum utrinque

Plectens, colligavi pedes ingentis monstri.

Ibam autem in cervice gerens ad navem nigram,

Hasta innixus, quoniam nullo pacto poteram in humero

170

Manu ferre altera, admodum enim magna bellua erat:

Dejeci autem ante navem, excitavique socios

Blandis verbis, astando viros singulos:

O amici, non enim ullo pacto descendemus, tametsi tristes,

In Plutonis domum, antequam fatalis dies venerit:

175

Sed agite quandiu in navi celeri cibisque potusque,

Memores simus escæ, neque maceremur fame.

Sic dicebam. Illi vero ocyus moïs verbis parebant:

- Ἐκ ᾗ καλυφάμενοι παρὰ θῖν' αἶλός ἀτρυγέτοιο
 180 Θῆσαντ' ἔλαρον· μάλα γὲ μέγα θρεῖον ἦεν.
 Αὐτὰρ ἔπει τάρπησαν ὄρσμενοι ὀρθαλμοῖσιν,
 Χειρὸς νιφάμενοι τεύχοντ' ἐρικυδέα δαῖτα.
 Ὡς τότε μὲν πρῶταν ἦμαρ ἐς ἥλιον καταδύντα
 Ἡμεῖδα δαινύμενοι κρία τ' ἄσπιτα καὶ μέθυ ἠδύ·
 185 Ἡμῶ δ' ἥλιος κατέδυ, καὶ ἐπὶ κνέρας ἦλθε,
 Δὴ τότε κοιμήθημεν ἐπὶ ῥηγμῖνι θαλάσσης.
 Ἡμῶ δ' ἠεργένεια θάνη ροδοδάκτυλος ἠώς,
 Καὶ τότε θῶν ἀγορὴν θέμεν μετὰ πᾶσιν ἔειπεν,
 Κίελυτέ μευ μύθων κακὰ περ πάχοντες ἱταῖροι.
 190 Ὡ φίλοι, ἐ γάρ τ' ἴδμεν ὅπῃ ζοῖ, ἐδ' ὅπῃ ἠώς,
 Οὐδ' ὅπῃ ἥλιος φαισίμβροτος εἰς ὑπὸ γαίαν,
 Οὐδ' ὅπῃ ἀνιῖται· ἀλλὰ ρεχζώμεθα θάσσον
 Εἴ τις ἐν ἔσσι κητις. ἴω δ' ἐκ οἴμαι ἔνι.
 Εἶδον γὲ, σκοπὴν ἐς παιπαλῖσταν ἀνελθὼν,
 195 Νῆσον, τὴν πῶρ πόντος ἀπείρεται ἐσιφάινεται.
 Αὐτὴ δ' ἠδμαλὴ κῆται, καπνὸν δ' ἐνὶ μέσῃ
 Ἐδρακον ὀρθαλμοῖσι διὰ δρυμὰ πυκνὰ καὶ ὕλην.
 Ὡς ἰδάνην τοῖσιν δ' κατεκλάδην φίλον ἔτορ,
 Μνησαμῶνις ἔρπον Λαιρρυγόνος Ἀντιφάτας,
 200 Κύκλαπος τε βίης μεγαλήτορος ἀνδραγαθοῖο.
 Κλαῖον δ' ἀγίως, θαλερὸν κατὰ δάκρυ χιόντες.
 Ἄλλ' ἐ γάρ τις πρῆξις ἐγένετο μερμηύουσιν.
 Αὐτὰρ ἰὼ δίχα πάντας εὐκνήμιδας ἱταίρας
 Ἠελίμεν, ἀρχὸν δ' μετ' ἀμειψτέροισιν ὅπασσα.
 205 Τῶν μὲν ἰθὺν ἔρχον, ἦν δ' Εὐρύλοχος Διοιδήης.
 Κλήρης δ' ἐν κυνὴ χαλκήρεϊ πώλλου μὲν ὄκα,
 Ἐκ δ' ἴδορε κλήρος μεγαλήτορος Εὐρυλόχοιο.
 Βῆ δ' ἱέσθαι, ἅμα τῷ γε δῶο καὶ εἰκοσ' ἱταῖροι
 Κλαῖοντες· κατὰ δ' αἶμμε λίπον γρόσσοντας ὀπιπῶν.
 210 Εὖρον δ' ἐν βροτοῖσι τετυγμῶνα δώματα Κίρκης
 Εἰσοῖσι λάεσι, περισκέπτῳ ἐνὶ χώρῳ.
 Ἀμφὶ δέ μιν λύκοι ἦσαν ὀρέεσσι, καὶ λέοντες,
 Τὸς αὐτὴ κατέβηξεν, ἔπει κακὰ φάρμακ' ἔδωκεν.
 Οὐδ' οἱ γ' ὀρμήθησαν ἰσὺν ἀνδράσιν, ἀλλ' ἀρα τοίγα
 215 Οὐκ ἦσι μακρῶσι περὶ σταίοντες ἀνίσαν.
 Ὡς δ' ὅταν ἀμφὶ ἀνὰ κύνες δαίτηδεν ἰόντα
 Σαῖναι· (αἰεὶ γάρ τε φέρει μελίσματα θυμῷ)
 Ὡς τὸς ἀμφὶ λύκοι κροταφόνυχες καὶ λέοντες
 Σαῖνεν. τοῖ δ' ἰδδύσαν, ἐπὶ ἴδον αἰνὰ πύλαρα.
 220 Ἔσαν δ' ἐνὶ θυρῷσι θεῆς καλλιπλοκάμνοιο.
 Κίρκης δ' ἴδον ἀκουσάμενοι δαῖσι κληῖ,
 Ἰσον ἐποιομένης μέγαν, ἀμύροτον· οἷα δαῖων
 Λεττὰ τε καὶ χαρίεντα καὶ ἀγλαὰ ἔργα φέλονται.
 Τοῖσι δ' μύθων ἦχε Πολύτης ἑρχαμὸς ἀνδραγῶν.

Revelatique, apud litus maris infructuosi
 Admirabantur cervum: perquam enim magna bellua erat. 180
 At postquam oblectati sunt spectantes oculis:
 Manus lavantes apparabant eximium epulum.
 Sic tum quidem totum diem ad solis occasum
 Sedebamus epulantes carnes copiosissimas & vinum dulce:
 Quando autem sol occidit, & tenebræ supervenerunt, 185
 Tunc scilicet dormivimus in littore maris.
 Quando autem ærigena apparuit rosea digitis aurora,
 Tunc ego concione instituta inter universos loquebar:
 Audite meos sermones mala licet patientes socii.
 O amici, non enim scimus ubi occasus, neque ubi aurora, 190
 Neque ubi sol hominibus lucem præstans vadit sub terram,
 Neque ubi surgit: sed consideremus celeriter
 Num quod adhuc sit consilium, ego autem non arbitror esse.
 Vidi enim, speculam in asperam conscendens,
 Insulam, quam pontus infinitus circumdat: 195
 Ipsa vero humilis jacet, fumum autem in medio
 Vidi oculis per querceta densa & sylvam.
 Sic dicebam, illis vero fractum est amicum cor,
 Recordantibus facinorum Læstrygonis Antiphætæ,
 Cyclopisque violentiæ magnanimi viros devorantis. 200
 Flebant autem miserabiliter, tenellas lacrymas profundentes.
 Sed nullus profectus fiebat lugentibus.
 At ego bipartito omnes fortes socios
 Numerabam, ducemque utrisque præhebam.
 Alterorum ego dux eram, alterorum Eurylochos Deo similis. 205
 Sortes autem in galea ferrea concussimus ocyus,
 Exiitque fors magnanimi Eurylochi.
 Festinabat autem ire, una cum eo duo & viginti socii
 Flentes, nos etiam reliquerunt lugentes post se.
 Invenerunt autem in convalle ædificatam domum Circes 210
 Politis lapidibus, conspicuo in loco.
 Circa ipsam autem lupi erant montani, atque leones,
 Quos illa mansuefecerat, postquam mala medicamina dederat.
 Neque illi irruerunt in viros, sed ipsi
 Caudis longis adulantes surrexerunt. 215
 Ut cum circa dominum canes à convivio venientem
 Adulantur: (semper enim fert quæ mulceant animum)
 Sic circa hos lupi fortes unguibus atque leones
 Adulabantur, illi vero timebant ubi viderunt sæva monstra.
 Steterunt autem in januis Deæ pulchricomæ: 220
 Circen autem intus audiebant cantantem voce pulchra,
 Telam percurrentem ingentem, divinam: qualia Dearum
 Subtilia & venusta & splendida opera sunt.
 His vero verba facere cœpit Polites dux virorum,

- 225 Ὅς μοι κῆδος ἰτάρων ἦν, κεδνότερός τε,
 ὦ φίλοι, ἔνδον γάρ τις ἰποικυρῶν μέγαν ἴδον,
 Καλὸν αἰδιόφ'· (δάπεδον δ' ἅπαν ἀμεμῆμευκεν)
 Ἦ δ' ὁδός, ἢ γυνή· ἀλλὰ ρεβίζομεθα θάσσον.
 Ὡς αἶ' ἐρῶντο· τοὶ δ' ἐρβίζοντο καλιῦντες.
- 230 Ἦ δ' αἶψ' ἐξελθῶσα δύρεα ὠξὺ φαεινὰς,
 Καὶ κάλφ'· οἱ δ' ἅμα πάντες αἰδρήσιν ἔποντο·
 Εὐρύλοχ' δ' ὑπόμειναν, ὁιστάμεν δόλον ἦδ.
 Ἦσαν δ' εἰσαγαγῶσα κατὰ κλισμὸς τε θρόνος τε·
 Ἐν δὲ σπιν πυρρὸν τε καὶ ἄλκινα καὶ μέλι χλωρόν
- 235 Οἶνω προσημνίῳ ἐκύκα· ἀνέμωγε δ' οἶτω
 Φάρμακα λύγρ', ἵνα πᾶσιν λαθραίοι πατρίδ' αἴης.
 Αὐτὰρ ἐπεὶ δῶκεν τε καὶ ἔκπιον, αὐτίκ' ἔπητα
 Ῥάβδω πεπληγυῖα, κατὰ σφαιροῖσιν ἔεργον.
 Οἱ δ' οὖν μὲν ἔχον κεφαλὰς φαεινὴν τε δέμας τε,
 240 Καὶ τείχας· αὐτὰρ νῆς ἦν ἱμπιδ', ὡς τοπάρος περ.
 Ὡς οἱ μὲν κλαίοντες ἔερχατο· τοῖσι δ' Κίρκη
 Πάρρ' ἀκυλὸν βάλανόντ' ἔβαλε, καρπὸν τε κερκίδος,
 Ἐδρῶμα, οἷα σύς γε γαμαυνάδες αἶν' ἴδυσιν.
 Εὐρύλοχ' δ' αἶψ' ἤλθε θοὴν ἐπὶ νῆα μέλαιναν,
- 245 Ἀγγελίην ἰτάρων ἔριον καὶ ἀδευκία πόντον·
 Οὐδέ τις ἐκράδατο δύνατο ἔπε', ἱερός περ,
 Κῆρ ἄχρ' ἰμεγάλας βεβολημῶν· ἐν δὲ σὶ ὅσῃ
 Δακρυόφιν σπιμπλάντο, γόνιν δ' αἰστο θυμὸς.
 Ἀλλ' ὅτε δὴ μιν πάντες ἀγασσάμεθ' ἐξερίοντες,
 250 Καὶ τότε τῷ ἄλλων ἰτάρων κατέλειξεν ὀλεθρον,
 Ἠερῶν, ὡς ἐκέλευς, ἀνὰ δρυμὰ, φαίδιμ' Ὀδυσσεῦ·
 Εὐρομῶν ἐν βήσῃσι τίτυγμῶν δώματα καλὰ
 Εἰσοῖσιν λαίωσι, περισκεπτῶ ἐνὶ χώρῳ.
 Ἐνθα δὲ τις μέγαν ἴδον ἰποικυρῶν λίγ' αἶδιν,
 255 Ἦ δ' ὁδός, ἢ γυνή· τοὶ δ' ἐρβίζοντο καλιῦντες·
 Ἦ δ' αἶψ' ἐξελθῶσα δύρεα ὠξὺ φαεινὰς,
 Καὶ κάλφ'· οἱ δ' ἅμα πάντες αἰδρήσιν ἔποντο·
 Αὐτὰρ ἔγῳ ὑπόμεινα, ὁιστάμεν δόλον ἦδ.
 Οἱ δ' ἅμ' αἰσώθησαν ἀολλῆες, ὅδε τις αὐτῶν
- 250 Ἐξεράνη· θηρὸν καὶ καθήμεν ἰσχυρίαζον.
 Ὡς ἔρατ'· αὐτὰρ ἐγὼ περὶ μὲν ξίε' ἀργυρόπλην.
 Ὡμοῖν βαλόμην, μέγα, χάλκειον· ἄμμι δ' ὀξεία·
 Τὸν δ' αἶψ' ἠνώγεα αὐτὴν ἰδὼν ἠρήσασθαι.
 Αὐτὰρ ὅγ' ἀμοιτέρῃσι λαβὼν ἐλίσσεται γένων,
 265 Καὶ μ' ὀλοφύρομεν ἔπειτα πτερόντα περσκήδα,
 Μὴ μ' ἀγὲ κείσ' αἰκοντα διοτρεῖς, ἀλλὰ λίπ' αὐτῶν.
 Οἶδα γὰρ ὡς ἔπ' αὐτὸς ἐλίσσει, ἐπὶ τιν' ἄλλον
 Ἀξίως σῶν ἰτάρων. ἀλλὰ ξὺν τυτσοῖσι θάσσον
 Φεύγωμεν· ἔτι γὰρ κεν ἀλύξαιμεν κακὸν ἥμαρ.
- 270 Ὡς ἔρετ'· αὐτὰρ ἐγὼ μιν ἀμειβόμεν' ἀπεστίπτον.
 Εὐρύλοχ'.

Qui mihi charissimus sociorum erat, quemque maximi faciebā. 215

O focii, intus sane aliqua texens ingentem telam,
Pulchre canit, (pavimentum autem totum resonat)
Aut Dea, aut fœmina: quare alloquamur ocyus.

Sic dixit, illi vero allocuti sunt vocantes.

Quæ continuo egressa januas aperuit splendoras, 219
Et invitabat, illi una omnes imprudenter sequebantur:
Eurylochus autem remansit, suspicatus fraudem esse.

Collocavit autem introductos per sediliaque thronosque.

Ipsisque caseum, & farinam, & mel recens

Vino dulci confudit: commiscuitque pani 225

Venena nocentia, ut omnino obliviscerentur patriæ terræ.

Ast ubi porrexerat & ebiberunt, statim deinde

Virgula percutiens, intra haras conclusit.

Illi vero porcorum quidem habebant capita vocemque corpusque,

Et setas, mens tamen erat firma, ut antea. 240

Sic hi quidem flentes conclusi sunt: quibus Circe

Ilicis fructum glandemque projecit, & fructum corni,

Ad edendum, qualia sues humi cubare sueti semper edunt.

Eurylochus autem continuo venit celerem ad navem nigram,

Nuncium de sociis relaturus & amarum fatum: 245

Sed neque proloqui quibat verbum, cupidus licet,

Cor dolore ingenti percussus: eique oculi

Lacrymis implebantur, luctum enim præ se ferebat animus.

Sed cum ei omnes instarem interrogantes,

Tunc cæterorum sociorum narravit exitium: 250

Ivimus, ut jusseras, per querceta, inclyte Ulysses:

Invenimus in vallibus fabricatas ædes pulchras

Politis lapidibus, conspicuo in loco.

Illic quædam magnam telam texens argute canebat,

Aut Dea, aut mulier: Illi vero alloquebantur vocantes eam. 255

Quæ continuo egressa fores aperuit splendoras,

Et vocabat, simul omnes illi per imperitiam sequebantur:

At ego substiti, ratus dolum esse.

Illi vero simul evanuerunt universi, neque quisquam eorum

Apparuit, diu autem desidens spectabam. 260

Sic ait, et ego gladium quoque argenteis clavis confixum

Humeris apposui, ingentem, ferreum: circum exiam arcum,

Illumque continuo jussi eandem viam ducere.

At ille ambabusprehendens precabatur genua,

Et me flens verbis alatis alloquebatur: 265

Ne me duc illuc invitum ô Jovis alumne, sed relinque hic.

Novi enim quod neque ipse redibis, neque quemquam aliorum

Abduces tuorum sociorum, sed cum istis ocyus

Fugiamus: adhuc enim effugeremus malam diem.

Sic ait, at ego ipsum excipiens allocutus sum:

270

Odyssea.

T

- Εὐρύλοχ', ἦτοι μὲν σὺ μὲν αὐτὲ τοῖδ' ἐνὶ χάρῃ
 Ἐδῶν καὶ πίνων κοίλῃ παρὰ νηὶ μελαίνῃ.
 Αὐτὰρ ἐγὼν εἶμι, κρατερὴν δέ μοι ἐσπλὶτ' ἀνδραγαθὴ
 Ὡς εἰπὼν παρὰ νηὸς ἀνῆιον ἠδὲ θαλάσσης.
- 275 Ἀλλ' ὅτε δὴ ἄρ' ἐμμελλον ἰὼν ἱερὰς ἀνὰ βήσας
 Κίρκης ἰξέσθαι πολυφαρμάκῃς ἐς μέγα δῶμα,
 Ἐνθά μοι Ἑρμείας χρυσόρραπις ἀντιβόλησεν
 Ἐρχομένοισι πρὸς δῶμα, νιννίῃ ἀτρεῖ ἰοικίος
 Πρῶτον ἰωννήτη, τῷπερ χάριεσάτη ἦεν.
- 280 Ἐν τ' ἄρα μοι οὗ χερσὶ, ἐπ' οὐ τ' ἔρατ', ἐκ τ' ὀνόμαζεν,
 Πῇ δ' αὐτὰς δύστην δι' ἀκρίας ἔρχεαι εἶθ',
 Χῶρε αἰδρεῖς ἰὼν; ἔταρρι δέ τοι οἷδ' ἐνὶ Κίρκης
 Ἐρχαται, ὥς σὺς πυκινὰς κωθυμῶνας ἔχοντις.
 Ἡ τὲς λυσόμηναι διῦρ' ἔρχεαι; ἐδέ σε φημι
- 285 Αὐτὸν νοστήσειν, μῦθις ἧ σὺ ἐνθά περ ἄλλοι.
 Ἀλλ' ἄγε δὴ σε κακῶν ἐκλύσομαι ἠδὲ σάσω.
 Τῇ τόδ' ἐφάρμακον ἰδλὸν, ἔχων δ' ἐς δῶματα Κίρκης
 Ἐρχεαι, ὃ κεν τοι κρατὸς ἀλαλήσῃ κακὸν ἥμαρ.
 Πάντα δέ τοι ἐρῶ ολοφώϊα δῖντα Κίρκης.
- 290 Τεῦξέ τοι κυκῶ, βαλέει δ' ἐνὶ φάρμακα σίτω.
 Ἀλλ' ἐδ' ὥς δειλὴν σε δυνήσεται· ἔ γδ' ἰάσῃ
 Φάρμακον ἰδλὸν ὃ τοι δῶσω. ἐρῶ ἧ ἔκασα.
 Ὅσπότε κεν Κίρκη σ' ἱλάσῃ πειριμένη ῥάβδῳ,
 Δὴ τότε σὺ ξίφε' ὅξυ ἑρπασάμεναι παρὰ μηρῷ,
- 295 Κίρκῃ ἰπαίξῃ, ὥς κτάμεναι μεναιάνων.
 Ἠδὲ σ' ὑποδδείσασα κελήσεται εὐνηδῆναι.
 Ἐνθα σὺ μηκέτ' ἔπειτ' ἀπανήσασθαι θεῇ εὐνῇ,
 Ὄρεα κέ τοι λύσῃ θ' ἱτάρης, αὐτὸν τε κομίσῃ.
 Ἀλλὰ κέλευσθαι μιν μακρόν μετ' ἄνθρωπον ὀρέσασθαι.
- 300 Μὴ τι τοι αὐτῷ πῆμα κακὸν βελευσέμεν ἄλλο,
 Μὴ σ' ὀλογομνωθέντα κακὸν κ' ἀνῆνορα δεῖν.
 Ὡς ἄρα φωνήσας πόρε φάρμακον Ἀργεῖόντης,
 Ἐκ γαίης ἐρύσας, καὶ μοι φύσιν αὐτῆς ἔδειξεν.
 Ρίζῃ μὲν μέλαν ἔσκε, γάλακτι ἧ εἴκελον ἀνθ'.
- 305 Μῶλυ δέ μιν καλέεσι θεοί. χαλεπὸν δέ τ' ὀρύσσων
 Ἀνδράσι γε θνητοῖσι· θεοὶ δέ τε πάντα δύνανται.
 Ἑρμείας μὲν ἔπειτ' ἀπέβη πρὸς μακρὸν Ὀλύμπου,
 Νῆσον αὖ ὕλησσαν· ἐγὼ δ' ἐς δῶματα Κίρκης
 Ἦϊα. πολλὰ δέ μοι κραδίη πόρρυς κίεντι.
- 310 Ἔσθην δ' ἐνὶ θυρῇσι θεῶς καλλιπλοκάμοιο.
 Ἐνθα σὰς ἔβησα, θεὰ δέ μοι ἔκλυεν αὐδῆς
 Ἠδ' αἰψ' ἐξελθούσα θυρῆς αἶξε φαινας,
 Καὶ κάλῃ· αὐτὰρ ἐγὼν ἐπὶ μὲν ἀκαχημένῳ ἦτορ
 Εἶσι δέ μ' εἰσαγαγόντα ἐπὶ θρόνῳ ἀργυροῦ.
- 315 Καλῶ, δαιδαλέῳ· ὑπὸ ἧ θρῶνις ποσὶν ἦεν.
 Τεῦξε δέ μοι κυκῶ χρυσίῳ δέπναι ἔρεα πείριμα.

yloche, equidem tu mane isthic hoc in loco
 ns & bibens cavam apud navem nigram :
 ego vadam, dura enim mihi adest necessitas,
 c fatus ab nave ego discedebam atque mari.
 cum jam eram pergens sacras per valles 275
 es perventurus veneficæ ad magnam domum,
 mihi Mercurius aureo caduceo *insignis* obviam venit
 denti ad domum, adolescenti viro similis
 um pubescenti, cujus gratissima est pubertas :
 nique mihi inhæsit, verbumque dixit, & compellavit : 280
 orsum sic temere ô infelix per juga incedis solus,
 um ignarus? socii autem tibi illi in Circes *ædibus*
 usi sunt, ut sues permunita latibula inhabitantes.
 os liberaturus huc venis? neque te autumo
 rediturum esse, manebis enim tu ubi utique alii. 285
 ge jam te ex malis exsolvam atque servabo :
 hoc medicamen bonum, retinentis autem ad domum Circes
 quod tibi à capite avertat malum diem.
 a autem tibi dicam perniciofa consilia Circes :
 bitt tibi mixturam, injiciet vero medicamina in panem. 290
 que sic labefacere te poterit, non enim permittet
 ium bonum quod tibi dabo, dicam vero singula :
 o Circe te percutiet prælonga virga,
 ilicet tu gladium acutum extrahens à femore,
 en irrue, perinde atque interficiendi cupidus. 295
 o te subtimefcens invitabit ad concubitum :
 eutiquam deinde recusa Deæ lectum,
 issolvatque socios, teque ipsumque *benigne* curet :
 ipsam beatorum magnum juramentum jurare,
 um tibi ipsi detrimentum malum paraturam se aliud, 300
 datum malum & effœminatum faciat.
 cutus præbuit medicamentum Mercurius,
 evulsum, & mihi naturam ejus monstravit.
 uidem nigrum erat, lacti vero similis flos :
 tem ipsum vocant Dii, difficileque effossu 305
 que mortalibus, Dii autem omnia possunt.
 s quidem post *hæc* discessit ad magnum Olympum,
 um sylvosam : ego autem ad domum Circes
 ultaque mihi cor cogitabat eunti.
 autem pro foribus Deæ cirrata : 310
 lamavi, Dea autem meam exaudivit vocem.
 m egressa fores aperuit splendidas,
 at, at ego sequebar mœrens corde.
 autem me introducens in sedili argenteo clavis,
 abrefacto : scabellumque sub pedibus erat. 315
 autem mihi misturam aureo poculo ut biberem :

- Ἐν δὲ τε φάρμακον ἦκε, κακὰ φρονέουσ' ἐνὶ θυμῷ.
 Αὐτὰρ ἐπεὶ δῶκεν τε, καὶ ἔκτισεν, ὑδὲ μ' ἰδελξεν,
 ῥάβδῳ περιπληγυῖα, ἐπὶ τ' ἔρατ', ἐκ τ' ἐνόμαζεν,
 320 Ἐρχοιοῦν σφριόδε, μετ' ἄλλων λίξον ἱταίρων.
 Ὡς φάτ'. ἐγὼ δ' ἄορ ὅξυ ἱρυσάμεν παρὰ μηρῷ,
 Κίρκη ἐσπῆξα, ὥς τε κτάμεναι μεναιάνων.
 Ἦδὲ μέγα ἰάχυσσα ὑπὲρδραμε, καὶ λάβε γένων,
 Καὶ μ' ολοζευρομένη περὶ σπτερόντα προσπύδα,
 325 Τίς; πῶθεν εἰς ἀνδρῶν; πῶθι τοι πόλις ἠδὲ τοκῆς;
 Θαῦμα μ' ἔχῃ ὥς ἔτι σιών τάδε φάρμακ' ἰδελχθῆς.
 Οὐδὲ γὰρ ὑδὲ τις ἀλλ' ἀνὴρ τάδε φάρμακ' ἀνέτλη
 Ὅς κε σπῆν, καὶ πρῶτον ἀμείψεται ἔκ' ὀδόντων.
 Σὺ δὲ τις ἐν σῆδισιν ἀκλήλῃς νῆος εἶσιν.
 330 Ἦ σὺ γ' Ὀδυσσεύς εἰσι πολύτροπος, ὃν τέ μοι αἰεὶ
 Φάσκειν ἐλεύσεσθαι χρυσόρραπις Ἀργεϊφόντης,
 Ἐκ Τροίης ἀνιόντα δοῆ σὺν νῆϊ μελαίνῃ.
 Ἀλλ' ἄγε δὴ κολεῶ μὲν ἄορ θεοῦ, νῶϊ δ' ἔκπυτα
 Εὐνῆς ἡμετέρης ἐπιθήσομεν, ὅρρα μιν γέντε
 335 Εὐνὴ καὶ φιλότῃ, πεποιθόμεν ἀλλήλοισιν.
 Ὡς ἔρατ', αὐτὰρ ἐγὼ μιν ἀμείδωμεν προσείποι.
 Ὡ Κίρκη, πῶς γὰρ με κέλη σοὶ ἦπιον ἦ;)
 Ἦ μοι σὺς μὲν ἴθικας ἐνὶ μεγάροισιν ἱταίρας.
 Αὐτὸν δ' ἐνθάδ' ἔχυσσα δολοφρονέουσα κελύφῃς
 340 Ἐς θάλαμον τ' ἵεναι, καὶ σῆς ἐπιδήμῳ εὐνῆς,
 Ὅρρα μὲ γυμναβέντα, κακὸν καὶ ἀνήνεσθαι θείης;
 Οὐδ' ἂν ἔγωγ' ἰδέλοισι τῆς ἐπιδήμῳ εὐνῆς,
 Εἰ μή μοι τλαίης γε θεὰ μέγαν ὄκρον ὁμόσασθαι,
 Μῆτι μοι αὐτῷ σῆμα κακὸν βεβρυσμένον ἄλλο.
 345 Ὡς ἰοάμην. ἦ δ' αὐτίκ' ἀπώμυνεν ὥς ἐκέλευον.
 Αὐτὰρ ἐπεὶ ῥ' ἔμοσεν τε τελευτήσῃν τε ἡ ὄκρον,
 Καὶ τότε ἔγῳ Κίρκης ἐπέβη περικαλλέῃ εὐνῆς.
 Ἀργεῖοι δ' ἄρα κεδναὶ ἐνὶ μεγάροισι σπώνοντο
 Τισαρες, αἱ οἱ δῶμα κατὰ δρῖσθεσι ἴασιν.
 350 Γίνοντα δ' ἄρα παύ γ' ἐκ τε κηνέων, δόπο τ' αἰσέμεν,
 Ἐκ θ' ἡρώων σπταμῶν, οἳ τ' εἰς ἄλαδ' ὑπερβῇσι.
 Τάων ἡ μὲν ἰκαλλο θρόνοις ἐνὶ ῥήγῃ καλὰ,
 Ποσειδέα καθύπερθε, ὑπὲρδραμε ἢ λῆθ' ὑπέβαλλεν.
 Ἦ δ' ἐτέρη προπάροιθε θρόνον ἐτίταινε τραπέζας
 355 Ἀργυρίας, ἐπὶ δὲ σφί τιθῆ χρύσεια κάνασσα.
 Ἦδὲ τρίτῃ κρητῆρ' ἐμλίξεσθαι ὡς ἐκίρτα
 Ἦδ' ἐν ἀργυρίῳ, τέμε ἢ χρύσεια κύπελλα,
 Ἦδὲ τετάρτῃ ὕδωρ ἐφόρῃ, καὶ πῦρ ἀνέκαιε
 Πολλὸν ὑπὸ τρίτοδ' ἐμγάλλοι· ἰαίνετο δ' ὕδωρ.
 360 Αὐτὰρ ἐπεὶ δὴ ζῆσαν ὕδωρ ἐνὶ ἥκοι χαλκῷ,
 Ἐς ῥ' ἀσάμινθον ἴασσα, λό' ἐκ τρίτοδ' ἐμγάλλοι,
 Θυμῆς κερκασσάσθαι κατὰ κρατὸς τε καὶ ὀμῶν,

Et medicamen innuissit, mala meditans in animo.
Sed postquam dedit, & ebibi, neque me labefecit,
Virgula feriens, verbumque dixit, & compellavit:
Abi nunc in haram, cum cæteris cuba sociis.

320

Sic ait: ego autem gladium acutum stringens à femore,
In Circeam irruì, tanquam occidere cogitans.
Illa vero magnum exclamans subtercurrit, & prehendit genua,
& me lamentans verbis volatilibus allocuta est:

Quis? unde es gentium? ubi tibi urbs atque parentes?
Stupor me tenet quod, cum biberis hæc medicamina haud labetac-
Neque enim quisquam alius vir hæc medicamina sustinuit (tuscæ.
Quicumque hauerit, & primum transmiserit per septum dentium.
Tibi vero aliqua in pectoribus indomita mens est.

325

Certe tu Ulysses es versutus, quem mihi semper
Prædixit venturum auræ virgæ dominus Mercurius,
Ex Troja reversum celeri cum nave nigra.

330

Sed age sane in vaginam gladium pone, nos vero deinde
Lectum nostrum conscendamus, ut commixti
Lecti & amore, confidamus invicem nobis.

335

Sic ait, at ego ipsam excipiens alloquebar:
O Circe, quo pacto me jubes tibi mitem esse?
Quæ mihi sues quidem fecisti in domibus socios:
Ipsam autem hic detinens, dolosa jubes

Ad thalamum ire, & tuum conscendere lectum,
Ut me nudatum, malum & effæminatum facias?
Haud equidem ego volo tuum conscendere lectum,
Nisi mihi sustineas Dea magnum juramentum jurare,
Nullum mihi damnum malum machinaturam te aliud.

340

Sic dicebam. Illa vero continuo juravit ut jubebam.

345

At postquam juravit perfectitque jusjurandum,
Tum ego Circes conscendi perpulchrum lectum.

Ancillæ autem fidæ in domo satagebant
Quatuor, quæ ei per domum ministræ erant.

Nascuntur autem hæc ex fontibus, & à nemoribus,
Et ex sacris fluminibus, quæ in mare profluunt.

350

Harum una quidem iniecit sedilibus tincta stragula pulchra,
Purpurea superne, inferne lintea caudida subjecit:

Altera vero ante sedilia explicuit mensas

Argenteas, eisque imposuit aureas lances:

355

Tertia vero in cratere mellisfluum vinum miscebat
Dulce in argenteo, distribuit autem aurata pocula:

Quarta vero aquam ferebat, & succendit ignem

Multum sub tripode magno, calefiebat autem aqua.

Ast ubi jam ferbuit aqua in splendido aheno,

360

In labrum mittens me, lavit ex tripode magno,
Animo meo gratum spargens per caputque & humeros,

- "Ορεά μοι ἐκ κάματος θυμοφύερον εἶλετο γυῖον·
 Αὐτὰρ ἔπειτ' ἔσεν τέ, καὶ ἔχεισιν λίπ' ἐλαίῳ,
 365 Ἀμφὶ δέ με χλαῖναν καλὴν βάλεν ἠδὲ χιτῶνα·
 Εἶσε δέ μ' εἰσαγαγῶσα ἐπὶ θρόνῳ ἀργυρέῳ,
 Καλῇ, δαιδαλέῃ· ὑπὸ δ' Ἰθηνος ποσσὶν ἦεν.
 Χέρηβα δ' ἀμυγδαλῶν περὶ χεῖρας ἐπέχευε πέρας·
 Καλῇ, χρυσεῇ, ὑπὲρ ἀργυρέοιο λείβετο,
 370 Νίφαδάμ· παρὰ δ' ἔστιν ἐτάνυσσε τεύχεζαν.
 Σίτον δ' αἰδοῖν παρέθηκε πέρας,
 Εἶδατα πῶλ' ἐτίθεισα, χαρίζεσθαι παρύνων.
 Ἐδεδίμην δ' ἐκίλευεν· ἐμῷ δ' ἔχ' ἦνδαν θυμῷ.
 Ἄλλ' ἦμιν αλλοφρονέων, κακὰ δ' ὄσσετο θυμός.
 375 Κίρκη δ' ὥς ἐτίθειν ἐμ' ἦμρον, ἐδ' ἐπὶ σίτῳ
 Χεῖρας ἰάλλοντα, συγχεῖν δέ με πίνεσθαι ἔχοντα,
 Ἀλγὶ παρειαυρῇ ἔπαυσεν ἄσπεροντα περσύνδα,
 Τίτθ' ἔπως Ὀδυσσεύ κατ' ἄρ' ἔξιστο ἀναύδῳ,
 Θορόν ἔδαν, βρομῆς δ' ἔχ' ἀπτεται ἐδὲ ποτῆτι,
 380 Ἦ τίνα περ δόλον ἄλλον ὅτις, ἐδῶκε σὲ χρὴ
 Διδίδμῳ· ἴδῃ γάρ τοι ἀπώμοσα καρτερὸν ἔκον.
 Ὡς ἔφατ'· αὐτὰρ ἰὼ μιν ἀμειδίμῳ περσύνων,
 Ὡ Κίρκη, τίς γάρ κεν ἀνὴρ ἐς ἐναΐσιμῳ εἴη,
 Πρὶν τλαῖν πάσσαδάμ ἰδῆντι ἠδὲ πωτῆτι,
 385 Πρὶν λῦσαδ' ἐτάρης καὶ ἐν ὀρθαλμοῖσιν ἰδεῖσθαι;
 Ἄλλ' εἰ δὴ περσύνουσα πῶν σαγίμην τε κτενεῖς,
 Λῦσον, ἵν' ὀρθαλμοῖσιν ἴδω ἑίκεας ἐταίρους.
 Ὡς ἑτάρην· Κίρκη δ' ἐκ μεγάρῳ βεβήκει
 Ῥάβδον ἔχουσ' ἐν χεῖρσι, δούρας δ' ἀντάγῃ σφετῶν·
 390 Ἐκ δ' ἔλασεν σιάλοισιν ἐοικίτας ἐννεώροισιν.
 Οἱ μὲν ἔπειτ' ἔστησαν ἐναντίοι· ἡ δ' ἐπὶ αὐτῶν
 Εἰχιδίῃ περσάλλειεν ἐκαστὸν ῥάμμακον ἄλλο.
 Τῶν δ' ἐκ μὲν μελίων τεύχεας ἔρρεν, ὥς πρὶν ἔκαστος
 Φάρμακον ἐκείων, τό σφιν πόρε πόντινα Κίρκη·
 395 Ἄνδρες δ' αἰψ' ἐγένοντο νεώτεροι ἢ πᾶσι ἦσαν,
 Καὶ πολὺ καλλίονες καὶ μείζονες εἰσορᾶσθαι.
 Ἐγνώσαν δέ με κείνοι, ἔρυν τ' ἐν χερσὶν ἑκαστῷ.
 Πᾶσιν δ' ἱμερόεις ἑώδου γ' ἔχον, ἀμφὶ δ' ὀδὸν
 Σμερδαλέην κονάβιζε. Διὰ δ' ἐβόαι καὶ αὐτῇ·
 400 Ἦδὲ μιν ἀλγὶ εὔστα περσύνδα δια δέξαντ,
 Διγενὲς Λαερτιάδην πολυμήχαν' Ὀδυσσεύ,
 Ἔρχοι νῦν ἐπὶ νῆα δοῖν καὶ δῖνα θαλάσσης.
 Νῆα μὲν ἄρ' ὠάμπερον ἐρύσασθε ἥπτερν δέ,
 Κτήματα δ' ἐν σπηΐσι πειλάσατε, ἔπλα τε πάντα·
 405 Αὐτὸς δ' αἰψ' ἵεναι, καὶ ἀγὼν ἑίκεας ἐταίρους.
 Ὡς ἔφατ'· αὐτὰρ ἔμοιγ' ἐπαπειθετο θυμός ἀγῆτορ·
 Ἐν δ' ἵεναι νῆα δοῖν καὶ δῖνα θαλάσσης·
 ἔδρεν ἔπειτ' ἐπὶ νῆϊ δοῖν ἑίκεας ἐταίρους

Donec mihi lassitudinem animi pestem exemit membris.

Ast ubi lavit, & unxit pingui oleo,

Meque læna pulchra induit atque tunica;

365

Collocavit me introductum in sedili argenteo clavos

Pulchro, fabrefacto: scabellumque sub pedibus erat.

Aquam autem ancilla gutto infundebat ferens

Pulchro, aureo, super argenteo lebere,

Ad lavandum, juxta autem politam explicuit mensam.

370

Panem autem pudica proma apposuit ferens,

Eduliæ multa apponens, gratificans de præsentibus.

Edere autem iussit, meo tamen non placebat animo.

Sed sedebam alia cogitans, mala enim prævidebat animus.

Circe autem ut animadvertit me sedentem, neque ad cibum

375

Matum porrigentem, gravem autem me dolorem habentem,

Prope altans verba volatilia dixit:

Quid sic Ulysses sedes similis muto,

Animum rodens? cibum autem non attingis neque potum?

Certe aliquem dolum alium times, neque te oportet

380

Timere: jam enim juravi tibi firmum juramentum.

Sic ait, at ego ipsam excipiens dixi:

O Circe, quis enim vir, qui æquus & justus sit,

Prius sustineat gustare cibum atque potum,

Antequam solverit socios & præ oculis viderit?

385

Sed si nempe benigna bibere edereque jubes,

Solve, ut oculis videam per dilectos socios.

Sic dicebam. Circe autem ex ædibus ibat

Virgam habens in manu, foresque aperuit haræ:

Exegitque porcis similes novem annorum.

390

Illi quidem continuo stabant oppositi: ipsa autem per eos

Incedens adunxit unicuique medicamen aliud.

Eorumque membris pili defluebant, quos ante produxerat

Medicamen exitiale, quod ipsis dederat augusta Circe:

Virique statim fiebant juniores quam antea fuerant,

395

Et multo pulchriores & majores aspectu.

Agnoverunt autem me illi, hæseruntque in manibus quisque:

Omnibus autem dulcis subortus est luctus, circumque domus

Horrendum resonabat. Dea vero miserta est & ipsa:

Quæ prope me stans locura est dia Dearum:

400

Generose Lærtiade multiscie Ulysses,

Vade nunc ad navem celerem & ad litus maris:

Navem quidem omnium primum subducite ad continentem,

Possessionesque in speluncas propius ferte, armaque omnia:

Ipsæ autem statim revertere, & adduc dilectos socios.

405

Sic ait, at mihi persuasus est animus generosus.

Instatque ire ad navem celerem & litus maris:

Inveni deinde juxta navem celerem dilectos socios

- Ὅπῃτ' ὀλοφρομένοισι, θαλερόν κατα δάκρυ χέοντασ-
 410 Ὡς δ' ὅταν ἀγεαυτοὶ πόρτιες περὶ βῆς ἀγέλαιας
 Ἐλθούσας εἰς κόπρον, ἔσπιν βοτάνης κρέσσονταί,
 Πάσαι ἅμα σκαίρουσιν ἐναντία· ἑδὲ τι σηκοὶ
 Ἰχθυόσ', ἀλλ' ἀδινὸν μυκάμεναι ἀμμιδέεσσι
 Μιητέρας· ὥς ἐμὲ κτεῖνοι ἐπεὶ ἴδον ὀρθαλμοῖσι,
 415 Δακρυέντες ἔχυντο. δόκησε δ' ἄρα στίσι θυμὸς
 Ὡς ἔρην ὡς εἰ πατρίδι ἰκίατο καὶ πόλιν αὐτῶν
 Τριχίης Ἰθάκης, ἵνα τ' ἔτρεφεν ἡδ' ἐγένοντο.
 Καὶ μὲν ὀλοφρομένοιοι ἔπειτα πατερόντα προσπύδων,
 Σοὶ μὲν νυκτῇ ταντι διοτρεγὲς ὡς ἐχάρμεν,
 420 Ὡς εἰ τ' εἰς Ἰθάκην ἀρικούμεθα πατρίδα γαῖαν.
 Ἀλλ' ἄγε ἤν' ἄλλων ἱέεσσι κατάλεξον ὕλεθρον.
 Ὡς ἴσαν. αὐτὰρ ἐγὼ προστέρην μαλακοῖς ἐπέεσσιν
 Νῆα μὲν ἄρ' ἀνέπεστον ἐρύσμεν ἠπειρόνδε,
 Κτήματά τ' ἐν σπησσι πελάσσμεν, ὅπλ' αὖτε πάντα.
 425 Αὐτοὶ δ' ὀτρύνουσι ἐμοὶ ἅμα πάντες ἐπιδάμ,
 Ὅρεα ἰδὼν ἱέερος ἐν δώμασι Κίρκης
 Πίνοντας καὶ ἔδοντας. ἐπνεταῖον γὰρ ἔχουσιν.
 Ὡς ἐγάρην. οἱ δ' ὅκα ἐμοῖς ἐπέεσσιν ἀνίδοντο.
 Εὐρύλοχ' ὅ δέ μοι οἷον ἐρύκανε πάντας ἱεῖρας,
 430 Καὶ σφειδὲς φωνήσας, ἔπειτα πατερόντα προσπύδα,
 Ἀ' δειλοὶ, πῶς ἵμεν; τί κακῶν ἰμείρετο τύτων,
 Κίρκης ἐς μέγαρον καταβήμεναι; ἢ κεν ἅπαντας
 Ἡ' σὺς ἢε λύκας ποιήσεται, ἢε λέοντας,
 Οἳ κεν οἱ μέγα δῶμα φυλάσσομεν καὶ ἀνάγκη,
 435 Ὡς περ Κύνκλοψ ἔρξ', ὅτε οἱ μέγαυλον ἴκοντο
 Ἠμέτεροι ἱέεσσι, σὺν δ' ὁ θερσύνος ἔπειτα Ὀδυσσεύς.
 Τότε γὰρ καὶ κτεῖνοι ἀταδάλισιν ὀλοντο.
 Ὡς ἴσαν. αὐτὰρ ἐγὼ καὶ μετὰ οἰοσὶ μεμνήμενα,
 Στασάμεναι· τανυκκῆς ἄρ' παχὺ παρὰ μηρῶν.
 440 Τῷ οἱ δ' ὀπτομένης κεφαλὴν ἑδᾶς δὲ πελάσσαι,
 Καὶ πῶς περ εἴντι μάλα χεῖρον. ἀλλὰ μὲν ἱεῖροι
 Μειλιχίοις ἐπέεσσιν ἐκπυσεν ἀλλοθεν ἄλλος,
 Διογενὲς, τύπον μὲν ἴασμεν, εἰ σὺ κτελέεις,
 Αὐτὲ παρ' νηὶ τε μῦθον καὶ νῆα ἔρυσαι.
 445 Ἡμῖν δ' ἠγεμόντι ἱερεῖ αἶμα δώματα Κίρκης.
 Ὡς γάρμενοι, παρὰ νηὸς αἰήϊον ἠδὲ θαλάσσης.
 Οὐδὲ μὲν Εὐρύλοχ' κοίλῃ παρὰ νηὶ λείπειτο.
 Ἀλλ' ἔπειτα· ἑδδίστην γὰρ ἐρὴν ἐκπαρῆλον ἐνιπῆν.
 Τότε καὶ ἡ τὰς ἄλλας ἱέερας ἐν δώμασι Κίρκῃ
 450 Ἐνδυκίως λῆσεν τε, καὶ ἔχευεν λίαν ἑλαίαν.
 Ἀμφὶ δ' ἄρα χλαῖνας ἔλας βάλεν, ἠδὲ χιτῶνας.
 Δαιτυμένοισι δ' ἄρα πάντας ἐφύρμεν ἐν μεγάροις.
 Οἱ δ' ἔπειτα ἀλλήλους εἶδον, φέροντο τε πάντα,
 Κλαίοι ὀδυρόμενοι, περὶ ἧς συνεχίζετο δῶμα.

Miserabiliter lugentes, tenellas lacrymas profundentes.
 Ac veluti villaticæ vitulæ circum vaecas armentales 410
 Venientes ad mandram, postquam herbæ saturæ sunt,
 Omnes simul vitulantur adversum: neque amplius stabula
 Detinent, sed multum mugientes circum currunt
 Matres: sic *circum* me illi ubi viderunt oculis,
 Lacrymantes effundebantur: putabatque ipsorum animus 415
 Ita esse quasi in patriam venissent & urbem suam
 Asperæ Ithacæ, ubi nutriti sunt atque nati:
 Et me lugentes verbis volatilibus alloquebantur:

Tibi quidem redeunti Jovis alumne sic gratulamur,
 Perinde atque si in Ithacam venissemus patriam terram: 420
 Sed age cæterorum sociorum narra interitum.

Sic dicebant. Ast ego alloquebar blandis verbis:
 Navem quidem omnium primum subducamus in littus,
 Bonaque in speluncis reponamus, armaque omnia.
 Vos autem accelerate me una universi sequi, 425
 Ut videatis socios sacris in ædibus Circes
 Bibentes & comedentes, copiam enim habent.

Sic dicebam, illique celeriter meis verbis obediebant.
 Eurylochus tamen solus mihi detinebat omnes socios,
 Et eos compellendo, verbis voluctibus allocutus est: 430

Ah miseri, quo imus? quid mala concupiscis ista,
 Circes ad ædes ut descendatis? quæ omnes
 Aut suæ aut lupos reddet, aut leones,
 Qui ei magnam domum custodiamus etiam necessario,
 Ut Cyclops fecit, quando ei *ad* caulam venerunt 435
 Nostri socii, unaque hic audax secutus est Ulysses.
 Hujus enim etiam illi insipientia perierunt.

Sic ait. At ego in mente constituebam,
 Stringens longum gladium crasso à femore,
 Hoc ei abscindens caput ad solum dejicere, 440
 Tametsi consanguinitate proximo, sed me socii
 Mollibus verbis retinebant aliunde alius:

Jovis alumne, hunc quidem sinamus, siquidem tu jubes,
 Hic juxta navem manere & navem custodire:
 Nobis autem dux esto sacram ad domum Circes. 445

Sic locuti, ab nave ascendebant atque mari.
 Neque tamen Eurylochus cavam apud navem relinquebatur,
 Sed sequebatur, timebat enim meas atroces minas.
 Interea vero cæteros socios in domo Circe
 Studiose lavitque, & unxit pingui oleo: 450
 Circumque lænas induit, atque tunicas.
 Epulantes autem pulchre omnes invenimus intra ædes.
 Hi vero postquam invicem conspexerunt, reputaruntque omnia,
 Flebant lugentes, undiquaque autem resonabat domus.

- 455 Ἦδ' ἐμὲ αἶψα περσυνύδα θία θεῶν ,
 Διογενὲς Λαερτιάδην πολυμήχαν' Ὀδυσσεύ ,
 Μικέτι νῦν θαλερὸν γόνι ἔρυντε. οἶδα κ' αὐτὴ
 Ἢ μὲν ὅσ' ἐν πόντῳ πάθειτ' ἄλγεα ἰχθυόοντι ,
 Ἦδ' ὅσ' ἀνάρσιοι ἄνδρες ἐδηλοῦσάντ' ἐπὶ χέρσιν .
- 460 Ἀλλ' αἶψ' ἐπίστε βροῦμην , κ' πίνετε οἶνον ,
 Εἰσέκεν αὖτις θυμὸν ἐνὶ στήθεσσι λάβετε ,
 Οἷον ὅτε πρῶτιστον ἐλείπετε πατρίδα γαῖαν
 Τρηχέης Ἰθάκης· νῦν δ' ἄσπελλός κ' ἄδυμοι
 Αἰεὶ ἄλγος χαλεπὴς μεμνημένοι· ἐδέσθε δ' ἑμὶν
- 465 Θυμὸς ἐν εὐπερσύνῃ , ἐπεὶ μάλα πολλὰ πάποδες .
 Ὡς ἔραθ'· ἡμῖν δ' αὖτ' ἐπαπείθετο θυμὸς ἀγήτωρ .
 Ἐνθα μὲν ἡμᾶτα πάντα τελεσφόρον εἰς ἐπαιυτόν
 ἤμεθα δαινύμενοι κρέα τ' ἄσπιτα κ' μέθυ ἡδύ·
 Ἀλλ' ὅτε δὴ ῥ' ἐπαιυτὸς ἦν , πειρὲ δ' ἔτεκπον ὄρου ,
- 470 Μνηῶν φθινόγονταν , πειρὲ δ' ἡμᾶτα μακρὰ τελείων ,
 Καὶ τότε μ' ἐγκαλίσσαντες ἔραν ἐέκρης ἐταῖροι ,
 Δαιμόνι , ἥδη νῦν μιμνήσκιο πατρίδ' αἰὲς ,
 Εἴ τοι δέσφατόν ἐστι σαωθῆναι , κ' ἰκιάσθαι
 Οἶκον ἐς ὑψέροφον κ' σὺν ἐς πατρίδα γαῖαν .
- 475 Ὡς ἔραν· αὐτὰρ ἔμοιγ' ἐπαπείθετο θυμὸς ἀγήτωρ .
 Ὡς τότε μὲν ὄρεσσαν ἡμᾶς ἐς ἥλιον καταδύντα
 ἤμεθα δαινύμενοι κρέα τ' ἄσπιτα κ' μέθυ ἡδύ·
 Ἦρ' δ' ἥλιος κατέδυ , κ' ἐπὶ κνέρας ἦλθεν ,
 Οἱ μὲν κοιμήσαντο κατὰ μέγαρον σκίοντα·
- 480 Αὐτὰρ ἰγὼ Κίρκης ἐπιβὰς ἀντικαλίμην· εὐνῆς ,
 Γένων' ἰλλυτάνευσσά· θεὰ δέ μιν ἔκλυεν αὐδῆς·
 Καὶ μιν φωνήσας ἔπεα πτερόεντα προσηύδα ,
 ὦ Κίρκη , τέλεσόν μοι ὑπόχεσιν ἦνπερ ὑπέσθης·
 Ὅκαδ' ἐπεμύμεναι· θυμὸς δέ μοι ἔαυται ἥδη ,
- 485 Ἦδ' ἄλλων ἐτάερον , οἱ μὲν φθινύθουσι φίλον κῆρ ,
 Ἀμφ' ἐμὲ ὀδυρέμενοι , ὅτε περ σὺ γε νόστον γένηαι·
 Ὡς ἔειπεν· ἡ δ' αὐτίκ' ἀμείβετο θία θεῶν ,
 Διογενὲς Λαερτιάδην πολυμήχαν' Ὀδυσσεύ ,
 Μικέτι νῦν ἀέκοντες ἑμῶν ἐνὶ μίμνετε οἴκῳ·
- 490 Ἀλλ' ἄλλην χρὴ πρῶτον ὁδὸν τελεῖσαι , κ' ἰκιάσθαι
 Εἰς Αἶδαο δόμους κ' ἐπαινῆς Περσεφονέης ,
 Ψυχὴ χρηστομύνης Θηβαίης Τειρεσίαιο ,
 Μάντι' ἀλκῶ , τῷ τε φρένες ἐμπειροί εἰσι·
 Τῷ κ' τεθνηῶτι νόον πόρε Περσεφονεία
- 495 Οἷω πεπνύσθαι· τοὶ δ' , σκιάς αἴσαντες·
 Ὡς ἔρατ'· αὐτὰρ ἔμοιγε κατεκλάδην φίλον ἦτορ·
 Κλαῖον δ' ἐν λεχέεσσι καθήμεν'· ἐδέετι θυμὸς
 Ἥδε' ἔτι ζῶσιν κ' ὄραν εἶναι ἥλιον·
 Αὐτὰρ ἔπειτα κλαῖον τε κυλιδόμενός τε κρείων ,
- 500 Καὶ τότε δὴ μιν ἔπεισεν ἀμειβόμεν'·

Illa vero prope me stans alloquebatur dia Dearum :

455

Divine Laërtiade virtute Ulysses ,
Ne amplius nunc tenellum luctum excitetis : novi & ipsa
Partim quot in ponto passi estis dolores pisceso ,
Partim quot inimici viri mala tibi intulerunt in continente.
Sed agite comedite cibum , & bibite vinum ,
Donec denuo animum intra præcordia reciperitis ,
Qualem *habebatis* cum primum relinquistis patriam terram
Asperæ Ithacæ : nunc vero aridi *lassitudine estis* & tristes
Semper erroris duri memores : neque unquam vobis
Animus est in lætitia , quia multa passi estis.

460

465

Sic ait , nobisque mox persuasus est animus generosus.
Hic quidem diebus omnibus integrum in annum
Sedimus epulantes carnes immensas & suave vinum :
Sed quando jam annus erat , & circumvertebantur horæ ,
Mentibus exactis , & dies longi perfecti erant ,
Tunc me evocantes alloquebantur perchari socii :

470

Infelix , jam nunc memor esto patriæ terræ ,
Si tibi fatale est servari , atque pervenire
Domum in excelsam & tuam in patriam terram.

Sic dicebant , at mihi persuasus est animus generosus.

475

Sic tum quidem tota die ad solis occasum
Sedimus epulantes carnes infinitas & suave vinum :
Quando vero sol occidit , & caligo advenit ,
Illi quidem dormierunt per ædes obscuras ,
At ego Circes inscendens perpulchrum lectum ,
Ad genua supplex rogavi , Dea vero meam audivit vocem :
Et ipsam compellans verba volatilia dixi :

480

O Circe , perſice mihi promiſſionem quam promiſiſti ,
Ad domum miſſuram : animus enim mihi impellitur jam ,
Atque cæterorum ſociorum , qui mihi affligunt charum cor , 485
Circa me lamentantes , quandocumque tu abes.

Sic dicebam. Illa continuo excepit dia Dearum ,
Divine Laërtiade vaſerrime Ulyſſes ,
Ne amplius nunc inviti mea manete in domo :
Sed aliam oportet primum viam perſicere , & pervenire
In Plutonis domos & ſavæ Proſerpinæ ,
Animam conſulturos Thebani Tireſiæ ,
Vatis cæci , cujus præcordia integra ſunt.

490

Ei etiam mortuo mentem tribuit Proſerpina
Soluſ ut ſaperet , reliqui autem umbræ volitant.

495

Sic ait , at mihi fractum eſt meum cor :
Flebam autem in lecto ſedens , neque animus
Volebat amplius vivere & videre lumen ſolis.
Aſt ubi flendo volutandoque ſaturatus eram ,
Tunc ſcilicet ipſam verbis excipiens alloquebar :

500

- ὦ Κίρκη, τίς γδ ταύτην ὁδὸν ἡγεμονεύει;
 Εἰς αἶδ' ὅλ' ἔγωγε τις ἀρίκτο νηὶ μελαίνῃ.
 Ὡς ἱράμην. ἢ δὲ αὐτίκ' ἀμείβετο θία θεῶν,
 Διογενὲς Λαερτιάδῃ πολυμήχαν' Ὀδυσσεῦ.
 505 Μὴ τι τῷ ηγεμόν' γο ποδὴ παρὰ νηὶ μελίσσῃ.
 Ἴσον ἢ σῆσας, ἀνὰ δὲ ἰσία λευκὰ ποτάσας,
 Ἥδαι· τὴν ἢ κέ τῷ ποτὶ ἢ Βορέοι φέρουσιν.
 Ἀλλ' ὅπουτ' ἀν δὴ νηὶ δὲ Ὀκίαναιό περὶ σῆς,
 Ἔνθ' ἀπὶ τὰ λαχῖα κ' ἀλσὶα Περσεφονείης,
 510 Μακροὶ τ' αἰγίεροι, κ' ἰπταὶ ὠλεσικάρποι,
 Νῆα μὲν αὐτὲ κίλισσιν ἔω' Ὀκίαν' ἑλθούσῃ,
 Αὐτὸς δὲ εἰς αἶδω ἰέναι δόμον εὐρόντην.
 Ἐνθα μὲν εἰς Ἀχέροντα Πυγμαλῆιδαν τε· ῥέσσιν
 Κωκυτός θ', ὅς δὴ εὐγὸς ὕδατός ἐστιν Ὀππρῖωξ,
 515 Πάτρην τε, ξύνετις τε δύο ποταμῶν ἐρεδύπον.
 Ἐνθα δὲ ἔπιθ' ἦρος χειμεθεὶς σέλας, ὥς σε καλύψῃ,
 Βίδρον ὀρύξαι ὅσσιν τε πυγύτιον ἔνθα κ' ἔνθα.
 Ἀμφὶ αὐτὰ ἢ χερὶν χεῖρ' αἰσὶν παῶσι νεύουσι,
 Πρώτα μελικρήτω, μετέπειτα ἢ ἡδύ οἶνον,
 520 Το τρίτον αὖθ' ὕδατι· ἐπὶ δὲ ἄλφειτα λευκὰ παλύνειν.
 Πολλὰ ἢ γενέσθαι νεκύων ἀμειννά κάρνην,
 Ἐλθὼν εἰς Ἰθάκην, εἴθεον βῆν ἥτις ἀείσῃ
 Ῥέξιν ἐν μεγάροισι, πυρρὴν τ' ἐμπλησέμεν ἰοδλῶν
 Τιρσηίῃ δὲ ἀπανεύειν οἶν ἱερυσέμεν οἶον,
 525 Παμμέλειαν, ὅς μήλοισι μετασφρέψῃ ὑμέτεροισιν.
 Αὐτὰρ ἔπειθ' εὐχῇσι λίσσῃ κλυτὰ ἔθνη νεκρῶν,
 Ἔνθ' οἶν ἀρνέον ῥέξιν θῆλυν τε μέλαιναν,
 Εἰς Ἐρεβ' ἑρέφας, αὐτὸς δὲ Ὀππρόσφι τραπέδῃ,
 Ἰέρμεν ποταμοῖο ῥοάων. ἔνθα ἢ πολλὰ
 530 Ψυχὰς ἐλεύσονται νεκύων κατατέθεινιάων.
 Δὴ τότε ἔπειθ' ἐτάροισιν ἐποτρύνει κ' ἀνάσσει
 Μῆλα τὰ δὴ κατέκειτ' ἰσθαζέμεν ἡλεῖ χαλκῶ
 Δείσαντας κατακῆαι· ἐπιεύξαδάμ ἢ θεοῖσιν,
 Ἰοδίμω τ' Αἰδῇ κ' ἐπαινῇ Περσεφονείῃ.
 535 Αὐτὸς ἢ ξίει ὀξύ ἱρυσάμεν παρὰ μηρῷ
 Ἥδαι, μηδὲ ἔαν νεκύων ἀμειννά κάρνην
 Αἵματ' ἄστον ἱμῶν, πρὶν Τιρσηῖο πύθιδεσθαι,
 Ἐνθά ποτ' αὐτίκα μάντις ἐλεύσεται ὄρχαρι λαῶν.
 Ὅς κέν τοι εἴπωσιν ὁδὸν κ' μέτρα κελύδε,
 540 Νόσον θ', ὥς ἐπὶ πόντον ἐλεύσεται ἰχθυόοντα.
 Ὡς ἔφατ'. αὐτίκα ἢ χρυσόθρονον ἤλυθεν ἡῶς
 Ἀμφὶ δὲ με χλαῖνάν τε χιτῶνά τε ἔμματα ἴσεν.
 Αὐτὴ δὲ ἀργυρεὴν φάρ' ἰμέγα ἔντυον νύμφην
 Λεπτόν κ' χαεῖν, πρὶν ἢ ζώνην βάλετ' ἰξυῖ,
 545 Καλὴν, χρυσεῖν κεφαλὴν ἐπέθηκε καλύπτρην.
 Αὐτὰρ ἔγχε' ἰδὲ δώματ' ἰὼν ὤτρυνεν ἱεῖρας,

© Circe, quisnam hanc viam præbuit?
In Plutonis domos enim nemo unquam pervenit nave nigra.

Sic dixi. Illa continuo respondit dia Dearum:

Divine Laërtiade versute Ulysses,
Minime tibi ducis desiderium apud navem curæ sit: 305

Quin malo erecto, velisque albis expansis,
Sede: illam enim tibi flatus Boreæ feret.

Sed cum jam nave per Oceanum trajeceris,
Ubi litusque molle & nemora Proserpinæ,
Longæque populi, & salices steriles, 310

Navem quidem illic siste in Oceanum vorticosum,
Ipse autem in Plutonis eas domum obscuram.

Ubi & in Acherontem Pyriphlegetonque confluunt
Cocytusque, qui scilicet Stygis aquæ est rivus,
Et rupes, confluentisque duorum fluviorum est murmurantium. 315

Ibi deinde Heros accedens prope, ut tu jubeo,
Fossam fode cubitalem quaquaversum.

Circa illam libamen funde omnibus manibus,
Primum mulso, deinde etiam dulci vino,

Tertium autem aqua: insuper autem farinam albam misce. 320

Multa vero supplicato manium inanibus capitibus,
Te reversum in Ithacam, sterilem vaccam quæ optima sit

Sacrificaturum domi tuæ, pyramque impleturum rebus bonis.
Tiresiæ vero separatim arietem sacrificaturum soli,

Prorsus nigrum, qui inter oves excellit vestras. 325

Ast ubi precibus oraveris inclytas gentes mortuorum,
Ibi tum ovem marem sacrificæ formellamque nigram,

Ad Erebum convertens, ipse autem seorsum aversus sis.
Contendens ad fluvii fluentia: ibi vero multæ

Animæ accedent manium defunctorum. 330

Nimirum tunc deinde socios hortare & jube
Oves quæ scilicet jacebunt mastata: sævo ferro

Excoriatis comburere: vota vero facere Diis,
Præpotenti Plutoni & sævæ Proserpinæ.

Ipse autem gladium acutum extrahens à femore
Sedeas, neque permitte manium inania capita 335

Ad sanguinem prope accedere, antequam Tiresiam scisciteris.
Hic tibi statim vates adveniet, ô dux populorum,

Qui tibi dicat viam & modum itineris,
Reditumque, ut per pontum profisciscaris piscosum. 340

Sic dixit, statimque aureo throno conspicua venit aurora.
Me vero læna tunicaque vestibus vestivit.

Ipse autem candidam togam ingentem induit Nympha
Tenuem & venustam, zonaque cinxit lumbos,

Pulchra, aurea: capitiq; imposuit calanticam. 345

At ego per domum vadens adhortabar socios,
Odyssæa. V

- Μελιχίοις ἰάσαι παρὰσάδην ἄνδρα ἱκασον·
 Μηκέτι νῦν εὐδοντες ἀντίτῃτε γλυκὺν ὕπνον·
 Ἄλ' ἰοῦμεν· δὴ γάρ μοι ἐπέρχεται πότνια Κίρκη·
 550 Ὡς εὐάμην. τοῖσιν δ' ἐπαπειθέτο θυμὸς ἀγένητορ·
 Οὐδὲ μὲν εἰδ' ἐνθενπερ ἀπήμονας ἦγον ἐταίρους·
 Ἑλπίων δέ τις ἔσκε νειώτατο, εἰδὲ τι λῆν
 Ἀλκιμῶ ἐν πολέμῳ, ὅτε φρεσὶν ἦσιν ἀνθρώπος,
 Ὃς μοι ἀνέυθ' ἐτάρσον ἱερῆς ἐν δώμασι Κίρκης
 555 Ψύχει ἱμείρων κατελέξατο οἰνοβαρείων·
 Κινυμῶν δ' ἐτάρσον ὁμαδὸν καὶ δῦπον ἀκέσας,
 Ἐξάπινος ἀνόρεσσι, καὶ ἐκλάθετο φρεσὶν ἦσιν
 Ἀψύρρον καταβῆναι ἰὼν ἐς κλίμακα μακρὴν·
 Ἀλλὰ καταντικρὺ τέγεα πῶπτεν, ἐκ δέ οἱ αὐχὴν
 560 Ἀσφαγάλων ἐάγη, ψυχὴ δ' αἰδῶσθε κατῆλθε.
 Ἐρχομῶσι δ' τοῖσιν ἐγὼ μετὰ μῦθον ἔειπον,
 Πάσδε νύ πα οἶκον δε φίλῃν ἐς πατρίδα γαῖαν
 Ἐρχεσθ'· ἄλλην δ' ἡμῖν ὁδὸν τιμῆσθετο Κίρκη
 Εἰς Αἶδα δόμους καὶ ἐπαινὴς Περσεφονείης,
 565 Τυχῇ χρυσορῶμας Θηβαίῃ Τιρεσίῳ.
 Ὡς ἐράμην. τοῖσιν δ' ἐκατεκλάθη φίλον ἦτορ.
 Ἐξώμενοι δ' ἐκαταῦθι γόων, τίλλοντό τε χεῖρας.
 Ἀλλ' ἔ γάρ τις πρῆξις ἐγένετο μυρορῶσιτιν.
 Ἀλλ' ὅτε δὴ ῥ' ἐπὶ νῆα θοὴν καὶ θῖνα θαλάσσης
 570 Ἠομῶ ἀχλύμενοι, θαλερὸν κατὰ δάκρυ χέοντες,
 Τόρεα δ' ἄρ' οἰχομῶν Κίρκη παρὰ νῆι μελαίνῃ
 Ἀργεῖον κατέδισεν ὄν, θῆλόν τε μέλαιναν,
 Ρεῖα παρεξελθῶσα. τίς αὖ θεὸν ἐκ ἐθέλοντα
 Ὀρθαλμοῖσιν ἴδοιτ', ἢ ἐνδ' ἢ ἐνθα κίοντα.

Τ' ΠΟΘΕΣΙΣ ΤΗ' Σ Ο Δ Τ Σ Σ Ε Ι Α Σ Α. ΤΟΥ Ο ΜΗΡΟΥ
 ΡΑ Ψ Ω Δ Ι Α Σ.

Α Πατήρ ὡς κατὰ τὰς Κίρκης ἐντολὰς εἰς ἄδαν κατῆλ-
 θεν· καὶ ὡς ἤκουσε Τιρεσίῳ τὰ μάντεως περὶ τῆς ἑαυτοῦ
 καὶ ἥν' ἄλλον σωτηρίας, καὶ ὡς τὰς Ἥρας καὶ τὰς Ἥσθιδας
 εἶδεν ἐν ἄδαν, καὶ τὴν μητέρα, καὶ ἥν' ἐς Ἴλιον συσχετισάν-
 των ἴκας, καὶ ἥν' ἐν ἄδαν κολαζομῶν τινάς.

Λάμβδα δ' ἐν αἰδέαν ψυχῆς ἐνέτυχεν Ὀδυσσεύς.

Α Ὅτι ἐπεὶ ῥ' ἐπὶ νῆα κατῆλθον ἐδὲ θαλάσσαν,
 Νῆα μὲν ἄρ' ἀνέμπροστον ἐύασαμν εἰς ἄλαν θῖαν,
 Ἐν δ' ἴσον τιθέμεθα καὶ ἴσια νῆι μελαίνῃ.
 Ἐν δ' ἐπὶ μῆλα λαβόντες ἐβήσαμεν, ἐν δ' καὶ αὐτοὶ
 5 Βαίνοντες ἀχλύμενοι, θαλερὸν κατὰ δάκρυ χέοντες.
 Ἡμῖν δ' αὖ κατόπιθε νειῶς κυανοπρόσθιο

Mollibus verbis astans virum quemque :
 Ne amplius nunc dormientes carpite dulcem somnum :
 Sed eamus , jam enim mihi edixit veneranda Circe.
 Sic dicebam , illis vero persuasus est animus generosus. § 50
 Neque tamen vel inde saltem mali expertes abluxi socios :
 Elpenor quidam erat minimus natu , neque nimis
 Fortis in bello , neque mente sua aptus ,
 Qui mihi seorsim à sociis sacris in ædibus Circes
 Refrigerium cupiens dormivit vino gravatus : § 55
 Moventium autem se sociorum tumultum & strepitum audiens ,
 Repente surrexit , & oblitus fuerat mente sua.
 Retro descendere iens in scalam longam :
 Sed recta de recto decidit , eique cervix
 Ex articulis fracta est , anima vero ad inferos descendit. § 60
 Venientibus autem illis ego sermonem dixi :
 Autumastis fortassis domum charam in patriam terram
 Ituros : aliam autem nobis viam ostendit Circe
 In Plutonis domum & sævæ Proserpinæ ,
 Animam consulturis Thebani Tiresiæ. § 65
 Sic dixi. Illis vero fractum est charum cor.
 Sedentes autem illic flebant , vellebantque capillos.
 Sed enim nullus profectus fiebat lugentibus.
 Sed quando jam ad navem celerem & littus maris
 Ibamus tristes , teneras lacrymas profundentes , § 70
 Interea vadens Circe ad navem nigram
 Masculam alligavit ovem , fœmellamque nigram ,
 Facile prætergressa : quis Deum nolentem
 Oculis videat , aut huc aut illuc euntem ?

ARGUMENTUM LIBRI XI. ODYSSEÆ
 HOMERII.

E Narrat quomodo ex Circes mandatis ad inferos descen-
 derit : & quo pacto audiverit Tiresiam vatem de sua &
 cæterorum fortuna : Et ut Heroas & Heroïdas viderit apud
 inferos , & matrem , & eorum qui ad Ilium militarunt ,
 nonnullos , & eorum qui apud inferos puniuntur.

A. Apud Orcum animas convenit Ulysses.

A ST ubi ad navem devenimus & mare ,
 Navem omnium primum deduximus in mare divinum ,
 Malumque imposuimus & vela navi nigræ.
 Etiam pecudes sumentes inegimus , atque ipsi quoque
 Conscendimus mœrentes , uberes lacrymas profundentes.
 Nobis autem rursus à posteriori parte navis nigræ proram

- Ἰκλῆος ἔσθ' ἱὸν πολλοῖσι, ἰδλὸν ἱταῖρον,
 Κίρκη ὑπλόκαμος, δεινὴ θεὸς αὐδήσασα.
 Ἥρις δ' ὅπλα ἕκαστα πονησάμενοι κατὰ νῆα,
 10 Ἥμεθα. τὴν δ' ἀνέμος τε κυβερνήτης τ' ἴδυνεν.
 Της ὃ πανημερίας τέταθ' ἰσία ποντοπορεύσας,
 Δύσσιτό τ' ἥλιος, σκιάωντό τε πᾶσαι ἀγυαί.
 Ἡ δ' εἰς ποίρεθ' ἵκανε βαθυρροῦ Ὀκεανοῖο.
 Ἐνθα ὃ Κριμνείων ἀνδρῶν δῆμος τε πόλις τε
 15 ἦεν· κ' νεφέλῃ κεκαλυμμένη, ἔδε ποτ' αὐτὸς
 Ἥλιος φαίδων ἐπιδέκνεται ἀκτίνεσσιν,
 Οὐδ' ὅπότε ἀν' εὐχῆσι πρὸς θεῶν δαίμοντα,
 Οὐδ' ὅταν ἄψ' ἐπὶ γαίαν ἀπ' οὐρανόθεν πορροεππται·
 Ἀλλ' ἐπὶ νύξ' ὅλον τέταται δειλοῖσι βροτοῖσι.
 20 Νῆα μὲν ἐνθ' ἐλθόντες ἐκέλευον· ἐκ δὲ τὰ μῆλα
 Εἰλόμεθ'. αὐτοὶ δ' αὖτε παρὰ ῥόον Ὀκεανοῖο
 Ἠοίην, ὅρ' ἐς χῶρον ἀεικόμεθ' ἐν ὄρεσσι Κίρκη.
 Ἐνθ' ἱερῆα μὲν Πριεμῆδης Εὐρύλοχος τε
 Εἶχον· ἐγὼ δ' ἄορ' οὖν ἱρυσάμενος παρὰ μηρῶ,
 25 βίβροον ὄρυζα ὅσον τε πυγῆσιον ἐνθα κ' ἐνθα.
 Ἀμρ' αὐτῷ ὃ χροῶς χέουρ' πᾶσι νεκύεσσιν,
 Πρώτα μελικνέτω, μετίπνιτα ὃ ἡδὲ σίτω,
 Το τρίτον αὖτ' ὕδατι· ἐπὶ δ' ἀλφίτα λευκὰ πάλυον.
 Πολλὰ δ' ἔγχευον νεκύων ἀμνηνὰ κάρηνα,
 30 Ἐνθα δ' εἰς Ἰθάκην, εἶχεον βέν' ἦτις ἀείσῃ
 Ῥέζειν ἐν μεγάροισι, πυρὴν τ' ἐμπλησάμεν ἰδλῶν.
 Τιμίσῃ δ' ἀπάλυνδεν οἶν ἱερυσέμεν οἶον
 Παμμέλαν, ὃς μῆλοισι μετασφίγγ' ἡμετέροισι.
 Τὸς δ' ἐπεὶ εὐχολῆσι λιτῆσι τε ἔδρεα νεκρῶν
 35 Ἐνισύμην, τὰ δ' ὃ μῆλα λαβὼν ἀπιδιερροτόμητα
 Ἐς βύβρον, ῥέε δ' αἷμα κελαινεγές· αἱ δ' ἀγέροντο
 Ψυχὰς ὧ· ἐξ Ἑρίδης νεκύων κατατιθνησίων,
 Νύμφας τ', νύβιοι τε, πολύτλητοί τε γέροντες,
 Παρθενικά τ', ἀταλά νιοπενθέα θυμὸν ἔχουσαι.
 40 Πολλοὶ δ' ἐπ' αἰῶνι χαλκήρεσιν ἐγχείουσιν
 Ἄνδρες ἀρήφατοι, βίβροταμῆμα τεύχε' ἔχοντες,
 Οἱ πολλοὶ ποτὲ βίβροον ἐροῖταν ἀλλοθεν ἄλλῳ
 Θισπιστὴν ἰαχῇ· ἐμὰ δ' ἡλῶρον δι' ἥρ'.
 Δὴ τότε ἐπειθ' ἐτάροισιν ἐσπέρντας ἐκέλευσα,
 45 Μῆλα τὰ δὴ κατέπειτ' ἰστραμῶμα νηλεὲς χαλκῷ,
 Δείραντας κατακλῆα, ἐπειζάσας δ' θεοῖσιν,
 Ἰρβίμοι τ' Αἰδὼν κ' ἑταιρὴ Περσεφόνη.
 Αὐτὰρ ἐγὼ ξίει· οὖν ἱρυσάμενος παρὰ μηρῶ
 Ἥμην, ἔδ' οἶον νεκύων ἀμνηνὰ κάρηνα
 50 Αἶμασ' ἄσσιν ἱμῶ, πρὸν Τιμίστιο πρυθέσας.
 Πρώτη δ' ψυχὴ Ἑλπηνόρ' ἦλθεν ἱταῖρε.
 Οὐ γάρ πο' ἐτίθαλτο ὑπὸ χροῶς οὐροδείης.

Secundum ventum immittit implentem velum, bonum socium,
 Circe cirrata potens Dea *humana* voce utens.
 Nos autem arma cuncta disponentes per navem,
 Sedimus, ipsam *navem* ventusque gubernatorque dirigebat. 10
 Cujus tota die extendebantur vela per pontum vadentis.
 Occidit autem sol, obscurabanturque omnes vici.
 Et ea ad fines pervenit profundi Oceani:
 Hic vero Cimmeriorum erat vitorum populusque civitasque
 Caliginē & nube tecti, neque unquam eos 15
 Sol lucidus aspicit radiis,
 Neque cum vadit ad cælum stelliferum,
 Neque cum rursus ad terram de cœlo vertitur:
 Sed nox pernicioſa supervolat miseris mortalibus.
 Navem quidem illuc profecti subduximus, pecudes autem 20
 Extraximus: ipsi autem contra ad fluxum Oceani,
 Ibanus, donec in locum pervenimus quem indicaverat Circe.
 Hic viſtimas quidem Perimedes Eurylochusque
 Tenebant: ego autem gladium acutum extrahens à femore,
 Fossam feci cubitalem inde & inde: 25
 Circa eam autem libamina fundebamus omnibus manibus,
 Primum mulſo, poſtea vero dulci vino,
 Tertioque aqua: inſuper molam albam miſcebam.
 Multaque precatus ſum *vovens* manium infirma capita,
 Ubi veniſſem in Ithacam, ſterilem bovem quæ optima 30
 Me ſacrificaturum in ædibus, pyramque impleturum bonis:
 Tireſiæ vero ſeorſim ovem ſacrificaturum ſoli
 Totam nigram, quæ inter pecora excellat noſtra.
 Haſ ubi votis & precibus gentes mortuorum
 Precatus eram, illas pecudes prehensens eis cervices abſcidi 35
 Super fossam, fluebat vero ſanguis niger: atque congregabantur
 Animæ ex Erebo mortuorum defunctorum,
 Sponſæque, juvenesque, & ærumnoſi ſenes,
 Virgunculæque tenellæ, recenti luſuſancium animum habentes:
 Multi etiam vulnerati æratis haſtis 40
 Viri in bello occiſi, cruentata arma habentes,
 Qui multi circa fossam obambulabant aliunde alies
 Immenſo clamore: me vero pallidus timor cepit:
 Tum ſcilicet deinde ſocios adhortatus juſſi,
 Pecudes quæ jam jacebant maſtatae ſævo ferro, 45
 Deglubere & comburere, votaſque facere Diis,
 Fortiſque Plutoni & ſavæ Proſerpinæ.
 Aſt ego gladium acutum ſtringens à femore
 Sedeſham, neque ſinebam mortuorum debilia capita
 Ad ſanguinem prope accedere, priuſquā Tireſiam interrogaſſem. 50
 Prius o vero anima Elpenoris venit ſocii.
 Nonnullum enim ſepulchus erat ſub terram ſpatioſum.

- Σῶμα γδ ἐν μεγάρῳ Κίρκης κατελείπευδρ ἡμῖς
 Ἄκλαυσον κ' ἀθῆπτον, ἐπεὶ πόνῳ ἄλλῳ ἐπιγῆ.
 55 Τὸν μὲν ἐγὼ δάκρυτα ἰδὼν, ἐλέστα τε θυμῷ,
 Καὶ μιν ρωνήσας ἔπειτα πτερόεντα πρὸς πύδαν,
 Ἐλπίην, πῶς ἔλθεις ἰσὺ ζῶον ἠερόεντα;
 Ἐρθης πεζὸς εἶν ἢ ἐγὼ σὺν νηὶ μελαίνῃ;
 Ὡς ἐφάρμη. ὁ δέ μ' αἰμώξας ἡμείβετο μύθῳ,
 60 Δι' οὐ γένεσσι Περτιάδῃ πολυμήχαν' Ὀδυσσεύ,
 Ἄσέ με δαίμων αἶσα κακῇ, κ' ἀβέσρατ' εἴη.
 Κίρκης δ' ἐν μεγάρῳ καταλέγμεν' ἐκ ἐνύστα
 Ἀφάρρον καταβηναί, ἵκν' ἐς κλίμακα μακρὴν,
 Ἄλλα καταπτικρὺ τέγεσσι πῶσον, ἐκ δέ μοι αὐχὴν
 65 Ἀσραγάλων ἐάη, ψυχὴ δ' αἰδὸς δε κατῆλθε.
 Νῦν δέ σε γῆρ' ὀπιθεν γυαζόμεναι κ' παρῶντων,
 Πῶς τ' ἀλόχευ κ' πατρός, ὅς ἐτρερε τυτθὸν εἶντα,
 Πηλεΐδῃ δ' ὄν μόνον ἐνὶ μεγάροισιν εἵπες.
 Οἶδα γδ ὡς ἐνθάδε κίων δόμος ἐξ Αἰδαο,
 70 Νῆστον ἐς Αἰάνην χήστις εὐεργέα νῆα.
 Ἐνθά σ' ἔπειτα ἀναξ' κέλομαι μῆταδάμ' ἐμεῖο,
 Μὴ μ' ἄκλαυσον, ἀθῆπτον ἰὼν ὀπιθεν καταλείπῃν,
 Νουριθεῖς, μή τοι τι θεῶν μῆνιμα γένηται.
 Ἄλλα με κκεῖναι σὺν τεύχεσιν ἄσά μοι ἐστίν,
 75 Σῆνα τέ μοι χεῖρ' ἀπολῆς ἐπὶ θινὶ θαλάσσης,
 Ἀνδρὸς δυσήνοιο, κ' ἰσχυρόισι πρυθιάδῃ.
 Ταῦτα τέ μοι τελέσῃ, πηξά τ' ἐπὶ τύμβῳ ἐρετμῶν.
 Τῷ κ' ζωὴς ἔρασον, εἰὼν μετ' ἐμοῖς ἐτάροισιν.
 Ὡς ἔρατ'. αὐτὰρ ἐγὼ μιν ἀμειβόμεν πρὸς πύοντο,
 80 Ταῦτά τοι ὦ δύσνη τελευτήσω τε κ' ἔρξω.
 Νῶϊ μὲν ὡς ἐπέεσσιν ἀμειβόμεναι συγχεσθῇ
 Ἴμεν'· ἐγὼ μὲν ἀνέυθην ἐρ' αἵματι φάσδατον ἴχθυι,
 Εἰδωλον δ' ἐτέρωθεν ἱταῖρα πόλλ' ἀγόρευιν.
 Ἦλθε δ' ἐπὶ ψυχὴ μιντερός κατατιθνευῖνης,
 85 Αὐτολύκῃ θυγάτηρ μεγαλήτορος Ἀντίκλεια,
 Τὴν ζῶν κατέλειπον ἰὼν εἰς Ἴλιον ἱρήν.
 Τὴν μὲν ἐγὼ δάκρυτα ἰδὼν, ἐλέστα τε θυμῷ.
 Ἄλλ' ἐδ' ὡς εἶων πρὸς τέρην, πυκινὸν περ ἀχέων,
 Αἵματ' ἄσπον ἱμῶν, πρὸν Τειρεσίῃα πυνθέσθῃ.
 90 Ἦλθε δ' ἐπὶ ψυχὴ Θηραῖα Τειρεσίαο,
 Χρῦσειν σκῆπτρον ἔχων, ἐμὲ δ' ἔγνω κ' προσέειπεν,
 Τί σ' αἶτ' ὦ δύσνη λιπὼν ρά σ' ἐκίειο
 Ἥλυθες, ὄρεα ἴδης νέκυας κ' ἀτεργία χάρον.
 Ἄλλ' ἀποχάζω βίβρε, ἀπὶ γὰρ ὃ εἰσέσανον οὔδ',
 95 Αἵματ' ὄρεα πῶσα, καὶ τοι νημετρία εἴπα.
 Ὡς ἔατ'. ἐγὼ δ' ἀναχαιτάμην, ξίγῃ ἀγυρόμεν
 Κρατὶ ἐγκατέτιν'· ὁ δ' ἐπὶ πῖεν αἶμα κελαιόν,
 Καὶ τότε δὴ μ' ἐπέεσσιν ἀμείβετο μάντις ἀμύμων,

Cadaver enim in ædibus Circes reliqueramus nos
Indefletum & insepultum, quoniam labor alius urgebat.
Illum ego flevi ut vidi, misertusque sum animo,
Et ipsum allocutus verba volucra dixi:

95

Elpēnor, quo pacto venisti sub terras obscuras?
Prius venisti pedes quam ego cum navi nigra?

Sic dixi, ille me plotans excepit sermone:

Inclyte Laërtiade ingeniose Ulysses,
Labefecit me dæmonis fatum malum, & immodicum vinum.

60

Circes in domo cubans non adverti animum,
Quomodo retro descenderem, iens ad scalam longam,

Sed recta de recto decidi, mihiq̃ue cervix

Ex articulis fracta est, anima vero ad inferos devenit.

65

Nunc te per eos qui post te sunt oro non præsentes,

Per uxoremque & patrem, qui nutritiv parvulum,

Telemachumque quem unicum in ædibus reliquisti:

Scio enim quod hinc profectus ex domo Plutonis,

Insulam in Ææam appelles fabrefactam navem:

70

Ibi te deinde Rex, jubeo recordari mei,

Ne me indefletum, insepultum discedens post relinquant,

Digressus, ne qua tibi Æeorum ira fiam:

Sed me combure cum armis quæcumque mihi sunt,

Tumulumque mihi aggere cani in littore maris,

75

Viri infelicis, etiam posteris audiendum.

Hæc mihi perfice, figeque super sepulchrum remum,

Quo etiam vivus remigabam, quandiu eram cum meis sociis.

Sic ait, at ego ipsum excipiens allocutus sum:

Hæc tibi ô infelix perficiam & curabo.

80

Nos quidem sic verbis alternantes tristibus

Sedebamus: ego quidem super sanguine gladium tenens,

Simulacrum vero altrinsecus socii multa loquebatur.

Supervenit autem anima matris demortuæ,

Autolici filia magnanimi Anticlea,

85

Quam vivam reliqui profectus ad Ilium sacrum.

Hanc quidem ego desilevi videns miseratusque sum animo:

Sed neque sic permittebam priorem, multum licet dolens,

Ad sanguinem prope accedere, antequam Tiresiam audirem.

Supervenit autem anima Thebani Tiresiæ,

90

Aureum sceptrum tenens, neque agnovit & allocuta est:

Quid huc ô infelix linquens lumen solis

Venisti, ut videas manes & inamabilem locum?

Sed recede à fossa, removeque gladium acutum,

Sanguinem ut bibam, & tibi vera dicam.

95

Sic ait. Ego autem recedens, gladium argenteis clavis distinctum

Vaginæ infixi, ille deinde bibit sanguinem nigrum,

Atque tum scilicet me verbis alloquebatur vates inculpabilis:

Νόσον διζῆται· μελιδία παίδιμ' Ὀδυσσεύ·

- 100 Τὸν δέ τοι ἀργαλέον θῆσθ' εἴς. ἔ γ' οἶα
 Λήσσειν Ἐννοσίγαιον, ὃ, τοι κότον ἐνέστε θυμῷ,
 Χαίρειν^Θ ὅτι οἱ υἱὸν φίλον ἐξαλίωσας.
 Ἄλλ' ἔτι μὲν γέ κ' ὧς κακά περ πάχοντες ἴκαδ'·
 Αἰχ' ἐθέλεις σὸν θυμὸν ἱρυκαίειν κ' ἱταίρων,
- 105 Οὐαὶ τοι δὴ πρῶτον πελάγους εὐεργία νῆα
 Θερνακίη νῆσῳ, περρυγῶν ἰουιδία πόντον·
 Βοσκηδῶρας δ' εὖνιτε βίαις κ' ἱρία μῆλα
 Ἥλις, ὅς πάντ' ἐροῶ κ' πάντ' ἐπακέ·
 Τὸς εἰ μὲν κ' αἰσινέας εἴας, νόσῃ τε μέδονα,
- 110 Καί κεν ἔτ' εἰς Ἰθάκην κακά περ πάχοντες ἴκαδ'·
 Εἰ δέ κε σίγηται, τότε τοι τεκμαίρομ' ὀλεθρον
 Νῆι τε κ' ἱτάροις. αὐτὸς δ' εἰπὲρ κεν ἀλύξῃς,
 Ὅφ' ἐκ κακῶς νείσῃ, ὀλέσας ἀπο πάντας ἱταίρας,
 Νῆος ἐπ' ἀλλοτρείης. θῆεις δ' ἐν στήματα οἴκῳ,
- 115 Ἀνδρες ὑπεριθάλας, οἱ τοι βίοντι κατέδουσιν,
 Μικαῖοι ἀντιθέην ἀλοχον κ' ἔδνα διδόντες.
 Ἄλλ' ἦτοι κείτων γέ βίαις ἀποτίσται ἑλθών.
 Αὐτὰρ ἐπεὶ μνηστῆρας ἐπὶ μεγάροισι τρώοι
 Κτείνῃ· ἢ δόλω, ἢ ἀμυρόν ὅξ' ἑ χαλκῷ,
- 120 Ἐξεσθαι δ' ἥπνιτα λαβὼν εὖνιτε ἑρτμόν,
 Εἰσέκε τὰς ἀφίκται οἱ ἐκ ἴσας θάλασσαν
 Ἀνέρις, ἐδὲ θ' ἄλεισι μεμυγμένον εἶδ' ἰδύων.
 Οὐδ' ἄρα τοῖ γ' ἴσας νείας κοινοπαρήας,
 Οὐδ' εὖνιτ' ἑρτμῶ, τὰ τε πτερὰ νηυσὶ πείλοντες,
- 125 Σῆμα δέ τοι ἐξέω μάλ' ἀειρεσάδες, ἐδὲ σὲ λήσθ'·
 Ὅππότε κεν δὴ τοι ξυμβλήνῃ^Θ ἄλλ' ὀδύης
 Φῆν' ἀθηρηλεγὸν ἔχειν ἀνὰ παίδιμα σῆμα,
 Καί τότε δὴ γαίῃ πῆξας ἐκείνης ἑρτμόν,
 Ρέξας ἡρὰ καλὰ Πυρριδαίωνι ἀνακτι,
- 130 Ἀρνεῖν, παῦρον τε, συῶν τ' ἐπιθήτορα κάπρον,
 Οἰκάδ' ἀποσειχέιν, ἱρδύν θ' ἡρὰς ἐκατόμβας
 Ἀθανάτοισι θεοῖσι, τοῖ ἔρανον εὖνυν ἔχουσιν,
 Πᾶσι μάλ' ἐξείης. θάνατ' ὃ δέ τοι ἐξ ἀλὸς αὐτῶ
 Ἀεληχρὸς μάλα τοι^Θ ἐλεύσεταί, ὅς κέ σε πείρη
- 135 Γῆρα ὑπὸ λίταρ' ἀειμῶνον. ἀμφὶ δ' λαοὶ
 Ὀλβιοὶ ἔσονται. τὰ δέ τοι κτερίδια ἔσσο.
 Ὡς ἔρατ'. αὐτὰρ ἐγὼ μιν ἀμειβόμεν^Θ προσέειπεν,
 Τειρσῖν, τὰ μὲν ἄρ' ὡς ἐπέκλωσεν θεοὶ αὐτοί·
 Ἄλλ' ἄγε μοι τόδ' εἰπὲ κ' ἀτρεκέως κατὰλεξον,
- 140 Μητρὸς τιν' δ' ὄρω ψυχὴν κα ἀπὸ κείνης·
 Ἦδ' ἀκίστ' ἦσσι χεῖρον ἀμειβόμεν^Θ, κτὲ γ' ἐν υἱὸν
 Ἔπλη ἐσάντα ἰδύν, ἐδὲ φροσιμυθῆ^Θ ἔσται.
 Εἰπέ ἀναξ' ὡς κεν μ' ἀναγνείη τῶν ἰόντα·
 Ὡς ἔραμην. ὁ δέ μ' αὐτίκ' ἀμειβόμεν^Θ προσέειπεν,

Reditum quæris mellis instar dulcem illustris Ulysses:
 Quem tibi difficilem faciet Deus, non enim puto 100
 Id latebit Neptunum, qui iram adversum te reposuit animo,
 Iratus quod ei filium charum excæcasti.
 Sed tamen mala licet patientes perveniretis,
 Si velis tuum animum arcere & sociorum,
 Quando scilicet primum appuleris fabrefactam navem 105
 Thrinaciæ insulæ, elapsus obscuro ponto:
 Pascentesque inveneritis boves & pingues pecudes
 Solis, qui omnia videt & omnia inaudit:
 Hos si illæfos reliqueris, reditumque curaveris,
 Et adhuc sic in Ithacam mala licet patientes perveniretis: 110
 Sin læseris, tunc tibi desinio interitum
 Navique & sodalibus: ipse quoque etiam si elabaris,
 Sero tamen calamitosè redibis, ubi perdidideris omnes socios,
 Navi in aliena: inveniesque mala domi,
 Viros insolentes, qui tibi victum comedunt, 115
 Ambientes divinam uxorem & munera dantes.
 Sed tamen illorum vim ulcisceris adveniens.
 Ast ubi procos in ædibus tuis
 Interfeceris sive dolo, sive palam acuto ferro,
 Proficiscere deinde sumensabilem remum, 120
 Donec ad illos perveneris, qui non sciunt mare
 Viri, neque sale mistam escam edunt.
 Neque sane hi sciunt naves purpureas,
 Neque habiles remos, qui alæ navium sunt.
 Signum vero tibi dicam perquam notabile, neque te latebit: 125
 Quando tibi obviam factus alius viator
 Dixerit te ventilabrum habere in forti humero,
 Tunc scilicet terræ insigens habilem remum,
 Mactans victimas eximias Neptuno Regi,
 Arietem, taurumque, & verrem à quo sues saliantur 130
 Domum revertere, mactesque sacras hecatombas
 Immortalibus Diis, qui cælum latum habitant,
 Omnibus sane orline: mors vero tibi extra mare ipsi
 Lenta prorsum talis, adveniet, quæ te occidet
 Senectute sub molli confectum: circum autem populi 135
 Felices erunt, hæc tibi certa dico.
 Sic dixit, at ego ipsum excipiens allocutus sum:
 Tiresia, hæc quidem fortassis decreverunt Dii ipsi:
 Sed age mihi hoc dic & vere enarra,
 Matris hanc video animam demortuæ: 140
 Illa tacita sedet prope sanguinem, neque suum filium
 Sustinet palam aspicere, neque alloqui.
 Dic Rex quo pacto me agnoscat talem.
 Sic dicebam. Ille vero me rursus excipiens allocutus est:

- 145 Ῥηϊδίον τοι ἴω, καὶ ἐπὶ ῥοσὶ θείω·
 Ὀντινα μὲν κεν ἕως νεκύων κατατεθνηώτων
 Αἵματ' ἄσπον ἰδῶν, ὅδε τοι νημερτές ἐνὶ ψῆ·
 ὦ δέ κ' ἐπιρρονοίης, ὅδε τοι πάλιν εἰσιν ὀπίσσω.
 Ὡς φαρμὴν ψυχὴ μὲν ἔβη δόμον αἰδ' εἴσω
- 150 Τειρεσίαο ἀνακτ', ἐπεὶ κατὰ θέσρατ' ἔλεξεν·
 Αὐτὰρ ἐγὼν αὐτῷ μένον ἔμπεδον, ὅρ' ἐπὶ μήτηρ
 Ἥλυθε, καὶ πῶϊεν αἶμα κελαινερές. αὐτίκα δ' ἔγνω,
 Καὶ μ' ὀλοορρομῆν ἔπεα πτερόεντα προσηύδα,
 Τέκνον ἐμὸν πῶς ἦλθες ὑπὸ ζῆρον ἠερόεντα
- 155 Ζαὸς ἐὼν; χαλεπὸν ἢ τὰδε ζαοῖσιν ὀρεῶσαι.
 Μίσησ' γὰρ μεγάλοι ποταμοὶ καὶ θεινὰ ῥέεθρα.
 Ὀκεανὸς μὲν πρῶτα, καὶ ἔπειτα ἐστὶ περὶ σπῆ
 Πεζὸν ἐόντ', ἣν μή τις ἔχη εὐεργέα νῆα.
 Ἡ νῦν δὴ Τροίηθεν ἀλώμεν' ἐνθάδ' ἱκάνεις
- 160 Νηὶ τε καὶ ἑτάροισι πολὺν χρόνον; εἰδὲ πῶς ἦλθες
 Εἰς Ἰθάκην; καὶ εἶδες ἐνὶ μεγάροισι γυναῖκα;
 Ὡς ἔσσι. αὐτὰρ ἐγὼ ἀμειβόμεν' προσηύειπον,
 Μῆτερ ἐμὴ, χρεῖά με κατήγαγεν εἰς Ἀἶδα,
 Ψυχῇ χρησόμενον Θηβαίῃ Τειρεσίαο.
- 165 Οὐ γάρ πῶς χεῖδον ἔλθον Ἀχαιῶν, εἰδὲ πῶς ἀμῆς
 Γῆς ἐπέβην, ἀλλ' αἶεν ἔχων ἀλάλημαι οἰζύν.
 Ἐξ ἧ τὰ πρῶτότ' ἐπόμεν' Ἀγαμέμνωνι δῖω
 Ἴλιον εἰς εὐπωλον, ἥα Τρώεσσι μαχοίμην.
 Ἀλλ' ἄγε μοι τόδε εἰπὲ καὶ ἀτρακίως καταλίξον;
- 170 Τίς νύ σε κῆρ ἐδίμασε πανηγυρὶ θανάτοιο;
 Ἡ δολιχὴ νῆσ', ἢ Ἀρτεμις ἰοχέαιρα
 Οἷς ἀγανοῖς βελίασιν ἐποιχομένη κατέπεσεν;
 Εἰπέ δέ μοι πατὴρ τί καὶ υἱὸν ὄν κατέλειπον;
 Ἡ ἔτι πᾶσι κείνοισιν ἐμὸν γένος, ἥ τίς ἦδ' ἦ
- 175 Ἀνδρῶν ἀλλ' ἔχῃ, ἐμὲ δ' ἔκ' ἐτι ρασὶ νέεσθαι.
 Εἰπέ δέ μοι μνηστῆς ἀλόχευ βυλὴν τε νόον τε,
 Ἡέ μιν παρὰ πασιδὶ, καὶ ἔμπιδα πάντα φυλάσσῃ·
 Ἡ ἦδ' ἔτι μιν ἔγχευ Ἀχαιῶν ὅστις ἄριστος.
 Ὡς ἱράμην. ἦ δ' αὐτίκ' ἀμείβετο πτόνια μήτηρ,
- 180 Καὶ λῖν κείνη γὰρ μέτ' ἐτελνότη θυμῷ
 Σοῖσιν ἐνὶ μεγάροισιν· οἰζυραὶ δέ οἱ αἰεὶ
 Φθίνουσι νύκτες τε καὶ ἡμέατα δακρυχεῖσιν.
 Σὸν δ' ἔπω τις ἔχῃ καλὸν γένος, ἀλλὰ ἔκην
 Τηλέμαχ' ἐμὴν νέμεται, καὶ δαῖτας εἴσας
- 185 Δαίνυσται, ὥς ἐπείκει δικασπύλον ἀνδρ' ἀλεγύνειν·
 Πάντες γὰρ καλέουσι πατὴρ ἢ σὸς αὐτόθι μίμνῃ
 Ἀγρῷ, εἰδὲ πόλινδε κατέρχεται· εἰδὲ οἱ εὐναὶ
 Δέμνια καὶ χλαῖναι, καὶ ῥήγεια σιγαλέοντα·
 Ἀλλ' ὅγε χεῖμα μὲν εὐδὲ ὅθι δμῶες ἐνὶ οἴκῳ,
- 190 Ἐν κόνι ἀγχι πυρρὸς, κακὰ δ' ἐχρεὶ ἑμάτα ἔτα.

Facile tibi verbum hoc dicam , & in mente ponam : 145
 Quemcumque quidem fines mortuorum defunctorum
 Ad sanguinem prope accedere , ille tibi verum dicet :
 Cui vero invidebis , ille tibi abibit retro.

Sic locuta anima quidem abiit domum Plutonis intra
 Tirefiæ Regis , postquam oracula edisseruit : 150

Ast ego illic manebam constanter , donec mater
 Advenit , & bibit sanguinem nigrum : statim autem agnovit ,
 Et me lamentans verbis volucris allocuta est :

Fili mi quo pacto venisti sub caliginem obscuram
 Vivus cum sis ? difficile enim hæc viventibus videre. 155

Intersunt in medio ingentes fluvii & valida fluentia.
 Oceanus quidem primum , quem non licet trajicere
 Peditem , nisi quis habeat bene compactam navem.
 Num jam à Troja errabundus huc venisti
 Cum navique & fociis longo tempore ? necdum ivisti 160
 In Ithacam ? neque vidisti in ædibus uxorem ?

Sic ait. At ego ipsam excipiens alloquebar ,
 Mater mea , necessitas adegit me in Plutonis ædes ,
 Animam consulturum Thebani. Tirefiæ. 165

Nondum enim prope veni Achaiam , neque nostram
 Terram adivi , sed semper habens erro ærumnam :
 Ex quo primum secutus sum Agamemnonem dium
 In Ilium equis aptum , ut cum Trojanis pugnarem.

Sed age mihi hoc dic & vere narra ,
 Quod nam te fatum edomuit longum somnum inducentis mortis ?
 An diuturnus morbus , aut Diana sagittis gaudens 170
 Suis mitibus jaculis aggrediens occidit ?

Dic etiam mihi *de patre* & filio quem reliqui ,
 An adhuc apud illos meum *imperii* decus , aut aliquis jam
 Virorum alius habet , me autem non amplius autumant rediturum.
 Dic etiam mihi nuptæ uxoris consiliumque mentemque , 175
 An manet cum puero , & salva omnia custodit :
 An jam eam duxit Achivorum qui erat præstantissimus.

Sic dicebam , ipsa statim respondit veneranda mater :
 Et sane illa quidem manet afflicto animo 180
 Tuis in ædibus : ærumnosæ autem ei semper
 Consumuntur noctesque diesque lacrymas fundenti.

Tuum tamen nondum quisquam habet pulchrum *imperii* honorem
 Telemachus lucos colit , & epulis justis (sed quietus

Epulatur , quæ decet jura *populis* dantem virum curare : 185
 Omnes enim vocant , pater autem tuus illic manet

In agro , neque in urbem concedit : neque illi lecti
 Strata & lænæ , & stragula lævia :

Sed ille hyeme quidem dormit ubi mancipia in domo ,
 In cineribus prope ignem , malaque corpori indumenta induit. 190

- Αὐτὰς ἐπεὶ ἔδωκε θεῶν τεύχεα, ἰσάρεα,
 Πάντα δὲ κατὰ γένος ἀλοχὸς ὑπετέλλετο
 Φύλλων κεκλιμένῳ γυμνασάμῳ ἐδωκασαί ἑσθλά.
 Ἐνὶ ὅτῃ καὶ ἀχέον· μέγα δ' εἴσι φησὶ αἰεὶ,
 195 Σὺν σπέρμῳ γυναι· χαλεπὸν δ' ἐπὶ γῆρας ἰκίει.
 Οὐτὰ γὰρ κ' ἔσθ' ὁλομήν, κ' σπέρμῳ ἐσίσταται.
 Οὐτ' ἐμ' ἐπὶ μελέεσσιν εὐστατὶ ἰσχυρίζεαι
 Οἷς ἀγαθὸς ἐκείσιν ἐταυρώμεν κατεπίσσειν,
 Οὐτέ τις ἐν μοι κῶσθ' ἐπύσσεν, ἢ τε μάστιγα
 200 Τηχεῶνι συζῆ· ἢ μελέων ἐξέλετο θυμὸν.
 Ἀλλὰ με σὺς τε σῖτος, σά τε μέδεια, θαίδιμ' Ὀδυσσεύ,
 Σὴ τ' ἀγαπεύουσθαι μελινδία θυμὸν ἀτρυγέ.
 Ὡς ἔρατ'. αὐτὰρ ἔργῳ ἔδεικεν φρεσὶ μεμετρήσας
 Μήτηρ· ἐμὴς ψυχῇ ἔλεον κατατέθειναις
 205 Τεῖς μιν ἐπαρμήνην, ἔλεον τέ με θυμὸς ὄνταρ,
 Τεῖς δέ μοι ἐκ χροσθὶ σπῆν' ἱέκον ἢ κ' ὀνείρ.
 Ἐπτατ'· ἐμοὶ δ' ἀχθὲν ἐνὶ γαστρὶ κροθὶ μάλα.
 Καὶ μιν εὐατὰς ἔτια σπέρμῳτα σπέρμῳτα,
 Μητρὶ ἔρη, τί τὺ μ' ἐρύμνῃς ἔλεον μεμαῶτα,
 210 Ὄρεα κ' εἰν' Αἰδάο εἰλας σπέρμῳ χεῖρε βαλόντε
 Ἀμροσίῳ κυνέριῳ τεταρταμέεδα γόου;
 Ἢ τί μοι εἰδῶλον τίδ' ἀγαθὴ Περγασίῳνα
 Ὀτρυν', ὅτ' ἐπὶ μάλα ἐν ὀδυσσέῳ σταχίζω;
 Ὡς ἔραμυν. ἢ δ' αὐτίκ' ἀμειβετο φῶντια μήτηρ,
 215 Ὡ μοι τέκνον ἔμον, σπέρμῳ πάντων καίμῳσι σπέρμῳσι,
 Οὐτὶ σε Περγασίῳνα Διὸς θυγάτηρ ἀπαρῆσθαι,
 Ἀλλ' αὐτὴ δίκῃ ἐστὶ βροτῶν, ὅτε κέν τε δάμῃσιν.
 Οὐ γὰρ ἐπὶ σάρκας τε κ' ὅσῃ ἴνες ἔρχονται,
 Ἀλλὰ τὰ μὲν τε σπέρμῳσιν κροθὶ μῶσθ' αἰδουμένῳσι
 220 Δαμνᾶ, ἐπεὶ κε σπέρμῳτα ληθὲν ὅσῃ θυμῷ,
 Ψυχῇ δ' ἡνὶ ὀνείρ' ὀπποταμῶν σπέρμῳτα.
 Ἀλλὰ εὐώσθε τάχιστα λιλαιέο· ταῦτα δ' πάντα
 Ἰδὲ, ἵνα κ' μετέπιπτε τῇ ἐπιπρῶτα γυναικί.
 Νῶϊ μὲν ὥς ἐπέεσσιν ἀμειβόμεν· αἱ δ' ἡ γυναικίς
 225 Ἠλυθον (ὠτρυνεν γὰρ ἀγαθὴ Περγασίῳνα)
 Ὅσῃ ἀρετῶν ἀλοχὸς ἴσαν ἡδὲ θυγάτρες.
 Αἱ δ' ἀμφ' αἶμα κελαιὸν αἰμάς ἀγρεῖοντο.
 Αὐτὰρ ἔργῳ ἐβόλευον ὅπως ἐπέμῃ ἐκαστὴν.
 Ἡδὲ δέ μοι κατὰ θυμὸν ἀρετῇ εἰνετο βελῆ,
 230 Σπασσάμῳσθ' ταυῖνας αἶρ' ἀνὰ σπέρμῳσθ' ἀνὰ σπέρμῳσθ',
 Οὐκ εἶαν σπέρμῳσθ' αἶμα πᾶσας αἶμα κελαιὸν.
 Αἱ δ' ἡ, σπέρμῳσθ' ἐπῆσαν, ἢ δ' ἐκαστὴν.
 Ὅν γόνον ἐξαγόρευεν· ἔργῳ δ' ἐρέεινον ἀτάσας.
 Ἐνὶ ἥτοι σπέρμῳσθ' Τυρῶ ἴδον εὐστατέειαν,
 235 Ἢ ῥά τοι Σαλμωνῆσθ' ἀμύμονσθ' ἐκχρῶσθ' ἐπῆ,
 Φῆ δ' Κρητῆσθ' γυνὴ ἐμῶσθ' Ἀρσινόεσθ',

Ἢ σπέρμῳσθ'

Ast ubi venit æstasque virensque autumnus ,
Undique illi per fertilem partem vineæ vitiferæ
Ex foliis delapsis humiles sternuntur lectuli.

Ubi ille jacet mœrens : ingentemque in præcordiis luctum alit ,
Tuum fatum deflens : molesta autem insuper senectus urget. 195
Sic enim & ego perii , & fatum obii.

Neque me domi scopum ferire docta jaculatrix
Suis nitibus telis aggrediens interemit ,
Neque aliquis me morbus invasit , qui maxime
Tabæ invisa membris exemisset animum. 200
Sed me tuique desiderium , tuique cura , inclyte Ulysses ,
Tuaque benignitas dulci vira privarunt.

Sic ait. At ego volui mente deliberans
Matris meæ animam prehendere defunctæ.
Ter quidem conabar , amplectique me animus jubebat , 205
Ter autem mihi ex manibus instar umbræ aut somni
Avolavit : mihiq; dolor acutus existerat ex animo magis :
Et ipsam compellans verbis velocibus allocutus sum :

Mater mea , cur me non expectas amplecti te cupientem ,
Ut etiam apud inferos charas manus circumdantes collis 210
Ambo miserabili delectemur luctu ?

Numquid mihi idolum hoc inclyta Proserpina
Immisit , ut adhuc magis lamentans ingemiscam ?

Sic dicebam , statimque respondebat optima mater :
Heu mihi fili mi , super omnes infelix viros , 215
Minime Proserpina Jovis filia deludit ,
Sed hæc conditio est mortalium , cum mortui fuerint.

Non enim amplius carnesque & ossa nervi habent ,
Sed ea quidem ignis valida vis ardentis
Absumit , ubi primum reliquit alba ossa animus , 220
Anima vero tanquam somnium avolans volat.

Sed in lucem viventium celerrime contende : hæc autem omnia
Scias , ut etiam in posterum tuæ dicas uxori.

Nos quidem sic verbis confabulamur : mulieres autem
Accesserunt (incitabat enim inclyta Proserpina) 225
Quotquot optimatum uxores erant atque filiarum.

Quæ circa sanguinem nigrum frequentes congregabantur.
Ast ego consultabam quo pacto interrogarem singulas ;
Illud autem mihi in animo optimum videbatur consilium ,
Extrahens acutum gladium crasso à femore , 230
Non sinebam bibere simul omnes sanguinem nigrum.

Illæ vero præstolantes alia aliam accedebant , unaquæque autem
Suum genus narrabat : egoque interrogabam singulas.

Hic videlicet primam Tyro vidi bono patre natam ,
Quæ dicebat Salmonei inculpati se filiam esse. 235
Dicebat autem Cæthei se uxorem esse Æolidæ ,

- "Η ποταμὺ ἠέχασατ' Ἐπιπῶν Δείοιο ,
 Ὃς πολὺ κάλλισ' ποταμῶν ἐπὶ γαίαν ἴησι·
 Καί ῥ' ἐπ' Ἐπιπῶν παλίσκετο καλὰ ῥέεθρα·
 240 Τὰ δ' ἄρα ἰστάμην γαίηοχ' Ἐννοσίγαι·
 Ἐν προχοῇς ποταμῶ παρελίξατο δινήεντα·
 Πορφυρεὺν δ' ἄρα κύμα περιεσάδην ἔρει ἴσιν
 Κυρταθὲν , κρύφειν τε θεὸν θνητὴν τε γυναῖκα.
 Λῦσε ᾗ παρθενίην ζώτην , κατὰ δ' ὕπνον ἔχουσιν.
 245 Αὐτὰρ ἐπεὶ ῥ' ἐτέλεσε θεὸς φιλοτῆσια ἔργα ,
 Ἐν τ' ἄρα οἱ φῦ χερσὶ , ἐπ' τ' ἔρατ' , ἐκ τ' ὀνόμαζι·
 Χαῖρε γυναῖκ ἐλπίσσι , περιπλομένη δ' ἐνιαυτῷ
 Τίξῃς ἀγλαὰ τέκνα· ἐπεὶ ἔκ Διὸς πόσιος καὶ
 Ἀθανάτων· σὺ δ' ἄγε κομμένη , ἀτιταλλέμεναι τε.
 250 Νῦν δ' ἔρχου πρὸς δῶμα , καὶ ἴχιο , μνησὶ ὀνομήνης·
 Αὐτὰρ ἔγωγε τοι Πισσιδάων ἰνοσίχθων.
 Ὡς εἰπὼν , ἰσὺ πόντον ἐδύσατο κυμαίνοντα.
 Ἦδ' ἱπποκυατάρην , Περίην τέκε καὶ Νηληϊά ,
 Τῷ κρατερῷ θεράποντι Διὸς μεγάλῳ γενέσθην
 255 Ἀμφοτέρω· Περίης μὲν ἐν εὐρυχόρῳ Ἰαολκοῦ
 Ναῖε πολυῦρην , ὃ δ' ἄρ' ἐν Πύλῳ ἡμαδίεσσι.
 Τὸς δ' ἐτέρης Κρήτῃ τέκε βασιλεία γυναῖκα ,
 Αἰσυνά τ' , ἧδ' Φέρητ' , Ἀμυθιάνα δ' ἱπποχάρμην.
 Τὴν δ' μετ' , Ἀττιόπην ἴδον Ἀσωποῖο θυγάτηρ ,
 260 Ἦ δὴ καὶ Διὸς εὖχετ' ἐν ἀγκύρῃσιν ἰαῦσαι ,
 Καί ῥ' ἔτεκεν δύο παῖδ' Ἀμεινιά τε Ζηδὸν τε ,
 Οἱ προῖτοι Θήβης ἰδὲ ἔκτισαν ἰαπατύλοιο ,
 Πύργωσάν τ'· ἐπεὶ ἔμην ἀπύργωτόν γ' ἐδύναντο
 Ναῖεσσι εὐρύχορον Θήβην , κρατερῷ περ ἴοντε.
 265 Τὴν δ' μετ' , Ἀλκμήνην ἴδον Ἀμριτῦνών' ἀκοῖτιν ,
 Ἦ ῥ' Ἠρακλῆα θεοσυμέμενονα θυμολέοντα
 Γείνετ' , ἐν ἀγκύρῃσι Διὸς μεγάλῳ μετῆσα·
 Καὶ Μεγάρην , Κρείοντ' ὑπερθύμοιο θυγάτηρ ,
 Τὴν ἔχεν Ἀμριτῦνών' υἱὸς μὲν αἰὼν ἀπειρής.
 270 Μιτῆρα τ' Ὀδυσσεύς ἴδον καλὴν Ἐπικάσθην ,
 Ἦ μὲν ἔργον ἔειξεν αἰδρεῖσσι νόοιο ,
 Γυναμῶν ὧ υἱί· ὃ δ' ὅν πατὴρ' ἐξαναρίξας
 Γῆλιν· ἀεὶ δ' ἀνάγκησιν θεοὶ θέσαν ἀνδρόποισιν·
 Ἄλλ' ὃ μὲν ἐν Θῆβῃ πολυηράτῳ ἄλγεια πάχων ,
 275 Κλεμείων ἦσασε , θεῶν ὕλοας διὰ βελάς·
 Ἦδ' ἔβη εἰς Αἶδαο στυλάρταο κρατερόιο ,
 Ἀφαιμένη βροτῶν αἰπὺν ἀφ' ὕψηλοιο μελάθρῳ ,
 Ὡς ἄχρ' ἡμῶν· τὰ δ' ἄλγεια κάλλιπ' ὀπίσσω
 Πικρά μάλ' , ἰσά τε μίτρω· Ἐρευνύες ἐκτελέσει.
 280 Καὶ Χλόευν εἶδον περικαλλέα , τὴν ποτὶ Νηλεΐδῃ
 Γῆλιν ἶδον μετὰ κάλλει , ἐπεὶ πόρε μυσία ἰδὼν ,
 Ὀσλοτάτην κέρην· Ἀμρίν' Ἰασίδαο ,

Quæ fluvium amavit Enipeum divinum ,
 Qui multo pulcherrimus fluviorum per terram labitur :
 Et forte propter Enipei versabatur pulchra fluentia :
 Huic igitur similis qui terram continet & quatit Deus

240

In ostiis fluvii accubuit yorticosi.
 Purpureus autem fluctus circumfletit monti æqualis
 Curvatus , absconditque Deum mortalemque forminam.
 Solvit autem virgineam zonam , summumque offudit.

Ast postquam perfecit Deus amatoria opera ,

245

Inhæsit sane ei manu , verbumque dixit , & compellavit :
 Sis læta , mulier , hoc amore , circumvoluto enim anno
 Paries pulchros liberos : quia haud vani concubitus
 Immortalium , tu vero hos cura enutrique.

Nunc autem i domum , & te contine , neve *cuiquam* indices : 250
 At ego tibi sum Neptunus terræ quassator.

Sic locutus , pontum subiit fluctuantem.

Illa autem prægnans , Peliam peperit & Neleum ,

Qui fortes ministri Jovis magni fuere

Ambo : Pelias quidem in spatiosa Jaelco

255

Habitabat abundans pecudibus , hic vero in Pylo arenosa.

Alios quoque Cretheo peperit Regina forminarum ,

Æsonemque , atque Pheretem , Amythaonemque gaudentem equis.

Post hanc Antiopam vidi Asopi filiam ,

Quæ scilicet & ipsa Jovis gloriabatur in ulnis dormisse , 260

Et habuit duos filios Amphionemque Zethumque ,

Qui primi Thebarum fundamenta locarunt septem portas habentem

Turribusque circumdederunt , cum absque turribus non possent

Habitare spatiosas Thebas , fortes licet essent.

Post hanc Alcmenam vidi Amphitryonis uxorem ,

265

Quæ Herculem audacem animum leonis habentem

Peperit , in complexu Jovis magnanimi commissa :

Et Megaram Creontis magnanimi filiam ,

Quam habuit Amphitryonis filius animis semper indomitus.

Matrem quoque Oedipodis vidi pulchram Epicaſtam ,

270

Quæ ingens facinus commisit imprudentia mentis ,

Nupta suo filio : ille vero suum patrem vita spolians

Uxorem duxit , statimque hæc vulgata Dii fecerunt hominibus.

Sed ille quidem in Theba amabili dolores patiens ,

Thebanis imperabat , Deorum dira per consilia :

275

Illa autem abiit in Plutonis domum altas portas habentem firmam

Aptans laqueum sublimem ab alta trabe ,

Suo dolore correpta. Illi autem dolores reliquit post se

Valde multos , quo quot matris furia efficiunt.

Et Chlorin vidi perpulchram , quam olim Neleus

280

Uxorem duxit suam ob formam , ubi dedit copiosissimam dotem ,

Minimam natu puellam Amphionis Jædæ ,

- "Ος ποτ' ἐν Ὀρχομενῷ Μινυῖῳ ἴρι ἀνασεν·
 Ἦδ' Πύλα βασιλεύει, τέκεν δέ οἱ ἀγλαὰ τέκνα,
 285 Νέστωρά τε, Χρόμιόν τε, Περικλύωφόν τ' ἀγέροχον.
 Τοῖσι δ' ἔπ' ἰδύμεν Περσὶ τέκε, θαῦμα βροτοῖσι,
 Τὴν πάντες μνῶοντο περικτίτα· ἐδὲ τι Νηλεὺς
 Τῷ ἰδίῳ ὅς μιν ἔλικας κόας εὐρυμνῆστας
 Ἐκ Φυλάκῃς ἐλάσσει βίης Ἰρηνκλῆς
 290 Ἀργαλίας. τὰς δ' οἷον ὑπείχετο μάντις ἀμύμον
 Ἰξιάαν· χαλεπὴ ἦ θεῷ κατὰ μοῖρα πείσῃς,
 Διτμὶ τ' ἀργαλίοι, καὶ βυκόλοι ἀγροῶται.
 Ἀλλ' ἔτε δὴ μῆνές τε καὶ ἡμέραι ἐξισταίνοντο
 Ἀφ' ἀερετομορμύκῃ ἔτιον, καὶ ἰσχυροὺν ἄρα,
 295 Καὶ τότε δὴ μιν ἔλυσε βίη Ἰρηνκλῆϊ,
 Θέσφατα πάντ' ἐπόντα· Διὸς δ' ἰταλείτο βυλή.
 Καὶ Λίδην εἶδον τὴν Τυνδαρεὺς παρὰ κροῖον,
 Ἦ' ῥ' ὑπὸ Τυνδαρεῶν κρατερέρρον' ἐγνίνατο παῖδες,
 Κάστρεά δ' ἱππίδαμον καὶ αὐτὴν ἀγαθὸν Πολυδεύκεια·
 300 Τὸς ἄρφα ζωὴς κατέχευε φασίχ' αἶα·
 Οἱ καὶ τέρβον γῆς τιμὴν πρὸς Ζητὸς ἔχοντες,
 Ἄλλοτε μὲν ζωὴς ἐπιμήμεροι, ἄλλοτε δ' αὖτε
 Τέθνασιν, τιμὴν ἦ λολὸν χάσιν ἴσα θεοῖσι.
 Τὴν ἦ μετ', Ἰρηνκλῆϊαν Ἀλαῖον παρὰ κροῖον
 305 Ἰῖσινδον, ἣ δὴ φάσκε Ποσειδάωνι μιγνῆται.
 Καὶ ῥ' ἔτεκεν δύο παῖδες (μινυθαδῖα ἦ γενεάδην)
 Ὡτὶν τ' ἀντίθεον, Πηλεκλειτόν τ' Ἐριάδην,
 Οὗς δὴ μηκίστος θρέψε Ζεῦδαρ' ἄρρεα,
 Καὶ πολὺ καλλίστες, μετὰ γὰρ κλυτὸν Ὀρίωνον.
 310 Ἐννέωρεσι γὰρ τοῖ γὰρ καὶ ἐννεαπήχεος ἦσαν
 Εὐρῶ, ἀτὰρ μηκὸς γὰρ γενεάδην ἠννεόρροιο.
 Οἱ γὰρ καὶ ἀθανάτοισιν ἀπειλήτην, ἐν Ὀλύμπῳ
 Φυλόπιδα εἴποιεν πολυτάχ' ὀλοῖμοιο.
 Ὅταν ἴσ' Ὀλύμπῳ μέμασαν δέμῳ, αὐτὰρ ἴσ' Ὅσσιν
 315 Πήλιν ἐπὶ σφύλλων, ἣν ἔρανος ἀμπατὸς εἶν.
 Καὶ νῦν κεν ἐξετέλεσαν εἰ ἥεν μέτρον ἔκοντο·
 Ἀλλ' ἔλεσεν Διὸς υἱὸς ἐν ἡύκομ' τέκε Λητώ,
 Ἀρροτέρω, πρὶν σφῶν ὑπὸ κρατάροισιν ἔλκε
 Ἀνδρῶσιν, πυκάσαι τε γένυν εὐανθέϊ λάχνη.
 320 Φαίδρην τε Πέρκλειν τε ἴδον, καλὴν τ' Ἀερίαν,
 Κέρην Μίναν ὀλοόρρον, ἣν ποτε Θησεύς
 Ἐκ Κρήτης εἰς γένον Ἀθηναίων ἱεράων
 ἦγε μὲν, ἐδ' ὕπνιόντο. πᾶρ δ' ἐμν Ἀρτεμις ἔχε
 Διὶ ἐν ἀμνιῶτι, Διονύσῃ μαρτυρεῖσσι.
 325 Μαῖραν τε Κλυμένην τε ἴδον, συγερὴν τ' Ἐριφύλην,
 Ἦ' χρυσὸν εἶλε ἀνδρὸς ἐδέξατο τιμῆντα.
 Πάσας δ' ἐκ αὖ ἐγὼ μυθήσμαι ἐδ' ὀνομήναι
 Ὅσας ἡρώων ἀλόχευς ἴδον ἠδ' ἐζυγατέρους.

Qui quondam in Orchomeno Minyeo potenter imperavit
 Atque in Pylo regnavit, peperit autem illi pulchros liberos,
 Neitoremque, Chromiumque, Periclymenumque præclarum. 285
 Post hos eximiam Pero peperit, miraculum hominibus,
 Quam omnes ambiebant vicini: neque Neleus
 Huic dabat, qui non nigras boves latis frontibus
 Ex Phylaca abegisset præpotentis Iphicli
 Difficiles *abactu*, quas solus promisit vates inculpatus 290
 Abacturum se: grave autem Dei fatum impedivit,
 Vinculaque sæva, & bubulci agrestes.
 Sed cum jam mensesque & dies finiti essent
 Rursus circumvoluto anno, & advenerunt horæ,
 Atque tunc demum ipsum solvit præpotens Iphiclus, 295
 Fatalia omnia prolocutum: Jovis autem perficiebatur continuum.
 Et Ledam vidi Tyndari uxorem,
 Quæ ex Tyndaro fortes peperit filios
 Castoremque equorum domitorem & pugnis valentem Pollucem:
 Quos ambos vivos habet alma terra: 300
 Qui etiam infra terram honorem ab Jove habentes,
 Alias quidem vivunt alternis diebus, alias autem rursus
 Moriuntur, honoremque sortiti sunt æqualem Diis.
 Post hanc, Iphimediæ Aloeï uxorem
 Aspexi, quæ scilicet dicebat se Neptuno mistam. 305
 Et peperit quidem duos filios (brevis tamen vitæ fuerunt)
 Oremque Diis æquiparandum, inclytumque Ephialtem,
 Quos scilicet longissimos enutrivit alma terra,
 Et longe pulcherrimos, post inclytum Orionem.
 Novem annorum enim illi & novem cubitorum erant 310
 Latitudine, at longitudine erant novem Orgyarum:
 Qui etiam immortalibus minabantur, in cælo
 Certamen moturos tumultuosi belli.
 Ossam super Olympo conati sunt imponere, at super Ossæ
 Pelium frondosum, ut cælum permeabile esset. 315
 Et fortassis perfecissent si ad pubertatis mensuram venissent:
 Sed eos perdidit Jovis filius quem pulchricoma peperit Latona,
 Ambos, antequam ipsis sub temporibus lanugo
 Floreret, densareturque mentum florenti lana.
 Phædræque Procrimque vidi, pulchræque Ariadnæ, 320
 Filiam Minois prudentis, quam olim Theseus
 Ex Creta in fertilissimam regionem Athenarum sacrarum
 Duxit quidem, neque potitus est, ante autem ipsam Diana detinuit
 Dia in circumflua, Bacchi monitu.
 Mæramque Clymenamque vidi, odiosamque Eriphylam, 325
 Quæ aurum pro suo marito accepit pretiosum.
 Universas vero hæud ego eloquat neque nominarim
 Quotquot Heronum uxores vidi & filias.

- Πρίν γάρ κεν κ' νύξ θηεῖτ' ἄμβροστον· ἀλλὰ κ' ὦρτο
 330 Εὐδαιν ἢ ἐπὶ νῆα θοὴν ἐλθόντ' ἐς ἱταίρας,
 Ἡ' αὐτῆ, πομπὴ ᾗ θεοῖς ὑμῖν τε μελήσῃ.
 "Ὡς ἔρατ'· οἱ δ' ἄρα πάντες ἀκὴν ἐγένοντο σιωπῇ·
 Κληθμὰ δ' ἔχοντο κατὰ μέγαρον σκυιέντα.
 Τοῖσιν δ' Ἀρήτη λευκώλεν ἤρχετο μῦθων,
 335 Φαίηκες, πῶς ὑμῖν ἀνὴρ ὅγε φαίνεται (ἦ)
 Εἶδος τε μέγεθός τε, ἰδὲ φρένας ἔνδον εἰσας;
 Ξεῖν δ' αὐτ' ἐμὸς ἐστίν· ἕκαστος δ' ἐμμερε τιμῆς.
 Τῷ μὴ ἐπειγόμενοι δαπαρόμεντε, μηδὲ τὰ δάρα
 Οὕτω χρῆζοντι, κολέετε. πολλὰ γὰρ ὑμῖν
 340 Κτήματ' ἐνὶ μεγάροισι θεῶν ἰότητι κέννεται.
 Τοῖσι δ' κ' μετέπειθε γέρον ἦρος Ἑχένητος,
 "Ὅς δὴ Φαίηκαν ἀνδρῶν προγενέστερον ἦεν,
 "Ὡ εἰλίε, εἰ μὴν ὑμῖν ἀπο σκοπῆ, ἐδὲ ἀπο δόξης
 Μυθεσθαι βασιλῆα πειρώμεν. ἀλλὰ πῶθεα.
 345 Ἀλκίονος δ' ἐκ τῷδ' ἔχεται ἔργον τε ἐπὶ τε.
 Τὸν δ' αὐτ' Ἀλκίονος ἀπαμείβετο, εὐνήσιν τε,
 Τότο μὲν ἔτι δὴ ἔσσι ἐπὶ, αἶκεν ἔργω
 Ζωὸς Φαίηκεσι φιληέτροισιν ἀνάσσει.
 Ξεῖν δ' ἡ τλήτω, μάλα περ γένοιτο χαρίζων,
 350 Ἑμπερὶς ἐν ἐπιμεινῶν ἐς αὖριον, εἰσέκε παῖσαν
 Δατίνην τελέσω. πομπὴ δ' ἀνδράσι μελήσῃ
 Πᾶσι, μάλιστα δ' ἐμοί. τῷ γὰρ κράτ' ἐστ' ἐνὶ δῆμῳ.
 Τὸν δ' ἀπαμειβόμενος προσέειπεν πολύμητις Ὀδυσσεύς,
 Ἀλκίονος κρήν, πάντων ἀειδίκετε λαῶν,
 355 Εἴ με κ' εἰς ἐνιαυτὸν ἀνώγοιτ' αὐτόθι μένων,
 Πομπὴν τ' ὀτρύνοιτε, κ' ἀγλαὰ δῶρα δίδωτε,
 Καί κε τὸ βελοῖμην, καί κεν πολὺ κέρδιον εἴην
 Πλειστήρην σὺν χερσὶ εἰλὴν ἐς πατρίδι' ἰκιάδῃ,
 Καί κ' αἰδιώτερος κ' εἰλτερος ἀνδράσιν εἴην
 360 Πᾶσιν ὅσοι μ' Ἰθάκῃδ' ἰδοῖατο νοσήσαντα.
 Τὸν δ' αὐτ' Ἀλκίονος ἀπαμείβετο, φώνησέν τε,
 "Ὡ Ὀδυσσεῦ, τὸ μὲν ἔτι σ' ἐπὶ κερὶ εἰσέρχωντες
 Ἠπεροπῆα τ' ἔμην κ' ἐπὶ κλοπον, εἰά τε πολλὰς
 Βόσκη γαῖα μέλαινα πολυσπερέας ἀνδρῶνας,
 365 Ψεύδεά τ' ἀρτύνοντας ὅθεν κέ τις ἐδὲ ἰδοίτη.
 Σοὶ δ' ἐνὶ μὲν μορῇ ἐπίων, ἐνὶ δ' ἐφρένας ἐδιδάτ'
 Μῦθον δ' ὡς ὅ, τ' αἰοδὸς ἐπισαρῶντος κατέλεξας,
 Πάντων τ' Ἀργείων σίω τ' αὐτῷ κῆδεα λυγρὰ.
 Ἄλλ' ἄγε μοι τίδε εἰπὲς κ' αἰτιέας κατάλεξον,
 370 Εἴ τινας ἀντιδίων ἐτάραον ἴδες, οἱ τοι ἄμ' αὐτῷ
 Ἴλιον εἰς ἄμ' ἐποντο, κ' αὐτῷ πότμον ἐπέσπον.
 Νύξ δ' ἦδε μάλα μακρὴ ἀθισφατος· ἐδέσσω ἄρ' ἔτι
 Εὐδαιν ἐν μεγάρῳ. σὺ δέ με λίγῃ δόσκειλα ἔργῳ·
 Καί κεν ἐς ἡῶ θῆαν ἀναχέοιμην, ὅτε μὲν σὺ

Ante enim etiam nox periret divina : sed etiam horâ
Dormiendi, siue ad navem celerem mihi digresso ad socios, 330
Sive hic, reductio autem Diis vobisque curæ erit.

Sic ait. At illi omnes quieti erant silentio :
Voluptate enim tenebantur per domum umbrosam.
His vero Areta alba lacertis cœpit sermonem :

Phæaces, qui vobis vir iste videtur esse 335
Formaque magnitudineque, atque mente intus æqua?
Hospes sane meus est : quisque autem vestrum particeps est ho-
Ideo ne festinantes dimittite, neque dona (noris.
Sic egenti parce date, multa enim vobis
Bona in ædibus Deorum benignitate jacent. 340

His autem interfatus est senex Heros Echeneus,
Qui scilicet Phæacum virorum maximus natu erat :

O amici, non utique vobis inepte, neque sine iudicio
Loquitur Regina prudens, sed obedite :
Alcinoo autem ex hoc pendet opusque dictumque. 345

Hunc autem rursus Alcinoos excepit, dixitque :
Hoc quidem sic erit dictum, si modo ego
Vivus Phæacibus navigandi peritis imperabo.
Hospes autem sustineat, tamen si reditus indigus,
Tamen expecta in crastinum, donec totam 350
Donandi rationem perficiam : deductio autem viris curæ erit
Omnibus, potissimum autem mihi : cuius Imperium est in populo.

Hunc excipiens allocutus est prudens Ulysses :
Alcinoë Rex, omnium clarissime populorum,
Si me etiam in annum iusseritis hic manere, 355
Deductionemque apparaveritis, & splendida dona dederitis,
Etiam hoc vellem, & utilius esset
Pleniori cum manu charam in patriam venire,
Et venerabilior & charior viris essem
Omnibus quotquot me in Ithacam viderent reversum. 360

Hunc rursus Alcinoos allocutus est, dixitque :
O Ulysses ! hoc quidem neutiquam te existimamus aspicientes
Impostoremque esse & fallacem, cuiusmodi multos
Pascit terra nigra multifariam interspersos homines,
Mendacia concinnantes unde quis neque suspicaretur. 365
Tibi autem inest forma verborum, mensque bona :
Historiam vero uti Poëta scite recensuisti
Omnium Argivorum, cuique ipsius dolores tristes.
Sed age mihi hoc dic & vere narra,
Si quosdam eximiorum sociorum vidisti, qui te ipsum 370
Ad Ilium simul secuti sunt, & illic fatum obierunt.
Nox autem hæc valde longa, immensa : neque adhuc tempus
Dormiendi in ædibus : tu autem mihi dic mira opera,
Etiam in auroram divinam sustinerent, si mihi tu

- 375 Τλαίης ἐν μεγάρῳ τὰ σά κήδεα μυθήσασθαι.
 Τὸν δ' ἀπαμειβόμεν[Ⓢ] παρσέτη πολύμητις Ὀδυσσεύς,
 Ἀλκίνοε κρείον, πάντων ἀρεδίικετε λαῶν,
 Ὄρη μὲν πολέων μύθων, ἄρη δ' ἢ ἢ ὕπνης.
 Εἰ δ' ἐτ' ἀκκείωμαι γε λιλαίεσθαι, ἐκ αἶν' ἔγωγε
 380 Τέταται σοι ρηθονίωμι ἢ οἰκτροτέρ' ἀλλ' ἀγορεύσας.
 Κ.δ. ἐμὸν ἑτάρον, οἱ δὲ μετὰ π.ω.δ.εν ὄλοντο,
 Οἱ Τρώων μὲν ἀπὸ ξέρυγον σονοῖσαν αὐτήν,
 Ἐν νύσῳ δ' ὀπλοῖντο κακῆς ἰότητι γυναικός.
 Αὐτὰρ ἐπεὶ ψυχὰς μὲν ἀπτοκίδας[Ⓢ] ἀλλυδίς ἀλλῇ.
 385 Ἀγνὴ Περσερόνη γυναικῶν θλυτοτέρα,
 Ἥλθε δ' ἐπὶ ψυχῇ Ἀγαμέμνον[Ⓢ] Ἀτρεΐδαν
 Ἀχηνυμένη[Ⓢ]· περὶ δ' ἄλλας ἀγῆρας[Ⓢ] ὄσας αἶμ' αὐτῶ
 Οἶκον ἐν Αἰγιάδιαι θάνον ἢ πότμον ἐπίσπον.
 Ἐγὼ δ' αἶψ' ἐμὲ κεύ[Ⓢ] ἐπεὶ πῶς αἶμα κελαιόν.
 390 Κλαίῃ δ' ὄγε λιγέας, θαλερὸν κατὰ δάκρυον εἶδον,
 Πιπτάς εἰς ἐμὲ χεῖρας, ὀρέζασθαι μῆριαίνων.
 Ἀλλ' ἔ γάρ σι ἐτ' ἐν ἱς ἐμπιδ[Ⓢ], ἐδὲ τι κίχες
 Ο.η. π.ω. π.ά.Ⓢ ἱσκαν ἐνὶ γυμπατοῖσι μέλεισι.
 Τὸν μὲν ἐγὼ δάκρυτά τ' ἰδὼν, ἐλίσσά τε θυμῶ[Ⓢ],
 395 Καὶ μιν εἰσὶν ἑπεία πτερόντα παρσέδων,
 Ἀτρεΐδῃ κῦδισι ἀναξ' ἀνδρῶν Ἀγαμέμνων,
 Τίς νῦν σε κηρ ἰδάμασεν πανηγυρί[Ⓢ] θανάτοιο;
 Ἥε σέ γ' ἐν νῆαςι Ποσειδάων ἰδάμασεν,
 Ὅρας ἀργαλέων ἀνέμων ἀμέγατον αὐτμήν;
 400 Ἥε σ' ἀνάρσιοι ἄνδρες ἐδηλήσαντ' ἐπὶ χέρσιν.
 Ἔες περὶ ταμνόμενον, ἡδὲ οἷσιν πῶσα καλά,
 Ἥε περὶ πτόλι[Ⓢ] μαχεύμενον, ἡε γυναικῶν;
 Ὡς ἐράμην. ὁ δέ μ' αὐτίκ' ἀμειβόμεν[Ⓢ] παρσάιτε,
 Διογενὲς Λαερτιάδῃ πολυμήχαν' Ὀδυσσεῦ,
 405 Οὐτ' ἐμὲ γ' ἐν νῆαςι Ποσειδάων ἰδάμασεν,
 Ὅρας ἀργαλέων ἀνέμων ἀμέγατον αὐτμήν,
 Οὐτέ μ' ἀνάρσιοι ἄνδρες ἐδηλήσαντ' ἐπὶ χέρσιν.
 Ἀλλὰ μιν Αἰγιάδ[Ⓢ] πύξας θανάτον τε μόρον τε,
 Ἐκτα σὺν ἐλεμνῇ ἀλόχῳ, οἰκόνδε καλίστας,
 410 Δειπνίσας, ὥς τίς τε κατέκτανε βῆν' ἐπὶ ράτῃ.
 Ὡς θάνον οἰκτίσῃ θανάτῳ· περὶ δ' ἄλλῃ ἑταίρῳ
 Νωλεμέως κτείνοντο, οὐκ ὥς ἀργυρόντες,
 Οἱ γὰρ τ' ἐν ἀντιῷ ἀνδρὸς μέγα δυνειδόμενα
 Ἥ γάμο[Ⓢ] ἢ ἑσάνω, ἢ εἰκαπὶν τεθαλυῖν.
 415 Ἦδη μιν πολέων ἀνδρῶν φόβῳ ἀντεβίλησας
 Μινῆξ κτενομήρων ἢ ἐνὶ κροταρῇ ὕσμινῃ.
 Ἀλλὰ καὶ κείνα μάλισα ἰδὼν ὀλορῦχεο θυμῶ[Ⓢ],
 Ὡς ἀμφὶ κρητῆρα τεαπέζας τε πηλιδέσας
 Κεῖνται ἐνὶ μεγάρῳ· δάπεδον δ' ἄταν αἵματι θῦεν.
 420 Οἰκτροτάτην δ' ἤκιστα ὅπα Πριάμιο θυγατρὶ

Sustineres in ædibus tuos dolores dicere.

375

Hunc autem excipiens allocutus est prudens Ulysses:

Alcinoë Rex, omnium clarissime populorum,

Tempus & multa loquendi, tempus & dormiendi.

Si autem adhuc audire utique cupis, aut ego

His tibi invidus recusem & miserabiliores alios narrare 380

Dolores meorum sociorum, qui scilicet postea perierunt.

Qui Trojanorum quidem effugerunt luctuosum bellum,

In reditu vero perierunt malæ forminae gratia.

Ast ubi & animas dispersis huc atque illuc

Castâ Proserpina mulierum fœminearum, 385

Supervenitque anima Agamemnonis Attidæ

Mœsta: circumque aliæ congregatæ erant quæcumque cum eo

Domus in Ægisthi perierunt & fatum obierunt.

Agnovitque statim me ille ubi bibit sanguinem nigrum.

Flevit autem idem vehementer, teneras lacrymas destillans, 390

Extendens ad me manus, porrigere cupiens.

Sed non amplius ei aderat vis firma, neque ulla potentia

Qualis utique antea erat in flexilibus membris.

Illum quidem ego flevi ut vidi, misertusque sum in animo,

Et ipsum compellans verbis volucris allocutus sum: 395

Atride gloriosissime Rex virorum Agammenon,

Quodnam te fatum domuit asperæ mortis?

An te in navibus Neptunus domuit,

Ciens sævorum ventorum plurimum flatum?

At tibi inimici viri nocuerunt in continente, 400

Joves vastanti, atque ovium greges pulchros?

Aut pro urbe pugnanti, atque fœminis?

Sic dixi, ille autem me statim excipiens allocutus est:

Inclyte Laërtiade multiscie Ulysses,

Neque me in navibus Neptunus domuit, 405

Excitans difficilium ventorum immensum flatum,

Neque mihi hostiles viri nocuerunt in continente:

Sed mihi Ægisthus struens mortemque fatumque,

Occidit cum perniciofa uxore, domum vocatum,

Convivio exceptum, uti quis occidit bovem ad præsepe. 410

Sic perii miserabilissima morte, circumque cæteri socii

Continenter necabantur uti fues albi dentibus,

Qui scilicet *mactantur* in locupletis viri præpotentis

Aut nuptiis, aut symbolis, aut convivio læto.

Jam tu quidem multorum virorum cædibus interfuisti 415

Separatim interfectorum & in durâ pugna.

Sed illa potissimum videns flevisse ex animo,

Ut circa craterem mensasque refertas

Jacebamus in ædibus, pavimentumque totum sanguine undabat.

Miserabilissimam autem audiivi vocem Priami filia 420

- Κασάνδρης, τὴν κτείνει Κλυταιμνήστῃ δολομήτις
 Ἄμφ' ἔμοι· αὐτὰρ ἐγὼ ποτὶ γαῖῃ χεῖρας αἶεσον,
 Βάλλον Διοθήνητῶν περὶ φασγάνῳ. ἢ ᾗ κυνώπις
 Νοσφίσαι, εἰδὲ μοι ἔτλη ἰόντι περ εἰς αἶδας
 425 Χερσὶ κατ' ὀφθαλμοὺς ἐλπίειν, σὺν τε σῶμ' ἐρείσας.
 Ὡς ἐκ αἰνότερον κ' κύντερον ἄλλο γυναικὸς
 Ἦτις δὴ τοιαῦτα μετὰ φρεσὶν ἔργα βόλλεται.
 Οἷον δ' ἢ κ' κείνη ἐμήσατο ἔργον αἰεὶς,
 Κρεῖδ' αὖ τεύξασα πότῃ φόνον. ἦτοι ἔργον γε
 430 Ἀσπασίῳ παίδεσσιν ἰδὲ δμῶεσσιν ἑμοίοισιν
 Οἰκάδ' ἐλεύσεσθαι· ἢ δ' ἔξοχα λυγρὰ εἰδυῖα,
 Ἦ τε κατ' αἶσιν ἔχειε κ' ἐσομένοισιν ὀπίσσω
 Θηλυτέροισι γυναιξί, κ' ἢ κ' εὐεργὸς ἔστιν.
 Ὡς ἔρατ'. αὐτὰρ ἐγὼ μιν ἀμειβόμεν προσέειπον·
 435 ὦ πάποι, ἢ μάλα δὴ γόνον Ἀτρεΐδ' εὐρύς περ Ζεὺς
 Ἐκτάγῳλως ἤχθησε γυναικείας ἐπὶ βολαῖς.
 Ἴξ' ἀρχῆς, Ἐλένης μὲν ἀπαλόμειδ' εἵνεκα πελλοί·
 Σοὶ δ'· Κλυταιμνήστῃ δόλον ἥρπυε τιλλοῦ ἔντι.
 Ὡς ἔραμιν. ὁ δέ μ' αὐτίκ' ἀμειβόμεν προσέειπεν,
 440 Τῷ νῦν μὴ ποτε κ' σὺ γυναικί περ ἥπι' εἴη,
 Μῆδ' οἳ μῦθον ἅπαντα περαιοσκέμεν ὅν κ' εὖ εἰδῆς,
 Ἀλλὰ τὸ μὲν εἰάδαι, τὸ δ' ἢ κ' κεκρυμμένον εἴη.
 Ἀλλ' εἰ σοὶ γ' Ὀδυσσεὺς φόν' ἔασται ἐκ τε γυναικὸς
 Λίην γδ πινυτή τε κ' εὖ φρεσὶ μῆδεα οἶδε
 445 Κέρη Ἰκαρίοιο περὶέρεον Πηνελόπεια.
 Ἦ μὲν μιν νόμῳν γε νῆν κατελεί· ὦρ ἡμῖς,
 Ἐρχόμενοι πόλεμόνδε· παῖς δέ οἱ ἦν ἐπὶ μαζῷ
 Νηπιῶ, ὃς περ νῦν γε μετ' ἀνδρῶν ἴξ' αεὶδμεν,
 Ὀλβίῳ· ἢ γδ τὸν γε πατήρ φίλ' ὄφεται εἰλῶν.
 450 Καὶ κιν' πατίεσθαι προσπτόυζεσθαι ἢ δέμῃς ἐστίν·
 Ἦ δ' ἔμῃ εἰδὲ περ δι' ἐνὶ πλησύνει ἀκοίτις
 Ὀφθαλμοῖσιν ἔασθαι· πᾶρ δέ μ' αἶνε κ' αὐτόν.
 Ἄλλοι δέ τοι ἔρῳ, σὺ δ' ἐνὶ φρεσὶ βέλλαιο σῖσι,
 Κούρῳ μῆδ' ἀναρὰνδ' αἶψαν ἐς πατρίδα γαίαν
 455 Νῆα κατιγέμεναι· ἐπεὶ ἐκ ἔτι πῖσά γυναιξίν.
 Ἀλλ' αἶνε μοι τόδ' εἰπὲς κ' ἀτρεκέως κατάλιζον,
 Εἴτε ἐπὶ ζῶοντι ἀκκίετε παῖδός ἑμοῖο,
 Ἦτε ἐν Ὀρχομένῳ, ἢ ἐν Πύλῳ ἡμαθόντι,
 Ἦτε πᾶρ Μενελάῳ ἐνὶ Σπάρτῃ εὐρείῃ.
 460 Οὐ γάρ ποτε τέθνηκεν ἐπὶ χθονὶ δῖ' Ὀρέης.
 Ὡς ἔρατ'. αὐτὰρ ἐγὼ μιν ἀμειβόμεν προσέειπον,
 Ἀτρεΐδῃ, τί με ταῦτα διεύρεαι; εἰδὲ τι οἶδα
 Ζῶν ὅγ' ἢ τέθνηκε. κακὸν δ' ἀνεμώλεια βάζειν.
 Νῶϊ μὲν ὥς ἐτέεσσιν ἀμειβόμεν συζηροῖσιν
 465 Ἐσάμην ἀχνυμένη, θαλερῇ κατὰ δακρυ χιόντες.
 Ἰλῶς δ' ἐπὶ ψυχῇ Πηληϊάδεω Ἀχιλῆϊ,

Cassandræ, quam occidit Clytemnestra dolosa consiliis
 Apud me : at ego à terra manus elevans,
 Injiciebam moriens in gladium : illa autem impudentissima
 Secessit, neque mihi voluit eunti in Ditis domum
 Manibus oculos comprimere, & os componere. 415
 Adeo non est sævius & impudentius aliud muliere
 Quæcumque scilicet hujusmodi animo facinora induxerit.
 Quale & illa patravit facinus turpe,
 Legitimo struens marito cædem, atqui autumabam etiam
 Jucundum liberis atque mancipiis meis 430
 Me domum venturum : illa vero maxime exitialia callens,
 Sibique infamiam aspersit & illis quæ erunt deinceps,
 Fœmineis mulieribus, etiam illi quæ benefica erit.

Sic dixit. At ego ipsum excipiens alloquebar :
 Papæ, quam nimis scilicet genus Atrei altitonsans Jupiter 435
 Vehementer odit fœminea propter consilia.
 Ab initio, Helenæ quidem causa perimus multi :
 Tibi vero Clytemnestra dolum struxit procul absenti.

Sic dicebam. Ille autem me protinus excipiens alloquebatur :
 Ideoque nunc nunquam etiam tu uxori mansuetus sis, 440
 Neque illi dictum omne revela quod bene noveris,
 Sed aliud quidem dic, aliud autem & celatum esto.
 Sed haud tibi Ulysses exitium erit ex uxore.
 Valde enim sapiens est & bene in mente consilia scit
 Filia Icarii prudens Penelope. 445
 Certe quidem ipsam nuptam novam relinquebamus nos,
 Abeuntes in bellum : filius autem illi erat ad mamillam
 Parvulus, qui forte nunc in virorum sedet numero,
 Felix : certe enim illum pater charus videbit veniens,
 Et ille patrem amplectetur ita ut fas est : 450
 Sed mea neque saltem filii saturati uxor
 Oculis permisit, prius enim me etiam occidit ipsum.
 Aliud autem tibi dicam, tu autem in mente reconde,
 Clam non palam charam in patriam terram
 Navem adpelle, quoniam non amplius fidendum est fœminis. 455
 Sed age mihi hoc dic & vere narra,
 Sicubi adhuc viventem audivistis filium meum,
 Aut alicubi in Orchomeno, aut in Pylo arenosa,
 An alicubi apud Menelaum in Sparta ampla,
 Nondum enim mortuus est in terra dius Orestes. 460

Sic ait. At ego ipsum excipiens alloquebar :
 Atride, quid me hæc interrogas? non enim quicquam scio
 Vivat ne ille, an mortuus sit, malum autem vana loqui.
 Nos quidem sic verbis alternantes tristibus
 Stabamus mœsti, tenellas lacrymas profundentes. 465
 Supervenit autem anima Pelidæ Achillis,

- Καὶ Πατρὸς κλέος, καὶ ἀμύμονος Ἀντιλόχου,
 Λιαντός δ', ὅς ἀριστός ἐν εἰδός τε δῖμας τε
 Τῶν ἄλλων Δαναῶν μετ' ἀμύμονα Πηλεΐωνα.
- 470 Ἐγὼ δ' ἔψυχὴν με ποδώκεος Αἰακίδαο,
 Καὶ ῥ' ὀλορυερόν μιν ἔπειτα πτερόντα προσηύδα,
 Διογενὲς Λαερτιάδην πολυμήχαν' Ὀδυσσεύ,
 Σχέτλιε, τίπτ' ἐτι μείζον ἐνὶ φρεσὶ μήσιαι ἔργον;
 Πῶς ἔτλης αἰδέσθαι κατελθόντων, ἔνθα τε νικροί
- 475 Ἀχαιῶδες ναῖσι, βροτῶν εἰδῶλα καμόντων;
 ὣς ἔρατ'. αὐτὰρ ἐγὼ μιν ἀμειβόμενος προσέειπον,
 ὦ Ἀχιλεῦ Πηλεΐου υἱέ, μέγα εἴρτατ' Ἀχαιῶν,
 ἥλθον Τυρρῶσι κατὰ κρέον, εἴ τινα βελὴν
 Εἴποι ὅπως Ἰθάκην ἐς παιπαλοέσσαν ἰκίμην.
- 480 Οὐ γάρ ποε θεδὸν ἦλθον Ἀχαιῶδες, ἐδὲ ποε ἄμῃς
 Γῆς ἐπέβην, ἀλλ' αἶψα ἔχω κακά. σείω δ' Ἀχιλεῦ
 Οὐτίς ἀνὴρ περ πάροισι μακάρτατος, ἐγὼ δ' ἄρ' ὀπίσσω.
 Πρὶν μὲν γάρ σε ζῶν ἐτίοντο ἴσα θεῶσιν
 Ἀργεῖοι, νῦν αὖτε μέγα κρατέεις νεκυῶσιν,
- 485 Ἐνθάδ' ἐὼν τῷ μῆτι θανάον ἀκαχίζεις Ἀχιλεῦ.
 ὣς ἔράμην. ὁ δέ μ' αὐτίκ' ἀμειβόμενος προσέειπε,
 Μὴ δὴ μοι θάνατόν γε παρὰ σῶτα φαίδιμ' Ὀδυσσεῦ.
 Βυλοῖμην κ' ἐπάρκω ἐὼν σπτενέμην ἄνω
 Ἀνδρὲς παρ' ἀκλῆρω, ὃ μὴ βίωσθαι πολλὸς εἴη,
- 490 Ἡ πᾶσι νεκύεσσιν καταδιδυμῶσιν ἀνάσσειν.
 Ἀλλ' ἄγε μοι τεῖ παιδὸς ἀγαυῷ μῦθον ἐνίσπες,
 Ἡ ἔπειτ' ἐς πόλεμον προῦμαι ἔμμεναι, ἢ κ' ἐκί.
 Εἰπέ δέ μοι Πηλεΐε ἀμύμονος εἴ τι πέπυσσας,
 Ἡ ἔτ' ἔχῃ τιμὴν πολέσι μετὰ Μυρμιδόνεσσιν,
- 495 Ἡ μιν αἰτιμάσσουσιν ἀν' Ἑλλάδα τε Φθίην τε,
 Οὐνεκά μιν κατὰ γῆρας ἔχῃ χεῖρας τε πόδας τε.
 Οὐ γὰρ ἐγὼν ἰπαρστος ἴσθ' αὐγὰς κελίεσσι,
 Τυτθὲς ἐὼν οἷος ποτ' ἐνὶ Τροίῃ εὐρεῖν
 Πέρον λαὸν ἄριστον, ἀμύνων Ἀργεῖοισιν.
- 500 Εἰ τοῖσδ' ἐλθοίμι μίνυντά περ ἐς πατέρεσσιν δῶ,
 Τῷ κε τῶ σὺ ζάειμι μῦθον κ' χεῖρας ἀάπτεις,
 Οἱ κείνον βίωοντα, ἐργασίην τ' ἄπο τιμῆς.
 ὣς ἔρατ'. αὐτὰρ ἐγὼ μιν ἀμειβόμενος προσέειπον,
 Ἥτοι μὲν Πηλεΐε ἀμύμονος εἴ τι πέπυσσας.
- 505 Αὐτὰρ τοὶ παῖδες γε Νεοπτολέμοιο φίλοιο
 Πῆσαν ἀληθεῖν μυθήσασθαι, ὥς με καλεῖται.
 Αὐτὸς γάρ μιν ἐγὼ κοίλῃς ἐπὶ νηὸς ἔειπες
 Ἠγάρην ἐκ Σκύρῃ μετ' εὐκνημίδας Ἀχαιῆς.
 Ἥτοι ὅτ' ἀμφὶ πόλιν Τροίην φραζόμεθα βελάς,
- 510 Αἰεὶ περὶ τὸν ἔβαζε, κ' ἐχ' ἡμάρτανε μῦθον.
 Νέσσω τ' ἀτίθειν κ' ἐγὼ νεκασκοῦν οἶον.
 Αὐτὰρ ὅτ' ἀμφὶ πόλιν Τροίην μαρνοίμεθ' Ἀχαιοί,

Et Partocli, & eximii Antilochi,
Ajacisque, qui præstantissimus erat formaque corporeque
Cæterorum Græcorum post inculpabilem Achillem.
Agnovit autem me anima pedibus velocis Æacidæ,
Et lamentans verbis volucris alloquebatur:

470

Generose Lærtiade multiscie Ulysses,
Infelix, quid adhuc majus in mente cogitabis facinus?
Quo pacto sustinuisti ad inferos venire, ubi mortui
Sensuum expertes habitant, hominum simulacra mortuorum? 475

Sic ait. At ego ipsum excipiens allocutus sum:
Achilles Pelei filii, longe excellentissime Græcorum,
Veni Tiresiæ propter vaticinium, si quod consilium
Dicat quo pacto Ithacam ad arduam perveniam.
Necdum enim prope veni Achaiam, necdum nostram 480
Terram conscendi, sed semper habeo mala, te vero Achille
Nullus vir majorum beator, neque posteriorum.
Antea enim te vivum honorabamus æque ac Deos
Argivi, nunc rursus late imperas mortuis,
Hic degens: ideo neutiquam mortuus doleas Achilles. 485

Sic dicebam. Ille autem me protinus excipiens alloquebatur:
Ne jam mihi mortem consoleris inelyte Ulysses:
Mallem rusticus mercede servire alii
Viro inopi, cui haud victus multus esset,
Quam omnibus manibus vita defunctis imperare. 490
Sed age mihi de filio generoso historiam dic,
An pergit in bello inter primos pugnare, an vero non.
Dic etiam mihi de Peleo eximio si quid audivisti,
An adhuc teneat honorem multis in Myrmidonibus,
An ipsum despiciunt per Græciam Phthiamque, 495
Eo quod ipsi senium occupat manusque pedesque.
Non enim ego defensor sum sub lumine solis,
Talem me ferens, qualis olim in Troja ampla
Trucidabam populum fortissimum, pugnans pro Argivis.
Si talis venirem vel paulisper in patris domum, 500
Hoc pacto alicui retunderem animos & manus intrepidas,
Eorum qui illum violant, arcemque ab honore.

Sic ait. At ego ipsum excipiens allocutus sum:
Equidem de Peleo inculpato nihil audiui:
Sed tibi de filio saltem Neoptolemo chato 505
Omnem veritatem dicam, ut me jubeas.
Ipse enim illum ego cava in navi æquali
Duxi ex Scyro ad caligatos Achivos.
Ac quando circa urbem Trojam inibamus consilia,
Semper primus dicebat, & non aberrabat oratione:
Nestorque eximius & ego contendebamus soli. 510
At quoties circa urbem Trojam decerneremus Achivi.

Odyssæa.

Y

- Οὐ ποτε ἐς πληθὺν μῦρον ἀνδρῶν, εἰδ' ἐν ὀμίλῳ.
 Ἀλλὰ πολὺ προθείσκε, τὸ δὲ μῦρόν· εἰδέναι οἶκον·
 515 Πολλὰς δ' ἄνδρας ἱερτερον ἐν αἰνῇ δεικνύει.
 Πάντας δ' ἐκ ἂν ἐγὼ μολύσσομαι εἰδ' ὀνομήν.
 Ὅσων λαὸν ἱερτερον ἀμύτων Ἀργείοισιν.
 Ἀλλ' οἷον ἔ Τηλερίδην κατηνέχετο χαλκῷ.
 Ἦρ' Εὐρύπυλον, πολλοὶ δ' ἀμφ' αὐτὸν ἱταῖροι
 520 Κῆτιοι κτείοντο, γυναικῶν ἱππικὰ δάερον.
 Κεῖνον δ' ἡ κάλλιπον ἴδον μετὰ Μέρησινα δῖον.
 Αὐτὰρ ὅτ' εἰς ἵππον κατεβαίνομεν ὃν καμ' Ἐπιός,
 Ἀργείων οἱ ἄριστοι, ἱμοὶ δ' ἐπὶ πάντ' ἐτίταλτο,
 Ἡμῶν ἀτακλῖται σκυκινὸν λόχον, ἡδ' ἐπιθῆται.
 525 Ἐνθ' ἄλλοι Δαναῶν ἡγήτορες ἡδὲ μέδοντες
 Δάκρυά τ' ὀμόργυντο, τρέμεν δ' ὑπὸ γυναικῶν.
 Κεῖνον δ' ἔποτε πάμπαν ἔγαν ἴδον ὀφθαλμοῖσιν
 Οὐτ' ὠχρέεσσιν ἔχον κάλλιμον, ἔτε παριῶν
 Δάκρυ' ὀμόρξαμεν. ὁ δὲ με μάλα πῶλ' ἐκένει
 530 Ἰππόδην ἐξιμῆσαι· ξίφι δ' ἐπμαίετο κόπῃ,
 Καὶ δρυ χαλκιδάρης· κακὰ δ' Τροίῃσι μνηστῆρα.
 Ἀλλ' ὅτε δὴ Πελαῖοιο πόλιν διεπύρσασιν αἰήν,
 Μοῖραν κ' γέρας ἰδὼν ἔχον ἐπὶ νῆος ἔδασεν
 Ἀσκηδῆς, ἔτ' ἄρ' βιβλημῶν· ὀξεί χαλκῷ,
 535 Οὐτ' αὐτοχρῆδιν ὑπασμῶν· οἶά τε πολλὰ
 Γίνεται ἐν πολέμῳ, ἐπιμῖξ δὲ τε μαίνεται Ἀρης.
 Ὡς ἱράμην. ψυχὴ δ' ποδάρεσσιν Ἀιακίδαο
 Φοῖτα μακρὰ βιβῶσα κατ' ἀστροδὶλὸν λυμῶνα,
 Γηθοσύνη ὃ οἱ υἱὸν ἔρην ἀρεδνέκετον (ἦ),
 540 Αἶ δ' ἄλλαι ψυχὰς νεκύων κατατρεφνύουσιν
 Ἔσσαν ἀχνύμεναι, εἴθροντο δ' κινδ' ἐκάστω.
 Οἷν δ' Ἀλάντ'· ψυχὴ Τελαμωνιάδαο
 Νόστον ἀρετήν, κεχολωμένην εἴτεκα νίκης,
 Τὴν μιν ἐγὼ νίκησα διαζόμεν· σάκε' ἔκλυε
 545 Τεύχεσιν ἀμφ' Ἀχιλῆος. ἔθηκε δ' ὀπίσθια μῆτιρ.
 Παιῖδες δ' Τροίαν δίκασαν κ' Παλλὰς Ἀθήνη.
 Ὡς δὴ μὴ ὄρελον νικᾶν τοιαυτῇ ἐσ' αἶδμα.
 Τοῖν γὰρ κεφαλὴν ἔκ' αὐτῆς γαῖα κατέχευε,
 Αἶανθ', ὅς ποτε μὲν ἦν, ποτε δ' ἔργα τέτυκτο
 550 Τῶν ἄλλων Δαναῶν, μετ' ἀμύμονα Πηλεΐωνα.
 Τὸν μὲν ἐγὼν ἐτίεσι προσκύνειν μυληχίσιον,
 Αἶαν πῶ Τελαμῶν ἀμύμον, ἐκ ἄρ' ἡμελλες
 Οὐδὲ θανὼν λήσιδάι ἱμοὶ χόλε' εἴτεκα τευχέων
 Οὐλομένων· τὰ δ' αἶμα θεοὶ θίσαν Ἀργείοισιν.
 555 Τοι δ' ἄρ' σὸν πύργον ἀσπώλειο· σὺ δ' Ἀχαιοὶ
 Ἴσιν Ἀχιλλῆος κεφαλῇ Πηληϊάδαο
 Ἀχνύμεθα θημένοι διαμπυρῆς. εἰδὲ τις ἄλλος
 Αἰτιῶν, ἀλλὰ Ζεὺς Δαναῶν σφροτὸν αἰχμητῶν

Nunquam in multitudine manebat virorum, neque in turba,
 Sed longe præcurrebat, suis animis nulli cedens:
 Multos autem viros trucidavit in sæva pugna. § 15
 Omnes vero haud ego eloqui possem neque nominare
 Quantam turbam occiderit defendens Argivos.
 Sed qualem Telephidem interfecit ferro
 Merceem Eurypylam, multi autem circa eum sodales
 Ectei trucidabantur, mulierum propter dona. § 20
 Illum nempe pulcherrimum vidi post Memnonem divinum.
 Cæterum cum in equum conscendimus quem fabricavit Epeus,
 Græcorum optimates, commissa autem mihi erant omnia,
 Cum aperire callidas insidias, tum concludere:
 Hic alii Græcorum duces atque consilarii § 25
 Lacrymas abstergebant, tremebantque membra cuiusque.
 Illum autem nunquam prorsus ego vidi oculis
 Neque pallescentem corpore pulchro, neque à genis
 Lacrymas abstergentem: ille mihi multum supplicabat
 Ab equo ut exiret: gladii autem prehendebat capulum, § 30
 Et hastam gravatam ære: malaque Trojanis moliebatur.
 Sed quando Priami urbem depopulati sumus celsam,
 Portionem & donum bonum habens navem conscendit
 Incolumis, neque eminus læsus acuto ære,
 Neque cominus vulneratus: qualia sæpius § 35
 Fiunt in bello, permixtim namque furit Mars.
 Sic dicebam, anima autem pedibus celeris Æacidæ
 Abibat magnifice incedens per herbosum pratum,
 Læta quod ei dixissem filium excellentem esse.
 Aliæ vero animæ mortuorum defunctorum § 40
 Stabant mœstæ, narrabant autem curas unaquæque.
 Sola autem Ajacis anima Telamoniadæ
 Longe absistebat, irata propter victoriam,
 Qua ipsum ego viceram jure contendens apud naves
 Pro armis Achillis, posuerat autem veneranda mater: § 45
 Filii autem Trojanorum judicarunt & Pallas Minerva.
 Uriam non debuissim vincere tali mercede:
 Tale enim caput ob ista terra accepit,
 Ajacem, qui præstantissimus & forma, & rebus gestis fuit
 Cæterorum Græcorum, post inculpabilem Pelidem: § 50
 Illum quidem ego verbis alloquebar mollibus:
 Ajax fili Telamonis inculpati, sicine eras
 Ne mortuus quidem obliturus mihi iræ ob arma
 Perniciosa: quæ exitialia Dii fecerunt Argivis.
 Talis enim ipsis turris periisti, propter te autem Græci § 55
 Æque ac propter Achillis caput Pelidæ
 Dolemus occisum penitus: neque quispiam alius
 In culpa est, sed Jupiter Danaorum exercitum bellicosorum

- Ἐκαστὸν ἤχθη· τὸν δ' ἰσὶ μῦθον ἔειπεν.
 560 Ἀλλ' ἀγὲ θυὸν ἀναξ, ἢ ἔπειθ' ἢ μῦθον αἰεὶ σέ.
 Ἡμέτερον· δαμάσσειν ἢ μῦθον ἢ ἀγένοισιν θυμόν.
 Ὡς ἐράμην· ὁ δὲ μ' ἔειπεν ἀμείβετο, βῆ δ' μετ' ἔλλασε
 Ψυχὰς εἰς Ἑρῶν νεύων κατατεθνηώτων.
 565 Ἐνθα χ' ὁμῶς περὶ στήθεσσι κεχαλμυρῶν, ἢ κεν ἔσθ' ἢ.
 Τῶν ἄλλων ψυχὰς ἰδὼν κατατεθνηώτων.
 Ἐνθ' ἦτοί Μινωα ἰδὼν Διὸς ἀγαθὸν υἱόν,
 Χρυσῶν στήθεσσι ἔχοντα, θειεσσύνοντα νεύουσιν,
 Ἡρώων· οἱ δὲ μιν ἀμφὶ δίκας ἔειποντο ἄνακτα,
 570 Ἡρώων ἐσαότες τε κατ' εὐρυκυλίσ· Ἀιδῶν δ' αἶ.
 Τὸν δ' μετ', Ὀρέωντα πελώριον εἰσιπρόντα
 Θύρας ὁμῶς ἐκλύνοντα κατ' ἀστροφίλῳ λευκῶντα,
 Τὸς αὐτὸς κατέπεφνεν ἐν οἰσπόλοισιν ὄφρασι,
 Χερσὶν ἔχων ῥόπαλον παγχάλκειον, αἶν' ἀαγῆς.
 575 Καὶ Τυτῶν εἶδεν γαίης ἐκκυδίσ· υἱόν,
 Κεῖμενον ἐν δαπνίδι, ὁ δ' ἰσὶ ἐνὶ κείτῳ πείλοισιν
 Τῶν δὲ μιν ἐκάτερθε παρημῶν ἦτορ ἔκρινεν,
 Δέρτρεν ἰσὺς δύοντες· ὁ δ' ἐκ ἀπαμύνετο χερσὶ.
 Ἀπὸ τοῦ ἡλκυστοῦ Διὸς κυδρὴν παρῆλθοντι
 580 Πυθῶν δ' ἔρχομενον διὰ καλλιχόρῳ Πατοπῶν.
 Καὶ μὴν Τάνταλον εἰσιπρόντα χαλκῶν ἀλγῆ· ἔχοντα,
 Ἐσαότ' ἐν λίμνῃ, ἢ δ' ἀστροφίλῳ γένειφ.
 Στιῦντα δ' διψᾶν, πῶς δ' ἔκ' ἐκ κεν ἐκλύνει.
 585 Τῶν δ' αὖτε ὕδαρ ὑπὸ πύλῳ ἀναβροχθῆν· ἀμφὶ δ' ὥσπερ
 Γαῖα μέλαινα φάνηται, καταχρῆνασκει δ' δαίμων.
 Διότρεν δ' ὑπὸ πύλῳ καταχρῆναι χεῖρ' ἀπὸν.
 Ὀχρηται, ἢ ῥοαί, μὴλας ἀγλαόκαρποι,
 Συναὶ τε γλυκεραί, ἢ ἐλαῖαι πελοπόσσαι.
 590 Τῶν ὅπ' ἰδύσθ' ὁ γένειφ ἐπὶ χερσὶ μάσταδαι,
 Τὰ δ' ἀνέμῳ ῥέπτασκε ποτὶ νῆρα σκίοντα.
 Καὶ μὴν Σίσυρος εἰσιπρόντα, κερτῆρ' ἀλγῆ· ἔχοντα,
 Λάαν βαρύνοντα πελώριον ἀμφοτέρωσιν.
 ἦτοί ὁ μὲν, σκηπτῶν χερσὶν τε ποσὶν τε,
 595 Λάαν ἀνα ὤθεσκε ποτὶ λόρον· ἀλλ' ὅτε μένοι
 Ἀκρον ὑπερβαλῆν, πότε δ' ἀποστρέψασκε Κερταίς,
 Αὐτῆς, ἔπειτα πῶς δὲ κυλίνδετο λᾶας ἀναδῆς,
 Αὐτὰρ ὅγ' ἀφ' ὥσπερ τιταίνοντο κατὰ δ' ἰδύσθ'·
 Ἐρεῖν ἐκ μελίων, καὶ δ' ἔκ' κερτῶν ὀρεσφῆ.
 600 Τὸν δ' μετ', εἰσιπρόντα βῆν' Ἡρακλῆϊν,
 Εἰδῶν· αὐτὸς δ' μετ' ἀθανάτοισι θεοῖσι
 Τέρεται ἐν θαλίῃ, ἢ ἔχ' καλλίστρων Ἡρώων
 Παῖδα Διὸς μεγάλῳ ἢ Ἡρώων χρυσοπέδιλκ.
 Ἀμφὶ δὲ μὴ κλαγγὴ νεύων ἦν, οἰονῶν ὥς.

Graviter odit, tibi autem fatum imposuit.

Sed age huc veni Rex, ut verbum & orationem audias

Nostram, doma autem spiritus & generosum animum.

Sic dixi. Ille autem mihi nihil respondit, ibat autem ad alias
Animas ad Erebum mortuorum defunctorum.

Illic similiter allocutus me fuisset iratus, uti ego ipsum,

Sed mihi volebat animus in pectore meo

Aliorum animas videre defunctorum.

Ibi autem Minoem vidi Jovis illustrem filium,

Aureum sceptrum habentem, jus dicentem mortuis,

Sedentem: illi vero circa ipsum causas dicebant Regem,

Sedentes & partim stantes per late patentem Plutonis domum.

Post hunc autem Orionem animadverti

Feras simul agitantem per floridum pratum,

Quas ipse occiderat in desertis montibus,

Manibus habens clavam totam aream semper infractam.

Et Tityum vidi terræ gloriosæ filium,

Jacentem in pavimento, qui in novem jacebat jugera.

Vultures autem ipsum utrinque assistentes jecur tondebant,

In viscera penetrantes, ille autem non abigebat manibus.

Latonæ enim vim intulit Jovis gloriosæ conjugii

Ad Pytho cuncti per amœnum Panopeum.

Et Tantalum vidi graves dolores habentem,

Stantem in lacu, qui accedebat ad mentum.

Appetebat autem sitiens, potum tamen non poterat capere.

Quoties enim inclinabat senex bibere cupiens,

Toties aqua peribat absorpta: circaque pedes

Terra nigra apparebat, arescere autem faciebat Deus.

Arbores autem proceræ à capite fundebant fructum,

Pyri, mali punicæ, & aliæ mali egregium fructum ferentes,

Ficusque dulces, & oleæ virescentes.

Quæ quando pergeret senex manibus prehendere,

Ea ventus jactabat ad nubes umbrosas.

Et Sisyphum aspexi, duros dolores patientem,

Lapidem gestantem ingentem utraque manu.

Et ille quidem innixus manibusque pedibusque,

Lapidem sursum pellebat ad cacumen: sed quando erat

Summum superaturus, tunc Crataeis avertebat,

Rursus deinde in campumolvebatur lapis imprudens:

At ille rursus pellebat contendens, ac sudor

Defluebat ex membris, pulvisque ex capite oriebatur.

Post hunc vidi vim Herculeam,

Simulachrum: ipse vero apud immortales Deos.

Oblectatur in conviviis, & habet pulchram pedibus Heben,

Et Eam Jovis magnanimi & Junonis aurea sandalia habentis.

Circa autem ipsum clamor mortuorum erat, avium instar.

- 605 Πάντας ἀτυχομένους. ὁ δὲ, ἐρεμνὴ νυκτὶ ἰοικᾶς·
 Γυμνὸν τόξον ἔχων καὶ ἐπὶ νευρῶν οἰσὼν,
 Δεινὸν παπταίνων, αἰεὶ βαλόντι ἰοικᾶς.
 Σμερδαλίῳ δὲ οἱ ἀμφὶ περιεὶ σήδεσσι κέρηρ,
 Χρύσειῳ ἢν τελαμών· ἵνα Δίσκῳ ἔργα τίττυκτο·
- 610 Ἄρκτοι τ', ἀγροτέρῳ τε σύες, χαροποί τε λῖοντες,
 Τόμῳά τε, μάχῳ τε, ρόνοι τ', ἀνδροτασῖαι τε,
 Μὴ τεχνισάμενῳ μὴδ' ἄλλο τι τεχνήσαιο,
 Ὅς κείνων τελαμῶνα ἔη ἐγκάτθετο τέχνη.
 Ἐγὼ δ' αὐτίκα κενῶ, ἵππῳ ἰδὼν ὀρθαλμοῖσι·
- 615 Καὶ μ' ὀλοερέμενῳ ἵππῳ ἀτιρέντα προσνύδα,
 Διαγνῆς Λαερτιάδῃ πολυμήχαν' Ὀδυσσεύ,
 Ἄ' δέη, ἢ τινα καὶ σὺ κακὸν μῦθον ἠηλάεις,
 Ὅν περ ἐγὼν ὀχέεσκον ἔσθ' αὐγὰς Ἥελιοιο.
 Ζητὸς μὲν παῖς ἦα Κροῖοιο, αὐτὰρ εἰζὺν
- 620 Εἶχον ἀπειρεσίην. μάλα γὰρ πολὺ χιόρῳ πατὴρ
 Διομήχην, ὁ δέ μοι χαλεπὸς ἐπιτάχθητ' αἰδώς.
 Καὶ ποτὶ μ' ἐνθάδ' ἐπαμφε κύν' ἄξοντ'· εἰ γὰρ ἔτ'
 ἄλλων.
 Φράζετα τῷδ' τι μοι χαλεπώτερον ἔη αἰδῶν.
 Τὸν μὲν ἐγὼν ἀνένικα καὶ ἠγάγον ἐξ αἰδῶο·
- 625 Ἑρμῆας δέ μ' ἐπαμφεν ἰδὼν γλαυκῶπις Ἀθήνη.
 Ὡς εἰπὼν, ὁ μὲν αὖτις ἔβη δόμον αἰδῶ· εἶσω.
 Αὐτὰρ ἐγὼν αὐτῷ μῦθον ἔμπεδον, οὔτις ἔτ' ἔλθοι
 Ἀνδρῶν ἠρώων οἱ δὴ τοπεράδην ὄλοντο.
 Καὶ νῦν κ' ἐτι πρεσύτερος ἰδὼν ἀνέσχε, ὥς ἔδεον περ,
- 630 Θηοῖα, Πυρρίδον τε, Διῶν ἐρευνδία τέκνα·
 Ἀλλὰ περὶ ἐπὶ ἔδν' ἀγέρετο μυρία νεκρῶν
 Ἠχῇ Διοπεσίῃ· ἱμέτ' ἔχλωρὸν δέῃ ἢ ἔ
 Μὴ μοι Γοργεῖνν παρὰ λὴν δεινοῖο πειλόμε
 Ἐξ αἰδῶ· πῶς μιν ἀγαυὴ Περσεφόνησ'.
- 635 Αὐτίκ' ἐπειγ' ἐπὶ τῆα κινῶν, ἐκέλευον ἑταίρους
 Αὐτὲς τ' ἀμβαίνειν, ἀτά τε πυρμνήσια λῦσαι.
 Οἱ δ' αἰψ' εἰσδανόν, καὶ ἐπὶ κλησὶ καθεζόν.
 Τὴν δ' κατ' Ὀκκαγὸν ποταμὸν φέροι κύμα ροοῖο,
 Πρῶτα μὲν ἑρσίην, μετέπειτα δ' ἀλλήμῃ· ἔρδ'.

Τ' ΗΘΕΣΙΣ ΤΗ'Σ ΟΔΤΣΣΕΓΓΑΣ Μ. ΤΟΥ ΟΜΗΡΟΥ

Ρ Α Ψ Ω Δ Ι Α Σ.

Δ Ιωγίταρ τὴν ἐξ αἰδῶς γενομένην αὐτῷ ἐπ' ἀνόδον πρὸς Κίρ-
 κην· καὶ ὡς τὰς Συρῆνας παρῆπλευσε, καὶ τὰς πηλαγὰς
 σῖτες, Ἰκύλλαν τε καὶ Χάρυβδιν· καὶ τὴν τῆς αὐτοῦ
 νῆος καὶ τῆς ἑταίρων ἀπώλειαν, ἀνελόντων τινας τῆς Ἥλια
 νῆος· καὶ ὡς μὲν ἰσὶ ξύλῳ πρὸς Καλυψὶν διώσθε.

Undique agitatatum: ille vero obscuræ nocti similis,
 Nudum arcum habens & ad nervum sagittam,
 Horrendum circumspiciens, semper jaculanti similis.
 Horrendus autem illi circum pectora baltheus,
 Aureum erat lorum: ubi miranda opera elaborata erant,
 Urisque, agrestesque apri, trucesque leones,
 Præliaque, pugnaeque, caedesque, homicidiaque.
 Nec aliud fabricatus est nec aliud fabricabitur,
 Qui illud lorum sua elaboravit arte.
 Agnovit autem statim ille postquam vidit oculis:
 Et me miserans verbis aëthis alloquebatur:
 Generose Laërtiade multisce Ulysses,
 Heu miser, certe aliquod & tu malum fatum nactus es,
 Quale ego portabam sub radiis Solis.
 Jovis quidem filius eram Saturnii, sed ærumnam
 Habebam infinitam: valde enim longe deteriori viro
 Obnoxius eram, qui mihi gravia imperabat certamina.
 Et aliquando me huc misit ut canem ducerem: non enim
 aliud
 Existimabat illo mihi gravius fore certamen.
 Eum quidem ego subdixi & traxi ex inferis:
 Mercurius autem me deducebat atque cæcis Minerva.
 Sic fatus, ipse quidem rursus descendit in Ditis domum.
 At ego illic mansi firmiter, si quis adhuc veniret
 Virorum Heroum qui jam olim perierunt.
 Et adhuc priscos vidissem viros, quos volebam,
 Theseum, Pirithoumque, Deorum gloriosos filios:
 Sed ante multitudo congregabatur inhnita mortuorum
 Sonitu immenso: me autem pallidus timor occupabat,
 Ne mihi Gorgonium caput horrendi monstrum
 Ab inferis mitteret incluta Proserpina.
 Statim deinde ad navem profectus, jussi socios
 Et ipsos ascendere, & rudentes solvere.
 Illi vero statim ingressi sunt, & per transtra federunt.
 Illam vero per Oceanum flumen ferebat unda fluenti,
 Primum quidem remigatio, postea autem optimus ventus.

ARGUMENTUM LIBRI XII. ODYSSEÆ

HOMERI.

N Arrat ab inferis qualis fuerit sibi reditus ad Circen:
 & quomodo Sirenes præternavigaverit, & erratiles
 petras, Scyllamque & Charybdim: & suæ navis & socio-
 rum interitum, qui occiderant quosdam Solis boves: &
 ut solus in ligae ad Calypso evaserit.

Μῦ Συρῆνας ἔχει, πλοαγκτάς τ', ἰδὲ βῆς Ἀελίας

- Α**Υτὰρ ἔστι ποταμοῖο λίπαι ῥόον Ὀκίανοιο
 Νηὺς, δ'ὲν δ' ἴκτο κῦμα θαλάσσης εὐρυπόροια
 Νῆσον ἐς Αἰαίν, ὅθι τ' Ἦες ἠεργενίης
 Οἰκία κ' χορσί εἰσι, κ' ἀντολαὶ Ἥλιου.
 5 Νῆα μὲν ἐνδ' ἰλθόντες ἐκέλευον ἐν φαρμάθοισιν,
 Ἐκ δ' κ' αὐτοὶ βῆδ' ἐπὶ ῥηγμῖνι θαλάσσης.
 Ἐνθα δ' ὀπθεῖξαντες ἐμμέναδ' ἠὲ δῖαν·
 Ἥμ' δ' ἠεργάνια φάνη ῥοδοδάκτυλ' ἠώς,
 Δὴ τότε ἔγ' ὦν ἐτάρες παρῖεν εἰς δώματα Κίρκης
 20 Οἰοίωμαι νεκρὸν Ἑλπίνορα τεθνηῶτα.
 Φιτρὸς δ' αἶψα ταμόντες, ὅθ' ἀκροτάτῃ περὶ χ' ἀκτὴ,
 Θάπτομεν ἀχνύμενοι, θαλερὸν κατὰ δάκρυ χέοντες·
 Αὐτὰρ ἐπεὶ νεκρὸς τ' ἐκάν κ' τεύχεα νεκρῷ,
 Τύμβον χεύαντες, κ' ἐπὶ στήθεϊ ἐρύσαντες,
 25 Πῆξ' αὖτε ἀκροτάτῳ τύμβῳ εὐπρὸς ἐρετμόν.
 Ἥμῃς μὲν τὰ ἔκαστα διείπομεν, ὅθ' ἄρα Κίρκην
 Ἐξ αἰδέοιο ἰλθόντες ἰλήθομεν, ἀλλὰ μάλ' ὄκη
 Ἥλ' ἐντυναμένῃ· ἅμα δ' ἀμφίπολοι φέρον αὐτῇ
 Σίτον κ' κρέα πολλὰ, κ' αἶδεσσι σῖνιν ἐρυθρὸν.
 30 Ἦδ' ἐν μέσσοις εἶσα μετινύδα δῖα θεῶν
 Σχέτλιοι, οἳ ζῶντες ἰσπλήθετε δῶμ' αἰδέοιο,
 Διδανίης, ὅτε τ' ἄλλοι ἅπαρ θνητοῖσ' ἀνδρωποῖ.
 Ἀμ' ἄγ'· ἰδίστε βρομόν κ' οἶνι τε οἶνον
 Αὖθι πατημέροιο· ἅμα δ' ἦοι φαινομένηφι
 35 Πλευσίωδ'· αὐτὰρ ἐγὼ δεῖξω ὁδόν, ἠδὲ ἔκαστα
 Σημανίω, ἵνα μὴ τι κακορραφίῃ ἀλεγεινῇ
 Ἦ ἀλὸς ἢ ἐπὶ γῆς ἀλγίστε πῆμα παθόντες.
 Ὡς ἔραθ'· ἡμῖν δ' αὖτ' ἐπαπείβετο θυμὸς ἀγήτορ·
 Ὡς τότε μὲν πρὸς ταν ἡμᾶρ ἐς ἥλιον καταδύντα
 40 Ἥμῃδα δαινύμενοι κρέα τ' ἄσπιτα κ' μέθυ ἠδύ.
 Ἥμ' δ' ἥλι' ἐπὶ κατέδυ κ' ἐπὶ κνέας ἦλθεν,
 Οἳ μὲν κοιμήσαντο παρὰ πυρμυκίστῃ νῆος·
 Ἡ δέ με χεῖρὸς ἰλῶσα εἰλὼν ὀπινόσφιν ἐταίρῳι,
 Εἴσι τε, κ' προσέλεκτο, κ' ἐξερέεινεν ἔκαστα.
 35 Αὐτὰρ ἐγὼ τῇ πάντα κατὰ μοῖραν κατέλεξα,
 Καὶ τότε δὴ μ' ἐπέεσι προσνύδα πύθνη Κίρκη,
 Ταῦτα μὲν ἔγω πάντα πεπιείκονται· σὺ δ' ἄκυσον·
 Ὡς τοι ἔγ' ὦν ἔρεω, μνήσθ' δέ σε κ' θεὸς αὐτός.
 Σειρήνας μὲν πρῶτον ἀφίξεις, αἳ ρά τε πάντας
 40 Ἀνδρόπες θείλῃσιν, ὃ, τις σφείας εἰσαφίκηται.
 Ὡς τις αἰδέειν πελάσῃ κ' φθόγγον ἀκρόσῃ
 Σεισανων, τὰ δ' ἐπὶ γυτῇ κ' γυτῇ τέκνα
 Οἰκάδ' ἰορῶσιντε παρῖσται, ὅθ' ἄνυνται·

M. Sirenes habet , petras , atque boves Solis.

Cæterum postquam fluvii reliquit fluentum Oceani
 Navis , abiitque ad fluctus maris latissui
 Insulam ad Æeam , ubi Auroræ manigenitæ
 Domicilium & chori sunt , & Solis ortus.
 Navem quidem huc venientes subduximus in arenam , 5
 Nos autem egressi sumus ad littus maris.
 Hic dormientes expectavimus auroram divinam :
 Quando autem manegenita apparuit rosea digitis aurora ,
 Scilicet tunc ego socios præmisi ad domum Circes
 Efferre mortuum Elpenorem defunctum. 10
 Ligna vero statim cædentes , qua summum prominebat littus ,
 Sepelivimus tristes , tenellas lacrymas profundentes.
 At postquam cadaver combustum est & arma mortui ,
 Tumulo congesto , & insuper columna erecta ,
 Fiximus in summo sepulchro sabrefactum remum. 15
 Nos quidem singula administravimus , neque vero Circen
 Ab inferis regressi latuimus , sed valde celeriter
 Venit festinans : simul autem ancillæ ferebant cum ipsa
 Panem & carnes multas , & ardens vinum rubrum.
 Hæc in medio stans alloquebatur dia Dearum : 20
 Miseri , qui viventes subiistis domum Plutonis ,
 Bis mortui , cum alii senel moriantur homines.
 Sed agite , edite cibum & bibite vinum
 Hic tota die : simul autem cum aurora illucescente
 Navigabitis , at ego monstrabo viam , atque singula 25
 Significabo , ut ne quid insidiis malis
 Aut maris aut terræ dolearis cladem passi.
 Sic ait , nobis vero persuadebatur animus masculus.
 Sic tunc quidem tota die ad solis occasum
 Sedebamus epulantes carnes immensas & dulce vinum. 30
 Quando autem sol descendit & crepusculum venit ,
 Illi quidem dormierunt apud rudentes navis :
 Ipsa autem me manu prehensum dilectis seorsim à sociis ,
 Locavitque , & accubuit , & interrogavit singula.
 At ego illi omnia secundum ordinem recensui. 35
 Atque tunc scilicet me verbis alloquebatur veneranda Circe :
 Hæc quidem sic omnia transacta sunt : tu autem audi
 Ut tibi ego dicam , in memoriam reducet etiam Deus ipse.
 Ad Sirenes quidem primum pervenies , quæ sæpe omnes
 Homines fascinant , quicumque ad eas pervenerint. 40
 Quicumque imprudentia appulerit & vocem audierit
 Sirenium , huic nequiquam uxor & infantes parvuli
 Domum reverso astant , neque lætantur :

- Ἀλλὰ πε Σειρήνες λιγυρῇ θάλασσιν αἰοδῇ ,
 45 Ἦμῶν ἐν λειμῶνι . πολὺς δ' ἄμφ' ὀσιόρην θίς
 Ἀνδρῶν πυθομένων , πειρὶ ᾧ ρινοὶ μυγύθουσιν .
 Ἀλλὰ παρὲξ ἰάαν· ἐπὶ δ' ἕατ' ἀλκιῦμαι ἱταίρην ,
 Κρητὸν δαψύσας μελιπλόα , μήτις ἀκύνῃ
 Τῶν ἄλλων· ἀτὰρ αὐτὸς ἀκνέμεν αἶκ' ἐθέληκα ,
 50 Ἀνσάντων σ' ἐν νηὶ θοῇ χεῖρας τε πόδας τε
 Ὀρδὸν ἐν ἰσοπέδῃ· ἐκ δ' αὐτῇ πείρασθ' ἀνέρθαι·
 Ὀρεά κε περπέμεν· ὥσ' ἀκύνῃ Σειρήνοισιν .
 Αἱ δέ κε λίσσασθαι ἱτάρως , λῦσά τε κελύκας ,
 Οἱ δέ σ' ἐνὶ πλεόνεσσι τὸτ' ἐν δεσμοῖσι δόοντων .
 55 Αὐτὰρ ἐπεὶ δὴ τὰς γε παρὲξ ἰάσασθαι ἱταίρην ,
 Ἐνθά τοι ἐκ ἔτ' ἐπιτα διηκτικῶς ἀγορεύσω
 Ὀπποτέρῃ δὴ τοι ὁδὸς ἔσσεται , ἀλλὰ καὶ αὐτὸς
 Θυμῷ βελεύειν . ἔρεω δέ τοι ἀμροτέρωθεν .
 Ἐνδὲν μὲν γὰρ πτόρεω ἐπιρριές , πτορὶ δ' αὐτὰς
 60 Κύμα μέγα ροχθεὶ κυανόπιδ' ἀμριτρέτης·
 Πλαγκτάς δὴ τοι τὰς γε θιοὶ μάκαρες καλέουσι .
 Τῇ μὲν τ' ἐδὲ ποτὶτὰ παρέρχεται , ἐδὲ πώλειαι
 Τρέφοντες , τὰς τ' ἀμβεροσίν Διὶ πατρὶ φέρουσιν ,
 Ἀλλὰ τε καὶ τῇ αἰὶ ἀφαιρεύται λῖς πότερῃ ,
 65 Ἀλλ' ἄλλην ἐνίσσι πατὴρ ἱναρέθμιον ἔσθ' .
 Τῇ δ' ἔπω τις νῆος φύγει ἀνδρῶν ἥτις ἔκκται ,
 Ἀλλὰ θ' ὁμῶς σπινάκας τε νιῶν καὶ σάματα ρωτῶν
 Κύμαθ' αἰὼς φορέουσι πωρὸς τ' ὀλοοῖο δύελλα .
 Οἷν δὴ κείνῃ γε παρέπλω ποτοπόρ' νῆος
 70 Ἀργεῶ πασιμέλεια παρ' Αἰήταο πλέουσα·
 Καὶ νῦν καὶ τὴν ἡθ' ἄνα βάλλει μεγάλας πτοτὶ πότερῃ ;
 Ἀλλ' ἤρην παρὲπεμψεν , ἐπεὶ φίλ' ἦεν Ἰήσαν .
 Οἱ ᾧ δύο σκοπίλοι , ὁ μὲν ἕρατὸν ἐὺρυν ἱκάνη
 Ὀξείῃ κερυρῇ , νιφέλῃ δέ μιν ἀμφιέβηκε
 75 Κυκνήϊ , τὸ μὲν ἔποτ' ἔρωϊ , ἐδέποτ' αἶδρην
 Κύνε ἔχθ' κορυφῇ , ἔτ' ἐν θέρῃ ἔτ' ἐν ὀπώρῃ .
 Οὐδέ κεν ἀμβραῖν βροτὸς ἀνὴρ , ἢ καταβαίῃ .
 Οὐδ' εἰ οἱ χεῖρες γε ἑίκοσι καὶ πόδες ἦεν .
 Πέτρῃ γὰρ λῖς ἐστὶ περεξίστῃ ἐκκῆα .
 80 Μίασθ' δ' ἐν σκοπέλῳ ἐστὶ σπεί' ἡεροίδης
 Πρὸς ζῶον εἰς ἔρεβ' πτοτραμύδρον . ἥπερ ἂν ἡμῖς
 Νῆα παρὰ γλαφυρὴν ἰδύνετο ραΐδιμ' Ὀδυσσεύ .
 Οὐδέ κεν ἐκ νηὸς γλαφυρῆς αἰζή' ἀνὴρ
 Τόξω ὀϊσεύσας κοῖλον σπεί' εἰσαρῖκοιτο .
 85 Ἐνθά δ' ἐνὶ Σκύλλῃ ταίφ' δεινὸν λελακυῖα·
 Τὴν ἥτοι ρωνὴ μὲν ὅση σκύλακ' νεογλῆς
 Γίνεται , αὐτὴ δ' αὐτῇ πάλωρ κακός· ἐδὲ καὶ τίς μιν
 Γεγῆσθαιεν ἰδὼν , ἐδ' εἰ θεὸς ἀντιάσσειν .
 Τὰς ἥτοι πόδες εἰσὶ δυνάμεικα πάντες ἄσπερι·

Sed Sirenes stridula fascinant cantilena ,
 Sedentes in prato : ingens autem circa ossium acervus 45
 Virorum putrefactorum , circumquo cutes consumuntur.
 Sed præternavigato : aures autem obline sociorum ,
 Ceram deplens inellitam ne quisquam audiat
 Cæterorum : at ipse audi si quidem voles ,
 Ligent te in navi veloci manibusque pedibusque 50
 Erectum in statione mali : ex ea autem funes alligentur :
 Ut cum voluptate vocem audias Sirenum.
 Quod si rogaveris socios , solverequè jusseris ,
 Illi vero te pluribus vinculis alligent.
 Ast ubi has præternavigaverint focii , 55
 Hic tibi non amplius jam continuo dicam
 Utra tibi via erit ; sed & ipse
 Animo considera , dicam autem tibi utrinque.
 Hinc quidem petra excelsa , ad eas autem
 Fluctus ingens resonat cærulei maris : 60
 Erratiles scilicet eas Dii beati vocant.
 Hac neque volatilia prætervolant , neque columbae
 Timidae , quæ ambrosiam Jovi patri ferunt ,
 Sed ex illis semper adimit lævis petra ,
 Sed aliam summittit pater ut in numero sit. 65
 Hac nondum ulla navis effugit virorum quæcumque accesserit ,
 Sed pariter tabulas navium & corpora virorum
 Fluctus maris ferunt ignisque perniciosi procellæ.
 Sola nempe illa præternavigavit mare sulcans navis
 Argo quæ omnibus curæ fuerat ab Æeta navigans : 70
 Et fortasse illam ibi celeriter jecisset magnas ad petras ,
 Sed Juno præterite fecit , quoniam charus erat Jason.
 Duo vero scopuli , hic quidem cælum latum attingit
 Acuto vertice , nubes autem ipsum circumdat
 Obscura , quæ nunquam recedit , neque unquam serenitas 75
 Ejus occupat verticem , neque in æstate neque autumnus
 Neque ascendere posset mortalis vir , neque descendere ,
 Neque si illi manus utique viginti & pedes essent ,
 Petra enim lævis est circumpolitæ similis.
 Medio autem in scopulo est spelunca obscura 80
 Versus tenebras ad Erebum conversa , qua vos
 Navem aliorum cavam dirigite , eximie Ulysses.
 Neque ex navi cava juvenis vir
 Arcu jaculatus ad cavam speluncam perveniret.
 Hic autem Scylla inhabitat graviter vociferans : 85
 Ejus quidem vox quanta catuli nuper nati
 Fit , ipsa autem monstrum malum : neque quisquam ipsam
 Lætaretur aspiciens , neque si Deus obviam veniret.
 Hujus quidem pedes sunt duodecim omnes deformes :

- 90 "Εξ δὲ τε οἱ διερὰ περιμήκεις, ἐν ᾗ ἰκάζῃ
Σμερδαλὴν κεφαλὴν, ἐν ᾗ τρεῖσοιχοι ὀδόντες
Πυκνοὶ καὶ θαμέες, αἰετοὶ μέλαν' ἀνὰ τῷ.
Μίασθ' μὲν τε κατὰ σπείρας κύλιον δέδουκεν.
"Εξω δ' ἐξήρα κεφαλὰς δυνόιο βερέδην.
95 Αὐτῷ δ' ἰχθυόα σκοπέλον περιμαμάωσα
Διλοφινὰς τε κύνας τε, καὶ ἵπποδι μύζον ἔλκεσι
Κῆτ', ἃ μείρα βίσκε' ἀγάζον' Ἀμφιτέτῃ.
Τῇ δ' ἔπ' ὧ ποτε ναῦται ἀκίρειοι εὐχυνόμενται
Παρρυτίειν σὺν νῆϊ. εἰρή δὲ τε κρατὶ ἰκάζῃ
100 Φῶτ' ἐξαπτάξασα νῶς κυανοπρόρον.
Τὸν δ' ἔτερον σκοπέλον χθαμαλώτερον ὄψ' Ὀδυσσεύς,
Πλησίον ἀλλήλων· καὶ κεν διόισ' εὐσμεῖαι.
Τῷ δ' ἐν ἐρενός ἐστι μέγας εὐλλοιοσι τιθηνός.
Τῷ δ' ὑπο θῖα Χάρυβδις ἀναρριβδῆ μέλαν ὕδωρ.
105 Τρεῖς μὲν γάρ τ' ἀνίκησιν ἔω ἥματι, τρεῖς δ' ἀναρριβδῆ
Δυνόν. μὴ σὺ γε κῆδι τύχοις ὅτε ροιβδῶσιν.
Οὐ γάρ κεν ῥύσαιτό σ' ἔω ἐκ κακῆ εἰς ἔνδοξον.
Ἀλλὰ μάλα Σκύλλης σκοπέλω περιπαμῶν', ἃκα
Νῆα παρήξ' ἔλααν· ἐπιπύ πολλὸν εἰρτερόν ἐστιν
110 "Εξ ἱτάμεν ἐν νῆϊ ποδημῆναι ἢ ἅμα πάντας.
"Ὡς ἔρατ'. αὐτὰρ ἴω μιν ἀμειβόμεν' ἀπορώμενοι,
Εἰ δ' ἄγε δῖα μοι τῶτο θεὰ νημερτὶς ἔνιστε,
Εἰπὼς τὴν ὁκλὴν μὲν ὑπεκπροφύοιμι Χάρυβδι,
Τὴν δὲ καὶ ἀμυνάμεν ὅτε μοι σινοῖτό γ' ἐταίμεν.
115 "Ὡς ἱτάμεν. ἢ δ' αὐτίκ' ἀμείβετο θῖα θεάων,
Σχέτλις, καὶ δ' αὐτοὶ πολευμία ἔργα μέμνητο
Καὶ πόν'. ἔδδ' ἀποῖσιν ὑπείξειαι ἀθανάτοισιν;
Ἡ δὲ τοι εἰ θνητὴ, ἀλλ' ἀθάτατον κακὸν ἐστὶ,
Δυνόν σ' ἀργαλέον τε καὶ ἄγριον, ἔδδ' μαχιδόν.
120 Οὐδέ τις ἐς ἀλκή· φυγέειν κάρτισον ἄω αὐτῆς.
"Ἦν γδ' ἀνδρόγυνος, κορυμνόμεν' ἀπὸ πάντων,
Δεῖδω μὴ σ' ἐξαυτίς ἐφορμηθεῖσα κίχησι
Τόσσῃσιν κεφαλῇσι, τίσας δ' ἐκ ρῶτας ἔλκεται.
Ἀλλὰ μάλα σφοδρῶς ἔλααν, βωστῆν ᾗ κραταῖν
125 Μητέρα τῆς Σκύλλης, ἢ μητρί τι μῆμα βροτοῖσιν.
"Ἦ μιν ἔπειτ' ὄντοπαύσθ' ἐς ὕπερον ὀρμηθεῖσαι.
Θρηνακίη δ' ἐς ἵππον ἀρίζει, ἐνθα ᾗ πολλὰ
Βόσκοντ' Ἠελίοιο βόες καὶ ἱερά μῆλα,
Ἐπτά βοῶν ἀγέλαι, τίσα δ' αἰὼν πάσσα καλὰ,
130 Πεντήκοντα δ' ἰκασα· γόν' δ' ἐγένετο αὐτῶν,
Οὐδέ ποτε ροιβδῶσι. διαὶ δ' ἐπιπομιδρὸς εἰσὶν,
Νύμφαι ὑπλόκαμοι, Φαίβουσα τε Λαμπετή τε,
"Ἄς τέκεν Ἠελίῳ Ὑπερίονι θῖα Νείκεα.
Τρεῖς μὲν ἄρα δρέψασα τικδῶσά τε πόντια μήτηρ,
135 Θρηνακίην ἐς ἵππον ἀφώκισε τηλόθι ναῖειν,

Sex autem illi colla prælonga, in singulis autem
 Horrendum caput, insuntque triplici serie dentes
 Densi & frequentes, pleni nigrae mortis.
 Media quidem per speluncam cavam immergitur:
 Extra autem porrigit capita sævum barathrum.
 Illic autem piscatur scopulum circumlustrans
 Delphinasque canesque, & sicubi majus capere possit
 Cete, quæ plurima alit sonorum mare.
 Hac nondum unquam nautæ illæsi gloriantur
 Præternavigasse cum nave, aufert autem capitibus singulis
 Virum abripiens ex nave nigra proram.
 Alterum vero scopulum humiliorem videbis Ulysses,
 Prope ad invicem: & jaculo attingeres.
 In hoc caprificus est ingens foliis florens:
 Sub hoc dia Charybdis absorbet nigram aquam.
 Ter enim eruat quotidie, ter vero absorbet
 Horrende, ne tu utique illuc venias quando absorbet.
 Non enim liberarit te ex illo malo neque Neptunus.
 Sed valde Scyllæ scopulo appropinquans, celeriter
 Navem præterage: quoniam longe satius est
 Sex socios in navi desiderare quam simul omnes.
 Sic ait, at ego ipsam excipiens allocutus sum:
 Age vero mihi dic Dea & vere enarra,
 Si quo pacto perniciosam quidem effugiam Charybdim,
 Illam autem ulciscar quando mihi læserit socios.
 Sic dicebam. Illa statim respondit diva præstantissima,
 Infelix, adhuc tibi bellica opera curæ sunt
 Et labor: nec Diis cedes immortalibus?
 Illa vero non mortalis, sed immortale malum est,
 Graveque difficileque & immane, neque expugnabile.
 Neque ulla est liberatio: fugere optimum est ab illa.
 Si enim cunctaberis, arma sumens ad petram,
 Vereor ne te denuo irruens consequatur
 Tot capitibus, totque viros abripiat.
 Sed valde celeriter præternaviga, voca autem Crataim
 Matrem Scyllæ, quæ ipsam peperit malum hominibus:
 Quæ ipsam deinde compescet posterius ne irruat.
 Trinacriam autem ad insulam pervenies, hic autem multæ
 Pascuntur Solis boves & pinguia pecora,
 Septem boum armenta, tot ovium pulchri greges,
 Quinquaginta vero singula: propagatio autem non fit ipsorum,
 Neque unquam moriuntur: Deæ vero pastores sunt,
 Nymphæ cirratæ, Phaëthusaque Lampetieque,
 Quas peperit Soli Hyperioni dia Neæra.
 Has quidem ut educavit peperitque veneranda mater,
 Trinacriam in insulam relegavit procul habitare,

- Μῆλα ευλασόμεναι σπαρτοῖα καὶ ἑλικας βῆς.
 Τὰς εἰ μὲν κ' αἰνίας ἑκας, νόσῃ τε μέδουαι,
 Ἦτ' ἂν ἔτ' εἰς Ἰθάκην κακὰ περ πάγοντες ἴκωμεθα.
 Εἰ δέ κε σῖναι, τότε τοι τιμαίρομαι ὀλεθρον
 140 Νῆε τε καὶ ἑτάροισι. αὐτὸς δ' εἰπὲρ κεν αἰύξεις,
 Ὅφρ' ἐκ κακῶς γίγῃ, ὀλέσας ἀπο πάντας ἑταίρους.
 Ὡς ἔρατ'. αὐτίκα δ' χρυσόθρονον ἥλυθεν ἡώς.
 Ἦ μὲν ἔπειτ' ἀπ' αἰῶνος ἀπίσχιε δῖα θείαν.
 Αὐτὰρ ἐγὼν ἐπὶ νῆα κίων, ὠτρυνον ἑταίρους
 145 Αὐτὲς τ' ἀμβλείην ἀνά τε πρυμνήσια λῦσαι.
 Οἱ δ' αἶψ' εἰσβαῖνον, καὶ ἐπὶ κλισίῃ κάθιζον.
 Ἐξῆς δ' ἐζήμεροι, πολὺν ἄλα τύπτον ἱετμοῖς.
 Ἡμῖν δ' αὖ κατόπιον νεὸς κυανοπρόροιο
 Ἰκμήρον ἔθρον ἦ πωλοίστιον, ἰσθλὸν ἑταίρων,
 150 Κίρκη εὐπλόκαμος, δεινὴ Διὸς αὐδήσανα.
 Αὐτίκα δ' ὅπλα ἑκασα πονησάμενοι κατὰ νῆα
 ἤμεθα, τὴν δ' ἀνέμος τε κυβερνήτης τ' ἴδυνον.
 Δὴ τότε ἐγὼν ἑτάροισι μετνήδων ἀχνύμενον κῆρ,
 Ὡ φίλοι, εἰ γὰρ χρὴ ἴνα ἰδόμεναι εἴδῃ δὴ οἴκῃ
 155 Θέσφαθ' ἃ μοι Κίρκη μυθήσατο δῖα θείαν.
 Ἄλ' ἱέωμ' ἐγὼν, ἵνα εἰδότες ἦ καὶ θάνατον.
 Ἦ κεν αἰετάρμενοι θάνατον καὶ κῆρα εὐρύμεναι,
 Σειρήνων μὲν προῶτον ἀνώγῃ Διοπετριάων
 Φθογγὸν ἀλεύσασθαι, καὶ λειμῶν ἀνθεμένεα.
 160 Οἷον ἔμ' ἠνώγῃ ὅσ' ἀκείμεν. ἀλλὰ με δευτέρῃ
 Δῆτατ' ἐν ἀργαλίῃ, (ὅσρ' ἐμπέδον αὐτόθι μέμνω)
 Ὀρέδον ἐν ἰσοπέδῃ· ἐκ δ' αὐτῇ πείρατ' ἀνήσθω.
 Αἰ δέ κε λίσσόμεναι ὑμῖας, λῦσαι τε κελύεω,
 Ὑμῖς δ' ὀπλύνεσθαι τότε ἐν δεισμῶσι ποιήσιν.
 165 Ἦτοι ἐγὼ τὰ ἑκασα λέγων ἑτάροισι πείρασκον.
 Τόσσα δ' καρταλίως ἔειπετο νηὺς εὐεργής·
 Νῆσον Σειρήνοισιν. ἔπειτα γὰρ ἔρ' ἀπῆμαν.
 Αὐτίκ' ἔπειτ' ἀνέμῳ μὲν ἐπαύσατο, ἠδὲ γαλήνῃ
 Ἐπλείτο νηπιῖν, κοίμηντα δ' κύματα δαίμων.
 170 Ἀνσάντες δ' ἑταροὶ νεὸς ἰστία μῆρυσταντο,
 Καὶ τὰ μὲν ἐν νηὶ γλαυρῇ βάλλον· οἱ δ' ἔσθ' ἱετμοῖς
 Ἐζήμεροι, λεύκαῖνον ὕδωρ ξειῆς ἐλάττησιν.
 Αὐτὰρ ἐγὼν κρητὸν μέγαν περὶ χὸν ὄξει χαλκῷ
 Τυτθὰ διατμήσας, χερσὶ σιβαῖσσι ποιήσιν.
 175 Αἶψα δ' ἰαίνεται κρηὶς, ἐπεὶ κίλιστο μεγάλη ἱς,
 Ἥελίς τ' αὐτῇ Ὑπεριόδεω ἀνακτῷ.
 Ἐξῆς δ' ἑτάροισιν ἔσθ' ἔατα πάροι ἀλειφα.
 Οἱ δ' ἐν νηὶ μ' ἴδυσαν οὐδ' χεῖρας τε ποδας τε,
 Ὀρέδον ἐν ἰσοπέδῃ, ἐκ δ' αὐτῇ πείρατ' ἀνήσαν.
 180 Αὐτοὶ δ' ἐζήμεροι πολὺν ἄλα τύπτον ἱετμοῖς.
 Ἄλ' ὅτε τίσσον ἀπῆμ' ὅσον τε γέγωνε βούσας·

Oves custodire paternas & nigras boves.

Eas si quidem illæfas fines, reditusque curam habebis,

Sane adhuc in Ithacam mala licet passi veniretis :

Sis autem læseris, tum tibi definitio interitum

Navique & focii : ipseque si modo evades ,

Sero male redibis, anvisis omnibus fociiis.

140

Sic ait, Statimque aureo throno *conspicua* venit aurora.

Illa quidem deinde per insulam abiit dia Dearum :

At ego ad navem vadens, jubebam socios

Ipsosque ascendere funesque resolvere ,

Qui statim ingrediebantur, & per transtra sedebant.

145

Ordine vero sedentes canum mare verberabant remis.

Nobis autem in parte posteriori navis nigræ proram

Secundum ventum misit implentem vela, bonum sodalem,

Circe cirrara, gravis Dea voce humana utens.

150

Continuoque omnia arma componentes per navem

Confedimus, quam ventusque gubernatorque dirigebant.

Ibi tunc ego socios alloquebar mœstus corde :

O amici, non enim oportet unum scire neque duos solos

Vaticinia quæ mihi Circe prædixit dia Dearum :

155

Sed dicam ego, ut scientes vel moriamur,

Vel elabentes mortem & fatum effugiamus.

Sirenum quidem primum jubebat divinarum

Vocem evitare, & pratum floridum.

Solum me jubebat vocem audire, sed me vinculo

160

Ligate in gravi, (ut firmiter illic maneam)

Erectum in basi mali : ex ipso autem funes alligentur.

Si vero oravero vos, solveretque jussero,

Vos vero pluribus tum in vinculis constringite.

Et ego quidem hæc singula dicens fociiis declarabam.

165

Interea autem rapide venit navis fabrefacta

Ad insulam Sirenum, urgebat enim ventus innoxius.

Statim deinde ventus quievit, atque tranquillitas

Erat sine ventis, sopiveratque fluctus Deus.

Surgentes autem focii navis vela complicarunt ,

170

Et ea quidem in navi cava collocarunt : ipsi autem ad remos

Sedentes, dealbabant aquam politis abietibus.

At ego ceræ ingentem orbem acuto ære

Minutatim diffecans, manibus sortibus premebam.

Statim vero liquebat cera, nam jubebat magna vis ,

175

Solisque splendor Hyperionidæ Regis.

Ordineque fociiis ad aures omnibus illevi.

Illi autem in navi mihi ligarunt pariter manusque pedesque,

Erecto in basi mali, ex eo autem funes alligarunt :

Ipsi autem sedentes spumofum mare verberabant remis.

180

Sed cum tantum aberamus quantum audiat clamans,

Z ij

ῥίμφο διώκοντες, τὰς δ' ἔλαθ' ἐν ἀκύαλῳ νῆε

Ἐγγύθεν ὀρυμνῶν· λιγυρὴν δ' ἔντυον αἰεδὴν,

Δεῦρ' ἄγ' ἰὼν πολύαιν' Ὀδυσσεύ, μέγα κῦδος Ἀχαιῶν,

185 Νῆα καταΐησον, ἵνα νωτίτερον ὅω' ἀκούσῃ.

Οὐ γάρ ποω τις τῆδε παρήλασε νῆϊ μελαίνῃ,

Πρὶν γ' ἡμέων μελίηρον δότο σωμαίων ὅω' ἀκούσῃ.

Ἄλλ' ὅγε περὶ φάμῳ τεύεται, καὶ πλείονα εἰδώς.

Ἰδὼν γάρ τοι πάνθ' ὅσ' ἐνὶ Τροίῃ εὐρεῖν

190 Ἀργεῖοι Τροῖές τε θεῶν ἰότητι μύησαν,

Ἰδὼν δ' ὡσα γένετ' ἐπὶ χθονὶ περὶ δουροτέρῃ.

Ὡς φάσαν, ἴδωσι ὅσα κάλλιμον. αὐτὰρ ἔμῳ κῆρ

Ἥθει' ἀκκείωμαι, λῦσαί τ' ἐκέλευον ἱταίρες,

Ὀρῶσιν νευσάζων· οἱ δ' ἔπεισαν, πρὸς πόντον ἔριον.

195 Αὐτίκα δ' ἀνσάντες Πελοποιδὸς Εὐρύλοχος τε

Πηλείοσι μ' ἐν δισμοῖσι δέον, μᾶλλον τ' ἐπιέειν.

Αὐτὰρ ἐπιδὴ τὰς γε παρήλασιν, ὅδ' ἔτ' ἐπιπτα

Φθόγγῃς Σειρήνων ἠέκομ' ἐδὲ τ' αἰεδὸς,

Αἰψ' ὁπὸ κερὸν ἔλοντο ἐμοὶ ἐρίης ἱταῖροι,

200 Ὅν σφιν ἐπ' ὤσιν ἄλειψ', ἐμὲ τ' ἐκ δισμῶν ἀνέκυταν

Ἄλλ' ὅτε δὴ τὴν νῆσον ἐλείπετο, αὐτίκ' ἐπιπτα

Καπνὸν καὶ μέγα κῦμα ἶδον, καὶ δέπον ἄκυστα.

Τῶν δ' ἄρα δισσάντων ἐκ χειρὸν ἐπτατ' ἐρετμῶ.

Βόμβησιν δ' ἄρα πάντα κατὰ ῥοήν· εἶχετο δ' αὐτὸς

205 Νῆος, ἐπεὶ ἔκ' ἐτ' ἐρετμὰ πρηνέα χερσὶν ἐπειγον.

Αὐτὰρ ἐγὼ διὰ νηὸς ἰὼν ὤτρυνον ἱταίρας

Μειλιχίοις ἐπίεσι παρὰ σασδὸν ἄνδρα ἱέασον,

Ὡ φίλοι, καὶ γάρ ποω τι κακῶν ἀδαήμενες ἐμῶν.

Οὐ μὲν δὴ τόδε μεῖζον ἐπὶ κακόν, ἢ ὅτε Κύκλωψ

210 Εἰλῆ ἐνὶ σπηΐ γλαρυρῶ κρατερῆςι βίησι,

Ἀλλὰ καὶ ἔνθεν ἐμῇ ἀρετῇ βελλὴ τε νόσ τε

Ἰκεύμετο· καὶ ποω τῶνδε μνήσομαι οἶω.

Νῶν δ' ἀγέθ' ὥς ἂν ἐγὼ εἴπω περὶ δώμεθα πάντες·

Τρεῖς μὲν κόπτεσιν ἄλος ἰημίνα βαδ' ἔαν

215 Τύπτετε, κληιδέασιν ἐρήμῳ, αἰκέ ποδοι Ζεὺς

Διὴ τοῖδε γ' ὀλεθρον ὑπὸ κρυψέειν καὶ ἀλύξαι.

Σοὶ δ' κυβερνήτῳ ὥδ' ἐπιτέλλομαι, (ἀλλ' ἐνὶ θυμῷ

Βάλλειν, ἐπεὶ νηὸς γλαρυρῆς οἴητα νομάς)

Τότ' ἐν καπνῷ καὶ κύματι ἐκτός ἐεργε

220 Νῆα, σὺ δ' σκοπέειν ἐπιμαίεο, μὴ σε λάθῃσι

Κεῖτ' ἐξορμήτασθαι, καὶ ἐς κακὸν ἄμμα βάλλεσθαι.

Ὡς ἐράμην. οἱ δ' ὅκα ἐμοῖς ἐπίεσι πείθοντο.

Σκύλην δ' ἐκέτ' ἐμυθεύμεν, ἀπρηκτον ἀνίην,

Μάλας μοι δέσαντες δολιχόκλιαν ἱταῖροι

225 Εἰρεσίης, ἐντὸς δ' ἀνυκάζονεν οὐράς αὐτῆς.

Καὶ τότε δὴ Κίρκης μὲν ἐρημοσύνης ἀλεγεινῆς

Λαϊθαγίην, ἐπεὶ ἔτι μ' ἀνώγει δωρῆσθαι.

Propere urgentes, illas non latuit velox navis
Prope impulsa, argutumque instituerunt carmen:

Huc age veniens celeberrime Ulysses, ingens decus Achivorum
Navem siste, ut nostram vocem audias. 185

Non enim unquam aliquis hac præteregit navem nigram,
Quin prius nostram suavem ab ore vocem audiret:
Sed hic delectatus ablit, & plura sciens.

Scimus enim tibi omnia quæcumque in Troja lata
Argivi Trojanique Deorum voluntate pertulerunt, 190
Scimus etiam quæcumque sunt in terra alma.

Sic dicebant, mittentes vocem pulchram: at meum cor
Volebat audire, solvereque jubebam socios,
Superciliis innuens, illi autem incumbentes remigabant.
Statimque surgentes Perimedes Eurylochusque 195
Pluribus me vinculis ligabant, magisque premebant.
Cæterum ubi illas præteriiit *navis*, neque amplius deinde
Vocem Sirenium audiebamus neque cantilenam,
Mox ceram dempserunt mei dilecti socii,
Quam illis ad aures illeveram, meque ex vinculis solverunt. 200

Sed quando jam insulam reliquimus, statim deinde
Fumum & ingentem fluctum vidi, & sonitum audiui.
His igitur timentibus ex manibus ceciderunt remi.

Insonuerunt autem omnia per fluctum, tenebaturque illic
Navis, quoniam non amplius remos prolixos manibus urgebat.
Ast ego per navem iens cohortabar socios 205

Blandis verbis astans virum quemque:

O amici, non enim ullo pacto malorum ignari sumus.
Non equidem hoc majus adest malum, quam cum Cyclops
Includebat nos speluncæ cavæ forti vi, 210
Sed & hinc mea virtute consilioque prudentiaque
Effugimus, & olim horum recordaturos puro.

Nunc agite, uti ego dixero pareamus omnes:
Vos quidem remis maris fluctus profundos
Verberate, transtris insidentes, si forte Jupiter 215
Det hanc saltem mortem effugere & evitare.

Tibi vero gubernator hoc præcipio, (sed in animo
Reconde, quoniam navis cavæ gubernacula motas)
Hunc quidem fumum & fluctum extra dirige
Navem, tu autem scopulum require, ne te imprudente 220
Illinc prorumpat, & in malum nos conjicias.

Sic dicebam, illique ocyus meis verbis parebant.
Scyllam tamen nondum commemoraveram, immedicabile malum,
Ne forte timentes cessarent mihi socii

A remigando, intraque constiparent seipfos. 225
Et tum scilicet Circes quidem mandatorum tristium
Oblitus fueram, quoniam nevitquam me jusserrat armari.

- Αὐτὰρ ἐγὼ καταδύς κλυτὰ τεύχεα, καὶ δύο δῆρε
 Μάκρ' ἐν χερσὶν ἔλων, εἰς ἱέρα νηὸς ἔβαινον
 230 Περσῶν. ἔνθεν γάρ μιν ἐδίγμην πρῶτα θανείδην
 Σκύλλην πετερίν, ἥ μοι φέρε πῆλ' ἰτάροισιν.
 Οὐδέ πη ἀδρήσῃ δυνάμει· ἔκαμον δέ μοι ὅσπερ
 Πάντῃ παπταίνοντι πρὸς ἠεροειδέα πέτρην.
 Ἡμεῖς ἢ συνωπὸν ἀνεπλήροισιν ἡβώοντες·
 235 ἔνθεν μιν γὰρ Σκύλλ', ἰτέρῃσι ἢ θείῃα Χάρουβδις
 Δεινὸν ἀνερρίψῃσι θάλασσης ἀλμυρὸν ὕδωρ.
 Ἦτοι ὅτ' ἐξεμέσσει, λίβης ὥς ἐν πυρὶ πολλῷ,
 Πᾶσ' ἀναμορμύρεται κυκωμῆν, ὕψοι δ' ἄχνη
 Ἀκροσὶ σκυπέλοισιν ἰσ' ἀμροτέροισιν ἱσπίπτεν.
 240 Ἄλ' ὅτ' ἀναβρέξῃσι θάλασσης ἀλμυρὸν ὕδωρ,
 Πᾶσ' ἐντοαδὲ φάνεσκε κυκωμῆν· ἀμφὶ δ' ἀπὲρ
 Δεινὸν ἐδεβρύχῃ, ὑπὲρθε δ' γαῖα φάνεσκε
 Ψάμμω κυανῇ. τὲς δ' ἡλαρὸν δέῃ ἤρῃ.
 Ἡμεῖς μὲν πρὸς τήνδ' ἰδμεν, δειτταντες ὀλεθρον·
 245 Τόρρα δέ μοι Σκύλλη γλαυρῆς ἐκ νηὸς ἰταίρας
 Ἐξ ἑλῆθ', οἱ χερσὶν τε λήρῃ τε φέρτεροι ἦσαν.
 Σκυφάμην δ' εἰς νῆα θοῇ ἄμα καὶ μεθ' ἰταίρας,
 Ἥδ' ἤρ' ἐνόητα πόδας καὶ χεῖρας ὑπέρθε
 Ὑψὸς ἀνερμύων· ἐμὲ δ' ἐβείγαντο καλεῖντες
 250 Ἐξυνομακλήδην, τότε γ' ὕσατον, ἀχνύμην κῆρ.
 Ὡς δ' ὅτ' ἐπὶ προβόλῳ αἰλιὺς περιμήκει βάδω
 Ἰχθύσι τοῖς ὀλίγοις δόλον κατα' εἶδατα κάλων,
 Ἐς πάντων περὶ σοὶ βίος κίεας ἀγρυλλιοῖο,
 Ἀσπαίροντα δ' ἱππυτα λαβὼν ἔριψε θυεραῖ·
 255 Ὡς οὔγ' ἀσπαίροντες αἰέροντο ποτὶ πύργους·
 Ἀπ' αὖ δ' εἰνὶ θυμῷ κατήσθιε κεκλήγοντας,
 Χεῖρας ἐμοὶ ὀρέγοντας ἐν αἰνῇ θησιότητι.
 Οἴκτισον δὴ κτενοῖς ἐμῶς ἴδεν ὀφθαλμοῖσιν
 Πάντων ἱὸν ἐμόγησα, πόρρας ἀλὸς ἐξερεῖνων.
 260 Αὐτὰρ ἔπει πύργους εὐγυμνῷ, δεινὴν τε Χάρουβδι,
 Σκύλλην τ', αὐτὴν ἔπειτα θεῶν ἐς ἀμύμονα νῆσον
 Ἰκόμεθ'. ἐνθα δ' ἴσαν καλά βόες εὐρυμέτωποι,
 Πολλὰ δ' ἰζία μῆλ' Ὑπείρην· Ἥελίοιο.
 Δὴ τότε ἔγ' ὦν ἔτι πύργῳ ἰὼν ἐν νηὶ μελαίνῃ,
 265 Μυκητρῶ τ' ἤκιστα βοῶν αὐλιζομυδράων,
 Οἷων τε βελγῆν· καὶ μοι ἔπ' ἔμπιστε θυμῷ
 Μάντι· ἄλας Θηβαίῃ Τιρτεσίῳ,
 Κίρκης τ' Αἰαίης, ἥ μοι μάλα πόλλ' ἐπέτελλεν
 Νῆσον ἀλεύαδαι περφυμένον Ἥελίοιο.
 270 Δὴ τότε ἔγ' ὦν ἰτάροις μετιύδων ἀχνύμην κῆρ,
 Κέκλυτέ με μύων κακὰ περ πάχοντες ἰταῖροι,
 Ὅρ' ὕμῃν εἴπω μαντήϊα Τιρτεσίαο,
 Κίρκης τ' Αἰαίης, ἥ μοι μάλα πόλλ' ἐπέτελλεν,

Ast ego indutus inclyta arma, & duas hastas
 Longas in manus sumens ad tabulata navis ibam
 Proræ: inde enim ipsam expectabam primum visum iri 230
 Scyllam petrosam, quæ mihi ferebat damnum sociis.
 Neque usquam videre potui: lassabanturque mihi oculi
 Undique circumspectanti ad obscuram petram.
 Nos quidem angustum locum navigabamus lugentes:
 Hinc enim Scylla, altrinsecus autem Charybdis 235
 Immane absorbit maris falsam aquam.
 Equidem quando evomebat, sicut lebes in igne multo,
 Tota remurmurabat conturbata, in altum autem aspergo
 Summis scopulis utrisque incidebat.
 Sed quando absorbebat maris falsam aquam, 240
 Tota intus apparebat mota: circumque petram
 Horrendum intonabat, infra autem terra apparebat
 Arena cum cerulea, hos autem pallidus timor cepit.
 Nos quidem ad hanc videbamus, timentes interitum.
 Interea autem mihi Scylla cava ex navi socios 245
 Sex abstulit, qui manibusque virtuteque præstantiores erant.
 Aspiciens autem in navem velocem simulque ad socios:
 Jam horum animadverti pedes & manus superne
 In altum levatorum: me autem clamabant vocantes
 Nominatim, tunc postremo, afflicti corde. 250
 Ut cum in aggere piscator prælonga virga
 Piscibus minutis dolum escam objiciens,
 In pontum demittit bovis cornu agrestis,
 Palpitantemque deinde corripiens projicit foras:
 Sic illi palpitantes tollebantur ad petras: 255
 Illic autem pro foribus depascebantur clamantes,
 Manus mihi porrigentes in gravi calamitate.
 Miserabilissimum scilicet illud meis vidi oculis
 Omnium quæcumque passus sum, vada maris rimans.
 Ast ubi petras effugimus, horrendamque Charybdim, 260
 Scyllamque, statim deinde Dei ad eximiam insulam
 Pervenimus: ibi autem erant pulchri boves frontones.
 Multæque pingues pecudes sublimis Solis.
 Ibi tunc ego adhuc in mari in navi nigra cum essem,
 Mugitum audiui boum stabulantium, 265
 Oviumque balatum: & mihi dicta inciderunt animo
 Vatis cæci Thebani Tiresiæ,
 Circesque Æææ, quæ mihi admodum multis præcepit,
 Ut insulam vitarem homines oblectantis Solis.
 Scilicet tunc ego socios alloquebar cruciatus corde: 270
 Audite meos sermones mala quamvis patientes socii,
 Ut vobis dicam vaticinia Tiresiæ,
 Circesque Æææ, quæ mihi perquam multis præcepit,

Νῆσον ἀλεύαδάς τε φίλμ' ἔσθ' Ἡλίοιο.

275 Ἐνθα γὰρ αἰνύτατον κακὸν ἐμμήμι ἀμμιν ἔρασκιν.

Ἄλλα' παρὰ τὴν νῆσον ἐλαύνετε νῆα μέλαιναν.

Ὡς ἐράμην. τοῖσιν δὲ κατεκλάδην φίλον ἦτορ.

Αὐτίκα δὲ Εὐρύλοχ' εὐγερὸς μ' ἠμείβετο μύθῳ.

Σχέτλι' εἰς Ὀδυσσεύ· σῆεαι τοι μῆρις, εἴ τί γυῖα

280 Κάμνης· ἢ γὰρ τυ σοὶ γε σιδήρεα πάντα τίτυκται,

Ὅς ῥ' ἐτάρης καμάτῳ ἀδύκωτας ἠδὲ καὶ ὕπνῳ

Οὐκ εἰάς γαίης ἐπιδήμιαι, ἐνθά κεν αὐτὸς

Νῆσ' ἐν ἀμυρύνῃ λαθὼν τετυκόμεθα δόρπον.

Ἄλλ' αὐτὰς διὰ νύκτα θοὴν ἀλλάσσει ἀνωγας,

285 Νῆσ' ἀποπαραγγθέντας ἐν ἡερειδῶι πόντῳ.

Ἐκ νυκτῶν δὲ ἄνεμοι χαλεποὶ. δηλήματα νηῶν

Γίνονται. πῇ κεν τις ὑπερφύγοι αἰπὺν ὄλεθρον,

Ἦ πως ἐξαπίνην ἔλθῃ ἀνέμοιο δύελλα;

Ἦ νότος, ἢ ζεφύροιο δυσαίε', οἳ τε μάλιστα

290 Νῆα διαρραΐσει θεῶν αἰκνὴ ἀνάκτων.

Ἀλλ' ἦτοι νῦν μὲν ποιθώμεθα νυκτὶ μελαίνῃ,

Δόρπον δ' ὀπλισόμεθα δοῶ παρὰ νηὶ μύροντες.

Ἦῶθεν δὲ ἀναβάντες ἐνὶ σελίδι εὐρεῖ πόντον.

Ὡς ἔρατ' Εὐρύλοχ'· ἐπὶ δὲ ἦεντο ἄλλοι ἑταῖροι.

295 Καὶ τότε δὴ γίνωσκον ὃ δὴ κακὰ μῆδιτο δαίμων.

Καὶ μιν φωνήσας ἔπια σπεύοντα περὶ νηὶν,

Εὐρύλοχ', ἢ μάλα δὴ με βιάζεστε μένον ἵοντα.

Ἀλλ' ἄγε νῦν μοι πάντες οὐβάζατε καρτερὸν ἔρκον,

Εἴ κέ τιν' ἢ βροτῶν ἀγέλην, ἢ πῶϊ μὲν οἶον

300 Εὐρεσθῶν, μή τις ἀτασθαλίῃσι κακῆσι

Ἦ βῶν ἢ ἴτι μῆλον ἀποκτάνῃ· ἀλλὰ ἔκλειος

Ἐδίητε βροτῶν τὴν ἀθανάτην πόρε Κέρην.

Ὡς ἐράμην. οἳ δὲ αὐτίκ' ἀπάμνουον ὥς ἐκέλευον,

Αὐτὰρ ἐπεὶ ῥ' ὁμοσάν τε τελεύτησάν τε τ' ἔρκον,

305 Στήσασθ' ἐν λιμνῇ γλαφυρῇ εὐεργία νῆα

Ἀγχι' ὕδατ' γλυκερῶν, καὶ ἐξαιτίεσθαι ἑταῖροι

Νῆες, ἔπειτα δὲ δόρπον ἐπισαμῆριος τετύκοντο.

Αὐτὰρ ἐπεὶ πόσι καὶ ἐδητύ' ἐξ ἔργον ἦντο,

Μνηστῶν δὲ ἥπειτα φίλος ἐκλαίον ἑταῖρος,

310 Οὐς ἔραγε Σκύλλῃ γλαφυρῇ ἐκ νηὸς ἔλθ'.

Κλαίωντες δὲ τοῖσιν ἐπὶ νηὶ νύκτ' ὕπνῳ.

Ἦμ' ὅτ' ἐλθ' ἀνέμῳ νυκτὸς ἦν, μετὰ δὲ ἀσπερ βροχὴν,

Ὡρσεν ἴτι ζῶν ἀνέμον νεφεληγερέτα Ζεὺς

Λαίλαπι θροισίῃ, σὺν δὲ νεφελῇ πέλοψι

315 Γαίαν ὁμῶς καὶ πόντον· ὅρσεν δὲ ὄρεσιν ἐν νύξ.

Ἦμ' ὅτ' ἐκ γενεῆς πατρὸς μεθοδάκτυλ' ἦντος,

Νῆα μὲν ἀρμίσσας, κοῖλον σπῆν ἐσπεύσαντες.

Ἐνθά δὲ ἔταν νεμεσίαν καλοὶ χερσὶ ἠδὲ θόσσοι.

Καὶ τότε ἰγών ἀγῶνι δέμῳ, μετὰ μῦθον ἔειπον,

Ut insulam vitarem Solis, qui delictum est hominum.

Ibi enim gravissimum malum fore nobis aiebat.

275

Sed præter insulam pellite navem nigram.

Sic dicebatur, illis autem confringebatur suum cor.

Statimque Eurylochus molesto mihi respondit sermone:

Improbuses, ô Ulysses, superat tibi robur, neque unquâ membris

Defatigaris: profecto omnia tibi ferrea sunt,

280

Qui socios lassitudine afflictos atque etiam somno urgente

Non finis terram conscendere, ubi rursus

Intula in circumflua lautam paremus cœnam:

Sed sic temere per noctem celerem errare jubes,

Ab insula aberrantes in obscuro ponto.

285

Ex noctibus autem venti graves, pernicies navium

Existunt: qua quis effugeret sævam mortem,

Si forte repente veniret venti procella,

Aut Noti, aut Zephyri vehementis, qui potissimum

Navem infestant Deorum non sponte Regum.

290

Verum sane nunc quidem cedamus nocti nigræ,

Cœnamque apparemus celerem apud navem manentes:

Mane autem conscendentes intremus latum pontum.

Sic ait Eurylochus, comprobantur autem cæteri socii.

Atque jam tum agnoscebam quod nempe mala moliretur Deus: 295

Et ipsum compellans, verbis volatilibus alloquebar:

Euryloche, profecto nimis jam me urgetis qui solus sum.

Sed age nunc mihi omnes jurate firmum juramentum,

Si quod aut boum armentum, aut magnum gregem ovium

Inveniamus, ne forte quis scelere pessimo

300

Aut bovem aut etiam pecudem occidat: sed tranquilli

Comedite cibum quem immortalis præbuit Circe.

Sic dicebam, illi autem protinus jurarunt ut jussieram.

Ast ubi juraruntque finiveruntque jusjurandum,

Stitimus in portu cavo benefactam navem

305

Prope aquam dulcem: & exiverunt socii

E navi, deinceps autem cœnam scite appararunt.

Ast ubi potus & cibi amorem emisérant,

Recordati deinde charos defleverunt socios,

Quos devoraverat Scylla cava ex navi eripiens.

310

Flentibusque ipsis supervenit dulcis somnus.

Quando autem tertia pars noctis erat, & astra transibant,

Immisit vehementem ventum nubium coactor Jupiter

Cum nimbis ingentibus, nubibus autem cooperuit

Terram simul & pontum, ruitque de cœlo nox.

315

Quando autem manegenita apparuit rosea digitis aurora,

Navem quidem subduximus, in cavam speluncam intro trahentes:

Hic autem erant Nympharum pulchri loci atque sedilia.

Et tum ego concionem faciens, sermone allocutus sum:

- 320 Ὡ φίλοι, ἐν γὰρ νῆϊ θεῶν βροτοῖς τε πόσις τε
ἔστιν, τῶνδε βοῶν ἀπεχόμεθα, μὴ τι παύσωμεν.
Δεινὸν γὰρ θεῶν αἶδε βόες καὶ ἵπια μῆλα
Ἡελίῳ, ὃς πάντ' ἐροῦν καὶ πάντ' ἐπακέψαι.
Ὡς ἱράμεν. τοῖσιν δ' ἐπαυέμετο θυμὸς ἀγήνορ.
- 325 Μῆνα δ' πάντ' ἀλλήλῃσι δὴ νότῃσι, εὐδὲ τις ἄλλῃ
Γίνετ' ἐπειτ' ἀνέμων, εἰ μὴ εὐρὸς τε νότῃσι τε.
Οἱ δ' ἔως μὲν σίτον ἔχον καὶ οἶνον ἐρυδον,
Τόρρα βοῶν ἀπέχοντο, λυαῖοι βότοιο.
Ἄλλ' ὅτε δὴ νῆος ἐξέρχοντο ἥλα πάντα,
- 330 Καὶ δὴ ἄγρην ἐρέεσκον ἀλκτεύοντες ἀνάγκη,
Ἰχθυὺς ὀρνίθας τε φίλας, ὃ, τι χεῖρας ἵκοντο,
Γναμπτοῖς ἀγκίστροισιν· ἔπειτα δ' ἡστέα λιμός.
Δὴ τότε ἔγων ἀνὰ νῆσον ἀπέσιχον, ὄρεα θεοῖσιν
Εὐχαίμεν, εἴ τίς μοι ὁδὸν φήμιε νέεσθαι.
- 335 Ἄλλ' ὅτε δὴ διὰ νῆος ἰὼν ἥλυθα ἱταίρας,
Χεῖρας νιφάωμεν ὅθ' ἐπὶ σκίπας ἦν ἀνέμοιο,
Ἡρόμεν πάντεσσι θεοῖς οἱ ὀλυμπον ἔχουσιν.
Οἱ δ' ἄρα μοι γλυκὺν ὕπνῳ ἐπὶ βλεφάροισιν ἔχουσιν.
Εὐρύλοχ' δ' ἱταίροισι κακῆς ἐξήρχετο βουλῆς,
- 340 Κέκλυτέ μευ μῦθων κακὰ περ πάροντες ἱταῖροι.
Πάντες μὲν συγχερὶ θάνατοιο δειλοῖσι βροτοῖσι,
Λιμῶ δ' οἰκτίστον θανέειν καὶ πείτμον πατισπῆν.
Ἄλλ' ἄγετ', Ἡελίοιο βοῶν ἐλάσαντες αἰεῖσας,
Ῥιζοῖοι ἀθανάτοισι τοῖς ἔσχατον εὐρὺν ἔχουσιν.
- 345 Εἰ δὲ κεν εἰς Ἰθάκην ἀρικοίμεθα πατεῖδα γαῖαν,
Αἰψά κεν Ἡελίῳ ὑπερίονι πάντα νῆον
Τεύξωμεν, ἐνθά κε θεῶν ἀγάλματα πολλὰ καὶ ἰδὼν.
Εἰ δ' ἡ χολωσάμενός τις βροτῶν ὀρθοκρυφῶν,
Νῆ' ἰδέην ὀλέσθαι, ἐπὶ δ' ἔσπονται θεοὶ ἄλλοι,
- 350 Βέλομ' ἀπαξ πρὸς κῆμα χανῶν ὑπὸ θυμὸν ὀλέσθαι,
Ἡ' δευτέρῃ στυγέσθαι ἰὼν ἐν νῆσῳ ἐοήμῃ.
Ὡς ἔρατ' Εὐρύλοχ'· ἐπὶ δ' ἤπειον ἄλλοι ἱταῖροι.
Αὐτίκα δ' Ἡελίοιο βοῶν ἐλάσαντες αἰεῖσας
Ἐβρύθεν· (εἰ γὰρ τῆλε νῆος κλυτοπεφροσίο)
- 355 Βροτῆσιν δ' ἔλικας καλὰς βόας εὐρυμέτωποι)
Τὰ δ' ἐπερὶ σῆσαντα, καὶ εὐχετόωντο θεοῖσι,
Φύλλα δ' ὀρεφάμενοι τέρενα δρυὸς ὑψικόμοιο.
Οὐ γὰρ ἔχον κερὶ λευκὸν εὐστέλμῳ ἐπὶ νῆος.
Αὐτὰρ ἐπεὶ ῥ' εὐξάντο, καὶ ἱσάσαν καὶ ἄδυον,
- 360 Μῆρας τ' ἐξέταμον, κατὰ τι κνίσσῃ ἐκάλυψαν,
Δίπτρυχα ποικίλαντες, ἐπ' αὐτῶν δ' ἀμοδίπτεσαν.
Οὐδ' ἔχον μέθυ λυφὰ ἐπ' αἰδομένοισι ἱεροῖσιν,
Ἄλλ' ὕδατι σπένδοντες ἐσώπτων ἔγκατα πάντα.
Αὐτὰρ ἐπεὶ κατὰ μῆρ' ἐκάν, καὶ σπλάγχν' ἱπάσαντο,
- 365 Μίσυλλον τ' ἄρα τ' ἄλλα, καὶ ἀμρ' ἐβόλῃσιν ἐπύκναι,

O amici , in navi quidem celeri cibisque potusque
 Est , ab his bobus abstineamus , ne quid patiamur. 320
 Acris enim Dei hi boves & eximia pecora
 Solis , qui omnia inspicit & omnia inaudit.

Sic dicebam , illisque persuadebatur animus generosus (quis alius
 Mensera autem integrum nunquam desinens spirabat Notus, neque
 Existebat deinceps ventorum , nisi Eurisque Notusque. 325

Illi autem quoad quidem panem habebant & vinum rubrum ,
 Tandiu à bobus abstinebant , studiosi *conservanda* vitæ :

Sed cum jam è navi periissent viatica omnia ,
 Ibi jam venaturam aggrediebantur necessitate , 330

Pisces avesque , charas quodcumque in manus venisset ,
 Uncis hamis , vexabat enim ventrem fames.

Scilicet tum ego per insulam secessi , ut Deos
 Precarer , si quis mihi viam monstraret ut redirem.

Sed quando jam per insulam iens declinaveram à sociis , 335
 Manus lavans ubi defensionaculum erat à vento ,

Precabar omnes Deos qui cælum inhabitant :
 Hi sane dulcem somnum palpebris infuderunt.

Eurylochus autem sociis mali dux erat consilii :

Audite meos sermones mala quamvis passi socii- 340
 Omnes quidem invisæ mortes miseris mortalibus ,

Fame autem miserrimum mori & fatum assequi.

Sed agite , Solis ex bobus abigentes optimos ,

Sacra faciemus Diis qui cælum latum habitant.

Quod si in Ithacam pervenerimus ad patriam terram , 345
 Statim Soli per superna gradienti dives templum

Scruemus , ibi ponemus ornamenta multa & pretiosa.

Si vero iratus aliquo pacto ob boves erecta capita habentes

Navem volet perdere , suffragabunturque Dii alii ,

Malo semel ad fluctus hians vitam perdere , 350
 Quam diutius tabescere manens in insula deserta.

Sic ait Eurylochus : collaudabant autem alii socii.

Statim autem Solis ex bobus abigentes optimos

Ex propinquo : (non enim longe à navi nigra rostro
 Pascebantur camuris cornibus pulchri boves frontones) 355

Eos vero circumstant , & vota faciebant Diis ,

Folia quoque decerpentes tenera quercus alticomæ :

Non enim habebant hordeum album bene tabulata in navi.

Ast ubi precati sunt , & macerant & excoriarunt ,

Femoraque exciderunt , arvinaque absconderunt , 360
 Duplicem facientes , desper autem cruda posuerunt :

Neque habebant vinum ad libandum super incensa sacra ,

Sed aqua libantes assabant intestina omnia.

Ast ubi femora incensa sunt , & viscera comederunt ,

Minutimque conciderunt cætera , & circum verua fixerunt , 365

Καὶ τότε μοι βλεφάρων ἐξίαυτο νύδุม' ὕπνῳ.

Βῆν δ' ἰέναι ἐπὶ νῆα θύην καὶ θύγα θαλάσσης.

Ἄμ' ὅτε δὴ χεῖδ' ἦα κιών νεὸς ἀμφιελίσσης,

Καὶ τότε μοι κνίσσης ἀμφ' ἦλυθεν ἡδὺς αὐτμῆ.

370 Οἰμῶξας ᾗ θεοῖσι μετ' ἀθανάτοισι γηγάνευ,

Ζεῦ πάτερ, ἥδ' ἄλλοι μάκαρες θεοὶ αἰὲν ἔοντες,

Ἥ με μάλ' εἰς αἴτην κοίμισατε νηλεὲς ὕπνω·

Οἱ δ' ἑταῖροι μέγα ἔχρον ἐμπτίσαντο μύθοντες.

Ἦκέα δ' Ἥελίω ὑπερέειμι ἀγγελῷ ἥλθε

375 Λαμπρὴν τανύσωπλῳ, ὃ οἱ βίαις ἔκταν ἑταῖροι.

Αὐτίκα δ' ἀθανάτοισι μετῆυδα χαομβρῷ κηρ,

Ζεῦ πάτερ, ἥδ' ἄλλοι μάκαρες θεοὶ αἰὲν ἔοντες,

Τίτα δὴ ἑταῖρος Λαερτιάδῃσιν Ὀδυσσῇ,

Οἳ μιν βῆς ἔκτειναν ὑπέρβιον, ἦσιν ἔγωγ

380 Χαίρεσκον μὲν ἰὼν εἰς ἕραν' ἀστερόντα,

Ἥδ' ὅππ' αἶψ' ἐπὶ γαῖαν ἄσ' ἕρανόθεν περὶ πτόμεν.

Εἶδέ μοι ἔτι πτεροι βῶν ἐπιπικέ' ἀμοιβῇ,

Δύσσομαι εἰς αἶδα, καὶ ἐν νεκύεσσιν εἶναι.

Τὸν δ' ἀπαμειβόμεν' προσέειπε νεφεληγερέτα Ζεὺς,

385 Ἥελι', ἦτοι μὲν σὺ μετ' ἀθανάτοισι φάειν

Καὶ θνητοῖσι βροτοῖσιν ἐπὶ χεῖδ' ἀρεσκ'.

Τῶνδ' ἐγὼ τάχα νῆα θύην ἀργῇ κεραυνῷ

Τυτθὰ βαλὼν κτεάσαιμι μέσῳ ἐνὶ οἴκῳ πόντῳ.

Ταῦτα δ' ἐγὼν ἤκουσα Καλυψῆς ἠυκόμοιο·

390 Ἥδ' ἔφη Ἑρμείῳ διακτόρι αὐτὴ ἀκῆσαι.

Αὐτὰρ ἐπεὶ ῥ' ἐπὶ νῆα κατήλυθον ἠδὲ θάλασσαν,

Νείκεον ἀνέσθεν ἄλλον ἐπισαδόν, ἐδὲ τι μῆχ'.

Εὐρέμεμα δυνάμεθα· βίαις δ' ὀλοπύθεσσαν ἦδη.

Τοῖσιν δ' αὐτίκ' ἔπειτα θεοὶ τέρατα πρᾶξανον·

395 Εἶπτον μὲν βινεῖ, κρία δ' ἀμφ' ὀφειλοῖς ἐμμύκη,

Ὀπταλέα τε καὶ αἰμά· βῶν δ' ὥς γίγντο φωνή.

Ἐξήμαρ μὲν ἔπειτα ἔμοι ἐρίηρες ἑταῖροι

Δαίνυντ' Ἥελίοιο βῶν ἐλάσαντες ἀρίστας.

Ἄμ' ὅτε δ' ἰδόμενον ἦμαρ ἐπὶ Ζεὺς θῆκε Κροτίαν,

400 Καὶ τότε ἔπειτ' ἀνεμῷ μὲν ἐπαύσατο λαίλαπι θυῶν.

Ἥρῃς δ' αἶψ' ἀναβάντες ἐνὶ καὶμ' εὐρεῖ πόντῳ,

Ἰσὸν σπασάμενοι, ἀνά θ' ἰσία λυγρὰ ἐρύσαντες.

Ἄμ' ὅτε δὴ τὴν νῆσον ἐλείπεμ' ἐδὲ τις ἄλλη

Φαίνετο γαῖαν, ἀλλ' ἕρηνος ἠδὲ θάλασσαν,

405 Ἀὖ τότε κυανέην νεφέλην ἔσπεε Κροτίαν

Νηὸς ὑπὲρ γλαυφῆς, ἤχλυσε ᾗ πόντῳ ὑπ' αὐτῆς.

Ἡ δ' ἔφθ' ἔ μάλα πικρὸν ἐπὶ χεῖρ'· αἶψα γὰρ ἥλθε

Κεκληγώς ζέφυρ' μεγάλη σὺν λαίλαπι θυῶν.

Ἰσθ' ᾗ περὶ τῆς ἑρῆς ἀνέμοιο θυέλλα

410 Ἀμφοτέρως ἴσος δ' ὀπίσω πείσιν, ἐπλά τε πάντα

Εἰς ἄντλον κατέχυνθ'· ὃ δ' ἄρα σφύμν' ἐνὶ νηὶ

Et tunc mihi palpebris excidit suavis somnus.
Festinabamque ire ad navem velocem & littus maris.
Sed cum jam vadens prope navem essem utrinque agitabilem,
Et tum mihi nidoris obvenit dulcis flatus.

Lamentans autem Deos ad immortales clamavi : 370

Jupiter pater, atque cæteri beati Dii sempiterni,
Profecto me in malum sopivistis sævo somno:
Ipsi vero socii magnum facinus patrarunt illic manentes.

Velox autem Soli per superna meanti nuncia venit
Lampetia lato peplo induta, quod ei boves intertecerant socii. 375

Statim autem Deos allocutus est, iratus corde:

Jupiter pater, atque alii beati Dii sempiterni,

Luant jam socii Laertiadæ Ulyssis,

Qui meos boves occiderunt superbe, quibus ego

Lætabor & vadens in cælum stelliferum,

Et quando retro ad terram à cælo vertebar. 380

Quod si mihi non luent boum condignam talionem,
Descendam ad Plutonis domum, & inter mortuos lucebo.

Quem excipiens alloquebatur nubium coactor Jupiter:

Sol, certe quidem tu inter immortales luccas 385

Et mortales homines super fertilem terram:

Horum autem statim navem celerem candenti fulmine

Paululum feriens incendam medio in sævo ponto.

Hæc ego audiivi à Calypso pulchricoma:

Quæ dicebat à Mercurio internuncio se audivisse.

Ast ubi ad navem perveni atque mare, 390

Objurgabam aliunde alium aditans, neque remedium

Invenire potuimus, boves enim mortui erant jam.

Eis autem continuo deinde Dii prodigia ostendebant:

Serpebant quidem pelles, carnes autem circum verua mugiebant,

Assæque & crudæ: boumque quasi existerat vox. (395

Sex diebus quidem deinde mihi per dilecti socii

Convivabantur, Solis boves postquam abegissent optimos.

Sed quando septimum diem Jupiter induxit,

Tum vero ventus quidem cessavit turbine sæviens, 400

Nos autem statim conscendentes inmisimus navem lato mari,

Malum erigentes, sursumque alba vela trahentes.

Sed quando jam insulam deseruimus, neque ulla alia

Apparebat terrarum, sed cælum atque mare,

Ibi tum atram nubem statim Saturnius 405

Navim super cavam, caligabatque pontus sub ipsa.

Navis autem currebat haud adeo multum per tempus: statim enim

Stridens Zephyrus ingenti cum turbine sæviens. (venit

Mali autem funes rupit venti procella

Utrosque: malusque retro cecidit, armamenta que omnia 410

In sentinam deciderunt: is autem extrema in nave

Odyssæa.

A 2

Πλήξει κυβερνήτιω κεφαλὴν, οὐν δ' ὅστ' ἀραξέ
 Πάντ' ἄμυδις κεφαλῆς. ὁ δ' ἄρ' ἀργευστήρ τοικῶς
 Κάππεσ' ἀπ' ἰκέρφιν, λίπε δ' ὅσια θυμὸς ἀγ-
 νωρ.

415 Ζεὺς δ' ἄμυδις κρόντησε, καὶ ἐμβαλε νῆϊ κεραυνόν·
 Ἡ δ' ἐλεείχθη πάντα, Διὸς πωληγέσσα κεραυνῶ,
 Ἐν ᾧ θεοὶς πωλῆτο. πῆσον δ' ἐκ νηὸς ἑταίροι.

Οἱ δ' κορφήσιν ἱκελοι περὶ νῆα μέλαιναν
 Κύματα ἰμζορόοντο· θεὸς δ' Ὀπαινυτο νόστον.

420 Αὐτὰρ ἐγὼ διὰ νηὸς ἐροίτων, ὅρ' ὅπῃ τοίχευε
 Αὐτὸς κλύδων τρώπῃ· τὴν δ' ἦ φιλὴν εἶπε κύμα·
 Ἐκ δ' οἱ ἰσὺν ἐχέω ποτὶ τρώπιν· αὐτὰρ ἐπ' αὐτῶ
 Ἐπίτυνθ' ἐβέλντο βίδε ρίνοιο τετευχώς.

Τῶ δ' ἄμφο συνέργον ἐμᾶ τρώπιν ἠδὲ δ' ἰσὺν.

425 Ἐξόμωρ δ' ἐπὶ τοῖς, φέρων ὁλοοῖς ἀνέμοισιν.
 Ἐνὶ ἦτοι ξέρυθ' μὲν ἑταύσατο λαίλαπι θύων.
 Ἦλθε δ' ἐπὶ νότῳ ὦκα, φέρων ἐμῶ ἄλγεα θυ-
 μῶς,

Ὅρ' ἔτι τὴν ὁλοὴν ἀναμετρήσοιμι Χάρυβδιν.

Παννύχιθ' φερόμην· ἅμα δ' ἠελίῳ ἀνιόντι

430 Ἦλθον ἐπὶ Σκύλλης σκόπελον, δεινὴν τε Χάρυβδιν.

Ἡ μὲν ἀνερροῖδ' ὅσι θαλάσσης ἀλμυρὴν ὕδωρ·

Αὐτὰρ ἐγὼ ποτὶ μακρὸν ἐρενδὸν ὕψος ἀεθίς,

Τῶ φροστὺς ἐχόμην, ὥς νυκτεῖς, καὶ πῃ εἶχον

Οὔτε σπείζω ποσσὶν ἑμπεδον, ἔτ' ἐπ' ἑσπέρῃ.

435 Ρίζω γὰρ ἐκὰς ἦσαν, ἀτήρωσι δ' ἔταν ὄζοι,
 Μακροὶ τε μεγάλοι τε, κατεσκίλον δ' Χάρυβδιν.

Νωλεμέως δ' ἐχόμην, ὅρ' ἐξεμέσειεν ὅπῃσιν

Ἰσὺν καὶ τρώπιν αὐτίς. ἐλδομῶρ δ' ἐμοὶ ἦεν

Ὅφ' ἤμ' δ' ἐπὶ δόρπον ἀγὼ ἀγορήθεν ἀνέστη,

440 Κρέων νεικεα πολλὰ διαζευόμεναι αἰζῶν,

Τῆμ' δ' ἄγε δόξα Χάρυβδι· ἐξεσάκλῃ.

Ἦκα δ' ἐγὼ καθύπερθε πόδας καὶ χεῖρ' ἐρείδω,

Μέσσω δ' ἐνδένεστα παρὲξ περὶ νῆα δόξα,

Ἐξόμωρ δ' ἐπὶ τοῖσι δῖα χερσὶν ἐμῇσι.

445 Σκύλλην δ' ἐκ ἐπ' ἔασε πατὴρ ἀνδρῶν τε θεῶν τε

ἱσιδέειν· ἔ γάρ κεν ὑπέκρυον αἰπὺν ὀλεθρον.

Ἐνθεν δ' ἐννημαρ φερόμην· δικάτῃ δ' με νυκτὶ

Νῆστον ἐς Ὠγυγίην πέλασαν θεοὶ, ἐνθα Καλυψὶ

Νηϊδ' ἐπύλλοκαμ· δεινὴ θεὸς αὐδίσσασα.

450 Ἡ μ' ἐρίη τ' ἐκούμ' τε. τί τοι πάθ' μυθολο-
 γεῖται;

Ἦδ' ἦ γάρ τοι χλιδὸς ἐμυθεύουν ἐν οἴκῳ

Σοὶ τε καὶ ἱεθίμῃ ἀλόγῳ· ἐχθρὸν δ' ἐμοὶ ἔστιν,

Αὐτίς ἀεζήλως εἰρημῶα μυθολογεύειν.

Percussit gubernatoris caput, ossaque confregit
 Omnia simul capitis: ipse autem urinatori similis
 Decidit à tabulatis, deseruitque ossa animus generosus.
 Jupiter autem simul intonuit, & injecit fulmen navi: 415
 Ipsa autem contorquebatur tota, Jovis percussa fulmine,
 Sulphureque implebatur, ceciderunt autem ex navi socii.
 Illi autem *marini* corvis similes circa navem nigram
 In fluctibus ferebantur, Deusque abstulit reditum.
 Ast ego per navem incedebar, donec latera 420
 Solvit unda carinæ: quam internem ferebat fluctus:
 Effregeratque ei malum usque ad fundum, at ipsi
 Lorum injectum erat bovis corio factum.
 Hoc utrumque colligavi pariter carinam arque malum.
 Sedens autem super hæc, ferebar perniciosus ventis. 425
 Tum Zephyrus quidem cessavit turbine sæviens.
 Supervenit autem Notus celeriter, ferens meo angores animo,
 Ut rursus perniciosam remetirer Charybdim.
 Tota nocte ferebar: simul autem *cum* sole oriente
 Veni ad Scyllæ scopulum, horrendamque Charybdim. 430
 Hæc quidem absorpserat maris salisam aquam:
 At ego ad altam caprificum alte levatus,
 Huic implicitus tenebar veluti vespertilio, neque uspiam poteram
 Nec firmare pedem firmiter, neque ascendere.
 Radices enim longe erant, distantes autem erant rami, 435
 Longique ingentesque, obumbrabant autem Charybdim.
 Continenter autem hærebam, donec evomeret retro
 Malum & carinam denuo: cupienti autem mihi advenit
 Tandem: quando autem ad cœnam vir è foro surgit,
 Judicans lites multas litigantium juvenum, 440
 Tunc scilicet ligna ex Charybdi apparebant.
 Denisque ego desuper pedes & manus ut ferrentur,
 In medium autem cum sonitu cecidi circa oblonga ligna,
 Sedens autem super his remigabam manibus meis.
 Scyllam autem non amplius permisit pater hominumque Deorumque 445
 Me aspicere: non enim effugissem sævam mortem.
 Hinc autem novem diebus ferebar, decima autem me nocte
 Insulam in Ogygiam appulerunt Dii, ubi Calypso
 Habitatat cincta veneranda Dea voce *humana* utens.
 Quæ me amice excipiebat fovebatque: quid tibi hæc
 enarro? 450
 Jam enim tibi heri enarravi in domo
 Tibique & castæ uxori: odiosum autem mihi est,
 Rursus plane enarrata recensere.

Τ'ΠΟΘΕΣΙΣ ΤΗ'Σ ΟΔΥΣΣΕΙΑΣ Ν. ΤΟΥ ΟΜΗΡΟΥ
ΡΑΨΩΔΙΑΣ.

Κοιμώμενον Ὀδυσσεύα μετα' ἧδ' δόρυον ἐκτιθίσαι Φαίηκες
εἰς τὴν γῆν ἧδ' Ἰθακησίων· καὶ τὴν μὲν ναῦν αὐτοῦ
ὑπερρέουσαν, λίθον ποιεῖ Ποσειδῶν· Ἀθηνα δὲ ἐπὶ τῷ
αἰγιάλῳ Ὀδυσσεὺ συμβουλεύει περὶ τῆς μνηστέρουρας· καὶ
τὰ χεῖματα ἐν τινὶ σπηλαίῳ ἀποκρύπτει, καὶ εἰς γέρον-
τα μεταμορφεῖ τὸν Ὀδυσσεύα.

Νῦν, Ἰθάκης ἐπέβη Φαίηκων πομπῇ Ὀδυσσεύς.

- Ω** "Σ ἔφατ'· οἱ δ' ἄρα πάντες ἀκὴν ἐγένοντο σιωπῇ,
Κληθῆναι δ' ἔχοντο κατὰ μέγαρον σκυόιντα.
Τὸν δ' αὖτ' Ἀλκίνοος ἀπαμείβετο, εὐνήσας τε,
"Ὡ Ὀδυσσεύ, ἔπει' ἔμεν ἑμὸν ποτὶ χάλκοβατες δῶ
5 ὕψιμοι, τῷ σ' ἔτι παλιμπλαχθέντα γ' οἷα
"Ἀψ' ἀπονοστήσῃν, εἰ καὶ μάλα πολλὰ πείνονθας.
"Υμῶν δ' ἀνδρῶν ἑκάστω ἐριέμεν' τάδε εἶρω,
"Ὅσοι ἐνὶ μεγάροισι γέρονσι αἰδοπα οἶνον
Αἰεὶ πίνετε ἑμοῖσιν, ἀκκάζετε δ' αἰδοῦ·
10 Εἴματα μὲν δὴ ξείνῳ εὐξέσῃ ἐνὶ χυλῷ
Κεῖται, καὶ χρυσὸς πολυδαίδαλος, ἀλλὰ τε πάντα
Δῶρ' ὅσα Φαίηκων βυληρόροι ἐνθάδ' ἐνέικαν.
"Ἀλλ' ἄγε οἱ δῶμῳ τρέποδα μέγαν ἠδὲ λείπτα
"Ἀνδρακάς· ἡμεῖς δ' αὖτε ἀγχιρόμοι κατὰ δῆμον·
15 Τισόμεθ'· ἀργαλέον γὰρ ἔνα περικλὺς χαρίσασθαι.
"Ὡς ἔφατ' Ἀλκίνοος· τοῖσιν δ' ἐτίμη δανε μῦθον·
Οἱ μὲν κακκίοντες ἔβαν οἰκόνδε ἑκάστος·
"Ἡρ' δ' ἠεργίεια ράτῃ ροδοδάκτυλ' ἠὲς,
Νῆ' ἀρ' ἐπεισεύοντο, θέρον δ' εὐήνερα χαλκόν.
20 Καὶ τὰ μὲν εὖ κατέβηχ' ἱερὸν μῦθον Ἀλκινόοιο,
Αὐτὸς ἰὼν διὰ νηὸς ὑπὸ ζυγῇ, μὴ τιν' ἐπαίρων
Βλάπτοι ἐλκυνόντων, ὅποτε σπερχοίαντ' ἐρετμοῖς.
Οἱ δ' εἰς Ἀλκινόοιο κίον, καὶ δαιτ' ἀλέγνον.
Τοῖσι δ' ἔβαν ἱερεὺς ἱερὸν μῦθον Ἀλκινόοιο
25 Ζηνὶ κελαινῶϊ Κρονίδῃ, ὃς πᾶσιν ἀνάσσει.
Μηρὶ δ' ἐκίαντες δαίνυντ' ἐρικυδέα δαῖτα
Τερπόμενοι· μετὰ δὲ σπιν ἐμέλπτετο θεῖον αἰδοῦς
Δημόδοκον, λαοῖσι τιτιμῶν· αὐτὰρ Ὀδυσσεύς
Πολλὰ πρὸς ἥλιον κεφαλὴν τρέπε παμφανόοντα,
30 Δύναμ' ἐπιγόμενον· δὴ γὰρ μῦθαινε νῆσσοι.
"Ὡς δ' ὅτ' ἀνὴρ δόρυτιο λιλαιόταται, ὅτε πατήμαρ
Νεὶον ἀνέλκετον βόε οἶνοπε σπηκτὸν ἀερετον,
"Ἀσπασίως δ' ἄρα τῷ κατέβη ρά' ἡλίοιο,

ARGUMENTUM LIBRI XIII. ODYSSEÆ

HOMERI.

Dormientem Ulysses cum donis exponunt Phæaces in terram Ithacensem. Et navem quidem ipsorum redeuntem, lapidem fecit Neptunus: Minerva autem in littore Ulyssi consulit de procorum cæde: & bona ejus in quadam spelunca occultat, in seneinque transformat Ulysses.

N. Ithacam ingressus est Phæacum ductu Ulysses.

Sic ait. Illi autem omnes muti erant silentio, Oblectationeque tenebantur per domos umbrosas. Eum autem rursus Alcinous excepit, compellavitque:

O Ulysses, quoniam venisti meam ad araram domum

Altam, ideo te haud retrorsum jactatum puto

Rursus rediturum, etsi valde multa passus es.

Vestrum autem viro unicuique injungens hæc dico,

Quicumque in ædibus honorarium ardens vinum

Semper bibitis meis, auscultatisque cantatori:

Vestes quidem jam hospiti pulchra in arca

Jacent, & aurum arte laboratum, aliaque omnia

Dona quæcumque Phæacum senatores huc attulerunt.

Sed age ei demus tripodem magnum & lebetem

Virinum, nos autem rursus congregati in populo

Exigemus, difficile enim unum largitionem præbere.

Sic dixit Alcinous, illis autem placuit sermo:

Qui dormituri ierunt domum unusquisque.

Quando autem matutina apparuit rosea digitis Aurora,

Ad navem properabant, ferebantque generosum æs.

Et hæc quidem bene deposuit sacra potestas Alcinoi,

Ipse iens per navem sub trastra, ne aliquem sociorum

Læderet impellentium, quando incumbere remis.

Illi autem in Alcinoi domum ierunt, & epulas curarunt.

Post hæc autem bovem mactavit sacra potestas Alcinoi

Jovi nimbofo Saturnio, qui omnibus imperat.

Temoribus autem crematis epulabantur celebri epulo

Se oblectantes: interque ipsos canebat divinus cantor

Demodocus, populis honoratus: at Ulysses

Crebro ad solem caput vertebat omnia illustrantem,

Ut occumberet optans, jam enim cupiebat reverti.

Ut cum vir cœnam concupiscit, cui tota die

Per novale verterunt boves nigri compacti aratrum,

Aventi autem huic occidit lumen solis

Δόρπον ἐποίχεσθαι, βλάβεται δέ τι γέναι· ἴοντι·

35 Ὡς Ὀδυσῆ' ἀσπασὸν ἔδυ φάσμα ἡελίοιο.

Αἶψα ᾗ Φαίηταισι φιλήετμοισι μετῆνδα,

Ἀλκινόω ᾗ μέλιστα πειραυσκόμεν· φάτο μῦθον,

Ἀλκίωνα κρεῖον, πάντων ἀριδείκτε λαόν.

Πέμπετε με σπείσαντες ἀπήμονα· χαίριτε δὲ αὐτοῖς.

40 Ἦδη γὰρ τιτέλεσθαι ἄ μοι φιλήετμοισι θυμός,

Περὶ κ' εἰλα ὄρεα, τὰ μοι θεοὶ ἑκατόντες

Ὀλβία ποιήσιν· ἀνύμονα δὲ οἶκοι ἄκοιτιν

Νεισῆσας εὖροι· σὺν ἀρτεμέεσσι εἰλοισιν.

Ἵμεῖς δὲ αὖθι μῆνιντες εὐχεσθόμεθα γυναῖκας

45 Κλυδίας κ' τέκνα· θεοὶ δὲ ἀρετὴν ὀπάσειαν

Πατρίην, κ' μή τι κακὸν μεταδῆμιον εἴη.

Ὡς ἔειπ'· οἱ δὲ ἄρα πάντες ἐπνεον, ἠδ' ἐκέλευον

Περύμηναν ᾗ ξείνῳ, ἐπὶ κατὰ μοῖραν εἶπεν.

Καὶ τότε κήρυκα προσέειπ' Ἀλκινόοιο,

50 Ποντόνους, κρητῆρα κερωνάων· μένυ νείμεν

Πᾶσιν ἀνὰ μέγαρον, ὅς· εὐξάωνι διὸ πατεῖ,

Τὸν ξείνον ἀμπετῆρ' ἐν ἐς πατεῖδα γαίαν.

Ὡς φάτο. Ποντόνους ᾗ μελίσσονα οἶνον ἐκίνα·

Νόμισεν δὲ ἄρα πᾶσιν ἐπισχόν· οἱ ᾗ θεοῖσιν.

55 Ἔσπισαν μακάρων τοὶ ἑχτόν· εὐρὺν ἔχσιν,

Αὐτόθεν ἐξ ἑσίων· ἀνὰ δὲ ἴσατο δῖος Ὀδυσσεύς·

Ἀριτὴ δὲ ἐν χερσὶ τίθη' ὄπας ἀμειψέμελλον,

Καὶ μὴ φωνήσας ἔπεια πατρώεστα προσῆνδα,

Χαίρει μοι ὦ βασιλῆα διαμπερές, εὐσέκε γῆρας

60 Ἐλὴν κ' θάνατον, τὰ τ' ἐπ' ἀνδρότοισι πύλοντα·

Αὐτὰρ ἐγὼ νέμεαι· σὺ δὲ τέρπειο τῷδ' ἐν οἴκῳ,

Παισὶ τε κ' λαοῖσι κ' Ἀλκινόω βασιλῆϊ.

Ὡς εἰπὼν ὑπὲρ ὅδ' ἐκέλευτο δῖος Ὀδυσσεύς·

Τῷ δὲ ἄμα κήρυκα προσέειπ' Ἀλκινόοιο,

65 Ἦν, εἰδὼς ἐπὶ νῆα θεῖον κ' εἴνα θαλάσσης.

Ἀρή κ' δὲ ὄρεα οἱ δρυῖς αἰ· ἔσπευτε γυναῖκας,

Τῆν μὲν, ὅς· ἔχεταν· εὐπλυνὲς ἠδὲ χιτῶνα,

Τὴν δὲ ἐβέρην, χηλὸν πυκινὴν ἄμ' ἔσπευτε κομίζεσθαι·

Ἦ δὲ ἄλλα σῖτόν τ' ἔφερε κ' οἶνον ἐρυθρόν.

70 Αὐτὰρ ἐπεὶ ἦ ἐπὶ νῆα κατήλυθον ἠδὲ θαλάσσαν,

Αἶψα τὰ γ' ἐν νῆϊ γλαυκοῖς πομπῆς ἀγαυοὶ

Διζάμενοι κατέβηντο, πῶσιν κ' βροῶσιν ἀπασαν.

Καδ' δὲ ἄρ' Ὀδυσσεὺς εἰσεσάν· ἐχθρὸς τε λίγος τε

Νηὸς ἐπ' ἡρώεσσιν γλαυκοῖς (ἵνα νῆριτον εὐδοί).

75 Πρύμνης· ἀν' ᾗ κ' αὐτὸς ἐκέλευτο, κ' κατέλεκτο

Σιγῇ· τοὶ δὲ κατὰ λῶν ἐπὶ πλοῖσιν ἕκαστος

Κόσμος, πῶσιμα δὲ ἔλυσαν λῶν τρίτοιο λῆδοιο.

Εὐθ' οἱ ἀνακλινέμενοι ἀνίσταντο ἅλα πηδῶ·

Καὶ τῷ κήρυκι ὑπὲρ ὅδ' ἐκέλευον εἰσπεῖν,

Ad cœnam ut eat, labantque genua cuncti :

Sic Ulyssi amicum occidit lumen solis.

35

Statim autem Phœacibus studiosis remorum locutus est,

Alcineo autem maxime loquens dixit sermonem :

Alcinoë Rex, omnium excellentissime populorum,

Mittite me postquam libaveritis, illæsum : & valere ipsi.

Jam neque perfectæ sunt quæ mihi meus volebat animus,

40

Comitatus & chara dona, quæ mihi Dii cœlestes

Fortunata faciant : inculpabilemque domi uxorem

Reversus inveniam cum incolumibus amicis.

Vos autem hic manentes oblectetis uxores

Nuptas & liberos : Diique virtutem dent

45

Omnem, & ne quod malum publicum sit.

Sic dixit. Illi autem omnes collaudabant, & jubebant

Mitti hospitem, quoniam pro decenti dixisset.

Atque tum præconem allocuta est virtus Alcinoi :

Pontoncæ, cratere mixto temetum præbe

50

Omnitus in domo, ut precati Jovem patrem,

Hospitem mittamus suam in patriam terram.

Sic dixit. Pontonous autem mellitum vinum miscuit :

Distribuitque omnibus scite, illi autem Diis,

Libaverunt beatis qui cœlum latum habitant,

55

Indidem ex sedibus, surrexit tamen divinus Ulysses,

Aræque in manibus posuit poculum rotundum,

Et ipsam appellans verba volueria dicebat :

Vale mihi ô Regina semper, donec senectus

Veniat & mors, quæque hominibus accidunt.

60

At ego rodeo : tu autem delectare hac in domo,

Filiisque & populis & Alcineo Rege.

Sic factus super limen ibat divinus Ulysses :

Ei autem una præconem præmisit virtus Alcinoi,

Ut duceret ad navem velocem & littus maris.

65

Aræte autem illi famulas una misit mulieres,

Alteram chlamydem habentem puram & tunicam,

Alteram arcam pictam una misit ut portaret :

Alia autem panemque ferebat & vinum rubrum.

At postquam ad navem pervenerunt & mare,

70

Statim hæc in navi concava comites læti

Accipientes deposuerunt, potum & cibum omnem.

Sed Ulyssi straverunt pictamque vestem linteumque

Navis in tabulatis concavæ (ut molliter cubaret)

Extimæ : ingressus autem & ipse est, & recubuit

75

Silentio : illi autem sederunt in transtris quisque

Ordine, funemque solverunt à pertuso lapide.

Ibi tum illi incumbentes jactabant mare remo :

Et huic suavis somnus in palpebris incidit,

- 80 Νήρυτ^Θ, ἡδίσ^Θ, θανάτῳ ἀγχίστῳ ἐοικότες.
 Ἡ δὲ αἶς ἐν πεδίῳ τετραόρῳ ἀστεγες ἵπποι,
 Πάντες ἀμ' ὀρμηθέντες ὑπὸ πλοηγῶν ἱμάδων,
 Ὑψὸς αἰερόμενοι, ῥίμα παρῶσι κένευθον.
 Ὡς ἄρα τῆς πρύμνῃ μὲν αἰρέτο, κύμα δὲ ὀπίσθε
- 85 Περιέρειον μέγα θῦε πολυφλοίσβου θαλάσσης.
 Ἦδ' ἐμὴν ἀσφαλὲς θένει ἐμπέδον. εἰς κεν ἱρήξ
 Κρη^Θ ἐμαρτήσιν, ἐλαφρότατ^Θ σπετεννῶν.
 Ὡς ἡ ῥίμα θύσσα θαλάσσης κύματ' ἔταμνεν,
 Ἀνδρα ῥέκοντα θύοις ἐναλίζκη μῆδε ἔχοντα.
- 90 Ὅς περὶ μὲν μάλα πολλὰ πᾶν ἄλγιστα ὄν κατὰ θυμὸν,
 Ἀνδρῶν τε πτολέμους ἀλγινὰ τε κύματα αἶερον.
 Δι' ὅτε γ' ἀτρέμας εὐθε, ληλασμέν^Θ ἰὼς ἐσπεύονθ^ε.
 Εὖτ' ἀσπρ' ὑπερέχευε πάντας^Θ, ὅς μάλιστα
 Ἐρχεται ἀγγέλλον εἰς^Θ ἡδ' ἡερηνείης.
- 95 Τημ^Θ δὲ νῆσσι προσπιπλάτο παντόπορ^Θ κηῦς.
 Φόσκυν^Θ δέ τις ἐστὶ λιμὴν ἀλίοιο γέροντ^Θ
 Ἐν δ' ἔμῃ Ἰθάκης· δύο δ' ἐπεδολῆτες ἐν αὐτῷ
 Ἀντὰρ δοτορῶγες, λιμὴν^Θ ποτιπνεπτηνίῃ,
 Αἰτ' ἀνέμων σκιτόωσι δυσχέην μέγα κύμα
- 100 Ἐκτεθεν· ἐντοθεν δ' ἀνευ δισμιο μῦθοι
 Νῆες ἐστάλμενοι, ὅταν ὄμμε μετρεν ἰκονταί.
 Αὐτὰρ ἐπὶ κρητὸς λιμὴν^Θ πανόρυλλ^Θ ἐλαίη·
 Ἀγχοῖ δὲ αὐτῆς, ἀντρον ἐπηρεατον, ἡερειδὲς,
 Ἰερὸν Νυμφῶν αἱ Νηϊάδες καλίσονταί.
- 105 Ἐν δ' ἐκρητῶρες τε καὶ ἀμφορορῆς ἔασιν
 Λαίνοι· ἐνθα δὲ ἔπητα τιθαιδῶσασσι μέλισσας.
 Ἐν δὲ ἰσοὶ λίθων περιμήκειες, ἐνθά τε Νύμφαι
 Φάει ὑφαίνουσιν ἀλιτόρρυς, θαῦμα ἰδέσθαι.
 Ἐν δὲ ὕδατ' ἀνέοντα, δύο δέ τε οἱ θυρεοὶ εἰσίν·
- 110 Αἱ μὲν πρὸς βορέας καταβᾶται ἀνδρόποισιν,
 Αἱ δὲ αὖ πρὸς νότον εἰσὶ θιάτρεα, εἰς τι κίον
 Ἀνδρες ἐπέχονταί, ἀλλ' ἀθανάτων ἰδὺς ἐστίν.
 Ἐν δ' οἷον εἰσέλασαν περὶ εἰδοτες, ἡ μὲν ἐπὶ τα
 Ἠπείρῃ ἐπέκειλσεν ὅσον τ' ἐπὶ ἡμῖσι πείσας,
- 115 Σπερχομῆν. τοῖαν γὰρ ἐπείγετο χερσὶ ἐρετάων.
 Οἱ δὲ ἐκ νηὸς βάντες εὐζύγῃ ἡπυερῶδε,
 Πρῶτον Ὀδυσσεα γλαφυρῆς ἐκ νηὸς αἶερα
 Αὐτὸν σύν τε λίνω καὶ ῥήγῃ σιγαλίνετι,
 Καὶ δὲ ἄρ' ἐπὶ φασαῖσσι ἔβησαν διδμημῆκεν ὕπτα.
- 120 Ἐκ δ' ἐκτῆματ' αἶερα αἱ οἱ Φαίηκες ἀγχοῖ
 Ὀπασσαν οἰκαδ' ἰόντι, διὰ μεγάρθυμον Ἀθήνην.
 Καὶ τὰ μὲν ἐν πᾶσι σπυρμῶν ἐλαίης ἀθροα θῆκαν
 Ἐκτὸς δὲ, μὴ περ τις ἰδιτάων ἀνδρόπων,
 Περὶ γ' Ὀδυσσὴν ἔγχεσθαι, ἐπελθὼν ἀλλοπαίτο.
- 125 Εὐτοὶ δὲ αὐτ' οἰκοῦσι πάλιν κίον· εἰς ἔνδοξον

Inexcitabilis, jucundissimus, morti proxime similis. 80
 Illa autem sicut in campo quadrijuges masculi equi,
 Omnes simul incitati à verberibus scuticæ,
 Alte elevati, celeriter emetiuntur viam:
 Sic quidem hujus puppis tollebatur, fluctus autem pone
 Niger ingens furebat personantis maris. 85
 Eaque admodum tuto currebat firmiter: neque accipiter
 Circus affecutus fuisset, levissimus volucrum.
 Sic ista celeriter currens maris undas secabat,
 Vitum ferens Diis æqua consilia habentem:
 Qui antea quidem multos passus erat dolores suo in animo, 90
 Virorumque bella molestasque undas transiens:
 At tunc placide dormiebat, oblitus quæ passus fuerat.
 Quando stella exiit lucidissima, quæ maxime
 Venit nuncians lumen Auroræ manegenitæ:
 Tum insulæ appulit per mare iens navis. 95
 Phorcynis autem quidam est portus marini senis
 In agro Ithacæ: duo autem objecta in ipso
 Littora abrupta, in portum vergentia,
 Quæ ventorum defendunt stridentium magnum fluctum
 Extra: intus autem sine vinculo manent 100
 Naves bene tabulatæ, cum portus spatium intraverunt.
 At in vertice portus patula oliva:
 prope autem ipsam antrum amabile, obscurum,
 Sacellum Nympharum quæ Naiades vocantur.
 Intus autem crateresque & amphoræ sunt 105
 Lapidææ, ibi vero præterea mellificant apes.
 Intus juga lapideæ prælonga, ibique Nymphæ
 Lintea texunt purpurea, mirabile visu.
 Intus etiam aquæ perennes, duæ autem ei januæ sunt:
 Hæ quidem ad Boream permeabiles hominibus, 110
 Illæ autem contra ad Notum sunt diviniore, neque illac
 Homines intrant: sed immortalium via est.
 Huc illi eperunt prius gnari, ipsa deinde *navis*
 Terræ appulit quantum ad dimidium totius,
 Concitata: talium enim impellebatur manibus remigum. 115
 Hi autem ex nave egressi bene transtrata in terram,
 Primum Ulysssem concava ex nave tollebant
 Ipso cumque lineo & veste molli,
 Atque in arena deponebant captum somno.
 Bona quoque efferebant quæ Phæaces illustres 120
 Dederant domum eunti, propter magnanimam Minervam.
 Et ea quidem apud imum *fundum* olivæ universa ponebant
 Extra viam, ne aliquis viatorum hominum,
 Antequam Ulysses expergisceretur, superveniens noceret.
 Ipsi autem contra domum retro iverunt: neque Neptunus 125

- Λήθεται ἀστυλάν τὰς ἀντιδίαι Ὀδυσῆι
 Περῶτον ἐπηπύλοισι· Διὸς δ' ἐξείρετο βελὴν,
 Ζεῦ πάτερ, ἐκ ἐτ' ἐγὼ γε μὲν ἀθανάτοισι θεοῖσι
 Τμήεις ἴσομαι, ὅτε με βροτοὶ ὕτι τίσι
 130 Φαίηκες, τοί περ τοι ἑμὲς ἐξοῖσι γυνέθλης.
 Καὶ γὰρ νῦν Ὀδυσῆα φάμην κακὰ πολλὰ παθόντα
 Οἰκάδ' ἐλευσίδααι· νόσον δέ οἱ ἔποι' ἀττύρην
 Πάσῃ, ἐπεὶ σὺ περῶτον ἰστέχεο καὶ κατένευτας.
 Οἱ δ' εὐδοντ' ἐν νηὶ θεῶν ἐπὶ πόντον ἄγοντες
 135 Κάτθεσθαι ἐν Ἰθάκῃ, ἔδουσιν δέ οἱ ἀσπιτα δῶρα,
 Χαλκὸν τε χρυσὸν τε ἄλλας, ἰδῆτά δ' ὕρανην,
 Πίῃ, ὅσ' ἂν ἐδέετο Τρώϊος ἐξήρατ' Ὀδυσσεύς,
 Εἴτερ ἀπήμων ἦλθε λαχὼν δῶδ' ἀλκίδος αἵταν.
 Τὸν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη νεφεληγερέτα Ζεὺς·
 140 ὦ πόποι ἔγιστόν γε· εὐρυθένης οἶον εἶπες;
 Οὔτε σ' ἀτιμάζουσι θεοί. χαλεπὸν δέ κεν εἴη
 Πρεσβύτατον καὶ ἀρεῖον ἀνιμίησιν ἰάλλειν.
 Ἄνδρῶν δ' εἴπερ τις τε κῆρ καὶ κάρτει εἴκων
 Οὔτι τίς, σοὶ δ' ἐστὶ καὶ ἐξοπίσω τίσις αἰεὶ.
 145 Ἐξέον ὅπως θέλεις, καὶ τοι εἶλον ἐπλετο θυμῷ.
 Τὸν δ' ἡμειβετ' ἔπειτα Ποσειδάων ἐυσίχθων,
 Ἀΐφ' αὖ ἐγὼν ἐξαίμι κελευμενὸς ὡς ἀγορεύεις.
 Ἀλλὰ σὸν αἰεὶ θυμὸν ἐπίζομαι ἠδ' ἀλείνω.
 Νῦν αὖ Φαίηκων ἐθέλω περικαλλέα νῆα
 150 Ἐκ πομπῆς ἀνίσταν ἐν ἡρεϊδίῃ πόντον
 Ραῖσθαι, ἣν ἦδη χῶνται, δόπολιζουσι δ' πομπῆς
 Ἀνθρώπων· μέγα δέ σφιν ὄρεω πόλιν ἀμφικαλύψαι.
 Τὸν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη νεφεληγερέτα Ζεὺς,
 ὦ πέπιν, ὥς μὲν ἑμῷ θυμῷ δοκίῃ (ἦ) ἀρεῖα,
 155 Ὅππότε κεν δὴ πάντες ἐλαυνόμενῃν προσείδωνται
 Λαοὶ δ' πτόλιον, θεῖναι λίθον ἐγγύθι γαίης
 Νηὶ δ' ἥ ἱκελον, (ἵνα θαυμάσωσιν ἅπαντες
 Ἀνθρώποι) μέγα δέ σφιν ὄρεω πόλιν ἀμφικαλύψαι.
 Αὐτὰρ ἐπεὶ τὸν ἄκουσε Ποσειδάων ἐυσίχθων,
 160 Ῥῆ δ' ἱμῶ ἐς Σχερίην ὅθι Φαίηκες γογγάζουσιν,
 Ἐνὶ ἱμῶ. ἣ δ' μάλα χεδὸν ἦλυθε φροντοπόρῳ νηὺς
 Ῥίμρα διακρομένη· τῆς δ' χεδὸν ἦλθ' Ἐυσίχθων,
 Ὃς μιν λαὸν ἔθηκε, καὶ ἐρίζασεν ἐνέσθῃ,
 Χερσὶ καταπρηνεὶ ἐλάσας. ὃ δ' ἔνοστον βεβήκει.
 165 Οἱ δ' ἐπὶ πρὸς ἀλλήλους ἔπια πτερόεντ' ἀγόρευον
 Φαίηκες δολιχέρητμοι ναυσίκλυτοι ἄνδρες·
 ὦδε δέ τις ἔπεισεν ἰδὼν ἐς πηλείον ἄλλοι,
 ὦμοι, τίς δὴ νῆα θεῶν ἐπέδρα' ἐνὶ πόντῳ
 Οἰκάδ' ἐλαυνόμενῃν; καὶ δὴ περιβαίνειτο πᾶσα.
 170 Ὅς ἄρα τις εἶπετ'· τὰ δ' ἐκ ἴσαν ὡς ἐτίοντο.
 Τῷσιν δ' Ἀλκίνοος ἀγορήσατο καὶ μετσίπην,

Oblitus erat minarum quas divino Ulyssi
Prius minatus fuerat, Jovis autem rogabat sententiam:

Jupiter pater, haud amplius in mortalibus Diis.

Honorabilis ero, cum me homines non honorent

Phæaces, qui tamen ex meo sunt genere.

130

Etenim nunc Ulyssē autumabam mala multa passum

Domum iturum: reditum tamen illi nunquam eripui

Omnino, postquam tu primum promissisti & annuisti.

Illi autem dormientem in navi veloci super pontum ducentes

Deposuerunt in Ithaca, dederuntque ei infinita dona,

135

Æque aurumque satis, vestemque textam,

Multa, quanta nunquam Troja extulisset Ulysses,

Si illabefactus venisset sortitus de prada portionem.

Illum excipiens affatus est nubicogus Jupiter:

Papæ ô Neptune præpotens quid dixisti?

140

Non te despiciunt Di, difficile enim esset

Antiquissimum & præstantissimum ignominiis prosequi.

Hominum autem si quis te viribus & robore suo elatus

Non colit, tibi vero est & postea ultio semper.

Fac ut vis, & tibi placitum est animo.

145

Huic autem respondit postea Neptunus quassator terræ:

Statim facerem, sicut dicis ô fuscator nubium.

Sed tuam semper iram observo & fugito.

Nunc contra Phæacum volo perpulchram navem

Ex deductione redeuntem in nigro ponto

150

Perdere, ut jam abstineant, desistantque à deductione

Hominum: magnumque ipsis montem urbi imponere.

Illum excipiens affatus est nubicogus Jupiter:

O bone, sic quidem meo animo videtur esse optimum,

Cum jam omnes incitaram intuebuntur

155

Homines ab urbe, eam facere lapidem propter terram

Navi veloci similem, (ut admirentur omnes

Homines) magnumque ipsis montem urbi circumdare.

At postquam hoc audivit Neptunus quassator terræ,

Ingressus est iter in Scheriam ubi Phæaces erant,

160

Illic mansit. Ipsa autem admodum prope venit pontigrada navis

Celeriter impulsā: ad quam prope venit Neptunus,

Qui ipsam lapidem fecit, & radicavit inferne,

Manu prona impellens, ipse autem recessit.

Hi autem inter se verba velocia loquebantur

165

Phæaces longis remis adfueri navibusque inclyti viri:

Sic autem aliquis aiebat intuens in propinquum alium:

Eheu, quis jam navem velocem ligavit in ponto

Domum *verius* propulsam? & sane apparebat tota.

Sic aliquis dicebat: neque sciebant ut illa accidissent.

170

Post hæc Alcinous concionatus est & interfatus:

Papæ, certe nimis jam me antiqua vaticinia assequuntur
 Patris mei, qui aiebat Neptunum succensere
 Nobis, quoniam comites innocui sumus omnium.
 Dixerat is se aliquando Phæacum virorum perpulchrâ navem 175
 Ex deductione redeuntem in nigro ponto
 Labefacturum, magnumque nobis montem urbi circumdaturum.

Sic dixit senex, hæc scilicet nunc omnia fiuntur.
 Sed agite, sicut ego dicam pareamus omnes.
 Deductione quidem supersedete mortalium, cum quis venerit 180
 Nostram ad urbem: Neptuno autem tauros
 Duodecim electos sacrificabimus, si misereatur,
 Neque nobis ingentem montem urbi circumdet.

Sic dixit. Illi autem metuebant, parabantque tauros.
 Sic ii quidem vota faciebant Neptuno Regi 185
 Populi Phæacum duces & curatores,
 Stantes circum altare. Excitatus autem est divinus Ulysses,
 Dormiens in terra patria, neque ipsam cognovit
 Jam diu qui absuerat, circum enim Dea nubem fudit
 Pallas Minerva, filia Jovis: ut illum ipsum 190
 Ignotum faceret, singulaque narraret.
 Ne ipsum prius uxor cognosceret, civesque amicique,
 Prius quam omnem procis injuriam retulisset.

Propterea mutata videbantur omnia Regi,
 Viæque perpetuæ, portusque ad appellendum apti, 195
 Petræque altæ, & arbores virentes.
 Stetit autem surgens, & inspexit patriam terram:
 Flevitque postea, & sua percussit femora
 Manibus pronis: lugensque verbum locutus est:

O ego, quorum rursus hominum in terram venio? 200
 Numquid injuriosique & crudeles, neque iusti,
 An hospitales, & ipsis mens est sancta?
 Quo jam bona multa feram hæc? quo autem & ipse
 Vagor? utinam mansissem apud Phæaces
 Illic: egoque ad alium magnanimorum Regum 205
 Pervenissem, qui me amice accepisset & comites dedisset ad rever-
 Nunc autem nusquam ponere scio, neque tamen hic (tendum,
 Relinquam, nequando mihi præda aliis fiant.
 Eheu, non ergo per omnia intelligentes neque iusti
 Erant Phæacum duces & curatores, 210
 Qui me in aliam terram abduxerunt, certe me dicebant
 Ducturos in Ithacam amœnam: neque id perfecerunt.
 Jupiter ipsos ulciscatur supplicum vindex, qui & alios
 Homines inspicit, & punit quisquis peccet.
 Sed age jam bona numerem & videam, 215
 Ne quid mihi discefferint concava in navi ferentes.

Sic dicens, tripodas perpulchros & lebetes

Odyssea.

B b

- Ἡεῖβμ', καὶ χρυσὸν, ὕψαντά τε εἴματα καλά.
 Τῶν μὲν ἄρ' ἔτι πόθ' ὁ δ' ὀδύρετο πατρίδα γαῖαν,
 120 Ἐρπύζων παρὰ θύνα πολυρροίσβοιο θαλάσσης,
 Πόλλ' ὀλοφρομένο. χροῖσθαι δέ οἱ ἦλθεν Ἀθήνη,
 Ἄνδρ' εἰμας εἰκυῖα νέω ἐπιβάτορι μῆλον,
 Παναπάλω, οἷοί τε ἀνάκτων παῖδες ἔατιν·
 Δίπτυχον ἀμφ' ὅμοισιν ἔχουσ' εὐεργία λώπην.
 125 Ποσσὶ δ' ὑπαὶ λιπαροῖσι ποσὶδ' ἔχε, χιρὲ δ' αἶοντα.
 Τὴν δ' Ὀδυσσεὺς γήθησεν ἰδὼν, καὶ ἐναντίῳ ἦλθε,
 Καὶ μιν φωνήσας, ἔπεια πτερόντα περσσύδα,
 ὦ φίλ', ἐπεὶ σε πρῶτα κηχάνω παῖδ' ἐνὶ χώρῳ,
 Χαίρει τε, καὶ μὴ μοι τι κακῶ νόος ἀντιβολήσας·
 130 Ἀλλὰ σάω μὲν ταῦτα, σάω δ' ἐμέ. τίς γ' ἐγώ γε
 Εὐχομαι ὥς τε διψῶ, καὶ σὺ φίλα γέναθ' ἰκάνω.
 Καὶ μοι ταῦτ' ἀγόρευσον ἐτήτυμον, ὅρρ' εὖ εἰδῶ
 Τίς γῆ, τίς δῆμ', τίνες ἀνέρες ἐγγράασι·
 Ἦπε τις νῆτων εὐδείλῳ, ἢ τις ἀκτὴ
 135 Κεῖθ' αἰὲ κεκλιμένη ἐρεβώλακ' ἠπείροιο.
 Τὸν δ' αὖτε περσύνειε διὰ γλαυκῶπις Ἀθήνη,
 Νῆπι' εἰς ὧ ξυῖν, ἣ τηλόθεν εἰλήλεσθας,
 Εἰ δὴ τήνδε τε γαῖαν ἀνείρεαι. εἴδ' τι λῖν
 Οὕτω νέωνός ἐστιν· ἴσασι δέ μιν μάλα πολλοί,
 140 Ἡμῶν ὅσοι ναῖοσι πρὸς ἠὼ τ' ἡέλιόν τε,
 Ἦδ' ὅσοι μετόπισθε πρὸς ζόφον ἠερόντε·
 Ἦτοι μὲν τρηχεῖα καὶ ὕχ' ἱππῆλατος ἐστίν,
 Οὐδὲ λῖν λυγρὴ, ἀτὰρ ἐδ' εὐρεία τέτυκται.
 Ἐν μὲν γάρ οἱ σῆπ' ἀδίστρατ', ἐν δέ τε οἶν
 145 Πόντος· αἰὶ δ' ὄμβρι' ἔχρη, τεθαλυῖά τε ἔρη.
 Αἰγίβοτα δ' ἀγαθὴ καὶ βροδοτ'· ἐστὶ μὲν ὕλη
 Παντοῖη, εὖ δ' ἀρόδροι ἐπνιτανοὶ παράσιον.
 Τῶ τοι ξυῖν Ἰθάκης γε καὶ ἐς Τροίην ὄνορ' ἴκοι,
 Τὴν περ τηλὲ φασὶν Ἀχαιῶν ἐμύθηαι αἶης.
 150 Ὡς εἶπτο. γήθησεν ἣ πολύτλας δῖ' Ὀδυσσεὺς,
 Χαίρων ἢ γαῖη πατρίδι, ὥς οἱ εἶπε
 Παλλὰς Ἀθηναίη, κέρη Διὸς Αἰγυόχοιο.
 Καὶ μιν φωνήσας ἔπεια πτερόντα περσσύδα,
 Οὐδ' ὅγ' ἀλήθεια εἶπε, πάλιν δ' ὅγε λάξτο μῦθον·
 155 Αἰὶ ἐνὶ στήθεσι νόον πολυκερδέα νεμῶν·
 Πονθανόμην Ἰθάκης γε καὶ ἐν Κρήτῃ εὐρείῃ
 Τηλὲ ὑπερ πάντε· νῦν δ' εἰλήλεσθα καὶ αὐτός
 Σκῆμασι σὺν τοῖσδεσι. λιπὼν δ' ἔτι παῖσι τοσούτῃ
 Φεύγω, ἐπεὶ φίλον ὕα κατέκτανον Ἰδομένη
 160 Ὀϊσηύχον πόδας αἰκὺν, ὅς ἐν Κρήτῃ εὐρείῃ
 Ἀνέει· ἀρησὰς νῖκα ταχέεσσιν ἀπόδρασι·
 Οὐνικά με σφρέσται τῆς ληίδ' ἤδελε πάσης
 Τροφῆς, τῆς εἰνὶ ἐγὼ πάθοι ἀλγέα θυμῷ,

Numerabat, & aurum, textasque vestes pulchras.
 Horum quidem nihil desiderabat: sed hebat patriam terram,
 Repens ad litus personantis maris, 220
 Multum lamentans, prope autem eum venit Minerva,
 Viro corpore similis juveni pastori ovium,
 Delicitulo, quales Regum filii sunt:
 Duplicem circa humerum habens concinnam vestem.
 Pedibus autem sub nitidis calceos habebat, manuque jaculum. 225
 Quam Ulysses lætabatur videns, & obvius venit,
 Et ipsam appellans, verbis velocibus alloquebatur:

O amice, postquam te primum invenio hoc in loco,
 Salve, & ne mihi malo animo occurreris:
 Sed serva & hæc, & me: tibi enim ego 230
 • Supplicio tanquam Deo, & ad tua chara genua accedo.
 Et mihi hæc dic vere, ut bene sciam
 Quæ terra, quis populus, qui viri insunt:
 Num qua insularum amœna, an aliquod litus
 Jacet ad mare vergens glebosæ continentis. 235

Hunc autem contra affata est Dea cælia oculis Minerva:
 Ineptus es ô hospes, aut de longinquo venisti,
 Si nempe de hac terra interrogas, neque nimis
 Ita ignobilis est: norunt enim eam admodum multi,
 Tum quotquot habitant ad auroram solemque orientem, 240
 Tum quotquot pone ad noctem obscuram.
 Equidem aspera & non equitabilis est,
 Neque *tamen* omnino sterilis, at neque lata est.
 Etenim in ea triticum copiosum, in ea & vinum
 Fit: semper enim pluvia eam habet, floridusque ros. 245
 Capris autem pascendis bona & bohus: est & sylva
 Omnigena, beneque aquationes perennes adsunt.
 Itaque hospes Ithacæ & ad Trojam nomen pervenerit,
 Quam procul dicunt ab Achaide esse terra.

Sic dixit. Lætatus est autem patiens divinus Ulysses, 250
 Gaudens sua terra patria sicut ei dixerat
 Pallas Minerva, filia Jovis Ægiolchi.
 Et ipsam compellans velocibus verbis alloquebatur,
 Neque is vera dicebat, sed retro convertit sermonem,
 Semper in præcordiis mentem perastutam agitans: 255

Audiebam de Ithaca quidem & in Creta lata
 Longe trans pontum: nunc autem veni & ipse
 Bonis cum his, linquens autem adhuc filiis tantumdem
 Fugio, quoniam dilectum filium interfeci Idomenci
 Orsilochum pedibus velocem, qui in Creta lata 260
 Virus strenuos vincebat velocibus pedibus:
 Quoniam me privare præda volebat omni
 Trojana, cujus gratia ego passus eram dolores animo,

- Ἄνδρῶν τε ποτολίμους ἀλεγμένα τε κύματα πείρου·
 165 Οὐνικ' ἄρ' ἐχ' ὃ πατρὶ χαρίζομαι θεράπτεον
 Διμῶ ἐνὶ Τρώων, ἀλλ' ἄλλων ἦρχον ἱταίρου·
 Τον μὲν ἐγὼ κατύντα βάλλον χαλκῆρεϊ δρεῖ
 Ἀγρόθεν, ἐγὺς ὁδοῖο λοχησάμεν συν ἱταίρῳ.
 Νυξ ἦ μάλα δνοφερὴ κατέχ' ἑσπέρην, εὐδ' τις ἡμέρας
 170 Ἀνδρῶπων ἐνόησε· λάθον ἦ ἐ θυμὸν ἀπέρασε.
 Αὐτὰρ ἐπεὶ δὴ τόνγε κατέκτανον ὄξει χαλκῷ,
 Αὐτίκ' ἐγὼν ἐπὶ νῆα κισὼν Φοίνικας ἀγλαυς
 Ἑλλισάμεν, καὶ σπιν μῦσεικέα ληίδα δῶκα·
 Τές μ' ἐκέλευσα Πύλονδε καταστῆσαι κ' ἐρίσσαι·
 175 Ἦ εἰς Ἥλιδα δῖαν, ὅθι κρατέεσιν Ἐπειοί.
 Ἄμ' ἦτοι σφείας κείθεν ἀπώτατο ἰς αἰέμοιο,
 Πόλλ' ἀκαχομήδης· εὖδ' ἠθέλον ἐξαπατήσας.
 Κεῖθεν ἦ πηλαγθέντες ἰκάνομεν ἐνθάδε νυκτός·
 Σπυδῇ δ' ἐς λιμνὴν περὶ ῥέσασαμεν, εὐδ' τις ἡμῖν
 180 Δόρυ μνήσις ἦν, μάλα περ χατέεσιν ἐλέσθαι·
 Ἄλλ' αὐτὰς ὄποσαντες ἐκίμεθα νηὸς ἅπαντες.
 Ἐνθ' ἐμὲ μὲν γλυκὺς ὕπνῳ ἐπήλυθε κικμηῶτα·
 Οἱ δ' ἔχρηματ' ἱμά γλαυρῆς ἐκ νηὸς ἐλόντες,
 Κατήεσαν ἐνθά περ αὐτὸς ἐπὶ φαιμάθοισιν ἐκίμην.
 185 Οἱ δ' ἐς Σιδονίην εὖ ραιομένην ἀναβάντες
 Ὠχόντ'· αὐτὰρ ἐγὼ λιπομένη ἀκαχύνῃ ἦτορ.
 Ὡς φάτο. μείδῃσεν ἦ θεὰ γλαυκῶπις Ἀθήνη,
 Χειρὶ τε μιν κατέρειξε· δέμας δ' ἦκτο γυναικί
 Καλῇ τε μεγάλῃ τε, καὶ ἀγλαὰ ἔργ' ἐίδυι·
 190 Καὶ μιν ρωνήσας ἔπειτα πτερύγεσσι περὶ θυῖδα,
 Κεφαλῇ καὶ εἴη καὶ ἐπὶ κροτῇ ὅς σε παρίλθοι
 Ἐν πάντεσσι δόλοισι, καὶ εἰ Διὸς ἀντιόσσει.
 Σχέτλιε φοικιλομήτα, δόλων ἄτ', ἐκ ἄρ' ἐμελλες
 Οὐδ' ἐν σῇ περ ἐὼν γαίῃ λήξειν ἀπατάων,
 195 Μύθων τε κλοπίων, οἱ τοι πεδόμεν φίλοι εἰσίν.
 Ἄμ' ἄγε μνηκέτι ταῦτα λεγόμεθα, εἰδότες ἅμω
 Κέρδε'· ἵππαι σὺ μὲν ἐσὶ βροτῶν ὅχ' αἶεσ' ἅπαντων·
 Βελῇ καὶ μύθοισιν· ἐγὼ δ' ἐν πᾶσι θεοῖσι
 Μᾶτι τε κλέομαι καὶ κέρδεσιν· εὐδ' σὺ γ' ἐγνώσας
 200 Παλλάδ' Ἀθηναίην, κέρην Διὸς, ἦτε τοι αἰεὶ
 Ἐν πάντεσσι πάντοισι παρείεσμαι ἠδὲ εὐλάσας;
 Καὶ δέ σε Φαιήκεσσι φίλοι πάντεσιν ἔδωκα·
 Νῦν δ' αὖ διὺρ' ἰκόμεν ἵνα τοι σὺν μῆτιν ὕψην
 Χρηματὰ τε κρύψω ἑσά τοι Φαιήκας ἀγαυοί
 205 Ὡπασαν οἰκαδ' ἰόντι ἐμῇ βελῇ τε νόῳ τε·
 Εἰπὼ δ' ὅσα τοι αἶσα δόμοις ἐνὶ φρεσὶ τοῖσι
 Κεδὲ ἀναχέσθαι· σὺ δ' ἐπελάμεναι καὶ ἀνάγκη,
 Μοδὲ τῶ ἐκράσθαι μὴτ' ἀνδρῶν μῆτε γυναικῶν
 Πάντων ἔτι καὶ ἄρ' ἡλδεις ἀλωμένων· ἀλλὰ σιωπῇ

Virorumque bella molestasque undas transiens :
 Quoniam haud suo patri gratificans servieram 263
 Agro in Trojanorum , sed aliis imperabam sociis :
 Hunc quidem ego descendente percussî ærea lancea
 Rure , prope viam insidias cum socio.
 Nox autem valde obscura occupaverat cœlum , neque aliquis nos
 Hominum animadvertit : latuique ipsi animam auferens. 270
 At postquam hunc interfeci acuto ære ,
 Stاتم ego in navem iens Phœnices illustres
 Oraui , & ipsis quanta cupiditati conveniret prædam dedit
 Hos me jussi in Pylum deferre & collocare ,
 Vel in Elidem divinam , ubi dominantur Epei. 275
 Sed ipsos illinc repulit vis venti ,
 Admodum invitos : neque volebant fallere.
 Illinc autem errabundi venimus huc nocte :
 Cum festinatione autem in portum appulimus , neque ulla nobis
 Cœnæ mentio erat , valde licet indigentibus sumere : 280
 Sed sic egressi nave jacebamus omnes.
 Illic me quidem dulcis somnus invasit defessum :
 Illi autem bona mea concava ex navi tollentes ,
 Deposuerunt ubi ipse in arenis jacebam.
 Ipsique in Sidoniam incolis abundantem conscendentes 285
 Iverunt : at ego relictus sum mœstus animo.
 Sic dixit , risit autem Dea glauca oculos Minerva ,
 Manuque ipsum demulsit : corpore autem simulabat mulierem
 Pulchramque magnamque , & illustria opera scientem :
 Et ipsum compellens verbis velocibus alloquebatur : 290
 Fraudulentus esset & fallax qui te superaret
 In omnibus dolis , etiam si Deus se offerret.
 Improbe , variis consiliis instructe , doli insatiabilis , ergo non eras
 Ne in tua quidem terra destitutus fallaciis ,
 Verbisque falsis , quæ tibi ab ortu amica sunt. 295
 Sed age ne amplius hæc dicamus , scientes ambo
 Fraudes : quia tu quidem es hominum quam optimus omnium
 Consilio & verbis : ego autem in omnibus Diis
 Consilioque polleo & fraudibus , neque tu cognovisti
 Palladem Minervam , filiam Jovis , quæ tibi semper 300
 In omnibus laboribus asto & te servo ?
 Atque te Phæacibus gratum omnibus reddidi :
 Nunc vero rursus huc veni ut tecum consilium texam ,
 Bonaque abscondam quæcumque tibi Phæaces illustres
 Dederunt domum eunti meo consilioque animoque : 305
 Dicamque quantos tibi fatale est in domo fabrefacta
 Dolores sustinere : tu autem tolera etiam necessitate ,
 Neque cuiquam eloquere neque virorum neque mulierum
 Omnium quod veneris errabundus : sed tacendo

310 Πάχυν ἄλγιστα πολλὰ , βίας ὑποδέγμεν ἀνδρῶν.

Τὴν δ' ἀπαμειβόμεν προσέφη πολύμυτις Ὀδυσσεύς·
Ἀργαλέον σε θεὰ γυνὴν βροτῶν ἀντιάσαντι ,
καὶ μάλ' ἐπισαμφοῖ . σὲ γὰρ αὐτὴν παντὶ εἰσκέεις .
Τέτο δ' ἐγὼ εὖ οἶδ', ὅτι μοι πάρος ἦπ' ἦτορ ἦτορ .

315 Εἶπας ἐνὶ Τροίῃ πολυμήχανον υἱὸς Ἀχαιῶν·
αὐτὰρ ἔπει Πριάμοιο πόλιν διεπέρασμεν αἶπην ,
βῆμεν δ' ἐν νηυσὶ , θεὸς δ' ἐκέδασεν Ἀχαιοὺς ,
οὐ σέ γ' ἔπειτα ἴδον κῆρ' ἰδὼς Διὸς , εἰδὼς ἑνὸς πα
ντὸς ἑμῆς ἐπιβᾶσαν , ὅπως τί μοι ἄλγος ἀλάλκεις·

320 Ἄλλ' αἰεὶ φέρον ἦσαν ἔχων διδαιγμένον ἦτορ
Ἠλώμεν , ὥς με θεοὶ κακότητι εἰυσαν·
Πρὶν γ' ὅτε Φαίηκων ἀνδρῶν ἐν πόντῳ δῆμον
θάρουσας τ' ἐτίεσι , καὶ ἐς πόλιν ὄραζε αὐτή·
νῦν δέ σε πρὸς πατρός γεναίσομαι , (καὶ γὰρ οἶα

325 ἦκεν εἰς Ἰθάκην εὐδείελον , ἀλλὰ τιν' ἄλλην
Γαῖαν ἀναστρέφεται· σὲ δ' κερτομέσσαν οἶα
ταῦτ' ἀγρευόμεναι , ἐν ἑμᾶς κρένας ἠπτεροπύσης)·
εἰπέ μοι εἰ ἴτεον γέ φίλιν ἐς πατρίδ' ἰκάνω .

Τὸν δ' ἠμύβητο ἔπειτα θεὰ γλαυκῶπις Ἀθήνη ,

330 αἰεὶ τοι τοῖστον ἐνὶ στήθεσσι νόημα·
τὰ σε καὶ ἐδύναμαι περιλιπὼν δύστην γ' εἶντα ,
οὐνεκ' ἐπητής τ' εἴσι καὶ ἀγχίνοος καὶ ἐχέρονον·
Ῥεπασίως γάρ κ' ἄλλος ἀνὴρ ἀλαλήμενος ἐλθὼν
ἔειπ' ἐνὶ μεγάροισι ἰδεῖν παῖδάς τ' ἀλόχον τε·

335 Σοὶ δ' ἔπει φίλον ἐστὶ δαήμεναι ἐδὲ πυθιάει ,
πρὶν γέ τι σῆς ἀλόχευ περιήσσαι , ἥτις τοι αὐτῶς·
ἦσαν ἐνὶ μεγάροισιν· οἷζυραὶ δὲ οἱ αἰεὶ
φθίνουσιν νύκτες τε καὶ ἡμέραι δαμνυχέουσαι·
αὐτὰρ ἐγὼ τὸ μὲν ἔπειτ' ἀπίσιον , ἀλλ' ἐνὶ θυμῷ

340 ἦδε' ὁ νοστήσεις ὀλέσας ἀπὸ πάντας ἐταίρους·
ἀλλὰ τοι ἐκ ἐθέλησα Προσιδάωνι μάχεσθαι
Πατροκλασιγνήτω , ὅς τοι χόλον ἐνδοτο θυμῷ ,
Χωόμενος ἐστὶ υἱὸν φίλον ἐξαλάσσας·

Ἄλλ' ἄγε τοι δειξάμεν Ἰθάκης ἔδω , ὅρα ποιοῖντα

345 Φόρμυον μὲν οἶδ' ἐστὶ λιμὴν , ἀλίοιο γέροντος·
ἦδε δ' ἐπὶ κρατὸς λιμένος πανόρυλλον ἐλαίην·
Ἀγχόδι δ' αὐτῆς ἄντρον ἰπέρχεται ἠεραιδὲς ,
Ἴερον Νυμφῶν αἱ Νηιάδες καλέονται·

Τέτο δὲ τοι σάει εὐρὺ κατηρεγές , ἐνθα αὖ περὶ μέγας

350 Ἐρδισκὺς Νύμφησι τελέσσας ἱκατόμβας·
Τέτο δ' Νηλεΐδην ἐστὶν ὁ καταείμενος ὕλη·
Ὡς εἰπὼσα θεὰ σκίδα' ἦεν· εἶσατο δ' ἁρῶν ,
Γῆθησέν τ' ἄρ' ἔπειτα πολύτλας διότι· Ὀδυσσεύς αὖ
Χαίρειν δ' γαῖαν· κύσει δ' ζείδωρον ἄρκεαν·

355 αὐτίκα δ' Νύμφης ἤρσατο χυμῶς ἀναχθῆναι·

Patēte dolores multos, injurias suscipiens virorum. 310

Eam autem excipiens alloquebatur prudens Ulysses:

Difficile te Dea cognoscere mortali occurrenti,
Etiam admodum scienti, te enim ipsam unicuique assimulas.

Hoc autem ego bene scio, quod mihi antea benigna eras

Quandiu in Troja pugnabamus filii Achivorum: 315

At postquam Priami urbem diripimus altam,

Ivimusque in navibus, Deusque dissipavit Achivos,

Haud te postea vidi filia Jovis, neque animadverti

Navem meam ascendentem, ut mihi dolorem amoveres:

Sed semper in præcordiis propriis habens confectum cor 320

Erravi, quousque me Dii malo solverunt.

Priusquam cum Phæacum virorum in ubere populo

Confirmasti verbis, & in urbem duxisti ipsa:

Nunc autem tibi per patrem supplico, (non enim puto me

Venisse in Ithacam amœnam, sed aliquam aliam 325

Per terram versor: te autem illudentem puto

Hæc dicere, ut meam mentem deciperes.)

Dic mihi si vere dilectam in patriam veni.

Ei vero respondit postea Dea cæcia oculis Minerva:

Semper tibi talis in pectore cogitatio: 330

Propterea te etiam non possum deferere infelicem,

Quoniam facundus es & ingeniosus & prudens.

Libenter enim alius vir errabundus veniens

Cuperet in ædibus videre filiosque uxoremque:

Tibi autem nondum gratum est doceri neque audire, 335

Priusquam tuam uxorem experiaris, quæ tibi nequicquam

Sedet in ædibus: ærumnosæ autem ei semper

Pereunt noctes & dies lacrymas fundenti.

At ego hoc quidem nunquam non credidi, sed in animo

Sciebam quod rediturus esses amissis omnibus sociis. 340

Sed non volui Neptuno oblistere

Patruo, qui tibi iram induxit in animum *sum*.

Iratus quod ei filium dilectum excæcasti.

Sed age tibi ostendam Ithacæ sedem, ut credas.

Phorcynis quidem hic est portus marini senis. 345

Hæc autem in vertice portus patula oliva:

Prope autem ipsam antrum amabile obscurum,

Sacrarium Nympharum quæ Naiades vocantur.

Hæc autem spelunca lata contexta, ubi tu multas

Sacrificabas Nymphis perfectas hecatombas. 350

Hic autem Neritus est mons indutus sylva.

Sic fata Dea dissipavit nebulam, & visa terra est,

Lætaturque est postea patiens divinus Ulysses,

Gaudens sua terra: osculatus est autem alimam tellurem.

Stanimque Nymphis supplicavit manus tollens: 355

- Νύμφα Νηιάδες, κῆραι Διὸς, ἔποντ' ἔγωγε
 Ὅφρα δ' ὑμῖν ἐράμην· γυνὴ εὐχολῆς ἀγαυήτι
 Χαίρει· ἀτὰρ κ' ὄσρα διδώτομ' ὡς τοπάρῳ· ὅττι
 Αἰκεῖν ἐὰν πέρροσιν με Διὸς θυγάτηρ ἀγέλειν
 360 Αὐτὴν τε ζῶειν, καὶ μοι φίλον υἱὸν αἰεῖν.
 Τὸν δ' αὖτε προσέειπε θεὰ γλαυκῶπις Ἀθήνη,
 Θάρσ', μὴ τοι ταῦτα μετὰ φρεσὶ σῆτι μελόντων.
 Ἀλλ' ἄγε, χρήματα μὲν μυχῷ ἄντρα διεπισσοίω
 Θείωδ' αὐτίκα γυν', ἵνα περ τάδε τοι σία μίμνη·
 365 Αὐτὴν δ' ὁρᾷζάμεθ' ὅπως ὄχ' ἄριστα γέννηται.
 Ὡς εἰπῶσα θεὰ δῶκε σπαίῳ ἡγεσιδὲς,
 Μυκιδῶν κενθμῶνας ἀνὰ σπαίῳ· αὐτὰρ Ὀδυσσεύς
 Ἄσπον πᾶσι τ' ἐφόρ' χρυσὸν κ' ἀτιρεά χαλκόν,
 Εἴματα τ' εὐπείντα τὰ οἱ Φαίηκες ἰδῶκεν.
 370 Καὶ τὰ μὲν εὖ κατέθηκε· λίθον δ' ἐπέθηκε θύρῃσι
 Παλλὰς Ἀθηναίη κῆρ' Διὸς αἰγιόχοιο.
 Τῷ δ' ἐκαθεζομένη ἱερὴ παρὰ πυθμὶν ἑλάνης,
 Φραζέμεν μνηστῆρων ὑπερφιάλοισιν ὀλῶδρον.
 Τούτοις δ' ἐμύθων ἦρχε θεὰ γλαυκῶπις Ἀθήνη,
 375 Διογενὲς Λαερτιάδην περιμύχῃαν Ὀδυσσεύ,
 Φράζην ὅπως μνηστῆρσιν ἀναιδέσι χεῖρας ἐρήτης,
 Ὅτι δὴ τοι τρέιτες μίγαρον κατακυρηνεύειν,
 Μνῆστροι ἀντιθέην ἀλοχον, κ' ἰδὲ διδόντες.
 Ἡ δ' ὅ, σὸν αἰεὶ νόσον ὀδυρμῶνι κατὰ θυμόν,
 380 Πάντας μὲν ῥ' ἔλπε, κ' ὑπὸ ἵκεται ἀνδρὶ ἐκαστῷ,
 Ἀγγελίας περὶοῖσα νότον δέ οἱ ἄλλα μνησινᾷ.
 Τὴν δ' ἀπαμειβόμεν' προσέειπε πολυμήτις Ὀδυσσεύς,
 ὦ πόποι, ἦ μάλα δὴ Ἀγαμέμνον' Ἀτρείδαιο
 Φθίσιδάμ' ἀκόν οἶτον ἐνὶ μεγάροισιν ἔμελλεν,
 385 Εἰ μὴ μοι σὺ ἔκαστα θεὰ κατὰ μοῖραν εἴπεις.
 Ἀλλ' ἄγε μῆτιν ὕμνον ὅπως δοτρίσομαι αὐτός.
 Πᾶς δέ μοι αὐτὴ σῆθι, μὲν δ' αὖτε πολυδάρσις ἐνείτα,
 Οἷον ὅτε Τροίης λυοῦντο λίπαρ' κρήδεμνα.
 Αἰκέ μοι ὥς μεμαυῖα παρὰ σταῖς Γλαυκῶπι,
 390 Καὶ κε τειρκοσίοισιν ἐγὼν ἀνδρῶν μαχοίμην
 Σύν σοι, πότνια θεὰ, ὅτε μοι πέρροσ' ἐπαρήγοις.
 Τὸν δ' ἡμείβετ' ἔπειτα θεὰ γλαυκῶπις Ἀθήνη,
 Καὶ λῆν τοι ἔγωγε παρίσσεμα, ἐδὲ με λήεις
 Ὅπποτε κεν δὴ ταῦτα πεινωμένα· καὶ τὴν οἶον
 395 Αἶματι τ' ἐγκράλλῳ τε παλαζέωδ' ἀσπετον ἕδας
 Ἀνδρῶν μνηστῆρων, οἳ τοι βίοτον κατέδουσιν.
 Ἀλλ' ἄγε σ' ἀγνοσον τεύξω πάντας βροτῶνι·
 Κάρφω μὲν χρῶν καλὸν ἐνὶ γναμπτοῖσι μέλεισι,
 Ξανθὰς δ' ἐκ κεφαλῆς ὀλέσω τέχας, ἀμφὶ δ' ἁλῆϊ·
 400 Ἔστω δ' κεν συγέσιν ἰδὼν ἀνδρῶν ἔχοντα.
 Κρυζώσω δέ τοι ἔσσι παρ' ἀπὸ πτεμαλλέϊ ὥτις,

Nymphæ Naiades, filia Jovis, nunquam ego
Me visurum vos autumabam: nunc vocibus lætis
Salvete, at & dona dabimus sicuti antea,
Si finit benevolens Jovis filia prædatrix
Ipsumque me vivere, & mihi charum filium auctat. 360

Hunc autem rursus affata est cælia oculis Minerva:
Confide, ne te hæc in præcordiis tuis sollicitent.
Sed age, bona quidem in intimo antri mirandi
Ponamus statim nunc, ubi hæc tibi salva maneant:
Ipsi autem consulemus quo pacto quam optime fiat. 365

Sic fata Dea subiit speluncam obscuram,
Quærens latibula per speluncam, at Ulysses
Proprius omnia adportavit aurum & indomitum æs,
Vestisque concinnas quas ei Phæaces dederant.
Et hæc quidem bene deposuit, lapidemque imposuit foribus 370
Pallas Minerva filia Jovis Ægiochi.

Hi autem sedentes sacrae apud radicem olivæ,
Cogitabant procis insolentibus mortem.
Tum autem verba incepit cælia oculis Minerva:

Generose Lærtiade prudens Ulysses, 375
Considera quomodo procis impudentibus manus inferas,
Qui jam tibi triennium domum regunt,
Ambientes divinam uxorem, & dotem dantes.
Illa autem, tuum semper reditum deffens in animo,
Omnibus quidem spem dat, & pollicetur viro unicuique, 380
Nuncios mittens, mens autem ei alia versat.

Huic autem respondens locutus est prudens Ulysses:
Eheu, profecto prorsus jam Agamemnonis Atridæ
Periturus malo modo domi eram,
Nisi mihi tu singula ô Dea secundum ordinem dixisses. 385
Sed age consilium texe quomodo ulciscar ipsos.
Et mihi ipsa asta, animum peraudacem immittens,
Qualem quando Trojæ solvimus splendida moenia,
Si mihi sic studiosa astabis Minerva,
Etiam adversus trecentos ego viros pugnvero 390
Tecum, venerabilis Dea, si me benevola adjuveris.

Illi autem respondit postea Dea glaucocula Minerva:
It valde tibi equidem adero, neque clam me eris
Quando scilicet hæc struemus: atque aliquem spero
Sanguineque cerebroque maculaturum ingens pavimentum 395
Virorum procorum, qui tibi victum comedunt.
Sed age te incognoscibilem faciam omnibus mortalibus:
Arefaciam cutem pulchram in flexilibus membris,
Flavosque ex capite delebo crines, circumque velamen
Induam quod aversetur conspicatus homo habentem. 400
Deformabo etiam tibi oculos antea perpulchros,

- Ὡς ἀν' αἰκέλι[Ⓢ] παῖσι μνηστῆροι φανείης,
 Σὴ τ' ἀλόχο, καὶ παῖδι τ' ἐν μεγάροισιν ἑλιπτες.
 Αὐτὸς δ' ὑπερτίτα συώτην εἰσακίκελ[Ⓢ] αἶμα,
 405 Ὅς τοι ὕδ' ἐπὶ[Ⓢ] ἔμωσ δὲ τοι ἦπτα οἶδε,
 Παῖδά τε σὸν φίλ[Ⓢ] καὶ ἐχέεργα Πηνελόπειαν.
 Δίης τὸν γε σύεσι παρήμυρον· αἱ δ' ἔμενοντα
 Παρ κόρην[Ⓢ] αἰέτην, ἐπὶ τε κρήνη Ἀρεθέην,
 Ἔδουσαι βάλανον μνηστικία, καὶ μέλαν ὕδωρ
 410 Πίνουσαι, τὰ δ' ὕεσι τρέφ[Ⓢ] τεθαλυῖαν ἀλοῖρην.
 Ἐνθα μῦθον, καὶ πάντα παρήμυρ[Ⓢ] ἐξερέεσθαι,
 Ὅφρ' ἐν ἑγὼν ἰδῶ Σπάρτην ἐς καλλιγύναικα,
 Τηλέμαχον καλέεσσα τέον φίλον υἱόν, Ὀδυσσεῦ.
 Ὅς τοι ἐς εὐρύχορον Λακιδάιμονα παρ Μενέλαον
 415 Ὀχίτο, πευσίμυρ[Ⓢ] μετὰ σὸν κλέ[Ⓢ], εἴ περ ἔτ' εἴης.
 Τὴν δ' ἀπαμειβόμεν[Ⓢ] παρστῆεν πολύμητις Ὀδυσσεύς
 Τίπτει τ' ἀρ' ἔοι εἶπες, ἐνὶ φρεσὶ πάντ' εἰδυῖα;
 Ἥ' ἵνα περ καὶ κτεῖν[Ⓢ] ἀλώμεν[Ⓢ] ἄλγεα πάσῃ
 Πόντον ἔω· ἀτρυγέτης; βίσιπεν δὲ οἱ ἄλλοι ἰδεσι;
 420 Τὸν δ' ἠμείβετ' ἔπειτα διὰ γλαυκῶπις Ἀθήνη,
 Μὴ δὴ τοι κτεῖς γε λῆν ἐνδύμι[Ⓢ] ἔσω.
 Αὐτὴ μιν πόμπειον, ἵνα κλέ[Ⓢ] ἐωλὸν ἄροισι,
 Κτεῖσ' ἐλθὼν. ἀτὰρ ἔτιν' ἔχ[Ⓢ] πόνον. ἀλλὰ ἔκλ[Ⓢ]
 Ἦσθαι ἐν Ἀτρεΐδαι δόμοις, παρὰ δ' ἄσπετα κείτα.
 425 Ἥ μὲν μιν λοχέωσι νέοι σὺν νηὶ μελαίνῃ;
 Ἰέμενοι κτεῖν[Ⓢ] πατρίδα γαῖαν ἐκείδαι,
 Ἀλλὰ τὰ γ' ἔκ οἶον, περὶ καὶ τινα γαῖα καδέξῃ;
 Ἀνδρῶν μνηστῆρων οἱ τοι βίοτον κατέδουσιν.
 Ὡς ἄρα μιν παρήμυρ[Ⓢ] ῥάβδῳ ἐπιμάσασατ' Ἀθήνη·
 430 Κάριπτε μὲν οἱ χροῖα καλὸν ἐνὶ γναμπτοῖσι μέλεισι,
 Ἐκθάς δ' ἐκ κεφαλῆς ὀλίσι τείχεσσι, ἀμφὶ δ' ὄμμα
 Πάντεσσι μελέεσσιν ἀλαῖ[Ⓢ] δῆκε χίρηντ[Ⓢ].
 Κεύθεον δὲ οἱ ὄσσε παρ[Ⓢ] ἀντρεκαλλέ[Ⓢ] εἶντε.
 Ἀμφὶ δ' μιν ῥάκ[Ⓢ] ἄλλο κακὸν βάλεν, ἠδὲ χιτῶνα,
 435 Ῥαγαλία, ρυπόωντα, κακὰ μερμερυμῶνα καπνῆ.
 Ἀμφὶ δὲ μιν μέγα δέρμα ταχέως ἐὼς ἐλάροιο
 Ψιλόν· δῶκε δὲ οἱ σκηπτρον καὶ αἰκία πῆρην,
 Πικρὰ ῥαγαλῆν. ἐν δ' ἐσθ[Ⓢ] ἦεν ἀορτήρ.
 Τῷ γ' ὥς βελεύσαντε διέτμαζον· ἡ μὲν ἔπειτα
 440 Εἰς Λακιδάιμονα δῖαν ἔβη μετὰ παίδ[Ⓢ] Ὀδυσσῆ[Ⓢ].

ΤΗΘ' ὈΘΕΣΙΣ ΤΗ'Σ ΟΔΤΣΣΕΓΑΣ Ε. ΤΟΤ' ΟΜΗΡΟΥ

ΡΑΨΩΔΙΑΣ.

—

—

—

—

Εὐνομὸς Ὀδυσσεύς γίνεσθαι ἐν τῷ ἀγῶνι παρ' Εὐμείῳ,
 καὶ ποιικίῃ τις ὁμιλία. Ἄλλως. Ὀδυσσεύς παρ' Εὐνομίῳ

Ut turpis omnibus procis appareas ,
 Tuæque uxori , & filio quem in ædibus reliquisti.
 Ipse autem primum subulcum adi ,
 Qui tibi suum custos : attamen tibi bene vult , 405
 Filiumque tuum diligit & prudentem Penelopem.
 Invenies hunc suis assidentem , quæ pascuntur
 Apud Corvi petram , & ad fontem Arethusam ,
 Comedentes glandem suavem , & nigram aquam
 Bibentes , quæ suis nutriunt florentem adipem. 410
 Illic mane , & omnia assidens interroga ,
 Donec ego ivero in Spartam pulchrarum feminarum *altricem*
 Telemachum vocans tuum dilectum filium , Ulysses :
 Qui in magnam Lacedæmonem ad Menelaum
 Ivit , auditurus de tua fama , sicuti adhuc eises. 415

Huic autem respondens locutus est prudens Ulysses :
 Cur itaque non ei dixisti , in præcordiis omnia sciens ?
 An ut alicubi & ille errans dolores patiatur
 Ponto super indomito ? victum autem ei alii edunt ?

Illi respondit deinde Dea glauca oculos Minerva : 420
 Ne jam tibi ille valde in animo hæreat.
 Ipsa cum misi , ut famam bonam adipiscatur ,
 Illuc profectus : at nullam habet ærumpnam , sed quietus
 Sedet in Atridæ ædibus , copiosa autem adsunt.
 Equidem illi insidiantur juvenes cum nave nigra , 425
 Cupientes interficere antequam in patriam terram veniat.
 Sed hæc non puto , prius aliquem terra premet
 Virorum procorum qui tibi victum devorant.

Sic igitur fara ipsum virga tetigit Minerva :
 Siccavitque ei cutem pulchram in flexilibus membris , 430
 Flavosque ex capite delevit crines , circum autem pellem
 Omnibus membris antiqui posuit senis.
 Deformavitque ei oculos antea perpulchros.
 Circum autem laceram aliam malam injecit , & tunicam
 Ruptam , sordidatam , malo tinctam fumo. 435
 Amixitque cum magna pelle velocis cervæ
 Nuda : deditque ei scipionem & deformem peram ,
 Crebris locis laceram , cui totum inerat lorum.
 Atque isti sic inito consilio divisi sunt : illa quidem postea
 In Lacedæmonem divinam ivit ad filium Ulyssis. 440

ARGUMENTUM LIBRI XIV. ODYSSEÆ

HOMERI.

Hospitium Ulyssis in agro apud Eumæum , & va-
 rium quoddam colloquium, Aliter. Ulyssis adventus

πρὸς Εὐμαίον καὶ λόγοι γίνονται ἀναπαλάττοντο· ἑαυτοὶ
καὶ πρᾶξις τινὰς ἐκτιθέμενου.

Ἢ δὲ Ὀδυσῆα ξύνισεν Εὐμαίῳ ἀγρῷ ὑφορβός.

- Ἀτὰρ ὃ ἐκ λιμῆος περσέειν τρηχίαν ἀταρσύν·
Χῶρον ἀν' ὑλήεντα δι' ἀκρίας, ἣ οἱ Ἀθήνη
Πέριπλοσθιόν ὑφορβόν, ὃ οἱ βίοτοιο μάλισα
Κηδετο οἰκῶν ἔς κτήσατο δῖος Ὀδυσσεύς.
7 Τὸν δ' ἄρ' ἐνὶ περσέειν εὖρ ἡῶν, ἐνθά οἱ αὐλὴ
Ῥῆλη δέδμετο περισκέπτῳ ἐνὶ χώρῳ,
Καλὴ τε μεγάλη τε, περιδερμῷ· ἦν ῥα συβώτης
Αὐτὸς δέιμαθ' ὕειν ὑποχορμῶνιο ἀτακτῷ,
Νύσφιν δεσποίνης καὶ Λαέρταο γέροντος,
10 Ῥυτοῖσι λάισι, καὶ ἐθρίγκασεν ἀχέρδῳ.
Σταυρὸς δ' ἐκτὸς ἔλασσε διαμπερές ἐνθα καὶ ἐνθα
Πυκνὸς καὶ θαμέας, τὸ μέλαν δρυὸς ἀμρικιάσας.
Ἐνταδὲν δ' αὐλῆς συγείας δυκαίδεκα ποίψ
Πλησίον ἀλλήλων, εὐγὰς συσίην· ἐν ᾗ ἐκάσθη
15 Πεντήκοντα σύες χαμαιυνάδες ἐρχατόωντο
Θήλειαι τεκάδες· τοὶ δ' ἄρσινες ἐκτὸς ἴαοντο.
Πολλὸν παυρότεροι· τὰς γὰρ μινύθεισκον ἔδυντες
Ἀντίθεοι μνηστῆρες· ἐπεὶ περσάλλε συβώτης
Αἰεὶ ζατρεῖαν σιάλαν ἢ ἀριστον ἀπάντων.
20 Οἱ ᾗ, τεκνύσιοι τε καὶ ἐξήκοντα πέλοντο.
Πὰρ ᾗ κύνες θήρεσιν εὐκότες αἰὲν ἴαοντο
Τέσσαρες, ἔς ἔθρεψε συβώτης ὄρχαμ' ἀνδρῶν.
Αὐτὸς δ' ἀμφὶ πόδεσσιν εἰς ἀερέσκε πείδιλα,
Τάμνων δέμμα βόειον εὐχρὸς· οἱ ᾗ δὲ ἄλλοι
25 Ὦχοντ' ἀλλυδὶς ἄλλ' αἶμ' ἀγρομένοισι σύεσιν,
Οἱ τρεῖς· ἢ ᾗ τέταρτον ὑποπρέσκε πώλινδε,
Σὺν ἀγέμεν μνηστῆρσιν ὑπερειαίοισιν ἀνάγκη,
Ὅφρ' ἱερεύσαντες κρείων κρεισαῖατο θυμόν.
Ἐξαπίνης δ' Ὀδυσῆα ἴδον κύνες ὑλακόμενοι·
30 Οἱ μὲν, κεκλήγοντες ἐπέδραμον· αὐτὰρ Ὀδυσσεύς
Ἐξίτο κερδοσύνη· σκῆπτρον ᾗ οἱ ἐκπτεσε χιρὸς.
Ἐνθά κεν ὦ παρὰ σταθμῷ αἰκίλιον πᾶθεν ἄλγος,
Ἀλλὰ συβώτης ὦκα ποσσὶ κρεκντοῖσι μετασπών
Ἔαστο· ἀνὰ πρῶτον· σκῆπτρῳ δέ οἱ ἐκπτεσε χιρὸς.
35 Τὰς μὲν ὁμοκλήσας σιῦεν κύνες ἀλλυδὶς ἄλλῃ
Πυκνῆσι λιθαδίσιν· ὃ ᾗ περσέειν ἀνακτα,
Ἦν γέρον, ἣ ὀλίγα σε κύνες διεδηλήσαντο
Ἐξαπίνης· καὶ κέν μοι ἐλεγχεῖν κατέχυσας.
Καὶ δέ μοι ἄλλα θεοὶ δόσαν ἄλγος τε σοναχὰς τε.
40 Ἀντίθεο γὰρ ἀνακτῷ ὀδυρμένοισι καὶ ἀχέων
Ἦμαί, ἀλλοισιν ᾗ σῶας σιάλος αἰτιτάλλω

Ἐδίδμα.

ad Eumæum, & sermones sunt dissimulantis seipsum, & facta quædam exponentis.

E. Ulysses excepit hospitio Eumæus in agro subulcus.

AT hic ex portu ingressus est asperam viam,
 Locum in sylvofum per summa *juga*, qua Minerva
 Dixerat divinum *ad* subulcum: qui ei victum maxime
 Curabat domesticorum quos comparaverat divinus Ulysses.
 Eum autem in vestibulo invenit sedentem, ubi ei caula
 Alta ædificata erat conspicuo in loco,
 Pulchraque magnaue, circummeabilis: quam subulcus
 Ipse ædificaverat suis absente Rege,
 Sine domina & Laërte sene,
 Adveſtitiis lapidibus, & cinxerat sepe spinosa:
 Falosque extra adegerat prorsus hinc & hinc
 Densos & crebros, nigrum *corticem* quercus abscindens.
 Intra autem arcem suilia duodecim fecerat
 Prope inter se, cubilia suis: in singulis autem
 Quinquaginta sues humicubæ continebantur,
 Fœminæ fœtæ: ipsi autem mares foris dormiebant,
 Multo pauciores: hos enim minuebant comedentes
 Divini proci: quoniam mittebat subulcus
 Semper saginatorum porcorum optimum omnium.
 Hi autem trecentique & sexaginta erant.
 Juxtaque canes feris similes semper dormiebant
 Quatuor, quos nutriebat subulcus princeps virorum.
 Ipse autem circa pedes suos aptabat calceamenta,
 Incidens pellem bovinam coloratam: cæteri autem
 Iverant aliò aliis cum congregatis suis,
 Tres: quantum autem miserat ad urbem,
 Suen ut ageret procis superbis necessitate *coactus*,
 Ut macantes carnibus saturarentur animo.
 Extemplo autem Ulysses viderunt canes latratores:
 Qui quidem clamantes accurrerunt, at Ulysses
 Sedit astutia: scipioque ei excidit manu.
 Hic suum apud stabulum indignum tulisset dolorem,
 Sed subulcus ocyus pedibus velocibus subsequens
 Ferebatur per vestibulum, coriumque ei excidebat manu.
 Illos quidem increpando canes pepulit aliò aliis
 Crebris lapidibus, ipse autem affatus est herum:
 O senex, paullum *aberat* quin te canes læsissent
 Repente, & mihi probrum ostendisses.
 Atqui mihi alios Dii dederunt dolores gemitusque.
 Divinum enim *ob* herum flets & lugens
 Sedeo, aliis autem suis pingues nutrio

Odyſſea.

C c

- Ἐδμήμα· αὐτὰρ κύνῃ ἐλδομήμος περ ἰδωδῆς
 Πλάζει· ἰπὸν ἀλοθέρων ἀνδρῶν δῆμόν τε πόλιν τε·
 Εἴωα ἐπὶ ζώῃ, καὶ ὅρᾳ φαῖν ἡλείοιο.
- 45 Ἄλ' ἔπειο, κλισίῃνδ' ἰομένη γέρον, ὄρεα κ' αὐτὸς
 Σίτε κ' οὔτοις κορυσάμην κατὰ θυμόν,
 Εἴπης ὅππῃδεν εἴσι, κ' ὅππῃσιν κἀδὲ ἀνέτης.
 Ὡς εἰπὼν κλισίῃνδ' ἠγήσατο διῖον ὑποφῶς·
 Εἴσιν δ' εἰσαγαγὼν, ῥῶπας δ' ὑπέχευε δασείας.
- 50 Ἐσώρισεν δ' ἐπὶ δέρμα ἰονθάδ' ἀγρεῖα αἰγὸς,
 Αὐτὲ ἐνεύχαιον, μέγα κ' δασύ. χαίρει δ' Ὀδυσσεύς
 Ὅττι μιν ὡς ὑπείκετο· ἔπ' ἔσ' αὖτ' ἔσ' ὄνομαζέει·
 Ζεύς τοι δοίη ξεῖνε κ' ἀθάνατοι θεοὶ ἄλλοι.
 Ὅ, τι μάλλισ' ἐθέλεις, ὅτι με πρῆρρον ὑπιδέξο.
- 55 Τὸν δ' ἀπαμειβόμεν πρῶτ' Εὐμαιε σὺβῶτα,
 Εἴν', ἧ μοι δέμης ἔς', ἐδ' εἰ κακίων σέθεν ἔλθοι.
 Εὐνὸν ἀτιμῆσαι, πρὸς γὰρ Διὸς εἰσὶν ἅπαντες
 Εἴνῳ τε πτωχοί τε. δόσις δ' ὀλίγη τε φίλη τε
 Γίγνεται ἡμετέρη. ἢ γὰρ δμῶων δίκη ἐστίν,
- 60 Αἰεὶ δειδύκτων ὅτ' ἐπικρατέσιν ἀνακτες·
 Οἱ γένοι. ἢ γὰρ τῷ γε θεοὶ κατὰ νόσον ἔδησαν
 Ὅς κεν ἔμ' ἐνδυκέως ἐφίλῃ, κ' κτήσιν ὅπασσεν,
 Οἷά τε ὦ εἰκῇ ἀναξ' εὐθυμῶ ἔδωκεν
 Οἶκόν τε κλῆρόν τε, πολυμήνην τε γυναῖκα,
- 65 Ὅς οἱ πολλὰ κάμῃσι, θεὸς δ' ἐπὶ ἔργον αἰετῇ.
 Ὡς κ' ἔμοι τόδε ἔργον αἰετὰι ὦ ἐπὶ μύμονι.
 Τῷ κ' ἐμὲ πολλὰ ὠνήσιν ἀναξ' εἰ αὐτόθι ἐγῆρα·
 Ἄλ' ὀλεθ'. ὡς ἄρελλ' Ἑλένης ἄπο ρῦλον ὀλέσθαι
 Πρὸ χυλῷ, ἐπεὶ πολλῶν ἀνδρῶν ὑπὸ γένατ' ἔλυσεν.
- 70 Καὶ γὰρ ἐκείνῳ ἔβη Ἀγαμέμνον· εἴνεκα τιμῆς
 Ἰλίου εἰς εὐπωλον, ἵνα Τροίῃσι μάχοιτο.
 Ὡς εἰπὼν, ζῶσθ' αἰετὰς συνέργη χιτῶνα.
 Βῆ δ' ἱμάμ' εἰς σφυγὸς, ὅθι ἔθινα ἐρχατο χοῖρον·
 Ἐνθὲν ἑλὼν δὴ ἐνείκε, κ' ἀμφοτέρους ἱέρυσεν.
- 75 Εὐσέ τε, μίσυλλέν τε, κ' ἀμφ' ὀβελοῖσιν ἔπειρεν.
 Ὀπτήσας δ' ἄρα πάντα φέρον παρήθη Ὀδυσσῆι,
 Θέρμ' αὐτοῖς ὀβελοῖσιν. ὁ δ' ἄλριτα λευκὰ πάλυτον·
 Ἐν δ' ἄρα κισυβίῳ κέρην μελιηδία οἶον.
 Αὐτὸς δ' ἀντίον ἵζειν. ἐποτρύνων δ' περσπύδα,
- 80 Ἐδῶκε νῦν ὦ ξεῖνε τὰ τε δμῶεσσιν ἑσέεσσι
 Χοῖρε· ἀτὰρ σιάλεις γὰρ σῶας μνηστῆρας ἔδασιν,
 Οὐκ ὅπιδ' αὖ φρονέοντες ἐνὶ φρεσὶν ἐδ' ἐλεητύν.
 Οὐ μὲν γέ τινα ἔργα θεοὶ μάκαρες φιλέουσιν,
 Ἀλλὰ δίκην τίσσι κ' αἴσιμα ἔργ' ἀνδρῶσιν.
- 85 Καὶ μὲν δυσωδρίας κ' ἀνάρσιοι, οὔτ' ἐπὶ γαίης
 Ἀλλοτρίους βῶσιν, καὶ σφιν Ζεὺς Ληΐδα δῶη.
 Πλησάμενοι δὲ τε γῆρας ἔβαν εἰκόνδε γῆρας.

Ad comedendum : at ille egens forte cibi
 Errat in alienigenarum virorum populoque urbeque ,
 Sicubi adhuc vixit , & videt lumen solis.
 Sed sequere , ad casam camus senex , ut & ipse
 Cibo & vino saturatus in animo ,
 Dicat unde sis , & quot dolores toleraveris.

Sic locutus ad casam præcessit divinus subulcus :
 Collocavit autem introductum , vii gultaque substravit densa.
 Instravitque pellem villosæ agrestis capræ ,
 Ibidem ut esset cubile magnum & densum , gaudebat autem Ulysses ,
 Quod ipsum sic susceperat : verbumque dixit , & appellavit :

Jupiter tibi det hospes & immortales Dii alii
 Quodcumque maxime vis , quia me benevolus suscepisti.
 Illum vicissim alloquebaris Eumææ subulce :

Hospes , haud mihi mos est , neque si pejor te veniat ,
 Hospitem contemnere : ab enim Jove sunt omnes
 Hospitesque pauperesque , munus autem exiguumque charumque
 Est nostrum : hic enim servorum mos est ,

Semper timentium cum dominantur heri
 Juvenes , nam ejus quidem Dii reditum impediverunt

Qui me accurate diligebat , & possessionem præbuit ,
 Utque suo domestico herus benevolus dedit
 Domumque portionemque , & bene dotatam uxorem ,
 Qui ei multa laboraverit , Deus autem negotium adauget.
 Sic & mihi hoc negotium augetur in quo maneo.

Idco me multum juvisset herus si hic tenuisset :
 Sed periit , utinam debuisset Helenæ genus periisse
 Funditus , quoniam multorum virorum genua solvit.
 Etenim ille ivit Agamemnonis propter honorem
 In Ilium aptum equis , ut Trojanos oppugnaret.

Sic fatus , cingulo celeriter coercuit tunicam.
 Perrexitque ire ad suilia , ubi gentes continebantur porcorum :
 Illinc fumens duos attulit , & ambo mactavit :

Ustulavitque , conciditque , & verubus infixit.
 Assataque omnia ferens apposuit Ulyssi ,

Calida cum ipsis verubus , idemque farinam albam insperxit :
 Inque poculo miscebat instar mellis dulce vinum.

Ipsæ autem ex adverso sedit , & cohortans alloquebatur :
 Comede nunc ô hospes quæ servis adsunt

Porcina : at pingues porcos proci comedunt ,
 Haud vindictam reputantes in mentibus neque misericordiam.

Non quidem improba opera Dii beati amant ,
 Sed justitiam honorant & pia opera hominum.

Equidem hostes & inimici , qui terram
 Alienam invadunt , & quibus Jupiter prædam dat.

Impletisque navibus eunt domum quisque.

- Καὶ μὲν τοῖς ὅπισθ' ἑκατέρῳ δέῃ ἐν φρεσὶ αἰπτή·
 Οἶδε δέ τι ἴσασι, θεὸς δὲ τιν' ἐκλυον αὐδὴν,
- 90 Κύνε λυγρὸν ὀλιθρον, ἔτ' ἐκ ἐθέλξει δικαίως
 Μινᾶδαι, ἐδὲ νείεσθαι ἐπὶ σφέτερ'· ἀλλὰ ἑκκλος
 Κτήματα δαρδάρπτεσιν ὑπέρβιον, ἐδὲ ἔτι φειδῶ.
 Ὅσας γὰρ ὑκτες τε καὶ ἡμέραι ἐκ Διὸς εἰσιν,
 Οὐποθ' ἐν ἱερὺς ἱερῖον, ἐδὲ δὴ οἶα·
- 95 Οἶνον δ' ὀβριόθυσιν ὑπέρβιον ἐξαφύοντες.
 Ἦ γὰρ οἱ ζῶη γ' ἦν ἀσπετ'· ἔτι τὸσση
 Ἀνδρῶν ἡρώων, ἔτ' ἠπείρεο μελαίνης,
 Οὐτ' αὐτὴς Ἰθάκης· ἔτι ξυνεῖκοσι φρωτῶν
 Ἔς' ἀφρη' τρωῆτον· ἐγὼ δέ κε τοι καταλέξω·
- 100 Δώδϊκ' ἐν ἠπείρῳ ἀγέλας, τόσα πάσι οἶον,
 Τόσα συὼν συδύσια, τίς αἰπόλια πωλατὲ' αἰγῶν
 Βόσκουσι ξινοὶ τε καὶ αὐτᾷ βώτορες ἄνδρες.
 Ἐνθα δέ τ' αἰπόλια πωλατὲ' αἰγῶν ἰνδικὰ πάντα
 Ἐχάτην βόσκοντ'· ἐπὶ δ' ἄνιρες ἰωλκί' ὄρονται,
- 105 Τῶν αἰεὶ σπιν ἕκαστος ἐπ' ἡματι μῆλον ἀγνῆ
 Ζατρεῖον αἰγῶν ὅστις φαίνεται ἀεὶς.
 Αὐτὰρ ἐγὼ οὖς τάσδε φυλάσσω τε ρύομά τε,
 Καὶ σφι συὼν ἔαρεον εὐκρένας ἀποσάμπω.
 Ὡς φάθ'· ὁ δ' ἐνδυκίως κρίατ' ἤαδε, πρὶν τε οἶνον
- 110 Ἀρπαλίως, αἰκίαν· κακὰ δ' ἤ μνηστῆσι φύτευεν.
 Αὐτὰρ ἐπεὶ δαίπνησε καὶ ἤραρε θυμὸν ἰδαδῆ,
 Καὶ οἱ πηλοσάμῳ δῶκε σκύρεσσι ὥπτερ ἔτινεν,
 Οἶνε ἐνίπλευον· ὁ δ' ἐδέξατο· χαίρει δ' θυμῷ,
 Καὶ μιν φωνήσας ἐπεὶ ἀπέρχοντα περσύνουσα,
- 115 Ὡ φίλε, τίς γάρ σε πείρατο κτεάτεσσιν ἰούσῃ;
 Ὡδε μάλ' ἀφνειὸς καὶ καρτερὸς ὥς ἀγρυμνέεις;
 Φῆς δ' αὐτὸν εὐβιάδαι Ἀγαμέμνον'· ἐνέκα τιμῆς.
 Εἰπέ μοι αἰκὴ ποδὶ γνῶα ποιῆτον ἔοντα.
 Ζεὺς γάρ περ τόγῃ οἶδε καὶ ἀθάνατοι θεοὶ ἄλλοι,
 120 Εἰ κέ μιν αἰγυῖλαιμι ἰδῶν· ἐπὶ πωλλὰ δ' ἀληθῆνι.
 Τὸν δ' ἡμιβέτ' ἐπειτα συδῶτης ὀρχαμ' ἀνδρῶν,
 Ὡ γέρον, ὅστις ἐκείνον ἀνὴρ ἀλαλήμῳ ἔλθων
 Ἀγέλλων πρὶς σφιν γυναῖκά τε καὶ φίλον υἱόν.
 Ἀλλ' ἄλλως κομίδης κεχρημῆσοι ἄνδρες ἀληταί
- 125 Ψεύδοντ', ἐδὲ ἐθέλουσιν ἀληθέα μυθήσασθαι.
 Ὅς δ' ἂν ἀλητεύων Ἰθάκης ἐς δῆμιν ἵκηται.
 Ἐλθὼν ἐς δέτπουναν ἑμὴν, ἀπατήνιζα βέλζεφ.
 Ἦ δ' εὖ δεξαμένη, φιλέει καὶ ἕκαστα μεταλλά,
 Καὶ οἱ ὀδυρῶν βλεφάρων ἀπο δάκρυα αἰπτή,
- 130 Ἦ δ' ἴσῃσι γυναικὸς, ἐπὴν πρὶς αἰγῶν ὀληται.
 Αἰψὲ καὶ καὶ σὺ γέροντι ἐπ' ἀπαρτεκτῆναιο,
 Εἰπὶς τοι χαλκὴν τε χιτῶνά τε ἱμάτια δύναι.
 Τῷ δ' ἤδη μέλλουσι κύνες ταχέας τ' οἰαῖναι.

Etiā his vindictæ validus timor in animo cadit;
 Hi autem aliquid sciunt, Deique aliquam audiverunt vocem,
 Illius tristem mortem, quod nolunt iuste
 Ambire, neque redire ad fura, sed otiosi
 Bona devorant immoderate, neque amplius est parsimonia.
 Quotquot enim noctesque & dies abs Jove oriuntur,
 Nunquam unam sacrificant victimam, neque duas solas:
 Vinumque consumunt immoderate haurientes.
 Certe enim ei victus erat plurimus, nulli tantus
 Virorum heroum, neque continentis nigræ,
 Neque ipsius Ithacæ: neque simul viginti virorum
 Sunt divitiæ tantæ, ego autem tibi recensabo:
 Duodecim in continente armenta, tot greges ovium,
 Tot suum pascua, tot stabula lata caprarum
 Pascunt peregrinique & ipsius pastores viri.
 Hic etiam stabula lata caprarum undecim omnia
 In extremo agri pascuntur: insuper viri boni custodiunt,
 Quorum semper ipsis unusquisque in die pecudem fert,
 Saginatarum caprarum quæcumque apparet optima.
 At ego sues has servoque tueorque,
 Et ipsis suum optimum electum mitto.

Sic dixit, ille autem strenue carnes comedebat, bibebatque vinum
 Avide, tacitus: mala autem procis plantabat.
 Ast ubi cœnavit & composuit animum cibo,
 Etiam ei replens dedit poculum quo bibebat,
 Vino plenum, is autem accipiebat: gaudebatque animo,
 Et ipsum appellans verbis volucris alloquebatur:

O amice, quisnam te emit possessionibus suis,
 Ita valde dives & fortis ut prædicas?
 Atque ipsum periisse Agamemnonis propter honorem.
 Dic mihi si forte noscam talem.
 Jupiter enim hoc scit & immortales Dii alii,
 Si ipsum nunciem vidiſſe, in multa enim lœta errabundus veni.

Huic autem respondit postea subuleus princeps virorum:
 O senex, nullus illum vir errabundus veniens
 Nuncians fidem fecerit uxoriq̃ & dilecto filio,
 Sed alioquin victu indigentes viri erronei
 Mentiantur, neque volunt vera loqui.
 Quicumque enim vagabundus Ithacæ in agrum venerit,
 Profectus ad dominam meam, fallacia loquitur.
 Hæc autem benigne susceptum, diligit & singula inquit,
 Et ei flenti palpebris lacrymæ decidunt,
 Qui mos est mulieris, cum maritus alibi perit.
 Cito & tu senex fabulam secus fabulacres,
 Si quis tibi lænamque tunicamque vestimenta daret.
 Illas autem jam potuerunt canes velocesque alites

- ῥινὸν ἀπ' ὀσφύριον ἐρύται· ψυχὴ δ' ἑλίοιοπιν.
 135 Ἡ τὸν γ' ἐν πόντῳ φάρον ἰχθύες, ὅς τ' αὐτῷ
 Κεῖται ἐπ' ἡπείρῃ, φαρμάδῳ εἰλυμένα πολλῇ,
 ὧς ὁ μὲν ἐνθ' ὀπλόωλε· φίλοισι δ' κῆδ' ὀτίσσω
 Πᾶσιν, ἰμοὶ δ' μάλιστ', τετεύχεται. ἔ γδ' ἐπ' ἄλλον
 Ἠπιδὼν ὠδὲ ἀνακτα κηχότομαι ὀππὸς' ἐπέλω,
 140 Οὐδ' εἴ κεν πατέρ' κ' μητέρ' αὖτις ἱκαμαι
 Οἶκον, ὅθι παρῶτον γινώμην, καί μ' ἔτρεφον αὐτοί.
 Οὐδέ τι ἤρ' ἐτι τόσσον ὀδύρεσθαι ἀχνυμένοσ περ
 Ὀυθαλομοῖσιν ἰδέσθαι, ἰὼν ἐν πατρίδι γαίῃ.
 Ἀλλὰ μ' Ὀδυσσῆ' πῶδ' αἰνυται οἰχομένοιο.
 145 Τὸν μὲν ἐγὼν, ὦ ξῖνε, κ' ἐπαρέντ' ὀνομάζειν
 Αἰδέομαι· περὶ γάρ μ' ἐρίλη κ' κῆδετο θυμῷ.
 Ἀλλὰ μιν ἥδιον καλῶν κ' νόσφιν ἰόντα.
 Τὸν δ' αὖτε προσέειπε πολύτλας Διὶ· Ὀδυσσεύς·
 ὦ εἰλ', ἐπειδὴ παμπαν ἀνάινται, εὐδὲ φῶδ' α
 150 Κύναν ἐλεύσεσθαι, θυμὸς δέ τει αἶεν ἄπιστος.
 Ἀλλ' ἐγὼ ἐκ αὐτὰς μῦθό τομαι, ἀλλὰ σὺν ὄρκῳ,
 ὧς τεύεται Ὀδυσσεύς, εὐαγγέλιον δέ μοι ἔστω,
 Αὐτίκ' ἐπεὶ κεν κτεῖν' ἰὼν τὰ δ' δώμαθ' ἵκηται,
 Ἑσθλὴ με χλαῖνάν τε χιτῶνά τε, ἕματα καλά.
 155 Πρὶν δέ κε, κ' μάλα περ κερκημένοσ, ἐτι διεχοίμην·
 Ἐχθρὸς γάρ μιν κτεῖν' ὁμῶς αἶδαν οὐλήσει
 Γίνεται δὲ πηνίη ἔκον ἀπατήλια βάζει.
 Ἴσσω νῦν Ζεὺς παρῶτα δειῶν, ξενίῃ τε τραπέζῃ,
 Ἑστὶν τ' Ὀδυσσῆ' ἀμύμον' ἦν ἀρκένοσ,
 160 Ἡ μὲν τοι τάδε πάντα τελέεται ὡς στήρεω.
 Τῷ δ' αὐτῷ λυκάβαντ' ἐλεύσεται ἐνθάδ' Ὀδυσσεύς·
 Τῷ μιν εἰόντῳ μνηός, τῷ δ' ἱσαμένοιο,
 Οἰκᾶδε νοστή, κ' τίσεται ὅς κεν ἐκείν'·
 Ἐνθάδ' ἀτιμάζει ἀλοχὸν κ' φαίδιμον υἱόν.
 165 Τὸν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη Εὐμειε συβώτα,
 ὦ γέρον, ἔτ' ἄρ' ἐγὼν εὐαγγέλιον τόδε τίτω,
 Οὐτ' Ὀδυσσεύς ἐτι οἶκον ἐλεύσεται· ἀλλὰ ἐκτεῖν'·
 Πῖνε, κ' ἄλλα παρὲς μεμνημένα, μηδὲ με τέτων·
 Μίμνησκ'. ἦ γδ' θυμὸν ἐνὶ στήθεσιν ἰμοῖσιν
 170 Ἀχνυμαι ὀππότε τις μνήσῃ κεδνοῖο ἄνακτ'·
 Ἀλλ' ἦτοι ὄρκον μὲν ἑσσομένοσ· αὐτὰρ Ὀδυσσεύς·
 Ἐλθαι ὅπως μιν ἐγὼν ἰδέλω κ' Πηνελόπειαν,
 Λαίρτης δ' ὁ γέρον κ' Τηλέμαχ' Διοτιδῆς.
 Νῦν αὖ παῖδὸς ἄλαστον ὀδύρεσθαι ὅν τιν' Ὀδυσσεύς,
 175 Τηλεμάχ'· ἥ ἐτεῖ δρέφαν θεοὶ ἔρνεῖ ἴσον,
 Καί μιν ἔσθ' ἱσαέσθαι ἐν ἀνδράσιν ἔτι χερσίν
 Πατέρ' ἰσίο φίλειο, φρένας κ' εἶδ' ἀχνητόν,
 Τῷδε τις ἀθανάτῳ φλάπε φρένας ἔνδον ἕστας,
 Ἥ τις ἀνδρὸσπων. ὁ δ' ἔκ' μετὰ πατέρ' ἀκνή

Cutem ab ossibus traxisse, animaque defecit :
 Vel illum in ponto comederunt pisces, ossa autem ipsius 135
 Jacent in terra, arenæ involuta multæ.

Sic ille quidem illic periit : amicis autem dolores post
 Omnibus, mihi autem maxime, parati sunt : nam neque amplius
 Mitam sic herum inveniam quocumque ibo, (alium

Neque si patris & matris iterum irem 140

In domum, ubi primum natus sum, & me educaverunt ipsi.

Neque vero ob illos tantum flico dolens quamvis

Oculis ut videam, in patria terra :

Sed me Ulyssis desiderium capit absentis.

Hunc quidem ego, ô hospes, & non præsentem nominare 145

Revercor, valde enim me diligebat & curabat animo.

Sed ipsum fratrem majorem voco etiam absentem.

Hunc autem rursus allocutus est patiens dius Ulysses :

O amice, postquam omnino negas neque dicis

Illum venturum esse, animusque tibi semper incredulus : 150

Sed ego non temere loquar, sed cum juramento,

Quod redit Ulysses : munus autem læti nuncii mihi sit,

Statim postquam ille veniens suas domos pervenerit,

Indue mihi lænam & tunicam, vestimenta pulchra.

Ante autem, licet valde indigens, nihil accipiam. 155

Inimicus enim mihi is pariter cum Ditis portis

Est qui egestati cedens fallacia loquitur.

Sciat nunc Jupiter primum Deorum, hospitalisque mensa,

Penatesque Ulyssis inculpati ad quos venio,

Profecto tibi hæc omnia perficientur sicut dico. 160

Hocque ipso anno veniet huc Ulysses :

Isto quidem percunte mense, illo autem instante,

Domum reversus, & punit quicumque illius

Illic probro afficit uxorem & illustrem filium.

Hunc autem respondens allocutus es Eumæe sobolee : 165

O senex, neque ego pro læto nuncio munus solvam,

Neque Ulysses amplius domum veniet : sed quietus

Bibe, & alia præter hæc memoremus, neque mihi hæc

Memora, certe enim animo in pectore meo

Tristior quando aliquis meminit optimi heri.

Sed juramentum quidem sinamus : at Ulysses 170

Veniat ut ipsum ego volo & Penelope,

Læertesque senex & Telemachus divinus forma.

Nunc rursus puerum sine fine desleo quem genuit Ulysses,

Telemachum : quem postquam nutrierunt Dii plantæ similem, 175

Et ipsum autumabam fore in viris haud pejorem

Patre suo charo, mente & specie admirabilem,

Hjus autem aliquis immortalium læsit mentem intus æquabilem,

Vel aliquis hominum : is enim ivit ad patris auditionem

- 180 Ἐς Πύλον ἠγαθὴν. τὸν δ' ἠμνησῆρες ἀγαυοῖ
 Οἶκαδ' ἰόντα λοχῶσιν, ὅπως ἀπὸ ρύλον ὀλητῶ
 Νόονυμον ἐξ Ἰθάκης Ἀρκησίῃς ἀντιθέοιο.
 Ἄλ' ἦτοι κείνον μὲν ἰάσομεν, ἥ κεν ἀλάν,
 Ἦκε εὐχοί, καὶ κεν οἱ ὑπέρχοι χεῖρα Κερνίων.
- 185 Ἄλ' ἀγε μοι σὺ γεραιὲ τὰ σαυτὰ κηδὲ ἐπίσπε,
 Καὶ μοι τῆς ἀγέμευσον ἐτήτυμον, ὅρ' εὖ εἶδῶ.
 Τίς, πῶθεν εἰς ἀνδρῶν, πῶθι τοι πόλις ἠδὲ τοκίης;
 Ὀππίης δ' ἐπὶ νηὸς ἀείκειο· πῶς δέ σε ναῦται
 Ἠγαγον εἰς Ἰθάκην, τίνες ἐμυθμαὶ εὐχετάωντο.
- 190 Οὐ μὲν γάρ τι σε πείζον οἶομαι ἐνθάδ' ἡμέδα.
 Τὸν δ' ἀπαμειβόμενος προσέειπε πολέμητις Ὀδυσσεύς·
 Τοιγὰρ ἐγὼ τοι ταῦτα μάλ' ἀτρεκέως ἀγορεύσω,
 Εἴη μὲν νῦν γῶν ἐπὶ χρόνον ἡμῶ ἰδωδῇ,
 Ἦδὲ μέθυστο γλυκερὸν κλισίῃς ἐντοαδὲν ἔεσι,
- 195 Δαίνεσθαι τ' ἀκίοντ', ἄλλοι δ' ἐπὶ ἔργον ἔποιον·
 Ῥηϊδίως κεν ἔπειτα καὶ εἰς ἐνιαυτὸν ἅπαντα
 Οὐτι διαπρήξαιμι λέγων ἱμά κηδεῖα θυμῷ,
 Ὅσα γὰρ δὴ ξυμπάντα θεῶν ἰότητι μόγησά
 Ἐκ μὲν Κριτάων γένε' εὐχομαι εὐριάδων,
- 200 Ἄγε, ἀρνείοιο παῖς· πολλοὶ δ' καὶ ἄλλοι
 Τίτες ἐν μεγάροισι ἡμῶ τεύχεν ἠδ' ἐγένοντο,
 Ἰνῆσις ἐξ ἀλφειᾶ, ἐμὲ δ' ὦνιτῃ τέκε μήτηρ
 Παλλὰς Ἀθήνη, ἀλλὰ με ἴσον ἰθαγενέισσιν ἔτιμα
 Κάστωρ Ἰλακίδης, τῷ ἐγὼ γένε' εὐχομαι ἔϊν·
- 205 Ὅς ποτ' ἐνὶ Κρήτεισι θεὸς ὥς τίετο δῆμος,
 Ὀλέω τε πλέτω τε, καὶ υἱάσι κυδαλίμοισιν.
 Ἄλ' ἦτοι ἥ κῆρας ἔβαν θανάτῳ γέρουσαι
 Εἰς αἶδας δόμους· τοὶ δ' ἐζὼν ἔδασσαντο
 Παιῖδες ὑπέρθυμοι, καὶ ἐπὶ κλήρας ἔβαλλοντο.
- 210 Αὐτὰρ ἐμοὶ μάλα παῖρα δόσαν, καὶ οἰκί' ἐννεματή·
 Ἠγαγόμεν δ' ἡ γυναῖκα πολυκλήροισιν ἀνδράσιν,
 Εἴνε' ἐμῆς ἀρετῆς· ἐπεὶ ἐκ ὑπογῶνι ἦα,
 Οὐδὲ φεγοπτόλεμος· νῦν δ' ἠδὴ πάντα λέλωπιτα.
 Ἄλ' ἐμπης καλὰ μιν γέ σ' οἶομαι εἰσορῶντα,
- 215 Γινώσκειν· ἥ γάρ με δύνῃ ἔχῃ ἤλιδα πολλή.
 Ἦ μὲν δὴ θάισ' μοι Ἄρης τ' ἔδωσαν καὶ Ἀθήνη,
 Καὶ Ῥήϊνορείη, ὅποτε κείνηρι νύχονδε
 Ἄφροας ἀεισῆας, κακὰ δυσμύθεον ρυτεύσαν·
 Οὐποτέ μοι θάνατον προσέσταντο θυμὸς ἀγήνωρ,
 220 Ἀλλὰ πολὺ πρῶτ' ἐπ' ἀλμυρῷ ἔγχε', ἐλειπεν
 Ἀνδρῶν δυσμύθων ὃ, τε μοι εἴεμε πῶδ' ἔσσι.
 Τῷ δ' ἐν πολέμῳ ἔργον δέ μοι ἔσθλον ἔσκει,
 Οὐδ' οὐκ ἐλπίς, ἥτε τρέφῃ ἀγλαὰ τέκνα.
 Ἀλλὰ μοι αἰεὶ νῆες ἐπηρῆστοι φίλαι ἴσαν,
- 225 Καὶ πόλις, καὶ αἰεττερὲς εὐξέσθαι, καὶ ὕψος,

- In Pylum divinam : huic autem proci superbi
 Domum venienti insidiantur , ut genus pereat
 Sine nomine ex Ithaca Arcisii divini.
 Sed illum quidem sinamus , sive capiat ,
 Sive effugiat , & eum protegat manu Saturnius.
 Sed age mihi tu senex tuas ipsius ærumnas indica , 185
 Et mihi hoc eloquere verum , ut bene intelligam ,
 Quis , unde es virorum , ubi tibi urbs & parentes :
 Qua autem in navi venisti : quomodo te nautæ
 Duxerunt in Ithacam , quos se esse profitebantur.
 Non enim te peditem puto huc venisse. 190
 Hunc autem respondens allocutus est prudens Ulysses :
 Enimvero ego tibi hæc admodum vera edisseram ,
 Sit quidem nunc nobis pro tempore & esca ,
 Et vinum dulce testa intra manentibus ,
 Epularique quiete , alii autem ad opus eant : 195
 Facile postea & in annum omnes
 Non perficerem narrans meos dolores animi ,
 Quoscumque omnes Deorum voluntate passus sum.
 Ex Creta quod ad genus attinet me aio esse spatiosa ,
 Viri divitis filium : multi autem & alii 200
 Filii in ædibus & educati & nati sunt ,
 Legitimi ex uxore , me autem empta peperit mater
 Pellex , sed me æque ac legitimos aestimabat
 Castor Hylacides , cuius ego genus prædico me esse :
 Qui quondam in Cretensibus ut Deus colebatur populo , 205
 Fortunisque divitiisque , & filiis gloriosis.
 Sed illum quidem fata mortis aggreffa sunt ferentia
 In Divis domos : victum autem diviserunt
 Filii magnanimi , & sortes jecerunt :
 At mihi valde pauca dederunt , & domum tribuerunt. 210
 Duxi autem uxorem locupletissimorum hominum ,
 Virtutis meæ gratia : quia non inutilis eram ,
 Neque fugax in bello , nunc autem jam omnia defecerunt.
 Sed tamen stipulam saltem te arbitror inuentem (ta. 215
 Cognoscere , nam profecto me calamitas occupat cumulatim mul-
 Certe enim audaciam Marsque dederant & Minerva ,
 Et vim perrumpendi agmina virorum , cum legerem ad insidias
 Viros optimates , mala inimicis ferens :
 Nunquam mihi mortem ante oculos ponebat animus virilis ,
 Sed multo prius adoriens lancea , capiebam 220
 Virorum inimicorum qui mihi cederet pedibus.
 Talis eram in bello , opus autem mihi laud gratum erat ,
 Neque res familiaris , quæ nutrit charos filios :
 Sed mihi semper naves remigabiles gratæ erant ,
 Et bella , & tela polita , & sagittæ , 225

- Λυγρὰ, τὰ τ' ἄλλοισιν γε καταρρυγὰ πείλοντα·
 Αὐτὰρ ἔμοι τὰ φίλ' ἔσκε τὰ περ Διὸς ἐν φρεσὶ θῆκεν·
 Ἄλ' οὐ γὰρ τ' ἄλλοισιν ἀνὴρ ἐπιτέρπεται ἔργοις.
 Πρὶν μὲν γὰρ Τροίης ἐπιδήμῳ διὰς Ἀχαιῶν,
 230 Ἐνθάδε ἀνδράσιν ἦρξα καὶ ὠκυπόροισι νέεσιν
 Ἄνδρες ἐς ἀλλοδαπὰς καὶ μοι μάλα τύγχανε πάντα.
 Τῶν ἐξαιρέμην μῦθεϊα, πολλὰ δ' ὅππασα
 Λάγχανον· αἶψα δ' οἶκον ὀφέλλετο, καὶ ἔα ἔπειτα
 Δαίμων τ' αἰδοῖός τε μετὰ Κρήτεσι τετύγμην.
 234 Ἄλ' ὅτε δὴ τήνδ' ἐσπερὴν ὁδὸν εὐρύεσπα Ζεὺς
 Ἑρῶσθαι, ἣ πολλῶν ἀνδρῶν ἰσὺ γένατ' ἔλυσεν,
 Δὴ τότε μ' ἦτορον καὶ ἀγακλυτὸν Ἰδομενῆα
 Νῆας ἠγήσασθαι ἐς Ἴλιον· ἑδὲ τι μῆχον
 ἦεν ἀνήνασθαι, χαλεπὴ δ' ἔχε δῆμῳ φῆμις.
 240 Ἐνθά μὲν εἰνάετες πολέμιζοντο διὰς Ἀχαιῶν,
 Τῷ δικάτῳ δ' ὅλιν Πριάμῳ πείσαντες ἔδμω
 Οἴκαδ' ἐκὼν νῆας· Διὸς δ' ἐκίδασεν Ἀχαιῆς.
 Αὐτὰρ ἔμοι δειλὸν κακὰ μῆδετο μῆτις·α Ζεὺς.
 Μῆνα γὰρ οἷον ἔμεινα τεταρπόμενον· τικίεω,
 244 Κερειδὴν τ' ἀλόχῳ καὶ κτήμασιν· αὐτὰρ ἔπειτα
 Αἴγυπτον δὲ με θυμὸς ἀνώγῃ ναυτίλλεσθαι,
 Νῆας εὐσείλαντα σὺν ἀντιθέοις ἐτάερισιν.
 Ἐνθά νῆας σείλα, θεῶς δ' ἐσαγχεύετο λαός.
 Ἐξῆμαρ μὲν ἔπειτα ἔμοι ἑξέρες ἐταίροι
 250 Δαίνυντ'· αὐτὰρ ἐγὼν ἱερῆα πολλὰ παρήχον·
 Θεοῖσιν τε βέβην, αὐτοῖσι τε δαῖτα πένεσθαι.
 Ἐξδομάτῃ δ' ἀναβάντες ὑπὸ Κρήτης εὐρείης,
 Ἐπλέοντο βόρην ἀνέμῳ ἀπασί, καλῷ,
 Ῥηϊδίῳ, ὅστις τε κατάρροον· ἑδὲ τις ἐν μοι
 254 Νῆων σσημάνθη, ἀλλ' ἀσκεθίης καὶ ἀνέστοι
 Ἠμεῖτα· τὰς δ' ἀνέμους τε κυβερνῆται τ' ἴθουον,
 Πιμπταῖοι δ' Αἴγυπτον εὐρέειν ἐκίμεθα·
 Στήσα δ' ἐν Αἴγυπτῳ ποταμῷ νῆας ἀμφιπέλας.
 Ἐνθ' ἦτοι μὲν ἐγὼ κελόμην ἐρέερος ἐταίρος
 260 Αὐτὲ πᾶρ νῆαςι μέμην, καὶ νῆας ἐρυδαί.
 Ὅττι θεός ἐ κατὰ σκοπιάς ὤτρυνε νέεσθαι·
 Οἱ δ' ὑβρὶ εἷξαντες, ἐπισπόμενοι μένῃ σῶσθαι,
 Αἶψα μάλ' Αἰγυπτίων ἀνδρῶν περικαλλείας ἀγρὸς
 Πέρθειον, ἐκ δ' ἡναικάας ἀγον καὶ νῆπια τέκνα,
 264 Αὐτὲς τ' ἐκτείνον· τάχα δ' ἐς πόλιν ἵκετ' αὐτή.
 Οἱ δ' ἐβῆς αἰόντες, ἀμ' ἡοὶ φαινομένη
 Ἠλθον· πᾶντο δ' πᾶν πειδίον πεζῶν τε καὶ ἵππων,
 Χαλκῷ τε σιρῶντι· ἐν δ' Ζεὺς τερπικέραιον
 Φύζαν ἐκὼς ἐτάερεσι κακῇ βάλεν, ἑδὲ τις ἔτλη
 270 Μῆναι ἐναγτίδιον· περὶ γὰρ κακὰ πᾶσι βεν ἔσθ.
 Ἐνθ' ἡμίον πολλὰς μὲν ἀπέκταναν ὅσῃ χαλκῷ,

Tristia ; quæque aliis horrenda sunt.
 At mihi grata erant quæ forte Deus in animo posuerat :
 Alius enim aliis vir delectatur operibus.
 Ante enim quam in Troja pedem ponerent filii Achivorum ,
 Novies viris imperator fui & velocibus navibus 230
 Viros adversus externos : & mihi sane contigerant omnia
 Ex quibus eligebam quæ animo placerent , multa autem post illa
 Sortiebar : statimque domus augebatur , & postea
 Gravisque reverendusque inter Creteneses evasi.
 Sed cum jam hoc odiosum iter magnus Jupiter 235
 Decieverat , quod multorum virorum subtrus genua solvit ,
 Nempe tunc me jusserunt & inclytum Idomeneum
 Navibus præesse in Ilium *destinatis* : neque ulla ratio
 Erat denegandi , malus enim occupabat populi rumor.
 Ibi quidem novem annis belligeravimus filii Achivorum , 240
 Decimo autem urbem Priami populati , ivimus
 Domum cum navibus : Deus autem disjecit Achivos.
 At mihi misero male consuluerat consiliorum autor Jupiter.
 Mensem enim solum mansi delectatus filiis ,
 Legitimaque conjuge & bonis : at postea 245
 In Ægyptum me animus impulit navigare ,
 Naves adornantem cum divinis sociis.
 Novem naves adornabam , citoque coactæ erant copiæ.
 Sex diebus quidem postea mihi dilecti socii
 Convivati sunt : at ego victimas multas præbebam. 250
 Et Diis ad sacrificandum , & ipsis ad epulas parandas.
 Septimo autem conscendentes à Creta spatiosa ,
 Navigavimus Borea vento puro , bono ,
 Facile , veluti secundo flumine : neque ulla igitur mihi
 Navium labefacta est , sed sospites & incolumes 255
 Sedebamus : has autem ventusque & gubernatores dirigebant.
 Quinto die autem Ægyptum pulchre fluentem venimus :
 Statui autem in Ægypto fluvio naves versatiles.
 Ibi quidem ego hortabar charos socios
 Illic apud naves manere , & naves subducere. 260
 Speculatoresque per speculas jubebam ire :
 Illi autem intemperantia impulsæ , sequentes libidinem animi sui ,
 Statim admodum Ægyptiorum virorum perpulchros agros
 Populabantur , mulieres autem abigebant & infantes natos ,
 Ipsosque interficiebant , cito autem in urbem ivit rumor. 265
 Illi autem clamorem audientes , simul cum aurora apparente
 Venerunt : impletus est autem totus campus peditibus & equitibus ,
 Arisque fulgore : Jupiter autem fulminator
 Fugam meis sociis malam incussit , neque aliquis sustinebat
 Manere contra , circum enim mala undique stabant. 270
 Ibi nostrum multos quidem interfecerunt acuto ære ,

- Τὰς δ' ἄγαθον ζῶες, σφίσι ἐργάζεσθαι ἀνάγκη.
 Αὐτὰρ ἔμοι Ζεὺς αὐτὸς ἐνὶ φρεσὶ τὸτο νόημα
 Ποίησ', ὥς ὄρελον θανάειν κ' ἀπὸτμον ἰωισπείν
 275 Αὐτὲ ἐν Αἰγύπτῳ. ἔτι γὰρ νῦν με πῆμ' ἰσίδευτο.
 Αὐτίκ' ὀπὸ κρατὸς κυνέην εὐτυχτον ἔθικα,
 Καὶ σάα[Ⓢ] ὠμοῖν· ὄρου δ' ἔκβαλον ἔκτοσε χυθός·
 Αὐτὰρ ἐγὼ βασιλῆ[Ⓢ] ἐναντίον ἄλυδον ἔππων,
 Καὶ κύσα γέναθ' ἐλόν. ὁ δ' ἐρύσατο, καὶ μ' ἐλέυσεν·
 280 Ἐς δίσσεν δέ μ' ἔσας ἀγὼν εἰκάδε δακρυχέοντα.
 Ἦ μὲν μοι μάλα πολλοὶ ἰσπῆσαν μελήσση,
 Ἰάμβρι κτεῖναι· (δὴ γὰρ κηχελάωτο λῆν)
 Ἄλλ' ὅπ' κτεῖν[Ⓢ] ἔρυκε· Διὸς δ' ὠπίζετο μῆνιν
 Ξεῖνις, ὅς τε μάλιστα νημισαῦται κακὰ ἔργα.
 285 Ἐνθα μὲν ἐπτάετες μῦθον αὐτόθι, πολλὰ δ' αὔγεα
 Χρήματ' ἀν' Αἰγυπτίαις ἀνδραῖ· δίδουσαν γὰρ ἅπαντες.
 Ἄλλ' ὅτε δὴ ἔγχεόν μοι ἐπιπλόμῳρον ἔπ[Ⓢ] ἦλθα,
 Δὴ τίτε Φοῖνιξ ἦλθεν ἀνὴρ ἀπατήλια εἰδώς,
 Τροφίτης, ὅς δὴ πολλὰ κακὰ ἀνδροπόσειν ἰώρη·
 290 Ὅς μ' αἶε παρπεπύων ἦστιν φρεσιν, ὅτ' ἰκήμεθα
 Φοινικῇ, ὅθι τῶγε δόμοι κ' κτήματ' ἔκντο.
 Ἐνθα παρ' αὐτῷ μῦνα τελεσσέμεν εἰς ἐνιαυτόν.
 Ἄλλ' ὅτε δὴ μνῆς τε κ' ἡμέρα ἐξετελεύντο
 Ἀψ' ἀρετελλομῶρος ἔτε[Ⓢ], κ' ἐπὶ λυδοῖν ὄρεα,
 295 Ἐς Λιβύην μ' ἐπὶ νηὸς εἰσάατο ποιοτοπέρσιο,
 Ψεύδεα βελεύσας, ἵνα οἱ σὺν φόρτον ἄγῃμι,
 Κεῖθι δέ μ' ὡς ἀνέσκησι, κ' ἀσπετον ὄνον ἔλονται.
 Τῷ ἐτόνυν ἐπὶ νηὸς, οἰδωρὸς περ, ἀνάγκη.
 Ἦσ' ἔειπεν βροτὴν ἀνέμω ἀκράτῃ καλῷ
 300 Μῆσιν ὑπὲρ Κρήτης. Ζεὺς δέ σφιν μῆδιτ' ὀλεθρον.
 Ἄλλ' ὅτε δὴ Κρήτην μὲν ἐλείπουμ, ἐδέ τις ἄλλη
 Φαίνετο γαῖαν, ἀλλ' ἔρανος ἠδὲ θάλασσα,
 Δὴ τότε κυάτην νερέην ἔσπεε Κρονίων
 Νηὸς ὑπὲρ γλαφυρῆς· ἔχλυσε δ' ὠνόντ[Ⓢ] ὑπ' αὐτῆς.
 305 Ζεὺς δ' αἰμιδὶς βρόντισε, κ' ἐμβαλε νηὶ κεραυνόν·
 Ἦσ' ἐκείχθη πᾶσα, Διὸς πλεγκίστα κεραυνῷ,
 Ἐν δ' ὅθι πᾶσι πᾶσι, πᾶσι δ' ἐκ νηὸς ἅπαντες.
 Οἱ δ' κ' ἐσπῆσαν ἱκετοί, πᾶσι γὰρ μάλιστα
 Κύμασιν ἐμφορέοντο. Διὸς δ' ὀποαίνυτο νῆσιν.
 310 Αὐτὰρ ἔμοι Ζεὺς αὐτὸς ἔχοντί περ ἄλγος θυμῷ.
 Ἴσόν αἰμαμάκινον νηὸς κυαντοπέρσιο
 Ἐν χύρῃσιν ἔθικεν, ὅπως ἔτι πῆμα εὐγοίμι.
 Τῷ γὰρ περὶ πλεχθεῖς, φερόμην ὁλοοῖς ἀέροισιν·
 Ἐννήμαρ ἐσέουην, δικαίη δέ με τυκτὶ μελαίνῃ
 315 Ταῖν θεσπεροῦ[Ⓢ] πέλασε μέγα κύμα κυλίνδον.
 Ἐνθά με θεσπεροῦ[Ⓢ] βασιλεὺς ἐκομίσατο Φεῖδων
 Ἦρος ἀπεράτῃ· τῷ γὰρ φίλ[Ⓢ] ἦν ἰσπελθῶν

Alios autem duxerunt vivos, sibi ut opus facerent coactu.
 At mihi Jupiter ipse in mente hoc consilium
 Struxit, utinam debuisssem mori & fatum oblitte
 Illic in Ægypto, adhuc enim me malum exceperit. 275
 Statim de capite galeam fabrefactam deposui,
 Et scutum ab humeris, lanceam quoque projecit ex manu:
 At ego Regis obviam ibam equis,
 Et osculabar genua complexus: qui servavit, & me miseratus est:
 In currumque me collocans duxit domum lacrymas fundentē. 280
 Equidem me valde multi adoriebantur fraxinis,
 Cupientes interficere; (jam enim irati erant valde)
 Sed ille arcebat, Jovis enim respiciebat iram
 Hospitalis, qui maxime indigne fert mala opera.
 Hic quidem septem annos mansi ibidem, multas autem cecēgi 285
 Divitias inter Ægyptios viros, dabant enim omnes.
 Sed cum jam octavus mihi rediens annus venit,
 Tunc Phœnicus venit vir fallacias callens,
 Helluo, qui jam multa mala hominibus fecerat:
 Qui me duxit persuadens sua mente, ut iremus 290
 In Phœniciam, ubi ejus domus & bona erant.
 Ibi apud ipsum mansi perfectum in annum.
 Sed quando jam mensesque & dies perfecti sunt
 Vertentis anni, & supervenerant tempora,
 In Lybiam me navi imposuit pontigrada 295
 Fraudem meditans, ut ei onus comportarem;
 Illic autem me ut venderet, & magnum pretium acciperet.
 Hunc sequebar in navi, suspicans licet, coactu.
 Illa autem currebat Borea vento puro bono (tum. 300
 Per medium supra Cretam, Jupiter autem ipsis moliebatur interi.
 Sed quando jam Cretam quidem liquimus, neque aliqua alia
 Apparebat terrarum, sed cœlum & mare,
 Ibi tum atram nubem statuit Saturnius
 Navem supra cavam, caligabatque pontus ab ipsa.
 Jupiter autem simul tonuit, & injecit navi fulmen. 305
 Hæc autem contorquebatur tota, Jovis percussa fulmine,
 Sulphureque implebatur, ceciderunt autem ex navi omnes,
 Qui cornicibus similes, circum navem nigram
 Fluctibus inferebantur, Deus autem abstulit reditum.
 At mihi Jupiter ipse habenti licet dolores animo, 310
 Malum longum navis nigræ proræ
 In manibus posuit, ut adhuc malum effugerem.
 Hunc amplexus, ferebar perniciosiis ventis:
 Novem diebus ferebar, decima autem me nocte nigra
 Terræ Thesprotorum applicuit magna unda volvens: 315
 Tunc me Thesprotorum Rex exceperit Phidon
 Heros gratis: hujus enim dilectus filius occurrens
Odyssæa. D d

- Αἶθρῳ καὶ καμάτῳ διδμημένον ἦγεν ἐς οἶκον,
 Χεῖρες ἀναστήσας· ὅρρ' ἵκετο δώματα πατρὸς.
- 320 Ἀμφὶ δέ με χλαῖνάν τε χιτῶνά τε ἱμάτια ἔαυην.
 Ἐνθ' Ὀδυσσῆα ἐγὼ πυθόμην· κῆϊν γδ ἔρασκεν
 Ἐνίσσῃ ἠδὲ φιλῆσαι ἰόντ' ἐς πατρίδα γαίαν.
 Καὶ μοι κτῆματ' ἔδωξεν ὅσα ξυνηγίεσθαι Ὀδυσσεύς,
 Χαλκὸν τε χρυσὸν τε πολύκμητον τε σίδερον.
- 325 Καὶ νῦν κεν ἐς δικάτην γένειν ἑτέρῳ γ' ἐπι βόσκει.
 Τόσά οἱ ἐν μεγάροις κειμήλια κείτο ἀτακτῶ.
 Τὸν δ' ἐς Δαδάνην φάτο βριδῆναι, ὅρρε θεοῖο
 Ἐκ δρυὸς ὑψικόμοιο Διὸς βελὴν ἐπακίσσῃ.
 Ὅππως νικήσῃ Ἰθάκης ἐς πτόνα δῆμον,
- 330 Ἦδῃ δὴν ἀπειὼν, ἢ ἀμφαδόν, ἢ κρυφδόν.
 Ὄμοσε δ' αὖτος ἐμὶ αὐτόν, δῖοι πεινδῶν ἐνὶ οἴκῳ,
 Νῆα κατινύσας, καὶ ἐπαρτίεας ἐμὴν ἑταίρην,
 Οἳ δὲ μιν ἀνέμψουσι φίλῃ ἐς πατρίδα γαίαν.
 Ἀλλ' ἐμὲ πρὶν ἀσπίεμα· τύχῃσι γδ ἔρχομην νῆος
- 335 Ἀνδρῶν θεοπροπῶν ἐς Δελίχιον πολύπυρον.
 Ἐνθ' ὅγε μ' ἠνώγῃ ἀνέμψα βασιλῆϊ Ἀκάσῳ
 Ἐνδυκίως· τοῖσιν δ' κακὴ φρεσὶν ἠνδανε βελὴ
 Ἀμφ' ἐμοί, ὅρρ' ἐτι πᾶσι χυ δύνῃ ἐπὶ σῆμα γιγνόμεν.
 Ἀλλ' ὅτε γαίης πολλὸν ἀσπίλω ποντοπόρῳ νῆος,
- 340 Αὐτίκα δέλιον ἦμαρ ἐμοὶ ἀνέμψα χανόωντο.
 Ἐκ μὲν με χλαῖνάν τε χιτῶνά τε ἱμάτ' ἔδυσαν,
 Ἀμφὶ δέ μοι ῥάκῳ ἄλλο κακὸν βάλον, ἠδὲ χιτῶνα,
 Ῥαγαλία, τὰ καὶ αὐτὸς ἐν ὀφθαλμοῖσιν ὄρνα.
 Ἐσπίτεροι δ' Ἰθάκης εὐδαιέμε ἔργ' ἀρίκοντο.
- 345 Ἐνθ' ἐμὲ μὲν κατέδησεν εὐστέλιον ἐνὶ νῆϊ,
 Ὅσῳ εὐσεφῶϊ σπειῶς· αὐτοὶ δ' ἀποδάντες
 Ἐστυμῶντος παρὰ δῖνα θαλάσσης δῖρον ἔλυντο.
 Αὐτὰρ ἐμοὶ δεσμὸν μὲν ἀνέγναμψαν θεοὶ αὐτοὶ
 Ῥηϊδίως· κεραλῇ δ' κατὰ ῥάκῳ ἀμυκαλύφας,
- 350 Ξεῖον ἐρόλκαιον καταβάς ἐπέλασσε θαλάσῃ
 Στήθεσσι· ἔπειτα δ' ἑρσὶ δῖρετα ἀμροτίησι
 Νηχρόμῳ, μάλα δ' ὄκα δύρω· ἔα ἀμείψῃ ἐκείνων.
 Ἐνθ' ἀναβάς ὅδε τε δρέῳ ἦν πολυανδρῶ ὕλης,
 Κείμεν πεπτηνός· οἳ δ' ἐν μεγάλα σενάχοντες
- 355 Φοίτων· ἀλλ' ἔγάρ σφιν ἐραίνετο κέρδιον ἔῃ
 Μαίεσθαι προτέρω· τοὶ μὲν πάλιν αὖτις ἔβαινον
 Νῆος ἐπὶ γλαφυρῇ· ἐμὲ δ' ἔκρυψαν θεοὶ αὐτοὶ
 Ῥηϊδίως, καὶ με σταδμῶ ἐπέλασαν ἀγροίτες
 Ἀνδρὸς ἐπισαμῆς· ἐτι γδ νῦν μοι αἶτα βιωῖναι.
- 360 Τὸν δ' ἀπαμειβόμενός πορσέτης εἰμαίε συβῶτα,
 Ἄ δειλὰ ξείνων, ἢ μοι μάλα θυμὸν ὀρενας.
 Ταῦτα ἔκασα λόγων ὅσα δὴ πᾶσις, ἠδ' ἄσ' ἀλήθης.
 Ἀλλὰ τάδ' ἔγ' κατὰ κόσμον ὁμῶμαι, ἔδῃ με πείσις,

Frigore & labore afflictum duxit in domum ,
 Manu sublevans : donec venit ad ædes patris.
 Et me penula tunicaque velaminibus anixit. 320
 Ibi de Ulysse ego audiui , ille enim dicebat *se exans*
 Hospitio suscepisse & amanter tractasse euntem in patriam.
 Et mihi bona ostendit quæ coëgerat Ulysses ,
 Æsque aurumque laboratissimumque ferrum.
 Etiam in decimam progeniem alterum adhuc aleret. 325
 Tot ei in domibus thesauri jacebant Regis.
 Illum autem Dedonem dicebat ivisse , ut Dei
 Ex quercu procera Jovis mentem audiret ,
 Quomodo rediret Ithacæ in pinguem agrum ,
 Jam diu absens , vel palam , vel occulte. 330
 Jurabat autem ad me ipsum , libans in domo ,
 Navem deduxisse , & paratos esse socios ,
 Qui ipsum comitaturi essent dilectam in patriam terram.
 Sed me prius dimisit , contigit enim ieus navis
 Vitorum Thesprotorum in Æulichium frumenti feracem. 335
 Ibi tum me jussit mittere Regi Acasto
 Sedulo : illis autem malum animo placuit consilium
 De me , ut adhuc omnino casus calamitatem subirem.
 Sed quando à terra multum progressa erat pontigrada navis ,
 Statim servilem diem mihi machinabantur. 340
 Me quidem læna tunicaque velaminibus exuerunt ,
 Circum autem me lacernam aliam malam jecerunt , & tunicam ,
 Laceram , quæ & ipse in oculis vides.
 Vesperum autem Ithacæ amœnæ ad agros pervenerunt.
 Ibi me quidem ligaverunt armata in navi , 345
 Fune bene torto arctæ : ipsi autem egressi
 Festinanter ad littus maris cœnam sumpserunt.
 At mihi vinculum quidem dissolverunt Dii ipsi
 Facile : capiti autem lacernam amiciens
 Levigatum ad clavum descendens applicui mari 350
 Lectus : deinde manibus remigavi ambabus
 Natans , valde autem cito foris eram circa illos.
 Tunc ascendens ubi quercetum erat floridæ sylvæ ,
 Jacebam stratus : illi autem valde suspirantes
 Hæant , sed haud enim ipsis visum est melius esse 355
 Inquirere ulterius , hi quidem retro iterum iverunt
 Navem in concavam : me autem absconderunt Dii ipsi
 Facile , & me stabulo applicuerunt ducentes
 Viri prudentis , adhuc enim mihi fatale est vivere.
 Illum vicissim alloquebaris Eumææ bubulce : 360
 O miser hospitum , certe mihi valde animum commovisti ,
 Hæc singula dicens quæ passus , & quantum jactatus es. (cies,
 Sed illa haud procedenti, arbitror, dicebas, neque mihi fidem fa-

- Εἰπὼν ἄμφ' Ὀδυσσῆι. τί σε χεῖρ τοῖον ἰόντα
 365 Μαψιδίως ψεύδιδάω· ἐγὼ δ' εὖ οἶδα κ' αὐτὸς
 Νόστον ἰμοῖο ἀνακτῶ, ὅτ' ἤχθετο πᾶσι Διόσι
 Πάσῃ μάλ', ὅττι μιν ἔτι μετὰ Τροίῃσι δάμασσαν,
 Ἦε εἰλὼν ἐν χερσὶν, ἔπει πόλεμον πολύπαιστον.
 Τῷ κέν οἱ τυμβὸν μὲν ἐπέσσαν Παταχαῖοι,
 370 Ἦδ' ἐκε καὶ ὦ παίδεσι μέγα κλέϑ' ἦρατ' ὑπῆσαν.
 Νῦν δέ μιν ἀκλειῶς ἀρπυῖαι ἀνηρεύαντο.
 Αὐτὰρ ἐγὼ παρ' ὕεσιν ἀπότερρον· ἐδὲ πόλιόνδε
 Ἐρχομαι, εἰ μὴ περ τι περὶέροισιν Γυνελόπεια
 Ἐλθέμεν ὀτρυνθῇσι, ὅτ' ἀγγελὴν ποδῶν ἔλθῃ.
 375 Ἄλλ' οἱ μὲν τὰ ἑκάστα παρήμῃροι ἐξερέουσιν,
 Ἥμῃ εἴ ἀχυννται δὴν οἰχομένοιο ἀνακτῶ,
 Ἥδ' οἱ χαίρουσι βίοτον νηπινοῖν ἰδόντες.
 Ἄλλ' ἐμοὶ εὖ φίλον ἐστὶ μεταλλῆσαι κ' ἐρεδαι.
 Ἐξ ἧ δὴ μ' Αἰτωλὸς ἀνὴρ ἐξήπαρε μύθοι,
 380 Ὃς τ' ἄνδρα κτείνας, πολλὴν ἐπὶ γαῖαν ἀληθεῖς,
 Ἥλυθ' ἐμὸν πρὸς σάβμον. ἐγὼ δέ μιν ἀμφαγάπαζον.
 Φῆ δέ μιν ἐν Κρήτῃσι παρ' Ἰδομένηϊ ἰδέσθαι
 Νῆας ἀκτιόμηντας τὰς οἱ ξυτίαξαν ἄσθλαι.
 Καὶ εἶπ' ἐλεύσεται ἢ ἐς Διὸς ἢ ἐς ὑπάρην,
 385 Παλλὰς χρέματ' ἀγόντα, σὺν ἀντιβίοις ἱτάροισι.
 Καὶ σὺ γέρον πολυπενθὲς, ἐπεὶ σέ μοι ἦραγε δαίμων,
 Μῖτε τί μοι ψεύδιαι χαρίζεο, μήτέ τι δέλεγε.
 Οὐ γὰρ τέτιχ' ἐγὼ σ' αἰδέομαι, ἐδὲ φίλιστα,
 Ἄλλ' Ἀῖα ξένιον δέισας, αὐτόν τ' ἐλεήσας.
 390 Τὸν δ' ἀπαμειβόμενός περ σέθεν πολύμητις Ὀδυσσεύς,
 Ἦ μάλα τίς τοι θυμὸς ἐνὶ στήθεσιν ἄπις,
 Οἷόν σ' ἐδὲ ὁμόσας περ ἐπήγαγον, ἐδὲ σε πείθω.
 Ἄλλ' ἄγε νῦν ῥήτρην ποισσόμεθα. αὐτὰρ ὑπερβῇ
 Μάρτυροι ἀμφοτέρωσι θεοὶ τοὶ ἑλυμπεν ἔχουσιν.
 395 Εἰ μὲν κεν νοστήσῃ ἀναξ τίς ἐς τὸδε δῶμα,
 Ἔσας με χλαῖνάν τε χιτῶνά τε εἵματα, πέμψαι
 Δελίχιον δ' ἰόναι, ὅδε μοι φίλον ἔπλετο θυμός.
 Εἰ δέ κε μὴ ἔλθῃσιν ἀναξ τίς, ὡς ἀγορεύω,
 Δμῶας ἐπισεύσας, βαλέειν μεγάλης κατα σέτρης,
 400 Ὅρα καὶ ἄλλ' ὀπταχὸς ἀλείνεται ἐπεροπέυν.
 Τὸν δ' ἀπαμειβόμενός περ σέθεν δ' ὕπερβος,
 Ζεῖν, ἔτω γὰρ κέν μοι εὐκλείη τ' ἀρετὴ τε
 Εἴη ἐπ' ἀνθρώπους ἅμα τ' αὐτίκα κ' μετέπειτα,
 Ὃς σ' ἐπεὶ ἐς κλισίην ἀγαγον, κ' ξείνια δῶκα,
 405 Αὖθις ἧ κτείναιμι, φίλον δ' ἀπὸ θυμὸν ἐλόμην,
 Πέριέρον δ' ἂν κεν ἔπειτα Δία Κερνίονα λιτοίμην.
 Νῦν δ' ὥρῃ δόρυποιο. τάχιστα μοι ἔδον ἱταίρεσι
 Εἶν, ἵν' ἐν κλισίῃ λαρόν τετυκοίμεθα δόρυπον.
 Ὃς οἱ μὲν τειαῦτα πρὸς ἀλλήλους ἀγόρευον.

Loquens de Ulyffe: quid te oportet talem *hominem*
 Temere mentiri? ego autem certo scio & ipse 365
 Reditum mei domini, quod iunctus est omnibus Diis
 Prorsus, quando ipsum non in Trojanis domuerunt,
 Vel amicorum in manibus, postquam bellum absolvit.
 Quare ei tumultum etiam fecissent omnes Achivi,
 Ac etiam suo filio magnam gloriam conciliasset in posterum: 370
 Nunc autem ipsum sine gloria harpyiæ abripuerunt,
 At ego apud suos semotus, neque ad urbem
 Ito, nisi quid forte prudens Penelope
 Venire jubeat, quando nuncius alicunde venit.
 Sed illi quidem singula assidentes interrogant, 375
 Et illi dolent diu absente Rege,
 At hi latantur victum impune edentes.
 Sed mihi non gratum est inquirere & interrogare
 Ex quo me Ætolus vir decepit verbo,
 Qui viro interfecto, multas per regiones vagatus, 380
 Venit ad meum stabulum, ego autem ipsum amice habui.
 Liebat autem cum inter Cretenses apud Idomeneum se vidisse
 Naves reficientem quas ei fregerant procelle:
 Et aiebat venturum vel in æstatem vel in autumnum,
 Multas opes vehentem, cum divinis focis. 385
 Et tu senex multa passe, postquam te ad me duxit Deus,
 Neque quicquam mihi mendacis gratificare, neque mulceas.
 Non enim ob id ego te honorabo, neque diligam,
 Sed Jovem hospitalem veritus, teque ipsum miseratus.

Hunc autem respondens allocutus est prudens Ulysses: 390
 Næ quidam tibi animus in pectoribus incredulus,
 Ut te neque juratus induxi, neque tibi persuadeo.
 Sed age nunc pactum faciamus, at desuper
 Testes ambobus Dii qui Olympum habitant.
 Si quidem redibit herus tuus in hanc domum, 395
 Induens me lænaque tunicaque vestibus, missurum
 Ad Dulichium ire: quo mihi gratum est animo:
 Sin non venerit herus tuus, ut aio,
 Servos immittens mihi, deice magna de rupe.
 Ut & alius mendicus caveat decipere. 400

Illum respondens allocutus est divinus subuleus:
 Hospes, scilicet sic mihi bona fama virtusque
 Effet inter homines simul nunc & deinceps,
 Qui te postquam domum duxi, & xenia dedi,
 Contra jam interficerem, tibi que animam eriperem, 405
 Alacer scilicet postea Jovi Saturnio supplicarem.
 Nunc vero hora cœnæ, citissime mihi intus socii
 S'nt, ut in rugurio lautam præparemus cœnam.

Sic hi quidem talia inter se dicebant.

- 410 Ἀρχιμόλον ἢ οὐκ ἐπὶ καὶ ἀνέρες ἦλθον ὑποβῶντες,
 Τὰς μὲν ἄρα ἔρξαν κατὰ ἥδια κοιμηθῆναι.
 Κλαδίη δ' ἄσπετος ἄρτο συὼν αὐλιζομένηων.
 Αὐτὰρ ὁ οἷς ἐτάρσιον ἐκέκλετο δι' ὑποβῶντες,
 Ἄξιόν ἐστι καὶ ἀείψον, ἥα ξείνῳ ἱερύστον.
- 415 Τηλεδάμῳ· πρὸς δ' αὐτοὶ ὀνησάμεν, ἐπεὶ οὐκ
 ἄν ἐχέμεν; παύσαντες οὖν ἐνὶ ἀργυροδύνῳ.
 Ἄλλοι δ' ἡμέτερον κάματον νηποῖον ἔδοντο.
 Ὡς ἄρα εἰρήσας κέασσι ξύλα πλεῖν χαλκῷ.
 Οἱ δ' ἐν εἰσῆγον μάλα σίονα ποταίνεσσιν.
- 420 Τὸν μὲν ἔπειτ' ἔστησαν ἐπὶ ἐχάρη· ἐδὲ αὐτῶν
 Λήβειτ' ἄρ' ἀθανάτων· (οἷσι γὰρ κέρητ' ἀγαθῶν).
 Ἄμ' οὐκ ἀπαρχίμεν, κεφαλῆς τείχεα ἐν πυρὶ βάλλειν.
 Ἀργυροδόντ' υἱὸς, καὶ ἐπιύχετο πᾶσι Διόσσοι.
 Νοστήσας Ὀδυσσεύα πολύτρεπτα ἄνδρι δόμοιοι.
- 425 Κίψε δ' ἀναρχίμεν· χεῖρ δρυὸς ἦν λίπε κίον.
 Τὸν δ' ἐλίπε ψυχὴ· τοὶ δ' ἱεραζάν τε καὶ εὔσαν.
 Αἶψα δὲ μιν δίεχσαν· ἃ δ' ἀμειβόμενοι συμβώτης,
 Πάντοθεν ἀρχίμεν μέλειον, ἐς πάντα δρᾶν.
 Καὶ τὰ μὲν ἐν πυρὶ βάλλει, παλύντας ἀλείψατο ἀκτῇ.
- 430 Μισυμλὴν τ' ἄρα τ' ἄλλα, καὶ ἀμφ' ὀδολογῶν ἱππεῶν,
 Ὡππησάν τε περὶ φρεσὶν, ἐρύσαντό τε πάντα.
 Βάλλον δ' ἐν ἐλευσίῳ ἀολλέα· αἱ δ' αὖτε συμβώτης
 Ἰσατο δαιτυμένη· (οἷσι γὰρ οἷσιν αἶσμα ἦδη).
 Καὶ τὰ μὲν ἔτταχα πάντα διμοιράτο δαΐζον.
- 435 Τὴν μὲν ἱὼν Νύμφῃσι καὶ Ἑρμῇ Μαιάδ' οὖν
 ἔθηκεν ἐπιυξάμεν, τὰς δ' ἄλλας νεμερὶ κέασα.
 Νόστοισιν δ' Ὀδυσσεύα δινηκίεσσιν ἔχεον.
 Ἀργυροδόντ' υἱὸς· κύδαινε δ' θυμὸν ἀνακτ'·
 Καὶ μιν εἰρήσας περὶ πρὸς πολέμοιοι Ὀδυσσεύς.
- 440 Αἰὲν ἔτι καὶ εὖμαι εἰλ' οὖν πατρὶ γενεῇ
 Ὡς ἔμοι, ὅττι με τῶν ἰόντ' ἀγαθοῖσι χερίσιν.
 Τὸν δ' ἀπαμειβόμεν περὶ πρὸς εὖμαι συμβῶτα·
 Ἐδὲ δαιμόνι ξείνων, καὶ τέρπειο τοῖσδε.
 Οἷα πάρισι· θεὸς δ' ἐπὶ μὲν δῶκε, τὸ δ' ἐκείνῳ.
- 445 Οὐκ ἐπὶ κεν ἄν θυμῷ ἰδὲ δ' δύναται γὰρ ἀπαντα.
 Ἥ γὰρ, καὶ ἄρματα θύοι θεοῖς αἰνηνέουσιν.
 Σπίσας δ' αἰετοπα οἶνον, Ὀδυσσεύῳ περικλυτῷ.
 Ἐν χεῖρσιν ἔθηκεν· ὁ δ' ἔζετο ἢ παρὰ μῦθον.
 Σῖτον δὲ σείν ἐνὶ Μισσαίῳ, ὃν ἱὼν συμβώτης.
- 450 Αὐτὸς κτεάτο οἷον· ἀποχρύψατο ἀνακτ'·
 Νόστον δειπνοῖν καὶ λαίρτας γέροντας.
 Πάρ δ' ἄρα μιν Ταρίων πλείονα κτεάτεσσιν ἐτίσιν·
 Οἱ δ' ἐπὶ ἐνὶ ἐτοίμῳ ἀποχρύψατο χεῖρας ἱππῶν.
 Αὐτὰρ ἐπεὶ πᾶσι καὶ ἔδην ἐξ ἔργῳ ἔπτο,
- 455 Σῖτον μὲν σφιν ἀρύλα Μισσαίῳ· οἱ δ' ἐπὶ κῆρυκα

Propius autem suæque & viri venerunt porcarii ,
 Igitur hos quidem iucluserunt in *sua* loca ad dormiendum:
 Clamor autem multus ortus est suum stabulantium.
 At suos socios adhortabatur divinus subulcus :

410

Ducite suum optimum , ut hospiti sacrificem
 Peregrino : una & ipsi recreabimur , qui arumnam
 Diu habemus , patientes suum gratia albidantium :
 Alii autem nostrum laborem impune edunt.

419

Sic locutus scidit ligna acuto ferro :
 Illi autem suam adduxerunt valde pinguem quinquennem :
 Hunc quidem postea posuerunt in foco , neque subulcus
 Oblitus est immortalium : (mente enim utebatur bona)
 Sed is primitias carpens , capitis pilos in ignem jecit
 Albidantis suis , & precatus est omnes Deos :

420

Ut rediret Ulysses prudens suam domum. (secans. 419)

Percussit autem in altum tollens segmine quercus quod liquerat
 Illumque reliquit anima , hi autem jugulaverunt & ufularunt.

Statinque ipsum diviserunt : cruda autem posuit subulcus ,
 Undique præcipiens à membris , in pinguem adipem.

Et alia quidem in ignem jecit , conspergens mola ,
 Minutatim vero secuerunt alia , & circum verua fixerunt ,

430

Assaveruntque rite , extraxeruntque omnia :

Posuerunt autem in mensis universa , subulcus vero

Surrexit divisurus : (etenim mentibus æqua sciebat)

Atque illa septisariam omnia partitus est dividens :

Partem quidem unam Nymphis & Mercurio Maïæ filio

435

Posuit vota faciens , cæteras distribuit singulis :

Dorsis autem Ulysses integris honorabat

Albos dentes habentis suis : lætificavit autem animum domini :

Atque ipsum compellans allocutus est prudens Ulysses :

Utinam sic Eumæ dilectus Jovi patri esles

440

Ut mihi , siquidem me talem bonis honoras.

Hunc autem respondens alloquebaris Eumæ subulce :

Comede optime hospitum , & delectare istis

Qualia adsunt : Deus autem hoc quidem dabit , illud autem finet ,

Quodcūque suo animo vult , potest enim omnia.

445

Dixit , & primitias sacrificavit Diis sempiternis.

Libans autem nigrum vinum , Ulyssi urbium destructori

In manibus posuit , hic autem sedebat suam juxta partem.

Panem autem ipsis distribuit Mefaulius , quem subulcus

Ipsæ *sibi* comparaverat solus absente domino ,

450

Clam domina & Laërte, sene.

Ipsam quidem à Taphiis emerat de suo :

Illi in dapes paratas appositas manus extendebant :

At postquam potus & escæ amorem emiserunt ,

Panem quidem eis abstulit Mefaulius : ipsi autem in cubile

455

- Σίτε καὶ πρῖν περικρημύροι ἐαυτοῦντο.
 Νύξ δ' ἄρ' ἐπῆλθε κακὴ σκοτομάνη, ὅτε δ' ἄρα Ζεὺς
 Πάννυχ'· αὐτὰρ ἂν ξέρου' μέγας αἶν' ἐρυδ'·
 Τοῖς δ' Ὀδυσσεὺς μετέειπε, συμβάτω περικητιζών,
 460 Εἴπωρ οἱ ἐκδὺς χλαῖναν πόρρι, ἢ τιν' ἐταῖρον
 Ἄλλον ἐποτρύνειν· ἐπεὶ ἴδ' κήδετο λῆν.
 Κέκλυθε νῦν Εὐμαίε, καὶ ἄλλοι πάντες ἐταῖροι,
 Εὐξάμφορς τι ἴω· οἶν' γὰρ ἀνώγει.
 Ἥλειος, ὅς τ' ἐρέκκε πολύεργονά περ μάλ' αἰεταί·
 465 Καὶ τ' ἀπαλὸν γελᾶσαι, καὶ τ' ὀρχήσασθαι ἀνέκιν·
 Καὶ περ ἐπ' οὐ πορέσκεν ὅππῃ τ' ἀρήπτεν ἀμεινον.
 Ἀλλ' ἐπεὶ ἐν τὸ πρῶτον ἀνέκρενον, ἐκ ἐπικεῖσσω,
 Εἴθ' ὥς ἠδῶμαι, βίη τέ μοι ἐμπεδ' εἴη,
 Ὡς ἐθ' ὑπὸ Τροίῃ λόχον ἠγορῶν ἄρτυναντες.
 470 Ἠγείσθην δ' Ὀδυσσεὺς τε καὶ Ἀτρεΐδης Μενέλαος,
 Τοιοῖσι δ' ἅμα τρίτ' ἦρχον ἐγώ· αὐτοὶ γὰρ ἀνώγον.
 Ἀλλ' ὅτε δὴ ῥ' ἰκίμεσθα ποτὶ πτόλιν αἰπύ τε τυχ'·
 Ἡμεῖς μὲν πορὶ ἄστυ κατὰ βροπῆια πυκνά,
 Αἰδύνακας καὶ ἐπ' ὑπὸ τεύχεσι πεπτηνότες
 475 Κίεμεθα· νύξ δ' ἄρ' ἐπῆλθε κακὴ, βροχὰς πεισόντ'·
 Πηχυσίς, αὐτὰρ ὑπερθε χιὼν γένετ' ἵπτε πάχυν
 Ψυχρὴ, καὶ σακίεσι περὶτρέφετο κεύεσσαν.
 Ἐνδ' ἄλλοι πάντες χλαῖνας ἔχον ἠδὲ χιτῶνας,
 Εὐδον δ' εὐκηλοὶ σάκεσιν εὐλυμφοὶ ὤμους·
 480 Αὐτὰρ ἐγὼν χλαῖναν μὲν ἰὼν ἐταῖροισιν ἔειπον
 Ἀεραδίαις, ἐπεὶ ἐκ ἐράμην βρασιμῶν ἐμπης·
 Ἀλλ' ἐπόμεν' σάκ' οἶον ἔχον καὶ ζωῖα ραιόν.
 Ἀλλ' ὅτε δὴ τεῖχε νυκτὸς ἦν, μετὰ δ' ἄσπερ βεβήκ',
 Καὶ τότε ἰγὼν Ὀδυσῆα περσινύδων ἐγγύς· εἴπα,
 485 Ἀγκῶνι νύξας· (ὁ δ' ἄρ' ἐμματίως ὑπῄκασσε)
 Διογενὲς Λαερτιάδην πολυμήχαν' Ὀδυσσεῦ,
 Οὐτὶ ἐτι ζωοῖσι μετίσσομαι, ἀλλὰ με χεῖμα
 Δάμναται· καὶ γὰρ ἔχον χλαῖναν· παρὰ μ' ἦταρ δαίμων,
 Οὐκίτων' ἐμῶν· νῦν δ' ἐκ ἐτι ρυκτὰ πέλεινται.
 490 Ὡς ἐράμην· ὁ δ' ἐτίητα νόον χεῖτε τόνδ' ἐνὶ θυμῷ·
 Οὐκ ἐκείν' ἦν βελλεύμεν' ἠδὲ μάχεσθαι·
 Φεγγαῖον δ' ὀλίγη ὅπ' με πρὸς μῦθον εἶπε,
 Σίγα νῦν, μή τις σὺν Ἀχαιῶν ἀλλ' ἀκούσῃ.
 Ἦ καὶ ἴω ἀγκῶν' κεφαλὴν χεῖρον, εἴπῃ τε μῦθον,
 495 Κλυτε γίλοι, θῆος μοι ἐνυπνιον ἦλθεν ὄνιφ'·
 Λῆν γὰρ νηὸν ἐκάς ἡλθ' ἰμῶν· ἀλλὰ τις εἴη
 Εἴπην Ἀτρεΐδῃ Ἀγαμέμνονι περικλῶν λαόν,
 Εἰ πλείονας παρὰ ναῦσιν ἐποτρύνει νέεσθαι.
 Ὡς ἔρατ'· ἄρτο δ' ἐτίητα θῆας Ἀνδραμόνον υἱός.
 500 Κερταλίως, δὴ δ' ἡ χλαῖναν θέτο σπινκίεσθαι,
 Ἐν ᾧ θεινὴ ἰσθί νῆας· ἐγὼ δ' ἐνὶ ἱμάτι κείνα.

Pane & cœnibus saturati ivertunt.

Nox autem superveniebat mala obscura, pluebatque Jupiter
Tota nocte, at spirabat Zephyrus magnus semper aquosus.

Postea Ulysses locutus est, bubulcum tentans,

Si forte exuens lænam sibi præberet, vel aliquem sociorum 460
Alium dare juberet: quia sui curam gerebat valde:

Audi nunc Eumæe, & cæteri omnes socii,
Jactabundus aliquod verbum dicam: vinum enim jubet
Stultificum, quod impellit sapientem etiam valde cantare:

Et molliter ridere, & ut saltem adigit, 465

Et aliquod verbum elicit quod non dictum melius.

Sed postquam primum garrulus esse cœpi, non celabo,
Utinam ita ætate vigerem viresque mihi incolumes essent,
Sicut quando sub Troja insidias duximus parantes.

Duces autem erant Ulysses & Atrides Menelaus, 470

Cum his una tertius dux eram ego, ipsi enim jubebant.

Sed quando venimus ad urbem altumque murum,

Nos quidem circa urbem in virgultis densis,

In olva & palude sub armis humi

Jacebamus: nox autem advenit mala, Borea orto, 475

Gelida, at postea nix facta est veluti pruina

Frigida, & scutis circumnutriebatur glacies.

Ibi alii omnes lænas habebant & tunicas,

Dormiebant autem quieti scutis cooperti humeros:

At ego lænam quidem discedens sociis reliqueram 480

Inscitia, quoniam non autumabam futurum ut frigerem:

Sed sequebar scutum solum habens & tunicam nitidam.

Sed quando jam tertia pars noctis erat, astraque transferant,

Tunc ego Ulysses alloquebar qui prope erat,

Cubito pungens: (qui prompte audivit) 485

Nobilis Laërtiade solertissime Ulysses,

Non amplius vivis interero, sed me hyems

Domat: non enim habeo lænam, decepit me Deus,

Una cum tunica ut essem, nunc nullum jam effugium est.

Sic dixi. Is autem postea sententiam habebat eam in animo, 490

Qualis ille erat ad consultandum & pugnandum:

Loquens autem gracili voce ad me verba faciebat:

Sile nunc, ne quis te Achivorum alius audiat.

Dixit & in cubito caput tenuit, verbaque fecit:

Audite amici, divinum mihi in somnis astitit somnium. 495

Nimis enim à navibus longe venimus, sed aliquis eat

Nunciatum Atridæ Agamemnoni pastori populorum,

Si plures à navibus jubeat venire.

Sic dixit. Surgebatque postea Thoas Andræmonis filius

Rapide, lænam autem deponebat purpuream,

Perrexitque currendo ad naves: ego autem in vesticillis

- Κεῖμην ἀσπασίως· φάε δ' χρυσόθρονον ἡώς.
 Ὡς νῦν ἠδῶοιμι, βίη τέ μοι ἔμπεδον εἴη,
 Δοίη κέν τις χλαῖναν ἐνὶ σαθμοῖσι συροβῶν,
 505 Ἀμρότερον, φιλότῃ κ' αἰδοῖ φῶτος εἶναι.
 Νῦν δέ μ' ἀτιμάζουσι κακὰ χερσὶ ἔμματα ἔχοντα.
 Τὸν δ' ἀπαμειβόμενον προσέειπε Εὐμαις Συδῶτα,
 ὦ γέρον, αἶνός μιν τοὶ ἀμύμον ὃν κατέλεξας,
 Οὐδέ τι παρὰ μοῖραν ἔπ' ἡκερδὲς ἔκπης.
 510 Τὰς ἄτ' ἐδῶκεν διουκότα ἔτε τευ ἄλλας
 ὣν ἐπέοχ' ἰκέτην ταλαπείρου ἀντιάσαντα.
 Νῦν· ἀτὰρ ἠῶδ' ἐν γε τὰ σά ῥά κ' ἐσθ' ἀγοπαλίζεις.
 Οὐ γὰρ πολλὰ χλαῖνας, ἐπημοῖβοι τε χιτῶνες
 Ἐνθάδε ἐννυδαί, μία δ' αἶν φασὶ ἐκάστω.
 515 Αὐτὰρ ἔπην ἔλθῃσιν Ὀδυσσῆος εἰλόντι υἱός,
 Αὐτὸς τοὶ χλαῖναν τε χιτῶνά τε ἔμματα δῶσθαι,
 Πέμψῃ δ' ὅππῃ σε κραδίη θυμός τε καλεῖ.
 Ὡς εἰπὼν ἀνόρουσι· τίθῃ δ' ἄρα οἱ πυρρὸς ἰγὺς
 Εὐνὴν, ἐν δ' οἶσιν τε κ' αἰγῶν δέρματ' ἔβαλλεν.
 520 Ἐνθ' Ὀδυσσεύς κατέλεκε· ἐπὶ δ' χλαῖναν βάλεν αὐτῷ
 Πυκνὴν κ' μεγάλην, ἣ οἱ παρηχίσκετ' ἀμοιβάς,
 Ἐννυδαί, ὅτε τις χειμῶν ἐκπαγλὸν ὄρετο.
 Ὡς ὁ μὲν ἐνθ' Ὀδυσσεύς κοιμήσατο, τοὶ δ' παρ' αὐτὸν
 Ἄνδρες κοιμήσαντο νηυσὶν, ἐδὲ συδῶτη
 525 Ἦνδαντι αὐτόθι κοῖτ' ὑπὸν ἄσπευ κοιμηθῆναι.
 Ἀλλ' οὐ γὰρ ἄρ' ἔξω ἰὼν ἀπλίσζετο. (χαῖρε δ' Ὀδυσ-
 σεύς)
 Ὅττι ῥά οἱ βίότῃ περικλάτετο νόστον ἰόντῃ.)
 Πρωτὸν μὲν ξίφος ὀξὺ περὶ σιβαρῶς βάλετ' ὤμοις·
 Ἀμφὶ δ' χλαῖναν ἵσατο· ἀλεξάνεμον μάλα πυκνὴν,
 530 Ἀν' ἣ γάκην ἔλειτ' αἰγὸς εὐτρεφέως μεγάλῃο.
 Εἵλετο δ' ὀξὺν ἄκοντα, κυνῶν ἀλκίγηρα κ' ἀνδρῶν.
 Βῆ δ' ἰδυῖαι κείων ὅθι περ σύες αἰγιόδοντες
 Πέτρῃ ὑπὸ γλαφυρῇ εὐδον βορέαυ ὑπ' ἰωγῇ.

ΤΡΟΨΕΙΣ ΤΗΣ ὈΔΥΣΣΕΪΑΣ Ο. ΤΟΥ ὈΜΗΡΟΥ

ΡΑΨΩΔΙΑΣ.

Τηλέμαχον Ἀθηναῖον ὄντα ἰσχυρὰ εἰς Ἰθάκην ἐπαγγελθεὶς
 προστρέφεται. ὅς δ' ὄρεα παρὰ Μενελάου λαβὼν πέμψε-
 ται, καὶ ἐμβάλλειν μέλλων εἰς τὴν ναῦν, Θεσπιδόμῳ τινα
 Ἀργεῖον μάντιν ἀναλαμβάνει ἐπὶ φόβῳ φεύγοντα. καὶ Εὐμαῖος
 Ὀδυσσεὺς διηγῆται ὡς Φοῖνικες αὐτὸν ληισαῖοι ἐκ Συρίας
 νήσου, ἀπείδοντο Λαίρτη, καὶ ἡ Τηλεμάχου ναὺς καταγι-
 νηται εἰς Ἰθάκην, καὶ ταύτην εἰς ἄσπευ ὑποπλέμψας, αὐτὸς
 πρὸς Εὐμαῖον ἔρχεται.

Jacui libenter: illuxitque aureo throno conspicua Aurora,
 Ita nunc si ætate vigerem viresque mihi incolumes eissent,
 Daret aliquis lænam in stabulis subulcorum,
 Utrumque, & amicitia & reverentia viri boni. § 105
 Nunc autem me parum honorant malas circa corpus vestes habentem.

Hunc autem respondens alloquebaris Eumææ subulce:
 O senex, laus quidem tibi bona quam dixisti,
 Neque ullum adhuc præter decorum verbum inutile dixisti.
 Ideo neque veste indigebis neque aliqua alia re § 110
 Earum quæ conveniat supplici ærumnoso occurrenti
 Nunc, at mane tuis te pannis amicies.
 Non enim multæ lænæ, mutatoriæque tunicæ
 Hic ad induendum, una autem sola viro cuique.
 At postquam venerit Ulyssis dilectus filius, § 115
 Ipse tibi lænamque tunicamque vestes dabit,
 Mittetque quo te cor animusque jubet.

Sic locutus surrexit: posuit autem ei prope ignem
 Lectum, oviumque & caprarum pelles injecit.
 Ibi Ulysses recubuit: insuper lænam injecit ipsi § 120
 Densam & magnam, quæ ei præbebat copiam mutandi,
 Ut se indueret quando aliqua tempestas terribilis orta esset.
 Sic hic quidem tunc Ulysses dormivit, apudque ipsum
 Viri dormierunt juvenes, neque subulco
 Placuit illic in lecto à suis longe dormire: § 125
 Sed is extra iens armabatur: (lætatur autem Ulysses
 Quod sibi facultates curaverat absenti)
 Primum quidem enses acutum circum fortes posuit humeros:

Amixitque lænam quæ arceret ventos valde densam,
 Ac pellem sumpsit capræ bene nutritæ magnæ: § 130
 Sumpsit & acutam lanceam, contra canes adjutricem & viros.
 Perrexit autem ire dormiturus ubi sues albidentes
 Rupe sub concava dormiebant Boreæ sub tegmine.

ARGUMENTUM LIBRI XV. ODYSSEÆ

HOMERI.

Telemacho Minerva in somnis assistens in Ithacam cum redire hortatur, qui donis à Menelao acceptis mittitur & ingressurus in navim Theoclymenum quenidam Argivum vatem recipit propter cædem exulantem. Et Eumæus Ulyssi narrat uti Phœnices ipsum prædati ex Syria insula, vendiderint Laërtæ. Et Telemachi navis appellitur ad Ithacam, & cum hanc ad urbem tenuisset, ipse ad Eumæum pergit.

Οὐ ἰωβὴ δ' Ἰθάκης Ὀδυσσεΐδης ἐκ Λακεδαίμονος.

- Η** δ' εἰς εὐρύχορον Λακεδαίμονα Παλλὰς Ἀθήνη
 ὦχετ', Ὀδυσσεύς· μεγαθύμῳ φαιδριμον υἱὸν
 Νόσσε ὑπομνήσασσα, καὶ στυγνέστα νείδαα.
 Εὖρε δ' Τηλέμαχον, καὶ Μίσροα ἀγλαὸν υἱὸν,
 5 Εὐδοντ' ἐν φρεσὶν Μενελάου κυδαλίμοιο.
 "Ἦτοι Νηστροΐδην μαλακῇ δεδμηκρόν ὕπνω·
 Τηλέμαχον δ' ἔχ' ὕπνος ἔχει γλυκὺς, ἀλλ' ἐνὶ θυμῷ
 Νύκτα δὲ ἀμβροσίην μελεδόμενα πατέρος ἔγχευεν.
 Ἀρχὴ δ' ἰσαμῶν φροσὶν γλαυκῶπις Ἀθήνη,
 10 Τηλέμαχ', ἐκ ἐτι καλὰ δῖμων ἀπο δὴν ἀλάλησας,
 Κτήματά τε περιπλῶν ἄνδρας τ' ἐν σῖσι δόμοισιν
 Οὕτω ἐπιφάλας· μὴ τοι κατὰ πάντα φάγῃσι
 Κτήματα δαανάμφοι, σὺ δ' ἐκ τῆσιν ὁδὸν εἰλθῃς.
 Ἀλλ' ὅττινε τάχιστα βῆν ἀγαθὸν Μενέλαον,
 15 Περσέειρ, ὅρ' ἐτι οἶκοι ἀμύμονα κητιέει τέτμηε.
 "Ἦν γάρ ῥα πατὴρ τε κασιγνητὶ τε κίλονται
 Εὐρυμάχῳ γήμαδά· ὁ γὰρ περιβάλλει ἀπαντας
 Μνηστῆρας δώροισι, καὶ ἐξώειλεν ἴδνα.
 Μὴ νῦν τε σέυ ἀέκητι δόμον ἐκ κτήμα φέρῃται.
 20 Οἶδ' αὖ γὰρ οἷός ἐστι θυμὸς ἐνὶ στήθεσσι γυναικός·
 Κύνη βύλαται οἶκον ὀρέλλειν ὅς κεν ὀπύει,
 Παιδῶν δ' ἀφροτέρων καὶ κρηίδεω φίλοιο
 Θυκίτι μίμνεται τιθνησί, καὶ δὲ μεταλλᾷ.
 Ἀλλὰ σύγ' εἰδὼν αὐτὸς ἐπιτρέφειας ἔκαστα
 25 Ἀμωάων ἥ τις τοι ἀείσῃ φαίνεται ἔτι),
 Εἰσὶναι τοι φήνῃσι θεοὶ κυδρὴν παρὰ κροῖον.
 Ἄλλο δ' ἐπὶ τείχεσσι πύργῳ ἐρίω· σὺ δ' ἐκ σὺνθεο θυμῷ.
 Μνηστῆρων σ' ἐπιτηδὲς ἀεισῆες λοχίωσιν
 Ἐν πορθμῷ Ἰθάκης τε Σαμοίου τε παιπαλοΐσσης,
 30 Ἰέρωροι κτείναι φρενὶ πατρίδα γαίαν ἰκιδαι.
 Ἀλλὰ τάγ' ἐκ οἴῳ φρενὶ καὶ τινα γαῖα καθέξῃ
 Ἀνδρῶν μνηστῆρων, οἳ τοι κίοντες κατέδωσι.
 Ἀλλὰ ἕκαστος νύσταν ἀπέχων εὐεργέα νῆα·
 Νυκτὶ δ' ὁμῶς πλείων· ἀέμψῃ δὲ τοι ἔργον ὀπιόων
 35 Ἀθανάτων, ὅς τις σε φυλάσσει τε κίονταί τε.
 Αὐτὰρ ἔπειν φροσὶν ἀκτὴν Ἰθάκης ἀρίκται,
 Νῆα μὲν ἐς πόλιν ὀτρύναι καὶ πάντας ἱταίρας·
 Αὐτὸς δ' ἀφροτίσας σὺβώτῃν εἰσαφικιέσθαι,
 "Ὅς τοι ὕδ' ἐπὶ πύργῳ· ὁμῶς δὲ τοι ἥλια εἶδεν.
 40 Ἐνθα δ' ἐν νύκτι αἶσαι. ἥ δ' ὀτρύναι πόλιν εἰσὼ
 Ἀργεῖαν ἐφρόντα περιέτρεχον Πηνελόπειαν,
 Οὐνικά οἱ σῶς ἴσσι, καὶ ἐκ Πύλλῃ εἰληλυθας.
 Ἦ μὲν ἄρ' ὡς εἰπὼς ἀπῆλθε παρὲς μακρὸν Ὀλυμπον.

Αὐτὰρ

Θ. Appulit ad Ithacam Ulyssides ex Lacedæmonie.

IN latam Lacedæmonem Pallas Minerva
 Ivit, ad Ulyssis magnanimi illustrem filium
 De reditu admonitura, & hortatura ut rediret.
 Invenit autem Telemachum, & Nestoris inclytum filium,
 Dormientes in vestibulo domus Menelai illustris: 5
 At Nestoridem molli domitum somno.
 Telemachum autem somnus non tenebat dulcis, sed in animo
 Noctem per solitariam curas patris congregabat.
 Prope autem stans allocuta est glauca oculos Minerva:
 Telemache, non amplius bene à domo diu vagaris, 10
 Possessionesque relinquens virosque in tuis domibus
 Sic superbos: ne tibi omnia comedant *verear*
 Possessiones dividentes, tu autem inanem viam iveris.
 Sed mone citissime prælio bonum Menelaum,
 Te mittere, ut adhuc domi inculpabilem matrem invenias. 15
 Jam enim paterque fratresque jubent
 Eurymacho nubere, is enim superat omnes
 Procos donis, & auget dotes,
 Ne quid te invito ex domibus bonorum efferatur.
 Scis enim qualis animus in pectoribus mulieris: 20
 Illius vult domum augere quicumque duxerit,
 Filiorum autem priorum & mariti primi
 Non amplius recordatur mortui, neque inquit.
 Sed tu veniens ipse committes singula
 Famularum *ei* quæ tibi optima videbitur esse, 25
 Donec tibi præbeant Dii illustrem uxorem.
 Aliud autem tibi verbum dicam: tu vero reponc animo.
 Procorum tibi diligenter optimi insidiantur
 In freto Ithacæque Samique pulverulentæ,
 Cupientes occidere antequam in patriam terram venias. 30
 Sed hæc non puto, ante etiam aliquem terra habebit
 Virorum procorum, qui tibi victum comedunt.
 Sed longe ab insulis abstine benefabricatam navem:
 Nocte pariter naviga, mittet autem tibi ventum à tergo
 Immortalium quicumque te custoditque tueturque. 35
 Ast ubi *ad* primum litus Ithacæ perveneris,
 Navem quidem in urbem impelle & omnes socios:
 Ipse autem primum subulcum adito,
 Qui tibi suum custos, simulque tibi bene vult.
 Illic autem noctem dormi, eumque mitte in urbem
 Nuntium dicturum prudenti Penelopæ, 40
 Quod ei salvus sis, & ex Pylo veneris.

Hæc quidem sic fata abivit ad magnum Olympum.

Odyssæa.

E c

- Αὐτὰρ ὁ Νησερίδην ἐξ ἡδὲ ὕπνῳ ἔγυρεν·
 45 Ἀδ' ἀποδὶ κινήσας καὶ μιν σφ' ἐς μῦθον ἔειπεν·
 Ἐγώ τοι Νησερίδην Πεισίσρατε, μανυχὰς ἵππους
 Ζεύξον ὑπ' ἄρματ' ἀγών, ὅρα καὶ ἀντιπάλῳ ὁδοῖο.
 Τὸν δ' αὖ Νησερίδης Πεισίσρατ' ἀντίον κῆδα
 Τηλέμαχ', ἔπος ἔειπεν, ἐπιγυρόμενος περ ὁδοῖο,
 50 Νύκτα διὰ θυρεὴν ἑλάαν. τόχα δ' ἔειπεν αἰὲς.
 Ἀλλὰ μὲν εἰσὶναι δῶρα φέρων ἐπιδίφρεα δῖον
 Ἥρωι Ἀτρείδης δευκλειτὸς Μενέλαος,
 Καὶ μῦθους ἀγανοῖσι παραυδήσας δαπαρέμεν.
 Τὲ γάρ τε ξύν μιν μινύσκειται ἤματα πάντα
 55 Ἄνδρες ξεινοδόκῳ ὃς κεν φιλότῃ παρέρχῃ.
 Ὡς ἔρατ'. αὐτίκα δ' χρυσόδερον ἤλυθεν αἰὲς·
 Ἀλχίμολον δ' ἐσφ' ἦλθε βόην ἀγαθὴν Μενέλαος,
 Ἀστὰς ἐξ εὐνῆς Ἑλένης παρὰ καλλικόμοιο.
 Τὸν δ' ὡς ἔν ἐνέκτεν Ὀδυσῆος φίλον υἱόν,
 60 Σπερχόμενός τοι χιτῶνα περὶ χερσὶ σιγαλέοντα
 Δύνειν, καὶ μέγα φάρ' ἐπὶ σιβαροῖς βάλετ' ὅμοιος
 Ἥρωι. βῆ δ' ὅραζε, παρειαίμενός δ' ἀπορρηδὰ
 Τηλέμαχος φίλον υἱόν Ὀδυσῆος δῖοιο,
 Ἀτρείδην Μενέλαον διοτρεπὲς, ὄρχαμε λαῶν,
 65 Ἦδη νῦν μ' ἀποπαμπε φίλον ἐς πατρίδα γαίαν.
 Ἦδη γάρ μοι θυμὸς ἐέλδεται οἴκαδ' ἰκίεσθαι.
 Τὸν δ' ἡμείβετ' ἔπειτα βόην ἀγαθὴν Μενέλαος,
 Τηλέμαχ', ἔτι σ' ἔγωγε πολὺν χρόνον ἐνθάδ' ἐρύξω
 Ἰέμενον νόστοιο. νηυσσάμεναι δ' καὶ ἄλλα
 70 Ἄνδρες ξεινοδόκῳ, ὃς καὶ ἔξοχα μὲν φιλήσιν,
 Ἐξοχα δ' ἐχθαίρουσιν. ἀμείνω δ' αἰσιμα πάντα.
 Ἴσθον τοι κακὸν εἶδ' ὃς τ' ἐκ ἐθέλοντα νείσθαι
 Ξεῖνον ἐσπετρύνῃ, καὶ ὃς ἐσσύμενον κατερύκη.
 Χρὴ ξεῖον παριόντα φιλεῖν, ἐθέλοντα δ' ἀμίπτυν.
 75 Ἀλλὰ μὲν εἰσὶναι δῶρα φέρων ἐπιδίφρεα δῖον
 Καλὰ, σὺ δ' ὀρθαλμοῖσιν ἴδης· εἶπω δ' ἡναιξίν
 Διπνύοντι μεγάροις τετυκέναι ἄλῃς ἐνδον ἰόντων·
 Ἀμρόττερον, κῦδος τε καὶ ἀγλαίη, καὶ ὄνειαρ,
 Διπνύσαντας ἱδμὼ πολλῇ ἐσφ' ἀπύρονα γαίαν.
 80 Εἰ δ' ἐθέλεις τρεφθῆναι ἀν' Ἑλλάδα καὶ μέσσην Ἀργεῖον,
 Ὅρα τοι αὐτὸς ἔσθαι, ὑποξυζῶν δέ τοι ἵππους·
 Ἀστὰ δ' ἀνδρόπων κηήσομαι· εἰδέ τις ἡμέας
 Αὐτὰς δαπαρέμεναι, δασὴ δέ τι ἐν γῇ φέρεσθαι,
 Ἦέ τινα τριπόδων εὐχάλκων ἢ λεβήτων,
 85 Ἦέ δὴ ἡμίονους, ἢ χρύσειον ἄλεισον.
 Τὸν δ' αὖ Τηλέμαχος ἀπινυμένῳ ἀντίον κῆδα
 Ἀτρείδην Μενέλαον διοτρεπὲς, ὄρχαμε λαῶν,
 Βέλομαι ἤδη νείσθαι ἐφ' ἡμέτερον· (καὶ γὰρ ὀπίσθιν
 Οἶον ἰὼν κατέλιπον ἐσφ' ἀπύρονα ἡμῶσι)

At hic Nestoridem ex dulci somno excitavit,
 Calcitrandō pede movens, & ad ipsum verbum dixit: 45
 Surge Nestoride Pisistratē, solidos ungulis equos
 Junge sub currus ducens, ut eamus viam.

Hunc autem Nestorides Pisistratus contra allocutus est:
 Telemache, nondum licet, festinantes quamvis ad ier,
 Noctem per tenebrosam agere equos, cito autem aderit Aurora. 50
 Sed mane dum dona ferens in currus ponat
 Heros Atrides lancea inclytus Menelaus,
 Et verbis mitibus consolatus dimittat.
 Etenim hospes recordatur dies omnes
 Viri hospitalis qui amicitiae copiam fecerit. 55

Sic fatus est, statim autem aureo throno conspicua venit Aurora:
 Propius autem ipsos adiit praelio strenuus Menelaus,
 Surgens ex lecto Helena à pulchricoma.

Hunc postquam cognovit Ulyssis dilectus filius,
 Festinans tunicam circa corpus stupendam 60
 Induit, & magnum pallium in sortes jecit humeros
 Heros: ivit autem foras, astans autem allocutus est
 Telemachus dilectus filius Ulyssis divini:

Atride Menelaë Jovis alumne, princeps populorum,
 Jam nunc me remitte dilectam in patriam terram. 65
 Jam enim mihi animus cupit domum ire.

Huic autem respondit postea pugna strenuus Menelaus:
 Telemache, non te ego multo tempore hic detinebo
 Cupientem reditus: succenserem autem & alii
 Viro hospitali, qui vel nimis diligeret, 70
 Vel nimis odisset, meliora enim modica omnia.
 Æquale malum est qui & nolentem tedire
 Hospitem impellit, & qui abiturientem detinet.
 Oportet hospitem præsentem diligere, volentem autem dimittere.
 Sed mane donec dona ferens in currum ponam 75

Pulchra, tuque oculis videns: dicam autem mulieribus
 Prandium domi ut parent abunde ex iis quæ intus sunt.
 Utrumque, gloriaque & splendor, & utilitas erit,
 Si pransi eatis multam super interminatam terram.
 Si autem vis divertere per Græciam & medium Argos, 80
 Ut te ipse sequar, subjungamque tibi equos:
 Et ad urbes hominum ducam: neque quisquam nos
 Frustra remittet, dabit autem aliquid unum saltem ferendum,
 Aut aliquem tripodem bene æratorum aut lebetem,
 Aut duos mulos, aut aureum poculum. 85

Hunc autem rursus Telemachus prudens contra allocutus est:
 Atride Menelaë divine, princeps populorum,
 Volo jam redire ad nostra: (non enim post me
 Custodem discedens reliqui facultatibus meis)

- 90 Μὴ πατέρ' ἀντίθειον διζήμεν^α αὐτὸς ὀλωμαι,
 Ἡ' τί μοι ἐκ μεγάροισιν κυμήλιον ἰδλὸν ὀλῃται.
 Αὐτὰρ ἐπεὶ τοῦ ἄκουσε βοὴν ἀγαθὸς Μενέλα^α,
 αὐτίκ' ἄρ' ἢ ἀλόχῳ ἠδὲ δμῳῇσι κέλευσε
 Διῖπνον ἐνὶ μεγάροισιν τιτυκεῖν ἄλῃς ἐνδον ἰόντων.
- 95 Ἀρχιμόλον δέ οἱ ἦλθε Βουδοίδης Ἐπειῶν,
 Ἄσας ἐξ εὐνῆς· ἐπεὶ ἔ' πολὺ ναῖεν ἀπ' αὐτῷ.
 Τὸν σῦρ κῆαυ ἀνωγα βοὴν ἀγαθὸς Μενέλα^α
 Ὀπτήσασ' τε κριῶν. ὃ δ' ἄρ' ἐκ ἀπίθνησιν ἀκέσας.
 Αὐτὸς δ' ἐς θάλαμον κατεβῆσατο κπῶνεντα,
- 100 Οὐκ οἶ^α, ἅμα τὰ γ' Ἑλένη κίε καὶ Μεγαπένθης.
 Ἀλλ' ὅτε δὴ ῥ' ἴκανον ὅθι οἱ κυμήλια κῆτο,
 Ἀτρείδης μὲν ἔπειτα δέπας λάβεν ἀμφικύπελλον,
 Τῶν δ' κρητῆρα φέρειν Μεγαπένθε' ἀνωγειν
 Ἀργύρεον. Ἑλένη δ' παεῖσατο φωριαμοῖσιν,
- 105 Ἐνθ' ἔσαν οἱ σῆπλοι παμποῖκιλοι, ἔς κάρην αὐτῇ.
 Τῶν ἐν ἀεισμηδύν Ἑλένη φέρε δῖα γυναικῶν,
 Ὅς κάλλισ^α ἐν ποικίλμασιν, ἠδὲ μέγισ^α,
 Ἀστὴρ δ' ὥς ἀπέλαμπεν, ἔκειτο δ' νεάτ^α ἄλλων.
 Βᾶν δ' ἵεναι φρεσὶν δια δάματ^α, ἕως ἴκντο
- 110 Τηλέμαχον. δ' ἡ φρεσὶν ξανθὸς Μενέλα^α,
 Τηλέμαχ', ἥτοι νίσον ὅπως φρεσὶ σῆσι μνηστῆρας,
 Ὡς τοι Ζεὺς τελέσειεν ἐργαπ^α πῶσις Ἥρης.
 Δῶρον δ' ὅα' ἐν ἱμῶι οἴκα κυμήλια κῆται.
 Δώσω δ' κάλλισον καὶ τιμνέσατόν ἐστι.
- 115 Δώσω τοι κρητῆρα τετυγμῶν· ἀργύρε^α δ' ἡ
 Ἐστὶν ἅπας, χρυσῶ δ' ἐπὶ χεῖλεα κεκράνται.
 Ἔργον δ' Ἡραίοιο· πόρην δ' ἐραίδιμ^α ἥρος
 Σιδουίαν βασιλεὺς, δὴ εὖς δόμ^α ἀμφικάλυψεν
 Κεῖσέ με νοσήσαντα. τῆν δ' ἰδέλω τόδ' ὀπάσσει.
- 120 Ὡς εἰπὼν, ἐν χερσὶ τίθῃ δέπας ἀμφικύπελλον
 ἥρος Ἀτρείδης. ὃ δ' ἄρα κρητῆρα φεινὸν
 Θῆκ' αὐτῷ περπαροῖθε φέρον κρατερὸς Μεγαπένθης
 Ἀργύρεον. Ἑλένη δ' παεῖσατο καλλιπάρη^α,
 Πέπλον ἔχου^α ἐν χερσίν, ἐπ^α τ' ἔρατ', ἐκ τ' ὀνόμαζεν,
- 125 Διῖρον τοι καὶ ἐγώ, τέκνον φίλε, τῷτο δίδωμι,
 Μνήμη Ἑλένης χερσὶν, πολυπράτῃ ἐς γάμους ὤρην
 Σῇ ἀλόχῳ φορέειν· τίως δ' εἰλῇ παρὰ μνητὶ
 Κεῖσθαι ἐνὶ μεγάρῳ. σὺ δέ μοι χαίρων ἀρίκαιο
 Οἶκον εὐκτιμέμων καὶ σὸν ἐς πατρίδα γαῖαν.
- 130 Ὡς εἰπὼς ἐν χερσὶ τίθῃ. ὃ δ' ἰδέξατο χαίρων.
 Καὶ τὰ μὲν ἐς παριένθα τίθῃ Πυρρίστ^α ἥρος
 Διζάμ^α, καὶ πάντα ἐφ' ἐπὶ στήθεσσι θυμῶ.
 Τὸ δ' ἦγε πρὸς δῶμα κάρη ξανθὸς Μενέλα^α.
 Ἐξέστη δ' ἄρ' ἔπειτα κατὰ κλισίας τε θρόνους τε.
- 135 Χέρνιβα δ' ἀμρίπολ^α προχόρ^α ἐπέχευε φέμεσα

Ne patrem divinum quærens ipse peream , 90
Aut aliquid mihi ex domibus pretiosi boni pereat.

At postquam hoc audivit bello strenuus Menelaus ,
Statim suam uxorem & famulas jussit
Cibum domi parare abunde ex iis quæ intus essent.
Propius autem ad ipsum venit Boëthoëdes Eteoneus , 99
Surgens ex lecto : quoniam non procul habitabat ab ipso.
Hunc ignem accendere jussit prælio strenuus Menelaus ,
Assareque carnes qui non immorigerus fuit audiens.
Ipse autem in thalamum descendit redolentem ,
Non solus , simul cum ipso Helena ibat & Megapenthes , 100
Sed quando jam pervenerunt ubi ei gazæ jacebant ,
Atrides quidem postea poculum cepit rotundum ,
Filiū autem cratera portare Megapenthem jussit
Argenteum. Helena autem astitit arcis ,
Ubi erant ei pepla variegata , quæ laboraverat ipsa : 109
Horum unum tollens Helena portabat præstantissima mulierum ,
Quod pulcherrimum erat variegationibus , & maximum : (rum-
Uti stella autem respondebat , jacebat autem extremū *omnium* alio-
Perrexerunt autem ire ulterius per domum , donec pervenerunt
Ad Telemachum , quem alloquebatur flavus Menelaus : 110

Telemache , utique reditum ut mente tua cogitas ,
Sic tibi Jupiter perficiat tonans maritus Junonis.
Donorum autem quæcumque in mea domo reposita jacent ,
Dabo quod optimum & pretiosissimum est.
Dabo tibi cratera fabricatum : argenteus autem 119
Est totus , auroque labra perfecta sunt.
Opus autem Vulcani : præbuit vero id *mibi* illustris heros
Sidoniorum Rex , quando ejus domus habuerat
Illic me reversum , tibi autem volo hoc præbere.

Sic dicens , in manibus posuit poculum rotundum 120
Heros Atrides : at cratera lucidum
Posuit ante ipsum ferens fortis Megapenthes
Argenteum. Helena autem astitit pulchra genas ,
Peplum habens in manibus , verbumque dixit , & appellavit :

Donum tibi & ego , fili dilecte . hoc do , 129
Memoriam Helenæ manuum , optatarum in nuptiarum tempus
Tux uxori gestandum : interim autem dilectam apud matrem
Jaceat in domo , tu autem mihi lætus abi
Domum bene ædificatam & tuam in patriam terram.

Sic fata in manibus posuit , hic autem su cepit gaudens . 130
Et hæc quidem in capsam posuit Pisistratus heros
Accipiens , & omnia suo admirabatur animo.
Hos autem duxit ad domum capite flavus Menelaus :
Sederunt autem postea in sedibusque solisque ,
Aquam vero famula guttuxio infudit ferens 139

- Καλῇ, χρυσίῳ, ἑὸν ἀργυρίοιο λίθῳ,
 Νίφαδά· παρὰ δ' ἕξιν ἐάνυσσι τρεπίζαν·
 Σίτον δ' αἰδοῖν ταμὴν παρὶθ' ἐβρύσα,
 Εἶδατα πῶλλ' ἐπιβύσα, χαρίζομην παριόντων.
- 140 Περὶ δ' Βουθόιδης κρέα δαίτο, καὶ νύμ μοῖρας,
 Ὀνοχὸς δ' υἱὸς Μενέλα· κυδαλίμιοι.
 Οἱ δ' ἐπ' ὀνείαθ' ἰτοῖμα περὶκίμνα χῦρας ἱαλλοῖ·
 Αὐτὰρ ἐπὶ σάσι· καὶ ἰδντῷ ἐξ ἔργῳ ἔντα,
 Καὶ τότε Τηλέμαχ· καὶ Νέστορ· ἀγλαὰς υἱὸς
- 145 Ἴππws τε ζεύγυντ', ἀνὰ δ' ἄρματα ποικίλ' ἔβαινον·
 Ἐκ δ' ἔλασαν περὶθύροιο καὶ αἰθέρης ἰεῖγδ' ἔπη.
 Τὸς δ' μετ', Ἀτρεΐδης ἔκτε ξανθὸς Μενέλα·
 Οἶνον ἔχων ἐν χερσὶ μελίεσσα δεξιτέρῃ,
 Χρυσίῳ ἐν δέπαι, ὄρεα λείψαντα κισίτην.
- 150 Στῇ δ' ἵππων περὶπαροῖθ'· διδισκόμεν· δ' ἀποσπύδα·
 Χαίρειτον ὦ κέρω, καὶ Νέστορ ποικίλῃ λαῶν
 Εἰπεῖν· ἦ γὰρ ἔμοιγε πατήρ ὡς ἦπτο· ἦεν,
 Εἴως ἐν Τροίῃ πολέμιζομην υἱὸς Ἀχαιῶν.
 Τὸν δ' αὖ Τηλέμαχ· σπεινυμέν· ἀντίον ἠύδα·
- 155 Καὶ λῖν κίονα γε, διοτρεφές, ὡς ἀγορεύεις,
 Πάντα τάδ' ἐλθόντες καταλίξομεν, αἱ γὰρ ἔγνων ὡς
 Νοστήσας, Ἰθάκῃδ' ἐκὼν, Ὀδυσσεὺς ἐν οἴκῳ
 Εἵπυμ' ὡς παρὰ σέο τυχαὴν ἐπιότῃτ' ἀπάσης
 ἔρχομαι, αὐτὰρ ἄγ' αὖ κημήλια πολλὰ καὶ ἐσθλά.
- 160 Ὡς ἄρα οἱ ἐπὶόντι ἐπέπτατο δεξιὸς ὄρες,
 Αἰτὸς, ἀργὴν χῆτα φέρον ὀνύχισσι πέλεισσιν,
 ἥμερον ἐξ αὐλῆς· οἱ δ' ἰύζοντες ἔποντο
 Ἀνέρες ἰδὲ γυναῖκες· ὁ δὲ σπιν ἐγγύθεν ἐλθὼν
 Δεξιὸς ἦϊξε παρὰ δ' ἵππων, οἱ δ' ἰδόντες·
- 165 Γέθησαν, καὶ πᾶσιν ἐνὶ φρεσὶ θυμὸς ἰάνθη.
 Τοῖσι δ' Νηστερίδης Πηλεΐδης· ἥρχετο μύθων,
 Φράζσο δὴ Μενέλαε, διοτρεφές, ὄρχαμε λαῶν,
 Εἰ νῶϊν τόδ' ἔργον θεὸς τίρας, ἢ σοὶ αὐτῷ.
 Ὡς φάτο· μεμμεῖε δ' ἀρηϊεὶλ· Μενέλα·
- 170 Ὅπως οἱ κατὰ μοῖραν ὑποκρίναιτο νοήσας.
 Τὸν δ' Ἐλένη ταυῦπεπλ· ὑποθαμνὴν φάτο μύθων,
 Κλυτὴ μιν, αὐτὰρ ἐγὼ μαριτεύσομαι ὡς ἐνὶ θυμῷ
 Ἀδανάτω· κάλλεσσι, καὶ ὡς τελέεσθαι οἶδω.
 Ὡς ὅδ' ἐκὼν ἦρταξ' ἀνταλλομενὴν ἐνὶ οἴκῳ
- 175 Ἐλθὼν ἐξ ὄρε·, ἔθι οἱ γενεὴ τε πόλ· τε·
 Ὡς Ὀδυσσεὺς κακὰ πολλὰ παθὼν, καὶ πῶλλ' ἐπαλθθεῖς,
 Οἴκαδ' ἐνόησεν, καὶ τίσεται· ἦε καὶ ἦδ' ἤδη
 Οἶκῳ, ἀτὰρ μνηστῆροι κακὰ πάντας ἐντεύφ.
 Τὴν δ' αὖ Τηλέμαχ· σπεινυμέν· ἀντίον ἠύδα·
- 180 Οὕτως νῦν Ζεὺς δύνει ἰεῖγδ' ἔπη· σάσις ἥρης,
 Τῷ κείνῳ καὶ κῆρτι δειφ' ὡς εὐχetoόμην.

Pulchrò , aureo , super argenteo lebetes ,
 Ad lavandum , juxtaque politam explicuit mensam.
 Panem autem honesta famula appoluit ferens ,
 Dapes multas imponens , gratificans de præsentibus.
 Juxtaque Boëthædes carnes incidebat , & distribuebat partes , 140
 Vinum autem infundebat filius Menelai inclyti.
 Illi ad dapes paratas appositas manus mittebant.
 At postquam potus & cibi amorem emiserunt ,
 Tunc Telemachus & Nestoris illustris filius

Equos junxerunt , inque currus variegatos ascenderunt : 145
 Exegerunt autem equos extra vestibulum & porticum resonantem.
 Cum his autem Atrides ibat flavus Menelaus ,
 Vinum habens in manu dulce dextra ,
 Aurea in patera , ut ibi libantes irent.

Stabat autem ante equos , & venerandus alloquebatur : 150
 Valetè ô juvenes , & Nestori pastori populorum
 Dicite : certe enim mihi pater tanquam mitis erat ,
 Quandiu ad Trojam pugnavimus filii Achivorum.

Hunc autem Telemachus prudens allocutus est :
 Et omnino illi , generose , sicut dicis , 155
 Omnia hæc profecti narrabimus : utinam enim ego sic
 Reversus , in Ithacam veniens , Ulyssi in domo
 Dicam ut abs te consecutus benevolentiam omnem
 Venio , afferoque gazas multas & bonas.

Sic ei dicenti supervolavit dextera avis , 160
 Aquila , album anserem ferens unguibus magnum ,
 Domesticum è corte : clamantes autem sequebantur
 Viri & mulieres , hæc autem ipsos prope veniens
 Dextera emicuit ante equos , hi autem videntes
 Delectabantur , & omnibus in præcordiis animus lætatus est. 165

His autem Nestorides Pisistratus incepit sermonem :
 Considera jam Menelaë generose , princeps populorum ,
 Num nobis hoc ostendit Deus ostentum , an tibi ipsi.

Sic dixit , cogitabat autem bellicosus Menelaus
 Quomodo ei rite responderet considerata re. 170

Quem Helena stolata præveniens dixit verbum :
 Audite me , at ego vaticinabor sicut in animo
 Immortales jaciunt , & sicut perfectum iri puto.
 Sicut hæc anserem rapuit nutritum in domo
 Veniens ex monte , ubi ei prolesque partusque : 175
 Sic Ulysses mala multa passus , & multa vagatus ,
 Domum redibit , & puniet : aut etiam jam tum
 Est domi , at procis mala omnibus plantat.

Hanc autem rursus Telemachus prudens allocutus est :
 Sic nunc Jupiter faciat tonans maritus Junonis , 180
 Ideo tibi & illic Deo tanquam supplicarem.

- "Η, καὶ ἐφ' ἑπιοῖν μάστι βάλει· οἱ δὲ μάλ' ὄκλα
 "Ἠῖσαν πεδίοιο διὰ πτόλι[Ⓢ] μαμαῶτες.
 Οἱ δὲ, πανμίελοι σῖον ζυγὸν ἀμρὶς ἔχοντες.
 185 Δυνατό τ' ἡλί[Ⓢ], σκίοντό τε πάσαι ἀγυιαί.
 Ἐς Φηρεὶς δ' ἵκοντο, Διοκλῆ[Ⓢ] ποτὶ δῶμα
 Τίε[Ⓢ] Ὀρσιλόχοιο, τ' Ἀλφειὸς τέκε παῖδα.
 Ἐνθα δὲ νύκτ' αἶσαν· ὁ δὲ τοῖς παρ' ξείνια θῆκεν.
 "Ἡμ[Ⓢ] δ' ἡρεγένεια φάνη βοδδοδάκτυλ[Ⓢ] ἥδης,
 190 Ἰππες τε ζευγνύντ', ἀνά δ' ἄρματα ποικίλ' ἔβαινον.
 Ἐκ δ' ἱλαται περὶ δῦρον καὶ αἰθέρης ἱερ[Ⓢ] δέπν.
 Μάστιγι δ' ἑλάαν· τὰ δ' ἐκ αἰκοντε πετιέον.
 Αἶψα δ' ἐπειθ' ἵκοντο Πύλω αἰπὺ πτολίεθρον.
 Καὶ τότε Τηλέμαχ[Ⓢ] περσιφώνη Νέστορ[Ⓢ] υἱὸν·
 195 Νεστορίδην, πῶς κέν μοι ὑποχόμω[Ⓢ] τελείης
 Μῦθον ἰμὸν· ξείνοι δὲ διαμπερές εὐχόμεθ' ἦν.
 Ἐκ πατέρων φιλότιμ[Ⓢ]· ἀτὰρ καὶ οὐμήλικες ἰομύ[Ⓢ].
 "Ἠδὲ δ' ὁδὸς καὶ μάλλον ὁμοφροσύνησιν ἐνίστ.
 Μὴ με παρὶξ ἀγε νῆα διοτρεῖς, ἀλλὰ λίπ' αὐτῇ.
 200 Μὴ με γέρον αἰκοντα κατάχη[Ⓢ] ἐνὶ οἴκῳ,
 Ἰώμω[Ⓢ] φιλέειν. ἰμὲ δὲ χρεῖων δάσασιν ἰκιάδην.
 "Ὡς εἶπτο. Νεστορίδης δ' ἄρ' ἐφ' συμφέρατατο θυμῷ
 "Ὅπως οἱ κατὰ μοῖραν ὑποχόμω[Ⓢ] τελείηεν.
 "Ὡδὲ δὲ οἱ φρονέοντι δάσασατο κέρδιον ἦν.
 205 Στρίψ' ἵππους ἐπὶ νῆα θύειν καὶ θίνα θαλάσσης·
 Νηὶ δ' ἐπὶ σφύμῃ ἐξαινυτο κάλλιμα δῶκε,
 Ἐδῶντα, χρυσὸν τε, τὰ οἱ Μενέλα[Ⓢ] ἰδῶκε.
 Καὶ μιν ἵποτρύνων ἔπια πτερόντα περσιύδα,
 Σπιδῶν νῦν ἀνάβαινε, κίλιέ τε πάντας ἱταίρας·
 210 Πρὶν ἰμὲ οἴκαδ' ἰκιάδην, ἀπαγγεῖλαι τε γέροντι.
 Εὖ γὰρ ἐγὼ τόδ' οἶδα κατὰ φρένα καὶ κατὰ θυμόν·
 Οἱ[Ⓢ] ἰκίον θυμὸς ὑπέρβι[Ⓢ], ἔσσι μεδόντ'[Ⓢ].
 "Ἀλλ' αὐτὸς καλίων δειρ εἴσεται. εὐδ' σὲ φημι
 "Ἀψ' ἰόναι κτήϊόν· μάλα πεχολώσσεται ἴμπας.
 215 Ὡς ἄρα εἰρησάσας ἱλαται καλλιτέχνῃας ἵππους
 "Ἀψ' Πυλίων εἰς ἄστυ, θοῶς δ' ἄρα δάμαθ' ἵκαται.
 Τηλέμοχ[Ⓢ] δ' ἐτάρυσιν ἵποτρύνων ἐκίλευσεν,
 Ἐγ' ὁρμεῖτε τὰ τεύχε' ἱταῖροι νῆι μελαίνῃ.
 Αὐτοὶ τ' ἀμεινύνοντο, ἵνα σφίσσωντο ὁδοῖο.
 220 "Ὡς ἔφατ'. οἱ δ' ἄρα τῷ μάλα μὲν κλύον, ὃ δ' ἐπὶ θάναθον.
 Αἶψα δ' ἄρ' εἰσδύνον, καὶ ἐπὶ κλισίῃσιν καθίζον.
 "Ἦτοι ὁ μὲν τὰ ποιεῖτο, καὶ εὐχετο· θύει δ' Ἀθήνη
 Νηὶ παρὰ σφύμῃ. φερόμεν δὲ οἱ ἔλυον ἀνὴρ
 Τηλεδακτος, φεύγων ἐξ Ἄργε[Ⓢ], ἀνδρῶν κατακτάς,
 225 Μάστιγι· ἀτὰρ γινέει γε Μελαμπος[Ⓢ] ἔκγον[Ⓢ] ἦεν.
 "Ὅς φρεὶν μὲν περὶ εἶναι Πύλω ἐνι κητέε' ἡμίλῳ,
 Ἀργεὺς Πυλίοισι μὲν ἔξοχα δάματα ταῖσιν.

Dixit, & equis flagellum impegit: hi autem valde celetiter
 Ruerunt in campum per urbem festinantes.
 Iique toto die quatiebant jugum utrinque habentes.
 Occidit autem sol, obscuratæque sunt omnes viæ. 185
 In Pherasque pervenerunt, Dioclis ad domum
 Filii Orsiloichi, quem Alpheus genuit filium.
 Illic nocte dormierunt, hic autem his hospitalia apposuit.
 Quando autem matutina apparuit rosea digitis Aurora,
 Equosque junxerunt, currusque variegatos ascenderunt: 190
 Et impulerunt extra vestibulum atque porticum resonantem.
 Flagellavitque impellendo, illi autem non inviti volabant.
 Statim autem postea venerunt ad Pyli altam urbem.
 Et tunc Telemachus allocutus est Nestoris filium:
 Nestoride, quomodo mihi pollicitus perficeres 195
 Verbum meum? hospites autem omnino dicimus nos esse
 Ex patrum amicitia, quin & æquales sumus:
 Hæc autem via & magis concordia nos conjunget.
 Ne me præter navem agas generose, sed relinque illic,
 Ne me senex invitum sua detineat in domo, 200
 Cupiens amanter tractare, me autem opus est cito ire.
 Sic dixit. Nestorides autem suo consultabat animo,
 Quomodo ei rite pollicitus perficeret.
 Sic autem ei cogitanti visum est melius esse:
 Vertebat equos ad navem velocem & littus maris: 205
 Navem autem apud extimam eximebat pulcherrima dona;
 Vestem, aurumque, quæ ei Menelaus dederat.
 Et ipsum cohortans verbis volucris alloquebatur:
 Cum festinatione nunc ascende, jubeque omnes socios,
 Antequam ego domum eam, nunciemque seni. 210
 Bene enim ego hoc scio in mente & in animo,
 Qualis illius animus violentus, non te dimittet,
 Sed ipse vocaturus huc veniet, neque te autumo
 Retro iturum vacuum, valde enim irascetur tamen.
 Sic satus impulsit pulchros crinibus equos 215
 Retro Pyliorum in urbem, velociter autem domum pervenit.
 Telemachus autem socios incitans hortabatur:
 Adornate armamenta, socii, in nave nigra:
 Ipsique ascendamus, ut trajiciamus *marino* itinere.
 Sic dixit. Illi autem eum & audiverunt quam maxime, eique obe-
 Et statim ingressi sunt, inque transis sederunt: (diverunt, 220
 Jamque is hæc depropebat, & vota faciebat: immolabatque Mi-
 Navem apud extimam, cum prope ad eum venit vir (nervæ
 Peregrinus, extorris ex Argo, viro interfecto,
 Vates: at genere Melampodis proles erat. 225
 Qui antea quidem quondam habitaverat in Pylo matre ovium,
 Dives inter Pylios maxime excellentem domum habitans.

- Δὴ τότε γ' ἄλλον δῆμον ἀρίκντο, πατείδα φεύγων·
 Νηϊά τε μεγάθυμον, ἀγαυότατον ζώντων,
 230 Ὅς οἱ χρήματα πολλὰ τελεσφόρον εἰς ἐνιαυτὸν
 Εἶχε βίη· ὃ δ' ὅς τις μὲν ἐνὶ μεγάροισι Φυλάκοιο
 Διομῶδ' ἐν ἀρχαίῃ δίδιτο, κακτέρ' ἄλγιστα πάχων,
 Εἵνεκα Νηληϊᾶ κέρης, αἷτις τε βαρείης
 Τῇ οἱ ἐπὶ ῥοσὶ δῆκε θεὰ δασυπλήτης Ἑρηνύς·
 235 Ἀλλ' ὃ μὲν ἔκφυγε κῆρα, καὶ ἤλασε βῆς ἱερμύκης
 Ἐς Πύλον ἐκ Φυλάκης, καὶ ἐτίσαστο ἔργον αἰκής,
 Ἀρτίδιον Νηληϊά, κασιγνήτω τε γυναικί
 Ἠγάγετο πρὸς δάμαβ'. ὃ δ' ἄλλων ἔκτο δῆμον,
 Ἀργεῖος ἐς ἱππόβοτον· τόθι γάρ νυ οἱ αἰσῖμον ἦεν
 240 Ναϊεῶμα πολλοῖσιν ἀνάσσοντ' Ἀργείοισιν.
 Ἐνθα δ' ἔγχευε γυναικᾶ, καὶ ὑπεφίετο θέτο δάμα.
 Γένετο δ' Ἀντιράτην καὶ Μάντιον, οἷε κραταίω.
 Ἀντιράτης μὲν ἔτικτεν Οἰκλῆα μεγάθυμον·
 Αὐτὰρ Οἰκλείης λαοσσόν Ἀμφιάρμον,
 245 Ὅι πρὸς κῆρ' οἶλε Ζεὺς τ' αἰγυίοχ' καὶ Ἀπόλλων
 Παντοῖν βαλόντη· ἐδ' ἔκτο γῆρα· ἐδὲν,
 Ἀλλ' ὄλετ' ἐν Θέλῃσι, γυναικῶν εἵνεκα δάερον.
 Τῷ δ' υἱὲς ἐγένοντ' Ἀλκμάων Ἀμφίλοχος τε.
 Μάντι' αὖ τίκετο Πολυρυΐδᾶ τε Κλειτόν τε.
 250 Ἀλλ' ἔτοι Κλειτόν χρυσόδερον· ἔπασεν ἦες,
 Κάλλιος εἵνεκα οἶο, ἦ' ἀδατάτοισι μετῇ.
 Αὐτὰρ ὑπέρθυμον Πολυρυΐδᾶ μάντιν Ἀπόλλων
 Θῆκε βροτῶν ὄχ' ἄεσσον, ἐπεὶ θάνατ' Ἀμφιάρῳ,
 Ὅς ῥ' Ὑπερσίνῃ ἀπεινάσατο πατρὶ χολωδῆς·
 255 Ἐνθ' ὅγε ναιετάων μαρτυνέτο πᾶσι βροτοῖσι.
 Τῷ μὲν ἄρ' υἱὸς ἐπῆλθε, Θεοκλύμῳ δ' οἶομ' ἦεν,
 Ὅς τότε Τηλεμάχῃ σέλας ἔκατο· ἃ δ' ἐκίχανε
 Σπένδοντ' εὐχόμενον τε θεῶν πατρὶ νῆϊ μελαίνῃ·
 Καὶ μιν ρωνήσας ἔπεια σπερθέντα πρὸς ταῦδα,
 260 Ὡ εἰλ', ἐπεὶ σὲ δύοντα κηλῶ τῷδ' ἐνὶ χώρῃ,
 Λίσσομ' ὑπὲρ θυῖν καὶ δαίμον', αὐτὰρ ἔπειτα
 Σῆς τ' αὐτῆς περὶ αἷος καὶ ἐταίρων οἱ τοὶ ἔπονται,
 Εἰπέ μοι ἐς ῥυμῶν τιμωρία, μηδ' ἐπικεύσης.
 Τίς; πῶθεν εἰς ἀνδρῶν; πῶθι τοὶ σόλεις καὶ τοκῆς;
 265 Τὸν δ' αὖ Τηλεμάχ' ἀπενυμνέον ἀντίον κῆρα,
 Τοιγάρ ἐγὼ τοὶ ξείνῃ μάλ' ἀτρεκέως ἀγορεύσω.
 Ἐξ Ἰθάκης γέν' εἰμὶ, πατὴρ δέ μοι ἐστὶν Ὀδυσσεύς;
 Εἴ ποτ' ἔην· νῦν δ' ἤδη ἀπέρβητο λυγρῷ δαΐδρῳ.
 Τῶνκα νῦν ἰτάρες τε λαβὼν καὶ νῦα μέλαιναν,
 270 Ἥλθον πενυμένῳ πατρὸς ἐνὶ οἴκῳ.
 Τὸν δ' αὖτε προσέειπε Θεοκλύμῳ Σεισηΐδης,
 Οὕτως τοὶ καὶ ἔσαν ἐκ πατρίδ', ἀνδρα κατακτάς·
 Ἐμφυλὸν πολλοὶ δ' κασιγνήτοί τε ἔται καὶ ἄλλοι.

Atque tunc in alium populum pervenerat, patriam fugiens,
 Neleumque magnanimum, clarissimum viventium,
 Qui ejus opes multas integrum in annum 230
 Tenuit vi: ille autem tandiu in domo Phylaci
 Vinculo in gravi ligatus fuerat *antea*, duros dolores patiens,
 Propter Nelei filiam, labemque gravem
 Quam ei præcordiis indiderat accessu exitialis Erynnis:
 Sed is effugit quidem mortem, & abegit boves mugitibus acres 235
 In Pylum ex Phylaca, & ultus est factum nefarium,
 Divinum Neleum, fratrique uxorem
 Duxit domum: ipse autem aliorum ivit ad populum,
 In Argos equis pascendis aptum: ibi enim ei fatale erat
 Habitare multis imperantem Argivis. 240
 Ibi autem duxit uxorem, & altam posuit domum.
 Genuit autem Antiphatem & Mantium, filios fortes.
 Antiphates quidem genuit Oicleum magnanimum:
 At Oicleus populi servatorem Amphiaræum,
 Quem corde dilexit Jupiterque Ægiochus & Apollo 245
 Omni amore: neque pervenit ad senectutis limen,
 Sed petiit in Thebis, mullebrum gratia donorum.
 Hujus autem filii fuerunt Alcmaon Amphiloehusque.
 Mantius rursus genuit Polyphidemque Clitumque.
 Sed Clitum quidem aureo folio conspicua rapuit Aurora, 250
 Pulchritudinis gratia ejus, ut immortalibus interesset.
 At magnanimum Polyphidem vatem Apollo
 Constituit hominum longe optimum, postquam mortuus est Am-
 Qui in Hyperesiam migravit patri iratus: (phiaraus,
 Ubi ille habitans vaticinabatur omnibus mortalibus. 255
 Hujus igitur filius advenit, Theoclymenus autem nomen erat,
 Qui tunc Telemachum prope sterit: hunc autem invenit
 Libantem vota que facientem, velocem apud navem nigram:
 Et ipsum compellans verbis volucribus alloquebatur:
 O amice, quoniam te sacrificantem invenio hoc in loco, 260
 Oro per sacrificia & Deum, at deinde per
 Tuumque ipsius caput & socios qui te sequuntur,
 Dic mihi interroganti vera, neque occultes.
 Quis? unde es gentium? ubi tibi urbs & parentes?
 Hunc autem Telemachus prudens contra allocutus est: 265
 Enimvero, tibi ego hospes admodum indubitate dicam.
 Ex Ithaca genere sum, pater autem mihi est Ulysses,
 Si quando erat: nunc autem jam interiit tristi morte.
 Propterea nunc sociisque sumptis & navi nigra,
 Veni interrogaturus de patre diu absente. 270
 Hunc autem rursus allocutus est Theoclymenus divinus:
 Sic tibi & ego ex patria, viro interfecto
 Tribule: multi autem fratresque sodalesque

- Ἀργεῖοι ἀν' ἱππόβοτον, μέγα δ' κρατέουσιν Ἀχαιοί·
 275 Τὸν ἱππαυάμην θάνατον κ' κῆρε μέλαιναν
 Φεύγω· ἐπεὶ νύ μοι αἶσα κατ' ἀνθρώπους ἀλάλκεται.
 Ἀλλὰ με νηὸς ἔρεσσαι, ἐπεὶ σε φυγὼν ἰκέτευσα,
 Μὴ με κατακτείνωσι· διακέρμα γὰρ οἶω.
 Τὸν δ' αὖ Τηλέμαχος πεπνυμένος ἀντίον ηὔδα,
 280 Οὐ μὲν δὴ σ' ἐθέλοντά γ' ἀπάσω νηὸς εἴσης·
 Ἀλλ' ἔπει, αὐτὰρ κείθι φιλόστια οἶα κ' ἔχωρμ.
 Ὡς ἄρα φωνήσας οἱ ἐδέξατο χάλκεον ἔγχος,
 Καὶ τόδῃ ἔω· ἱκετόριον πάντως νέος ἀμφιελίοντες·
 Ἄν δ' κ' αὐτὸς νηὸς ἐδέξατο ποντοπόροιο.
 285 Ἐν πυρμνῇ δ' ἄρ' ἔπειτα καθέζετο· παρ δέ οἱ αὐτῷ
 Εἴσι θεοκλύμρον· τοὶ δ' πυρμνήσῃ ἔλυσαν.
 Τηλέμαχος δ' ἱτάροισιν ἐποτρύνων ἐκέλευσεν
 Ὅπλων ἀπτεσθαι· τοὶ δ' ἐστυμνῶως ἐπίθοντο.
 Ἴσαν δ' εἰλάτινον κοίλης ἔντοδ' εἰς μισόδμου.
 290 Στήσαν αἰεθάντες· κατὰ δ' ἑρσύνουσιν ἔδυσαν.
 Ἐλκον δ' ἰσία λευκὰ εὐστρέπτοισι βεῦσι.
 Τοῖσιν δ' ἱκνῶντες ἔρην ἱφ' ἑλκεῶπις Ἀθήνη,
 Λάβρον ἐπαιγίζοντα δι' αἰθέρ', ὅρα τάχιστα
 Νηὺς ἀνύσει δέκτα θαλάσσης ἀλμυρῇ ὕδωρ.
 295 Δυσαντό τ' ἠέλιος, σκιδαντό τε πάσαι ἀγυαί.
 Ἠδὲ Φερεὺς ἐπίβαλλεν, ἐπειγερμῆν Διὸς ἔρην·
 Ἠδὲ παρ' Ἠλίδα δῖαν, ὅθι κρατέειν Ἑπιοί.
 Ἐνθεν δ' αὖ νήσοισιν ἐπιπρόεικε Δοῦριον,
 Ὀρμαίνων ἢ κεν θάνατον εὖροι, ἢ κεν ἀλῶν.
 300 Τὰ δ' αὖτ' ἐν κλισίῃ Ὀδυσσεὺς κ' δῖος ὕφρητος
 Δερπύιτην· παρὰ δέ σφιν ἐδέρπειον ἄνδρες ἄλλοι.
 Αὐτὰρ ἐπεὶ πῶσι κ' ἰδνύτο· ἐξ ἔρην ἔντο,
 Τοῖς Ὀδυσσεὺς μετέμπε, σὺβώτῳ περιητίζων,
 Εἴ μιν ἔτ' ἐνδύκως φιλέοι, μετὰ τ' ἐκελεύει
 305 Αὐτὲ ἐνὶ σάθμῳ, ἢ ὀτρύνει πώλεινδ'·
 Κέκλυθι νῦν Εὐμαίε, κ' ἄλλοι πάντες ἱταῖροι.
 Ἡῶδ' ἐν πρὸς αἴσυ· λιλαιόμεν δ' οὐνέεσθαι
 Πτωχεύσων, ἵνα μὴ σε κατατρύχω κ' ἐταῖρος.
 Ἀλλὰ μοι εὖ θ' ὑσώθην, κ' ἄμ' ἠγεμὸν ἐσθλὸν ὅπασον,
 310 Ὅς κ' ἐμὲ κείσ' ἀγὰρ κατὰ δ' πτόλιν αὐτὸς ἀνάγκη
 Πλάγξομαι, αἰκὴν τις ποτύλῃν κ' πύρρον ὀρέξῃ.
 Καὶ κ' ἐλθὼν πρὸς δώματ' Ὀδυσσῆος· Δεῖω,
 Ἀγγεῖλιν εἰποῖμι περὶ φερῶν Πηλεοπέην·
 Καὶ κεν μνηστῆρας ὑπερβιάλοισι μνηστῆρ.
 315 Εἴ μοι δεῖπνον δοῖεν, ὀνειράτα μυεῖ ἔχοντες.
 Αἰψὰ κεν εὖ δοφίμι μετὰ σείτιν ὃ, τίτι θέλοιν.
 Ἐκ γάρ τοι ἔριω, σὺ δ' ἑσθλὸν, καὶ μὲν ἀκυστον,
 Ἑρμείας ἔκνι διακτόν, ὅς γ' ἴα τε πάντων
 Ἀνδρόφρων ἔργοισι χάρεαι καὶ κῦδος ὀπαίει·

Argos per equipascuum, multum autem pollent Achivi :
 Horum fugiens mortem & parcam nigram 275
 Exulo, postquam mihi fatale est inter homines vagari.
 Sed me navi impone, postquam tibi exul supplicavi,
 Ne me interficiant : persequi enim eot me puto.

Hunc autem rursus Telemachus prudens contra alloquebatur :
 Non quidem te volentem pellam ab nave æquali : 280
 Sed sequere, et illic amanter tractaberis talibus qualia habemus.

Sic locutus ab eo accepit æream lanceam,
 Et hanc super tabulata extendit navis utrinque vertibilis :
 Ipse quoque navem pontigradam ascendit.
 In puppi autem postea sedit, apud autem seipsum 285
 Sedere fecit Theoclymenum, illi autem funes solverunt.
 Telemachus autem socios incitans iussit
 Arma tangere, hi autem studiose obediuerunt.
 Malum autem abiegnum concavam intra basim
 Statuerunt erigentes, funibusque colligarunt, 290
 Traxeruntque vela alba bene tortis loris.
 His autem secundum ventum mittebat cælia Minerva,
 Vehementem vi incurfantem per ærem, ut velocissime
 Navis expediret currens maris salis aquam.
 Occidit autem sol, obscuratæque sunt omnes viæ. 295
 Illaque Pheras appulit, impulsæ Jovis vento :
 Et apud Elidem divinam, ubi dominantur Epei.
 Hinc autem rursus insulis immisit acutis,
 Sollicitus an mortem fugeret, an caperetur.

Hi autem contra in casa Ulysses & divinus subulcus 300
 Cornabant, apud autem ipsos cornabant viri alii.
 At postquam potus & cibi amorem emiserunt,
 Interea Ulysses sermonem occepit, subulcum tentans,
 Si ipsum adhuc studiose curaret, manereque juberet
 Illic in stabulo, an hortetur ut eat in urbem : 305

Audi nunc Eumæe, cæterique omnes socii,
 Mane ad urbem cupio ire
 Mendicaturus, ut ne te comedam & socios, i. e. *vestra omnia*.
 Sed mihi bene consule, & simul ductorem bonum præbe,
 Qui me illuc ducat : per autem urbem ipse necessitate 310
 Vagabor, si quis poculum & panem porrigat.
 Et profectus ad domos Ulyssis divini,
 Nuncium dicerem prudenti Penelopæ :
 Et prociis superbis me immiscerem,
 Si mihi prandium dent, dapes plurimas habentes. 315
 Statim bene perficerem inter ipsos quidquid volent.
 Etenim tibi dicam, tu autem attende, & me audi,
 Mercurii voluntate intertuncii, qui omnium
 Hominum operibus gratiam & gloriam præbet :

Odyssæa.

Ff

- 320 Δρητοσύνη ἔκ' ἂν μοι ἱέσμεν βροτὸς ἄλλος·
 Πῦρ τ' εὖ νηστῶν, διὰ τε ζύλα δανά κείσται·
 Δαιτρεύσθαι τε καὶ ἀσπῆσαι καὶ ἀνοχοῦσθαι·
 Οἷά τε τοῖς ἀγαθοῖσι παρεδέρωσι χάρμης.
 Τὸν δ' ἤ μὲν ὀχθήσας ἀροτῆρες Εὐμαῖε θυβώτε,
- 325 ὦ μοι ξείν', τίη τοι ἐπὶ φρεσὶ τὸτο νόημα
 Ἐπλῆτο; ἢ σὺ γε πᾶσι χυ λιλαιέσθαι αὐτὸς ὀλίδα;
 Εἰ δὲ μνησθῶν ἐδάμεις καταδύγαι ὄμιλον,
 Τῶν ὕβρεις τε βίη τε σιδήρεον κράτος ἔκβ.
 Οὐ τοι τοιοῖδ' εἰσὶν ἀποδρηστῆρες κνήμιν,
- 330 Ἀλλὰ νέοι χλαῖνας εὖ εἰμφοὶ καὶ χιτῶνας,
 Αἰεὶ δ' λιπαροὶ κεφαλᾶς καὶ καλὰ περσόνεσσ',
 Οἳ σπιν ἀποδέρωσιν· εὐξέσσι δ' τραπέζῃ
 Σίτῃ καὶ κρείων ἦδ' οἶνε βεβέλιδασιν.
 Ἀλλὰ μὲν· ἔ γάρ τις τοι ἀνιάται παρόντι·
- 335 Οὐτ' ἐγὼ ὅτε τις ἄλλος ἐταίρων οἱ μοι ἔσται.
 Αὐτὰρ ἔπην ἑδῆσθαι Ὀδυσῆος φίλον υἱόν,
 Κεῖνός σε χλαῖνάν τε χιτῶνά τε ἕματα ἑσθ',
 Πέμψῃ δ' ἔππῃ σε κραδίη θυμός τε κελύφ.
 Τὸν δ' ἠμείβετ' ἔπειτα πολυτλας δῖος Ὀδυσσεύς·
- 340 Αἶδ' ὅπως Εὐμαῖε φίλον Διὶ πατρὶ γένοιο
 Ὡς ἔμοι, ὅττι μ' ἔπαυσας ἄλλης καὶ οἰζύου αἰνῆς.
 Πλαγκτοσύνης δ' ἔκ' ἔστι κακώτερον ἄλλο βροτοῖσιν.
 Ἀλλ' ἔνεκ' ἐλομένης γαστρὸς κακὰ κύνει ἔχουσιν
 Ἀνέρες, ὅτ' κεν ἕκταται ἄλῃ καὶ σῆμα καὶ ἀλγος.
- 345 Νῦν δ' ἐπεὶ ἰχανάσας, μέλαια τε με κείνον ἀνέγκας,
 Εἴσω ἀγε μοι στρεβὴ μνῆρες Ὀδυσῆος θεῖοιο,
 Πατέρους θ' ὃν κατέλυπεν ἰὼν ἐπὶ γῆρα ἑσθ',
 Εἴπω ἐπὶ ζώεσιν ἰσὺ' αὐγὰς ἡελίοιο,
 Ἥ' ἦδ' ἡδὲ τιβῆσσι, καὶ εἰν αἶδας δόμοισι.
- 350 Τὸν δ' αὖτε παρτίειπε θυβώτης ὄρχαμος ἀνδρῶν,
 Τοιγάρ ἐγὼ τοι ξείν' ἀντρίκως ἡγορεύσω·
 Λαίρτης μὲν ἔτι ζῶν, Διὶ δ' εὐχεται αἰεὶ
 Θυμὸν ἀπὸ μελέων ἐθίοδα ὡς ἐν μετάρεσσιν.
 Ἐκπάρλως γὰρ παῖδός ὀδύρεται οἰχόμενιο,
- 355 Κρεῖδός τ' ἀτόχῳ δαΐζοντος, ἢ ἑ μέλισσα.
 Ἥκαχ' ἀπορριμνῇ, καὶ ἐν ὤμῳ γῆρα θάκνῃ.
 Ἥδ' ἀχρεὶς παῖδός ἀπέρητο κυδαλίμοιο,
 Λευγαλίῳ δανάτῳ ὥς μὴ θάνῃ ὅστις ἔμοιγε
 Ἐνθάδε ναυτῶων φίλον εἶν καὶ φίλα ἔρδος.
- 360 Ὅρεα μὲν ἔν δ' ἡ κείνη ἔην, ἀχρεὶς παρ ἔμπης,
 Τόσσα τί μοι εἶλον ἔσκε μεταλλῆσαι καὶ ἱεῖσθαι,
 Οὐνεκά μ' αὐτὴ ἐρίφην ἄμα Κτιμνῇ παρναπέλλῃ
 Θυγατέρ' ἱρήμην, τὴν ὀπλοτάτην τέκε παῖδαν·
 Τῇ ὅμῃ ἐτρεφόμεν, ὀλίγον δέ τι μ' ἦσαν ἔτιμα.
- 365 Αὐτὰρ ἐπεὶ ῥ' ἦδ' ἡν πολυκράτος ἰκόμεθ' ἄμφω,

Strenuitate, non mihi certarit, homo alius, 320
 Ignemque bene cumulando siccaque ligna diffindendo,
 Coquumque agendo & aſtando, & vinum infundendo:
 Qualia bonis præſtant deteriores.

Hunc autem valde indignatus alloquebaris Eumæe ſubulce:
 Hei mihi hoſpes, cur tibi in præcordiis iſtud conſilium 325
 Fuit? tunc omnino cupis illic perire?

Si nempe procorum vis ingredi turbam,
 Quorum contumelia & violentia ad ferreum cœlum pervenit.

Non tibi tales ſunt miniſtri illorum,
 Sed juvenes lænas bene induti & tunicas, 330

Semper autem nitidi capitibus & pulchris vultibus,
 Qui ipſis adminiſtrant; bene politæ autem menſæ

Pane & caruibus & vino oneratæ ſunt.
 Sed mane, non enim quiſquam te ægre fert præſentem,

Neque ego, neque quiſquam alius ſociorum qui mihi ſunt. 335
 At poſtquam venerit Ulyſſis dilectus filius,

Ille te lænaque tunicaque veſtibus induet,
 Mittetque quo te cor animuſque jubet.

Huic autem reſpondit poſtea multa pariens dius Ulyſſes:
 Utinam ſic Eumæe dilectus Jovi patri ſis 340

Uti mihi, quod me quietum reddidiſti ab errore & ærumna gravi.
 Vagatione enim non eſt pejus aliud hominibus.

Sed propter perditum venærem malas ſuras habent
 Viri, ſi quem invadit malum-vagandi & labes & dolor.

Nunc autem quoniâ detines, manereque me illum *talem* jubes, 345
 Dic age mihi de matre Ulyſſis, divini,

Patreque quem reliquit iens in ſenectutis limine,
 Si forte adhuc vivunt ſub lumine ſolis,

An jam mortui ſunt, & in Diis domibus.

Hunc autem rurfus allocutus eſt ſubulcus princeps verorum. 350
 Enimvero ego tibi hoſpes, perquam indubitate dicam:

Lærtēs quidem adhuc vivit, Jovi autem ſupplicat ſemper
 Ut anima ſibi à membris pereat ſuis in domibus.

Terribiliter enim propter filium dolet abſentem
 Nuptamque uxorem prudentem, quæ ipſum maxime 355

Triſtitia affecit pereundo, & in cruda ſenectute poſuit.
 Quæ dolore ſui filii periit glorioſi,

Triſti morte: ſic ne moriatur quicumque mihi.
 Hic habitans amicus ſit & amica faciat.

Nempe quandiu quidem illa erat, dolens licet, 360
 Tandiu aliquid mihi jucundum erat ſciſcitari & interrogare,

Quoniam me ipſa nutritiv una cum Ctimena ſtolata
 Filia eximia, quam poſtremam peperit natorum:

Cum hac ſimul nutritus ſum, paulo autem me minus honorabat.
 At poſtquam ad pubertatem optatiſſimam venimus ambo, 365

- Τῆσιν δ' ἀμφοτέρῃσι πατὴρ ἰμὸς ἑμβασιλεύει
 Κτῆσι⊙ Ὀμφίδης, ἰωσίκει⊙ ἀθανάτοισιν -
 Ἐνθα ῥ' Φοίνικες ναυσίκλυτοι ἥλυθον ἄνδρες
 415 Τρώεσσι, μυεῖ ἀγοντες ἀθύρματα νῆϊ μελαίνῃ·
 Ἔσκε ῥ' πατὴρ ἐμοῖο γυνὴ Φοίνισ' ἐνὶ οἴκῳ
 Καλὴ τε μεγάλη τε, καὶ ἀγλαὰ ἔργ' εἰδούτα.
 Τὴν δ' ἄρα Φοίνικες πολυπώπαιλοι ἠπερώπτευσαν·
 Πλυνύει τις περὶ τὰ μέλη καίλη παρὰ νηϊ
 420 Εὐνῇ καὶ φιλότῳ· τὰ τε φρένας ἠπεροπτεύει
 Θηλυτέρῃσι γυναιξί, καὶ εἰ κ' αὐτῶς ἔησιν.
 Εἰρώτα δ' ἠπειτα τίς εἴη καὶ πόθεν ἔλθοι.
 Ἦδ' ἐμάλ' αὐτίκα πατὴρ ἐπέρραδεν ὑφ' ἑρέρες δαί.
 Ἐκ μὲν Σιδῶν⊙ πολυχάλεος ὕψομαι (ῥ)·
 425 Κέρη δ' εἴμ' Ἀρύβαντ⊙ ἐγὼ μὲν ἀγνείοιο·
 Ἀλλὰ μ' ἀνῆρπαξαν· Τάριοι λῆστορες ἄνδρες
 Ἀγρόθιν ἐχορμήν· πείρασαν δέ με δεῦρ' ἀγαγόντες
 Τῶ δ' ἄνδρες πρὸς δώμαθ'· ὃ δ' ἄξιον ὦτον ἰδῶκεν.
 Τὴν δ' αὖτε προσέειπεν ἀνὴρ ὅς ἐμίσγετο λάθρῃ.
 430 Ἦ ῥά κε νῦν πάλιν αὖτις ἄμ' ἡμῖν οἴκαδ' ἵπποι,
 Ὅρα ἴδης πατὴρ καὶ μητέρ⊙ ὑφ' ἑρέρες δαί,
 Αὐτὰς τ', ἧ γὰρ ἐγὼ εἶμι, καὶ ἀρνεῖοι καλέενταί.
 Τὸν δ' αὖτε προσέειπε γυνὴ, καὶ ἀμείβετο μῦθον·
 Εἴη κεν καὶ τέτ', εἰ μοι ἰδέσθαι γέ ναῦται
 435 Ὅρα φασγάνῃ· ἀπήμονά μ' οἴκαδ' ἀπάειν.
 Ὡς ἔραθ', οἱ δ' ἄρα πάντες ἀπαμύοντες ὡς ἐκέλευεν.
 Αὐτὰρ ἐπεὶ ῥ' ὁμοτάν τε τελευτήσαντε φ' ὄρκον,
 Τοῖς δ' αὖτις μετίειπε γυνὴ, καὶ ἀμείβετο μῦθον,
 Σιγῇ νῦν· μή τις με περσαυδάτω ἐπέεσσιν
 440 Τμητέρῃσι ἰτάροισι, συμβλήμεν⊙ ἢ ἐν ἀγνίῃ,
 Ἦπα ἐπὶ κρήνῃ· μή τις ποτὶ δῶμα γέροισι
 Ἐλθὼν ἐξυιπῇ· ὃ δ' οἰσάμεν⊙ καταδύσει
 Δισμῶ ἐν ἀργαλίῳ, ὑμῖν δ' ἐπιρράσσει ὀλεόσθην.
 Ἀλλ' ἔχει ἐν φρεσὶ μῦθον, ἐπείγεται δ' ὦτον ὀδύσθην.
 445 Ἀλλ' ὅτε κεν δὴ νῆες πολλὰν βίότοιο γένονται,
 Ἀγλαίην μοι ἔπειτα δοῦς ἐς δώμαθ' ἰκίσθην.
 Οἶσω γὰρ καὶ χρυσὸν ὅτις χ' ὑποχείρι⊙ ἔλθῃ·
 Καὶ δέ κεν ἀλλ' ἐπίβηθην ἐγὼν ἰδέσθαι γέ δοίην.
 Παιδά γὰρ ἄνδρος ἐπ' ἐνὶ μεγάροισι ἀτιτάνω,
 450 Κερδαλίην δὴ τοῖον ἀματροχόωντα δύροζι,
 Τὸν κεν ἄγωμι ἐπὶ νηὶ· ὃ δ' ὑμῖν μυεῖν ὦτον
 Ἄλκιον, ὅπῃ περσάσσει πρὸς ἀλλοθροὺς ἀνδρῶπας.
 Ἦ μὲν ἄρ' ὡς εἰπὼς ἀπῆκε πρὸς δώματα καλά·
 Οἱ δ' ἱναυτὸν ἀπαντα παρ' ἡμῖν αὖθις μένοντες
 455 Ἐν νηϊ γλαφυρῇ βίοντες πολλὸν ἐμπεδῶντο.
 Ἀλλ' ὅτε δὴ καίλη νῆς ἤχθετο τοῖσι νείεσθαι,
 Καὶ τότε ἄρ' ἀγέλοισι ἦσαν, ὅς ἀγρίλῃσι γυναικί,

His autem ambabus pater meus imperavit
 Ctesius Ormenides, similis immortalibus:
 Illuc autem Phœnices navibus inclyti venerunt viri
 Vafri, infinita agentes ludicra nave nigra. 415
 Erat autem patris mei uxor Phœnissa in domo
 Pulchraque magnaue, & splendida opera sciens.
 Hanc autem Phœnices callidi deceperunt:
 Cum lavante quidam primum coit concavam apud navem
 Lecto & amore: quæ mentes decipiunt 420
 Fœmineis muliebribus, etiam si qua proba sit.
 Interrogarat autem postea quæ esset & unde venerit.
 Hæc autem cito admodum patris indicavit altam domum.
 Ex quidem Sidone divite æris gloriot esse:
 Filia autem sum Arybantis ego abunde divitis: 425
 Sed me rapuerunt Taphii latrones viri
 Ex agro venientem: vendideruntque me huc ducentes
 Hujus viri ad domos, hic autem dignum pretium dedit.
 Hanc autem rursus allocutus est vir qui coiverat clam:
 Igitur nunc retro rursus simul nos domum sequereris, 430
 Ut videas patris & matris altam domum,
 Ipsosque, certe enim adhuc sunt, & divites vocantur.
 Hunc autem rursus allocuta est mulier, & respondit verbo:
 Erit & hoc, si mihi velitis nautæ
 Jurejurando fidem dare, me indemnem domum abducturos. 435
 Sic dixit. Illi autem omnes juraverunt sicut iussit.
 At postquam juraveruntque finiveruntque jurandum,
 Illis rursus collocuta est mulier, & respondit verbo:
 Tacite agatis nunc, ne quis me alloquatur verbis
 Vestrorum sociorum, occurrens aut in viâ, 440
 Aut forte apud fontem: ne quis ad domum seni
 Profectus dicat, is autem intelligens liger
 Vinculo in difficili, vobisque moliatur mortem.
 Sed habete in mente verbum, & deperate emptionem viaticorû.
 Sed quando jam navis plena victu fuerit, 445
 Nuncius mihi postea velociter ad domos veniat.
 Portabo enim & aurum quodcumque sub manus venerit:
 Quin & aliud nautum ego volens dederim.
 Filium enim viri mei in domibus nutrio,
 Petulantem nempe sic temere simul cursitantem foras, 450
 Hunc ducam in navi: hic vobis copiosum lucrum
 Inveniet, ubicumque vendideritis translatum ad diversilingues ho-
 Hæc quidem sic fata abivit ad domos pulchras: (mince.
 Illi autem per annum totum apud nos manentes
 In navem cavam facultates multas emebant. 455
 Sed quando jam cava navis gravata erat illis ad redeundum,
 Tunc nuncium miserunt, qui nunciaret mulieri,

Ἦλϑ' αὖτ' πολὺνδεῖς ἐμὲ πρὸς δώματα πατρὸς αἰ
Χρῦστον ὄρμον ἔχον, μετὰ δ' ἡλέκτεροισιν ἔειπε·

460 Τὸν μὲν ἄρ' ἐν μεγάροις θεῶσιν καὶ πάσι μῆτηρ
Χείρσιν ἀμειβόμεντο, καὶ ὁρθακισίῳ ὀρῶντο·

⁷Ὡς ἐν ἐκείνῃ· ὁ δὲ τῇ κατένευσε σιωπῇ.

"Ητοι ὁ κενεύσας κοίλην ἐπὶ γῆα βεβύκη.

Ἡ δὲ ἐν τῇ χειρὶ ἐλῆσα δομὴν ἐξῆγε σύραξ.

465 Εὐρὺ δ' ἐνὶ πρῶτῳ ἡλὺ δάπας ἡδὲ τραπίζας
Ἄδελφ' αἰσιμαίωνων, εἰ μὲν πατέρ' αἰματίνοντο.
Οἱ μὲν ἄρ' ἐς θῶκον πρῶτον, δῆμιό τε φῆμιν.
Ἦδ' αἴψα τρεῖς ἄλιστα κατακύψας ὑπὸ κύλινθον
Ἔκχευ· αὐτὰρ ἐλὼν ἐτόμην αἰσιφροσύνησι.

470 Δύσπετό τ' ἦέλιος, σκιάοντό τε πάσαι ἀγναιά.
Ἡμεῖς δ' ἐς λιμὴν κλυτὸν ἤλαθον ὄκα κίοντες,
Ἐνθ' ἄρα Φοινίκων ἦν ἀνδρῶν ἀκύαλλος υἱός.
Οἱ μὲν ἔπειτ' ἀναβάντες ἐπέπλεον ὑγρὰ μέλευθα,
Νῶ ἀναβαστάριοι· ἐπὶ ᾧ Ζεὺς ἔσθ' ἰαλλεν.

475 Ἐξήμαρ μιν ὁμᾶς πλείωψ νύκτας τε καὶ ἡμαρ·
Ἄλλ' ὅτ' ἄρ' ἔδδομον ἡμαρ ἐπὶ Ζεὺς θῆκε Κρητὸν·
Τὴν μὲν ἔπειτα γυναῖκα καλὴν Ἀρτεμις ἰοχέαιρα·
Ἄνθρωπον δὲ ἐνδότης παῖδός' ὡς ἐνάλιόν κηΐ·

Καὶ τὴν μὲν φάκησι καὶ ἰχθύσι κύρια γινώσκει

480 Ἐκβαλον· αὐτὰρ ἐγὼ ληϊόμεν ἀπαχύνεσθαι ἵππο.
Τὸς δ' Ἰθάκῃ ἐπύλασσι εἰσὼν ἄνεμος τε καὶ ὕδαρ·
Ἐνθά μιν Λαέρτης περὶ πλοῖα κτείτασιν εἴοισιν.
Οὕτω τίνδε τε γαῖαν ἐγὼν ἴδον ὑδαταιμῖσιν.

Τὸν δὲ αὖ διουγενὴς Ὀδυσσεὺς ἠμείβετο μύθεα,

48; Εὐμαι, ἡ μάλα δὴ μοι ἐνὶ φρεσὶ θυμὸν ὄρεαις.
Ταῦτα ἔκαστα λέγων ὅσα δὴ πάθεις ἀλγεα θυμῷ.
Ἄλλ' ἦτοι σοὶ μὲν παρὲς καὶ κακῶ ἰδὼλὸν ἔθηκε
Ζεὺς, ἐπὶ ἀνδρῶν δώματ' ἀρίκην πολλὰ μογήσας.
Ἦτίκ, ὅς δὴ τοι παρέχ' ἐοῦσιν τε πόσιν τε

490 Εὐδαιμόνιος· ζώεις δὲ ἀγαθὸν εἶναι· αὐτὰς ἔγνωε.
Πολλὰ βροτῶν ἐπὶ αἵσι' ἀλώμεν· ἐνθάδ' ἰκάμεθα.

Ὡς οἱ μὲν τοιούτῃ περὶ ἀλλήλους ἀγόρευον·

Καὶ δὲ θεάμεθ' ὅτι ἐκ πολλὸν ἐπὶ χρόνον, ἀλλὰ μὲν.

Αἰψα γὰρ ἡὼς ἦλθεν εὐθροῖ. οἱ δὲ ἐπὶ χέρσε

495 Τηλεμάχῃ ἔτασσε λύον ἱστία· καὶ δ' ἦ ἱὸν ἴσον
Καρταλίην, τὴν δ' εἰς ὄρεον περὶφύεσσαν ἐρετμύϊ.
Ἐκ δ' εὐνὰς ἔβαλον, κατὰ δ' ὠρυμένησι ἔδωσαν.
Ἐκ δ' κ' αὐτοὶ βαῖνον ἐπὶ πηγῇσι θαλάσσης,
Διῖττον τ' ἐντύοντο, κερφῶτό τε αἰδοῦπα εἶνον.

500 Αὐτὰρ ἐπεὶ νόσοι καὶ ἐκπύου ἐξ ἔσθ' ἔπτο,
Τοῖσι δ' Ἠλέμαχος παπυρῶν ἤρχετο μέδαι·
Ἵμεις μὲν νῦν ἄσσοι ἐλαύνετε τῆα μέλαινα·
Αὐτὰρ ἐγὼν ἀχέροισι ἐπελεύσεμαι ἠδὲ βατήεσσι.

Venit vir multiscius mel ad domos patris ,
 Aureum mœtile habens , quod electro continebatur :
 Illud igitur in domo famulæ & honesta mater 460
 Manibus tractabant , & oculis spectabant :
 Pretium pollicitæ , ille autem huic innuebat tacite.
 Atque ubi innuerat cavam in navem ibat.
 Hæc autem me manu prehensens domibus educebat foras.
 Invenit autem in vestibulo & poculum mensas 465
 Vitorum convivarum , qui circa meum patrem versabantur.
 Illi quidem in confessum processerant , populi que confabulationem.
 Hæc autem statim tria pocula abscondens sub sinu
 Efferebat , at ego sequebar dementia mea.
 Occiditque sol , & inumbrabantur omnes viæ. 470
 Nos autem in portum inclytum venimus celeriter euntes ,
 Ubi Phœnicum erat virorum velox in mari navis.
 Hi quidem postea ascendentes navigabant humidas vias ,
 Nobis impositis , Jupiter autem ventum iminisit.
 Sex diebus quidem simul navigavimus nocte & die : 475
 Sed quando septimum diem Jupiter fecit Saturnius ,
 Ipsam quidem postea mulierem jaculata est Diana sagittis gaudens ,
 Sentinæ autem insonuit illapsa sicut marina fulica :
 Et hanc quidem phocis & piscibus escam futuram
 Ejecerunt , at ego relictus sum mœstus corde. 480
 Hos autem Ithacæ admovit portans ventusque & aqua :
 Ubi me Laërtes emit possessionibus suis.
 Sic hanc terram ego vidi oculis.

Huic autem rursus divinus Ulysses respondit verbo :
 Eumæe , certe valde jam mihi in præcordiis animum movisti , 485
 Ista singula dicens quantos scilicet passus sis dolores animo.
 Sed certe tibi quidem apud etiam malum bonum posuit
 Jupiter , quoniam ad viri domos pervenisti multa perpeffus
 Humani , qui nempe tibi præbet cibumque potumque
 Decenter , vivis autem bonam vitam : at ego 390
 Multas hominum per urbes postquam erravi huc venio.

Sic hi quidem talia inter sese loquebantur :
 Dormierunt autem non multum tempus , sed paululum :
 • Statim enim Aurora venit pulchro throno conspicua , at in terra 495
 Telemachi socci solvebant vela : demebantque malum
 Rapide , ipsamque navem in portum protrahebant remis.
 Ejiciebantque anchoras , funes autem ligabant.
 Egredebanturque & ipsi in littus maris ,
 Cœnamque parabant , miscebantque ardens vinum.
 At postquam potus & cibi amorem emisierant , 500
 His Telemachus prudens occipit sermones :
 Vos quidem nunc ad urbem impellite navem nigram :
 At ego ad agrum ibo & ad pastores.

- Ἐσπίει^Θ δ' εἰς ἄστυ ἰδὼν ἡμᾶ ἔργα κἀτιμῶ.
 305 Ἦῳδον δὲ κεν ὑμῖν ἰδοιπόρου παρὰδέρμην,
 Δαίτ' ἀγαθὴν κρείων τε καὶ οἶκον ἡδυπότου.
 Τὸν δ' αὖτε προσέειπε Θεοκλύμῳ^Θ Θεοιδής,
 Πῇ γὰρ ἐγὼ φίλε τέκνον ἴω; τεῦ δάρμαδ' ἱκαμαι
 Ἀνδρῶν οἱ κραναὴν Ἰθάκην κατακοιρανέουσιν;
 310 Ἦ ἴδυσ' σῆς μητρὸς ἴω καὶ σοὶο δόμοιο;
 Τὸν δ' αὖ Τηλέμαχ^Θ πεπνυμένος ἀντίον ηὔδα,
 Ἄλλως μὲν σ' ἂν ἐγὼγε καὶ ἡμέτερον δὲ κελόμην
 Ἐρχεῖσθ'. εἰ γάρ τοι ξενίων ποδὴ ἀλλὰ σοι αὐτῷ
 Χεῖρον, ἐπεὶ τοι ἐγὼν μὲν ἀπίασμαι, ἐδὲ σε μήτηρ
 315 Ὀφθαί. εἰ μὲν γάρ τι θάρμα μνηστῆρ' ἐνὶ οἴκῳ
 Φαίνεται, ἀλλ' ἀπο τῆς ὑπερφύῳ ἰδὼν ὑφαίη.
 Ἀλλὰ τοι ἄλλον εἴωτα πειραυσομαι ἐν κεν ἱκῆα,
 Εὐρύμαχον, Πολύβοιο δαίερον^Θ ἀγλαὸν υἱόν,
 Τὸν νῦν ἴσα θεῶ^Θ Ἰθακῆσιοι εἰσορέουσι.
 320 Καὶ γὰρ πολλὸν ἀείσ^Θ ἀνὴρ, μέμνην τε μάλισσα
 Μητὴρ ἔμην γαίμην, καὶ Ὀδυσσ^Θ γέρεε ἔξην.
 Ἀλλὰ τὰ γε Ζεὺς οἶδεν ὀλύμπι^Θ αἰδέεσθαι ναιῶν,
 Εἰ καὶ σπιν περὶ γάμοιο τελευτήτῃ κακὸν ἦμαρ.
 Ὡς ἄρα οἱ εἰπόντι ἐσπῆτατο δεξιὸς ὄρνις,
 325 Κίρκ^Θ, Ἀπόλλων^Θ παχὺς ἀλγελ^Θ· ἐν δ' ἀπόδισσ
 Τίμω φίλιον ἔχων, κατὰ δ' ὀπίσθ' ἰδὼν ἔραζε
 Μεσσηγύς νῆος τε καὶ αὐτῆς Τηλέμαχοιο.
 Τὸν δ' Θεοκλύμῳ^Θ ἑτάρον ἀποτόσσι καλίστας,
 Ἐν τ' ἄρα οἱ εἴ^Θ χεῖρ, ἐπ^Θ τ' ἔρατ', ἐκ τ' ὀνόμαζε
 330 Τηλέμαχ', ὅτι ἀνευ θεῶ^Θ ἔσπτατο δεξιὸς ὄρνις.
 Ἐγνων γὰρ μιν εἰς αὐτὰ ἰδὼν εἰσὼν ἰόντα.
 Τριτέρω δ' ἐκ ἑσὶ γένους βασιλιότερον ἄλλο
 Ἐν δῆμῳ Ἰθάκης, ἀλλ' ὑμῖς καρτεροὶ αἰεὶ.
 Τὸν δ' αὖ Τηλέμαχ^Θ πεπνυμένος ἀντίον ηὔδα,
 335 Αἰ γὰρ τέ τοι ξένε ἐπ^Θ τετελεσμένον εἶν.
 Τῷ κε τάχα γυνὴς φιλότῳτᾳ τε πολλὰ τε δῶρε
 Ἐξ ἡμεῦ, ὥς ἂν τις σε συναντόμῳ^Θ μακαρίζῃ.
 Ἦ, καὶ Πείριχον προσεφάνει πρὶν ἑτάρον,
 Πίεσσι Κλυτίδῃ, σὺ δὲ μοι τὰ περ ἄλλα μάλισσα
 340 Πείδῃ ἡμῶν ἑτάρον οἱ μοι Πύλον εἰς αἶμ' ἔποντο.
 Καὶ νῦν μοι τ' ξένον ἄγων ἐν δάρμασι τοῖσιν,
 Ἐνδοκέως φιλέειν καὶ τιμῆν, εἰσέκεν ἔλθω.
 Τὸν δ' αὖ Πείριχ^Θ δακρυκλῆς ἀντίον ηὔδα,
 Τηλέμαχ', εἰ γάρ κεν σὺ πολλὸν χεῖρον ἐνθάδε μίμνης.
 345 Τινδὲ δ' ἐγὼ κομίσω, ξενίων δὲ οἱ εἰ ποδὴ ἔσται.
 Ὡς εἰπὼν, ἐπὶ νῆος ἔβη, ἐκέλευσε δ' ἑταίρους
 Αὐτῆς τ' ἐμβαίνειν ἀνά τε πυρμυτήσια λῦσαι.
 Οἱ δ' αἰψ' ἔσβαινον, καὶ ἐπὶ κλητῇ κάθίζον.
 Τηλέμαχ^Θ δ' ὑπὸ πρῶτῳ ἐδῆτατο κατὰ πείδιλα,

Vespertinus autem visis meis operibus discedam :

Mane autem vobis itinericum apponam ,

§ 05

Convivium bouum carniūque & vini dulcis potatu.

Hunc autem contra alloquebatur Theoclymenus divinus :

Quo enim ego dilecte fili ibo ? cujus domos adibo

Virorum qui asperæ Ithacæ dominantur ?

An recta ad tuam matrem eam & tuam domum ?

§ 10

Hunc autem Telemachus prudens contra alloquebatur :

Alioquin quidem te ego & nostram juberem *in domum* (bi ipsi

Ire , haud enim tibi hospitalium donorum desiderium *esset* : sed ti-

Pejus foret , quoniam tibi ego quidem abero , neque te mater

Videbit , non enim frequenter procis in domo

§ 15

Apparet , sed seorsim ab his in superiore ædium parte telam texit.

Sed tibi alium virum indicabo ad quem eas ,

Eurymachum , Polybi prudentis inclytum filium ,

Quem nunc instar Dei Ithacenses suspiciunt.

Etenim longe optimus vir est , cupitque maxime

§ 20

Matrem meam ducere uxorem , & Ulyssis honorem habere.

Sed hæc Jupiter scit olympius in æthere habitans ,

An & ipsis ante nuptias perficiet malum diem.

Sic ei locuto volavit dextera avis ,

Accipiter , Apollinis velox nuncius : in autem pedibus

§ 25

Vellebat columbam tenens , deorsumque pennas fundebat ad terrā

In medio navisque & ipsius Telemachi.

Hunc autem Theoclymenus seorsum à sociis vocans ,

Manu prehendit , verbumque dixit , ac compellavit :

Telemache , non sine Deo volavit dextera avis.

§ 30

Cognovi enim eam contra intuitus auguralem esse.

Vestro autem non est genere dominantius aliud

In populo Ithacæ , sed vos potentes semper.

Hunc autem statim Telemachus prudens contra alloquebatur :

Utinam quidem hoc hospes verbum perficiatur.

§ 35

Utique cito cognosceres amicitiamque multaque dona

A me , adeo ut aliquis te occurrens beatum diceret.

Dixit , & Piræum allocutus est fidum socium ;

Piræe Clytide , tu enim mihi in aliis etiam *rebus* maxime

Obsequeris meorum sociorum qui me in Pylum secuti sunt :

§ 40

Et nunc mihi hunc hospitem ducens in domibus tuis ,

Studiose ama & honora , donec veniam.

Hunc autem rursus Piræus lancea inclytus contra alloquebatur :

Telemache , si quidem tu multo tempore hic maneas :

Hunc tamen ego curabo , hospitaliumque munus ei desiderium

Sic locutus navem conscendit , jussitque socios (haud erit. § 45

Ipsosque ascendere , atque funes solvere ,

Hi autem statim ascendebant , & in sedibus sedebant.

Telemachus autem sub pedibus ligavit pulchra calceamenta ,

- 550 Εἴλετο δ' ἄλκιμον ἔγχ^Θ ἀκαχμήων ὄξυ χαλκῷ,
 Νηὸς ἀπ' ἱεροφιν. τοὶ δ' ὠρυμνήσι' ἔλυσαν.
 Οἱ μὲν, ἀνώσαντες πλοῖον ἐς πόλιν, ὥς ἐκέλευεν
 Τηλέμαχ^Θ φίλ^Θ υἱὸς Ὀδυσσεύ^Θ Δείκιο.
 Τὸν δ' ὥκα περὶ βῶντα πόδες φέρον, ὅρ' ἔκ' αὐτὰρ
 555 ἔνθα οἱ ἦσαν ὕς μάλα μύεσσι, ἥσι συβῶντες
 Ἐδλὸς ἰὼν ἐνίαυεν, ἀνάκτεσιν ἠπιά εἰδώς.

Τ' ΠΟΘΕΣΙΣ ΤΗ' Σ Ο' Δ Τ Σ Σ Ε Ι Α Σ Π. ΤΟΥ Ο' ΜΗΡΟΥ
 ΡΑ Ψ Ω Δ Ι Α Σ.

Ελθόντ^Θ εἰς τὰς ἀγρὰς Τηλέμαχ^Θ, σέμπεται Εὐμαι^Θ εἰς
 τὴν πόλιν, ὀφείλων ἐπαγγεῖλαι τὰ δεσπότη τὴν παρρυ-
 σίαν. γίνετα^Θ δ' ἐν ταῖς ἐξῆς Ὀδυσσεύς πρὸς τὸν υἱὸν ἀναγνω-
 ρισμὸς κατὰ βέλησιν Ἀθηνᾶς, καὶ τῇ ἐπὶ τὴν ἐνέδραν Τηλέ-
 μαχ^Θ τεταγμένων ἐπὶ τὴν πόλιν ὑποσχερῇ.

Πῶ δ' ἄρα Τηλέμαχ^Θ ἀναγνωρίζει πατρίδα ὄν.

- Τ**ὼ δ' αὖτ' ἐν κλισίῃς Ὀδυσσεύς καὶ Δείος ὕφορβος
 Ἐπύοντο ἄριστον ἄμ' ἑοῖ, κλισίῳ αὖρ,
 Ἐκπεμφάν τε νομῆας ἄμ' ἀγρομένοισι σύνοσι.
 Τηλέμαχον δ' αἰετίζουσιν κύνας ὑλακόμεσσι,
 5 Οὐδ' ὕλαον περσιόντα. τόποι δ' αἰ^Θ Ὀδυσσεύς
 Σαίνοντάς τε κύνας, περὶ τε κτύπ^Θ ἦλθε ποδοῖπ.
 Αἴψα δ' ἄρ' Εὐμαιὸν ἔπεια περσύντα περσυνύδα,
 Εὐμαι, ἢ μάλα τίς τοι ἐλεύσεται ἐνθάδ' ἱταίρ^Θ,
 Ἥ καὶ γνώριμ^Θ ἀλλ^Θ. ἔπει κύνας ἔχ' ὕλασσι,
 10 Ἀλλὰ περισαίνουσι. ποδοῖν δ' ὑπὸ δάπον ἀκῶσ.
 Οὐπω πᾶν ἔμμετο ἔπ^Θ ὅτι οἱ φίλ^Θ εἰς
 Ἐσθ' ἐνὶ περσύνουσι· παρὼν δ' ἀνέμοι συβῶντες·
 Ἐκ δ' ἄρα οἱ χερσὶν πείσσει αἴγρια, τοῖς ἐπεννέτο
 Κίρνας αἶθεπα οἶνον. ὁ δ' ἀντί^Θ ἦλυθ' ἀνακτ^Θ.
 15 Κύσει δέ μιν κεφαλὴν τε καὶ ἄμφω εἰς καλὰ,
 Χεῖρας τ' ἀμφοτέρω· θαλερὸν δέ οἱ ἔκπεσε δάκρυ.
 Ὡς δ' πατήρ ὃν παῖδα φιλοφρονέων ἀγαπάζει
 Ἐλθόντ' ἐξ ἀπείης γαίης δεκάτω ἐνιαυτῷ,
 Μῦθον τηλύνετον, τῷ ἔσθ' αἴγρια πολλὰ μογήσῃ·
 20 Ὡς τότε Τηλέμαχον Διοειδία αἰ^Θ ὕφορβος
 Πάντα κύσει περσύνου, ὥς ἐκ θανάτοιο φυγόντα.
 Καὶ ῥ' ὀλοεμενέμεν^Θ ἔπεια περσύντα περσυνύδα,
 Ἥλθες Τηλέμαχε, γλυκερὸν εἰς^Θ. ἔσέ τ' ἔγωγε
 Ὀφθαδαὶ ἐράμην ἔπει αἴθε γῆ Πύλονδε·
 25 Ἀλλ' αἶψα νῦν εἰσελθε φίλον τέκ^Θ, ὅρ' ἔσέ σε θυμῷ
 Τέρφομαι εἰσερόων νέον ἄλλοθεν ἐνδον ἰόντα.
 Οὐ μὲν γὰρ τι θάμ' ἀγροῖ ἐπέρχεται ἐσθ' νομῆας,

Sumpſitque fortem lanceam acuminatam acuto ære ,
 Navis à tabulatis , illi autem funes ſolverunt.
 Surſumque adigentes *navem* navigabant in urbem , ſicut jufferat
 Telemachus dilectus filius Ulyſſis divini. (in cortem
 Ipſum autem celeriter progredientem pedes ferebant , donec venit
 Ubi ei erant ſues perquam multæ , apud quas ſubulcus
 Bonus commorabatur , heris bene cupiens.

ARGUMENTUM LIBRI XVI. ODYSSEÆ
 HOMERII.

Post adventum Telemachi in agrum , Eumæus in urbem
 mittitur qui debebat nunciare præſentiam heri ſui. Fit
 autem deinceps Ulyſſis apud filium agnitio ſecundum volun-
 tatem Minervæ , & ad inſidias Telemachi ordinatorum in
 urbem reverſio.

II. Telemachus agnoſcit patrem ſuum.

IN caſa autem Ulyſſes & divinus ſubulcus
 Parabant prandium ſimul cum aurora , incendentes ignem ,
 Emiſeruntque paſtores cum congregatis ſuibus.
 Circa Telemachum autem adulabantur canes ſarratores ,
 Neque allatrabant advenientem : intellexit autem dius Ulyſſes
 Adulantes canes , circumque ſonus venit pedum.
 Statim autem Eumæum verbis velocibus allocutus eſt :
 Eumæe , certe omnino aliquis tibi veniet huc ſocius ,
 Vel etiam notus alius : quoniam canes non latrant ,
 Sed adulantur : pedum autem ſubtus ſonum audio. 10

Nondum totum dictum erat verbum , cum ejus dilectus filius
 Stetit in vestibulis , ſtupefactus autem proſiliit ſubulcus :
 Eque ejus manibus ceciderunt vaſa , quibus laborabat
 Miſcens nigrum vinum , iſque obviam ibat. hero :
 Osculatusque eſt ipſius caputque & ambo lumina pulchra , 15
 Manuſque ambas , tenera autem ei excidit lacryma.
 Utque pater ſuum filium amanter excipit
 Venientem ex longinqua terra decimo anno ,
 Solum unicum in ſenectute genitum , ob quem dolores multos paſ-
 ſus eſt tunc Telemachum divinum dius ſubulcus 20 (ſus eſt.
 Totum osculatus eſt , amplectens tanquam ex morte elapſum.
 Et ſlens verbis velocibus alloquebatur :

Veniſti Telemache , dulce lumen : neque te ego
 Me viſurum autumabam poſtquam iveras navi ad Pylum :
 Sed age nunc ingredere dilecte fili , ut te animo 25
 Delecter inſpiciens recens aliunde domum reverſum.
 Non enim frequenter in agrum venis neque ad paſtores ,
 Odyſſea. G g

Ἄλλ' ἐπιδημῶντες. ὥς γὰρ νῦν τοι εὐαδὲ θυμῷ,
Ἄνδρῶν μνηστῆρον περισσοῦν αἰδῆλον ὄμιλον.

- 30 Τὸν δ' αὖ Τηλέμαχ' ἀπὸ πνυμῶν ἀντίον πῦδα.
Ἔσονται ἕτας ἅπτα· σέθεν δ' ἐνὶ ἐνθάδ' ἱκάντα,
Ὅρθε σὺ τ' ὀρθαλμοῖσιν ἰδῶ, καὶ μῦθον ἀκέστω,
Εἴ μοι ἔτ' ἐν μεγάροισι μήτηρ μῦθ' ἢ τις ἦδ' ἄνδρῶν ἄλλ' ἤνθρωπος. Ὀδυσσῆ' δὲ παρ' εὐνῇ,

- 35 Χιτῇ ἱστυαίων καὶ ἀράχνια κῦται ἔχουσα.
Τὸν δ' αὖτε περισσέπει συβώτης ὄρχαμος ἀνδρῶν.
Καὶ λίην κύνη γὰρ μῦθ' ἐπιπλήντι θυμῷ
Σοῖσιν ἐν μεγάροισιν· οἷζυραι δὲ οἱ αἰεὶ
Φθίνουσι ὕντες τε καὶ ἥματα δακρυχεύουσι.

- 40 Ὡς ἄρα φωνήσας, οἱ ἐδίδξατο χάλκειον ἔγχ'·
Αὐτὰρ οὐκ εἰσὼν ἔεν, καὶ ὑπέρβη λαίνας ἑδόν.

Τῷ δ' ἱδρὸς ἐπὶ νῆπι σπαστῇ ὑποείξεν Ὀδυσσεύς.

Τηλέμαχ' δ' ἐτέρωθεν ἐρήνυε, φωνήσιν τε,

Ἦσ' ὃ ξυῖν· ἡμῖς δ' καὶ ἄλλοθι δῆμῳ ἔδρην

- 45 Σταθμῷ ἐν ἡμετέρῳ· παρὰ δ' ἀνὴρ ὃς καταδῆσθ'·
Ὡς φάθ'· ὁ δ' αὖθις ἰὼν κατ' ἄρ' ἔζετο. τῷ δ' ἐν συβώτῃ
Κεῖν ὑπο χλαῖναι ῥάπας καὶ κῶας ὑπερθεῖν,
Ἐνθα καθέζοντ' ἔπειτα Ὀδυσσῆ' φίλ' υἱός.
Τοῖσιν δ' κρητὸν αἶψα καὶ παρὶδναι συβώτης

- 50 Ὀπταλίαν, ἃ ῥα τῇ περὶ τῇ ὑπὸ τῇ ἐλπίδι ἰδόντες·

Σίτον δ' ἰσχυρῶς παρὶνῆεν ἐν κρητοῖσιν,

Ἐν δ' ἄρα κισυβίᾳ κέρην μελινδία οἶνον.

Αὐτὸς δ' ἀντίον ἔξεν Ὀδυσσῆ' δαΐσιο.

Οἱ δ' ἐπ' ὀνείαθ' ἐτοῖμα περισκίρμα χυῖρας ἔχλον.

- 55 Αὐτὰρ ἐπεὶ πρὸς αὐτοῖς καὶ ἰδὲ πύον ἐξ ἔσθ' ἔντο,
Τῇ τότε Τηλέμαχ' ἀποστράφει δῖον ὕψ' ἑδόν,
Ἄπτα, σέθεν τοι ξυῖν ὅθ' ἱκάντο; πῶς δὲ ἐναῦτα;
Ἥραρον εἰς Ἰθάκην; τίνες ἡμῶν εὐχετόσαντο;
Οὐ μὲν γάρ τι ἐπεῖθ' οἶμαι ἐνθάδ' ἱκάναι.

- 60 Τὸν δ' ἀπαμειβόμενος ἀποστράφει Εὐμαῖς συβώτῃ,
Τοιγὰρ ἐγὼ τοι τέκνον ἀληθῆα πάντα ἀγρεύσω.

Ἐκ μὲν Κρητῶν γέν' εὐχεταὶ εὐρυάων·

Φοῖοι δ' πολλὰ βροτῶν ἐπὶ ἄστια δινθύναι

Πλαζόμεν'· ὥς γὰρ οἱ ἐπέκλωσεν πά γ' ἐν δαίμονι.

- 65 Νῦν δ' αὖ θεοπερὶ τῶν ἀνδρῶν ἐκ νῆος ὀππορῆς

Ἥλυσθ' ἡμῶν πρὸς σταθμόν· ἐγὼ δὲ σοὶ ἐγγυαλίξω·

Ἐρξον ὅπως ἐθέλεις· ἱκέτης δὲ τοι εὐχεταί (ἦ).

Τὸν δ' αὖ Τηλέμαχ' ἀπὸ πνυμῶν ἀντίον πῦδα.

Εὐμαί, ἢ μάλα τέ τοι ἴσως θυμολγὸς ἔστις,

- 70 Πῶς γὰρ δὴ τ' ἐξῆν ἐγὼν ὑποδέξομαι οἶκῳ;

Αὐτὸς μὲν νῖος εἰμὶ, καὶ ἔγωγε χερσὶ ποίωδα

Ἀνδρ' ἀπαμύνασθαι, ὅτε τις πρῶτος χαλεπήνῃ·

Μητρεὶ δ' ἡμῇ δίχα θυμὸς ἐπὶ φρεσὶ μαρμερίζῃ.

Sed apud populum manes : sic enim placuit animo ,
Virorum procorum adspicere perniciosam turbam.

Illum contra Telemachus prudens alloquebatur : 30
Frit sic frater senex , tui enim causa huc venio ,
Ut te videam oculis , & sermonem *tuum* audiam ,
An mihi adhuc in domibus mater manet aut aliquis jam
Virorum alius *eam* duxit uxorem : Ulyssis autem forte torus ,
Ob vacuitatem cubationis turpes araneas jacet habens. 35

Hunc autem rursus alloquebatur subulcus princeps virorum :
Et quidem omnino illa manet patienti animo
Tuis in ædibus : ærumnosæ autem ei semper
Pereunt noctesque & dies lacrymas fundenti.

Sic utique vociferans , ejus suscepit æream lanceam. 40
At hic introivit , & transiit lapideum limen.
Huic autem sedem adeunti pater cessit Ulysses.
Telemachus autem altriussecus prohibebat compellabatque :

Sede ô hospes , nos autem & alibi inveniemus sedem
Tugurio in nostro , adestque vir qui deponet. 45

Sic dixit. Ille autem rursus ivit festum , huic autem subulcus
Substravit viridia virgula & pellem desuper ,
Illic sedit postea Ulyssis dilectus filius.

His autem carniū lances apponebat subulcus
Assarum , quas scilicet priori *die* reliquerant edentes : 50
Panem autem festinanter accumulabat in canistris ,
Inque poculo miscebat dulce vinum.

Ipse autem è regione sedit Ulyssis divini.
Atque illi in dapes paratas appositas manus mittebant.
At postquam potus & cibi amorem emiseraut , 55
Tunc scilicet Telemachus alloquebatur divinum subulcum :

Frater senex , unde tibi hospes hic venit ? quomodo autem ipsum
Duxerunt in Ithacam ? quinam se esse gloriabantur ? (nautæ
Non enim ipsum pedestrem puto huc venisse.

Hunc autem respondens alloquebaris Eumææ subulce : 60
Equidem tibi fili vera omnia dicam.

Ex Creta quidem genus suum prædicat spatiosa :
Dicit autem *se* multas in hominum urbes divertisse
Errabundus , sic enim ei destinavit ista Deus ,
Nunc autem contra Thesprotorum virorum ex nave elapsus , 65
Venit meum ad stabulum , ego autem tibi in manus *eum* dabo :
Fac quomodo vis , supplicem autem tibi se profitetur esse.

Hunc autem rursus Telemachus prudens allocutus est :
Eumææ , certe nimis hoc verbum animo *meo* grave dixisti ,
Quomodo enim jam hospitem ego suscipiam domi ? 70
Ipse quidem juvenis sum , & nondum manibus ausim
Virum tueri , quando quis prior laceffat :

Matri autem meæ bifariam animus in præcordiis cogitat ,

- Η' αὐτῇ σαρ' ἑμοί τε μῆνι, καὶ δῶμα κομίζῃ·
 75 Εὐνὴν τ' αἰδομένη πτόσι· δύναιό τε φῆμιν,
 Η' ἥδη ἄμ' ἔσονται Ἀχαιοὶ ἐς ἄριστον.
 Μιᾶται ἐνὶ μεγάροισιν αἷψα καὶ κλέψα σόφρσιν.
 Ἀλλ' ἦτοι τ' εἶνον, ἐπεὶ τίον ἵκετο δῶμα,
 Ἔσσω μιν χλαϊνὰν τε χιτῶνά τε, ἱμάτια καλά·
 80 Δώσω δ' ἔξω· αὐρῆας κ' αἰσὶ σάβηλα,
 Πέμψω δ' ὅσπῃ μιν κραδίη θυμός τε κελεύει.
 Εἰ δ' ἰθάλως σὺ, κόμῃσιν ἐνὶ σταθμοῖσιν ἐρύξας·
 Εἱμάτια δ' ἰθάδ' ἐγὼ στείψω κ' σῖτον ἅπαντα,
 Ἐδμεναι, ὥς ἂν μὴ σε κατατρίχῃ κ' ἱταίρης.
 85 Κίσι δ' ἂν ἔμιν ἔσσι μετὰ μνηστῆρας ἔαμι
 Ἐρχομαι· λίην γὰρ ἀφάδαλον ὕβρει ἔχεις,
 Μὴ μιν κερτομέωσιν, ἑμοὶ δ' ἄχ· ἔσπιται αἰνός.
 Πρῆξας δ' ἀργαλέον τι μετὰ πλείονας ἔντα
 Ἄνδρα κ' ἱεθιμὸν· ἐπεὶ πολλοὶ φέρτεροί εἰσι.
 90 Τὸν δ' αὖτε φροσύνει πολύτλας δῖος Ὀδυσσεύς,
 Ὡ εἶλ', ἐπεὶ θῆν μοι κ' ἀκνέφαδαι θεοὶ ἐσίν,
 Ἡ μάλα μιν καταδάπτει· ἀκύνοντο γίλον ἦτορ,
 Οἷα φάτι μνηστῆρας ἀπάδαλα μηχανάεσθαι
 Ἐν μεγάροισιν αἰκνύει σάβησιν τοιάδε ἔντα·
 95 Εἰπέ μοι ἢ ἐκὼν ὑποδάμνασαι, ἢ σὶ γε λαοὶ
 Ἐχθαίρῃσιν ἀνὰ δῆμον, ἐπισπόμενοι θεῶ ἑμεῖ·
 Ἡ τι κατηγνῆτοισι ἐπιμέμεσαι· οἷσιν περ αἶψα
 Μαργαμῆροισι στείποις, κ' εἰ μέγα νεικὸν ὀρέσθαι.
 Αἷ γὰρ ἐγὼν ἔτω νέμω ἐνὶ τῷ δ' ἐνὶ θυμῷ,
 100 Ἡ πᾶσις ἐξ Ὀδυσῆος ἀμύμοιο, ἢ κ' αὐτὸς
 Ἐλθοὶ ἀλκίπυον· (εἴτι γὰρ κ' ἐλπίδ' αἶσα)
 Αὐτίκ' ἔπειτ' ἄσ' ἑμῷ κάρη τάμοι ἀλλότρε· φῶς,
 Εἰ μὴ ἐγὼ κύνεοισι κακὸν πάντας γιγνώμην,
 Ἐλθῶν ἐς μέγαρον Λαερτιάδεω Ὀδυσῆϊ.
 105 Εἰ δ' αὖ με πολλοὺς δαμασσαίῃατο μένον ἔντα,
 Βελούμην κ' ἐν ἑμοῖσι κατακτάμεν· μεγάλῃσιν
 Τεθνάμεν, ἢ τάδε γ' αἶψα αἰκία ἔργ' ἰσθαδαί·
 Εἶναις τε συρριζομένοισι, δμῶας τε γυναῖκας
 Ρυσάζοντας αἰκελίῃσιν κατὰ δόρατα καλά·
 110 Καὶ οἶνον διαρυσσόμενοι, κ' σῖτον ἰδοντας
 Μάψ' αὐτοὺς ἀγέλειον, ἀνιύσας ἐπὶ ἔργῳ.
 Τὸν δ' αὖ Τηλέμαχος πεπνυμένος ἀντίον νῦθα,
 Τοιγάρ ἐγὼ τοι εἶπε μάλ' ἀτρικίως ἀγρυψῶσα,
 Οὔτε τι μοι πᾶς δῆμος ἀπεχθόμενός χελευαίη·
 115 Οὔτε κατηγνῆτοισι ἐπιμέμεσθαι, οἷσιν περ αἶψα
 Μαργαμῆροισι στείποις, κ' εἰ μέγα νεικὸν ὀρέσθαι.
 Ὡς γὰρ ἡμετέρῃν γενεὴν μένοισι Κρονίων·
 Μῆτορ Λαέρτην Ἀρκείῃσιν υἱὸν ἔτικτε,
 Μῆτορ δ' ἐγὼ Ὀδυσσεὺς πατὴρ τέκην· αὐτὰρ Ὀδυσσεύς

An illic apud me maneat, & domum curet,
 Torum verens mariti populique famam,
 An jam una sequatur Achivorum *cum* quicumque optimus
 Procatur in domibus vir & plurima dat.
 Sed equidem hospitem, quoniam tuam venit in domum,
 Induam ipsum lænaque tunicaque vestibus pulchris:
 Et dabo ensen ancipitem & pedibus calceamenta,
 Mittamque quo ipsum cor animusque jubet.
 Si autem vis tu, curato in stabulis detinens:
 Vestes autem huc ego mittam & cibum omnem,
 Ad edendum, ne te comedat & socios, *i. e. vestra omnia.*
 Illuc autem haud ipsum ego ad procos sivero
 Ire: nimis enim sceleratam contumeliam habent,
 Ne ipsum convitiis proscindant, mihi autem dolor erit gravis.
 Efficere autem difficile est aliquid inter plures
 Virum etiam fortem, quoniam multo potentiores sunt.
 Illum contra alloquebatur multum tolerans divinus Ulysses.
 O amice, quoniam mihi etiam alternis dicere fas est,
 Certe valde meum corroditur audientis dilectum cor,
 Qualia dicitis procos injusta machinari
 In ædibus, ingratis tuis, cum talis tantusque sis.
 Dic mihi an voluntarius domaris, an te homines
 Oderunt per populum, sequentes Dei vocem:
 An fratres accusas: quibus vir
 Pugnantibus confidit, & si magna contentio moveatur.
 Utinam enim ego sic juvenis essem hoc in animo,
 Vel filius ex Ulysse inculpato, vel etiam ipse
 Veniat errabundus: (adhuc enim etiam spei copia est)
 Statim postea meum caput præcidat alienus vir,
 Ni ego illis malum omnibus fiam,
 Veniens in domum Laërtiadæ Ulyssis.
 Contra autem si me multitudo domarent solum,
 Mallem in meis interfectus ædibus
 Mori, quam hæc semper indigna opera videre,
 Hospitesque vexatos, famulasque mulieres
 Illos violantes indigne in domibus pulchris:
 Et vinum exhaustum, & cibum comedentes
 Temere sic nequicquam, sine ullo operis profectu.
 Hunc autem rursus Telemachus prudens alloquebatur:
 Enimvero ego tibi hospes perquam indubitate dicam:
 Neque mihi omnis populus insensus irascitur,
 Neque fratres accuso, quibus vir
 Pugnantibus confidit, etiam si magna contentio moveatur.
 Ita enim nostrum genus solitarium fecit Jupiter:
 Solum Laërtem Arcetius filium genuit,
 Solum autem rursus Ulysses pater genuit: at Ulysses

- 120 Μῆνον ἔμ' ἐν μεγάροισι τέκων λίπεν, ἐδὴ δ' ὀπώνητ'·
 Τῶν νῦν δυσμῆες μάλα μυεῖν εἰσ' ἐνὶ οἴκῳ,
 "Οἶσοι γὰρ νήσοισιν ἐπικρατέουσιν ἄριστοι,
 Δελχίῳ τε, Σάμῃ τε, καὶ ὑλίσσιν Ζακύνθῳ,
 "Ἠδ' ὅσοι κραναὴν Ἰθάκην κατακρατέουσιν,
- 125 Τόσσοι μητέρ' ἐμὴν μνῶνται, τρύχας δ' οἶκον.
 Ἦ δ' εἴτ' ἀρνύεσσι συγχεῖν γάμον, ὅτε τελευτήν
 Πεισῆσαι δύναται. τοῖ δ' ὀφινύθουσιν ἰδούπτες
 Οἶκον ἐμὸν· τάχα δὴ με διαρραίσουσι καὶ αὐτόν.
 "Ἀλλ' ἦτοι μὲν ταῦτα θεῶν ἐν γένασι κῆται.
- 130 Ἄττα, σὺ δ' ἔρχεο θάσσον, ἔχειρσιν Πηνελόπει·
 Εἶρ' ὅτι οἱ σῶς εἰμι, καὶ ἐκ Πύλου εἰλήλυθα.
 Αὐτὰρ ἰγὼν αὐτῇ μῦθε· σὺ δ' εὖρεο νέεσθαι,
 Οἷη ἀπαγγέλλας· ἥ δ' ἄλλων μὴ τις Ἀχαιῶν
 Πειθέσθω. πολλοὶ γὰρ ἐμοὶ κακὰ μηχανώονταί.
- 135 Τὸν δ' ἀπαμειβόμενος προσέειπε Εὐμαῖ συβώτα·
 Γηνώσκω, φρονέω· τά γε δὴ νοῶντι κελύουσιν.
 "Ἀλλ' ἄγε μοι τόδε εἰπὲ καὶ ἀτρεκέως καταλέξων,
 Ἢ καὶ Λαέρτη αὐτὴν ἰδὼν ἀγγεῖλαι ἔλθω
 Δυσμῶν· ὅς τίνας μὲν Ὀδυσσῆα μὲν ἀχέουσιν,
- 140 Ἐργατ' ἐπεπτεύσκε, μετὰ δμῶων τ' ἐνὶ οἴκῳ.
 Πιπτε καὶ ἥδ' ἔτε θυμὸς ἐνὶ στήθεσιν ἀνώγει·
 Αὐτὰρ νῦν ἐξ εἴ σὺ γε ὄχλει νῆϊ Πύλοσδε,
 Οὐπω μιν φατὶν παγέμεν καὶ πώμεν αὐτάς,
 Οὐδ' ἐπὶ ἔργα ἰδεῖν, ἀλλὰ σοναχῇ τε γῶν τε
- 145 Ἦσαι ὀδυρόμεν, φθινύθῃ δ' ἀμὲρ ὀσέειν χερσίν.
 Τὸν δ' αὖ Τηλέμαχος ἀπιπνυμένῳ ἀντίον νύδα,
 "Ἀλγίον, ἀλλ' ἐμπης μιν ἰάσομεν, ἀχνυμένον περ.
 Εἰ γάρ πως εἴη αὐτάγρετα πάντα βροτοῖσι,
 Πρώτον κεν τῷ πατρὶς ἐλοίμεθα νέσιμον ἥμαρ.
- 150 Ἀλλὰ σὺ γ' ἀγγείλας ὀπίσσω κίε, μηδὲ κατ' ἀγρὸς
 Πλάζεσθαι μετ' ἐκείνων. ἀτὰρ πρὸς μητίερα εἰπὴν,
 "Ἀμείπολον ταμῖν ὀτρυνέμεν ὀπτιτάχιστα
 Κρύβδην, κνήν γάρ κεν ἀπαγγέλλειν γέροντι.
 "Ἦ γὰρ, καὶ ὅτε συρορβόν. ὁ δ' εἰλετο χερσὶ πῶδιλα·
- 155 Διπτάμεν δ' ἐπὶ ποσσὶ πόλινδ' ἰέν. ἐδὴ ἄρ' Ἀθήνας
 Ἀῖθεν ἀπὸ σταθμοῖο κίων Εὐμαῖ ὕπερθε·
 "Ἀλλ' ἦγε χερδὸν ἤλθε, δέμας δ' ἦικτο γυναικί.
 Καλῇ τε μεγάλη τε, καὶ ἀγλαὰ ἔργ' εἰδυῖν.
 Στῇ δ' κατ' ἀντιθύρον κλισίης Ὀδυσσῆος εἰσῆτα.
- 160 Οὐδ' ἄρα Τηλέμαχος ἰδὼν ἀντίον, ἐδὴ ἐνόησεν·
 (Οὐ γάρ πω πάντῃσι θεοὶ φαίνονται ἐναργεῖς)
 "Ἀλλ' Ὀδυσσεύς τε κύνες τε ἰδὼν· καὶ ῥ' ἔχ' ὑλῶντο,
 Κνυζήμεν δ' ἐπέρχεται διὰ σταθμοῖο φέβηθεν.
 Ἦ δ' αὖτ' ὅτ' ὀσέει πύσιν· νήσοι δ' ὀπίσσω Ὀδυσσεύς·
- 165 Ἐκ δ' ἔλθειν μέγαροιο παρὶς μέγα τηχίον αὐλῆς

Solum me in ædibus generatum liquit, neque fructus est. 320
 Quorum nunc inimici nimis multi sunt in domo.
 Quotquot enim insulis dominantur optimi,
 Dulichioque Samæque, & sylvosæ Zacyntho,
 Aut quicumque asperam Ithacam regunt imperio,
 Tot matrem meam petunt, consumuntque domum. 325
 Illa autem neque abnegat odiosas nuptias, neque finem
 Facere potest: hi autem corrumpunt comedentes
 Domum meam, citoque perdent & me ipsum.
 Sed ea quidem Deorum in genibus jacent.
 Frater senex, tu vero valde cito, prudenti Penelopæ 330
 Die quod ei salvus sum, & ex Pylo veni.
 At ego hic manebo: tu autem huc redi,
 Soli nunciato: aliorum autem nullus Achivorum
 Audiat, multi enim mihi mala machinantur.
 Hunc autem respondens alloquebaris Eumæ subulce: 335
 Cognito, sapio: hæc jam intelligentem jubes.
 Sed age mihi hoc dic & vere narra,
 An & Laërte eadem via nuncius eam
 Infelici: qui hætenus quidem Ulyssis causa valde dolens,
 Operaque spectabat, cum famulisque in domo 340
 Bibebat & comedebat quando animus in pectore juberet:
 At nunc ex quo tu iuisti navi ad Pylum,
 Nondum ipsum dicunt comedis & bibisse plane,
 Neque opera inspexisse, sed suspirioque luctuque
 Sedet lamentans, rabetque circum ossa cutis. 345
 Hunc autem rursus Telemachus prudens alloquebatur:
 Tristius, sed tamen ipsum sinamus, dolentem licet.
 Si enim aliquo modo essent proprii arbitrii omnia hominibus,
 Primum patris eligeremus reditus diem.
 Sed tu ubi nunciaveris redito, neque per agros 350
 Erra ad illum: at matri dicito,
 Famulam præmam ut mittat quam citissime
 Clam, illa enim nunciarit seni.
 Dixit, & ire iussit subulcum, ille cepit manibus calceamenta:
 Ligansque sub pedibus ad urbem ivit, neque Minervam 355
 Latuit à stabulo iens Eumæus subulcus:
 Sed hæc prope venit, corpore autem similis erat mulieri
 Pulchræque magnæque, & splendida opera sciunt.
 Stetit autem in vestibulo casæ Ulyssi apparens:
 Neque Telemachus vidit coram, neque animadvertit: 360
 (Non enim omnibus Dii apparent manifesti)
 Sed Ulyssesque canesque viderunt: & non latraverunt:
 Cum gemitu autem aliorum per stabulum fugiebant.
 Hæc autem superciliis innuit, intellexit autem divinus Ulysses
 Exivitque domo extra magnum murum cortis: 365

- Στῇ δ' ὁ πάρος αὐτῆς. τὸν δ' ὁ πρῶτος ἄνθρωπος.
 Διογενὲς Λαερτιάδην πολυμήχαν' Ὀδυσσεύ,
 ἥδε νῦν σὺ παῖδ' ἐπὶ ἔσθῃ, μολὶ ἵπικευθε,
 ὅτε ἀν' ἡμεῖς σὺν θάνατον κ' κηρ' ἀρεσέμε.
 170 Ἐρχομένων σφ' ἄνθρωπον περιμενόν. εἴ ἔγωγε αὐτῷ
 Διὸς δ' ὅτ' ὄρωι ἴσθαι μεμαυῖα μάχεσθαι.
 Ἡ, κ' χρυσὴν ῥάβδον ἐπιμάσασα Ἀθήνη.
 Φᾶσ' ἔμην οἱ πρῶτον εὐπλυνῆς ἠδὲ χιτῶνα
 Θῆκ' ἀμφὶ στήθεσσι δέμας δ' ὠδὲλλε κ' ἔβη.
 175 Ἀφ' ἧς μελαγχροῖς γέμετο, γναῖμοι δ' ἰάνυσεν.
 Κυάγην δ' ἐγένοντο εὐμενέες ἀμφὶ γέμειον.
 Ἡ' μιν ἄρ' ὥς ἔρξασα, πάλιν κιν' αὐτὰρ Ὀδυσσεύς.
 Ἥϊς ἐς κλισίην. θάμβησι δὲ μιν εἶλετο υἱός.
 Τάρβησας δ' ἐτέρησι βάλ' ὄμματα, μὴ θεὸς εἴη,
 180 Καί μιν φωνήσας ἱππᾶς ὑπερβύτας περσύνει,
 Ἀλλοῖσθε με ξεῖνε φάνης γόνυ ἢς πάρος εἶδεν,
 Ἀλλὰ δ' εἴματα ἔχεις, καὶ τοὶ χροὸς ἐκ ἐὼ μοῖοι.
 Ἡ μάλα τίς θεὸς ἐστὶ τοὶ ἄνθρωποι εὐρὺν ἔχουσιν.
 Ἀλλ' ἴσθ', ἵνα τοὶ κεχαρισμένη δώσωμεν ἱερὰ,
 185 Ἡδὲ χρυσία δῶρα πετυγμένα. εἶδ' οὖν δ' ἡμίον.
 Τὸν δ' ἡμιβέβη ἔπειτα πολυτάλας δῖος Ὀδυσσεύς,
 Οἷστέ τοι θεὸς ἐμὶ τί μ' ἀθανάτοισιν ἴσχυς;
 Ἀλλὰ πατήρ τίς ἐμὶ, τῷ εἴνεκα σὺ στυγέων
 Πίεαις ἀλγέα πολλὰ, βίης ὑποδεδυμένῳ ἀνδρῶν.
 190 Ὡς ἄρα φωνήσας υἱὸν κύστε, καὶ δὲ παρῶν
 Δάκρυον ἦκε χαμάζε· πᾶσι δ' ἔχε ναλεμέαις αἰσί.
 Τηλέμαχος δ' (εἰ γάρ σ' ὠκυπέτετο δὴ πατήρ ἦ))
 Ἐξ αὐτῆς μιν ἱππᾶσι ἀμειβόμενῳ περσύνει,
 Οὐ σὺ γ' Ὀδυσσεύς ἐσσι πατήρ ἐμός· ἀλλὰ με δαίμων
 195 Οἴληφ, ὅς ἐστι μάλλον ὀδυρόμενῳ στεναχίζω.
 Οὐ γάρ πως ἀν' ἔντο; αὐτὸς τίδ' ἐμὲ μηχανώτο
 Ὡς σὺ γὰρ νῦν, ὅτε μὴ θεὸς αὐτὸς ἐπιδῶν,
 Ῥηιδίως ἐδέξανθ' εἴην νῦν ἠδὲ γέροντα.
 Ἡ γάρ τις νῦν ἔσθ' αὖ γέρον κ' αἰκία ἔσθ'·
 200 Νῦν δ' εὖτε ἐμὲς εἰς ἔσθ' ἐμὲν εὐρὺν ἔχουσι.
 Τὸν δ' ἀπαμειβόμενος περσύνει πολυμήχαν' Ὀδυσσεύς,
 Τηλέμαχ', εἰ σε εἴκει εἶλον πατήρ' ἐνδὺν ἔντα
 Οὐδέ τι θανμάζειν περιώπην ἐγ' ἀγάχαται.
 Οὐ μὲν γάρ τοι ἐγ' ἄλλος ἐκείσεται ἐνθάδ' Ὀδυσσεύς.
 205 Ἀλλ' εἴ ἔγωγε τίς εἰμι, πατὴρ κακὰ, πολλὰ τ' ἀνατλάω,
 Ἡνῶδον ἐκόςσ' ἔτι εἰς πατρίδα γαῖαν.
 Λύσας τοὶ τίδ' ἔρχον Ἀθηναίης ἀγέλης,
 Ἡτὲ με τῶν ἐθνῶν ὅπως ἐδίδε· (δύναται γάρ)
 Ἐπεὶ μιν ὀπταῖον ἐπαλῆκον, ἄλλοτε δ' αὐτῷ
 210 Ἀδελφὸν κ' καλὰ πειρὲ χροὶ ἔματ' ἔχοντι.
 Εἶδ' οὖν δ' εἶπεν τοὶ ἄνθρωποι εὐρὺν ἔχουσι,

Stetit autem ante ipsam, illum autem allocuta est Minerva:

Generose Laërtiade multiscie Ulysses,
Jam nunc tuo filio verbum dic, neque occulta,
Ut procis mortem & fatum machinati
Eatis ad urbem inclytam, neque ego ipsa
Diu procul à vobis ero prompta pugnare.

170

Dixit, & aurea virga palpavit Minerva.
Vestem quidem ei prius bene lavatam & tunicam
Posuit circum pectora, corpusque auxit & vigorem.
Ru sumque fuscus colore factus est, genæque distendebantur: 175
Cyanei autem facti sunt pili circa mentum.
Illa quidem sic ubi fecit, abivit: at Ulysses
Ivit in tugurium, admirabatur autem ipsum dilectus filius.
Timens autem aliorum vertebat oculos, ne Deus esset,
Et ipsum compellens verbis velocibus alloquebatur: 180

Alius mihi hospes appares jam quam ante,
Aliaque vestimenta habes, & tibi cutis haud amplius similis.
Certe prorsus aliquis Deorum es qui cælum latum habitant.
Sed placatus sis, ut tibi grata demus sacra,
Et aurea dona præparata, parceque nobis. 185

Huic autem respondit postea pertolerans divinus Ulysses:
Non aliquis Deus sum, cur me Diis assimilas?
Sed pater tuus sum, cujus gratia tu suspirans
Pateris dolores multos, violentias tolerans virorum.

Sic satus filium osculabatur, perque genas 190
Lacrymam mittebat humi, ante se autem tenebat continenter.
Tel. machus autem (nondum enim persuasus erat suum patrem esse)
Rursus ipsum verbis excipiens alloquebatur:

Haud tu Ulysses es pater meus, sed me Deus.
Decipit, ut adhuc magis flens suspicem. 195
Non enim ulli modo mortalis vir ista machinaretur
Sua ipsius inenarrabilem, nisi Deus ipse adveniens,
Facile volens faciat juvenem & senem.

Certe enim modo eras senex & indecenter indutus eras,
Nunc autem Diis similis es qui cælum latum habitant. 200
Illum vicissim alloquebatur consilijs dives Ulysses,
Telemache, non te decet dilectum patrem intus versantem

Neque mirari supra modum neque stupere.
Non enim amplius alius venit huc Ulysses.
Sed ipse ego talis, passus mala, multaque tolerans, 205
Vent vigesimo anno in patriam terram.

At tibi hoc opus est Minervæ prædatrix,
Quæ me talem fecit uti vult: (potest enim)
Alias mendico similem, alias rursus
Viro juveni & pulchras circum corpus vestes habenti. 210
Facile enim est Diis qui cælum latum habitant,

- Ἡὐδὲ κρυθῆναι θνητὸν βροτὸν ἠδὲ κακῶσαι.
 Ὡς ἄρα φωνήσας, κατ' αὖ ἔζετο. Τηλέμαχος
 Ἀμοιχυθεὺς πατέρ' ἰδὼλόν ὀδύρετο δάκρυα λείβων.
 219 Ἀμφοτέρωσι δὲ τοῖσιν ὕφ' ἡμεῖς ὄρτο γόοιο·
 Κριαῖον δὲ λιγέως, ἀδινώτερον ἢ τ' οἰαντο
 Φῖναϊ ἢ αἰγυπιοὶ γαμφώνυχες, οἷσί τε τέκνα
 Ἀχέρεϊ ἐξείλοντο πατρὶ πατινὰ γυνίδα.
 Ὡς ἄρα τοὶ γ' ἐλευτὸν ὤφ' ὀρεῦσι δάκρυον ἔδον.
 220 Καὶ νῦν κ' ὀδυρομένοισιν ἴδου πάρος ἡλίοιο,
 Εἰ μὴ Τηλέμαχος προσηγνέμεν ἐν πατρὶ αἴψα,
 Πόην γδ' ἱὺν διῶεν πάτερ φίλα νηὶ σε ταῦτα
 ἤγαγον εἰς Ἰθάκην; τίς; ἔμμεναι εὐχετώμεντο;
 Οὐ μὲν γάρ τι σε πείζον οἶομαι ἐνθάδ' ἱκέσθαι.
 225 Τὸν δ' αὖτε προσέειπε πολυτλας Διὸς Ὀδυσσεύς·
 Τοιγάρ ἐγὼ τοι τέκνον ἀλκιεῖν καταλίξω,
 Φαιπκίς μ' ἄγαγεν ναυσίκλυτοι, οἷτε καὶ ἄλλες
 Ἀνδρόπυες αἰμύπεσσι, ὅτις σφίας εἰσαφίκηται.
 Καὶ μ' εὐδοντ' ἐν νηὶ Δουῇ ἐπὶ πόντῳ ἄγοντες
 230 Κίτθισαν εἰς Ἰθάκην. ἵππεσσι δέ μοι ἀγλαὰ δῶρα,
 Χαλκὸν τε, χρυσὸν τε ἄλλες, ἰδὼτά δ' ὕφαντήν.
 Καὶ τὰ μὲν ἐν σπηλαίοις θῶν ἰότητι κίονται·
 Νῦν δ' αὖ δεῦρ' ἰκόμεν ὑποθημοσύνησιν Ἀθήνης,
 Ὅρεα καὶ δυσμῆρας φέμε πῖρε βελούτων.
 235 Ἀλλ' ἄγε μοι μνηστῆρας ἀειδήμας κατάλεξον,
 Ὅφ' εἶδ' ὅσους ἔσονται καὶ οὔτινες ἀνίρες εἰσὶ.
 Καὶ κεν ἐμὸν κατὰ θυμὸν ἀμύμονα μεμνημένος,
 Φερόμεναι εἴκειν τῷ θυνομόβῃ ἀντιφρέσθαι
 Μένω ἀνιθεὶ ἄλλον, ἢ καὶ διχνομόβῃ ἄλλης.
 240 Τὸν δ' αὖ Τηλέμαχος πεπνυμένος ἀντίον ἦνδρα,
 Ὡ πατέρ, ἥτοι σέο μέγα κλέος αἶν ἀκρόν,
 Χεῖρας τ' αἰχμητὴν ἔμμεναι καὶ ἐπίρρονα βελὴν.
 Ἀλλ' ἄλιν μέγα εἶπες· ἄγε μ' ἔχθ'· ἐδὲ κεν εἴη
 Ἀγέει δύο πολλοῖσι καὶ ἱρδίμοισι μάχεσθαι.
 245 Μνηστῆρεσσι δ' ἔτ' ἄρ' δίκας ἀτρεκέες, καὶ δὴ οὐ οἶαι,
 Ἀλλ' ἄπολυ πωλέοντες τάχα δ' εἴσται ἐνθάδ' ἀειδήματα
 Ἐκ μὲν Δελιχίοιο δύο καὶ πεντήκοντα
 Κίεροι κικειμένοι, ἔξ δ' ὀρεσῆρες ἴσονται.
 Ἐκ δὲ Σάμης στίφυρες τε καὶ εἰκοσι κίεροι ἴασιν.
 250 Ἐκ δὲ Ζακύνθου ἴασιν εἰκοσι φῶτες Ἀχαιοῶν.
 Ἐκ δ' αὐτῆς Ἰθάκης, δυσκαίδικα πάντες ἄριστοι
 Καὶ σὺν ἅμ' εἰς Μίδων κῆρυξ καὶ θεῖος αἰοδός,
 Καὶ δεῖνός τε φερόντες δαίμονα δαιτρεστυαῶν.
 Τῶν τι κεν πάντων ἀντήτοις ἐνδον ἰόντων,
 255 Μὴ πάλυτρεσσιν αἰνὰ βίαις ὑπὸ τίσιαι ἐνθάδ'.
 Ἀλλ' ἄσὺ γ' ἐὶ δύσασαι σὺν αἰνέτοισι μεμνημένοι,
 Βερέϊναι, ὃ κεν τις νῶϊν ἀμύνει φερόντι θυμῷ.

Et decorum facere mortalem hominem & turpem.

Sic tacus sedit, Telemachus autem

Circumtulit patri optimo, flebat lacrymas fundens.

Ambobus autem ipse desiderium suboriebatur luctus: 215

Flebantque stridule, abundantius quam aves

Aquilæ vel vultures curvis unguibus, quibus filios

Rustici abstulerunt antequam volatiles fierent.

Sic illi miserabiliter sub superciliis lacrymam fundebant.

Et forte lugentibus occidisset lumen solis, 220

Nisi Telemachus allocutus fuisset suum patrem statim:

Quali huc pater navi te nautæ

Duxerunt in Ithacam? quos se esse dicebant?

Non enim te pedestrem puto huc venisse.

Hunc autem rursus alloquebatur pertolerans divinus Ulysses. 225

Equidem tibi fili veritatem euarrabo,

Phæaces me duxerunt navibus inclyti, qui & alios

Homines mittunt, si quis ipsos adeat.

Et me dormientem nave veloci super pontum vehentes

Deposuerunt in Ithacam, dederunt autem mihi splendida dona, 230

Æsque, aurumque abunde, vestemque textam.

Et hæc quidem in speluncis Deorum favore jacent:

Nunc autem rursus huc veni admonitionibus Minervæ:

Ut inimicorum de cæde consulemus.

Sed age mihi procos numerans recense, 235

Ut sciam quorque & qui viri sint.

Et meo in animo strenuo cogitans,

Considerabo si nos poterimus pares esse

Soli sine aliis, an & quæremus alios.

Hunc autem rursus Telemachus prudens alloquebatur: 240

O pater, equidem tuam iugentem gloriam semper audiui,

Te manibusque bellicosum esse & prudentem consilio.

Sed nimis magnum dixisti, stupor me habet: neque liceret

Viros duos cum multis & fortibus pugnare.

Procorum enim neque Decas una, neque duæ solæ, 245

Sed multo plures, cito autem scies hic numerum.

Ex quidem Dulichio duo & quinquaginta

Juvenes electi, sex autem famuli eos comitantur.

Ex Samo quatuorque & viginti juvenes sunt.

Ex Zacyntho sunt viri viginti Achivorum. 250

Ex ipsa Ithaca, duodecim omnes optimi

Et cum ipsis simul est Medon præco & divinus cantor,

Et duo servi periti rei coquinarie.

His si omnibus nos opponamus intus versantibus,

Vereor ne multum amare & graviter violentias luas profectus. 255

Sed tu si potes aliquem adjuvorem excogitare,

Meditare, qui nobis auxilietur prompto animo.

- Τὸν δ' αὖτε προσέειπε πολύτλας Διὶς Ὀδυσσεύς,
 Τοιγάρ ἐγὼν ἔρῳ, σὺ ᾗ σύνδευ, καὶ μιν ἄκσσον,
 260 Καὶ ρεῖσθαι εἰ καὶ νῶϊν Ἀθήνη σὺν Διὶ πατρὶ
 Ἀρκίστῃ, ἢ τι ἄλλον ἀμύντορα μεμνηρέων.
 Τὸν δ' αὖ Τηλέμαχος πεπνυμένος ἀντίον ἤδα,
 Ἐδλώ τοι τάτω γ' ἴσασμύνορε τὰς ἀγορεύεις,
 Ὅψιπτερ ἐν νηέσσιν καθηύδω, ὥτε καὶ ἀλλοῖς
 265 Ἀνδράσι τε κρατέεσι καὶ ἀθανάτοισι θεοῖσι.
 Τὸν δ' αὖτε προσέειπε πολύτλας Διὶς Ὀδυσσεύς,
 Οὐ μὲν τοι κίεω γε πολὺν χρόνον ἀμφοῖς ἔσσεσθαι
 Φυλοτιδὲς κρατερῆς, ὅποτε μνηστῆροι καὶ ἡμῖν
 Ἐν μεγάροισιν ἐμῷσι μῦθον κείνεται Ἀρκῆ.
 270 Ἀλλὰ σὺ μὲν νῦν ἔρχευ ἀμ' ἡοὶ φαινεμένην
 Οἰκαδὲ, καὶ μνηστῆροισιν ὑπεριβάλοισιν ὀμίλῃ.
 Αὐτὰρ ἐμὲ προτὶ ἄστυ συβώτης ὕστειρον αἶψ',
 Πτωχῶς λευγαλέω ἐναλίγκιον ἠδὲ γέροντι.
 Εἰ δέ μ' ἀτιμήτωσι δόμοι κατὰ, σὺν δ' οἶλον κῆρ
 275 Τετλάτω ἐν σάδισι, κακῶς πάχοντ' ἐμῷ,
 Ἦν περ καὶ διὰ δῶμα ποδῶν ἔλκωσι δύραζε,
 Ἦ βέλτερον βάλλωσι· σὺ δ' εἰσσεύων ἀνιχέσθαι.
 Ἄλλ' ἤτοι παύεσθαι ἀναγέμεν ἀφροσυνάων,
 Μειλιχίοις ἐπέεσσιν παρὰ σῶδαν. οἱ δέ τοι ἐχθὶ
 280 Πείσονται· δὴ γάρ σοι παρῆσται αἰσιμον ἦμαρ.
 Ἄλλο δέ τοι ἔρῳ, σὺ δ' ἐνὶ φρεσὶ βάλλεο σῆσιν·
 Ὅπποτε κεν πολυέεσσι ἐνὶ φρεσὶ θῆσθ' Ἀθήνη,
 Νεύτω μὲν τοι ἐγὼ κεφαλῇ· σὺ δ' ἔπιπτα νοήσας
 Ὅσα τοι ἐν μεγάροισιν ἀρήϊα τύχῃα κείται,
 285 Ἐς μυχὸν ὑψηλῆς θαλάμῃ καταθέντα ἀίεας
 Πάντα μάλ'. αὐτὰρ μνηστῆρας μαλακοῖς ἐπέεσσιν
 Παρράσθαι, ὅτε κεν σε μεταλλῶσιν ποδένοντες,
 Ἐκ καπνῷ κατέθῃκ', ἔπει ἐκίετι τοῖσιν ἐσθλὴ
 Οἷά ποτε Τροίηνδε κίον κατέλειπεν Ὀδυσσεύς,
 290 Ἀλλὰ κατήκισαι ὄσεν περὶ ἵκετ' αὐτῇ.
 Πρὸς δ' ἐτί μοι τόδε μείζον ἐνὶ φρεσὶ θῆκε Κροτίων,
 Διήτῳσ οἰνωθέντες, ἔριν εἴσαντες ἐν ὕμιν,
 Ἀλλήλους τρώσῃτε, καταιχύνῃτε τε δαῖτα
 Καὶ μνηστῆρ'· αὐτὸς γὰρ ἐρέσκεται ἀνδρα σίδης.
 295 Νῶϊν δ' οἷοισιν δύο ράσγανα καὶ δύο δόρι
 Καλλιπέειν, καὶ δοῖα βοάγχεα χερσὶν ἐλίσσῃ.
 Ὡς ἂν ἐπιδύσαντες ἐλοιμέθα. τὰς δέ κ' ἐπιπτα
 Παλλὰς Ἀθηναίη θέλῃ καὶ μετίστα Ζεὺς.
 Ἄλλο δέ τοι ἔρῳ, σὺ δ' ἐνὶ φρεσὶ βάλλεο σῆσιν.
 300 Εἰ ἐτίον γ' ἐμὸς ἴασι, καὶ αἵματ' ἡμετέρου,
 Μήτις ἐπιπτ' Ὀδυσσῇ ἀκασάτω ἐνδον εἶντ',
 Μήτ' ἔν Λαέρτης ἴσῳ τόγῃ, μήτε συβώτης,
 Μήτε τις οἰκίῳν, μήτ' αὐτὴ Πηνελόπεια.

Hunc autem rursus alloquebatur pertolerans divinus Ulysses.

Enimvero dicam, tu autem attende, & me audi,

Et cogita num nobis Minerva cum Jove patre
Sufficiat, an aliquem alium adiutorem dispiciam. 160

Hunc autem rursus Telemachus prudens alloquebatur:

Boni isti sunt adiutores quos dicis,

Atque in cubilibus sedentes, qui & alii

Viris praevalent & immortalibus Diis. 165

Hunc autem rursus alloquebatur pertolerans divinus Ulysses:

Haud quidem illi multo tempore aberunt

A pugna forti, quando prociis & nobis

In domibus meis robur decerneretur Martis.

Sed tu quidem nunc vade simul cum aurora apparente 170

Domum, & cum prociis superbis conversare:

At me ad urbem subulcus postea ducet,

Mendico vili similem & seni.

Si autem me contumelia afficient in domo, tuus amicus animus

Toleret in pectoribus, male patiente me, 175

Etiamsi per domum pedibus trahent foras,

Vel jaculis jaculabuntur, tu vero inspicies tolera.

Quamquam cessare jube ab insipientia,

Mitibus verbis alloquens: illi vero tibi non

Parebunt, jam enim ipsis adest fatalis dies. 180

Aliud autem tibi dicam, tu autem in sensibus pone tuis:

Quando dives consilii in praecordiis mihi id ponet Minerva,

Innuam quidem tibi ego capite: tu autem deinde eo animadverso,

Quaecumque tibi in domibus Martia arma jacent,

In secessum alti thalami deponito sublata 185

Omnia omnino: at procos mollibus verbis

Alloquere, quando te interrogabunt arma desiderantes:

Ex summo deposui, quoniam non illis similia sunt,

Qualia quondam ad Trojam proficiscens reliquit Ulysses,

Sed sedata sunt quantum ignis attigit afflatus. 190

Adhuc autem mihi hoc majus in praecordiis posuit Saturnius,

Ne forte inebriati, contentionem excitantes in vobis,

Alternos vos vulneretis, dehonestisque convivium

Et sponsalia, ipsum enim allicit virum ferrum.

Nobis autem solis duos enses & duas lanceas 195

Relinque, & duo scuta manibus capienda:

Ut facta re divina sumamus, illos autem postea

Pallas Minerva turbabit & consiliarius Jupiter.

Aliud autem tibi dicam, tu autem in sensibus pone tuis,

Siquidem vere meus es, & sanguinis nostri, 200

Ne quis postea Ulysses audito intus esse,

Ne quidem Laërtes sciat hoc, neque subulcus,

Neque aliquis domesticorum, neque ipsa Penelope:

Odyssea.

H h

- 'Αλλ' οἷοι σύ τ' ἐγὼ τε γυναικῶν γνώωμεν ἰδύν·
 305 Καί κε τίς δμῶν ἀνδρῶν ἐτι περὶ δαίμονι,
 Ἥ μιν ὅσ' τις νῶ τίς κ' εἰδίδε θυμῷ,
 Ἥ δ' ὅτις ἐκ ἀλέγῃ, σὲ δ' ἀτιμᾷ τοῖον ἰόντα.
 Τὸν δ' ἀπαμειβόμεν ἀποστρέφει παίδιμ' υἱὸς·
 "Ὡ πάτερ, ἦτοι υἱὸν θυμὸν κ' ἐπιτά γ' οἶω
 310 Γνώσται· ἐ μὲν γάρ τι χαλπροσύναι γέ μ' ἔχουσιν·
 Ἄλλ' ἔτοι τόδε κέρδ' ἐγὼν ἔσπευον οἶω
 Ἥμιν ἀμφοτέρωσι· σὲ δ' ὁρᾶν ἄνωγα.
 Διὰ γὰρ αὐτὰς εἴση ἱκάσθαι περὶ τῆς,
 Ἔργα μετερχόμεν· τοὶ δ' ἐν μεγάροισιν ἔκλειον
 315 Χρήματα δαρδάπτουσιν ὑπὲρ βίον, ἐσὶ ἐπὶ φειδᾷ.
 Ἄλλ' ἦτοι σὲ γυναῖκας ἐγὼ διδάσασθαι ἄνωγα
 Αἷ τί σ' ἀτιμάζουσιν κ' αἱ νηπιεῖς εἰσιν·
 Ἀνδρῶν δ' ἐκ ἀν' ἐγὼγε κατὰ σελήναις ἰδέλομαι
 Ἥμεις περὶ τῶν, ἀλλ' ὕστερα ταῦτα πένεσθαι,
 320 Εἰ ἐτόν γ' ἐτι οἶδα Διὸς τέρας αἰγυόχοιο.
 "Ὡς οἱ μὲν τοιαῦτα πρὸς ἀλλήλους ἀγόρευον.
 Ἥ δ' ἄρ' ἐπειτ' ἰθάκηνδε κατήγετο νηὺς ὑνεργῆς,
 Ἥ φέρε Τηλέμαχον Πυλόθην κ' πάντας ἑταίρους.
 Οἱ δ' ὅτε δὴ λιμὲν πολυκήνθιν ἐντὸς ἴκοντο,
 325 Νῆα μὲν οἷγε μέλαιναν ἐπ' ἠπείροιο ἔρυσαν,
 Τεύχεα δ' ἐπ' ἀπένεικον ὑπὲρ θυμοὶ διερχόμενοι·
 Αὐτίκα δ' ἐς Κλυτίοιο φέρον περικαλλέα δῶρα.
 Αὐτὰρ κήρυκα πρὸς ἴσαν δόμον εἰς Ὀδυσῆα
 Ἀγγελίην ἔροντα περὶ Τηλέμαχον Πηνελόπειαν,
 330 Οὐτεκα Τηλέμαχ' μὲν ἐπ' ἀγρῇ, νῆα δ' ἀνώγει
 Ἄσυσθ' ὀπποσύναι· ἵνα μὴ δείσας ἐνὶ θυμῷ
 Ἰσθμῶν βασιλεία τέρεν κατὰ δάκρυον εἴδωι.
 Τῷ δ' ὁ συναντήτην κήρυξ κ' ἐπὶ ὕποβοιο.
 Τῆς αὐτῆς ἐνὲκ' ἀγγελίης, ἔροντα γυναῖκί.
 335 Ἄλλ' ὅτε δὴ ῥ' ἴκοντο δόμον δαίκα βασιλῆα,
 Κήρυξ μὲν ῥα μέσσοι μετὰ δμῶσιν εἶπεν,
 Ἦδη τοι βασιλεία φίλ' παῖς εἰλήκευθε.
 Πηνελόπειαν δ' εἶπε συβώτης ἀγχι παρὰ τῆς·
 Πάνθ' ἴσα οἱ φίλ' υἱὸς ἀνώγει μυθήσασθαι.
 340 Αὐτὰρ ἐπειδὴ πᾶσαι ἐρημοσύνην ἀπέειπε,
 Βῆ ῥ' ἰώμας μετ' ὕας, λίπε δ' ἔρκεα τε μέγαρον τε
 Μνηστῆρας δ' ἀνάχοντο, κατήφισαν τ' ἐνὶ θυμῷ.
 Ἐκ δ' ἦλθον μεγάροιο παρὲκ μέγα πειχίον αὐλῆς,
 Αὐτὲ δ' ἀποπάρειδε θυεσίων ἰδρυμένων.
 345 Τῶσιν δ' Εὐρύμαχος Πολύβη παῖς ἦρχ' ἀγορεύει·
 "Ὡ φίλοι, ἡ μέγα ἔργον ὑπερβόλως τετέλεστο
 Τηλέμαχ' ὁδὸς ἦδε· φάρμ' δέ οἱ ἐτελείεσθαι.
 Ἄλλ' ἄγε νῆα μέλαιναν ἔρυσσιν ἥτις ἀρίστη·
 Ἐς δ' ἐρίτας ἀλῆνας ἀγυίοντες, οἳ κε τάχιστα

Sed soli tuque egoque mulierū cognoscamus inclinationē animorū
Et aliquem famulorum virosum adhuc tentaremus, 305
Cum sicubi quis nos honoret & timeat animo,
Tum etiam qui non curet, teque parum honoret talem *tantumque*.

Hunc autem respondens alloquebatur illustris filius:

O pater, equidem in eum animum & postea puto
Cognosces, neque enim socordia me tenet: 310
Sed haud hoc emolumento ego fore puto
Nobis ambobus: te autem considerare jubeo.
Diu enim per ocium cognosces singulos tentans,
Opera adiens: illi autem in domibus quieti
Opes devorant præter modum, neque parsimonix locus est. 315
Sed equidem te de mulieribus ego quærere jubeo,
Quæ te parum honorant & quæ scelestæ sunt:
Viros autem nondum ego in ædibus vellem
Nos tentare: sed postea hæc curare,
Si vere adhuc scis Jovis signum Ægiochi. 320

Sic hi quidem talia inter se loquebantur.

Postea Ithacam appulsa est navis ante fabricata,
Quæ tulerat Telemachum à Pylo & omnes socios.
Qui quando jam portum valde profundum intra venerunt,
Navem quidem ii nigram in terram traxerunt, 325
Arma autem ipsis asportaverunt magnanimi servi:
Statim autem in Clytiæ domum portarunt perpulchra dona.
At præconem præmiserunt domum ad Ulyssis
Nuncium dicturum perprudenti Penelopæ,
Quod Telemachus quidem in agro, navem autem jussisset 330
Ad urbem navigare: ut ne timeus in animo
Potens Regina teneras lacrymas fundat.
Hi autem sibi occurrerunt præco & divinus subulcus,
Ejusdem gratia nuncii, dicturi mulieri.
Sed quando jam venerunt in domum divini Regis, 335
Præco quidem mediis in ancillis dixit:

Jam tibi Regina dilectus filius venit.

Penelopæ autem dixit subulcus prope astans
Omnia quæcumque ipsum dilectus filius jusserat loqui.
At postquam omne præceptum denarravit, 340
Insticit ire ad suos, liquit autem septaque domumque.
Proci autem tristabantur, & credebant in animo:
Exibantque domo extra magnum murum atrii,
Illic autem ante januas sederunt.

His autem Eurymachus Polybi filius incipiebat dicere: 345

O amici, certe magnum opus supra modum perfectum est
Telemacho via hæc: autumabamus autem ei non perfectum iri.
Sed agite navem nigram trahamus quæ optima:
Inque eam remiges marinos congregemus, qui citissime

- 350 Κείνοις ἀγγείλωσι θοῶς οἰκόνδε νέεσθαι.
 Οὐπω πάν εἰρήθ' ὅτ' ἄρ' Ἀμφίνομ' ἴδε νῆα,
 Στρεφθεῖς ἐκ χώρης λιμὸν πολυθενθέν' ἐντός,
 Ἰσία τε σέλλοντας, ἐρετμὰ τε χερσὶν ἔχοντας.
 Ἦδὺ δ' ἄρ' ἐκγελάσας μετεφώνειν οἷς ἐτάροισι·
- 355 Μήτιν' ἐτ' ἀγγελίην ὀτρυνέμεν· οἶδε γὰρ ἔσθον.
 Ἦ' τίς σφ' ἐν τόδ' εἴπε θεῶν, ἢ εἰσίδον αὐτοὺς
 Νῆα παριχορδῆν, τὴν δ' ἐκ ἐδύνατο κινήσαι.
 Ὡς ἔραθ'. οἱ δ' ἀνσάντες ἔβαν ἐπὶ θύγα θαλάσσης.
 Αἴψα δ' νῆα μέλαιναν ἰὼ ἠπείροιο ἔρυσαν,
- 360 Τεύχεα δέ σφ' ἀπένεικαν ὑπέρθυμοι θεράποντες.
 Αὐτοὶ δ' εἰς ἀγορὴν κίον ἀθρόοι, ἐδέ τιν' ἄλλων
 Εἶον ἅτε νέων μεταίξυν ἅτε γερόντων·
 Τοῖσιν δ' Ἀντίνο' μετέρη' Εὐπείβοιο υἱός,
 Ὡ πόποι, ὡς τόγδ' ἄνδρα θεοὶ κακότητι ἔλυσαν.
- 365 Ἥματα μὲν σκοποὶ ἴζον ἰὼ ἀκρας ἡμερέσας
 Αἶν' ἱπασούτεσσι· ἄμα δ' ἠελίω καταδύντι,
 Οὐποτ' ἰὼ ἠπείρε νύκτ' ἄσπερ, ἀλλ' ἐνὶ πόντῳ
 Ναὶ θεῶν πλείοντες ἐμίμητορδ' ἡῶ θίαν,
 Τηλέμαχον λοχῶντες, ἦα φθίτορδ' ἐλόντες
- 370 Αὐτόν· ἥ δ' ἄρα τίως μὲν ἀπήγαγ' ἐν σκάδι δαίμων,
 Ἥμῃς δ' ἐνθάδε οἱ φραζώμεθα λυγρὴν ὕληθεον
 Τηλέμαχ'· μνηδ' ἡμᾶς ὑποκρύψει. ἢ γὰρ οἶα
 Τάττε γε ζῶντες ἀνύσσεισθαι τάδε ἔργα.
 Αὐτὸς μὲν γὰρ ἐπισήμων βελῆ' τε νῶ τε·
- 375 Λαοὶ δ' ἐκ ἔτι πάμπαν ἐφ' ἡμῖν ἦρα φέρον·
 Ἀλλ' ἄγετε πρὶν κῆνον ὀμηγερέσασθαι Ἀχαιοὺς
 Εἰς ἀγορὴν. ἢ γάρ τι μεθυσίμωμά μιν οἶα,
 Ἀλλ' Ὀδυσσεύς, ἐφείδ' ἐν πάσῃσι νῆας,
 Οὐνεκά οἱ ρόνον αἰπὺν ἐράπτορδ' ἐσθ' ἐκίχημν.
- 380 Οἱ δ' ἐκ αἰθήρεσσι ἀκέοντες κατὰ ἔργα,
 Μήτι κακὸν ῥέξωσι, καὶ ἡμέας ἐξελάσασσι
 Γαῖης ἡμετέρης, ἄλλον δ' ἀφικώμεθα δῆμον.
 Ἀλλὰ φθίτορδ' ἐλόντες ἰὼ ἀγρῷ νύσοι πύλην,
 Ἦ' ἐν ἰδῶ· βίοτον δ' αὐτοὶ καὶ κτήματ' ἔχωμεν,
- 385 Δεασάμενοι κατὰ μῦθεον ἐφ' ἡμέας, οἰκία δ' αὐτῶ
 Κίονε μνέρεε δοῖμν' ἔχειν ἥσθ' ὅστις ὀπύιοι.
 Εἰ δ' ὕμν' ὅδε μῦθ' ἀφανδάνη, ἀλλὰ βέλειε
 Αὐτὸν τε ζῶειν καὶ ἔχειν πατερφίλα πάντα,
 Μὴ οἱ χρήματ' ἐπειτα αἰεὶ θυμὸνδ' ἰδωίμν
- 390 Ἐνθάδ' ἀγμερόμενοι, ἀλλ' ἐκ μεγάρου ἴκας
 Μνάσδω ἐδύοισι διζήμεν· ἢ δ' ἂν ἐπειτα
 Γῆμαθ' ὅς κεν πλεῖστα πόροι καὶ μέγιστα ἔλθοι.
 Ὡς ἔραθ'. οἱ δ' ἄρα πάντες ἀκὴν ἐγένοντο σιωπῇ.
 Τοῖσιν δ' Ἀμφίνομ' ἀγορήτατο καὶ μετέειπεν,
- 395 Νίσσε παῖδιμ' υἱὸς Ἀρητιάδαο ἀνακτ'.

Illis nuncient velociter domum ut redeant. 350
 Nondum totum dictum erat, quando Amphinomus vidit navem,
 Versus ex eo loco, portum profundum intra,
 Velaque contrahentes, remosque manibus tenentes.
 Suaviter autem ridens loquebatur inter suos socios:
 Nullum nuncium jubeamus ire, adfunt enim. 355
 Vel aliquis eis hoc dixit Deorum, vel viderunt ipsi
 Navem advenientem, sed eam non potuere assequi.

Sic dixit. Hi autem surgentes iverunt ad litus maris.
 Statimque navem nigram in terram traxerunt,
 Arma autem ipsis abstulerunt magnanimi servi. 360
 Ipsi autem in concionem iverunt densi, neque quicquam aliorum
 Sinebant neque juvenum una sedere neque senum:
 His autem Antipous dixit Eupithei filius:

O amici, ut hunc virum Dii malo solverunt.
 Die quidem speculatores selebant in cacuminibus ventosis 365
 Semper assidui: simul autem cum sole occidente,
 Nunquam in terra nocte dormiebamur, sed in ponto
 Nave veloci navigantes expectabamus auroram divinam,
 Telemacho insidiantes, ut interficeremus capientes
 Ipsum: hunc autem interim quidem abduxit domum Deus, 370
 Nos autem hic consulemus gravem mortem
 Telemacho: neque nos subterfugiat, non enim puto
 Hoc quidem vivente expeditum iri hæc opera.
 Ipse enim peritus consilioque menteque,
 Populi autem non jam omnino nobis grata indulgent. 375
 Sed agite antequam ille congreget Achivos
 Ad concionem, non enim remissurum ipsum puto,
 Sed irascetur, dicerque in omnibus surgens,
 Quod ei cædem gravem suebamur, neque affecuti sumus.
 Illi autem non laudabunt audientes mala opera, 380
 Ne quod malum faciant, & nos expellant
 Terra nostra, alium autem adeamus populum.
 Sed occupemus interficere in agro procul ab urbe,
 Vel in via: victum autem ipsi & possessiones habeamus,
 Dividentes per partes inter nos, domum autem contra 385
 Illius matri dahimus habere & quicumque duxerit uxorem.
 Si autem vobis hoc verbum non placet, sed vultis
 Ipsumque vivere & habere paterna omnia,
 Ne ei opes deinceps affatim animo dulces comedamus
 Hic congregati, sed ex domo unusquisque 390
 Petat uxorem dotibus quærens: illa vero postea
 Nubat ei qui plurima dabit & fatalis veniet.

Sic dixit. Hi autem omnes muti erant silentio.
 His autem Amphinomus concionatus est & dixit,
 Nisi illustis filius Aretiadae Regis:

- "Ὅς ῥ' ἐκ Δελιχίῃ πολυαὔρῃ ποιεῖντ'·
 Ἥγειτο μνηστῆρσι· μάλιστ' ἦ Πηνελόπειῃ
 Ἥδ' αὖτε μύθοισι. φρεσὶ γὰρ κέχρητ' ἀγαθῆσιν.
 Ὅ' σφιν εὐφροσύνην ἀγορήσατο καὶ μέτεπεν,
 400 Ὡ φίλοι, ἐκ αὖ ἔγωγε κατακταίην ἐδέλομαι
 Τηλέμαχον· δεινὸν ἦ γένε' βασιλῆϊόν ἐστι
 Κτείνειν. ἀλλὰ πρῶτα δειὼν ἐρῶμεθα βουλὰς.
 Εἰ μὲν κ' αἰνήσωσι Διὸς μεγάλοιο δέμους,
 Αὐτὸς τε κτενέω, τέες τ' ἄλλας πάντας ἀνῶξω·
 405 Εἰ δέ κ' ὑπερτροφῶσι θεοὶ, παύσασθαι ἀνωγα.
 Ὡς ἔφατ' Ἀμφίνομος· τίσιν δ' ἐπὶ κτενέειν μῦθον·
 Αὐτίκ' ἔπειτ' ἀνστάντες ἔβαν δόμον εἰς Ὀδυσσεύην,
 Ἐλθόντες δ' ἐκάδιζον ἐπὶ ξυστοῖσι θρόνοισιν.
 Ἡ δ' αὖτ' ἄλλ' ἐνόησε στεινέρον Πηνελόπεια,
 410 Μνηστῆρας φανῆναι ὑπέρβιον ὕβριν ἔχειν,
 Πεύθετο γὰρ ἔ' παῖδός ἐνὶ μεγάροισιν ὄλιθον.
 Κίρυσθ' ἄρ' οἱ ἔειπε Μίδων, ὅς ἐπύθετο κυλῆα.
 Βῆ δ' ἵεναι μέγαρόνδε σὺν ἀμειπόλοισι γυναιξίν.
 Ἄλ' ὅτε δὴ μνηστῆρας ἀφίκετο δίῃ γυναικῶν,
 415 Στῆ ῥὰ παρὰ σάθρον τέγε' αὖκα ποικιλοῖο,
 Ἄντα παριέων χειρὶν λιπαρὰ κηρόμενα.
 Ἀκτίνοον δ' ἐνέκλιπεν, ἔπε' τ' ἔφατ', ἐκ τ' ὀνόμαζεν·
 Ἄντιν' ὕβριν ἔχον κακομήχεα, καὶ δέ σε φασὶν
 Ἐν δήμῳ Ἰθάκης μετ' ὀμήλικας ἑμὲν ἄρ' εἶναι
 420 Βελῆ καὶ μύθοισι. σὺ δ' ἐκ ἄρα τοιῶν ἦτορα.
 Μάργε, τίη ἦ σὺ Τηλεμάχῳ θάνατόν τε κέροντα
 Ῥάπτεις, ἐδ' ἱκέτας ἐμπαύσῃσιν οἷσιν ἄρα Ζεὺς
 Μάρτυρ· ἐδ' ἴσιν κακὰ ῥάπτων ἀλλήλοισιν.
 Ἡ δ' ἐκ οὖδ' ὅτε δειῖον πατήρ τιός ἱκέτε φεύγων
 425 Δῆμον ὑπερδίδκας· δὴ γὰρ κεχολώατο λῆναι,
 Οὐνεκα ληισῆσιν ἐπισπομένην Ταρτίοισιν
 Ἐκαχε Θεσπερεστές· οἱ δ' ἡμῖν ἀφθμιοὶ ἦσαν·
 Τὸν ῥ' ἴδεον φθίσαι, καὶ ὑπερβαῖναι φίλον ἦτορ·
 Ἡδ' ἔκαστ' ἐπὶ ζῶντι φάγειν μνηστέον πολλὴν.
 430 Ἄλ' Ὀδυσσεὺς κατέμυκε καὶ ἔχευεν ἡμῶς παρ.
 Τὲ νῦν οἶκον ἀτιμὸν ἴδεις, μνάει δ' ἡ γυναικα,
 Παιδῶ τ' ὑποκτείνεις, ἐμὲ δ' ἐμὲ μάλ' ἀκαχίσεις·
 Ἀλλὰ σε παύσασθαι κέλομαι, καὶ ἀπογέμειν ἄλλος.
 Τὴν δ' αὖτ' Εὐρύμαχος Πολύβητος παῖς ἀντίον ἔειπε,
 435 Κέρη Ἰκαεῖοιο στεινέρον Πηνελόπεια,
 Θάρσ', ἢ μή τοι ταῦτα μετὰ φρεσὶ σῆσι μελόντων.
 Οὐκ ἔδ' ἔπ' ἀνὴρ, ἐδ' ἔσεται, ἐδ' ἔμελλαι,
 Ὅς κεν Τηλεμάχῳ σὺ νῦν χεῖρας ἐποίῃς
 Ζῶντόντος γ' ἐμείδεν καὶ ἐπὶ χθονὶ δερκομυῖοιο.
 440 Ὡδε γὰρ ἔειπ' ὁ γέρων, καὶ μὴν τετελεσμένον ἔσται,
 Ἀλλὰ οἱ αἶμα κελαιόν ἐρῶσιν περὶ δουρὶ

Qui ex Dulichio divite frumenti & herbosa
Dux erat procis : maxime autem Penelopæ
Placebat verbis , mente enim utebatur bona.
Qui ipsis bene cupiens concionatus est & dixit :

O amici , non ego interficere velim
Telemachum : arduum enim genus regium est
Interficere , sed primum Deorum interrogemus consilia,
Si quidem laudabunt Jovis magni jura ,
Ipseque interficiam , aliosque omnes jubebo :
Sin avertent Dii , quiescere suadeo.

Sic dixit Amphinomus. Illis autem placuit sermo :
Statim postea surgentes ibant domum in Ulyssis ,
Venientes autem sedebant in politis sedibus.

Alia autem rursus excogitavit prudens Penelope ,
Procis apparere violenta contumelia instructis :
Audiverat enim sui filii in domibus mortem.
Præco enim ei dixerat Medon , qui audiverat consilia.
Perrexerat autem ire in domum cum famulis mulieribus.
Sed quando jam ad procos venit divina mulierum ,
Stetit apud postem domus ornate factæ ,
Genis obtendens splendida vela.

Antinoom autem increpavit , verbumque dixit , ac compellavit :

Antinoë contumelia instructe male cogitans , atqui te alunt
In populo Ithacæ inter coævos esse optimum
Consilio & verbis , tu vero haud talis es.

Insane : cur autem tu Telemacho cædemque mortemque
Suis : neque supplices curas quibus nimirum Jupiter
Testis ? neque pium est mala suere alterum alteri.

An nescis quando huc pater tuus venit fugiens

Populum veritus ? etenim iratus erat valde ,

Quoniam latrones insequens Taphios

Læserat Thesprotos , qui nobis conjuncti erant :

Illum nempe volebant perdere , & destruere ejus cor ,

Et victum consumere dulcem plurimum :

Sed Ulysses arcebat & prohibebat licet cupientes ,

Hujus nunc domum ingloriam comedis , ambisque uxorem ,

Filiumque interficis , me autem valde contristas.

Sed te definere jubeo , & hortari alios.

Illam contra Eurymachus Polybi filius alloquebatur :

Filia Icarii prudens Penelope ,

Confide , ne tibi hæc in animo tuo curæ sint.

Non est hic vir , neque erit , neque sit ,

Qui Telemacho tuo filio manus inferat ,

Vivente quidem me & in terra vidente.

Sic enim edico , idque perfectum erit ,

Statim ejus sanguis niger fluat circum lanceam

- Ἡμετέρῃ· ἐπειὶ καὶ ἡμεῖς ποτολίπορθοι· Ὀδυσσεύς
Πολλὰκι γένασιν εἴσιεν ἱερὰ ἀμύμονι, κρίας ὀπτόν
Ἐν χείρεσιν ἔθηκεν, ἐπεὶ γὰρ τε οἶνον ἐρυθρόν.
- 445 Τῷ μοι Τηλέμαχ' πάντων πολὺ φίλτατος ἐστίν
Ἄνδρῶν· εἰδὲ τι μιν θανάτον τερμίνεσθαι ἀνάγκη
Ἐκ γὰρ μνηστῆρων· θιόθεν δ' ἐκ ἐς ἀλῖαδάων.
Ὡς φάτο· θάρσυνον, τῷ δ' ἤρτυεν αὐτὸς ὀλεσθῆναι.
Ὡς γὰρ εἰσαπαβᾶσ' ὑπερβία σιγαλέοντα,
- 450 Κλαίειν ἔπειτ' Ὀδυσῆα φίλον πόσιν· ὄρεά οἱ ὕπνου
Ἦδ' ἐπὶ βλεφάροισι βάλε γλαυκῶπις Ἀθήνη.
Ἐσπίρεος δ' Ὀδυσῆι καὶ νύϊι διῖο ὕπορθε
Ἦλυθεν· οἱ δ' ἄρα δόρπον ἐπιστάδων ἀπλίζοντο
Σὺν ἱερεύσαντες ἑαυτοῖσιον· αὐτὰρ Ἀθήνη
- 455 Ἄγχι παρῖστα μὲν Λαιρτιάδην Ὀδυσῆα
Ῥαδάμανθυϊν, πάλιν ποίησε γέροντα·
Λυγρὰ δ' εἴματα ἴσσι παρὲν χερσὶ, μὴ ἰ σὺβάτης
Γνοίην ἰσάντα ἰδὼν, καὶ ἔχεσθαι Πηνελόπειῃ
Ἐλθεῖ ἀπαγγέλλον, μὴδ' ἐρεσὶν εἰρύσσειτο.
- 460 Τὸν καὶ Τηλέμαχ' πρῶτε' πρὸς μῦθον ἔειπεν·
Ἦλθες δ' ἑὺμαι· τί δὴ κλέοις ἐς ἀνὰ ἄστυ;
Ἦ ῥ' ἤδη μνηστῆρες ἀγήνορες ἔνδον ἴασιν
Ἐκ λόχη; ἢ ἔτι μ' αὐτ' εἰρύσσει οἴκαδ' ἰόντα;
Τὸν δ' ἀπαμύετο μὲν πρῶτος ἑὺμαι σὺβάτα,
- 465 Οὐκ ἔμελλέν μοι ταῦτα καταλῆσαι καὶ ἱριάει,
Ἄστυ καταβλώσκοντα· τάχιστα μὲ θυμὸς ἀνάγκη,
Ἀγχιλὴν εἰπόντα, πάλιν δ' αὖρ ὀλοπνέεισθαι.
Ὡμήρησι δὲ μοι παρ' ἱταίρων ἀγγελ' ὤκυς
Κῆρυξ, ὅς δὴ πρῶτ' ἔπ' ὅτ' ὅτ' ἔμπεδ' ἔειπεν.
- 470 Ἄλλο δέ τοι τόδε οἶδα, τὸ γὰρ ἴδον ὀφθαλμοῖσιν,
Ἦδ' ὑπὸν παρ' ὅτ' ἑρμαῖ' ἰόφ' ἐστίν,
Ἦα κίων, ὅτε νῆα θοὸν ἰδόμεν κατιῆσαν
Ἐς λιμέν' ἡμέτερον· πολλοὶ δ' ἔσαν ἄνδρες ἐν αὐτῇ·
Βεβρέθ' ὃ σάκκας καὶ ἔγχυσιν ἀμειγνύουσι.
- 475 Καὶ σφέας ὤϊδ' ὅτ' ἐμὲν· εἰδὲ τι οἶδα.
Ὡς φάτο· μείδῃεν δ' ἱερὴ ἰς Τηλεμάχοιο,
Ἐς πατέρ' ὀφθαλμοῖσιν ἰδὼν· ἀλέεινε δ' ὕπορθε.
Οἱ δ' ἐπεὶ ἔν παύσαντο πόνον, τετύκοντό τε δαῖτα,
Δαίνυντ'· εἰδὲ τι θυμὸς ἐδείκετο δαιτὸς εἴσης.
- 480 Αὐτὰρ ἐπεὶ πόσι καὶ ἐδητύοι ἐξ ἔσθ' ἔντο,
Δὴ τότε κοιμήσαντο, καὶ ὕπνε δῶρον ἔλοντο.

ΤΗ ΠΟΘΕΣΙΣ ΤΗΣ ΟΔΥΣΣΕΙΑΣ Ρ. ΤΟΥ ὍΜΗΡΟΥ
ΡΑΨΩΔΙΑΣ.

Εἰς τὴν πόλιν ἑλθὼν Τηλέμαχ' διγυῖται τῇ μητρὶ Πηνελόπεια τῆς ἀποδημίας τὰ κεφάλαια ὕστερον δ' Ὀδυσσεύς

Nostram : postquam & mihi urbium populator Ulysses
 Sæpe genibus suis imposito, carnem assaram
 In manibus posuit, præbuitque vinum rubrum.
 Ideo mihi Telemachus omnium multo amicissimus est 445
 Virorum: neque ipsum mortem timere jubeo
 A proci: Divinitus autem *quæ veniunt* non licet effugere.
 Sic dixit confirmans, illi tamen parabat ipse mortem.
 Illa igitur conscensis cœnaculis stupendis,
 Flebat postea Ulyssæm dilectum maritum: donec ei somnum 450
 Dulcem in palpebris posuit cæssa Minerva.
 Vespertinus autem Ulyssi & filio divinus subulcus
 Venit: hi autem cœnam scite parabant,
 Sue mactato ænniculo: at Minerva
 Prope stans Lærtiadem Ulyssæm 455
 Virga percutiens, iterum fecit senem:
 Turpes autem vestes induit circum corpus, ne ipsum subulcus
 Cognosceret intuens, & prudenti Penelopæ
 Iret nunciatum, neque mente contineret:
 Hunc & Telemachus prior verbis allocutus est: 460
 Venisti divine Eumæ: quamnam fama est in urbe?
 Num jam proci superbi intus sunt
 Ex insidiis? an adhuc me rursus observant domum euntem?
 Hunc autem respondens alloquebaris Eumææ subulce:
 Non fuit mihi curæ hæc inquirere & interrogare. 465
 Per urbem incedentem citissime me animus jussit,
 Nuncio indicato, rursus huc redire.
 In unum conveniebat autem mecum à sociis nuntius velox
 Præco, qui scilicet primus verbum tuæ matri dixit.
 Aliud autem tibi hoc novi, hoc enim vidi oculis, 470
 Jam super urbe ubi Mercurialis collis est,
 Eram iens, quando navem velocem vidi devenientem
 In portum nostrum, multi autem erant viri in ipsa:
 Onusta erat autem scutis & lanceis ancipitibus.
 Et ipsos putabam illos esse, neque quicquam scio. 475
 Sic dixit. Subrisit autem sacra vis Telemachi,
 In patrem oculis aspiciens, vitavit autem subulcum.
 Hi postquam igitur cesserunt à labore, paraveruntque convivium,
 Convivati sunt, neque animus indigebat convivio æquali.
 At postquam potus & cibi amorem emisertunt, 480
 Tunc nimirum cubitum iverunt, & somni donum ceperunt.

ARGUMENTUM LIBRI XVII. ODYSSEÆ
 HOMERII.

IN urbem cum venisset Telemachus enarrat matri Penelopæ peregrinationis capita. Postea Ulysses ductus ab

Eumæo in Ithacam ex agris, ad convivium Procorum ingreditur. Poëta autem refert quomodo canis agnoscat dominum: quo modo Eumæus in agros revertatur, Ulysses autem inter ipsos manet.

P. Percussisti caprarique proceqne, cum quem canis cognovit.

Quando jam matutina apparuit rosea aurora,
Tunc scilicet sub pedibus ligavit pulchra calceamenta
Telemachus dilectus filius Ulyssis divini:
Cepit autem fortem lanceam, quæ ejus palmis apta erat,
In urbem iturus, & suum allocutus est subulcum:

Frater senex, equidem vado in urbem, ut me mater
Videat: (non enim ipsam ante cessaturam puto
A fletuque odioso luctuque lacrymoso,
Priusquam ipsum me inspiciat) sed tibi sic injungo:
Hunc hospitem infelicem duc in urbem, ut illic
Cibum mendicet: dabit autem ei quicumque voluerit
Panem & poculum: mihi autem haudquaquam licet omnes
Homines tolerare, habentem quidem dolores animo.
Hic hospes autem si valde irascetur, gravius ipsi
Erit, certe mihi amicum est vera loqui.

Hunc autem allocutus est prudens Ulysses:
O amice, neque tibi ipse detineri cupio.
Mendico melius est in urbe quam in agris
Cibum mendicare, dabit autem mihi quicumque voluerit.
Non enim ut apud stabula maneam amplius ea ætate sum,
Ut imperanti rectori in omnibus paream.
Sed vade: me autem ducet vir hic quem tu jubes,
Statim postquam igne caluero, calorque fuerit.
Graviter enim hæc vestimenta habeo mala, ne me conficiat
Res matutinus, procul autem urbem dicitis esse.

Sic dixit. Telemachus autem per stabulum ibat,
Velociter pedibus procedens, mala autem procis plantabat.
Sed postquam pervenit ad domos bene habitatas,
Lanceam quidem posuit ferens ad columnam longam,
Ipse autem introivit, & transiit lapideum limen.
Hunc autem multo prima vidit nutritrix Euryclea,
Pelles sternens sedibus in affabre factis:
Lacrymans autem postea obviam ibat, circumque alie
Ancillæ Ulyssis patientis congregabantur,
Et osculabantur amplectentes caputque & humeros.
Ipsa autem ibat ex thalamo prudens Penelope,
Dianæ similis & auræ Veneri.
Circum autem filium dilectum jecit brachia lacrymans:
Osculataque est ejus caput & ambo lumina pulchra,

- 40 Καί ῥ' ὀλουρομένη ἴστα πτερύγετα προσηύδα,
 Ἥλθες Τηλέμαχε γλυκερὸν εἶδος· ἔσσι τ' ἔγωγ'
 Ὀφείδην ἐράμην, ἐπεὶ ὄχιο νῆϊ Πύλοισι
 Λάδρην ἐμεῦ αἰκῆτι πόλε μετὰ πατρὸς αἰκῆν.
 Ἄλλ' ἄγε μοι κατάλεξον ὅπως ἦνθ' ὅσας ὁπωπῆς.
- 45 Τὴν δ' αὖ Τηλέμαχος πεπνυμένος ἀντίον ἤδα,
 Μῆτερ ἔμην, μή μοι γόνον ἔρτυδι, μηδὲ μοι ἦτορ
 Ἐν στήθεσιν ὄρειε, θυγόντι περ αἰπὺν ὀλεσθρι.
 Ἄλλ' ὕδρηταρμένη, καθαρχέ χερσὶ ἱμαθ' ἱλῶσα,
 Εἰς ὑπερφ' ἀναβᾶσα σὺν ἀμφιπόλοισι γυναιξίν,
- 50 Εὐχίο παῖσι θεοῖσι τελέσσας ἱκατόμβας
 Ῥέξιν, αἰκί ποθι Ζεὺς ἄντιτα ἔργα τελέσων.
 Αὐτὰρ ἔγῳ ἀγορήνδε ἐλεύσιναι, ὅρρα καλέσσω
 Ξεῖνον ὅτις μιν κτεῖνεν ἅμ' ἔσπετο δῖος κῆντι.
 Τὸν μὲν ἔγῳ παρέπεμψε σὺν ἀντιδίοις ἐτάροισι·
- 55 Πείρασιον δὲ μιν ἠγάγεα προτὶ οἶκον ἄγοντα
 Ἐνδουκίως φιλέειν καὶ τιμῇν εἰτόκεν ἔλδω.
 Ὡς ἄρ' ἐράτησεν. τῇ δ' ἄπτερος ἔπλετο μῦθος.
 Ἥ δ' ὕδρηταρμένη, καθαρχέ χερσὶ ἱμαθ' ἱλῶσα,
 Εὐχέτο παῖσι θεοῖσι τελέσσας ἱκατόμβας
- 60 Ῥέξιν, αἰκί ποθι Ζεὺς ἄντιτα ἔργα τελέσων.
 Τηλέμαχος δ' ἄρ' ἔπειτα δι' ἐκ μεγάροιο βίβλην
 Ἐγχεῖ ἔχων· ἅμα τῷγε κύνες πόδας ἀργοὶ ἔποντο.
 Θεοπεσίην δ' ἄρα τῷγε χάριν κατέχευεν Ἀθήνη·
 Τὸν δ' ἄρα πάντες λαοὶ ἐπερχόμενον θινύοντο.
- 65 Ἀμφὶ δὲ μιν μνηστῆρες ἀγήμερες ἠγέρεοντο
 Ἐσθλ' ἀγορεύοντες, κακὰ δ' ὅρεσι βουασσόμενον.
 Αὐτὰρ ὁ τῶν μὲν ἔπειτα ἀλεύατο περὶ λὺν ὁμιλον,
 Ἄλλ' ἵνα Μέντωρ ἦσο καὶ Ἀντίφῳ ἠδὲ Ἀλιθέρῳ,
 Οἳ τέ οἱ ἐξ ἀρχῆς πατροφίλοι ἦσαν ἐταῖροι,
- 70 Ἐνθα καθίζετ' ἰὼν· τοὶ δ' ἐξέρετον ἕκαστα.
 Τοῖς δ' ἐπὶ Πείρασι δρεκλυτὸς ἐγγύθεν ἦλθεν,
 Ξεῖνον ἄγον ἀγορήνδε διὰ πτόλιν. καὶ δ' ἄρ' ἔτι δὴν
 Τηλέμαχος ξείνῳ ἕκας τράπεται, εἰμὰ παρῆν·
 Τὸν καὶ Πείρασι πρότερος πρὸς μῦθον εἶπεν·
- 75 Τηλέμαχ', αἰψ' ὄτρυνον ἐμὸν ποτὶ δῶμα γυναικάς,
 Ὡς τοι δῶρ' ὀπωπείμῃσ' αἰ τοὶ Μενέλαος ἔδωκε.
 Τὸν δ' αὖ Τηλέμαχος πεπνυμένος ἀντίον ἤδα,
 Πίρασι, ἔσσι γάρ τ' ἰδμεν ὅπως ἔσσι τάδε ἔργα·
 Εἰ μιν ἐμὲ μνηστῆρες ἀγήμερες ἐν μεγάρῳ
 80 Λάδρην κτείναντες, πατροφίλα πάντα δάτονται,
 Αὐτὸν ἔχοντά σε βέλομεν ἐπαυμένῃ ἢ τινα τῶνδε·
 Εἰ δέ κ' ἐγὼ τέτυκται εὖνον καὶ κῆρυξ ευτυίστω,
 Δὴ τότε μοι χαίροντι φέρειν πρὸς δώματα χαίροντι.
 Ὡς εἰπὼν, ξείνον ταλαπείρεον ἦγεν ἐς οἶκον.
- 85 Αὐτὰρ ὅσῃ ῥ' ἴκοντο δίμῃς εὖ γαῖτάοντας,

Χλαῖναν

Et flens verbis velocibus alloquebatur :

Venisti Telemache dulce lumen , haud te ego quidem
Visuram autumabam , postquam iveras nave in Pylum
Clam meis ingratis dilecti ad patris auditionem .

Sed age mihi narra quidnam tibi contigerit videre .

Illam contra Telemachus prudens alloquebatur :

Mater mea , ne mihi luctum excita , neque mihi cor
In pectoribus commove , elapso licet ex perniciali exitio .
Sed lota , puras corpori vestes sumens ,

In superiora ædium ascendens cum servientibus mulieribus ,
Vove omnibus Diis perfectas hecatombas

Te sacrificaturam , sicubi Jupiter repensa facta reddat .

At ego ad concionem ibo , ut vocem

Hospitem qui me il'inc simul secutus est huc venientem .

Illum quidem ego præmiseram cum divinis sociis :

Piræum autem ipsum jussi ad domum ducentem

Studiose tractare & honorare donec venissem .

Sic locutus est . Illi quasi impennatum fuit verbum .

Ipseque lota , puras corpori vestes fumens ,

Vovit omnibus Diis perfectas hecatombas

Se sacrificaturam , sicubi Jupiter remuneratoria opera perfecisset .

Telemachus autem postea ex domo ivit

Lanceam habens , simul cum canes pedibus veloces sequebantur .

Divinam autem illi gratiam offudit Minerva :

Eumque omnes populi incedentem admirabantur .

Circum autem ipsum proci superbi congregati sunt

Bona dicentes , mala autem mentibus penitus cogitabant .

At is horum quidem postea declinabat multam turbam ,

Ast ubi Mentor sedebat & Antiphus & Halitherses ,

Qui ei à principio paterni erant focii ,

Illic sedit iens : hi autem interrogabant singula .

Ad hos autem Piræus lancea inclytus prope venit ,

Hospitem ducens ad concionem per urbem : neque adhuc diu

Telemachus ab hospite longe versus est , sed astitit :

Quem & Piræus prior sermone alloquebatur :

Telemache , statim jube ire meam ad domum mulieres ,

Ut tibi dona mittam quæ tibi Menelaus dedit .

Illum contra Telemachus prudens alloquebatur :

Piræe , non enim scimus quomodo erunt hæc opera :

Si me Proci superbi in domibus

Clam interfecto , paterna omnia dividant ,

Ipsam habentem te malo frui quam aliquem horum :

Sin ego his cædem & mortem patravero ,

Tunc mihi gaudenti portato ad domos gaudens .

Sic locutus , hospitem calamitosum duxit in domum .

At postquam pervenerunt ad domos bene habitatas

Odyssea.

- Χλαῖναν μὲν κατέθεντο κατὰ κλισμὸς τε θρόνος τε·
 Ἔς δ' ἀσάμινδ' ἐβάντες εὐξέσασ' ἕλταντο.
 Τὺς δ' ἔπει ἐν θύμῳ λῦσαν, καὶ χεῖσαν ἱλαίῳ,
 Ἀμφὶ δ' ἄρα χλαῖνας ἕλας βάλλον ἑδὲ χιτῶνας,
 90 Ἐκ ῥ' ἀσάμινδ' ἐβάντες ἐπὶ κλισμοῖσι καθίζον.
 Χίρνιβα δ' ἀμφίπολ' ἀπὸ πρὸς ἰπὶ χεῖρ' οἴρυσσ' αἶμα,
 Καλῇ, χρυσῇ, ὡς ἀργυρέοιο λείῃ,
 Νίψαδάμ' παρ' ἧ ξέστην ἐτάσσοντε τρέπτεζαν.
 Σῖτον δ' αἰδοῖν ταμὴν παρίδμεν οἴρυσσ' αἶμα,
 95 Εἶδατα πῶλ' ἐπιδύσα, χαλεζομήν παρῆοντων.
 Μήτηρ δ' ἀντίον ἔζε παρὰ σταθμὸν μετάρσιον,
 Κλισμῷ κεκλημένη, λέπτ' ἡλάκατα σφραγῶσα.
 Οἱ δ' ἰσ' ὀνιὰθ' ἵτοιμα περικείμενα χιτῶνας ἱάλλον.
 Αὐτὰρ ἔπει πῶσι καὶ ἰδνύσθ' ἐξ ἔρον ἔντο,
 100 Τῷσι δ' μύθων ἔρχε παρῆρον Πηνελόπεια,
 Τηλέμαχ', ἧτοι ἐγὼν ὑπερφύον εἰσαναβῶσα
 Λέξομαι εἰς εὐνὴν ἢ μοι σπύσσονα τέτυκται,
 Αἰεὶ δάκρυ' ἑμοῖσι περικείμεν, ἐξ δ' Ὀδυσσεύς
 Ὀχρεῖ' αἶμ' Ἀτρεΐδῃσιν ἐς Ἴλιον· ἑδὲ μοι ἔτλης
 105 Πρὶν εἰδέναι μετῆρας ἀγήμερας εἰς τόδ' ἐσθλόν,
 Νόσον τῷ πατρὶ σάφα ἐπὶ κέῃσιν εἴπεσ' ἀκυστας.
 Τὴν δ' αὖ Τηλέμαχ' ἀπὸ πρὸς ἰπὶ χεῖρ' οἴρυσσ' αἶμα,
 Τοιγάρ ἐγὼ τοι μήτηρ ἀληθεῖν καταλέξω·
 Ὀχρεῖ' ἐς τε Πύλον καὶ Νέσρεα ποικίλῃ λαῶν.
 110 Διζήμεν δ' ἐμὲ μ' ἐκείν' ἐν ὑψηλοῖσι δόμοισιν,
 Ἐνδυκίῃσι ἐρίῃ, ὡς εἴτε πατὴρ ἰὼν οἶα
 Ἐλθόντα χερσὶν κίον ἄλλοθεν, ὡς ἐμὲ κείν' αἶμα,
 Ἐνδυκίῃσι ἐκόμεναι σὺν υἱάσι κυδαλίμοισι.
 Αὐτὰρ Ὀδυσσεύς τ' ἀπὸ πρὸς ἰπὶ χεῖρ' οἴρυσσ' αἶμα,
 115 Ζῶε' ἑδὲ θάνατον ἐπιχθονίον τεύχεα ἀκῶσθαι,
 Ἀλλὰ μ' ἐς Ἀτρεΐδῃν δρεκλυτὸν Μενέλαον
 Ἰπποῖσι παρῆτε· καὶ ἄρμασι κολλητοῖσιν.
 Ἐν δ' ἰδὼν Ἀργεῖν Ἑλένην, ἧς εἵνεκα πολλὰ
 Ἀργεῖσι Τρῶες τε Διῶν ἰότητι μόχθησαν.
 120 Εἶπετο δ' αὐτίκ' ἔπειτα βυὼν ἀγαθὸς Μενέλαος
 Ὅττεν χερσὶν ἐκόμεναι Λακιδαιμόνα θύειν.
 Αὐτὰρ ἐγὼ τῷ πατρὶ ἀληθεῖν καταλέξω.
 Καὶ τότε δὴ μ' ἐπέσιν ἀμειβόμεν' ἀπὸ πρὸς ἰπὶ χεῖρ' οἴρυσσ' αἶμα,
 Ὡς ὅττι, ἢ μάλα δὴ κεκτερόμεν' ἀπὸ πρὸς ἰπὶ χεῖρ' οἴρυσσ' αἶμα,
 125 Ἦδ' ἐλθὼν εὐνηθῆναι ἀνάλκιδ' αὐτοῖσι ἴοντες.
 Ὡς δ' ὅππ' ἐν ξυλόχῳ ἔλασθ' ἀπὸ πρὸς ἰπὶ χεῖρ' οἴρυσσ' αἶμα,
 Νεβρὸς κοιμήτασ' ἀνάλκιδ' ἀπὸ πρὸς ἰπὶ χεῖρ' οἴρυσσ' αἶμα,
 Κενρὸς ἐξερῆσι καὶ ἄρμασι ποικίλῃ λαῶν.
 Βατκεμένη, ὃ δὲ τ' ὡς εἴτε πατὴρ ἰὼν οἶα
 130 Ἀμειβόμεν' ἀπὸ πρὸς ἰπὶ χεῖρ' οἴρυσσ' αἶμα,
 Ὡς Ὀδυσσεύς κήνοισι ἀνάλκιδ' ἀπὸ πρὸς ἰπὶ χεῖρ' οἴρυσσ' αἶμα,

Lænam deposuerunt in lectisque solisque :
 Inque labra ingreſſi bene polita lauari ſunt.
 Hos autem poſtquam ſamulæ lavarunt & unxerunt oleo ,
 Circumque lænas convolubiles jecerunt & tunicas ,
 Ex balneo egreſſi in ſeſibus ſederunt. 50
 Aquam autem ſerva guturnio infundebat ferens ,
 Pulchro , aureo , ſuper argenteo lebetes .
 Ad lavandum : juxta autem politam explicuit menſam.
 Panem autem puſtica proma appoſuit portans ,
 Eſcas multas imponens , gratificans de præſentibus. 95
 Mater autem ex adverſo ſedit ad poſtem domus ,
 Sellæ ſultra , tenuia penſa verſans .
 Illi autem in cibos paratos appoſitos manus porrigebant.
 At poſtquam potus & cibi amorem emiſerunt ,
 His ſermones ocepit prudens Penelope : 100
 Telemache , equidem ego in ſuperiora domus aſcendens
 Cubabo in lectum qui mihi luſtuofus eſt ,
 Semper lacrymis meis irrigatus , ex quo Ulyſſes
 Abiit cum Attidis ad Ulium : neque mihi ſuſtinuiſſi
 Antequam venirent proci ſuperbi in hanc domum , 105
 Reditum tui patris aperte dicere ſicubi audiviſſi .
 Illam contra Telemachus prudens alloquebatur :
 Enimvero ego tibi mater veritatem narabo :
 Ivimus inque Pylum & ad Neſtorem paſtorem populorum .
 Excipiens autem me ille in altis domibus , 110
 Amantiſſime tractavit , tanquam pater ſuum filium
 Reverſum longo poſt tempore recens aliunde , ſic me ille
 Studioſe curavit cum filiis glorioſis .
 At Ulyſſem miſerum nunquam aiebat
 Vivum neque mortuum ex terreſtrium ullo ſe audiviſſe , 115
 Sed me ad Attidem lancea inclytum Menelaum
 Cum equis miſit & curribus conglutinatoris .
 Ubi vidi Argivam Helenam , cujus cauſa multi
 Argivi Trojanique Deorum voluntate laboraverunt .
 Interrogabat autem ſtatim poſtea prælio ſtrenuus Menelaus 120
 Cujus rei indigens veniſſem in Lacedæmonem divinam .
 At ego ei omnem veritatem dixi .
 Et tunc ſcilicet me verbis excipiens alloquebatur :
 Papæ , utique valde fortis viri in lecto
 Voluerunt dormire imbelles ipſi cum ſint. 125
 Sicut quando in arbuſto cerva fortis leonis
 Hinnulis cubitum poſitis recens natis lactentibus ,
 Saltus inquiri & valles herboſas
 Paſcens , hic autem poſtea ſuum ingreditur in cubile ,
 Ambobuſque illis ingratam mortem inferit : 130
 Sic Ulyſſes illis ingratam mortem inferet .

- Αἱ γὰρ Ζεῦ τε πάτερ καὶ Ἀθηναίη καὶ Ἀπολλών
 Τοῖσ' εἰὼν οἷός ποτ' εὐκτιμένη ἐνὶ Λίοβῳ
 Ἐξ ἔλειψ' Φιλομηλείδῃ ἐπαλαίῃσιν ἀνσῆς,
 133 Καὶ δ' ἔβαλε κρατερῶς, κεχάροτο δ' πάντες Ἀχαιοί·
 Τοῖσ' εἰὼν μνηστῆσιν ὀμιλήσειεν Ὀδυσσεύς.
 Πάντες κ' ἐκύμασσε τε γυνίαιτο πικρὸν γαμοί τε.
 Ταῦτα δ' ἃ μ' εἰροτᾶς κ' λίσσας, ἐκ ἂν ἐγωγή
 Ἄλλα παρὲξ εἶποιμι παρ' ἐκκλιδόν, ἐδ' ἀπατήσω.
 140 Ἀλλὰ τὰ μὲν μοι ἔειπε χέρον ἄλ' ἡμερτῆς,
 Ὡν ἔδεν τοι ἐγὼ κρύψω ἐπ' ἐδ' ἐπικεύσω.
 Φῆ μιν ὅδ' ἐν νῆσῳ ἰδεῖν κρατερὸν ἀλγὲ' ἔχοντα,
 Νύμφης ἐν μετρητοὶ Καλυψίδος, ἥ μιν ἀνάγκη
 Ἴσθ' ὅ δ' ἔδυναται ἦν πατρίδα γαῖαν ἰκιδάσθαι.
 145 Οὐ γάρ οἱ πάρα νῆς ἐπήετμοι, κ' ἵταίρι
 Οἱ καὶ μιν αἰμποιεῖ ἰὼν εὐρέα νότα θαλάσσης.
 Ὡς ἔρατ' Ἀτρεΐδης δαεκαυτὸς Μενέλαος.
 Ταῦτα τελευτήσας νέμεν· ἴδουσαν δέ μοι ἔχον
 Ἀθάνατος, τοί μ' ὤκα φίλῃν ἐς πατρίδ' ἐπιμύσαν.
 150 Ὡς φάτο. τῇ δ' ἄρα θυρὸν ἐνὶ στήθεσιν ὄρει.
 Τοῖσι δ' κ' μετέειπε θεοκλύμενος Δαϊδῆς,
 Ὡ γύναι αἰδέσθαι Λαερτιάδῳ Ὀδυσσεύσιν,
 Ἦτοι ὅδ' ἔσάρα οἶδεν· ἐμῷ δ' σύνθεο μῦθον·
 Ἀτρεΐδης γάρ σοι μαντεύσομαι, ἐδ' ἐπικεύσω·
 155 Ἴσῳ νῦν Ζεὺς περὶ τα θεῶν, ξενίῃ τε περὶ φίλῳ,
 Ἔσιν τ' Ὀδυσσεύσιν ἀμύμονος ἦν ἀεικάνω,
 Ὡς ἦτοι Ὀδυσσεύς ἦδ' ἐν πατρίδι γαίῃ
 Ἠμῶν ἦν ἔργων, τάδε πευδύμενος κακὰ ἔργα,
 Ἔσιν, ἀτὰρ μνηστῆροι κακὸν ἀντίεστι φουτεύει.
 160 Τοῖον ἐγὼν οἶκον ἐυσέλμκ' ἐπὶ νῆος
 Ἠμῶν ἐρεσσάμεν, κ' Τηλεμάχῳ ἐγγότειν.
 Τὸν δ' αὖτε προσέειπε περίεργον Πηνελόπεια,
 Αἱ γὰρ τέ τοι ξεῖνε ἐπ' ἐτελεσμένον εἶν.
 Τῷ κε τάχα γυνὴς φιλότκτά τε πολλὰ τε δῶρε
 165 Ἐξ ἐμῷ, ὥς ἂν τις σε συναντόμενος μακαρίζοι.
 Ὡς οἱ μὲν τοιαῦτα πρὸς ἀλλήλους ἀγόρευον·
 Μνηστῆρες δ' ὡς ἐροῦσιν Ὀδυσσεύσιν μετρητο
 Δίτκοισιν τέρποντο κ' αἰγανήσιν ἔντες
 Ἐν τυκτῇ δαπέδῳ, ὅθι περ πᾶσι ἔβριον ἔχουσιν.
 170 Ἀλλ' ὅτε δὴ δειπνήσας ἦν, κ' ἐπικλυθε μῆλα
 Πάντοθεν ἐξ ἀγρῶν, οἱ δ' ἦραρον οἱ τοπάρ' περ,
 Καὶ τότε δὴ σπιν ἔειπε Μέναν, (ὅς γάρ ῥα μάλιστα
 Ἠνδαν κηρύκων, καὶ σπιν παρ' ἐγίνετο δαίτη)
 Κἔρρι, ἐπειδὴ πάντες ἐτέρρυντε ἐρέν' αἰθλοῖς.
 175 Ἐρχιδε πρὸς δώμαθ', ἵν' ἐντυγνόμεθα δαίτη·
 Οὐ μὲν γὰρ τι χέριον ἐν ὥρῃ δειπτιον ἐλέδαι.
 Ὡς ἔρατ'· οἱ δ' ἀσπείτες ἔβαν, αἰνέοντο τε μῦθον.

Utinam enim & Jupiter pater, & Minerva & Apollo,
Talem se ferens qualis olim bene ædificata in Lesbō
Ex provocatione cum Philomelide luctatus est surgens,
Dejecitque fortiter, gavisū sunt autem omnes Achivi: 135
Talem se ferens *utinam* cum prociis versaretur Ulysses.
Omnes brevis ævi fierent & amararum nupiarum.
Hæc autem quæ me interrogas & precaris, haud ego
Alia præter *verum* dicam declinando, neque decipiam.
Sed quæ quidem mihi dixit senex marinus verax, 140
Horum nullum tibi ego occultabo verbum neque abscondam.
Aiebat ipsum is in insula se vidisse duos dolores habentem,
Nymphæ in domibus Calypsus, quæ ipsum coactus
Tenet, is autem non potest suam in patriam terram venire.
Non enim ei adfunt naues remigabiles, & socii 145
Quæ etiam ipsum mittant super lata dorſa maris.
Sic ait Atrides lancea inclytus Menelaus.

His perfectis redii, dederunt autem mihi ventum
Immortales, qui me ocys dilectam in patriam miserunt.
Sic dixit. Illi autem animum in pectoribus movit. 150
Post hæc vero locutus est Theoclymenus divinus:

O uxor venerabilis Laërtiadæ Ulyſſis,
Equidem iste non aperte scit, meo autem attende sermoni:
Vere enim tibi vaticinabor, neque occultabo:
Sciat nunc Jupiter primum Deorum, hoſpitalisque menſa, 155
Domusque Ulyſſis strenui in quam adveni,
Quod equidem Ulyſſes jam in patria terra
Sedens vel serpens, hæc audiens mala facinora,
Est, at prociſ malum omnibus molitur.
Tale augurium ego bene tabulata in navi 160
Sedens observavi, & Telemacho clamavi.

Hunc autem rursus allocuta est prudens Penelope:
Utinam hoc hospes verbum perfectum sit:
Ideo cito cognosceres amicitiamque multaue dona
Ex me, ut aliquis te occurrens beatum prædicaret. 165

Sic hi quidem talia inter se loquebantur:
Proci autem ante Ulyſſis domum
Discis delectabantur & tragulis mittendis
In præparato pavimento, ubi antea contumeliam exercuerant.
Sed quando jam prandendi tempus erat, & advenerunt oves 170
Undique ex agris, hi autem agebant *eos* qui antea,
Tunc ipsis dixit Medon, (hic enim maxime
Placebat præconum, & ipsis aderat convivio)

Juvenes, postquæ jam omnes delectati estis mente certaminibus,
Ite ad domos, ut paremus convivium: 175
Non enim malum est suo tempore prandium capere.

Sic ait. Illi autem surgentes ibant, obtemperabantque sermoni.

- Αὐτὰρ ἰστί ῥ' ἴκοντο δόμους εὖ ταπεινότητας,
 Χλαίνας μὲν κατέθεντο κατὰ κλισμὸς τε θρόνος τε,
 180 Οἱ δ' ἱέρονον οἷς μεγάλας κ' αἰόνας αἶγας.
 Ἰέρονον ἢ σῶας σιάλας κ' βῶν ἀγλαΐην,
 Δαΐτ' ἐντυτόμῳ. τοὶ δ' ἐξ ἀγροῖο πόλινδ' ἔ
 Ὀτρύνοντ' Ὀδυσσεύς τ' ἰόντα κ' διμῶν ὑποβόας.
 Τοῖσι ἢ μύθων ἤρχε συβώτης ὄρχαμῶν ἀνδρῶν,
 185 Εὖν, ἐπεὶ ἄρ' ἔπειτα πόλινδ' ἰόντα μῦραιόντις
 Σήμερον, ὡς ἐπέταλλεν ἀναξ ἑμὸς, ἢ σ' ἂν ἐγὼ γε
 Αὐτὰ βελκίσκην σαθρῶν ρυτῆρα γενέσθαι.
 Ἀλλὰ τ' αἰδέομαι, κ' δοῖδ' αὖ μὴ μοι ὀπίσσω
 Νεικίην. χαλεπαὶ δέ τ' ἀνακτῶν εἰσὶν ὀμοκλή.
 190 Ἀλλ' ἀγὲ νῦν ἱερὸν. δὴ γὰρ μέμνησθε μάλιστα
 Ἥμαρ, ἀτὰρ τάχα τοι ποτὶ ἴστωρα ῥίγιον ἴσθαι.
 Τὸν δ' ἀπαμειβόμενῳ παροτρύνει πολύμητις Ὀδυσσεύς,
 Γινώσκω, φρονέω· τά γε δὴ νοέοντι κελεύεις.
 Ἀλλ' ἱερὸν· σὺ δ' ἔπειτα διαμπερές ἠγεμόνευε.
 195 Δὸς δέ μοι εἴ ποτέ τοι ῥόπαλον τετραμήκρον ἔσιν,
 Σκηπτέριον, ἐπεὶ φάτ' ἀρισφαλὲ ἑμὴναι ἔδον.
 Ἡ οὖν, κ' ἀμφ' ὅμοισιν ἀεκέα βούλ' αὖ ποτὶ
 Πικρὰ ῥοπαλὴν· ἐν ἢ στήθεσσι κεν αἰρήτηρ.
 Εὐμαιῶν δ' ἄρα οἱ σκηπτρὸν θυμάρης ἔδωκεν.
 200 Τὰ βέηται, σαθρὸν ἢ κύνας κ' βώτορες ἀνδρες
 Ῥύατ' ἐπιπλεῖ μένοντες. ὁ δ' ἐς πόλιν ἦεν ἀνακτα
 Πτωχῶ λευγαλέῳ ἐναλίγκιον ἠδὲ γέροντι,
 Σκηπτέριον· τὰ ἢ λυγρὰ ποτὶ χερσὶ ἑμάτα ἔσθ.
 Ἀλλ' οὔτε δὴ σείχοντες ὁδὸν κατὰ παταλόεσσαν
 205 Ἄσιθῶν ἐγὼς ἔσαν, κ' ἐπὶ κρήνην ἀφίοντο.
 Τυκτὴν, καλλίθεον, ὅθεν ὑδρεύοντο ποταῖται,
 Τὴν ποίον· Ἰδαμῶν κ' Νηλεΐδ' ἠδὲ Πελοπόλεως.
 Ἀμφὶ δ' ἄρ' αἰγείρον ὕδατοτροπέων ἦν ἄλσθ
 Πάντοσε κυκλωτέρης, κατὰ ἢ ψυχρὸν ῥέον ὕδωρ
 210 Ὑψίθεν ἐκ πέτρης· βωμὸς δ' ἐρύπερθε τέτυκτο
 Νυμφῶων. ὅθι πάντες ἐπιρέεσκον ὀδίται.
 Ἐνθά σσεας ἐκίχαν' υἱὸς Δολιχόιο Μελαγχόος,
 Αἶγας ἄγων αἰ παῖσι μετίπριπον αἰπολίσισι,
 Δείπνον μικτήριον· δύο δ' ἄμ' ἔποντο νεμῆες.
 215 Τὸς ἢ ἰδὼν νεύουσιν, ἐπῶν τ' ἔσθ' ἐκ τ' ὀνόμαζ'
 Ἐκπαρῶν κ' αἰκας· (ὄρεται ἢ κῆρ· Οὐ ἔσθ)
 Νῦν μὲν δὴ μάλα πάγχυ κακὸς καλὴν ἠηλάζει.
 Ὡς αἰεὶ τ' ἑμὸν ἀγῆθ' ὁδὸς ὡς τ' ὁμοίον.
 Πῇ δὴ τένδε μελοερεῖ ἄγχις ἀμύγαρτις σιβώτῃ,
 220 Πταχὸν ἀνιερὸν, δαιτῶν λητομανητῆρος;
 Ὅς πολλῆσι ἐλπίσι παρσσὰς φέρεται ἑμῆς,
 Αἰτιζὼν αἰέλας, ἐκ ἄερος ἔδὲ λείβεται.
 Τὴν κ' εἴ μοι δοίης σαθρῶν ρυτῆρα γενέσθαι

At postquam venerunt in domos bene habitatas,
 Lænas quidem deposuerunt in sedibus thronisque,
 Ipsi autem sacrificaverunt oves magnas & pingues capras: 180
 Sacrificaverunt autem sues pingues & bovem armentalem,
 Convivium parantes: hi autem ex agro ad urbem
 Contendebant Ulyssesque ire & divinus subulcus.

Post hæc autem sermones occipit subulcus princeps virorum:
 Hospes, quoniam postea in urbem ire cupis 185

Hodie, sicut jussit dominus meus, certe te ego
 Hic vellem stabulorum custodem fieri:
 Sed vereor & timeo ne me postea

Objurget, difficiles enim dominorum sunt minæ.
 Sed age nunc eamus, jam enim processit maxime 190
 Dies, at mox ad vesperam frigidius erit.

Illum respondens alloquebatur prudens Ulysses:
 Cognosco, mente teneo: hæc jam intelligenti præcipis.
 Sed eamus, tu autem deinde plane duc.

Da autem mihi sicubi baculum incisum est, 195
 Ad innitendum, quoniam dicitis valde difficilem esse viam.

Dixit, & circum humeros turpem jecit peram
 Multis locis laceram, cui tortum inerat lorum.
 Eumæus autem ei baculum animo ejus gratum dedit.

Hi ibant, stabulum autem canes & pastores viri 200
 Custodiebant à tergo manentes, hic autem in urbem duxit Regem
 Mendico misero similem & seni,

Fulcientem se, illeque turpi circum corpus anicte amictus erat.
 Sed quando jam euntes viam per asperam
 Urbem prope erant, & ad fontem pervenerant 205

Structum, pulchre fluentem, unde aquabantur cives,
 Quem fecerat Ithacus & Neritus & Polydor:
 Circum autem aliorum aquaticarum erat nemus

Undique rotundum, frigida autem defluebat aqua
 Ate ex petra: ara autem desuper facta erat 210
 Nympharum, ubi omnes sacrificabant viatores:

Illic ipsos invenit filius Dolii Melantheus,
 Capras agens quæ omnibus antecellebant gregibus,
 Prandium procis: duo autem simul sequebantur pastores.

Illos autem intuitus objurgavit, verbumque dixit & prolocutus est
 Minax & contumeliosum: (movit autem cor Ulyssus) 215

Nunc quidem omnino malus malum ducit:
 Ut semper similem ducit Deus ad similem.
 Quo jam hunc sectatorem epularum ducis nulli invidende subulce

Mendicium molestum, conviviorum perniciem? 220
 Qui multis postibus astans atteret humeros,
 Petens frustra, non enses neque lebetes.

Hunc si mihi dares stabulorum custodem fieri

- Σηκοκόρου τ' ἔμμεναι, θαλλόν τ' εἰρείσει φορήται·
 215 Κά κεν ὄρον πίνων, μεγάλην ἐπιγυγίδα θείτο.
 Ἄλλ' ἐπεὶ ἐν δὴ ἔργα καὶ ἔμμεναι, ἐκ ἐθέλητ'
 Ἔργον ἐπαίχισται, ἀλλὰ πτωχῶσαν κατὰ δῆμον
 Βυβεται αἰτίζων βύσκειν ἦν γαστήρ' ἀναλτον.
 Ἄλλ' ἐκ τοι ἔρεω, τόδε κ' ἐτελεσμένον ἔσται·
 230 Αἶ κ' ἔλθῃ πρὸς δόματ' Ὀδυσῆος· θείοιο,
 Πολλὰ οἱ ἄμφι κάρη στέλα ἀνδρῶν ἐκ πωλαμάτων
 Πλευραὶ δ' ἀποτρέψουσιν, δέμιν βαλλομένοιο.
 Ὡς ῥά τοι κ' ἀφαιρὼν λαῖ' ἐνδερν ἀφραδίῃσιν
 Ἰχίω· ὃ δέ μιν ἐκτός ἀταρσενίῃ ἐσυρέλιξεν,
 235 Ἄλλ' ἔμμεν' ἀσφαλέως· ὃ δ' ἐμεμάρειξεν Ὀδυσσεύς,
 Ἦε μεταίξας ῥυπάτω ἐκ θυμὸν ἔλαιοτο,
 Ἦ πρὸς γῆν ἐλάσει κάρη, ἀμφ' ἔδας αἰέρας,
 Ἄλλ' ἐπετόλμησε, φρεσὶ δ' ἔχετο. ἧ δ' οὐδ' ὠκείης
 Νύκτασιν ἄντα ἰδὼν· μήγα δ' εὖξάτο χυρὸς ἀναχῶν,
 240 Νύμμεναι κρηναίῃ, κῆρυξ Διός, εἰ ποτ' Ὀδυσσεύς
 Ἰμὸν ἐπὶ μηρὶ ἐκπῆ καλύψας πῖονι δαμάῳ
 Ἀνδρῶν ἠδ' εἰρεῶν, τόδε μοι κρηναὶτ' ἐλδῶρ,
 Ὡς ἔλθοι μὲν κείνῳ ἀνὴρ, ἀγάγοι δέ ἐ δαίμων·
 Τῷ κέ τοι ἀγλαίας γε διασκεδάσειεν ἀπάσας,
 245 Τὰς νῦν ὑβρίζων φορεῖς, ἀλαλήμηναι αἰεὶ |
 Ἄστυ κατ'· αὐτὰρ μῆλα κακοὶ θείρεται νομήης.
 Τὸν δ' αὖτε φερσίνετι Μελάντιος· αἰπόλῳ αἰγῶν,
 Ὡς πώποι οἶον· εἶπε κύων ὀλοεῶντα εὐδῶς,
 Τὸν ποτ' ἐγὼν ἐπὶ τῆς εὐαστῆμοιο μελαίνης
 250 Ἄξω τῆλ' Ἰθάκης, ἵνα μοι βίοτον πωλὺν ἄλροϊ.
 Αἶ γὰρ Τηλέμαχον βάλοι ἀγυρότεξ' Ἀπόλλων
 Σήμερον ἐν μεγάροισι, ἢ ὑπο μνηστῆρσι δαμνῆν,
 Ὡς Ὀδυσσῆι γε τῆλ' ἀπώλετο νόστιμον ἦμαρ.
 Ὡς εἰπὼν, τὸς μὲν λίπεν αὐτόθι ἦκα κύντας·
 255 Αὐτὰρ ὁ βῆ· μάλα δ' ὦκα δέμιν· ἵκανεν ἀνακτῶν.
 Αὐτίκα δ' εἶπε ἱέν, μετὰ δ' ἐμνηστῆρσι κἀδίζεν
 Ἀντίον Εὐρυμάχῃ· ἧ γὰρ φιλοῖσκε μάλιστα.
 Τῷ παρὰ μὲν κρείττω μύρασι δῖσαν εἰ ποτέοντι·
 Σίτον δ' αἰδοῖν ταμῆν παρέδθηκε φέρουσα,
 260 Ἐδῶμεναι ἀρχιμόλον δ' Ὀδυσσεύς κ' δῖον ὑφορῶς
 Στήτην ἐρχομένοιο· πῶς δέ σεας ἦλυθ' ἰὼν
 Φόρμυλ' ὀφθαλμοῖς· ἀνὰ γὰρ σεσσι βάλλειτ' αἰεῖδεν
 Φήμι· αὐτὰρ ὁ χυρὸς· ἐλὼν φερσίνετι συζώτην·
 Εὐμαί, ἢ μάλα δὴ τάδε δόματα καλὰ Ὀδυσσῆος,
 265 Τὰ δ' ἀεὶ γινώσκ' ἐστὶ κ' ἐν πολλοῖσιν ἰδέσθαι.
 Ἰξ' ἰτίερον ἔτερ' ἐστὶν· ἐπὶ σκεπταὶ δέ οἱ αὐτὴν
 Τείχεα κ' θερεκοῖσι, θυρεοὶ δ' εὐεργίης εἰσὶ
 Λιχνίδες· ἐκ ἂν τις μὲν ἀνὴρ ὑπερπλάσσειτο.
 Ἰγνώσκω δ' ὅτι πολλοὶ ἐν αὐτῇ δαῖτα πίνονται

Cortis purgator ut sit, frondemque hædis ferat,
 Equidem serum bibens, magnum femur suum efficeret. 225
 Sed quoniam facinora mala didicit, non vult
 Opus adire, sed tremulus reptans per populem
 Vult mendicando pascere suum ventrem infatibilem.
 Sed tibi edico, quod & perfectum erit:
 Si iverit ad domos Ulyssis divini, 230
 Multa ei circum caput scabellâ vitorum ex manibus
 Latere deterent per domum percussio.

Sic dixit: & accedens calce insultavit insipientia
 Coxæ: neque ipsum extra viam excussit,
 Sed mansit fime: cogitavit autem Ulysses, 235
 An iruens baculo animam eriperet ei,
 An ad terram dejiceret caput, ad solum extollens,
 Sed duravit, animumque cohibuit: illum autem subulcus
 Increpuit contra intuitus, valde autem precatus est manus tollens:
 Nymphæ fontanæ, filiæ Jovis, si unquam Ulysses 240
 Vobis femora combussit cooperiens pingui adipe
 Agnorat & Iædorum, hoc mihi perficite votum,
 Ut veniat ille vir, ducatque ipsum Deus:
 Hoc pacto tibi comius dissiparet omnes,
 Quos nunc protervus fers, vagans semper 245
 Per urbem, at pecudes mali perdunt pastures.

Hunc autem rursus alloquebatur Melanthius caprarius caprarius:
 Papæ, quid dixit canis vertutias callens,
 Hunc aliquando ego in navi bene tabulara nigra
 Agam longe ab Ithaca, ut mihi victum multum inveniat. 250
 Utinam enim Telemachum interficiat arcitenens Apollo
 Hodie in domibus, vel à procis interficiatur,
 Nam Ulyssi quidem procul petiit reditus dies.

Sic locutus, hos quidem liquit illic placide euntes:
 At ipse ivit, admodum vero celeriter ad domos pervenit heri. 255
 Statim autem introiit, cumque procis sedit
 Ex adverso Eurymacho, hunc enim amabat maxime.
 Illi quidem carniū partem apposuerunt qui laborabant,
 Panem autem verecunda proma apposuit ferens,
 Ad comedendum: prope autem Ulysses & divinus subulcus 260
 Steterunt venientes, circum autem ipsos venit sonitus
 Citharæ concavæ: etenim illis occiperat canere
 Phemius, at ille manu prehensens alloquebatur subulcum:
 Eumæ, certe nimis scilicet hæ sunt ædes pulchræ Ulyssis.
 Facileque notabiles etiam inter multas visu. 265
 Ex aliis aliæ aptæ sunt, ornatum est autem eis atrium
 Muro & septis, januæ autem bene munitæ sunt
 Bifores, haud quisquam eas vir expugnaret.
 Cognosco autem quod multi in ipsâ convivia instituunt

- 270 Ἄνδρες· ἐπεὶ κίεσσι μὲν αἰήνοθεν, ἐν δὲ τε φόρμυξ
Ἡσώφ, ἦν ἄρα δαιτὶ θεοὶ ποίησαν ἱταίρην.
Τὸν δ' ἀπαμειβόμενός πορσέτης Εὐμαίε συζῶντα,
Ῥεῖ ἔγνω· ἐπεὶ εὐδὲ τὰ τ' ἀλλὰ περ ἴος ἀνοήμοι.
Ἀλλ' ἄγε δὴ ρεαζώμεθ' ὅπως ἔσαι τὰδε ἔργα.
- 275 Ἦε σὺ πορσῆς ἴσολθε δόμους εὖ ναιετάοντας,
Δύσσο ἢ μνηστῆρας, ἐγὼ δ' ὑπολείψομαι αὐτῷ.
Εἰ δ' ἐθέλεις, ἐπίμεινον, ἐγὼ δ' εἰμι πορπάρεθιο.
Μηδὲ σὺ δαδύνειν, μή τις σ' ἔκταδε νήσας
Ἡ' κάλλι, ἢ ἐλάση· τὰδε σε ρεσζέσθαι ἀνίστα.
- 280 Τὸν δ' ἡμείβετ' ἐπιπτα πολύτλας δι· Ὀδυσσεύς,
Γιγνώσκω, ρερονέω· τὰ γε δὴ ρερονέοντι κελεύεις·
Ἀλλ' ἔρχευ πορπάρεθιν, ἐγὼ δ' ὑπολείψομαι αὐτῷ.
Οὐ γάρ τι πωληγίων ἀδαήμων, εὐδὲ βολάων.
Τολμήεις μαι θυμός, ἐπεὶ κακὰ πολλὰ πέποιθα.
- 285 Κύμασι κ' πολέμοιο μετὰ κ' τίδε τοίοις γινέσθαι.
Γαστέρα δ' ὅπως ἐστὶν ὑποκρυφαί μημαυίαν
Οὐλομένην, ἢ πολλὰ καὶ ἀνδρῶποιοι δίδωσι.
Τῆς ἐνεκεν κ' νῆες εὐζυγοὶ ὀπίστανται
Πόντον ἐπ' ἀτρύγητον, κακὰ δυσμάρτυροι φέμεσσι.
- 290 Ὡς οἱ μὲν το αὐτὰ πρὸς ἀλλήλους ἀγόρευον.
Ἄν ἢ κύων κεραλὴν τε κ' ἔατα κείνου ἔχεν
Ἀργεὺς Ὀδυσσῆος παλασίερον, ὃν ῥά ποτ' αὐτὸς
Θεῖφε μὲν, εὐδὲ δαδύνητο· πάλιν δ' εἰς Ἴλιον ἱρὴν
Ἦλθετο. ἢ ἢ πάρεθιν ἀγίνεσκον τέτι ἀνδρες.
- 295 Αἴγας ἰὼ ἀρεστέρας, ἠδὲ πρῶτας, ἠδὲ λαγαῆς.
Δὴ τότε καὶ ὑπόδρις ὑποχιόμενοι ἀνυκτῷ.
Ἐν πολλῇ κόπρῳ, ἢ οἱ πορπάρεθιο θυράων,
Ἡμείνων τε βιῶν τε ἄλις κίχυντ' ὅερ' ἀν' ἀγοίην
ὁμῶς Ὀδυσσῆος πέτρῳ μέγα κοπήσσαντες.
- 300 Ἐνθα κύων καὶ Ἀργεὺς ἐνίπλετο κυνοραϊσίῳ.
Δὴ τότε γ' ὥς ἐνόησεν Ὀδυσσεύς ἐλθὺς ἰόντα,
Οὐδ' ἔμεν ῥ' ὄγ' ἔστη, κ' ἔατα κάββαλεν ἄμω.
Ἄσεν δ' ἐκ ἑτ' ἐπιπτα δυνήσατο οἷο ἀνακτῷ
Ἐλθέμεν. αὐτὰρ ὁ νόστιν ἰδὼν ὑπομύξατο δάκρυ,
- 305 Ῥεῖα λαθῶν Εὐμαίων· ἄρα δ' ἐρείνετο μῦθος,
Εὐμαί, ἢ μάλα θαῦμα, κύων εὐδὲ καὶ ἐν
κόπρῳ.
Κελὸς μὲν δίμας ἐστὶν, ἀτὰρ τίδε γ' ἔσσεα οἶδα
Εἰ δὴ κ' ταχὺς ἔσκει δῖνι ἐπὶ εἰδῶ τῷδε,
Ἡ' αὐτῶς, εἰοί τε τραπέζης κύνας ἀνδρῶν.
- 310 Γίγνοντ', ἀγλαίης δ' ἐνεκὴν κομήσειν ἀνακτες.
Τὸν δ' ἀπαμειβόμενός πορσέτης Εὐμαίε συζῶντα,
Καὶ λίην ἀνδρῶς γε κύων ὅδε τίλε θανόντῳ.
Εἰ τοιούτῳ εἴη ἡμῶν δίμας ἠδὲ κ' ἔργα.
Οἷόν μιν Τροίηνδε κίον κατέλειπεν Ὀδυσσεύς,

Viri : quoniam nidor etiam ascendit , & cithara
Sonat , quam convivio Dii fecerunt sociam. 270

Hunc autem respondens alloquebaris Eumæe subulce :
Facile nosti , siquidem ne cætera quidem es bardus.
Sed age jam consultemus quomodo erunt hæc opera.
Vel tu primus ingredi domos bene habitatas , 275
Inferque te procis , ego autem relinquer hic :
Sin vis , remane , ego autem ibo præ.
Neque tu tarda , ne quis te extra conspiciat
Vel percutiat , vel pellat : hæc enim te reputare jubeo.

Huic autem respondit postea pertolerans divinus Ulysses : 280

Scio , teneo : hæc intelligenti præcipis :
Sed i præ , ego autem relinquer hic :
Non sum enim plagarum indoctus , neque istum.
Patiens mihi animus , quoniam mala multa passus sum
Undis & in bello , cum illis hoc etiam fiat. 285
Ventre autem haudquaquam est abscondere cupidum
Perditum , qui multa mala hominibus dat.
Cujus gratia & naves bene transtræ armantur
Pontum super indomitum , mala inimicis ferentes.

Sic hi quidem talia inter se dicebant : 290

Sursum autem canis caputque & aures jacens levavit
Argus Ulyssis calamitosi , quem quondam ipse
Nutrierat quidem , neque perceperat usum : prius enim in
Ilium sacrum

Iverat : hunc autem antea ducebant juvenes viri
Capras ad sylvestres , & cervos , & lepores. 295

Tunc jacebat neglectus absente domino ,
In multo stercore , quod ei ante fores ,
Mulorumque bouumque affatim fustum erat : donec auferrent
Servi Ulyssis nemus magnum stercoreturi.

Illic canis jacebat Argus plenus ricinorum. 300

Ibi tum ut agnovit Ulysses prope esse ,
Cauda quidem hic adulabatur , & aures motabat ambas :

Prope autem non item potuit suum dominum
Venire : at iste eo procul viso absterfit lacrymam ,
Facile latens Eumæum , statim autem interrogabat verbo : 305

Eumæe , certe nimis mirum est , canis hic jacet in finio :

Pulcher quidem corpore est , at hoc non certo scio

An scilicet etiam velox fuerit ad currendum cum forma ista ,

An secus , quales mensarii canes virosum

Sunt , decoris autem gratia nutriunt domini. 310

Hunc autem respondens alloquebaris Eumæe subulce :

Et sane viri canis hic est procul mortui.

Si talis esset & corpore & operibus

Qualem ipsum ad Trojam iens reliquit Ulysses ,

- 315 Αἴψα κε θνήσκαιο ἰδὼν ταχυτῆτα καὶ ἀλκὴν.
 Οὐ μὲν γάρ τι εὐχίσκε βαθεῖνς βένδεσιν ὕλης
 Κινέδαλον ὃ, ττι ἰδοίτο· καὶ ἰχνησι γὰρ περιέρη·
 Νῦν δ' ἔχεται κακότητι, ἀναξ δέ οἱ ἀλοθὶ πάτρης.
 "Ωλιτο" καὶ ἥ γυναῖκες ἀκηδέες ἐ κομέουσι.
- 320 Ἀμώεις δ' οὗτ' ἂν μηκέτ' ἐπικρατέουσιν ἀνακτες,
 Οὐκ ἔτ' ἔπειτ' ἐθέλεισιν ἐναίσσιμα ἐργάζεσθαι.
 Ἡμισυ γάρ τ' ἀριτῆς δοπολύνονται εὐρύοπα Ζεὺς
 Ἀνέρ, οὗτ' ἂν μιν κατὰ δόλιον ἥμαρ ἔλθοιεν.
 "Ὡς εἰπὼν, εἰσῆλθε δόμοις εὐ ναιετάοντας·
- 325 Βῆ δ' ἰδὼς μετὰ μαγάρῳ μετὰ μνηστῆρας ἀγαυούς.
 Ἄρῃ δ' αὖ κατὰ μοῖρ' ἔλαβεν μέλανος θανάτοιο,
 Αὐτίκ' ἰδὼντ' Ὀδυσῆα εἰκοσὶν ἐνιαυτῷ.
 Τὸν ἥ πολύ περσὶ ἰδε Τηλέμαχος θειοειδὲς
 Ἐρχομένων κατὰ δῶμα συμβῶν· ὅκα δ' ἔπειτα
- 330 Νέσθ' ἐπὶ οἱ καλέσας· ὃ ἥ, σκαπτήνας ἐλε δέρεσσιν
 Κείδηρον, ἔνθα ἥ δαιτερὸς ἐφίξισκεν κρέα πολλὰ
 Διόδομον μνηστῆρσι δόμον κατὰ δαινομήνοισι.
 Τὸν κατέθηκε φέρον περὶ Τηλεμάχοιο τεύχεσσαν
 Ἀντίον· ἔνθα δ' αἶψ' αὐτὸς ἐφίξετο. τῷ δ' ἄρα κῆρυξ
- 335 Μοῖρεν ἰλὼν ἐτίθει, κανέει τ' ἐκ σῆτον αἰέρας.
 Ἀρχίμολον ἥ μετ' αὐτὸν ἰδύσντο δῶματ' Ὀδυσσεύς,
 Πτωχῷ λευγαλέῳ ἐναλίγκιος ἠδὲ γέροντι,
 Σκηπτόμομον· τὰ ἥ λυγρὰ περὶ χερσὶ ἔμματα ἔσθ.
 "Ἴς δ' ἐπὶ μελίνῃ ἐδὲ ἐντοαδε θυρέων,
- 340 Κλεινάμομον σαθρῷ κυπαρισίνῳ, ὃν ποτε τέκτων
 Ξῶσιν ἐπισαράφως, καὶ ἐπὶ σάθμῃ ἴδυνε.
 Τηλέμαχος δ' ἐπὶ οἱ καλέσας περσέειπε συμβῶν.
 Ἄρτον δ' ἔλον ἰλὼν περικαλλέος ἐκ κανέοιο,
 Κεῖ κρέα, ὥς οἱ χεῖρες ἐχάνδανον ἀμφιβαλόντι,
- 345 Δες τῷ ξείνῳ ταῦτα εἶρον· αὐτὸν τι κέλευε
 Αἰτίξεν μάλα πάντας ἐποικυόμων μνηστῆρας.
 Αἰδῶς δ' ἐκ ἀγαθῇ κεχρημύμενος ἀνδρὲς περὶκτε.
 "Ὡς φάτο· βῆ ἥ σφοδρὸς ἐπὶ καὶ μῦθον ἀκούσιν·
 Ἀρχὴ δ' ἰσάμομον ἔπειτα ποττόντα περσινύδα,
- 350 Τηλέμαχος τοι ξεῖνε δίδω τάδε, καὶ σε κελεύει
 Αἰτίξεν μάλα πάντας ἐποικυόμων μνηστῆρας.
 Αἰδῶ δ' ἐκ ἀγαθῇ φησὶ ἔμμεναι ἀνδρὲς περὶκτε.
 Τὸν δ' ἀπαμειβόμενος περσέειν πολύμητις Ὀδυσσεύς.
 Ζεῦ πάτερ, Τηλέμαχόν μοι ἐν ἀνδράσιν ὀλβιον εἶ),
- 355 Καὶ οἱ πάντα γένεθ' ὅσα φρεσὶν ἦσι μνηστικῇ.
 Ἡ βῆ, καὶ ἀμροτέρῃσιν ἰδεξατο, καὶ κατέθηκεν
 Ἀσπί, ποδῶν περσάροιδεν; ἀεικαλῆς ἐπὶ πώρης·
 Ἡδὲ δ' ὡς ὅτ' αἰδοῖς ἐνὶ μαγάρῳσιν αἰδεῖν,
 Εὐρὶ ἐφ' ἰδεῖπνήκῃ, ὃ δ' ἔπαυσσας θεῖον αἰδοῖς.
- 360 Μνηστῆρες δ' ἐμάδοναυ ἀνὰ μέγαρ· αὐτὰρ Ἀθήνη

Statim admirareris videns velocitatem & fortitudinem. 315
 Non enim effugiebat profundæ in profunditatibus sylvæ
 Fera quancumque viderat, & vestigia enim sciebat:
 Nunc autem tenetur malo, dominus autem ejus extra patriam
 Perit: hunc autem mulieres negligentes non curant.
 Servi autem quando non amplius imperant domini, 320
 Non amplius postea volunt officium facere.
 Dimidium enim virtutis aufert late sonans Jupiter
 Viri, quando ipsum servilis dies occupat.

Sic locutus, ingressus est domos bene habitatas:
 Ivit autem recta per domum ad procos superbos. 325
 Argum autem contra occupavit satum nigræ mortis,
 Statim ut viderat Ulysssem vigesimo anno.
 Primus autem vidit Telemachus divinus
 Venientem per domum subulcum, celeriterque deinde
 Innuit ad se vocans: atque ille circumspectans cepit sellam 330
 Jacentem, ubi coquus insidere solebat carnes multas
 Incidens procis in domo convivantibus.
 Hanc deposuit portans ad Telemachi mensam
 Ex adverso: ibi scilicet ipse sedebat, huic autem præco
 Partem capiens ponebat, ex canistroque panem sumens 335
 Propius accedendo autem post ipsum intravit domos Ulysses,
 Mendico squalido similis & seni, (tus erat.
 Scipioni innixus: illoque sordidato circum corpus amictu amic-
 Sedebat autem in fraxineo limine intra januas,
 Innixus limini cyparisseo, quod quondam faber 340
 Poliverat scite, & ad normam direxerat
 Telemachus autem ad se vocatum alloquebatur subulcum,
 Panemque totum sumens perpulchro ex canistro,
 Et carnes uti ei manus capiebant comprehendenti:

Da hospiti hæc ferens, ipsumque jube 345
 Mendicare prorsus omnes adeuntem procos.
 Pudor enim non est bonus indigenti viro gratis habere cupienti.

Sic dixit. Ibat autem subulcus postquam verbum audivit:
 Prope autem stans vetbis velocibus alloquebatur:
 Telemachus tibi hospes dat hæc, & te juber 350
 Mendicare prorsus omnes adeuntem procos.
 Pudorem autem non bonum dicit esse viro gratis habere cupienti.

Hunc autem respondens alloquebatur prudens Ulysses:
 Jupiter Rex, Telemachus mihi in viris beatus sit,
 Et ei omnia fiant quæcumque animo suo cogitat. 355

Dixit, & ambabus accepit, & deposuit
 Illic, pedes ante, indecenti in pera:
 Comedebat autem usque dum cantor in ædibus canebat,
 Donec ille cœnaverat, iste cessabat divinus cantor.
 Proci autem tumultuabantur per ædes, at Minerva 360

- Ἀρχὴ παρειαμύην Παιρτιάδην Ὀδυσσῆα
 ὦτρυν' ὡς ἂν πύρνα κατὰ μνηστῆρας ἀγίεσι,
 Γυγίη θ' οἳ τινὲς εἰσιν ἐναΐσιμοι εἰ τ' ἀθέμιστοι·
 Ἀλλ' ἔδ' ὅς τιν' ἔμελλ' ἀπαλεξήσθην κακότητι.
- 365 Βῆ δ' ἰὼν αἰτήσων ἐνδέξια ρῶτα ἱκασον,
 Πάντοσε χεῖρ' ὀρέγων, ὥσπερ πτωχὸς πάλαι εἴη.
 Οἱ δ' ἑλεειρόντες δίδωσαν, καὶ ἐδάμνεον αὐτόν·
 Ἀλλήλας τ' ἔεροντο τίς εἴη καὶ πόθεν ἔλθοι,
 Τούτοις δ' καὶ μετέπειτα Μελάνθι· αἰπόλῳ αἰγῶν,
- 370 Κέλυστι μὲν μνηστῆρες ἀγκαλιτῆς βασιλείης
 Τέδε πῶτε ξείνῃ· ἥ γάρ μιν παρόδιν ὥσπερα.
 ἦτορ μὲν οἱ δεῦρο συδῶτης ἠγεμόνιεν,
 Αὐτόν δ' ἔσσεα οἶδα πόθεν γένε' εὐχεται ἦν.
 Ὡς ἔρατ'· Ἀντίνοῳ δ' ἔπειτα νείκεας συδῶται,
- 375 ὦ ῥίγωντε συδῶτα, τίη δ' σὺ τόνδε πῶλινδ'·
 Ἥραγες; ἥ ἔχ' ἄλλος ἡμῖν ἀλγήμενος εἰσι καὶ ἄλλοι
 Πτωχοὶ ἀνιερῶν, δαιτῶν ὑπολυμαντῆρες;
 Ἦ ὄνοσται ὅτι τοι βίοτον κατέδουσιν ἀνακτῶν
 Ἐνθάδ' ἀγμερόμενοι; σὺ δ' καὶ ποδὶ τόνδ' ἐκάλισας;
- 380 Τὸν δ' ἀπαμειβόμεν· προσηύδα Εὐμαῖε συδῶτα,
 Ἀντίνο', ἔμειν καλὰ καὶ ἐάδῃς ἰὼν ἀγορεύεις.
 Τίς γ' ὃν ξείνον καλεῖ ἄλλοθεν αὐτὸς ἐπειθῶν
 Ἄλλον γ' εἰ μὴ ἦν οἱ δημοεργοὶ ἔσιν;
 Μάντιν, ἥ ἰππῆρα κακῶν, ἥ τέκτονα δέρον,
 385 Ἦ καὶ θέσπιν αἰοδόν, ὃ κεν τέρπησιν αἰείδων;
 Οὗτοι γ' οὐ κλητοὶ γε βροτῶν ἐπ' ἀπίερα γαῖαν.
 Πτωχὸν δ' ἐκ ἂν τις καλέοι τρυφόντα ἑαυτόν.
 Ἀλλ' αἰεὶ χαλεπὸς πῶτε πάντας εἰς μνηστῆρα
 Δμῶσιν Ὀδυσσῆϊ, πῶτε δ' αὐτ' ἐμοί· αὐτὰρ ἔγωγε
- 390 Οὐκ ἀλέω, εἴως μοι ἐχέροσιν Πηνελόπεια
 Ζῶν ἐνὶ μεγάροισι καὶ Τηλέμαχ'· θεοειδής.
 Τὸν δ' αὖ Τηλέμαχ'· πεπνυμένος ἀντίον ἦυδα,
 Σίγα, μὴ μοι τῶτον ἀμείβεο πολλ' ἐπέεσσιν.
 Ἀντίνοῳ δ' εἶωθε κακῶς ἐρεδιζέμεν αἰεὶ
- 395 Μύθοισιν χαλεποῖσιν, ἐποτρύνῃ δ' καὶ ἄλλες.
 Ἦ ῥα, καὶ Ἀντίνοον ἔπεα πτερόεντα προσηύδα,
 Ἀντίνο', ἥ μιν καλὰ, πατήρ ὡς κήδεαι υἱῶν.
 Ὅς ἔξινον ἀνωγας ὑπὸ μεγάροιο δίδωαι
 Μύθῳ ἀταγκαίῳ· μὴ τῶτο θεὸς τελέσειε.
- 400 Δός οἱ ἐλὼν· ἔσσι τοι εἰθονέω· κίλομαι γ' ἔγωγε.
 Μῆτ' ἔν μιν ἐμὴν ἄζευ τόγῃ, μήτε τιν' ἄλλον
 Δμῶων οἱ κατὰ δώματ' Ὀδυσσῆϊ θεῖω.
 Ἀλλ' ἔσσι τοι τιεῖτον ἐνὶ στήθεσσι νόημα.
 Αὐτὸς γ' οὐ φαζέμεν πολὺ βύλας ἢ δόμῳ ἄλλῳ.
- 405 Τὸν δ' αὖτ' Ἀντίνοῳ ἀπαμειβόμεν· προσηύδα,
 Τηλέμαχ'· ὑψαγόρη, μὴν ἄγετε, ποῖον ἔμπης·

Prope astans Laërtiadæ Ulyssi
Hortabatur ut panes à procis congregaret,
Cognosceretque quinam essent iusti quique iniusti.
Sed neque sic quemquam exempturus erat malo.
Institit autem ire petiturus dextre à viro quoque 365
Undique manum porrigens, tanquam olim mendicus fuisset.
Hi autem miserrantes dabant, & mirabantur ipsum:
Mutuos autem interrogabant quis esset & unde venisset,
His autem interloquebatur Melanthius custos caprarum:

Audite me proci inclytæ Reginæ 370
Isto de hospite, certe enim antea ipsum vidi.
Equidem eum huc subulcus duxit,
Ipsum autem non aperte scio unde *se* genere dicat esse.

Sic ait. Antinous autem verbis objurgabat subulcum:
O famose subulce, cur tu hunc in urbem 375
Duxisti? an non satis nobis erronei sunt alii
Mendici molesti, epularum pestes?
An te juvat quod vitam edunt Regis
Hic congregati? tu autem etiam alicunde hunc vocasti?

Hunc autem respondens alloquebaris Eumææ subulce: 380
Antinoë, non quidem bona licet bonus dicis.
Quis enim hospitem vocat aliunde ipse adiens
Alium nisi eorum *aliquem* qui publici operarii sunt?
Vatem, vel sanatorem malorum, vel fabrum lignorum,
Vel etiam divinum cantorem, qui dilectet canens? 385
Hi enim vocati hominum super infinita terra.

At mendicum nemo vocaverit comesurum seipsum, *i. e. sua bona*.
Sed semper molestus super omnes es procos
Servis Ulyssis, præcipue autem mihi: at ego
Non curo, donec mihi prudens Penelope 390
Vivit in domibus & Telemachus divinus.

Illum contra Telemachus prudens alloquebatur:
Tace, ne mihi huic responde multum verbis.
Antinous enim consuevit male irritare semper *quosdam*
Verbis molestis, quin incitat etiam alios. 395

Dixit, & Antinorum verbis velocibus alloquebatur:
Antinoë, certe me bene pater uti curas filium,
Qui hospitem iussisti à domo exire
Verbo cogenti, ne hoc Deus perficiat.
Da ei capiens, non invideo: jubeo enim ego etiam. 400
Neque igitur matrem meam verere in hoc, neque quemquam alium
Servorum qui in domibus Ulyssis divini.
Sed haud tibi talis in pectoribus cogitatio.

Ipse enim comedere multo mavis quam dare alii.
Illum contra Antinous respondens alloquebatur: 405
Telemache alioque, animo intemperate, quid dixisti?

- Εἴ οἱ τάσων ἄσσαντες ὀρέξιν μνηστῆρες,
 Καὶ κέν μιν τρεῖς μῆνας ὑπόπρην οἶκον ἑρύκοι.
 Ὡς ἂρ' ἔρη, καὶ θράνυν ἔλων ὑαίεθνη τραπέζῃ
 410 Κεῖμην, ὃ ρ' ἔπαχεν λιπαρὸς ποδάς εὐλαπινάζων.
 Οἱ δ' ἄλλοι πάντες δίδοσαν, πώλησαν δ' ἄρα πώρην
 Σίτε καὶ κραιῶν. τάχα δὴ καὶ ἑμελλεν Ὀδυσσεύς
 Αὐτὶς ἐπ' ἑδὸν ἰὼν περικὸς γεύσασθαι Ἀχαιῶν.
 Στῆ ὃ παρ' Ἀντίνοον, καὶ μιν πρὸς μῦθον ἔειπεν,
 415 Δῶς φίλον· ἐ μὲν μοι δοκεῖς ὁ κάκιστος Ἀχαιῶν
 Ἐμμεναι ἀλλ' ἄριστος, ἔπει βασιλῆϊ ἴοικας.
 Τῷ σε χρὴ δόμῳ καὶ λώϊον ἢ περ ἄλλοι
 Σίτε· ἐγὼ δ' ἂν σε κλείω κατ' ἀπίεστα γαῖαν.
 Καὶ γὰρ ἐγὼ ποτὶ οἶκον ἐν ἀνδρόποισιν ἔναιον
 420 Ὀλβίον ἀρνειὸν, καὶ πολλὰκι δόσκον ἀλκῇ
 Τοῖσιν ὅποῖόν τοι, καὶ ὅτευ καχημῶν ἔλθοι.
 Ἦσαν ὃ δμῶς μάλα μυρεῖν; ἀλλὰ τι πολλὰ
 Οἴσιν τ' εὖ ζῶσι καὶ ἀρνεῖοι καλίσσονται.
 Ἀλλὰ Ζεὺς ἀλάπαξεν Κρονίων (ἦδ' ἔλε γάρ περ)
 425 Ὅς μ' ἄμα ληίσῃσι πολυπλάγκτοισιν αἴηκεν
 Αἰγυπτίον δ' ἰέναι δολιχὴν ὁδὸν, ὅφρ' ὑπαλοίμην.
 Στήσα δ' ἐν Αἰγύπτῳ ποταμῷ νέας ἀμειβίσσας.
 Ἐνθ' ἦτοι μὲν ἐγὼ κελόμην ἑρέπρας ἑταίρας
 Αὐτὰ παρ' νῆας μένειν, καὶ νῆας ἑρυδαί.
 430 Ὀπίπρας ὃ κατὰ σκοπίας ὤτεινα νέεσθαι.
 Οἱ δ' ὕβρι' εἰζάντες, ἐπισπόμῳ μὲνεί σφω,
 Αἶψα μάλ' Αἰγυπτίων ἀνδρῶν περικαλλέας ἀγρὺς
 Πόρθεον· ἐκ δ' ὑνυκίας ἄγον καὶ νήτια τέκνα,
 Αὐτὰς τ' ἔκτεινον. τάχα δ' ἐς πόλιν ἵκετ' αὐτή·
 435 Οἱ δ' ἐβόης αἰόντες, ἄμ' νοὶ φαινομένηρι
 Ἦλθεν. πῶλῃτο δ' ὅτ' ἅν πεδίον πεζῶν τε καὶ ἵππων,
 Χαλκῷ τε στερεπῇ· ἐν δ' Ζεὺς περικέρεον
 Φύσαν ἐμοῖς ἐτάεροις κακὴν βάλει· ἐδὲ τις ἔτλω
 Στήναι ἐναντίβιον. περὶ γὰρ κακὰ πάντοθεν ἔση.
 440 Ἐνθ' ἡμέων πολλὰς μὲν ἀπέκτανον ὀξὺ χαλκῷ,
 Τὰς δ' ἀναγνὼν ζωὴς σρίσιν ἐργάζεσθαι ἀνάγκη.
 Αὐτὰρ ἐμ' ἐς Κύπρον ξείνῳ δόσαν ἀντιάσαντι
 Διμήτορι Ἰασίδῃ, ὃς Κύπρῳ ἴρι ἄνασεν.
 Ἐνθεν δὴ νῦν δεῦρο τόδ' ἴκω πῆματα πάχων.
 445 Τὸν δ' αὖτ' Ἀντίνοος ἀπαμείβετο, ράνησέν τε,
 Τίς δαίμων τίδ' ἐπὶ πῆμα προσήγαγε, δαίτῳσιν αἰνῇ;
 Στῆθ' ὅτως ἐς μίason, ἔμης ἀπάνευθε τραπέζης,
 Μὴ τάχα ποικρὴν Αἰγυπτὸν καὶ Κύπρον ἴδναι.
 Ὡς τις θαρσαλέη καὶ ἀναιδὴς ἴσσι περικτῆς.
 450 Ἐξείης πάντας παρὶσσεύσας· οἱ δ' δίδοσι
 Μαφιδίως· ἔπει κτεῖς ἐπίχσις ἐδ' ἑλκτύς
 Ἀλλοτρίων χαρίσασθαι, ἐπὶ πάρα πολλὰ ἰκάσθαι.

Si ei tantum omnes porrigerent proci,
Eum vel tres menses procul hinc domus detineret.

Sic ait, & scabellum capiens ostendebat subter mensam
Positum, in quo scilicet habebat nitidos pedes epulans. 410
Ceteri quoque omnes dabant, implebantque ei peram
Pane & carnibus: cito etiam erat Ulysses
Rursus ad limen iens donum gustaturus Achivorum.
Stetit autem apud Antinoum, & ipsum verbo alloquebatur:

Da amice, haud quidem mihi videris pessimus Achivorum 415
Esse, sed optimus, quoniam Regi similis es.

Ideo te oportet dare & melius quam alii
De pane: ego autem te laudabo per carentem finibus terram.
Etenim ego aliquando domum in hominibus habitavi

Beatus divitem, & sæpe dedi erroni 420

Tali qualiscumque esset, & cujuscumque indigens veniret:

Erantque servi omnino plurimi, aliaque multa
Quibusque bene vivunt & divites vocantur *homines*:

Sed Jupiter perdidit Saturnius, (voluit enim sic)

Qui me cum latronibus multum errantibus adegit 425

In Ægyptum ire longam viam, ut perirem.

Sititi autem in Ægypto fluvio naves versatiles.

Tunc quidem ego jussi perdilectos socios

Illic apud naves manere, & naves custodire:

Speculatores autem ad speculas jussi ire. 430

Hi autem incontinentiæ cedentes, sequentes animos suos,

Cito admodum Ægyptiorum virorum perpulchros agros

Populabantur: mulieresque abigebant & infantes liberos,

Ipsosque interficiebant: cito autem in urbem ivit clamor.

Illi autem clamorem audientes, simul cum aurora apparente 435

Venerunt: impletus est autem omnis campus peditibus & equis,

Ærisque splendore: ac Jupiter gaudens fulmine

Fugam meis sociis malam injecit, neque aliquis ausus est

Stare contra, circum enim mala undique stabant.

Tunc nostrum multos quidem interfecerunt acuto ære, 440

Alios autem abduxerunt vivos ipsi ut opus facerent coactu,

At me in Cyprum hospiti dederunt occurrenti

Umetori Iasidæ, qui Cypro fortiter imperabat:

Inde scilicet nunc huc venio clades passus.

Hic autem rursus Antinous respondebat, & loquebatur: 445

Quis Deus hanc pestem adduxit, convivii molestiam?

Stas sic in medium, mea procul à mensa,

Ne cito amaram Ægyptum & Cyprum videas.

Ita quidam audax & impudens es mendiculus.

Ordine omnibus astas, hi autem dant

Terrere: quia nulla prohibitio neque misericordia est 450

De alieno largiri, siquidem adfunt multa cuique.

Hunc autem recedens alloquebatur prudens Ulysses :
 Papæ, haud scilicet tibi cum forma etiam mens erat :
 Non tu ex domo tua adstanti neque salem dares ,
 Qui nunc alienis assidens , haud quidquam mihi sustines
 Panis sumptum dare , cum multa adsint.

455

Sic ait. Antinous autem irascebatur corde magis ,
 Et ipsum torve intuens verbis volucris alloquebatur :

Nunc jam non te amplius honeste ex domo puto
 Recessurum , quando etiam opprobria dicis.

460

Sic dixit , & scabellum capiens mittebat in dexterum humerum ,
 Extimum in dorsum : ille autem stabat tanquam rupes

Firmiter , neque ipsum turbabat jactus Antinoi ,
 Sed tacite movebat caput , mala penitus cogitans.

465

Rursum autem ad limen iens sedebat , peram autem
 Deposuit bene plenam , procisque dixit :

Audite me proci perinclytæ Reginæ ,
 Ut dicam quæ me animus in pectoribus jubet.

Non quidem neque dolor est in mente , neque luctus ,
 Quando vir pro suis pugnavit possessionibus.

470

Jactu icitur , vel propter boves , vel candidas oves :
 At me Antinous jaculatus est ob ventrem odiosum ,

Perditum qui multa mala hominibus dat.

Sed sicut mendicorum Dii & Erianyes sunt ,
 Antinonum ante nuptias finis mortis opprimat.

475

Hunc autem Antinous alloquebatur Eupitheï filius :
 Comede tranquillus hospes sedens , aut abi alio :

Ne te juvenes per domos trahant , (qui sic loquaris)
 Vel pede vel & manu , lacerentque torum.

480

Sic ait. Illi autem omnes supra modum indignabantur :
 Sic autem aliquis dicebat juvenum clatorum :

Antinoë , non quidem bene jaculatus es infelicem erronem.
 Perditæ , si nimirum forsitan aliquis cœlestis Deus est ?

Et sane Dii hospitibus similes peregrinis ,
 Omnimodos se ferentes , versantur in urbibus ,

485

Hominum injuriam & æquitatem inspicientes.

Sic dicebant proci , ille autem non curabat verba.

Telemachus vero in corde quidem magnum luctum augebat

Illo percusso , neque tamen lacrymam in terram mittebat ex palpe-
 Sed tacitus movebat caput , mala profunde cogitans. (bris , 490

Illum ut audivit prudens Penelope

Percussum in domo , ancillis loquebatur :

Utinam sic ipsum te jaculetur inclytus arcu Apollo

Hanc autem rursus Eurynome prima alloquebatur :

495

Si enim in precibus summa nostris posita esset ,

Haud quisquā horum pulchro folio conspicuam aurorā attingeret.

Hanc autem rursus alloquebatur prudens Penelope :

- Μαῖν, ἔχθροι μὲν πάντες, ἐπεὶ κακὰ μηχανώμενται·
 500 Ἀντίνοῦ δ' ἡ μάλισσα μελαίνῃ κηρὶ ἴοικεν.
 Ζεῖνός τις δὺςιν αὐτοῦ κατὰ δῶμα,
 Ἀνέρας αἰτίζων· (ἀχημοσύνη γὰρ ἀνώγει)
 Ἐνὶ ἄλλοι μὲν πάντες ἐνέπλησάν τ' ἰδυσάν τε·
 Οὐτ' δ' Ἰφνὺν περικλυτὸν βάλαι δεξιὸν ὄμον.
 505 Ἡ μὲν ἄρ' ὥς ἀγόρευε μετὰ δμοῦσι γυναιξίν,
 Ἡδὲ μὲν ἐν θαλάμῳ· ὃ δ' ἰδύπτει δῖος Ὀδυσσεύς,
 Ἡ δ' ἐπὶ οἱ καλίστατα περσυνὺδα δῖον ὕφρδεν,
 Ἐρχοο δὲ Εὐμαίῃ· κίων ἃ ξείνον ἀναχθεῖ
 Ἐλθὲ μὲν, ὄρεά τι μὲν περσπύζομαι, ἡδ' ἐρίμας
 510 Εἰ περ Ὀδυσσῆος ταλασίερον· ἢε πίπυσσας,
 Ἡ ἴδεν ὀφθαλμοῖσι· πολυπλάγκτος γὰρ ἴοικεν.
 Τὴν δ' ἀπαμειβόμενος προσέειπε Εὐμαίῃ συβῶτα,
 Εἰ γάρ τοι βασίλεια σιωπήσομαι Ἀχαιῶν
 Οἳ ὅγε μυθήσεται, θέλγοιτο κέ τοι φίλον ἦτορ.
 515 Τρεῖς γὰρ δὴ μιν νύκτας ἔχεν, τρεῖς δ' ἡματ' ἐρυξα
 Ἐν κλισίῃ, (περὶτον γὰρ ἐμ' ἵκετο νηὶς Ἀποδείας)
 Ἀλλ' ἔγωγε κακότητα δίκνυσεν ἦν ἀγορεύων.
 Ὡς δ' ὅτ' αἰδοῖν ἀνὴρ ποτιδέρκεται εἰς τε θεῶν ἔξ
 Αἰδέει δειδῶς ἐπεὶ ἡμετέροισι βροτοῖσι,
 520 Τὲ δ' ἀμύτον μεμαασιν ἀκκίμῳ ἱππότην αἰδέει·
 Ὡς ἐμὲ κτείνῃ ἰδὲ λυγρὸν παρήμενον ἐν μεγάροισι.
 Φησὶ δ' Ὀδυσσῆος ξείνῳ πατρώῳ (ἦ),
 Κρήτη ναιετάων, ὅδε Μίνωος γένε' εἰσιν.
 Ἐνθεν δὴ νῦν διῦρο πόδ' ἵκετο σῆματά παλαιά,
 525 Προπερικλυτὸν δὲ μὲν· στυγὰ δ' Ὀδυσσῆος ἀκῆσαι
 Ἀλλ' ὅστις περσυνὸν ἀνδρῶν ἐν πόσιν δῆμον
 Ζεῶν· πολλὰ δ' αἶψά κε κμήλια ἔνδε δόμενδε.
 Τὸν δ' αὖτε προσέειπε περίεργον Πηνελόπεια,
 Ἐρχεο, διῦρο κάλειαν, ἦν ἀντίον αὐτὸς ἐνίστη.
 530 Οὗτοι δ' ἢ θυροὶ καθήμενοι ἐφικαδῶν,
 Ἡ αὐτὰ κατὰ δῶματ' ἐπεὶ σφίσι θυμὸς ἔνδρον.
 Αὐτῶν μὲν γὰρ κτήματ' ἀκρόατα κτεῖν ἐν οἴκῳ,
 Σὺτ' ἢ μέθυ ἡδύ· τὰ μὲν οἴκῃς ἔδουσιν·
 Οἱ δ' εἰς ἡμέτερον παλεῖον, ἡματὰ πάντα
 535 Βῆς ἱερύοντες καὶ οἷς καὶ πίνουσιν αἰγας,
 Εἰλαπινάζουσιν, πίνουσιν τε αἰδοῖα οἶνον
 Μελιδίῳ· τὰ δ' πολλὰ καταινέται· ἢ γὰρ ἴω' ἀνὴρ
 Οἱ δ' Ὀδυσσεύς ἴσκειν ἀρὴν ἀπὸ οἴκου ἀμύνα.
 Εἰ δ' Ὀδυσσεύς ἔλθοι καὶ ἵκοιτο εἰς πατρίδα γαῖαν,
 540 Αἰψά κε σὺν ᾧ παιδί βίῃς ἀποτίσονται ἀνδρῶν.
 Ὡς εἶπτο. Τηλέμαχος δ' ἐμὲν ἔπταρην· ἀμφὶ δ' ὄμμα
 Σμερδαλέον κονάβησε· γέλασε δ' Πηνελόπεια·
 Αἰψά δ' ἄρ' Εὐμαίῳ ἔπειπε περσύντα περσυνὺδα,
 Ἐρχεο μὲν, ἃ ξείνον ἐναγτίεν ὥδε κλέεσθαι.

Nutrix, odiosi quidem omnes, quoniam mala machinantur:
 Antinous autem maxime nigræ morti similis est. § 09
 Hesperes quidam infelix mendicat in domo,
 Viros rogans: (egestas enim jubet)
 Hic alii quidem omnes impleverunt dederuntque:
 Hic autem scabello extimum percussit dextrum humerum.
 Illa quidem sic loquebatur inter servas mulieres, § 05
 Sedens in thalamo: cœnabat autem divinus Ulysses,
 Illa ad se vocatum alloquebatur divinum subulcum:
 Vade divine Eumæ, iens hospitem jube
 Venire, ut ipsum alloquar, & interrogem
 Sicubi Ulysses miserum vel audivit, § 10
 Vel vidit oculis, multum jactato enim similis est viro.
 Hanc autem respondens alloquebaris Eumæ subulce:
 Utinam quidem tibi Regina tacerent Achivi
 Qualia hic loquitur, mulceret tibi tuum cor.
 Tres enim jam ipsum noctes habui, tres autem dies detinui § 15
 In tugurio, (primum enim ad me venit nave aufugiens)
 Sed nondum calamitatem ad finem pervenit narrans.
 Sicut autem quando cantorem vir aspicit qui ex Diis
 Canit doctus verba suavia hominibus,
 Quem insatiabiliter cupiunt audire quando canit: § 20
 Sic me ille multum assidens in ædibus.
 Dicit autem Ulysses amicum paternum se esse,
 In Creta habitantem, ubi Minois genus est.
 Inde nunc huc venit mala patiens,
 Provolutus: affirmat autem Ulysses audivisse § 25
 Prope Thesprotorum virorum in pingui populo
 Vivum: multos autem ducit thesauros suam domum.
 Hunc autem rursus alloquebatur prudens Penelope:
 Vade, huc voca, ut coram ipse dicat.
 Hi autem vel in januis sedentes ludant, § 30
 Vel illic in domibus, postquam ipsis animus lætus est.
 Ipsorum quidem enim possessiones intactæ jacent in domo,
 Panis & vinum dulce, quæ quidem domestici comedunt:
 At ipsi in nostra domo versantes, dies omnes
 Boves sacrificantes & oves & pingues capras,
 Epulantur, bibuntque ardens vinum
 Temere: hæc autem multa consumuntur, non enim adest vir,
 Qualis Ulysses erat qui cladem à domo arceat.
 Si autem Ulysses veniret & accederet in patriam terram,
 Statim cum suo filio violentias puniret virorum. § 40
 Sic ait. Telemachus autem alte sternutabat, circumque domus
 Terribiliter resonuit, risit autem Penelope:
 Statimque Eumæum verbis velocibus alloquebatur:
 Vade mihi, hospitem coram huc voca.

- 545 Οὐχ ὄρεας ὃ μοι υἱὸς ἐπέπτατο πᾶσιν ἰσίοισιν·
Τῷ κε καὶ ἐκ ἀτελὲς θάνατον μνηστῆρι γένοιτο.
Πᾶσι μάλ', εὐδὲ καὶ τις θάνατον καὶ κῆρος ἀλύξοι.
Ἄλλο δέ τοι ἔρως, σὺ δ' ἐνὶ φρεσὶ βάλλεις σῆσιν,
Αἷ' κ' αὐτὸν γνώω νημερτία πᾶντ' ἐνέποντα,
- 550 Ἔστω μιν χλαῖνάν τε χιτῶνά τε, ἔμματα καλά.
Ὡς εἶπτο. βῆ δ' ὑπερβῶδες ἔπει δ' μῦθον ἄκυσεν.
Ἀγχι δ' ἱσάμεν ἔπτα περὶ πύργοντα περσυνύδα,
Ἐῖνε πᾶτες, καλὴ σε περὶ εἴρεσιν Πηνελόπεια,
Μήτηρ Τηλεμάχοιο· μεταλλῆται τί ἢ θυμὸς
- 555 Ἄμρι πρὸς κέλευται, καὶ κῆδ' αὖ περ πεπαδυσῆ
Εἰ δέ καὶ σε γνοίη νημερτία πᾶντ' ἐνέποντα,
Ἔστω σε χλαῖνάν τε χιτῶνά τε, ἥν' οὐ μάλιστ'
Χρήζεις· σίτον δ' καὶ αἰνίζων κατὰ δῆμον,
Γαστέρα βροχίης, δῶτ' δ' ἐπὶ τοῖς ὅς κ' ἐθέλῃσιν.
- 560 Τὸν δ' αὖτε περσύνει πολύτλας δι' Ὀδυσσεύς,
Εὐμαι', αἴψα κ' ἐγὼ νημερτία πᾶντ' ἐνέπειμι
Καὶν Ἰκαρίοιο περὶ εἴρεσιν Πηνελόπεια.
Οἶδα γὰρ εὖ περὶ κίρκης, ὅμην δ' ἀνδρὶ μέν' οἴζυν.
Ἀλλὰ μνηστῆρον χαλεπῶν ὑποδιδί' ὁμιλον,
- 565 Τῶν ὅσους τε εἶν τε σιδήρεον ἔρανον ἴκῃ.
Καὶ γὰρ νῦν ὅτε μ' ἔτ' ἀνὴρ κατὰ δῶμα κίοντα
Οὐτὶ κακὸν ῥίξαντα βαλὼν ὀδύνησιν ἔδωκεν,
Οὐτὶ τι Τηλέμαχ' οὐ γὰρ ἐπήκισεν, ἔτι τις ἄλλ'·
Τῷ νῦν Πηνελόπεια ἐνὶ μεγάροισιν ἀνωχθεῖ
- 570 Μῆνιν, ἐπειρομένην περ, ἐς ἥλιον καταδύντα.
Καὶ τότε μ' ἐνέειπεν πρὸς ὅσους περὶ νόστιμον ἦμαρ,
Ἄσπετος καθίσασα παρὰ πυρὶ. ἔμματα γὰρ τοι
Λύγρ' ἔχω. οἶδα καὶ αὐτὸς, ἐπεὶ σε περὶ ἰκέτευσαι·
Ὡς εἶπτο. βῆ δ' ὑπερβῶδες, ἔπει δ' μῦθον ἄκυσεν.
- 575 Τὸν δ' ὑπερβῶδες βάντα περσυνύδα Πηνελόπεια;
Οὐ σὺ γ' ἄγεις Εὐμαι'; τί τῶτ' ἐνόησεν ἀλάντης;
Ἦ' τινὰ περ δέσας ἐξαισίον; ἢ καὶ ἄλλως
Αἰδύται κατὰ δῶμα; κακὸς δ' αἰδού' ἀλάντης.
Τὴν δ' ἀπαμειβόμεν' περσύνει Εὐμαι' εὐβῶτα,
- 580 Μυθεῖται κατὰ μοῖραν, ἅπτερ κ' οἶοντο καὶ ἄλλ'·
Ἦσαν ἀλυσκάζων ἀνδρῶν ὑπερνηρόντων.
Ἀλλὰ σε μῆναι ἀνωχθεῖς ἐς ἥλιον καταδύντα.
Καὶ δέ σοι εἴδ' αὐτῇ πολὺ κάλλιον, ὅ βασιλῆα,
Οἶον περὶ ξείνον φάδμαι ἔπ', ἥ δ' ἱπαικῆται.
- 585 Τὸν δ' αὖτε περσύνει περὶ εἴρεσιν Πηνελόπεια,
Οὐκ ἄρ' ὅσον ὁ ξυῖ' οἶεται, ὅσπερ ἂν εἴη.
Οὐ γὰρ περ τινὲς εἴδε καταβηπτόν ἀνδρῶπιον
Ἀνέρι· ὑπερβῶδες ἀτάδαλα μηχανίωνται.
Ἦ' μὲν ἄρ' ὡς ἀγόρευεν. ὁ δ' ἄχετο δι' ὑπερβῶδες
- 590 Μνηστῆρος ἐς ὁμιλον, ἐπεὶ διαπύρεσθε πᾶντα.

Non vides quod mihi filius adsternutayit omnibus verbis? 545

Ideo & non irrita mors procis sit

Omnibus omnino, neque quisquam mortem & fatum vitet.

Aliud autem tibi dicam, tu autem in sensibus repone tuis,

Si ipsum cognovero vera omnia loquentem,

Amiciam ipsum lænaque tunicaque, amiētū pulchro. 550

Sic dixit. Ibat autem subulcus postquam hunc sermonem audive-

Prope autem stans verbis velocibus alloquebatur: (rat,

Hospes pater, vocat te prudens Penelope,

Mater Telemachi: quærere aliquid ipsam animus

De marito jubet, quamvis dolores passam. 555

Si autem te cognoverit vera omnia loquentem.

Induet te lænaque tunicaque, quibus tu maxime

Indiges: panem autem etiam petens in populo

Ventrem pascēs, dabit autem tibi qui voluerit.

Illum contra alloquebatur multa passus divinus Ulysses, 560

Eumæe, statim ego vera omnia dicam

Filiæ Icarii perprudenti Penelopæ.

Scio enim bene de illo, similem enim accepimus ærumnam.

Sed procorum difficilium non nihil timeo turbam,

Quorum contumelia & violentia ferreum cælum attingit. 565

Etenim nunc quando me hic vir per domum euntem

Haud quicquam mali facientem jaculans doloribus dedit,

Neque quicquam Telemachus hoc prohibuit, neque aliquis alius.

Ideo nunc Penelopen in ædibus jube

Manere, festinantem licet, in solem occidentem. 570

Et tunc me interroget mariti de reditus die,

Propius sedens apud ignem: vestimenta enim

Mala habeo, nosti & ipse, quoniam ad te primum supplex veni.

Sic dixit. Ibat autem subulcus postquā eum sermonē audiverat:

Hunc autem super limen euntem alloquebatur Penelope: 575

Non tu ducis Eumæe? quid hoc in animum induxit ille erro?

An aliquem forte timens supra modum? an etiam aliter

Verecundatur in domo? malus est verecundus erro.

Hanc autem respondens alloquebaris Eumæe subulcæ:

Loquitur pro decenti, quæ putaret etiam alius, 580

Petulantiam vitans virorum potentium.

Sed te expectare jussit in solem occidentem.

Etenim tibi sic ipsi multo melius, ô Regina,

Solam ad hospitem loqui verbum, & audire.

Hunc autem rursus alloquebatur prudens Penelope: 585

Non inspiens hospes hoc putat, quisquis etiam sit.

Non enim forte ulli sic mortalium hominum

Viri petulantes injusta machinantur.

Illā quidem sic loquebatur: ibat autem divinus subulcus

Procorum in cœtum, postquam dixerat omnia. 590

- Αἴψα δ' Τηλέμαχον ἔπεια πτερύγεσσι παρθενύδα,
 Ἀρχὴ σῶν κρατῶν, ἵνα μὴ πειθοίμην οἱ ἄλλοι·
 Ω φίλ', ἐγὼ μὲν ἄπειμι σύας κ' κεῖνα φυλάξων,
 Σὸν κ' ἐμὸν βίοντον· σοὶ δ' ἐνθάδ' ἐσσι πάντα μελόντων.
 395 Αὐτὸν μὲν σε πρῶτα σάα, κ' φράζεο θυμῷ
 Μὴ τι πάθῃς. πολλοὶ δ' ἀκακὰ φρονέουσιν Ἀχαιῶν·
 Τὸς Ζεὺς ἐξολέσειε πρὶν ἡμῖν πῆμα γαῖαν.
 Τὸν δ' αὖ Τηλέμαχος πεπνυμένος ἀντίειπ' ἠΐδα,
 Ἔσεται ἔτις ἅπτα· σὺ δ' ἔρχεο δειληόσας.
 600 Ἡῶθεν δ' ἵστα κ' ἄγειν ἱερῆα καλά.
 Αὐτὰρ ἐμοὶ ταδὲ πάντα κ' ἀθανάτοισι μελόνσι.
 Ὡς φάθ'. ὁ δ' αὖτις ἄρ' ἔζετ' εὐξίσκ' ἐπὶ δίεργ',
 Πηλοσάμῳ δ' ἄρα θυμὸν ἐδῆτύετο ἠδὲ ποσσὶν,
 Βῆ δ' ἱμῶμα μὲθ' ὕας· λίπε δ' ἑρκέα τε μέγαρ' ἐν τε
 605 Πλεῖον δαιτυμόνων. τοὶ δ' ὀρχησῶντο κ' αἰοιδῶν
 Τέρποντο· ἦδ' ἔπειλυντο δειλέων ἡμῶν.

Τ' ΠΟΘΕΣΙΣ ΤΗ' Σ ΟΔΥΣΣΕΙ' ΑΣ Σ. ΤΟΤ' ΟΜΗΡΟΥ
ΡΑΥΩΔΙΑΣ.

Ο' Οδυσσεὺς καὶ Ἴρκω συγμὴ γίνεται. φαίνεται δ' καὶ Πη-
 νελόσπῃ τοῖς μνηστῆροι, καὶ παρ' αὐτῷ δῶρα λαμβάνει.
 γίνεται δὲ καὶ τις κοινολογία ἐν ταῖς ἐξῆς Οδυσσεὺς πρὸς
 Εὐρύμαχον.

Σύγμα δ' ἔστι Ἴρκω, εὐχῶ Οδυσσῆος, δῶρα τ' ἀνάγκων.

- Ἦλθε δ' ἐπὶ σταῶχος πανδήμιος, ὃς κατὰ ἄστυ
 Πτωχεύουσ' Ἰθάκης, μετὰ δ' ἔπρεπε γαστέρι μάρμα,
 Ἀζηχὸς φαγέμεν καὶ πεινῶν· ἐδὲ οἱ ἦν ἴς,
 Οὐδὲ βίη· εἶδ' ὃ δ' μάλα μέγας ἦν ὀρεσάσθαι.
 5 Ἀρναῖος δ' ὄνομ' ἔσκε· τὸ γὰρ θῆτο πόντιον μήτηρ
 Ἐκ γαυτῆς· Ἴσον δ' ἔνει κίχλησκον ἅπαντες,
 Οὐτεκ' ἀπαγγέλλεσκε κίων ὅτε πᾶς τις ἀνῶγει.
 Ὅς δ' ἑλθὼν Ὀδυσῆα διώκετο οἷο δόμοιο,
 Καὶ μιν νεικίαν ἔπεια πτερύγεσσι παρθενύδα,
 10 Εἶπε γέρον παρθενύδα, μὴ δὴ τάχα κ' πιδὸς ἔλαμ.
 Οὐκ αἶεις ὅτι δὴ μοι ἐπιλήζουσιν ἅπαντες,
 Ἐλκόμεναι δ' κέλονται, ἐγὼ δ' αἰχλύνεμα ἔμπης.
 Ἀλλ' ἄνα, μὴ τάχα νῶϊν ἔρεις κ' χερσὶ γέννηται.
 Τὸν δ' ἄρ' ἐπὶ δῶρα ἰδὼν παρσέρη πολύμητις Ὀδυσσεύς,
 15 Δαιμόνι, ἔτι τι σε βίβω κακὸν, ἔτ' ἀγορεύω,
 Οὐτέ τινα φθονίῳ δαῖμα κ' πόλιν ἀνελόντα.
 Οὐδὸς δ' ἀμρυτέρως ἐδὲ χρίσεται· ἐδὲ τι σε χρὴ
 Ἀλλοτρίων φθονέειν. δεικνύς δέ μοι ἔη ἀλήτης,
 Ἦσπερ ἐγὼν. ὄλβον δ' ἔσοι μέλλουσιν ὀπαΐζειν.

Statim autem Telemachum verbis volucris alloquebatur,
Prope tenens caput, ut ne audirent alii:

O dilecte, ego quidem abeo sues & illa custoditurus,
Tuum & meum victum: tibi autem hic omnia curæ sunt.
Ipsum quidem te primum serua, & considera animo
Ne quid patiaris, multi enim mala cogitant Achivorum:
Quos Jupiter perdat antequam nobis malum fiat.

Hunc autem rursus Telemachus prudens alloquebatur:
Erit sic mihi senex: tu autē vade post meridiē usq; hic comoratus:
Mane autem veni & duc victimas pulchras.

At mihi hæc omnia & immortalibus curæ erunt.

Sic dixit. Ipse autem rursus sedebat bene polita in sede,
Impletus autem animum cibo & potu,
Perrexit ire ad sues: liquit autem septaque domumque
Plenam convivarum. Hi autem saltu & cantu
Delectabantur: jam enim advenerat pomeridianum tempus.

ARGUMENTUM LIBRI XVIII. ODYSSEÆ HOMERI.

Ulyssis & Iri pugna fit. Apparet autem & Penelope procis;
& ab ipsis dona accipit. Fit & quædam collocutio deiu-
ceps Ulyssis cum Eurymacho.

Σ. Contentionem Iri, gloriam Ulyssis, donaque regum.

Venit autem mendicus publicus, qui in urbe
Mendicabat Ithacæ, excellebat autem ventre infano,
Immodicè comedendo & bibendo: neque ei erat vis,
Neque robur: specie autem valde magnus erat intuenti.
Arnæus autem nomen ei erat: hoc n. imposuerat alma mater;
Ex nativitate: Irum veto juvenes vocitabant omnes,
Quoniam renunciatum ibat cum aliquorsum quis juberet.
Qui veniens Ulyssē expellebat sua domo,
Et ipsum objurgans verbis volucris alloquebatur:

Recede senex a vestibulo, ne scilicet mox etiam pede traharis.
Non audis quod scilicet mihi innuunt omnes,
Trahereque jubent? ego autem verecundor tamen.
Sed surge, ne mox nobis contentio & manibus fiat.

Hunc autem torve spectans alloquebatur consilio pollens Ulyss.
Miser, neque aliquid tibi facio malum, neque dico,
Neque aliquem invideo dare & multa fumentem.
Limen autem ambos hoc capiet: neque te oportet
Alienis invidere. Videris autem mihi esse erio,
Sicut ego. Opulentiam autem dii suppeditaturi sunt.

Odyssea.

L I

- 20 Χερσὶ δὲ μήτι λίνην προκαλίζεο, μὴ με χολώσῃς.
 Διή σε, γέρον περ ἰών, σῆθος καὶ χεῖλεα φύρσῃ
 Αἵματος· ἡτυχὴν δ' αὖ ἐμοὶ καὶ μᾶλλον ἔτ' εἴη
 Ἄρσιον. οὐ μὲν γάρ τι σ' ὑποσφίψεται οἷον
 Διούτερον ἐς μέγαρον Λαερτιάδεω Ὀδυσῆϊ.
- 25 Τὸν δὲ χολασάμενος προσεφώνεεν Ἴρος ἀλήτης,
 ὦ πάποι, ὥς ὁ μοιοβρὸς ἐπιτριχάδην ἀγορεύει,
 Γρηῖ καμινῶ ἴσος· ὃν αἶ· κακὰ μπιτσαίμην,
 Κόωπταν αμφοτέρω· χαρμὰ δ' ἐκ πάντας ὀδύνας
 Γναθμῶν ἐξελάσσει, σὺός ὥς λιδοτείρης.
- 30 Ζῶσαι νῦν, ἵνα πάντες ἐπιγνώσῃσι καὶ οἶδε
 Μίχινχιμνους· πῶς δ' αὖ σὺ νεώτερον ἀνδρὲ μάχοιο;
 ὦς οἱ μὲν προπαρόντε θυράων ὑψηλάων
 Ὀυδῆ ἐπὶ ξισυῖ πανθυμαδὺν ὀκρίοντο.
 Τοῖσι δὲ ξυνέχ' ἱερὸν μὲν Ἄντιγόιο,
- 35 Ἦδ' ὃν δ' αἶρ' ἐκτελάσας μεταφώνει μνηστῆραςιν·
 ὦ φίλοι, οὐ μὲν παρ' ἐμὸν τι πάρος τιοῦτον ἐτύχθη,
 Οἶν τερωαλὴν Διὸς ἥγαλιν ἐς τόδε δῶμα·
 Οἱ ξυνὲς τε καὶ Ἴρος ἐξέστην ἀλλήλοισιν
 Χερσὶ μαχίσσασθαι, ἀλλὰ ξυτελάσσομεν ὄνα.
- 40 ὦς ἱεῖαθ'· οἱ δ' ἄρα πάντες ἀνέβησαν γελῶντες,
 Ἀμοὶ δ' ἄρα πλοχούς κακοίμενας ἠγρέοντο.
 Τοῖσιν δ' Ἀντίνοος μετῆρ' Εὐφειθεὸς υἱός,
 Κέκυλτέ μιν μνηστῆρες ἀγήνορες, ὅρα τι εἴπω.
 Γαστέρες αἰδ' αἰγῶν κίεατ' ἐν πυρὶ· τὰς δ' ἐπὶ δόρω
- 45 Κατ' ἐμὲθα κνίσας τε καὶ αἵματ' ἐμπαλήσαντες·
 Ὀπώστερος δὲ κε νικήσῃ κρείσταν τε γένηται,
 Τίαν ἢν κ' ἐθέλῃσιν ἀνασᾶς αὐτὸς ἐλέδω·
 Αἰεὶ δ' αὖθ' ἡμῖν μεταδίδεται, οὐδέ τιν' ἄλλον
 Πτωχὸν ἴσω μισθιάσαι ἐάσομεν ἀτίστοντα.
- 50 ὦς ἱεῖαθ' Ἀντίνοος· τοῖσιν δ' ἐπαύησαν μῦθον,
 Τοῖς δὲ δουλορρονίων μετῆρ' πολυμήνις Ὀδυσσεύς,
 ὦ φίλοι, εἴπω· ἐστὶ νεώτερον ἀνδρὲ μάχοιο
 Ἄνδρα γέροντα δὴν ἀμύμον· ἀλλὰ με γαστῆρ
 Ὀτρύνει κακουργὸς ἵνα πληγῇσι δαμνέω.
- 55 Ἀλλ' ἄρ' ἔτι νῦν, μοι πάντες ὁμόστατε καρτερόν ἔμην,
 Μήτις ἴω· ἴμε ἥρα εἶσαν ἐμὲ χερσὶ παχείῃ
 Πλήξῃ ἀπαδάλλων, τούτω δὲ με ἴρι δαμάσσει.
 ὦς ἱεῖαθ'· οἱ δ' ἄρα πάντες ἀσώμουντο ὡς ἐκέλευε,
 Τοῖς δ' αὖτις μετέειπ' ἱερὸν ἐς Τηλεμάχοιο·
- 60 ἔην, εἰ σ' ὀτρύνει κραδίη καὶ θυμὸς ἀγήνωρ,
 Τούτῳ ἀλέξασθαι· τῶν δ' ἄλλων μὴ τιν' Ἀχαιῶν
 Διείδω· ἐσθὶ πλέονισσι μαχίτεται ὅς κ' ἐσέειν.
 ἔκινδός κ' ἐγὼν, ἐστὶ δ' αἰνῆστον βασιλῆος
 Εὐρύμαχος· τε καὶ Ἀντίνοος, πεπρωμένος ἄμρω.
- 65 ὦς ἱεῖαθ'· οἱ δ' ἄρα πάντες ἐπαύησαν. αὐτὰρ Ὀδυσσεύς

Manibus autem ne quid nimis provoces, ne mihi bilē moveas, 20
Ne tibi, licet senex sim, pectus & labra scelerem
Sanguine: quies autem mihi etiam magis adhuc esset
Cras. Non enim te reversurum puto
Iterum in domum Laërtiadæ Ulyssis.

Hunc autem iratus alloquebatur Irus erro: 25

Papæ, quam hic epularum sectator volubiliter dicit.
Vetulæ fornacinæ similis: cui male consulerem,
Verberans ambabus, in terramque omnes dentes
Maxillis excuterem, porci sicut segetem depascentis.
Accingere jam, ut omnes cognoscant & hi 30
Pugnantes. Quomodo autem tu juniori viro pugnabis?

Sic hi quidem ante januas alas

Limine in polito toto animo concurrabant duriter.
Eos autem animadverterat sacra virtus Antinoi,
Suaviter autem ridens alloquebatur procos: 35

O amici, haud quidem quicquam antea tale factum est.
Qualem delectationem Deus duxit in hanc domum:
Hospesque & Irus contendunt inter sese
Manibus pugnare. Sed committamus ocyus.

Sic dixit. Illi autem omnes surrexerunt ridentes, 40
Circumque mendicos pannosos congregati sunt.

His autem Antinous locutus est Eupitheï filius:
Audite me proci fortes, ut aliquid dicam.
Ventriculi isti caprarum jacent in igne: quos in cenam
Deposuimus pinguedine & sanguine impletos: 45
Uter autem vicerit potiorque fuerit,

Eorum quem voluerit surgens ipse eligat:
Semper autem deinceps nobiscū convivabitur, neq; quenquā alium
Mendicum intus admisceri nobis sinemus mendicaturum.

Sic dixit Antinous. His autem placuit sermo. 50
Hos autem astutus alloquebatur dives consilii Ulysses:

O amici, nequaquam fas est cum juniore viro pugnare
Virum senem calamitate labefactum: sed me venter
Hortatur maleficus ut plagis domer.
Sed age nunc mihi omnes jurate forte juramentum, 55
Ne quis Iro gratificans me manu crassa

Feriat prævaricans, eo enim me vehementer domaret.

Sic dixit. Illi autem omnes juraverunt sicut jusserrat.
Eos autem rursus allocuta est sacra vis Telemachi:

Hospes, si te hortatur cor & animus masculus, 60
Istum protelato: reliquorum autem neminem Achivorum
Time, quoniam pluribus pugnabit qui te pulsabit.
Hospes quidem ego, assentiuntur autem reges
Eurymachusque & Antinous, prudentes arabo.

Sic dixit. Hi autem omnes laudaverunt, at Ulysses 65

- Ζώσατο μὲν ρά κισιν περὶ μῆδεα, φαίνε δὲ μῆρ' οὐ
 Καλὴς τε μεγάλους τε, φαίνε δὲ οἱ εὐρέες ὄμμοι,
 Στήθεά τε, στήθεσσι τε βραχίονες· αὐτὰρ Ἀθήνη
 Ἄλκι' παρισταμένη μέλα' ἤλδανε ποιμένι λαῶν.
 70 Μνηστῆρες δ' ἄρα πάντες ὑπερβιάσας ἀγασσάμενοι.
 Ὡς δὲ τις εἴποιτο· ἰδὼν ἐς πλησίον ἄλλον,
 ἦ τάχα τ' ἴσθι· αἶψα ἐπίσπασον κακὸν ἔχει.
 Οἶνον ἐκ ρακίων ὁ γέρον· ἐπιγυνοῖδα φαίνε.
 Ὡς ἄρ' ἔειπεν· ἴσθι δὲ κακῶς ἀρίνετο θυμός.
 75 Ἀλλὰ καὶ ὡς δεισιφύες ἄγον ζώσαντες ἀνάγκη,
 Δειδύδα, σάρκες δὲ περιτρεφόμενον μέλεσιν.
 Ἀντίοις δ' ἐκνήπτειν, ἔσθω τ' ἔρατ', ἐκ τ' ὀνόμαζεν,
 Νῦν μὲν μὲν εἴης βουζαῖε, μήτε γένοιτο,
 Εἰ δὴ τοῦτόν γε τομύβης καὶ δειδύδας αἰνῶς.
 80 Ἄνδρα γέροντα, δύν ἀρμήνιον ἢ μιν ἱκάνει.
 Ἀλλ' ἐκ τοι ἔρεα, τόδε κ' ἐτελεσμένον ἔσθω,
 Αἰκὴν σ' οὐτ' ἐκ νίκησιν κρείσσων γε γένεταί,
 Πένυ' οὐδ' ἡσυχίαν· βαλὼν ἐν νηὶ μελαίνῃ,
 Εἰς Ἑχέτορ βασιλῆα, βροτῶν δηλόμενα πάντων,
 85 Ὃς κ' ἀπὸ ρήτα τάμενοι κ' ὕδατα νηὶ γαλκῶ,
 Μῆδεά τ' ἐξέμυσας, ἔσθω κυσὶν αἰνὰ δύσασθαι.
 Ὡς εἶπεν· τῷ δ' ἔτι μάλλον ὑπὸ πρῆμ' ἐλαβε γούνα.
 Ἔς μίσσον δ' ἀναγόν· τῷ δ' αὖτις χεῖρας ἀνίσχει.
 Δὴ τότε μεμύριξε πολύτλας δῖος Ὀδυσσεύς,
 90 ἦ ἴασι· ὡς μιν ψυχὴ λίπαι αὖτις πεσόντα,
 ἦ ἴα μιν ἴα ἴασι, ταῦσεσθ' ἴα ἴα γαίρ.
 Ὡς δὲ οἱ φρονέοντι δαδάσατο κέρδιον εἶπεν,
 ἦ κ' ἴασι, ἵνα μὴ μιν ἐπιφρασσαίαιτ' Ἀχαιοί.
 Δὴ τίτ' ἀνασχόμενος, ὁ μὲν ἤλασε διζὼν ὄμμοι
 95 ἴασι, ὁ δ' αὖτις ἴασι· ὡς οὐδ' ἴασι, ὡς ἴασι·
 ἴασι· αὐτίκα δ' ἤλθεν ἀνὰ στήμα εἰνίον αἶμα,
 Καὶ δ' ἴασι· ἐν κονίσι μακρῶν, σὺν δ' ἤλασ' ὄδοντας,
 Λακτίζον ποσὶ γαῖαν· ἀτὰρ μνηστῆρες ἀγαυοί
 Χεῖρας ἀνασχόμενοι γέλω ἐκθανον· αὐτὰρ Ὀδυσσεύς
 100 Εἶλε δ' ἐκ προθύροιο, λαβὼν ποδῶς· ὄρε' ἵκετ' αὐλῶν
 Αἰδοῦσθαι τε δούρας· καὶ μιν πετὶ ἔρκιον αὐλῆς
 Εἶπεν ἀνακλίνας· σκῆπτρον δὲ οἱ ἐμβαλε χεῖρι,
 Καὶ μιν ἐσθλὸν ἐπὶ πτερύγεσσι προσέειπε,
 Ἐνταυθοῖ νῦν ἦσο κύνα· τε σύας τ' ἀφαιρέκατ,
 105 Μῆδε σύ γε ξείων καὶ πτωχῶν κείανος εἶπεν,
 Λυγρὸς ἴαν'· μὴ που τι κακὸν κ' μείζον ἐπαύρη.
 ἦ ἴα, καὶ αἶμα· ὡμοῖσιν αἰετῶν βάλαντο πήληϊ,
 Πικρὰ βροχάλεον· ἐν δὲ στήθεσσι ἴαν' ἀετάρ.
 Ἀφ' ἣ δ' ὄρε' ἴαν' ὄρε' ἴαν' κατ' αἶ' ἔζετο· τί δ' ἴαν' ἴαν'
 110 ἦ δὲ γελῶντες, κ' ἐδουλοῦντο ἴαν' ἴαν',
 Ζεὺς τοι δοῖν ξεῖνα καὶ ἀθάνατοι θεοὶ ἄλλοι

Cingebatur quidem pannis circū genitalia, ostendebat a. femora
Pulchraque magnaue, apparuerunt autem ei lati humeri,
Pectoraue, fortiaue brachia: at Minerva
Prope atlans membra auctabat pastori populorum.
Proci autem omnes supra modum admirabantur: 70
Sic autem aliquis dicebat intuens propinquum alium:
Certe mox Irus non Irus attractum malum habebit.
Qualem ex vestimentis senex coxam ostendit.

Sic dicebant. Iro autem male turbabatur animus.
Sed & sic famuli ducebant cingentes coactu, 75
Timentem, carnes autem tredebant circum membra.

Antinous a. increpabat, verbumq; proloquebatur & compellabat:
Nunc quidē neq; sis, o iactator, neq; fueris *i. e. nullus es, peristi,*
Si nempe hunc tremebundus times graviter,
Virum senem, miseria habefactum quæ ipsum invasit. 80
Sed tibi edico, quod etiam perfectum erit,
Si te hic vicerit potiorque fuerit,

Mitram te in Epirum conjiciens in navem nigram,
Ad Echetum regem, hominum pestem omnium,
Qui nasum abscindat & aures saxo ære, 85
Genitaliaque evellens, dat canibus cruda comedenda.

Sic dixit. Illi autem adhuc magis tremor cepit membra.
In medium autem ducebant: illi autem anibas manus tollebant.
Tunc cogitabat multa tolerans divinus Ulysses,
An feriret ut ipsum anima linqueret illic lapsum, 90
An ipsum remissius feriret, prosterneretque in terram.
Sic autem ei cogitanti visum est melius esse,
Leniter ferire, ut ne ipsum cognoscerent Achivi.

Tunc scilicet elevati, hic quidem feriebat dextrum humerum
Irus, ille autem cervicem feriebat sub aure, ossa autem intus 95
Fregit: statim autem venit per os ruber sanguis,
Deciditque in pulveribus mugiens, collisitque dentes,
Calcitrans pedibus terram. At proci superbi

Manus elevantes risu emoriebantur. At Ulysses
Traxit ex vestibulo, prehensens pede: donec venit ad atrium 100
Porticusque januas. Et ipsum ad septum atrii
Statuit reclinans: baculum autem ejus imposuit manui,
Vocemque edens ipsum verbis volucris alloquebatur:

Hic nunc sede canesque suæque arcens,
Neque tu hospitum & mendicorum dominus esto, 105
Malus cum sis: ne forte aliquod malum etiam majus accipias.

Dixit, & circum humeros turpera jecit peram,
Multis locis laceram: cui tortum inerat lorum.
Iterumque hic ad limen iens resedit. Illi autem ibant intro
Suaviter ridentes, & ei blandiebantur verbis: 110

Supplex tibi det hospes & immortales dii alij

- Ο', ττι μάλιν' ἰθίλεις, καὶ τοι εἶλεν ἔωλετο θυμῷ,
 Ὅς τοῦτον τὸν ἀναλτοῦ ἀλντεῦεν ἀπείπαυσας
 Ἐν δήμῳ. τάχα γάρ μιν ἀνάζομεν ἡπειρόνδε
 115 Εἰς ἔχαιτον βασιλῆα, βροτῶν δηλήμονα πάντων.
 Ὡς ἂρ' ἔραν. χαῖρεν δὲ κλειδῶνι θεῷ Ὀδυσσεύς.
 Ἀντίνοος δ' ἄρα οἱ μεγάλην παρὰ γαστέρα δῖκην
 Ἐμψαλίην κνίσσης τε καὶ αἵματ'. Ἀμείνομ' δὲ
 Ἄρτους ἐκ κανέοιο δύο παρέθηκεν αἰείρας,
 120 Καὶ δίσσας χερσίσσιν δειδίσκωτο, εἰρήσεν τε,
 Χαῖρε πάτερ ὃ ξῖνε· γένοιτο τοι ὥτ' αἶψα ὀπίσσω
 Ὀλέσῃ, ἀτὰρ μὲν νῦν γε κακοῖς ἔχαι πολέεσσι.
 Τὸν δ' ἀπαμειβόμεν' προσέφη πολύμητις Ὀδυσσεύς,
 Ἀμείνομ', ἦ μάλα μοι δικίεις πεισνυμένους εἶσι.
 125 Τούτου γὰρ πατρός· ἐπεὶ κλέῃ ἰδὼν ἀκούει,
 Νίσσον Δουλιχίῃα εὖν τ' ἔμην ἀρετῶν τε.
 Τῷ σ' ἐκ φασὶ γενέσθαι. ἰσπτή δ' ἀνδρὶ ἴοικας.
 Τούνεκά τοι ἔρεα· σὺ δὲ σύνδεο, καὶ μευ ἀκούσων·
 Οὐδὲν ἀκιδνέτερον γαῖα τρίβει ἀνθρώποις
 130 Πάντων ὅσά τε γαῖαν ἐπιπνύει τε καὶ ἔρει.
 Οὐ μὲν γὰρ ποτε ἐπὶ κακὸν πέτεσθαι ὀπίσσω,
 Ὅτ' ἀρετὴν παρέχασιν θεοὶ καὶ γούνατ' ἑρέω·
 Ἀλλ' ὅτε δὴ καὶ λυγρὰ θεοὶ μάκαρες τελέτωσι,
 Καὶ τὰ φέροι αἰκαζόμεν' τετληῖν θυμῷ.
 135 Τῶς γὰρ νόος ἐστὶν ἐπιχθονίων ἀνθρώπων,
 Οἷον ἰὼ ἤμαρ ἀγχι πατὴρ ἀνδρῶν τε δαῖων τε.
 Καὶ γὰρ ἐγὼ ποτ' ἔμμελλον ἐν ἀνδράσιν ὀλεῖσθαι·
 Πολλὰ δ' ἀτάσθαλ' ἔριξα, βίη καὶ κάρτει εἰκων,
 Πατρί τ' ἐμῷ πίσυν' καὶ ἰμοῖσι κασιγνήτοισι.
 140 Τῷ μὴ τις τοι πάμπαν ἀνὴρ ἀδμήσιος εἴη,
 Ἀλλ' ὅγε σιγῇ δώρα δαῖων ἔχει, ὃ, ττι δίδωεν.
 Οἱ ὅρῳ μνηστῆρας ἀτάσθαλα μηχανώοντες,
 Κτήματα κείροντας, καὶ ἀτιμάζοντας ἀκούτιν
 Ἀνδρὸς ὃν ἐκ ἔτι ἐμὶ εἶλον κ' πατρίδ' αἴης
 145 Διόν ἁπείσιδαν· μάλα δὲ σχεδόν. ἀλλὰ σε δαίμων
 Οἰκαδ' ὑπέξαγαγόν, μὴδ' ἀντιάσσεας ἐκείνῳ,
 Ὅπως τε νοστήσει εἶλην ἐς πατρίδα γαῖαν.
 Οὐ γὰρ ἀναιμωτὶ γε διακρινέσθαι οἷον
 Μνηστῆρας κακείνων, ἐπεὶ καὶ μέλαθρον ὀπείλθοι.
 150 Ὡς φάτο· καὶ σπείσας ἔπειν μελνθῖα οἶον.
 Ἀψ' δ' ἐν χερσὶν ἔθηκε δέπας κοσμήτορι λαῶν.
 Αὐτὰρ ὃ βῆ κατὰ δῶμα, εἶλον τετιμμένη ἥτορ,
 Νευσάζων κεραλῇ· δὴ γὰρ κακὸν ὅσπερ θυμῷ.
 Ἀλλ' ἔσθ' ὡς εὖγε κῆρα· πέδῃσι δὲ κ' τὸν Ἀθήνη
 155 Τηλεμάχῃ ὑπὸ χερσὶ καὶ ἔγχρ' ἱερὸν δαμῆναι.
 Ἀψ' δ' αὖτις κατ' ἄρ' ἔχετ' ἐπὶ θρόνῳ ἔνθεν ἀνίστη.
 Τῷ δ' ἄρ' ἐπὶ φρεσὶ θῆκε διαγλαυκῶς Ἀθήνη.

Quodcumque maxime vis, & tibi gratum est animo,
 Qui hunc insatiabilem à mendicando cohibuisti
 In populo. Cito enim ipsum ducemus in Epirum
 Ad Echetum regem, hominum perniciem omnium. 115
 Sic dicebant. Gaudebat autem omne divinus Ulysses.
 Antinous autem ei magnum ventriculum apposuit
 Plenum pinguedineque & sanguine. Amphinomus vero
 Panes ex canistro duos apposuit tollens,
 Et poculo aureo salutavit, dixitque: 120
 Salve pater ô hospes: contingat tibi in posterum quidem
 Opulentia, at nunc quidem malis teneris paulis.
 Hunc autem respondens allocutus est prudens Ulysses:
 Amphinome, certe valde mihi videris prudens esse.
 Ejusmodi enim es patris: siquidem gloriam bonam audiui, 125
 Nisum Dulichiensem bonum esse divitemque.
 Ex hoc te dicunt natum esse. Facundo autem viro similis es.
 Propter hoc tibi dicam: tu autem attende, & me audi:
 Nihil ærumnosius terra nutrit homine
 Omnium quæcunque in terra spirantque & serpunt. 130
 Non enim unquam autumat malum se passurum esse in posterum,
 Quamdiu virtutem præbent dii & genua vigent:
 Sed quando & mala dii beati perficiunt,
 Et hæc fert invitus patienti animo.
 Talis enim mens est terrestrium hominum, 135
 Qualem diem adducit pater virorumque deorumque.
 Etenim ego quondam videbar in viris beatus esse,
 Multa autem injusta feci, viribus & robori meo cedens,
 Patrique meo confidens & meis fratribus.
 Quocirca ne quisquam omnino vir injustus sit, 140
 Sed quilibet silentio dona deorum habeat, quodcumque dent.
 Qualia video precos injustâ machinantes,
 Possessiones consumentes, & inhonorantes uxorem
 Viri quem non amplius dico ab amicis & patria terra
 Diu fore: valde autem prope. Sed te deus 145
 Domum subducatur, neque occurras illi,
 Quando redibit dilectam in patriam terram.
 Non enim sine cruore decreturos puto
 Precos & illum, postquam in ædes venerit.
 Sic dixit: & libans bibit dulce vinum. 150
 Iterum autem in manibus posuit poculum moderatori populorum.
 At ille ivit per domum, suo cruciatus corde
 Nutans capite: etenim malum augurabatur animus.
 Sed neque sic fugit mortem: irretivit autem & hunc Minerva
 Telemachi à manibus & hasta Fortiter ut domaretur. 155
 Rursus autem iterum sedit in sede unde surrexerat.
 Ipsi autem in mentem posuit dea cæssa Minerva

- Κόρη Ἰκαρίοιο περίρρυτι Πηνελόπειν
Μηστρεῖσι γαίηται, ὥσως πετάσσει μάλιστα
- 160 Θυρήν μηχανῶν, ἰδὲ τιμήσῃα γυμνο
Μαλ' αὖτε φεβρὸς ποσσὶς τε καὶ οὐχὶ ἢ πάρος ἔην.
'Αχαιοὶ δὲ ἐγέλασαν· ἔτ' αὖ τ' ἔρατ', ἐκ τ' οὐράζον,
Εὐρυμένη, θυμὸς μὲν ἰσθδεται, εὐτὶ πάρος γε,
Μηστρεῖσσι ραίηται, ἀτεχθ' ὑμένισι φερ' ἑκαστος.
- 161 Παιδὶ δὲ κεν εἴπωμι ἔσθ' ὅ κα κέρδιον εἴη,
Μὴ πάντα μηχανῶσιν ὑπερβιάσειν ἑμμενέειν,
Οἷγ' εὖ μὲν ἐάζουσι, κακῶς δὲ ὀπίσθῃ εἰσέουσιν.
Τὴν δὲ αὖτ' Εὐρυμένη ταμὴν πρὸς μῦθον ἔειπεν,
Ναὶ δὴ ταῦτά γε φάντα τίς τις κατὰ μοῖραι ἔσταις.
- 170 'Αλλ' ἰδὲ, καὶ σὺ παιδί ἔσθ' ὅ γάρ, μὴδ' ἐπὶ κενεῷ,
Χρῶτ' ἀσπονδαμένη, καὶ ἐπιχρίεσθαι παρείας.
Μὴδ' οὕτω δακρύοισι πεφυμένη ἀμρὶ πρόσωπα
Ἔρχου, ἐπεὶ κακίον πενθήμεναι ἀκρίτον αἰεὶ.
'Ὅθι μὲν γάρ τω παῖς τηλίκῃ, ὅν σὺ μάλιστα
- 175 Ἦρ' ὁ ἀθανάτοισι γινέσονται ἰδύσθαι.
Τὴν δὲ αὖτε προσέειπε περίρρυτι Πηνελόπειν,
Εὐρυμένη, μὴ ταῦτα παραύδα κηδόμεν φεβρῶ,
Χρῶτ' ἀσπονδαμένη, καὶ ἐπιχρίεσθαι ἀλοιφῇ.
'Αγλαίην γάρ ἔμοιγε θεοὶ τῶν ἑυκλεῶν ἔχουσιν
- 180 ὦρισαν, ἐξ οὗ κενεῷ ἔβη κείνης ἐνὶ νηυσὶν.
'Αλλὰ μοι Λυτύνῃν τε καὶ Ἰπποδάμειαν ἀναχθε
Ἐλθέμεν, ὅρα καὶ μοι παρσίετοισι ἐν μεγάροις.
Οἷν δὲ οὐκ εἴσομεν μετ' ἀέρας· αἰδέομαι γάρ.
"Ὡς ἄρ' ἔφη. γυνὴ δὲ δι' ἐκ μεγάροιο βέδκει,
185 Ἀγγελέουσα γυναῖξιν, καὶ ὀτρυνέουσα νέεσθαι.
'Ενθ' αὖτ' ἀλλ' ἐνόησε θεὰ γλαυκῶπις Ἀθήνη·
Κούρῃ Ἰκαρίοιο κατὰ γλυκὺν ὕπνον ἔχουσι.
Εὐδῇ δὲ ἀνακλινθεῖσα· λυθὲν δὲ οἱ ἄφρα πάντα
Αὐτῇ ἐνὶ κλιντῇ. τίς τις δὲ ἄρα δια θεῶν
- 190 Ἀμφροτα δῶρα δίδου, ἵνα μιν θηταῖάτ' Ἀχαιοί.
Κάμει μὲν οἱ πρότα πρόσωπά τε καλὰ καὶ ἄνθη
'Αμφροσίω, οἷω περ εὐσίγαν Κυδέρεια
Χρίεσθαι εὐτ' ἂν ἦ Χαρίτων χάριν ἡμερόντα.
Καὶ μιν μακρύτερην καὶ πένοντα θῆκεν ἰδέσθαι.
- 195 Λευκότερην δὲ ἄρα μιν θῆκεν πρὸς ἑλέραντ' ἑλάντ.
Ἢ μὲν ἄρ' ὥς ἔρξασ' ἀπειθήτατι δια θεῶν.
'Ἠλθ' οὖν δὲ ἀμφίπολοι λευκάλευσι ἐκ μεγάροιο,
Φθογγῇ εὐερχόμεναι. τὴν δὲ γλυκὺς ὕπνος αἴηκε,
Καὶ ῥ' ἀπὸ μὲν ἄτο χερσὶ παρείας, φανέσθαι τε,
200 Ἢ μὲν μάλ' αἰνοπαθῇ μαλακὸν περὶ κόμῃ ἱκάλυψεν.
Αἰδέ μοι ὥς μαλακὸν θάνατον πόροι Ἀρτεμις ἀγνῇ
Αὐτίκα νῦν, ἵνα μηκέτ' ὀδυρομένη κατὰ θυμὸν
Αἰετὰ ρεθύνῃ, πόσι πεδύεσσα εἰλεῖο

Filia Icarii prudenti Penelopæ
 Prociis apparere, ut extenderet maxime
 Animum procorum, & honorabilis fieret 165
 Magis à viroque & filio quam antea erat.
 Leviter autem risit: verbumque dixit, & prolocuta est:
 Eurynoma, animus mihi cupit, non uti pridem
 Prociis apparere, invisus licet tamen.
 Filio autem dicerem verbum quod utile fuerit, 165
 Ne omnino procorum superbiorum familiaritate utatur,
 Qui bene quidem dicunt, male autem retro cogitant.
 Hanc autem rursus Eurynoma proma alloquebatur:
 Næ ista quidem omnia filia pro decenti dixisti:
 Sed ito, & tuo filio verbum dic, neque occulta. 170
 Corpore lota, & uncta genas,
 Neque sic lachrymis fœdata circum faciem
 Vade. Quoniam malum lugere sine discrimine semper.
 Etenim jam quidem tibi filius tantus, quem tu maxime
 Supplicabas diis barbarum videre. 175
 Hanc autem rursus alloquebatur prudens Penelope:
 Eurynoma, ne isthæc loquere dolens licet,
 Corpore ut laver, & inungar unguento.
 Splendorem enim mihi dii qui Olympum habitant
 Perdiderunt, ex quo ille ivit concavis in navibus. 180
 Sed mihi Autonoëque & Hippodamiam jube
 Venire, ut mihi astent in ædibus.
 Sela autem non illuc ibo ad viros: verecundor enim.
 Sic dixit. Vetula autem è domo exivit,
 Nunciatura mulieribus, & incitatura ad eundem. 185
 Tunc rursus alia excogitavit dea cæssa Minerva:
 Filia Icarii dulcem somnum infudit.
 Dormivit autem reclinata: solutaque sunt ei membra omnia
 Illic in lecto. Tunc igitur divina dearum 190
 Immortalia dona dedit, ut ipsam admirarentur Achivi.
 Pulchritudine quidem ei primo vultusque bene purgavit
 Divina, quali pulchre coronata Venus
 Ungitur, quando it in Gratiarum chorum amabilem.
 Et ipsam longiorem & crassiorē reddidit adpectu:
 Candidioremque ipsam reddidit secto elephante. 195
 Sic his factis abiit divina dearum.
 Venerunt autem famulæ albæ ulnas ex domo,
 Cum strepitu incedentes. Hanc autem dulcis somnus dimisit,
 Et absterxit manibus genas, dixitque:
 Certe me valde gravia patientem mollis somnus cooperuit. 200
 Utinam sic mihi mollem mortem daret Diana casta
 Statim nunc, ut non amplius lugens in animo
 Ævum corrumperem, mariti desiderans dilecti

- Παντοῖν ἀρετὴν, ἐπεὶ ἔρχομαι ἔνν' Ἀχαιοῖν.
 205 Ὡς φασμένη κατέβαιν' ὑπερώϊα σιγαλέοντα,
 Οὐκ οἶν' ἄμα τῇσι καὶ ἀμείψουσι δὴ ἔπουντο.
 Ἥ δ' ὅτε δὴ μνηστῆρας ἀρίκετο διὰ γυναικῶν,
 Στῇ ῥὰ παρὰ σασμὸν τίγχευ' ὑπὸ πονητοῖο,
 Ἄντα παρειῶν σχομένη λιπαρὰ κρήδεμνα.
 210 Ἀμείψωλος δ' ἄρα οἱ κιστὴν ἐκέρθε παρίσθην.
 Τῶν δ' αὐτὴ λυτο γούνατ', ἔρση δ' ἄρα θυμὸν ἔδελχθεν.
 Πάντες δ' ἠήσαντο παρὰ λειχέαςι κλιθῆναι.
 Ἥ δ' αὖ Τηλέμαχον προσεζώονεν δν φίλον υἱόν,
 Τηλέμαχ' εὐχέτι τοι φρένες ἔμπεδοι, εὐδὲ νόημα.
 215 Πῶς ἔτ' εἰὼν κ' μᾶλλον ἐνὶ φρεσὶ κέρδε' ἐνόημα.
 Νῦν δ' ὅτε δὴ μέγας ἐστί, καὶ ἦβης μέτρον ἰκάτεος.
 Καὶ κιν τις φαίην γόνον ἔμμεναι ὀλβίᾳ ἀνδρὸς,
 Ἐς μέγεθ' κ' κάλλος ὀρρόμενος ἀκλίτερος φῶς,
 Οὐκέτι τοι φρένες εἰσὶν ἐναίσιμοι, εὐδὲ νόημα.
 220 Οἷον δ' ἂν τόδε ἔργον ἐνὶ μεγάροισιν ἐτύχθῃ,
 Ὅς τὸν ξείνον ἐσπας ἀεικιδήμεται οὕτω.
 Πῶς νῦν; εἴ τις ξείν' ἐν ἡμετέροισι δόμοισιν
 ἔμμεν' ὥς, ὥς πάθοι ῥυσσάκτιος ἐξ ἀλογεινῆς,
 Σοὶ κ' αἰσχρὸν ὁδῶν τε μετ' ἀνδράσιν οἰσι πέλοισι.
 225 Τὴν δ' αὖ Τηλέμαχος παπυριμένοσ' ἀπὸν ἠύδα,
 Μῆτιρ ἐμὴ, τὸ μῦθ' οὐ σε νεμεσώμα καχολῶδαι.
 Αὐτὰρ ἐγὼ θυμῷ νεῖω καὶ οἶδα ἑκάσταν,
 Ἐσθλὰ τε καὶ τὰ χεῖρα (πάρης δ' ἔτι νήπιος ἦα').
 Ἀλλ' ἐγὼ οὐ δύναμαι παπυριμεῖν πάντα ἰσότη.
 230 Ἐς γάρ με πλῆσσανοσι, παρήμενοι ἀλλοθεν ἄλλοι,
 Οἷός κε κακὰ φρονούντες· ἐμοὶ δ' ἐκ εἰσὶν ἀεργοί.
 Οὐ μὲν τοι ξείνου γε καὶ Ἴρσι μῶλ' ἐτύχθῃ
 Μνηστῆρων ἰότητι· βίη δ' ἔγχε φέρτερος ἔνν.
 Αἰ γὰρ Ζεῦ τε πάτερ καὶ Ἀθηαῖνι καὶ Ἀπολλωνί,
 235 Οὕτω τῶν μνηστῆρας ἐν ἡμετέροισι δόμοισι
 Νεύοιεν κεφαλὰς δεδμημέναι, οἱ μὲν ἐν αὐλῇ,
 Οἱ δ' ἐντοσθε δόμοιο, λάλυτο δὲ γυῖα ἐκάστου.
 Ὡς νῦν Ἴρις ἐκένος ἐστ' αὐλείησι θυμῶσιν.
 Ἦσαν νευσάσθων κεφαλῇ, μεθύοντι ἐπικῶς,
 240 Οὐδ' ὁρδὸς δύναται σῆναι ποσὶν, οὐδὲ νείδα.
 Οἰκῶν ὅσων οἱ νόσος· ἐπεὶ εἴλα γυῖα λάλυνται.
 Ὡς εἰ μὲν τοιαῦτα πρὸς ἀλλήλους ἀγόρευσι.
 Εὐρύμαχ' δ' ἔπεισεν προσπύδα Πηνελόπειαν,
 Κούρην ἱεραιόην περίφρων Πηνελόπειαν,
 245 Εἰ πάντες σι ἴδοντ' αὖ ἴασον Ἄργος Ἀχαιοί,
 Πλείστοίς κεν μνηστῆρας ἐν ἡμετέροισι δόμοισιν
 ἔσθλ' ἐν δαίνοισι· ἐπεὶ τεύχεασι γυναικῶν
 Ἔστις τε μέγας δὲ τε, ἴδῃ σπῆρας ἰνδὸν ἑσπας.
 Ἦν δ' ἡμῖν ἐπειτα περίφρων Πηνελόπειαν,

Omnigenam virtutem, quoniam præstantissimus erat Achivorum.

Sic loquens descendit de cornaculo stupendo,

105

Non sola : simul hanc & famulæ duæ sequebantur,

Hæc autem quando jam ad procos pervenit divina mulierum,

Stetit ad postem domus fabrefactæ,

Genis obtendens splendida redimicula.

Famula autem ei proba utrinque astitit.

110

Horû a. illic solvebantur genua, amore a. in animo percellerantur ;

Omnesque optabant in lectis propter dormire.

Hæc autem contra Telemachum alloquebatur suum filium :

Telemache non amplius tibi mens integra neque cogitatio.

Puer adhuc etiam magis mente utilia versabas :

115

Nunc autem quando jam magnus es, & ad pubertatis mensuram

Etiam aliquis diceret filium te esse, beati viri, (pervenisti,

In magnitudinem & pulchritudinem intuens alienus vir,

Non amplius tibi mens est justa : neque cogitatio.

Quale jam hoc facinus in domibus patratum est,

120

Qui hospitem sivist contumelia affici sic.

Quomodo nunc ? si quis hospes in nostris domibus

Sedens, sic pateretur vexatione ex dira,

Tibi dedecus opprobriumque hominibus esset.

Hanc a. rursus Telemachus prudens alloquebatur :

125

Mater mea, istud quidem non tibi indignor quod irasceris.

At ego animo intelligo & novi singula,

Bonaque & pejora : (antea autem adhuc infaus eram :)

Sed non possum prudentia omnia intelligere.

Nam me perterrent, assidentes aliunde alius,

130

Isti mala cogitantes : mihi autem non sunt auxiliores.

Non tamen hospitis & Iri pugna facta est

Ex procorum sententia : viribus enim ille potior fuit,

Utinam Jupiterque pater & Minerva & Apollo,

Ita nunc proci in nostris domibus

135

Nuerent capita demiti, partim in atrio,

Partim intra domum, dissolvanturque membra cujusque :

Uti nunc Irus ille in attrientibus foribus

Sedet nutans capite, ebrio similis,

Neque rectus potest stare pedibus, neque reverti

140

Domum quo ei reditus est : quoniam ei sua membra soluta sunt,

Sic hi quidem talia inter se loquebantur.

Eurymachus autem verbis allocutus est Penelopen :

Filia Icarii prudens Penelope,

Si omnes te viderent in Iaso Argo Achivi,

145

Plures proci in nostris domibus

Mane convivarentur. Quoniam præstas mulieribus

Specieque magnitudineque, & mente intus æquabili,

Huic autem respondit postea prudens Penelope :

- 250 Εὐρύμαχ', ἥτοι ἐμὴν ἀρετὴν εἶδ' ὅς τε δέμας τε
 ὦλισαν ἀθάνατοι, ὅτε Ἴλιον εἰσανέβητον
 Ἀργεῖοι· μετὰ τοῖσι δ' ἔμ' ὅς τις ἦεν Ὀδυσσεύς.
 Εἰ κεῖνός γ' ἔλθων τὸν ἐμὸν βίον ἀμφιπορεύσει,
 Μείζον καὶ κλέϊ· εἴη ἐμὸν καὶ κάλλιον οὕτω.
- 255 Νῦν δ' ἄχομαι· τόσα γάρ μοι ἐπιτίθειν κακὰ δαίμων.
 Ἡ' μὲν δὲ ὅτε τ' ἦτο λιπὼν κατὰ πατρίδα γαῖαν,
 Διξίτερην ἐπὶ καρπῷ ἔλων ἐμὲ χεῖρεσσι προσκῦδα,
 ὦ γύναι, καὶ γὰρ οἷόν μ' ἐκκμήιδας Ἀχαιεύς
 Ἐκ Τροίης εὖ πάντας ἀπώμονας ἀπονέεσθαι.
- 260 Καὶ γὰρ Τρῶας φασὶ μαχητὰς ἔμμεναι ἀνδρες,
 Ἡ' μὲν ἀκοντιστὰς ἵδε βυλῆρας οἰσῶν,
 Ἰσπανοὶ τ' ἀκνωσάδων ἐπιβήτορες, οἳ καὶ τάχιστα
 Ἐκριναν μέγα τύκ· ἰμοῖοις πελομένοιο.
 Τῷ οὐκ οἶδ' εἰ κέν μ' ἀνίσσει θεὸς, ἢ καὶ ἀλίσσῃ
- 265 Ἀυτοῦ ἐν Τροίῃ· σοὶ δ' ἐνθάδε πάντα μιλόντων.
 Μειμνῆσαι πατέρος καὶ μητέρος εἰ μεγάρῃσιν,
 ὧς νῦν, ἢ ἔτι μᾶλλον ἐμεῦ ἀπονέσσειν ἐόντ'·
 Αὐτὰρ ἴσῃν δὴ παῖδα γενέσσαντα ἴδωκα,
 Γήμασθ' ὅ κ' ἐθέλησθε, τὸν κατὰ δῶμα λιποῦσαι.
- 270 Κεῖνός θ' ὥς ἀγόρευε· τὰ δὲ νῦν πάντα τελεῖται.
 Νῦξ δ' ἔσαι ὅτε δὴ συγχερὲς γάμ' ἀντιβολήσῃ
 Οὐλομένης ἐμείδῃ, τῆς τε Ζεὺς ὄλβον ἀπαύρει.
 Ἀλλὰ πόδ' αἰὼν ἄχος κεκδήν καὶ θυμὸν ἰκάτει.
 Μνηστῆρον ἔχ' ἥδε δίκη τεσπάρειδε τίτυκτο,
- 275 Οἷτ' ἀγαθὴν τε γυναῖκα καὶ ἀρετὴν δούγατον
 Μνηστεύειν ἐθέλωσι, καὶ ἀλλήλοισι εἰσπῶσιν.
 Αὐτοὶ τοὶ γ' ἀπάγουσι βόας καὶ ἱρία μῆλα,
 Κούρης δαίττα φίλοισι, καὶ ἀγλαὰ δῶρα διδοῦσιν·
 Ἀλλ' ἐκ ἀλλότριον βίον τήπουνον ἔδουσιν.
- 280 ὧς φάτο. γῆθησεν δὲ πολύτλας δῖος Ὀδυσσεύς,
 Οὐνικα τῶν μὲν δῶρα παρέλαμτο, δῖλγ' αὖ θυμὸν
 Μειλιχίοις ἐπίσσι, νόος δὲ οἱ ἄλλα μενοῖνα.
 Τὴν δ' αὖτ' Ἀντίνο· περσέην Εὐσείδειος υἱός,
 Κούρη Ἰκαρίοιο περίφρον Πηλεοπαῖα,
- 285 Δῶρα μὲν ὅς κ' ἐθέλησιν Ἀχαιῶν ἐνθάδ' ἐνῖκα,
 Διξασθ'· οὐ γὰρ καλὸν ἀνήγαδαι δόσιν ἐστίν.
 Ἡμεῖς δ' οὐτ' ἐπὶ ἔργα πάρος γ' ἴμεν, οὔτε περ ἄλλα,
 Πρέν γέ σε τῷ γήμασθαι Ἀχαιῶν ὅσις ἀριστός.
 ὧς ἔφατ' Ἀντίνοος· τοῖσιν δ' ἐπιπνέδανε μῦθος.
- 290 Δῶρα δ' ἄρ' οἰσόμεναι πρόσταν κέρυκα ἑκάς·
 Ἀντινόῳ μὲν ἔνικε μίζαν περικαλλέα πίπλον
 Ποικίλον· σὲ δ' ἄρ' ἔσαν περὶναι δυοκαίδεκα πᾶσαι
 Χρύσειαι, κλισίῃν εὐγνάμπτοις ἀραρυαῖαι.
 Ὀρμον δ' Εὐρυμάχῳ πολυδαίδαλον αὐτὴν ἔπεικα
- 295 Χρῆσειον, ἡλέκτροισιν ἐρμένον, ἡέλιον ἄς.

mache, certe meam virtutem speciemque corpusque
 250
 siderunt immortales, quando Ilium ingressi sunt
 vi: cum quibus meus maritus ibat Ulysses.
 le veniens hanc meam vitam gubernaret,
 or gloria esset mea & melior hoc pacto.
 c autem tristor: tot enim mihi immisit mala dæmon.
 255
 idem quando ibat relinquens patriam terram,
 tram in carpo prehensens mihi manum alloquebatur:
 mulier, non puto bellicosos Achivos
 Troja bene omnes illabefactos redituros.
 im Trojanos dicunt puguaces esse viros,
 260
 aculatores & tractores sagittarum,
 orumque velocium pedibus conscensores, qui citissime
 reverint magna contentione communis belli.
 o nescio si me remittet Deus, an capiar
 in Troja. Tibi autem hic omnia curæ sint.
 265
 nemineris patris & matris in ædibus,
 t nunc, vel etiam magis me absente.
 ubi jam filium barbatus videris,
 cito cui voles, tuam domum relinquens.
 sic dicebat: quæ nunc omnia perficiuntur.
 270
 c autem erit quando odiosæ nuptiæ contingent
 litæ mei, cujus Jupiter beatitudinem abstulit.
 hic gravis dolor cor & animum cepit.
 eorum non hic mos olim fuit,
 bonamque mulierem & divitis filiam
 275
 hire vellent, & inter se contenderent.
 abducunt domo boves & pingues oves,
 nstæ epulas amicis, & splendida dona dant:
 non alienum victum impune edunt.
 ic dixit. Lætatus est autem pertolerans divinus Ulysses. 280
 niam eorumque dona attrahebat, mulcebatque animum
 ribus verbis, mens autem ejus alia cogitabat.
 lam contra Antinous alloquebatur Eupithei filius:
 Icarii prudens Penelope,
 a quidem quicumque voluerit Achivorum huc ferre, 285
 pe. Non enim bonum est recusare quod datur.
 autem neque ad opera ante ibimus, neque usquam aliò.
 squam tu alicui nugas Achivorum quicumque optimus.
 c dixit Antinous. Illis autem placebat sermo.
 a igitur allaturum miserunt præconem quisque. 290
 uo quidem ferebat magnum perpulchrum peplum
 um: inerant autem fibulæ duodecim omniño
 æ, clavis bene inflexis aptæ.
 ile autem Eurymacho multa arte laboratum ferebat
 um, electris fulgens, sicuti solem. 295
 Odysseus.

- Ἔριματα δ' Εὐρυδάμαντι δῶκε θεράποντας ἔνικαν,
 Τείγλιννα, μοῖοντα. χάρις δ' ἀπελάμνατο πολλή,
 Ἐκ δ' ἄρα Πεισάνδρου Πολυκτορίδαο ἀτακτῶ
 Ἰσθμιον ἤνεκιν θαλάσῳ περικαλλίς ἀγαλμα.
 300 Ἄλλο δ' ἄρ' ἄλλῳ δῶκεν Ἀχαιῶν καλὸν ἔνικαν.
 Ἡ μὲν ἴππει' ἀνέβαιν' ὑπερβία διὰ γυναικῶν.
 Τῇ δ' ἄρ' ἄμ' ἀμφίστολοι ἔρπον περικαλλία δῶκε.
 Οἱ δ' εἰς ὄρχησύν τε καὶ ἱμερόεσσαν αἰοδὴν
 Τριψάμενοι τέτρωτο· μένοι δ' ἐσσι ἴσπερσι ἰλθίτη.
 305 Τοῖσι δὲ τετραπόμοιοι μέλας ἐσσι ἴσπερς ἦλθεν.
 Αὐτίκα λαμπυτέρως τρις ἔσασαν ἐν μεγάροισιν,
 Ὅρα σκίοντι· περὶ δὲ ξύλα κάγκατα θῆκαν
 Ἀῦα πάλαι, περίκλα, νύον κεκασμένα χαλκῷ.
 Καὶ δαίδαας μετίμογον. ἀμοιβῆς δ' ἀντίβαινον
 310 Δμωαὶ Ὀδυσσῇ τालασίφρονος. αὐτὰρ ὁ τῇσιν
 Αὐτὸς διογῆς μετίη πολύμητις Ὀδυσσεύς,
 Δμωαὶ Ὀδυσσεὺς δὴν οἰχομένοιο ἀτακτῶ,
 Ἐσχάδε πρὸς δῶμαβ' ἦν αἰδοῖν βασιλῆα.
 Τῇ δὲ παρ' ἠλάκατα σροαλίζετι. εἴρωτε δ' αὐτῇ
 315 Ἥμεναι ἐν μεγάρο, ἧ εἴρεα πύκτετε χεῖσιν.
 Αὐτὰρ ἐγὼ τούτοισι φάσθ' ἅπαντας παρίζω.
 Ἦν περ γὰρ κ' ἰδέσθωσιν εὐθρόνον ἠὲ μίμνεν,
 Οὔτε με νικῆσουσι. πολυτλήμων δὲ μάλ' ἐμὶ.
 Ὡς ἔραβ'. αἱ δ' ἐγέλασαν, ἐς ἀλλήλας δὲ ἴδοντο.
 320 Τὸν δ' αἰσχερῶς ἐνέπρωτε Μελανθὸς καλλιπάρη,
 Τὴν Δόλιος μὲν ἔτικτε, κόμισαι δὲ Πηνελόπειά,
 Παῖδα δὲ ὥς ἀτίταλλο· δίδου δ' ἄρ' ἀδύρματα θυμῷ,
 Ἄλλ' οὐδ' ὥς σχέδε πένθῳ ἐν φρεσὶ Πηνελοπέει.
 Ἄλλ' ἦγ' Εὐρυμάχῳ μολύσκετο, κ' ἐφίλοσκεν.
 325 Ἦν ῥ' Ὀδυσσῇ ἐνέπρωτεν οὐειδείῳς ἐπέεσσιν,
 Ζεῖνε τάλαν, σὺ γέ τις φρένας ἐκασπαταγμένῳ ἐσσι
 Οὐδ' ἰδέλεις εὐδὲν χαλκῆιον ἐς δέμον ἰλθῶν,
 Ἡέ που ἐς λίσχην· ἀλλ' ἐνθάδε πόλλ' ἀγορεύεις
 Θαρσαλέως πολλοῖσι μετ' ἀνδράσιν. οὐδέ τι θυμῷ
 330 Ταρβείς. ἦ φά σε οὖν ἔχει φρένας, ἦ τὺ τοι αἰὲ
 Τοιοῦτος νόος ἐστίν, ὃ κ' μεταμώλια βάζεις.
 Ἦν ἀλυσίς ὅτι Ἴφρον ἐνέκασε τὸν ἀλῆτην.
 Μὴ τις τοι τάχα Ἴφρον ἀμείνων ἀλλῷ ἀναστῇ,
 Ὅστις σ' ἀμφὶ κάρη κεκαστῶς χεῖρσι σκλαρῶσι,
 335 Δώματ' ἐκπέμψῃ, φορύξας αἵματι πολλῷ.
 Τὴν δ' ἄρ' ὑπὸ δακρυῶν περσὶν πολύμητις Ὀδυσσεύς,
 Ἦν τάχα Τηλεμάχῳ ἔρεο κύων οἱ ἀγορεύεις,
 Κεῖσ' ἰλθῶν, ἵνα σ' αὖθι διαμελίσῃ τάμῃσιν.
 Ὡς εἰπὼν, ἐπέεσσιν ἀπατοῖσσι γυναῖκας.
 340 Βάν δ' ἱμεναι διὰ δῶμα· λῦθεν δ' ἐπὶ γυνὴ ἰάσας
 Ταρβούσῃ. φάν γάρ μιν ἀληθέα μυθήσασθαι.

ures autem Eurydamanti duo servi ferebant,
 en trinis ocellis, operosas: gratia autem resplendebat multa.
 Pisandro autem Polyctoride rege
 ilare ferebat servus perpulchrum ornamentum.
 ud autem aliud donum Achivorum pulchrum ferebat. 300
 e quidem postea ascendit in superiora ædium divina mulier:
 i autem simul famulæ ferebant perpulchra dona.
 autem in saltationem & suavem cantum
 si delectabantur: manebantque donec vesper veniret.
 autem se delectantibus niger vesper venit: 303
 im lampades tres statuerant in domibus,
 ucerent: circum autem ligna arida posuerunt
 a pridem, præfissilia, nuper scissa ære:
 andelas miscuerunt. Per vices autem prælucebant
 uilæ Ulyssis calamitosi. At illis 310
 e generosus locutus est prudens Ulysses:
 amulæ Ulyssis diu absentis regis,
 ad domos, ubi veneranda regina.
 pud illam pensa versare: delectate autem ipsam
 entes in domo, vel lanas pectite manibus. 315
 ego his lumen omnibus præbebo.
 um voluerint pulchro solio conspicuam Auroram expectare,
 a me vincent. Perpatiens enim valde sum.
 ic dixit. Hæ autem riserunt, aliaque aliam inspiciebat.
 eque Immodeste allocuta est Melanthe pulchra genis, 320
 m Dolius quidem genuit, educavit autem Penelope,
 filiam autem nutrieat: dabatque oblectamenta animo,
 neque sic habuit dolorem in animo Penelopes.
 illa cum Eurymacho rem habebat, & eam amabat:
 scilicet Ulysssem alloquebatur contumeliosis verbis: 325
 ospes miser, tu aliquis mente captus es,
 ue vis dormire æream in domum profectus,
 aliquid in certum contabulantium: sed hic multa dicis
 fidenter multos inter viros. Neque quidquam animo
 ea. Certe tuam vinum habet mentem, aut tibi semper 330
 mens est, qui & vana garris:
 xultas quod Irum vicisti errorem.
 or ne quis tibi mox Iro melior alius surgat,
 te in capite percutiens manibus fortibus,
 o emittat, scædatum sanguine multo: 335
 nc torve aspiciens allocutus est prudens Ulysses:
 mox Telemacho dicam canis qualia loqueris,
 profectus, ut te illic membratim incidas.
 fatus, verbis perterruit mulieres. (cujusque 340
 xerunt autem ire per domum: solutaque sunt subitus membra
 re. Autumabant enim ipsum vera dicere.

Αὐτὰρ ὁ παρ' λαμπτήρεσσι φαείνῳ αἰδομένησιν
Εἰσάγει ἐς πάντας ὀρώμεν· ἀλλὰ δέ οἱ κῆρ
Ῥωμαῖνε φρεσὶν ἦσιν ἅ' ῥ' ἐκ ἀτέλεστα γέγοντο.

- 345 Μνηστῆρες δ' ἔ' πάμπαν ἀγένορας εἰς Ἀθήνη
Λάσθες ἰχθυῶν θυμαλγίος, ὅρρ' ἐτι μάλλον
Δύη ἄχ' κρεαδίην Λαερτιάδεα Ὀδυσῆ·
Τοῖσιν δ' Εὐρύμαχ' Πολύδεα παῖς ἔρχ' ἀγορεύει·
Κερτομέων Ὀδυσῆα· γέλων δ' ἐτάρρυσιν ἐταύζειν.

- 350 Κέκλυτέ μεν μνηστῆρες ἀγακλιτῆς βασιλείης,
Ῥορ' εἴσω τὰ με θυμός ἐστι γάθεισι κελεύει,
Οὐκ ἀδίδει ὅδ' ἀνὴρ Ὀδυσῆιον ἐς δόμον ἱκνί,
Ἐμῶς μοι δοκέει δαΐδων σίλας ἔμμεναι αὐτῷ
Καὶ κεφαλῆς· ἐσθὶ οὐ οἱ ἐν τρήχες ὅδ' ἵθαυαί.

- 355 Ἡ' ῥ', ἅμα τε προσείπειν Ὀδυσῆα πτολίπορθον·
Εἴητε, ἦ ἄρ' κ' ἐθέλεις θηπεύμεν, εἴ σ' ἀνελοίμην,
Ἀγρῇ ἐπ' ἰχθυῖς, (μιαθὸς δὲ τοι ἄρκι' ἔσται)
Λιμασιάς τε λέγων, καὶ δένδρεα μακρὰ τυτεύων·
Ἐνθα δ' ἐγὼ σῆτον μὲν ἐωπιστατὸν παρέχοιμι,
360 Εἴματα τ' ἀμείψασιμι, ποσὶν θ' ἐσποδήμκτα δύνι.
Ἄλλ' ἐσθὶ ἐν δὴ ἔργα κακ' ἔμμελεις, ἐκ' ἐθέλῃσιν.
Ἔργον ἐσθ' ἰχθυῶν· ἀλλὰ πτώσων κατὰ δῆμον
Βούλει, ὅρρ' ἂν ἔχης βόσκων σὴν γαστὴρ ἀνάλτον.

Τὸν δ' ἀπαμειβόμεν' προσέειπε πολυμήτις Ὀδυσσεύς,

- 365 Εὐρύμαχ', εἰ γὰρ νῶϊν ἔρεῖ ἔργοιο γέγοντο
Ῥορ' ἐν νηυσὶν, ὅτε τ' ἔματα μακρὰ κείλονται,
Ἐν ποίῃ, δρέπανον μὲν ἐγὼν εὐκαμνῶς ἔχοιμι,
Καὶ δὲ σὺ τοῖον ἔχῃς, ἵνα περισσάιμεθα ἔργου
Νῆες ἄχρ' ἄλλ' ἄλλ' κλέγα, ποίῃ δὲ παρῇ.

- 370 Εἰ δ' αὖ καὶ βόας εἴην ἐλαυνέμεν ὥσπερ ἄρῃσι,
Αἰδωνέας, μεγάλοι, ἄμρεν κεκορηότε ποίης,
Ἡλικίς, ἰσορρογί, τῆς τε σθίνος ἐκ ἀλασπαδῶν,
Τετράρχμων δ' εἴην, εἴκοι δ' ἐπὶ βῶλ' ἀρότρων·
Τῷ κέ μ' ἴδοις εἰ ἄλλα δινηκεία προταμοίμην.

- 375 Εἰ δ' αὖ καὶ πόλεμόν ποθεν ἐρμήσειν Κροῖον
Σήμερον, αὐτὰρ ἔμοι σάκ' εἴη καὶ δύο δοῦρε·
Καὶ κύνει πάγχυαλκος ἐπὶ κροτάροις ἀσφύϊα·
Τῷ κέ μ' ἴδοις πρώτοισιν ἐν προμάχῃσι μίγντα,
Οὐδ' αἶ μοι τὴν γαστὴρ' ὀνειδίζων ἀγρευοῖς.

- 380 Ἀλλὰ μάλ' ὕβριζεις, καὶ τοι νύ' ἐστὶν ἀπηνής·
Καὶ πῶς τις δοκέεις μέγας ἔμμελναι, ἠδὲ κροταλῶς,
Οὐκὶ παρ' πάντεσσι καὶ δύκ' ἀγαθοῖσιν ἐμμελῆς·
Εἰ δ' Ὀδυσσεύς ἐλθοὶ καὶ ἵκοιτ' ἐς πατρίδα γαῖαν,
Αἰψὰ κέ τοι τὰ θυρεῖτα, κ' εὐρέα περ μάλ' ὄντα.

- 385 Φεύγοντι σείοντο δὲ ἐκ προθύρου θυεράζι.

Ἄς ἔρατ'. Εὐρύμαχ' δ' ἐχολώσατο κροῖο μῆμα.

ic apud lampades præluens accensas
 et omnes aspiciens : alia autem ejus cor
 rabat præcordiis ejus , quæ sane non irrita fuerunt.
 os autem haud omnino superbos sinebat Minerva 347
 intumelia abstinere animi cruce , ut adhuc magis
 et dolor cor Laërtiadæ Ulyssis.
 autem Eurymachus Polybi filius incepit dicere ,
 iitiis proscindens Ulysssem : risum autem sociis fecit.
 idite me proci inclytæ reginæ , 350
 eam quæ me animus in pectoribus jubet.
 sine Deo hic vir Ulyssæam in domum venit ,
 en mihi videtur facium splendor esse ipsius
 n capitis : quoniam non ei sunt capilli neque pauci.
 xit , simulque allocutus est Ulysssem urbium destructorē : 355
 es , nunquid vis servire , si te suscipiam ,
 in extremitate , (merces autem tibi sufficiens erit)
 que colligens , & arbores longas plantans ?
 autem ego panem quidem perennem præberem ,
 tuque amicam , pedibusque calceamenta darem. 360
 uoniam scilicet opera mala didicisti , non voles
 adire : sed mendicare in populo
 ut possis pascere tuum ventrem insatiabilem ,
 ne autem respondens alloquebatur consilio dives Ulysses :
 nache , siquidem nobis contentio operis fieret 365
 ore in verno , quando dies longi sunt ,
 rba , falcem quidem ego bene flexam haberem ,
 oque talem haberes , ut faceremus periculum in opere
 usque adeo ad tenebras , herba autem adesset.
 rsus & boves essent agendi qui optimi , 370
 tes , magni , ambo saturati herba ,
 , æqualiter ferentes , quorum robur haud labefactum ,
 orque jugera essent , cederetque subtus gleba aratro ,
 me videres an sulcum continuum proscinderem.
 rsus & bellum alicubi moveret Saturnius 375
 , & mihi scutum esset & duæ lanceæ ,
 ea tota arca in temporibus apta ,
 me videres primis in pugnatoribus mixtum ,
 mihi ventrem exprobrans loquereris.
 mis injurius es , & tibi mens crudelis : 380
 quo modo quidam videris magnus esse , & fortis ,
 am cum paucis & non bonis versaris :
 Ulysses veniret & appelleret in patriam terram ,
 tibi portæ , licet latæ admodum sint ,
 ri arctarentur per vestibulum foras. 385
 dixit. Eurymachus autem irascebatur corde magis ,

- Καί μιν ἰσώδεα ἰδὼν, ἴσα πτερύοντα περσύνει·
 Ἄ δ' αὖλ', ἥ τάχα τοι τελείω κακὸν, οἱ ἀγορεύεις.
 Θερσαλέας πολλοῖσι μετ' ἀνδράσιν· ἔδ' τι θυμῷ
 390 Ταρβείς. ἥ γὰρ σε οἶν^Θ ἔχει φρένας, ἥ νύ τοι αἰεὶ.
 Τοιοῦτ^Θ νόος ἐστίν, ὃ καὶ μεταμώλῃα βάζεις·
 Ἦ' ἀλύεις ὅτι Ἴσθρ' ἐκίχσας τὸν ἀλήτην.
 Ὡς ἄρα φωνήσας, σφίλας ἔλειτο, αὐτὰρ Ὀδυσσεύς
 Ἀμεινόμενός περ γούνα καθίζετο Δουλιχίῳ,
 395 Εὐρύμαχον δέσας. ὃ δ' ἄρ' οἶνεχθόν βέλε χεῖρα
 Διξιτερήν· πτόχου^Θ ἢ χαμαὶ βόμβησι πιτούσα.
 Αὐτὰρ ὅγ' οἰμώξας πῖσιν ὕψτιος ἐν κοινήσι.
 Μνηστῆρες δ' ὁμάδηνσαν ἀνὰ μέγαρα σκιοέονται.
 Ὡς δὲ τις ὤπασκεν ἰδὼν ἐς πηλοῖν ἄλλον,
 400 Αἰθ' ὥρειλ' ὃ ξείν^Θ ἀλάλμῳς ἄλλοθ' ὀλέσσει,
 Περὶν ἔλθ'· τὰ κ' οὔτι τόσον κέλαδον μετέπεινα.
 Νῦν δὲ περὶ πτωχῷ ἐριδαίνομ'· ἔδ' τι δαυτὸς
 Ἐδλῆς ἴσεται ἥδ^Θ, ἴσῃ τὰ χεῖρ' ὅτι νικᾷ.
 Τοιοῖσι δὲ καὶ μετίειο ἱερὴ ἱς Τηλεμάχοιο,
 405 Δαιμόνιον, μαίνεσθαι, καὶ ἐκέτι κεύθετο θυμῷ.
 Βροτῶν, οὔδε ποτὶτα. θεῶν νύ τις ὕμν' ὀρθύνει.
 Ἀλλ' εὖ δαισάμενοι κατακίεον οἶκαδ' ἰόντες,
 Ὅπασσ' ὅτε θυμὸς ἀναγέ· διώκω δ' οὔτιν' ἔγχασι.
 Ὡς ἱεσθ'. οἱ δ' ἄρα πάντες ὁδᾶξ ἐν χεῖρ' ἔρυντες·
 410 Τηλέμαχον θαύμαζεν ὃ θαρσαλέως ἀγόρευεν.
 Τοῖσιν δ' Ἀμεινόμεν^Θ ἀγορήσατο καὶ μετίειπεν,
 Νίσκου παῖδιμ^Θ υἱὸς Ἀρητιάδαο ἀνακτος,
 Ὡ' φίλοι, ἐκ ἂν δὴ τις ἐπὶ ῥηδέντι δικάσῃ.
 Ἀντιβίοις ἰσῆσαι καθασπτόμην^Θ χαλῶσάινου.
 415 Μῆτέ τι ἢ ξείνον συζηλίζετε, μῆτέ τιν' ἄλλον.
 Δμῶσιν οἱ κατὰ δάματ' Ὀδυσσῆ^Θ θεῖοιο.
 Ἀλλ' ἄγετ', οἶνοχόος μὲν ἱσαρξάδω διατάσσιν,
 Ὅρεα σπείσαντες κατακίεον οἶκαδ' ἰόντες·
 Τὸν ξείνον δὲ ἱάμεν ἐνὶ μεγάροισι Ὀδυσσῆ^Θ.
 420 Τηλεμάχῳ μελέμεν. τῷ γὰρ εἶλον ἱκετο δάμα.
 Ὡς φάτο. τοιοῖσι δὲ πᾶσιν ἐσδὸτα μῦθον ἔειπεν.
 Τοῖσιν δὲ κρητῆρα κεράσσατο Μούλιος ἦρως,
 Κῆρυξ Δουλιχίους· θεράπων δ' ἦν Ἀμεινόμενος.
 Νόμμεσιν δ' ἄρα πᾶσιν ἰσισχδόν. οἱ δὲ, θεοῖσι.
 425 Σπείσαντες μακάρισσι, πῖον πελινθεῖα οἶνον.
 Αὐτὰρ ἰσῇ σπείσαν τ' ἰσῖόν θ' ὅσαι ἦδελε θυμὸς,
 Εἶν' ἢ ἱέμεν κείοντες ἐὰν περὶ δάμαθ' ἱκασος.

Et ipsum torve intuens, verba volucra locutus est:

Ah miser, certe mox tibi perficiam malum, qui sic loquar.
Confidenter multos inter viros: neque quidquam animo
Times. Utique vinum tuam habet mentem, aut tibi semper 390
Talis mens est, qui & vana garris:
An exultas quod Irum vicisti erronem.

Sic vociferans scabellum cepit. At Ulysses
Amphinomi ad genua sedit Dulichii,
Eurymachum timens. Hic autem pincernam feriebat in manu. 395
Dextra: gutturnium autem humi resonabat cadens.
At ille plorans cecidit resupinus in pulveribus.
Proci autem tumultuabantur in ædibus umbrosis.

Sic autem aliquis dicebat aspiciens propinquum alium:
Utinam debuisset hic hospes errabundus alibi perire, 400
Antequam veniret: eò non tantum tumultum immisisset.
Nunc autem de mendico rixamur: neque aliqua convivii
Boni erit voluptas, quoniam pejora vincunt.
Illis autem dixit virtus Telemachi:

Miseri, infanitis, & non amplius capitis animo 405
Cibum, neque potum. Deorum aliquis nimirum vos concitat.
Sed bene epulati decumbite domum profecti,
Quando animus jubet: pello autem neminem ego.

Sic dixit. Illi autem omnes mordicus labris prehensis,
Telemachum admirabantur quod audacter locutus esset. 410
Illis Amphinomus fatus est & dixit,
Nisi illustis filius Aretiadæ regis:

O amici, haud jam quisquam super dicto æquo
Contrariis verbis carpens sæviat.
Neque hospitem duriter tractate, neque quemquam alium 415
Famulorum qui sunt in domibus Ulyssis divini.
Sed agite, pincerna incipiat poculis,
Ut postquam libaverimus decumbamus domum profecti:
Hospitem autem sinamus in ædibus Ulyssis
Telemacho curæ esse. Ejus enim propriam venit domum. 420

Sic dixit. Illis autem omnibus placitum verbum dixit:
Iisque craterem miscuit Mulius heros,
Præco Dulichiensis: minister autem erat Amphinomi.
Distribuit autem omnibus adstanto: hi autem, diis
Libato beatis, biberunt dulce vinum. 425
At postquam libarunt biberuntque quantum voluit animus,
Terroserunt ire cubituri suas ad domos quisque.

ΤΠΟΘΕΣΙΣ ΤΗΣ ΟΔΥΣΣΕΓΑΣ Τ. ΤΟΥ ΟΜΗΡΟΥ
ΡΑΨΩΔΙΑΣ.

ΣΤὴν Τηλέμαχον ἐκδίδειν ποιῆται τῶν ὅπλων Ὀδυσσεύς, καὶ πρὸς Πηνελόπειν ἐκ Κρήτης εἶναι ὑποκρίνεται. Γίνεται ὅμως αὐτοῦ δι' οὐλῆς ἀναγνωρισμὸς πρὸς Εὐρύκλειαν, τὰς πόδες αὐτοῦ νύπτουσαν. Καὶ κατὰ παράκλησιν ὁ ποιητὴς διηγεῖται ὡς ἐν Παρνασσῷ ἐπλήγη ὑπὸ σὺν κυνηγῶν.

Ταῦ δ' ἀναγνωρίζει ἐξ οὐλῆς γρη῏ς Ὀδυσῆα.

- Αὐτὰρ ὁ ἐν μεγάρῳ ὑποκρίσαστο δι' Ὀδυσσεύς,
Μνηστῆρας φόνον σὺν Ἀθήνῃ μεμυρίζων.
Αἴψα δ' Τηλέμαχον ἴστω πτερόντα προσπύδα,
Τηλέμαχε, χρὴ τίυχθ' ἀρήϊα κατ' ἰδμεν ἵστα
9 Πάντα μάλ'· αὐτὰρ μνηστῆρας μαλακοῖς ἰστίῃσι
Παρράδαι, ὅτε κέν σε μεταλλῶσιν ποδένοντες·
Ἐκ καπνῷ κατέβη· ἵστω οὐκίτι τοῖσιν ἰώκει
Οἶά ποτε Τερσίονδε κίων κατέλειπον Ὀδυσσεύς,
Ἀλλὰ κατήκισαι ὄσιν πυρὸς ἱμετ' αὐτμή.
10 Πρὸς δ' ἔτι καὶ πόδε μείζον ἐνὶ φρεσὶν ἐμβαλε δαίμων,
Μίσσως οἰνωδύντες, ἔβην σῖσαντες ἐν ὑμῖν,
Ἀλλήλους τρώσοντε, κατασχύνοντε δ' αἰνὰ,
Καὶ μνηστῆρ. αὐτὸς γὰρ ἐφέλκεται ἀνδρα σῖδρη.
Ὡς φάτο. Τηλέμαχ' ὅς φιλῶ ἐπισπείδωτο πατρί.
15 Ἐκ δὲ καλεσάμεν' προσέρη τροφὸν Εὐρύκλειαν,
Μαῖ', ἄγε δὴ μοι ἔμμεν ἐνὶ μεγάροισι γυναῖκας,
Ὅρρε κεν ἐς θάλαμον καταδύομαι ἔντα πατρὸς
Καλὰ, τὰ μοι κατὰ οἶκον ἀκηδέα καπνὸς ἀμείδεις,
Πατρὸς Ἀποιχομῆοιο. ἰγὼ δ' ἔτι νῆα· ἦα.
20 Νῦν δ' ἰδέλω καταδύεσθαι ἢ οὐ πυρὸς ἴξεν' αὐτμή.
Τὸν δ' αὖτε προσέειπε εἰλη τερρὸς Εὐρύκλεια,
Αἰ γὰρ δὴ ποτε σῆκνον ἐπιρροσύνας ἀνέλοιο,
Οἴκῳ κῆδεσθαι, καὶ κτήματα πάντα σολάσασθαι.
Ἄμ' ὅγε, τίς τοι ἵστωι μετοιχομένη φάσκει οἶσσι;
25 Δμωῆς δ' ἐκ εἰας προβλασκήμεν, αἷ κεν ἔφαινον.
Τὴν δ' αὖ Τηλέμαχ' ἐπευμνέμεν ἀντίον ἠΐδα,
ἔπειθ' ὅδ'· ἔ γὰρ αἶργον ἀνέξομαι ὅς κεν ἔμης γὰρ
Χοῖνι· ἄσπετα, καὶ τολόθεν εἰληλυδῆς.
Ὡς ἄρ' ἰσώνουσιν. τῇ δ' ἄσπετα· ἔσπετο μῦθ'·
30 Κλήϊσιν δ' ὄψεας μέγιστον εὖ ναιετάοντων.
Τὼ δ' ἄρ' ἀναιῖξαντ' Ὀδυσσεύς καὶ φαίδιμ' υἱὸς
Ἐσφόνειν κόρυθ' ἀς τε καὶ ἀσπίδας οὐραλοείας,
Ἐγχεῖα τ' ὀξύοντα. πάριδε δὲ παλλὰς Ἀθήνη,
Χρῦσειον λύχνον ἔχουσα, φάσκει περικαλὴς ἰστοῖα

ARGUMENTUM LIBRI XIX. ODYSSEÆ
HOMERI.

CUM Telemacho seponit arma Ulysses, & ad Penelopem ex Creta se esse fingit. Fit autem ipsius per cicatricem agnatio ad Eurycleam, pedes ipsius lavantem. Et per digressionem poetica narrat quo pacto in Parnaso vulneratus fuerit ab apro inter venandum.

T. Agnoscit ex cicatrice verula Ulysses.

AT ipse in domo relinquebatur divinus Ulysses,
Prociſ cædem cum Minerva meditanſ.
Statim autem Telemachum verbis volueribus allocutus eſt:
Telemache, oportet arma martialia ſeponere intro.
Omnia præſuſ: at prociſ mollibus verbis
Decipe, quando ex te quærent deſi lerantes:
Ex fumo ſepoſui; quoniam non amplius illiſ ſimilia ſunt
Qualia quendam ad Trojam præſcificens reliquit Ulyſſeſ,
Sed conſumpſa ſunt quantum igniſ attigit vapor.
Inſuper adhuc etiam hoc majus in mentem dedit Deuſ,
Ne forte inebriati, contentionem excitanteſ in vobiſ,
Mutuo voſ vulneretiſ, dehoneſtitiſque convivium,
Et ſponſalia. Ipſum enim attrahit virum ſerſum.
Sic dixit. Telemachuſ autem dilecto obedivit patri.
Extra autem vocanſ allocutuſ eſt nutricem Eurycleam:
Nutrix, age mihi contine domi ſerminas,
Donec in thalamum reponam arma patriſ
Pulchra, quæ mihi in domo neglecta ſumus denigrat,
Patre abſente. Ego autem adhuc parvuluſ eram:
Nunc autem volo ſeponere ubi igniſ vapor non venit.
Hunc autem ruſſuſ allocuta eſt dilecta nutrix Euryclea:
Utinam vero tandem fili prudentiam accipiaſ,
Domum curandi, & poſſeſſioneſ omneſ ſervandi.
Sed age, quæ tibi poſtea tecum ienſ lumen portabit?
Famulaſ autem non ſine præire, quæ præluceant.
Hanc contra Telemachuſ prudens alloquebatur:
Hoſpeſ hic. Non enim ocioſum tolerabo qui meum
Modium attingit, licet & procul venerit.
Sic nempe dixit. Illi autem haud evolavit hoc verbum:
Clauſit autem januaſ ædium bene habitatarum.
Hi autem feſtinanteſ Ulyſſeſ & illuſtriſ filiſ
Intro portaverunt galeaſque & ſcuta umbonibuſ munita,
Lanceaſque acutaſ. Ante autem Pallaſ Mineiva,
Auream lucernaſ tenenſ, lumen perpulchrum faciebat.

- 35 Ἀὐτὸς τότε Τηλέμαχος προσφώνειν ἐν πατέρ' αἶψα,
 ὦ πάτερ, ἢ μέγα θαῦμα τόδ' ὀφθαλμοῖσιν ἱεσθῆαι.
 Ἔμπης μοι τοῖχοι μεγάροιο, καλαὶ τε μεσόδομα,
 Εἰλάτιναι τε δοκοὶ καὶ κίονες ὑψόσ' ἔχοντες
 Φαίνοντ' ὀφθαλμοῖς ὥσπερ πυρὸς αἰδομένοιο.
- 40 Ἦ μάλα τις θεὸς ἔδωκε, οἱ οὐρανὸν εὐρὺν ἔχουσι.
 Τὸν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη πολυμήτις Ὀδυσσεύς·
 Σίγα, καὶ κατὰ σὺν νόον ἴσχανε, μηδ' ἐρίεστι.
 Αὐτὴ τοι δίκη ἐστὶ θεῶν οἱ ὀλυμπῶν ἔχουσι.
 Ἀλλὰ σὺ μὲν καταλείψαι· ἐγὼ δ' ἰσολείφομαι αὐτόν.
- 45 Ὅτ' ἂν κ' ἐτι δμῶας καὶ μητιέα σῆτ' ἐρεδίζω.
 Ἦδ' ἐμ' ὀδυσσεύην ἐρήσεται ἀμείψ' ἱάσα.
 ὣς εἶπτο. Τηλέμαχος δ' ἐν μεγάροιο βεβήκει
 Κεῖν ἐς θάλαμον, δαΐδων ἰσολαμπομένηαν,
 Ἔνθα πάρος κοιμάσθ' ὅτε μιν γλυκὺς ὕπνος ἱκάνει.
- 50 Ἐνθ' ἄρα καὶ τότε ἔλειπτο, καὶ ἦν δὴν ἐμμενεν.
 Αὐτὰρ ὁ ἐν μεγάροιο ἰσολαίεσκετο δίδω· Ὀδυσσεύς,
 Μνηστῆρας εἶνον σὺν Ἀθήνῃ μεμνηρίζων.
 Ἦσ' ἰὼν ἐν θαλάμῳ περιέρων Πηνελόπειαν,
 Ἀρτέμιδι ἱκάνῃ ἡδὲ χρυσῇ Ἀφροδίτῃ.
- 55 Τῇ παρὰ μὲν κλισίῃν πυρὶ κάτθεσσαν, ἐνθ' ἄρ' ἔριζε,
 Δινωτὴν ἐλέραντι καὶ ἀργύρῳ· ἦν ποτε τέκτων
 Πόιστο' Ἰκαλίου, καὶ ὑπὸ θρήνων ποσσὶν ἔκα,
 Περσέει' ἐξ αὐτῆς, ὅθ' ἰσὶ μέγα βάλλετο κῶα.
 Ἐνθα καθέζετ' ἰσμεντα περιέρων Πηνελόπειαν.
- 60 Ἦλθον δ' ὁμοῖα λευκώλετοι ἐκ μεγάροιο·
 Αἱ δ' ἰσὸ μὲν σῖτον πολὺν ἦγον ἡδὲ τροφίλας,
 Καὶ δέπα ἔνθεν ἄρ' ἄνδρες ὑπερμήμοντες ἴσμεν.
 Πῦρ δ' ὑπὸ λαμπτήρεσσι χαμάδις βάλλον, ἅλλα δ' ἰσὸ αὐτῶν
 Νήεσσαν ξύλα πολλὰ, ῥόως ἔμεν ἡδὲ θέριασιν.
- 65 Ἦσ' Ὀδυσσῇ ἐνίπτετο Μελανθῶ δεύτερον αὐτίς,
 Ἔειν, ἔτι καὶ γῦν ἐνθάδ' ἀνέστης διὰ γύναια
 Δινώων κατὰ οἶκον; ὀπισθεύσεις δ' ὑναιίκας;
 Ἀλλ' ἐξελθε θύραζε τάλαν, καὶ δαιτὺς ὀησο·
 Ἦ τάχα καὶ δαλὼ βεβλημένος ἴδμεθα θύραζε.
- 70 Τὴν δ' ἄρ' ἰσὸδρα ἰδὼν προσέφη πολυμήτις Ὀδυσσεύς·
 Δαιμονίη, τί μοι ὡδ' ἰσάχης κεκοιμήτο θυμῷ;
 Ἦ ὅτι οὐ λισσῶ; κακὰ δ' ἔχρ' εἴματα ἔμεγα;
 Πτωχεύω δ' ἀνὰ δῆμον; ἀναγκάην γὰρ ἰσάγυι.
 Τούτοιο πτωχοὶ καὶ ἀλῆμονες ἄνδρες ἴσμεν.
- 75 Καὶ γὰρ ἐγὼ ποτε οἶκον ἐν ἀνθρώποισιν ἔταμον·
 Ὀλέσθ' ἀφνέον, καὶ πολλὰκι δόσκον αἰλήτην
 Τούῳ ἰσάγ' ἴοι, καὶ ὅτευ περὶ μὲν ἔλθοι.
 Ἦσαν δὲ δμῶες μάλα μερῖν, ἀλλὰ τε πολλὰ
 Οἷόν τ' εὖ ζώουσι καὶ ἀγνοοὶ καλέσονται.
- 80 Ἀλλὰ Ζεὺς ἀλάστας Κρονίων· ἦδ' ἔτι γὰρ πε

Tunc Telemachus allocutus est suum patrem statim : 35

O pater, certe magnum miraculum hoc oculis video :
Enimvero mihi parietes domorum, pulchraque intertignia,
Abiegnæque trabes, & columnæ sursum tendentes
Apparent oculis quasi ignis ardentis:
Omnino aliquis Deus intus est *eorum*, qui cælum latum habitant.

Illum respondens alloquebatur consilii dives Ulysses : (40

Sile, & tuam mentem retine, neque interroga.

Hic tibi mos est Deorum qui Olympum habitant.

Sed tu quidem decumbe: ego autem relinquer hic,

Ut adhuc famulas & matrem tuam irriterem. 45

Quæ me lamentans interrogabit de lingulis.

Sic dixit. Telemachus autem ex domo discessit

Cubiturus in cubiculum, facibus lucentibus,

Ubi antea dormiebat quando ipsum dulcis somnus capiebat.

Illic igitur & tunc cubuit, & Auroram divinam expectabat. 50

At in domo relinquebatur divinus Ulysses,

Prociis cædem cum Minerva cogitans.

Ipsa autem ibat ex thalamo prudens Penelope,

Dianæ similis vel aureæ Veneri.

Cui sellam apud ignem deponebant, ubi insidebat, 55

Circumcirca obductam ebore & argento: quam quondam faber

Fecerat Icmalius, & subtus scabellam pedibus miit,

Aptum ex ipsa, ubi magnam injectit pellem.

Illic sedit postea prudens Penelope.

Venerunt autem famulæ albæ ulnis ex domo : 60

Quæ panem multum tollebant atque mensas,

Et pocula unde scilicet viri superbi biberant.

Ignem autem à foculis ad terram jecerunt, aliaque in eos

Congregarunt ligna, ut lumen esset & calefieret.

Ipsa autem Ulysses increpabat Melantho secundo rursus : 65

Hospes, adhuc & nunc hic molestus eris per noctem

Obversans in domo? aspicias autem mulieres?

Sed exi foras miser, & tibi epulum profuit:

Aut mox etiam torve percussus ibis foras. (70

Hanc autem torve aspiciens alloquebatur consilii dives Ulysses:

Mira mulier, cur me sic observas in senso animo?

An quod parum niteo? turpique corpus amicus sum amico?

Et mendico in populo? necessitas enim urget.

Tales mendici & erronei viri sunt.

Etenim ego quondam domum in hominibus habitabam 75

Beatus divitem, & sæpe dedi erronei

Tali qualis esset, & cuiuscunque rei indigens veniret.

Erant autem servi valde multi, aliaque multa

Quibus *homines* bene vivunt & divites vocantur:

Sed Jupiter vastavit Saturnius: voluit enim. 80

Τῷ νῦν μή ποτε καὶ σὺ γύναι δὸν πάσαι ὀλέσῃς
 Ἀγλαΐην τῇ νῦν γε μετὰ δμῶσιν κέκασσαι,
 Μὴ πως τοι δέτποινα κοτίσασιν χαλεπήν,
 Ἡ Ὀδυσσεὺς ἔλθῃ. ἔτι γὰρ καὶ ἐλπίδ' αἶσα.

85 Εἰ δ' ὁ μὲν ὥς ἀπόλωλε καὶ οὐκέτι νόστιμός ἐστιν,
 Ἀλλ' ἦδη παῖς τοιῷ Ἀπόλλωνός γε ἔκκετι
 Τηλέμαχ'· τὸν δ' οὔτις ἐν μεγάροισι γυναικῶν
 Λήθει ἀταδ' ἄλλω· ὥσπερ οὐκέτι Τηλὶν ἐστίν.

90 Ὡς εἶπτο. τῷ δ' ἤκουσε περίεργον Πηνελόπεια·
 Ἀμείτολον δ' ἐνέειπεν, ἴω τ' ἔρατ', ἔκ τ' ὀνόμαζεν.

Πάντως θαρσαλίη κύν ἀδέεις, οὔτι με λήθεις
 Ἐρδυσσα μέγα ἔργον, ὃ σὴ κεφαλὴ ἀναμάζεις.
 Πέντα γὰρ εὖ ἠδ' ἠδ' ἔσθ' ἔσθ' ἐμὲν ἔκλυες αὐτῆς,
 Ὡς τὸν ζῆνον ἐμελλον ἐν μεγάροισιν ἑμοῖσιν

95 Ἀμρὶ πῶσαι εἰρεδά· ἴσπερ πυκινῶς ἀνάχημα.
 Ἡ ῥά, καὶ Εὐρύνομιν ταμίην πρὸς μῦθον ἔειπεν,
 Εὐρύνομιν, φέρε δὴ δίφρῳ καὶ κῶας ἰσ' αὐτοῦ,
 Ὁρῶ καθ' ἑσπέρην εἰπὴ ἔπος ἦδ' ἰσακούσῃ
 Ὁ ζῆν' ἐμείδω. ἰδέλω δέ μιν ἐξερεδά.

100 Ὡς ἔειπ'· ἡ δ' ἤ μάλ' ὀτρυνέως κατέθηκε φέρουσα
 Δίφρον ἐϋξέον, καὶ ἴσ' αὐτῷ κῶας ἔβαλλεν·
 Ἐνθα καθέζετ' ἔπητα πολύτλας δῖος Ὀδυσσεύς.
 Τοῖσι δ' μῦθων ἦρχε περίεργον Πηνελόπεια.

Ἔειπε, τὸ μὲν σε πρότερον ἐγὼν εἰρήσομαι αὐτῇ.

105 Τίς; πόθεν εἰς ἀνδρῶν; πόθι τοι πόλις ἦδε τοκίης;
 Τὴν δ' ἀπαμειβόμεν' προσέειπε πολύμητις Ὀδυσσεύς,
 Ὡς γύναι, οὐκ ἂν τις σε βροτῶν ἴσ' ἀσπίεσσα γαῖαν
 Νεικίῃ· ἡ γάρ σιν κλέει οὐρανὸν εὐρὺν ἱκάνει.
 Ὡς τὸν ἡ βασιλῆα ἀμύμονος, ὅςτι θρασυδὴς

110 Ἀνδράσιν ἐν πολλοῖσι καὶ ἰσχυροῖσιν ἀνάσσει,
 Εὐδίκας ἀνέχουσι· φέρουσι δ' γαῖα μέλαινα
 Πυρρὸς καὶ κριδαίς, βεῖβουσι δ' δένδρεα καρπῶ·
 Τίκτει δ' ἐμπέδα μῆλα· θάλασσα δὲ παρέχει ἰχθῦς
 Ἐξ εὐχρητῆς· ἀρετῶσι δ' λαοὶ ἴσ' αὐτοῦ.

115 Τῷ ἐμὲ νῦν τὰ μὲν ἄλλα μετὰλλα σῶ ἐν οἴκῳ.
 Μινδ' ἐμὸν ἐξεῖλεν γένος καὶ πατρίδα γαῖαν,
 Μὴ μοι μάκρον θυμὸν ἐνισπλήσῃς ὀδυράων
 Μνηστάρων. μάλα δ' ἐμὲ πολύτλητον· οὐδέ τι με χρεῖ
 Οἶκος ἐν ἀλλοτρίῳ γούωντά τε μυρόμενόν τε

120 Ἦσθαι· ὥσπερ κέκλειον πενθήμεναι ἀκλειον αἰεῖ.
 Μὴ τις μοι δμῶν νημισσέτα, ἢ σὺ γ' αὐτὰ·
 Φη δὲ δακρυπλάειν βεβαρκότα με φρένας οἶνος.

Τὸν δ' ἠμείβετ' ἔπειτα περίεργον Πηνελόπεια.

Ἔειπ', ἦτοι μὲν ἐμὴν ἀρετὴν εἶδ' ὅςτι δέμας τε

125 Ὀλέσαν ἀθάνατοι, ὅςτι Ἴλμον εἰσανέβαινον
 Ἀργεῖοι, μετὰ τρίτῳ δ' ἐμὸς πότις ἦεν Ὀδυσσεύς.

nunc ne aliquando & tu mulier fortassis omnem amittas
 virtutinem quia nunc inter ancillas ornata es,
 tibi aliquo modo domina irata sæviat,
 Ulysses veniat : adhuc enim & sperare fas est.
 Ille quidem ita periit & non amplius rediturus est, 85
 cum filius talis Apollinis favore
 machus : hunc autem nulla in domibus mulierum
 improbe agens : quoniam non amplius tantillus est.
 c dixit. Eum autem audiverat prudens Penelope :
 illam autem increpabat, verbumq; dicebat & proloquebatur :
 omnino audax canis intrepida non me lates (90
 ens magnum facinus, quod tuo capiti infringes.
 ia enim bene scis, quoniam ex me audivisti ipsa,
 d hospitem eram in domibus meis
 marito interrogatura : quoniam multum tristor. 95
 dixit, & Eurynomen promam sermone alloquuta est :
 monoma, fer sedem & pellem super ipsa,
 sedens dicat verbum & audiat
 oes meum. Volo autem ipsum interrogare.
 c dixit. Illa valde festinanter deposuit ferens 100
 n bene politam, & super ipsa pellem jecit :
 sedit postea multa tolerans divinus Ulysses.
 hæc sermonem occepit prudens Penelope :
 ospes, hoc quidem te primum ego interrogabo ipsa,
 ? unde es gentium ? ubi tibi urbs & parentes ? 105
 anc autem respondens allocutus est prudens Ulysses :
 mulier, haud quisquam te hominū super interminatam terram
 peraverit : certe enim tua gloria cælum latum attingit.
 alicujus regis inculpabilis, qui Deum colens
 in multis & fortibus regnans, 110
 sustentat : fert autem terra nigra
 um & hordeum, gravanturque arbores fructu :
 ntque incolumes pecudes : mareque præbet pisces
 citate : virtutemque exercent populi sub ipso.
 ex me nunc alia quidem inquite tua in domo. 115
 e meum interroga genus & patriam terram,
 ihi magis animum impleas doloribus
 danti. Valde autem sum ærumnosus : & nihil me oportet
 in aliena lugentemque flentemque
 . Quoniam malum est lugere valde semper. 120
 qua mihi ancillarum succenseat, vel tu ipsa :
 ue lacrymis abundare gravatum me in mente vino.
 ei respondit postea prudens Penelope :
 , certe quidem meam virtutem speciemque corpusque
 erunt immortales, quando ad Ilium profecti sunt 125
 , cum quibus meus maritus ivit Ulysses.
 dysses.

- Εἰ κενὸς γ' ἔλθων τὸν ἐμὸν βίον ἀμφισπολεύει,
 Μειζόν κε κλέῃ εἴη ἐμὸν καὶ κάλλιον οὗτω.
 Νῦν δ' ἄχομαι· τόσα γάρ μοι ἐπείσεν κακὰ δαίμωνι.
- 130 Ὅσοι γδ ἡτοιοσιν ἐπικρατέουσιν ἄριστοι,
 Δουλιχίῳ τε Σάμῃ τε καὶ ὑλκίῃτι Ζακύνθῳ,
 Οὔτ' αὐτὴν Ἰθάκην εὐδαιμον ἀμφιέμενται,
 Οἳ μ' ἀεκαζυγῶνται μνάσται, τρύχουσι δὲ οἶκον.
 Τῷ οὔτε ξείνων ἐμπαύσομαι, οὐδ' ἱκετάων.
- 135 Οὔτέ τι κηρύκων, οἳ δημοεργοὶ ἴασιν·
 Ἄλλ' Ὀδυσθεῖα ποθεῖωσα, φίλον κατατήκομαι ἦτορ.
 Οἳ δὲ γάμον σπαύδουσιν· ἐγὼ δὲ δούλους τολευαίω.
 Φᾶρξ μὲν μοι πρῶτον ἐπέστυσε φρεσὶ δαίμων
 Στῆσαιδμή μίγατ' ἰσὺν ἐνὶ μεγάροισιν ὑφαίνει,
 140 Λαῶν καὶ περίμετρον. ἄφαρ δ' αὐτοῖς μετίεσπον.
 Κυῖον ἐμοὶ μνηστῆρες, ἐπεὶ θάνε δι' Ὀδυσσεύς,
 Μίμνεντ' ἐπειγόμενοι τ' ἐμὸν γάμον· εἰσόκε φάρ·
 Ἐκτελέσω, (μή μοι μεταμῶλια νήματ' ὀληται)
 Λαέρτη ἦρωι ταφίον, εἰσὺτε κέν μιν
 145 Μοῖρ' ὅλῳ καθέλῃσι ταηλεγέ· θανάτοιο.
 Μή τις μοι κατὰ δῆμον Ἀχαιῶν νηυσὶν ἔσθῃ,
 Αἱ κεν ἄτερ σπείρου κίπται, πολλὰ κτεατίσας.
 Ὡς ἐράμην· τοῖσιν δ' ἐπαυτίδιτο θυμὸς ἀγήτωρ.
 Ἐνθά κεν ἡματιν μὲν ὑθαίνεσκον μίγατ' ἰσὺν,
- 150 Νύκτας δ' ἀλύεσκον ἑσπὴν δαΐδας παρὰ θυμῳ.
 Ὡς τρίτες μὲν ἔλθον ἐγὼ καὶ ἑπειδὴν Ἀχαιοὺς·
 Ἄλλ' ὅτε τέταρτον ἦλθεν ἔτ', καὶ ἐπ' ἡλύδον ὄρεαι,
 Μηνῶν φθιόντων, περὶ δ' ἡμὰ πόλιν ἰτελέειν,
 Καὶ τότε δή με, διὰ δμῶας κύνας οὐκ ἀλεγοῦσας,
 155 Ἐλθὼν ἐπειβόησας, καὶ ὁμοκλήσαντ' ἐπέεσσιν.
 Ὡς τὸ μὲν ἐξετέλεσσα καὶ ἐκ ἐθέλουσ' ὑπ' ἀνάγκης·
 Νῦν δ' οὐτ' ἐκφυγεῖν δύναμαι γάμον, οὔτε τιν' ἄλλαν
 Μῆτιν ἐφευρίσκω. μάλα δ' ὀτρύνουσι τοκῆς
 Γήμασθ'. ἀσχαλὰ δὲ παῖς βίοντιν κατεδόντων,
 160 Γιγνώσκων· ἦδη γάρ ἀνὴρ οἶός τε μάλισα
 Οἶκον κηδεῖσθαι, τῷ τε Ζεὺς κύδ' ὁσπάζει.
 Ἄλλὰ καὶ ὥς μοι εἰπὲς τῶν γέν', ἐπαύειν ἔστι.
 Οὐ γὰρ Διὸς δρυὸς ἔστι παλαιφάτου, ἔσθ' Ὀδὸς Πίτρης.
 Τῇ δ' ἀπαμειβόμεν' προσέφη πολύμητις Ὀδυσσεύς,
 165 Ὡ γύναι αἰδοῖναι Λαερτιάδεω Ὀδυσσῇ,
 Οὐκ ἔτ' ὀππλήζεις τὸν ἐμὸν γόνον ἐξερέουσα·
 Ἄλλ' ἐκ τοι ἔρεω· ἢ μὲν μ' ἀχέασί γε δάσσης
 Πλείοσιν ἢ ἔχομαι. ἢ γὰρ δίκη, ὅπως τε πάτρης
 Ἦς ἀπένειν ἀνὴρ τόσων χρόνον ὅσον ἐγὼ νῦν,
 170 Πολλὰ βροτῶν ἐπὶ ἄστ' ἀλώμεν', ἀλγέα πάσχοντες
 Ἀλλὰ καὶ ὥς ἔρεω ὃ μ' ἀνείρεαι ἡδὲ μεταλλάς.
 Κρήτη τις γαί' ἐστὶ μέσση ἐνὶ αἰῶνι πάντων,

ille veniens hanc meam vitam gubernaret,
 major gloria esset mea & melior hoc pacto.
 Inc autem angor: tot enim mihi immisit mala Deus.
 quot enim insulis dominantur optimi,
 130
 licioque Samæque & sylvosæ Zacyntho,
 que ipsam Ithacam amœnam incolunt,
 me nolentem petunt uxorem, consumuntque domum.
 neque hospites curo, neque supplices,
 neque præcones, qui publici operarii sunt:
 135
 Ulyssem desiderans, proprio contabesco corde.
 autem nuptias urgent: ego vero dolos machinor.
 nomen quidem mihi primum inspiravit menti Deus
 ituenti magnam telam in ædibus texere,
 neminem & immensam. Statim autem ipsis dixi:
 140
 parentes mei proci, postquam mortuus est divinus Ulysses,
 nate urgentes meas nuptias: donec velamen
 nesciam, (ne mihi vana fila pereant)
 uti heroi funebre, quando ipsum
 a perniciofa capiet in longum consopientis mortis.
 145
 aliqua mihi in populo Græcarum succenscat,
 ne velamine jacet, multa qui possederit.
 dixi: illis autem persuasus est animus masculus.
 interdiu quidem texebam magnam telam,
 sed autem resolvebam postquam faces apposueram.
 150
 triennium quidem latui ego & fidem faciebam Achivis:
 quando quartus venit annus, & venerunt horæ,
 mensibus intereuntibus, & dies multi consummati erant,
 tunc scilicet me, per famulas canes talia non curantes,
 apprehenderunt ingressi, & objurgavere verbis.
 155
 sed perfeci & non volens coactus:
 autem neque effugere possum nuptias, neque aliquid aliud
 invenio. Valde autem hortantur parentes
 me. Ægre fert autem filius quod illi victum devorant,
 respondens: jam enim vir est qui possit maxime
 160
 curare, cui Jupiter gloriam præbet.
 sic mihi dic tuum genus, unde sis.
 enim à quercu es olim fabulosa, neque à petra.
 autem respondens allocutus est prudens Ulysses:
 venerabilis Laërτιάδæ Ulyssis,
 165
 nunc defines meum genus interrogans:
 quæ tibi: certe quidem me doloribus dabis
 quam teneor. Is enim mos, quando patria
 est vir tanto tempore quanto ego nunc,
 hominum ad urbes errans, dolores patiens.
 170
 sic dicam quod me interrogas & exquiris.
 quædam terra est medio in nigro ponto,

- Καλὴ καὶ πίερα, περιέρυτο· ἐν δ' ἄνδρες ἄνδρες
 Πολλοὶ, ἀπειρείσιοι, καὶ ἐννέκοντα πόλιν.
- 175 Ἄλλη δ' ἄλλων γλῶσσα μεμηγμένη· ἐν μὲν Ἀχαιοί,
 Ἐν δ' Ἐτεόκρητες μεγαλήτεροι, ἐν δὲ Κύναιες,
 Δωρεῖς τε τρεχάειες, δίοι τε Πελασγοί.
 Τοῖσι δ' ἐνὶ Κνωσὺς μεγάλη πόλις, ἐνθά τε Μίτις
 Ἐννέαρες βασιλεὺς Διὸς μεγάλου ὀφειλῆς,
- 180 Πατὴρ ἐμοῖο πατὴρ μεγαθύμου Δευκαλίωνος.
 Δευκαλίων δέ μ' ἔτικτε, καὶ Ἰδομένηα ἀνακτα·
 Ἄλλ' ὃ μὲν ἐν νήεσσι κορωνίσιν Ἴλιον εἶσε
 Ῥαχέτ' ἄμ' Ἀτρεΐδῃσιν· ἐμοὶ δ' ὄνομα κλυτὸν Αἰΐων,
 Ὀσπλότερος γενεῇ· ὃ δ' ἄρα, πρότερος καὶ ἀρίων.
- 185 Ἐνθ' Ὀδυσῆα ἐγὼν ἰδόμεν, καὶ ξένια δῶκα.
 Καὶ γὰρ τὸν Κρήτηνδε κατήγαγεν ἰς ἀνέμοιο,
 Ἰεῦδμον Τροίηνδε, παρὰ πωλαγέσασα Μαλειαῶν.
 Στῆσι δ' ἐν Ἀμφισῷ, ὅθι τε σπεί· Εἰλειθυίης,
 Ἐν λιμένισιν χαλεπῶσι· μόλις δ' ὑπάλυξεν ἀέλλας.
- 190 Αὐτίκα δ' Ἰδομένηα μετάλλα ἄσυσ' ἀνελθόν·
 Ξεῖπον γάρ μιν ἔρασκε φίλον τ' ἐμὲν αἰδοῖόν τε.
 Τῷ δ' ἦδη δικάτῃ ἢ ἐνδικάτῃ πέλει κῶς
 Οἰχομένη σὺν νηυσὶ κοροσίσι Ἴλιον εἶσε.
 Τὸν μὲν ἐγὼ πρὸς δώματ' ἄγων εὖ ἐξείνισα,
- 195 Ἐνδυκίως φιλέων, πολλῶν κατὰ οἶκον ἑνταν.
 Καὶ οἱ, τοῖς τ' ἄλλοις ἐτάροις οἱ ἄμ' αὐτῷ ἔποντο,
 Δημόδωτε ἀλφειτὰ δῶκα καὶ αἰδοῦσα σῖνον ἀγέεας,
 Καὶ βούς ἱριύσασθαι· ἵνα πλησάιτο θυμόν.
 Ἐνθα δυνάδικοι μὲν μῆλον ἤματα δίοι Ἀχαιοί·
- 200 (Εἶλεν γὰρ βορέης ἀνέμ· μέγας, ἐσθ' ἐπὶ γαίῃ
 Εἷα ἰσθαδαί· χαλεπὸς δὲ τις ἄρορε δαίμων)
 Τῇ τρισηκαδικῇ δ' ἀνέμ· πέτε· τοῖ δ' ἀνάγοντο.
 Ἰσχε ψεύδεια πολλὰ λέγων ἐτύμοισιν ὁμῆα,
 Τῆς δ' ἄρ' ἀκκούσης ῥέε δάκρυα, τήκετο δὲ χροῖς.
- 205 Ὡς δὲ χροὶν κατατήκετ' ἐν ἀκρωτέλοισιν ὄρεσιν,
 Ἦντ' εὐφ· κατέτηξεν ἑωὴν ξέρυ· καταχευῖοι,
 Τηκεμένης δ' ἄρα τῆς ποταμοὶ πλήθουσι ῥέοντες,
 Ὡς τῆς τήκετο καλὰ παρήια δακρυχευούσης,
 Κλαίουσας ἐὼν ἄνδρα παρήμον· αὐτὰρ Ὀδυσσεύς
- 210 Θυμῷ μὲν γούωσεν ἦν ἐλίσσει γυναῖκα,
 Ὀρδαλμοὶ δ' ὥσπερ κίερα ἔσασαν, ἥε σίδης,
 Ἀτρείμας ἐν βλεφάροισι. δόλω δ' ὅγε δάκρυα κεύθε.
 Ἡ δ' ἰστέι αὖν τάρφῃ πολυδακρύτοιο γούω,
 Ἐξαυτίς μιν ἱώσιν ἀμυδρομένη προσείπειν.
- 215 Νῦν μὲν δὴ σὺν ἑλπίδι γ' οἷα πεῖρησεν,
 Εἰ ἐτιόν δὴ κεύθε σὺν ἀντιθέεις ἐτάροισιν
 Ξένιστας ἐν μεγάροισιν ἑμὸν πόσιν, ὥς ἀγορεύεις.
 Διὸς μοι ἔπειτα πάντα περὶ χροὶ ἤματα ἔσο,

chra & pinguis, circumflua : in eaque homines
 alti; inuicti, & nonaginta urbes.
 a autem aliorum lingua mixta : insunt & Achivi, 175
 veri *f. indigenæ* Cretenses magnanimi, insunt etiam Cydones,
 iensesque trifariam sparfi, divinique Pelasgi.
 his Gnosus magna urbs, ubi Minos
 vernalis regnavit Jovis magni familiaris,
 his mei patet magnanimi Deucalionis. 180
 cation autem me genuit, & Idomeneum regem :
 hic quidem in navibus rostratis Ilium ad
 simul cum Attridis : mihi autem nomen inclytum Æthon
 or natu : is autem prior & melior.
 Ulysses ego vidi, & hospitalia dedi. 185
 in eum ad Cretam egerat vis venti,
 em ad Trojam, in diversa jactatum à Maleis.
 oat autem naves in Amniso, ubi spelunca Lucinæ,
 ortibus difficilibus : vix autem evasit procellas.
 m autem Idomeneum requirebat ad urbem profectus : 190
 item n. ipsum dicebat dilectumque esse reverendumque.
 autem jam decima vel undecima erat aurora :
 cum navibus rostratis Ilium intro.
 quidem ego ad domos ducens bene excepi hospitio,
 manter tractans, abundante domo. 195
 , cæterisque sociis qui simul ipsum sequebantur,
 oulo farinas dedi & nigrum vinum congregans,
 ves mactandos : ut impleret animum.
 duodecim quidem manserunt dies divini Achivi ;
 inebat enim eos Boreas ventus magnus, neque in terra 200
 stare : sævus autem aliquis moverat Deus)
 item tertia decima die ventus cecidit : illi autem solverunt,
 ulabat mendacia multa dicens veris similia.
 audientis fluebant lacrymæ, tabebatque corpus.
 autem nix liquefit in summis verticibus montium, 205
 Euris liquefecit postquam Zephyrus effuderat,
 centeque ea fluvii implentur fluentes,
 us liquebantur pulchræ genæ lacrymas fundentis,
 suum virum assidentem. At Ulysses
 quidem lugentem suam miserabatur uxorem, 210
 autem tanquam cornua stabant, aut ferrum,
 i in palpebris. Dolo autem is lacrymas occultabat.
 gitur postquam satiata erat lacrymoso luctu,
 ipsum verbis respondens alloquebatur :
 e scilicet, hospes, puto experturam me esse, 215
 e scilicet illic cum divinis sociis
 o excepisti in domibus meum maritum, ut dicis.
 s quali quodam circa corpus amictu erat amictus,
 N u u

- Αὐτός θ' οἷον ἦν, καὶ ἱταίρευσ οἱ οἱ ἔποντο.
 220 Τὴν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη πολύμητις Ὀδυσσεύς·
 "ὦ γύναι, ἀργαλέον τόσσον χρόνον ἀμφοῖς ἔντα
 εἰπέμεν. ἦδη γάρ οἱ ἑκοστὸν ἔτ' ἐστίν
 Ἐξ οὗ κείθεν ἔβη, καὶ ἡμῆς ἀπεικλήυθε πάτερ·
 Ἀλλὰ καὶ ὥς ἐρέω ὥς μοι ἰνδάλλεταί ἱππορ·
 225 Χλαῖναν περφυρέην οὐλὴν ἔχε δι' Ὀδυσσεύς,
 Διπλὴν· αὐτὰρ οἱ πέρονι χρυσοῖο τίτυκτο
 Αὐλοῖσιν διδύμοισι· πάρεθι δὲ δαίδαλον ἦεν·
 Ἐν προτέρεσσι πόδεσσι κύων ἔχε ποικίλον ἑλλόν
 Ἀσπαίροντα λάων· τὸ δὲ θαυμάζεσκον ἅπαντες,
 230 Ὡς οἱ χρύσειοι ὄντες, ὁ μὲν λαὸς νεκρὸν ἀπαύχων,
 Αὐτὰρ ὁ, ἐκρυγέειν μεμαώς, ἥσπαιρε πόδεσσι.
 Τὸν δὲ χιτῶν' ἐνόησα περὶ χροῖ σιγαλέντα,
 Οἷον τε κρομύσιο λωπὸν κατὰ ἰσχαλίοιο.
 Τὼς μὲν ἦν μαλακός, λαμπρὸς δ' ἦν ἥλιος ὥς.
 235 Ἡ' μὲν πολλάι γ' αὐτὸν ἐθήσαντο γυναῖκες.
 Ἄλλο δὲ τοι ἐρέω, σὺ δ' ἐνὶ φρεσὶ βάλλαιο σῆτιν·
 Οὐκ οἶδ' εἰ τάδε ἔσο περὶ χροῖ οἴκοδ' Ὀδυσσεύς,
 Ἥτις ἱταίρων δῶκε θεῆς ἑσπέρην ἰόντι,
 Ἡ' τίς πε καὶ ξείνῳ. ἰσπεὶ πολλοῖσιν Ὀδυσσεύς
 240 Ἔσκε φίλῳ· παῦροι γὰρ Ἀχαιῶν ἦσαν ὁμοῖοι.
 Καὶ οἱ ἐγὼ χάλκεον ἄορ καὶ δ.ωλακα δῶκα
 Καλὴν, περφυρέην, καὶ περιμέεντα χιτῶνα.
 Αἰδοίως δ' ἀπέπεμπον εὐσέλμῳ ἐπὶ νηὸς.
 Καὶ μὲν οἱ κῆρυξ ὀλίγον προηέειρε· αἰτοῦ
 245 Εἰώετο· καὶ τὸν τοι μυθήσομαι οἷον ἦν περ.
 Γυρὸς ἦν ὁμοῖοισιν, μελανόχροος, οὐλοκάρητος·
 Εὐρυβάτης δ' ὄγκῳ ἴσκει. τίεν δὲ μιν ἔζοχον ἄλλαν
 Ὡς ἱτάρων Ὀδυσσεύς, ὅτι οἱ φρεσὶν ἄρτια ἦδη.
 Ὡς εἶπτο. τῇ δ' ἔτι μᾶλλον ὑπ' ἡμέρον ὤρεται γόοιο,
 250 Σήματ' ἀναγνέστη τά οἱ ἡμῶν πέρεθ' Ὀδυσσεύς.
 Ἡ δ' ἰσπεὶ ἔν τάρβη πολυδακρύτοιο γόοιο,
 Καὶ τότε μιν μύθεισιν ἀμειβομένη προσέειπε,
 Νῦν μὲν δή μοι ξεῖνε, πάρος περ ἐὼν ἐλεεινός
 Ἐν μεγάροισιν ἡμοῖσι, φίλος τ' ἔση αἰδοῖός τε.
 255 Αὐτὴ γὼ τάδε εἶματ' ἐγὼ πόρην οἱ ἀγορεύεις,
 Πτύξας' ἐκ θαλάμῃ· πέρονι τ' ἐπέδηκα φαινήν,
 Κεῖνω ἄγαλμ' εἶναι. τὸν δ' ἐκ ὑποδείξμαθ' αὐτὶς
 Οἴκαδ' ἐνοστήσαντα εἶλιν ἐν πατρίδα γαίαν.
 Τῷ ῥα κακῇ αἴσῃ κοίλῃς ἐπὶ νηὸς Ὀδυσσεύς
 260 Ὄχετ' ἐσοφύμεν κακοίλιον οὐκ ὄνεμασῆν.
 Τὴν δ' ἀπαμειβόμενός περ προσέφη πολύμητις Ὀδυσσεύς·
 "ὦ γύναι, αἰδοῖα Λαερτιάδεω Ὀδυσσῆϊ,
 Μικεῖν γῦν χρεὼ καλὸν ἱναίρω, μηδὲ τι θυμὸν
 Τῷ, πόσιν γούεσσα. νημενῶμαί γε μὲν οὐδέ τί.

Ipse qualis erat, & socios *dic* qui ipsum sequebantur.

Hanc autem respondens allocutus est prudens Ulysses: 220

O mulier, difficile tanto tempore seorsum absentem

Dicere. Jam enim ei vigesimus annus est.

Ex quo illinc ivit, & mea abiit patria.

Sed & sic dicam uti mihi videtur animo:

Lanam purpuream mollem habebat divinus Ulysses, 225

Duplicem: at ei fibula auro facta erat *cum*

Fistulis geminis: ante autem artificium *quedam* erat:

In prioribus pedibus cauis habebat varium hinnulum

Trementem comedens: hoc autem admirabantur omnes,

Ut cum ipsi aurei essent, ille quidē comedebat hinnulū suffocans,

At iste effugere cupiens palpitabat pedibus. (230

Tunicam autem animadverti circa corpus stupendam,

Qualis est de cepa membrana *quedam* tenui.

Tam quidem erat mollis, splendida autem erat uti sol,

Certe multæ ipsam admirabantur mulieres. 235

Aliud autem tibi dicam, tu autem in sensibus repone tuis:

Nescio an his amictus fuerit circa corpus demi Ulysses,

Aut aliquis sociorum dederit veloci in navi eunti,

Aut aliquis alicubi etiam hospes. Quoniam multis Ulysses

uit amicus. Pauci enim Achivorum erant similes. 240

At ei ego æcum ensem & duplam dedi *intertextam*

Pulchram, purpuream, & talarem tunicam.

Reverentem autem dimisi bene tabulata in navi.

At quidem ei præco paulo major natu quam ipse

sequebatur: & hunc tibi dicam qualis erat. 245

Sibbosis in humeris, nigra cute, crispo capite:

Urybares autem nomen erat. Æstimabat autem ipsum præ ceteris

Amicis sociis Ulysses, quod ei mente convenientia sciebat.

Sic dixit. Huic autem adhuc magis desiderium movit luctus,

Signa agnoscenti quæ ei certa dixerat Ulysses. 250

At igitur postquam satiata est lacrymis abundante luctu,

Hunc ipsum verbis respondens allocuta est:

Hunc quidem mihi hospes, antea licet miserabilis

Adibus meis, amicusque eris honorabilisque.

Quia enim hos amictus ego præbui quales dicis, 255

Ex cubiculo: fibulamque imposui lucidam,

Atque ornamentum ut esset: hunc autem non susceptura sum rursus

Idem reversum dilectam in patriam terram.

Atque malo fato concava in navi Ulysses

At inspecturus malam Trojam non nominabilem. 260

Illam respondens alloquebatur prudens Ulysses:

Uxor veneranda Laërtiadæ Ulyssis,

Ne amplius nunc corpus pulchrum destrue, neque animum

De fac vixum lugens, succenseo quidem nihil.

- 265 Καὶ γὰρ τις τ' ἄλλοιόν ὀδύρεται ἄνδρ' ὀλέσασα
Κερείδιον, τῷ τέκνῳ τέκῃ φιλότῃ μιγῆσα,
Ἡ Ὀδυσσῆ', ὃν ρασὶ θεοῖς ἐναλίγκιον εἶναι.
'Αλλὰ γὰρ μὲν παῦσαι, ἐμὸν δὲ σύνθεο μῦθον.
Νημερτέας γάρ τοι μυθήσομαι, οὐδ' ἐπικεύσω.
- 270 Ὡς ἤδη Ὀδυσσῆ' ἐγὼ περὶ νόστον ἀκουσα
'Αγχιθεωροῦντων ἀνδρῶν ἐν πτόνι δῆμον
Ζωῶν. αὐτὰρ ἀγχι κεμήλια πολλὰ καὶ ἰδιόλα',
Αἰτίζαν ἀνα δῆμον. ἀτὰρ ἐρίσθης ἱταίρας
'Πλεῖτε καὶ νῆα γλαφυρὴν ἐνὶ οἴνοπι πόντῳ,
- 275 Θερνακίης ἀπὸ νῆσου ἰών. ὀδύσαντο γὰρ αὐτὰς
Ζεὺς τε καὶ Ἥλιος. τῷ γὰρ βόας ἔκταν ἱταίρῃ.
Οἱ μὲν πάντες ὄλοντο πολυκλύσω ἐνὶ πόντῳ.
Τὸν δ' ἄρ' ἐπὶ τρύφῃ νὸς ἔκβαλε κύμ' ἐπὶ χέρσιν
Φαιήκων ἐς γαῖαν, οἱ ἀγχιθίδιοι γεγάασιν.
- 280 Οἱ δὲ μιν περὶ κῆρ' ἰδὼν ὥς τιμήσαντο,
Καὶ οἱ πολλὰ δόσαν, πέμπουσιν τὴν μιν ἤθελον αὐτοὶ
Οἴκαδ' ἀπῆμαντο. καὶ κεν πάλας ἐνθάδ' Ὀδυσσεύς
'Ἦν' ἄλλ' ἀρα οἱ τό γε κέρδιον εἴτατο θυμῷ,
Χρήματ' ἀγυρτάζειν πολλὴν ἐπὶ γαῖαν ἰόντι.
- 285 Ὡς περὶ κέρδεα πολλὰ καταθινητῶν ἀνδρῶν
Ὀδ' Ὀδυσσεύς· οὐδ' ἂν τις ἐρίσθῃ βροτῶν ἄλλ'·
'Ὡς μοι Θεωροῦντων βασιλεὺς μυθήσατο Φεῖδων.
'Ὀμνυε ᾧ πρὸς ἐμὴ αὐτὸν ἀποσφενδῶν ἐνὶ οἴκῳ,
Νῆα κατερύσθαι, καὶ ὑπαρτίεας ἐμῇ ἱταίρῃ.
- 290 Οἱ δὲ μιν πέμπουσι φίλῃν ἐς πατρίδα γαῖαν.
'Ἀλλ' ἐμὲ πρὶν ἀπέπεμψε, τύχῃσι γὰρ ἐρχομένη νῆς
'Ανδρῶν Θεωροῦντων ἐς δουλίχιον πολυπορεῖν.
Καὶ μοι κτήματ' εἰδείξεν ὅσα ξυναγείρατ' Ὀδυσσεύς·
Καὶ νύ κεν ἐς δεκάτην γενεὴν ἔτερος γ' ἔτι βίσκος.
- 295 Ὅτ' αἰ οἱ ἐν μεγάροις κεμήλια κεντο ἄνακτ'·
Τὸν δ' ἐς Δαδῶνιν ῥάτο βέλῳφαι, ὄρεχθ' ἰταῖο
'Ἐκ δρυὸς ὑψιόμοιο Διὸς βουλήν ἐπακούσῃ,
'Ὅπως νοσήσει φίλῃν ἐς πατρίδα γαῖαν,
'Ἢδὴ δὴν ἀπειὼν, ἢ ἀμφιδὸν ἢ κρυφιδόν.
- 300 Ὡς ὁ μὲν ἔπος ἐστὶ σῶμα, καὶ ἐλεύτεται ἤδη
'Αγχι μάλ'. οὐδ' ἔτι τῆλε φίλον καὶ πατρίδ' αἶψ'
Διόν ἀπεισέταται, ἐμῆς δὲ τοι ὅρκια δώσω.
'Ἴσ'ω νῦν Ζεὺς πρῶτα θεῶν ὑπατ' καὶ ἀρείς,
'Ἴσ'ῃ τ' Ὀδυσσῆ' ἀμύμονας, ἦν ἀεικάνης.
- 305 Ἡ δὲ μὲν τοι τάδε πάντα τελέεται ὥς ἀγορεύω,
Τῷ δ' αὐτοῦ λυκάβαντος ἐλεύσεται ἐνθάδ' Ὀδυσσεύς,
Τοῦ μὲν ὀβίοντος μνῆος, τῷ δ' ἰσαμύμοιο.
Τὸν δ' αὖτε προσέειπε πελοπλοῖον Πηνελόπειά,
Αἰ γὰρ τοῦτο ξεῖνε ἔπος τετελεσμένον ἔσθι.
- 310 Ἐφ' ἣ καὶ τάχα γενέσθης φιλότῃ τῷ πολλὰ τε δῶρεσσι

nlm aliqua alium luget virum quem perdidit
 265
 venem, cui filios peperit amore mixta,
 iam Ulysssem, quem dicunt Diis similem esse.
 l luctu quidem cessa, meo autem attende sermoni.
 re enim tibi loquat, neque occultabo,
 od jam Ulyssis ego de reditu audiui
 270
 pe Thesprotos populos in pingui populo
 ri. At ducit thesauros multos & bonos,
 ens in populo. Sed perdilectos socios
 didit & navem concavam in nigro ponto,
 rinacria ab insula veniens. Irati enim fuerant ipsi
 275
 iterque & Sol. Hujus enim boves interfecerant socii.
 quidem omnes perierunt undoso in ponto:
 nc autem in carina navis injecit fluctus in continentem
 eacum in terram, qui Deorum proximi sunt.
 scilicet cum ex corde ceu Deum honorarunt,
 280
 i multa dederunt, mittereque ipsum volebant ipsi
 num illæsum. Et jam diu huc Ulysses
 isset: sed ei hoc utilius visum est animo,
 s congregare multam super terram eundo.
 astutias multas præ mortalibus hominibus
 285
 it Ulysses: neque aliquis contenderit homo alius,
 mihi Thesprotorum rex locutus est Phidon.
 bat autem ad me ipsum libans in domo,
 em protractam, & paratos esse socios,
 nempe ipsum comitabuntur dilectam in patriam terram. 290
 ne prius dimisit: contigit enim veniens navis
 rum Thesprotorum in Dulichium dives frumenti.
 mihi possessiones ostendit quæcumq; congregaverat Ulysses:
 uidem in decimam generationem alterum adhuc pasceret
 ti ei in ædibus thesauri jacebant regis. 295
 n autem in Dodonem dicebat ivisse ut Dei
 uercu alta Jovis consilium audiret,
 modo rediret dilectam in patriam terram,
 diu absens, vel palam vel clam.
 uidem ille est salvus, & veniet jam 300
 omnino: nec amplius longe ab amicis & patria terra
 berit. Tamen tibi jusjurandum dabo:
 nunc *testis* Jupiter primum Deorum eximius & optimus,
 sique Ulyssis boni, ad quam perveni,
 tibi hæc omnia perficientur sicut dico, 305
 pso anno veniet huc Ulysses,
 uidem pereunte mense, illo autem instante.
 nc autem rursus allocuta est prudens Penelope.
 n istud quidem hospes verbum perficiatur.
 acto mox cognosceres amicitiamque multaque dona 310

Ἐξ ἐμοῦ· ὡς ἂν τις σὲ συναντόμενος μακαρίζοι·
Ἀλλὰ μοι ὦσ' ἀνὰ θυμὸν οἴεται ὡς ἴσται περ·
οὔτ' Ὀδυσσεύς ἐτι οἶκον ἐλεύσεται, οὔτε σὺ πομπῆς
Τεύξῃ· ἐπεὶ οὔτ' αὖτε σκιάωντόρες εἰσιν ἐν οἴκῳ,

315 Οἱ Ὀδυσσεὺς ἔσχε μετ' ἀνδράσιν, (ἴσατο' ἦν γα)
 ἔτιναι αἰδοίους ὑποτασσάμεναι ἡδὲ δέχσασθαι.

Ἀλλὰ μὲν ἀμύρσινοι δροπίψασι, κἀτθετι δ' ἰὺνὴν
 δέμνια καὶ χλαίνας κ' ῥήγεια σιγαλόοντα,
 ὧς κ' εὖ θαλασσίων χρυσόδρομον ἦν ἴκηται.

310 Ἡὼς ἐν δὲ μάλ' ἤκει λούσασθαι τι χρῆσαι τί,
 "Ὡς κ' ἐνδοῦ παρὰ Τηλεμάχου δειπνοῖτο μέδουτῃ
 "Ἡὼς ἐν μεγάρῳ. τῷ δ' ἄλλῳ ὅς κεν ἐκείνου
 Τούτου ἀνάξῃ θυμολόγους, οὐδέ τι ἔργον
 Ἐνθάδ' ἔτι πρῆξι, μάλα περ κεχολαμμένῳ αἰτῶσα

325 Πῶς γὰρ ἰμῶ σὺ ξῆτε δάσονται ἐπὶ γυναικῶν
Ἀλλὰ πείρου νόον καὶ ἐπίεστα μῆτιν,
Εἰ κεν αὖς ἀλὲ κακὰ εἰμῆρος ἐν μεγάροισι
Δαίνῃ; ἄνθρωποι δὲ μενυδάδιος τελέθουσιν.

330 Τῶδε καταφρονταί πάντες βροτοὶ ἀλλήλῃ ἐπιώσαντες
 Ζῶντες, ἀτὰρ τεθινῶτί γ' ἐρεψιόνονταί ἄσπαντες·
 "Ὅς δ' ἂν ἀμύμονι αὐτὸς ἦν καὶ ἀμύμονα εἰδῶ,
 Τὸ μὲν τε κλέει εὐρὺ διὰ ξεινοὶ φορέουσι
 Πάντας ἐπ' ἀνθρώπους, πολλοὶ δέ μιν ἐδὺλόν ἔπεισαν.

335 Την δ' ἀπαμειβόμεν' προσέειπε πολύμητις Ὀδυσσεύς,
ὦ γύναι αἰδοίην Λαερτιάδῃω Ὀδυσσῇ,
ἦτοι ἐμοὶ χλαῖναι καὶ ῥήγεα σιγαλόεντα
ἤχθεύ', ὅτε πρῶτον Κρήτης ὄρεα νιόεντα
Νοσιστάμεν ἐπὶ νηὸς ἰὼν δολιχρήετμοιο.

340 Κεῖνα δὲ ὡς τὸ παρ' αὐτοῦ περ αὐτὸς νύκτας ἴαυτο.
Πολλὰς γάρ δὴ νύκτας ἀνέκλητο ἐνὶ κοίτῃ
Ἄεσα, καὶ τ' ἀνέμεινα ἐν θρόνῳ ἥδ' ἰδιαν.
Οὐδέ τι μοι ποδάνιωτρα ποδῶν ἐπιήρανα θυμῷ
Γίνεταί· οὐδέ γυνὴ ποδὸς ἄψιτα ἡμετέρου

345 Τάων αἱ τοι δώμα κατὰ δρῆσται ἐσσι· }
Εἰ μή τις γρη῏ς ἐς παλαίη, κίδ' εἰδυῖα, }
Ἦτις τίτληκεν τόσα φρεσὶν ὅσα τ' ἐγὼ περ· }
Τήνδε δ' ἂν ἐ φθονόμοι ποδῶν ἀλᾶσαι ἐμῶ.

350 Τὸν δ' αὖτε προσέειπε περίεργον Πηνελόπεια,
 Ἔσιντε φίλ', ἃ γάρ πο' τις αἴνη πεπνυμένος αἶσα
 ἔειπεν ἀνθρώπων εἰκόων ἑμὸν ἵκετο δῶμα,
 Ὡς σὺ μάλ' εὐφραδέως πεπνυμένα πάντ' ἀγορεύεις·
 Ἔσσι δέ μοι γυνὺς πυκινὰ φρεσὶ μῆδ' ἔχουσα,
 Ἡ καί τοι δῶκεν ἰούτρην ἡδ' ἀτίταλιν,

399 Διξαμένη χίρυσσ' ὅτε μιν προῖτον τέκε μήτηρ,
 ἔλ' σε πόδας νύμφη, ὀλιγαπαλύνουσά περ ἔμπαρ.

Ex me : ut aliquis te occurrens beatum diceret.
 Sed mihi sic in animo videtur sicut erit :
 Neque Ulysses amplius domum veniet, neque tu reductionem
 Consequeris : postquam haud rectores sunt in domo ,
 Qualis Ulysses erat inter viros , (si esset quidem) 315
 Ad hospites venerandos dimittendos & excipiendos.
 Sed ipsum sanulæ lavate , & ponite lectum ,
 Stramenta & lænas & lodices pulchras ,
 Ut bene calefactus aureo throno conspicuam auroram attingat.
 Ab aurora autem summo mane lavate ungiteque , 320
 Ut intus apud Telemachum prandium *sibi* curet
 Sedens in domo. Illi autem *erit* gravius quisquis illorum
 Huic molestus fuerit , neque quicquam operis
 Illic amplius efficiet , admodum licet iratus graviter.
 Quomodo enim me tu , hospes , scies ecquid mulieres 325
 Alias supero mente & prudenti consilio ,
 Si veste carens male amictus in domibus
 Epuleris ? homines autem brevis ævi sunt.
 Qui quidem sævus ipse est & crudeliter affectus ,
 Huic imprecantur omnes homines dolores postmodum 330
 Vivo , at mortuo maledicunt omnes :
 Qui autem bonus ipse est & bene affectus ,
 Hujus quidem gloriam latam hospites ferunt
 Omnes in homines , multique ipsum bonum dicunt.
 Hanc autem respondens allocutus est prudens Ulysses : 335
 O uxor veneranda lærtiadæ Ulyssis ,
 Certe mihi lænæ & lodices molles
 Infensæ fuerunt , quando primum Cretæ montes nivales
 Reliqui in navi proficiscens longos remos habenti ,
 Cuboque sicut antea insomnes noctes transigebam. 340
 Multas nimirum noctes sordida in domo
 Dormivi , & expectavi pulchro folio conspicuam auroram divinā.
 Neque mihi pelvis pedum amabilis animo
 Est : neque mulier pedem tanget nostrum
 Harum quæ tibi domi ministræ sunt , 345
 Nisi aliqua anus est antiqua , officia sciens ,
 Quæ toleraverit tot mente quot ego :
 Huic non invidero pedes tangere meos.
 Illum contra alloquebatur prudens Penelope :
 Hospes dilecte , non enim quisquam vir tam sapiens 350
 Hospitum peregrinorum amabilium in meam pervenit domum ,
 Uti tu adeo scite callida omnia loqueris.
 Est autem mihi anus cata mente consilia habens ,
 Quæ illum infelicem bene nutritivit & educavit ,
 Susceptum manibus quando ipsum primum peperit mater 355
 Quæ tibi pedes lavabit , parum valida licet sit , tamen.

- 'Αλλ' ἄγε νῦν ἀνσᾶσα περίερχον Εὐρύκλεια,
 Νίφον σὺν ἄνακτι ὀμήλικα· καὶ πε' Ὀδυσσεὺς
 ἦδ' ἡ τοιόσδ' ἐς πόδας, τοῖσι δέ τε χεῖρας.
 360 Αἴψα γδ' ἐν κακότητι βροτοὶ καταγχεσκούσιν.
 Ὡς ἄρ' ἔρη. γρηῦς ᾗ κατέχετο χερσὶ πρόσσωπα,
 δάκρυα δ' ἔκβαλε θερμά· ἔσθ' δ' ὀλορυδνὸν ἔειπεν·
 ὧμοι ἐγὼ σὺ τέκνον ἀμήχαν'· ἦ σε περὶ Ζεὺς
 Ἀνδρῶπων ἤχθηρε Διουδία θυμὸν ἔχοντα.
 365 Οὐ γάρ ποτ' τις τόσα βροτῶν δι' ὑπερκεραύησιν
 Πίσσα μὲν' ἔκ'· ἔσθ' ἐξαίτερος ἐκατίμβας,
 Ὅσα σὺ τῷ ἰδίδως, ἀράμην' ἕως ἴκειο
 Γηῆς τε λισσέρην, θρέψαιό τε φαίδιμον υἱόν·
 Νῶν δέ τοι ὧδ' ἐσὶ πάντων ἀγρίεστο νόστιμον ἦμαρ,
 370 Οὕτω περ κακίην ἐρεψιόνοντο γυναικες
 Σείνων τηλεσάπων, ὅτε τευ κλυτὰ δώματα ἴκοντο,
 Ὡς σίδεν αἱ κύνες αἶδε καθεψιόνονται ἅπασαι,
 Τέων νῦν λάβην τε καὶ αἶχρα πολλ' ἀλείων,
 Οὐκ ἑάσας νίξιν· ἐμὲ δ' οὐκ αἴκυσαν ἀνάγει
 375 Κούρη Ἰκαρείοιο περίερχον Πηνελόπεια.
 Τῇ σε πόδας νίψω, ἅμα τ' αὐτῆς Πηνελόπειης
 καὶ σίδεν ἰνίκ'· ἑσθί μοι ὀρώμεται ἔνδοθι θυμὸς
 κλέσειν. αἶψ' ἄγε νῦν ξυτίμῃ ἔσθ' ὅ, τι κεν εἴπω·
 Πηλλοὶ δ' ἔννεο ταλαπείριοι ἐνθάδ' ἴκοντο,
 380 Ἀλλ' ἔγωγε τίνα εἴμι εἰκότα ὧδ' ἰδέσθαι
 Ὡς σὺ δέμας φωνῇν τε πόδας τ' Ὀδυσσῆϊ ἵσικας.
 Τὴν δ' ἀπαμειβόμεν' περσίζει πολύμητις Ὀδυσσεύς,
 ὦ γρηῦ, οὕτω φασὶν ὅσοι ἴδον ὀφθαλμοσιν
 Ἠμέας ἀμφοτέρους, μάλα ἱκέτω ἀλλήλοισιν
 385 Ἑμμελ' ὥς σὺ περ αὐτὴ ἱερενέουσ' ἀγορεύεις.
 Ὡς ἄρ' ἔρη. γρηῦς ᾗ λέβητ' ἔλε παμφανόοντα
 τῷ πόδας ἐξαπνίξιν, ὕδωρ δ' ἐνιχέυατο πελὺ
 ψυχρόν· ἔσπιτα ᾗ θερμόν ἐσθήρυσεν. αὐτὰρ Ὀδυσσεὺς
 ἔξεν ἔσθ' ἐσχαροῖν, ποτὶ δὲ σπύον ἐτράπετ' αἴψα.
 390 Αὐτίκα γάρ κατὰ θυμὸν ὅσατο μὴ ἰ λαβοῦσα
 οὐλὴν ἀμρεσάσασατο, καὶ ἀμραδὰ ἔργα γένοιτο.
 Νίξ' δ' ἄρ' αἶων ἰούσα ἀναχθ' ἐν· αὐτίκα δ' ἔγνω
 οὐλὴν τὴν ποτὶ μιν οὐς ἤλασε λευκῷ ὀδόντι
 Παμφανόῃδ' ἐλθόντα μετ' Αὐτόλυκόν τε καὶ Δίας,
 395 Μιστρός ἔης πατέρ' ἐσθλόν, ὅς ἀνδρώπῳσι εἰκάσας
 Κλεψτοσύνη θ' ἔρκω τε. θεὸς δέ μιν αὐτὸς ἔδωκεν
 Ἑρμείας. τῷ γὰρ κεχαρισμένη μῆρια κτείν
 Ἀργῶν ἠδ' ἱρίων. ὁ δέ οἱ περιέρχον ἄμ' ὀσάνδει.
 Αὐτόλυκ' δ' Ἰθάκης ἐλθὼν ἐς πύονα δῆμον,
 400 Παιδὶ νέον γεγαῶτα κηχίστατο θυγατέρ' ἥς·
 Τὸν γὰρ οἱ Εὐρύκλεια εἰλοῖς ἐσθ' γούνασι θῆκε
 Πανυμῆος δώροισι· ἔπ' τ' ἔρατ', ἔμ' τ' ἐγόμαζεν,
 Αὐτόλυκ',

Sed age nunc surgens prudens Euryclea,
Lava tui Heri coævum : & forte Ulysses
Jam talis est pedibus, & talis manibus.
Statim enim in malo homines senescunt.

366

Sic dixit. Vetula autem operuit manibus vultum,
Lacrymas autem emisit calidas : verbumque luctuosum dixit :
Hei mihi fili, quæ te reducere nequeo : certe te Jupiter supra
Homines odit pium animum habentem.

Non enim quisquam hominum tot Jovi fulminatori
Pinguia femora combussit, neque eximias hecatombas
Quot tu ei dedisti, precans ut pervenires

367

Ad senectutem facilem, nutritesque illustrem filium :
Nunc autem sic tibi omnino abstulit redeundi diem.

Sic alicubi & illi illudunt mulieres

368

Hospitum peregrinorum, quando ad inclytas domos pervenit,
Ut tibi senex canes hæc illudunt omnes,
Quarum nunc contumeliam & turpitudines multas fugiens,
Non sinis lavare : me autem non invitam jubet

Filia lætæi prudens Penelope.

375

Ideo tibi pedes lavabo, simulque ipsius Penelopes
Et tui gratia : quoniam mihi movetur intus animus
Doloribus. Sed age nunc intellige verbum quod dicam :

Multi jam hospites miseri huc pervenerunt,
Sed nondum quenquam dico similem sic vidiſſe me
Uti tu corpore voceque pedibusque Ulyſſi ſimilis es.

380

Hanc respondens allocutus est prudens Ulyſſes :

O anus, sic dicunt quicumque viderunt oculis

Nos ambos, valde ſimiles inter nos

Esſe : ſicut tu ipſa prudens dicis.

385

Sic dixit. Vetula autem lebetem accepit collucentem

In quo pedes lavabat, aquam autem infudit multam
Frigidam : poſtea autem calidam inſuper hauſit. At Ulyſſes
Sedebat in loco, ad tenebras autem vertebatur ſtatim.

Subito enim in animo cogitabat ne ipſum accipiens

390

Cicatricem animadverteret, & manifeſtæ res fierent.

Lavabat autem prope iens berum ſuum : ſtatim autem cognovit
Cicatricem quam aliquando aper inſtulerat albo dente

In Parnaſum proſecto ad Autolycumque & filios,
Matris ſuæ ad patrem bonum, qui homines ſuperabat

395

Aſtutus & jurejurando. Deus autem ei ipſe dederat

Mercurius. Huic enim grata femora comburebat

Agnorum & hædorum. Hic autem cum promptus comitabatur.
Autolycus autem olim Ithacæ veniens in plingnem populum,

Filium recens natum invenit filiæ ſuæ :

400

Hunc ei Euryclea dilectis in genibus poſuit

Finienti cœnam : verbumque dixit, & prolocuta eſt :

Odyſſea.

00

- Αὐτόλυκ', αὐτὸς νῦν ὄνομ' εὖρεο ὃ, ττι κα θύης
 Παιδὸς πατρί φίλω. πελυαρήτ' δέ τοι ἐστί.
 405 Τὴν δ' αὖτ' Αὐτόλυκ' ἀπαμείβετο, ραίνουσιν τι·
 Γαμβρὸς ἐμὸς θυγάτηρ τε τίθεισθ' ὄνομ' ὃ, ττι καν ἔσται.
 Πολλοῖσιν γάρ ἔγωγε ὀδυσαμένη τὸ δὲ ἱκάνω
 Ἀνδράσιν ἠδὲ γυναιξίν ἀνὰ χθόνα πουλυπότοισιν·
 Τῷ δ' Ὀδυσσεὺς ὄνομ' ἔστω ἐσώνυμον. αὐτὰρ ἔγωγε,
 410 Ὅπως ἂν ἠέσθας μητρῴων ἐς μέγα δῶμα
 Ἐλθῇ Περηνόδῃ, ὅθι πᾶ μοι κτήματ' ἔασιν,
 Τῶν οἱ ἔγω δώσω, καὶ μιν χαίροντ' ὑπασπίζω.
 Τῶν ἐνὶ κλῆ' Ὀδυσσεύς, ἵνα οἱ πόρρι ἀγλαὰ δῶρα.
 Τὸν μὲν ἄρ' Αὐτόλυκός τε καὶ υἱὲς Αὐτολύκιο.
 415 Χερσὶν τ' ἠσπάζοντο, ἔπεισέ τι μυλιχίοισι.
 Μήτηρ δ' Ἀμφιδέη μητρὸς περιφύσ' Ὀδυσσῇ,
 Κῦρ' ἄρα μιν κεφαλὴν τε καὶ ἄμφοι ράστα καλά.
 Αὐτόλυκ' δ' υἱοῖσιν ἐκέλετο κυδαλίμοισι,
 Δειψονον ἐροπλίσσαι. τοὶ δ' ὀτρύνοντ' ἀκουσαν.
 420 Αὐτίκα δ' εἰσάγαγον βουὴν ἄρσινα πενταέτηρον·
 Τὸν δέροι ἄμφι θ' ἔσται, καὶ μιν διέχουαν ἄπαντα.
 Μίσυλλόν τ' ἄρ' ἐπισπασμένης, πείρατ' ὀβελίοισιν,
 Ὡπτισάν τε περιφραδίας, δάσαντό τε μοίρας.
 Ὡς τότε μὲν πρόωαν ἡμᾶρ ἐς ἥλιον καταδύντα
 425 Δαίνυντ'. εἰδὲ τι θυμὸς ἐδύετο δαιτὸς εἴσης.
 Ἡμ' δ' ἥλιος κατέδυ, καὶ ἐπὶ κνέρας ἦλθε,
 Δὴ τότε κοιμήσαντο, καὶ ὕπνε δῶρον ἔλοντο.
 Ἡμ' δ' ἠριγένεια φάνη ροδοδάκτυλ' ἠώς,
 Βᾶν ῥ' ἱμῶ ἐς Θῆρην ἠμῶ κύνες ἠδὲ καὶ αὐτοὶ
 430 Τῆς Αὐτολύκῃ· μετὰ τοῖσι δ' δὴ Ὀδυσσεύς
 Ἦεν. αἰσὺ δ' ὄρεε προσέειπεν καταειμένον ὕλῃ
 Περηνόδῃ· τάχα δ' ἱκανὸν πτύχας ἠνιμείσας.
 Ἡέλι' μὲν ἔπειτα νέον προσέβαλλεν ἀρύεσσι,
 Ἐξ ἀκαλαρρέϊταο βαθυρροῦ Ὠκεανίδο.
 435 Οἱ δ' ἐς βροσαν ἱκανὸν ἔσπεκτες· πρὸ δ' ἄρ' αὐτῶν
 Ἰχθυὲν ἐρευνῶντες κύνες ἦσαν. αὐτὰρ ὀπίσθιν
 Τῆς Αὐτολύκῃ· μετὰ τοῖσι δ' δὴ Ὀδυσσεύς
 Ἦεν ἄγχι κυνῶν, κρηδῶν δολιχόσκιον ἔχχῃ.
 Ἐνθα δ' ἄρ' ἐν λύχμῃ πυκνῇ κατέκιντο μέγας σῦς·
 440 Τὴν μὲν ἄρ' ἔτ' ἀνέμων διάει μῦθ' ὕγρον αἰντῶν,
 Οὐτὲ μιν ἥλι' φαίδων ἀκτίσιν ἔβαλλεν,
 Οὐτ' ὁμβρὸς περάσκει διαμπερές· ὥς ἄρα πυκνῇ
 Ἦεν, ἀτὰρ φύλλων ἐνέην χύσις ἦλδα πολλή.
 Τὸν δ' ἀνδρῶν τε κυνῶν τε περὶ κτύπῃ ἦλθε ποδοῖν,
 445 Ὡς ἐπ' αἰχροντες ἐπώησαν. ὃ δ' ἀντί' ἐκ ξυλόχοιο
 Φρίξας εὐ λογιῇ, πῦρ δ' ὀρθαλμοῖσι διδορκῶς,
 Στῆ ῥ' αὐτῶν σχεδόνδιν. ὃ δ' ἄρα πρῶτις Ὀδυσσεύς
 Ἔσσυτ' ἀνισχύμενος δολιχὸν δόρυ χυεὶ παχύν,

Autolyce, ipse nunc nomen inveni quod ponas
Filiæ filio. Opratissimus autem tibi est

Illam contra Autolycus mutuo sermone compellavit : 435
Gener meus filiaque ponite nomen quodcumque dicam.

Multis enim ego invisus huc veni

Viris & mulieribus supra terram multipascuam :

Huic Ulysses nomen esto ex re. At ego,

Quando pubescens maternam in magnam domum 440

Venerit ad Parnasum, ubi mihi possessiones sunt,

Ex his ei ego dabo, & ipsum gaudentem dimittam.

Horum gratia iverat Ulysses, ut ei præberet splendida dona.

Hunc quidem Autolycusque & filii Autolyci

Manibusque complectebantur, verbisque suavis. 445

Mater autem Amphithea matris circumfusa Ulysses,

Osculabatur ipsi caputque & ambo lumina pulchra.

Autolycus autem filios iussit gloriosos,

Prandium parare, qui hortantem audiverunt.

Statim autem introduxerunt bovem masculum quinquennem : 450

Quæ excoriarunt curaruntque, in partesque quasi diffuderunt omne,

Minutimque inciderunt scienter, fixeruntque veribus,

Afflaveruntque perite, diviseruntque partes.

Sic tunc quidem toto die ad solem occumbentem

Epulabantur. Neque animus indigebat epulis communibus, 455

Quando autem sol descendit, & tenebræ venerunt,

Tunc dormierunt, & somni donum acceperunt.

Quando autem manegenita apparuit rosea digitos Aurora,

Perrexerunt ire in venationem & canes & ipsi

Filii Autolyci : cum his autem divinus Ulysses 460

Ibat. Altum autem montem ascenderunt indutum sylva

Parnassi : cito autem pervenerunt in recessus ventosos.

Sol quidem postea recens attingebat arva,

Ex tacite fluenti profundifluo Oceano.

Ipsi autem in vallē pervenerunt ductores canum : ante a. ipsos 465

Vestigia scrutantes canes ibant. At retro

Filii Autolyci : cum his autem divinus Ulysses

Ibat prope canes, vibrans longam hastam.

Hic in sylva densa jacebat magnus aper :

Quantum quidem neque ventorum penetrabat vis humidū spirantiū,

Neque ipsam sol lucens radiis percutiebat, (440

Neque imber penetrabat prorsus : sic densa

Erat, at foliorum inerat fusio cumulatum multa.

Hunc autem virorumque canumque sonitus circumvenit pedum,

Ut ducentes canes accedebant. Hic autem contrarius ex sylva 445

Horrens bene cervicem, igneisque oculis intuens,

Stetit prope ipsos. Ipse autem primus Ulysses

Ferebatur levans longam lanceam manu forti,

- Οὐτάμυναι μεμασός· ὁ δὲ μιν φθάμεν ἴλασεν ὅττι
 450 Γούτος ὕπνῳ· πολλὸν δὲ δέρυσε σαρκὸς ἰδόντι
 Λικριφίς αἶψας, εὐδὲ ὅστιον ἔκτε εἰσὶν.
 Τὸν δὲ Ὀδυσσεὺς ἔγνωε τυχεῖον κατὰ δεξιὸν ὄμων,
 Ἄντικρυν δὲ διήλθε φαιπρὸ θυρῶς ἀκοκῆ.
 Καδὲ δὲ ἴσσις ἐν κοινήσι μακρόν· ὥπῳ δὲ ἴστατο θυμῷ·
 455 Τὸν μιν ἄρ' Αὐτολύκῃ παῖδες εἶλον ἀμεχεσμέντο,
 Ὀπτεῖλιν δὲ Ὀδυσσῆα ἀμύμονος ἀντιθέου
 Δῖον ἐπιειχόμενος· ἰσχυροῦ δὲ αἶμα κελαιτὸν
 Ἔχιδον· αἶψα δὲ ἔκτε εἶλε πρὸς δώματα πατρός.
 Τὸν μιν ἄρ' Αὐτολύκῃς τε καὶ υἱέσι Αὐτολύκῃς
 460 Εὖ ἰσάμενοι, ἡδὲ ἀγλαὰ δῶρα πορόντες,
 Καρσάλιμος χαίροντα φίλῃ χαίροντες ἐπιμῶνον
 Εἰς Ἰθάκην· τῷ μὲν ῥα πατὴρ καὶ πύτνια μήτηρ
 Χαῖρον νοστήσαντι, καὶ ἐξίρεινοι ἔκαστα,
 Οὐλὸν ἔττι πάθοι· ὁ δὲ ἄρ' ἐφείπεν εὖ κατέλαξεν,
 465 Ὃς μιν θεεύοντ' ἴλασεν οὐς λευκὰ ἰδόντι
 Παρινοῖσι δὲ ἰδόντα σὺν υἱάσιν Αὐτολύκῃς.
 Τὴν γούτος χεῖρας κατακρινέουσι λαβῶσα,
 Γινώσκ' ἰσχυροσάμεν· πόδα δὲ ποσσὶς εἰσάει.
 Ἐν δὲ λίσσεται πίστι κνήμη, κατὰ χροὸν δὲ χαλκίς.
 470 Ἀψὲ δὲ ἱπέρωσ' ἐκλίσθη· τὸ δὲ ἑσπέρη χροὸς ἐξέχουθ' ὕδαρ.
 Τὴν δὲ αἶμα χάσμα καὶ ἄλγος ἔεισεν ὅττι· τῷ δὲ οἱ ἴσσι
 Δακρυόριν πλῆθει· θάληρ δὲ οἱ ἴσχετο εἰσά.
 Ἀψάμεν δὲ γούτος Ὀδυσσῆα προσέειπεν,
 Ἥ μάλ' Ὀδυσσεὺς ἴσσι, εἶλον τίς· οὐδέ σ' ἔγωγε
 475 Πρὶν ἔγνωι πρὶν πάντα ἄνακτ' ἱμὸν ἀμεχεσάμεν.
 Ἥ, καὶ Πηλεΐδῃαν ἰσίδρακιν ἰσδαλμῶσι,
 Περσεΐδῃ ἰδύοντα εἶλον πόσιν ἔδον ἔσταν.
 Ἦδ' ἔτ' ἀδρῆσαι δύνατ' ἀντίμ', ὅτε νοῶσα·
 Τῷ δ' Ἀθηναίῃ νόον ἔτραπον· αὐτὰρ Ὀδυσσεὺς
 480 ὥπῳ ἰσχυροσάμεν, ῥάμυθ' ἔλαβε δεξιτερῇ·
 Τῷ δὲ ἱπέρωσ' ἔδον ἔσταν ἱρύσατο, εἰπὸς τὴν τι,
 Μαιε, τίμῃ μ' ἰδίλεις ολίσας; σὺ δὲ μ' ἔτρεψας αὐτὴ
 Τῷ σὺ ἑσπέρη μαζῶν· νῦν δὲ ἄλγος πολλὰ μογύσας,
 Ἥλυθον εἰκοσά· ἐπὶ ἐς πατρίδα γαῖαν.
 485 Ἀλλ' ἑσπέρη ἱεράδης καὶ τοι θεὸς ἱεραλε θυμῷ,
 Σίγη, μή τις τ' ἄλλ' ἰνὶ μεγάροισι πύπται.
 Ὡδε γὰρ ἐξείπεν, τὸ δὲ καὶ πεπλισμένον ἴσεν,
 Εἰ χ' ὥπῳ ἱμοὶ γὰρ θεὸς δαμάσθῃ μινεῖρας ἀγανούς,
 Οὐδέ πορῶ ἔσας σὺν ἀνέξομα, ἐπὶ τὸν αὖ ἄλλας
 490 Διμάς ἐν μεγάροισιν ἱμοὶ; κτείναιμι γυτῶνας.
 Τὸν δὲ αὐτὴ προσέειπε πεισρὸν Εὐρύκλῃα,
 Τέκνον ἱμὸν, ποῖόν σε ἔτ' ἐρύει ἔκτος ὀδόντων;
 Οἶδα μὲν οἶον ἱμὸν μὲν ἱεράδῃ, ἐκ ἰσχυροσάν·
 Ἐξω δὲ ὡς ὅτε τις στήνῃ λίθῳ, αἰ σίδερος.

Vulnerare cupiens. Ille autem ipsum præveniens percussit aper
 Genu super : multum autem exhaustit carnis dente 410
 Oblique ruens, neque os attigit viri.
 Illum vero Ulysses vulneravit in dextro armo,
 Penitusque transiit lucidæ lanceæ cuspis.
 Cecidit autem in pulveribus protensus, avolavitque animus.
 Hunc quidem Autolyçi filii dilecti curabant, 455
 Vulnus autem Ulyssis inculpabilis diis æquiparandi
 Ligaverunt scite : iucantatione autem sanguinem nigrum
 Cohibuerunt : statimque iverunt dilecti ad domos patris.
 Hunc quidem Autolycusque & filii Autolyçi
 Bene sanatum, & splendidis donis præbitis, 460
 Statim gaudentem dilectam gaudentes miserunt
 In Ithacam. Eo quidem pater & veneranda mater
 Gavisi sunt reverso, & interrogaverunt singula,
 Cicatricem quod accepisset : hic autem ipsis bene narravit,
 Ut ipsum venantem percussisset aper albo dente 465
 Ad Parnasum profectum cum filiis Autolyçi.
 Hanc cicatricem anus manibus pronis prehensens,
 Agnovit attrectans : pedem autem sivit ferri.
 In autem lebate cecidit fura, sonuitque æs. (470)
 Retroque altrinsecus inclinata est : at in terram effusa est aqua.
 Ipsi simul gaudium & dolor invasit mentem : ejusque oculi
 Lachrymis impleri sunt : liquidaque ipsi hæsit vox.
 Contingens autem mentum Ulysssem allocuta est :
 Certe omnino Ulysses es ; chare fili : neque te ego
 Prius agnovi quam totum herum meum contrectavi. 475
 Dixit, & Penelopem inspexit oculis,
 Indicare volens dilectum maritum intus esse.
 At illa neque videre potuit contra, neque animadvertere :
 Ei enim Minerva mentem vertit. At Ulysses
 Manu prehentium guttur cepit dextra : 480
 Altera propius ad se traxit, dixitque :
 Nutrix, cur me vis perdere ? tu autem me nutritivisti ipsa
 Ipso tuo in ubere. Nunc autem dolores multos perpessus,
 Veni vigesimo anno in patriam terram.
 Sed postquam intellexisti & tibi Deus injecit animo, 485
 Sile, ne quis alius in domo resciscat.
 Sic enim dico, id quod & perfectum erit,
 Si mihi Deus donuerit Procos superbos,
 Neque à nutrice te abstinebo, quando alias
 Famulas in domibus meis interficiam mulieres. 490
 Hunc autem rursus allocuta est prudens Euryclea :
 Fili mi, quale tibi verbum fugit septum dentium ?
 Scis quidē qualis meus animus incolumis nec faciliē cedens :
 Tenebo verō sicut aliquis durus lapis, vel ferrum.

- 49) Ἄλλο δέ τοι ἱέω, σὺ δ' ἐνὶ φρεσὶ βάλλεις σῆσι·
 Εἴ χ' ὑπὸ σοὶ γὰρ θεὸς δαμάσῃ μνηστῆρας ἀγλαοὺς,
 Δὴ τότε τοι καταλέξω ἐνὶ μεγάροισι γυναικας
 Αἱ τέ σ' ἀτιμάζουσιν καὶ αἱ πλεῖται εἰσιν.
 Τὴν δ' ἀσπαμειβόμεν προσέειπε πολύμητις Ὀδυσσεύς,
 500 Μαῖα, τίη ἔσθ' οὐ τὰς μυθήσαιο; εἴδ' τι σε χρεῖ·
 Εὖ νυ κ' αὐτὸς ἐγὼ φράσωμαι καὶ εἴσομαι ἑκάστην.
 Ἄν' ἔχει σιγῇ μῦθον, ἐσπίτρεφον ἔθροισιν.
 Ὡς ἄρ' ἔειπ. γυνὴ δέ δι' ἐκ μεγάροιο βεβήκει,
 Ὀϊστομένη ποδάνηπτα. τὰ γὰρ πρότερ' ἐκχυτο πάντα.
 505 Αὐτὰρ ἔπειτα νῆφιν τε καὶ ἥλιφιν λίω ἑλαίῳ,
 Αὐτὶς ἄρ' ἀσποτέρῳ πυρὸς ἔλκετο δίφρον Ὀδυσσεὺς
 Θερσέμεν, ἔλκεν δ' κατὰ ραχίῳσι κάλυψε.
 Τοῖσι δ' μῦθων ἤρχε περίεργον Πηλεΐδωνια,
 Εἴπειτα, τὸ μὲν σ' ἐτι τυτθὸν ἐγὼν εἰρήσομαι αὐτή.
 510 Καὶ γὰρ δὴ κοῖτοιο τάχ' ἠδὲ ἔσεται ὦρη,
 Ὅστινά γ' ὕπνος ἔλοι γλυκτερός κ' ἐκδόμενόν περ·
 Αὐτὰρ ἔμοι καὶ πένθ' ἀμέτρητον πόρῃ δαίμων.
 Ἥματα μὲν γὰρ τίρπομαι ὀδυρομένη, γυόασα,
 Ἐς τ' ἑμὰ ἐγ' ὀρόασα κ' ἀμειψόλων, ἐνὶ οἴκῳ.
 515 Γούτάρ' ἐσὼν νύξ' ἔλθῃ, ἔλθοι τε κοῖτ' ἀπαιτας,
 Κεῖμαι ἐνὶ λέκτρῳ, πυκιναὶ δέ μοι ἀμφ' αἰθιρὸν κῆρ
 Ὀξείῃα μελεδῶναι ὀδυρομένην ἐρέθουσιν.
 Ὡς δ' ὅτε Παιδαρεὺς κέρη χλωρῆς ἀπθάν
 Καλὸν αἰδέσθην ἑαυτὴν νέον ἱσαμένηοιο,
 520 Δεδυρῶν ἐν πετάλοισι καθέζομένη πυκινεῖσιν,
 Ἦτε θανά τρωπαῖσα χεῖρ πολυχήρα φωνῇ,
 Πεισὶ ὀλοφρομένη Ἰτυλον φίλον, ὅτ' ποτε χαλκῷ
 Κτεῖνε δι' ἀρεαδίας, κοῦρην Ζηῖοιο ἀτακτῶ·
 Ὡς κ' ἔμοι δίχα θυμὸς ὁράσεται ἔνθα καὶ ἔνθα,
 525 Ἦν μὲν παρὰ παιδὶ, κ' ἔμπειρα πάντα εὐχάσσω,
 Κτεῖσιν ἔμην, δμῶας τε κ' ὑψηλοῖς μέγα δῶμα,
 Εὐνὴν τ' αἰδυμένη πόσι, δῆμοιό τε ρῆμιν·
 Ἦ' ἤδη ἄμ' ἴσσωμαι Ἀχαιῶν ὅσις ἀεὶς
 Μνάται ἐνὶ μεγάροισι, πορῶν ἀσπερίσια ἔνθα.
 530 Παις δ' ἑμὸς, ὥς μιν ἔην ἐτι νέσιος ἠδὲ χαλῖερον,
 Γήμασθ' ὅ μ' εἶα, πόσιος κατὰ δῶμα λισσέσθαι·
 Νῦν δ' ὅτε δὴ μέγας ἐστὶ κ' ἥδης μέτρον ἰκάνει,
 Καὶ δὴ μ' ἀρεῖται πάλιν ἑλθέμεν ἐκ μεγάροιο,
 Κτήσιος ἀσχαλόων τὴν οἱ κατέδουσιν Ἀχαιοί.
 535 Ἄλλ' ἀγὼ μοι τὸν ὄνειρον ὑπὸ κείνῳ, κ' ἀκούσων·
 Χῆνίς μοι κατὰ οἶκον οἴκοσι πυρὸν ἔδουσιν
 Ἐξ ὕδατος, καὶ τί σφιν ἰαίνομαι εἰσορώσασα·
 Ἐλθὼν δ' ἐξ ὅριος μέγας αἰετὸς ἀγκυλοχείλης
 Παῶσι κατ' αὐχίνας ἦξε, κ' ἔκταται. οἱ δ' ἐκχυτο
 540 Ἀδρόν ἐν μεγάροισι· ὃ δ' ἐς αἰθέρα δῖαι αἶρη.

Aliud autem tibi dicam, tu autem sensibus reponere tuis: 425

Si tibi Deus domuerit Procos superbos,

Tunc tibi narrabo in domibus mulieres

Quæ te inhonorant & quæ scelestæ sunt.

Hanc autem respondens allocutus est prudens Ulysses:

Nutrix, cur tu eas indicabis? nihil te oportet: 500

Bene & ipse ego intelligam & cognoscam quamque.

Sed tene silentio verbum, committeque diis.

Sic dixit. Anus autem per domum exivit,

Allatura pedum lavacra. Priora enim effusa erant omnia.

Sed postquam lavitque & unxit pingui oleo,

Iterum prope ignem traxit sedem Ulysses 505

Calefaciendus, cicatricem autem paunis cooperuit.

Hos autem sermones accepit prudens Penelope:

Hospes, hoc quidem te adhuc paulum interrogabo ipsa:

Etenim jam cubatus cito dulcis erit hora illi,

Quem somnus ceperit dulcis licet dolentem: 510

Sed mihi & dolorem immensum præbuit Deus.

Dies quidem enim delector lamentans, lugens,

In mea opera inspiciens & ancillarum, in domo;

At postquam nox venit, cepitque somnus omnes, 515

Jaceo in lecto, densæ autem mihi circa miserum cor

Acutæ curæ lamentantem laceffunt.

Sicut autem quando Pandarei filia viridis lusciniæ

Pulchre canit, vere recens orto,

Arborum in foliis sedens densis, 520

Quæ frequenter versans fundit sonoram vocem,

Filium lugens Itylum dilectum, quem quondam ære

Interfecit per insanias, filium Zethi regis:

Sic & mihi bifariam animus movetur huc & illuc,

Utrum maneam apud filium, & incolumia omnia servem, 525

Possessionem meam, famulasque & altam magnam domum,

Lectumque reverens mariti, populique voces:

An jam simul sequar Achivorum qui optimus

Ambit me in domibus, præbens infinitas dotes.

Filius autem meus, donec quidē fuit adhuc infans & ignavus, 530

Nubere non me sinebat, mariti domum derelinqwentem:

Nunc autem quando jam magnus est & pubertatis mensuram at-

Eriam me orat retro ire ex domo,

(tigit,

Propter possessionem iratus quam ei consumunt Achivi.

Sed age mihi somnium dijudica, & audi: 535

Anferes mihi in domo viginti triticum edunt

Ex aqua, & ipsis lator inspiciens:

Veniens autem ex morte magna aquila adunco rostro

Omnibus cervices effregit, & interfecit. Hi autem fusi sunt

Conferti in ædibus: ipsa vero in æthera diuinum elevata est. 540

- Αὐτὰρ ἰγὰ κλαῖον κ' ἰκαίνοιν ἐν περ ὄνειρον.
 Ἀμφὶ δέ μ' ἠγνέροντο εὐπλοκάμιδες Ἀχαιοί,
 Οἴκτρ' ὀλοφυρομένην ὃ μοι αἰσὶν ἔκτανε χῆνας.
 Ἀψ δ' ἔλθων κατ' ἀρ' ἔξει' ἐπὶ προύχοντι μελάρτρει·
 545 Φωνή δ' βροτῇ κατερήτυε, φωνήσεν τε,
 Θάρσει Ἰκαρίοιο κέρη τηλεκλειτοιο·
 Οὐκ ὄναρ, ἀλλ' ὕπαρ ἰδὼλόν, ὃ τοι τιταλοσμήμον ἔσα.
 Χῆνες μὲν, μνηστῆρες· ἰγὰ δέ τοι αἰσὶν ὄντις
 Ἦα πάρος, νῦν αὖτε τὸς πόσις εἰλήλυθα,
 550 Ὅς πᾶσι μνηστῆρσιν αἰεκέα πότμον ἔφησεν.
 Ὡς ἔρατ'. αὐτὰρ ἐμὲ μελινδῆς ὕπνος ἀνῆκε.
 Πασθῆναστα δ', χῆνας ἐνὶ μεγάροισι νόσσα
 Πυρὸν ἱεραιοτέρῳ παρὰ πύελον, ἦχι πάρος περ.
 Τὴν δ' ἀπαμειβόμεν προσέειπε πολύμητις Ὀδυσσεύς,
 555 ὦ γύναι, ὥπως ἐσὶν ὑποκρίνασθαι ὄνειρον
 Ἄλλα δοκλιναντ'. ἐπειθὶ γὰρ τοι αὐτὸς Ὀδυσσεύς
 Πίερα δ' ὥπως τελείει· μνηστῆρσι δ' φαίνεται ὀλίθους
 Πᾶσι μάλ'. ἐδὲ κε τις θάνατος κ' κῆρας αἰλύξει.
 Τὸν δ' αὖτε προσέειπε περίεργον Πηνελόπεια,
 560 Ἐεῖν, ἥτοι μὲν ὄνειροι ἀμύχαντοι ἀκρετόμυθοι
 Γίνοντ', ἐδὲ τι πάντα τελείεται ἀνθρώποισι.
 Δοιᾷ γάρ τε πύλαι ἀμύχανων εἰσὶν ὄνειρον·
 Αἱ μὲν γὰρ κερταῖαι τιτεύχονται, αἱ δ' ἐλείποντι·
 Τῶν εἰ μὲν κ' ἔλθωσι διὰ πρὸς ἐλείποντι,
 565 Οἱ δ' ἐλεφαίρονται ἐπὶ ἀκράαντα φέροντες·
 Οἱ δ' ἐξ ἑσθῶν κερτῶν ἔλθωσι δύραζε,
 Οἱ ῥ' ἔτυμα κερταῖοι, βροτῶν ὅτε κεν τις ἴδῃται.
 Ἀλλ' ἐμοὶ ἐκ ἐντεῦθεν οἶομαι αἶνον ὄνειρον
 Ἐλθέμεν· ἢ κ' ἀσπασὸν ἐμοὶ καὶ παῖδι γένοιτο.
 570 Ἄλλο δέ τοι ἔρεω, σὺ δ' ἐνὶ φρεσὶ βάλλαιο σῆσιν·
 Ἦδε δὴ ἡὸς εἴσι δυσάνυμ', ἢ μ' Ὀδυσῆος
 Οἴκου ἀποχόσσει. νῦν γὰρ καταδήτω αἶθλον,
 Τὸς πελέκεας τὸς κείν' ἐνὶ μεγάροισιν εἴσιν
 Ἰσασχ' ἔξῃης, δρυόχας ὥς, δάδιχα πάντας,
 575 Στάς δ' ὄγε πολλὸν ἀνιῦθε, διαρρίπτασθαι οἷσιν.
 Νῦν δὲ μνηστῆραςιν αἶθλον τοῦτον ἔφησεν.
 Ὅς δέ κε ρήναιτ' ἐνταῦθα βίον ἐν παλάμῃσι,
 Καὶ διοίσουσιν πελέκεων δυσκαίδικα πάντων,
 Τῷ κεν αἶμ' ἱσχυίμην, νοσφισαμένη τίδὲ δάμα
 580 Κερσίδιον, μάλα καλὸν, ἐπίπλεον βιότοιο·
 Τοῦ ποτε μεμνησάσθαι οἶμας ἐν περ ὄνειρον.
 Τὴν δ' ἀπαμειβόμεν προσέειπε πολύμητις Ὀδυσσεύς,
 ὦ γύναι αἰδέειν Λαερτιάδεω Ὀδυσῆϊ,
 Μικέτι νῦν ἀνάβαλλε δόμοις ἐνὶ τῶτον αἶθλον.
 585 Πρὶν γάρ τοι πολύμητις ἐλύσεται ἰνθάδ' Ὀδυσσεύς
 Ἰλίου τούτῃς, τίδὲ τούτῃς ἐύζων ἀμφαρόωντας,

At ego flebam & exclamabam in somnio.
 Circum autem me congregatæ sunt cirratae Achivæ,
 Miserabiliter lugentem quod mihi aquila interfecisset anseres.
 Rursus autem veniens sedebat in prominenti domo :
 Voce autem humana me compescebat , & loquebatur : 145
 Confide Icarii filia longe lateque inclyti :
 Non somnium, sed vera res, quæ perficietur.
 Anseres quidem proci : ego autem aquila avis
 ui antea, nunc, rursus tuus maritus veni,
 ui omnibus procis foedam mortem immittam. 150
 c dixit. At me dulcis somnus dimisit.
 Circumspectans autem, anseres in ædibus intellexi
 riticum comedentes apud alterum, ubi antea.
 Hanc autem respondens allocutus est prudens Ulysses :
 mulier, nequaquam licet declarare somnium 155
 iò flecentem. Quandoquidem tibi ipse Ulysses
 xit quomodo perficiet : procis autem apparet cædes
 nibus prorsus : neque aliquis mortem & fatum effugiet.
 Hunc autem rursus allocuta est prudens Penelope :
 spes, certe quidem somnia difficilia indistincte loquentia 160
 nt, neque omnia perficiuntur hominibus.
 æ enim portæ inanium sunt somniorum :
 m alteræ quidem cornibus factæ sunt, alteræ autem choreæ
 ruin quæ venerint per sectum ebur,
 decipiunt verba irrita portantes : 165
 æ autem per polita cornua eunt foras,
 c vera perficiunt, hominum quando aliquis videt.
 nihi non hinc puto grave somnium
 isse : certe jucundum mihi & filio esset.
 d autem tibi dicam, tu autem sensibus repone tuis : 170
 jam Aurora veniet infamis, quæ me Ulyssis
 no separabit. Nunc enim deponam certamen,
 res quas ille in domibus suis
 ebat ordine, annulos ut, duodecim omnino.
 s autem ille multum ab inde trajiciebat sagittam : 175
 t autem procis certamen hoc immittam.
 autem facillime intenderit arcum in palmis,
 ulabitur per secures duodecim omnes,
 sequar, linquens hanc domum
 talem, perpulchram, plenam victu : 180
 aliquando recordaturam me puto saltem in somnio.
 nc autem respondens allocutus est prudens Ulysses :
 or veneranda Laërtiadæ Ulyssis,
 plius nunc differ in domibus hoc certamen.
 enim prudens veniet huc Ulysses 185
 illi hunc arcum bene politum tractantes,

Νευρὴν τ' ἵπτανύσασα διῷσιτύσαι τε σιδήρου.

- Τὸν δ' αὖτε προσέειπε περίεργον Πηλεΐδωια,
 Εἴ κ' ἐδίοις μοι ξεῖνι παρήμῳ ἐν μεγάροισι
 190 Τέρπειν, οὐ μοι ὕπνῳ ἑσπὶ βλεφάροισι χυθεῖν.
 Ἄμ' ἔ γάρ πως ἐστὶν αὐάντους ἱμῶνται αἶεν
 Ἀνδρόφους· ἑσπὶ γάρ τοι ἑκάστῳ μοῖρατ' ἴδμεν
 Ἀθάνατοι θνητοῖσιν ἑσπὶ χεῖρασιν ἄρρυσαν.
 Ἄμ' ἦτοι μὲν ἔγων ὑπερφύλον εἰσαναβάσα,
 295 Λέξομαι εἰς εὐνὴν ἢ μοι σονόσασα τίτυκται,
 Αἰεὶ δάκρυσ' ἑμοῖσι πεφυρμένη, ἐξ ἧ' Ὀδυσσεύς
 Ὀχρ' ἐσποφύμῳ κακοῖλον σὺν ὀνομασίῃ.
 Ἐνθά κε λείξαιμιν· σὺ δ' ἔ λείξω τάδ' ἐνὶ οἴκῳ,
 Ἡ' χαμάδις σφίεσας, ἢ τοι κατὰ δῖμνια θέντων.
 600 Ὡς εἰπὼς ἀνέβαιν' ὑπερφύλον σιγαλέοντα,
 Οὐκ οἶν· ἄμα τῇ γε καὶ ἀμείψομαι κίον ἄλλαι.
 Ἐς δ' ὑπερφύλον ἀναβάσα σὺν ἀμοιβαίοισι γυναιξί,
 Κλαῖν' ἔπειτ' Ὀδυσῆα εἶλον πόσιν· ὄρεά οἱ ὕπνον
 Ἥδυν ἑσπὶ βλεφάροισι βάλε γλαυκῶσις Ἀθήνη.

Τ' ΠΟΘΕΣΙΣ ΤΗ' Σ Ο Δ Τ Σ Σ Ε Ι Α Σ Υ. ΤΟΤ' Θ Μ Η Ρ Ο Τ
 Ρ Α Ψ Ω Δ Ι Α Σ.

Β Ουλοῦντες ἀνελὼν Ὀδυσσεύς τὰς μιγνυμένας τοῖς μνηστῆροι δε-
 ραπαιίδας, καὶ μεταγνὺς, διὰ τῶν ἐξῆς πρὸς Εὐμειον καὶ
 φίλιππον διαλέγεται. ἐν ᾧ καὶ τῶν μνηστῆρων γίνεται ὁμιλία.

Τ. βεργταῖς Ζυὺς θάρσυν' Ὀδυσῆα, καὶ σχέθ' Ἀχαιοὺς.

- Α** Ὅτι τὰρ ὁ ἐν προδρόμῳ εὐνάζετο δι' ὃν Ὀδυσσεύς·
 Καμῶν ἀδέφκτον βεῖνεν σφίεσ', αὐτὰρ ὕπερθε
 Κῶια πολλὰ οἶον τὺς ἱριύεσκον Ἀχαιοί·
 Εὐρυόμην δ' ἄρ' ἑσπὶ χλαῖναν βάλε κοιμηθέντι.
 5 Ἐνθ' Ὀδυσσεύς μνηστῆροι κακὰ φρονέων ἐνὶ θυμῷ,
 Κεῖτ' ἐγκηρόων. τάδ' ἐκ μεγάροιο γυναικίς
 Ἦῖσαν αἱ μνηστῆρσιν ἑμοσγέστοντο πάρῳ περ,
 Ἀλλήλῃσι γέλωτα καὶ εὐερσύνην παρέχουσαι.
 Τε δ' ὥρειντο θυμὸς ἐνὶ στήθεσσι γέλοισι·
 10 Πολλὰ δ' ἐμμενέει κατὰ φρένα καὶ κατὰ θυμόν,
 Ἡὲ μεταίξας θάνατον τεύξενεν ἑκάσῃ,
 Ἡ' ἐτ' ἐὼ μνηστῆρσιν ὑπερφύλοισι μιγνύει
 Ὅττα καὶ πύματα. κραδίη δέ οἱ ἔνδον ὑλάκτεα
 Ὡς δὲ κύων ἀμαλῆσι περὶ σκυλαέσσι βεβῶσα,
 15 Ἀνδρ' ἀγνοήσας ὑλάει, μέμονέν τε μάχεσθαι·
 Ὡς ῥα τὲ ἔνδον ὑλάκτει ἀχαιμῶν κακὰ ἔργα.
 Στῆθ' δὲ πλῆξας, κραδίη πιπτασσι μύθῳ,
 Τέτλαθι δὴ κραδίη· καὶ κύντιον ἀλλό ποτ' ἔτλης,

Nervum intendant jaculenturque per ferrum.

Hunc autem rursus allocuta est prudens Penelope :
 Si velis mihi hospes assidens in domibus
 Delectare , haud mihi somnus in palpebris funderetur. 590
 Sed nequaquam licet insomnes esse semper
 Homines : in quaque enim *re* sortem posuerunt
 Immortales mortalibus supra fertilem terram.
 Sed ego quidem in superiorem contignationem ascendens ,
 Cubabo in lectum qui mihi lamentabilis factus est , 595
 Semper lachrymis sordatus , ex quo Ulysses
 Ivit viturus malum Ilium neque nominandum.
 Illic cubarim : tu autem cuba hac in domo ,
 Vel humi sternens , vel tibi lectos ponant.
 Sic dicens ascendit in cenaculum stupendum , 600
 Non sola : cum ea & famulae ibant aliae.
 In cenaculoque consensu cum ancillis mulieribus ,
 Flebat postea Ulysses dilectum maritum : donec ei somnum
 Dulcem in palpebris jecit caesia Minerva.

ARGUMENTUM LIBRI XX. ODYSSEÆ
 HOMERI.

VOlens interficere Ulysses mixtas procis ancillas , & mutata
 sententia , exinde cum Eumæo & Philœtia colloquitur. In
 qua & Procorum fit collocutio.

T. Tonitribus Jupiter audacem fecit Ulysses & tenuit Achivos.

AT ipse in vestibulo dormivit Ulysses :
 Subter quidem non maceratam bovinam stravit , sed desuper
 Pelles multas ovium quas sacrificaverant Achivi :
 Eurynoma autem lænam superinjecit dormienti.
 Illic Ulysses procis mala cogitans in animo , 5
 Jacebat vigilans. Ex domo autem mulieres
 Ibant quæ cum procis coiverant prius ,
 Alternis risum & lætitiâ præbentes.
 Hujus autem movebatur animus in pectoribus propriis :
 Multa autem cogitabat mente & in animo , 10
 An irruens mortem pararet cuique ,
 An sineret cum procis superbis coire
 Extremo & ultimo. Cor autem ei intus latrabat.
 Sicut autem canis teneros circum catulos iens ,
 Virum ignorans allatrat , cupitque decertare : 15
 Sic huic intus latrabat graviter ferentis mala facinora.
 Pectus autem percutiens , cor increpuit verbo :
 Tolera jam cor : & pejus aliud aliquando tolerasti ,

- Ἥματι τῷ ὅτι τοι ρῆος ἀχνη· ἥδ' ἐκ Κύκλωφ
 20 Ἰοβίμευς ἱτάρης· σὺ δ' ἱτόλμας, ὅρξά σε μή τις
 Ἐξάγαγ' ἐξ ἀντροιο, ὑπόρμυν θανάδαυ.
 Ὡς ἱσάτ', ἐν σῖθισι καθ' αὐτόρμυ· φίλον ἦτορ.
 Τῷ ἢ μάλ' ἐν πύσῃ κεφαλῇ μέτε τεταπυῖα
 Νοσλήμεως· ἀτὰρ αὐτὸς ἐλίσσεται ἔνθα καὶ ἔνθα.
 25 Ὡς δ' ὅτε γαστήρ' ἀνὴρ πολέ· πυρὸς αἰδομένοιο
 Ἐμπελύνει κνίσσης τε καὶ αἵματ'· ἔνθα καὶ ἔνθα
 Λιόλλαι, μάλα δ' ὤκα λιλαίεται ὄσπερ ἄνηρ.
 Ὡς ἄρ' οὖν ἔνθα καὶ ἔνθα ἐλίσσεται, μερμηρίζων
 Ὅπως δὴ μνηστῆρσιν ἀναιδέσι χεῖρας ἱέσσω,
 30 Μῆν'· ἐὼν πολίσιν. σχιδέειν δέ οἱ ἦλθεν Ἀθήνη,
 Οὐρανόθεν καταβάτα· δέμας δ' ἤϊκτο γυναικί.
 Στῆ δ' ἄρ' ὑπὲρ κεφαλῆς, καί μιν πρὸς μῦθον ἔειπε.
 Τίωτ' αὐτ' ἐγρήσους πάντων πίεε κάμμορι φαιών;
 Οἶκ'· μὴν τοι ὅσ' ἐστὶ, γυνὴ δέ τοι ἦδ' ἐνὶ οἴκῳ,
 35 Καὶ πάς οἷον περ τις ἐέλδεται ἔμμεναι δια.
 Τὴν δ' ἀπαμειβόμεν· περσέει πολύμητις Ὀδυσσεύς,
 Νῆα δὲ ταῦτά γε πάντα θεὰ κατὰ μοῖραν ἔειπας.
 Ἀλλὰ τι μοι τόδε θυμὸς ἐνὶ φρεσὶ μερμηρίζω,
 Ὅπως δὴ μνηστῆρσιν ἀναιδέσι χεῖρας ἱέσσω
 40 Μῆν'· ἐὼν· οἱ δ' αἶν ἀολλῆες ἔνδον ἴασι.
 Πρὸς δ' ἔτι καὶ τόδε μοῖζον ἐνὶ φρεσὶ μερμηρίζω,
 Εἴπωρ γὰρ κτείναιμι Διὸς τε σέθεν τε ἔκπτη,
 Πᾶν κεν ὑπεκπερὺνγαιμι; τὸ δ' ἢ φερέεσθαι ἀντογα.
 Τὸν δ' αὖτε προσέειπε θεὰ γλαυκῶπις Ἀθήνη,
 45 Σχέτλη, καὶ μὴν τίς τε χερσὶν πεῖθεθ' ἱταίρῳ,
 Ὅσπερ θνητὸς τ' ἐστὶ καὶ ἔτ' ὅσα μῦθ' οἶδεν·
 Αὐτὰρ ἔγ' ἂν θεὸς εἰμι, διαμπερές ἢ σε φυλάσσω
 Ἐν πάντισι πόντοις· ἱέω δέ τοι ἐξαναφανδόν.
 Εἴπωρ πεντήκοντα λόχοι μερόων ἀνδράων
 50 Νῶϊ περισταῖν, κτεῖναι μεμαῶτες ἄρῃ,
 Καὶ κεν τῶν ἐλάσσω βόας καὶ ἱφία μῆλα.
 Ἀλλ' ἐλέτω σε καὶ ὕπν'· ἀνὴρ καὶ τὸ φυλάσσειν
 Πάννυχον ἐγρήσοντα· κακῶν δ' ὕπνο δύσαι ἤδη.
 Ὡς φάτο· καὶ ῥά οἱ ὕπνον ἐπὶ βλεφάροισιν ἔχυνε.
 55 Αὐτὴ δ' ἄψ' ἐς ὄλυμπον αἶρετο διὰ θεῶν,
 Εὖτε δ' ὕπν'· ἔμαρπτε λύων μελεδήματα θυμῷ,
 Λυσιμελής· ἀλοχ'· δ' ἄρ' ἐπὶ γρητο κέδν' εἰδυῖα.
 Κλαίει δ' ἄρ' ἐν λίκτροισι καθεζομένη μαλακοῖσιν.
 Αὐτὰρ ἐπὶ κλαίουσα κορύσσει ὅν κατὰ θυμόν,
 60 Ἀρτίμωδ' ἐπεί τις οἱ ἐπιύξατο διὰ γυναικῶν,
 Ἀρτιμι, πότνα θεὰ, θύγατερ Διός, αἰδέ μοι ἦδη.
 Ἴον ἐνὶ σῖθισι βλοῦσ' ἐκ θυμόν ἱλοιο
 Αὐτίκα νῦν, ἢ ἱστυτά μ' ἀναρπάξασα θύελλα
 Οἶχοντε περὶ μέσση κατ' ἡρώεσσι κέλευθα,

Die illo quando tibi robore invictus comedit Cyclops
Fortes socios : tu autem tolerabas , donec te prudentia 20
Eduxit ex antro , cum putares te moriturum.

Sic dixit , in pectoribus increpitans proprium cor.
Ei autem in retinaculo cor manebat tolerans
Continenter : at ipse vertebatur huc & illuc.
Sicut autem quando ventriculum vir multo igne ardentl 25
Plenum pinguedineque & sanguine huc & illuc
Varie versat , valde autem cito cupit assati :
Sic ille huc & illuc vertebatur , cogitans
Quomodo jam procis impudentibus manus injiceret ,
Solutis multis. Prope autem ipsum venit Minerva , 30
Cœlitus descendens : corpore autem assimilata erat mulieri.
Stetit igitur super capite , & ipsum sermone compellabat :
Cur rursus vigilas omnes supra infortunate viros ?
Domus quidem tibi hæc est , uxor autem tibi hac in domo ,
Et filius qualem aliquis cuperet esse filium. 35

Hanc autem respondens alloquebatur prudens Ulysses :
Equidom ista somnia Dea pro decenti dixisti.
Sed quiddam mihi istud animus in præcordiis cogitat ,
Quomodo jam procis impudentibus manus injiciam
Solutis cum sim : hi autem semper conferti intus sunt. 40
Præterea & hoc majus in mente cogito ,
Etsi enim interficerem Jovis tuique ipsius favore ,
Quo subterfugiam ? hoc autem consultare jubeo.

Illam contra alloquebatur dea cæcia Minerva :
Improbe , & quidem aliquis pejori confidit socio , 45
Qui mortalis est & non tot consilia novit :
At ego Dea sum , plane quæ te custodio.
In omnibus laboribus : dicam autem tibi clare :
Siquidem quinquaginta agmina diversilinguorum hominum
Nos circumstarent , interficere cupientis ferro , 50
Etiam horum abigeres boves & pingues oves.
Sed capiat te & somnus. Molestum est etiam custodire
Tota nocte vigilantem : mala autem subibis mox.

Sic dixit : & ei somnum in palpebris fudit.
Ipsa autem retro in olympum abiit divina Dearum , 55
Quando hunc somnus cepit solvens curas animi ,
Solvens membra. Uxor autem expectata est honesta sciens :
Flebat autem in lectis sedens mollibus.

At postquam flens satiata est suo in animo ,
Dianam primum precata est divina forminarum : 60

Diana , veneranda dea , filia Jovis , utinam mihi jam
Sagittam in pectoribus jaciens animam eximas.
Statim nunc , vel postea me surripiens procella
Eat portans per obscuras vias ,

Odyssea.

P p

- 65 Ἐν προχοῇς ἢ βάλοι ἀφορρῶς Ὀκεανοῖο.
Ὡς δὲ ὅτε Παρθέναι κύβρας ἀνέλοντο θύελλαι,
Τῇσι τοκῆας μὲν ἐβισαν θεοί, αἱ ἢ λίσσονται
Ὀρεσται ἐν μεγάροισι, κόμισαι δὲ δι' Ἀρροδίτη
Τυφῶ καὶ μέλιτι γλυκερῶ καὶ ἠδὲ οἶνῳ·
- 70 Ἦρῃ δὲ αὐτῇσιν περὶ πασίαν δῶκε γυναικῶν
Εἶδ' καὶ πινυτήν, μήκος δὲ ἵππορ' Ἀρτεμις ἀγῆη.
Ἔργα δὲ Ἀθηναίη δέδαι κλυτὰ ἔργαζ' ἰαδαι·
Εὐτ' Ἀρροδίτη δια προσέειπε μακρὸν Ὀλύμπου
Κούρης· αἰτήσουςα τέλ' ὀλοοῖο γάμοιο,
- 75 Ἐς Δία τερπικέραυτον· (ὃ γάρ τ' εὖ οἶδεν ἅπαντα,
Μοῖραν τ' ἀμμορίην τε καταδιντῶν ἀνθρώπων)
Τόρεα ἢ τὰς κύβρας ἄρσυναι ἀντρείψαντο,
Καὶ ῥ' ἴδωσαν συγερῆσιν ἐρενύσιν ἀμφοπολύειν·
Ὡς ἐμ' αἰσάσθαιαν Ὀλύμπια δώματ' ἔχοντες,
- 80 Ἡέ μ' εὐπλόκαμ' βάλοι Ἀρτεμις, ὅρρ' Ὀδυσῆα
Ὀασομένην, καὶ γαῖαν ὑπὸ συγερὴν ἀρκοίμεναι.
Μηδὲ τι χείρον' ἀνδρὸς εὐεραίνοιμι νόημα.
Ἀλλὰ τὸ μὲν καὶ ἀνκτόν ἐχει κακόν, ὅπως τε κέν τις
Ἡμᾶτα μὲν κλαίῃ πυκινῶς ἀκαχήμεν' ἵπτορ,
- 85 Νύκτας δὲ ὕπνος ἔχῃσιν· (ὃ γάρ τ' ἐπέλυσεν ἀπάντην
Ἐδλῶν ἠδὲ κακῶν, ἔπειτ' ἄρ' βλέφαρ' ἀμφοκαλύψῃ)
Αὐτὰρ ἐμοὶ καὶ ὀνείρατ' ἐπείσινεν κακὰ δαίμων.
Τῇδε γὰρ αὖ μοι νυκτὶ παρέδραθεν εἰκελὸς αὐτῷ,
Τῷ εἶν' οἷος ἦεν ἅμα στρατῷ· αὐτὰρ ἐμὸν κῆρ
- 90 Χαῖρ', ἔπειτ' ἐκ ἐφάμην ὄναρ ἐμὴνμαι, ἀλλ' ὕπαρ ἦδη.
Ὡς ἔρατ'· αὐτίκα ἢ χρυσόθρονος ἥλυθεν ἠώς.
Τῆς δὲ ἄρα κλαίουσῃς ὅσα σύνθετο δι' Ὀδυσσεύς·
Μεμυρίξε δὲ ἔπειτα, δόκησε δὲ οἱ κατὰ θυμὸν
Ἦδη γινώσκουσα παρυσάμεναι κεφαλῇ.
- 95 Χλαῖναν μὲν συνελὼν καὶ κόπῃ τοῖσιν ἐνευθεν,
Ἐς μέγαρον κατέθηκεν ἐπὶ θρόνῳ· ἐκ δὲ βοῶν
Θηκε θύραζε φέρον· Διὶ δὲ εὐχετο χεῖρας ἀπασχῶν,
Ζεῦ πάτερ, εἰ μ' ἐθέλοντες ἐπὶ τραζιῇν τε καὶ ὕμνῳ
Ἦγερ' ἐμὴν ἐς γαῖαν, ἔπειτ' ἐμ' ἐκακώσατε λήν,
- 100 Φάμεν τίς μοι εἰσέτω ἐγχερομένων ἀνθρώπων
Ἐνδοθεν, ἐκτεδιν ἢ Διὸς τίρας ἄλλο φανήτω.
Ὡς ἔρατ' εὐχόμεν'· τῷ δὲ ἔκλυε μνηστῆρα Ζεὺς·
Αὐτίκα δὲ ἐβρόντησεν ἀπ' αἰγλήεντ' Ὀλύμπου
Ἵψ' ἰδεν ἐκ νεφέων. γήθησε ἢ δι' Ὀδυσσεύς.
- 105 Φάμεν δὲ ἐξ οἴκοιο γυνὴ προΐκεν αἰετὲρ
Πηλείων, ἐνθ' ἄρα οἱ μύσῃ ἔιατο ποιμίνι λαῶν·
Τῇσι ἢ δώδیکا πάντα ἐπερρώοντο γυναῖκες,
Ἄλφιστα τεύχεσσι καὶ ἀλίστα, μυελὸν ἀνδρῶν.
Αἱ μὲν ἄρ' ἄλλαι εὖδον, ἔπειτ' ἀπὸ πυλῶν ἀλίστα·
- 110 Ἦδὲ μὲν ὕπῃ παύειτ', ἀφανεστάτῃ δὲ ἐπέτυκτο·

In ostiisque jaciāt refluī Oceani.

65

Sicut quando Pandari filias susceperunt procellæ,
Quibus parentes quidem perdiderant Dii, ipsæ autem reliquæ erant
Orbæ in ædibus, nutriebat autem diā Venus
Caseo & melle dulci & dulci vino:

Juno autem ipsīs præ omnibus dedit mulieribus
Speciem & prudentiam, magnitudinem autē præbuit Diana casta,
Opera autem Minerva docuit inclyta operari:

70

Quando, Venus diā adivit altum olympum
Puellis petitura perfectionem floridarum nuptiarum,
Ad Jovem gaudentem fulmine: (is enim bene novit omnia, 75
Fortunamque infortuniumque mortalium hominum)

Interim autem puellas Harpyiæ surripuerunt,
Et dederunt odiosis Erinnybus servitū:
Sic me tollant è medio olympias domos habitantes,
Vel me pulchra jaculerur Diana, ut Ulyssē
Visura, etiam terram sub odiosam abeam,
Neve peiori viro lætificem mentem.

80

Sed hoc quidem & tolerabile habet malum, quando aliquis
Die quidem flet frequenter dolens corde,
Noctē autē somnus occupat: (hic n. oblivisci facit omnes homines
Eonorum & malorum, postquam palpebras amplexus est)
At mihi & insomnia immisit mala Deus.

(85

Hac enim me nocte propter dormivit similis ipsi,
Talis existens qualis ivit cum exercitu: at meum cor
Gaudebat, quoniam non putabam somnium esse, sed verum jam.

(90

Sic dixit. Statim autem aureo solio conspicua venit Aurora.
Illius autem flentis voci attenderat divinus Ulysses:
Cogitabat autem postea, visaque est ei in animo
Jam cognoscens astare capiti.

Vestem quidem simul capiens & pelles quibus indormiverat, 95
In domum deposuit in sella: extraque bovinam
Posuit foras portans. Jovem autem precatus est manus extollens:

Jupiter pater, si me volentes in siccaque & humida via
Duxistis meam ad terram, postquam malis affecistis nimis
Omen aliquis mihi dicat excitatorum hominum
Intus, extra autem Jovis monstrum aliud appareat.

100

Sic dixit precatus. Hunc autem audivit consiliarius Jupiter:
Statim autem tonuit à splendido olympo
Ab alto ex nebulis. Lætatus est autem divinus Ulysses.

Vocem autem è domo mulier misit molitrix
Prope, ubi molæ erant pauciori populorum:

105

His a. duodecim omnino magno conamine incumbabant mulieres,
Farinas facientes & oleum, medullam virorum.

Et quidem aliæ dormiebant, postquam triticum moluerant:
I hæc autem una nondum cessarat, debilissima enim erat:

Pp ij

- Η' ἴα μύλην σήατα, ἔω^Θ φάτο, σῆμα αἵαντι,
 Ζεῦ πάτερ, ἔσι θεοῖσι καὶ ἀνδράποισιν ἀνδράσις,
 Η' μεγάλ' ἐβρόντησας ἀπ' οὐρανοῦ ἀστρίεντ^Θ,
 Οὐδέ ποθι νῆας ἐσί· τέρας γὰρ τιὰ τόδε φαίνεαι.
 115 Κρήνην γυνὴ καὶ ἔμοι θελή^Θ ἔω^Θ ὅ, ττι κεν εἴπω·
 Μνηστῆρες πύματον τε καὶ ὕσατον ἡματι τὰδε
 'Εν μιγάρσι 'Οδυσσῆ^Θ ἐλοίστο δαίτ' ἐσθλῆν^Θ
 Οἱ δὲ μοι καμάτω θυμολγῆ γούνατ' ἐλυσαν
 'Ἀλρεῖτα τευχούσῃ, γυνὴ ὕσατα δειπνήσονται.
 120 'Ὡς ἄρ' ἔρη. χαιρεῖ δ' κλειδῶνι δι^Θ 'Οδυσσεύς,
 Ζηνὸς τε βροτῇ· φάτο γὰρ τίσασθαι ἀλείπας.
 Λι δ' ἄλλαι δμῶαί κατα δόματα κάλ' 'Οδυσσῆ^Θ
 'Αγρόθυμ' ἀνέκαιον ἔω' ἐσχάρη ἀκάματον πῦρ.
 Τηλέμαχ^Θ δ' εὐνῆθεν ἀνίστατο ἰσόθε^Θ φας,
 125 Εἴματα ἰσχυρῆς· περὶ δ' ἕϊρος ὀξύ θέν' ὦμον.
 Ποσσὶ δ' ὕσαι λιπαρῶσιν ἐδύτατο καλά πίδαλα,
 ἦλετο δ' ἄλκιμον ἔγχ^Θ ἀκαχμένον ὀξύ χαλκῷ.
 Στῆ δ' ἄρ' ἔω' οὐδὲν ἰών, πρὸς δ' Εὐρύκλειαν ἔειπεν,
 Μαιῖα φίλη, πῶς ξείνων ἐτιμῆσας' ἐν οἴκῳ
 130 Εὐνῇ καὶ σίτῳ; ἢ αὐτὸς κῆται ἀκιδῆς;
 Τισαῦτι γὰρ ἔμοι μήτηρ πιτυτὴ περ ἔστα,
 'Εμφληγῆν ἔτερον γὰρ τίς μερόσων ἀνδρῶσων
 Χείρῳα, τὸν δὲ τ' ἀρεῖον ἀτιμῆσας' ἀποσείμῃ.
 Τεν δ' αὖτε προσέειπε περίερον Εὐρύκλεια,
 135 Οὐκ ἂν μιν γυνὴ τέκνον ἀναίτιον αἰτίσαιο.
 Οἶον μιν γὰρ πῖνε καθήμην^Θ, ὅρ' ἔδειλ' αὐτὸς·
 Σίτῳ δ' ἐκείτ' ἔρη πεινηδῶμαι. εἴρετο γάρ μιν.
 'Ἀλλ' ὅτε δὴ καίτοι καὶ ὕφνε μιμνήσκοιτο,
 'Ἡ μὲν δέμῃ ἀναγνῆν ἰσιστοῖσαι δμῶῃσιν.
 140 Αὐτὰρ ὅγ', ὥς τις πάμπαν οἴζυρος καὶ ἀποστμ^Θ,
 Οὐκ ἔδειλ' ἐν λείτροισι καὶ ἐν ῥήγασι καθεύδειν,
 'Ἀλλ' ἐν ἀδιφύτῳ βοίῃ καὶ κώσιν οἴων
 'Ἐδραδιν ἐν προδύμῳ· χλαῖναν δ' ἐπιπλάσσω ἡμεῖς·
 'Ὡς φάτο. Τηλέμαχ^Θ δὲ δὲ ἐκ μιγάρσι βεβήκει,
 145 'Εγχ^Θ ἔχων· ἅμα τῷ γὰρ κύνες πόδας ἄργοι ἔσονται.
 Βῆ δ' ἰὼν εἰς ἀγορὴν μετ' εὐκνήμιδας Ἀχαιοῦς·
 'Ἡ δ' αὖτε δμῶῃσιν ἐκέλευε δια γυναικῶν,
 Εὐρύκλει' ὦτα^Θ θυγάτηρ Πεισινόριδαο,
 'Ἀγρεύ', αἱ μὲν δῖμα κρήνῃσι ποτιπνύσασαι,
 150 'Ράσωσά τέ· ἐν δ' ἑρῶναισ' εὐποιήτῃσι τάπντας
 Βάλλετε ποσειδέως· αἱ δ' σφάλλουσι τραπέζας
 Πάσας ἀφειμάτασθαι, καθήρατε δ' κρητῆρας,
 Καὶ δῖπα ἀμεικνύμελλα τιτυγμένα· τει δ' μὲν ὕδαρ
 'Ερχέσθαι κρήνῃσι, καὶ οἴσῃσι θάλασσαν ἰούσαι.
 155 Οὐ γὰρ δὴ μνηστῆρες ἀπείωνται μιγάρσι,
 'Ἀλλὰ μάλ' ἦε νύοντα, ἔσσι καὶ πᾶσι ἰορτή.

Hæc igitur molam sistens, verbum dixit, signum regi:

Jupiter pater, qui diis & hominibus imperas,
Certe valde intonuisti à cœlo stellato,
Neque usquam nubes est: portentum atque alicui hoc ostendis.
Perfice nunc & mihi miseræ verbum quod dicam: 115

Proci postremumque & ultimum die hoc
In ædibus Ulyssis capiant cibum optatum:
Qui jam mihi labore animum cruciante genua solverunt
Farinas facienti, nunc ultimo prandeant.

Sic dixit. Lætabatur autem omne dius Ulysses, 120
Jovisque tonitru: autumabat enim se esse ulturum fontes.

Aliæ autem famulæ in domos pulchras Ulyssis
Congregatæ accendebant in foco magnum ignem.
Telemachus autem è lecto surrexit par deo vir,
Vestis induens: circumque enssem posuit humero. 125

Pedibusque sub nitidis ligavit pulchra calceamenta,
Et accepit sortem lanceam acuminatam acuto ferro:
Stetit autem super limen progressus, adque Eurycleam dixit:

Nutrix dilecta, quomodo hospitem honorastis in domo
Lectæ & cibo? an sic jacet neglectus? 130

Ejusmodi enim mihi mater, sapiens ut ut sit,
Sollicite alterum honorat diversilinguium hominum
Deteriorem, illum autem meliorem inhonoratum dimittit.

Hunc autem rursus alloquebatur prudens Euryclea:
Non ipsam nunc fili infontem accuses. 135

Vinum equidem bibit sedens, quamdiu voluit ipse:
Cibum autem non amplius dixit se esurire: interrogabat n. ipsum.

Sed quando jam lecti & somni meminisset,
Illa quidem lectos jussit substernere ancillas:
At hic, tanquam aliquis omnino ærumnosus & infortunatus, 140

Noluit in lectis & in lodicibus dormire,
Sed in cruda bovina & pellibus ovium
Dormivit in vestibulo: lænam autem injecimus nos.

Sic dixit. Telemachus autem ex domo transiverat,
Lancæa habens: simul illi canes pedibus veloces sequebantur. 145

Perrexit autem ire in concionem ad fortes Achivos.
Ipsa autem rursus ancillas hortabatur optima mulierum,
Euryclea Opis filia Pisenoridæ:

Agite, partim quidem domum verrite festinantes,
Et rigate: inque sedilibus fabrefactis tapetes 150

Jacite purpureos: partim autem spongiis mensas
Omnes abstergite, purgateque crateras,
Et pocula rotunda fabrefacta: partim autem ad aquam
Ite ad fontem, & portate cito euntes.

Non enim jam proci aberunt domo, 155
Sed admodum mane venient, quia etiam omnibus festa dies.

- "Ὡς ἴεαθ', αἱ δ' ἄρα τῆς μάλα μὲν κλύον ἠδ' ἰωίδοντο.
 Αἱ μὲν εἰκόσι βῆταν ἐπὶ κρήνην μελάνυδρον.
 Αἱ δ' αὐτὰ κατὰ δῶμα ἐπισαμένως ποτίοντο.
 160 Ἐς δ' ἦλθον μνηστῆρες ἀγένορες· οἱ μὲν ἔπειτα
 Εὖ καὶ ἐπισαμένως κίεσαν ξύλα· αἱ δ' ἤ γυναικες
 ἦλθον ἀπὸ κρήνης· ἐπὶ δέ σρισιν ἦλθε συβώτης,
 Τρεῖς σιάλους κατάγων οἱ ἔαζν ἐν πᾶσιν ἄριστοι.
 Καὶ τοὺς μὲν ῥ' εἴασσε καὶ ἔκειε καλά νίμειναι,
 165 Αὐτὸς δ' αὖτ' Ὀδυσῆα προσπύδα μελιχίισι,
 Ξεῖν', ἢ ἄρτι σε μᾶλλον Ἀχαιοὶ εἰτορόωσιν,
 Ἥέ σ' ἀτιμάζουσι κατὰ μίγαν', ὥς τοπᾶρος περ;
 Τὸν δ' ἀπαμειβόμενος πρὸς τῇ πολὺμυτις Ὀδυσσεύς,
 Αἱ γὰρ δὴ Εὐμαιε θεοὶ τιταῖατο λαῶν,
 170 Ἦν οἷδ' ὕβριζόντες, σεικία μνηχανόωντα
 Οἶκω ἐν ἀλλοτρίῳ, ὅδ' αἰδοὺς μοῖραν ἔχουσιν.
 "Ὡς οἱ μὲν τριαῦτα πρὸς ἀλλήλους ἀγόρευον"
 Ἀρχήμελον δ' εὖ ἠδ' ἔειπε Μελάνδιος αἰπόλος αἰγῶν,
 Αἴγας ἄγων σὶ πᾶσι μετέπρεπον αἰσολοίῃσι,
 175 Διωπτον μνηστῆρασι· δύο δ' αἶμα ἔπτοντο νομῆες,
 Καὶ τὰς μὲν κατέδησεν ἑὸν αἰδοῦσιν ἐριδούπων,
 Αὐτὸς δ' αὖτ' Ὀδυσῆα προσπύδα κερτομίῃσι,
 Ξεῖν', ἐτι καὶ νῦν ἐνθάδ' ἀνῆσις κατὰ δῶμα
 Ἀνέρας αἰτίζων; ἀτὰρ ἐκ ἐξιοῖθα θυράζε
 180 Πάπτας; ἐκίτι τῷ διακρινέσθαι οἶον
 Πρὶν χερσὶν γυῖσαδ' αἶψα. ἐπὶ σὺ περ ἢ κατὰ κόσμον
 Αἰτίζεις· εἰσὶν δὲ καὶ ἄλλαι δαίτις Ἀχαιῶν.
 "Ὡς φάτο· τὸν δ' οὕτω πρὸς τῇ πολὺμυτις Ὀδυσσεύς,
 Ἀλλ' ἀκίαν κίνησι κάρη, κακὰ βουαπδομύων.
 185 Τίττι δ' ἐπὶ τριῖν ἦλθε Φιλοτίτιος ὄρχαμος ἀνδρῶν,
 Εὖν σῖερα μνηστῆρα ἄγων καὶ πίονας αἴγας.
 (Ποιδυῆες δ' ἄρα τοὺς γε διήγαγον, ὅτε καὶ ἄλλες
 Ἀνδρώωνες πέμπωνται, ὅς τις σφείας εἰσαείκηται)
 Καὶ τὰ μὲν εὖ κατέδησεν ἑὸν αἰδέσθην ἐριδούπων.
 190 Αὐτὸς δ' αὖτ' ἐρίην συβώτην ἀγχι παρασάς,
 Τίς δὴ ὅδε ξεῖν' νέον εἰλήλουθε συβῶτα
 Ἠμέτιρον πρὸς δῶμα; τίαν δ' ἐξυύχεται εἶνα
 Ἀνδρῶν; πᾶ δ' ἔνυ οἱ γένε' ἢ πατρί; ἀρουρα;
 Δύσμορος, ἥτε ἐκίκε δίμας βασιλῆϊ ἀνακτι.
 195 Ἀλλὰ θεῶν δύωσι πολυπλάχκτας ἀνδρόφ' αὖτε,
 Ὅπως τε καὶ βασιλεῦσιν ἐπικλώσονται οἷζόν·
 Ἦν, καὶ δεξιτέρῃ δεξιόκετο χεὶρὶ παρὰ σάς·
 Καὶ μιν φωνήσας ἔπειτα πτερόντα προσπύδα,
 Χαῖρα πάτερ ὦ ξεῖνε, γένετό ται ἴσως ἐπὶ οὐρανῷ
 200 Ὁλοβ'· ἀτὰρ μὲν νῦν γε κακῶς ἔχει πολλοῖσιν.
 Ζεῦ πάτερ, ὅτις σέο θεῶν ὀλοώτερος ἄνθρωπος·
 Οὐκ ἐλαίμεις ἀνδρες, ἐπὶν δὴ γίγνεται αὐτὰς,

Sic dixit. Illæ eam omnino audiverunt & obedierunt.
Viginti quidem iverunt ad fontem nigræ aquæ:
Reliquæ illic in domo scite laborabant.

Intro autem venerunt proci superbi. Hi quidem postea 140

Bene & scite fidebant ligna: illæ autem mulieres
Venerunt à fonte. Post autem ipsas venit subulcus,
Tres porcos adducens qui erant inter omnes optimi.

It hos quidem sivit in septis pulchris pasci,
Ipse autem rursus Ulysssem allocutus est suavis: 164

Hospes, an jam te magis Achivi respiciunt,
An te inhonorant in ædibus, sicut antea?

Illum respondens alloquebatur consilii dives Ulysses:
Utinam scilicet Eumæi dii puniant contumeliam,
Quam isti insultantes, indignam machinantur 170
Demo in aliena, neque pudoris vel particulam habent.

Sic hi quidem talia inter sese loquebantur:
Prope autem ipsos venit Melanthius custos caprarum,
Capras agens quæ omnes inter excellebant greges,
Prandium procis: duo autem simul sequebantur pastores, 174
Et has quidem religavit sub porticu resonanti,
Ipse autem rursus Ulysssem allocutus proscindebat convitiis:

Hospes, adhuc & nunc hic molestus eris in domo
Viros poscens? an non exis foras?
Omnino non amplius nos diremptum iri puto 180
Priusquam manus invicem gustemus. Quia tu haud pro decenti
Petis: sunt autem & aliæ epulæ Achivorum.

Sic dixit. Illum autem nequaquam alloquebatur sapiens Ulysses,
Sed tacitus movebat caput, mala penitus cogitans.
Hos autem post tertius venit Philætius princeps virorum, 184
Bovem sterilem procis agens & pingues capras.
(Portitores autem hos trajecerant, qui & alios
Homines mittunt, quisquis ad ipsos veniat)
Et hæc quidem religaverunt sub porticu resonanti:
Ipse autem contra interrogavit subulcum prope astans: 190

Quis jam hic hospes nuper venit subulce
Nostram ad domum? ex quibus se dicit esse
Viris? ubi ei genus & patria terra?
Infelix, certe similis est corpore regi imperanti.
Sed dii malis mergunt multum jactatos homines, 194
Quando etiam regibus nent arruamam.

Dixit, & dextra complectebatur manu astans:
Et ipsum compellans verbis volucris alloquebatur:

Salve pater ô Hospes, contingat tibi saltem in posterum
Opulentia: at nunc quidem malis teneris multis. 200
Jupiter pater, nullus te decorum perniciosior alius:
Non miseratis viros, postquam generasti ipse,

- Μισογέμνα κακότητι κ' ἄλγεσι λυγαλείοισιν.
 Ἴδιον οἷς ἐνόησα, διδάκρυνται δέ μοι ὄσσε,
 105 Μνησαμένοιο Ὀδυσῆος· ἵππῃ κακῆτον οἶον
 Τοιαῦτά λαίρῃ ἔχοντα κατ' ἀνδρώσους ἀλάλκομαι,
 Εἴπω ἔτι ζῶει, κ' ὅρα φάσκειλίοιο.
 Εἰ δ' ἦ ἤδη τέθνηκε, κ' ἐν Αἴδαο δέμοισιν,
 ὦ μοι ἵππῃτ' Ὀδυσῆος ἀμύμονος, ὅς μ' ἵππῃ βροτῶν
 210 Εἶσ' ἔτι πύτθον ἰόντα Κεραλλήνων ἐνὶ δήμῳ.
 Νῦν δ' αἱ μὲν, γίνονται ἀδίσρατοι, κδέ κεν ἄλλως
 Ἀνδεί γ' ὑποσαχύατο βροτῶν γένος εὐρυμυτῶσων.
 Τὰς δ' ἄλλοι με κίλονται ἀγνέμωσιν σφίσι αὐτοῖς
 Ἐδμεναι. οὐδέ τι παῖδες ἐπὶ μεγάροις ἀλέγκουν,
 215 Οὐδ' ἵππῃδα τρομέουσι θιῶν. μεμῆασι γδ ἦδη
 Κτήματα δάσασσάων δὴν οἰχομένοιο ἀνακτῶ.
 Αὐτὰρ ἐμοὶ τόδε θυμὸς ἐνὶ στήθεσσι φίλοισι
 Πόλλ' ἐπιδιδυμήτα· μάλα μὲν κακὸν, ὅσος ἰόντῶν,
 ἄλλων δὴμον ἱκιάσαι, ἰόντ' αὐτῇσι βροτῶν
 220 Ἀνδρες ἐς ἀλλοδαπὰς· τὸ δ' ῥίγιον, αὖθι μένοντα
 Βροτῶν ἐπ' ἀλλοτρίῃσι καθήκον ἀλγέα πάχειν.
 Καὶ κεν δὴ πάλας ἄλλων ὑπεμμενίαν βασιλῆων
 Ἐξίκομαι φεύγων· (ἵππῃ κέτ' ἀνεκτὰ πέλονται)
 Ἄλλ' ἔτι τὸν δύστηνον οἶομαι, εἰποδὲν ἰλθῶν
 225 Ἀνδρῶν μνηστῆρων σκίδασιν κατὰ δώματα θιῶν.
 Τὸν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη πολύμητις Ὀδυσσεύς,
 Βακίλ', ἵππῃ ὅτε κακῶ ἔτ' ἄρρῃ φῶτι εὖικας,
 Γινώσκω δὲ καὶ αὐτὸς ὅτε πιπυτὴ φρένας ἵκει,
 Τούνεκά τοι ἱέω, κ' ἵππῃ μέγαν ὄρκον ὀμοῦμαι·
 230 Ἴσῃ γὺν Ζεὺς πρῶτα θιῶν, ξεινὴ τε τράπεζα,
 Ἐσὶν τ' Ὀδυσῆος ἀμύμονος ἦν ἀφικάνω,
 Ἢ σίθιν ἐνθάδ' ἰόντος ἐλεύτεται οἴκαδ' Ὀδυσσεύς·
 Σοῖσιν δ' ὀρθαλμοῖσιν ἐπὶ φάει, αἱ κ' ἐθέλησθαι,
 Κτενέμενος μνηστῆρας οἱ ἐνθάδ' κτενέμεναι.
 235 Τὸν δ' αὖτε προσέειπε βροτῶν ἐπιβουκόλος ἀνὴρ,
 Αἰ γδ τοῦτο ξεινὴ ἵππος τελίσσει Κερνίαν·
 Γνοίης οἴμ' ἡμῖν δύναμις κ' χεῖρες ἵππονται.
 Ὅς δ' αὐτὸς Εὐμαιὸς ἐπαύξατο πᾶσι θιῶσι
 Νεσῆται Ὀδυσσεὺς πολύεργα ὄνδ' ἐδμενέδ'·
 240 Ὅς οἱ μὲν τοιαῦτα περ, ἀλλήλους ἀγόρευον.
 Μνηστῆρες δ' ἄρα Τηλεμάχῳ θάνατόν τε μέρον τε
 Ἠρτυον. αὐτὰρ ὁ τοῖσιν ἀριστερὸς ἄλυσεν ὄρεος,
 Αἰετοῖ· ὑψιστότης, ἔχε δ' ἐπὶ τρήσσοις πέλιαν.
 Τοῖσιν δ' Ἀμείνομος ἀγορεύατο κ' μετέπειπεν,
 245 ὦ φίλοι, ἔχ' ἡμῖν συνδιύστεται ἦδε γο βολή,
 Τηλεμάχοιο φίλος· ἀνὰ μνησώμεθα δαιτός.
 Ὅς ἔιατ' Ἀμείνομος· τίσι δ' ἐπιπνέσθαι μῦθῶν.
 Ἐλθόντες δ' ἐς δώματ' Ὀδυσσεὺς θείει,

Miseret malo & doloribus tristibus.

Proprie ut animadverti, lachrymanturque mihi oculi

Recordanti Ulyssis: quoniam & illum puto

205

Tales pannos habentem inter homines errare,

Sicubi adhuc vivit, & videt lumen solis.

Si autem jam mortuus est, & in Plutonis domibus,

Hei mihi postea Ulysses bonum, qui me hobus

Præfecit adhuc parvulum Caphallenorum in populo.

210

Nunc autem hæc quidem sunt innumerabiles, neque aliter

Viro fertificet boum genus frontonum:

Has autem alii me jubent ducere sibi ipsi

Edendas: neque filium in ædibus curant,

Neque vindictam timent Deorum. Cupiunt enim jam

215

Possessiones comedere diu absentis domini.

At mihi hoc auius in pectoribus meis

Plerumque voluit: nimis quidem malum, filius cum mihi sit,

Aliorum in populum me discedere, euntem cum ipsis bobus

Viros in alienos: hoc autem pejus est, hic manentem,

220

Boves apud alienas sedentem dolores pati.

Et jam olim ad alium animosorum regum

Exivissem fugiens: (quoniam non amplius tolerabilia sunt)

Sed adhuc illum infelicem reputo, sicunde veniens

Virorum procorum profligationem domi faciat.

225

Hunc autem respondens alloquebatur prudens Ulysses:

Bubulce, quoniam neque malo neque insipienti viro similis es,

Cognoscoque ipse quod tibi prudentia in præcordia venit,

Ideo tibi dicam, & magnum iuramentum iurabo:

Sciat nunc Jupiter primum Deorum, hospitalisque mensa,

230

Demusque Ulyssis inculpati ad quam perveni,

Certe te hic præsentem veniet domum Ulysses:

Tuisque oculis videbis, si volueris,

Interfici procos qui hic dominantur.

Hunc autem rursus allocutus est boum bubulcus vir:

235

Utinam quidem istuc hospes verbum perficiat Saturnius:

Cognoscere qualis mea potentia & manus sequerentur.

Sic similiter Eumæus orabat omnes Deos

Ut rediret Ulysses cordatus suam domum.

Sic hi quidem talia inter se confabulabantur.

240

Proci autem Telemacho interitumque mortemque

Parabant. At illis sinistra venit avis,

Aquila altivolans, tenebat autem trepidam columbam.

His autem Amphinomus locutus est & dixit:

O amici, haud nobis perficietur hoc consilium,

245

Telemachi cædes: sed recordemur convivii.

Sic dixit Amphinomus. Illis autem placuit sermo.

Venientes autem in domos Ulyssis divini,

- Χλαίνας μὲν κατέθιντο κατὰ κλισμούς· τι θρόνους τε
 250 Οἱ δ' ἱέρουσι οἷς μεγάλους κ' πίονας ἀγῆας ;
 Ἱέρουσι δ' οὐκ οἷα σιάλονται κ' βούν' ἀγλαΐην·
 Σπλάγχχνα δ' ἄρ' ὀπτήσαντες ἐνώμων· ἐν δ' ἄρα οἶον
 Κρητῆρες κερώνοντο· κύσπελλα δὲ νῆιμα σὺβώτης.
 Στόνον δὲ σφ' ἐσθίνεμε Φιλύτι· ὄρχαμος ἀνδρῶν
 355 Καλοῖς ἐν πανόισιν· ἐκτοχέες δὲ Μελανθίδες.
 Οἱ δ' ἐσθ' ὀνείαθ' ἐτοίμα προκείμενα χεῖρας ἱαλλον.
 Τηλέμαχος δ' Ὀδυσῆα καθίδμεν, κέρδεα νωμῶν,
 Ἐντὸς εὐσαδί· μέγαρ' ἀπὸ λαίον' ἐδόν·
 Δίεσθ' ἀεικέλιον παραθείς, ὀλήνην τε τρέφειζαν·
 260 Πάρ δ' ἐπίθει σπλάγχχων μοῖραι, ἐν δ' οἶον ἔχοντο
 Ἐνταυδοὶ νῦν ἥσο μετ' ἀνδράτιν οἰνοσποτάζον·
 Κερτομίας δὲ τοι αὐτὸς ἐγὼ καὶ χεῖρας ἀριζῶ
 Πάντων μνηστῆρον· ἐσθ' ὅττι δημῖός ἐστιν
 265 Οἶκ' ὅδ' ἄλ', ἄλλ' Ὀδυσῆος· ἐμοὶ δ' ἐκτάσατο κλῆθ'·
 Ὑμῖς δ' ἢ μνηστῆρες ἐσθίετε θυμὸν ἐνωπῆς
 Καὶ χεῖρας, ἵνα μὴ τις ἔρως κ' νῆικ' ὄρηται.
 Ὡς ἔραθ'· οἱ δ' ἄρα πάντες ὁδᾶξ ἐν χυλίοσι ρύττε
 Τηλέμαχον θαύμαζον ὁ θαρσαλέως ἀγόρευον.
 270 Τοῖσιν δ' Ἀντίνο· μετὲρ Εὐσείδους υἱός,
 Καὶ χαλίων περ ἴοντα διχαμίεθα μῦθον Ἀχαιοὶ
 Τηλέμαχ'· μάλα δ' ἤμιν ἀσπίδες ἀγορεύει.
 Οὐ γὰρ Ζεὺς εἴασε Κρονίων· τοῖ κ' ἐμιν ἔδω
 Παύσασθαι ἐν μεγάροισι, λεγόν περ ἴοντ' ἀγορευτῆν.
 275 Ὡς ἔρατ' Ἀντίνο· ὁ δ' ἄρ' ἐκ ἐμσαζέτο μῦθον.
 Κήρυκε δ' ἀνὰ ἄστυ θιῶν ἱερὴν ἱκατόμβην
 ἤγον· τοὶ δ' ἀγέροντο καρνηκομώντες Ἀχαιοὶ
 Ἄλο· ὑπὸ σκιῇ ἐκατὴβόλῃ Ἀσώλωνος.
 Οἱ δ' ἐσθ' ὥσπερ ἔσθ' ἐκέρτερον κ' ἐρύσαντο,
 280 Μοῖραι δασυάμφοι δαίνυντ' ἐρικυδέα δαῖτα.
 Πάρ δ' ἄρ' Ὀδυσῆϊ μοῖρα δέσαν οἱ πένοντο,
 Ἴσθ' ὡς αὐτοὶ περ ἐλάγχχανον· ὥς γὰρ αἰώλῃ
 Τηλέμαχ'· εἶλος υἱὸς Ὀδυσῆ'· θάμνοιο.
 Μνηστῆρες δ' ἐπάμωσαν ἀγόνερες εἰς Ἀθήνη
 285 Λάβης ἰχθυῶν θυμαλγί· ὅρ' ἴτι μᾶλλον
 Δύη ἄχος κερδίστην Λαιρτιάδην Ὀδυσῆα.
 Ἦν δὲ τις ἢ μνηστῆρ' αἰὲρ ἀδεμίεια εἶδός,
 (Κτήσιπ' δ' ὄνιμ' ἴσκει, Σάμην δ' ἐν οἰκίᾳ ναιῶν)
 Ὅς δὲ τοι κτεάτεσσιν πεποιδῶς πατὴρ ἴοιο,
 290 Μιᾶσκειτ' Ὀδυσῆ'· δὴν οἰχομένω δάμαρτα.
 Ὅς ἴα τότε μνηστῆρον ὑπερβόλοισι μετῆνδα,
 Κίχλυτι μὲν μνηστῆρ' ἀγόνερες, ὅρ' ἴτι εἶπω.
 Μοῖρα μὲν δ' ἔπειρος ἔχει πάλαι, ὡς ἐπέεικ' ἄν,
 Ἴσθ'· αὐτὰρ καλὸν αἰτέμεν ὅδε δίκαιον

Lænas quidem deposuerunt in lectisque & sellis :
 Ipsi autem sacrificabant oves magnas & pingues capras, 250
 Sacrificabant & porcos & bovem gregarium.
 Viscera autem affantes distribuebant : & vinum
 Crateribus miscebant. Poculaque distribuebat subulcus.
 Panem autem ipsis distribuebat Philæteus princeps virorum
 Pulchris in canistris : vinum vero infundebat Melanthius. 255
 Ipsi in cibos paratos appositos manus mittebant.
 Telemachus autem Ulysssem sedere fecit astutias cogitans,
 Intra bene fundatam domum, apud lapideum limen :
 Sellam turpem apponens, parvamque mensam :
 Apposuitque viscerum partes, & infudit vinum 260
 In poculo aureo, & ad ipsum verba fecit :
 Hic nunc sede cum viris vinum bibens :
 Convicia autem tibi ipse ego & manus arcebo
 Omnium procorum. Quoniam non publica est
 Domus hæc, sed Ulyssis : mihi autem acquisivit ille. 265
 Vos autem proci continete animum convitio
 Et manus, ut ne aliqua lis & contentio oriatur.
 Sic dixit. Illi autem omnes mordicus labra tenentes
 Telemachum admirabantur quod audacter locutus esset.
 His autem Antinous locutus est Eupitheï filius : 270
 Licet molestum feramus verbum Achivi
 Telemachi : valde autem nobis minatus loquitur.
 Non enim Jupiter sivit Saturnius : ideo ipsum jam
 Sedavissimus in domibus, canorum licet concionatorem.
 Sic dixit Antinous. Ipse autem non curabat verbum. 275
 Præcones autem per urbem Deorum sacram hecatomben
 Ducebant. Ipsi autem congregabantur comati Achivi
 Nemore sub umbroso longe jaculantis Apollinis.
 At postquam affaverunt carnes superiores & traxerunt,
 Partibus divisim epulabantur celebri epulo. 280
 Apud autem Ulysssem partem posuerunt qui ministrabant,
 Equalem ut ipsi sortiti fuerant. Sic enim jusserat
 Telemachus dilectus filius Ulyssis divini.
 Procos autem non omnino superbos sinebat Minerva
 A contumelia abstinere tristi : ut adhuc magis 285
 Intraret dolor in corde Laërtiadem Ulysssem.
 Erat autem quidam in procis vir injusta sciens,
 (Ctelippus autem nomen erat, in Samo domum habitans)
 Qui possessionibus fretus patris sui,
 Petebat Ulyssis dudum absentis uxorem : 290
 Qui tunc procos superbos allocutus est :
 Audite me proci strenui, ut aliquid dicam.
 Partem quidem jam hospes habet dudum, sicut decet,
 Equalem. Non enim bonum est private neque iustum

- 295 Ξύνους Τηλέμαχε, ἔς κεν τάδε δώμαθ' ἵκηται.
 Ἄλλ' ἄγε οἱ κ' ἐγὼ δῶ ξείνιον· ὄρεα κ' αὐτὸς
 Ἦε λοιστροχόῳ δῶν γέρας, ἢε τῷ ἄλλῳ
 Δμῶσιν οἱ κατὰ δώματ' Ὀδυσσῆ^ς θείοιο.
 Ὡς εἰπὼν, ἔριψε βοὸς πόδα χειρὶ παχύνῃ,
 300 Κεῖν' ἰκνέμενος ἐκ κανέσι λαβών· ὃ δ' αἰεύατο Ὀδυσσεύς.
 Ἦκα παρθκλίνας κεραλήν· μείδῃσι δ' θυμῷ
 Σαρδάπῃον μάλα τεινόν· ὃ δ' εὐδμητον βάλε τοῖχον.
 Κτήσιππον δ' ἄρα Τηλέμαχ^{ος} νύπασσε μύθῳ,
 Κτήσιππ^{ος}, ἦ μάλα τοι τόδε κέρδιον ἔσταιτο θυμῷ.
 305 Οὐκ ἔβαλες τὸν ξείνον· αἰεύατο γδ βέλ^{ος} αὐτός.
 Ἦ γάρ κεν σε μίσον βῆλιν ἐγχεί οἰζυόοντι,
 Καὶ κέ τοι ἀντί γάμοιο πατρὸς τάφον ἀμειψονεῖτο
 Ἐνθάδε· τῷ μὲ τις μοι ἀεικλίας ἐν οἴκῳ
 Φινέτω. ἦδ' ἂν γὰρ νόσῳ κ' εἶδα ἔκαστα,
 310 Ἐδλά τε καὶ τὰ χέρεα· πάρος δέ τι νήπι^{ος} ἦα.
 Ἄλλ' ἔμπης τάδε μὲν κ' τίτλαμ' εἰσπυρόντες,
 Μήλων σφαζομένων, οἶνοί τε πινομένηο,
 Καὶ σίτου· χαλκῶν γδ ἱρκακίειν ἕνα πολλὰς.
 Ἄλλ' ἄγε μηκίτι μοι κακὰ ῥίζιτε δυσμύριοντες.
 315 Εἰ δ' ἦδ' ἤδη μ' αὐτὸν κτείναν μὲναινετε χαλκῷ,
 Καὶ κέ τὸ βουλίσμην, καὶ κεν πολλὸ κέρδιον εἴη
 Τεθάρμ' ἢ τάδε αἶν ἀεικία ἐγ' ἱεράσθαι,
 Ξύνους τε συφελίζοντες, δμῶας τε γυναῖκας
 Ῥυσάζοντας ἀεικελίως κατὰ δώματα καλά.
 320 Ὡς ἔραβ'. οἱ δ' ἄρα πάντες ἀκὴν ἐγένοντο σιωπῇ.
 Ὅψα δὲ δὴ μετέπεισε Δαμασσορίδης Ἀγέλα^{ος},
 ὦ φίλοι, ἐκ ἀν δὴ τε; ἐπὶ ῥηθέντι δικαίῳ
 Ἀντικλίοις ἐπέεσι καθαπατήμην^{ος} χαλκωαῖνοι.
 Μῆτ' ἔτι τὸν ξείνον συφελίζετε, μήτε τιν' ἀν^{δρ}.
 325 Δμῶσιν οἱ κατὰ δώματ' Ὀδυσσῆ^ς θείοιο.
 Τηλεμάχ^{ος} δὲ κε μῦθον ἐγὼ κ' μητιέει φαίην
 Ἦπιον, εἰ σφῶν κραδίη ἀδοὶ ἀμροτέρησιν.
 Ὅρεα μὲν ἡμῖν θυμὸς ἐνὶ στήθεσιν ἰώλπει
 Νόσσοι^ς Ὀδυσῆα πολύτερονα ὄνδε δέμονδε,
 330 Τόρ^{ος} ἔτις νέμισις μνρέμεν τ' ἦν ἰχέμεναι τε
 Μνηστῆρας κατὰ δώματ'· (εἰπεί τόδε κέρδιον ἔην,
 Εἰ νόσσο' Ὀδυσσεύς κ' ἐσπύτρω^{το} ἵκετο δῶμα)
 Νῦν δ' ἦδ' ἔστι τόδε δηλὸν ὅτ' ἐκέτι νόστιμός ἐστιν.
 Ἄλλ' ἄγε σὴν τάδε μητεὶ παρεζύμην^{ος} κατάλιξον,
 335 Γάμασθ' ἔς τις ἄριστος ἀνὴρ κ' πλείστα πύργῃσιν,
 Ὅρεα σὺ μὲν χείρεσσι πατρώϊα πάντα νέμειν,
 Ἐδῶν κ' πίνων· ἢ δ' ἄλλε δῶμα ἵκηται.
 Τὸν δ' αὖ Τηλέμαχ^{ος} πεπνυμένος ἀντίειπεν ἡῦδα,
 Οὐ μὰ Ζην' Ἀγέλαε καὶ ἄλγεα πατρός ἰμοῖο,
 340 Ὅς σε πῆλ' Ἰθάκῃς ἢ ἐρδῖται ἢ ἀλάληται,

Hospites Telemachi, quicumque ad has domos pervenerit. 295
Sed age ei & ego dabo hospitale *denum* ut & ipse
Vel balneatori det munus, vel alicui alii
Famulorum qui sunt in domibus Ulyssis divini.

Sic locutus, projecit bovis pedem manu forti,
Jacentem ex lance capiens. Ipse autem evitavit Ulysses, 300
Leviter inclinans caput: subrisit autem animo
Sardanion omnino tale. Ille a. bene ædificatum percussit murum:

Ctesippum autem Telemachus increpuit verbo:
Ctesippe, certe omnino tibi hoc utilius fuit animo.
Non percussisti hospitem. Evitavit enim jactum ipse. 305
Certe enim te medium percussissem lancea acuta,
Ei tibi pro nuptiis pater sepulchrum curasset
Illic. Quare ne quis mihi iniquitates in domo
Ostendat. Jam enim intelligo & scio singula
Bonaque & pejora: antea autem infans eram. 310
Sed tamen hæc quidem etiam toleramus insipientes,
Cum oves jugulantur, vinumque bibitur,
Et panis. Difficile enim cohibere unum multos.
Sed agite ne amplius mihi mala facite hostiliter affecti.
Si vero jam me ipsum interficere cupitis ferro, 315
Et hoc vellem, & multo utilius esset
Mori, quam hæc semper iniqua opera videre,
Hospites verberari, famulasque mulieres
Vix vexantes turpiter in domibus pulchris.

Sic dixit. Illi autem omnes muti erant silentio: 320
Tandem locutus est Damastorides Agelaus:

O amici, haud jam quisquam super dicto æquo
Contrariis verbis carpens sæviat.

Neque amplius hospitem verberate, neque quemquam alium
Servorum qui sunt in domibus Ulyssis divini. 325

Telemacho autem verbum ego & matri dicam
Mite, si ipforum cordi placeat amborum.
Quandiu quidem vobis animus in pectoribus sperabat
Rediturum Ulysssem perprudentem suam domum,
Tandiu nihil prohibebat manereque tenerique 330
Procos in domibus: (quoniam hoc utilius erat,
Si redisset Ulysses & redux venisset domum)
Nunc autem jam hoc manifestū quod non amplius reversurus est.
Sed age tuæ hæc matri assidens narra,
Nubat quicumque optimus vir & plurima præbeat, 335
Ut tu quidem gaudens paterna omnia possideas,
Edens & bibens: illa vero in alterius domum veniat.

Illum contra Telemachus sapiens alloquebatur:
Non per Jovem Agelæ & dolores patris mei,
Qui alicubi longe *ab Ithaca* vel mortuus est vel errat, 340
Odyssea.

Οὔτι διατρίβω μητρὸς γάμον· ἀλλὰ καλεῖω
Γῆμασὶ ᾧ κ' ἐθέλη, ποτὶ δ' ἄσπαστα δῶρα δίδωσι.
Αἰδέομαι δ' αἰκούσαν Διὸς μεγάροιο διεῖδαι
Μύθῳ ἀναγκαίῳ, μὴ τὸτο θεὸς τελέσειεν.

345 "Ὡς εἶπτο Τηλέμαχος· μνηστῆρσι ἣ παλλὰς Ἀθήνη
Ἄσπερον γέρον ὄρτε, παρέσλαγγεν ἣ νόημα.

Οἱ δ' ἦδη γναθμοῖσι γελῶων αλλοτρίοισιν·
Αἰμορόρυκτα ἣ δὴ κρέα ἡδίων· ὅσπερ δ' ἄρα σφίον
Δακρυόφιν πύμπαντο· γόνυ δ' οἶστο θυμός.

350 Τοῖσι ἣ καὶ μετῴσσε Θεοκλύμῳ· Διοεΐδης,
"Ἄθ' δειλοὶ τί κακὸν τῶδε πάσχετε; νυκτὶ μὲν ὕμῳ
Εἰλύαται κεφαλαί τε πρόσωπά τε νέρθε τε γῆνα.

Οἰμωγὴ δὲ δίδμη, διδάκρυτα ἣ παρηΐ·
Αἵματι δ' ἱρράδαται τοῖχοι καλαί τε μισόδμαι.

355 Εἰδῶλων ἣ πλεόν πρόθυρον, πλεῖν ἣ καὶ αὐλὴ,
Ἰεμῶν ἐξέσσει ὑπὸ ζῶρον. ἥλιος δὲ
Οὐρανῷ ἐξασπλάσσει, κακὴ δ' ἐπὶ δέδερμιν ἀχλὺς.
"Ὡς ἔραθ'· οἱ δ' ἄρα πάντες ἐπ' αὐτῷ ἡδὺ γέλασαν.

Τοῖσιν δ' Εὐρύμαχος· Πολύβη παῖς ἦρχ' ἀγορεύειν,
360 Ἀφραίνες ξείνους νέον ἄλλοθεν εἰληλουθός.

Ἀλλὰ μιν αἶψα νέοι δόμους ἐκπέμψαδε θύραζε.
Εἰς ἀγορὴν ἔρχεσθαι· ἵππῃ τὰδε νυκτὶ ἴσκει.

Τὸν δ' αὖτε προσέειπε Θεοκλύμῳ· Διοεΐδης,
Εὐρύμαχ' οὔτι σ' ἀνωγα ἱμοὶ πομπῆας ὁπαΐζειν.

365 Εἰσὶ μοι ὀφθαλμοὶ τε καὶ ἄκρα καὶ πόδες ἄμφω,
Καὶ νῦν ἐν στήθεσι τετυγμῶδες οὐδὲν ἀεικής·

Τοῖς ἔξιμι θύραζε, ἵππῃ νοῶν κακὸν ὕμῳ
Ἐσχόμην, τὸ κεν ἔτις ὑπεκρύβοι ἔδ' ἀλείπειτο

Μνηστῆρον, οἱ δ᾽ ἄμα κατ' ἀντιθέας Ὀδυσῆος
370 Ἀνίρας ὑβρίζοντες ἀτάσθαλα μηχανάσσει.

"Ὡς εἰπὼν, ἐξηλθε δόμων εὖ ναιετάοντων.

"Ἰκνστο δ' εἰς Πείθειον, ὃ μιν πρότερον ὑπείδειπτε.

Μνηστῆρες δ' ἄρα πάντες εἰς ἀλλήλους ὀρόωντες,

Τηλέμαχον ἐρέδιζον, ἵππῃ ξείνοισι γελῶντες.

375 "Ὡς δὲ τις εἰπὼσκε νέων ὑπερηνορούντων,
Τηλέμαχ', ὅστις σέο κακοζιγνώτερος ἄλλος·

Οἶον μὲν τίνα τοῦτον ἔχεις ἐπίμαστον αἰλήτην,

Σίττε καὶ οἶνα κεχημῶμεν· ἔδ᾽ ἐργῶν

Ἐμπαιον, ἔδ᾽ ἐβίης, ἀλλ' αὐτὸς ἀχλὺς ἀρούρης.

380 Ἀλλ' οἱ αὐτὴ τις ἔστω ἀνὴρ μαντεύεσθαι.

Ἀλλ' εἴ μοι πείθοιο, τὸ κεν πολὺ κέρδιον εἴη·

Τοὺς ξείνους ἐν νηὶ πολυκληΐδι βαλόντες

Ἐς Σικελούς πέμψαμεν, ὅσπιν καὶ τοὶ ἀξίον ἄλσει.

"Ὡς ἔρασαν μνηστῆρες· ὃ δ' ἐκ ἐμπαΐετο μύθων.

385 Ἀλλ' ἀκέων πατέρω προσεδέκντο, δειλῶν αἰεὶ

Ὅπως δὴ μνηστῆρτιν ἀναιδέσι χεῖρας ἔρῃσει.

Non remoror matris nuptias : sed jubeo
Nubere cuicumque velit , adhæc *qui* plurima dona dat ,
Erubescō autem violentem à domo amovere
Oratione violenta , ne hoc Deus perficiat.

Sic dixit Telemachus. Prociis autem Pallas Minerva 345
Inextinctum risum movit , errare autem fecit mentem.

Illi autem jam maxillis ridebant alienis :
Cruentatasque jam carnes comedebant : oculique ipsorum
Lachrymis implebantur : luctumque cogitabat animus.

His autem etiam locutus est Theoclymenus divinus forma : 350

Ah miseri quodnam malum hoc patimini ? nocte quidem vestra
Cooperiuntur capitæque faciesque infraque genua :
Uulatusque exarsit , lachrymantur autem genæ :
Sanguineque conspersi parietes pulchraque intertignia.
Simulachris vero plenum est vestibulum , plena vero & aula , 355
Euntibus in erebum sub tenebras. Sol autem
Ex cœlo periit , malaque incessit caligo.

Sic dixit. Illi autem omnes super ipso suaviter riserunt.

His autem Eurymachus Polybi filius incepit dicere :

Desipit hospes nuper aliunde huc profectus. 360

Sed ipsum statim juvenes domo emittite foras

In forum ire : quoniam hæc nocti assimilat.

Hunc auté rursus allocutus est Theoclymenus divinus forma :

Eurymache non te jubeo mihi comites dare.

Sunt mihi oculique & aures & pedes ambo , 365

Et mens in pectoribus ordinata neque iniqua :

His exibo foras , quoniam intelligo malum vobis

Imminens , quod haud quisquam subterfugiat neque eviter

Procorum , qui domo in divini Ulyssis

Viros injuria afficientes injusta operamini. 370

Sic locutus , exivit domibus bene habitatis.

Ivit autem ad Piræum , qui ipsum promptus suscepit.

Proci autem omnes alternos intuentes ,

Telemachum irritabant , super hospitibus ridentes.

Sic autem quidam dicebat juvenum superborum : 375

Telemache , tuis hospitibus peiores habet nemo :

Qualem istum etiam habes famelicum erronem ,

Panis & vini indigentem : neque operum

Scientem , neque fortitudinis , sed nequicquam pondus terræ.

Alius autem rursus quidam hic surrexit ad vaticinandum. 380

Sed si mihi obtemperes , quod multo utilius esset :

Hospites in navim multifidam injicientes

In Siculos mittamus , unde tibi pretium inveniatur.

Sic dixerunt proci. Ille autem non curavit verbum :

Sed tacite patrem aspiciebat , expectans semper

Quando prociis impudentibus manus injiceret. 385

Ἦδ' ἐκατάντησιν θειδὴν περικαλλία δίφρῳ
 Κύρῃ Ἰκαρίοιο περίφρῳ Πηνελόπεια,
 Ἀνδρῶν ἐν μεγάροισιν ἑκάστου μῦθοι ἄκουε.
 390 Διψῶντες μὲν γὰρ τοὶ γὰρ γλοιώγητες τετύκοντο
 Ἦδὺ τε καὶ μῦθοις, ἵασι μάλα πολλ' ἱέμευσαν.
 Δόρκα δ' οὐκ ἂν πῶς ἀχαρίστερον ἄλλο γένοιτο,
 Οἷον δὴ τάχ' ἔμελλε θεὰ καὶ καρτερὸς ἀνὴρ
 Θεσίμβρα. πρότεροι γὰρ ἀεικία μηχανόαντο.

ἘΠΟΘΕΣΙΣ ΤΗΣ ΟΔΥΣΣΕΙΑΣ Φ. ΤΟΥ ΟΜΗΡΟΥ
 ΡΑΨΩΔΕΙΑΣ.

Πηνελόπειά τῳ ταῦτα τὸ τόξον ὁμολογεῖ. ἡ αὐτῆς γάμει.
 Ὀδυσσεύς ἢ Εὐμαῖα καὶ Φιλοτίμῃ ἐντεταλμένην περὶ τῆς
 τῶν θυγτρῶν ἀσφαλείας, αὐτὸς ἀρήσῃ τὸ βέλτερον διὰ τῆς
 πελίκων, ἄλλε τεῖναι τὸ τόξον μὴ θυγηέντα.

Ἡ δὲ βίον προτίθησιν αἶθλον Πηνελόπειν.

- Τ**ῇ δ' ἄρ' ἰωὶ φρεσὶ θεὰ δῆκε γλαυκῶπις Ἀθήνη
 Κύρῃ Ἰκαρίοιο περίφρῳ Πηνελόπειν,
 • Τόξον μνηστήρεσσιν ἐμὴν πολὺν τε σίδερον
 Ἐν μεγάροισιν Ὀδυσσεύ, αἶθλια, καὶ ζώνη ἀρχὴν.
 5 Κλίμακα δ' ὑψηλὴν προσέθηκετο οἷο δόμοιο.
 Εἶλετο ἢ κληῖδ' εὐκαμπῆα χεῖρὶ παχείῃ
 Καλὴν, χαλκείην, κάπη δ' ἐλέφαντος ἐσθῆν.
 Βῆ δ' ἰμῶν θάλαμόνδε σὺν ἀμφιπόλοισι γυναιξίν
 Ἔσχατον. ἴδα δὲ οἱ κοιμήλια κῆτο ἀνακτεῖν,
 10 Χαλκὸς τε χρυσὸς τε πολὺκμητός τε σίδερος.
 Ἐνθα ἢ τόξον ἔκειτο παλίντονον, ἧδ' ἐρετμὴ
 Ἰδὲ καὶ, πολλοὶ δ' ἔνεσαν φοιτῶντες οἷοί.
 Δῶρα τὰ οἱ ξείνος Λακεδαιμόνι δῶκε τυχεύσας
 Ἰριτος Εὐρυτίδης, ἐπιείκελ' ἀθανάτοισι.
 15 Τῷ δ' ἐν Μιαιήνῃ ξυμβλήτην ἀλλήλοισιν,
 Οἶκος ἐν Ὀρτυλίοιο δαίφρονος. ἦτοι Ὀδυσσεύς
 ἦλθε μετὰ χρεῖ, τὸ γὰρ εἰ πᾶς δῆμος ὄρεται.
 Μῆλα γὰρ ἐξ Ἰθάκης Μιαιήνιοι ἄνδρες αἶεσαν
 Νηυσὶ πολυκλήσι τρικέσσι ἧδ' ἐνομήας.
 20 Τῶν ἔνεα ἔξεσιν πολλὴν ὁδὸν ἦλθεν Ὀδυσσεύς
 Παιδὸς ἰών. πρὸ γὰρ ἦκε πατὴρ ἄλλοι τε γέροντες.
 Ἰριτὸς αὖτ' ἰπποῦς διζήμενος αἰεὶ ὀλογοί,
 Δώδεκα θύλειαι, ὑπὸ δ' ἡμίονοι ταλαεργοί,
 Αἵ δὲ οἱ καὶ ἔπειτα ρόν, καὶ μῦθε γένοιτο,
 25 Ἐπειδὴ Διὸς υἱὸν ἀρίκετο καρτερόθυμον
 Φαῖβ' Ἡρακλῆα, μεγάλων ἐπιήσορα ἔργων,
 Ὅς μιν ξείνων ἔντα κατέκτανεν ἄντι οἴκῳ.

E regione autem cubiculi ponens pulchram sellam
 Filia Icarii prudens Penelope,
 Virorum in domibus uniuscujusque verbum audiebat.
 Prandium quidem ridentes parabant
 Suave & lautum, quia admodum multa mactarant:
Ille vero cœna nequaquam minus grata alia fieri posset,
 Qualem scilicet mox erat Dea & fortis vir
 Facturus. Priores enim iniqua machinati fuerant.

390

ARGUMENTUM LIBRI XXI. ODYSSEÆ
 HOMERI.

Penelope tendenti arcum pollicetur sui conjugium. Ulysses
 autem Eumæo & Philœtio mandans de januarum cultoribus,
 ipse mittit sagittam per annulos, alio tendere arcum non
 valente.

Φ. Arcum proponit certamen Penelope.

Ipsi autem in mentem posuit Dea cœlia Minerva
 Filia Icarii prudenti Penelopæ,
 Arcum procis ponere canumque ferrum
 In ædibus Ulyssis, certamina, & cœdis principium.
 Scalam autem altam ascendit suæ domus:
 Accepitque clavem bene flexam manu crassa.
 Pulchram, æream, manubrium autem eboris inerat:
 Perrexit autem ire ad thalamum cum ministrantibus mulieribus
 Ultimam. Illic autem ei thesauri jacebant regis,
 Atque aurumque multique laboris ferrum.
 Ibi arcus jacebat reflexus, & pharetra
 Sagittifera, multæ autem inerant lethiferæ sagittæ:
 Dona quæ ei hospes Lacedæmone dederat congressus
 Iphitus Eurytides, similis immortalibus.
 Hi autem in Messena occurrerunt alter alteri,
 Domo in Ortilochi cordati. Cæterum Ulysses
 Ivit ad debitum quod ei universus populus debebat:
 Oves enim ex-Itacha Messenii viri extulerant
 Navibus compactis trecentas, & pastores.
 Horum gratia legationem multam viam venit Ulysses
 Parvulus. Miserat enim pater aliique senes.
 Iphitus contra equas quærens quæ ei perierant,
 Duodecim fœminæ, sub iisque muli patientes operum,
 Quæ ei & postea cædes & fatum factæ sunt,
 Postquam ad Jovis filium pervenit magnanimum
 Virum Herculem, magnorum authorem operum,
 Qui ipsum hospitem interfecit domi suæ:

9

10

15

20

25

- Σχέτλι, ἔδε θεῶν ὅσιν ἠδίστατ', εὐδὲ πράττειζαν
 Τὴν δὴ οἱ παρέθηκεν· ἔπειτα ἢ πέρην κ' αὐτὴν·
- 30 Ἰπῶκε δ' αὐτὸς ἔχε κρατερώνυχας ἐν μεγάροισι.
 Τὰς ἐρίων Ὀδυσῆϊ συνήνετο· δῶκε ἢ τόξον,
 Τὸ πρὶν μὲν ῥ' ἐρέει μέγας Εὐρυπύ, αὐτὰρ ὁ παιδὶ
 Κάλλιπ' ἀποδύσκειον ἐν δόμασιν ὑψηλοῖσιν.
- 35 Τῷ δ' Ὀδυσσεὺς ἕϊρος ὄξυ κ' ἀλκιμον ἔγχος ἰδανεν,
 Ἀχλὺν ξεινοσύνης περσικῆς. εὐδὲ τραπέζῃ
 Ἰνέστην ἀλλήλων· πρὶν γὰρ Διὸς υἱὸς ἔπειτεν·
 Ἰεῖτον Εὐρυπύδην, ἰσπεύκετον ἀδατάτοισιν,
 Ὃς οἱ τόξον ἰδανει. τὸ δ' ἔπειτε δι' Ὀδυσσεὺς
 Ἐχέμεν πόλεμόνδε μελαιναῶν ἐπὶ νηῶν
- 40 Ἦρετ', ἀλλ' αὐτῷ μνῆμα ξεινοῖο εἰλοῖα
 Κέσκειτ' ἐνὶ μεγάροισι· φέροι δέ μιν ἥς ἐπὶ γαίης.
 Ἦδ' ὅτε δὴ θάλαμον τον ἀνέκτετο διὰ γυναικῶν,
 Οὐδὲν τε δρῦνον προσέειπαςτο, τὸν ποτε τέκτων
 Ξίσαν ἐπισαμῶνας, καὶ ἐπὶ σάθμην ἴδυνεν,
- 45 Ἐν ἢ σάθμους ἀρσε, θυρᾶς δ' ἐπαίθηκε φαεινᾶς·
 Αὐτικ' ἄρ' ἦ γ' ἱμάντα θοᾶς ἀπέλυσε κορῶν,
 Ἐν δὲ κληῖδ' ἔκει, θυρίων δ' ἀνέκοωπεν ὄχλας
 Ἄντα τιτυσκομένη. τὰ δ' ἀνέβραχεν ἥντε ταύρος
 Βασκίμεν λειμῶνι· τίς ἰδραχε καλὰ θυμύτρα
- 50 Πληγέντα κληῖδι, πετάαδυσαν δέ οἱ ὄκα.
 Ἦδ' ἄρ' ἐφ' ὑψηλῆς σαινίδ' ῥῆ, ἔνθα ἢ χηλοὶ
 Ἦσαν, ἐν δ' ἄρα τῇσι θυώδεα ἱμάτα κέϊτο.
 Ἐνθεν ὀρεξαμένη ἀπὸ πασσάλῃ αἶνυτο τόξον
 Αὐτῷ γαρυτῷ, ὃς οἱ περικέτο φαεινός.
- 55 Ἐξομένη δὲ, κατ' αὖθις εἰλοῖς ἐπὶ γούνασι θεῖσα,
 Κλαίει μάλα λιγύως· ἐκ δ' ἦρε τόξον ἀγαστῷ.
 Ἦδ' ἰσπεῖ ἔν τάρβῃ πολυδακρύτοιο γόοιο,
 Βῆ ῥ' ἱμῶν μέγαρόνδε μετὰ μνηστῆρας ἀγαιεύς,
 Τόξον ἔχουσ' ἐν χειρὶ παλίντενον, ἠδὲ φαέτην
- 60 Ἰοδόκον· πολλοὶ δ' ἔνεσαν σονέοντας οἰοί.
 Τῇ δ' ἄρ' ἀμ' ἀμείψοιτο οἶον ὄγκιον, ἔνθα σίδηρ'·
 Κεῖτο πολὺς καὶ χαλκός, αἰδύλια τοῖο ἀγαστος.
 Ἦδ' ὅτε δὴ μνηστῆρας ἀνέκτετο διὰ γυναικῶν,
 Στῆ ῥὰ παρὰ σάθμην τέγι' πύκα ποιητῆρα,
- 65 Ἄντα παριῶν σχομένη λιπαρὰ κεδόμενα·
 Ἀμείψεται δ' ἄρα οἱ κεδνὴ ἐκάτερθε πρὸς ῥῆ.
 Αὐτίκα ἢ μνηστῆροι μετῴδα, κ' εἶατο μῦθον,
 Κίκαυτέ μευ μνηστῆρες ἀγῆνορες, οἱ τοῖς δῶμα
 Ἐχραῖτ' ἰδίμεν κ' πινέμεν ἱμῶνις αἰεὶ
- 70 Ἀνδρὸς ἀπιχωρόιο πολὺν χρόνον, ἔδε τιν' ἄλλαν
 Μῦθε ποιητᾶσθαι ἐπιχεῖν ἐδύταδε,
 Ἄλλ' ἱμέ ἱμῶνι γῆμαθ' ἔισθα τι γυναικα.
 Ἄλλ' ἄγετε μνηστῆρες, ἐπὶ τοῖς φαίγεται αἰδύλοι.

Improbus, neque Deorum vocem reveritus, neque mensam
 Illam quam ei apposuit: postea autem occidit & ipsum:
 Equas autem ipse tenuit fortes unguis in ædibus. 30
 Quas quærens Ulyssi occurrit: dedit autem arcum,
 Quem antea quidem portaverat magnus Eurytus, at hic filio
 Reliquerat moriens in domibus altis.
 Illi autem Ulysses ensem acutum & fortem lanceam dedit,
 Principium hospitii necessarii. Neque in mensa 35
 Cogniti sunt inter se. Ante enim Jovis filius interfecit
 Iphitum Eurytidem, similem immortalibus,
 Qui ei arcum dederat. Hunc autem nondum diu Ulysses
 Proficiscens ad bellum nigris in navibus
 Acceperat, sed ibi monumentum hospitii dilecti 40
 Jacebat in ædibus, gestaverat autem sua in terra.
 Ipsa autem quando jam in thalamum pervenit divina mulierum,
 Limenque quernum ascendit, quod quondam faber
 Poliverat scire, & ad normam direxerat,
 Inque eo postes aptaverat, januas autem imposuerat splendidas: 45
 Statim hæc eorum velociter absolvit annulo,
 Clavemque immisit, & forium repulit pessus
 Recta collineans. Quæ resonuerunt velut taurus
 Pascens prato: tantum sonuerunt pulchræ portæ
 Percussæ clavi, apertæque sunt ei ocyus. 50
 Ipsa in alta tabulata ivit, illic autem capsæ
 Stabant, in quibus odoriferæ vestes jacebant.
 Inde manus porrigens à clavo accepit arcum:
 Cum ipsa vagina, quæ ei circumdata erat lucida.
 Sedens autem, propriis genibus eum imponens 55
 Flebat admodum stridule: exinebatque arcum regis.
 Ac postquam satiata est lacrymis abundante lucta,
 Perrexit ire in domum ad procos superbos,
 Arcum tenens in manu remissum, & pharetram
 Sagittiferam: multæ autem ierant læthiferæ sagittæ. 60
 Ei autem simul ancillæ portabant corbem, ubi ferrum
 Jacebat multum & æs, certamina regis.
 Quando autem jam ad procos pervenit divina mulierum,
 Stetit apud postem domus fabrefactæ,
 Genis obtendens tenuia redimicula: 65
 Ancilla autem ei casta utrinque astitit.
 Statim autem proci locuta est, & dixit verbum:
 Audite proci superbi, qui hanc domum
 Premitis comedendo & bibendo assidue semper
 Viro absente multo tempore, neque ullum alium 70
 Seditionis facere prætextum potuistis,
 Sed me cupientes ducere facereque uxorem.
 Sed agite proci, quoniam hæc apparet certamen.

- Θήσω γὰρ μέγα τόξον Ὀδυσῆϊ Δείοιο.
 75 Ὅς δέ κε ρήϊτατ' ἐντανύσῃ βίον ἐν παλάμῃσι,
 Καὶ διοίσειυσσι πελίκων δυοκαίδεκα πάντων,
 Τῷ κεν ἄμ' ἐσποιμην, νοστισαμένη τίδε δῶμας
 Κουρίδιον, μάλα καλὸν, ἐνὶ πλεῖστον βίτοιο,
 Τῷ ποτε μεμνήσεσθαι οἴομαι ἔσπερ' ὀνείρου.
 80 Ὡς εἶπτο· καὶ ῥ' Εὐμαίον ἀνάζει διὸν ὕπορρον
 Τόξον μνηστῆραςι δέμῳ πολὺν τε σίδηρον.
 Δακρύσας δ' Εὐμαίῳ ἐδέξατο, καὶ κατέθηκεν.
 Κλαίει δ' βουκόλῳ ἄλλοι, ἔπει ἰδε τόξον ἀνακτῶ.
 Ἀντίνοῳ δ' ἐνὶ νωπτεν, ἔσπερ' ἔρατ', ἐκ τ' ὀνόμαζε,
 85 Νήπιον ἀγροῖσται, ἐρημίερα φρονέοντες,
 Ἄ' δειλοί, τί νυ δάκρυ κατεΐδεται, ἥδε γυναῖκα
 Θυμὸν ἐνὶ στήθεσιν ὀρίνεται; ἦ τε καὶ ἄλλος
 Κεῖται ἐν ἀλγέσι θυμὸς, ἔπει φίλον ὦλεσ' ἀκούσῃ.
 Ἄμ' αἰκίαν δαίνυσθε καθήμενοι, ἦε δῦραζε
 90 Κλαίετεν ἐξελθόντες, κατ' αὐτόθι τόξα ληπόντες,
 Μνηστῆραςιν αἰδέστον ἀάατεν. καὶ γὰρ οἷα
 Ῥηϊδίως τόδε τόξον εὖχος ἐντανύεσθαι
 Οὐ γὰρ τις μετὰ τοῖσιν ἀνὴρ ἐν τοῖσδεσι πᾶσιν
 Οἷος Ὀδυσσεύς ἐσκει. ἐγὼ δέ μιν αὐτὸς ὄψασα.
 95 Καὶ γὰρ μνήμων εἰμὶ, πᾶσι δέ τι νήπιῳ ἦα.
 Ὡς εἶπτο. τῷ δ' ἄρα θυμὸς ἐνὶ στήθεσιν ἐώλεται
 Νευρὴν ἐντανύσειν, διοίσειυσσιν τε σιδήρου.
 Ἦτοι οἵσου γὰρ πρῶτῳ γένεσθαι ἱμελίην
 Ἐκ χειρῶν Ὀδυσῆϊ ἀμύμονος, ἐν ποτ' ἀτίμα
 100 Ἠρόφῳ ἐν μεγάρῳ, ἐπὶ δ' ὥρην πάντας ἐταίρους.
 Τεῦτι δ' καὶ μετέωρ' ἱερὴ ἱς Τηλεμάχου,
 Ὡ' πόποι, ἦ μάλα με Ζεὺς ἄρρονα δῆκε Κρονίων.
 Μήτηρ μὲν μοι σπὶ φίλῃ, πινυτή περ ἔστα,
 Ἄλλω ἄμ' ἐψέσθαι, νοστισαμένη τόδε δῶμα.
 105 Αὐτὰρ ἐγὼ γελῶ καὶ τέρωμαι ἄρρην θυμῷ.
 Ἄλλ' ἀγέτε μνηστῆρες, ἔπει τόδε εαίνετ' αἰδέστον,
 Οἷν νῦν ἐκ ἐστὶ γυνὴ κατ' Ἀχαιίδα γαῖαν,
 Οὔτε Πύλου ἱεῖης, οὔτ' Ἀργεῖ, ὅτε Μυκῆνης,
 Οὔτ' αὐτῆς Ἰθάκης, ὅτ' Ἠφαιρείο μελαίνης.
 110 Καὶ δ' αὐτοὶ τίδε γ' ἴσι· τί με χρεὶ μπτέρῳ αἶνου;
 Ἄλλ' ἀγε μὴ μύησι παρέλκῃτε, μηδ' ἐτι τόξου
 Διφρὸν δσποτρῶσάδε ταυεῦσιν, ἔρρα ἰδωρῶ.
 Καὶ δέ κεν αὐτὸς ἐγὼ πᾶ τόξου περικταίμην.
 Εἰ δέ κεν ἐντανύσω, διοίσειυσσιν τε σιδήρου,
 115 Οὐδέ μοι ἀχνηδύν' ταδε δῶματα πότνια μήτηρ
 Λεῖψοι ἄμ' ἄλλω ἰούσ', ὅτ' ἐγὼ κατόπισθε λισσώμην,
 Οἷος τ' ἦδη πατὴρ αἰδέσθαι καλ' ἀτελέσθαι.
 ἦ, καὶ ἔσπερ' ὤμοισιν χλαῖναν θέτο φοινικέεσσαν,
 Ὅρθεος ἀναιξυς· ἀπὸ δ' ἕξιν ὅζου θίτ' ἄμαν.

Ponam enim magnum arcum Ulyssis divini :
 Quicumque autem facillime intenderit arcum in manibus, 75
 Et jaculabitur per annulos duodecim omnes,
 Hunc simul sequar, linquens hanc domum
 Maritalem, pulchram, plenam victu,
 Cujus aliquando recordaturam me puto vel in somnio.

Sic dixit : & Eumæum jussit divinum subulcum 80
 Arcum procis ponere canumque ferrum.
 Lacrymans autem Eumæus accepit, & deposuit.
 Flebat etiam bubulcus alibi, postquam vidit arcum regis.
 Antinous autem increpuit, verbumque dixit, & profatus est :

Stulti rustici, dieculastia cogitantes, 85
 Ah miseri, cur lacrymas funditis ; & mulieri
 Animum in pectoribus movetis ? cui etiam alias
 Jacet in doloribus animus, postquam dilectum perdidit maritum.
 Sed tacite comedite sedentes, vel foras
 Flete egressi, arcus hic relinquentes, 90
 Procis certamen difficile. Non enim puto
 Facile hunc arcum politum tendi.

Nunc enim quisquam adest talis vir in his omnibus
 Qualis Ulysses erat. Ego enim eum ipse vidi :
 (Etenim memor sum) puer autem parvus eram. 95

Sic dixit. Ipsi nempe animus in pectoribus sperabat
 Se arcum tensurum, jaculaturumque per ferrum.
 Et quidem sagittani primus gustatorus erat
 Ex manibus Ulyssis inculpati, quæ aliquando contumelia affecerat
 Sedens in domo, incitaratque omnes socios. 100

His autem & dixit sacra vis Telemachi :
 O boni, certe valde me Jupiter dementem reddidit Saturnius.
 Mater quidem mihi ait dilecta, prudens ut ut sit,
 Se alium simul sequuturam, linquens hanc domum :
 At ego rideo & delector infano animo. 105

Sed agite proci, quoniam hoc apparet certamen,
 Qualis nunc non est mulier in Achaica terra,
 Neque Pyli sacrae, neque Argi, neque Mycenæ,
 Neque ipsius Ithacæ, neque Epiri nigrae.
 Et quidem ipsi hoc scitis : quid me oportet matrem laudare ? 110
 Sed agite ne tergiversationibus rem differte, neque amplius arcus-
 Diu averfamini tensionem, ut sciamus.

Et quidem ipse ego hunc arcum experiar :
 Si autem tenderem, perjaculareturque ferrum,
 Non mihi dolenti has domos veneranda mater 115
 Linqueret cum alio iens, cum ego retro relinquerer,
 Valens jam patris brabea pulchra obtinere.

Dixit, & ab humeris lænam posuit purpuream,
 Erectus surgens : ensēque acutum deposuit ab humeris.

- 120 Πρῶτον μὲν πελέκειας ᾔσπει, διὰ τάρεον ὀρύξας
Πᾶσι μίαν μακρὴν, καὶ ἐπὶ σάθμην ἵδυνεν·
Ἀμφὶ δὲ γαίαν ἐθαξέ. τάρεον δὲ ἔλε πάντας, ἰδόντας
Ὡς εὐκόσμως ᾔσπει. πάρος δὲ ἔπῳσεν ὁπώσων.
Στῆ δὲ ἄρ' ἔω' οὐδὸν ἰών, καὶ τόξου περὶτιζεν·
- 125 Τεῖς μὲν μιν πελέμιζεν, ἐρύσσοντο μιν αἰνάν,·
Τρεῖς δὲ μεθῆκε βίης, ἐπιελώμενόν τ' ὅγε θυμῷ,
Νευρὴν ἐνταύσειν, δισσείσειν τε σιδήρου.
Καὶ νῦν κε δὴ ῥ' ἐτάνασε βίην τοτέπαρτον ἀνέλκων,
Ἄλλ' Ὀδυσσεὺς ἀνένευε, καὶ ἔρχεσθαι ἐμῶν περ.
- 130 Τοῖς δὲ αὖτις μετίειπ' ἱερὴ ἱς Τηλεμάχοιο,
Ὡς πῶσος, ἢ καὶ ἔπειτα κακὸς τ' ἔσομαι καὶ ἄδικος,
Ἥ ἐνὶ νῶτέρως εἰμι, καὶ οὐπω χερσὶ πέποιδα·
Ἄνδρ' ἀπαμύνεσθαι, ὅτε τις πρότερον χαλεπήνῃ.
Ἄλλ' ἀγέθ', ὥσπερ ἐμῷ βίην προτρέψουσιν ἔστι,
- 135 Τόξω περὶτῶσθε, καὶ ἐκτελέσθω ἀθλον.
Ὡς εἰπὼν, τόξον μὲν ἄπο τοῦ θῆκε χαμάδι,
Κλίνας κολλητῆσιν εὐξίστης σανίδεσσιν·
Αὐτὰ δὲ ἄκ' ἔβη καλῇ προσέκλινε κορόνῃ.
Ἄφ' οὗ αὖτις κατ' ἄρ' ἔζετ' ἐπὶ θρόνῳ ἐνδον ἀνίστη.
- 140 Τοῖσιν δὲ Ἀντίνορος μετῆρ' Εὐπειθεῖος υἱός,
Ὀρνυσθ' ἑξέτης ἐπιδίξια πάντες ἵταίροι,
Ἀρξάμενοι τὸ χάρος ὅθεν τέ περ οἰοχούεσσι.
Ὡς ἔρατ' Ἀντίνορον. τοῖσιν δὲ ἐπὶνῆσαν μῦθον·
Λεοῖδης ὃ πρῶτος ἀνίστατο Οἰνέως υἱός,
- 145 Ὁ σὺν θυροσκόπῳ ἔσκει, παρὰ κρητῆρα ὃ καλὸν
Ἰξε μυχοίτατος αἰεὶ. ἀτασθαλίαι δὲ οἱ υἱοί
Ἐχθροὶ ἔσαν, πᾶσι δὲ νημέσας μνηστῆραςιν.
Ὡς ῥα τότε πρῶτον τόξον λάβε καὶ βέλος αἰκῶ·
Στῆ δὲ ἄρ' ἔω' ἔδον ἰών, καὶ τόξω περὶτιζεν.
- 150 Οὐδέ μιν ἐνταύσε. πρὶν γὰρ κάμει χυῖρας ἀνέλκων,
Ἀτρίωτες, ἀπαλάς. μετὰ ὃ μνηστῆραςιν ἔωσεν,
Ὡς φίλοι, ἔμιν ἐγὼ τανύα· λαβίτω ὃ καὶ ἄλλοι.
Πολλὰς γὰρ τόδε τόξον ἀριστὰς κακαθήσει
Θυμῷ καὶ ψυχῇ. ἐσθιὴν πολὺ εἰρτερόν ἐστι
- 155 Τεδνάνω, ἢ ζῶντας ἀμαρτεῖν εἴ τι κ' αἰεὶ
Ἐνθάδ' ὀμιλέμεν ποτιδύμεναι ἡματα πάντα.
Νῦν μὲν τις καὶ ἔλπει ἐνὶ φρεσὶν ἠδὲ μνησθῆναι
Γῆμα Πηνελόπειαν Ὀδυσσῆα παράκοιτιν·
Αὐτὰρ ἐπὶν τόξω περὶτῶσθε, ἠδὲ ἴδνται,
- 160 Ἄλλην δὲ τιν' ἔπειτα Ἀχαιῶδων εὐπίστων
Μυῖαν εἰδνοῖσιν διζήμεν· ἢ δὲ καὶ ἔπειτα
Γῆμαίθ' ὅς κεν πλεῖστα πέροι καὶ μέρσιμ' ἔλθοι.
Ὡς ἄρ' ἐρώνησεν, καὶ ἄπο τοῦ τόξου ἔθηκε,
Κλίνας κολλητῆσιν εὐξίστης σανίδεσσιν,
- 165 Αὐτὰ δὲ ἄκ' ἔβη καλῇ προσέκλινε κορόνῃ·

Prius quidem bipennes statuit, scrobem fodiens
 Omnibus unam longam, & ad amussim direxit:
 Circumque terram addensavit. Stupor autem cepit omnes, videntes
 Quam rite statuerat. Antea autem nunquam viderat.
 Stetit autem in limen iens, & arcum tentavit:
 Ter quidem ipsum permoverat, trahere cupiens,
 Terque remiserat de vi, sperans hoc animo,
 Se nervum tensurum, jaculaturumque per ferrum.
 Et sane retendisset vi quarto attrahens,
 Sed Ulysses abnuit, & tenuit cupientem licet.

110

125

His autem rursus locuta est magna vis Telemachi:
 O boni, aut etiam postea malusque ero & ignavus,
 Aut junior sum, & nondum manibus confido
 Virum propulsare, quando aliquis prior molestus sit.
 Sed agite, qui me viribus potiores estis,
 Arcum tentate, & perficiamus certamen.

130

135

Sic locutus, arcum quidem à se posuit humi,
 Acclinans conglutinatis politis tabulis:
 Illic autem citum telum pulchro acclinavit capiti.
 Retro autem iterum sedit in sede unde surrexerat.

His autem Antinous locutus est Eupitheï filius:
 Surgite ordine inde à dextris omnes socii,
 Incipientes à loco unde vinum ministratur.

140

Sic dixit Antinous. Illis autem placuit sermo.
 Liodes autem primus surrexit Ænopiï filius,
 Qui ipsis vates erat, apud autem cratera pulchrum
 Sedebat intinuis semper. Improbitates autem ei soli
 Inimicæ erant, omnibus autem succensebat procis.
 Qui tunc primus arcum accepit & telum velox:
 Stetit autem in limen iens, & in arcu periculum faciebat.
 Neque ipsum intendit: prius enim doluit manus attrahens,
 Parum tutas, teneras. Procisque dixit:

145

150

O amici, non quidem ego intendo: capiat autem & alius.

Multos enim hic arcus optimos privabit
 Animo & anima. Quoniam multo melius est
 Mori, quam vivos illic excidere cujus gratia semper
 Hic versamur expectantes dies omnes.
 Nunc quidem aliquis & sperat in mente & cupit
 Ducere Penelopen Ulyssis uxorem:

155

At postquam arcum tentaverit, & viderit,
 Aliam jam aliquam postea Græcarum bene indutaram
 Ambiat dotibus quærens: hæc autem postea
 Nubat qui plurima dederit & fatalis venerit.

160

Sic dixit, & à se arcum posuit,
 Acclinans conglutinatis politis tabulis,
 Illic autem citam sagittam pulchro acclinavit capiti:

165

Ἄψ δ' αὖτις κατ' ἄρ' ἔξ' ἐπὶ θρόνῳ ἔνδον ἀνίστα.

Ἀντίνοῦ δ' ἐνέπαιπεν, ἴσως τ' ἔρατ', ἐκ τ' ὀνόμαζε.

Λειῶδες, ποῖόν σε ἔω εὖγεν ἔκκος ὀδόντων,
Δεινὸν τ' ἀργαλέον τε; νεμεσώμαθ' δέ τ' ἀκρόν,

170 Εἰ δὴ τὸτό γε τόξον ἀρίστης ἀκαδῆσοι

Θυμὸν κ' ψυχῆς· ἐπεὶ ἔδυνασθαι σὺ ταύρου.

Οὐ γάρ τοι σέ γε τοῖον ἐγνίκατο πότνια μήτηρ

Οἷόν τε φυτῆρα κίε τ' ἔδμα κ' εἴσων·

Ἄλλ' ἄλλοι ταύρουσι τάχα μνηστῆρας ἀγαυοί.

175 Ὡς φάτο· καὶ ῥ' ἐκέλευσε Μελάνδιον αἰσώλοισι αἰγῶν,

Ἄγρι δὴ πῦρ κίον ἐνὶ μεγάροισι Μελανθεῦ,

Πάρ ἃ τίθμι διεφθόν τε μέγαν κ' κῶας ἔω' αὐτοῦ,

Ἐκ δὲ σίατ' ἐνέικε μέγαν τροχὸν ἔνδον ἔοντα,

Ὅρρα νέοι θάλασσοντες, ἐπιχίμντες ἀλοιφῇ,

180 Τόξω πειρώμεθα, καὶ ἐκτελέσμεν ἀέδλον.

Ὡς φάθ'· ὁ δ' αἰψ' ἀνέκαε Μελάνδιον ἀκάματον πῦρ.

Πάρ δὲ φέρον διεφθόν θῆκεν κ' κῶας ἔω' αὐτῷ,

Ἐκ ἃ σίατος ἐνέικε μέγαν τροχὸν ἔνδον ἔοντα,

Τῷ γὰρ νέοι θάλασσοντες ἐπειράντ'· ὅθ' ἐδύναντο

185 Ἐγτανύσσαι, πολλὸν ἃ βίης ἐσιδυνίης ἦσαν.

Ἀντίνοος δ' ἐτ' ἐπαύχετο καὶ Εὐρύμαχον θεοειδῆς,

Ἀρχοὶ μνηστῆρων· ἀριτὴ δ' ἴσαν ἔξ' ἄριστοι.

Τῷ δ' ἐξ οἴκου λήσαν ὁμαρτήσαντες ἄμ' ἄμω

Βυκόλῳ καὶ σαρπηδὶ Ὀδυσσῇ θεοειδῇ.

190 Ἐκ δ' αὐτὸς μετὰ τὰς δόμους ἦλυθε δῖος Ὀδυσσεύς.

Ἀλλ' ὅτε δὴ ῥ' ἐκτὸς θυρίων ἴσαν καὶ αὐλῆς,

Φθιγγῆα μὲν σφ' ἐπίεσσι περσυνίδα μυληχίοισι,

Βουκόλῳ κ' εὐ σαρπηδὶ, ἔω τί κε μυθησάμεν,

Ἡ' αὐτὸς κεύθω; φάσθαι δέ με θυμὸς ἀναγεί.

195 Ποῖα κ' εἴτ' Ὀδυσσῇ ἀμύνεμεν, εἰ ποδὲν ἔλθοι

Ὡδὲ μάλ' ἐξαπίνης, καὶ τις θεὸς αὐτὸν ἐνέικη;

Ἦκεν μνηστῆρας ἀμύνοντ', ἢ Ὀδυσσῇ;

Εἰπαθ' ὅπως ὑμῖας κραδίη θυμὸς τε κελεύει.

Τὸν δ' αὐτὸς προσέειπε βοῶν ἐπιβουλήν· ἀνὴρ,

200 Ζεῦ πάτερ, αἰ γὰρ τὰτο τελευτήσας ἔλδω,

Ὡς ἔλθοι μὲν κινῶν ἀνὴρ, ἀγάγῃ δέ ἑ δαίμων,

Ἰνός κ' οἷμ' ἐμὴ δύναμις κ' χεῖρας ἔπονται.

Ὡς δ' αὐτὸς Εὐρυμαχῷ ἐπαύχετο πᾶσι θεοῖσιν

Νεσῆσθαι Ὀδυσσῆα πολύφροντα ὅνδε δόμοισι.

205 Αὐτὰρ ἐπειδὴ τῶν γε γόνι νημερτέ' ἀνέγνω,

Ἐξαυτίς σφ' ἐπίεσσι ἀμειβόμεν· περσύνων,

Ἐνδον μὲν δὴ ὅθ' αὐτὸς ἔγω· κακὰ πολλὰ μογήσας.

Ἦλυθον εἰκοσὶν ἔτι ἐς πατρίδα γαίαν.

Γιγνώσκω δ' ὡς σφῶν ἐλδόμενοι σιν ἰκάνω

210 Οἴοισι δμῶν· ἤν' δ' ἄλλων ἔτι στυγέουσιν

Εὐζαμνὸς ἡμῖ αὐτίς ἐπύτρωνον οἴκῳ, ἰκιάδαι.

Retro autem iterum sedit in sede unde surrexerat.

Antinous autem increpuit, verbumque dixit, & prolocutus est:
 Liodes, quale tibi verbum fugit septum dentium,
 Graveque piolestumque? succenseo autem tibi audiens,
 Si scilicet hic arcus optimates privabit 170
 Animo & anima: quoniam non *potes* tu intendere.
 Non enim te talem genuit alma mater
 Ut tensor arcusque esses & sagittarum:
 Sed alii tendent mox proci inclyti.

Sic dixit: & hortatus est Melanthium custodem caprarum: 175
 Age jam ignem accende in ædibus Melantheu,
 Juxtaque pone sellamque magnam & pelles in ipsa,
 Effere autem adipis magnum orbem *de illo* qui intus est,
 Ut juvenes calefacientes, ungentes pingui,
 Arcus periculum faciamus, & pericliamur certamen. 180

Sic dixit. Statinque accendit Melanthius magnum ignem,
 Juxtaque ferens sellam posuit & pellem super ipsam,
 Et adipis extulit magnum orbem *de illo* qui intus erat,
 Eo juvenes calefacientes periculum faciebant: æque poterant
 Tendere, multum enim virium expertes erant. 185
 Antinous autem adhuc abstinebat & Eurymachus divinus,
 Principes procorum: virtute autem erant facile optimi.

Illi vero ex domo iverunt simul ambo
 Bubulcus & subulcus Ulyssis divini:
 Ipse autem post hos domo exivit dius Ulysses. 190
 Sed quando extra januas erant & atrium,
 Loquens ipsos verbis allocutus est suavis:

Bubulce & tu subulce, verbum aliquod dicam,
 An celem? dicere autem me animus jubet.
 Quales effertis ad Ulyssi auxiliandum, sicunde veniat 195
 Sic valde repente, & aliquis Deus ipsum afferat?
 Num procis auxiliaremini, an Ulyssi?
 Dicite quomodo vos cor animusque jubet.

Hunc autem rursus allocutus est boum bubulcus vir:
 Jupiter pater, utinam hoc perficias votum, 200
 Ut veniat quidem ille vir, ducatque eum Deus,
 Cognosceres qualis mea potentia & manus sequerentur.
 Similiter Eumæus precabatur omnes Deos,
 Ut rediret Ulysses prudens suam domum.
 At postquam horum mentem veram cognovit, 205
 Iterum ipsos verbis excipiens allocutus est:

Intus quidem jam hic ipse ego: mala multa passus,
 Veni vigesimo anno in patriam terram.
 Cognosco autem quod vobis cupientibus veni
 Solis fervorum: aliorum autem haud quemquam audiui 210
 Optantem me iterum reducem domum venire.

Odyssea.

R r

- Σοῶν δ' ὡς ἐστὶν περ, ἀληθεῖν καταλέξω.
 Αἶψ' ἴσ' ἐμοὶ γε θεὸς δαμάσθ' ἡμισῆας ἀγανούς·
 Ἄξιμα ἀμεινότεροις ἀλόχως, κ' κτήματ' ὀπάσσω,
 215 Οἰκία τ' ἐγγὺς ἐμῷ τετυγμένα· καὶ μοι ἔπιτα.
 Τηλεμάχῃ ἐτάρω τε κασιγνήτῳ τε ἴσιδον.
 Εἰ δ' ἄγε δὴ καὶ σῆμα ἀεεραδὶς ἄλλο τι δειξῶ,
 ("Ὅρρα μὲ εὖ γινώσκον, πισωδῆτόν τ' ἐνὶ θυμῷ")
 Οὐλὴν τὴν ποτὶ μὲ σὺς ἤλασε λευκῷ ὀδόντι,
 220 Παρθένῳ δ' ἐλθόντα σὺν νύσσῳ Ἀυτολύκοιο.
 Ὡς εἰπὼν, ῥάκεια μεγάλης ἀπειραδὸν ἔλκῃ.
 Τὼ δ' ἔπει εἰσιδέτην, εὖ τ' ἐγράσαντο ἱκασά,
 Κλαίον ἄρ', ἀμφ' Ὀδυσῆα θαίροντα χεῖρε βαλόντε,
 Καὶ κύνον ἀγαπαζόμενοι κεφαλὴν τε καὶ ὤμους·
 225 Ὡς δ' αὖτως Ὀδυσσεὺς κεφαλὰς κ' χεῖρας ἔκυσσε.
 Καὶ τὺ κ' ὀδυρομένησιν ἰδὺ φάτο· κελίοιο,
 Εἰ μὴ Ὀδυσσεὺς αὐτὸς ἱρύκακε, ρῶνισίν τε,
 Παύειδον κλαυθμοῖο γόοιό τε· μὴ τις ἴδῃται
 Ἐξελθὼν μέγαροιο, ἀτὰρ ἴσῃσι κ' εἴσω.
 230 Ἀλλὰ προμηθεύει ἐσέλθετε, μηδ' ἄμα πάντες·
 Πρῶτος ἴσῳ, μετὰ δ' ὕμμις, ἀτὰρ τόδε σῆμα τετύχθω·
 Ἄλλοι μὲν γὰρ πάντες ἴσοι ἡμισῆες ἀγανοὶ,
 Οὐκ ἐσσιουσιν ἐμὲ δέδμεναι βίον ἠδὲ φασέτην·
 Ἀλλὰ σὺ δὲ Εὐμαιε φέρον ἀτὰ δώματα τόξον,
 235 Ἐν χεῖρασιν ἐμῷ δέδμεναι· εἰπὼν τε γυτταῖξί
 Κληῖσαι μέγαροιο θύρας πυκνῶς ἀεραῖας.
 Ἦν δέ τις ἢ στυγῆς ἢ κτύπος ἔνδον ἀκούσῃ
 Ἀνδρῶν ἡμετέροισιν ἐν ἱερκοῖς, μὴ τι θύραζε
 Περβλώσκειν, ἀλλ' αὐτὴ ἀκὴν ἔδμεναι παρὰ ἔργῳ.
 240 Σοὶ δὲ Φιλκίτι δῖε θύρας ἐπιτίλλομαι αὐλῆς
 Κληῖσαι κληῖδι, θοῶς δ' ἐπὶ δισμὸν ἵλμαι.
 Ὡς εἰπὼν, εἰσῆλθε δόμους εὖ γαῖταόοντας.
 Ἐξείτ' ἔπειτ' ἐπὶ δίερον ἰὼν ἐνδὲν περ ἀΐσῃ.
 Ἐς δ' ἄρα κ' τῷ δμῶϊ ἴπην βίει Ὀδυσῆϊ.
 245 Εὐρύμαχ' δ' ἦδη τόξον μετὰ χερσὶν ἐτάμα,
 Θάλλωσιν ἐντα κ' ἐντα σίλα πυρός· ἀλλὰ μιν ἐδ' ὡς
 Ἐνταύσαι δύνατο. μίγα δ' ἔστιν κυδάλιμον κῆρ·
 Ὀχθήσας δ' ἄρα εἰπὼν, ἔπειτ' ἔρατ', ἐκ τ' ὀνόμαζε,
 Ὡς πῖσαι, ἢ μοι ἄχος περὶ τ' αὐτῆς κ' περὶ πάντων.
 250 Οὗτι γάρ μιν τοσσέντεν ὀδύρομαι, ἀχλύμενός περ·
 (Εἰσὶ κ' ἄλλαι πολλαὶ Ἀχαιίδες, αἱ μὲν ἐν αὐτῇ
 Ἀμφιάλῳ Ἰθάκῃ, ἢ δ' ἄλλῃσιν πόλεσιν)
 Ἀλλ' εἰ δὴ τοσσένδε βίης ἐπιδαυίης εἰμὲν
 Ἀντιδία Ὀδυσῆϊ, ὅτ' ἐδυνάμεθα τανύσσαι
 255 Τόξον. ἐλγχεῖν δ' καὶ ἰαυόμενοι πυδίσθαι.
 Τὸν δ' αὖτ' Ἀντίνο' ἑσπέρην Εὐπείθεος υἱός,
 Εὐρύμαχ', ἔχ' ἔτι· ἔσται· νοίεις δὲ κ' αὐτός.

Vobis autem sicut erit, veritatem dicam:

Si sub me Deus domuerit procos superbos,
Habo ambobus uxores, & possessiones præbebo,
Domusque prope me ædificatas: & mihi postea
Telemachi sociique fratresque eritis.

215

Age vero jam & signum manifestum aliud quoddam ostendam,
(Ut me bene cognoscatis, credatisque in animo)

Cicatricem quam quondam mihi sus infixit albo dente,
Ad Parnasum profecto cum filiis Autolyçi.

220

Sic locutus, pannos magna separavit à cicatrice.

Illi autem postquam inspexerunt, beneque cognoverunt singula,
Fleverunt scilicet circa Ulysses prudentem manus jacentes,

Et osculati sunt amplectentes caputque & humeros:

Eodem modo Ulysses capita & manus osculatus est.

225

Et sane flentibus occidisset lumen solis,

Nisi Ulysses ipse prohibuisset, locutusque fuisset:

Cessate à fletu luctuque: ne quis videat

Ægressus domo, atque dicat intus.

Sed alter alterum expectantes intrate, neque simul omnes: 230

Primus ego, post autem vos. At hoc signum fiat:

Alii enim omnes quicumque proci superbi,

Non sinent mihi dari arcum & pharetram:

Sed tu divine Eumæe ferens per domos arcum,

In manibus mihi ponito: dicitoque mulieribus

235

Claudent domus januas firmiter compactas.

Si autem aliqua vel gemitum vel strepitum intus audiat

Virorum nostris in septis, nequaquam foras

Prodeant, sed illic quiete sint apud opus.

Tibi autem Philœtiæ divine fores mando atrii

240

Claudas clavi, cito autem ligamen apponas.

Sic dicens, intravit domos bene habitatas.

Sedit postea in sella iens unde surrexerat.

Tum etiam famuli ingressi sunt divini Ulyssis.

Eurymachus autem jam arcum in manibus versabat,

245

Calefaciens hinc & hinc splendore ignis: sed ipsum neque sic

Tendere potuit. Valde autem suspiravit glorioso corde:

Suspiransque locutus est, verbumque dixit, & prolocutus est:

Èheu, certe mihi dolor de me ipso & de omnibus.

Non nuptias tantum desceo, inæstus licet

250

(Sunt & aliæ multæ Achivæ, & in ipsa

Cincta mari Ithaca, & aliis urbibus)

Sed si nempe tantum viribus inferiores sumus

Divino Ulysse, ut non possimus tendere

Arcum. Opprobrium est & posteris auditu.

255

Hunc autem rursus Antinous allocutus est Eupithei filius:

Eurymache, non sic erit: intelligis autem & ipse.

- Νῦν μὲν γὰρ κατὰ δῆμον ἰορτὴ τοῖο θεοῖο
 Ἀγνὴ· τίς δέ κε τόξα τιταίνουσιν; ἀλλὰ ἱκλῆσι
 160 Κατθεῖτ'. ἀτὰρ πελέκειός γε καὶ εἰ καὶ εἰσὶ μὲν ἄσπαστος
 Ἑσάρμῃ, ἢ μὲν γὰρ τιν' ἀναιρήσασθαι ἴστω,
 Ἑλδόντ' ἐς μέγαρον Λαερτιάδεω Ὀδυσσῆϊ.
 Ἄλλ' ἄγετ' οἶνοχόῃ μιν ἑωαρχάδω διασάσιν,
 Ὅσρα σπαύταντες καταδείκνυμι ἀγκυλά τοῖξ'·
 165 Ἡῶδ' ἐν δὲ κέλεσθε Μελάνθιον αἰσέλον αἰγῶν
 Λῆρας ἄγειν αἰ πάσι μὲν ἔξοχοι αἰσολίοισιν,
 Ὅσρ' ἰσὶ μῆρια θέντες Ἀσέλλαν κλυτοτόξω,
 Τόξ' περιάμισθα, καὶ ἐκτελέων ἀείδων.
 "Ὡς ἔρατ' Ἀντίνοῃ. τοῖσιν δ' ἰσηνίδανε μῦθον.
 170 Τοῖσι δ' κήρυκες μὲν ὕδωρ ἰσὶ χυῖρας ἔχουσιν,
 Κυῖροι δὲ κρητῆρας ἰφιστάσαντο πιτοῖο.
 Νάρησαν δ' ἄρα πᾶσιν ἑωαρχάδῃσι διασάσιν.
 Οἱ δ' ἰσὶ ἐν σπαῖσάν τ', ἰσὶν δ' ἄστον ἦδ' ἐλε θυμῶς.
 Τοῖσδε δολοφροσύνῃ μετὶ πολύμητις Ὀδυσσεύς,
 175 Κέκλυτέ μιν μνηστῆρας ἀγακλειτῆς βασιλείης,
 Ὅσρ' εἴπω τά με θυμὸς ἐνὶ στήθεσσι κελεύει.
 Εὐρύμαχον δ' ἄλλιστ' ἀντίνοον θεοειδέα
 Δίος μ', ἰσὶ καὶ τῶτο ἔπ' κατὰ μῦθον ἰσὶ
 Νῦν μὲν παύσαι τοῖξ', ἐπιτρέψαι δὲ θεοῖσιν.
 180 Ἡῶδ' ἐν δὲ θεὸς δάσει κρείττε' ἢ καὶ ἐδίδου.
 Ἄλλ' ἄγε μοι δότε τόξων εὐξοῖν, ὅσρα μὲν ὑμῖν
 Χειρῶν καὶ σθένος πεμήσονται, εἰ μοι ἔσ' ἔστιν
 Ἴς ἐν πάρος ἔσκεν ἐνὶ γναμφοῖσι μέλεισιν,
 Ἥ' ἦδ' ἐμὴ δόξαν ἄλλ' ἂν ἀκομισθῇ τε.
 185 "Ὡς ἔρατ'. οἱ δ' ἄρα πάντες ὑπεριθάλας νημέσσαν,
 Δείσαντες μὴ τόξων εὐξοῖν ἐντανύσσειν.
 Ἀντίνοῃ δ' ἐνέμωπεν, ἔπος τ' ἔρατ', ἐκ τ' ὀνόμαζε,
 Ἄ' διελὲ ξύναν, ἐνὶ τοῖς ἐρένας ἠδ' ἡβαιαί.
 Οὐκ ἀπαρῆς δ' ἱκλῆσιν ὑπεριθάλοισι μεθ' ἡμῖν
 190 Δαίηται; ἔδ' ἐτι δαιτὸς ἀμείδιαι, αὐτὰρ ἀκούεις
 Μῦθον ἡμετέρων καὶ ῥήσι; ἔδ' ἐτις ἄλλ'·
 Ἡμετέρον μῦθον ξύνος καὶ πτωχὸς ἀκούει.
 Οἷός σε τρώει μελινδῆς, ὅσ' ἐτι καὶ ἄλλες
 Πλάττει, ὅς ἐν μιν χανδὸν ἔλη, μολ' αἰσιμα σῖτη.
 195 Οἷον καὶ κένταυρον ἀγακλυτὸν Εὐρυτίωνα
 Ἄσιν ἐν μεγάρῳ μεγαθύρῳ Πειριθόοιο,
 Ἐς Λαοῖδας ἑλδόντ'. ὁ δ' ἐπὶ ἐρένας ἄσεν οἶτο,
 Μαινομένη καὶ ἔριξε δῖμον κάτα Πειριθόοιο.
 Ἡρώας δ' ἄλ' εἶλε, δὲ ἐκ περσύνος δὲ θυράζε
 300 Ἑλκιν ἀναίξαντες, ἀπ' ἑστα γηλέϊ χαλκῷ
 Ῥιπὰς τ' ἀμύχαντες. ὁ δ' ἐπὶ ἐρεσίῃσι σῖσι ἀσπασίς,
 Ἥεν ἂν ἄτην ὀχέων ἀσπίσιν θυμῷ,
 Ἐξ δ' ἐκτανύροισι καὶ ἀνδράσι νῆκ' ἐτύχευα,

Nunc quidem enim in populo festum Dei
 Sanctum : quis arcus tendat ? sed quieti
 Deponite. At bipennes etiam si sinamus omnes 260
 Stare, haud equidem quemquam sublaturum puto,
 Venientem in domum Lærtiadæ Ulyssis.
 Sed agite : pincerna quidem incipiat poculis,
 Ut libantes deponamus curvos arcus :
 Mane autem jubete Melanthium custodem caprarum 265
 Capras ducere, quæ in omnibus excellentissimæ sunt gregibus,
 Ut femoribus inpositis Apollini inclyto arcu,
 In arcu periculum faciamus, & perficiamus certamen.

Sic dixit Antinous. Illis autem placuit sermo.
 Eisque præcones quidem aquam in manus fuderunt, 270
 Juvenes autem crateras coronaverunt potu :
 Diviserunt autem omnibus incipientes poculis.
 Hi autem postquam libarunt, biberuntq; quantum voluit animus,
 Eos dolos cogitans allocutus est prudens Ulysses :

Audite me proci inclytæ reginæ, 275
 Ut dicam quæ me animus in pectoribus jubet.
 Eurymachum autem maxime & Antinoum regem
 Oro, quoniam & hoc verbum pro decenti dixit :
 Nunc quidem quiescere sinite arcum, & committite Diis :
 Mane autem Deus dabit robur cui voluerit. 280
 Sed age mihi date arcum bene politum, ut cum vobis
 Manus & robur experiar, si mihi adhuc est,
 Vis qualis antea fuit in flexibilibus membris,
 An jam mihi perdiderit vagatio & neglectus.

Sic dixit. Illi autem omnes supra modum indignati sunt, 285
 Timentes ne arcum bene politum tenderet.

Antinous autem increpuit, verbumque dixit, & prolocutus est,

Ah miser hospitum, insunt tibi mentes neque tantulæ.
 Non boni consulis quod tranquillus in mensis cum nobis
 Epularis ? neque epulis privatis, at audis 290
 Verba nostra & locutionem ? neque quisquam alius
 Verba nostra hospes & mendicus audit.

Vinum te sauciat instar mellis dulce, quod & alios
 Lædit, quicumq; ipsum hianti ore sumperit, neq; modice biberit.
 Vinum & centaurum valde inclytum Eurytionem 295

Labefecit in domo magnanimi Pirithoi,
 Ad Lapithas profectum. Qui postquâ præcordia labefecerat vino,
 Insaniens mala patravit domo in Pirithoi.

Heroas autem dolor cepit, ex vestibulo autem foras
 Traxerunt insurgentes, aures sævo ære 300
 Naresque demetentes. Ille autem præcordiis suis labefactus,
 Ixit suam labem portans insano animo,
 Ex quo centauris & viris contentio facta est,

- Οἳ τ' αὐτὰς πρότερον κακὸν εὖρετο εἰνυδάρειον.
 305 "Ὡς καὶ σοὶ μῆγα πῆμα πιραύσκομαι, αἶ κε τὸ τόξον
 Ἐντανύσης· ἔ γάρ τευ ἐπητύθ' ἀντιβλήσεις
 Ἡμετέρῳ ἐπὶ δῆμῳ, ἄφαρ δέ σε νῆϊ μελαίνῃ
 Εἰς Ἐχέτορ βασιλῆα, βροτῶν δηλήμονα πάντων,
 Πέμφωμ'· ἐνθεν δ' ἔτι σωώσεις, ἀλλὰ ἔκλθ'·
 310 Πινέ τε, μὴδ' εἰδάνει μετ' ἀνδράσι κροτῆτεσι.
 Τὸν δ' αὖτε προσέειπε πειρώσων Πηνελόπεια,
 Ἄντιόν, ἔ μὲν καλὸν ἀτέμειν καὶ δίκαιον
 Ξυγὸς Τηλεμάχῃ, ὅς κεν τάδε δώμαθ' ἵκηται.
 Ἐλθῶμαι, αἶχ' ὁ ξεῖν' Ὀδυσσεὺς μῆγα τόξον
 315 Ἐντανύση, χερσὶν τε βίηϊ τε ἴσι πιθήσας,
 Οἰκαδέ μ' ἀξιοῖται, καὶ ἴην θήσεσθαι ἀκοιτιν;
 Οὐδ' αὐτὸς περ τῷτ' ἔνι στήθεσιν ἔκλπει,
 Μῆδ' εἰς ὕμνιον τέ γ' εἵνεκα θυμὸν ἀχέουσιν
 Ἐνθάδε δαινύσθω. ἴσθι καὶ μὲν καὶ εἴκοιεν.
 320 Τὴν δ' αὖτ' Εὐρύμαχ' Πολύδε παῖς ἀντίον ἤδα,
 Κῆρ' Ἰκαρίῳ πειρώσων Πηνελόπεια,
 Οὐτὶ σε τόνδ' ἀξιοῖται οἰόμεθ'· οὐδ' εἴκοιεν·
 Ἄλλ' αἰσχυνόμενοι φάτιν ἀνδρῶν ἠδὲ γυναικῶν,
 Μὴ ποτέ τις εἴπωσι κακώτερος ἄλλ' Ἀχαιῶν,
 325 Ἡ πολὺ χείρονας ἀνδρες ἀμύμονες ἀνδρὸς ἀκοιτιν
 Μινῶνται· ὅτ' καὶ τι τόξον εὖξοιεν ἔντανύσουσιν,
 Ἄλλ' ἄλλός τις πτοαχὸς ἀνὴρ ἀλαλήμων ἔλθων,
 Ρηϊδίῃς ἐτάνυσσε βίον, διὰ δ' ἦκε σιδήρεα.
 "Ὡς ἐρέουσ'· ἡμῖν δ' ἐλέγχεια ταῦτα γένετο.
 330 Τὸν δ' αὖτε προσέειπε περὶφρων Πηνελόπεια,
 Εὐρύμαχ', εὖπως ἐστὶν εὐκλείας κατὰ δῆμον
 Ἐμμεναι, οἳ δὲ οἶκον ἀτιμάζοντες ἰδοῦσιν
 Ἄνδρὸς ἀριεῖ· τί δ' ἐλέγχεια ταῦτα τίθισθε;
 Οὐτ' δὲ ξείνος, μάλα μὲν μέγας ἦδ' εὐσηγής,
 335 Ἄνδρὸς δ' ἐξ ἀγαθῆ γέν' εὐχεται ἑμμεναι υἱός·
 Ἄλλ' ἄγε οἱ δοῖτε τόξον εὖξεν· ὄρεα ἰδμεν.
 "Ὡς εἰπὼς ἔξερεα, τὸ δ' ἔκ' ἐτελεσμένον ἔσται·
 Εἰ κέ μιν ἔντανύσῃ, δῶκε δέ οἱ εὖχ' Ἀπόλλων,
 Ἔστω μιν χλαῖνάν τε χιτῶνά τε, εἵματα καλά·
 340 Δώσω δ' οὔτ' ἀκόντα κυνῶν ἀλκίτῃσιν καὶ ἀνδρῶν,
 Καὶ εἰς ἄμυνες· δώσω δ' ὑπὸ ποσσὶ πίδαλα·
 Πέμφω δ' ὅππῃ μιν κραδίη θυμός τε κελεύει.
 Τὴν δ' αὖ Τηλέμαχ' παπυμῶν ἀντίον ἤδα,
 Μῆτερ ἔρ' ἡ, τόξον μὲν Ἀχαιῶν ὅστις ἐρεῖο
 345 Κρείσσων ὅ κ' ἐθέλω δώμαθ' ἔτι καὶ ἀρνήσασθαι,
 Οὐδ' ὅσσοι κρηναὴν Ἰθάκην κατακοιρανέουσιν,
 Οὐδ' ὅσσοι νηυσὶσι περὶ Ἠλιδ' ἰπποβοότιοι·
 Τῶν ὅστις μ' αἰέκοντα βίησεται, αἶ κ' ἐθέλωμι
 Καὶ καθάπαξ ξύνω δώμαθ' ἑμὲν τάδε τίξω φέμεσθαι,

Sibi que ipsi primo malum invenit vino gravatus.
 Sic & tibi magnum malum denuncio, si hunc arcum
 Tetenderis. Non enim ullam facundiam *pro te* invenies
 Nostro in populo, statim autem te navi nigra
 Ad Echetum regem, hominum pestem omnium,
 Mittemus: inde autem nequaquam salvus evades. Sed tranquillus
 Bibeque, neque contende cum viris junioribus. 305

Illum contra alloquebatur prudens Penelope:
 Antinoë, non quidem honum lādere neque iustum
 Hospites Telemachi, quicumque in has domos pervenit.
 Existimas, si hospes Ulyssis magnum arcum
 Intenderit, manibusque viribusque satis fretus,
 Domum me ducturum, & suam facturum uxorem?
 Neque ipse hoc in pectoribus sperat,
 Neque quisquam vestrum hujus gratia animo dolens
 Hic epuletur. Quoniam neque quidem decet. 315

Illam contra Eurymachus Polybi filius alloquebatur: 320
 Filia Icarii prudens Penelope,
 Non te hunc ducturum putamus: neque decet:
 Sed verentes famam virorum & mulierum,
 Nequando aliquis dicat pejor alius Achivorum:
 Certe multo deteriores viri strenui viri uxorem 325
 Ambiunt: quod neque arcum politum intendunt,
 Sed alius quidam mendicus vir errabundus veniens,
 Facile tetendit arcum, perque ferrum misit.
 Sic dicent: nobis autem probra hæc fuerint.

Hunc autem rursus allocuta est prudens Penelope: 330
 Eurymache, nequaquam licet inclytos in populo
 Esse, qui scilicet domum inhonorantes edunt
 Viri optimatis. Cur vero probra ista ducitis?
 Iste autem hospes, valde quidem magnus & bene compactus,
 Virique ex boni genere gloriatur esse filius: 335
 Sed age ei date arcum politum: ut videamus.
 Sic enim edicam, hoc autem etiam perfectum erit:
 Si ipsum tetenderit, dederitque ei gloriam Apollo,
 Amiciam ipsum lænaque tunicaque, amictu pulchro:
 Daboque acutum jaculum canum propulsatorem & virorum, 340
 Et ensē ancipitem: dabo etiam sub pedibus calceamenta:
 Mittamque quo ipsum cor animusque jubet.

Illam contra Telemachus sapiens alloquebatur:
 Mater mea, arcum quidem Achivorum nullus me
 Potentior cui velim dareque & negare, 345
 Neque quicumque asperæ Ithacæ dominantur,
 Neque quicumque insulis ad Elidem equipascuam:
 Horum nullus me invitum coget, si voluero
 Et omnino hospiti dare hos arcus auferendos.

- 350 Ἀλλ' εἰς οἶκον ἰῦσα, τὰ σαυτῆς ἔργα κίμιζε,
 Ἴδόν τ' ἡλιακάν τε· ἣ ἀμριπολοῖσι κέλευε
 Ἐργον ἐπιτέχεται· τόξον δ' ἄνδρασι μέλειται
 Πᾶσι, μέλισσα δ' ἑμοί. τὸ γὰρ κερτῶ ἐς ἐνὶ οἴκῳ.
 Ἡ μὲν, θαμβήσασα, πάλιν οἰκύνδε βέβηκε.
- 355 Παιδὸς γὰρ μῦθον πεπνυμένος ἐνδύτο θυμῷ.
 Ἔς δ' ὑπερῶ ἀκαῶσα σὺν ἀμριπολοῖσι γυναιξίν,
 Κλαῖεν ἔπειτ' Ὀδυσῆα πόλιν πόσιν· ὅρρα οἱ ὕπνον
 Ἥδ' ἐπὶ βλεφάροισι βάλε γλαυκῶπις Ἀθήνη.
 Αὐτὰρ ὁ τόξα λαβὼν φέρε καμπύλα δι' ὕποβος.
- 360 Μνηστῆρες δ' ἄρα πάντες ὀμύκλειον ἐν μεγάροισιν·
 Ὡδὲ δὲ τις εἰπέσκε γένων ὑπερνηορόντων,
 Πῇ δὴ καμπύλα τόξα φέρις ἀμέγαρτε συζῶτα,
 Πλαγκτέ; τάχ' αὖ σ' ἐρ' ὕπνῳ κύνας ταχίης κατέδωκε
 Οἷον ἄν' ἀνθρώπων, ἔς ἑταίρους, εἴ κεν Ἀσώλλων
- 365 Ἥμιν ἱκέσῃσι ἢ ἀθάνατοι θεοὶ ἄλλοι.
 Ὡς εἶπεν. αὐτὰρ ὁ θῆκε φέρων αὐτῷ ἐνὶ χερσὶ,
 Δείσας, οὐνεκα πολλοὶ ὀμύκλειον ἐν μεγάροισιν.
 Τηλέμαχ' δ' ἐπέροθεν ἀπειρήτας ἐγγυάτες,
 ἅπαντα, πρῶτον φέρε τόξα τάχ' (ὅκ' εὖ πᾶσι πιθήσεις)
- 370 Μὴ σε, καὶ ἐπλωτέρως περ ἰών, ἀγρίνδῃ διαμῆαι
 Βέβηκον χερμαδίοισι. βίητι ᾗ φέρτερός εἰμι.
 Αἱ γὰρ πάντων τόσσοι εἶσι κατὰ δώματ' ἔασι,
 Μνηστῆρον χερσὶν τε βίηφι τε φέρτερος εἶναι.
 Τὸ κε τάχα συγχεῖς τιν' ἐγὼ πέμψαιμι νείεσθαι
- 375 Ἑμιστέρς ἐξ οἴκου· ἐπεὶ κακὰ μηχανέωνται.
 Ὡς ἔειπεν. οἱ δ' ἄρα πάντες ἔα' αὐτῷ ἡδὺ γέλασαν
 Μνηστῆρες· καὶ δὴ μεδίην χαλεπαῖο χόλοιο
 Τηλεάχῳ. τὰ δὲ τόξα φέρων ἀνὰ δῶμα συζῶτης
 Ἐν χερσὶν Ὀδυσῆϊ δαίτρου· θῆκε παροπιάς.
- 380 Ἐκ δὲ καλεσάμενος προτέρη τρὶς ἐν Εὐρύκλειαν,
 Τηλέμαχ' κέλεται σε, περίτρον Εὐρύκλεια,
 Κληῖται μεγάροιο θύρας πυκινῶς ἀραρυίας·
 Ἦν δὲ τις ἢ σοναχῆς ἢ κτύπος ἔνδον ἀέσθη
 Ἀνδρῶν ἡμετέροισιν ἐν ἑρκέσι, μὴ τι θύραζε
- 385 Περὶλώσκῃν, ἀλλ' αὐτῷ ἀκὴν ἑλῆναι παρὰ ἔρῳ.
 Ὡς ἄρ' ἐρώνησεν. τῇ δ' ἄσπετος ἔωλετο μῦθος.
 Κληῖσεν ᾗ θύρας μεγάρον εὖ ναιετάιντων.
 Σιγῇ δ' ἐξ οἴκου φιλοίτιμος ἄλτο θύραζε,
 Κληῖσεν δ' ἄρ' ἔπειτα θύρας εὐεκέως αὐλῆς.
- 390 Κεῖτο δ' ἔα' αἰδούσῃ ὅπλον πῶς ἀμριπολοῖσιν
 Βύβλινον, ὃ ῥ' ἰσίδωκε θύρας, ἐς δ' ἦεν αὐτός.
 Ἐξείτ' ἔπειτ' ἐπὶ δόρπον ἰὼν ἐνδὲν περ ἀνέστη,
 Ἰετρεῶν Ὀδυσῆα. ὁ δ' ἦδ' ἔξω τόξον ἐνάμα,
 Πάντην ἀτασσευγῶν, πειρώμενος ἔνθα κ' ἔνθα
- 395 Διὰ κίον ἔπειτα ἰδοῖεν δαπνίζμενος ἀγασσῶ.

Sed in domum iens ipsa tua ipsius opera cura , 350

Telamque columque : & ancillas jube

Opus adire : arcus autem vitis curæ erit

Omnibus , maxime autem mihi , cujus potentia est in domo.

Illam quidem stupefactam , retro in domum ivit :

Filii enim verbum sapiens reponerat animo. 355

Inque superiora *ædium* ascendens cum ancillis mulieribus ,

Flebat postea Ulysses dilectum maritum : donec ei somnus

Dulcem in palpebris jecit cæcia Minerva.

At arcum capiens ferebat curvum diu subulcus.

Proci autem omnes increpabant in ædibus : 360

Sic autem aliquis dicebat juvenum insolentium :

Quo jam curvum arcum ters invidia non digne subulce ,

Erro? mox te apud fues canes veloces edent

Solum ab hominibus , quos nutritivisti , siquidem Apollo

Nobis propitius erit & immortales Dii cæteri. 365

Sic dixerunt. At ille posuit ferens ipso in loco ,

Timens , quoniam multi minabantur in ædibus.

Telemachus autem altrinsecus minatus clamabat :

Heus , ulterius fer arcum (mox non bene omnibus obediens)

Ne te , junior licet sum , in agrum expellam 370

Jaculans saxis. Viribus enim potior sum.

Utinam omnibus tanto quotquot in domibus sunt ,

Prociis manibus vique fortior essem :

Eo mox fœde aliquem ego mitterem ire

Nostri ex domo : quoniam mala machinantur. 375

Sic dixit. Illi autem omnes super ipso dulce riserunt

Proci : & jam remiserunt ab gravi ira

Telemacho. Arcum autem ferens in domum subulcus

In manibus Ulyssis prudenti posuit astans.

Evocansque allocutus est nutricem Eurycleam : 380

Telemachus jubet te , prudens Euryclea ,

Claudere domus januas fortiter compactas :

Si autem aliqua vel gemitum vel sonum intus audiat

Virorum nostris in septis , nequaquam foras

Prodire , sed illic tacite sint apud opus. 385

Sic dixit. Illi autem non evolabat hoc verbum :

Clauditque januas domorum bene habitatarum.

Cum silentio autem ex domo Philætius prosiliebat foras ,

Clauditque postea januas septi aulæ.

Jacebat autem sub porticu tunis navis circummagitabilis 390

Byblinus , quo adstringit januas , introivit autem ipse.

Sedit postea in sellam iens unde surrexerat ,

Inspiciens Ulysses. Hic autem jam arcum tractabat ,

Undique versans , tentans hinc atque hinc

Ne cornua vermes edissent absente domino. 395

- Ὡς δὲ τις εἴπεισκειν ἰδὼν ἐς πλοσίον ἄλλον,
 ἢ τις θνητὴρ καὶ ἰσίκλωσθ' ἰσάλετο τόξων.
 ἢ ῥα νύ περ τοιαῦτα καὶ αὐτὸς οἰκοδι κεῖται,
 ἢ ὅγ' ἐρομᾶται ποικιλήν· ὥς ἐνὶ χερσὶ
 400 Ναρμά· ἔνθα καὶ ἔνθα κακῶν ἔμψαισθ' ἀλήτης.
 Ἄλλ' οἱ αὖτ' εἴπεισε νέων ὑπερηγόροντων,
 Αἱ γὰρ δὴ τοσῶτον ὀνήσιος ἀντιτάσσιν,
 Ὡς εἰς ποτε τῷτο δυνήσεται ἐνταυύσαδαι.
 Ὡς ἄρ' ἔσαν μνηστῆρες· ἀτὰρ πολύμητις Ὀδυσσεύς,
 405 Αὐτίκ' ἰσάει μέγα τόξον ἐβάσασε, καὶ ἶδε πάντες,
 Ὡς ὅτ' ἀνὴρ φόρμιγγ' ἐπισάμενος καὶ αἰδοῖς
 Ῥηϊδίως ἐπάνυσσε νέω ἰσάει κόλλοσι χορδῇ,
 Ἄφας ἀμροτέρωθεν εὐςφρεῖς ἐντερων οἶος,
 Ὡς ἄρ' ἄτερ σπεδῆς τάνυσσε μέγα τόξον Ὀδυσσεύς.
 410 Δεξιτέρῃ δ' ἄρα χερὶ λαβὼν πυρήσατο τευρῆς.
 Ἠὲ ἰσάει καλὸν αἶσι, χελιδόνι εἰκέλη αὐδῆν.
 Μνηστῆρσιν δ' ἄρ' ἄχ' γίνετο μέγα, πᾶσι δ' ἄρα
 χροός.
 Ἐπράτετο· Ζεὺς δ' μεγάλ' ἐκτυσσε σήματα φαίνων.
 Πιθνὴν τ' ἄρ' ἰσάειτα πολύτλας δι' Ὀδυσσεύς,
 415 Ὅττι ῥα οἱ τέρας ἦκε Κρόνῳ παῖς ἀγκυλομήτεσσι.
 Ἐνέπε δ' ὠκύν οἶσόν, ὅς οἱ παρέκιντο τραωίξῃ
 Γουόνος· τοὶ δ' ἄλλοι κοίλῃς ἐντοσθε φαέτρης
 Κεῖατο, τῶν τάχ' ἔμελλον Ἀχαιοὶ πειρῆσθαι.
 Τὸν ῥ' ἰσάει πῆχαι ἰλῶν, εἶλκεν νεύην γλυκίδας τε
 420 Αὐτόθεν ἐκ δίεργιο καθήμεν· ἦκε δ' οἶσόν
 Ἄντα τιτυκίμενος· πελέκιον δ' οὐκ ἤμβροτε πάντων
 Πρώτης σελήης, διὰ δ' ἀμπερὲς ἦλθε δύραζε
 Ἴος χαλκευαῖος, ὃ δ' ἱππέμαχον προσέειπεν,
 ἱππέμαχ', ὅ σ' ὁ ξυῖν ἐνὶ μεγάροισιν ἐλέγχι
 425 Ἠῶν· οὐδέ τι τοῦ σκοποῦ ἡμῶτον, οὐδέ τι τόξον
 Δὴν ἱκαμον τανύων· ἔτι μοι μῦθ' ἔμπεδόν ἐστι,
 Οὐχ ὥς με μνηστῆρες ἀτιμάζοντες ὄνονται.
 Νῦν δ' ὤρη καὶ δόρπον Ἀχαιοῖσιν τιτυκίσθαι
 Ἐν φάει, αὐτὰρ ἰσάειτα καὶ ἄλλως ἐφίστασθαι
 430 Μελεσθῆ καὶ φόρμιγγι. τὰ γὰρ τ' ἀναθήματα δαιτός.
 Ἠ', καὶ ἰσάει οὐρύσι νύστιν, ὃ δ' ἀμφίδετο ξίρ' ὀξεί
 ἱππέμαχος, εἶλος υἱὸς Ὀδυσσεὺς Διόιο.
 Ἀργεῖ δὲ χεῖρα εἶλην βάλεν ἔγχεϊ· ἄγχι δ' ἄρ' αὐτοῦ
 Πᾶρ θρήνη εἰσήκει κικορυδμή· αἶδουσι χαλκή.

Sic autem aliquis dixit videns in propinquum alium :

Certe quidam admirator & fur est arcuum.

Aut forte tales & ipsi domi jacent ,

Aut molitur facere : sic in manibus

Tractat huc & illuc malorum sciens erro :

400

Alius autem rursus dicebat juvenum superborum :

Utinam tantumdem utilitatis consequeretur ,

Ut iste unquam hunc poterit istendere.

Sic nempe dixerunt proci. At solertissimus Ulysses ,

Statim postquam magnum arcum portavit , & vidit undique, 405

Sicut quando vir citharæ peritus & cantus

Facile extendit novo clavo chordam ,

Aprans utrinque bene tortum intestinum ovis ,

Sic sine nexu tendit magnum arcum Ulysses.

Dextera autem manu capiens tentavit nervum.

410

Hic autem pulchre sonuit, hirundini similis voce.

Prociis autem dolor factus est magnus, omnibusque color

Mutatus est : Jupiter autem valde sonuit signa ostendens.

Lætatusque est postea pertolerans dius Ulysses ,

Quod ei ostentum misisset Saturni filius versuti.

415

Accepit autem velocem sagittam, quæ ei adiacebat mensæ

Nuda : aliæ autem concavam intra pharetram

Jacebant, quas mox erant Achivi experturi.

Quam ad manubrium arcus sumens, traxit nervum crenasque

Illic ex sella, sedens : nūsitque sagittam

420

Recta collineans : securiumque non aberravit omnium

Primo foramine, transivit autem penitus foras

Sagitta ære gravis. Ipse autem Telemachum allocutus est :

Telemache, non te hic hospes in ædibus dedecorat

Sedens : neque scopo aberravi, neque arcum

425

Diu laboravi tendens : adhuc mihi robur incolume est ,

Non uti me proci inhonorantes vituperant.

Nunc autem hora & cœnam Achivis parari

In luce, at postea & alioquin delectari

Cantu & cithara. Hæc enim ornamenta sunt convivii.

430

Dixit, & superciliis innuit. Ipse autem circumposuit enseni
acutum

Telemachus, dilectus filius Ulyssis divini.

Circumque manum propriam posuit lanceæ : propeque ipsum

Apud seilam stetit armatus splendido ære.

Τ' ΠΟ'ΘΕΣΙΣ ΤΗ'Σ Ο'ΔΤΣΣΕΙ'ΑΣ Χ. ΤΟΤ' Ο'ΜΗ'ΡΟΤ
ΡΑΨΩΔΙΑΣ.

ΤΑ' πρὸς τὴν μνησθεροίαν ἐργασάμεν· Ὀδυσσεὺς παρύ-
σας Ἀθηναῖς, ἐν τοῖς ἐξῆς τὰς διερχομένας διὰ Τηλεμάχου
καὶ Ἰφ' εἰκίαν καλᾷ, ἀμὰ Μελανδίῳ.

Χὶ Ὀδυσσεὺς μνηστῆρας ἐκαίνυτο πλεῖ χαλκῷ.

- Α**' Ττάρ ἐ θυμῷδ' ἱεράεισι πολύμητις Ὀδυσσεύς·
Ἄλτο δ' ἐπὶ μέγαν ἔδον, ἔχων βίον ἠδ' ἐφαίετ' ἔνθ'·
Ἰὼν ἱμαλῆην· ταχίης δ' ἐκχεύατ' οἷσιν·
Αὐτοῦ πρόδ' ἐποδῶν· μετὰ ὃ μνηστῆρσιν ἔειπεν,
5 **Ο**ὗτ' μὲν δὴ αἶδλος ἀάατος ἐκτετέλεσθαι·
Νῦν αὖτε σκοπὸν ἄλλον, ὃν ἔπω τις βάλειν ἄνθ',
Εἴσομαι αἶ κε τύχοιμι, πόρῃ δέ μοι εὖχ' Ἀπώλλων.
ἦ· καὶ ἐπ' Ἀντιφῶ ἰδύνετο πικρὸν οἷόν·
Ἦτοι ὃ καλὸν ἄλυσον ἀναιρήσασθαι ἔμελλε
10 Χρῦστον, ἄμρωτον· καὶ δὴ μετὰ χερσὶν ἐτάμα,
Ὅρεα πόιοι οἶοιο· ρόν' δέ οἱ ἐκ ἐνὶ θυμῷ
Μέμβλετο, τίς κ' οἶοιτο μετ' ἀνδράσι δαυτυμόεσσι,
Μοῦνον ἐνὶ πλεόνεσσι, καὶ εἰ μάλα καρτερός εἴη,
Οἷ τεύξειν θάνατον τε κακὸν καὶ κῆρα μέλαιναν;
15 Τὸν δ' Ὀδυσσεὺς κατὰ λαιμὸν ἐπιγρόμῳ βάλεν ἰφ',
Ἀντικρὺ δ' ἀπαλειῶ δ' αὐχέν' ἥλυθ' ἀκροῖ·
Ἐκλίνθη δ' ἐτέρωσε, δέσπας δέ οἱ ἔκαστε χεῖρες
Βλημῶν· αὐτίκα δ' αὐλὸς ἀνὰ ῥίνας παχὺς ἦλθεν
Αἷματι ἀνδρομέοιο. θοῶς δ' ὑπὸ οἷο τράπεζαν
20 ὣς ποδὶ πλήξας, ὑπὸ δ' εἶδατα χεῖρ' ἐραζε,
Σιτός τε κρέα τ' ὀπτὰ φορύνετο, τοῖ δ' ἑμάθησαν
Μνηστῆρες κατὰ δῶμα, ὥσως ἴδον ἄνδρα πιστόντα.
Ἐκ δὲ θρόνων ἀνόμισαν ὀφινθέντες κατὰ δῶμα,
Πόντοισι πασπαίνοντες εὐτμήτους ποτὶ τοίχους·
25 Οὐδέ πη ἀσπίς ἦν, ἐπ' ἄλκιμον ἐγχεῖν ἐλίσσαι.
Νείκειον δ' Ὀδυσῆα χολωτοῖσιν ἐπέειπεν,
Ξεῖνε, κακῶς ἀνδρῶν τοξάζεαι· ἐκέτ' αἰθλῶν
Ἀλλων ἀντιάσεις· νῦν τοι σῶς αἰνυῖς ὀλεῖσθαι.
Καὶ γὰρ δὴ νῦν ῥῶτα κατέκτανες ὅς μ' ἐρείς
30 Κύρῳ ἐν Ἰθάκῃ· τῷ σ' ἐνθάδ' ἐγὼ σῶς ἰδόνται.
Ἴσκειν ἕκαστ' ἀνὴρ, ἐπιηὲς ῥάσαν βα ἐθέλοντα
Ἀνδρα κατακτείνει· τὸ δ' ἡ γῆραιος ἐκ ἐποσσαν
ὣς δὴ σφιν καὶ πᾶσιν ὀλέθρῳ πείρατ' ἐρύπτο.
Τούς δ' ἄρ' ἐπὶ δῶμα ἰδὼν πρότερον πολύμητις Ὀδυσσεύς,
35 ὣς κύνας, οὐ μ' ἐτ' ἐράσκειθ' ἐπὶ τρώων οἰκαδ' ἰκίεσθαι
ἄμικ' ὑπὸ Τρώων, ὅτι μοι κατεκίεσθε οἶκον,

Διωκτῆ

ARGUMENTUM LIBRI XXII. ODYSSEÆ
HOMERII.

Procorum cædem cum peregisset Ulysses præsentē Mīnervā,
exinde ancillas per Telemachum & familiares punit, curā
Melanthio.

X. Ulysses procos vicit sævo ferro.

AT ipse nudabatur pannis consilii dives Ulysses:
Prosliebatq; in magnum limen, habens arcum & phatetrā
Sagittis plenā: celeresque effudit sagittas
Ibi ante pedes: postque procis dixit:
Hoc quidem jam certamen difficile perfectum est:
Nunc rursus scopum alium, quē nondum quisquam percussit vir,
Videbo an consequar, præbeatque mihi gloriā Apollo.

Dixit: & in Antinoum direxit amaram sagittam.
Ille quidem pulchrum poculum elevare volebat
Aureum, utrinque ansatum: & jam manibus tractabat,
Ut liberet vinum: cædes autem ei haud in animo
Curæ erat. Quis putaret inter viros convivas,
Solum in pluribus, etsi valde fortis esset,
Sibi illaturum cædem malam & mortem nigram?
Hunc autem Ulysses in gutture detentum percussit sagitta,
Recta autem teneram per cervicem ivit cuspis.
Declinatus est autem alio, poculumque ei excidit manu
Percusso: statim autem fistula per nares crassa venit
Sanguinis humani. Cito autem à se mensam
Impulit pede feriens, diffuditque escas humi:
Panisque caroque assa fœdata est. Ipsi autem tumultuabantur
Proci in domo, ut viderunt virum cadentem.

Exque sedibus surrexerunt turbati in domo,
Unique circumspectantes bene incisos ad parietes:
Neque alicubi scutum erat, neque fortis lancea ad capiendum,
Increpabant autem Ulyssē iratis verbis:

Hospes, male in viros jacularis: non amplius certaminibus
Aliis intereris: nunc tibi adest gravis perniciēs.
Etenim nunc virum interfecisti qui longe optimus
Juvenum in Ithaca: ideo te hic vultures edent.
Simulabat quisque vir, quia autumabant non volentem
Virum interfecisse: hoc autem stulti non cognoverunt
Quod jam ipsis etiam omnibus mortis fines immincebat.
Eos autem torve aspiciens allocutus est prudens Ulysses:

Canes, non me amplius existimabatis reducem domū venturum
Topulo à Trojanorum qui mihi consumebatis domum.

Δρωῶσιν δὲ γυναῖξί παρευάζεσθε βιαίως,
 Αὐτὲ τε ζῶντες ὑπεμνάσθε γυναῖκα,
 Οὔτε Διούς δέσαντες οἱ ἔχοντες ὑμῶν ἔχουσιν;
 40 Οὔτε τίς ἀνδρώων νέμεσι κατόπισθεν ἔδισθε.
 Νῦν ὑμῖν καὶ πᾶσιν ὀλέθρου πύρατ' ἐφύεσται.

Ὡς εἶπε, τοὺς δ' ἄρα πάντας ὑπὸ χλαρῷ Δίος εἶλεν.
 Πάπτηνεν δὲ ἕκαστος ὥπῃ φύγοι αἰσὺν ὀλέθρου.
 Εὐρύμαχος δὲ μιν οἷος ἀμειβόμενος προσέειπεν,

45 Εἰ μιν δὴ Ὀδυσσεύς Ἰθακῆσις εἰλήλουδας,
 Ταῦτα μὲν αἵσιμα εἶπες, ὅσα ρίψεσκον Ἀχαιοί,
 Πολλὰ μὲν ἐν μεγάροισιν ἀτάσθαλα, πολλὰ δ' ἐπ' ἀγρῷ.
 Ἀλλ' ὁ μὲν ἤδη κείται ὅς αἰτίας ἔωλετο πάντων,
 Ἄντιπός. οὗτος γὰρ ἐπέειλεν τάδε ἔργα,

50 Οὔτε γάμῃ τόσσον κειρημένος οὔτε χατίζων,
 Ἀλλ' ἄλλα φροῖται, τὰ οἱ ἐκ ἐτέλειε Κρονίων.
 Ὅρ' Ἰθάκης κατὰ δῆμον εὐκτιμένης βασιλεῖης
 Αὐτὸς, ἀτὰρ σὸν παῖδα κατακτείνεις λοχίσας.

55 Νῦν δ' ὁ μὲν ἐν μοίρῃ πέραται· σὺ δ' ᾗ φρίδες λαῶν
 Σῶν. ἀτὰρ ἄμμις ὁππότεν ἀριστάρμοι κατὰ δῆμον,
 Ὅσαί τοι ἐκπέσονται καὶ ἰδῆδοται ἐν μεγάροισιν,
 Τιμὴν ἀμφὶς ἀγοντες ἐκπυράσσομεν ἕκαστος,
 Χαλκὸν τε χρυσὸν τ' ὑποδώσομεν, εἰσὼκε σὸν κῆρ
 Ἰανθῇ· πρὶν δ' οὔτε γεμισσὶν κειχλωῶναι.

60 Τὸν δ' ἄρ' ὑπόδρα ἰδὼν προσηύδα πολὺμντις Ὀδυσσεύς·
 Εὐρύμαχ', ἐσθ' εἰ μοι πατρώϊα πάντ' ὑποδοῖτε.
 Ὅσαί τε νῦν ὑμῖν ἐσὶ, καὶ εἰ ποδὲν ἄλλ' ἐπιθίητε,
 Οὐδέ κεν ὥς ἐτι χιῶσας ἐμὰς λήξαιμι φένοιο,
 Πρὶν πᾶσαν μνηστῆρας ὑπερβασίην ὑποτίσαι.

65 Νῦν ὑμῖν παράκειται ἐναντίον ἢ μάχασθαι,
 ἢ φεύγειν, ὅς κεν δάτατον καὶ κῆρας ἀλύξῃ.
 Ἀλλὰ τίς ἐφύξειδαι δόμοι αἰσὺν ὀλέθρου.
 Ὡς εἶπε, τῶν δ' αὐτὲ λύτο γούνατα καὶ φίλον ἦτορ.

70 Τοῖσιν δ' Εὐρύμαχος προτερόντις δεύτερον αὖτις,
 ὦ φίλοι, καὶ γὰρ σκήπτει ἀνὴρ ὅδε χιῶσας ἀάπτως·
 Ἀλλ' ἐπεὶ ἔλαβε τόξον εὐξοον ἠδὲ φάρετριν,
 Οὐδὲ δὴν ξεστὰ τοξάσεται, εἰσὼκε πάντας

Ἄμμι κατακτείνῃ· ἀλλὰ μνησάμενθα χάρις·
 Φάσγανά τε σπάσασθαι, καὶ ἀντίχεσθαι τραπέζας

75 Ἰῶν ὠκυρόεσσι. ἐπεὶ δ' αὐτοὶ πάντες ἔχουσιν
 Ἀθροῖ, εἰ κέ μιν οὐδὲ ἀπώσσειν ἠδὲ θυράων.
 Ἐλθωμεν δ' ἀνὰ ἄστυ, βεῖν δ' ὠκίστα γένοιτο.
 Τῷ κε τάχ' ἔστω ἀνὴρ νῦν ὕστατα τοξάσαιοτο.

Ὡς ἄρα φωνήσας, εἰρύσατο φάσγανον ὀξύ,
 80 Χάλκειον, ἀμροτέρωθεν ἀλαχμῶν· ἄλτο δ' ἐπ' αὐτῇ
 Σμετάλεια ἰάχων. ὁ δ' ὁμαρτῇ δι' Ὀδυσσεύς
 Ἴοι ὑποπρώϊε, βάλλει σῆδος παρὰ μάζον.

icillasque mulieres propter dormiebatis violenter,
 soque *me* vivente clam ambistis *meam* uxorem,
 que Deos timentes qui cœlum latum habitant,
 que aliquâ hominû indignationē in posterû *vobis* proposuistis :
 nec vobis & omnibus mortis fines imminēt. (40
 Sic dixit. Illos autem omnes pallidus timor cepit :
 spiciebat autem quisque qua effugeret gravem perniciem.
 Eurymachus autem ipsum solus respondens allocutus est :
 Si quidem jam Ulysses Ithacensis venisti, 45
 nec quidem decenter dixisti, quæcumque fecerunt Achivi,
 multa quidem in ædibus injusta, multa etiam in agro.
 Sed hic quidem jam jacet qui causa fuit omnium,
 Peleus. Hic enim induxit hæc facinora,
 non nuptiarum adeo indigens neque cupiens, 50
 sed alia cogitans, quæ ei non perfecit Saturnius :
 Ithacæ in populo bene ædificatæ regnaret
 se, at tuum filium interficeret insidians.
 Hunc a. hic quidem *suo* fato interfectus est : tu a. parce populis
 tuis. At nos in futurum *te* placantes in populo, 55
 quæcumque tibi epota sunt & comesta in ædibus,
 pecuniam separatim ducentes viginti boum quisque,
 æque aurumque reddemus, donec tuum cor
 satietum fuerit : prius autem non indignum *est* irasci.
 Hunc autem torve videns allocutus est prudens Ulysses : 60
 Eurymache, neque si mihi paterna omnia redderetis,
 quæcumque & nunc vobis sunt, & sicunde alia adderetis,
 neque sic adhuc manûs meas cohiberem à cæde,
 antequam omnes proci excessus luant.
 Hunc vobis propositum est contra vel pugnare, 65
 vel fugere, qui mortem & fata evitaverit.
 Sed haud ullum effugiturum puto gravem perniciem.
 Sic dixit. Eorû autem illic dissolvebantur genua & propriû cor.
 Tum autem Eurymachus allocutus est secundo rursus :
 O amici, non abstinebit vir hic manus intactas ; 70
 sed postquam accepit arcum politum & pharetram,
 ex limine à politico jaculabitur, donec omnes
 interfecerit : sed recordemur pugnae :
 et cunctos trahite, & obtendite mensas
 et gittis velocibus ipsique omnes immineamus 75
 conferti, si ipsum ab limine pellamus & foribus.
 Tumque in urbem, clamorque ocyus fiat ;
 cito hic vir nunc ultimo jaculetur.
 Sic nempe locutus, traxit ensē acutum,
 et cunctos, utrinque acutum : proûliebatque in ipsam 80
 irribiliter vociferans. At ipse simul dius Ulysses
 et gittam emisit, percussitque pectus apud mammam,
 Sc ii

- Ἐν δὲ οἱ ἦπατι πῆξε θυὸν βίλος· ἐκ δ' ἄρα χεῖρες
 Φάσσανον ἔκε χαμάζε, περιφρῆδης ἢ τεραπίῳ
 85 Κάππεισι δινηθείς· ἄπ' δ' εἶδατα χεῖρ' ἱεάζει,
 Καὶ δῖωας ἀμφικύπελλον· ὃ δὲ χθόνα τύπτει μετώπῳ,
 Θυμῷ ἀνιάζον· ποσὶ ἢ θρόνον ἀμφοτέρωσι
 Λακτίζων ἐτίταξε· κατ' ὀφθαλμῶν δ' ἔχυτ' ἀχλὺς.
 Ἀρμείνῳ δ' Ὀδυσῆος εἰσατο κυδαλίμοιο
 90 Ἀντίος αἶζας· εἶρυτο ἢ φάσσανον ὄξυ,
 Εἴπωας οἱ εἶξετε θυράων· ἀλλ' ἄρα μιν ῥῆν
 Τηλέμαχ' ἀποτίσσει βαλὼν χαλκήρεϊ δουρὶ
 ὦμων μετασῆς, διὰ ἢ σῆθεσφιν ἔλασσι.
 Δούσῃσιν δὲ πρῶτον, χθόνα δ' ἤλασε παντὶ μετώπῳ.
 95 Τηλέμαχ' δ' ὀπόρκει λιπῶν δολιχόσκιον ἐγχεῖ
 Αὐτῇ ἐν Ἀρμίνῳ· περὶ γὰρ δὴε μὴ τις Ἀχαιῶν
 Ἐγχεος ἀνελκόμενον δολιχόσκιον ἢ ἔλασσει
 Φασγάνῳ αἶζας, ἢ πρῶθεντι τύψας.
 Βῆ ἢ θῖαν· μάλα δ' ὄκα εἶλον πατέρ' εἰσαρίκατον·
 100 Ἀγχὴ δ' ἰσάμην' ἔπειτα πτερόεντα προσκῦδα,
 ὧ πατέρ, ἦδη τοι σάκος οἶσω καὶ δύο δῖε,
 Καὶ κυνέην εὐχαλκον ἐπὶ κροτάγεσι ἀραρυῖαν,
 Αὐτὸς τ' ἀμφιβαλεῦμαι ἰών· δάτω δὲ συεώτῃ
 Καὶ τῷ βυκόλῳ ἄλλα· τιτευχήσῃ γὰρ ἀμεινον.
 105 Τὸν δ' ἀπαμειβόμεν' ἀποτίσσει πολὺμνις Ὀδυσσεύς,
 Οἷσε θῖαν, εἴως μοι ἀμύνεσθαι παρ' οἷσσι,
 Μὴ μ' ὀποκινήσῃσι θυράων μένον ἰόντα.
 Ὡς ῥά τοι, Τηλέμαχ' δὲ εἶπε ἐπαείθετο πατρί·
 Βῆ δ' ἰρῆμα θάλαμον ὅθι οἱ κλυτὰ τεύχεα κείτο·
 110 Ἐνδὲν τίεσσαρ' ἀνὰ σάκος ἔθηκε, δούρατα δ' ὀκτώ,
 Καὶ πίσυρας κυνέας χαλκήρεας ἱπποδάσκειας.
 Βῆ δὲ εἶρον, μάλα δ' ὄκα εἶλον πατέρ' εἰσαρίκατον·
 Αὐτὸς δὲ πρῶτιστα περὶ χεῖρ' ὄστατο χαλκῶν·
 Ὡς δ' αὐτὸς τῷ θυμῷ διέειπεν τεύχεα καλά,
 115 Ἔσαν δ' ἄμρ' Ὀδυσῆα δαίφρονα ποικιλομήτην.
 Αὐτὰρ ὅγ', ὅρα μὲν αὐτῷ ἀμύνεσθαι ἔσαν ἰοὶ,
 Τῶρα κ' ἀμύνεσθαι ἵνα γ' αἰεὶ ᾗ ἐπὶ οἴκῳ
 Ἡέλλε τιτυσκόμην· τοὶ δ' ἀγχισίνῳ ἱππῶτον·
 Αὐτὰρ ἐπὶ λίπον ἰοὶ οἰσεύοντα ἄτακτα,
 120 Τόξιν μὲν πρὸς σαθρὸν εὐσαδίῳ μεγάρῳ
 Ἐκλινεῖ ἰσάμην' πρὸς ἐνὶ σάκῳ παμφανόωντα·
 Αὐτὸς δ' ἄμρ' ὅμοιοι σάκος θῖτο τετραθέλυμνον
 Κρατὶ δ' ἐπ' ἰσθμῷ κυνέην εὐτυχτον ἔθηκεν
 Ἰπποκρεν, δεινὸν ἢ λόφῳ καθύπερθεν ἔτευεν.
 125 Εἶλετο δ' ἄλκιμα δῖε δύο κεκορυμμένα χαλκῷ.
 Ὅρσοθύρῃ δὲ τις ἔσκει εὐδμήτης ἐνὶ τοίχῳ·
 Ἀκρότατον δὲ παρ' οὐδὸν εὐσαδίῳ μεγάρῳ
 Ἦν ἰδὸς ἐς λαύρην, σαρπίδες δ' ἔχον ἐν ἀραρυῖαι·

Inque ei hepate fixit velox telum : exque manu
 Ensem densit humi, circumfususque mensæ
 Decidit volutus : effasque effudit humi, 85.
 Et poculum rotundum. Ipse autem terram verberavit fronte,
 Animo dolens : pedibus autem sedile ambobus
 Calcitrans concussit. In oculis autem fusa est caligo.
 Amphinomus autem Ulyssi ivit glorioso
 Contrarius ruens : strinxitque ensen acutum, 90.
 Si quo modo sibi cederet januis : sed ipsum prævenit,
 Telemachus à tergo percutiens ærata lancea.
 Humerorum medio, perque pectora adegit.
 Sonuit autem cadens, terramque percussit tota fronte.
 Telemachus autem inde proripuit se linquens longam lanceam 95
 Illic in Amphinomo : pertimebat enim ne quis Achivorum
 Lanceam trahentem longam vel transadigeret
 Ense ruens, vel prono feriens.
 Ivit autem currens : valde autem citò ad dilectum patrem venit.
 Prope autem stans verbis velocibus allocutus est : 100.
 O pater, jam tibi scutum feram & duas lanceas,
 Et galeam bene ære munitam temporibus aptam,
 Ipseque induar iens : dabo autem subulco.
 Et bubulco alia. Armari enim melius.

Hunc autem respondens allocutus est prudens Ulysses : 105
 Porta currens, quamdiu mihi ad propugnandum adsunt sagittæ,
 Ne me amoveant foribus solus qui sum.
 Sic dixit. Telemachus autem dilecto obedivit patri.
 Perrexit autem ire in thalamum ubi ei inclyta arma jacebant.
 Hinc quatuor quidem scuta cepit, lanceas autem octo, 110.
 Et quatuor galeas pilis equinis dense cristatas.
 Ibat autem ferens, valde autem citò ad dilectum patrem venit :
 Ipse autem primum circa corpus induit æs :
 Eodemque modo famuli induebant arma pulchra,
 Stabantque circum Ulysses prudentem varii consilii. 115
 At hic, quamdiu quidem ad propugnandum erant sagittæ,
 Tamdiu procorum unum semper in domo
 Feriebat collineans, atque illi densi cadebant.
 At postquam defecerant sagittæ jaculantem regem,
 Arcum quidem ad postem bene fundatæ domus 120.
 Inclinauit stare ad parietes collucentes :
 Ipse autem circum humeros scutum posuit quadruplex.
 Capite autem in forti galeam bene factam posuit
 Cum equina cauda, graviter autem crista desuper nutabat.
 Cepit autem fortes duas armatas ære. 125
 Janua autem quædam erat bene ædificato in pariete :
 Ultimam autem apud vestibulum bene stantis domus
 Erat via in angiportum, tabulæ autem cohibebant bene aptæ :
 S.C. iij

- Τὴν δ' Ὀδυσσεὺς φερέϊδ' ἀνῶγει διὸν ὕπερβον
 130 Ἑσάοτ' ἀρχ' αὐτῆς· μία δ' οἷη γίγν' ἱερὸν κῆ.
 Τοῖς δ' Ἀγέλας εἰπὼν, ἴω· παντὶσι περαύουσιν·
 ὧ εἰλοί, ἐκ ἂν δὴ τις ἀν' ὀρεσδύμῃ ἀναβαίη,
 Καὶ εἴποι λαῖσι· βοὴ δ' ὤκισα γένοιτο·
 Τῷ κε τὰχ' εὐτ' ἀνὴρ νῦν ὕσατα τοξάσαιτο.
- 131 Τὸν δ' αὖτε προσέειπε Μελάνδι· αἰσώλος αἰγῶν·
 Οὐπὼς ἐς' Ἀγέλας διοτρεφές· ἀγχι γὰρ αἰνῶς
 Αὐλῆς καλὰ θύρετρα, καὶ ἀργαλέον εἶμα λαύρης.
 Καὶ χ' εἰς πάντας εὐρύκοι ἀνὴρ ὅς' ἄλκιμον εἴη·
 Ἀλλ' ἀγέθ' ὑμῖν τεύχε' ἐνείκω θωρηχθῆναι.
- 140 Ἐκ θαλάμῃ· ἐνδον γὰρ (εἶομαι) οὐδέ πη ἄλλη·
 Τεύχεα κατθήσθην Ὀδυσσεὺς καὶ παίδιμον υἱόν.
 Ὡς εἰπὼν ἀνέβαινε Μελάνδι· αἰσώλος αἰγῶν·
 Ἐς θαλάμους Ὀδυσῆ' ἀνὰ· ῥῶγας μεγάρριον.
 Ἐνθεν δώδεκα μὲν σάκε' ἔξελε, τόσσα δ' ὄρεα,
- 145 Καὶ τόσσας κυνέας χαλκῆρας ἱπποδαμείας·
 Βῆ δ' ἰδμεν, μάλα δ' ὅκα φέρων μνηστῆρσιν ἰδοκέ·
 Καὶ τότε Ὀδυσσεὺς λυτο γυναικὰ καὶ φίλον ἦτορ,
 Ὡς περικταλόμενους ἰδε τεύχεα, χερσὶ δ' ὄρεα
 Μακρὰ τινάσσοντας· μέγα δ' αὐτὰ φαίνεται ἔργον.
- 150 Αἶψα δὲ Τηλέμαχον ἴσπερ πτερόεντα προσηύδα,
 Τηλέμαχ', ἦ μάλα δὴ τις ἐνὶ μεγάροισι γυναικῶν
 Νῶϊν ἱποτρύνει πόλεμον κακόν, ἢς Μελανθεύς.
 Τὸν δ' αὖ Τηλέμαχος πεπνυμένος ἀντίον ἦδα,
 ὦ πάτερ, αὐτὸς ἐγὼ πόδε' γ' ἡμῖροτον, (εἰδὲ τις ἄλλ'·
 155 Αἴτιος) ὃς θαλάμοιο θύρην πυκνῶς ἀεχρύϊαν
 Κάλλιπον ἀγκλίνας· ἧδ' ὃς σκοπὸς ἦεν ἀμείνων·
 Ἀλλ' ἴθι δὲ Εὐμαιε θύρην ἱπίδες θαλάμοιο,
 Καὶ φράσθαι εἰ τις ἄρ' ἐστὶ γυναικῶν ἢ τὰδε ῥέζει·
 Ἡ' υἱὸς Δολίχιο Μελανθεύς, τὸν περ οἶον.
- 160 Ὡς οἱ μὲν τοιαῦτα πρὸς ἀλλήλους ἀγόρευον.
 Βῆ δ' αὖτις θαλαμὸνδε Μελάνδι· αἰσώλος αἰγῶν·
 Οἶσων τεύχεα καλὰ, νόμισε δὲ δῖος ὕπερβος.
 Αἶψα δ' Ὀδυσσεὺς περσιρᾶνεν ἑλγὺς εἶντα,
 Διογενὲς Λαερτιάδην πελυμνήχαν' Ὀδυσσεύ,
 165 Κείνος δ' αὐτ' αἰδὼλος ἀνὴρ ὃν οἶμιβ' αὐτοῖς,
 Ἐρχεται ἐς θαλάμον· σὺ δὲ μιν νημερτὲς ἴσσω·
 Ἡ' μιν ὀπκείνω, αἱ κεν κρείσσαν γε γένομαι·
 Ἥε σοι ἐνθάδ' ἄγε, ἵν' ὑπερβασίας ὀποίσῃ
 Πολλὰς, ἴσας δ' ἐμίσατο σὺ ἐν οἴκῳ.
- 170 Τὸν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη πολύμητις Ὀδυσσεύς,
 Ἦτοι ἐγὼ καὶ Τηλέμαχος μνηστῆρας ἀγαυούς
 Σχήσομεν ἔντοσθεν μεγάρῳ, μάλα περ μιμαῶτας·
 Στάω δ' ὀποσείφαντε πόδας καὶ χεῖρας ὑπερθῆν,
 Ἐς θαλάμον βαλίω, σπιδάς δ' ἐκδοῖσθαι ὀπίσθαι·

Quam Ulysses observare jussit divinum subulcum
 Stantem prope ipsam : una autem sola erat via. 130
 His autem Agelaus dixit verbum omnibus nuncians :
 O amici, nullusne in superiorem januam ascenderet,
 Et diceret populis ? clamorque ocyus fiat?
 Ideo cito hic vir nunc postremo jaculetur.

Hunc autē rursus allocutus est Melanthius custos caprarū : 135
 Nullo modo licet Agelaë divine. Prope enim nimis
 Aulae pulchræ fores, & difficile os angiporrus.
 Etiam unus omnes prohibeat vir qui fortis sit.
 Sed agite vobis arma feram ad armandum
 Ex thalamo. Illic enim (puto) neque alio 140
 Arma deposuerunt Ulysses & illustis filius.

Sic locutus ascendit Melanthius custos caprarum
 In thalamum Ulyssis supra scalas domus.
 Ubi duodecim quidem scuta excepit, totidemque lanceas,
 Et tot galeas æreas pilis equinis cristatas : 145
 Perrexit autem ire, admodumque cito ferens procis dedit.
 Et tunc Ulyssis soluta sunt genua & proprium cor,
 Ut circumponentes vidit arma, manibusque lanceas
 Longas vibrantes : magnum autem ipsi videbatur opus.

Statim autem Telemachum verbis volucris allocutus est : 150
 Telemache, certe omnino aliqua in de mibus mulierum
 Nobis instigat bellum malum, aut Melanthius.

Illum contra Telemachus sapiens alloquebatur :
 O pater, ipse ego hoc peccavi, (neque quisquam alius
 Causa est) qui thalami januam compaste aptam 155
 Reliqui apertam : horum autem speculator fuit melior.
 Sed ito divine Eumææ januam claude thalami,
 Et observa siqua est mulierum quæ hæc faciat,
 An filius Dolii Melanthius, quem ego puto.

Sic hi quidem talia inter se loquebantur. 160
 Ibat autem iterum in thalamum Melanthius custos caprarum,
 Portaturus arma pulchra. Animadvertitque dius subulcus.

Statim autem Ulyssēm allocutus est prope præsentem :
 Divine Lærtiade solertissime Ulysses,
 Ille rursus exitiosus vir quem putamus ipsi, 165
 It in thalamum : tu autem mihi verum dic,
 An eum interficiam, si superior fiam :
 An tibi huc ducam, ut excessus suos solvat
 Multos, quorquot hic patravit tua in domo.

Hunc autem respondens allocutus est prudens Ulysses : 170
 Ego quidem & Telemachus procos superbos
 Retinebimus intra domos, licet percupidos :
 Vos autem avertentes pedes & manus desuper,
 In thalamum jacite, januas autem adstringite à tergo :

- 175 Σειρὴν δὲ πλεκτὴν ἐξ αὐτοῦ πειρήναντες,
Κίον' αὖ ὑψηλὴν ἔρυσαι, πηλάσαι τε δοκοῖσιν,
Ὡς κεν δαῖτά ζωὸς εἶεν, χαλὴν' ἀλγία πάσχη.
Ὡς ἔραθ'. οἱ δ' ἄρα τὴ μάλα μὲν κλύον, ἠδ' ἐπιδόντο·
Βῆ δ' ἵμεν εἰς θάλαμον· λαθίτην δὲ μιν ἔνδον εἶντα.
- 180 Ἦτοι ὁ μὲν θαλάμοιο μυχὸν κατὰ τεύχε' ἱεῖνα·
Τῷ δ' ἔσαν ἑκάτερθε παρὰ σαρμμοῖσι μένοντα·
Ἐὖ δ' ὑπὲρ ἔδον ἔβαινε Μελάνθιδι αἰσώλος αἰγῶν,
Τῇ ἐτέρῃ μὲν χερσὶ φέρον καλὴν τρυφάλειαν,
Τῇ δ' ἐτέρῃ σάκος εὐρύ, γέρον, πεσπασγμῶν ἄλῃ,
- 185 Λαέρτιάω ἥρως, ὁ κουρίζων φορέεσκε·
Δὴ τότε γ' ἦδη κείτο, ῥαφαὶ δ' ἐλέλυντο ἱμάντων.
Τῷ δ' ἀρ' ἐπαίξανθ' ἐλέτην, ἔρυσάν τε μιν εἴτω
Κουρίξ· ἐν δαπνείῳ δὲ χαμαὶ βάλλον ἀχνύμῃον κῆρ.
Σὺν δὲ πόδας χυῖσας τε δένει θυμαλγῇ δισμῶ,
- 190 Ἐὖ μάλ' ἀποσφέναντε διαμπερές, αἷς ἐκέλευσεν
Τῖος Λαέρτιάω πολύτλας δῖος Ὀδυσσεύς.
Σειρὴν ὃ πλεκτὴν ἐξ αὐτῆ πειρήναντες,
Κίον' αὖ ὑψηλὴν ἔρυσαν, πηλασάν τε δοκοῖσι.
Τὸν δ' ἐπικερτομέων προσέειπε Εὐμαιε συβώτα,
- 195 Νῦν μὲν δὴ μάλα πάγχυ Μελάνθιδι νύκτα φυλάξεις·
Εὐνῇ ἐνὶ μαλακῇ καταλέγμῳ, αἷς σε εἰκεῖν·
Οὐδὲ σε γ' ἠριγένεια παρ' Ὀκείανοιο ῥοάων
Δήτεις ἐπερχομένη χρυσόδροτος, ἠνίκ' ἀγνίεις
Αἴγας μνηστῆρας δόμον κατὰ δαῖτα πένεσθα.
- 200 Ὡς ὁ μὲν αὖτε λείποντο ταδείς ἔλοσ' ἐνὶ δισμῶ.
Τῷ δ' ἐς τεύχεα δύντε, θύρην τ' ἐπιδύντε φαιεην·
Βήτην εἰς Ὀδυσῆα δαΐζεονα, ποιηλομήτην.
Ἐνθα μίνες πνέοντες ἐξέσασαν· οἱ μὲν ἐπ' ἑδού,
Τέσσαρες, οἱ δ' ἐντοσθε δόμον, πολέες τε κ' ἐσθλοί.
- 205 Τοῖσι δ' ἐπ' ἀγχίμολον θυγάτηρ Διὸς ἦλθεν Ἀθήνη,
Μέντορι εἰδομένη ἡμὲν δέμας ἠδὲ κ' αὐδήν.
Τὴν δ' Ὀδυσσεύς γῆθησεν ἰδὼν, καὶ μῦθον ἔειπε,
Μέντορ ἀμύνον ἀρῇ, μῆσαι δ' ἐτάρσιο φίλοιο·
Ὅς σ' ἀγαθὰ ῥέζουσιν· ὀμηλικίην δὲ μοι ἐσσί.
- 210 Ὡς ἔφατ', οἰόμεν' λαοσπόον ἵμμεν Ἀθήνην.
Μνηστῆρες δ' ἐτέρωθεν ὁμόκλειον ἐν μεγάροισι·
Πρώτος τὴν γ' ἐνέμπετε Δαμασορίδης Ἀγέλαος,
Μέντορ, μὴ σ' ἐπίσσι παραιωνοῖσθαι Ὀδυσσεύς
Μνηστῆρας μάχεσθαι, ἀμυνόμεναι δὲ οἱ αὐτοί.
- 215 Ὡς δὲ τὸ ἡμέτερόν γε νόον τελέεσθαι οἶω·
Ὅπποτε κινεύτῃς κτίομεν, πατέρ' ἠδὲ κ' οἶον,
Ἐν δὲ σὺ τοῖσιν ἵππετα περικταί, οἷα μεμνῆας
Ἐφθιν ἐν μεγάροισι· σὺ δ' αὐτὴ κράατι τίσεις.
Αὐτὰρ ἔπειν ὑμῶν γε βίας ἀφελόμεθα χαλκῷ,
- 220 Καρμυχ' ἀπώσασα τῷ ἐστὶ τὰ τ' ἐπιδόει κ' τὰ θυμῷ

Funisque plexi extrema ipsi alligantes,
Columnam in altam trahite, admoveteque trabibus,
Ut diu vivus, graves dolores patiatur.

179

Sic dixit. Illi autem eum omnino audiverunt, & morē gesserunt,
Iverunt vero in thalamū: feseilerunt autem ipsum intus cum esset.
Et ille quidem in thalami penetrali arma quærebat:

180

Hi autem steterunt utrinque apud postes maientes:

Donec limen transibat Melanthius custos caprarum,

Altera quidem manu ferens pulchram galeam,

Altera autem scutum lacum, antiquum, inquinatum siccitate,

Laërtæ herois, quod juvenis portaverat:

181

Nempe tunc quidem jacebat, suturæque solutæ erant lororum.

Illi autem irruentes ceperunt, traxeruntque ipsum intro

Juveniliter: inque pavimento humi jecerunt dolentem corde.

Pedes autem manusque constrinxerunt animū cruciante vinculo,

Bene averfas prorsus, sicut jusserat

190

Filius Laërtis pertolerans dius Ulysses.

Funisque plexi ipsi extrema alligantes,

Columnam in altam traxerunt, admoveruntque trabibus.

Hunc autem mordacibus verbis alloquebaris Eumæe subulcē:

Nunc quidem jam etiam atque etiam Melanthie nocte custodies

Leto in molli dormiens, uti te decet:

(191

Neque te aurora ab Oceani fluvibus

Larebit adveniens aureo throno conspicua, quando ages

Capras prociis domum ad convivium parandum.

Sic hi: quod illic relictus est extensus pernicioso in vinculo. 200

Illi autem arma induentes: januamque claudentes splendidam,

Iverunt ad Ulyssem prudentem, versutum.

Hic robur spirantes adstiterunt: hi quidem in limine,

Quatuor, illi autem intra domum multi & boni.

His prope accessit filia Jovis Minerva,

201

Mentori assimilata & corpore & voce.

Hanc autem Ulysses latatus est videns, & verbum dixit:

Mentor propulsa malum, recordare autem focii dilecti,

Qui tibi bona feci: coævus autem mihi es.

Sic dixit, suspicans populorum salvatricem esse Minervam. 210

Proci autem altrinsecus minabantur in ædibus.

Primus hanc increpavit Damastorides Apelaus:

Mentor, ne tibi verbis persuadeat Ulysses

Prociis pugnare, auxiliari autem sibi ipsi.

Sic enim nostram mentem perficiendam puto:

215

Quando hos interfecerimus, patrem atque etiam filium,

Inter eos tu postea interficieris, qui talia cogites

Patriare in ædibus: tuoque ipsius capite solves,

At postquam vobis vires abstulerimus ferro,

Possessiones quot tibi sunt quæque intus & quæ foris,

220

Τοῖσιν Ὀδυσσῆϊ μεταμίζομεν· ἐδὲ τοι υἱας
Ζῶεν ἐν μεγάροισιν ἰάσμεν· ἐδὲ Δύγατρεα,
Οὐδ' ἄλοχον κεδνὴν Ἰθάκης κατὰ ἄστυ πολεύειν.

Ὡς φάθ'· Ἀθηναίη δ' ἠολώσατο κηρόδι μάλλον·

225 Νίκασεν δ' Ὀδυσῆα χολωτοῖσιν ἰωίεσσιν,

Οὐκ ἔτι σοὶ γ' Ὀδυσσεύς μένος ἔμπεδον, ἐδὲ τις ἄλλη,

Οἷη ὅτ' ἄμφ' Ἑλένη λευκωλένω εὐπατερεῇ

Εἰνάετ' Ἰφιδάμαν ἡμάρναο νηλεῖς αἰεὶ·

Πολλὰς δ' ἄνδρες ἔπειρες ἐν αἰνῇ δνιότητι,

230 Σὴ δ' ἦλθε βουλῇ Πριάμης πόλις εὐρυάγυια.

Πῶς δὴ νῦν, ὅτε σὺ γὰρ δόμον κ' κτήμαθ' ἰκάνεις,

Ἄντα μνηστῆρων ὀλοφύρεαι ἄλκιμος εἶναι;

Ἄλλ' ἄγε δεῦρ' ἔπεισον παρ' ἐμ' Ἰσασο, καὶ ἴδε ἔργον·

Ὅρ' εἰδῆς οἷός τοι ἐν ἀνδράσι δυσμνήσας

235 Μέντωρ Ἀλκιμήδης εὐεργισίας ληπτοῖσιν.

Ἦ ῥα καὶ ἔσσω παγχυ δίδου ἱππευτικῇ νίκῃ,

Ἄλλ' ἔτ' ἄρα σθένης τε κ' ἀλκῆς περὶ κτείνῃ

Ἦ μὲν Ὀδυσσῆϊ ἠδ' υἱῷ κυδαλίμοιο.

Αὐτὴ δ' αἰθαλόεντος ἀνὰ μεγάροιο μέλαθρον

240 Ἔζετ' ἀναΐξασα, χελιδόνι ἰκίλη ἄντην.

Μνηστῆρας δ' ὠτρυνε Δαμασφίδης Ἀγέλαος,

Εὐρύνομός τε καὶ Ἀμφιμέδων, Δημοσπόλιμός τε,

Πείσανδρος τε Πολυκτορίδης, Πόλυβός τε δαΐφρον·

Οἱ γὰρ μνηστῆρων ἀρετῇ ἴσαν ἔξοχ' ἀριστοί,

245 Ὅττοι ἐτ' ἔζων, πρὶν τε ψυχῶν ἐμάχοντο·

Τοὺς δ' ἤδη ἐδάμασσε βίος κ' ταρβείη ἰοί.

Τοῖς δ' Ἀγέλαος ἔειπεν, ἔσθ' ὅτι πάντεσσι πιφαύσκων·

ὦ φίλοι, ἤδη σχίσαι ἀνὴρ ὅδε χεῖρας ἀάπτους.

Καὶ δὴ οἱ Μέντωρ μὲν ἔβη κενὰ εὐγμᾶτα εἰσὼν,

250 Οἱ δ' οἷοι λείπονται ἐπὶ πρώτῃσι θύρῃσι.

Τὰ νῦν μὴ ἅμα πάντες ἀρίστε δέρεα μακρὰ·

Ἄλλ' ἄγεθ' οἱ εἴς περ' ὅσον ἀκοντίζεσθαι, αἱ κ' περὶ Ζηνὸς

Δόση Ὀδυσῆα βλητῆναι, καὶ κῦδ' ἀνείδαται·

Τῶν δ' ἄλλων κ' κῦδ' ἔσθ' ὅσον γὰρ πίεσιν.

255 Ὡς ἔραθ'· οἱ δ' ἄρα πάντες ἀκοντίζαν ὥς ἐκίλευσαν,

Ἰέδωρ· τὰ δ' ἅπαντα ἐτάσια δῆκιν Ἀθήνη.

Τῶν ἄλλος μὲν σαθρὸν εὐσταθῆος μεγάροιο

Βεβλήκει, ἄλλος δὲ θύρην πυκνῶς ἀφαιρῖαν·

Ἄλλε δ' ἐν τοίχῳ μελὴν πίτε χαλκοδάρεα.

260 Αὐτὰρ ἐπειδὴ θύρατ' ἀλεύαντο μνηστῆρων,

Τοῖς ἄρα μῦθων ἔρχε πολέτλας δι' Ὀδυσσεύς,

ὦ φίλοι, ἤδη μὲν κεν ἔργον εἴποιμι κ' ἄμμι

Μνηστῆρων ἐς ὅμιλον ἀκοντίζαι, οἱ μὲν ἄλλοι

Ἡμῖας ἐξενάριξαι ἐπὶ προτιερίσι καλοῖσιν.

265 Ὡς ἔρατ'· οἱ δ' ἄρα πάντες ἀκοντίζαν ὕψια δεῦρ',

Ἄντα τιτυσκήδωροι· Δημοσπόλιμον μὲν Ὀδυσσεύς,

Ipsis Ulyssis commiscebimus : neque tibi filios

Vivere in ædibus sinemus neque filias,

Neque uxorem castam Ithacæ in urbe versari.

Sic dixit. Minerva autem irata est ex animo magis :

Increpuit autem Ulysssem iratis verbis : 225

Non amplius tibi Ulysses robur incolume, neque ulla fortitudo,

Qualis quando pro Helena albiulna bono patre nata

Novem annis Trojanis pugnavisti perpetuo usque :

Multos autem viros interfecisti in gravi pugna,

Tuoque capta est consilio Priami urbs lata viis. 230

Quomodo jam nunc, quando in domū tuam & possessiones venis,

Contra procos lamentabiliter recusas foras esse?

Sed age huc o bone apud me sta, & vide opus,

Ut videas qualis tibi in viris inimicis

Mentor Alcimides beneficia reddet. 235

Dixit : & nondum omnino dabat inclinatam victoriam,

Sed adhuc potentiamque & fortitudinem tentabat

Tum Ulyssis tum filii gloriosi.

Ipsa autem splendidæ in domus trabem 240

Sedit propiciens se, hirundini similis aspectu.

Procos autem hortabatur Damastorides Agelaus,

Eurynomusque & Amphimedon, Demoptolemusque,

Pisanderque Polytorides, Polybusque belli peritus.

Hi enim procorum fortitudine erant facile optimi,

Qui adhuc vivebant, deque animabus pugnabant : 245

Reliquos jam domuerat arcus & frequentes sagittæ.

His autem Agelaus dixit, verbum omnibus nuncians :

O amici, jam cohibebit vir hic manus intactas.

Atque jam ei Mentor quidem abit locutus inanes jactationes,

Hi autem soli relictī sunt in primis foribus. 250

Ideo ne simul omnes mittite lanceas longas :

Sed agite sex primum jaculamini, si forte Jupiter

Det Ulysssem percuti, & gloriam obtinere :

Cæterorum autem nulla cura, postquam hic ceciderit.

Sic dixit. Illi autem omnes jaculabantur sicut jusserat, 255

Mittentes : illa autem omnia vana fecit Minerva.

Eorum alius quidem postem bene fundatæ domus

Percussit, alius autem januam dense aptam :

Alterius autem parieti fraxinus incidit ære gravis.

At postquam jam lanceas evitaverunt procorum, 260

His sermones occepit pertolerans dius Ulysses :

O amici, jam quidem ego dixerim & nobis

Procorum in turbam ut jaculemur, qui cupiunt

Nos interficere ad priora mala.

Sic dixit. Hi autem omnes jaculati sunt acutas lanceas, 265

Contra collineantes. Demoptoleum quidem Ulysses,

Εὐρυάδην δ' ἄρα Τηλέμαχον, ἔλατοι ἃ σὺδάτης·
Πεισανδρον δ' ἄρ' ἑσπερι βοῶν ἐπιβουκόλον· ἀνὴρ·
Οἱ μὲν ἰσθὶ' ἅμα πάντες ὁδᾶξ ἔλσι ἀσπασίον οὐδας.

276 Μνηστῆρες δ' ἀνιχάμενται μεγάροιο μυχοῖδ'·
Τοῖς δ' ἄρ' ἐπώϊξαν, καύον δ' ἐξ ἔγχυ' ἑλόντες·
Αὐτοὶ δὲ μνηστῆρες ἀκόντισαν ὅξια δοῦρα,
ἱέμενοι· τὰ δ' πολλὰ ἐτόσσα θάμιν Ἀδόνῃ.

275 Τῶν ἄλλων μὲν σάθμον εὐσαδέος μεγάροιο
Βεβλήκει, ἄλλων δὲ θυρῶν πυκνῶς ἀεραῖαν·
Ἄλλων δ' ἐν τοίχῳ μέλι πίνε χαλκιδάρια.
Ἀμεινέδων δ' ἅμα Τηλέμαχον βάλε χεὶρ' ἐπὶ καρπῷ
Διγδῆν, ἄκρην δ' ῥινὸν δακτύλατο χαλκῷ.

Κτίσιππον δ' Εὐμαιν ὑπὸ σάκῳ ἔγχυ' μακρῷ
280 Ὀμοὶ ἐπώϊξαν· τὸ δ' ὑπερπτάτο, πίνετε δ' ἔραζε.
Τοῖ δ' αὐτ' ἅμω' Ὀδυσῆα δαίρυοντα πυκνολομένῃ
Μνηστῆρων ἐς οἶκλον ἀκόντισαν ὅξια δοῦρα.
Ἐνθ' αὐτ' Εὐρυδάμαντα βάλε πτολίπορθον Ὀδυσ-
σεύς,

Ἀμεινέδωντα δ' Τηλέμαχος, Πόλυβον δὲ σὺδάτης·
285 Κτίσιππον δ' ἄρ' ἑσπετα βοῶν ἐπιβουκόλος ἀνὴρ
Βεβλήκει περὶ σῆθ'· ἐπιυχόμενος δὲ περσπύδα,
ὧ' Πολυδερσίδι φιλοκέρτομε, μήποτε πύμπαν
Εἴκην ἀσφαδῆς, μέγα εἰσὶν, ἀλλὰ θροῖσι
Μῦθον ἐπιτρέψει· ἑσπεὶ πολὺ φέρτερόν ἐστι.

290 Τοῦτό τοι ἀντιπιδὸς ξεινῆς, ἐν ποτ' ἔδωκας
Ἀντιθέω Ὀδυσῆϊ δῖμον κατ' ἀλκιδέοντι.

Ἦν γὰρ βοῶν ἐλίκων ἐπιβουκόλον· αὐτὰρ Ὀδυσσεὺς
Οἷτα Δικαστρίδην αὐτοσχέδον ἔγχυ' μακρῷ.

Τηλέμαχον δ' Εὐνυριδὴν Λειώκρετον οὐτα
295 Δουρὶ μέσσην κενώτα, διαπρὸ δ' χαλκὸν ἔλασεν·
Ἦεσπε δ' ἀνιχῆς, χθόνα δ' ἤλασε παντὶ μετώπῳ·
Διὶ τὸτ' Ἀθηναίῃ ρηισίμβροτον αἰγ' δ' ἀνίσχεν
Ἐφιδὸν ἐξ ὀρεγῆς· τῶν δ' ὀρένεις ἐπώϊσαν·
Οἱ δ' ἐρέδοντο κατὰ μίχρον, βέες ὡς ἀγελαιαί·

300 Τὰς μὲν τ' αἰὼλον οἷστρος ἐρομηνδεῖς ἐδυνήσεν
Ὡς ἐν εἰαρινῇ, ὅτε τ' ἡμάτα μακρὰ πέλοισται.
Οἱ δ' ὡς αἰγυσιὶ γαμψόγυες ἀγκυλοχεῖται
Ἐξ ὀρέων ἐλθόντες ἐπ' ὀρνίθεσσιν ὁρώσι,
Ταὶ μὲν τ' ἐν πεδίῳ νέρεα πτώσασαυται ἵενται,

305 Οἱ δὲ τε τὰς ὀλέκτιν ἐπάλῳροι, ἔδῃ τις ἀλλή
Γίνεται ἔδῃ ευρή, χαίρουσι δὲ τ' ἀνέρες ἄγρη·
Ὡς ἄρα τοὶ μνηστῆρες ἐπεισόμενοι κατὰ δόρυ
Τύπτον ἐπισπράδον· τῶν δ' εἶνος ὤρευσ' ἀεικῆς,
Κάτων τυπωμένων· δάπτεδον δ' ἄσπιν αἵματι θύει.

310 Λειώδης δ' Ὀδυσῆϊ ἐπεισόμενος λάβε ρούναν,
Καὶ μιν λινώμενος ἑώρα πτερυγία περσπύδα,

Ἰουλιανὴ

Euryadem autem Telemachus, Elaium autem subulcus,
Pilandrum autem interfecit boum bubulcus vir:
Isti quidem postea simul omnes mordicus ceperunt magnum pa-
vimentum.

Proci autem recesserunt in ædium penetrale: 270

His autem irruerunt, eque cadaveribus lanceas rapuerunt.

Rursus autem proci jaculati sunt acutas lanceas,

Connixi: plerasque vero irritas reddidit Minerva.

Horum alius quidem postem bene fundatæ domus

Percussit, alius autem januam densis compagibus aptam: 275

At alterius parieti traxinus incidit ære gravis.

Amphimedon autem Telemacho percussit manum ad carpum

Strictum, extremam autem pellem læsit æs.

Cteippus autem Eumæo supra scutum lancea longa

Humerum aravit: illa autem supervolavit, ceciditque humi. 280

Isti contra circa Ulysses belli peritum versutum

Procorum in turbam jaculabantur acutas lanceas.

Tunc vero Eurydamanta percussit urbium populator Ulysses,

Amphimedonta autem Telemachus, Polybum autem subulcus:

Cteippum autem postea boum bubulcus vir 285

Percussit ad pectus: gloriabundus autem alloquebatur:

O Polytheside amator convitiolorum, nunquam omnino

Cedens stultitiæ magnifica loquere, sed Diis

Verbuni committe: quoniam multo potentiores sunt.

Hoc tibi pro pede hospitale donum est, quem dedisti 290

Divino Ulyssi domi mentlicanti.

Dixit boum nigrarum bubulcus. At Ulysses

Feriebat Damastoridem cominus lancea longa.

Telemachus autem Euenoridem Leocritum feriebat

Lancea medio ventre, penitus autem æs transfadegit: 295

Cecidit autem pronus, terramque percussit tota fronte.

Tunc Minerva clades hominum, Ægida sustulit

Alto ex fastigio: illorum autem mentes percellabantur.

Iidemque fugitabant per ædes, boves tanquam gregariæ,

Quas quidem pernix æstrus ingruens agitavit 300

Tempore in verno, quando dies longi sunt.

Isti autem, sicut vultures curvi unguibus, uncis rostris

Ex montibus venientes avibus insiliunt,

Hæ quidem in campo trepidantes nubes affectant,

Illi autem has perdunt insilientes, neque ullum auxilium 305

Fit neque fuga: gaudent autem viri præda:

Sic hi procos irruentes in domum

(indecens,

Verberabant quaquaversum. Horum autem gemitus oriebat

Capitibus verberatis: pavimentum autem totum sanguine artusbat.

Libles autem Ulyssis advolans cepit genua,

310

Et ipsum precans verbis velocibus alloquebatur:

Odyssea.

T t

- Γουνῆμά σ' Ὀδυσσεῦ· σὺ δέ μ' αἰδέο, καί μ' ἐλέησον.
 Οὐ γάρ πο τινα θεμὶ γυναικῶν ἐν μεγάροισιν
 Εἴπειτ' ἐδέ τι ῥέξαι ἀτάσθαλον· ἀλλὰ καὶ ἄλλους
 315 Πάυσκον μνηστῆρας, ὅτις τοιαῦτά γε ῥέξει.
 Ἀλλὰ μοι καὶ πείθοιτο κακῶν ἅπλῃ χυρὰς ἱχιδῆα·
 Τῷ καὶ ἀπασθαλῆσιν αἰεὶ πότμον ἐπίσπων.
 Αὐτὰρ ἐγὼ μετὰ τοῖσι θυοσκόῳ, εὐδὲν ἰοργῶς,
 Κεῖσομαι, ὥς οὐκ ἔσι χάρις μετόπισθ' εὐεργίαν.
 320 Τὸν δ' ἄρ' ὑπόδρα ἰδὼν προσέηρ πολέμυτις Ὀδυσσεύς.
 Εἰ μὲν δὴ μετὰ τοῖσι θυοσκίος εὐχαι εἶναι,
 Πολλὰκι πευ μέλλεις ἀρήμην ἐν μεγάροισι,
 Τηλὲ μοῖσι νόσοιο τέλῳ γλυκεροῖο γένεσθαι,
 Σοὶ δ' ἄλοχόν τε φίλην σπείσθαι καὶ τέκνα τεύεσθαι·
 325 Τῷ οὐκ ἂν θάνατόν γε δυσπληγία προρύγοιδα.
 Ὡς ἄρα φωνήσας, ξίφῳ εἴλετο χυρὶ παχείῳ
 Κεῖδρον, ὃ ῥ' Ἀγέλαο δῶτοπρέμκε χαμαῖζε
 Κτεινόμενος· τῷ τότε κατ' αὐχένα μίσσων ἱλασσε
 Φθελγμένου δ' ἄρα τοῦ γε κάρη κονίησιν ἐμίχθη.
 330 Τερπιάδης δέ τ' αἰοῖδος ἀλύσκαζε κῆρα μέλαιναν
 Φημι, ὅς ῥ' ἦεν μετὰ μνηστῆρσιν ἀνάγκη.
 Ἔση δ' ἐν χείρεσσιν ἔχων φόρμιγγα λίγισαν
 Ἀγχι παρ' ὀρεσθύρην· δίχα δὲ φρεσὶ μερμήριζεν·
 Ἥ ἐκδὺς μεγάροιο, Διὸς μεγάλε ποτὶ βωμόν
 335 Ἐρκεῖα ἔχοιτο τετυγμένον, ἐνθ' ἄρα πολλὰ
 Λαέρτης Ὀδυσσεύς τε βωῶν ἐπὶ μηρὶ ἔκπιον·
 Ἥ γούτων λίσσοιτο προσαιῖας Ὀδυσῆα.
 Ὡδὲ δέ οἱ φρονέοντι δάσασατο κέρδιον εἶναι,
 Γούναν ἀφάσθαι Λαερτιάδεω Ὀδυσῆος.
 340 Ἦτοι ὃ φόρμιγγα γλαφυρὴν κατέθηκε χαμαῖζε
 Μεσσηγύς κρητῆρ, ἰδε θρόνον ἀργυροῦλου·
 Αὐτὸς δ' αὐτ' Ὀδυσῆα προσαιῖας λάβε γούναν,
 Καί μιν λιανόμην ἔπειτα πτερόεντα προσόδα,
 Γουνῆμά σ' Ὀδυσσεῦ· σὺ δέ μ' αἰδέο, καί μ' ἐλέησον.
 345 Αὐτῷ ποι μετόπισθ' ἄχῳ ἴστυα, εἰ κεν αἰοῖδον
 Πέρηνς ἔσσι θεοῖσι καὶ ἀνδράσιν αἰεὶ δαῖ.
 Αὐτοδίδακτος δ' εἰμὶ· θεὸς δέ μοι ἐν φρεσὶν οἶμας
 Παντοίας ἐνέτυσιν, ἴοικα δέ τοι παραεῖδεν
 Ὡς θεὸς· τῷ μὴ με λιλαῖο δειροτεμῆσθαι.
 350 Καί κεν Τηλέμαχῳ τάδε γ' εἴποι σὸς φίλος υἱός,
 Ὡς ἐγὼ ἔτι ἐκὼν ἐς σὸν δῶμον, εὐδὲ χατίζων,
 Πωλείμην μνηστῆρσιν αἰετόμην μετὰ δαίτας,
 Ἀλλὰ πολὺ πλείους καὶ κρείσσονες ἦγον ἀνάγκη.
 Ὡς εἶπτο, τῷ δ' ἦκουσ' ἱερὴ ἱς Τηλέμαχοιο,
 355 Αἶψα δ' ἰὸν πατέρα προσερώτεον ἔγγυς ἔοντα,
 Ἰσχυο, μηδὲ τι τοῦτον ἀνάϊτιον ἔσται χαλκῷ.
 Καὶ κήρυκα Μίδεοντα σπείσομεν, ὅς μιν αἰεὶ

Supplex oro te Ulysses: tu autem me respice, & mei miserere.
 Nunquam enim cuiquam dico me mulierum in ædibus
 Dixisse neque aliquid fecisse mali: sed & alios
 Sedebam procos, quicumque talia faceret. 315
 Sed mihi non obediverunt ut malis manus abstinerent:
 Ideo ob improbitatem indecora morte obierunt.

At ego cum his vates, qui nihil feci,
 Jacobo. Sic non est gratia in posterum benefactorum.
 Hunc autem torve videns allocutus est prudens Ulysses: 320
 Siquidem jam tum his vatem dicis esse te,
 Sape forsan debuisti optare in ædibus,
 Longe mihi reditus finem dulcis fieri,
 Te autem uxoremque dilectam sequi & filios parere:
 Ideo haud mortem gravem effugies. 325

Sic locutus, ensē cepit manu forti
 Jacentem, quem Agelaus abjecerat humi
 Cum caderetur: quo hunc in cervicem mediam percussit.
 Loquentisque ejus caput pulveribus mixtum est.
 Terpiades autem cantor declinabat mortem nigram 330
 Phœmius, qui canebat cum procis coactus,
 Stabat autem in manibus tenens citharam stridulam.
 Prope apud superiorem januam: bifariam autem mente cogitabat
 An egressus domo, Jovis magni ad aram
 Tutelaris federet structam, ubi multa 335
 Laërtes Ulyssesque boum femora combusserant:
 An per genua precarerur aggressus Ulyssēm.
 Sic autem ei cogitanti visum est melius esse,
 Genua prehendere Laërtiadæ Ulyssis.
 Ille quidem citharam concavam deposuit humi 340
 Inter craterem & sedile argenteum clavos:
 Ipse autem Ulyssi accidens ad genua, ea prehendit,
 Et ipsum precans verbis velocibus alloquebatur:

Supplex oro te Ulysses: tu autem me respice, & mei miserere.
 Ipsi tibi in futurum dolor erit, si cantorem 345
 Interfeceris qui Diis & hominibus cano.
 Ipse per me doctus sum: Deus autem mihi in mente cantilenas
 Omnigenas insevit. Videor autem tibi accinere
 Tamquam Deo: ideo ne me cupias decollare.
 Et Telemachus hæc dicet tuus dilectus filius, 350
 Quod ego non voluntarius in tuam domum, neque indigens,
 Veni procis cantaturus ad convivia,
 Sed multo plures & potentiores duxerunt coactus,

Sic dixit. Eum autem audivit sacra vis Telemachi,
 Statim autem suum patrem allocutus est prope qui erat. 355
 Abstine, & nequaquam hunc insontem percutere ferro.
 Et præconem Medontem servemus, qui mei semper

Οἶατο ἰὺ κριτεῖα καδέσχετο παῖδος ἰότης·

Εἰ δα μὴ μὴ ἴσμεν Φηκίτις, ἢ συδῶτας,

360 Ἥε σὺ ἀντιέκλινεθαι ἱερὴν κατὰ δῶμα.

Ὡς εἶπε τοῦ δὲ καὶ οὐκ ἴδεν πρὸς τοῦτο εὐδῶς.

Πρωτὰς γὰρ ἔκλυτο ὡς θυμὸς, αἶμα δὲ δέμα

ἔσσετο πρὸς τοῦτο, ἀλυσκὼν κῆρα μέλαιναν.

Αἶψα δὲ κατὰ θυμὸν ἔρτο, θεῶς δὲ ἀπιδυμὴ βροτῶν·

365 Τηλέμαχον δὲ αἶψα ἴσμεν περὶ τοῦτο λαβεῖν τοῦτο,

καὶ μὴ πρὸς τοῦτο ἴσμεν περὶ τοῦτο περὶ τοῦτο,

Ὡς εἶπε, ἔγωγε μὴ ἴδωμι· σὺ δὲ ἴσμεν, ὡς δὲ ταῦτα

Μὴ με περὶ τοῦτο δακρυόεντα ἴδωμι χαλκῶς,

Ἀνδρῶν μυστήριον κεχρησμένον, εἰ οἱ ἔκλυτο

370 Κτηματῶν ἢ μεγάλων, σὲ δὲ ἴσμεν ὅτι ἴσμεν.

Τοῦ δὲ ἴσμεν πρὸς τοῦτο περὶ τοῦτο Ὀδυσσεύς,

Θάρσει, ἴσμεν δὲ ὅτι ἴσμεν ἔρτο καὶ ἴσμεν,

Ὀρῶν γὰρ κατὰ θυμὸν, ἀτὰρ εἰσποῖα καὶ αἶψα,

Ὡς κακὴν εἰσποῖα μὴ ἀμείψαν.

375 Ἀλλ' ἴσμεν τοῦτο μεγάλων ἴσμεν θυμῶν

Ἐκ τοῦτο εἰς αὐτὸν, σὺ τε καὶ πολὺν καὶ αἶψα,

Ὀρῶν γὰρ κατὰ δῶμα περὶ τοῦτο ὅτι με χρεῖ.

Ὡς εἶπε. τοῦ δὲ ἴσμεν ἔρτο μεγάλων καὶ οὐκ.

Ἐξ ὅθεν δὲ αἶψα τοῦτο διὸς μεγάλων περὶ τοῦτο,

380 Πάντες περὶ τοῦτο, εἰσποῖα περὶ τοῦτο αἶψα.

Πάντες περὶ τοῦτο Ὀδυσσεύς κατὰ τοῦτο δῶμα, εἰσποῖα ὅτι αἶψα

Ζηὸς καὶ οὐκ ἴσμεν, ἀλυσκὼν κῆρα μέλαιναν.

Τοῦ δὲ ἴδωμι μάλα πάντας ἐν αἵματι καὶ κενῶν

Πρωτὰς τοῦτο πολλὰς· ὅς τ' ἴσμεν ὅτι αἶψα

385 Κόλιν ἐς αἶψα τοῦτο πολλὰς ἐκτοσθε θαλάσσης

Δικτῶν ἴσμεν πολλὰς. οἱ δὲ τε πάντες

Κόλιν ἀλὸς περὶ τοῦτο ἐπὶ φαρμάδοις κένοντες,

Τὸν μὲν τ' ἴσμεν φαίδων ἴσμεν θυμῶν.

Ὡς τὸν αἶψα μυστήριον ὅτι ἀλλήλοισι κένοντες.

390 Δὲ τίτε Τηλέμαχον πρὸς τοῦτο πολὺν Ὀδυσσεύς,

Τηλέμαχ', εἰ δὲ αἶψα μὴ καλὸν περὶ τοῦτο Εὐρύκλειαν,

Ὀρῶν γὰρ εἰσποῖα τοῦτο μὴ κατὰ τοῦτο ἴσμεν.

Ὡς εἶπε. Τηλέμαχ' ὅς εἶπε ἴσμεν τοῦτο πατρί·

Κινῶν δὲ θυμὸν, περὶ τοῦτο περὶ τοῦτο Εὐρύκλειαν,

395 Διὸς δὲ ὅσοι γὰρ παλαιγενεῖς, ἦτα γυναικῶν.

Διὸς δὲ οὐκ ἴσμεν κατὰ μὴ ἀρ' ἡμετέρων.

Ἐρτο, κενῶν σὲ πατὴρ ἴσμεν, ὅσοι τι εἶπον.

Ὡς αἶψα ἴσμεν. τῇ δὲ αἶψα ἴσμεν μὴ οὐκ.

Ὡς δὲ θυμῶν μεγάλων εἰς ναυτιλῶν.

400 Εἰ δὲ ἴσμεν· αὐτὰρ Τηλέμαχ' πρὸς τοῦτο ἡμετέρων.

Εὐρύκλειαν ὅτι Ὀδυσσεύς κατὰ κενῶν νέκυντες,

Λίματι καὶ λύδῃσι περὶ τοῦτο ὅσοι λείοντες.

Ὡς δὲ τε βροτῶν βροτῶν ἴσμεν ἀγρῶν.

Domo in nostra curam habuit puer cum *adhuc* essem:
Si jam non ipsum interfecit Philoctetus, aut Subulcus,
Aut tibi occurrit iuenti in domo.

360

Sic dixit. Hunc autem audiuit Medon cata sciens.
Trepidus enim prociderat & jacebat sub sede, circum autem pelle
Indutus erat bovis recenti, vitans mortem nigram.
Statim autem à sedili surrexit, citoque exiit bovinam:
Telemachum autem postea aggressus cepit genua,
Er ipsum precans verbis velocibus alloquebatur:

365

O amice, ego quidem hic sum: tu vero contine te, & dic patri,
Ut ne me superans lædat acuto ferro,
Vitorum procorum *causa* iratus, qui ei totonderunt
Possessiones in ædibus, te autem stulti nihil honoraverunt.

370

Hunc autem subridens allocutus est prudens Ulysses:

Fide, quoniam te hic liberavit & servavit,
Ut noscas in animo, at dicas & alii,
Quod malefacto benefactum est longe melius.

Sed egressi ædibus sedete foris

375

Ex cæde in atrium, tuque & celeberrimus cantor,
Ut ego in domo laborem quod me oportet.

Sic dixit. Illi autem exiverunt domo procedentes.

Sederunt autem illi Jovis magni ad altare,
Undique circumspectantes, eadem expectantes semper.
Circumspectans ibat Ulysses per suam domum, si quis adhuc vitiorum
Vivus se subduxisset, fugiens mortem nigram.

380

Illos autem vidit prorsus omnes in sanguine & pulveribus
Collapsos multos: sicut pisces quos piscatores
Concavum in litus canum extra mare.

385

Reti extraxerunt foraminoso: hi autem omnes

Undas maris desiderantes in arenis fusi sunt,

Horum quidem sol lucens abtulit animam.

Sic tunc proci alius super alio fusi erant.

Tunc Telemachum allocutus est prudens Ulysses:

390

Telemache, eia age mihi voca nutricem Eurycleam,

Ut verbum dicam quod mihi in animo est.

Sic dixit. Telemachus autem dilecto parebat patri:

Motoque ostio, allocutus est nutricem Eurycleam:

Ekodum move te anus antiqua, quæ mulierum

395

Pamularum inspectrix es in domibus nostris:

Veni, vocat te pater meus, ut aliquid dicat.

Sic locutus est. Illi autem impennatum fuit verbum:

Aperuit autem januas ædium bene habitatarum:

Perrexitque ire: at Telemachus ante præibat.

400

Iavenit postea Ulyssiem cum interfectis mortuis,

Sanguine & pulvere inquinatum: tanquam leonem,

Qui comesta bove venit armentali,

- Πᾶν δ' ἄρα οἱ σῆδ' ὅς τε παρ' ἡῖα τ' ἀμροτέρωθεν
 405 Αἱματίεντα πέλει· δεινὸς δ' εἰς ὅσα ἰδέσθαι.
 Ὡς Ὀδυσσεύς πεπάλαντο πόδας κ' χεῖρας ὑπερθεῖν.
 Ἥδ' ὡς ἔν νεκυάς τε κ' ἄσφατον εἰσίδεν αἶμα,
 Ἴδυσεν ῥ' ὀλολύξαι, ἵππ' ἰμέγα εἰσίδεν ἱζόν·
 Ἄλλ' Ὀδυσσεύς κατέρυκε, κ' ἵσχευεν ἱμῶν περ·
 410 Καί μιν ρανήσας ἵπτα πτερόεντα προσπύδα,
 Ἐν θυμῷ γρηῷ χαῖρε, καὶ ἴσχιό, μὲδ' ὀλόλυξε·
 Οὐχ ἴσιν κταμένοισιν ἱπ' ἀνδράσιν εὐχετάσθαι.
 Τόσδε ἦ μύρ' ἰδάμασε θεῶν, κ' σφέτλια ἔργα.
 Οὔτινα γὰρ τίσκειν ἐπιχθονίων ἀνδρῶσιν,
 415 Οὐ κακόν, κδ' μὲν ἱσθλόν, ὅτις σείας εἰσαφίκοιτο·
 Τῷ καὶ ἀπταδάλισιν ἀεικία πότμοι ἐπίσσειν.
 Ἄλλ' ἄγε μοι σὺ γυναῖκας ἐνὶ μεγάροισι καταλέξον.
 Αἱ τέ μ' ἀτιμάζουσι καὶ αἱ νηλεεῖς εἰσι.
 Τὸν δ' αὖτε προσέειπε φίλῃ τερπὸς Εὐρύκλεια,
 420 Τοιγὰρ ἐγὼ τοι γένον ἀληθεῖν καταλέξω.
 Πεντήκιντά τοι εἰσὶν ἐνὶ μεγάροισι γυναῖκες
 Δμῶαι, τὰς μὲν τ' ἔργα διδάξαμεν ἔργάζεσθαι,
 Εἰσὶν τε ξείνων, κ' δουλοσύνης ἀνέχεσθαι·
 Τῶν δώδεκα πᾶσαι ἀναιδεῖα ἐσέβησαν,
 425 Οὐτ' ἐμὲ τίουσσι ἔτ' αὐτὴν Πηνελόπειαν.
 Τηλέμαχος ἦ νέον μὲν αἰέετο, κδ' ἱ μήτηρ
 Σημαίνειν εἰσκειν ἱπ' ὀμῶσσι γυναῖξιν.
 Ἄλλ' ἀγ' ἐγὼν ἀναβῶ ὑπερώϊα σιγαλέοντα,
 Εἴπω σὴ ἀλόχω, τῇ τις θεὸς ὕανεν ὑπέρου.
 430 Τὴν δ' ἀπαμειβόμενος προσέειπε πολέμητις Ὀδυσσεύς,
 Μῆσσε γένεθ' ἱπ' ἵκηται, σὺ δ' ἐνθάδε εἰπὲ γυναῖξιν
 Ἐλθέμεν αἶψα περὶ δέν ἀεικία μηχανίοντο.
 Ὡς ἄρ' ἔρη, γρηῷς δ' ἐκ μεγάροιο βεβήκει,
 Ἀγγελεύουσα γυναῖξί, κ' ὀτρύνουσα νεοδαί.
 435 Αὐτὰρ ὃ Τηλέμαχον κ' βρυκίλον ἠδὲ σφεάτην
 Εἰς ἱ καλισσάμεν, ἵπτα πτερόεντα προσπύδα,
 Ἀρχίτε νῦν νεκυας φερίεν, κ' ἀνοχθε γυναῖκας·
 Αὐτὰρ ἵππειτα θεόνους περικαλλίας ἠδὲ τερατοῖζας
 Τόσσι καὶ σφίγχοισι πολυτρήτοισι καθάριεν.
 440 Αὐτὰρ ἱπὴν δὴ πάντα δῖον κατακτρίστοδε,
 Δμῶας ἐξαγαγόντες εὐσταδίῃ μεγάροιο,
 Μισσηγύς τε δέκιο καὶ ἀρύμοτος ἱκίῃ αὐλῆς
 Θεπέμεναι ξίεσιν ταυνέεσσιν, εἰσὶν πασῶν
 Ψυχὰς ἐξαρίστον, καὶ ἐκλεάδουσι Λεοδίτῳ
 445 Τὴν ἄρ' ὑπὸ μνηστῆρσιν ἔχον, μίσσηντό τε λάτρη.
 Ὡς ἔραβ'· αἱ δ' ὅ γε γυναῖκες ἀολύεις ἱπ' ἱπ' ἀπασαί,
 Αἴν' ὀλοφύρεσθαι, θαλερὸν κατὰ δόκρον χέσται.
 Πρῶτα μὲν ἔν νεκυας εὖρεν καταπείνηστας,
 Καδδ' ἄρ' ὑπὸ αἰδιούρῃ τίθεισαν εὐρέκῃ αὐλῇ.

Omne autem ei pectusque genæque utrinque
 Cruentæ sunt : terribilisque est in vultum aspectu. 405
 Sic Ulysses inquinatus erat pedes & manus desuper.
 Illa autem postquam mortuosque & infandum in pexit sanguine ,
 Conata est jubilare , quoniam magnum vidit opus :
 Sed Ulysses prohibuit , & tenuit cupientem licet :
 Et ipsam compellens verbis velocibus alloquebatur : 410

In animo anus gaude , teque contine , neve jubiles.
 Haud justum est interfectos ob viros gloriari.
 Hos autem satum domuit Deorum , & impia opera.
 Non enim quemquam æstimabant terrestrium hominum ,
 Non malum , neque quidem bonum , qui ad ipsos pervenisset : 415
 Ideo & peccatis sædam mortem affecuti sunt.
 Sed age mihi tu mulieres in domibus enumera ,
 Quæ me inhonorant & quæ scelestæ sunt.

Illum contra alloquebatur dilecta nutrix Euryclæa :
 Enim vero ego tibi fili veritatem dicam. 42
 Quinquaginta tibi sunt in domibus mulieres
 Famulæ , quas quidem opera docuimus operari ,
 Lanaque carpere , & servitutem tolerare :
 Harum duodecim omnes impudentiam ingressæ sunt ,
 Neque me honorantes neque ipsam Penelopem. 425
 Telemachus autem nuper quidem adolevit , neque ipsum mater
 Imperare sivit in famulis mulieribus.

Sed age ego ascendens cœnaculum stupendum ,
 Dicam tuæ uxori , cui aliquis Deus somnum immisit.
 Hanc autem respondens allocutus est prudens Ulysses : 430
 Nondum illam excita . Tu autem huc dic mulieribus
 Venire quæ antea indecora patrabant.

Sic dixit . Anus autem per domum exivit ,
 Nunciatura mulieribus , & hortatura ad eundum.
 At ipse Telemachus & bubulcum & subulcum 435
 Ad se vocans , verbis velocibus alloquebatur :

Incipite nunc mortuos portare , & jubete mulieres :
 At postea sedilia pulchra & mentar
 Aqua & spongis cavernosis purgare.
 At postquam totam domum ornaveritis , 440
 Famulas educentes stabili domo ,
 Inter tholum & bonum septum atrii
 Perite ensibus longis , donec omnium
 Animas auferatis , & obliviscantur Veneris.
 Quam à procis habebant , coibantque clam. 445

Sic dixit . Mulieres autem confertæ venerunt omnes ,
 Graviter lamentantes , teneram lachrymam fundentes.
 Primum quidem cadavera portabant mortua ,
 Subque porticu deposuerunt bepe septi atrii .

- 453 Ἀνέστην ἰδίδουσα· σήμαινε δ' Ὀδυσσεύς·
 Αὐτὸς ἐπιστρέφων· ταὶ δ' ἐκέρχον κ' ἀνέγκε·
 Αὐτὰρ ἔπειτα θρόνους περικαλλίας ἰδε τραπέζας·
 Ὑδάτι κ' σπύργουσι πολυτήτοισι κῆδαιρον·
 Αὐτὰρ Τηλέμαχος καὶ βουκόλος ἦδε σὺβάτης
- 455 Λίσσονται δ' αὖτις πύλα ποικίλου δόμου
 ἔσσι· ταὶ δ' ἐφίμει δρυαί, τίθειται ὃ θυράζε·
 Αὐτὰρ ἔπειδ' ἅν' ἄν' ἔμελλον δεικοσμήσαντο,
 Δρυαὶς ἐξαγαρόντις ἑσταδίῃ μεγάρου,
 Μικτῆρός τε δόλου καὶ ἀμύμονος ἑρκὸς αὐλῆς,
- 460 Εἶπεν ἐν σίνει, ὅδ' ἐπ' ὅπως ἦεν αὐτόφα·
 Ταῖσι δ' Τηλέμαχος πεπνυμένος ἦρχ' ἀγχιμένει·
 Μὴ μὲν δὴ καθάρῳ θανάτῳ δῶπ' ἄρμον ἐλπίμην
 Τάων αἰ δὴ ἐμὴ κεφαλῇ κατ' ὀπίσθια χεῖρας·
 Μήτερι θ' ἡμετέρῃ, πατρὶ τε μητρὶσιν ἔσσον.
- 465 Ὡς αὖ ἔρη· καὶ πείσμα κῶς κυανώπερρος
 Κίον· ἐξάφας μεγάλης, περὶ δ' ἄλλῃ δόλῳ,
 Ὑψίσ' ἔπειτανύσσας, μή τις πρὶν ἔδωκε ἵκηται·
 Ὡς δ' ὅτ' ἂν ἡ κίχλη ταυσίωπιδες ἢ πέλιαι
 ἔκκει ἐπιπλήξωσι, τόθ' ἐσέκει ἐνὶ θάμνῳ,
- 470 Αὐτὸν ἐσέμειρα, συζυγὸς δ' ἐπιδέξατο κούρῃ·
 Ὡς αἶψ' ἐκείνης κεφαλῆς ἔχον, ἀμυρὶ δ' πάσαις
 Δειψὶσιν βροχίῃ ἦσαν, ὅπως εἰκτίεα θάμνῳ.
 Ἦσπαιρον δὲ πόδας μίμνδά περ, ἔτι μάλα δῆα·
 Ἐκ δὲ Μελάνθιον ἦγον ἀνὰ πρίστουσι τε κ' αὐλῇ·
- 475 Τῷ δ' ὁπ' μὲν ῥῖνός τε καὶ ἔατα γαλήνῃ χαλκῷ
 Τάμνον· μῦθ' αὖ τ' ἐξέρυσαν κυσὶν ὦμα δάσαδάμ,
 Χεῖρας τ' ἦδε πόδας κύπτεν κηκετῆσι θυμῷ.
 Οἱ μὲν ἔπειτ' ὀπποῦρ' ἄμφοι χεῖρας τε πόδας τε,
 Εἰς Οδυσῆα δόμονδε κίον· τετέλειτο δὲ ἔργον.
- 480 Αὐτὰρ ὅγε προσέειπε φίλην τρογὸν Εὐρύκλειαν,
 Οἷσι δέειον γρη῏ κακίαν ἀνέμῳ, εἷσι δέ μοι πῦρ,
 Ὅσσεα θειάσω μέγαρον· σὺ δὲ Πηνελόπειαν
 Ἐλθὺν ἐνθάδ' ἀναχθῆ σὺν ἀμειψόλοισι γυναιξί·
 Πάσας δ' ὄτρυνον δρυαὶς κατὰ δῶμα νείδαι.
- 485 Τὸν δ' αὖτε προσέειπε φίλην τρογὸς Εὐρύκλεια,
 Νῦν δὴ ταῦτά γε τέκνον ἑμὸν κατὰ μοῖρον ἔσσι·
 Ἄλλ' ἄγε τοι χλαῖνάν τε χιτῶνά τε ἔματ' ἐτίμα.
 Μνηδ' ἔστω ῥάκισιν πεπνυκασμένῳ εὐρέας ὄμος
 Ἐσθ' ἐνὶ μεγάρουσι νηυσὶν τὸν δὲ κεν εἴη.
- 490 Τὴν δ' ἀπαμειβόμεν' προσέειπε πολύμητις Ὀδυσσεύς,
 Πῦρ γὰρ μοι πρῶτιστον ἐνὶ μεγάρουσι γινέσθω,
 Ὡς ἔραθ'· ἔδ' ἀπείθετο φίλην τρογὸς Εὐρύκλεια,
 Ἦνεγκεν δ' ἄρα πῦρ κ' θάψεν· αὐτὰρ Ὀδυσσεύς
 Εὖ διετίθεισιν μέγαρον κ' δῶμα κ' αὐλῇ.
- 495 Ἰρῆς δ' αὖτ' ἀνέκ' ἀνὰ δῶματα κέλε' Ὀδ. σῶθ'.

Sibi invicem innitentes. Imperabat autem Ulysses 450

Ipse urgens : illæ autem exportabant etiam coactæ.

At postea sedilia pulchra & mensas

Aqua & spongiis cavernosis purgarunt.

At Telemachus & buhulcus & subulcus

Rastris pavementum fabre factæ domus 455

Stringebant : exportabant autem famulæ, ponebantque foris.

At postquam omnem domum ornaverunt,

Famulas educentes stabili domo,

Inter tholum & bonum septum atrii,

Cogebant in angusto, unde nequaquam licebat effugere. 460

His autem Telemachus prudens incepit dicere :

Non quidem jam pura morte animam auferam

Harum quæ meo capiti opprobria offuderunt,

Matrique meæ, apudque procos dormiebant.

Sic dixit : & funem navis nigræ,

465

Ex columna aptans magna, circumjecit tholo,

Alte extendens, ne qua pedibus solum tangeret.

Sicut autem quando vel turdæ patulæ alis vel columbæ

Reti impingunt, quod stat in fruticeto,

Diverforium intrantes, triste autem suscipit cubile : 470

Sic hæ ordine capita habebant, circum autem omnibus

Colla laquei erant, ut miserrime morerentur.

Palpitabant autem pedibus paululum non adeo diu.

Eduxerunt autem Melanthium in vestibulumque & atrium :

Eique nares & aures sævo ferro 475

Amputarunt : genitaliaque extraxerunt canibus cruda comedenda,

Manusque & pedes inciderunt irato animo.

Hi quidem postea abluti manusque pedesque,

Ad Ulysses in domum iverunt : consummatumque est opus.

At hic alloquebatur dilectam nutricem Eurycleam : 480

Per sulfur anus malorum medelam, serque mihi ignem,

Ut suffiam domum. Tu autem Penelopen

Venire huc jube cum ancillis mulieribus :

Omnem autem hortare famulas per domum venire.

Hunc autem rursus alloquebatur dilecta nutrix Euryclea : 485

Næ jam hæc fili mi pro decenti locutus es.

Sed age lænamque tunicamque vestimenta feram.

Neque sic pannis tectus latus humeros

Sta in domibus. Indignum enim esset.

Hanc autem rursus allocutus est prudens Ulysses : 490

Ignis nunc mihi primum in domibus fiat.

Sic dixit. Neque non obedivit dilecta nutrix Euryclea :

Portavit autem ignem & sulfur : at Ulysses

Bene adolevit ædes & domum & aulam.

Anus autem rursus ascendit per domos pulchras Ulyssis, 495

Ἀγγελέουσα γυναιξί, καὶ ὀτρυνέουσα νείεσθαι.
 Αἱ δὲ ἴσαν ἐκ μεγάρου, δάκρυα μετὰ χερσὶν ἔχουσιν.
 Αἱ μὲν ἄρ' ἀμοιχεύοντι καὶ ἠσπάζονται Ὀδυσῆα,
 Καὶ κύβην ἀγλαζέωδον κεφαλὴν τε καὶ ὤμους,
 500 Χειρὸς τε αἰνυμένα. τὸν δὲ γλυκύς ἱμερὸς ἦρει
 Κλαυδῆα καὶ σοταχὴς· γίνωσκε δὲ ἄρα φρεσὶ πάσας.

Τ' ΠΟΘΕΣΙΣ ΤΗΣ ΟΔΥΣΣΕΪΑΣ Ψ. ΤΟΤ' ΟΜΗΡΟΥ
 ΡΑΨΩΔΙΑ Σ.

Ἀναγνωρισμός Ὀδυσσεύς πρὸς τὴν γυναῖκα, καὶ τῶν τῆς πλά-
 νης διηγημάτων ἀνακισθαλίαις, καὶ Ὀδυσσεύς, καὶ Τηλε-
 μάχου μετὰ τῶν οἰκείων ἐξοδόν.

Ψὶ δὲ ἀναγνωρίζει πόσιν ὃν ποτε Πηνελόπειαν.

- ΓΡῦς δὲ εἰς ὑπερῷ ἀνέβησαςτο καρχαλόωσα,
 Δεσποίνῃ ἱέουσα φίλον πόσιν ἐνδον ἴοντα.
 Γούνατα δὲ ἱρώσαντο, πόδες δὲ ὑπερικταίνοντο·
 Στῆ δὲ ἄρ' ὑπερ κεφαλῆς, καὶ μιν πρὸς μῦθον ἔειπεν,
 5 Ἐγώ το Πηνελόπειαν, φίλον τέκνον, ὅρα ἴδωκα
 Ὅρθαλμοῖσι τοιοῖσι τὰ τ' ἔλδαι ἔματα πάντα.
 Ἦλθ' Ὀδυσσεύς, καὶ οἶκον ἱκάνεται ὁπ' ἐπὶ περ ἑλθάν.
 Μηνσθεῖς δὲ ἔκτεπεν ἀγνώτορας, οἷθ' ἐπὶ οἶκον
 Κήδεσθον, καὶ κτήματ' ἑδόν, βίωσάντο τε παῖδα.
 10 Τὴν δὲ αὐτὴ προσέειπε περίεργον Πηνελόπειαν,
 Μαῖα φίλη, μάρτυρ σὲ θεοὶ τίσαν· οὔτε δύανται
 Ἀφρονα ποῖσσαι, καὶ ἐπιφρονά περ μάλ' ἔοντα,
 Καὶ τε χαλιδρονέοντα σαρκερσύνης ἐπέβησαν·
 Οἱ σὲ περ ἔδραφον· πρὶν ἢ οἶνας αἰτίμην ἦδα.
 15 Τί σέ τί με λαβύεις πολυπαιδέα θυμὸν ἔχουσαν,
 Ταῦτα παρὲς ἱέουσα; καὶ ἐξ ὕπνου μ' ἀνιγίγης
 Ἦδ' ὅ, ὅς μ' ἐπιδόησε εἰλαβέρεα ἀμοιχαλύφης;
 Οὐ γὰρ πῶ τιόνδε κατέδραδον, ἐξ δ' Ὀδυσσεύς
 Ὀχρεῖτο φοφύμενον κακοῖλον ἐκ ὀνομασθῆ.
 20 Ἀλλ' ἄγε νῦν κατάβηθι, καὶ ἄψ' ἔρχου μέγαίονδε.
 Εἰ γὰρ τις μ' ἄλλῃ γε γυναικῶν αἰ μοι ἴασι,
 Ταῦτ' ἑλθούσ' ἠγγεῖλε, καὶ ἐξ ὕπνου μ' ἀνιγίγης,
 Τῷ κε τάχα συγχεῖς μιν ἐγὼν ἀπίστυμψα νείεσθαι.
 Αὐτὶς ἴσα μεγάρον· σὲ δὲ ταῦτό γε γῆρας ὀνέσκει.
 25 Τὴν δὲ αὐτὴ προσέειπε φίλη τροχὸς Εὐρύκλειαν,
 Οὔτι σὲ λαβύει τέκνον φίλον· ἀλλ' ἐτυμόν τοι
 Ἦλθ' Ὀδυσσεύς, καὶ οἶκον ἱκάνεται, ὡς ἀγορεύω
 Ο' ξύνῃ, τὸν πάντες αἰτίμων ἐν μεγάροισι·
 Τηλέμαχος δὲ ἄρα μιν πάλαμ ἦδεν ἑδόν ἔοντα.
 30 Ἀλλὰ σαρκερσύνῃσι νόημα πατρὸς ἐκινύει,
 Ὅτ' ἀνδρῶν τίσασσι εἶναι ὑπερμεγένηται.

Nunciatura mulieribus, & hortatura ad eundem.
 Illæ autem iverunt ex domo, tædas in manibus tenentes.
 Illæ quidem circumfundebantur & salutabant Ulyssæ,
 Et osculabantur amplectentes caputque & humeros,
 Manusque capientes. Hunc autem dulce desiderium cepit
 Fletus & suspirii. Cognoscebat autem animo omnes. 500

ARGUMENTUM LIBRI XXIII. ODYSSEÆ
 HOMERI.

Agnitio Ulyssis apud uxorem, & erroris narrationum summa. Et Ulyssis & Telemachi cum domesticis exitus.

¶ Agnoscit maritum suum tandem Penelope.

ANus autem in coenaculum ascendit cachinnans,
 Heræ dictura dilectum maritum intus esse.
 Genua autem properabant, pedesque agitabantur ei:
 Stetit autem super capite, & ipsam allocuta est:
 Surge Penelope, dilecta filia, ut videas
 Oculis tuis quæ cupis dies omnes.
 Venit Ulysses, & domum ingressus est sero licet veniens.
 Procos autem intertecit superbos, qui ejus domum
 Contristabant, & possessiones comedebant, violabantque filium.
 Hanc autem rursus allocuta est prudens Penelope: 10
 Nutrix dilecta, insanam te Dii fecerunt: qui possunt
 Insipientem facere, & prudentem admodum,
 Et insipientem prudentiam inire fecerunt:
 Qui te læserunt: antea autem mente bona eras.
 Cur me contumelia afficis perdolentem animam habentem, 15
 Hæc aliorum dicens? & ex somno suscitās
 Dulci, qui me vinxerat meas palpebras complexus?
 Nunquam enim sic dormivi, ex quo Ulysses
 Ivir visurus malum Ilium infandum.
 Sed age nunc descende, & retro vade in domum. 20
 Si enim aliqua me alia mulierum quæ mihi sunt,
 Hæc veniens nunciasset, & ex somno excitasset,
 Ideo mox duxit ipsam ego remissilem ire
 Rursus intra domos: te autem in hoc quidem senectus juvat.
 Hanc autem rursus allocuta est dilecta nutrix Euryclæa: 25
 Non te contumelia afficio filia dilecta: sed vere tibi
 Venit Ulysses, & domum ingressus est, sicut dico.
 Ille hospes, quem omnes ignominia afficiebant in ædibus:
 Telemachus quidem cum olim sciverat intus esse.
 Sed prudens cogitationes patris occultabat, 30
 Ut virorum puniret violentiam superborum.

- "Ὡς ἔρατ'· ἡ δ' ἔχρη, καὶ ἀπὸ λίκτροιο θορυῶσα
 Γρηὶ περιπλήχθη, βλεψάρον δ' ἀπο δάκρυον ἦκε·
 Καὶ μιν φωνήσας ἔπειτα πτερόεντα προσήδα,
 35 Εἰ δ' ἄγε δή μοι μαῖα φίλη νημερτές ἐπισσε,
 Εἰ ἐτιόν δὴ οἶκον ἱκάνεται, ὡς ἀγορεύεις,
 "Ὅπως δὴ μνηστῆρσιν ἀναιδέσι χεῖρας δόηκε.
 Μένειν, οἱ δ' αἰὲν ἀολλείς ἐσδον ἐμμινον.
 Τὴν δ' αὖτε προσίειπε φίλη τροπὸς Εὐρύκλεια,
 40 Οὐκ ἴδον, καὶ πυθόμην, ἀλλὰ γόνον οἶον ἀκουόν
 Κτεινομένην· ἡμεῖς δ' ὁ μυχῷ θαλάμων ἐπαύκτων
 "Ἡμεῖς ἀτυζόμεναι, σαυίδας δ' ἔχον εὖ ἀρεαυῖαν·
 Πρὶν γ' ὅτε δὴ με σὸς υἱὸς ἀπὸ μεγάροιο κάλεσε
 Τηλέμαχος· τὸν γὰρ ῥα πατὴρ πρόσκι καλεῖσθαι.
 45 Εὐρον ἐπειτ' Ὀδυσῆα μετὰ κταρμένοις νίκουσιν
 Ἑσάβδ'· οἱ δέ μιν ἀμφὶ κραταίπεδον ἕδας ἔχαντες,
 Κίιστ' ἐπ' ἀλλήλοισιν· ἰδούσα καὶ θυμὸν ἰάνθη
 Αἵματι καὶ λυθρῷ πεπαραγμένην, ὥςτε λείοντα.
 Νῦν οἱ μὲν δὴ πάντες ἐπ' αὐλείῃσι δύρησιν
 50 Ἀδρόν· αὐτὰρ ὁ δῶμα θιέμεται περικαλλές,
 Πῦρ μέγα κειάμεν· σὲ δέ με πρόσκι καλεῖσθαι·
 Ἄλλ' ἔπειτα, ὅρθε σφῶιν εὐφροσύνης ἐπιβῆτον
 Ἀμφοτέρω φίλον ἦτορ· ἔπειτα κακὰ πολλὰ πείσομεν.
 Νῦν δ' ἤδη τόδε μακρὸν εἰλδωρ ἐκτετέλεσται.
 55 Ἦλθε μὲν αὐτὸς ζωὸς ἐφείσιος, εὖρε δ' καὶ σὲ
 Καὶ παῖδ' ἐν μεγάροισι· κακῶς δ' οὔτε μιν ἐρέζον
 Μνηστῆρες, τοὺς πάντας ἐτίσατο ὦ ἐνὶ οἴκῳ.
 Τὴν δ' αὖτε προσίειπε περίφρων Πηνελόπεια,
 Μαῖα φίλη, μή ποε μέγ' ἐπεύχαιο κτηχάλοῦσα.
 60 Οἶδα γὰρ ὡς καὶ ἀσπασὸς ἐνὶ μεγάροισι φανείη
 Πᾶσι, μάλιστ' αὖ ἐμοὶ τε καὶ υἱεὶ τὸν τεκέμεθα.
 Ἄλλ' ἔκ τ' ὅδ' ὅδε μῦθος ἐτήτυμος, ὡς ἀγορεύεις·
 Ἀλλὰ τίς ἀθανάτων κτείνει μνηστῆρας ἀγαυούς,
 "Υβρὶν ἀγασσάμεν θυμαλγέα καὶ κακὰ ἔργα.
 65 Ὅστινα γὰρ τίσκον ἐπιχθονίων ἀνδράων,
 Οὐ κακὸν οὐδὲ μὲν ἑσθλόν, ὅτις σφείας εἰσαγίκοιτο·
 Ἴω δ' ἀτασθαλίας ἔπαθον κακόν· αὐτὰρ Ὀδυσσεύς
 ὤλεσε τηλοῦ νόσον Ἀχαιῖδ', ὤλετο δ' αὐτός.
 Τὴν δ' ἠκούετ' ἔπειτα φίλη τροπὸς Εὐρύκλεια,
 70 Τέκνον ἐμὸν, ποῖόν σε ἔσθ' εὖγεν ἔρκ' ὀδύνων;
 Ἦ πόσιν ἐσδον ἔοντα παρ' ἐχάρη, ἔπωτ' ἐξηδα
 Οἴκαδ' ἐλευσέσθαι; θυμὸς δέ τοι αἰὲν ἄπιστος.
 Ἄλλ' ἄγε τοι καὶ σῆμα ἀφισσάδες ἀλλότῃ ἔσθ'·
 Οἴκην, τὴν ποτὶ μιν σὺς ἤλασε λευκῷ ὀδόντι,
 75 Τῇ ἀπονίζουσα φρεσάμην· ἔδελον δέ σοι αὐτὴ
 Εἴπωμιν· ἀλλὰ με κύν' ἰλὼν ἐπὶ μάσκα χερσὶν,
 Οὐκ ἔα ἐπαύμεναι, τελευιδρήσῃ νόσῳ.

"Ἀλλ'

Sic dixit. Illa autem lætata est, & lecto profliciens
Anum complexa est, à palpebris autem lachrymas misit:
Et ipsam loquens verbis velocibus allocuta est:

Eja age jam mihi nutrix dilecta verum dic, 35
Si vere jam domum venit, ut ais,
Quomodo scilicet procis impudentibus manus immisit,
Solut cum esset, illi enim semper conferti intus manebant.

Hanc autem rursus alloquebatur dilecta nutrix Euryclea:
Non vidi, non audiui, sed genitum *et tumultum* solū audiebam 40
Interfectorum: nos autē in secessu thalamorū compagibus aptorū
Sedebamus turbatæ, januæque nos tenebant beneclausæ:

Antequam me tuus filius à domo vocavit
Telemachus: hunc enim pater præmiserat vocare.
Inveni postea Ulyssē inter cæsos mortuos 45
Stantem: solidum pavementum tenentes,
Jacebant unus super altero. Tu videns animo ex hilarata fuisses
Sanguine & cruore frædaturū, tanquam leonem.

Nunc hi quidem jam omnes in atriensibus januis
Congregati: at ipse domum sufficit perpulchram, 50
Igнем magnum accendens: te autem me misit vocare.

Sed sequere, ut vobis lætitia imbuatis
Ambo dilectum cor: quoniam mala multa passi estis.
Nunc autem jam hoc longum desiderium perfectum est.
Venit quidem ipse vivus domum redux, invenit autem, & te 55
Et filium in ædibus: male autem qui ei faciebant
Proci, eos omnes punivit sua in domo.

Hanc autem rursus alloquebatur prudens Penelope:
Nutrix dilecta, nondum magnopere gloriaris ridens.
Scis enī quod gratus in domo appareret 60
Omnibus, maxime autem mihiq̃ue & filio quem genuimus.

Sed non est hoc verbum verum, sicut dicis:
Sed aliquis immortalium interfecit procos superbos,
Ob injuriam indignatus tristem & mala opera.
Haud quēquam enim æstimabant terrestrium hominum, 65
Non malum neque quidem bonum, quicumque ad ipsos venerat:
Ideo ob scelera passi sunt malum. At Ulysses
Perdidit longe reditum ab Achaia, peritque ipse.

Huic autem postea respondit dilecta nutrix Euryclea:
Filia mea, quale tibi verbum excidit septo dentium? 70
Quæ marium qui intus est apud focum, nunquam dicis
Domum esse venturum? animus autem tibi semper incredulus.
Sed age tibi & signum permanifestum aliud quoddam dicam:
Cicatricem, quam quondam ei sus infixit albo dente,
Hanc abluens agnovi. Volebam autem tibi ipsa 75
Dicere: sed me ille capiens in ore manibus,
Non sinebat dicere, astutia mentis.

Odyssæa.

V o

- Ἄλλ' ἔσσω· αὐτὰρ ἔγὼν ἰμέθιν περιδύσομαι αὐτῆς·
 Αἶ κέν σ' ἐξαπάρω, κτεῖναι μ' οὐκ ἴστω ὀλίθρου.
- 80 Τὴν δ' ἡμείβετ' ἔπειτα περίφρων Πηνελόπεια,
 Μαῖα φίλη, χαλκῶν σε θεῶν αἰετιγυτάαν
 Δῖνα εἰρύδαμ, μάλα περ πολυΐδρεν ἰούσαν.
 Ἄλλ' ἔμπης ἱοῦμ' μετὰ παῖδ' ἰμόν, ὅρρα ἰδόμεαι
 Ἄνδρας μνηστῆρας τεθνηότες, ἧδ' ὅς ἐπεφεν.
- 85 "Ὡς φαρμῆν, κατέβαιν' ὑπερώϊα· πολλὰ δέ οἱ κῆρ
 "Ὀρμαιν', ἢ ἀσάρευθε φίλον πόσιν ἐξερεῖνοι,
 Ἡ παρσάσσα κύσσει κάρη κ' χεῖρε λαβοῦσα.
 Ἡδ' ἐπεὶ εἰσῆλθεν καὶ ὑπὲρ ἑλπίτον οὐδὸν,
 "Ἔξ' ἔπειτ' Ὀδυσσῆα ἐναντίον ἐν πυρὸς αὐγῇ,
- 90 Τόιχου τῆ ἑτίμου· ὃ δ' ἀρα πρὸς κίονα μακρὴν
 Ἦτο κάτω ἕρπον, ποτιδύμῳ εἰ τί μιν ἴσως
 Ἰεδῖμην παρκοιτίς, ἐπεὶ ἰδὲν ὀφθαλμοῖσιν.
 Ἡδ' ἄνιστο δὴν ἦτο, τάρ' οἱ δὲ οἱ ἦτορ ἴκανεν.
 "Ὅφει δ' ἄλλοτε μὲν μιν ἐνωπιδίῳς ἰσίδεσκειν,
- 95 Ἄλλοτε δ' ἀγχιώσασκε κατὰ χερσὶ ἱμάτ' ἔχοντα,
 Τηλέμαχ' δ' ἐνένωπτεν, ἴσως τ' ἔρατ', ἐκτ' ὀτομαζε,
 Μῆτερ ἱμῆ, δύσμητερ, ἀωννία θυμὸν ἔχουσα,
 Τίρβ' ἔτω πατὸς νοσίζεαι, εἰδὲ παρ' αὐτὸν
 Ἐξομῆν μύθοισιν ἀνείρεαι εἰδὲ μεταλλᾶς;
- 100 Οὐ μὲν κ' ἄλλη γ' ὥδε γυνὴ τυτλήνῳ θυμῷ
 Ἄνδρὸς ἀρεταίῃ, ὅς οἱ κακὰ πολλὰ μνηστῆρας
 Ἐλθοῖ εἰκοσῶ ἔτι ἰς πατρίδα γαῖαν.
 Σοὶ δ' αἰεὶ κερδὴν στερωτέῃ ἐστὶ λίθοιο.
 Τὸν δ' αὖτε προσέειπε περίφρων Πηνελόπεια,
- 105 Τέκνον ἰμόν, θυμὸς μαι ἐνὶ στήθεσσι τέθνηπεν.
 Οὐδέ τι προτράδαμ δύναμαι ἴσως, εἰδ' ἑμέδαμ,
 Οἷ δ' εἰς ὅσα ἰδίατα ἐναντίον. εἰ δ' ἰτίον δὴ
 "Ἔς Ὀδυσσεύς, κ' οἶκον ἰκάνεταί, ἦ μάλα γαῖ
 Γνωσόμεθ' ἀλλήλων καὶ λόγῳ ἐστὶ γάρ ἡμῖν
- 110 Σήμας ἂ δὴ καὶ γαῖ κεκρυμμένα ἴδμεν ἀπ' ἄλλαν.
 "Ὡς φάτο. μείδησεν ἢ πολύτλας δι' Ὀδυσσεύς,
 Αἶψα δὲ Τηλέμαχον ἴσως πτερύοντα προσοῦδα,
 Τηλέμαχ', ἦτοι μητέρ' ἐνὶ μεγάροισιν ἴασον
 Πιρᾶζιν ἰμέθιν· τάχα δὲ φράσσεται καὶ ἄρειον.
- 115 Νῦν δ' ὅττι βύστω, κακὰ δὲ χροὶ ἱμάτα ἱμαί,
 Τυόνει ἀτιμάζει με, καὶ ὅσῳ φησὶ τὸν εἶναι.
 Ἡμεῖς δὲ φραζώμεθ' ὅπως ὅχ' ἄριστα γίνηται.
 Καὶ γάρ τις ἔ' ἔνα φῶτα κατακτείνας ἐνὶ δήμῳ,
 Ὡς μὴ πολλοὶ ἴωσιν ἀδαντῆρες ὅπασιν,
- 120 Φειγῇ, πλοῦς τε προλιπὼν καὶ πατρίδα γαῖαν.
 Ἡμεῖς δ' ἔρεκα πόλιν ἀσέκταμην, οἱ μὲν ἄριστοι
 Κούρην εἰν Ἰθάκῃ· τῷ σε φράζεσθαι ἀναγα.
 Τὸν δ' αὖ Τηλέμαχ' ἐπαυμνῶν ἀντίον κῦδα,

Sed sequere : at ego tecum de me conditionem iuvo ipsa ,
Si te decepero , ut interficias me miserrima morte.

Illi respondit postea prudens Penelope :

80

Nutrix dilecta , difficile te est Deorum immortalium

Consilia tenere i. e. nosse , valde licet multisicam.

Sed tamen eamus ad filium , ut videam

Viros procos interfectos , & qui interfecit.

Sic dicens , descendit de cœnaculo : multa autem ei cor 85

Movebat , an eminus dilectum maritum interrogaret ,

An astans oscularetur caput & manus capiens.

Hæc autem postquam ingressa est & transiit lapideum limen ,

Sedit postea Ulyssii ex adverso in ignis splendore ,

Parietis alterius : ille autem ad columnam longam 90

sedebat deorsum spectans , expectans si quid ipsi dicat

Fortis uxor , postquam videbat oculis.

Hæc autem tacita diu sedit , stupor autem ei cor cepit.

Oculis autem aliquando ipsum obtutu aspiciat ,

Aliquando autem ignorabat mala corpori vestimenta habentē 95

Telemachus autem increpabat , verbumque dixit , & compellabat :

Mater mea , mala mater , sævum animum habens ,

Cur sic à patre separaris , neque apud ipsum

Sedens verbis interrogas neque scrutaris ?

Non quidem alia sic mulier toleranti animo 100

Viro absisteret , qui ei multa perpeffus

Venisset vigesimo anno in patriam terram.

Tibi autem semper cor durius est lapide.

Hunc autem rursus alloquebatur prudens Penelope :

Fili mi , animus mihi in pectoribus fupet.

105

Neque alloqui possum verbis , neque interrogare ,

Neque in vultum videre contra. Si autem revera scilicet

Est Ulysses , & domum venit , certe prorsus nos

Cognoscemus inter nos & melius. Sunt enim nobis

Signa quæ scilicet & nos abscondita scimus ab aliis. 110

Sic dixit. Risit autem pertolerans dius Ulysses ,

Statim autem Telemachum verbis velocibus alloquebatur :

Telemache , equidem matrem in domibus sine

Tentare me : forsan autem agnosceret & melius.

Nunc autem quia squaléo , turpique corpus amictu sum amictus , 115

Ideo non assumat me , & nondum fateretur ipsum esse.

Nos autem consulamus ut plane optime fiat.

Etenim aliquis uno viro interfecto in populo ,

Cui non multi sint adjutores retro ,

Fugit , affinesque relinquens & patriam terram :

120

Nos autem columen civitatis interfecimus , qui erant longe optima

Juvenum in Ithaca : ideo consulere jubeo.

Illum contra Telemachus prudens alloquebatur :

V u ij

- Αὐτὸς ταῦτά γε λυῖαι πάτερ εἴλε. σὴν γὰρ αἶψαν
 125 Μάτιν ἴσ' ἀνδρείου εἰς' ἑμὲ μιν, εἴδ' κε τίς τοι
 Ἄλλ' ὅτ' αἰὲρ ἔρπυι καταδυνάτων ἀνδρῶπων.
 Ἡμεῖς ὃ μνηστές αἰμ' ἐβόηθ', εἴδ' τι ἐμὶ
 Ἀλκῆς δεκνέσθαι, ἴσθ' δούρις γε πάρεσι.
 Τόν δ' ἀπαυεῖν ἔρ' ἀρετῇ πειλόμεντος Ὀδυσσεύς
 130 Τυχαί' ἐπ' αὖ ἴσθ' ὥς μιν δίκῃ εἶναι ἄρεσιν·
 Πρώτα μιν ἀν' αὐτὰρ, καὶ ἀνδρείου χιτῶνας,
 Λυκάς τ' ἐν μετ' ἄρσιν ἀνέχετε ἑμαυ' ἐλθέσθαι.
 Αὐτὰρ θεῖ' αἰδὸς ἔχον εὐμνηστὰ λυγρῶν
 Ἑμὴν ἡμιῶν εὐλοπαῖμνος ὀρχήμηνον,
 135 Ὡς κέν τις εἰνὶ γάμον ἑμὲ μιν, ἑκτός ἀκούων,
 Ἡ' αὖ ἰδὼν στήχων, ἢ εἰ περιπαταύουσιν·
 Μὴ πρὶς κλῖος εὐρὺ εἶνε κατὰ ἀστυ γένεται
 Ἀνδρῶν μεσσησθαι, πρὶν γ' ἡμέας ἐλθῆμιεν ἔξω
 Ἀγίον ἐκ κούρεον πολυδένδρεον· ἔνθα δ' ἴσμεντα
 140 ἔρεσθαι μὲν ὅ, τίς κε κέρδος Ὀλύμπῳ ἔργων ἴξιν.
 Ὡς ἔραβ'. οἱ δ' ἄρα τῷ μάλα μὲν κλύον ἰδ' ἐπίθετα.
 Πρώτα μιν ἐν λούσαντο, καὶ ἀνδρείου χιτῶνας·
 Ὀπλοῖαν ὃ γυναικίς. ὃ δ' εἰκτο θεῖ' αἰδὸς
 Εὐμνηστὰ γλαυκῶν, ἐν δέ σσιον ἱμεῖν ὄρεν
 145 Μελῶν τε γλυκεῖς καὶ ἀμύμον' ὀρχήμηνον.
 Τῶσιν ὃ μέγα δῶμα περισναχέετο πρῶτον
 Ἀνδρῶν παίζοντων καλλιζάνων τε γυναικῶν.
 Ὡς δέ τις εἴπωσκε δῶμον ἑκτοῖν ἀκούων,
 Ἡ' μάλα δὴ τις ἔημε πολυμήστη βασιλῆαν.
 150 Σχετλὴν, ἔσθ' ἔτλη πόσις εἰ ποσειδίῳ
 Εἰμυδά μὲν δῶμα διαμπερές, ὅτ' αὖ ἔκτο.
 Ὡς ἄρα τις εἴπωσκε· τὰ δ' ἔκ ἴσαν ὥς ἐτέτυκε.
 Αὐτὰρ Ὀδυσσεὺς μεγαλήτορα δ' ἐνὶ οἴκῳ
 Ευρυπύον ταμὴν λῶσιν, καὶ χρίσει ἑλπίῳ·
 155 Ἀμφὶ δέ μιν εἴρ' κλονὶ βάλλει ἠδὲ χιτῶνα.
 Αὐτὰρ κακκιστῆς χιῶν πολὺ κάλλος Ἀθήνῃ,
 Μείζονά τ' εἰσίδειν καὶ πᾶσινα· καδδὲ κάρητος
 Οὐλῆς ἔκαστος ὑακινθίνῳ ἀνθεὶ ὁμοίης.
 Ὡς δ' ὅτε τις χρυσὸν περιχέυεται ἀργύρῳ αὐτῷ
 160 Ἰδὼν, ὃν Ἑρμῆος δέδαναι καὶ παλλὰς Ἀθήνῃ
 Τέχνην παντῶν, χαρίεντα δὲ ἔργα τελείει,
 Ὡς μὲν τῷ περιχέει χάριν κεφαλῇ τε καὶ ὤμῳ.
 Ἐκ δ' ἀσχημίνδε βῆ δῖμας ἀθανάτοισιν ὁμοῖ'·
 Ἀψ' δ' αὖτις κατ' ἄρ' ἔξεν' ἐπὶ θρόνῳ ἔνθεν αἶψα·
 165 Ἀντίον ἥς ἀλόχε· καὶ μιν πρὸς μῦθον ἔειπε,
 Δαιμονίη, περὶ σοὶ γε γυναικῶν θνηυτεράων
 Κῆρ ἀτέρχμεν ἔθικαν Ὀλύμπῳ δάματ' ἔχοντες·
 Οὐ μὲν καὶ ἄλλῃ ἔδῃ γυνὴ τετληῖσι θυμῷ
 Διότ' ὅς τις αἰεὶ, ὅς τις κακὰ πολλὰ μογέσας

esse hæc videas pater dilecte. Tuum enim optimum
 consilium in hominibus dicunt esse, neque quicquam tibi 125
 melius vir certet mortalium hominum.
 Nos autem prompti simul sequemur, negoque
 similitudine me aliis secundum fere, quanta quidē potentia adest.
 Hunc autem respondens allocutus est dives consiliis Ulysses,
 tibi enim ego dicam ut mihi videtur esse optimum: 130
 Optimum quidem lavamini & induimini vestes,
 simulque in domibus jubere vestimenta capere.
 Et divinus cantor tenens citharam stridulam
 vobis præeat amatrice ludorum saltatione,
 ut aliquis autemet nuptias esse, extra audiens, 135
 vel per viam ambulans, aut qui circum habitant:
 ut antea fama lata cædis in urbe fiat
 precorum precorum, quam nos exeamus extra
 domum in nostrum arboriferum: illic autem postea
 consultabimus quod utile Olympius præbebit. 140
 Sic dixit. Hi autem hunc omnino & audiverunt & ei paruerunt.
 Primum igitur lavabantur, & induiebant tunicas:
 ornabanturque mulieres. Ipse autem cepit divinus cantor
 citharam concavam, iplisque desiderium movit
 dulcisque dulcis & inculpatæ saltationis. 145
 Hæc magna domus reboabat undique pedibus
 virorum ludentium pulchrizonarumque mulierum.
 Hæc autem aliquis dicebat domos extra audiens:
 Virum aliquis duxit uxorem multis petitam reginam.
 Proba, non sustinuit mariti sui primi 150
 stare magnam domum perpetuo, donec veniret.
 Igitur aliquis dixit. Hæc a nesciebant quomodo sese haberent.
 Ulysses magnanimum sua in domo
 nomine custos penus lavit, & unxit oleo:
 Primum autem ipsum pallium pulchrum jecit & tunicam. 155
 De capite fudit multam pulchritudinem Minerva,
 præterque aspectu & crassiore: deque capite
 coronas ei demisit comas hyacinthi flori similes.
 Primum quis aurum circumfundit argento vir
 Pylæus, quem Vulcanus docuit & Pallas Minerva 160
 mater omnigenam, elegantia autem opera perfecit,
 Primum huic circumfudit gratiam capiti & humeris.
 Primum quoque exivit corpore immortalibus similis:
 Primum autem rursus resedit in sede unde surrexerat,
 ad suam uxorem: & ipsam allocutus est: 165
 O virginitas, præ tibi mulieribus fœmineis
 virum fecerunt olympias domos habitantes.
 Optimum quidem alia sic mulier toleranti animo
 sustineret, qui ei mala multa perpeffus

- 170 Ἐλθοι ἰσικεῖν ἔτι εἰς πατρίδα γαῖαν.
 Ἄλλ' ἄγε μοι μαῖα σόρεσσιν λήχος, ὅρκα καὶ αὐτὸς
 Λέξομαι. ἢ γὰρ τῆγε σιδήρε' ἐν ὄρεσιν θυμός.
 Τὸν δ' αὖτε προσέειπε πειρώσθην Πηλεΐωνα,
 Δαιμόνι, ἔτ' ἄρ' τι μεγαλίζομαι, εὖδ' ἀθριζέω,
 175 Οὐδὲ λίην ἄχαμα· μάλα δ' εὖ οἶδ' οἷ' ἐκδοῖ
 Ἕξ Ἰθάκης ἑσθὶ νηὸς ἰὼν δολιχκρέτμοιο.
 Ἄλλ' ἄγε οἱ σόρεσσιν πυκινὸν λήχ' Εὐρύκλεια
 Ἐκτὸς εὐσευδῆος θαλάμῃ, τὸν ῥ' αὐτὸς ἑσίοισι.
 Ἐνθά οἱ ἐκθεῖσαι πυκινὸν λήχος, ἔμβαλέ τ' εὐνάν.
 180 Κῶα καὶ χλαῖνας καὶ ῥήγια σιγαλόντα.
 Ὡς ἄρ' ἔρη πόσιος περικυβήη. αὐτὰρ Ὀδυσσεύς
 Ὀχθήσας ἀλοχὸν προσιεῖναι κιδν' εἰδύϊν,
 Ὡ γύναι, ἢ μάλα τοῦτο ἴσως θυμαλγὴς ἔσταις.
 Τίς δέ μοι ἄλλοτε θῆκε λήχος; χαλεπὸν δὲ κεν εἴω
 185 Καὶ μάλ' ἐπιστρώψω, ὅτε μὴ θεὸς αὐτὸς ἰσχυρὸν
 Ῥηϊδίῃς ἐσθλὴν θεῖν ἄλλῃ ἐνὶ χόρῃ.
 Ἀνδρῶν δ' ἐκ ἀν' τις ζῆτος βροτός, εὖδ' μάλ' ἐβῶν,
 Ρεῖα μετοχλίσσιν. ἑσθὶ μέγα σῆμα τίτυκται
 Ἐν λήχει ἀσκήτω· τὸ δ' ἐγὼ κάμεν, εὖδ' τις ἄλλ'·
 190 Θάμνος ἐνὶ ταυγυλλῇς ἐλαίης ἔρκε' ἐντὸς,
 Ἀκρινὸς θαλῖβαν· πάχετ' δ' ἐν ἡύτῃ κίων·
 Τῷ δ' ἐγὼ ἀμειβαλὼν θάλαμον δέμον, ὅρ' ἐτέλεισα
 Πυκινῆς λαθάριασι, καὶ εὖ καθύπερθεν ἔρφα·
 Κολητᾶς δ' ἐπέθηκεν δύρεα πυκινῶς ἀραρυίας·
 195 Καὶ τότε ἑσθὶν ἀπώκοψα κόμην ταυγυλλῇς ἐλαίης·
 Κορμὸν δ' ἐκ ῥίζης προταμών, ἀμείψισα χαλκῷ
 Εὖ καὶ ἐπιστρώψας, καὶ ἐπὶ σάθμην ἴθυνα,
 Ἐρμὶν ἀσκήτας· τίττηνα δ' πάντα τετέτρη.
 Ἐκ δὲ τοῦ ἀρχέμεν' λήχος ἔξεν, ὅρ' ἐτέλεισα,
 200 Δαιδάλλων χρυσῷ τε καὶ ἀργύρῳ ἠδ' ἐλέφαντι,
 Ἐκ δ' ἐτάνασα ἱμάντα βροος φοίνικι φαιεόν.
 Οἶστω τοι τόδε σῆμα πιναύσκομαι· οὐδὲ τι οἶδα,
 Εἰ μοι ἔτ' ἐμπεδόν ἐσι λήχ', ἢ τις ἦδη
 Ἀνδρῶν ἄλλοτε θῆκε ταμῶν ὑπὸ πυθμίν' ἐλαίης.
 205 Ὡς εἶπτο. τῆς δ' αὖτε λύτο γένατα καὶ εἶλον ἦτορ,
 Σήματ' ἀναγκύσσειν τὰ οἱ ἐμπεδα πέφραδ' Ὀδυσσεύς.
 Δακρύτασα δ' ἑσθὶντα ἰθὺς δαίμων, ἀμειβὶ δ' χεῖρας
 Δαιτὴν κάλλ' Ὀδυσσῇ, κάρη δ' ἔκυσ' ἠδὲ προσκύδα,
 Μὴ μοι Ὀδυσσεὺ σκύζω, ἑσθὶν τὰ περ ἄλλα μάλιστα
 210 Ἀνδρῶπων πέπνυσσ'· θεοὶ δ' ὠπαζον οἰζύν,
 Οἱ γὰρ ἀγάσαντο παρ' ἀλλήλοισι μένοντες
 Ἦδ' ἐς ταρσῆνας, καὶ γέροντες ἐδὸν ἰκιδίαι.
 Αὐτὰρ μὴ νῦν μοι τόδε χάριον μηδὲ νεμέσασα,
 Οὐκ ἔστι σ' ἐπιστρώψον ἑσθὶν ἰδὼν, εὖδ' ἀγέσσοι.
 215 Λοὶ γάρ μοι θυμός ἐνὶ στήθεσσι φίλοισιν

Venisset vigesimo anno in patriam terram.

179

Sed age mihi nutrix sterne lectum, ut & ipse

Dormiam. Nam huic quidem ferreus in pectoribus animus.

Illum contra alloquebatur prudens Penelope:

Mirabilis, neque quicquam me magnifice effero, neque te parvifacio,

Neque nimis afficior: perquam autem bene scio qualis eras 179.

Ex Ithaca in navi iens longis remis instructa.

Sed age ei sterne densum lectum Euryclea

Extra stabilem thalamum, quem quidem ipse fecit.

Ibi ei exposito denso cubili, injicite lectum,

Pelles & lœnas & lodices stupendos.

180

Sic dixit maritum tentans. At Ulysses

Ingemiscens uxorem allocutus est casta doctam:

O mulier, certe valde hoc verbum animo meo triste dixisti.

Quis autem mihi alibi posuit lectum? difficile enim esset

Et perquam bene scienti, nisi Deus ipse veniens,

181

Facile volens poneret alio in loco.

Virorum autem haud quisquam vivus homo, neque valde vigens,

Facile amoliretur. Quoniam magnum signum extat

In lecto laborato: id autem ego feci, neque quisquam alius.

Frutex erat patulus foliis olivæ septum intra,

190

Vigens, florescens: spissitudine autem erat tanquam columna:

Huic autem ego circumdans thalamum struxi, donec perfecti

Densis lapidibus, & bene desuper texi:

Conglutinatasque imposui januas dense aptas:

Et tunc postea abscidi coniam frondosæ olivæ:

195

Truncum autem ex radice incidens, circum polivi æro

Bene & scite, & ad amussim direxi,

Fulcrum faciens: terebravi autem omnia terebra.

Exque hoc incipiens lectum dolavi, donec perfecti,

Variegans auroque & argento & ebore,

200

Extra autem extendi pellem bovis purpura splendidam.

Sic tibi hoc signum dico: neque scio

An mihi adhuc incolume est cubile, aut aliquis jam

Virorum alibi posuit succiso fundo olivæ.

Sic dixit. Ejus illic soluta sunt genua & proprium cor, 205

Signa recognoscentis quæ ei certa dixerat Ulysses.

Lachrymans autem postea recta cucurrit, circumque manus

Collum jecit Ulyssi, caput autem osculata est, & dixit:

Ne mihi Ulysses irascere, quoniam in aliis maxime

Hominum prudens fuisti: Dii autem dederunt ærumnam, 210

Qui nobis inviderunt una manentes

Juventute delectari, & senectutis limen attingere.

At ne nunc mihi ob hoc irascere neque indignare,

Quod te non primum postquam vidi, sic amplexa sum.

Semper enim mihi animus in pectoribus meis

215

- Ἐξέρει μή τις με ἐρωτῶν ἀπάσσει· ἐπίβουλον
ἔλκεται· πολλοὶ γάρ κακὰ κέρδεα βουλεύουσιν.
Οὐδὲ κατ' Ἀργεῖν Ἑλένη Διὸς ἐκχευαύει·
ἄνδρες παρ' ἀλλοδαπῶν ἐμὴν φιλόττην καὶ εὐνῆν.
- 220 Εἰ γὰρ ὁ μιν αὖτις ἀρήσει ὕπνῳ Ἀχαιοί·
Ἀξύνετοι οἰκόνδε εἰσὶν ἐς πατρίδ' ἐμμελλον.
Τὴν δ' ἤτοι βέβαυθ' ὅπως ἄσπερον ἔργον αἰεὶς·
Τὴν δ' ἄτην ἔπειθεν ἐὼ ἐγκάτθετο θυμῷ
Λυγρὸν, ἐξ ἧς περὶα καὶ ἡμέας ἵκητο πένθος.
- 225 Νῦν δ' ἔπει ἔδη σῆματ' ἀετράδῃας κατέλεξας
Εὐνῆς ἀμετρίης, τὴν ἔβριτος ἄλλος ὁπώπει,
Ἄλλ' οἶσι σὺ τ' ἐγὼ τε, καὶ ἀμείψομεθ' ἑμὴ μῆνιν.
Ἀκτιρεῖ, (ὅν μοι δῶκε πατὴρ ἔτι δεῦρο κούρη,
Ἡ γαῖν ἐκρυτο δῦρας πυκνῆς θαλάμῳ)
- 230 Πείσεις δὴ μιν θυμὸν ἀπηνέαυε μάλ' ἔντα.
Ὡς εἶπτο, τῷ δ' ἔτι μάλλον ὑπ' ἡμερον ὄρεε γόοισι·
Κλαῖε δ' ἔχων ἀλοχὸν θυμαρῖα, κίδ' ἐιδυῖαν.
Ὡς δ' ὅτ' ἂν ἀσπασίως γῆ νηχυαῖοισι φανήν,
Ὅντι Πρσιδάαν ἐυεργέα νῆ ἐνὶ πόντῳ
- 235 Ῥαῖον ἐπινηυδῶν ἀνέμῳ καὶ κύματι πηγῷ,
Παῦροι δ' ἐξέευσον πολὺς ἀλὸς ἡπειροί· δε
Νηυαῖοι, πολλὴ δὲ περὶ χερσὶ τέττομεν ἄλμην,
Ἀσπασίῳ δ' ἐπίβαι γαῖης, κακίτητας θυγόντες·
Ὡς ἀεὶ τῇ ἀσπασὸς ἦν πόσις εἰστροχάσκει.
- 240 Διὸς δ' ἔπει πάμπαν ἀείστο πῆχτι λευκῷ·
Καὶ νῦν ἔδουρμύβοισι φάνη βροδδάκτυλ' ἡὸς,
Εἰ μὴ ἄρ' ἄλλ' ἐνόησε θεὰ γλαυκῶπις Ἀθήνη.
Νύκτα μὲν ἐν περσέτῃ δολιχὴν σκέδεν, ἡὸ δ' αὖτε
Ῥῶσαι· ἐπ' Ὀκεανῷ χρυσόδεσνον, οὐδ' ἔα ἱππῶν
- 245 Ζεύχυνθ' ἰοκύνωδας φάσκει ἀνδράποισι εἰσόντας
Λάμπων κ' φαέδωντ', οἳτ' ἡὸ πάλαι ἄγουσι.
Καὶ τότε ἄρ' ἦν ἀλοχὸν περσέτῃ πολύμητις Ὀδυσσεύς,
Ὡ γύναι, ἔ γάρ σ' ὅσων πάντων ἔσσι πείρατ' αἰδῶν
Ἡδ' ὀδυρῶν, ἀλλ' ἔτ' ὀπιθεὶν ἀμέτρητ' ὄπνος ἔσται
- 250 Πολλὸς καὶ χαλεπὸς, τὸν ἐμὲ χρὴ πάντα τελέσωμαι.
Ὡς γάρ μοι ψυχὴ μυθήσατο Τειρεσίαιος
Ἥματι τῷ ἵτε δὴ κατέβην δῖμον αἰδῶν εἶσω,
Νόστον ἱταίρεσιν διζήμεν' ἡδ' ἐμοὶ αὐτῷ.
Ἄλλ' ἔρχεαι, λέκτρον δ' ἰοῦμαι γύναι, ὄρεα κ' ἡδὴ
- 255 Τωνῶ ἐπὶ γλυκερῷ ταρπόμεθα κοιμηθῆντι.
Τὸν δ' αὖτε προτείεται περίεργον Πηνελόπεια·
Εὐνὴ μὲν δὴ σοὶ γε τότε ἔσταιται ἀπώοτε θυμῷ
Σὺ δ' ἔθελον· ἵππῳ ἄρ' οἱ θεοὶ ποίησαν ἱκιάμην
Οἶκον εὐκτίμενον καὶ σὸν ἐς πατρίδα γαῖαν.
- 260 Ἄλλ' ἵππῳ ἐντάδεος, καὶ τοὶ θεοὶ ἐμβάλε θυμῷ,
Εἰ μὴ ἄγε μοι σὸν αἰετλὸν ἵππῳ κ' ὀπιθεῖν (οὐώ)

Horrebat ne me quis hominum deciperet verbis
 Veniens. Multi enim inales astutias cogitant.
 Neque Argiva Helena Jove nata
 Viro cum externo, mixta esset amore & lecto,
 Si scivisset quod ipsam iterum bellicosi filii Achivorum 216
 Ducturi domum dilectam in patriam essent.
 Hanc autem facere Deus impulit opus indecorum:
 Hoc autem nocuementum antea non suo imposuerat animo
 Grave, ex quo primum & ad nos venit dolor.
 Nunc autem postquam jam signa valde manifeste dixisti 219
 Lecti nostri, quem non homo alius vidit,
 Sed soli tuque egoque, & ancilla una sola
 Astoris, (quam mihi dedit pater jam huc venienti,
 Quæ nobis custodiebat januas densi cubiculi)
 Fidem facis jam meo animo sævo licet valde. 230
 Sic dixit. Illi autem adhuc magis desiderium movit luctus:
 Flebat autem habens uxorem animo dilectam casta dectam.
 Sicut autem quando expectate terra natantibus apparet,
 Quorum Neptunus benefactam navem in ponto
 Fregerit impulsam vento & fluctu vasto, 235
 Pauci autem effugiunt canum mare in terram
 Natantes, multa autem circa corpus hæsit salugo,
 Læti autem adiverunt terram, malum fugientes:
 Ita illi gratus erat maritus insipienti.
 Collo autem nunquam omnino removebat brachia alba: 240
 Et sane flentibus apparuisset rosea digitis Aurora,
 Nisi alia cogitasset Dea cælia Minerva.
 Noctem quidem in termino longam tenebat; aurorâ autem rursus
 Servabat in Oceano aurea sede conspicuam, neque sinebat equos
 Jungi veloces pedibus, lumen hominibus portantes 245
 Lampum & Phaëthona, qui auroram pulli agunt.
 Tunc igitur suam uxorem allocutus est prudens Ulysses:
 O mulier, nondum enim omnium ad fines certaminum
 Venimus, sed adhuc deinceps immensus labor est
 Multus & difficilis, quem me oportet omnem perficere. 250
 Sic enim mihi anima dixit Tirefiæ
 Die illo quando descendi domum Plutonis intra,
 Reditum fociis quærens & mihi ipsi.
 Sed veni, ad lectum eamus uxor, ut & jam
 Somno sub dulci delectemur dormientes. 255
 Hunc autem rursus allocuta est prudens Penelope:
 Lectus quidem tibi tunc erit quando animo
 Tuo volueris. Postquam te Dii fecerunt venire
 Domum bene ædificatam & tuam in patriam terram.
 Sed quoniam cognovisti, & tibi Deus iniecit animo, 260
 Dic age mihi illud certamen. Quoniam & in futurum (puto)

Πεύσομαι· αὐτίκ' δ' ἐς δαήμεναι ἔτι χέριον.

Τὴν δ' ἀπαμειβόμεν' προσέειπε πολέμητις Ὀδυσσεύς·

Δαιμονίη, τί τ' ἄρ' αὖ με μάλ' ὀτρύνουσα κελεύεις

265 Εἰσαίμεν; αὐτὰρ ἐγὼ μυθήσομαι, ἐδὲ ἑσπεύσω.

Οὐ μὲν τοι θυμὸς κεχαρήσεται· οὐδὲ γάρ αὐτὸς

Χαίρων, ἑσπεὶ μάλα πολλὰ βροτῶν ἑσπὶ ἄσπ' ἀνάνη

Ἑλθεῖν, ἐν χείρεσιν ἔχοντ' εὐήρες ἑρემόν·

Εἰσέειπε τοὺς ἀγέκωμαι οἱ ἐκ ἴσαςι θάλασσαν

270 Ἀνίρας, ἐδὲ θ' ἄλυσσι μεμιγμένον εἶδαρ' ἔδουσιν,

Οὐδ' ἄρα τοὶ γ' ἴσαςι νέας ροινικοπαρήκους,

Οὐδ' εὐήρ' ἑρετμὰ, τὰ τε πτερὰ θυσοὶ πέλενται.

Σῆμα δέ μοι τό δ' εἰπὼν ἀρεφραδὲς· (ἐδὲ σε κεύτω)·

Ὅππότε κεν δὴ μοι ξυμβλήμεν' ἄλλ' ὁδίτης

275 Φῆν' ἀθηρηλοῖζόν ἔχειν ἀνὰ παίδεσσι ὦμα,

Καὶ τότε μ' ἐν γαίῃ πᾶξαντ' ἐκέλευεν ἑρετμόν,

Ἐρξανθ' ἰσθ' καλὰ Περσιδάωνι ἀνακτι,

Ἀρνεῖν, ταῦτόν τε, συῶν τ' ἐπιβήτορα κάπρον,

Οἰκαδ' ὀπσιόχειν, ἔρδην θ' ἰσθ' ἐκατήμβας

280 Ἀθανάτοισι θεοῖσι τοὶ οὐρανὸν εὐρὴν ἔχουσι

Πᾶσι μάλ' ἐξείης. θάνατ' δέ μοι ἐξ ἀλὸς αὐτῆς

Ἀδληχεὺς μάλα τοῖ' ἐλεύσεται, ὅς κέ με πέτρῃ

Γῆρα ὑπὸ λισσάρε' ἀρημύν' ἀμφὶ ᾧ λαοὶ

Ὀλβιοι ἴσονται. τὰ δέ μοι φάτο πάντα τελεῖδ' αἶμα.

285 Τὸν δ' αὖτε προσέειπε περίεργον Πηνελόπεια,

Εἰ μὲν δὴ γῆρας γε θεοὶ τελέουσιν ἄριον,

Ἐλπωρὴ τοι ἑσπεῖα κακῶν ὑπάλυξιν ἵσταται.

Ὡς οἱ μὲν τοιαῦτα πρὸς ἀλλήλους ἀγόρευον,

Τότερα δ' ἄρ' Εὐρυνόμῃ τε ἰδὲ τροχὸς ἐντυον εὐγὴν

290 Ἐδιδότ' μαλακῆς, δαΐφωρ ὑπολαχσασμένην.

Αὐτὰρ ἑσπεὶ εἴρεσαν πυκινὸν λῆχ' ἐγκοινοῦσαι,

Γρηὺς μὲν κείστα, πάλιν οἰκόνδε βεβήκει.

Τούτῃσι δ' Εὐρυνόμῃ θαλαμῳόλῃ ἡγεμόνευιν

Ἐρχομένοισι λῆχσδε, δά' μετὰ χερσὶν ἔχουσα·

295 Ἐς θάλαμον δ' ἀγαγῶσα, πάλιν κίεν. οἱ μὲν ἑσπεῖα

Ἀσπασίοι λίκτεριον παλαιῷ θεσμον ἵκνεντο.

Αὐτὰς Τηλέμαχ' καὶ βουκίλ' ἠδὲ συλῶτης

Πιῦσαν ἄρ' ὀρχηθμοῖο πόδας, παῦσαν ᾧ γυναῖκας·

Αὐτοὶ δ' εὐνάζοντο κατὰ μέγαρον σκίοντα.

300 Τῷ δ' ἑσπεὶ ἐν φιλότῃ ἱταρσώτην ἰσχυτεῖν,

Τετρεσθῆν' μύθοισι πρὸς ἀλλήλους ἐπαιοντες,

Ἥ μιν ὅτ' ἐν μεγάροισιν ἀνίσχετο δίκη γυναῖκα,

Ἀνέρον μνηστῆρον ἱστοῶσ' αἰδῆλον ὄμιλον,

Οἱ ἴδιν εἵνεκα πολλὰ βόας κ' ἦτορ μήλα

305 Ἑσταζόν, πολλὸς ᾧ πίδων ἠρύσσετο οἶν'.

Αὐτὰρ ὁ διογένης Ὀδυσσεύς, ὅσα κῆδ' ἔθηκε

Ἀνδρῶπορις, ὅσα τ' αὐτὸς οἰζύσας ἐμύνησε,

Andiam : statim autem est scire non pejus.

Hanc autem respondens allocutus est prudens Ulysses :

Mira mulier, cur igitur rursus me valde hortans jubes

Dicere : at ego dicam, neque celabo.

265

Haud quidem tibi animus lætabitur : neque enim ipse

Lætor. Quoniam admodum multas hominum in urbes jubebat

Venire, in manibus habentem habilem remum :

Donec ad eos pervenirem qui ignorant mare

Viros, neque salibus mixtam escam edunt,

370

Neque sciunt naves purpureas rostris,

Neque habiles remos, qui alæ navibus sunt.

Signum autem mihi hoc dixit permanifestum : (neque te celabo)

Quando jam mihi occurrens alius viator

Dixerit me ventilabrum tenere in illustri humero,

275

Tunc me in terra figentem jubebat remum,

Sactificantem sacra bona Neptuno regi,

Arietem, taurumque, porcasque ineuntem verrem,

Domum abire, facerique sacris hecatombis

Immortalibus Diis qui cælum latum habitant,

280

Omnibus prorsus ordine. Mors autem mihi ex mari ipsi

Lenta omnino talis veniet, quæ me interficiet

Senectute submatura labefactum : circum autem populi

Beati erunt. Hæc mihi dixit omnia perfectum iri.

Hunc autem rursus allocuta est prudens Penelope :

285

Si quidem jam senectutem Dii perficient meliorem,

Spes tibi postea malorum fugam fore.

Sic hi quidem talia inter se dicebant.

Interim autem Eurynomeque & nutrix parabant lectum

Vette molli, tædis sublucentibus.

290

At postquam straverunt dentum lectum festinantes,

Anus quidem decubitura, retro domum ivit.

His autem Eurynome cubicularia præibat

Euntibus ad lectum, tædam in manibus tenens :

In thalamum autem illis ductis, retro abivit. Illi deinde

295

Lubentes lecti antiqui legem repetiverunt.

At Telemachus & bubulcus & subulcus

Cessare fecerunt saltatione pedes, cessare fecerunt & mulieres :

Ipsi autem cubuerunt in ædibus umbrosis.

Illi autem postquam amore delectati sunt desiderato,

300

Delectabantur verbis invicem se alloquentes,

Illa quidem quæcumque in ædibus toleraverat divina mulierum,

Virorum procorum inspiciens exitiosam turbam,

Qui sui gratia multa, boves & pingues oves

Jugulabant, multum autem ex doliis hauriebatur vini.

305

At divinus Ulysses, quoscumque dolores posuisset

Homnibus, quascumque ipse ærunas passus fuisset,

- Πάντ' ἔλεγ'· ἡ δ' ἄρ' ἐτέρωτα' ἀκούων, ἐδὲ οἱ ὕπνῳ
 Πίπτεν ἐσθ' βλεπάρχοισι πάρος καταλέξαι ἄπαντα.
 319 Ἦρξάτο δ' ὡς πρῶτον Κίκοτας δάμασ', αὐτὰρ ἔπειτα
 Ἦλθ' ὡς Λωτοφάγαν ἀνδρῶν πίπτεαν ἄρουραν·
 Ἦδ' ὅσα Κύκλωφ' ἔρξε, καὶ ὡς ἀσπιδότατο ποιεῖν
 Ἰφιδίμων ἐτάρον, ὅς ἡδ' ἰν, ἐδ' ἐλείπειν.
 Ἦδ' ὡς Αἰόλον ἱκέθ', ὃ μιν προσέειπε ἰσώδεκτο,
 325 Καὶ πέμψ'. ἐδὲ πῶ αἶσα φίλην ἐς πατρίδ' ἰκέσθαι
 Ἦν, ἀλλὰ μιν αὖτις ἀναρπαξάσσα θυέλλα
 Πόντον ἐσθ' ἰχθυόοντα φέρειν μεγάλα σινάχοντα.
 Ἦδ' ὡς τηλέφυλον Λαιρρυγονίην ἀρίκατον,
 Οἱ γὰρ τ' ὄλισσαν καὶ εὐκνήμιδας ἑταίρους
 320 Πάντας· Ὀδυσσεύς δ' εἰς ἰσώκρυγ' ἠὲ μελαίνην.
 Καὶ Κίρκης κατέλειξε δόλον πολυμηχανίην τε.
 Ἦδ' ὡς αἰδέσθαι δόμον ἥλυθεν εὐφρόντα,
 Ψυχῇ χρηστόμῳ Θηβαίῃ Τειρεσίῳ
 Νῆε πολυκλήιδι, καὶ εἰσὶδὲ πάντας ἑταίρους,
 325 Μιτήρα θ' ἣ μιν ἔτικτε καὶ ἔτρερε τυτθὸν ἰόντα.
 Ἦδ' ὡς Σιφνίων ἀδινάων ρόδῳγον ἀκουσιν·
 Ὡς θ' ἴκετο πλαγυτάς πέτερες, δεινὴν τε Χάρυβδι,
 Σκύλλην θ', ἣν ἔπασσεν ἀκίεροι ἄνδρες ἄλυσαν.
 Ἦδ' ὡς Ἠελίοιο βόας κατέπτερνον ἑταῖροι·
 330 Ἦδ' ὡς γῆα θοὴν ἔβαλε φλόεσσι κεραυνῷ
 Ζεὺς ὑψιδρεμέτης· ὅπῃ δ' ἔφθιθεν ἰσθλοὶ ἑταῖροι
 Πάντες ὁμῶς, αὐτὸς δὲ κακὰς ἰσθλὸς κῆρας ἄλυσεν.
 Ὡς θ' ἴκετ' Ὀγυγίην νῆσον, τύμῃν τε Καλυψῶ,
 Ἦ δὴ μιν κατέρυκε, λιλαιομένη πόσιν εἶναι,
 335 Ἐν σπείασι γλαυρογῶσι, καὶ ἔτρερεν, ἠδὲ ἔρασαν
 Θῆσιν ἀθάνατον κ' ἀγήροκον ἥματα πάντα·
 Ἀλλὰ τῷ ἔσπετο θυμὸν ἐνὶ στήθεσιν ἔπειθεν.
 Ἦδ' ὡς Φαίηκας ἀφίκετο πολλὰ μογίστας,
 Οἱ δὲ μιν περὶ κῆρ' ἔειπεν ὡς τιμήσαντο,
 340 Καὶ πέμψαν σὺν νῆϊ φίλην ἐς πατρίδα γαῖαν,
 Χαλκὸν τε χρυσὸν τε αἰεὶ ἰσθλὰ τε δόντες.
 Τοῦτ' ἄρα δευτέρου εἶπεν ἰσθλῷ, ὅτε οἱ γλυκὺς ὕπνῳ
 Λυσίμελῃς ἐσθ' ὀρούσε, λύων μελεδήματα θυμῷ,
 Ἦδ' αὐτ' ἄλλ' ἐνόησε θεὰ γλαυκῶπις Ἀθήνη·
 345 Ὅτ' ὅτε δὴ ῥ' Ὀδυσῆα ἔελπετο ὄν κατὰ θυμὸν
 Εὐνῆς ἢς ἀλόχου ταρσημῶναι ἠδὲ καὶ ὕπνου,
 Αὐτίκ' αὖτ' Ὀκεανὲ χρυσόθρονον περὶ γένειαν
 Ἦρσεν, ἦν ἀνδρείοισι φάος εἶρη. ὥρτο δ' Ὀδυσσεύς
 Εὐνῆς ἢς μαλακῆς, ἀλόχω δ' ἐσθ' ἰσθλὸν ἔτελλεν,
 350 Ὡς γύναι, ἦδη μιν πολέων κικλήμεθ' αἰδέσθαι
 Ἀμρόττερος· σὺ μιν ἐνθάδ' ἐμὸν πολυκλήδ' αἶσθαι
 Κλαίουσα· αὐτὰρ ἐμὲ Ζεὺς ἀλγεσι κ' εἰσι δόλοισι
 Ἰέμεναι πεδάσκειν ἐμῆς δὴ πατρίδος αἰεὶ.

Omnia dicebat. Illa autem delectata est audiens, neque ei somnus
Cecidit in palpebris antequam narrasset omnia.

Incepit autem quomodo primum Ciconas domuit, at postea 310
Venit in Lotophagorum virorum pinguem terram:

Et quæcunque Cyclops fecit, & quomodo luit pœnas
Fortium sociorum, quos comederat, neque miseratus erat.

Ita quomodo ad Æolum ivit, qui ipsum benevolus suscepit,
Et misit. neque adhuc fatale dilectam in patriam ire 315

Erat, sed ipsum rursus rapiens procella
Pontum in piscosum tulit valde ingemiscientem.

Et quomodo longam portis Læstrygoniam adivit,
Qui naves perdididerunt & fortes socios

Omnes: Ulysses autem solus aufugit nave nigra. 320
Et Circes narravit dolum calliditatemque.

Et quomodo in Ditis domum ivit latam,
Animam scitaturus Thebani Tiresiæ

Navi multis clavis apta, & inspexit omnes socios,
Matremque quæ ipsum peperit & nutritivum parvulum. 325

Et quomodo Sirenum frequentium vocem audivit.

Quomodoque pervenit ad erratiles petras, gravemq; Charybdim,
Scyllamque, quam nunquam indemnes viri effugerant.

Et quomodo Solis boves interfecerunt socii:

Et quomodo navem velocem percussit ardenti fulmine 330
Jupiter altitonans: perieruntque boni socii

Omnes simul, ipse autem malum fatum subterfugit.

Quomodoque ivit in Ogygiam insulam, nymphamque Calypso,
Quæ ipsum detinuit, cupiens maritum esse,

In speluncis cavis: & aluit, & dixit. 335
Se facturam eum immortalē & senectutis expertem dies omnes:

Sed illi nunquam animum in pectoribus permovit.

Et quomodo in Phæaces pervenit multa passus,
Qui ipsum ex animo deum tanquam honoraverunt,

Et miserunt cum navi dilectam in patriam terram, 340
Æis aurumque satis vestemque dantes.

Hoc igitur ultimum dicebat verbum, quando ei dulcissomnus
Solvens membra irruit, solvens curas animi.

Ipsa rursus alia excogitavit dea cæsia Minerva:

Quando jam Ulysses putabat suo in animo 345
Concubitu suæ uxoris delectatum esse atque etiam somno,

Statim ab Oceano aurithronam matutinam

Movit, ut hominibus lumen ferret. surrexit autem Ulysses
Lecto ex molli, uxori autem verbum mandavit:

O uxor, jam quidem multis satiati sumus certaminibus 350
Ambo: tu quidem hic meum multarum curarum relictum

Flens: at me Jupiter doloribus & dii cæteri

Festinantem impeditum tenuerunt mea a patria terra.

Odyssæ,

X x

- Νῦν δ' ἴσσι ἀμροτέρῳ πολυήρατον ἰκέμεθ' εὐνῆ·
 355 Κτήματα μὲν τὰ μοι ἰσὶ κομιζέμεν ἐν μεγάροισι·
 Μῆλα δ' ἃ μοι μνηστῆρες ὑπερφιάλοι κατέκειραν,
 Πολλὰ μὲν αὐτὸς ἐγὼ λήιστομαι, ἅλλα δ' Ἀχαιοὶ
 Δάσους, εἰσὶκε πάντας ἐπιπλήσωσιν ἰσαύλους·
 Ἄλλ' ἦτοι μὲν ἐγὼ πολυδένδρεον ἄγρῳ ἴσσιμι,
 360 Ὀφύωμ' πατέρ' ἰδὼλον, ὃ μοι πυκινῶς ἀκάχηται·
 Σοὶ δὲ γύναι τὰ δ' ἴσσι τίλλω πιτυτῇ περ ἰούσῃ·
 Αὐτίκα γὰρ ῥά τις εἴσιν ἅμ' ἡλίοιο ἀνιότι
 Ἀνδρῶν μνηστῆρων, ὥς ἔπτατον ἐν μεγάροισιν·
 Εἰς ὑπερῶν ἀναβάτα σὺν ἀμφοτέλοισι γυναιξίν,
 365 Ἦσθαί, μηδὲ τίνα προτίσαστο, μηδ' ἱέμενι.
 Ἦ ῥά, καὶ ὅμῳ ὁμοιοι ἐδύσατο τεύχεα καλά·
 Ὄρος δὲ Τηλέμαχον κ' βουκόλον ἠδὲ συβώτην,
 Πάντας δ' ἔντε ἀταγῇ ἀρήια χερσὶν ἱλέσθαι.
 Οἱ δέ οἱ οὐκ ἀσίδθησαν· ἐθαρίσαντο δ' ἡ χαλκῷ,
 370 ὣς ἔσαν δ' ὄψεαι, ἐκ δ' ἦιον· ἤρχε δ' Ὀδυσσεύς.
 Ἦδη μὲν ῥά σ' ἦεν ἐπὶ χθόνα· τὸς δ' ἄρ' Ἀθήνη
 Νυκτὶ κατακρύψασα, δούας ἐξήγε πόλιν.

Τ' ΠΟΘΕΣΙΣ ΤΗΣ ΟΔΥΣΣΕΓΑΣ Ω ΤΟΥ ΟΜΗΡΟΥ
 ΡΑΨΩΔΙΑΣ.

Τῆς ἡδ' μνηστῆρων ψυχὰς Ἑρμῆς εἰς ἄδ' ἀτάγει· κ' ἀναγνα-
 εἰσμος Ὀδυσσεύς γίνεται πρὸς τὸν ἑαυτὴ πατίσσε Λαέρτην.
 Καὶ ταραχὴν τοῖς Ἰθακησίοις γεννημένην ἰσὶ τῇ τῶν μνηστῆρων
 ἀναιρέσει Ἀθηνᾶ διακαλύψει.

Ω δ' Ὀδυσσεύς σὺν πατρὶ καὶ υἱὶ μάχετ' Ἀχαιοῖς.

- Ε**ρμῆς δὲ ψυχὰς Κολλύνιος ἐξεκαλεῖτο
 Ἀνδρῶν μνηστῆρων· ἔχε δ' ῥά βδον μετα' χερσὶν
 Καλὴν, χρυσήν, τῇ τ' ἀνδρῶν ὄμματα δίλγες
 Ὅν' ἰδέλει, τοὺς δ' αὖτε κ' ὑπνώοντας ἠγείρει·
 5 Τῇ ῥ' ἄγε κινήσαι· ταὶ δ' τρίζουσαι ἴσσαντο.
 Ὡς δ' ὅτε νυκτερίδες μυχρὸν ἀντρε δεσποσίοιο
 Τρίζονται ποτίονταί, ἴσσι καὶ τις δροπίσσειν
 Ὀρμαθῆ ἔκ πέτρης, ἀνά τ' ἀλλήλοισιν ἔχονται·
 10 Ὡς αἱ τετριγυῖαι ἅμ' ἦσαν, ἤρχε δ' ἄεσ' ὄρνι
 Ἑρμείας ἀκάχητα κατ' εὐρώεντα κέλευθα.
 Παρ' δ' ἴσαν Ὀκτανῆς τε ροὰς καὶ Λευκάδα πέτρην,
 Ἦδ' παρ' ἡλίοιο πύλας κ' δῆμον ὀνείρεον
 Ἦσαν· ἅψα δ' ἴκοντο κατ' ἀσφοδελὸν λιμῶνα,
 Ἐνθά τε ναίουσι ψυχαί, εἰδῶλα καμόντων.
 15 Ἐδρὸν δ' ψυχὴν Πυλινάδου Ἀχιλῆος,
 Κῶ Πάτροκλος, κ' αἰκύμοτος Ἀρτίόχοιο,

Nunc autem postquam ambo multis modis optatum attingimus
lectum ,
Possessiones quæ mihi sunt cura in ædibus : 355
Pecudes autem quas mihi proci superbi contumserunt ,
Multas quidem ipse ego prædabor , alias autem Achivi
Dabunt , donec omnia impleverint stabula :
Sed quidem arborosum agrum adibo ,
Visurus patrem optimum , qui mihi frequenter dolet. 360
Tibi autem uxor hoc injungo sapienti licet :
Statim enim fama ibit simul cum sole ascendente
Virorum procorum , quos interfeci in ædibus :
In superiora ædium ascendens cum ancillis mulieribus ,
Sede , neque quenquam aspice , neque interroga. 365
Dixit , & circum humeros induit arma pulchra :
Horatus est autem Telemachum & bubulcum & subulcum ,
Omnesque arma jussit martia manibus capere.
Qui non immorigeri erant : verum armabantur ære ,
Aperiebantque januas , & exibant , præibat autem Ulysses. 370
Jam quidem lumen erat in terra : hos autem Minerva
Caligine cooperiens , velociter eduxit urbe.

ARGUMENTUM LIBRI XXIV. ODYSSEÆ
HOMERI.

Procorum animas Mercurius ad inferos deducit : Et agnitio
Ulyssis fit ad patrem Laërtem. Et turbam Ithacensibus tac-
tam ob procorum cadem Minerva compefct.

R. Ulysses cum patre & filio pugnat Achivis.

Mercurius autem animas Cyllenius evocabat
Virorum procorum : habebat autem virgam in manibus
Fulchram , auream , qua hominum oculos mulcet
Quorum vult , quosdam contra etiam dormientes suscitât.
Hac igitur ducebat movens : illæ autem stridentes sequebantur. 9
Sicut autem quando vespertilioes secessu antri ingentis
Stridentes volant , postquam aliqua excideris
Uva expetrâ , interque sese hærent :
Sic hæ stridentes simul ibant , præibat autem ipsi
Mercurius alienus a malo , per squalidas vias. 10
Præteribant autem Oceani fluxus & Albam petram ,
Et solis portas & populum somniorum
Præteribant. Statim autem pervenerunt in herbosum prætorum ,
Ubi habitant animæ , simulachra defunctorum.
Invenerunt autem animam Pelidæ Achillis , 15
Et Patrocli , & inculpabilis Antilochi ,

Ajacisque, qui optimus erat specieque corporeque
 Cæterorum Danaorum, post inculpatum Pelidem.
 Sic illi quidem circa illum versabantur: prope autem
 Adveniebat anima Agamemnonis Atridæ 10
 Dolens: circumque aut aliæ congregabantur quæcumque cum ipso
 Domo in Agisthi mortuæ erant & fatum obiverant.

Hunc prior anima allocuta est Pelidæ:
 Attride, supra quidem te autumabamus Jovi gaudenti fulmine
 Viros heroas dilectum esse diebus omnibus, 15
 Quoniam multisque & fortibus imperabas
 Populo in Trojanorum, ubi passi sumus dolores Achivi.
 Ergone & tibi primum adflare debuit
 Parca perniciosa, quam nullus fugit, quicumque natus est.
 Urinam debuisses honore frui quo imperabas, 30
 Populo in Trojanorum mortem & fatum obivisse.
 Eo tibi sepulchrum quidem fecissent omnes Achivi,
 Et tuo quæque filio magnam gloriam conciliales in futurum:
 Nunc autem te miserima morte fatale erat capi.

Hunc autem rursus anima alloquabatur Atridæ: 35
 Beate Pelei filii, diis similis Achilles,
 Qui mortuus es in Troja longe ab Argo, circum autem alii
 Interfecti sunt Trojanorum & Achivorum filii optimi,
 Pugnantes de te: tu autem in globo pulveris
 Iacbas magnus, ingenti spatio, obitus equitationis- 40
 Nos autem toto die pugnabamus: neque omnino
 Cessavissimus a bello, nisi Jupiter turbine sedasset.
 At Postquam te ad naves portavimus ex bello,
 Deposuimus in lectis, purgantes corpus pulchrum
 Aquaque calida & unguento. multas autem te circum 45
 Lacrymas calidas fundebant Danaï, tondebantque crines.
 Mater autem ex mari venit cum immortalibus marinis,
 Nuncium audiens: vox autem in mare ruerat
 Magna, cepitque tremor omnes Achivos:
 Et ruentes ivissent concavas in naves, 50
 Nisi vir detinuisse antiquaque multa que sciens,
 Nestor, cujus & antea optimum apparuit consilium,
 Qui ipsis bene cupiens concionatus est & dixit:
 Continete vos Argivi, ne fugite filii Achivorum.
 Mater ex mari hæc cum deabus marinis 55
 Venit, suo filio mortuo aditura.

Sic dixit: cohibueruntque fugam magnanimi Achivi.
 Circum autem te steterunt filia marini senis,
 Miserabiliter lugentes, circum autem immortales vestes induerunt.
 Musæ autem novem omnes, alternis voce pulchra, 60
 Lamentabantur, hic nullum illachrymem vidisses
 Argivorum: tam lugubre enim quiddam moverat Musæ stridula.

- Ἑπτακαίδεκα μὲν σι ὁμῶς κύντας τε καὶ ἦμαρ
 Κλαίμεν ἀθάνατοί τε θεοὶ θνητοὶ τ' ἀνθρώποι·
- 65 Ὀκτακαίδεκάτῃ δ' ἰδόμεν πυρὶ, πολλὰ δὲ σ' ἀμφὶ
 Μῆλα κατεκτανόμεν μάλα πύνα καὶ ἐλικας βούς.
 Καίεο δ' ἐν τ' ἐσθῆτι θεῶν, καὶ ἀλείφατι πολλῷ,
 Καὶ μέλιτι γλυκερῷ. πολλοὶ δ' ἦρως Ἀχαιοὶ
 Τεύχεσιν ἐμάσαντο πυρὴν πίεε καίερθ' οἷοι,
- 70 Πιεῖσι δ' ἵππωνες τε· πολὺς δ' ὀρυμαγδὸς ὀρρόει·
 Αὐτὰρ ἔπει δὴ σι φλοῖς ἦνυσεν Ἠραΐσιοι,
 Ἡῶθεν δὴ τει λέγμεν λευκ' ὅς' Ἀχιλλεῦ,
 Οἷον ἐν ἀκνίτῳ κ' ἀλείφατι. δῶκε δ' μήτηρ.
 Χρύτεον ἀμυγδαλίνα· Διωνύσιο δὲ δῶρον
- 75 Φάσκ' ἔμμεν, ἔργον δὲ περικλυτῷ Ἠραΐσιοι.
 Ἐν τῷ τει κίται λευκ' ὅς' ἐστι φαίδιμ' Ἀχιλλεῦ,
 Μῆδε δὲ, Πατέρκλοιο Μειοιτιάδαο θανόντος·
 Χαρίς δ', Ἀντιλόχοιο, τὸν ἔξοχα τίς ἀπάντων
 Τὸν αἰλὼν ἐτάρον μετὰ Πάτρικλόν γε θανόντα.
- 80 Ἀμφ' αὐτοῖσι δ' ἔσπιντα μέγαν κ' ἀμύμονα τύμβον·
 Χεύμεν Ἀργείων ἱερὸς στρατὸς αἰχμητῶν
 Ἀκτῇ ἐπὶ πρυμνύσῃ ἐπὶ πλατῇ Ἐλκισσώντῳ.
 Ὡς κεν τηλεφάνης ἐκ πογτόριον ἀνδράσιν εἴη
 Τοῖς εἰ νῦν γεγάασι κ' οἱ μετόπισθεν ἴσονται.
- 85 Μήτηρ δ' αἰτήσατα θεὸς περικαλλέ' αἶδλα,
 Θῆκε μέσῳ ἐν ἀγῶνι ἀρετῆσιν Ἀχαιῶν.
 Ἦδη μὲν πολέων τάρα ἀνδρῶν ἀντιβόλῃσα
 Ἠρώων, ὅτε κέν ποτ' ὑποφθιμένου βασιλῆος
 Ζώνονταί τε νέοι καὶ ἐπαντύνοντα αἶδλα·
- 90 Ἀλλὰ κε κίνα μάλις ἰδὼν θηήσας θυμῷ,
 Οἷ' ἐπὶ σοὶ κατέθηκε θεὰ περικαλλέ' αἶδλα
 Ἀργυροπέξα θέτις. μάλα γὰρ εἶλεν ἰδὼν θεοῖσιν.
 Ὡς σὺ μὲν εἶδε θανῶν ὄρομ' ὤλεσας, ἀλλὰ τοι αἰὶ
 Πάντας ἐσ' ἀνδρώπῃς κλέεινται ἰδὼλόν Ἀχιλλεῦ·
- 95 Αὐτὰρ ἔμοι τί τόδ' ἦδος ἐπὶ πόλεμον πολύπυυσα;
 Ἐν νῆσῃ γάρ μοι Ζεὺς μῆσατο λυγρὸν ὀλεθρον
 Αἰγίδαο ὑπὸ χερσὶ κ' ἐλεμδῆς ἀλόχου.
 Ὡς οἱ μὲν τοιαῦτα πρὸς ἀλλήλους ἀγόρευεν·
 Ἀρχίμειλον δὲ σφ' ἔλθε διάκτερος Ἀργερόντης,
- 100 Ψυχὰς μνηστῆρον κατὰ γων Ὀδυσσῇ δαμνέτων.
 Τῷ δ' ἀρχ' ἑλθέσαντ' ἰδὺς κίον, ὡς ἐσιδέσθην.
 Ἐγὼ δὲ ψυχὴν Ἀγαμέμνονος Ἀτρεΐδαο
 Παιδά Μελαμπίδος ἀγακλυτὸν Ἀργιμέδοντα·
 Εἴτορ γάρ οἱ ἐν, Ἰθάκῃ ἐν εἰκία ναίων.
- 105 Τὸν πιστότην ψυχὴν προσεζάνειν Ἀτρεΐδαο,
 Ἀργιμέδον, τί παθόντες ἐμνήνῃ γαίαν ἔδυτε
 Πάντες κικεμῶσι κ' οὐπλῆεις; εἶδε κεν ἄλλος
 Κριτάρης· λίσσαστο κατὰ πτόλιν ἀνδρας ἀρίστους.

Septem & decem quidem te simul noctesque & dies
 Flevimus immortalesque dii mortalesque homines:
 Octava & decima autem dedimus igni, multasque circa te 65
 Oves occidimus valde pingues & nigras boves.
 Cremabaris autem in veste deorum, & unguento multo,
 Et melle dulci. multi autem heroës Achivi
Cum armis ferebantur circa pyram ardentis,
 Pedeſtrefque equeſtrefque: multus autem ſtrepitus ortus eſt. 70
 At poſtquam te flamma confecit Vulcani,
 Mane ſciſcet tibi collegimus alba oſſa, Achilles,
 In vino puro & unguento. Dedit autem mater
 Auream amphoram: Bacchi autem donum
 Dicebat eſſe, opus autem inclyti Vulcani. 75
 In hac tibi ſacent alba oſſa illuſtris Achilles,
 Mixtim autem, Patrocli Menœtiadæ mortui:
 Separatim autem Antiloſchi, quem maxime honorabas om̃ium.
 Cæterorum ſociorum poſt Patroclum mertuum.
 Circum ipſa autem poſtea magnum & inſignem tumulum 80
 Fudimus Argivorum ſacer exercitus bellicoſorum.
 Littore in excelſo in lato Hellesponto.
 Ut longe manifeſtus ex ponto viris eſſet
 His qui nunc ſunt & qui in futurum erunt.
 Mater autem poſcens deos perpulchra certamina, 85
 Poſuit medio in circo optimatibus Achivorum.
 Jam quidem multorum ſepulchro virorum interſui
 Heroum, quando olim mortuo rege
 Cingunturque juvenes & parant certamina:
 Sed illa maxime videns miratus fuiſſes animo, 90
 Qualia de te poſuit Dea perpulchra certamina.
 Argentea pedibus Theris. Valde enim amicus erat diis.
 Sic tu quidem neque mortuus nomen perdididiſti, ſed tibi ſemper
 Omnes in homines gloria erit bona Achilles.
 At mihi quæ hæc utilitas quod bellum geſſi? 95
 In reditu enim mihi Jupiter molitus eſt triſtem interitum.
 Ægiſthi ſub manibus & perdidit uxoris.
 Sic hi quidem talia inter ſe loquebantur:
 Prope autem ipſos venit internuncius Argicida,
 Animas procorum deducens Ulyſſi domitorum. 100
 Illi igitur ſtupefacti recta iverunt, poſtquam viderunt.
 Cognovit autem anima Agamemnonis Atridæ
 Filium Melanthei perinclytum Amphimedontem:
 Hoſpes enim erat, in Itacha domos ſuas inhabitans.
 Hunc prior anima alloquebatur Atridæ. 105
 Amphimedon, quid vobis accidit ut tenebroſam tetram ſubiretis
 Omnes electi & æquævi? neque *quiquam* aliter
 Diſcernens elegiſſet in urbe viros optimos,

- Η' ὕμμ' ἐν νῆασι Ποσειδάων ἰδάμασιν,
 110 Ὅσας ἀρχαίους ἀνέμους κ' κύματα μακρὰ
 Ἦεν ἀνύσσοντες ἀνδρες ἰθάλησαντ' ἐπὶ χερσὶ
 Βῆς περὶ σταμνοῦς ἢ δ' αἰῶν πῶτα καλὰ;
 Ἦε περὶ πόλιν μαχεύμεναι ἠδὲ γυναικῶν;
 Εἰσὶ μοι εἰσρούμεν· ξείνος δέ τοι εὐχόμεν εἶναι.
 115 Ἦ' ἔμμεναι ὅτε κῆσι κατήλυθον ὑμέτερον δῶ,
 Ὄφρυνέαι Ὀδυσῆα σὺν ἀντιδίῳ Μενελάῳ
 Ἴλιν εἰς ἅμ' ἐπεισάγῃ εὐώϊλρων ἐπὶ νηῶν;
 Μῆνι δ' ἄρ' ἔλα πάντα περὶ ταῖσιν εὐρέα πόντον,
 Σπουδῇ παρῳαῖθόντες Ὀδυσῆα πολυπόροτον.
 120 Τὸν δ' αὖτε ψυχὴ προτιερέειν Ἀμειμέδοντα,
 Ἀτρεΐδῃ κῦδισι ἀναξ ἀνδρῶν Ἀγαμέμνον,
 Μίμνημα τάδε πάντα, κ' ἀτρεΐδης χαταλέξω,
 Μήνιμα θανάτοιο κακὸν τέλος οἷον ἐτύχθη.
 Μνάμε' Ὀδυσῆα δὴν οἰχομένης δάμαρτα.
 125 Ἦ' δ' ἔδ' ἥρνετο συχερὸν γάμον, ἔτ' ἐτελεύτα,
 Ἢμ' ἔραζεμένη θάνατον κ' κηχ μέλαιναν.
 Ἀλλὰ δολον τοιοῦτον ἄλλον εἰς φρεσὶ μεμύρεξε.
 Στηταμένη μέγαν ἰσὸν ἐνὶ μεγάροισιν ὕραι
 Λίσσεται καὶ πειρίμετρον ἄραρ δ' ἡμῖν μετίσσει,
 130 Κεῖρεσι ἐμοὶ μνηστῆρες, ἐπὶ δ' αὖτε δαίησι Ὀδυσσεύς.
 Μίμνεται ἐπειγόμεναι τὸν ἐμὸν γάμον, εἰσὶν ἔραζε
 Ἐτελέσω, (μὴ μοι μεταμώλια νήματ' ὀληται)
 Λαίετ' ἥρωϊ ταρπῖον, εἰσότε κέν μιν
 Μοῖρ' ὅλῃ κατέλυσαι τανηλεγέθ' θανάτοιο.
 135 Μὴ τις μοι κατὰ δῆμον Ἀχαιοῶν νημεσίη,
 Αἶκεν ἄτερ σπαίρου καίται πολλά κτεατίας.
 Ὡς ἔραθ' ἡ μὲν δ' αὖτ' ἐπιπείθετο θυμὸς ἀγύνωφ.
 Ἐνθά κεν ἡματὶν μιν ὑραίνεσκον μέγαν ἰσόν,
 Νύκτας δ' ἀλλύεσκον, ἐπὴν δαΐδας παρὰθεῖτο.
 140 Ὡς τρεῖτες μὲν ἔκθε δόλω, καὶ ἐπεισεν Ἀχαιοὺς.
 Ἀλλ' ὅτε τέτρετον ἦλθεν ἔτος, καὶ ἐπὶ λυθὸν ὤρεσι,
 Μινυῶν ἐβιγόντων, περὶ δ' ἡματα πολλὰ ἐτελέσθη,
 Καὶ τότε δὴ τις εἴπατο γυναικῶν ἢ σάφα ἦδη,
 Καὶ τὴν γ' ἀλύουσας ἐρεύρουσ' ἀγλαὸν ἰσόν,
 145 Ὡς τὸ μὲν ἐξετέλεστο κ' ἔκ ἐθέλουσ', ὑπὸ ἀνάγκῃ.
 Εὐθ' ἡ γὰρ ἔδειξεν, ὑρήνασα μέγαν ἰσόν,
 Πλύνασ', ἐκείῳ ἐναλίζκιον ἢ σελήνῃ.
 Καὶ τότε δὴ ῥ' Ὀδυσῆα κακὸς ποδὲν ἤγαγε δαίμων.
 Ἀγρῇ ἔσ' ἐσχατὴν, ὅθι δώματα ναιε συβώτης.
 150 Ἐνθ' ἦλθεν φίλος υἱὸς Ὀδυσῆα θείοιο,
 Ἐκ Πύλες ἡμαθίντος ἰὼν σὺν νῆϊ μελαίνῃ.
 Τὰ δ' ἡ μνηστῆρσιν θάνατον κακὸν ἀρτύναντι,
 Ἴκοντο περὶ αἶψυ περικλυτὸν ἦτο Ὀδυσσεύς,
 Τσῆθ', αὐτὰρ Γηέμαχος πρὸς ἡγήμονας.

Num vos in navibus Neptunus domuit,
 Excitans graves ventos & fluctus vastos? 110
 An inimici viri læserunt in continente
 Boves abigentes & ovium greges pulchros?
 An pro urbe pugnantes & mulieribus?
 Dic mihi interroganti: hospitem autem tibi me dico esse.
 An non meministi quando illuc veni in vestram domum, 115
 Hortaturus Ulysssem cum divino Menelao
 Ad Ilium ut una sequeretur nos bene transtratis in navibus?
 Mense autem toto omnem transivimus latum pontum,
 Vix permoventes Ulysssem urbium populatorem.

Hunc autem rursus anima alloquebatur Amphimedontis: 120
 Attrides optime rex virorum Amyntemon,
 Memini hæc omnia, & indubitate narrabo,
 Nosse mortis malum finem qualis contigerit:
 Ambiebamus Ulyssis diu absentis uxorem:
 Hæc autem neque negabat odiosas nuptias, neque perficiebat, 125
 Nobis meditans mortem & parcam nigram.
 Sed dolum hunc alium in mente cogitavit:
 Statuens magnam telam in domibus texebat
 Tenuem & rotundam: statim autem nobis postea loquebatur:

Juvenes mei proci, quoniam mortuus est divinus Ulysses, 130
 Manete urgentes meas nuptias, donec vestem
 Perficiam, (ne mihi vana fila pereant)
 Laerti heroi sepulchralem, dum ipsum
 Parca perniciofa sustulerit in longum sopientis mortis:
 Ne aliqua me in populo Græcarum culpet, 135
 Si sine veste jacebit qui multa possederit.

Sic dixit: nobis autem persuasus est animus masculus.
 Tunc diurna quidem texebat magnam telam,
 Noctibus autem dissolvebat, postquam faces apposuerat.
 Sic triennio latuit dolo, & fidem fecit Achivis. 140
 Sed quando quartus venit annus, & venerunt tempora,
 Mensibus deficientibus, multique dies consummati erant,
 Tunc quædam dixit mulierum quæ clare sciebat,
 Et hanc dissolventem invenimus illustrem telam,
 Sic hanc perfecit & non volens, per vim. 145
 Donec ipsa vestem ostendit, cum pertexuisset magnam telam,
 Et lavisset, soli similem vel lunæ.

Tunc Ulysssem mala alicunde duxit fortuna
 Agri in extemitate, ubi domos suas habitabat subulcus.
 Illic venit dilectus filius Ulyssis divini, 150
 Ex Pylo arenosa reversus cum navi nigra.
 Hi autem precis mortem malam parantes,
 Venerunt ad urbem perinclytam: Ulysses quidem
 Posterior, at Telemachus ante præcessit.

- 155 Τὸν δὲ συβώτης ἦγε κακὰ χερσὶ ἔματα ἔχοντα,
 Πτοχῶ λευγαλέω ἐναλίγκιον ἠδὲ γέροντι,
 Σκηπτέωδον· τὰ δ' ἤ λυγρὰ πρὸς χερσὶ ἔματα ἔστο,
 Οὐδέ τις ἡμῶν δύνατο γινῶναι τὸν ὄντα,
 Ἐξελθὼντος περραγνέειν, ὅδ' οἱ προγενέστεροι ἦσαν·
 160 Ἀλλ' ἔπεισιν τε κακοῖσιν ἐνὶ πτοχῶ ἠδὲ βολῆτιν.
 Αὐτὰρ ὁ τίως μὲν ἐτόλμα ἐνὶ μεγάροισιν εἶσι
 Βαλλομένομ' κ' ἐπιστόμιος, τετληότε θυμῷ·
 Ἄλλ' ὅτε δ' αὖ μιν ἐγχεῖρ Διὸς τόμ' Αἰγυόχοιο,
 Σὺν μὲν Τηλεμάχῳ περικαλλεία τεύχε' αἰέεας·
 165 Ἐς θάλαμιν κατέβηκε, κ' ἐκλήϊσεν ὀχλῆας·
 Αὐτὰρ ὁ ἦν ἀλοχὸν πολυκερδεύσαν ἀνῶγε
 Τόξον μνηστῆρας θέμεν πολὺν τε σίδηρον,
 Ἥμῃν αἰνημόροισιν αἰθρία κ' ὄνεια ἀρχήν.
 Οὐδέ τις ἡμῶν δύνατο κρατερῶν βροτῶ
 170 Νειρῇν ἐντανύσαι, πολλὸν δ' ἐπωιδεύεες ἦμεν.
 Ἀλλ' ὅτε χεῖρας ἱκανὴν Ὀδυσσῆ' μέγα τόξον
 Ἐνθ' ἡμῖς μὲν πάντες ὁμοκλήωδ' ἑπέεσσιν
 Τόξον μὴ δόδμεν, μηδ' εἰ μάλα πόλλ' ἀγορεύοι.
 Τηλεμάχῳ δὲ μιν οἷς ἐποτρύναν ἐκέλευσεν.
 175 Αὐτὰρ ὁ δέξατο χεῖρ' ἐπὶ λυτῆς Διὸς Ὀδυσσεύς,
 Ῥηιδίως δ' ἐτάνασε βρόν, διὰ δ' ἦκε σίδηρον.
 Στῆ δ' ἄρ' ἐπ' ὕδ' ἰὼν ἰὼν, ταχίας δ' ἐκχευατ' ὄψους,
 Διὸν παπταίνων· βάλε δ' Ἀργείων βασιλῆα.
 Αὐτὰρ ἔπειτ' ἀλλοῖς ἐπέε βέβηκα στυγνῶτα,
 180 Ἄντα τιτυσκόμεν· τοὶ δ' ἀγχιστῖναι ἔτιπτον.
 Γνωτὸν δ' ἦν ὅ ρ' αἰ τις σφ' εἰδὼν ἐπιτάξῃτο ἦεν.
 Αὐτίκα γ' ὁ κατὰ δώματ' ἐπισπόμενός μιν σιγῇ
 Κτεῖνον ἐπισφραζέμεν· τῶν δ' ὄϊος ὤρνυτ' αἰεὶς,
 Κεῖται τρυφερόμενος, δάπιδ' ἔσ' ἅπαν αἵματι θῦεν.
 185 Ὡς ἡμῖς Ἀγάμεμνον ἀπαλόμεθ', ὃν ἐτι καὶ νῦν
 Σώματ' ἀκήδεια κείται ἐνὶ μεγάροισιν Ὀδυσσῆ'·
 Οὐ γάρ πω ἴσασι εἴλοιο κατὰ δώμαθ' ἐκείνου,
 Οἳ κ' ἀποτίφαντες μέλανα βρότον ἐξ ὠτειλέων,
 Κατ' ἐμῶν γοάουεν, ὃ γ' ἔλασεν ἐπὶ θανάτῳ.
 190 Τὸν δ' αὖτε ψυχὴν προσηύδα Ἀτρεΐδης,
 Ὅλβιε Λαέρτης πάϊ πολυμήχαν' Ὀδυσσεῦ,
 Ἦ' ἄρα σὺν μεγάλῃ ἀρετῇ ἐκτίσσω ἀκοῖτιν.
 Ὡς ἀγαθαὶ φρένες ἦσαν ἀνύμνοι Πηνελόπειᾳ,
 Κούρῃ Ἰκαρίῳ, ὡς εὖ μέμνητ' Ὀδυσσῆ'·
 195 Ἀνδρὲς κούρεδ' αἰ. τῷ αἰ κλέει' ἔπειτ' ὀλέεσθαι
 ἵλες ἀμείψ'· τεύξουσιν δ' ἐπιχθονίοισιν αἰεὶ δὴν·
 Ἀθανάτοισι χάριτας ἐχέουσιν Πηνελόπειᾳ.
 Οὐκ ὡς Τυρταεὶς κούρῃ κακὰ μῆστορ' ἔρχα,
 Κούρεδ' αἰ κτείνασα πόσιν· συγερῇ δὲ αἰεὶ δὴν
 200 ἔπειτ' ἔσ' ἀνδραπόδας· χαλεπήν δὲ τὴν εἰμὶ ὕπνου

Illum autem subulcus dixit turpes corpore amictus habentem, 155
 Mendico vili similem atque seni, (erat,
 Scipioni innitentem : illoque turpi circum corpus amictu amictus
 Neque quicquam nostrum potuit cognoscere ipsum esse,
 Repente apparentem, neque qui majores natu erant :
 Sed verbis malis incessimus & jaculis. 160
 At is quidem interea tolerabat in ædibus suis
 Percussus & objurgatus patienti animo :
 Sed quando jam ipsum suscitavit Jovis mens Ægioctri,
 Cum Telemacho quidem perpulchra arma tollens,
 In thalamum deposuit, & clausit fores. 165
 At idem suam uxorem multo astu jussit
 Arcum procis ponere canumque ferrum,
 Nobis infortunatis certamina & cædis principium.
 Neque quisquam nostrum potuit fortis arcus
 Nervum intendere, longeque aberamus : 170
 Sed quando in manus pervenit Ulyssis magnus arcus,
 Tunc nos quidem omnes increpabamus verbis
 Arcum non dari, neque si valde multadiceret :
 Telemachus autem cum solus hortans jussit.
 At ipse cepit manu perpatiens dius Ulysses, 175
 Facile autem retendit arcum, sagittamque misit per ferrum.
 Stetit autem ad limen progressus, velocesque effudit sagittas,
 Horrendum circumspiciens : jaculatusque est Antinoum regem.
 At postea aliis inmisit tela luctifera,
 Recta collineans : hi autem simul densi cadebant. 180
 Cognitum autem erat quod aliquis ipsi deorum adjutor esset.
 Statim enim in ædibus obsequentes furori suo (sedus,
 Occidebant quaquaversum : illorum autem gemitus excitabatur
 Capitibus percussis, pavimento autem totum sanguine æstuabat.
 Sic nos o Agamemnon periiimus : quorum adhuc nunc 185
 Corpora neglecta jacent in domibus Ulyssis.
 Nondum enim sciunt amici in domibus cujusque,
 Qui abluto nigro sanguine ex vulneribus,
 Seponentes lugerent : hic enim honor est mortuorum.
 Hunc autem rursus anima alloquebatur Atridæ : 190
 Beate Lærtæ fili solertissime Ulysses,
 Nimitem cum magna virtute nactus es uxorem.
 Quam bona mens erat inculpabilis Penelopæ,
 Filix Icarii, quam bene meminerat Ulysses,
 Viri genialis. Ideo ei gloria nunquam peribit 195
 Sux virtutis : facient autem terrestribus cantilenam
 Immortales gratam prudenti Penelopæ.
 Non sic Tyndari filia mala consultavit opera,
 Genialem interficiens maritum : odiosa autem cantilena
 Erit in hominibus : gravemque famam præbuit 200

- Θηλυτέρῃσι γυναιξί, καὶ ἢ κ' εὐεργὸς ἔσται.
 Ὡς οἱ μὲν τοιαῦτα πρὸς ἀλλήλους ἀγόρευον,
 Ἐσαότ' εἰν αἶδαο δόμοις ὑπὸ κεύθεσι γαίης.
 Οἱ δ' ἰσπεὶ ἐκ πόλιος κατέβαν, τάχα δ' ἄγρευ ἴκοντα
 205 Καλὸν Λαέρταο τιτυρμήνον, ὃν ῥά ποτ' αὐτὸς
 Λαέρτης κτεάτιασιν, ἰσπεὶ μάκα πολλὰ ἰμὸγνησιν.
 Ἐνθά οἱ οἶκ' ἦν, περὶ δὲ κλίσιον δῖε πάντα,
 Ἐν τῷ σιτίσκοντο καὶ ἴζαντο ἠδὲ ἱαυον
 Δμῶνις ἀναγκαῖοι, τοὶ οἱ εἴλα ἐργάζοντο.
 210 Ἐν δὲ γυνὴ Σικελῇ γυνὴς πέλει, ἢ ῥα γέροντα
 Ἐνδυκίης κομίσσκειν ἑσπ' ἀγρῷ νόσφι πόλιος.
 Ἐνθ' Ὀδυσσεὺς δμῶεσσι καὶ υἱεὶ μῦθον ἔειπεν,
 Ἵμῶς μὲν τῶν ἔλθειτ' εὐκτιρμήνων δόμον εἴσω.
 Δῖπνον δ' αἶψα συὸν ἱερύσατε ὥς τις ἄρεσ' ἔσθ'.
 215 Αὐτὰρ ἐγὼ πατέρος πενήσομαι ἡμετέρου,
 Αἰ κ' ἐμ' ἰσιγυρίῃ ἢ φεάσεται ὀφθαλμοῖσι,
 Ἥ κεν ἀγνοήσῃ, πολὺν χρόνον ἀμφοῖς ἔοντα.
 Ὡς εἰπὼν, δμῶεσιν ἀρήϊα τεύχε' ἔδωκεν.
 Οἱ μὲν ἰσπεῖτα δόμονδε φῶος κίον' αὐτὰρ Ὀδυσσεύς,
 220 Ἄσπευ ἱὲν πολυκάρῳ ἀλῶνι περριτίζων.
 Οὐδ' εὖρεν Δολίον μέγαυ ὄρχατον ἰσκαταβαίνων,
 Οὐδέ τινα δμῶων, οὐδ' υἱέων· ἀλλ' ἄρα τοίγα
 Αἰμαστιάς λέξοντες, ἀλῶνι ἐμῶναι ἔρκος,
 Ὀχοντ'· αὐτὰρ ὁ τοῖσι γέρον ὁδὸν ἡγεμένευσεν.
 225 Τὸν δ' αἶον πατέρ' εὖρεν εὐκτιμένη ἐν ἀλῶνι,
 Λιφρεύοντα ρυτὸν· ρυτῶντα δὲ ἔσο χιτῶνα,
 Ῥαπτὸν, αἰκίλιον· περὶ δὲ κνήμῃσι ῥοῖας
 Κενυίδας ῥαπτὰς δέδειτο, γραπτὺς ἀλείψαν.
 Κενυίδας δ' ἑσπὶ χερσὶ, βάταν ἔνικ'· αὐτὰρ ὑπερθεῖν
 230 Λιγυῖν κυτὴν κεφαλῇ ἔχει, πένθ' αἶψαν.
 Τὸν δ' αἶς ἐν ἑτόνσῃ πολύτλας δῖος Ὀδυσσεύς
 Γῆραι τεύρομνον, μέγα δὲ φρεσὶ πένθ' ἔχοντα,
 Στάς αἶσ' ὑπὸ βλωθρῇ ὄγχην κατὰ δάκρυον εἶδε.
 Μεμνήμεναι δ' ἰσπεῖτα κατὰ φρένα καὶ κατὰ θυμόν,
 235 Κῦσα καὶ περὶ γυναικὸς ἱὸν πατέρ', ἠδὲ ἱκασα
 Εἶπεν, ὥς ἔλθοι καὶ ἴκοιτ' ἐς πατρίδα γαῖαν.
 Ἡ' πρῶτ' ἐξερίοιτο, ἱκασά τε περριταίτο.
 Ὡς δὲ οἱ φροτύνοντι δοῶσατο κέρδιον εἶναι,
 Πρῶτον κερτομίσις ἐπέεσσιν περριθῆναι.
 240 Τὰ φροτύνων ἰδυὺς κίον αὐτῷ δῖος Ὀδυσσεύς.
 Ἥτοι ὁ μὲν κατ' ἔχων κεφαλῇ, ρυτὸν ἀμμιλάχαιε.
 Τὸν δὲ παριδάμν' περριτύνων φαίδιμος υἱός,
 Ὡς γέρον, ἐκ ἀδαμνοῖν αἶ' ἔχει ἀμμιπολεῦσαι
 Ὀρχατον· ἀλλ' εὖ τοι κομιδὴ ἔχει, ἠδὲ τι πάμπαν
 245 Οὐ ρυτὸν, ὅ σὺ κῆ, ἐκ ἀμμιελος, ὅ μὲν ἐλαῖν,
 Οὐκ ὄγχην, οὐ περριθῆναι τοι αἶψα κομιδὴς κατὰ κῆπον.

Æminels mulieribus, & quæ benefica *i. e. proba* erit.

Sic hi quidem ejusmodi alteruis loquebantur,

Stantes in Ditis domibus sub cavernis terræ.

(*utunt*

Illi autem postquam ex civitate iverunt, citoque in agrum perve-

Pulchrum Laërtes, excultum, quem quondam ipse

205

Laërtes comparaverat, postquam valde multum laborarat:

Illic ei domus erat, circumque exedra currebat undique,

In qua comedebant & sedebant & dormiebant

Famuli necessarii, qui ei amica operabantur:

Iteratque mulier Sicula anus, quæ senem

210

Diligenter curabat in agro longe ab urbe.

Ibi tum Ulysses pascoribus & filio sermonem dixit:

Vos quidem nunc ite in affabre factam domum intro:

Prandium autem statim porcorum sacrificate, qui optimus *est*.

At ego patrem tentabo nostrum,

215

Si me agnoscat & animadvertat oculis,

An ignoret, multo tempore absentem.

Sic locutus, servis maria arma dedit.

Hi quidem postea in domum velociter iverunt: at Ulysses

Propius ivit ad abundantem fructibus hortum, tentaturus:

220

Neque invenit Dolium in magnum viridarium descendens,

Neque quemquam servorum, neque filiorum: sed ii

Sentes collecturi, horti futuras sepem,

Abiverant: at eis senex viam præibat.

Solum autem patrem invenit in bene culto horto,

225

Purgantem plantam. sordida autem amictus erat tunica,

Pannosa, fœda: circumque tibias bubulas

Ocreas confutas ligaverat, lacerationes evitans:

Digitaliaque in manibus, ruborum causa: at desuper

Caprimum pileum capite habebat, dolorem auctans.

230

Hunc autem postquam agnovit perpatiens divinus Ulysses

Senectute consumptum, magnumque mente dolorem habentem,

Stans sub excelsa pyro lacrymam effudit.

Cogitabat autem postea in mente & in animo,

An oscularetur & amplecteretur suum patrem, & singula

235

Diceret, quomodo venisset & pervenisset in patriam terram:

An prius interrogaret, singulaque tentaret.

Sic autem ei cogitanti visum est melius esse,

Primum mordacioribus verbis tentare.

Hæc cogitans recta ivit ad eum divus Ulysses:

240

Et ille quidem demisso capite stirpem circum fodiebat:

Eum autem astans allocutus est illustris filius:

O senex, non imperitia te tenet curandi

Ordines vitium: sed bene tibi cura habet, atque omnino

Non planta, non ficus, non vitis, non quidem oliva,

245

Non pyrus, non arcola sine cura in horto.

Odyssa.

Y y

- "Αλλο δέ τοι ἱρία, σὺ δὲ μὴ χόλον ἔνθιο θυμῷ.
 Αὐτόν σ' οὐκ αγαθὴ κομὴδὴ ἔχει, ἀλλ' ἄμα γῆρας
 Λυγρὸν ἔχεις, αὐχμῆς τε κακῆς, καὶ ἀεικία ἴσται.
 250 Οὐ μὲν αἰργίης γε ἀναξ' ἔναι· ἔσθ' οὐ κομίζεις,
 Οὐδέ τι τοι δούλειον ἐπιπρίσσει εἰσορακάδῃ,
 Εἶδ' αὖ καὶ μέγαθ'· βασιλῆϊ γὰρ ἀνδρὶ ἴσικας.
 Τοιούτῳ ἢ ἴσικας, ἵππῃ λούσαιο φάγοι τε,
 Εὐδμήνῃ μαλακῶς. ἡ γὰρ δίκη ἐστὶ γερόντων.
 255 Ἄλλ' ἄγε μοι τόδε εἰπὲ καὶ ἀτρεκέως καταλέξων,
 Τεῦ δμῶς εἰς ἀνδρῶν; τεῦ δ' ὄρχατον ἀμφοπολύεις;
 Καί μοι τοῦτ' ἀγρεύσον ἱπτάυμον, ὅρρ' εὖ εἰδῶ,
 Εἰ ἵπτον γ' Ἰθάκην τήνδ' ἰκέμεθ', ὥς μοι εἴπωσι
 Οὐτ' ἀνὴρ νῦν δὴ ξυμβλήμηνος ἐνθάδ' ἰόντι,
 260 Οὐπι μάλ' ἀρτίεσσον· ἴσσι ἔσθ' ὀλμῆσιν ἴσικα
 Εἴπωσι, ἥδ' ἴσικακούσας ἐμὸν ἴσος, ὥς ἱρίων
 Ἀμφὶ ξύνω ἐμῷ, εἴπω ζῶσι τε καὶ ἐστὶ,
 Ἡ ἥδη τέθνηκε, καὶ εἰν αἰδᾶο δόμοισιν.
 Ἐκ γάρ τοι ἱρία, σὺ δὲ σύνθιο, καὶ μευ ἄκουσον.
 265 Ἀνδρᾶ ποτ' ἐξείνισα φίλῃ ἐνὶ πατρίδι γαίῃ,
 Ἡμέτερόν δ' ἐλθόντα· καὶ ἔσθ' οὐ τις βροτὸς ἄλλ'·
 Σείσαν τηλεδαπῶν φιλίαν ἐμὸν ἵκετο δῶμα.
 Εὐχέτο δ' ἐξ Ἰθάκης γέν' ἐμῶν, αὐτὰρ ἔρασκε
 Λαίρτην Ἀρκισιάδην πατέρ' ἐμῶν αὐτοῦ.
 270 Τὸν μὲν ἐγὼ πρὸς δῶματ' ἄγων εὖ ἐξείνισα
 Ἐνδοκίᾳ φιλίαν, πολλῶν κατὰ οἶκον ἰόντων,
 Καὶ οἱ δῶκε πόρον ξεινῆια οἷα ἔσκει.
 Χρυσὸν μὲν οἱ δῶκε· εὐεργέ· ἵππατά τεάλαντα,
 Δῶκε δὲ οἱ κρητῆρα πανάργυρον ἀνδριμόντα,
 275 Δῶδεκα δ' ἀσπλοῖδας χλαῖνας, τόσους δὲ τάσπας,
 Τόσσα ἢ φάρσα καλὰ, τόσους δ' ἵππῃ τοῖσι χιτῶνας.
 Χαρεῖς δ' αὐτὲ γυταῖκας ἀμύμονας ἔργ' ἐδυίας
 Τίαναραι εἰδαίμας, αἷς ἥδιον αὐτὸς ἐλίσσαι.
 Τὸν δ' ἡμῖς ἐπειτα πατὴρ κατὰ δάκρυον εἶπεν,
 280 Σῆν', ἦτοι μὲν γαίαν ἱκάνεις ἢν ἱρίεις,
 Ἵτθεις δ' αὐτὴν καὶ ἀτάδαλοι ἄνδρες ἔχουσι.
 Δῶκε δ' ἐτάσια ταῦτα χαρίζιο μυρ' ὀπάζων.
 Εἰ γὰρ μιν ζῶσι γ' ἐνὶ χεῖρας Ἰθάκης ἐνὶ δήμῳ,
 Τῷ κεν σ' εὖ δώροισιν ἀμυφάμην' ἀπίσσωμε,
 285 Καὶ ξεινὴν ἀγαθὴν. ἡ γὰρ θέμις, ὅστις ἱπάρχη.
 Ἄλλ' ἄγε μοι τόδε εἰπὲ καὶ ἀτρεκέως καταλέξων,
 Πῶσον δὴ ἔσθ' ἐστὶν ὅτε ξείνιστας ἐκείνων
 Σὸν ξείνον δύσηνον; ἐμὸν παῖδ' ἢ; εἰ ποτ' ἔνν γε,
 Δύσμορον, ὃν περ ἔπλε φίλων καὶ πατρίδ' αἰεὶ,
 290 Ἦέ περ ἐν πότῳ φάγον ἰχθύες, ἢ ἵππῃ χέρισσι
 Θηροῖ καὶ οἰωνοῖσιν ἔλαρ γένετ'. ἔδδ' ἐ μήτηρ
 Κλαύσει περυσίλασα, πατὴρ θ', οἷ μιν τεκέμεθα.

Aliud autem tibi dieam, tu autem ne iram impone animo :
 Ipsum te non bona cura habet, sed simul senectutem
 Molestam habes, squalisque male, & indecenter indutus es.
 Non quidem pigritiæ dominus causa non te curat, 250
 Et nequaquam tibi servilis inest, si quis inspiciat,
 Forma & magnitudo : regi enim viro similis es.
 Tali autem similis es, postquam lotus est comeditque,
 Ut dormiat molliter. hic enim mos est senum.
 Sed age mihi hoc dic & vere narra, 255
 Cujus servus es virorum ? cujus autem hortum colis ?
 Et mihi hoc dic vere, ut bene sciam,
 Si vere in Ithacam hanc venimus, sicut mihi dixit
 Hic vir nunc obviam factus huc venienti,
 Non satis prudens : quoniam non sustinuit singula 260
 Dicere, & audire meum verbum, sicut interrogabam
 De amico meo, sicubi vivit & est,
 An jam mortuus est, & in Ditis domibus.
 Nam tibi dicam, tu autem intellige, & me audi :
 Virum aliquando hospitio excepi dilecta in patria terra, 265
 In nostram domum venientem : & nondum quisquam homo alius
 Hospitum peregrinorum amicorum meam venerat domum.
 Dicebat autem ex Ithaca oriendum se esse, & dicebat
 Laërtem Arcisiadem patrem esse suum.
 Illum quidem ego ad domum ducens bene hospitio excepi 270
 Peramanter tractans, cum multa in domo mihi essent,
 Et ei dona præbui hospitalia qualia decebat :
 Auti quidem ei dedi benefacti septem talenta,
 Deditque ei pateram totam argenteam floridam,
 Duodecim autem simplas lænas, totque tapetas, 275
 Totidemque pallia pulchra, totque insuper tunicas :
 Separatim autem rursus mulieres eximias operum gnaras
 Quatuor speciosas, quas voluit ipse eligere.
 Illi respondit postea pater lacrymas fundens :
 Hospes, equidem in terram pervenisti quam interrogas, 280
 Injurii autem ipsam & scelesti viri habent.
 Dona autem vana hæc donasti multa præbens.
 Si enim ipsum vivum invenisses Itacæ in populo
 Equidem te bene donis remuneratus dimisisset,
 Et hospitalitate bona hoc enim jus est, quicumque cœperit. 285
 Sed ago mihi hoc dic & vere narra,
 Quotus jam annus est quando excepisti illum
 Tuum amicum infelicem, meum filium ? siquidem esset :
 Infortunatum, quem longe ab amicis & patria terra,
 Aut in ponto comederunt pisces, aut in continente 290
 Feris & avibus laniamentum factus est : neque ipsum mater
 Flevit cooperiens, paterque, qui ipsum genuinus :

- Οὐδ' ἄλ' αὖτε πολυδάκρυον ἔχοντων Πηνελόπειαν
 Κῆρυξ· ἐν λεχέεσσι φίλον πόσιν, ὡς ἐφώκειν,
 295 Ὀφθαλμοὺς καθελεῖσα. τὸ γὰρ, γέρας ἐστὶ θανόντων.
 Καὶ μοι τεύτ' ἀγρίευσεν ἐπ' ἔκταν, ἔρ' εὖ εἶδῶ,
 Τίς, πόθεν εἰς ἀνδρῶν; πόδι τοι πόδες ἦδε ποικίλοι;
 Πῶς δὲ νῆς ἔστηκε θυῖ, ἢ σ' ἦραγε διέθρο;
 Ἀντιθέως θ' ἱτάρευς, ἢ ἑμφορῶν; εἰληλυθῆς
 300 Νῆος ἐπ' ἀλλοτρίης, οἱ δ' ἐκδύσαντες ἔβησαν;
 Τὸν δ' ἀπαμειβόμεν' προσέφη πολύμητις Ὀδυσσεύς,
 Τοιγὰρ ἐγὼ τοι ταῦτα μάλ' ἀτρεκέως καταλέξω.
 Εἰμι γὰρ ἐξ Ἀλύβαντος, ἔθι κλυτὰ δώματα ναῖα,
 Τίος Ἀρείδαντος Πελοποννημονίδαο ἀνακτος.
 305 Αὐτὰρ ἐμοὶ γ' ὄνομ' ἐστὶν Ἐσθήριος· ἀλλὰ με δαίμων
 Πλάξ' ἔκ Σικανίης διὺρ' ἐλθέμεν ἰὼν ἐδίχοντα.
 Νῆος δέ μοι ἔστηκεν ἐπ' ἀγροῦ νόστιμ' ἀπὸ πόνου.
 Αὐτὰρ Ὀδυσσεῖ τόδε δὴ πύματον ἔπος ἐστὶν
 Ἐξ ἧς κῆρυξ ἔβη, καὶ ἐμῆς ἀπεκάλυψε πάτρης,
 310 Δύσμερος· ἢ τέ οἱ ἰδῶλοι ἦσαν ὄρνιθες ἰόντι
 Διξιοί, εἰς χεῖρας μὲν ἔχων ἀπέσπικτον ἐκείτων,
 Χαιρε δὲ κύνες ἰὼν· θυμὸς δ' ἐτι νῶν ἐώλωπε
 Μίξιδάμ' ἑνὴν, ἥδ' ἀγλαὰ δῶκε διδώσειν.
 Ὡς εἶπτο. τὸν δ' ἄχε' ἔνι φρεσὶν ἐκάλυψε μέλαινα.
 315 Ἀμεινότεροι δὲ χερσὶν ἐλὼν κοῖν' αἰθαλέεσσιν
 Νεώστο κακκίραλης πόλης, ἀδινὸν σιναχίζων.
 Τοῦ δ' ὠρέετο θυμὸς, ἀνὰ ρίνας δέ οἱ ἦδη
 Δρυμὸς μὲν πρὸς τυφῆ, φίλον πατέρ' εἰσιτρέαντι.
 Κῶσι δέ μιν περιρὺς ἐπαλάμην, ἦδε προσπύδα,
 320 Κῆρ' ἔνι φρεσὶν ἔδ' αὐτὸς ἐγὼ, πάτερ, ἐν σὺ μετακλῆς;
 Ἠλυθὼν εἰκισθ' ἔπει εἰς πατρίδα γαῖαν.
 Ἀλλ' ἔρχεο κλαυθμοῖο γόοιο τε δακρυόεντος.
 Ἐκ γὰρ τοι ἔρπον' (μάλα δὲ χρὴ σπινυδέρων ἡμῶν)
 Μνηστῆρας κατέπικτον ἐν ἡμετέροισι δόμοισι,
 325 Λάσων τιτύμεν' ὅθ' ὀδυμαλγέα κ' κακὰ ἔργα.
 Τὸν δ' αὖ Λαέρτης ἀπαμειβέτο, γῆνησάντε,
 Εἰ μὲν δὴ Ὀδυσσεύς γε ἰμὸς παῖς ἰνδάδ' ἱεάνης,
 Σὺ δὲ σὺ μοι νῦν εἰπὲ ἀετρεαδὲς, ὅρεα πτωχόισιν.
 Τὸν δ' ἀπαμειβόμεν' προσέφη πολύμητις Ὀδυσσεύς,
 330 Οὐδὲν μὲν πρῶτον σῆνδε φράσαι ὀφθαλμοῖσι
 Τὸν ἐν Παρθένῳ μ' ἔλασεν σὺς λευκῷ ἰδόντι
 Οἰζυρῶν· σὺ δέ με περίης κ' πότνια μήτηρ
 Ἐς πατὴρ' Ἀντίλοχον μητρὸς φίλον, ἔρ' αἰ ἐλθόντων
 Δόξα τά διέθρο μοιὸν μοι νῆσος το κ' κατέκυσεν.
 335 Εἰ δ' ἄγε τοι κ' διδοί' εὐκτιώμεν κατ' ἀλάνην
 Ἦσαν ἄ μοι πύτ' ἰδωκας, ἐγὼ δ' ἔπειν σε ἐκίσε,
 Παιδὸς ἰὼν κατὰ κῆπον ἐπισπόμεν'· διὰ δ' αὐτῶν
 Ἰκνύμενθα, σὺ δ' αἰγίμασας κ' ἰσπῆς ἔλασα.

Neque uxor multum dotata prudens Penelope
 Ploravit in lectis dilectum maritum, sicut decebat,
 Oculos claudens. hic enim est honos mortuorum. 255
 Et mihi hoc dic verum, ut bene sciam,
 Quis? unde es gentium? ubi tibi urbs & parentes?
 Ubi autem navis stat velox, quæ te duxit huc,
 Divinosque socios? an vêtus venisti
 Navi in aliena, illi autem te exposito discesserunt? 310
 Eum autem respondens alloquebatur prudens Ulysses:
 Tibi equidem omnia prorsus indubitate narrabo.
 Sum enim ex Alybante, ubi inclytas domos habito,
 Filius Aphidantis Polypemonidæ regis.
 At mihi nomen est Eperitus: sed me deus 315
 Errare fecit a Sicania huc venire nolentem:
 Navis autem mihi ipsa stat in agro longe ab urbe.
 At Ulyssi hic jam quintus annus est
 Ex quo illinc ivit, & a mea discessit patria,
 Infelix: certe ei bonæ erant aves eunti 320
 Dextræ, quibus gaudens quidem ego dimissi illum,
 Gaudebatque ille iens: animus autem nobis adhuc sperabat
 Nos hospitiiis junctum iri, & splendida dona daturus esse.
 Sic dixit. illum autem doloris nubes coeperuit nigra.
 Ambabus autem manibus capiens cinerem ardentem 325
 Fudit in caput canum, graviter suspirans.
 Hujus autem motus est animus, per nares autem ei jam
 Acer spiritus prorupit, dilectum patrem inspicienti.
 Osculatus est autem ipsum amplectens affiliens, & allocutus est:
 Ille quidem hic ipse ego, pater, quem tu inquiris, 330
 Veni vigesimo anno in patriam terram:
 Sed abstine fletu luctuque lacrymoso.
 Etenim tibi dicam: (valde autem oportet festinare tamen)
 Procos interfeci in nostris domibus,
 Contumeliam ulciscens animo gravem & mala facinora. 335
 Huic autem rursus Lærtēs respondit, dixitque:
 Si quidem jam Ulysses meus filius huc venisti,
 Signum aliquod mihi nunc dic manifestum, ut persuadeat.
 Illum autem respondens allocutus est prudens Ulysses:
 Cicatricem quidem primum hanc animadverte oculis 340
 Quam in Parnaso mihi infixit sus albo dente
 Cum illuc ivissem: tu autem me miseris & optima mater
 Ad patrem Autolycum matris dilectum, ut caperem
 Dona quæ huc profectus mihi promiserat & annuerat.
 Ija age tibi & arbores bene culta in area 345
 Dicam quas mihi aliquando dedisti, ego autem petebam a te
 Puer per hortum subsequens: per autem ipsas (singulas
 Ibamus, tu autem nominabas & dicebas singulas.

- Ὁ γὰρ μὲν δῶκε τρεῖς παῖδες, καὶ δὴ καὶ μηλείας·
 340 Συκίας τεσσάρων· ὅρχους δὲ μὲν ὦδ' ἐνέμελλας
 Δάστυν πεντηκόντα, διατρήνῃ ἢ ἑκατο·
 Ἦν· ἐντα δ' ἀνὰ σαυλῶν παντοῖα ἔστιν,
 Ὅπως δὲ δὴ Διὸς ἄρα ἐπιβρέτηναι ὑπέρειν.
 Ὡς εἶπε, τῷ δ' αὐτοῦ λυτοὺς γούνατα καὶ εἶλεν ἔσθ'·
 345 Στήθεσσι δ' αἰαγόντων τὰ οἱ ἔμπηδες πέρεσσι Ὀδυσσεύς.
 Ἀμφὶ δὲ παῖδ' εἰλῶ βάλε πῆχ'· τὸν δὲ περὶ οἱ
 Ἴδεν Ἀπολύχοντα πολύτλας δὶ' Ὀδυσσεύς.
 Αὐτὰς ἐπεὶ ῥ' ἀμειψυτο καὶ ἐς φέμεν θυμὸς ἀγέρον,
 Ἐξαυτίς μύθοισιν ἀμειβόμεν προσέειπε,
 350 Ζεῦ πάτερ, ἦ ῥα ἔτ' ἐς Διὸς κατὰ μακρὸν ὄλυμπον,
 Εἰ ἐπὶ τὸν μνηστῆρας ἀτάσθαλοι ὕβριν ἔτισαν.
 Νῦν δ' αἰνῶς δίδοικα κατὰ φέμεν μὴ τάχα πάντες
 Ἐνθάδ' ἐπείθωσιν Ἰθακήσιον, ἀγγελίας δὲ
 Πάντη ἐποτρύνωσι Κεραιλλήνων πελήεσσιν.
 355 Τὸν δ' ἀπαμειβόμεν προσέειπε πολύμητις Ὀδυσσεύς,
 Θάρσει, μὴ τοι ταῦτα μετὰ φρεσὶ σῇσι μελόντων·
 Ἄλλ' ἰοῦμαι περὶ οἶκον ὅς ἐρχάτου ἐγγυθὶ κῆρυγ.
 Ἐνθα δ' Ἰηλέμαχον καὶ βουκόλον ἠδὲ συβώτην
 Προΰπειψ', ὥς αὖ δεικνὸν ἐροφίᾳσσι τάχιστα.
 360 Ὡς ἄρα φωνήσαντε βράτην περὶ δόματα καλά·
 Οἱ δ' ὅτε δὴ ῥ' ἴκοντο δόμους εὐναιετάοντας,
 Ἔδρον Ἰηλέμαχον καὶ βουκόλον ἠδὲ συβώτην
 Ταρμενέφους κῆρα πολλὰ, κερώντας τ' αἰῶσσαν οἴον·
 Τίς ῥα ἢ Λαέρτην μεγαλήτορα ὦ ἐνὶ οἴκῳ
 365 Ἀμείποιον· Σικελὴ λούσεν, καὶ χρίσεν ἐλαίῳ·
 Ἀμφὶ δ' ἄρα χλαῖνεν καλὴν βάλεν, αὐτὰρ Ἀθήνη
 Ἀγχι παρειαυλὴν μέλι' ἤλδανε ποιμήνι λαῶν,
 Μείζονα δ' ἢ παρὸς καὶ πάσσονα θῆκεν ἰδέσθαι.
 Ἢ καὶ δ' ἀσπαίνθου βῆ· θαύμαζε δὲ μιν φίλος υἱὸς,
 370 Ὡς ἴδεν ἀθανάτοισι θεοῖς ἐναλίγκιον ἄντην·
 Καὶ μιν εὐκήσας ἔπειτα πτέρεσσι περὶ νῦδα,
 Ὡς πάτερ, ἦ μάλα τίς σε θεῶν αἰγιονέτασιν
 Εἶδος τε μέγιστός τε ἀμύμονα θῆκεν ἰδέσθαι.
 Τὸν δ' αὖ Λαέρτης πεποιημένῳ ἀντίον νῦδα,
 375 Αἰετὸς Ζεῦ τε πάτερ καὶ Ἀθηταίῃ καὶ Ἀτρεΐδῃ.
 Οἷον Νηεΐον εἶλον εὐκτίρμεν πτολίεθρον,
 Ἀκτὴν ἠπαίετο Κεραιλλήεσσιν ἀνάσσειν.
 Τοῖος ἦν τοι χθίζος ἐν ἡμετέροισι δέμοισι,
 Τεύχε' ἔχων ἄρμιοισιν ἐρεσάμεναι καὶ ἀμύνειν
 380 Ἀνδρῶς μνηστῆρας. τῷ καὶ σφίον γούνατ' ἔλυσεν
 Πολλῶν ἐν μεγάροισι, σὺ δὲ φέρας ἔειδον ἰάνθας.
 Ὡς οἱ μὲν τοιαῦτα πρὸς ἀνδράσιος ἀγόρευον.
 Οἱ δ' ἐπεὶ ἔν παύσαντο πόνον, πετέκοιτό τε δαῖτα,
 Ἐξήϊος ἔζοντο κατὰ κλισμεύς τε θρόνους τε.

Piros mihi dedisti tredecim, & decem malos,
 Ficos quadraginta : sulcos autem mihi sic non inasti 340
 Daturum quinquaginta, frugifer autem quisque
 Erat : illic uva omnigena sunt,
 Quando jam Jovis tempora incumbunt desuper.

Sic dixit, illius autem ibi soluta sunt genua & proprium cor,
 Signa recognoscentis quæ ei certa dixerat Ulysses. 345
 Circum autem filium dilectum jecit brachia : cum autem ad se
 Cepit exanimatum pertolerans diu Ulysses.

At postquam respiravit, & in præcordia animus congregatus est,
 Iterum verbis respondens allocutus est :

Jupiter pater, certe adhuc estis dii in magno Olympo, 350
 Si revera proci improbam conumeliam luerunt.
 Nunc autem graviter timeo in mente ne mox omnes
 Huc adveniant Ithacenses, nuncios autem
 Passim mittant in Cephallenorum urbes.

Hunc autem respondens allocutus est prudens Ulysses : 355
 Confide, ne tibi ista in mente tua curæ sint :
 Sed eamus ad domum quæ viridarium prope jacet.
 Illuc autem Telemachum & bubulcum & sulculum
 Præmisi, ut cernam pararent citissime.

Sic locuti iverunt ad domos pulchras. 360
 Hi autem quando jam pervenerunt ad domos bene habitatas,
 Invenerunt Telemachum & bubulcum & tubulcum
 Incidentes carnes multas, miscentesque nigrum vinum.
 Interim autem Laërtem magnanimum sua in domo
 Famula Sicula lavit, & unxit oleo : 365

Circum autem vestem pulchram jecit, at Minerva
 Prope astans auctavit membra pastori populorum,
 Majoremque quam antea & crassiorē fecit videri.
 Eque balneo ivit : admiratus est autem ipsum dilectus filius,
 Postquam vidit immortalibus diis similem prorsus : 370
 Et ipsum vocans verbis velocibus allocutus est :

O pater, certe omnino aliqui te deorum sempiternorum
 Forma que magnitudineque bonum fecit videri.

Illum contra Laërtes prudens alloquebatur :
 Utinam Jupiterque pater & Minerva & Apollo : 375
 Qualis Neritum cepi bene ædificatum oppidum,
 Littus continentis, Cephallenibus imperans,
 Talem me ferens hesternus in nostris domibus,
 Arma habens humeris adfuisse & propulsasse
 Viros procos : eò ipsorum genua solvissem 380
 Multorum in ædibus, tu autem in mente lætatus fuisses.

Sic hi quidem talia inter se loquebantur.
 Illi autem postquam cessarunt a labore, paraveruntque epulas,
 Ordine sederunt in lectisque sedibusque.

- 385 Ἐπὶ οἱ μὲν δαίοντο ἐπιχίρειον· ἀγχιμέλον δὲ
 Ἥλῃ ὁ γέρον Δολιχῶ, σὺν δ' υἱὸς τοῦο γέροντος
 Ἐξ ἔργῳ μογιόντες, ἐπὶ περιτολῦσα κάλειαν
 Μήτηρ γυνὸς Σικελῆ, ἡ σφίας τρέι· καὶ ῥα γέροντα
 Ἐπιδόκιος κομίσσεν, ἐπὶ κατὰ γῆρας ἱμαρῶν.
- 390 Οἱ δ' ὡς ἐν Ὀδυσῆα ἴδον, φράσαντό τε θυμῷ,
 Ἔσαν ἐνὶ μεγάροισι τεθναότες· αὐτὰρ Ὀδυσσεύς
 Μειλιχίοις ἰσθίῳ καθαπτόμενῳ προσίστην,
 ὦ γέρον, ἴξ' ἐπὶ δαίοντι, ἀπεικλεάδισθε ἃ δάμειος.
 Διὸς γὰρ σίτα ἐπιχειρήσιν μιμαῶντις
- 395 Μίμνονα μὲν ἐν μεγάροισι, ὑμέας ποτιδέγμενοι αἰεὶ.
 Ὡς ἄρ' ἔρη. Δολιχὸς δ' ἰδυὺς κίε χεῖρε πητάσας
 Ἀμφοτέρω. Ὀδυσσεύς ἃ λαβὼν κύσει χεῖρ' ἐπὶ καρσὶ,
 Καί μιν φωνήσας ἰσθία πτερόεντα προσόδα,
 ὦ φίλ', ἐπὶ νόσφας ἐλδομένοισι μάλ' ἡμῖν,
- 400 Οὐδέ τ' οἰόμενοι, θεοὶ δέ σε ἤγαγον αὐτοί,
 Οὐδέ τε κ' μέγα χαῖρε, θεοὶ δέ τοι ὄλβια δοῖν.
 Καί μοι τοῦτ' ἀγόρευσεν ἐπὶ θυμῷ, ὅρ' εὖ εἰδῶ,
 Ἥ ἦδ' ἄρα σάρα οἶδε περίεργον Πηνελόπειαν.
 Νοστήσαντά σε διῦρ', ἡ ἀγγελοὶ ὀτρύνοντο.
- 405 Τὸν δ' ἀπαμειβόμενῳ προσεῖπε πολυμήκης Ὀδυσσεύς,
 ὦ γέρον, ἦδ' εἰδὲ τί σε χεῖρ' ταῦτα πίνεσθαι;
 Ὡς φάβ'. ὁ δ' αὖτις ἄρ' ἔζεν' εὐζέως ἐπὶ δίφρῳ
 Ὡς δ' αὖτως παῖδες Δολιχὸν κλυτὸν ἄμρ' Ὀδυσῆα
 Δεικατόντ' ἰσθίῳ, κ' ἐν χεῖρσι φύντο·
- 410 Ἐξίης δ' ἔζοντο παρῷ Δολιχόν πατέρᾳ σφῶν.
 Ὡς οἱ μὲν περὶ δαίοντι ἐνὶ μεγάροισι πίνοντο.
 Ὅσα δ' ἄρ' ἀγγελοῖσιν ὤκα κατὰ πτόλιν ἄχετο πάντα,
 Μνηστῆρων συζέοντι θάνατον καὶ κῆρ' ἐπέσυστα.
 Οἱ δ' ἄρ' ὁμῶς αἰόντες ἐρύτταν ἀλλοθεν ἄλλῳ
- 415 Μυχμῶ τε συαχῇ τε δόμων περὶ πόρῳ Ὀδυσῆῳ·
 Ἐκ δὲ νέκυς οἰκῶν φόρον, κ' θάπτοντο ἕκαστοι.
 Τοὺς δ' ἐξ ἀλλάων πολίων οἰκόνδε ἕκαστον
 Πέμποντο ἀγνὴν ἀλειῦσι, θεῆς ἐπὶ νηυσὶ τιθέντες.
 Αὐτοὶ δ' εἰς ἀγορὴν κίοιο ἀδρόοι, ἀχνυμένοισι κῆρ.
- 420 Αὐτὰρ ἐπὶ ῥ' ἠγερέθεν ὁμηγερέες τ' ἐγένοντο,
 Τοῖσιν δ' Εὐπειδὴς ἀνὰ θ' ἔστατο κ' μετίσπειν·
 Παιδὸς γάρ οἱ ἄλαστον ἐπὶ φρεσὶ πένδ' ἐκίετο
 Ἀντινόε, τὸν πρῶτον ἐπῆρατο δι' Ὀδυσσεύς·
 Τοῦ ὅγε δακρυχέων, ἀγορήσατο καὶ μετίσπειν,
- 425 ὦ φίλοι, ἡ μέγα ἔργον αἴτηρ ὅδε μῆσατ' Ἀχαιεύς·
 Τοὺς μὲν σὺν νῆας ἄγων πολέας τε κ' ἰδμελοὺς,
 Ὀλίστε μὲν γῆρας γλαυθράς, δῶδ' δ' ὠλίστε λαοὺς·
 Τοὺς δ' ἐλδῶν ἐκτενε Κεραλλήνῳ ὄχ' ἀείρουσι.
 Ἄλλ' ἀγίτε, πρὶν τῶτον ἢ ἐς Πύλον ὤκα ἰκτεσθαι,
- 430 ἢ κ' ἐς Ἥλιδα διαί, ὅδε κερχέουσιν Ἐπειῶι,

Tunc hi quidem prandio manus admovebant : mox autem 385
 Venit senex Dolius , simulque filii hujus senis
 Ex operibus fatigati , siquidem ante veniens vocaverat
 Mater anus Sicula , quæ ipsos nutrebat : & senem
 Studiose curabat , postquam senectus ceperat.
 Qui ut Ulysses viderunt , agnoveruntque animo , 390
 Steterunt in ædibus stupefacti. at Ulysses
 Dulcibus verbis compellans dixit :

O senex , seile ad prandium , obliviscimini autem stuporis.
 Dudum enim cibo manum admovere volentes
 Manebamus in ædibus , vos expectantes seniper. 395

Sic dixit. Dolius autem recta ivit manus protendens
 Ambas. Ulyssis autem capiens osculatus est manum in capso ,
 Et ipsum vocans verbis velocibus alloquebatur :

O amice , quoniam redisti cupientibus valde nobis , 400
 Neque putantibus , dii autem te duxerunt ,
 Salveque & magnopere gaude , dii autem tibi felicitates dent.
 Et mihi hoc dic verum , ut bene sciam ,
 An jam aperte scit prudens Penelope
 Reversum te huc , an nuncium mittamus.

Hunc autem respondens allocutus est prudens Ulysses : 405

O senex , jam scit : quid te oportet hæc laborare ?

Sic dixit. ille autem rursus sedit bene posita in sede.
 Eodem modo filii Dolii inclytum circa Ulysses
 Salutabantque verbis , & in manibus ei hærebant :
 Ordine autem sederunt apud Dolium patrem suum. 410
 Sic hi quidem circa prandium in ædibus laborabant.
 Vox autem nuncia ocyus per urbem ivit ubique ,
 Procorum odiosam mortem & fatum in lians.
 Illi autem simul audientes iverunt aliunde alius
 Cum strepituque & gemitu ante ædes Ulyssis : 415
 Et mortuos ædibus efferebant & sepeliebant singuli.
 Qui autem erant ex aliis urbibus demum quemque (nentes.
 Mittebant vehendos eis qui maria rimantur , in naves veloces po-
 Ipsi autem in concionem ibant conferti , dolentes cor.

At postquam coiverunt congregatique sunt , 420
 His Eupirthes surrexit & locutus est :

Filii enim ei intolerabilis in præcordiis dolor jacebat

Antinoi , quem primum interfecerat dius Ulysses :

Ob eum ille lacrymans , concionatus est & dixit :

O amici , certe magnum facinus vir hic patravit Achivis. 425

Alios quidem cum navibus ducens multosque & bonos ,

Perdidit & naves cavas , perdidit & populos :

Alios autem veniens interfecit Cephallenorum facile optimos.

Sed agite , antequam hic vel in Pylum ocyus eat ,

Vel in Elidem diuinam , ubi dominantur Epei , 430

- "Ιούδῃ" ἢ ἡ ἰσότης καταβέβηκε ἰσότης αἰνῶ.
 Λόγῳ γὰρ τάδε γ' ἴσι καὶ ἰσότητοις τυδέσθαι.
 Εἰ δὲ μὴ παίδων τε παροτρύνει τε γούρας
 Τισὶν ἔσθ', ἐκ αἱ ἔμελλε μετὰ φρεσὶν ἔσθ' ἔμελλε
 435 Ζαῖδῃ· ἀλλὰ τάχιστα θανόντι ἐπιβήσοι μετῴν.
 Ἄλλ' ἱέρῃ, μὴ εὖναισι περὶ παῖδας ἐκείνῃ.
 Ὡς εἶπὼ δακρυρύνει· ἰατὴ δ' ἔλε πάντας Ἀχαιούς,
 Ἀγχίμοιεν δὲ σὲ ἴδῃ Μίδων καὶ θεῖον αἰδέσθαι.
 Ἐκ μεγάροιο Ὀδυσῆος, ἰσὺ σέβας ὕπαις αἰδέσθαι.
 440 Ἔσαν δ' αἱ μύσαισι· τάδε δ' ἔλε ἀνδρα ἑκάστω.
 Τούτῳ δὲ καὶ μετῴναι Μίδων περὶ παῖδας εἰδὼς,
 Κέλευτε δὲ νῦν μὲν Ἰθακίσι· ἢ γὰρ Ὀδυσσεὺς
 Ἀδανάσῃ αἰσῆσι θεῶν τάδε μύσατο ἔργα.
 Αὐτὸς ἐνὶ οἴκῳ θεῶν ἀνέστη, ἔς τ' Ὀδυσῆα
 445 Ἐγγύθεν εἰσάκει, καὶ Μενέτι πάντα ἔειπε.
 Ἀδανάσῃ ἢ θεῶν τότε μὲν περὶ παῖδας Ὀδυσῆος
 εἰσῆκε θανόντων, τὸ δὲ μετῴναις ἔειπε
 οὕτως κατὰ μέγαρον· τοὶ δ' ἀγχισίνῃ ἐπιστάτω.
 Ὡς εἶπὼ. τοὺς δ' ἄρα πάντας ὑπὸ χλαῖνι διὸς ἔειπε.
 450 Τούτῳ ἢ καὶ μετῴναι γέροντι ἔειπε· Ἀλκίνοος
 Μασσειδῆος· ὁ γὰρ οὐδὲν ἔρα πρὸς αὐτὸν καὶ ὕπαισεν.
 Ὅς σφιν ὑπερβύων ἀγορεύσας καὶ μετῴναι,
 Κέλευτε δὲ νῦν μὲν Ἰθακίσι· ὁ δὲ τι κεν εἴπω.
 Τριτὴν κακότητα, φίλοι, τάδε ἔργα γέροντος.
 455 Οἱ γὰρ ἐμὲ πύθισθ', ἢ Μέντορι ποιῶν· λαὸν,
 Τριττίμους παῖδας καταπαυμένῃ ἀγροσυνάων·
 Οἱ μέγα ἔργον ἐμῶν ἀπαθῶν κακῶσι,
 Κτήματα κέρροντες, καὶ ἀτιμάζοντες ἀλκίον
 Ἀνδρὸς ἀρετῆς· τοὶ δ' ἐκ ἐπὶ φάντο γένεσθαι.
 460 Καὶ νῦν ὥδε γένετο. πύθισθ' μοι ὡς ἀγορεύω·
 Μὴ ἱέρῃ, μὴ περὶ ἐπιστάτῳ καλὸν εὖναι.
 Ὡς ἔειπ'· οἱ δ' ἄρ' ἀνέβησαν μέγαλον ἀλαλήτῳ,
 Ἡμίσταν πλείους· τοὶ δ' ἀδρόοι αὐτόθι μένταν.
 Οὐ γὰρ σφιν ἄδῃ μῦθ' ἐνὶ φρεσὶν, ἀλλ' Εὐσείδης
 465 Πύθισθ'· αἶψα δ' ἔπειτα ἐπὶ τεύχεα ἰσύνοντο.
 Αὐτὰρ ἐπὶ ῥ' ἔσαντο περὶ χροὶ νύκτωρα χαλκόν,
 Ἀδρόοι ἠγνέοντο πρὸ αἵας· εὐρυχέροιο.
 Τούτῳ δ' Εὐσείδης ἠγνέτο νύκτωρ.
 Φῆ δ' ὅγε τίσιδάμ παιδὸς φόνον· ἢ δ' ἄρ' ἔμελλεν
 470 Ἀφ' ὀπποσύνῃ, ἀλλ' αὐτὰ πότμον ἐρέειν.
 Αὐτὰρ Ἀθηναίη Ζηνα Κρονίωνα προσφύδα,
 ὦ πάτερ ἡμέτερε Κρονίδε, ὕπαις κρινόντων,
 Εἰσὶ μὲν ἱερῶν, τί νῦν τοι νόος ἔειπῃς κινέει;
 ἢ πρὸς τῷ πόλεμόν τε κακὸν καὶ οὐκ εὖναι αἰνῶ
 475 Τούτῳ; ἢ φιλόπνητα μετ' ἀμφοτέρωσι τίθησθαι;
 ἔλε δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη νεφεληγερέτα Ζεὺς,

Eamus : aut postea tristes erimus semper.

Contumelia enim hæc sunt & futuris auditu.

Si non filiorumque fratrumque interfectores

Punierimus , non mihi in animo dulce fuerit

Vivere : sed citissime mortuus cum defunctis sim.

435

Sed eamus , ne præveniant transeuntes illi.

Sic dixit lacrymans : dolor autem cepit omnes Achivos.

Prope autem ad ipsos venit Medon & divinus Cantor

Ex ædibus Ulyssis , postquam ipsos somnus reliquerat.

Steterunt autem in mediis : stupor autem cepit virum quemque.

His autem etiam locutus est Medon seria doctus :

(440

Audite nunc me Ithacenses : non enim Ulysses

Immortalium ingratis deorum hæc operatus est opera.

Ipse ego vidi Deum immortalem , qui Ulyssi

Prope adstabat , & Mentori omnia similis erat.

445

Immortalis autem Deus aliquando quidem ante Ulysssem

Apparebat audaciam addens , aliquando procos ciens

Ruebat per domum : illi autem densi cadebant.

Sic dixit. illos autem omnes pallidus timor capiebat.

Illis autem dixit senex heros Halitherfes

450

Mastorides : hic enim solus videbat ante & pone :

Qui ipsis bene cupiens concionatus est & dixit :

Audite nunc me Ithacenses quod dixerō.

Vestro vitio , amici , hæc opera facta sunt.

Non enim mihi parebatis , non Mentori pastori populorum ,

455

Ut vestros filios cohiberetis ab amentia :

Qui magnum facinus fecerunt scelere malo ,

Possessiones attridentes & iuhonorantes uxorem

Viri optimatis. quem non amplius autumabant rediturum.

Et nunc sic fiat. obtemperate mihi sicut dico :

460

Ne eamus , ne quis attractum *sibi* malum inveniat.

Sic dixit. hi autem exiliebant magno clamore ,

Dimidiis plures : illi autem conferti illic manebant.

Non enim ipsis placebat verbum in mentibus , sed Eupitheo

Parebant. statim autem postea in arma ruebant.

465

Sed postquam amicti sunt circum corpus splendido ære ,

Universi coiverunt ante urbem amplam.

His autem Eupithes dux erat stultitiis.

Dicebat autem is ulturum filii cædem : neque erat

Rursus rediturus , sed illic mortem obiturus.

470

At Minerva Jovem Saturnium allocuta est :

O pater noster Saturne , summe dominantium ,

Dic mihi interroganti , quid tibi mens intrus occultat ?

Nunquid prius bellumque malum & pugnam gravem

Facies ? quam amicitiam cum ambobus conciliasti ?

475

Hanc autem respondens allocutus est nebularum congregator

Jupitet :

- Τέκνον ἔμὸν, τί με ταῦτα διίρεα; ἡδὲ μεταλλάξ,
 Οὐ γὰρ δὴ τοῦτον μὲν ἐβούλευτας ἴον αὐτὴ,
 Ὡς ἦτοί κείνους Ὀδυσσεύς ὑποτίσεται ἰλθάν;
 480 Ἐρξον ὅπως ἐθέλεις· ἔρξω δὲ τοι ὡς ἐπίοικιν.
 Ἐπειδὴ μνηστῆρας ἐτίσατο δι' Ὀδυσσεύς,
 Ὅρκια πιστὰ ταμόντες, ὃ μὲν βασιλεύεται αἰεὶ,
 Ἡμεῖς δ' αὖ παίδων τε κασιγνήτων τε εὐνοίῳ
 Ἑκλήσιν δῖωμεν. τοὶ δ' ἀλλήλους φιλέοντων
 485 Ὡς τοσάδε· πλοῦτος ἦ καὶ εἰρήνῃ ἄλις ἔσσω.
 Ὡς εἰπὼν ὥτρυνε πάρος μεμυῖσιν Ἀθήνη·
 Βῆ ἢ κατ' ἐλύμποιο καρήνων αἴξασα.
 Οἱ δ' ἔπειθ' ἐν σίτισι μελίσσοντες ἔξ ἔρον ἔντα,
 Τοῖς ἄρα μῦθων ἦρχε πολύτλας δι' Ὀδυσσεύς,
 490 Ἐξελθὼν τις ἴδοι μὴ δὴ σχεδὸν ὥτι κίοντες.
 Ὡς ἔρατ'· ἐκ δ' υἱὸς Δολιχὸν κίον ὡς ἐκέλευεν·
 Στῆ δ' ἄρ' ἔσ' ἐδὸν ἰάν, τοὺς δὲ σχεδὸν εἴσιδε πάντας.
 Αἶψα δ' Ὀδυσῆα ἔπεια πτερόντα προσπύδα,
 Οἶδε δὴ ἐγγὺς ἔασ'. ἀλλ' ὀπιζόμεδα θάσσον.
 495 Ὡς ἔρατ'· οἱ δ' ἄρ' αὖτις, καὶ ἐν τεύχεσσιν ὀύοντο,
 Τίσασθαι ἄμφ' Ὀδυσῆα, ἔξ δ' υἱῆς Δολιχίου.
 Ἐν δ' ἄρα Λαέρτης Δολιχὸς τ' ἐς τεύχε' ἔδυνον,
 Καὶ πολλοὶ περ ἔόντες, ἀναγκαῖαι πολέμισσά.
 Αὐτὰρ ἐπεὶ ῥ' ἦσαντο περὶ χροῖ νάροισιν χαλκόν,
 500 Ὡξάν δὲ θυρᾶς, ἐκ δ' ἦιον, ἦρχε δ' Ὀδυσσεύς.
 Τοῖσι δ' ἔσ' ἀρχιμόλον θυγάτηρ Διὸς ἦλθεν Ἀθήνη,
 Μέντορι εἰδομένη ἡδὴ δέμας ἡδὲ καὶ αὐδὴν.
 Τὴν μὲν ἰδὼν γῆθησι πολύτλας δι' Ὀδυσσεύς·
 Αἶψα ἢ Τηλέμαχον προσεζώονεν ὃν εἶλον υἱόν,
 505 Τηλέμαχ', ἦδη μὲν τόδε γ' εἴσινα αὐτὸς ἐπειθῶν,
 Ἀνδρῶν μαρναμένων, ἵνα τε κείνενται ἄεργοι,
 Μῆτι κατασχύνειν πατέρων γένε', οἱ τοσάδε περ
 Ἀλκὴν τ' ἠγορή τε κηάσμεδα πάντα ἔσ' αἶαν.
 Τὸν δ' αὖ Τηλέμαχος πεπνυμένος ἀπάνειν ἤνδα,
 510 Ὅξισα, αἶψ' ἐθέλῃσιν, πάρος εἶλε, τῷ δ' ἐν θυμῷ,
 Οὐτὶ κατασχύνοντα πτόν γένε', ὡς ἀγχιούεις.
 Ὡς φάτο. Λαέρτης δ' ἐχάρη καὶ μῦθον εἰπὼς,
 Τίς νύ μοι ἡμέρη ἡδε, θεοὶ εἰλοὶ; ἢ μάλα χαίρω·
 Τίς θ' υἱόνός τ' ἀρετῆς πίειρ δῖον ἔχουσι.
 515 Τὸν ἢ παρειαρμένη προσέειπε γλαυκῶπις Ἀθήνη,
 Ὡς Ἀρκεισιὰδ' πάντων πολὺ φίλταθ' ἱταίρων.
 Εὐξάμεν' κούρην γλαυκῶπιδι καὶ Διὶ πατρί,
 Αἶψα μάλ' ἀμπεπαλὼν περὶ δολιχόσκιον ἔρχετο.
 Ὡς φάτο. καὶ ῥ' ἐμπευσσε μῦθον μέγα· κλέος Ἀθήνη.
 520 Εὐξάμεν' δ' ἄρ' ἔπειτα Διὸς κούρην μέγαλοιο,
 Αἶψα μάλ' ἀμπεπαλὼν περὶ δολιχόσκιον ἔρχετο,
 Ἰαί· βάλειν Εὐσείδεια κόρυθον διὰ χαλκοσάρεος.

Filia mea, cur me hæc interrogas & inquisis?

Nonne hanc quidem consultasti mentem ipsa,

Ut illos quidem Ulysses puniret veniens?

Fac ut vis: dicam autem tibi sicut decet.

430

Postquam jam procos punivit dius Ulysses,

Fœderibus fidis percussis, hic quidem regnet semper,

Nos autem rursus filiorum fratrumque cordis

Oblivionem faciamus. illi autem invicem ament

Sicut antea: divitiæ autem & pax abunde sit.

435

Sic fatus movit antea cupidam Minervam:

Venit autem ab olympi cacuminibus ruens.

Illi autem postquam tibi dulcis desiderium ejecerunt,

Illis igitur sermones occepit pertolerans dius Ulysses:

Egressus aliquis videat ne jam prope sint venientes.

440

Sic dixit. extra autem filius Dolii ivit sicut jusserat:

Stetit autem ad limen progressus, illosque prope vidit omnes.

Statim autem Ulysses verbis velocibus allocutus est:

Illi quidem prope sunt, sed armemur cito.

Sic dixit. hi autem moti sunt, & arma induerunt,

445

Quatuor circum Ulysses, sex autem filii Dolii.

In hisque Laërtes Doliusque arma induerunt,

Canis licet essent, necessarii bellatores.

At postquam amicti sunt circum corpus splendido ære,

Aperueruntque portas, extraque iverunt, dux erat autem Ulysses,

Illis propius accedens filia Jovis venit Minerva,

(500

Mentori similis & corpore & voce.

Hanc autem videns lætatus est pertolerans divinus Ulysses:

Statim autem Telemachum allocutus est suum dilectum filium:

Telemache, jam quidem hoc videberis ipse aggressus,

505

Viris pugnantibus, ubi discernuntur optimi,

Ne quid dedecores majorum genus, qui antea

Robore fortitudineque ornati fuimus omnem super terram.

Illum contra Telemachus prudens alloquebatur:

Videbis, si volueris, pater dilecte, hoc in animo,

510

Non dedecorantem tuum genus, sicut dicis.

Sic dixit. Laërtes autem gavisus est & verbum dixit:

Quæ mihi dies hæc, dii amici? certe valde gaudeo:

Filiusque neposque de virtute litem habent.

Hunc autem astans allocuta est cæsa Minerva:

515

O Arcesiade omnium multo dilectissime sociorum:

Votis factis filia cæsa & Jovi patri,

Statim omnino vibratam emitte longam lanceam.

Sic dixit: & inspiravit animum magnum Pallas Minerva.

Igitur votis factis deinde Jovis filia magni,

520

Statim omnino vibratam emisit longam lanceam,

& percussit Eupithem per galeam arcem.

Odyssea.

Z z

- Ἦδ' οὐκ ἔγχεος ἔρυτο, διαπερὲς ᾗ ἴσατο χαλκός·
 Δούπησιν ᾗ πιστὸν, ἀράβησι δὲ τεύχε' ἰσὶ αὐτῷ.
- § 25 Ἐν δ' ἴσαστοι περμάχοις Ὀδυσσεὺς καὶ παίδιμ' υἱὸς.
 Τύπτοντο δὲ ξίφεσιν τε καὶ ἔγχεσιν ἀμφογύοισι.
 Καὶ νῦν κε δὴ πάντας τ' ὄλεσαν καὶ ἴδκαν ἀνόστους.
 Εἰ μὴ Ἀθηναίη κούρη Διὸς αἰγιόχοιο
 Ἦῦσεν φωνή, κατὰ δ' ἴσχευθε λαὸν ἅπαντα,
- § 30 Ἰσχυιδὲς Πτολέμῳ Ἰθακήσιοι ἀργαλείοιο,
 Ὡς κεν ἀναιμακτεῖ γε διακρινθεῖτε τάχιστα.
 Ὡς φάτ' Ἀθηναίη, τοὺς δ' ἡλπερὲν δι' ἑλπε.
 Τῶν δ' ἄρα δυσάνταν ἐκ χειρὸν ἴσταντο τεύχεα,
 Πάντα δ' ἐπὶ χθονὶ πίπτει Διὰς ὅσα φωνοσάσκει.
- § 35 Περὶ δ' πόλιν τρωπῶντο, λιλαϊόμενοι βιότοιο.
 Σμυρδαλέον δ' ἔβοντο πολύτλας δῖος Ὀδυσσεύς,
 Οἴμωσεν δὲ αἰεὶς, ὥς αἰετὸς ὑψηλοτάτης.
 Καὶ τότε δὴ Κρονίδης αἰεὶς φοβέοντα κεραυνὸν,
 Καδδ' ἴσασιν περὶ δὴν γλαυκῶσιν ὀδυσσάτρει.
- § 40 Καὶ τότε Ὀδυσσεὺς προσέειπε γλαυκῶσις Ἀθήνῃ,
 Διογενὲς Λαερτιάδῃ Πολυμήχαν' Ὀδυσσεῦ,
 Ἰσχυε, παῦε δ' ἡνίκ' ὁμοίου πολέμοιο,
 Μήπως τοι Κρονίδης κεχολάσεται ἐνρύσσω Ζεύς.
 Ὡς φάτ' Ἀθηναίη, οὐ δ' ἰσπεύθετο, χαῖρε δ' θυμῷ.
- § 45 Ὅρμα δ' αὖ κατόπισθε μετ' ἀμφοτέρωσιν ἴδκαν
 Πηλεΐδῃ Ἀθηναίῃ, κούρῃ Διὸς αἰγιόχοιο,
 Μίντορε· εἰδομένη μὲν δέμας ἡδὲ καὶ αὐδάν.

Τέλ' αὖ τῆς Ὀμήρου Ὀδυσσεύς.

Ο Μ Η Ρ Ο Τ

ΒΑΤΡΑΧΟΜΤΟΜΑΧΙΑ.

- Ἀρχόμενος, πρῶτον, Μουσῶν χορὸν ἐξ Ἑλικῶν.
 Ἐλθὼν εἰς ἐμὸν ἦτορ ἱσχυόμενος, εἴνικ' αἰδέσθαι.
 Ἦν γένος ἐν δέλτοισιν ἡμῶσι πατρὶ γούνασι δῆκα
 Δῆκεν ἀπειρεσίην, πολυμάκλοντο ἔργον Ἄρη.
 § Εὐχόμενος μετ' αἰετῶσι εἰς οὐατα πᾶσι βαλίσσας.
 Πῶς μὲν ἐν βατράχοισιν ἀριεύσαντες ἔβησαν,
 Ἰγνέων ἀνδρῶν μιμούμενοι ἔργα γιγάντων.
 Ὡς λόγος ἐν θυνοῖσιν ἦν· τοῖν δ' ἔχον ἀρχήν.
 Μὲν ποτὲ διψαλί, γαλῆς κίνδυνον αὐλῆας;
 10 Πλησίον ἐν λίμνῃ ἀψαλὸν προσέειπε γένιον,
 Τῶσσι τετάρτῳ μελιδέει· τὸν δ' ἡκατὶς
 Λιμνοχάρης πολύερμος, ἴσος δ' ἑρδίζετο τοῖον,
 Ζῆνι, τίς εἴ, πόθεν ἄλδεις ἰσὶ ἡύνα; τίς δὲ σ' ὀφύσας;

Ille v. haud lanceam prohibuit, quin transfactum est ferrum.
 Sonuit autem cadens, resonueruntque arma super ipso.
 Irruerunt autem primis pugnatoribus Ulysses & illustris filius:
 Verberabant autem ensibusque & lanceis utrinque acutis: (525
 Et sane omnes perdidissent & fecissent reditus expertes,
 Nisi Minerva filia Jovis Ægiochi
 Clamasset voce, detinuissetque populum omnem:
 Abstinete a bello Ithacenses difficili, 530
 Ut sine cruore separemini citissime.

Sic dixit Minerva. illos autem pallidus timor cepit:
 Eorumque timentium ex manibus volaverunt arma,
 Omnia autem in terram ceciderunt, Dea vocem edente:
 Ad autem urbem reversi sunt, cupidi *conservandæ* vitæ. 535
 Terribiliter autem clamavit pertolerans divinus Ulysses,
 Ruitque saltu, sicut aquila altivolans.
 Et tunc Saturnides misit ardens fulmen,
 Decidit autem ante Cæsiæ forti patre natam.
 Ac tunc Ulyssæm allocuta est cæsiæ Minerva: 540

Jove nate Lærtiade prudens Ulysses,
 Abstine, sedaque contentionem communis belli,
 Ne Saturnides tibi irascatur late sonans Jupiter. (animo.

Sic dixit Minerva: illi autem obedivit, gavisus est &
 Fœdera autem rursus in futurum cum ambobus fecit 545
 Pallas Minerva, filia Jovis Ægiochi,
 Mentori similis & corpore & voce.

Finis Odysseæ Homeri.

H O M E R I

BATRACHOMIOMACHIA.

Incipiens, primum, Musarum cœtum ex Helicone
 Venire in meum cor opto, gratia carminis:
 Quod nuper in libellis meis super genua posui
 Licem immensam, tumultuosum opus Martis,
 Optans hominibus in aures omnibus mittere: 5
 Quomodo mures in ranas egregie pugnantes iverunt,
 Tertigenum virorum imitantes opera gigantum,
 Uti fama inter mortales erat: tale autem habuit principium.

Mus aliquando sitibundus, felis periculum evitans,
 Prope in lacum teneram apposuit barbam, 10
 Aqua delectatus dulci: hunc autem vidit
 Limnocharis obstrepera, verbumque locuta est tale:

O hospes, qui es? unde venisti ad lictus? quisve qui te genuit?

- Πάντα δ' ἀλήθεισον· μὴ ψευδοῦμέν σε νοήσω.
 35 Εἰ γάρ σε γνέιν φίλον ἄξιον, ὅς δέμων ἄξω,
 Δῶρα δέ τοι δώσω ξυνία πολλά καὶ ἰδύα.
 Εἰμι δ' ἐγὼ βασιλεὺς Φυσίγταδος, ὅς πατὰ λίμνην
 Ἰμῶμα, κατράχων ἡγούμενος ἤματα πάντα.
 Καί με πατήρ Πηλεὺς ποτὲ ζείατο, Ἰδρυμεδύση
 40 Μιχθεὺς ἐν εἰρήνῃ παρ' ὄχθας Ἡεδαίοιο.
 Καὶ σὲ δ' ἔρῳ καλὸν τε καὶ ἀλκιμον, ἔξοχον ἄλλων,
 Σκαστοῦχον βασίλῃα, καὶ ἐν πολέμοισι μαχητὴν
 Ἐμῶμα· ἀλλ' ἀγὰρ θάσσον ἰὴν ζεῖν ἀγούρι.
 Τὸν δ' αὖ Ψυχάρπασξ ἡμίζετο, ράησιν τε,
 45 Τίποτε γένετοῦ μὲν ζῆτις εἶλε, δῆλον ἄσασιν
 Ἀνδρόφωις τε θείοις τε καὶ οὐρανίοις πετεινοῖς;
 Ψυχάρπασξ μὲν ἐγὼ κηλίσκομα, εἰμι δὲ κύριος
 Τρωξάρτας πατρός μεγαλήτορος· ἡ δὲ νῦν μήτηρ,
 Λειχιμύλη, θυγάτηρ Πτερυτοράκτου βασιλῆος.
 50 Γίνατο δ' ἐν καλύβῃ με, καὶ ἐξιδρέφατο βροτοῖς
 Σύκοις καὶ καρύσις, καὶ ἰδίσμασι παντοδαπῶσι.
 Πῶς δὲ φίλον ποιῇ με τὸν εἰς εἶσιν ὕδην ὁμοῖον;
 Σοὶ μὲν γὰρ βίος ἐστὶν ἐν ὕδασι· αὐτὰρ ἐμοὶ γε
 Ὅσα παρ' ἀνδρόφωις τρώειν ἔδωκε· ὕδὲ με λήθει
 55 Ἀρτῶ τρεσκούσαντος ἀπ' ἐνὶ κύλινδρον κανέου,
 Οὐδὲ πλακῦς τανύπτερος ἔχων πολλὴν σισαμίδα,
 Οὐ τέμος ἐκ πτέρης, οὐχ ἥσασα λευκοχίτωνα,
 Οὐδὲ τυρὸς τεόσπικτος, δῶπ' γλυκιστῶ γάλακτος,
 Οὐ χρεστὸν μελίτωμα, τὸ καὶ μάκαρις παίδουσι,
 60 Οὐδ' ὅσα πρὸς δοῖναι μερόπων τεύχεσσι μάγειρος,
 Κισσιεύντης χύτρεα ἀρτύμασι παντοδαπῶσιν.
 Οὐδὲ ποτ' ἐκ πολέμου κηκὴν ἀπέβλεπεν αὐτὴν,
 Ἀλλ' εὐθὺς μετὰ ρῶλον ἰὼν προμάχοισιν ἐμίσχθη.
 Οὐ δίδι' ἀνθρώπων, καί περ μέγα σῶμα φοροῦντα,
 65 Ἀλλ' ἐπὶ λίκτεσι ἰὼν, ἀπρον δάκτυλον καταδάκνω·
 Καὶ πτέρης λαβὴν, καὶ ἡ πύξις ἱκανὴν αἰδέσθαι,
 Νήδυμος ἐκ ἀπεβλεπεν ὕπνος, δάκνοντος ἐμῶ.
 Ἀλλὰ δύο μάλα πάντα τὰ δίδιχα πάσαν ἐπ' αἶαν,
 Κίρκην καὶ γαλήνην. οὐ μοι μέγα πένθος ἄγουσι,
 70 Καὶ παρὶς ἐνείσαν, ὅσα δολόεις πέλε πότμος.
 Πλείστον δὲ γαλήνη περιδιδία ἥτις ἀρέσκει,
 Ἡ καὶ τρωγλυδόνοντα κατὰ τρώλῃ ἐρίνην.
 Οὐ τρώλῳ φάραντες, ἡ κράμβας, ἡ κολοκύντας,
 Οὐ τεύτλους χλωροῖς ἐπιδοσκαμῶ, οὐδὲ σιλίοις,
 75 Ταῦτα γὰρ ὑμῶν ἐσιν ἰδίσματα τῶν κατὰ λίμνην.
 Πρὸς ταῖς μειδύτας Φυσίγταδος ἀντίον ἤδρα,
 Ἐστίν, λίαν αὐχεὺς ἐπὶ γαστέρι. ἐστὶ καὶ ἡμῖν
 Πολλὰ μάλ' ἐν λίμνῃ καὶ ἐπὶ χθονὶ θαύματ' ἰδύα.
 Ἀμρίβιον γὰρ ἔδωκε νομὴν βατράχοισι Κροτίων,

Omnia autem vere dic : ne mendacem te intelligam.
 Si enim te cognovero amicum dignum , in domum ducam , 15
 Donaque tibi dabo hospitalia multa & bona.
 Sum autem ego rex Phrysignathus , qui per lacum
 Color , ranarum dux dies omnes :

Ei me pater Peleus olim genuit , Hydre medusæ
 Mixtus in amore apud ripam Eridani. 20
 Et te quoque video pulchrumque & fortē , excellentē præ cæteris ,
 Sceptraferum regem , & præliis bellatorem
 Esse. sed age ocyus tuum genus eloqnere.

Illi contra Psicharpax respondit , dixitque :
 Quidnam genus meum perquiris ô amice , manifestum omnibus 25
 Hominibus diisque & aëriis volucris ?

Psicharpax quidem ego vocor , sum autem filius
 Troxartæ patris magnanimi : at mater
 Lichomyle , filia Pternetroctæ regis.
 Genuit autem in cavo me , & enutrivit cibariis 30
 Ficubus & nucibus , & eduliis omnigenis.

Quomodo autem amicum facias me natura nihil similem ?
 Tibi enim vita est in aquis : sed mihi
 Quæcunque apud homines comedere mos : neque me later
 Panis ter deplusus a bene rotunda lance . 35

Neque placenta extensa habens multam sisamida ,
 Non frustum ex perna , non jecora albam vestem habentia ,
 Neque caseus nuper pressus a dulci lacte ,
 Non bonum dulciarium , quod & divi desiderant ,
 Neque quæcunque ad cœnam hominum parant coci , 40
 Ornantes ollas condimentis omnigenis.

Nunquam ex bello malum effugi clamorem ,
 Sed statim ad pugnam iens primipilariis me immiscui.
 Non timeo hominem , quamvis magnum corpus ferentem ,
 Sed ad luctum iens , summum digitum mordeo : 45

Et calce capio , nec dolor occupat virum ,
 Suavis non aufugit somnus , mordente me.
 Sed duo valde per omnia timeo omnem per terram ,
 Accipitrem & felem , qui mihi magnum luctum adferunt ,
 Et decipulam flebilem , ubi dolosum extat fatum. 50

Plurimum sane felem prætimen quæ potissima ,
 Quæ & foramen ingredientem per foramen perquirat.
 Non comedo raphanos , non caules , non cucurbitas ,
 Non beris viridibus pascor , neque apiis.
 Hæc enim vestra sunt edulia per lacum. 55

Ad hæc subridens Phrysignathus contra locutus est :

O hospes , valde gloriaris de ventre. adfunt & nobis
 Multa valde in lacu & in terra mirabilia visu.

Anceps enim dedit pascuum ranis Saturnius ,

- 60 Σκιρτῶσαι κατὰ γῆν, καὶ ἐφ' ὕδασι σάμα καλύψαι.
Εἰ δ' ἐθέλεις καὶ ταῦτα δαήμεναι, εὐχέμε· ἔστιν.
Ἄισοι σ' ἐν νάτοισι· κρατεῖ δέ με, μὴ ποτ' ὀλεσθαι.
Ὅτ' ὅπως γηδύσωνος τὸν ἐμὸν δόμον εισαγέσθαι.
- 65 Χεῖρα· ἔχων ἀσπασθῆναι κατ' αὐχένι· ἀλμασι κεύθε·
Καὶ πρῶτον μὲν ἔχαιρει ὅτ' ἐβλεψε γήτορας ἰεμέους·
Νύξας περὶ ὄμβρι· Φυσίγναθι· ἀλλ' ὅτε δὴ ῥα
Κύμασι πορφυρέϊς ἐπεκλύζετο, πολλὰ δακρύων
Ἄχρησεν μετανείαν ἰμέμεστο· τίλλε δέ χαίτας·
- 70 Καὶ πύδας ἐσφίγγει κατὰ γαστέρος· ἐν δέ οἱ ὕπορ
Πάλλειτ' ἀνδρῶν, καὶ ἐπὶ χθόνα βεβύλειτ' ἰδιδῶναι·
Δεινὰ δ' ἐπισφοτάχισε, εἴδου κρύοντι· ἀνάγκη·
Οὐρην μὲν πρῶτ' ἐσπασ' ἐφ' ὕδασι, ἥντε κῶσση
Σύρων· εὐχέμενός τε Διοὺς ἐπὶ γαίαν ἰκέσθαι,
- 75 Ὑδασι πορφυρέϊσιν ἐκλύζετο· πολλὰ δ' ἴδρα,
Καὶ τοῖσιν φάτο μῦθον, ἀπὸ σώματ'· δ' ἀγέμεναι·
Οὐχ ἔτι νάτοισιν ἐβόασαι φέρτον ἔσση·
Ταῦρος, ὅτ' Εὐρώπῃ διὰ κύματος ἦν· ἐπὶ Κρήτῃ·
Ὡς ἐμ' ἐπιφλώσας ἐπιπλώτιον ἦγει ἐς οἶκον
- 80 Βατραχ· ὑφώσας ὅχρον δέμας ὕδασι λευκῶ·
Τόθι δ' ἐξασπίης ἀνερπείντο, δεινὸν ὄραμα
Ἀμειδίους· ὄρθον δ' ὑπὲρ ὕδατος εἶχε τράχηλον·
Τούτων ἰδὼν κατέδυ Φυσίγναθ·, εὐτὶ νάτας
Ὅν ἐταῖρον ἐμελλεν ἀπολλύμεναι κατὰ λίμνην·
- 85 Αὐτὸν δέ κ' αὖτ' ἰδὼν κίμων, καὶ ἀλεύατο κῶσσι μέλαιναν.
Κεῖν δ' ὡς ἀφίδη, πῶσιν ὑπῆτος εὐδύς ἐς ὕδωρ·
Χεῖρας δ' ἐσφίγγει, καὶ ἀπολλύμεναι κατέτρυξε.
Πολλάκι μὲν κατέδυεν ἐφ' ὕδατι, πολλάκι δ' αὖτο
Λακτίζων αἰένον· μόρον δ' ἔκ' ἦν ὑπαλῦσαι.
- 90 Δευδύμεναι δὲ τρίχες πλείους βάρος ἔλκον ἐπ' αὐτῶ.
Ὑδασι δ' ὀλλύμενος, τοίαντος ἐφείλετο μῦθους,
Οὐ λήσεις γε θεοὺς Φυσίγναθι ταῦτα ποιήσας·
Ναυτὸν ρίψας ἀπὸ σώματ'·, ὡς ἀπὸ πύτρης.
Οὐκ ἂν μιν κατὰ γαίαν ἀμύνων ἴδα κάκιστος,
- 95 Παγχεατὶς τε, πάλῃ τε, καὶ εἰς δρόμον· ἀλλὰ πλάτυσας
Εἰς ὕδωρ μ' ἐρρίψας· ἔχει Διὸς ἐκδοκὸν ὄμμα·
Ποιήν σὺ τίσις μιν σφατῆς, καὶ ὑπαλῦξαις.
Ταῦτ' εἰπὼν, ἀπῆλθον ἐν ὕδασι· τὸν δ' κατέβη
Λευκωπίναν· ὅχθησιν ἐρεξόμεναι μαλακῆσι·
- 100 Δεινὸν δ' ἐξυλόλυξε, δραμὼν δ' ἤγχευε μύσασιν.
Ὡς δ' ἔμαθεν τὴν μοῖραν, ἴδω χόλ'· αἰτὸς ἀσάρτας·
Καὶ τότε κρύκεσιν ἑὺς ἐκέλευσαν ὑπὸ ὄρεσιν
Κρυφῶν ἀγερῆ· ἐς δώματα Τρωξάρτας,
Πατέρης δευτέρου Ψυχάρταθ·, ὅς κατὰ λίμνην
- 105 Ὑπῆτος ἐξέπλωτο τικρὸν δέμας, ὅδε παρ' ὀχθῆς

Saltare per terram, & in aquis corpus cooperire. 60

Si autem vis & hæc scire, facile est.

Portabo te in humeris : tene autem me, ne forte pereas,

Ut lætus in meam domum venias.

Sic inquit, & terga præbebat : ille autem ascendebat velociter
Manus tenens tenero in collo saltu levi. 65

Et primum quidem gaudebat quando intuebatur vicinos portus,

Natatione delectatus Physignathi : sed quando jam utique

Undis purpureis alluebatur, multum lacrymans

Inutilem pœnitentiam accusabat : vellebatque comas,

Et pedes stringebat per ventrem : intusque ei cor 70

Palpabat insolentia, & in terram volebat videre :

Vehementer autem ingemiscebat, timoris frigidi necessitate.

Caudam quidem in primis extendit in aquis, tanquam remum

Trahens : supplicansque diis in terram venire,

Aquis purpureis alluebatur : multum autem clamabat, 75

Et talem dixit sermonem, ab oreque fabatur :

Non sic dorso portavit onus amoris

Taurus, quando Europam per undam vexit in Cretam,

Ut me navigans dorso inhærentem duxit ad domum

Rana, elevans pallidum corpus aqua alba. 80

Hydrus autem ex improvviso apparebat, horrendum spectaculum

Utrisque : erectumque super aquam habebat collum :

Hunc videns demersit se Physignatus, nequaquam cogirans

Qualem socium erat perditurus per lacum :

Subiitque profunditatem lacus, & evitavit satum nigrum. 85

Ille autem ut relictus est, cecidit supinus statim in aquam :

Manus autem stringebat, & moriens stridebat.

Sæpe quidem submergebatur in aquam, sæpe autem rursus

Calcitrans emergebat : mortem autem non licebat evitare.

Madentes autem pili plurimum pondus trahebant in ipso. 90

Aquis autem periens, tales locutus est sermones :

Non latebis utique deos Physignate hæc faciens,

Naufragum jaciens a corpore, ut a petra.

Non me per terram potior fuisses o pessime,

Pancratioque luctaque, & ad cursum : sed decipiens 95

In aquam me projecisti. habet Deus ultorem oculum :

Pœnam tu solves murium exercitui, neque evitabis.

Hæc locutus, expiravit in aquis. hunc autem vidit

Lichopinax riplis insidens mollibus : (100

Vehementer autem ululavit, currens autem annunciavit muribus.

Ut autem didicerunt satum, subiit ira sæva universos :

Et tunc præcones suos jusserunt sub diluculum

Vocare ad concionem in domos Troxattæ,

Parris infelicis Psicharpagis, qui per lacum

Supinus expansus erat mortuo corpore, neque juxta ripas 105

- Ἦν ἦδη τλήμων, μέσσα δ' ἐπειχάτο πόντον.
 Ὡς δ' ἤλθον σπεύδοντες ἅμ' ἑοῖ, πρῶτος ἀνίστη
 Τροζάρης, ἐπὶ παιδὶ χολοῦμνῳ, ἐπὶ τε μῦθον·
 ὦ φίλοι, οἱ καὶ μοῦτος ἐγὼ κακὰ πολλὰ πέσονθα
 110 Ἐκ βατράχων, ἢ μοῖρα κακὰ πάντως τέτυκται.
 Εἰμι δ' ἐγὼ δύστηνῳ, ἐπὶ τρεῖς παῖδας ὄλεσα·
 Καὶ τὸν μὲν πρῶτον ῥα κατέκτανεν ἀρσάξασα
 Ἐχθίστη γαλήνῃ, τρογλῆς ἐκτοδὴν ἰλοῦσα·
 Τὸν δ' ἄλλον πάλιν ἄνδρες ἀσπίτες ἐς μόρον ᾗξαν
 115 Καινοτέρως τέχαις, ξυλλοιὶ δόλον ἐξευρντες,
 Ἦν παγίδα καλίσσι, μυῶν ὀλίγοισιν ἔσαν·
 Οἱ τρίτῳ ἦν ἀγασπὸς ἑμοὶ καὶ κτερεὶ κεινῷ,
 Τοῦτον ἀπίστων Ὀυσίγναθῷ ἐς βυθὸν ἄξας.
 Ἄλλ' ἀγέθ' ὀπλισόμεθα καὶ ἐξέλδομεν ἐπ' αὐτούς,
 120 Σώματα κοσμήσαντες ἐν ἱππίσι δαιδαλίοις.
 Τοῦτ' εἰπὼν, ἀνίστασι καθοσπλίζεσθαι ἄσπαστας.
 Καὶ τοὺς μὲν ῥ' ἐκόρυσσεν Ἄρης πολέμοιο μεμάλως·
 Κνημίδας μὲν πρῶτα περὶ κνήμῃσιν ἔθηκεν,
 Ῥήξαντες κυάμους χλωρούς, εὖ τ' ἀσκήσαντες,
 125 Οὓς αὐτοὶ διὰ νυκτὸς ἐπιστάντες κατέτροξαν·
 Θώρηκας δ' εἶχον καλαμιστρίην δ' αὖ βυσσῶν,
 Οὓς, γαλήνῃ δέεοντες, ἐπισαμύνας ἐπαίονσαν·
 Ἀσπίς δ' ἦν λύχνου τὸ μισόμυραλον· ἢ δέ τι λόγχῃ·
 Εὐμήκεις βιλόνας, παγχαλκίον ἔργον Ἄρης·
 130 Ἦδ' ἐκέρυς, τὸ λένουρον ἐπὶ κροτάφοισι καρύου.
 Οὕτω μὲν μῦς ἦσαν ἱππῶλοι. ὥς δ' ἐνόησαν
 Βάτραχοι, ἐξατίδυσαν ἀφ' ὕδατῳ, εἰς δ' ἵτα χῶρον
 Ἐλθόντες, βουλὴν ξύταγον πολέμοιο κακοῖο.
 Σκεπτομένων δ' αὐτῶν πόθεν ἦ σάσις, ἢ τίς ὁ θρύλλῳ,
 135 Κήρυξ ἐγγύθεν ἤλθε, φέρων σκῆπτρον μετὰ χειρὶ,
 Τρογλῶν υἱὸς μεγαλήτορος Ἐμβασίχυτρος,
 Ἀγγέλλων πολέμοιο κακὴν ῥάτιν· ἐπὶ τε μῦθον,
 ὦ βάτραχοι, μῦς ὕμιν ἀπειλήσαντες ἱππεύσαν
 Εἰπὼν, ὀπλίζεσθαι ἐπὶ πτόλεμόν τε μάχῃ τε.
 140 Εἶδον γὰρ καθ' ὕδωρ Ψυχάρπαρα, ὃν κατέσπινεν
 Τμήπερ βασιλεὺς Ὀυσίγναθῷ. ἀλλὰ μάχιωδ'
 Οἵτινες ἐν βατράχοισιν ἀρετῆς γηγάτε.
 Ὡς εἰπὼν ἀπέειπε· λόγῳ δ' ἐς οὐατα μυῶν
 Εἰσελθὼν ἐτάραξε φρίνας βατράχων ἀγριόχων.
 145 Μεμερόμνων δ' αὐτῶν Ὀυσίγναθῷ εἶπεν ἀνασῆς,
 ὦ φίλοι, ἐκ ἔκτεινον ἐγὼ μῦν, εἴδε κατιῶν
 Ὀλλυμνῶν· πάντως ἱππὶγν παίζων παρὰ λίμνῃ,
 Νήξεις τὰς βατράχων μιμύμνος· οἱ δὲ κίκιστοι
 Νῦν ἐπε μέρονται τὸν ἀναίτιον. ἀλλ' ἄγε βουλὴν
 150 Ζητήσωμεν ὅπως δολίους μῦας ἐξολίσσωμεν.
 Τυγάρ ἐγὼν ἐρεῖα ὥς μοι δοκεῖ εἶναι ἀρεῖα·

Erat jam miser , medio autem innatabat ponto.
 Ut autem venerunt festinantes cum aurora , primus surrexit
 Troxartes ob filium iratus , dixitque sermonem :

O amici , tametsi solus ego mala passus sum
 Ex ranis , fors mala omnibus facta est. 110
 Sum autem ego infelix , postquam treis filios perdiidi :
 Et quidem primum nempe occidit rapiens
 Inimicissima felis , foramen extra capiens :
 Alium autem rursus viri crudeles ad mortem duxerunt
 Novis artibus , ligneum dolum invenientes , 115
 Quam decipulam vocant , murium perditricem existentem :
 Qui tertius erat unicus mihi & matri alinæ ,
 Nunc suffocavit Phylsignatus in profundum ducens.
 Sed agedum armemur & exeamus in ipsas ,
 Corpora ornantes in armis variis. 120

Hæc locutus , persuasit armari universos.
 Et hos quidem armavit Mars belli curam habens :
 Caligas quidem primum circa tibias posuerunt ,
 Frangentes fabas virides , beneque aptantes ,
 Quas ipsi per noctem adstantes comederant : 125
 Thoraces autem habebant calamis circumdatis a coriis ,
 Quos , selem deglubentes , scite fecerant :
 Clypeus autem erat lucernæ medius umbilicus : at lancea ,
 Longæ acus , omnino æreum opus Martis :
 At cassis , testa nucis in temporibus. 130
 Sic quidem mures erant armati. ut autem id intellexerunt
 Ranæ , egressæ sunt ab aqua , in unumque locum
 Venientes , consilium congregaverunt belli mali.
 Considerantibus autem ipsis unde seditio , vel quis tumultus ,
 Præco prope venit , ferens sceptrum in manibus , 135
 Tyroglyphi filius magnanimi Embasichytrus ,
 Nuncios belli malam famam : dixitque sermonem :

O ranæ , mures vobis minitantes miserunt me
 Dicere , ut armeniini ad bellumque pugnamque.
 Viderunt enim per aquam Psicharpaga , quem occidit 140
 Vester rex Phylsignatus. sed pugnate
 Quæcunque inter ranas præstantiores estis.

Sic locutus evanuit : sermo autem murium , in aures
 Ingrediens conturbavit nientes ranarum superbarum.
 Accusantibus autem ipsis Phylsignathus dixit surgens : 145

O amici , non occidi ego murem , neque vidi
 Pereuntem : omnino suffocatus est ludens per lacum ,
 Natus ranarum imitatus : at pessimi illi
 Nunc me accusant inculpabilem sed age consilium
 Quæramus ut dolosos mures deperdamus. 150
 Etenim ego dicam ut mihi videtur esse optimum :

- Σύματα κοσμίσαντες ἰσοπλισθῶμεν ἄπαντες
 Ἄκροι πὰρ χεῖραςιν, ὅπως κατάκμηται ὁ χώρος,
 Ἦνίκα δ' ἔρμηθέντες ἐρ' ἡμίας ἐξέλθωσι,
- 155 Δραξάμενοι κορύθων ὅστις σχεδὸν ἀντίον ἴλθοι,
 Ἐς λίμνην αὐτοὺς σὺν ἱντῶσιν εὐδὺ βάλαμεν.
 Οὕτω γὰρ πνίξαντες ἐν ὕδασι τοὺς ἀπολύμβους,
 Στήτορμιν εὐθύμως τὸ μυκτόνον ἄδε τρώσαιοι.
 Ὡς ἀεὶ φαίνοσας, ὅσσοις ἐνίδουσιν ἄπαντας.
- 160 Φύλλοι μὲν μαλαχῶν κτήμας ἐὰς ἀμφοάλυφαν,
 Θάλασπας δ' εἶχον χλοερῶν πλατίων λῶπ' τεύχων,
 Φύλλα δὲ τῆς περὶ κρημνῶν εἰς ἀσπίδας εὐ ἥσκησαν,
 Ἐγχεσιν δ' ὀξύσχινοις ἐκαστὸν μακρὰς ἀνέρι,
 Καὶ κέρυθες κοχλίων λεωτῶν πρῶτα ἀμφοεκάλυπτον.
- 165 Φραξάμενοι δ' ἔησαν ἐπ' ὄχθαις ὑψηλῇσι,
 Σειόντες λόγχας· θυμοῦ δ' ἱσχυρὸν ἱκαστο.
 Ζεὺς δ' θεοὺς καλίστας εἰς ἕαυτὸν ἀσιρρέντα.
 Καὶ πολέμῳ πληθύνει δειξας, κρατεροὺς τε μαχητὰς
 Πηλοὺς καὶ μεγάλους, ἧδ' ἰγχεα μακρὰ φέροντας,
- 170 Οἷον κενταύρων στρατὸς ἐρχόμεν ἦδ' ἐγγίζων,
 Ἦδὺ γελῶν ἐρέειν τίνες βατράχοισιν ἀρωγοί.
 Ἦ μυσὶν, ἀθανάτων· καὶ Ἀθηναίων προτίειπεν,
 ὦ θυγάτηρ, μυσὶν ἢ ῥ' ἰσχυροτέρουσα πορεύσῃ;
 Καὶ γὰρ σὺ κατὰ νηὶν αἰὲν σκιρτῶσιν ἄπαντες,
- 175 Κίσιον τερωδῶν καὶ ἰδίσμασιν ἐκ θυσιάν.
 Ὡς ἄρ' ἔρη Κρονίδης, τὸν δὲ προτίειπε Ἀθήνη·
 ὦ πάτερ, ἐκ ἀν' ὧν ποταπὸν ἔγωγε μυσὶν τερωδύλιον
 Ἐλθούμην ἰσαεργὸς, ἵππῃ κακὰ πολλὰ μ' ἔοργαν,
 Στάγματα βλαπτόντες καὶ λύχνους εἶναι ἐλαίου.
- 180 Τοῦτο δὲ με λῆν ἰδοὺς φρένας, οἷον ἔρεξαν·
 Πέσων με κατέτροσαν ὃν ἐξύρηνα κμηούσα
 Ἐκ βοδάνης λεωτῆς, καὶ σήμερον λεωτὸν ἔησα,
 Τρώγλας τ' ἠμωοῖσαν· ἰδοὺ κακῆς μοι ἱστίου,
 Καὶ πρᾶσαι με τόπους· τοῦτε χάριν ἐξάγρισμα.
- 185 Χρησαμένη γὰρ ὕρην, καὶ οὐκ ἔχω ἀνταποδοῦναι.
 Ἄλλ' οὐδ' ὥς βατράχοισιν ἀργήμεν ἐκ ἰδιότητος.
 Εἰσὶ γὰρ οὐδ' αὐτοὶ φρένας ἠμωοῖδοι, ἀλλὰ με προῖτον
 Ἐκ πολέμου ἀνιούσαν, ἵππῃ λῆν ἰκασάδην,
 Ἐπ' αὐτοῦ δινομένην, ἐκ ἵππασαν θορυβοῦντες
- 190 Οὐδ' ὀλίγον καταμῦσαι· ἐγὼ δ' αὖτις κατακίμην
 Τὴν κεφαλὴν ἀλγούσα, ὥς ἐβόησεν ἀλκίτωρ.
 Ἀλλ' αἶε παυσάμεν δα θεοὶ τοῦτοισιν ἀρήγειν,
 Μὴ καὶ τις ἡμῶν τερωδῇ βέλει ὀξύνοντι.
 Εἰσὶ γὰρ ἀγχίμαχοι, καὶ εἰ θεὸς ἀντίον ἴλθοι·
- 195 Πάντες δ' οὐρανόθεν τρωσάμεν δῆρ' ἐρῶντες.
 Ὡς ἄρ' ἔρη, τῇ δ' αὖτε πεσάμενον θεοὶ ἄλλα
 Πάντες, ὁμῶς δ' ἀολλέες ἄλυτον εἰς ἵνα χώρην,

Corpora ornantes armati stemus universi
 Summas juxta ripas, ubi præceps locus,
 Quando autem impetum facientes in nos venerint,
 Prehendentes galeas, quicumque prope obuius venerit, 155
 In lacum ipsos cum armis statim dejiciamus.
 Sic enim suffocantes illos in aquis expertes natandi,
 Constituemus lætæ statim murium occisorum hic tropæum.

Sic locutus, fecit ut arma induerent universi.
 Foliis quidem malvarum tibus suas cooperuerunt, 160
 Loricæ autem habuerunt viridibus latis a betis,
 Folia autem brassicarum in clypeos bene aptaverunt,
 Lancea autem acutus juncus unicuique longus aptatus erat,
 Et galeæ ex cochleis tenuibus capita cooperiebant.
 Munitæ autem steterunt in ripis altis, 165
 Vibrantes lanceas: iraque implebatur unaquæque.

Jupiter autem deos vocans in cælum astriferum,
 Et belli multitudinem ostendens, fortesque pugnatores
 Multos & magnos, & lanceas longas gerentes,
 Qualis Centaurorum exercitus procedit & gigantum, 170
 Suaviter ridens interrogabat qui ranis auxiliares
 Vel muribus, immortalium: & Palladem alloquebatur:

O filia, muribus nunquid auxiliatura ibis?
 Etenim tuum per templum semper saltitant universi,
 Nilore delectati & cibariis ex sacrificiis. 175

Sic dixit Saturnius. eum autem alloquebatur Pallas:
 O pater, haud certe unquam ego muribus afflictis
 Venirem auxiliatrix, quoniam mala multa mihi fecerunt,
 Coronas destruentes & lucernas causa olei.
 Hoc autem meum valde momordit animum, quod fecerunt: 180
 Peplum meum corroserunt quod texui laborans
 Ex trama subtili, & stamen subtile nevi,
 Foraminaque fecerunt: at sartor mihi institit,
 Exigitque a me usuras. hujus causa irata sum.
 Mutuata enim texui, & non possum restituere. 185
 Sed neque sic ranis auxiliari velim:

Sunt enim neque ipsæ mentibus incolumes, verum me ante hac
 Ex bello redeuntem, postquam valde defatigata fui,
 Somno indigentem, non permisit tumultuantes
 Neque parum oculos claudere: ego autem insomnis jacebam 190
 Caput dolens, donec clamavit gallus.
 Sed age supersedeamus dii his auxiliari,
 Ne quis nostrum vulneretur jaculo acuto:
 Sunt enim pugnaces, etiam si deus obuius iis veniret:
 Omnes autem de cælo delectemur litem videntes. 195

Sic dixit. huic autem post paruerunt dii cæteri
 Omnes, simul autem conferti venerunt in unum locum,

Καὶ δ' ἤλθον κήρυκε τίρας πολέμοιο φέροντε.

- Καὶ τότε κώνωπες μεγάλας σάλπιγγας ἔχοντες
200 Δεινὸν ἐσάλωζον πολέμου κτύπον· ἔρατόθεν δὲ
Ζεὺς Κρονίδης βρόντησι τίρας πολέμοιο κακοῖο.

- Πρῶτ' ὃς ὑφ' ἰδίας Λειχήνοισι ἔτασε δουρὲς
'Εσάον' ἐν προμάχοις, κατὰ γαστέρα εἰς μίσσιν ἦσαν·
Καὶ δ' ἐπίσεν πρηνὴς, ἀσφαλὲς δ' ἐκάνισεν ἰθιέρας·
205 Τροχλοδύτης δὲ μετ' αὐτὸν ἀκόντισσι Παλιόνοιο·
Πήξεν δ' ἐν σέρπῳ σιβαρὴν δόρυ. τὸν δ' ἐπιστόντα
Εἶλε μέλας θάνατος, ψυχὴ δ' ἐκ σώματος ἔστη.
Σιωτλαῖ' ὃς ἄρ' ἐπίφει βαλὼν κίον Ἐμβασίχυτρον,
'Αρτοράγος δὲ Πολύρωνος κατὰ γαστέρα τύψεν·

- 210 Ἦρισσε δὲ πρηνὴς, ψυχὴ δὲ μελίων ἐξέστη.
Λιμνόχαρες δ' ὥς εἶδεν Ἀπολλύμδρον Πολύρωνον,
Τροχλοδύτην κίτρω μυλοειδέϊ τρώσσει ἐπιφθὰς
Λυχίνα παρ' μίσσῳ· τὸν δὲ σκότος ὄσ' ἐκάλυψεν.
Λειχήνοισι δ' αὐτοῖο τιτύσκετο δουρὲς φαινήν,
215 Καὶ βάλεν (ὃς δ' ἀράμαρτε) κατ' ἦσαν. ὥς δ' ἐνόησε
Κραμβοράγῳ, ὀχθαῖοι βαθίαις ἡμισσι ριῶν·
'Αλλ' ὃς ὥς ἀσπίλῃεν ἐν ὕδασι, ἦλασε δ' αὐτόν.
Κάπῃσι δ' ἐκ ἀνέσπινυσεν· ἐδάσσετο δ' αἵματι λίμνῃ
Πορφυρίῳ, αὐτὸς δὲ παρ' ἡϊόν' ἐξεταγυῖα,

- 220 Χορδῆσι λιπαρῆσι τ' ἰσχυρύνδρῳ λαγόνεσσιν.
Λιμνίσιοις δ' ὀχθαῖοι Τροχλοδύτην ἐξενάρξει.
Πτερυγλοῦρον δὲ ἰδὼν Καλαμίνδι, εἰς φόβον ἦλθε,
'Ἠλατο δ' ἐς λίμνην φεύγων, τὴν ἀσπίδα ῥίψας,
'Τροχόχαρες δὲ τε πέρι Πτερυγόραγον βασιλῆα,
225 Χερμαδίῳ πλήξας κατὰ βρέγματος· ἰγκέφαλος δὲ
'Εκ ῥινῶν ἔσασε, παλάσσετο δ' αἵματι γαῖα.
Λιχοπινιάξ δ' ἐκτενεν ἀμύμονα Βορβορικήν
'Εγχεῖ ἰσπαίξας· τὸν δ' σκότος ὄσ' ἐκάλυψε.
'Ερακτοράγος δ' ἰσίδων, πιδὸς εἴλκυσε Κνωσιδιάκτῃ,

- 230 Ἐν λίμνῃ δ' ἀπέπνιξε, κρατίστας χεῖρ' ἐνέοντα.
Ψυχάρῳαξ δ' ἡμὺν ἱτάρων περὶ τεθνηῶνται,
Καὶ βάλε Πηλύσιοι κατὰ νηδύ' εἰς μίσσιν ἦσαν·
Πίσσῳ δὲ οἱ σπρόσθιν, ψυχὴ δ' αἰδὸς δὲ βεβήκει.
Πηλεδάτης δ' ἰσίδων, πηλὸν δόρυκ' ἔψεν ἐπ' αὐτόν,
235 Καὶ τὸ μέτωπον ἔχρισε, καὶ ἐξενέφλου παρὰ μικρόν.
Θυμώδῃ δ' ἄρα κύνος, ἐλὼν δὲ γὰρ χεῖρ' παχείῃ
Κεῖρδρον ἐν πεδίῳ λίθον ὄβελρον, ἀχθος ἀρούρης,
Τῷ βάλε Πηλεδάτην ὑπὸ γυνάτα· πᾶσα δ' ἐκλάσθη
Κνήμη δεξιτέρῃ, πέτε δ' ὕψιστος ἐν κινήτῃ.

- 240 Κραυγασίδης δ' ἦρυτε, καὶ αὐθις βαίνειν ἐπ' αὐτόν·
Τύψε μέσσην δ' αὐτόν κατὰ γαστέρα, πᾶς δὲ οἱ εἶπε
'Οξύσχοινος οὖνε· χαμαὶ δ' ἐκχυντο ἄπαντα
'Εγκατ' ἐρελκεδῆμεν ὑπὸ δουρατι χεῖρ' παχείῃ.

Σιτορά, Ⓢ

Veneruntque præcones duo signum belli ferentes.

Et tunc culices magnas turbas habentes

Vehementer tuba clangebant belli strepitum : cœlitus autem 100
Jupiter Saturnius intonuit signum belli mali.

Primus autem Hypsiboas Lichenorem vulneravit lancea , /
Stautem inter primipilares , per ventrem in medium hepar.

Concidit autem pronus , teneras autem pulvere infecit comas.

Troglodytes autem post ipsum jaculatus est Pelionem : 205

Infixit autem in pectore solidam lanceam. hunc autem cadentem
Cepit nigra mors , anima autem ex corpore evolavit.

Scutlaus autem occidit , percutiens cor , Embasichytrum.

Artophagus autem Polyphonom per ventrem percussit :

Cecidit autem supinus , anima autem membris evolavit. 210

Limnocharis autem ut vidit percuntem Polyphonom ,

Troglodytem petra molari vulneravit præveniens

Collum juxta medium : huic autem caligo oculos cooperuit.

Lichenor autem in eum collineavit lancea lucida ,

Et percussit (neque aberravit) per hepar. ut autem intellexit 215

Crambophagus , ripis profundis incidit fugiens :

Sed neque sic cessavit in aquis , impulit autem ipsum.

Concidit autem non respiravit : tingeatur autem sanguine lacus

purpureo , ipse autem juxta littus extensus est ,

Venis pinguibusque incitatus intestinis. 220

Limnius autem in ripis Tyroglyphum spoliavit.

Pternoglyphum autem videns Calaminthius , in timorem venit ,

Saltavit autem in lacum fugiens , clypeum abjiciens.

Hydrocharis autem occidit Pternophagum tegem ,

Saxo percutiens in principio : cerebrum autem 225

Ex naribus stillabat , polluebatur autem sanguine terra.

Lichopinax autem occidit irreprehensibilem Borborocœtem ,

Lancea aggressus : caligo autem oculos cooperuit.

Praslophagus autem videns , pede traxit Cuiissodioctem ,

In lacu autem suffocavit , tenens manu tendinem. 230

Psicharpax autem ultus est socios mortuos ,

Et percussit Pelusium in ventrem , in medium hepar :

Cecidit autem ante ipsum : anima autem in Orcum ivit.

Pelobates autem videns , luti pugillum jecit in ipsum ,

Et frontem inunxit , & quin excæcasset , parum aberat. 235

Iratus est autem ille , capiensque manu forti

Jacentem in campo lapidem ponderosum , pondus terræ ,

Hoc percussit Pelobatem sub genua : tota autem fracta est

Tibia dextra , cecidit autem supinus in pulveribus.

Craugasides autem ultus est , & rursus ibat in ipsum : 240

Percussit autem medium ipsum per ventrem , totus autem ei intro

Acutus juncus ingrediebatur : humique effundebantur universa

Intestina , dum ipse trahebatur a lancea manu crassa.

Odyssæa.

A a a

- Σιτοράγρος δ' ὡς εἶδεν ἐπ' ὄχθῃσιν ποταμοῖο,
 245 Σκάζων ἐκ πολέμου ἀνεχάζετο, τυρέτο δ' αἰνῶς.
 Ἥλατο δ' ἐς τάφρον, ὅπως εὐγῇ αἰσὺν ὀλεθρον.
 Τρωξάρτης δ' ἔβαλεν Φυσίγλαδον ἐς πόδα ἄκρον.
 Ὡκα ἧ τευροῦμ' ἐς λίμνην ἥλατο ρεύγαν.
 Τρωξάρτης δ' ὡς εἶδεν ἐθ' ἡμίσιον προσιόντα,
 250 Καὶ οἱ ἐπιδράμειν αὖθις, δακτυλίδμα μιναιῖων.
 Πρασαῖ' δ' ὡς εἶδεν ἐθ' ἡμίσιον προσιόντα,
 Ἥλθε διὰ περμάχων, ἧ ἀκόντισεν ὀξεί σχοίτῃ.
 Οὐδ' ἔρρηξε σάκος, σχέτο δ' αὐτῇ δουρὸς ἀκακί.
 Ἦν δέ τις ἐν μύσῃ νέος παῖς ἔξοχος ἄλλων,
 255 Ἀρχέμαχος, φίλ' υἱὸς ἀμύμονος Ἀρτεσιδούλου,
 Ὀρχαμος, αὐτὸν Ἄρη φαίνων, κρατέρος Μεριδάρααξ,
 Ὃς μύνος ἐν μύσῃν ἀεργεύσκε μάχιστα.
 Στῇ ἧ παρὰ λίμνην γαυρούμ' οἷος ἀπ' ἄλλων,
 Στιῦτο δὲ πορθήσειν βατράχων γένος αἰχμητάων.
 260 Καὶ νῦ κεν ἐξετέλειαν, ἰσπεὶ μέγα οἱ σθέτος ἦεν,
 Εἰ μὴ ἄρ' ὅξ' ὕ νόσσε πατὴρ ἀνδρῶν τε θιῶν τε,
 Καὶ τότε δακτυλίδμους βατράχους ὄκτυρε Κρονίῳ.
 Κινήσας δὲ κάρη, τοῖνδ' ἐρθέξατο φωνῇ,
 Ὡ πόσσοι, ἦ μέγα ἔργον ἐν ὀρθαλμοῖσιν ἑσθῆμαι.
 265 Οὐ μικρὸν μ' ἔσπληξε Μεριδάρααξ κατὰ λίμνην
 Ἐνναίρειν βατράχους βλεμειῖων. ἀλλὰ τάχιςα
 Παλλάδα πέμψωμ' πολεμώκλονον, ἡδὲ κ' Ἄρη,
 Οἳ μιν δακτυλίδμοισι μάχης κρατίον περ εἶοντα.
 Ὡς ἄρ' ἔρη Κρονίδης. Ἄρης δ' ἀπαμείβετο μῦθον,
 270 Οὐτ' ἄρ' Ἀθηναίης Κρονίδῃ σθέτος οὔτε Ἄρη
 Ἰσχύσει βατράχοισιν ἀρηγῆμεν αἰσὺν ὀλεθρον.
 Ἄλλ' ἄγε πάντες ἰωμῷ ἀρηγόντες· ἦ τὸ σὸν ὅσων
 Κινείδω μέγα τιτανεκτόνον, ὀβριμοεργόν,
 Ὡ Τιτάνας πέργες ἀείρους ἔξοχα πάντων,
 275 Ἐγκέλαδόν τ' ἐπέδησας ἰδὲ ἄγρια φύλα γιγάντων.
 Ὡς ἄρ' ἔρη. Κρονίδης δ' ἔβαλε φοβόντα κεραυνόν.
 Πρῶτα μὲν ἐβρόντησε, μέγαν δ' ἐλίλιξεν ὀλυμπόν,
 Αὐτὰρ ἰσπεῖτα κεραυνόν, διμαλίον Διὸς ὄπλον,
 Ἦκ' ἐπιδιγνῆσας· ὃ δ' ἄρ' ἔσπαστο χεῖρὸς ἀτακτῶ.
 280 Πάντας μὲν ῥ' ἐβόησε βαλὼν βατράχους τε μύας τε.
 Ἄλλ' ἔδ' ὡς ἀπέληγε μυῶν σρατὸς, ἀλλ' ἔτι μᾶλλον
 Ἰστο πορθήσειν βατράχων γένος αἰχμητάων,
 Εἰ μὴ ἀπ' ὀλύμπου βατράχους ἐλίσσε Κρονίῳ,
 Ὃς ῥα τότε βατράχοισιν ἀρωγὸς εὐθύς ἐπαμφύει.
 285 Ἥλθον δ' ἐξαίφνης πωτάμμοιες, ἀγκυλοχῆλαι,
 Λεξοβάται, σρέβλοι, φαλιδόσομοι, ὀσρακόδερμοι,
 Ὀσροφυῖς, πλατύωντοι, δακτυλίδμοντες ἐν αἰμοῖς,
 Βλαιαυτοὶ, χειροτένοντες, δακτὺν σέρων ἰσορῶντες,
 Ὀκτάποδες, δικάρηνοι, ἀχειρέες, (οἱ δὲ καλεῖντες

Sitophagus autem ut vidit in ripis fluminis ,
Claudicans ex bello recedebat , cruciabatur enim graviter : 249
Saliebat autem in fossam , ut effugeret diram perniciem.

Troxartes autem percussit Phsygnatum in pedis summitatem :
Ocyus autem dolens in lacum saliebat fugiens. (lapsum ,
Troxartes autem ut vidit adhuc semianimum antequam eo veniret ,
Et illi incurrit rursus , occidere cupiens : 250

Prassæus autem ut vidit adhuc semianimum qui ante ceciderat ,
Venit per primos pugnatores , & jaculatus est acuto junco :
Neque fregit scutum , tenebatur autem ipsius lanceæ acies.
Erat autem quidam inter mures juvenis filius egregius inter alios ,
Promptus bello , charus filius boni Artepibuli , 255
Princeps , ipsum Martem representans , robustus Meridarpax ,
Qui solus inter mures præstabat pugnando :

Stetit autem juxta lacum gloriabundus ab aliis ,
Jactabat autem depopulaturum se ranarum genus pugnacium :
Et certe perfecisset , quoniam magnum ipsi robur erat , 260

Nisi statim intellexisset pater hominumque deorumque ,
Atque tum pereuntes ranas miseratus fuisset Saturnius :
Movens autem caput , talem locutus est vocem :

Eheu , certe magnum opus præ oculis video :
Non parum me percudit Meridarpax apud lacum 265
Trucidare ranas cupiens. sed celerrime

Palladem mittamus tumultuosam , atque Martem ,
Qui ipsum arcebunt a pugna robustum quamvis.

Sic locutus est Jupiter. Mars autem respondebat sermone :
Neque certe Palladis o Jupiter potentia neque Martis 270
Poterit ranis avertere diram perniciem.

Sed age omnes eamus auxiliatores : vel tuum jaculum
Moveatur magnum quod Titanas sustulit , efficacissimum ,
Quo Titanas occidisti fortes ultra omnes ,
Enceladumque ligasti & agrestia genera gigantum. 275

Sic dixit. Saturnius autem jaculatus est ardens fulmen :
Primum quidem intonuit , magnumque tremefecit olympum ,
Sed postea fulmen , terribile Jovis telum ,
Misit rotando : illud autem evolavit a manu regis.

Omnes quidem utique terruit jaculatus ranasque muresque. 280
Sed neque sic cessavit murium exercitus , sed adhuc amplius
Cupiebat depopulatum ire ranarum genus pugnacium ,
Nisi ab olympo ranas miseratus fuisset Saturnius ,

Qui utique tunc auxiliatores illico misit. (285

Venerunt a. ex improvviso habentes incudes in tergo , unguis curvis ,
Obliq; ingredientes , tortuosi , habentes cortices in ore , ostripelles ,
Ossei natura , lati dorso , rutilantes in humeris ,
Vari , nervosis manibus , a pectoribus intuentes ,
Octopedes , bicipites , sine manibus , (illi autem vocantur

29.0 Καίτοι) οἷ ρα μυν ὤρας σματίσσει ἰκαστον,
 Ἦδε πίδας κ' χύεας ἀνυγιάσσειτο ἢ λέγχα.
 Οὐς καὶ ἐπιδείσαν διδοι μύες, ἀδ' ἐπόμεπαί,
 Ἐς δε ευρητ' ἐχέοντο. ἰδύτο δ' ἄλλοι ἄδν,
 Καὶ πολέμα τελετὰ μετὰμεις ἐξετελέδα.

Ο ΜΗΡΟΤ Τ Μ Ν Ο Ι

ΕΙΣ ΑΠΟΛΛΩΝΑ

- Μ** Νόστομα ἔδε λάθωμα Ἀσέλλων ὦ ἰκάτω,
 Ὅντε θεοι κατὰ δῶμα Διὸς τεργίμευσιν ἰότα,
 Καὶ ρά γ' ἀναισχυσι ἐπιοχέον ἐρχυμῶιο
 Πάντες ἀφ' ἰδρών, ὅτε εαίδμα τῶς α τιταίται.
 5 Λητὼ δ' εἰς μίμνε παρὰ Διὶ τετρακταύτω,
 Ἦ ρα βίον τ' ἐχάλασε κ' ἐκλήισε εαρέτην,
 Καὶ εἰ ἀφ' ἐθίμων ὤμων χείρισιν ἐλοῦσα
 Τῶςιν, ἀνικρέμασθ' ὡρὸς κίονα πατρός ἐῖο,
 Πασάλου ἐκ χυσιῶν· τὸν δ' εἰς θρόνον ἔισιν ἄγουσα.
 10 Τῷ δ' ἄρα νύκταρ ἰδοκε πατὴρ δέκατ' ἡμισυ,
 Δεικνύμην ὦ εἰλον υἱόν· ἔσονται δὲ δαίμονες ἄλλοι
 Ἐνθα καθίζουσιν. χαίρει δὲ τε πότνια Λητὼ
 Οὐνεκα τοξοῦρεθ' κ' καρτερόν υἱὸν ἔτικτεν.
 Χαίρε μακαίρ' ὦ Λητοῖ, ἔπει τέκεις ἀγλαὰ τέκνα;
 15 Ἀσέλλωνά τ' ἀνακτα καὶ Ἀρτεμιὶ ἰσχυαίρεθ',
 Τὴν μιν, ἐν Ὀρτυγίῃ, ἢ ἢ, κρατὰ ἐνὶ Διῶν,
 Κεκλιμῶν πρὸς μακρόν ὄρεσ κ' Κύνθιον ἔχθον,
 Ἀγχιτάτω εἰνικῶ, ὡς Ἰνάσσοιο βέθροισ.
 Πῶς γὰρ σ' ὑμνήτω πάντως εὐῶμονι ἰότα;
 20 Πάντη γὰρ τοι Φοῖβε νόμος βεβλήκαται ὥδης,
 Ἦ μιν ἀν' ἡπειρον πορτιτερόν ἢ ἀνὰ νήσους.
 Πᾶσι δὲ σκοπιά τοι ἄδον κ' περὶντες ἄκροι
 Τ' ἡλῶν ἱέων, ποταμῶ θ' ἄλαδε περὶόντες,
 Ἀκτὰ τ' εἰς ἅλα κελιμῶν, λιμῶν τε θαλάσσης.
 25 Ἦ ὥς σε πρῶτον Λητὼ τέκε χάρμα βροτοῖσι,
 Κλινθεῖτα πρὸς Κύνθῳ ὄρεσ κρατὰ ἐνὶ νήσῳ,
 Διῶν ἐν ἀμφιρύτῃ· ἰκάτερθε δὲ κύμα κελαϊνόν
 Ἐξήει χέρονδε λιγυροῖσις ἀνέμοισιν.
 Ἐνθεν ὀπορτύμην πᾶσι θνατοῖσιν ἀνάσσει
 30 Ὅσσους Κρήτη ἐντὸς ἔχει καὶ δῆμ' Ἀθηνῶν,
 Νῆσός τ' Αἰγίνα, γαλοικλείτη τ' Εὐβοία,
 Αἰγαί τ', Εἰρεσία τε, καὶ ἀγχιᾶλη Πισαράδες,
 Θρηκίος τ' Ἀῖας, καὶ Πηλίου ἄκρο κάρηνα,
 Θρηκίη τε Σάμῳ, Ἰδης τ' ὄρεα σκίοντα,
 35 Σκύρος καὶ Φώκαια, καὶ Αὐτοκάνης ὄρεσ αἰσῶν,

Canceri) qui utique murium caudas oribus incidebant,
 Etiam pedes & manus: flectebantur autem lanceæ.
 Quos & timuerunt miseri mures, neque sustinuerunt,
 In fugam autem vertebantur. occidebat autem sol jam,
 Et belli finis unius diei perfectus est.

H O M E R I H Y M N I.

I N A P O L L I N E M.

Memor ero neque obliviscar longe jaculantis Apollinis,
 Quem & dii ipsi per domum Jovis metuunt cuntem.
 Et utique assurgunt prope advenienti
 Omnes a sedibus, quando præclaros tendit arcus.
 Latona autem sola manet apud Jovem fulmine gaudentem,
 Quæ & arcum ei remittere solet, & occludere pharetram,
 Et illius ab fortibus humeris manibus capiens
 Arcum, suspendere ad columnam patris sui,
 Clavo ex aureo: cumque in sedem collocare ducens.
 Huic autem nectar dat pater poculo aureo,
 Salutans charum filium: postea vero dii cæteri
 Ibi sedent. gaudet autem veneranda Latona
 Quoniam arcitenentem & fortem filium peperit.
 Salve o beata Latona, quoniam peperisti præclaros liberos,
 Apollinemque regem & Dianam sagittis gaudentem,
 Hanc quidem in Ortygia, illum vero aspera in Delo,
 Inclinata ad longum montem & Cynthium collem,
 Proxime palmam, sub Inopi fluentis.
 Quomodo enim te laudabo prorsus laudabilem?
 Penitus enim tibi o Phœbe modulatio attributa est cantus,
 Sive per continentem vitulos nutrientem, sive per insulas.
 Omnes autem speculæ tibi placent & cacumina summa
 Altorum montium, amnesque in mare profluentes,
 Littoraque ad mare protensa, portusque maris.
 An ut te primum Latona peperit gaudium mortalibus,
 Procumbens ad montem Cynthium aspera in insula,
 Delo in circumflua: utrinque autem unda nigra
 Exhibat in terram stridulum spirantibus ventis.
 Hinc ortus omnibus mortalibus imperitas,
 Quoscumque Creta intus habet & populus Athenarum,
 Insulaque Ægina, navibusque incluta Eubœa,
 Ægæque Isthæque, & finitima mari Peparethus,
 Thraciæque Athos, & Pelii summi vertex,
 Thraciaque Samus, Idaque montes umbrosi,
 Seyrus & Phocæa, & Autocæa mons altus,

50

15

20

25

30

- Ἰμέρῳ τ' εὐκτιμένη, καὶ Ἀήμιος ἀμειβαλόεσσα,
 Λέγῃ τ' ἡγαθήν, μάκαρος ἔδ' Αἰολίωνος,
 Καὶ Χίῳ, ἣ νῆσσαν λιπαροτάτη εἰν ἀλλ' κεῖται,
 Πειθαλῶδες τε Μίμας, καὶ Κωρύκε ἀκρα κέρηνα,
 40 Καὶ Κλάρος αἰγλήεσσα, καὶ Λισαγέης ὄρεος αἰσὺν,
 Κεῖ Σαμῷ ὑδρήλῃ, Μυκάλης τ' αἰσωνία κέρηνα,
 Μιλήτος τε, Κόας τε, πόλιν μερῶν ἀνδρῶντων,
 Καὶ Κρίδος αἰσωνῇ, καὶ Κάρφαδ' ἠνεμόεσσα,
 Νάξῳ τ' ἠδὲ Πάρος, Ῥηναία τε πετρήεσσα.
 45 Τόσπον ἐπωδόνεσσα Ἐκχόλον ἵκετο Λητῶ,
 Εἰ τίς οἱ γαῖαν υἱεῖ θέλει οἰκία δέδωκε.
 Αἰ δὲ μάλ' ἐτρέμεον καὶ ἐδίδισαν, ἔδῃ τις ἔτλη
 Φοῖβον δέξασθαι, καὶ πιστότηρ περ εὖσα.
 Πῖν γ' ὅτε δὴ ῥ' ἐπ' ἄλ' Διόλου ἐβόεσσαν πότνια Λητῶ,
 50 Καὶ μιν ἀνερεμνῆ ἔπειτα πτερροῖντα προσήδα,
 Ἀλλ', εἰ γὰρ κ' ἐθέλεις ἔδ' ἐμμεναι υἱος ἐμοῦ
 Φοῖβε Ἀσώλων, δέδωκε τ' ἐνὶ πύονα νῆον,
 Ἄλλ' ὃς ἐπὶ σὺ πόδ' ἄψεται, ἔδῃ σε λίσσεται,
 Οὐδ' ἐμὲν σε ἴσασθαι οἶομαι, ἔδ' ἐμμεναι,
 55 Οὐδὲ τρύγην οὔτις, ἔτ' ἄρ' οὐτὰ μύρια φύσεις.
 Λί δέ κ' Ἀσώλων ἐκίεργε νῆον ἔχουσα,
 Ἀνδρῶν τοι πάντες ἀγνῶσιν ἐκατόμβας
 Ἐνθάδ' ἀγερῶμνοι, κνίσσῃ δὲ τοι ἄσπετ' αἰεὶ,
 Διὸς ἀνακτ' εἰ βίσκες, οἳ τε θεοὶ κέ σ' ἔχουσιν
 60 Χειρὲς ἀπ' ἄλλοτρίης, ἔπειτα σ' τοι πῖν ἔσ' ἔδωκε.
 Ὡς φάτο· χαῖρε δὲ Ἀλλ', ἀμειβομένη ἢ προσήδα,
 Λητοῖ, κυδίση θυγάτηρ μέγαλοιο Κρόνιοι,
 Ἀσπασίη μὲν ἔλαχε γῆν' Ἐκάτοιο ἀνακτ'
 Διζαίμην· αἰνῶς γὰρ ἐτήτυμόν εἰμι δυσυχὴς
 65 Ἀνδράσιν, αἰεὶ δὲ κεν περιτιμήσας γενόμην.
 Ἀλλὰ τόδε τρεμέων Λητοῖ ἔπειτα, ἔδῃ σε κεύσω·
 Αἶν γάρ τινα φασὶν ἀτάδαλον Ἀσώλωνα
 Ἑσπῶσαι, μέγα δὲ πρυτανισμένη ἀδατάτοισι,
 Καὶ θνητοῖσι βροτοῖσιν ἐπὶ ζείδωρον ἄρουραν.
 70 Τῷ ῥ' αἰνῶς δεῖδοικα κατὰ φρένα καὶ κατὰ θυμόν,
 Μὴ ὅπῃ ταν τωρεῶτον ἴδῃ φάσιν ἡλίοιο,
 Νῆσον ἀτιμῶν, ἱερὴν κραναῖα φέδος εἰμι,
 Προῦ κατὰ σφραγῆς, ὥσθ' ὃς ἀλὸς ἐν πελάγεσσιν.
 Ἐνθάδ' ἐμὲ μὲν μίγα κῆμα κατὰ κρατὸς αἰεὶ αἰεὶ
 75 Κλύσει· ὃ δ' ἄλλην γαῖαν ἀρίζεται ἢ κεν ἀδῇ οἱ,
 Τεύχεσθαι νῆον τε καὶ ἄλσος δινδρήντα.
 Πουλυπόδες δ' ἐν ἐμοὶ θαλάμας ρῶκαί τε μέλαινας
 Οἰκία ποιήσονται ἀκιδέα, χητῇ λαόν.
 Ἄλλ' εἴ μοι πλάις γὰρ διὰ μέγα ὄρκον ὁμώσας,
 Ἐνθάδ' ἐμιν πρῶτον τεύξειν περικαλέα νῆον,
 Ἐμμεναι ἀνδρῶν χερσίν, αὐτὰρ ἔπειτα

- 79 Κλύσει· ὁ δ' ἄλλην ἡλῖαν ἀρίζητα· ἢ κεν ἀδῇ οἱ,
 Τεύχεσθαι υἱόν τε καὶ ἄλσος δινδρήντα.
 Πουλυπόδες δ' ἐν ἱμοὶ θαλάμας ρῶκαί τε μέλαινας
 Οἰκία ποιεῖσονται ἀκιδέα, χητεῖ λαῶν.
 Ἄλλ' εἴ μοι πλαῖψ γε δια μέγαν ὄρκον ὁμόσας,
 Ἐνθάδε μιν πρῶτον τεύξεν περικαλῆα υἱόν,
 Ἐμμεναι ἀνδρῶν χιτῶνιον, αὐτὰρ ἔπειτα

Imbrusque bene habitata, & Lemnus infociabilis,
 Lesbosque valde divina, beati sedes Æolionis,
 Et Chius, quæ insularum fecundissima in mari jacet,
 Saxosusque Mimas, & Coryci summi vertices,
 Et Claros splendida, & Æsageæ mons altus, 40
 Et Samus aquosa, Mycalæque alti vertices,
 Miletusque, Coufque, urbs mortalium hominum,
 Et Cnidus alta, & Carpathus ventosa,
 Naxusque, & Paros, Rhœnæque saxosa. (45
 Tantum *terrarum* parturiens procul jaculantem, obivit Latona,
 Si qua ei terrarum, filio velit habitacula ponere.
 Hæ vero valde tremebant & timebant, neque ulla sustinuit
 Phœbum suspicere, fertilis quanquam esset.
 Priusquam in Delum ascendit veneranda Latona,
 Et illam interrogans verba alata dixit, 50
 Dele, si enim vis sedes esse filii mei
 Phœbi Apollinis, imponereque opulentum templum,
 Alius autem nemo te tanget, neque te rogabit,
 Neque bobus te fore puto, neque ovibus opulentam,
 Neque vindemiam feres, neque plantas innumeras produces, 55
 Si autem Apollinis longe operantis templum habueris,
 Homines tibi omnes ferent centum bouum sacrificia
 Huc coeuntes, nidor autem tibi im-mensus semper,
 Diu regem si alueris, diique te tuebuntur
 Manu ab aliena, quoniam haud tibi fertile solum. 60
 Sic dixit: gaudebat autem Delus, & respondens ait:
 Latona, inclytissima filia magni Saturni,
 Lubens quidem ego nativitatem jaculatoris regis
 Susciperem. nimis enim verum *est quod* male audio
 Apud homines, sic autem admodum honorata fierem. 65
 Sed hunc tremo Latona sermonem, neque te celabo:
 Valde enim quendam dicunt protervum Apollinem
 Fore, lateque dominaturum immortalibus,
 Et mortalibus hominibus super frugiferam tellurem.
 Quare nimis male timeo in mente & in animo, 70
 Ne cum primum viderit lumen solis,
 Insulam aspernetur, quoniam aspero solo sum,
 Pedibus evertens, propellatque maris in pelago.
 Ubi me quidem magna unda in caput satis superque semper
 Inundabit: hic autem in aliam terrâ veniet quæ placuerit ipsi, 75
 Constructurus templumque & lucos arboribus densos.
 Polypodes autem in me thalamos phocæque nigræ
 Domicilia facient neglecta, ob defectum populorum.
 Sed si mihi saltem sustinueris dea magnum iuramentum iurare,
 Hic illum primum constructurum perpulchrum templum, 80
 Quod sit hominum oraculum, ac postea

- Πάντας ἰσὶ ἀνδράσους, ἰσὶ πολυάνυμός ἐστι
 Ὡς ἂρ' ἔρη. Λητὸς δ' ὅτε μὲν ὄρεον ὁμοῦσι
 Ἰσὺ νῦν τάδε γαῖα καὶ οὐρανὸς εὐρὺς ὑπερβῖν,
 85 Καὶ τὸ κατεκείμενον Στυγὸς ὕδαρ, (ἴσσι μέγιστος
 Ὀκεος δεινότητος τε πέλει μακάρισσι θεοῖσιν)
 Ἡ' μὴν Φοῖβε τῆδε θυώδης ἱστανταὶ αἶν
 Βαμὸς καὶ τέμενος, τίσει δέ σε γ' ἔξοχα πάντων.
 Αὐτὰρ ἰσὶ ῥ' ὁμοσύν τε τελεύτησέν τε τὸν ὄρεον,
 90 Διὸς μὲν μάλα χαῖρε γόνος Ἐκάτοιο ἀνακτοῦ
 Λητὸς δ' ἐνὶ μάρ τε καὶ ἐντὶά νύκτας αἰετωτοῖς
 Ὠδίεσσι πένταρτο· θεαὶ δ' ἴσαι ἔδοδε πᾶσιν
 Ὅσας ἀρετὰς ἴσαν, Διῶν τε, Ῥῆι τε,
 Ἰχναῖα τε Θέμις, καὶ ἀγαστοῖς Ἀμφιτρίτῃ,
 95 Ἄλλας τ' ἀθάνατα, νόσφιν λευκωλένης Ἥρης·
 Ἦσο γὰρ ἐν μεγάροισι Διὸς περιληγέταο.
 Μούτῃ δ' οὐκ ἐπέπυστο μογιστὰ Εἰλείθυια·
 Ἦσο γὰρ ἄκρῳ ὀλύμπῳ ἰσὶ χρυσείοισι τέφρῳσι
 Ἥρης περὶ δροσύνῃ λευκωλένῃ, ἥ μιν ἔρκε
 100 Ζηλοσύνη, ὅτ' ἂρ' υἱὸν ἀμύμονα τε κρατερὸν τε
 Λητὸς τέξιδαι καλλιπλόκαμος τότε ἔμελλεν.
 Αἰ δ' ἴσιν πρῶτα μὲν εὐκτιμῆς δὴ τὸ νῆτον,
 Ἀξίμῃ Εἰλείθυιαν, ἰσοσχέμεναι μέγαν ὄρεον
 Χρυσείοισι λίνοισιν ἐργαζόμενον, ἐπιεζώνον.
 105 Νόσφιν δ' ἦσπον καλίστην λευκωλένῃ Ἥρης,
 Μὴ μιν ἴσπειτ' ἰστίσιν δασιρέφειν ἴσαν.
 Αὐτὰρ ἰσὶ τὸν ἄκρῳ ποδῆναι ὠκία Ἴρις
 Βῆ ῥα θέει, ταχέως δὲ δῖνυσε πᾶν τὸ μετῆν.
 Αὐτὰρ ἰσὶ ῥ' ἵκατε θεῶν ἔδῳ αἰὼν ὀλύμπου,
 110 Αὐτίκ' ἂρ' Εἰλείθυιαν ἀπ' ἐκ μεγάροιο δύραζε
 Ἐκποροκαλειωμένη, ἰσὶα πτερόντα προσηύδα,
 Πάντα μάλ' ὥς ἐπὶ τελλὸν ὀλύμπῳ δάματ' ἔχουσα
 Τῇ δ' ἄρα θυμὸν ἰσίδειν ἐνὶ στήθεσσι ῥίλοισι·
 Βᾶν δὲ ποσσὶ τρήεσσι πελιδνῶσιν ἰδμαθ' ὁμοίαν.
 115 Εὐτ' ἰσὶ Δῆλῃ ἔβαινε μογιστὰ Εἰλείθυια,
 Τὴν τότε δὴ τέκεν εἰλε, μενοίνουσι δ' ἐκείδαι·
 Ἀμφὶ δὲ φοῖνικι βάλε πῆχυν, γῆνα δ' ἔρεισε
 Λιμῶνι μαλακῷ· μείδουσι δ' γαῖ' ὑπὲρ βῖν.
 Ἐκ δ' ἴδοις περὶ ῥόσδε· θεαὶ δ' ὀλόλυξαν ἄσπετον
 120 Ἐνθά σε ἦτο Φοῖβε διαὶ λῶν ὕδατι καλῷ
 Ἀγνῶς καὶ καθαῖως, σπάρξαν δ' ἐν φάρει λευκῇ
 Λεπτῷ, νηγαίῳ· περὶ δ' χρύσειον στέφανον ἦκαν.
 Οὐδ' ἂρ' Ἀπολλωνία χρυσάρεα θέσαστο μήτηρ,
 Ἀλλὰ Θέμις νέκταρ τε καὶ ἀμβροσίην ἱερατύνῃ
 125 Ἀθανάτῃσιν χερσὶν ἰσπῆρατο. χαῖρε δ' Λητὸς
 Οὐνεκα τοξοόρεον καὶ καρτερόν υἱὸν ἐτικτεῖ.
 Αὐτὰρ ἰσίδειν Φοῖβε κατέθετο ἀμβροτον εἶδα·

Omnes ad homines, quandoquidem multa nomina habet.

Sic itaque dixit. Latona autem deorum magnū juramentū juravit :
Sciat nunc hæc terra & cælum amplum superius,

Et illa inferne fluens Stygis aqua, (quod maximum 85

Juramentum gravissimumque est beatis diis)

Certe utique Phœbe hic odoriferum erit semper

Altare & templum, honorabit autem te maxime omnium.

Sed postquam jurassetque finissetque jusjurandum,

Delus quidem valde gaudebat nativitate jaculatoris Apollinis : 90

Latona autem novem dies quidem & novem noctes insperatis

Partus doloribus configebatur : deæ autem erant intus omnes

Quæcunque optimæ erant, Dionaque, Rheaque,

Vestigatrixque Themis, ac valde gemens Amphitrita,

Aliæque immortales, præter albis ulnis decoram Junonem : 95

Sedebat enim in domibus Jovis nubicogi.

Sola autem non audierat partus doloribus præfecta Lucina :

Sedebat enim summo in olympo sub aureis nubibus,

Junonis consilio albis ulnis decoræ, quæ illam detinebat

Invidia, quod nempe filium bonumque fortemque 100

Latona paritura pulchricoma tunc erat.

Illæ autem Irim misere a bene culta insula,

Accersitum Lucinam, pollicentes magnum monile

Aureis filis contextum, novem cubitorum.

Seorsum autem jusserunt vocare ab albiulna Junone, 105

Ne ipsam postea verbis averteret venientem.

Sed postquam hoc audivisset ventipes velox Iris, (spatii est.

Abiit utique currens, velociter a. transmisit quicquid in medio

Ast ubi pervenit ad deorum sedem altum clypeum,

Statim utique Lucinam inde ex domo foras 110

Evocans, verbis alatis alloquebatur, (tant.

Per omnia prorsus, ut injunxerant, quæ Olympias domos habi-

tuic autem animum persuadebat in pectoribus ejus :

Ibant autem pedibus, trepidis columbis gressu similes.

Donec in Delum veniebat dolori partus præfecta Lucina, 115

Illam tunc jam partus ceperat cupiebatque parere :

Circaque palmam jaciebat brachia, genua autem fixit

Præto in molli : subrisit autem terra subrus,

Profiliiit autem in lucem : Deæ vero jubilarunt omnes.

Ibi te o jaculator Phœbe Deæ lavabant aqua pulchra 120

Caste & pure, fasciaverunt autem in veste candida

Tenui, nova : circumque auream fasciam dederunt.

Neque utique Apollinem ensē habentem aureum lascivavit mater,

Verum Themis nectarque & ambrosiam amabilem

Immortalibus manibus propinavit. gaudebat autem Latona 125

Quoniam arciferum & fortem filium peperisset.

At postquam Phœbe comediti immortalē cibum,

- Οὐδ' ἐγὼ ἴκωντ' ἴσχον χρύσειοι σέρροισι ἀσπαίροντα·
 Οὐδέ τι δισμάτ' ἔρυκε, λύοντο δ' πίερατα πάντα.
- 130 Αὐτίκα δ' ἀθανάτοισι μετῆνδα φοῖβος Ἀπολλων.
 Εἴη μοι κίθαρίς τε φίλη καὶ καμπύλα τόξα,
 Χρήσω τ' ἀνθρώποισι Διὸς νημερτία βυλῆν.
 Ὡς εἰσὼν ἐδίδασκεν Διὶ χθονὸς εὐρυοδείης
 Φοῖβος ἀκροσκόμης ἱατρίβηλος. αἱ δ' ἄρα πᾶσαι
- 135 Θάμβειον ἀθάναται. χρυσῷ δ' ἄρα Διὶ ἄσπασα
 Βεβρέθει, καθορῶσα Διὸς Ἀντῆς τε γενέθλην,
 Γηθοσύνη ὅτι μιν Διὸς εἴλετο οἰκία δέσθαι
 Νήσων ἠπειρὲς τε· φίλῃσι δ' κηρόδι μᾶλλον,
 Ἦνθησ' ὥς ὅτε ρίον ἔρεθ' ἀνδρῶν ὕλην.
- 140 Αὐτὸς δ' ἀργυρότοξος ἀναξ ἱατρίβηλος Ἀπολλων
 Ἄλλοτε μὲν τ' ἐπὶ Κύνθῳ ἐβόσας παισικαλῶντ'·
 Ἄλλοτε δ' αὖ θήσας τε καὶ ἀνέρας ἠλάσκαζες.
 Πολλοὶ τοι νηῖ τε καὶ ἄλσσι δεινδρήντα,
 Πᾶσαι δ' σκοπιάς τε φίλαι καὶ πρόωνες αἶραι
- 145 Τ' ἡλῶν ὀρέων, ποταμοὶ θ' ἄλαδι περρέοντες·
 Ἀλλὰ σὺ Διὶ Φοῖβε μάλισ' ἐτιτέρεσσαι ἦτορ,
 Ἐνθά τοι ἐλκεχίταιες Ἴαονες ἠγρέθοντα
 Αὐτοῖς σὺν παίδεσσι καὶ αἰδοῖς ἀλόχοισιν.
 Οἱ δέ σε πυγμαχίῃ τε καὶ ὀρχηθμῷ καὶ αἰοιδῇ
- 150 Μνηστῶροι τέρωσκιν, ὅταν σῖσωνται ἀγῶνα.
 Φαίη κ' ἀθανάτης καὶ ἀγήροος ἑμυθμαῖ ἀνὴρ
 Οἱ τὸτ' ἐπαντία σιῶ τ' Ἴαονες αἰθροὶ εἶν.
 Πάντων γάρ κεν ἴδοιτο χάριν, τέρψαιτο δὲ θυμὸν,
 Ἄνδρας τ' εἰσορόων καλλιζώντας τε γυναῖκας,
- 155 Νῆας τ' οἰκείας, ἥσθ' αὐτῶν κτήματα πολλά.
 Περὶ δέ, τόδῃ μέγα θαῦμα ὅτου κλέος ἔσσοτ' ὀλεῖται,
 Κῶρεσι Διηλιάδες Ἐκατηβέλιταο διερχόμεναι·
 Αἴτ' ἐπὶ αἶρ' πρῶτον μὲν Ἀπολλὼν ὑμνήσασιν,
 Αὐτίς δ' αὖ Λητώ τε καὶ Ἄρτεμιν ἰοχέαιραν,
- 160 Μνηστῶν ἀνδρῶν τε παλαιῶν ἠδὲ γυναικῶν,
 Ὑμνον αἰέδουσιν, θέλγουσι δὲ ρῦλ' ἀνθρώπων.
 Πάντων δ' ἀνδρῶν φωνὰς καὶ κρημβυαλῶν
 Μιμεῖσθαι ἴσασιν. φαίη δέ κεν αὐτὸς ἕκαστος
 Φυίγρυσθ'· ἔτω σφιν καλὴ συνάρμυρι αἰοιδῇ.
- 165 Ἀλλ' ἀγε δὴ Λητώ μιν Ἀπολλὼν τ' Ἀρτέμιδι ξύν,
 Χαίρειτε δ' ὑμῖς πᾶσι· ἐμὸς δ' καὶ μετόπισθε
 Μνηστῶν, ὅπως κεν τις ἐπιχθονίῳ ἀνδρῶν
 Ἐνθάδ' ἀνείρηται ξυῖτος ταλασσίριος ἰλθάν,
 Ὡς κῶρεσι τίς δ' ὑμῖν ἀνὴρ ἦδ' ἴσος αἰοιδῶν
- 170 Ἐνθάδ' ἐπώεσται, καὶ τίς τέρωσθε μάλιστα;
 Τμῖς δ' εὖ μάλα πᾶσαι ὑπεκρίνασθε αἶρ' ἡμῖν,
 Τυρλὸς ἀνὴρ, οἶκε δ' Χίω ἐνὶ παισικαλῶν,
 Τὸ πᾶσαι μετόπισθε ἀριστεύσιν αἰοιδῇ.

Nou te amplius retinuerunt aureæ fasciæ palpitantem ,
 Neque vincula detinere , solvebantur autem nodi omnes.
 Statim autem immortales allocutus est Phœbus Apollo : 130
 Sit mihi citharaque chara & curvi arcus ,
 Vaticinaborque hominibus Jovis verum consilium.

Sic cum dixisset , descendebat a terra lativia
 Phœbus intonsus longe jaculans. hæc autem omnes
 Stupebant immortales. auro igitur Delus universa 135
 Onerabatur , aspiciens Jovis Latonæque progeniem ,
 Læta , quoniam ipsam Dea elegeret ad domum struendam , *solana*
 Insularum continentisque : amabatque corde magis ,
 Florebat sicut quando vertex montis floribus sylvæ.

Tu autem habens argenteū arcum rex longe jaculator Apollo 140
 Interdum quidem Cynthum ascendebas saxosum ,
 Interdum autem rursus insulasque & viros vitabas.
 Multa tibi sunt templa lucique arboribus densi ,
 Omnes autem speculæque charæ & vertices summi
 Altorum montium , annesque in mare profluentes : 145
 Sed tu Delo Phœbe maxime oblectas animum ,
 Ubi tibi trahentes vestes Iones congregantur
 Suis cum liberis ac venerandis uxoribus.

Hi autem te pugilum certamine & tripudio & cantu
 Memores exhilarant , quando constituunt certamen. 150
 Diceret utique immortales & infenscibiles esse vir
 Qui tunc coram te Iones congregati essent.
 Omnium enim videret decus , delectaretque animum ,
 Virosque inspicens beneque cinctas mulieres ,
 Navesque veloces , & ipsorum opes multas. 155

Ad hæc autem magnum miraculum cujus laus nunquam peribit ,
 Iuellæ Deliades procul jaculantis Apollinis ministræ :
 Quæ postquam primum quidem Apollinem laudaverint ,
 Rursus autem Latonamque & Dianam sagittis gaudentem ,
 Mentionem facientes virorumque antiquorum atque mulierum ,
 Hymnum canunt , demulcentque gentes hominum. (160

Omnium autem hominum voces & strepitum
 Imitari norunt , diceretque ipse quisque
 Se loqui : adeo illis bona coaptata est cantio. 165

Sed age jam Latonaque Apolloque cum Diana ,
 Salvete vos omnes : mei autem & postea
 Memores sitis , quando aliquis terrestrium hominum
 Hic rogaverit hospes ærumnosus veniens :
 O puellæ quis vero vobis vir suavissimus poëtarum
 Hic versatur , & quo delectamini maxime ? 170

Vos autem bene omnino omnes respondeatis a nobis :
 Cæcus vir , habitat autem Chium saxosam ,
 Cujus omnes in pretio postea sunt cantiones.

- Ἡμεῖς δ' ἡμέτερον κλέϑ' οἴτοισιν ὄσον ἐπ' αἶαν
 175 Ἀνδρώων σφερόμεθα πόλεις εὐ ναιετάστας.
 Οἱ δ' ἐπιδὶ πείσονται, ἑσπεὶ καὶ ἐπ' αὐτὸν ἐσιν.
 Αὐτὰρ ἰγὼν καὶ λήξω ἐκβολὸν Ἀπολλῶνα
 Ὑμνῶν ἀργυρότοξον, ἐν ἡκόμῳ τέκε Λητώ.
 180 ὦ αἶα καὶ Λυκίην καὶ Μηνίην ἐρατεινὴν,
 Καὶ Μίλητον ἔχεις, ἔναλον πόλιν, ἡμερόισαν,
 Αὐτὸς δ' αὖ Δῆλοιο περικλύσῃς μίγ' ἀνάσσεις.
 Εἰσι δὲ φορμίζων Λητοῦς ἐρικυδέϑ' υἱὸς
 Φορμύγι γλαυρῇ πρὸς Πυθῶ πετρήσαν,
 Ἀμβροτα εἶματ' ἔχων τε θυώδεια· τοιοῦτον δ' ἐφορμίζῃ
 185 Χρυσέκ' ὑπὸ πλῆκτε καναχὴν ἔχει ἡμερίσαν.
 Ἐνδὴν δ' πρὸς ὀλυμπεσσιν ἀπὸ χθονὸς ὥς τε νόημα
 Εἰσι Διὸς πρὸς δῶμα, θεῶν μετ' ὁμήγευεν ἄλλων,
 Αὐτίκα δ' ἀθανάτοισι μέλει κίθαρις καὶ αὐδῆ.
 Μῶσα μὲν θ' ἅμα πᾶσαι ἀμειβόμεναι ὡς καλῇ
 190 Ὑμνῶσιν ῥα θεῶν δῶρ' ἄμβροτα, ἥδ' ἀνθρώπων
 Τλημοσύνας, ὅσ' ἔχοντες ὑπὸ ἀθανάτοισι θεοῖσι
 Ζῶσθ' ἀμραδίης καὶ ἀμύχανοι, εἴδε δύνανται
 Εὐρέμεναι θανάτοιο τ' ἀκῆ καὶ γῆρας ἄλκαρ.
 Αὐτὰρ εὐπλόκαμοι Χάριτες καὶ εὐχρονες Ὀρεσι,
 195 Ἀρμονίῃ θ', Ἥβῃ τε, Διὸς θυγάτηρ τ' Ἀρεσδίτῃ,
 Ὀρχιῦντ', ἀλλήλων ὡς κερῶν χεῖρας ἔχουσαι.
 Τῆσι μὲν ἔτ' αἰσχρὴ μεταμέλειται, ἔτι λήχεα·
 Ἀλλὰ μάλα μεγάλη τε ἰδεῖν καὶ εἶδῃ ἀγροτῇ
 Ἀρτεμις ἰοχέαιρα, ὁμότροπος Ἀπολλωνί.
 200 Ἐν θ' αὖ τῆσιν Ἄρης καὶ εὐτοκῶς Ἀργεῖόντης
 Παῖζουσ'. αὐτὰρ ὁ ροῖβῳ Ἀπόλλων ἐκιδαρίζει
 Καλὰ καὶ ὑψι βιβάζ' αἶγλη δέ μιν ἀμρισταίνει,
 Μαρμάρυαί τε ποδῶν καὶ εὐκλῶσσι χιτῶν.
 Οἱ δ' ἐπιτέρπονται θυμὸν μέγαν, εἰσπορόντες
 205 Λητῶ τε χρυσοπλόκαμος καὶ μητίετα Ζεὺς,
 Ὡς φίλον παίζοντα μετ' ἀθανάτοισι θεοῖσι.
 Πῶς τ' αἶσ' ὑμνήσω πάντας εὐύμνον ἰόντας;
 Ἢέ σ' ἐνὶ μνηστῆσιν αἰεὶδω καὶ φιλόππῃ,
 Ὅπως ἀναώμεν' ἐκίης Ἀζαντίδα κόρυθι;
 210 Ἰσχυ', ἄμ' ἀντιθέω Ἐλατιονίδῃ εὐῖπῳ,
 Ἢ ἅμα Φορβαντὶ Τερίῳ γένῳ, ἢ αὖ Ἐυθεῖ,
 Ἢ ἅμα Λευκίπῳ καὶ Λευκίπῳ δάμαρτι
 Πέζος, ὃ δ' ἵπποισιν; ἢ μὴν Τερίῳ τ' ἐνέλειπον.
 Ἢ ὥς τὸ πρῶτον χρησέμεον ἀνδρῶσσι
 215 Ἐπὶ τῶν κατὰ γαίαν ἔδης ἑκατηβόλ' Ἀπολλων;
 Πιερίης μὲν πρῶτον αἶψ' ἐλύμῳσι κατηλθεῖς,
 Λέκτον τ' ἡμαθόιντα παρῖσιχες, ἢ Μαχνηίδας,
 Καὶ διὰ Περραιβοῦς· τάχα δ' εἰς Ἰσθμὸν ἱκάνεις,
 Κηναίῃ τ' ἐπὶ βῆσι ναυσικλῆϊτις Εὐβοίῃς.

Nos autem nostram laudem feremus quantum per terram
 Hominum versamur in urbes bene habitatas. 175
 Illi autem adcredens scilicet, quoniam & verum est.
 Ast ego non desinam procul jaculantem Apollinem
 Laudare splendoris arcus dominum, quem pulchricoma peperit
 O rex & Lyciam & Mæoniam amabilem, (Latona. 180
 Et Miletum habes, maritimam urbem, optabilem,
 Idemque ipse Delo circumflus dominaris.
 It autem ludens Latonæ inclytæ filius
 Cithara cava ad Pytho saxosam,
 Immortales vestes habens odoriferas: ejusque cithara
 Aureo a plectro sonum habet amabilem. 185
 Hinc autem ad olympum a terra, ut mens, tam celeriter,
 Contendit Jovis in domum, deorum in cœtum cæterorum,
 Statim autem immortalibus curæ est citharaque & cantio.
 Musæ quidem omnes alternantes voce pulchra
 Cantant utique deorum dona immortalia, & hominum 190
 ærumnas, quantas habentes ab immortalibus diis
 Vivunt desperati ac inopes consilii, neque possunt
 Invenire mortis medelam & senectutis remedium.
 Cæterum pulchricomæ Gratæ benevolæ Horæ,
 Harmoniaque, Hebeque, Jovisque filia Venus, 195
 Tripudiant, invicem in carpum manus tenentes.
 Cum his quidem neque turpis canit, neque conscissa rugis:
 Sed valde magnaque visu & forma admirabilis
 Diana sagittis gaudens, educata simul cum Apolline.
 Ubi rursus cum his Mars & bonus speculator Argicida 200
 Ludunt, sed Phœbus Apollo citharam pulsat
 Pulchre & alte ascendens. splendor autem illum circumlucet,
 Radiationesque pedum ac bene concinnæ tunicæ.
 Illi autem delectantur animo magno, insipientes
 Latonaque flava cincinnis; ac consiliorum autor Jupiter, 205
 Filium charum ludentem cum immortalibus Diis.
 Quo pacto igitur te laudabo omnino dignum laudari?
 An te inter sponsas laudem & in amore,
 Quando animo tristi adiisti Azantida puellam
 Robore: simul cum diis æquali Elationide abundante equis, 210
 Aut simul cum Phorbante Triopo genere, aut simul cum Ereuthe
 Aut simul cum Leucippo & Leucippi conjuge
 Pedes, hic vero cum equis? neque tamen Triopus deerat.
 Aut ut primum oraculum hominibus
 Quærens super terram incessisti procul jaculans Apollo? 215
 In Pieriam enim primum ab olympo descendisti,
 Lectionque arenosam transmissisti, aut Magnædas,
 Et per Perthabos: celeriter autem in Iolcum pervenisti,
 Cenzumque ascendisti, navibus inclytæ Eubææ.

Odyssea.

B b b

- 210 Στῆς δ' ἐπὶ Πηλάντῳ πεδίῳ, τό τοι ἔχ' ἄδε θυμὸς
 Τεύχεσσι νῆόν τε καὶ ἄλσιν δειδρύνετα.
 Ἐνθεν δ' Εὐρείῳν διαβάς ἱκατῆβόλ' Ἀπολλὼν,
 Βῆς αὖ ἐρ' ἑλθέος χλαρὸν· τάχα δ' ἴξας ἄψ' αὐτοῦ
 Ἐς Μυκαλησσὸν ἰὼν καὶ Τυμνησσὸν λεχισοῖν.
- 215 Θῆβης δ' εἰσαρίκτανες ἔδος καταειμῶμον ὕλη·
 Οὐ γάρ πω τις ἔναιε βροτῶν ἱερῇ ἐνὶ Θῆβι,
 Οὐδ' ἄρα πάποτε ἦσαν ἀταρπνίτοι ἔδε κέλευθον
 Θῆβης ἀμπεδίων πυρρῆρον, ἀλλ' ἔχεν ὕλην.
 Ἐνθεν δὲ προτέρω ἔκies ἱκατῆβόλ' Ἀπολλὼν,
- 220 Ὀρχησὼν δ' ἴξας Ποσιδῆϊον ἀγλαὸν ἄλσιν·
 Ἐνθα νεομῆς πᾶλ' ἀνασπνέει ἀχθόμεν' περ,
 Ἐλκων ἄρματα καλά, χαμαὶ δ' ἱλατὴρ ἀγαθὸς περ
 Ἐκ δίφρου Διοφῶν, ἑδὼν ἔρχεται. οἱ δὲ τίως μὲν
 Κεῖν' ὄχεα κροτεύουσιν, ἀνακτορεῖν ἀφίοντες.
- 235 Εἰ δέ κεν ἄρματ' αἴψῃσιν ἐν ἄλσιν δειδρύνεντι,
 Ἰπῶκς μὲν κομέεσι, τὰ δ' ἡ κλίναντες ἐῷσιν.
 Ὡς γὰρ τὰ πρῶτισθ' ὅσιν γένεθ', οἱ δὲ ἀνακτε
 Εὐχόνται, δίερον δ' θεῷ τότε μοῖρα φυλάσσει.
 Ἐνθεν δὲ προτέρω ἔκies ἱκατῆβόλ' Ἀπολλὼν.
- 240 Κυριασὸν δ' ἄρ' ἔπειτα κιχίησιν καλλιρέεθρον,
 Ὅς τε Λιλαίηθεν προχέει καλλίρροον ὕδωρ.
 Τὸν διαβάς ἱκάεργε καὶ Ὀμηλὴν πολύπυργον,
 Ἐνθεν ἄρ' εἰς Ἀμαρτον ἀφίκειο πικρύνετα.
 Βῆς δ' ἐπὶ Διελφούσης, τόθι τοι ἄδε χῶρος ἀσπίμων
- 245 Τεύχεσσι νῆόν τε καὶ ἄλσιν δειδρύνετα.
 Στῆς δὲ μάλ' αἶψ' αὐτῆς, καὶ μιν πρὸς μῦθον ἔειπες,
 Διελφεῖς, ἐνθάδε δὴ φρονέω περικαλλέα νῆον,
 Ἀνδρῶπων τεύχεα χρησέμεον, οἷτέ μοι αἰεὶ
 Ἐνθάδ' ἀγνίσουσιν τελείας ἱκατόμβας,
- 250 Ἡ' μὲν ὅσοι Πελοπόννησον πίεσαν ἔχουσιν,
 Ἡδ' ὅσοι Εὐρώπῃν τε καὶ ἀμφιρύτας κατὰ θῆσους,
 Χρησόμενοι· τοῖσιν δέ τ' ἐγὼ νημερτιά βεβλήν
 Πᾶσι θεμιστεύωμι, χρεῖαν ἐνὶ πτόνι νηῶ.
 Ὡς εἰπὼν διεθήκε θεμελία φοῖβ' Ἀπολλὼν
- 255 Εὐρέα καὶ μάλα μακρὰ διηνικέες. ἡ δ' ἰσιδῶσα
 Διελφεῖσα κερδὶν ἰχολώσατο, εἰπὼν τε μῦθον,
 Φοῖβε ἀναξ ἱκάεργε, ἔψ' ἑ τὸι ἐν φρεσὶ θέσω·
 Ἐνθάδ' ἐπὶ φρονέεις τεύχεα περικαλλέα νῆον,
 Ἐμμένειαν ἀνδράποισ χρησέμεον· οἱ δὲ τοι αἰεὶ
- 260 Ἐνθάδ' ἀγνίσουσιν τελείας ἱκατόμβας·
 Ἀλλ' ἔκ τε ἔρεα, σὺ δ' ἐνὶ φρεσὶ βάλλου σῆσι,
 Πημαντίε σ' αἰεὶ κτύπ' ἱππῶν σκειάων,
 Ἀρδούροισι τ' ἔρῃς ἱμῶν ἱερῶν δῶπ' πηγῶν,
 Ἐνθά τις ἀνδρῶπων βελήτεται εἰσθραδαῖα
- 265 Ἀρματα τ' ὠκυοῖα καὶ ὠκυπόδων κτύποι ἱππῶν,

Stetit a. in Lelantho campo, qui tibi non placebat in animo, 210
 Ut extrueres templumque ac lucos arboribus abundantes.
 Hinc autem Euripum transgressus longe jaculans Apollo,
 Ascendisti super montē magnus deus viridē: celeriter a. pervenisti
 In Mycalessum iens & Teumessam herbosam. (ab ipso 215
 Thebæ autem adiisti solum amictum sylva:
 Nondum enim quisquam habitabat mortalium sacra in Theba,
 Neque igitur adhuc erant semitæ nec viæ
 Thebæ in campo tritici ferace, sed habebat sylvam.
 Hinc autem ulterius processisti procul jaculans Apollo,
 In Onchestum autem pervenisti Neptuni splendidum lucum: 230
 Ubi recens domitus pullus respirat pondere gravatus præcipue,
 Trahens currus pulchros, humi a. auriga quamvis esset præstans
 E curru desiliens, iter facit. hi autem tunc quidem
 Vacua vehicula pulsant, imperio deposito:
 Si autem currus frangantur in nemore arboribus plenus, 235
 Equos quidem curant, illos autem acclinantes sinunt.
 Sic enim primum pietas fuit, hi autem regem
 Orant: currum autem divina sors tunc servat.
 Hinc autem processisti procul jaculans Apollo:
 Cephisum utique deinde assecutus es pulchra fluentia habentem, 240
 Quique ex Liliæa profundit limpidam aquam.
 Hunc transgressus Jaculator, & Ocaleam turritam,
 Hinc utique in Amartum venisti herbosum.
 Ivisi autem ad Delphusam, ubi tibi placuit regio innocua
 Ad construendum templumque & lucos arboribus plenos. 245
 Stetit autem valde prope ipsam, ac illam verbis allocutus es.
 Delphusa, hic utique habeo in animo præclarum templum,
 Hominum construere oraculum, qui mihi semper
 Hic adducent perfectas Hecatombas,
 Et qui Peloponnesum pinguem habent, 250
 Et qui Europam & qui circumdatas mari insulas,
 Sciscitaturi: his autem ego verum consilium
 Omnibus vaticinabor, oracula edens in opulento templo.
 Sic dicens disposuit fundamenta Phœbus Apollo
 Ampla & valde longa continua serie. conspicata autem 255
 Delphusa, corde itata est, dixitque verbum:
 Phœbe rex longe operans, verbū quoddam tibi in mentem ponā:
 Hic quoniam in animo habes construere præclarum templum,
 Ut sit hominibus oraculum: hinc tibi semper
 Hic adducent perfecta sacrificia centum boum: 260
 Sed tibi dicam, tu autem sensibus reponere tuis:
 Nocebit tibi strepitus equorum velocium,
 Irrigatque muli meis sacris ex fontibus,
 Hic aliquis hominum malet inspicere
 Currusque benefactos ac velocipedum strepitum equorum, 265

- Ἡ' νῆόν τε μέγαν καὶ κτήματα πόλλ' ἐνέοντα.
 Ἄλλ' εἰ δὴ τι πίθοιο, (σὺ δὲ κρείσσαν καὶ ἀρείαν
 Ἔσσι ἀναξ ἱμέδιν, σέῃ ἧ σθέν' ἐστὶ μέγιστον)
 Ἐν Κρίσῃ πείσσω ὑπὸ πτυχὶ Παρνασσίῳ.
 270 Ἐνθ' ἔθ' ἄρματα καλὰ δονήσεται, ἔτι τοι ἵππων
 Ὀλυπιδίων κτύπῃ ἐσσι ὑδμητον περὶ βαμίν.
 Ἀλλὰ καὶ ὥς προάγοιεν ἰπποαίονι δώρα
 Ἀνδρώπων κλυτὰ ρῦλα· σὺ δὲ εἴπας ἀμφιγυγνῶς
 Δίξαι ἱερὰ καλὰ περικτιόνων ἀνδρῶπων.
 275 Ὡς εἰπὼς Ἐκάτῃ πίπιδε φρένας, ὅρα εἰ αὐτῇ
 Διελθόντι κλέος εἴη ἐπὶ χθονί, μῆδ' Ἐκάτοιο.
 Ἐνδιν ἧ προτέρῳ ἔκεις ἐκατηβύλ' Ἀσώλλων.
 Ἰξες δ' ἐς Φλεγύων ἀνδρῶν πόλιν ὕβριζάν,
 Οἱ Διὸς ἐκ ἀλέγοντες ἐπὶ χθονὶ ναιετάασκιν
 280 Ἐν καλῇ βύσση, Κυριασίδῃ ἰγγυδί λήμνης.
 Ἐνδιν καρπαλίμως προτίβης πρὸς διεσάδα θύαν·
 Ἰκίο δ' ἐς Κελων ὑπὸ Παρινὸν νιζέοντα,
 Κνήμιον πρὸς ζέφυρον τετραμμήρον, αὐτὰρ ὕπαιθρον
 Πέτρην ὑπεκρέματα, κοίλῃ δ' ὑπεδίδερχε βίοντα
 285 Τρηχέϊ, ἔνθα ἀναξ τεκμήρεστο ροίβης Ἀσώλλων
 Νηὸν ποιήσασθαι ἐπὶ ἱερῶν, εἰσέ τε μῦθον,
 Ἐνθάδε δὴ φρονέω τεύξιν περικαλλέα νηὸν,
 Ἑμὲ μὲν ἀνδρῶποισι χρησίριον, εἰτέ μοι αἰεὶ
 Ἐνθάδῃ ἀγινήσκωσι τελείσας ἐκατόμβας,
 290 Ἡ' μὲν ὅσοι Πελοπόννησον πίεσαν ἔχουσιν,
 Ἡδ' ὅσοι Εὐρώπην τε καὶ ἀμριπύτους κατὰ νήτους,
 Χρηστέμενοι τοῖσιν δ' ἂν ἰγῶ νημερτέα βυλῆν
 Πᾶσι θεμιστεύοιμι χρέαν ἐνὶ πτόνι νηῶ.
 Ὡς εἰπὼν διέθηκε θεμείλια ροίῃ Ἀσώλλων
 295 Εὐρέα καὶ μάλα μακρὰ διαμωφείς. αὐτὰρ ἔσ' αὐτοῖς
 Λαίον ἔδον ἴδθηκε Τερζάνῃ ἠδ' Ἀγαμῆδης,
 Τίτες Ἐργίῃ, φίλοι ἀθανάτοισι θεοῖσιν.
 Ἄρξι δ' ἧ νηὸν ἔνασαν ἀδίσπρατα ρῦλ' ἀνδρῶπων
 Κτισσέουσιν λάεσσιν αἰοίδιμον ἑμὲ μὲν αἰεὶ.
 300 Ἀρχὴ δ' ἧ κρήνη καλλίρρῃ, ἔνθα δεκάκιππον
 Κτείνειν ἀναξ Διὸς υἱὸς ὑπὸ κρατεροῖο βιοῖο,
 Ζατρεΐα, μεγάλην, τίρας ἀγχιον, ἧ κακὰ πολλὰ
 Ἀνδρῶπων ἐδέσκειν ἐπὶ χθονί, πύλλα μὲν αὐτοῖς,
 Πύλλα δὲ μῆλα τανύποδ'· ἐπὶ πύλα πῆμα δαρκεῖν,
 305 Καί ποτε διεξαμύνῃ χυσοθρόνῃ ἔτρεψεν Ἥρης,
 Δεινὸν τ' ἀργαλέον τε Τυραίονα πῆμα βροτοῖσιν,
 Ὅν ποτ' ὄρ' Ἥρῃ ἔτικτε, χολωσαμύνῃ Διὶ πατρί.
 Εὐτ' αἶσα δὴ Κρονίδης ἐρικυδέα γένιατ' Ἀθήνην
 Ἐν κεφαλῇ, ἧ δ' αἶψα χολώσατο πότνιζ' Ἥρῃ,
 310 Ἦδε καὶ ἀγρομέροισι μὲν ἀθανάτοισιν ἔειπε,
 Κυκλυτὴ μιν πάντες τε θεοὶ πᾶσά τε δίκαια·

Quam templumque magnum & opes multas quæ inerunt.
Sed si utique obtemperaveris, (tu autem fortior & melior
Es o rex me, tuaque vis est maxima)

In Crissa fac sub sinu Parnassi :

Ubi neque currus pulchri agitabuntur, neque tibi equorum 270

Velocipedum strepitus erit bene fabricatam circa aram.

Verum & sic adducent Jopæani dona

Hominum inclytæ gentes : tu autem mente gavisus

Suscipe sacra pulchra finitimorum hominum.

Sic locuta Procul jaculantis persuasit mentem, ut sibi ipsi 275

Delphusæ laus sit super terram, non autem procul jaculantis.

Hinc autem ulterius processisti, jaculator Apollo :

Pervenisti autem ad Phlegyorum viroꝝ urbem contumeliosorū ,

Qui Jovem non curantes super terram habitabant

In pulchra valle Cephissidem prope lacum. 280

Hinc rapide ascendisti ad jugum furens ,

Pervenisti autem ad Crissam sub Parnasso nivoso ,

Ad saltum qui in Zephyrum vertitur, at desuper

Petra suspensa est, cava autem porrigitur vallis

Aspera, ubi rex statuit Phœbus Apollo 285

Templum facere optabile, dixitque verbum :

Hic utique cogito construere præclarum templum ,

Quod sit hominibus oraculum, qui mihi semper

Hic adducent iustas Hecatonibas ,

Et qui Peloponnesum pinguem habitant, 290

Et qui Europamque & circumfluas insulas ,

Sciscitatur. his autem ego certum consilium

Omnibus vaticinabor oracula edens in pingui templo.

Sic cum dixisset, disposuit fundamenta Phœbus Apollo

Ampla & valde longa quaquaversum. at in ipsi 295

Lapideum limen imposuit Trophonius atque Agamedes ,

Filii Ergini, amici immortalibus diis :

Circumque templum struxerunt ineffabiles gentes hominum

Fabricatis lapidibus, celebre ut esset semper.

Prope autem fons pulcherrimus, ubi draconem 300

Necavit rex Jovis filius ex forti arcu ,

Saginatam, magnam, monstrum ferunt, quæ mala multa

Hominibus faciebat super terram, multa quidē ipsi, (cruentas

Multa autem pecudibus quæ habent longos pedes, quia erat labes

Et olim suscipiens nutriverat Junonis aurea sede conspicuæ 305

Gravemque difficilemque Typhæona cladem mortalibus ,

Quem olim scilicet Juno peperit, irata Jovi patri.

Quando nimirum jam Saturnius perinclytam genuerat Minervam

In vertice, statim autem irata est veneranda Juno ,

Et ad congregatos immortales dixit : 310

Audite me omnes dii omnesque deæ.

- Ὡς ἐμ' ἀτιμάζειν ἄρχας περιηγήρετα Ζεὺς
 Πρώτος, ἰστί μ' ἀλῆχον ποιήσατο κείν' εἰδυῖαν,
 Καὶ νῦν νόστον ἐμῷ τέκε γλαυκῶπι' Ἀθήνῃ,
 315 Ἡ' πᾶσιν μακάρεσσι μεταπρίσσει ἀθανάτοισιν.
 Αὐτὰρ ὃν ἠπεδατὸς γέγονεν μετὰ πᾶσι θεῶσι
 Πᾶς ἐμὸς Ἥρας, ῥιγτὸς πόδας, ὃν τίκειν αὐτή.
 Ρίψ' ἀνά χερσὶν ἑλῶσα, καὶ ἐμβαλεῖν εὐρέϊ πόντῳ.
 Ἀλλὰ ἔ Νηριὸν θυγάτηρ Θέτις ἀργυρόπεζα
 320 Δέξατο, καὶ μετὰ ἧσι κασιγνήτῃσι κόμισσεν.
 Ὡς ὅτελ' ἄλλο θεῶσι χαρίζεσθαι μακάρεσσι.
 Σχέτις ποικιλεμένα τί νῦν ἔτι μήτις ἄλλο;
 Πῶς ἔτλης εἶπ' ἑκείνῃ γλαυκῶπιδι' Ἀθήνῃ;
 Οὐκ ἂν ἐγὼ τέκην, καὶ σὴ κεκλημένη ἐμῶς
 325 Ἦν δ' ὃν ἀθανάτοισιν οἱ ἔρατον εὐρύν ἔχουσι.
 Καὶ νῦν τοιγὰρ ἐγὼ τεχνήσομαι ὥς κε γένται
 Πᾶς ἐμὸς, ὅς κε θεῶσι μεταπρίσσει ἀθανάτοισιν.
 Οὔτε σὺν αἰχμῶας ἱερὸν λέχῃ, ἔτ' ἐμὸν αὐτῆς,
 Οὐδέ τει εἰς εὐνὴν πωλήσομαι, ἀλλ' ὀπὸ στίο
 330 Τηλέδειν ἔσχα, θεῶσι μετέσομαι ἀθανάτοισιν.
 Ὡς εἰπῶσα, ὀπὸ νόστον θεῶν κίε χωρῆναι περ.
 Αὐτίκ' ἔπειτ' ἤρατο βροῶπις πότνια Ἥρη,
 Χερεὶ καταφρηνῇ δ' ἔλασε χθόνα, καὶ ῥάτο μῦθον,
 Κέκλυτε νῦν μοι γαῖα καὶ ἑρατὸς εὐρύς ὕπερβη,
 335 Τιτῆνές τε θεοὶ τοὶ ὑπὸ χθονὶ ναιετάοντες
 Τάρταρον ἀμφὶ μέγαν, τῶν ἐξ ἄνδρες τε θεοὶ τε.
 Αὐτοὶ νῦν μιν πάντες ἀκέσατε, καὶ δότε παῖδα
 Νόστον Διὸς, μηδέν τι βίην ἐσιδεύεα κείνῃ.
 Ἄλλ' ὅγε εἰρτερεῖ ἦ, ὅσσον Κρόνος ἐφύεσσα Ζεὺς.
 340 Ὡς ἄρα εἰσηύτας ἦμασε χθόνα χερεὶ παχείῃ.
 Κινῆθη δ' ἄρα γαῖα φερίσβιος, ἥ δ' ἐσιδῶσα
 Τέρωτο ὃν κατὰ θυμόν· οἶστο γὰρ τελέεσθαι.
 Ἐκ τούτῃ δ' ἠπειτα τελεσφόρον εἰς ἐνιαυτὸν
 Οὔτε ποτ' εἰς εὐνὴν Διὸς ἤλυθε μπιτίεντος,
 345 Οὔτε ποτ' εἰς θάλασσαν πολυδαίδαλον, ὥς ποσάρεος περ,
 Αὐτῷ ἐραζιμῶν πυκινὰς ἐραζίσκετο βρυλάς.
 Ἄμ' ἢ γ' ἐν θεοῖσι πολυλλίσσοισι μένουσα
 Τέρωτο οἷς ἱερῶσι βροῶπις πότνια Ἥρη.
 Ἄλλ' ὅτε δὴ νύκτες τε καὶ ἡμέραι ἐξτελεῦντο
 350 Ἀψ' περιτελλομένη ἐπιθῇ, καὶ ἐπ' ἡλύδον ὄρα
 Ἡ' δ' ἔτεκ' ἔτε θεοῖς ἐναλίζκειν ἔτε βροτείσι
 Δεινὸν τ' ἀργαλέον τε Τυφάονα, πῆμα βροτοῖσιν.
 Αὐτίκα τόνδε λαβῶσα βροῶπις πότνια Ἥρη
 Ὄκεν ἱερίῃτα εἴρυσσα κακῷ κακόν· ἥ δ' ὑφίδικτο,
 355 Ὡς κακὰ πᾶλλ' ἐρρίσκε κατὰ κλυτὰ ρυλ' ἀνθρώπων.
 Ὡς γῆ γ' ἀντιάσκει, εἰρσκέ μιν αἰσιμὸν ἦμαρ.
 Βρίν γέ οἱ ἰὼν ἐγῆκεν ἀταξὶ ἱκαίρη· Ἀφώλῳ.

Ut me injuria afficere incipit nubium coactor Jupiter
 Primus, postquam me uxorem fecit casta scientem,
 Et nunc sine me peperit castam oculos Minervam,
 Quæ inter omnes beatos maxime decora est immortales: 315
 Verum hic debilis factus est inter omnes Deos
 Filius meus Vulcanus, mutilis pedibus, quem peperit ipsa.
 Jeci manibus correptum, & dejeci in amplum pontum:
 Sed illum Nerei filia Thetis argentes
 Suscepit, & cum suis sororibus educavit. 320
 Utinam debuisset aliud gratificari beatis diis.
 Improbe, versute, quid nunc adhuc excogitabis aliud?
 Quo pacto sustinuisti solus parere Minervam?
 Nonne ego peperissem, maxime cum tua vocarer?
 Eram utique inter immortales qui cælum amplum habitant. 325
 Et nunc utique aliquid moliar ut nascatur
 Filius meus, qui inter deos excellat immortales,
 Neque tuum dedecorans sacrum cubile, neque meum ipseus.
 Neque tibi in cubile itabo, sed abs te
 Longe absens, cum diis ero immortalibus. 330
 Sic fata, procul a diis secessit irata utique.
 Statim deinde precabatur magnis oculis decora, veneranda Juno,
 Manque prona pepulit terram, & dixit verbum:
 Audite jam me terra & cælum amplum desuper,
 Titanesque dii qui sub terra habitatis 335
 Tartarum circa magnum, ex quibus virique diique:
 Ipsi nunc me omnes audite, & date filium
 Absque Jove, nihil vi inferiorem illo:
 Sed is præstantior sit, quantum Saturno late tonans Jupiter.
 Sic effata pulsavit terram manu crassa: 340
 Mota est igitur terra alma, illa autem cum vidisset
 Oblectabatur suo animo: cognoscebat enim perfectum esse.
 Ex hoc autem deinde totum in annum
 Nunquam ad cubile Jovis venit consiliorum autoris,
 Neque unquam ad thronum varie exornatum, sicuti antea, 345
 Cum ipso sedens, sapientia consultans consilia:
 Verum hæc in templis ubi multa vota sunt manens
 Oblectabatur suis sacris magnis oculis veneranda Juno.
 Sed quando jam noctesque & dies perficiebantur
 Rursus circumacto anno, & venerunt horæ, 350
 Ipsa peperit neque diis similem neque mortalibus
 Gravemque difficilemque Typhaona, cladem mortalibus.
 Statim hunc suscipiens magnis oculis veneranda Juno.
 Dedit deinde ferens malum malo *dracana*: quæ cum suscepit,
 Qui mala multa faciebat apud inclytas gentes hominum. 355
 Quisquis huic obviam iret, ferebat eum fatalis dies.
 Antequam illi telum inaniisset longe operans Apollo.

- Καρτερόν· ἡ δ' ἐδύνησεν ἐρεχβομήν χαλασσοῖ,
 Κίτο μὲν ἀσθμαίνοντα, κυλινδομένη κατὰ χῶρον·
 360 Θισπιτὶν δ' ἐνοπὴ γίνεται ἄσπετος· ἡ δὲ καθ' ὕλην
 Πυκνὰ μάλ' ἐνθα καὶ ἐνθα εἰσάετο, λείπει καὶ θυμὸν
 Φοιῶν ὀπωπείῃσ'. ὃ δ' ἐπαύξατο ροῖβ' Ἀπόλλων,
 Ἐνταυθοῖ νῦν πύθει ἐπὶ χθονὶ βατταγείρῃ.
 Οὐδὲ σύ γε ζωῶσι κακὸν δόλημα βροτοῖσιν
 365 Ἔσται, οἷ γαίης πολυφόρβη καρπὸν ἰδοῦντες
 Ἐνθάδ' ἀγνίσσουσι τελέσας ἑκατόμβας·
 Οὐδέ τι τοι θανάτον γε δυσπληγὲς ἔτε Τυραίνης
 Ἀρκίσει, εἴδε Χίμαιρα δυσάθυμ', ἀλλὰ σέ γ' αὐτοῦ
 Πύσει γαῖα μέλαινα καὶ ἡλέκτωρ Ἰταγείων.
 370 Ὡς φασ' ἐπαυχόμεν'. τὴν δ' ὁ σότος ὄσπερ κάλυψε
 Τὴν δ' αὐτοῦ κατέσυσ' ἡμερον μένος ἡελίοιο·
 Ἐξ δ' ἔνν Πυθῶ κικλήσκειται· οἱ δ' ἄνακτα
 Πυθίων καλίουσιν ἐπώνυμον, ὅνκα κείδι
 Αὐτὴ πῦσι πέλωρ μένος ὄξει ἡελίοιο.
 375 Καὶ τότε ἄρ' ἔγνω ἦστιν ἐνὶ φρεσὶ ροῖβος Ἀπόλλων
 Οὐνικά μιν κρήνη καλλιῆρος ἐξαπάρησι.
 Βῆ δ' ἐπὶ Διφροῖν κεχλωμένη, αἶψα δ' ἔκατε·
 Στῆ δὲ μάλ' ἀγχι αὐτῆς, καὶ μιν πρὸς μέδον ἵσταται
 Δελφῶν, ὅκ ἄρ' ἔμελλες ἐμὸν νόον ἐξαπάρουσα,
 380 Χῶρον ἔχουσ' ἐρεχτὸν περριένει καλλιῆρον ὕδαρ.
 Ἐνθάδε δὴ καὶ ἐμὸν κλέος ἔσονται, εἴδ' σὲν οἴης.
 Ἢ, καὶ ἐπὶ ρίον ὅσπιν αἶαξ ἐκάεργ' Ἀπόλλων
 Πίτρησι προχυτῆσιν· ἀπείκρυψεν δὲ ρέειντα,
 Καὶ βωμὸν ποιήσας ἐκ ἁλοῦ διενδρήντι,
 385 Ἀγχι μάλα κρήνης καλλιῆρος· ἐνθα δ' ἄνακτι
 Πάντες ἐπὶ κλησὶν Διφρουσίῃ εὐχεται ὄντα,
 Οὐνέκα Διφροῖς ἐρῆς ἥσυχυι ρέειντα.
 Καὶ τότε δὴ κατὰ θυμὸν ἐρεάζετο ροῖβ' Ἀπόλλων
 Ὅς τις ἀνθρώπων ὀργίνας εἰσαγαγέοιτο,
 390 Οἱ δ' ἐραπειύσονται Πυθοῖ ἐνὶ πητινίῳ.
 Ταῦτ' ἄρα ὀρμαίνων ἐνόησ' ἐπὶ εἰνοσὶ πόντῳ
 Νῆα θυῆν· ἐν δ' ἄνδρες ἴσαν πολέες τε καὶ ἰδῶλοι,
 Κρήτες δ' ὅτ' Κνωσῶ Μινωῖς, οἱ γὰρ τ' ἄνακτι
 Ἰερά τε ρέζουσι, καὶ ἀγγέλλουσι θίμισας
 395 Φοῖβε Ἀπόλλων' χρυσαόρῃ, ὃ, τίτι κεν εἴσῃ
 Χρίων ἐκ δάφνης γυαλὼν ὑπὸ Παρηνσοῖο.
 Οἱ μὲν ἐπὶ πρῆξιν καὶ χρήματα νῆι μελαίνῃ
 Ἐς Πύλον ἡμαθόεντα Πυληγενίας τ' ἀνθρώπων
 Ἐπλεον· αὐτὰρ ὁ τοῖσι συνήντητο ροῖβ' Ἀπόλλων·
 400 Ἐνὶ πόντῳ δ' ἐπέρουσι, δέμας δελφίνι εἰκασί,
 Νῆϊ δοῆν, καὶ κείτο πέλωρ μέγα τε θεινόν τε.
 Τῶν δ' ἔστις κατὰ θυμὸν ἐπιεράσεται τοῦτα,
 Πάντ' ἀνασείσασκε, τίνασι δὲ νῆα δέρεα.

Validum : hæc vero doloribus agitata gravibus ,
 Jacebat valde anhelans , volutata per terram :
 Ingens autē clamor factus fuit ineffabilis. hæc a. super ligna 360
 Frequenter admodū hinc atque hinc volvebatur , & reliquit animū
 Cruentum spirans. ipse autem super his gloriabundus ait Phœbus
 Hic nunc putresce super terra viros pascente. (Apollo :

Neque tu utique vivis malum damnum mortalibus
 Eris , qui terræ multos nutrientis fructum edentes 365
 Hic adducunt justas hecatombas :
 Neque tibi mortem tristem neque Typhæus
 Arcebit , neque Chimæra infausti nominis , sed te utique hic
 Putredine conficiet terra nigra & excitator Hyperion.

Sic dixit gloriabundus. illius autem oculos tenebræ obtexerunt.
 Eamque hic putredine confecit optabilis vis solis : (370
 Ex quo nunc Pytho vocatur : hi autem regem
 Pythium vocant ex cognomine , quoniam illic
 Putredine confecit monstrum vis acuti Solis.
 Et tunc utique cognovit sua in mente Phœbus Apollo , 375
 Quod se fons pulcherrimus decepisset.

Ivit autem ad Delphusam iratus , celeriter autem pervenit :
 Stetit autem valde prope ipsam , & illam verbis allocutus est :

Delphusa , non utique eras mea mente decepta ,
 Locum habens amabilem profluxura pulcherrima aqua. 380
 Hic jam & mea laus erit , neque tua solius.

Dixit , & in cacumen impulit rex longe operans Apollo ,
 Petris profusus : occultavit autem fluenta ,
 Ac templum fecit in loco umbroso ,
 Prope valde fontem pulcherrimum. hic regi 385
 Omnes cognomento Delphusio vota faciunt ,
 Quoniam Delphusæ sacra pudore affectit fluenta.
 Atque tum scilicet animo cogitabar Phœbus Apollo
 Quosnam homines sibi sacerdotes introduceret ,
 Qui sibi ministerium exhiberent Pytho in saxosa. 390

Hæc igitur in animo agitans vidit in cœruleo ponto
 Navem velocem : in ipsa autem viri erant multique & boni ,
 Cretenses ex Cnosso Minoïa , qui nempe regi
 Sacraque faciunt , & enunciant leges
 phœbi Apollinis citharam auratam habentis , quodcumq; dixerit ,
 Oracula edens ex lauro e vallibus Parnassi. (395

Hi quidem ad negotia ac pecuniarum gratia cum navi nigra
 Ad Pylum arenosam Pyligenasque homines
 Navigabant : verum eis occurrebat Phœbus Apollo :
 In ponto autem insiliebat , corpore delphini similis , 400
 Navi veloci , ac jacebat monstrum magnum & horribile.
 Horum autem quicumque in animo cogitaret aspicere ,
 Undecumque commovebat , concutiebaturque navis ligna.

Οἱ δ' ἀκίων ἐνὶ νηὶ καθύατο θυμαίνοντες.

405 Οὐδ' οἳ γ' ὅτ' ἔλυσεν κοίλην ἀνά νῆα μέλαιναν,
Οὐδέ λυσεν λαῖον· νηὸς κυανοπρόσροιο·

Ἄλλ' ὥς οἱ τὰ πρῶτα κατέστησαντο βοεῦσιν,
Ὡς ἔπλεον, κρατερὸς ἢ γούτ'· κατόπισθεν ἔγχευε
Νῆα Δοῖν· πρῶτον δὲ παρημύδοντο Μάελιαν.

410 Παρ' ἧ Λακωνίδα γαῖαν, ἀλυστράνον πτολίεθρον

Ἴξον, καὶ χῶρον τερψιμβρότον ἡλίοιο,
Ταῖναρον, ἐνθά τε μῆλα βαδύτερχα βόσκηται αἰεὶ
Ἥλίοιο ἀνακτ', ἔχει δ' ἐπιτεροῖα χῶρον.

415 Οἱ μὲν ἄρ' ἐνθ' ἔδμελον νῆα σχεῖν, ἥ δ' ὀπποῦντις
Φερασάδῃ μέγα θαῦμα, καὶ θεσπεσίῃσι ἰδίαται,

Εἰ μένει νηὸς γλαφυρῆς δαπέδοισι πέλασσαν,
Ἥ εἰς οἶδ' ἄλιον πολυχέυθον ἀμφὶς ὀρούσει·

Ἄλλ' ἐπιδάλίοισιν ἐπαίδετο νῆος ὑεργῆς,
Ἄλλ' ἀπαρὲς Πελοπόννησον πίπρεαν ἔχουσα

420 Ἦεν ὁδόν· πνοιή δ' ἀναξ' ἐκάεργ' Ἀπόλλων
Ῥηιδίῃς ἴδυν'· ἥ δὲ πρῆσσεα κέλευθον,

Ἀρήνην ἱκατε καὶ Ἀργυρεὴν ἑρατεινὴν,
Καὶ Θρόον Ἀλφειοῖο πόρον εὐκτίμῃσιν αἰσὺν,
Καὶ Πύλον ἡμαδόεντα Πυληγηϊάς τ' ἀνδροφάγας.

425 Βῆ δὲ παρὰ Κρινούς καὶ Χαλκίδα, καὶ παρὰ Δύμην,
Ἥ δὲ παρ' Ἠλίδα δῖαν, ὅθι κρατίευσεν Ἑσπείοι·

Εὐτὲ Φερεὶς ἐπιβάλλει, ἀγαλλομένη Διὸς ἕρῃ.
Καὶ σφιν ὑπὲρ νερίων Ἰθάκ' τ' ὄρε· αἰσὺν πέραντο,
Δουλίχιόν τε, Σάμην τε, καὶ ὕλησιν Ζάκυνθον.

430 Ἄλλ' ὅτε δὴ Πελοπόννησον παρηνίατο πᾶσαν,
Καὶ δὴ ἐπεὶ Κρίωνος κατεραίνετο κόλπον ἀσπύρην,

Ὅρτα δ' ἐκ Πελοπόννησον πίπρεαν ἔγχευε,
Ἥ δ' ἀνιμ' ἔξευρε μέγας αἰδέριον ἐκ Διὸς αἴσης,
Λάβριον, ἐπαιγίζων ἐξ αἰθέρος, ὄρεα τάχιστα

435 Νῆος ἀνύσει δίκτα θαλάσσης ἀλμυρῇ ὕδρι.

Ἀφ' ὧν δ' ἤπειτα πρὸς ἠὺ τ' ἡλιόν τε
Ἐπλεον, ἡγμόνιος δ' ἀναξ' Διὸς υἱὸς Ἀπόλλων.

Ἴξον δ' εἰς Κρίωνι εὐδείλειον ἀμπελοῖεσαν,
Ἢς λιμὴν· ἥ δ' ἀμάθοισιν ἐχρίμψατο ποντοπόρος νῆος.

440 Ἐνθ' ἐκ νηὸς ὀρούσει ἀναξ' ἐκάεργ' Ἀπόλλων,
Ἀξίει εἰδόμενον μέσῃ ἡματι, τῷ δ' ὑπὸ πολλαῖ

Σαινθαερίδαι πωτῶντο, σέλας δ' εἰς ἑσπέρην ἔκειν·
Ἢς δ' ἀδυτον κατίδυσε διὰ τελευδῶν ἐρετῶν.

Ἐν δ' ἄρ' ὄγε φλόγα δαΐ, ἐπιφανοκίμῳ τὰ ἄκῃα,

445 Πᾶσαν δὲ Κρίωνι κάτεχεν σέλας· αἱ δ' ὀλόλυξαν
Κοισαγῶν ἄλοχοι καλλίζωντοί τε θυγάτρις,

Φαίεε ὑπὸ ἡσπῆς· μέγα γὰρ δέῃ ἦλιν ἔκασον.
Ἐνθεν δ' αὐτ' ἐπὶ νῆα νόμ' ὥς ἄλτο πέτιππα,

Ἀνίει εἰδόμενον αἰζήνῃ τε κρατερῇ τε

Illi autem silentes in navi sedebant timentes.
 Neque arma solvebant cavam super navem nigram, 405
 Neque solvebant velum navis cæruleæ proram :
 Sed quemadmodum a principio insisterant remis ,
 Sic navigabant , velox autem notus a tergo excitabat
 Navem velocem. primum autem præternavigarunt Mæcani.
 Ad Laconicamque terram , mari coronatam urbem 410
 Pervenere , & locum oblectantis homines Solis ,
 Tænarum , ubique oves densis velleribus insignes pascuntur semper
 Solis regis , habet autem amœnum locum.
 Hi quidem hic volebant navim sistere , & egressi
 Aspicere magnum miraculum , ac oculis videre 415
 Si maneret in navis cavæ pavimento monstrum ,
 An in undam marinā piscibus abundantem aperte impetū faceret :
 Sed haud calvis obestabat navis bene fabricata ,
 Verum præter Peloponnesum pinguem tendens
 Pergebat viam. flatu autem rex longe jaculans Apollo 420
 Facile dirigebat. hæc autem sulcans viam ,
 Ad Arenen pervenit ac Argipheam optabilem ,
 Et Thryum , quod Alpheius permeat bene habitatum altum ,
 Ac Pylum arenosam Pyligenasque homines.
 Præterivit Crunos & Chalcidem , & Dymen , 425
 Et Elidem diam , ubi imperant Epei :
 Tum ad Pheras appulit , gaudens Jovis vento secundo.
 Et illis e nubibus Ithacæque mons altus apparebat ,
 Dulichiumque , Sameque , ac nemorosa Zacynthus.
 Sed quando jam Peloponnesum præterit omnem , - 430
 Ac jam postquam Crissæ apparebat sinus infinitus ,
 Qui Peloponnesum pinguem separat ,
 Venit ventus zephyrus magnus serenus e Jovis consilio ,
 Impetuosus , spirans ab æthra , ut celeriter
 Navis perficeret maris salis aquam. 435
 Retrogradi deinde ad ortumque solemque
 Navigabant , dux autem erat rex Jovis filius Apollo.
 Pervenere autem ad Crissam amœnam , vitibus abundantem ,
 In portum : arenis autem appulit pontigrada navis.
 Hic e navi impetum fecit rex longe operans Apollo , 440
 Astro similis medio in die , ab hoc autem multæ
 Scintillæ evolabant , fulgor autem ad cælum usque venit :
 Inque adytum subiit per tripodas venerabiles.
 Flammam autem accendebat , ostendens sua tela ,
 Totam autem Crissam occupavit splendor. ulularunt autem 445
 Crissagorum conjuges beneque cinetæ filæ ,
 Phœbi ab impetu : magnus enim timor cepit quemque.
 Hinc iterum ad navem cito , uti cogitatio , saltu volavit ,
 Viro similis juvenique fortique

- 450 Περσὶ δὲ, χαίτη εἰλυμένη εὐρέας ὤμους·
 Καὶ σφας ρωνήσας, ἱστία πτερόντα προσπύδα,
 ὧς ξεινοί, τίνες ἐσὲ; πόθεν πλεῖθ' ὕγρ' ἐκίλευδα;
 "Ἦτι κατὰ πρῆξιν, ἡ μαφιδίως ἀλάληδα,
 Οἶά τε ληϊστῆες, ὑπεὶρ ἄλλα; τίς τ' ἀλῶνται;
- 455 Ψυχὰς παρβέμβροι, κακὸν ἀλλοδαποῖσι φέροντες·
 Τίρβ' ἔσας ἦσαν τετινότες, ἐδ' ἐπὶ γαῖαν
 'Εκβῆτ', ἐδε καὶ ὄπλα μελαίνης νηὸς ἔδεισε;
 Αὐτὴ μὲν γε δίκη πέλει ἀνδρῶν ἀλενσάων,
 Ὀπώοιταν ἐκ πάντοιο ποτὶ χθονὶ νῆι μελαίνῃ
- 460 Ἐλθῶσιν καμάτω ἀδελκίτες, αὐτίκα δὲ σφας
 Σίτοιο γλυκεροῖο περὶ φρένας ἡμεῖς αἰεῖ.
 "Ὡς φάτο· καὶ σφιν θάρσος ἐπὶ στήθεσιν ἔθηκε.
 Τὸν καὶ ἀμυγδαῖος Κρητῶν ἀγὼς ἀντίον νύδα,
 Ξην', ἐπεὶ ἔ μὲν γάρ τι καταδνητσίωσι εἰκάς,
- 465 Οὐδέμας, ἐδὲ ρυήν, ἀλλ' ἀθανάτοισι θεοῖσιν,
 Οὐδέ τι καὶ μέγα χαῖρε, θεοὶ δέ τοι ὄλβια δοίεν.
 Καὶ μοι τοῦτ' ἀγόρευσον ἐτήτυμον, ἔρ' εὖ εἰδῶ,
 Τίς δῆμ', τίς γαῖα, τίνες βροτοὶ ἐκγεγάασιν;
 Ἄλλη γδ' φρονέοντες ἐπεπλόεμν' μέγα λαῖμα,
- 470 Εἰς Πύλον ἐκ Κρήτης, ἐνθεν γέν' εὐχόμεν' εἶναι·
 Νῦν δ' ὦδε ξὺν νῆϊ κατήλθομεν ἔτι ἐκύντες,
 Νόσου ἱέμεντοι, ἀλλήν' ὅδον, ἀλλὰ κίλευδα.
 Ἄλλὰ τις ἀθανάτων δεῦρ' ἤγαγεν ἐκ ἰδέλοντας.
 Τούς δ' ἀπαμυγδαῖος προσέειπεν ἑκάστη Ἀπόλλων,
- 475 Ξεῖνοι τοὶ Κνωσὸν πολυδένδρεον ἀμυγδαῖος
 Τοσφρὲν, ἀτὰρ γῦν ἐκ ὑπὸ τρωσσι αὐτίς ἴσθιθε
 "Ες τε πύλιν ἐρχτὴν καὶ δόματα καλὰ ἔκας,
 "Ες τε εἰλας ἐλάρχους· ἀλλ' ἐνθάδε πίνεα νῆν
 "Ἔξετ' ἔμὸν, πολλοῖσι τιτιμύρον ἀνδράσποισιν.
- 480 Εἰμὶ δ' ἐγὼ Διὸς υἱὸς, Ἀπόλλων δ' εὐχομαι εἶναι.
 Τρίας δ' ἤγαγον ἐνθάδ' ὑπερβόρ' αἰτμα θαλάσσης,
 Οὐτι κακὰ φρονέων, ἀλλ' ἐνθάδε πίνεα νῆν
 "Ἔξετ' ἔμὸν, πᾶσιν μάλα τίμιον ἀνδράσποισι·
 Βεκλὰς τ' ἀθανάτων εἰδῆσθε, τῆς ἰότητι
- 485 Αἰεὶ τιμήσεσθε διαμπερές ἡμᾶτα πάντα.
 Ἄλλ' ἀγέθ', ὥς ἂν ἐγὼ εἶπω πείθεσθε τάχιστα·
 Ἰστία μὲν πρῶτον κάθειλον, λύσαντε βουσίας·
 Νῆα δ' ἱππεῖτα θοὴν ἐπὶ ὑπέρμου ἐρύσασθε,
 Ἐκ δε κτήμαθ' ἔλκετε καὶ ἔντια νηὸς εἰσῆς.
- 490 Καὶ βῆμον ποιήσατ' ἐπὶ ἐκγῆνι θαλάσσης,
 Πύρ ἐπικαίοντες, ἐπὶ τ' ἀλγιστα λευκὰ θύοντες·
 Εὐχεσάσθ' ὅς ἱππεῖτα παριτάμηναι περὶ βῆμόν.
 Ὡς μὲν ἐγὼ τοσφρότον ἐν ἡρωιδεῖ πόντῳ
 Εἰδοῦν' ἀδελφῆν θύης ἐπὶ νηὸς ἔρουσα,
- 495 Ὡς ἐμοὶ εὐχεσάσθ' ἀδελφινῶ· αὐτὰρ ὁ βῆμός

Αὐτίς;

Primum pubescenti, coma involutus amplios humeros : 450

Ac illos allocutus, verba alata dixit :

O hospites, qui estis? unde navigatis uvidas vias?

An ad rem gerendam, aut temere vagamini,

Qualiter latrones, super mare? qui vagantur

Animas exponentes, malum exteris atterentes. 455

Quid ita sedetis stupefacti, neque in terram

Descendistis, neque arma nigræ navis deposuistis?

Hic enim mos est virorum solertium,

Ubi ex ponto ad terram cum navi nigra

Pervenerint labore defessi, statim autem ipsos 460

Cibi dulcis circum præcordia cupiditas invadit.

Sic dixit: ac illis audaciam in pectoribus posuit.

Quem, respondens Cretensum dux allocutus est:

Hospes, quoniam haud quicquam mortalibus similis videris,

Neque corpore, neque indole, verum immortalibus diis, 465

Salveque & valde gaude, diique tibi prospera dent.

Et mihi hoc dic verum, ut recte sciam,

Quis hic populus, quæ terra, qui mortales indigenæ?

Aliorsum enim cogitantes navigabamus magnam undam,

Ad Pylum ex Creta, unde nos genere profitemur esse: 470

Nunc autem huc cum navi devenimus non volentes,

Reditus cupidi, aliam viam, alia itinera.

Sed aliquis immortalium huc duxit nolentes.

His respondens dixit longe operans Apollo:

Hospites qui Gnossum nemorosam incolebatis 475

Antea, sed nunc non amplius reduces iterum eritis

Ad urbemque amabilem & ad domos pulchras unusquisque,

Ad charasque uxores: sed hic optimum templum

Habebitis meum, multis honoratum hominibus.

Sum autem ego Jovis filius, Apolloque gloriior esse: 480

Vos autem duxi huc super magnam undam maris,

Non mala meditans, sed hic opimum templum

Habebitis meum, omnibus valde honoratum hominibus:

Consiliaque immortalium cognoscetis, quorum voluntate

Semper honorabimini omnino dies omnes. 485

Sed agite, ut ego dicam parete celerrime:

Vela quidem primum demittite, solventes lora:

Navem postea velocem in continentem trahite,

Et possessiones efferte & arma ex navi aequali.

Et aram facite in litore maris, 490

Ignem incendentes, posteaque farinas albas sacrificantes:

Precamini postea prope stantes circum aram.

Ut quidem ego primum in æreo ponto

Attimilatus Delphino velocem ad navem impetum feci,

Sic mihi supplicate Delphinio: sed ara 495

- Αὐτὸς Δέλφιος καὶ ἐσὶ φιλοῦται αἰεὶ.
 Δεικνύσθαι τ' ἄρ' ἔπειτα θεῷ παρὰ νηὶ μελαίνῃ,
 Καὶ σπεύσθαι μακάρεσσι θεοῖς οἱ Ὀλύμπων ἔχουσιν.
 Αὐτὰρ ἔπειν σίτοιο μελίφρονι ἐξ ἔρον ἦδ' ἔτι,
 500 Ἐρχομένη θ' ἅμ' ἑμοῖ, καὶ Ἰωναῖνον αἰεῖδεν,
 Εἰσέκε χῶρον ἱκεδὸν ἢ ἐξέτε πίονα κτήν.
 Ὡς ἔρατ'· οἱ δ' ἄρα τὰ μέλα μὲν κλύον, ἥδ' ἐπιβόοντο.
 Ἰστία μὲν πρῶτον κάθισαν, λῦσαν δὲ βουίης.
 Ἰσὸν δ' ἰσοδύκη πύλασαν προτόνοισιν ὕρντες.
 505 Ἐκ δὲ καὶ αὐτοὶ βαῖνον ἐπὶ ῥηγμῖνι θαλάσσης·
 Ἐκ δ' ἁλὸς ἠπειρόνδε θοὴν ἀνὰ νῆ' ἐρύσαντο
 Ἐφούσῃσι ψαμάθοις, παρὰ δ' ἔρματα μακρὰ τάψαντες.
 Καὶ βωμόν ποίησαν ἐπὶ ῥηγμῖνι θαλάσσης,
 Πῦρ δ' ἐπακαίοντες, ἐπὶ τ' ἄλφειτα λευκά θυόντες,
 510 Εὐχόμεν ὥς ἐκέλευε, παρυσάμηνι παρὰ βωμόν.
 Δόρπον ἔπειθ' εἵλοντο θεῷ παρὰ νηὶ μελαίνῃ,
 Καὶ σπεύσθαι μακάρεσσι θεοῖς οἱ Ὀλύμπων ἔχουσιν.
 Αὐτὰρ ἐπεὶ πόσι καὶ ἐδητύος ἐξ ἔρον ἦτο,
 Βάν ῥ' ἔμψ' ἦρχε δ' ἄρα σοὶ ἀναξ Διὸς υἱὸς Ἀσάλλων,
 515 Φόρμυγγ' ἐν χεῖρεσσι ἔχων, ἀγαπὸν κιθαρίζων,
 Καλὰ καὶ ὕψι βίβας· οἱ δὲ φρίσσοντες ἔποντο
 Κρήτες πρὸς Πυθῶν, καὶ Ἰωναῖνον αἰεῖδον,
 Οἷσι τε Κρητῶν παῖνες, οἷσι τε Μοῦσα
 Ἐν στήθεσιν ἔδκε θεὰ μελίηρον αἰεῖδῃν.
 520 Ἀκμητοὶ δὲ λέρων προσέειπ' ἀνδρῶν ποσὶν, αἶψα δ' ἔκοντο
 Παρνησὸν καὶ χῶρον ἐπὶ ἥρατον, ἐνθ' ἄρ' ἔμειλλεν
 Οἰκίστην πολλοῖσι τετιμῆσθαι ἀνδράσιν·
 Διῶξε δ' ἄγων αὐτῷ δάσπεδον καὶ πίονα κτήν.
 Τῶνδ' αἰεῖντο θυμὸς ἐνὶ στήθεσσι φίλοισι,
 525 Τῶν καὶ ἀνειρόμεσθαι Κρητῶν ἀγὼς ἀγτίον νῦθα,
 Ὡς ἂν, ἐπειδὴ τήλε φίλον καὶ πατρίδος αἰῆς
 Ἠγάγεις, (ἔστω περ τὰ σά φίλον ἔσπετο θυμῷ)
 Πῶς καὶ νῦν βίβμεσθα, τό σε ρερέμεθα ἀνοσμεν.
 Οὔτε τρυγητόν ἢδε γ' ἐπὶ ἥρατος, ἔτ' εὐλείμων,
 530 Ὡς τ' ὅππ' ἐὺ ζῶειν καὶ ἅμ' ἀνδράσιν οἰσιν ὁσπεδίη.
 Τούς δ' ἐπαμειβόμενος προσέειπ' ἀνδρῶν ποσὶν·
 Νήπιοι ἀνδράσιν, δυστλήμονες, οἱ μελεδόντες
 Βούλεισθ' ἀργαλείους τε πότους καὶ σῖντα θυμῷ,
 Ῥηϊδίον ἔσος ὑμῖν ἔρεα, καὶ ἐπὶ φρεσὶ νόσος·
 535 Δειξιτερῇ μάλ' ἑκάστος ἔχων ἐν χερσὶ μάχαιραν
 Στάζειν αἰεὶ μῆλα· τὰ δ' ἄρβονα πάντα παρίσσει·
 Ὅσα ἑμοῖ γ' ἀγάγασσι περικλυτὰ φῦλ' ἀνδράσων.
 Νῶν τε περρύλαχθε, δίδεχθε δὲ φῦλ' ἀνδράσων
 Ἐνθάδ' ἀγειρομένων, καὶ ἐμὴν ἰδύν τε μαλίσσα.
 540 Ἡέ τι κτηνίστιον γ' ἐσθ' ἔσπετα ἢ τι ἔργον,
 Ὅττις θ' ἢ θίμις ἐστὶ καταδινήτων ἀνδράσων.

Ipsa Delphia & conspicua erit semper.
 Cœnate postea celerem apud navem nigram,
 Et libate beatis diis qui cœlum incolunt.
 Sed postquam cibi dulcis amorem exemeritis,
 Venite simul mecum, & Jopæana canite, § 40
 Donec ad locum perveneritis ubi habebitis pingue templum.

Sic fatus est. hi autem illum omnino audierunt, & paruerunt.
 Vela quidem primum demiserunt, solveruntque lora:
 Malū autē malis receptaculo admoverunt rudentibus submittentēs.
 Egrediebantur autem & ipsi in littore maris: § 05

Exque mari ad continentem velocem navim traxerunt
 Alte super arenas, sustentaculaque longa extenderunt:
 Et aram fecerunt in littore maris,
 Ignem autem accendentes, insuperque farinas albas sacrificantes
 Vota faciebant ut jusserrat, prope stantes apud aram. § 10

Cœnam postea sumpserunt, velocem apud navem nigram,
 Et libarunt beatis diis qui olympum habitant.
 Sed postquam potus & cibi amorem exemerunt,
 In viam se dederunt: dux autem erat illis rex Jovis filius Apollo,
 Citharam in manibus habens, admirabile ludens, § 15

Pulchre ac alte ascendens, horrescentes autem sequebantur
 Cretenſes ad Pythum, & Jopæana canebant,
 Ut Cretenſium Pæones, quibus Musa
 In pectoribus imposuit dea suavem cantionem.

Indefessi autem collē ascenderunt pedibus, citoque venerunt § 20
 Ad Parnasum & locum optabilem, ubi scilicet erat
 Habitaturus a multis honoratus hominibus:

Ostendit autem ducens ipsius solum ac pingue templum.
 Illorum autem excitabatur animus in pectoribus propriis,
 Eorumque interrogans Cretenſum dux dixit: § 25

O rex, quoniam longe ab amicis & a patria terra
 Duxisti, (sic utique tuo placitum fuit animo)
 Quo pacto etiam nunc vivemus, hoc te cogitare jubemus.
 Neque uvæ ferax hæc amabilis, neque satis pratorum habens,
 Ita ut ex hac bene vivamus simulque homines sequamur. § 30

His autem subridens dixit Jovis filius Apollo:
 Infantes homines, ærumnosi, qui curas
 Vultis difficileſque dolores ac gemitus in animo,
 Facile verbum vobis dicam, ac in sensus vobis ponam:
 Dextra admodum quisque habens in manu cultrum § 35
 Jugulet semper oves: cæ autem copioſæ semper aderunt,
 Quasculque mihi duxerint inclytæ gentes hominum.
 Templumque custodite, & suscipite gentes hominum
 Hic congregatorum, & meum consilium maxime.
 Sive quid incallum verbum erit sive quid opus, § 40
 Injuriaque qui mos est mortalium hominum.

- Ἄλλοι ἴσμεθ' ὑμῖν σημαντοὶς ἄνδρες ἔσονται,
 Τῶν ἴσ' ἀναγκαίῃ διδμήσασθ' ἥματα πάντα.
 Εἴρηται τοι πάντα· σὺ δὲ φρσι σῆς εὐλαξαι.
 145 Καὶ σὺ μὲν ὅτ' αἶρε Διὸς κ' Ἀπτοῦς υἱὸς,
 Αὐτὰρ ἐγὼ κ' οἶο κ' ἄλλης μνήσῃμ' αἰείδης.

Εἰς Ἑρμῆν.

- Ἑρμῆν ὑμνεῖ Μοῦσα Διὸς καὶ Μαϊάδ' υἱόν,
 Κυλλήνης μεδίοντα κ' Ἀρκαδίας πελυμνήου,
 Ἀγγίλον ἀθανάτων ἐρευνῆν, ὃν τέκε Μαῖα
 Νύμφη εὐπλόκαμος, Διὸς ἐν εἰλότῃ μιγνῖσα,
 5 Αἰδοῖν· μακάρεσσι δὲ θεῶν ἡλιύαθ' ὅμιλον,
 Ἄντρον ἴσω ταῖσα παλίσκιον, ἔνθα Κροτῶν
 Νύμφη εὐπλοκάμῃ μισησέμετο νυκτὸς ἀμολγῇ,
 Ὅρα κατὰ γλυκὺς ὕπνῳ ἔχει λευκώλεον Ἥρην,
 Αἰδῶν ἀθανάτους τε θεοὺς θνητοὺς τ' ἀνδρῶσιν.
 10 Ἄμ' ὅτε δὴ μεγάλειο Διὸς νόος ἐξετελείτο,
 Τῇ δ' ἤδη δέκατος μῆς ἔρευνῶ ἐσθίετο,
 Εἰς τε εἰς αἶαν· ἀρίσμημά τε ἔργα τέτυκτο,
 Καὶ τότε ἔχινετο παῖδα πολύτροπον, αἰμυλομήταν,
 Ἀνίστρ', ἐκατέρωθεν, ἡγήτηρ' ὀνείρεσσι,
 15 Νυκτὸς ὀπωπῆτεσσι, πυλὸν δὲ ὅς τ' ἔμελλεν
 Ἀμφανίειν κλυτὰ ἔργα μετ' ἀθανάτοισι θεῶσιν.
 Ἦώς γε γιγνώσκει μέσῃ ἡματι ἐκιδάρεζεν,
 Ἑσπέρη δ' ἔως κλέφει ἐκβολαὶ Ἀσώλων,
 Τετάρτῃ τῇ προτέρῃ τῇ μιν τέκε πότνια Μαῖα.
 20 Ὅς κ' ἴσμεθ' ὑμῖν Διὸς ἀθανάτων θέρμ' ἔχοντα,
 Οὐκίτι δὲρὸν ἐκεῖτο μιν ἰσθ' ἐν λίκνῳ,
 Ἄλλ' ὅγ' ἀναΐξας ζῆτι βόας Ἀσώλων,
 Οὐδὲν ὑπερβαίνειν ὑπερβείας ἄντροιο,
 Ἐνθα χέλυν εὐρὺν, ἐκτίσαστο μυρὶν ὄλβον.
 25 Ἑρμῆς τει πρώτιστα χέλυν τεκτῆναι αἰεδόν,
 Ἦ γὰρ οἱ ἀντιβόλησεν ἴσ' αὐλήσιν θύρῃσι,
 Βιστομένη προπάρειθε δόμων ἐρεθλῆα ποῖν;
 Σαῦλα ποσσὶν βαίνουσα. Διὸς δ' ἐρευνῶ υἱὸς.
 Ἀθρήσας ἐγέλασεν, καὶ αὐτίκα μῦθον ἔειπεν,
 30 Σύμβολον ἦδη μοι μέγ' ὀνείριον· ἔκ' ὀνοτάζω.
 Χαῖρε φύν' ἐρέωσα, χοροῖτύσσι, δαιτὸς ἑταῖρῃ,
 Ἀσπασίῃ προπαῖσα· πόθεν τόδε καλὸν ἄδυρμα,
 Λέλλον ὄσσεσκον ἴσσι χέλυς ὄρισι ζῶουσα;
 Ἄμ' οἶσα σ' εἰς δῶμα λαβὼν· ὀετός τί μοι ἴσθ'·
 35 Οὐδ' ὀνοτιμήτω· σὺ δὲ με πρῶτισον ὀνείριον.
 Οἴκει βέλτερον εἶναι· ἐπεὶ βλαβερὸν τὸ θύρῃ.
 Ἦ γὰρ ἰσχυρὸς πολυμήμων ἴσθ' αἰχμῇ
 Ζῶου· ἦ δὲ θάνης, τότε ἀν' μάλα καλὸν αἰεδόν.

Alit deinde vobis rectores viri erunt,
 Quorum ex necessitate domiti eritis diebus in omnibus.
 Dicta sunt tibi omnia : tu autem mente tua serva,
 Et tu quidem sic salve Jovis ac Latonæ fili,
 Verum ego & tui & alterius memor ero cantionis.

541

IN MERCURIUM.

Mercurium lauda Musa Jovis ac Maïæ filium;
 Cyllenem regentem & Arcadium ovibus abundantem;
 Nuncium immortalium perquam utilem, quem peperit Maja;
 Nympha cirrata, cum Jove in amore mixta,
 Veneranda: beatorum autem deorum subduxit se è commercio,
 Antrum intus habitans umbrosum, ubi Saturnius
 Cum Nympha cirrata miscebatur noctis in medio,
 Cum dulcis somnus haberet albam cubitos Junonem,
 Latens immortalesque deos mortalesque homines.
 Verum cum jam magni Jovis mens perfecta esset,
 Illique jam decimus mensis in cælum fixus esset,
 Inque lucem duxisset, manifesta que opera fierent;
 Atque tum genuit filium vastrum, blandum consilii,
 Prædonem, abactorem bonum, ducem somniorum,
 Noctis spectatorem: qui statim erat
 Ostensurus inclyta opera apud immortales deos.
 Maïe natus, medio in die citharam pulsabat,
 Vespertinus boves furatus est procul jaculantis Apollinis,
 Quarta prima qua illum peperit veneranda Maja.
 Qui etiam postquam ab matris immortalibus salit membris,
 Non amplius diu jacebat manens sacra in cuna,
 Verum hic exiliens quærebat boves Apollinis,
 Limen transcendens prærupti antri,
 Ubi testudinem inveniens, possedit infinitas opes.
 Mercurius utique primum testudinem construxit canoram,
 Quæ scilicet illi occurrit in attriensibus januis,
 Depascens ante domos floridam herbam,
 Tarde pedibus incedens. Jovis autem perutilis filius
 Inspiciens risit, & statim verbum dixit:
 Signum nunc mihi valde utile: non aspernor.
 Salve naturali specie amabilis, chorifona, convivii socia,
 Grata quæ apparuisti: unde hic pulcher ludus,
 Variiegata testa es testudo in montibus vivens?
 Sed feram te in domum capiens: utilitas quædam mihi eris,
 Neque contemnā: tu autem me primum juvabis.
 Domi melius est esse: quoniam noxium foris esse.
 Certe enim fascino multinoxio eris telum
 Vivens; si vero moriari, tunc admodum pulchre caneres.

50

15

20

25

30

35

Sic unique dixit : & manibus simul ambabus tollens ,
 Retro introibat in domum , ferens amabile ludicrum . 40
 Ubi scalpens scalpro cani ferri
 Vitam eripuit montanæ testudinis .
 Ut cum ocyor cogitatio per pectus transit
 Viri quem frequentes versant curæ ,
 Quæ quando volvuntur ab oculis flammæ , 45
 Sic simul verbumque ac opus curabat inclytus Mercurius .
 Fixit itaque in mensuris secans arundines calami ,
 Transadigens per dorfa per pellem testudinis .
 Circa autem , pellem extendit bovis , consiliis suis ,
 Ac cubitos imposuit , jugum autem apravit ambobus : 50
 Septem autem concinnas ovium extendit chordas .
 Verum postquam construxit , ferens amabile ludicrum ,
 Plectro tentabat singulatim . hæc autem a manu
 Graviter insonuit : deus autem pulchre succinebat
 Ex tempore periculum faciens , veluti pueri 55
 Puberes in conviviiis mutua convitantur .
 De Jove Saturnio & Maia belle calceata .
 Ut olim finivissent sociabili amore
 Suamque ipsius genituram , nomen inclytum nominans ,
 Famulosque celebravit & præclaras domos Nymphæ , 60
 Ac tripodas per domum perennesque lebetes .
 Et hæc quidem canebat , alia autem mente cogitabat .
 Et hanc quidem deposuit ferens sacra in cuna ,
 Lyræ cavam : ipse autem carnes cupiens ,
 Saliit ad speculam odorifera ex domo , 65
 Movens dolum altum in mente , quemadmodum viri
 Prædones agitant obicurræ noctis in hora .
 Sol quidem occidebat per terram in Oceanum
 Cum ipsisque equis ac curribus : verum Mercurius
 Pieriæ pervenit currens ad montes umbrosos , 70
 Ubi deorum beatorum boves immortales stabulum habebant ,
 Depascentes prata incedua optabilia .
 Horum tunc Maiæ filius bene attentus Argicida
 Quinquaginta segregavit boves mugitibus aeres .
 Vagas autem agitabat per arenosum locum , 75
 Vestigia reflectens : dolosæque non oblitus est artis ,
 Contrario modo faciens ungulas priores , posteriores ,
 Et posteriores , priores : contrarioque modo & ipse incedebat .
 Sandalia autem statim eiecit ad arenas marinas ,
 Ineffabilia & inexcogitabilia complicabat mirabilia opera , 80
 Conmiscens myricas & myrtis similes ramos :
 Ab his tunc colligans frondescentis fasciculum sylvæ ,
 Abique damno sub pedibus ligavit sandalia levia
 Cum ipsis foliis , quæ inclytus Argicida

- 85 Ἔσπασε Πιερίνθην ὀδωπορέην ἀλαίαν ,
 Οἷά τ' ἐπιγυρόμεν δολιχὴν ἰδὼν , αὐτοπρεπὲς ὥς
 Τόσδε γέροντες ἐνόησε δομῶν αἰδουσαν ἀλαίην
 Ἰέρμεν παδίοις δι' Ὀρχησὶν λεχισοῖν .
 Τὸν πρότερον πρῶτον Μαίης ἐρικυδέα υἱὸς ,
- 90 Ὡς γέρον , ὅτε εὐτὰ σκάπτεις ἐπικαμπύλους ἄμους ,
 Ἡ πολὺ οἰμήσεις εὖτ' αὖ τὰδ' πάντα ρήσῃσι .
 Καὶ τε ἰδὼν μὴ ἰδὼν εἶναι , καὶ κωρὸς , ἀκυσας ,
 Καὶ σιγᾷν ὅτε μῆτι καταβλάπτῃ τὸ σὺν αὐτοῦ .
 Τόσων φᾶς συνίσσας βωῶν ἱερὸν κάρηνα .
- 95 Πολλὰ δ' ὄρη σκίοιντα καὶ αὐλῶνας κηλαδινούς ,
 Καὶ πεδ' ἀνθεμόεντα δῖπλᾶσσι κύδιμος Ἑρμῆς .
 Ὀρειαῖν δ' ἐπικούρεα ἑαυτοῦ δαίμονι νύξ
 Ἡ πλείων , τάχα δ' ὄρθρος ἐγγίγντο δαιμονιγός .
 Ἡδὲ νῖον σκοπιῇ προσεβόσαστο διὰ Σέλην
- 100 Πάλλαντα θυγάτηρ μεγαμυδίαο ἀνακτος ,
 Τίμος ἴω Ἀλφειὸν ποταμὸν Διὸς ἄλκιμος υἱὸς
 Φοῖβος Ἀπόλλωνος βῆς ἤλασεν εὐρυμετώπους .
 Ἀδμήτης δ' ἵκανον εἰς αὐλῖον ὑψιμέλαθρον ,
 Καὶ ἰκνυὺς προπάρειθεν ἀεπρωτὶ ληϊώτος .
- 105 Ἐνθ' ἰστίῃ εὖ βοτάνης ἐπιεόρβει βουὸς ἐρμύκου ,
 Καὶ τὰς μὲν συνέλασεν εἰς αὐλῖον ἄθροας εὔσας ,
 Λωτὸν ἐρωτομύχας ἠδ' ἐρσέντα κύωνον .
 Σὺν δ' ἐρόρει ξύλα πολλὰ , πυρὸς δ' ἐπιμαίετο τίχην .
 Δάφνης ἀγλαὸν ὄζον ἑλὼν , ἐπέλεξε σιδήρεα .
- 110 Ἀρμόφον ἐν παλάμῃ· ἀνὰ δ' ἄμπυτο δέρμεν αὐτμῷ·
 Ἑρμῆς τοι πρῶτιστα πυρῆα πῦρ τ' ἀνίδωκε .
 Πολλὰ δὲ κάρκαρα κᾶλα κατ' εὐδαίῳ ἐνὶ βόθρῳ
 Οὐλα λαβὼν ἐπιδέκεν ἐσπιντὰν· λάμπεται δὲ ἐλὼξ
 Τηλὸς εὐζαν ἰῖστα πυρὸς μέγα δαιμονίῳ .
- 115 Ὅρα δὲ τῦρ ἀνέκασι βῖν κλυτὰ Ἡφαίστιο ,
 Τίρρα δ' ὑπερυχίας ἑλικας βουὸς εἴλεκε δύραζε
 Δοιὰς ἀρχὴ πυρὸς· δύναμις δὲ οἱ ἐπλετο πολλή .
 Ἀμφοτέρως δ' ἰστί τῶτα χαμᾶς βάε εὐσιώστας .
 Ἐγκλίνας δ' ἐκύλιον δι' αἰῶνας τε τοῖσας .
- 120 Ἑρμῆς δ' ἔρρει δαπαζέτα μὲν κρία πῖονι δημῷ .
 Ὄστα δ' ἀμρ' ἐβλοῖσι πεπαρμένα δουρατίοισι ,
 Σάρκας ὁμῶς καὶ τῶτα γαστέρι , καὶ μέλαν αἷμα
 Ἑρμῆς ἐν χολάδεσσιν· τὰ δ' αὐτοῦ κίτ' ἐπὶ χάρης ,
 Ῥινούς δ' ἐξέτάνουσε κατασυγέλω ἐνὶ πέτρῃ .
- 125 Ὡς ἔτι νῦν τάμιν' ἔστα ποιοχέρῃσι πιεύσας ,
 Διφρὸν δὲ μετὰ ταῦτα καὶ ἀκροτον· αὐτὰρ ἑσπιντα
 Ἑρμῆς χαρμυζέρον ἐφύστατο πῖονα ἔργα
 Λεῖον ἰστί πλαταμῶν , καὶ ἰσχίσι δωδῆκα μοῖσας
 Κληροπαλεῖ· τελεῖν δὲ γίρας προσέθηκεν ἐκάστῃ .
- 130 Ἐνθ' ὅστις κρέων ἐχέσαστε κύδιμον Ἑρμῆν .

Avulsit a Pieria iter declinans , 85
 Utpote deproperans longam viam , ut se exornans.
 Hunc autem senex animadvertit domans splendidum viridarium
 Tendentem ad campum per Onchestum herbosum :
 Quem prior allocutus est Maiae inclytæ filius :
 O senex , qui plantas fodis incurvus humeris , 90
 Certe multum laborabis donec hæc omnia fructum tulerint.
 Atque videns non videns sis , & surdus *esio* audiens ,
 Et taceas quando nihil lædit rem tuam ipsius.
 Tantum locutus agitabat boum fortia capita :
 Multos autem montes umbrosos & valles sonoras , 95
 Et campos floridos transiit inclytus Mercurius.
 Caliginosa autem adjutrix cessabat divina nox
 Plurima , moxque aurora fiebat populos ad opera excitans :
 Recens autem in speculam prodiit divina Luna
 Pallantis filia Megamedæ regis , 100
 Tunc ad Alpheum amnem Jovis potens filius
 Phœbi Apollinis boves agitavit laurrones :
 Indomitæ autem pervenere ad stabulum altum ,
 Et ante lacus valde decori prati.
 Ubi postquam bene herba pavit boves mugitibus acres , 105
 Et has quidem simul egit ad stabulum universas ,
 Lotum comedentes & roscidum cyperum.
 Comportabat ligna multa , ignisque arti manum admovebat :
 Lauri splendidum ramum accipiens decorticavit sterro
 Aptum palmæ : sursumque spirabat ignis vapor : 110
 Mercurius utique primum focum ignemque dedit.
 Multa autem sicca ligna in humili fovea
 Integra fumens imposuit copiosa : emicabat autem flamma
 Procul crepitum mittens ignis valde urentis.
 Dum autem ignem accendebat vis inclyti vulcani , 115
 Interea mugientes flexipedes boves traxit foras
 Duas prope ignem : vis autem ei erat multa.
 Ambas autem in terga humi dejecit spirantes :
 Incliuans autemolvebat jugulumque perforans.
 Opus autē operi præbebat incidens carnes crassa pinguedine. 120
 Assabat autem verubus infixas ligneis ,
 Carnes simul ac terga honorifica , & nigrum sanguinem
 Detentum in intestinis : hæc autem ibi jacebant super terram.
 Pelles autem extendit super asperam petram.
 Sicut adhuc nunc extendimus quæ annosæ sunt , 125
 Diu utique postea ac immensè. verum deinde
 Mercurius gaudifer traxit pinguia opera
 Leni in loco plano , & scidit duodecim partes
 Sorte distribuendas : perfectum autem honorem addidit unicuique.
 Ibi jus carniū optabat inclytus Mercurius. 130

- Ὅδμῃ γάρ μιν ἔπειρε καὶ ἀθανάτον περ ἰόντα
 Ἦδῃ, ἀλλ' ἐδ' ὥς οἱ ἐπέειπετο θυμὸς ἀγνῶσθαι.
 Καί τε μάλ' ἱμῖροντι πέμν' ἱερῇ· κατὰ δειρῆς.
 Ἀλλὰ τὰ μὲν κατ' ἔθηκεν ἐς αὐλῖον ὑφ' ἱμῖλαδρον
 135 Ἀμῶν καὶ κρία πολλὰ· μισθόσθ' δ' αἰψ' ἀνέειρε,
 Σῆμα νῆς φωνῆς· ἐπὶ δὲ ξύλα κατὰν αἰείας,
 Οὐλόποσθ' ἐλακέρηνα πυρὸς κατεδάμνατ' αὐτῶν.
 Αὐτὰρ ἐπεὶ τοι πάντα κατὰ χρεῖσθ' ἤνυσε δαίμων,
 Σάνδαλα μὲν προέεικεν ἐς Ἀλφειὸν βαθυδίνην·
 140 Ἀνδρακίην δ' ἱμάρατε, κόνιν δ' ἀμάθωνι μέλαιναν
 Πανύχιος· καλὸν δὲ ρῶας ἐπέλαμψε σελήνης.
 Κυλλήνης δ' αἰψ' αὐτίς ἀρίκετο διὰ κάρηνα
 Ὀρθμῶ, ἔδ' ἐτις οἱ δολιχῆς ὁδῷ ἀντεβόλησεν
 Οὔτε θιῶν μακάρων, ὅτε θιντῶν ἀνδρόπων·
 145 Οὔδε κύνας λελάκοντο. Διὸς δ' ἱερῆνιος Ἑρμῆς
 Δοχμαθεὶς μεγάροιο διὰ κλῆθερσιν ἔδυσεν,
 Αὐτὴν ὁπωρενὴν ἐπαλγῆκιος, ἥτ' ἐμύχλην.
 Ἰδύνας δ' ἀντοκ ἐξέκετο πόσινα νηὸν,
 Ἦκα ποτὶ περὶβῶν. καὶ γὰρ κτύπων ὥσπερ ἐσ' οὔδει.
 150 Ἑσσυμένους δ' ἄρα λίκνον ἐπ' ἄχαιο κούδιμῶ· Ἑρμῆς,
 Σφαγγάτων ἀμρ' ὅμοις ἐλυμμένῶ· ἥτε τέκνον
 Νήπιον, ἐν παλάμῃσι παρ' ἱγνύσι λαῖρος ἀθύρσθαι
 Κεῖτο, χέλυν ἔρατῃν ἐσ' ἀεῖσθαι χερσὶν ἔργων.
 Μεντίεσθ' δ' ἐκ ἀρ' ἔλθεε θεῶν Διὸς, ἐπὶ τε μῦθον·
 155 Τί ποτε σὺ ποικιλομήτα, πόθεν τάδε νυκτὸς εἰ ὦρῃ
 Ἐρχῇ ἀναιδείην ἐπιμύθεϊ; νῦν σε μάλ' οἶω
 Ἦν τὰχ' ἀμύχανα δεισιὰ περὶ πλευρῆσιν ἔχοντα,
 Ληϊοῖδου ἔσθ' ἡ χερσὶ δ' ἐκ περσέροιο περίσιν,
 Ἦν σε λαβόντα μεταξὺ κατ' ἀγκυὰς εἰλητεύσειν.
 160 Ἐβῆε πάλιν· μεγάλην σε πατὴρ ἐρύττεισε μίεμεναν
 Θνητοῖς ἀνδρόεσσιν καὶ ἀθανάτοισι θεῶσι.
 Τὴν δ' Ἑρμῆς μύθοισιν ἀμείβετο καρδαίοισι,
 Μῆτερ ἱμῆ, τί με ταῦτα τιτύσκεμ ἥτε τέκνον
 Νήπιον· ὅς μάλ' αὖ παῦρα κατὰ φρεσὶν αἴσულ' αἶδε·
 165 Ταρβαλίον, καὶ μητρὸς ὑπαυδαῖδαικιν ἐνιστάς.
 Αὐτὰρ ἐγὼ τέχνης ἐπιβήτομαι ἥτις ἀείσθαι,
 Βουλεύων ἱμῶ καὶ σε διαμωρεῖς. ἔδ' ἐθίωσι
 Νῶϊ μετ' ἀθανάτοισιν ἀδάρητοι καὶ ἀσπασοί
 Αὐτῶ τῇδε μένοντες ἀνέζομεθ', ὥς σὺ κελεύεις.
 170 Βέλτερον ἡμᾶτα πάντα μετ' ἀθανάτοισι παρῆλθον,
 Πλούσιον, ἀφνειὸν, πολυλήϊον, καὶ κατὰ δόμα
 Ἄντρα ἐν κροῖοντι θαλασσίῳ. ἀμρὶ δὲ τιμῆς
 Καὶ γὰρ τῆς ὥσιν ἐπιβήσομαι ὥσπερ Ἀπόλλων.
 Εἰ δὲ καὶ μὴ δώσῃ πατὴρ ἱμῶς, ἥτοι ἐγὼ γὰρ
 175 Πειρήσομαι δύνασθαι ἐκλητῶν ὄρχαμῶ· εἴ· μαι.
 Εἰ δὲ μ' ἐρυσήσῃ Λητοῦς ἱερκυσίῳ νῆς,

Odor enim illum affligebar, quamvis immortalem
 Jam, verum neque sic illi obediebat animus superbus.
 Atque valde cupienti transiisset per sacrum collum.
 Sed hæc quidem deposuit ad stabulum altum
 Pinguedinem & carnes multas. sublimia autem statim sustulit, 135
 Signum novæ vocis: adhæc autem ligna sicca tollens
 Integros pedes integraque capita ignis prorsus consumpsit vapore.
 Sed postquam utique omnia rite perfecit Deus,
 Sandalia quidem projecit in Alpheum vorticosum:
 Ignem autem extinxit, pulverem autem in arenam redegit nigram
 Pernox: pulchra autem lux splendebat lunæ. (140

Cyllenes autem rursus adiit divos vertices
 Matutinus, neque quisquam illi in longa via occurrit
 Neque deorum beatorum, neque mortalium hominum:
 Neque canes latrarunt. Jovis autem perquâ utilis Mercurius 145
 Incurvatus domus per seram ingressus est,
 Auræ autumnali similis, veluti caligo.

Rectaque progressus antri pervenit ad pingue templum,
 Tacite pedibus incedens: neque enim strepebat ut in solo.
 Festinanter autem ad cunas ivit inclytus Mercurius, 150
 Fascia circa humeros involutus: veluti natus
 Infans, in palmis circa poplites velo ludens
 Jacebat, testudinem amabilem læva manu tenens.

Matrem autem non urique latebat Deam Deus, dixitque verbum:
 Quare tu versute, unde ista noctis in hora 155

Venis impudentia indute? nunc te prorsus puto
 Certe mox inelustabilia vincula circa latera habentem,
 Latonii a manibus per vestibulum *petens* transiturum,
 Quam te accipientem interim per valles prædaturum.
 Pereas rursus: magnam te pater plantavit sollicitudinem 160
 Mortalibus hominibus ac immortalibus Diis.

Huic mercurius respondit verbis fraudulentis:
 Mater mea, quid ita me observas tanquam natum
 Infantem: qui valde pauca in mente æqua novit,
 Timidum, ac matris formidat mandata. 165

Verum ego artem aggrediar quæ optima erit,
 Consulens mihi & tibi usque. neque Deos
 Nos inter immortales sine muneribus & jejuni
 Hic manentes tolerabimus, ut tu jubes.

Melius est omnibus diebus cum immortalibus versari, 170
 Divitem, copiosum, multa præda abundantem, quam domi
 Antro in obscuro sedere. honorem autem
 Etego sacrum assequar, quem Apollo.

Si autem non dederit pater meus, at ego
 Tentabo: possum prædonum princeps esse. 175
 Si autem me exquirat Latonæ valde inclytæ filius,

- Ἄλλο τί οἱ καὶ μείζον οἶομαι ἀντιβολήσιν.
 ΕἼμι γὰρ εἰς Πυθῶνα, μέγαν δόμον ἀντιπρήσω.
 Ἐνθὲν ἄλις τρέποδας περικαλλείας ἰδὲ λίσσας
 180 Παρθένω, καὶ χερσὶν, ἄλις τ' αἰθῶνα σίδερον,
 Καὶ πολλὰν ἰσθίητα· σὺ δ' ὄφρα αἰὲν ἰδέσθῃς.
 Ὡς οἱ μὲν ῥ' ἐπέεσσιν ἀλλήλους ἀγόρευον
 Τῶς τ' αἰγιόχοιο Διὸς καὶ πότνια Μαίᾳ.
 Ἦως δ' ἡμεγένηα φάος θνητοῖσι φάουσα
 185 Ὀρνυτ' ἄσπερον Ὀκίαντοιο βαθυρροῦν, αὐτὰρ Ἀσπὸλλαν
 Ὀρχηρῶνδ' ἀρίκανε, κίων πολυέροτον ἄλσος
 Ἀγνὸν ἐισπραττύνει Γαιήοχου· ἐνθα γέροντα
 Κνώδαλον εὖρε νιμόντα παρὲξ ὁδῷ ἄλσος·
 Τὸν πρότερον προσέειπε Λητοῦς ἐρικυδέος υἱός,
 190 ὦ γέρον, Ὀρχηρῶιο βατοδρόμῳ ποικίλεις,
 Βοῦς δ' αὖτ' Πιερίης διζήμενός ἐνθάδ' ἰκάνω,
 Πάσας θηλείας, πάσας κερταίην εἰκτάς
 Ἐξ ἀγέλης· ὁ δὲ ταῦρος ἐβόσκετο μῶνος ἄσπερον
 Κυάνιος· χαρσσοὶ δὲ κύνες κατόπιόθεν ἵκοντο
 195 Τίσσαρες, κῦτε φῶτες ὁμόφρονες· οἱ μὲν ἰλίσθεν
 Οἱ τε κύνες θ', τε ταῦρος· (ὁ δὲ περὶ θαῦμα τέτυκται)
 Ταὶ δ' ἔβαν, ἡλίοιο νιόν καταδυμένοιο,
 Ἐκ μαλακῇ λιμῶντι, δ' αὖτ' ὀφθαλμοῖσι νομάω.
 Ταῦτά μοι εἰσὶν γέροντι παλαιγενέες, εἴπω ὅπως
 200 Ἀνίσταταις οἱ ἐσὶ βουσί διαπρήσσοντα κίλευθον.
 Τὸν δ' ὁ γέρον μύθοισιν ἀμειβόμενος προσέειπεν,
 ὦ φίλον, ἀργαλέον μὲν, ὅσ' ὀφθαλμοῖσιν ἵδοντο
 Πάντα λέγειν· πολλοὶ γὰρ ὁδὸν πρήσσουσιν ὁδίται,
 Τῶν οἱ μὲν, κακὰ πολλὰ μημαίνετες, οἱ δὲ μάλ' ἰδὲν,
 205 Φοιτῶσιν· χαλῖπτον δ' ἀμειβόμενοι ἔσιν ἕκαστον.
 Αὐτὰρ ἔγωγε πρόσωπα ἡμᾶρ ἐς ἡλίον καταδύντα
 Ἔσκαπτον περὶ γούναθ' ἀλσος εἰσοσάδοιο·
 Παῖδα δ' ἰδοῦσα εἴρειτο, γαῖε δ' ἔκ οἶδα νοῆσαι,
 Ὅστις ὁ παῖς ἄμα βουσίεν εὐκροίμεν ὁπῶντι
 210 Νήσιον, εἴχε δὲ ράβδον· ἱστειροτάδην δ' ἰβιδίξω
 Ἐξοπίσσω δ' αἰτέρῳ, κάρη δ' ἔχον ἀντίον αὐτῷ.
 Φῆ ῥ' ὁ γέρον· ὁ δ' ἔδαστον ὁδὸν κίε ροῖον Ἀσπὸλλαν·
 Οἰωνὸν δ' ἐνέει ταυροσίωπτον· αὐτίκα δ' ἔζητο
 Φιλότην γεγαῶτα Διὸς παῖδα Κροτωνίον.
 215 Ἐασυμένως δ' ἦνεν Ἀταξ Διὸς υἱὸς Ἀσπὸλλαν
 Ἐς Πύλον ἡραδίνην, διζήμενός εἰσιπὼδας βοῦς,
 Πορφυρῇ νεφέλῃ κεκαλυμμένην εὐρέας ἄμους.
 Ἰχνη τ' εἰσενέστην Ἐκιδόντι, εἰπὼς τε μῦθον,
 ὦ πόποι, ἦ μέγα θαῦμα τίδ' ὀρθαλμοῖσιν ἰσθῆμαι·
 220 Ἰχνη μὲν τάδε γ' ἐστὶ βίων ὀρθαχειρῶν,
 Ἀλλὰ πάλιν τίτρεπται ἐς ἀστροδελὸν λιμῶνα.
 ὅπως δ' ἔτ' ἀνδρὸς τάδε γίνεται ὑπὸ γυναικὸς,

Aliud quid illi & majus puto occursum.
 Ibo enim in Pythona, magnam domum perforaturus,
 Hinc affatim tripodas perpulcros & lebetes
 Depopulabor, & aurum, affatimque splendidum ferrum, 180
 Et multas vestes: tu autem videbis si volueris.

Sic hi quidem utique verbis ad se invicem dicebant
 Filiusque Aegiochi Jovis ac veneranda Maja.
 Aurora autem ex aëre genita lucem mortalibus afferens
 Excitabatur ab Oceano profunda fluentia habente. at Apollo 185
 In Onchestum pervenit, iens, multum amabilem lucum
 Purum gravistrepi Neptuni: ubi senem
 Feram invenit pascentem prope viam sepem viridarii:
 Quem prior allocutus est Latonæ valde inclytus filius:

O senex, Onchești rubos colligens herbosū, 190
 Boves a Pieria quærens huc adsum,
 Omnes feminas, omnes cornibus tortas
 A grege: taurus autem pascebatur solus seorsum ab cæteris
 Niger: horrendi autem canes a tergo sequebantur
 Quatuor, tanquam homines unanimēs. hi quidem relictī sunt 195
 Canesque & taurus: (quod utique mirum est)
 Illæ autem abierunt, Sole modo occidente,
 Ex molli prato, a dulci pascuo.

Hæc mihi dic senex olim nate, sicubi vidisti
 Virum hæc ad boves transeuntem viam. 200

Huic senex verbis respondens dixit:
 O amice, difficile quidem, quæcunque quis oculis viderit
 Omnia dicere. multi enim viam permeant viatores,
 Quorum alii quidem mala multa cupientes, alii vero valde bona,
 Itant: difficile autem discere est unumquemque. 205
 At ego totum diem usque ad Solis occasum
 Fodi circa collem viridarii vitibus apti soli:
 Puerum autem vidi o optime, manifeste a. non quivi intelligere,
 Quinam puer boves pulchricornuas sequebatur
 Infans, habebat autem virgam: ac flexuose incedebat. 210
 A tergo autem cohibebat, caputque habebat contrarium sibi.

Dixit utique senex. Hic autē celerius viam ibat Phœbus Apollo:
 Volucrem autem cognovit extensipedem: statim autem novit
 Impostorem natum Jovis filium Saturnii.
 Rapide autem ferebatur Jovis filius Apollo 215
 Ad Pylum valde divinam, quærens flexipedes boves,
 Purpurea nebula coopertus amplos humeros.

Vestigiaque agnovit jaculator, dixitque verbum:
 Papæ, certe magnum miraculum hoc oculis video:
 Vestigia quidem hæc sunt boum erecta cornua gerentium, 220
 Verum retro conversæ sunt in herbosum patium.
 Cressus autem neque viri hi sunt neque mulieris,

Odyssa.

D J J

- Οὔτε λύκων πολιῶν, ἔτ' ἄρκτων, ἔτε λεόντων ἦ
 Οὔτε τι κεν ταύρου λασιαύχενός ἐστιν ὁμοῖα,
 225 Ὅστις τοῖα πέλῃσθε βιβᾶ ποσὶ καρπαλίμοισιν,
 Αἰτὰ μὲν ἐνδὲν ὁδοῖο, τὰ δ' ἀπὸ τέρ' ἐνδὲν ὁδοῖο.
 Ὡς εἰσὼν ἦζεν ἀναξ Διὸς υἱὸς Ἀπόλλων·
 Κυλλήνης δ' ἀρίκατον ὄρεσ κατακέρμενον ὕλη
 Πέτρης εἰς κυθμόσιν βαδύσκειν, ἐνθά τε νύμφη
 230 Ἀμβροσίην ἐλόχευσε Διὸς παῖδα Κερσίαν.
 Ὀδμή δ' ἱμερόεσσα δι' ἔριον ἠγαθέοιο
 Κίδνατο, πολλὰ δὲ μῆλα τανύσποδα βόσκειτο ποίην.
 Ἐνθά τότε σπαυδῶν κατεβήσατο λαῖνον ἔδον
 Ἄντρον ἐς ἡρώην ἱκατηβόλῃ αὐτὸς Ἀπόλλων.
 235 Τὸν δ' ὥς ἐν ἐνόστῃ Διὸς κ' Μαϊάδος υἱὸς
 Χαομόρῳ περὶ βουσίην ἐκβόλον Ἀπόλλωνα,
 Σπάργαν' ἴσω κατίδυσε θυμέντ', ὥτε πολλὰν
 Πρίμναν ἀνδρακίην ὕλης πατὶδες ἀμφικαλύπτει.
 Ὡς Ἑρμῆς ἐκαίρων ἰδὼν ἀλείπειν αὐτόν.
 240 Ἐν δ' ὀλίγῳ συνέλασσε κάρη χεῖρας τε πόδας τε,
 Δὴ ῥα νόλλουτ' ἀπεκαλεύμενος ἡδυνον ὕπνον
 Ἄγρης, εἰνέτιόν τε χεῖλον ὑπὸ μασχάλῃ εἶχε.
 Ἰνῶ δ' ἔδῃ ἠγνοῖσθε Διὸς καὶ Λητοῦς υἱὸς
 Νύμφην τ' ἔρειν περικαλλέα κ' εἶλον υἱόν,
 245 Παῖδ' ὀλίγον δολίχ' εἰλυμένην ἐντραπήνῃ.
 Παπτήνας δ' ἄρα πάντα μυχὸν μεγάλοιο δόμοιο,
 Τρεῖς ἀδύτους ἀνίσχε, λαβὼν κληῖδα φαιήν,
 Νέκτα· ἐκπλείης δ' ἀμβροσίης ἱερατῆης.
 Παλλὸς δὲ χρυσός τε κ' ἄργυρος ἐνδον ἔκειτο,
 250 Πολλὰ δ' ῥοιχιόεντα κ' ἄργυρα ἱμάτια νύμφης,
 Οἷα θεῶν μακάρεσσιν ἐσθὶ δόμοι ἐντὸς ἔχουσιν.
 Ἐνθ' ἰσθὶ ἐξέριετο μυχὸς μεγάλοιο δόμοιο
 Λητοίδης, μῦθοισι περσπύδα κύδιμον Ἑρμῆν,
 ὦ παῖ ὅς ἐν λίκνῳ κατὰκειαι, μῆνυί μοι βουῆς
 255 Θάπτον· ἐπεὶ τάχα γὰρ διοισόμεθ' ἐ κατὰ κόσμον.
 Ῥίψω γάρ σε βάλων ἐς τάρταρον ἡρώεσσα.
 Εἰς ζῶον αἰνόμερον καὶ ἀμήχανον· ἐδὲ σε μήτηρ
 Ἐς ρά· ἐδὲ πατὴρ ἀναλύσεται, ἀλλ' ὑπὸ γαίῃ
 Ἑρήσσει, ὀλίγοισιν ἐν ἀνδράσιν ἡγεμονεύουσιν.
 260 Τὸν δ' Ἑρμῆς μῦθοισιν ἀμείβετο κερδαλέοισι,
 Λητοῖδῃ, τίνα τοῦτον ἀπὸντία μῦθον ἔειπες;
 Καὶ βουῆς ἀγροαύλους διζήμεν' ἐνθάδ' ἱκάνεις;
 Οὐκ ἴδιν, ἐ πυθίμην, ἐκ ἄλλῃ μῦθον ἀκουσα.
 Οὐκ ἂν μνηύσαιμι, ἐκ ἂν μῆνυτερον ἀροίμην.
 265 Οὔτε βίωσι ἐλαττερε κραταίῃ φωνί τοῖκα.
 Οὐκ ἐμὸν ἔργον τοῦτο, πάρος δέ μοι ἄλλα μέμνηεν·
 Ἐγὼ δ' ἴμοιγε μέμνηε κ' ἡμετέρης γάλα μητρός,
 Σπάργανά τ' ἀμφ' ὁμοίαν ἔχει κ' ὀσμὴν λουτρῶ.

Neque luporum canorum, neque urforum, neque leonum :

Neque utique tauri hirsuti cervicem sunt similia,

Qui talia monstra facit pedibus velocibus,

225

Gravia quidem hinc viæ, verum graviora hinc viæ.

Sic fatus festinabat rex Jovis filius Apollo :

Cyllenæ autem pervenit montem indutum sylva

Petræ in latibulum densum umbris, ubi nympa

Immortalis pepererat Jovis filium Saturnii.

230

Odor autem jucundus per montem valde divinum

Spargebatur, multæ autem oves extensipedes pascebantur herbam.

Ibi tum festinans descendit per lapideum limen

Antrum in æreum longe jaculans ipse Apollo.

Hunc autem cum vidisset Jovis ac Maïæ filius

235

Iratum ob boves procul jaculantem Apollinem,

Fascias intro ingressus est odoriferas, veluti multos

Ramorum carbones ligni cinis circumtegit :

Sic Mercurius Jaculatorem videns subtraxit seipsum.

In breve autem coëgit caput manusque pedesque,

240

Utique nuper lotus provocans dulcem somnum

Venationis, recentemque testudinem sub ala tenebat.

Cognovit autem neque ignoravit Jovis & Latonæ filius

Nympham montanam præclaram & charum filium,

Puerum parvum dolosis involutum versutiis.

245

Circumspiciens igitur omnem recessum magnæ domus,

Tria penetralia aperuit, sumens clavem lucentem,

Nectare plena & ambrosia amabili.

Multum autem aurum & argentum intus jacebat,

Multæ autem puniceæ & albæ vestes nymphæ,

250

Qualia deorum beatorum sacræ domus intus habent.

Ubi postquam perscrutatus est recessus magnæ domus

Latonius, verbis allocutus est inclytum Mercurium :

O puer qui in cunis recubas, indica mihi boves
Citius : quoniam mox nos dissidebimus non secundum decorum.

Deturbabo enim te jaciens in tartarum caliginosum,

(255

In tenebras malæ mortis & ineluctabiles : neque te mater

In lucem neque pater resolver, sed sub terra

Peribis, paucis in viris ductor.

Huic Mercurius verbis respondebat versutus :

260

Latonie, quem hunc crudelem sermonem dixisti ?

Et boves agrestes quærens huc venis ?

Non vidi, non audiui, non alterius verbum audiui :

Ilud indicare possim, non indicii præmium accipere.

Neque boum abactori forti viro similis sum.

265

Non meum opus hoc, pridem vero mihi alia curæ sunt :

Somnus mihi curæ est ac nostræ matris lac,

Fasciasque circa humeros habere ac calida lavacra.

D d d ij

Μάτις τοῦτο πύθοιτο, πόθεν τόδε νῦν ἐτύχθη.

- 270 Καί κεν δὴ μέγα θαῦμα μετ' ἀθανάτοις γίνοιτο,
 Παῖδα νέον γεγαῶτα διὰ προθύροιο πῆρσας
 Βουσί μετ' ἀγρῶν τοῖσι. τὸ δ' ἑπ' ἀπριπτίας ἀγορεύεις.
 Χθές γένοιμιν, ἄσφαλοι ἢ πόδες, τρηχέα δ' ὑπὸ χθών.
 Εἰ ἢ θέλεις, πατέρ' κεφαλὴν μέγαν ὄρκον ὀρουμαί,
 275 Μὴ μὲν ἐγὼ μὴτ' αὐτός ὑπὸ σχομαί αἰτί' εἶναι,
 Μῆτε τίς ἄλλος ὅπασσα βούων κλοπὸν ὑμετέρων,
 Ἀντίνες αἱ βόες εἰσὶ· τὸ δὲ κλέει οἷον ἀκούω.

Ὡς ἄρ' ἔφη, καὶ πυκνὸν ἄπ' ἐλεάροισι ἀμαρῦσεν,
 Ὀφρύσι βρωτάζεισκε, ἐρῶμην ἐνθα καὶ ἐνθα,
 280 Μάκρ' ὀππορεύων, ἄλιον ὡς μῦθον ἀκούων.

Τὸν δ' ἄσφαλον γελάσας προσέειπ' ἐκείριος Ἀπόλλων,
 Ὡς πῶτον ἡπερρωτὰ δολοχεαδὲς, ἢ σε μάλ' εἴω

Πολλάκις ἀντιπορεύοντα δέμης εὐ ναιετάοντας,
 Ἐντυχὸν ἐχ' ἔνα μῦθον ἰσ' ἐδὴ εῶτα καθίσαι,

285 Σκευάζοντα κατ' οἶκον ἄτερ φόβου· οἳ ἀγρεύεις.
 Πῶλους δ' ἀγρῶν ἀκαχῆσις μελεδοτήρης
 Οὐρεῖ ἐν βήσας, ὅπότεν κρείων ἐρατίζων
 Ἀγθήσεις ἀγέλησι βούων καὶ πάσι μῆλων.

Ἄλλ' ἄγε, μὴ πύματόν καὶ ὕσατον ὕωνι ἰαύσῃ,
 290 Ἐκ λίκτου κατὰβαινε μελαίνης νυκτὸς ἑταῖρε.

Τοῦτό γ' ἐν καὶ ἴσμεν μετ' ἀθανάτοις γέρας ἔχεις,
 Ἀρχὸς φιλητῶν κελήσται ἥματα πάντα.

Ὡς ἄρ' ἔφη, καὶ παῖδα λαβὼν φέρε φεύγει Ἀπόλλων.
 Σὺν δ' ἄρα φρασάμην τότε δὴ κρατὺς Ἀργεϊφόντης

295 Οἰωνὸν προέειπεν ἀειρώμηνος μετὰ χερσὶ,
 Τλήμονα γαστρός ἐριδόν, ἀτάσθαλον ἀγχιώτην,
 Ἐσσυμένην καὶ μετ' αὐτὸν ἐπίπταμε· τοιοῦτον δ' Ἀπόλλων
 Ἐκλυεν, ἐκ χειρὸν καὶ χαμαὶ βάλε κύδιμον Ἑρμῆν.

Ἐξέτε δὲ προφάριδε, καὶ ἐσσυμένους περ ὁδοῖο,
 300 Ἑρμῆν κερτομέαν, καὶ μὴ πρὸς μῦθον ἴσμεν,

Θάρσει σφαργανώτα Διὸς καὶ Μαιάδ' οὐί·
 Εὐρύσσοι καὶ ἴσμεν βούων ἱερδῖμα κάρνηα,

Τούτοις οἰωνοῖς· εὖ δ' αὖτ' ὁδὸν ὑγεμονεύσεις.
 Ὡς φάτ'· ὁ δ' αὖτ' ἀνόρουσε θοῶς Κυκλήτι· Ἑρμῆν

305 Σπουδῇ ἰών. ἄμφω δὲ παρ' ἕατα χερσὶν ἰσθύνει,
 Σφαργανὸν ἄμφ' ὁμοισιν ἐλγυμένον, ἔπει δὲ μῦθον,
 Πῇ με εἰρεῖς ἐκείριε, θεῶν ζαμινίσαστε πάντων;

Ἡ' με βούων ἔνεχ' ὅδε χολέων ὀρτολοπιύεις
 Ὡς πῶτον, εἰς ὅπλοισι βούων γένος· εἰ γ' ἐγὼ γε

310 Τρυτίρας ἐκλεῖφα βόας· ἐδ' ἄλλον ὅπασσα
 Αἵ τινες εἰσι βόες· τὸ δὲ δὴ κλέει οἷον ἀκούω.
 Δὸς δὲ δίκην καὶ δέξο παρὰ Ζηνὶ Κερνίαν.

Λοτάρ' ἴσμεν τὰ ἕκαστα διαίρηδην ἐρίων
 Ἑμῶς τ' εὐσφῆλος καὶ Λητῆς ἀγλαὸς υἱός,

Ne quis hoc sentiat, unde hæc contentio orta sit.
 Et utique magnum miraculum inter immortales fieret, 270
 Puerum recens natum per vestibulum transisse
 Bobus cum agrestibus. hoc autem indecore dicis.
 Hæri natus sum, mollesque pedes, aspera autem subest terra.
 Si autem vis, patris caput magnum iuramentum juro,
 Neque quidem ego neque ipse promitto me auctorem esse, 275
 Neque quenquam alium vidi boum furem vestrarum,
 Quæcunque illæ boves sunt: famam autem solam audio.

Sic utique dixit, & frequenter a palpebris micans,
 Superciliis jactabat, inspiciens hinc & hinc,
 Longe fistula sibilans, vanum veluti verbum audiens. 280
 Quem molliter ridens allocutus est longe operans Apollo:

Heus tu deceptor dolos cogitans, profecto te admodum puto
 Sæpe perforantem domos bene habitatas,
 Nocturnum non unum tantum in limine hominem collocaturum,
 Convasantem in domo absque strepitu: qualia dicis. 285
 Multos autem agrestes dolori dabis ovium pastores
 Montis in vallibus, quando carnes concupiscens
 Occurres gregibus boum & armentis ovium.
 Sed age, ne ultimum ac postremum somnum dormias,
 Ex cunis descende nigræ noctis socie. 290

Huc enim & posthæc inter immortales honorem habebis,
 Princeps furum vocaberis diebus omnibus.

Sic effatus est, & puerum capiens ferebat Phœbus Apollo.

Itaque animadvertens tunc fortis Argicida
 Augurium emisit elevatus in manus, 295
 Miserum ventris erithum, pessimum nuncium,
 Vehementerque post eum adsternutavit: hunc autem Apollo
 Audiebat, e manibus autem humi jecit inclytum Mercurium.
 Sedit autem ante, licet deproperans iter,
 Mercurio convitians, ac illi verbum dixit: 300

Confide fasciate Jovis & Majæ fili:
 Inveniam & postea boum sortia capita,
 His auguriis: recte autem rursus viæ dux eris.

Sic dixit. ipse autem exiliit celeriter Cyllenius Mercurius
 Studio incedens. ambas autem ad aures manus impellebat, 305
 Fascia circa humeros involutus, dixitque verbum:

Quo me ters Jaculator, deorum fortissime omnium?
 Certe me boum causa sic iratus conturbas.

Papæ, utinam periisset boum genus. neque enim ego
 Vestras furatus sum boves, neque alium vidi, 310
 Quæcunque sunt boves: famam autem solam audio.

Da vero iudicium & accipe a Jove Saturnio.

Verum postquam singula diserte interrogassent
 Mercuriusque solivagus & Latonæ præclarus filius,

- 315 Ἀμφὶς θυμὸν ἔχοντες, ὁ μὲν νημερτία φωνῇ
 Οὐκ ἀδίκως ἐπὶ βουσίην ἐλάζυτο κύδιμον Ἑρμῆν·
 Αὐτὰρ ὁ τεχνισίην τε καὶ αἰμυλίοισι λήρῃσιν
 Ἦθελεν ἐξαπατᾶν Κυλλήνηος Ἀγρυρῶτιζον.
 Αὐτὰρ ἔπει πολὺμνητις ἐὼν πολυμήχανον εὖ· ἐν
 320 Ἑσσυμένως δ' ἤπειτα διὰ φαρμάδιον βάδιζε
 Περσῶν, ἀπαρ κατόπιθε Διὸς καὶ Ἀπτεῦς υἱός·
 Λίφα δ' ἴκοντο κάρηνα θυώδε' ἔλυμφοιο,
 Ἐπατέρα Κροτιάνα, Διὸς περικαλλέα τέκνα.
 Κεῖθε γὰρ ἀργυτέροισι δίκης κατέκειτο τάλαντα.
 325 Εὐμυλῆν δ' ἔχ' ὀλυμπων ἀγάννηρον· ἀθάνατοι δὲ
 Ἀρδίτοι ἠγρέθιντο ποτὶ πτύχας ἑλύμφοιο.
 Ἔβησαν δ' Ἑρμῆς τε καὶ ἀργυρότεξ' Ἀσπίλῳ
 Περσῶν Διὸς γούνα· ὁ δ' ἀνείρετο ραϊδίμῳ υἱὸν
 Ζεὺς ὑψιβερέτης, καὶ μιν πρὸς μῦθον ἔειπε,
 330 Φοῖβε, πῦθεν ταύτην μενοικία ληΐδ' ἐλάυνες;
 Παιδὰ νῖον γεγαῶτα, εὐνὴν κήρυκ' ἔχοντα;
 Σπουδαῖεν τίδε χρεῖμα θεῶν μετ' ὀμήγερον ἦλθε.
 Τὸν δ' αὖτε προσέειπεν ἀναξ ἱκέτης· Ἀσπίλῳ,
 Ω πάτερ, ἢ τάχα μῦθον ἀκούσθαι ἐκ ἀλατωδύνει;
 335 Κερτομῶν ὡς εἰ· ἐγὼ φιλοκλῆς εἰμι.
 Παιδὰ τιν' εὖρον τίνδε διασπύσιον κεραΐην
 Κυλλήνης ἐν ὄρεσσι, πολὺν διὰ χᾶρσιν αἰύσας,
 Κέστομεν, εἶον ἔσθωε θεῶν ἐκ ἄλλων ὄψωπα,
 Οὐδ' ἀνδρῶν ἐπώσσει λησιμέροσι εἰς ἐπὶ γαλή.
 340 Κλέφας δ' ἐκ ληνῶν ἔμα· βούς ὦρετ' ἐλαύνων
 Ἐσπείρεος παρὰ θῖνα πολυκλείσβοιο θαλάσσης.
 Εὐδυαπέρην δ' ἱλάων, τὰ δ' ἄρ' ἔχνη διὰ πέλωρε
 Οἶά τ' ἀγάζεσθαι καὶ ἀγαυὸς δαίμωνος ἔργα.
 Τῆσιν μιν γὰρ βύσσιν ἐ' ασφοδιλὸν ληνῶνα
 345 Ἀπτία βήματ' ἔχουσα κότις ἀτέβαιε μέλαινα·
 Αὐτὸς δ' υἱὸς ὅδ' ἔχτο· ἀρχάχατος, εἴ' ἄρα πινὼν
 Οὗτ' ἄρα χερσὶν ἔβαινε διὰ φαρμαθώδεα χᾶρσιν·
 Ἄλλ' ἄλῃν τινα ῥήτιν ἔχων διέτρεβε κέλευθα,
 Τοῖα πέλωρ' ὡς εἰ τι ἀφ' ἡσθι δρυσὶ βαινῶι.
 350 Ὅτ' ἄρα μὲν εἴν' ἰδίακε διὰ φαρμαθώδεα χᾶρσιν,
 ῥῖνα μάλ' ἔχνη πάντα διέπτεσσιν ἐν κοίτησιν·
 Αὐτὰρ ἔπει φαρμάδιον ῥίγαν εἶλον ἐξισπέρην,
 Ἀερίας γίνετ' ὅκκι βιῶν σί· ἦδε καὶ αὐτοῦ
 Χᾶρσιν αἰὰ κροστέρην· τὸν δ' ἐβόσχετο βροτὸς αἰθήρ·
 355 Εἰς Πύλον εὐδύ· ἐλῶντα βιῶν γιν· ευμενεώσσωι.
 Αὐτὰρ ἔπειθε τὰς μὲν ἐν ἡσυχίᾳ κατέβηε,
 Καὶ διὰ πῦρ μάλ' ἀμνησιν ἰδὼ, το μὲν ἴνδα, τὸ δ' ἴνδα,
 Ἐν λίκνῳ κατέκειτο μελαίῃ νυκτὶ εἰοικώς,
 Ἀνέρεν ἐν ἠερέντι κατὰ ζέρον· εἴδε κιν αὐτὸν
 360 Λίστος ὅξυ λάων ἰσκιέατο· πύλλαι δὲ χερσὶν

Diversam sententiam habentes, hic quidem veram vocem 315
 Non iniuste pro bobus agebat inclytum Mercurium:
 Verum ille artibusque & blandis sermonibus
 Volebat decipere Cyllenius argenti arcus dominum.
 Verum quoniam callidus versutum invenerat,
 Festinanter postea per arenam ibat 320
 Ante, sed a tergo Jovis & Latonæ filius:
 Statim autem venerunt ad vertices odoriferi olympi,
 Ad patrem Saturnium. Jovis præclari nati.
 Ibi enim ambobus judicii positæ erant trutinæ.
 Rumor autem habebat olympum valde nivotum: immortalesque
 Incorruptibiles aggregabantur ad fastigia olympi. (325
 Steterunt autem Mercuriusque & argentiatæ Apollo
 Coram Jovis genibus, hic autem interrogavit oximum filium
 Jupiter altitonans, ac illi verbum dixit:
 Phœbe, unde hanc mitem prædam agitas, 330
 Puerum recens genitum, indolem præconis habentem?
 Præclara hæc res deorum ad conventum venit.
 Illum contra alloquebatur rex procul operans Apollo:
 O pater, profecto statim sermonem audiens non inanem,
 Qui me carpis tanquam si solus ego prædo essem. 335
 Puerum quendam inveni hunc celebrem populatorem
 Cyllenæ in montibus, multum spacium emiculus,
 Conviciatorem. qualem ego deorum non alium inspexi,
 Neque virorum quotquot mortales sunt super terram.
 Furans autem e prato meas boves abiit agitans 340
 Vespertinus apud litus multisoni maris.
 Ad rectantiviam agitans, vestigia autem duplicia, monstrosa,
 Qualia adu iretis & illustis dei opera.
 Bobus enim ad herbosum pratum
 Contrarios pressus habens pulvis ostendebat niger: 345
 At ipse solus præter modum callidus, neque pedibus
 Neque manibus inceserat per arenosum locum:
 Verum aliud quoddam consilium habens cundo triverat vias,
 Talia monstra tanquam si quis tenuibus quercubus incederet.
 Quamdiu igitur agitavit per arenosum locum, 350
 Facillime vestigia omnia apparebant in pulveribus:
 Verum postquam arenæ magnum callem pertransivit,
 Invisibile factum est protinus bouum vestigium atque ipsius
 Locum per durum. hunc autem animadvertit mortalis vir
 Ad Pylum statim agentem bouum genus latitronium. 355
 Verum postquam hæc quidem in quiete sacrificavit,
 Et per ignem valde metit viæ. hoc quidem hic, hoc v. illic,
 In cunis jacebat nigræ nocti similis,
 Antro in obscuro ad tenebras: neque utique ipsum
 Aquila acute videns inspexisset: multum autem manibus 360

Αὐτὰς ἀμάρταζε, δολοφροσύνην ἀλεγύσαν.

Αὐτὸς δ' αὐτίκα μῦθον ἀπηλεγέως ἀγόρευεν·

Οὐκ ἴδον, ἢ πυθόμην, ἢ κ' ἄλλου μῦθον ἀκουσα·

Οὐδέ κε μνηύταιμ', ἔδ' ἂν μνηυτρὸν ἀροίμην.

365 Ἦτοι ἄρ' ὥς εἰπὼν κατ' ἄρ' ἔειτο φοῖβος Ἀπόλλων.

Ἑρμῆς δ' αὖτ' ἐτέρωθεν ἀμειβόμενος ἴσως κῦδα,

Διζέατο δ' εἰς Κορινθίονα θεῶν σημαντόρα πάντων,

Ζεῦ πάτερ, ἦτοι ἐγὼ σοὶ ἀληθεῖν καταλέξω·

Νημερτὴς τε γὰρ εἰμι, καὶ οὐκ οἶδα ψεύδεσθαι.

370 Ἦλθεν ἐς ἡμέτερον διζήνην εἰσιποδὰς βοῦς

Σήμερον ἡελίοιο νέον ἐπιτελλομένοιο·

Οὐδέ θεῶν μακάρεσσιν ἄγε μάρτυρας ἔδ' ἐκατόπτας,

Μηνύειν δ' ἐκέλευεν ἀναγκαῖος ἰσὺς πολλῆς.

Πολλὰ δέ μ' ἠπειλῆσσι βελλεῖν ἐς τέταρτον ἐμὴν,

375 Οὐνεχ' ὁ μὲν τέρεν ἄνθος ἔχει φιλοκυδίῳ ἥδης,

Αὐτὰρ ἐγὼ χυβίξος γενόμεν'· τὰ δ' ἐγὼ οἶδε καὶ αὐτός·

Οὗτις βεῶν ἐλατῆσι κρηταῖσ' ὥσπερ ἰοικώς·

Πεῖθει· (καὶ γὰρ ἐμεῖο πατὴρ φίλος· εὐχαιεῖσθαι)

Ὡς ἐκ οἴκαδ' ἐλασσα βόας, (ὥς ὀλβίος εἴην)

380 Οὐδ' ἔσπερ ἔδ' ἔδ' ἔδ'· τόδε δ' ἀτρεκέως ἀγορεύω,

Ἥλιον μάλα αἰδέομαι καὶ δαίμονας ἄλλους,

Καί σε φίλῳ, καὶ τούτῳ ὀπίζομαι· οἶδα καὶ αὐτός·

Ὡς ἐκ αἰτίος εἰμι· μέγα δ' ἐπιδαίομαι ὄκνον·

Οὐ μὰ τὰ δ' ἀθανάτων ἐυκλισμῆτα περδύρατα,

385 Καί ποτ' ἐγὼ τέτα τίσις ποτὶ γηλῆα φωνῆν,

Καὶ κρηταῖσ' περ ἰόντι· σὺ δ' ὀπλοτέρουσιν ἄηχε·

Ὡς εἴτ' ἐπιλλίζων Κυλλήνῃσιν ἀρχειρόντης·

Καὶ τὸ σπάρτανον εἶχεν ἰσὺς ὀλένη, ἔδ' ἀπείδαλλε.

Ζεὺς δ' ἐμὴν ἐξεγάλασεν, ἰδὼν κακῆμενδία παῖδα,

390 Ἐδ' ἐκ ἐπασαμένως ἀρνέμεσθαι ἀμυρὶ βόεσσιν.

Ἀμρύτερους δ' ἐκέλευσεν ὁμότρονα θυμὸν ἔχοντας

Ζητεῦν, Ἑρμῆν δ' ἀκρότερον ἡγεμνεύειν,

Καὶ διζέειν τὸν χωρὸν ἰσὺς ἀβλαβέσσι νόμοις,

Ὅππῃ δ' αὖ ἀπείκρυψεν βεῶν ἱερῆμα κάρνηα.

395 Νεῦσεν δ' ἐκ Κρονίδης, ἐπιστείδιτε δ' ἀγλαὸς Ἑρμῆς·

Ῥηίδας γὰρ ἐπειθεῖ Διὸς νόμιον αἰγιόχοιο.

Τῷ δ' ἀμρὸν σπειρόμεντο Διὸς περικαλλέα τέκτα

Ἑρμῆν· ἡμαδόντα δ' ἰσὺς Ἀλφειὸς πόρον ἴζον,

Ἀγρεύς δ' ἐξέκοντο καὶ αὐλὴν ὑψιμέλαθρον,

400 Ἦχ' ἔδ' ἔδ' τὰ χεῖματ' ἀτάλαστον νυκτός· ἐν ὧν·

Ἐντ' Ἑρμῆς μὲν ἰσχυρὰ κίων περὶ λαίπρον ἄντρον,

Εἰς φῶς ἐξήλαυνε βεῶν ἱερῆμα κάρνηα·

Λητοίδης δ' ἀπατέρθεν ἰδὼν, ἐνέησι βόας

Πάτρ' ἰσὺς ἡλιδάτω, τάχα δ' ἔειτο κύδιμον Ἑρμῆν,

405 Πᾶς ἐδύνατο δειρομήτα δύω ἐβείθευσε κρηταῖσιν

Ὡς ἐνέησι κίων καὶ τέλει· αὐτὸς ἐγὼ,

Lumina fricabat , dolum curans.

Ipse autem statim verbum infandum dicebat :

Non vidi , non audiui : non alterius verbum audiui :

Neque utique indicem , neque nuncii mercedem auferam.

Sic utique dicens sedit Phœbus Apollo.

365

Mercurius autem contra ab altera parte respondens verbum dixit ,

Convertebatur autem ad Saturnium deorum rectorem omnium :

Jupiter pater , certe ego tibi veritatem dicam.

Verax enim sum , & non novi mentiri.

Venit ad nos quærens flexipedes boves

370

Hodie Sole recens orto :

Neque deorum beatorum duxit testes neque speculatores.

Indicare autem jubebat vi multa.

Multum autem mihi minatus est egesturum ad tartarum latum ,

Quia ipse quidē tenerum florē jam habet aurantis gloriā pubertatis ,

Verum ego heri natus sum : hæcque novit & ipse.

(175

Neque boum abactori forti viro similis.

Crede : (etenim meus pater charus gloriariis esse)

Quod non domum abegi boves , (sic felix sim)

Neque limen transii , hoc autem indubitate dico ,

380

Solem valde veneror & deos alios ,

Et te amo , & hunc observo : nosti & ipse

Quod non culpandus sum , magnum autem do juramentum :

Non per hæc immortalium bene instructa vestibula ,

Et aliquando ego rependam crudelem vocem ,

385

Forti quamvis , tu autem junioribus auxiliare.

Sic dixit innuens oculis Cyllenius Argicida :

Et fasciam habebat in ulna , neque abjecit.

Jupiter autem valde risit , videns versutum puerum ,

Recte ac scite negantem de bobus.

390

Ambos autem jussit concordem animum habentes

Quærere , Mercurium autem nuncium ducem esse

Ac ostendere locum innocentiam animi ,

Ubi abscondisset boum fortia capita.

Annuit autem Saturnius , obediebat vero præclarus Mercurius :

395

Facile enim persuadebat Jovis mens Agiochi.

Hi autem ambo festinabant Jovis prælati filii

Ad Pylum : arenosum autem ad Alpei vadum pervenere ,

Ad agros autem pervenere & stabulum altum ,

Illic ubi scilicet opes nutriebantur noctis in tempore.

400

Ibi Mercurius quidem deinde iens ad lapideum antrum ,

In lucem egit boum fortia capita :

Lætonius autem seorsum videns , agnovit boum pelles

Petra in alta , cito autem interrogavit inclytum Mercurium :

Quo pacto petuisti versipellis deorum , boum cervicem secare

405

Sic modo natus & infans ? ipse ego

Θαυμάϊνω κατόπιθε τὸ σὸν κρατὶ· ἔδῃ τι σὶ χερὶ
Μακρὸν αἰξιοθαῖ, κυλλήνῃ Μαιάδῃ υἱί·

- Ὡς ἄρ' ἔην, καὶ χερσὶ πείσσειε καρτερὰ δισμὰ
410 Ἄγνου· τὰ δ' ὑπὸ ποσσὶ κατὰ χθονὸς αἶψα φύοντο
Αὐτόθεν ἀμβολάδην ἐσραμυδῶν ἀλλήλοισι,
Ῥεῖά τε καὶ πάσησιν ἐπ' ἀγραύλοισι βόεσσιν,
Ἑρμῖω βουλῇσι κλειφίφρον· αὐτὰρ Ἀπόλλων
Θαύμασεν ἀθήσας· τότε δὴ κρατὺς Ἀργεῖόντης
415 Χάρον ὑποβλήδην ἐσκέφατο, πῦρ ἀμαρύσων,
Ἐγκρύψατ' ἐμμάσας· Ἀκτοὺς δ' ἐκρυδί· υἱὸν
Ῥεῖα μάλ' ἐπ' ἥνυν ἐκπύλον ὥς ἴδελ' αὐτὸς,
Καὶ κρατερὴν περ ἰόντα· λαβὼν δ' ἐπ' ἀριστερᾷ χειρὶ,
Πλήκτρον ἐπιερήτιζε κατὰ μέλ· ἢ δ' ὑπὸ χειρὸς
420 Σμερδαλέον κονάβησι· γέλασεν δὲ Φοῖβος Ἀπόλλων
Γηθήσας, ἔρατῇ δὲ διὰ φρένας ἥλυθ' ἰσὴν,
Θυμὸν ἀκουάζοντα· λυρὴ δ' ἔρατὸν κιθαρίζων,
Στῆ ῥ' ὅγε θαρσύνσας ἐπ' ἀριστερᾷ Μαιάδος υἱὸς
Φοῖβε Ἀπόλλων· τάχαδ' ἐλπίως κιθαρίζων
425 Γερύειτ' ἀμβολάδην· ἔρατῇ δὲ οἱ ἴσπετο φωνή,
Κραίων ἀθανάτους τε θεοὺς καὶ γαῖαν ἑρμηνήν,
Ὡς ταπερῶτα γίνοντο, καὶ ὥς λάχε μοῖρ' ἕκαστος.
Μνημοσύνην μὲν πρῶτα θεῶν ἐγείρειν αἰοιδῇ,
Μητέρα Μουσῶν· ἢ γὰρ λάχε Μαιάδῃ υἱόν.
430 Τούτῳ δὲ κατὰ πρέσβην τε καὶ ὥς γηγάσιν ἕκαστος,
Ἀθανάτους ἐγείρειε θεοὺς Διὸς ἀγλαὸς υἱὸς,
Πάντ' ἐνέσπων κατὰ κόσμον, ἐσπάλεινον κιθαρίζων.
Τὸν δ' ἔρως ἐν στήθεσσι ἀμύχαντος αἶνυτο θυμὸν·
Καὶ μιν φωνήσας ἴστα πτερύοντα προσπύδα,
435 Βουζόνε μηχανῶτα ποτιῦμεν δαιτὸς ἑσπερί,
Πεντήκοντα βεῶν ἀντάξια ταῦτα μίμηκας.
Ἦσυχίως καὶ ἴσπειτα διακρυνέειδ' αἶσα.
Νῦν δ' ἀγε μοι τόδε εἰπὲ πολύτρεπ' Ἀπόλλων υἱέ,
Ἦ σὺ γ' ἐκ γενεῆς τάδ' ἄμ' ἴσπετο θαυματοῦς ἔργα·
440 Ἦ τίς ἀθανάτων ἢ δυνταῶν ἀνδρῶπων
Δῶρον ἀγαυὸν ἔδωκε, καὶ ἔρρασι δίσσιν αἰοιδῇν.
Θαυμασίην γὰρ τήνδ' ἐνέρατον ὅσσαν ἀκίως,
Ἦν ἔ πάποτε φημι δαίμν' ἔτι τιν' ἀνδρῶν,
Οὔτε τιν' ἀθανάτων οἱ ολύμπια δώματ' ἔχουσι,
445 Νόσφι σέθεν φιλήτα Διὸς καὶ Μαιάδῃ υἱέ,
Τίς τέχνη, τίς μῦθος ἀμύχανίαν μελεδάνων,
Τίς τρέβ· ἀτρικίως γὰρ ἅμα τρεῖς πάντα πάριεν;
Εὐερεσύνην καὶ ἔρρα καὶ ἠδυμὸν ὕπνον ἐλπίδα,
Καὶ γὰρ ἐγὼ Μουσῶσιν ολύμπιαδισιν ἔπειδος,
450 Τρεῖς χοροὶ τε μέλουσιν καὶ ἀγλαὸς οἶκος αἰοιδῇς,
Καὶ μολπῇ τιθαλύει, καὶ ἱμερῶς βρομὸς αὐλῶν.
Ἄλλ' ἔγωγε τί μοι αὖτε μετὰ φρεσὶν αὖτε μέλλουσιν;

Miror a tergo tuam vim ? neque te oportet
Longe crescere, Cyllenie Maiaæ fili.

Sic utique dixit, & manibus circumvertebat fortia vincula
Virgulti : hæc autem sub pedibus per terram statim hærebant 410
Ibidem mutuo versæ ad invicem,

Facileque & omnes ad agrestes boves,
Mercurii consiliis versuti : verum Apollo
Admiratus est inspicens. tunc utique fortis Argicida

Locum torve inspexit, ignem abolens, 415

Occultare cupiens. Latonæ autem valde inclytæ filium
Facillime sedavit longe jaculantem sicut volebat ipse,

Fortem licet. capiens autem sinistra manu,
Plectro tentabat cantum : hæc autem a manu,

Horrende sonuit. risit autem Phœbus Apollo 420

Gavissus, amabilis autem per sensus venit vox,
Ex animo auscultanti. lyra autem amabile ludens
Stabat utique confusus ad lævam Maiaæ filius

Phœbi Apollinis. celeriter autem acute citharam pulsans
Canebat alternatim : amabilis autem illum sequebatur vox, 425

Miscens immortalesque deos & terram tenebrosam,
Ut a principio facti fuere, & ut sortitus est patrem quisque.

Mnemosynen quidem in primis dearum honorabat cantione,
Matrem Musarum : hæc enim sortita est Maiaæ filium.

Alios autem secundum ætatem & ut geniti sunt singuli, 430

Immortales honorabat deos Jovis præclarus filius,
Omnia dicens pro decore, & sub cubito citharam pulsans.

Illius autem amor in pectore immensus cepit animum :
Et hunc allocutus verba alata dixit :

Bovicida versute laborans, convivii socie, 435

Quinquaginta bobus digna ista curæ habuisti.

Quiete jam litem compositum iri puto :

Nunc autem age mihi hoc dic versute Maiaæ fili,

Nunquid te a nativitate hæc simul secuta sunt admirabilia opera,

Aut quis immortalium aut mortalium hominum 440

Donum illustre dedit, & docuit divinam cantionem.

Admirabilem enim hanc novam vocem audio,

Quam nunquam ajo didicisse neque quenquam virorum,

Neque quenquam immortalium qui olympicas domos habent,

Præter te impostor Jovis ac Maiaæ fili, 445

Quæ ars, quæ musa difficilium curarum,

Quæ exercitatio. vere enim simul tria adsunt,

Lætitiâ & amorem ac dulcem somnum capere.

Etenim ego Musarum olympiadum sum sectator,

His choreæque curæ sunt & præclara via cantionis, 450

Et cantus florens, & amabilis strepitus tibiari.

Sed nondum mihi cantus in mente sic curæ fuit,

Οἷα νέων θαλίνης ἐνδίζια ἔργα πύλοντα.

Θαυμάζω Διὸς υἱὲς τάδ', ὥς ἱερτὸν κιθαρίζεις.

455 Νῦν δ' ἔπει ἐν ὀλήῳ περ ἰὼν κλυτὰ μέγαρα οἶδας·

Σοὶ δ' αὐτὰ καὶ μητρὶ τόδ' ἀτρικύως ἀγορεύσω,

Ναὶ μὰ τόδ' ἔχοντιον ἀκόντιον, ἢ μὲν ἐγὼ σε

Κυδρὸν ἐν ἀθανάτοισι καὶ ὄλβιον ἡγεμονεύσω,

Δώσω τ' ἀγλαὰ δῶρα, καὶ ἐς τέλος ἐκ ἀπατήσω.

460 Τὸν δ' Ἑρμῆς μύθοισιν ἀμείβετο καρδαλέοισιν,

Εἰρσῆας μ' Ἐκάεργε περὶ φρεσὶς· αὐτὰρ ἐγὼ σοι

Τέχνης ἡμετέρης ἐπιβήδωμαι ἔτι μεγαίρω.

Σήμερον εὐδῆσις· ἐδίλω δέ τοι ἥπιον ἔργον

Βουλῇ καὶ μύθοισι. σὺ δ' ὅρισι πάντ' εὖ οἶδας.

465 Πεσὺν γὰρ Διὸς υἱὲς μετ' ἀθανάτοισι θαλάσσι

ἥς τε κρατερὸς τε· φιλεῖ δέ σε μητιάτα Ζεὺς.

Ἐκ πάσης ὅσῃς, ἴσθωρ δέ τοι ἀγλαὰ δῶρα·

Καὶ τιμὰς σέ γε ρασὶ δαήμεναι ἐκ Διὸς ὁμῆς,

Μαντίης θ' Ἐκάεργε Διὸς πάρα, δέδοται πάντα.

470 Καὶ νῦν αὐτὸς ἐγὼ παῖδ' ἀρνυὸν δειδάμην.

Σοὶ δ' αὐτάγρετόν ἐστι δαήμεναι ὅ, τι μενοινᾷς.

Ἀλλ' ἔπει ἐν τοι θυμὸς ἐπιδύει κιθαρίζειν,

Μέλπει καὶ κιθαρίζει, καὶ ἀγλαίας ἀλέγνυσι,

Δέγμεναι ἔξ ἡμῶν. σὺ δέ μοι εἴλε κύδος ὥραζε·

475 Ἐμὸν καὶ μετὰ χερσὶν ἔχων λιγυροῖον ἱταίρην,

Καλὰ καὶ εὖ κατὰ κόσμον ἐπισαμῶνός ἀγορεύει·

Εὐκλειᾷ μὲν ἔπειτα φέρειν εἰς δαῖτα θάλλειν,

Καὶ χορὸν ἡμετέριντα, καὶ ἐς φιλοκλῆδα κοῦμον,

Εὐφροσύνην νυκτός τε καὶ ἡμέρας. ὅστις ἀρ' αὐτὴν

480 Τέχνην καὶ σοφίην διδάμνηται ἔξεραινήν,

Φθέρημεναι παντοῖα νόον χαρίεντα διδάσκει·

Ρῆτα συνθεῖσιν ἀδυσεμῶν μαλακῆσιν,

Ἑργασίην φθέρηγουσα δυνάσασθον· ὅς δέ κεν αὐτὴν

Νῆϊς ἰὼν τοπωρότον ἐπιζαρελῶς ἐρίεντε,

485 Μάψ' αὐτὰς κεν ἔπειτα μετῴρα τε θρυσάλιζι.

Σοὶ δ' αὐτάγρετόν ἐστι δαήμεναι ὅ, τι μενοινᾷς.

Καὶ τῷ ἐγὼ δώσω ταύτην Διὸς ἀγλαὰ κοῦρε.

Ἡμῖς δ' αὖ ὅρεός τε καὶ ἱπποβοῶτα πεδίον

Βουσὶ νομοῦς Ἐκάεργε νομεύομεν ἀγραυλοῖσιν.

490 Ἐνδὲν ἄλλος τέξουσι βόας ταύροις τε μιγύσας

Μίχθην θηλείας τε καὶ ἄρσενας· ἔδδ' τι σε χρεὶ

Καρδαλέον περ ἔντα περὶ ζαμῶν καχολῶσαι.

Ὡς εἰπὼν, ὥριξ· ὁ δ' ἐδίξατο ροῖον Ἀπόλλων,

Ἑρμῇ δ' ἡγυαλίξεν ἔχων μάλιστα ραεῖν,

495 Βουκολίας τ' ἐπέταλλεν. ἐδέκτο δὲ Μαιῶν υἱὸς

Γηθήσας· κίδαρει δ' λαβὼν ἱστὸν ἀριστέα χιτῶν·

Ἀπτοῦς ἀγλαὰς υἱὸς ἀταξὶ Ἐκάεργος Ἀπόλλων,

Πλάτρω ἐπερίτιζε κατὰ μέλη· ὁ δ' ἔπειτα καλὸν

ἴμιεν

Qualia juvenum convivii dextra opera sunt.

Admiror Jovis fili hæc , quam amabiliter citharam pulsas.

Nunc autem quoniam parvus inclyta consilia nosti , 455

Tibique ipsi & matri hoc vere dicam :

Næ per hoc corneum telum , certe quidem ego te

Inclytum inter immortales & beatum ducam ,

Daboque præclara munera , & tandem non te decipiam.

Huic autem Mercurius verbis respondebat astutis : 460

Interrogas me Jaculator cate : verum ego tibi

Artem nostram ingredi non invideo.

Hodie scies : volo autem tibi placidus esse

Consilio & verbis. tu autem in mente omnia bene nosti.

Primus enim Jovis fili inter immortales sedes 465

Bonusque fortisque : amatque te consultor Jupiter ,

Ex omni æquitate , dedit autem tibi præclara dona :

Et honores te ajunt didicisse ex Jovis consilio ,

Vaticiniaque Jaculator , a Jove fata omnia.

Et nunc ipse ego filium opulentum cognovi. 470

Tibi autem promptum est discere quodcunque cupis.

Sed quoniam tibi animus cupit citharam pulsare ,

Cane & citharam pulsa , & gaudia tibi curæ sint ,

Accipiens a me. tu autem mihi chare gloriam præbe :

Recte cane præ manibus habens dulcivocam sociam , 475

Pulchre & bene ac ornatè scite dicere :

Quietus quidem deinde ferre ad convivium floridum ,

Et choream amabilem , & ad gloriosum ludum ,

Lætitiis nostrisque & dici. quicunque ipsam

Arte & sapientia edoctus interrogavit , 480

Sonans multa variaque mente grata docet

Facile consuetudinibus ludens mollibus ,

Operationem dicens infelicem : quicunque autem ipsam

Nescius primum vehementer interrogavit ,

Stulte sic deinde sublimeque perturbaverit. 485

Tibi autem promptum est discere quodcunque cupis ,

Et tibi ego dabo hanc Jovis præclare fili.

Nos autem rursus montisque & equipascui campi

Bobus pascua , procul operans , tribuimus agrestibus ,

Hinc copiose parient boves cum tauris mixtæ 490

Mixtim forminasque & masculos : neque te oportet

Astutum licet vehementer irasci.

Sic locutus , porrexit : accepitque Phœbus Apollo :

Mercurio autem præbuit habens scuticam præclaram ,

Bonumque curas coministr. suscepit autem Maiaæ filius 495

Lætus : citharam autem capiens manu leva

Iatonæ præclarus filius rex procul operans Apollo ,

Electro faciebat periculum in modulatione : illa autem pulchre

Odisea.

E c c

- Ἱμερέων κοινάβησε· θεὸς δ' ἰὼδ' μέλος αἶεσε.
 500 Ἐνθα βόες μὲν ἴσπειτα ποτὶ ζάθιον λειμῶνα
 Ἑτραπέτην· αὐτοὶ δὲ Διὸς περικαλλέα τέκνα
 Ἀφ' ὀφρύων πρὸς ὀλυμπεων ἀγάνιστον ἐβρόσαντο,
 Τερπόμενοι φόρμιγγι· χάρη δ' ἄρα μιν τίετα Ζεύς·
 Ἀμφὼ δ' ἐς φιλοπότηα συνήγαγε· καὶ τὸ μὲν Ἑρμῆς
 505 Ἀπτείδην ἐξίλησε διαμφορές, ὥς ἐτι καὶ νῦν,
 Σήματ' ἴσπει κιθάρην μὲν Ἑκκρόλῳ ἐγγυάλιξεν,
 Ἱμερτὴν δεδαώς· ὃ δ' ἰσπαλένιον κιθάρεῖεν.
 Αὐτὸς δ' αὖθ' ἐτέης σογίης ἐκμάσσατο τέχνην·
 Συρέγγων ἐνοπὴν ποιήσατο τηλόθ' ἀκουσὴν·
 510 Καὶ τότε Ἀπτείδης Ἑρμῆν πρὸς μῦθον ἔειπε,
 Δαΐδια Μαιάδ' υἱέ, διάκτορε, ποικιλομήτα,
 Μὴ μοι ἀνακλέψης κιθάρην καὶ καμπύλα τῆξα.
 Τιμὴν γὰρ παρ' Ζηνὸς ἔχεις, ἰσπαμοΐδια ἔργα
 Θύστην ἀνδρῶσσι καταχθόνα πευλοδότεραν.
 515 Ἀλλ' εἰ μοι τλαίης γὰρ θεῶν μέγαν ἔκον ὀμοσσαι,
 Ἡ κεφαλὴ νύσας, ἢ ἰσπὶ Στυγὸς ὀμβρεῖμον ὕδωρ,
 Πάντ' ἂν ἐμῷ θυμῷ κεχαρισμένα καὶ εἴλα ἔρδεις.
 Καὶ τότε Μαιάδος υἱὸς ἰσποσχόμεν' κατένευσε
 Μὴ ποτ' ἀποκλέψην ὅτ' Ἑκκρόλ' ἐκτεάτισαί,
 520 Μὴδέ ποτ' ἐμπελάσων πυκινῷ δόμῳ· αὐτὰρ Ἀσπύλλων,
 Ἀπτείδης κατένευσεν ἰσ' ἀρεθμῷ καὶ φιλοπότηι,
 Μὴ τινα φίλτερον ἄλλον ἐν ἀθανάτοισιν ἴστωμαι
 Μῆτε θεῶν μητ' ἀνδρῶν Διὸς γόνον· ἐκ δ' ἔτελειον
 Σύμβολον ἀθανάτων ποιήτομαι, ἠδ' ἅμα πάντων,
 525 Πισὸν ἐμῷ θυμῷ καὶ τίμιον· αὐτὰρ ἴσπειτα
 Ὀλβου καὶ πλούτου δώσω περικαλλέα ῥάβδον,
 Χρυσήν, τρεπέτηλιν, ἀκίερον, ἢ σε φυλάξει,
 Πάντας ἐπιπορεύουσα θεὸς, ἰσπῶν τε καὶ ἔργων
 Τῶν ἀγαθῶν, ἵσα ἐμὶ δαήμεναι ἐκ Διὸς ὀμφῆς.
 530 Μαντήϊν δ' εἰσεῖσι διστρεφὲς ἦν ἐρεΐνεις.
 Οὐτέ σε διστρεφὲς ἐστὶ δαήμεναι, ἔτι τιν' ἄλλον
 Ἀθανάτων· τὸ γὰρ οἶδε Διὸς νόος· αὐτὰρ ἔγνω
 Πισώθεις, κατένευσε καὶ ὁμοῖα καρτέρων ἔκον·
 Μὴ τινα νόστον ἰμῖο θεῶν αἰετηνιτάων
 535 Ἄλλῃ γ' εἰσὶ δαμ Ζηνὸς πυκινόρρονα βουλήν.
 Καὶ σὺ καθίστηντε χρυσόφρατοι, μὴ με κελύει
 Θίσρατα πιγασύκειν, ἵσα μῖδετα ευρυπῶα Ζεύς.
 Ἀνδρῶσιν δ' ἄλλον δηλοῖται, ἄλλον ὄντω,
 Πολλὰ περιστροφῶν ἀμεγάρων οὐλ' ἀνδρῶσιν.
 540 Καὶ μὲν ἐμῆς ὁμῆς δαπνίσταται ὅστις ἂν ἔλθῃ
 Φυγὴ καὶ πτερόεντι τεληνέτων οἰωνῶν·
 Οὐτ' ἐμῆς ὁμῆς δαπνίσταται, εἰδ' ἀπατήσας
 Ὅς δὲ καὶ μαφίλοισι πιθήσας οἰωνοῖσι,
 Μαντήϊν ἐσέλθοι παρὰ νύον ἐξερεΐνεις

Amabiliterque sonuit : deus autem carmen succinuit :
 Ibi boves quidem deinde ad valde divinum praturnum § 100
 Versæ sunt : ipsi autem Jovis præclari filii
 Retrogradi ad olympum valde nivolum contenderunt ,
 Oblectari cithara : gavisus est igitur consultor Jupiter :
 Ambos autem in amicitiam conduxit : & tum quidem Mercurius
 Latonium amavit omnino , sicuti adhuc & nunc , § 105
 Signum postquam citharam quidem Jaculatori præbuit ,
 Amabilem cum docuisset : is vero sub ulna citharam pulsabat .
 Ipse autem rursus alterius sapientiæ fingebat artem :
 Fittularum vocem fecit procul audibilem :
 Et tunc Latonius Mercurium verbis affatus est : § 110
 Metuo Majæ fili , nuncie , variis consiliis instructe ,
 Ne mihi furto auferas citharam & curvos arcus .
 Honorem enim a Jove habes , alterna opera
 Facere hominibus in terra multas nutriende .
 Verum si mihi sustinueris deorum magnum juramentum jurare ,
 Vel capite annuens , vel per Stygis fortem aquam , (§ 115
 Omnia utique meo in animo grata & amica taceris .
 Et tunc Majæ filius promittens annuit :
 Nunquam se furaturum quæcunque procul jaciens possideret ,
 Neque unquam appropinquaturum densam ad domum . at Apollo
 Latonius annuit in concordia & amicitia , (§ 120
 Neminem sibi magis charum inter immortales fore
 Neque deum neque virum Jovis genus : præque aliis perfectum
 Fœdus immortalibus faciam , simulque omnium *maxime* .
 Fidum meo animo & honorabile . verum postea § 125
 Felicitatis & divitiarum dabo præclaram virgam ,
 Auream trium foliorum , sinceram , quæ te servabit ,
 Omnes perficiens deos : verborumque & operum
 Bonorum , quæcunque ajo *me* didicisse ex Jovis consilio .
 Vaticinium autem optime Jovis alumne quod sciscitatis , § 130
 Neque te fas est discere , neque quemquam alium
 Immortalium . hoc enim novit Jovis mens : verum ego
 Cujus fidei commissum est , annui ac juravi forte jus jurandum ,
 Nullum præter me deorum immortalium
 Alium sciturum Jovis sapiens consilium . § 135
 Et tu frater aureæ virgæ possessor , ne me jubeas
 Fata indicare quæcunque meditatur latifonus Jupiter .
 Hominum autem alii nocebo , alium juvabo ,
 Multis modis versando circa innumerabilium gentes hominum .
 Atque meo vaticinio juvabitur quicumque venerit § 140
 Voce ac alis perfectarum alitum :
 Hic a meo vaticinio juvabitur , neque prætermittam .
 Quicumque autem vaniloquis fretus avibus ,
 Vaticinium veluerit præter mentem interrogare

- 545 Ἡμετέρην, νοεῖν δὲ θεῶν πλέον αἶν ἔοντων,
 Φημί, ἀλὶν ἰδὼν εἶσιν, ἐγὼ δὲ κε δῶρα διχομήνω.
 Ἄλλο δὲ τοι ἱέω Μαίης ἐρικυδέϊ υἱί.
 Καὶ Διὸς αἰγιόχοιο, θεῶν ἐρευνε δαῖμον.
 Μοῖραν γάρ τινες εἰσὶ κασίγνηται γιγαῦται
 550 Παρθένοιο, ὠκίῃσιν ἀγαλλομένην πτερυγῶσι,
 Τρίς· κατὰ δὲ κρατὸς πεπалаγμένη ἀλφειά λευκά
 Οἰκία ναιετάουσιν ὑπὸ πτυχὶ Παρθενείῳ,
 Μαντιῆς ἀσάνευθε διδάσκαλοι, ἢ ἐπὶ βουσί
 Παις ἔτ' ἰὼν μελέτῃσ'· πατήρ δ' ἑμὸς ἐκ ἀλέγυτι.
 555 Ἐντυθεῖν δ' ἤπειτα ποταμῶναι ἄλλοτ' ἐσ' ἄλλη,
 Κνεῖα βίσκονται, καὶ τι κραίνουσιν ἔκασα.
 Αἱ δ' ὅτε μὲν θύισωσιν ἰδνδυῖαι μέλι χλωρόν,
 Προφρονέας ἐθέλωσιν ἀληθείην ἀγορεύειν.
 Ἦν δ' ἄπονοσφισθῶσι θεῶν ἡδύαν ἰδοῦσθαι,
 560 Πιερόνται δ' ἤπειτα παρέξ ὁδὸν ἡγεμονεύειν.
 Τὰς τοι ἱεῖατα δίδαμι· σὺ δ' ἀτρεκέως ἐρεῖναι,
 Σὴν αὐτοῦ φρένα τέρας· καὶ εἰ βροτὸν ἀνδρα δαίης·
 Πολλάκι σὺς ὁμοῖς ἱσακούσεται, αἶκε τύχῃσι.
 Ταῦτ' ἔχε Μαϊάδ' υἱί, καὶ ἀρχαύλους ἑλικας βούς,
 565 Ἴππους τ' ἀμειψόλους καὶ ἡμιόνους ταλαεργούς·
 Καὶ χερσὶ τοῖσι λίεσι καὶ ἀργιόδοσι σύεσι,
 Καὶ κυσὶ, καὶ μέλοισιν, ὅτα τρέβη ευρεῖα χθονί,
 Πᾶσι δ' ἐπὶ προβάτεσσιν αἰάσων κύνεμον Ἑρμῆν·
 Οἷον δ' εἰς αἶδην τιτυλισμένον ἀγγελεῖν εἴη.
 570 Ὅστ' ἀδοτὸς περ ἰὼν, δώσει γέρας ἐκ ἐλάχισιν.
 Οὕτω Μαϊάδ' υἱὸν ἀναξ ἱέλυσεν Ἀσπίλλων
 Παντοίῃ φιλότῃ· χάρεν δ' ἐπιδάκε Κρονίην.
 Πᾶσι δ' ὅγε θνητοῖσι καὶ ἀθανάτοισιν ὁμιλεῖ.
 Παῦρα μὲν ἔν' ὀνίνῃσι, τὸ δ' ἀχερτοῖν ὑπερσπυῖ
 575 Νύκτα δ' ὀφθαλμῶν ρυῖα θνητῶν ἀνδράσων.
 Καὶ σὺ μὲν ἔτω χαῖρε Διὸς καὶ Μαϊάδ' υἱί·
 Λυτὰρ ἐγὼ καὶ σέο καὶ ἄλλης μύθοιμ' αἰεδῶς.

ΕΊΣ Α΄ΦΡΟΔΙΤΗΝ.

- Μοῦσα μοι ἐννεῖσι ἔργα πολυχρύσου Ἀφροδίτης
 Κύπριδος, ἥτε θεοῖσιν ἐπὶ γλυκύν ἡμερῶν ἔρσι,
 Καὶ τ' ἰδυσμάσατο εὔλα καταθνητῶν ἀνδρῶσιν,
 Οἰανούς τε δῖωπιτίας, καὶ θνητὰ πάντα
 5 Ἡμῖν ὅτ' ἤπειρος πολλὰ τρέβη ἡδ' ὅσα πόρτ'·
 Πᾶσιν δ' ἔργα μέμνηται εὐσεβῆτι Κυδριῆς.
 Τρισῶς δ' ἢ δύναται πεπιδυῖν ἐρέας ἐσθ' ἀσπατῆσαι,
 Κούρην τ' αἰγιόχοιο Διὸς γλαυκῶπιδ' Ἀθήνην.
 Οὐ γάρ οἱ εὐαδὲν ἔργα πολυχρύσου Ἀφροδίτης,
 10 Ἄλλ' ἄρα οἱ πύλεμοι τι ἄδον καὶ ἔργον Ἄρη,

Noſtram, intelligereque diis plus ſemper exiſtentibus ; 345
 Ajo, vanam viam ibit, ego autem dona accipiam.
 Aliud autem tibi dicam Majæ valde inclyte fili
 Et Jovis Aegiochi, deorum perutilis deus.
 Parcæ enim quædam ſunt ſorores natæ
 Virgines, velocibus gaudentes alis, 350
 Tres: ſuper caput autem conſperſæ farina alba
 Domunculas habitant ſub valle Parnafi,
 Vaticinio abſque magiſtriæ, quod in bobus
 Puer adhuc meſtitatus ſum: pater autem meus non curabat.
 Hinc deinde volantes alias aliorſum, 355
 Favos depaſcuntur, & perficiunt ſingula.
 Hæ autem quandoquidem bacchantur edentes mel viride,
 promptè voluerint veritatem dicere:
 Si vero privatae fuerint deorum ſuavi cibo,
 Conantur deinde extra viam ducere. 360
 Has tibi poſtea do: tu autem recte inquirens,
 Tuipſius mentem oblecta: & ſi mortalem virum cognoris,
 Sæpius tuum vaticinium exaudiet, ſi acciderit.
 Hæc habe Majæ fili, ac agrelles flexipedes boves,
 Equoſque cura & mulos patientes laboris: 365
 Et horribiles leones & albidentes ſues,
 Et canes, & oves, quæcunque nutrit ampla terra,
 Omnibus autem pecoribus imperet inclytus Mercurius:
 Soluſque in Orcum perfectus nuncius ſit:
 Quique indotatus licet, dabit donum non minimum. 370
 Sic Majæ filium rex amavit Apollo
 Omni amicitia: gratiam autem impoſuit Saturnius.
 Cum omnibusque hic mortalibus & immortalibus verſatur.
 Parum quidem igitur juvat, at ſæpiſſime decipit
 Noctem per obſcuram gentes mortalium hominum. 375
 Et tu quidem ſic ſalve Jovis & Majæ fili:
 Verum ego & tui & alterius memor ero cantionis.

IN VENEREM.

Muſa mihi dic opera maxime aureæ Veneris
 Cypridis, quæ diis dulcem amorem immiſit,
 Atque domuit gentes mortalium hominum,
 Aveſque aërias, ac ſeras omnes
 Et quæſcunque continens multas nutrit & quæſcunque pontus: 5
 Omnibus autem curæ ſunt opera belle coronatæ Cythereæ.
 Tres autem non valet ſclectere animos neque decipere:
 Filiamque Aegiochi Jovis cæſiam Minervam.
 Non enim illi placuere opera aureæ Veneris,
 Sed nimirum illi bellaque placuerunt & opus Martis, 10

- Ὑσμῖναι τε μάχαι τε, καὶ ἄλλα ἔργ' ἀπογύνων.
 Πρῶτη τέκτονας ἀνδρες ἐπιχθονίους εἰδάζει
 Ποῦσαι σάτινα καὶ ἄρματα ποικίλα χαλκῶ.
 Ἦδε τε παρθεναὶ ἀσπλόχροαι ἐν μεγάροισιν
 25 Ἄλλα ἔργ' εἰδάζειν, ὡς ὅσοι θεῖα ἐκάστη.
 Οὐδέ ποτ' Ἀρτέμιδα χρυσολάκατον καλαδίτην
 Δάμναται ἐν φιλότῃ φιλομνηδὺς Ἀφροδίτη.
 Καὶ γὰρ τῇ ἄδε τόξα, καὶ ἔρσι θῆρας ἐναιρῖν,
 Φόρμιγγές τε χοροὶ τε, διαφύσοι τ' ὀλουγαί,
 30 Ἄλσεν τε σκυῖοντα, δικάων τε πτόλις ἀνδρῶν.
 Οὐδὲ μὲν αἰδοῖν κούρῃ ἄδον ἔργ' Ἀφροδίτης
 Ἴσθις, ἣν πρῶτην τέκετο Κρόνος ἀγκυλομήτης.
 Αὐτὴ δ' ὀλοτάτην, βουλὴ Διὸς ἀγχιόχοιο,
 Πότνια, ἣν ἐμύοντο Ποσειδάων καὶ Ἀπόλλων.
 35 Ἦδε μάλ' ἐκ εἰδέναι, ἀλλὰ σιρῶς ἀπίκταν.
 Ὄμοσε δ' ἰμέγαν ἔρκον, ὃ δὴ τετελεσμένον ἔσθι.
 Ἀφάρῃ μεγαλῆς πατρὸς Διὸς ἀγχιόχοιο,
 Παρθένῃ ἑαυτὰ πάντ' ἔματα διαθάνων.
 Τῇ δὲ πατὴρ Ζεὺς δῶκε καλὸν γέρας ἀντὶ γάμοιο,
 40 Καὶ τε μέγα εἶκον κατ' ἀρ' ἔζιτο πῖπρ ἰοῦσα.
 Πᾶσιν δ' ἐν τοῖσι θεῶν τιμᾶνός ἐστι,
 Καὶ παρὰ πᾶσι βροτοῖσι θεῶν πρόσθεα τίτυκται.
 Τῶν δ' ἐδύναται πικιδεῖν ἐρίνας ὅσ' ἀπαύσσει,
 Τῶν δ' ἄλλων ὑπὲρ τι περὶ γλῶσσαν ἐς Ἀφροδίτην.
 45 Οὔτε θεῶν μακάρεσσιν ὅτε θνητῶν ἀνδράσων.
 Κλεῖ τε παρὰ Ζηνὸς νόον ἤγαγε τιτυκράντου,
 Ὅτι μίγξις τ' ἐστὶ μίγξις ἢ ἡμερὲς τιμῆς.
 Καὶ τε σὺ, ὅτε θέλοις, πυκνὰς ἐρίνας ἐξασπεύουσα,
 Ῥηιδίως συνέμιξε καταδιντῆσσι γυναῖξιν,
 50 Ἦκε ἐκλελαθέσα κασιγνήτης ἀλόχου τε,
 Ἡ' μίγα, εἴδ' ἀρίσθι ἐν ἀθανάτοισι θεῆσι.
 Κυδίην δ' ἄρα μιν τέκετο Κρόνος ἀγκυλομήτης,
 Μητρὶ τοῦ Βρίη. Ζεὺς δ' ἄεθνα μῦθια εἰδὼς
 Αἰδὶν ἄλοχον πικύσατο κεδνὴ εἰδυῖαν.
 55 Τῇ δὲ καὶ αὐτῇ Ζεὺς γλυκὺν ἥμερον ἐμβαλε θυμῷ
 Ἀνδρὶ καταδιντῆϊ μιχέμεναι, οἷα τάχιστα
 Μυθὶ αὐτῇ βροτῆς εὐνῆς Ἀπογνῶσθαι εἶν.
 Καὶ ποτ' ἐπιυξάρην εἶπεν μετὰ πᾶσι θεῶσιν
 Ἦδὺ γελήσασα εὐερμίδε' Ἀφροδίτην,
 60 Ὡς γὰρ θεὸς συνέριξε καταδιντῆσσι γυναῖξιν,
 Καὶ τε καταδιντεὺς υἱεὶς τέκον ἀθανάτοισιν.
 Ὡς τε θεὰς ἀνέμιξε καταδιντοῖς ἀνδράσιν.
 Ἀγχιόχῃ δ' ἄρα καὶ γλυκὺν ἥμερον ἐμβαλε θυμῷ,
 Ὅς τίτ' ἐν ἀρεσπόλοισι ὄρισιν πολυπιδάκου Ἴδης
 65 Βουκλίσσεν κυῖς, διπλὰς ἀθανάτοισιν εἰκός.
 Τὸν δ' ἑαυτὰ εἰδυῖα φιλομνηδὺς Ἀφροδίτη.

Præliaque pugnaeque, ac præclara opera curare.
 Prima fabros lignarios viros terrestres docuit
 Facere plaustra & currus varios æte.
 Eademque virgines molles cute in domibus
 Præclara opera docuit, in mentem ponens unicuique. 15
 Nunquam Dianam habentem aureum colum sonoram
 Domat in amore risus amans Venus.
 Etenim huic placuere arcus, atque in montibus feras necare,
 Lyraeque choreaeque, acutique ululatus,
 Lucique umbrosi, iustorumque urbs virorum. 20
 Neque quidem venerandæ puellæ placuere opera Veneris
 Vestæ, quam primam genuit Saturnus versutus:
 Deinde autem postremam, consilio Jovis Aegiochi,
 Venerandam, quam procubantur Neptunus & Apollo:
 Hæc autem noluit, verum rigide reliquit: 25
 Juravit autem magnum juramentum, quod utique perfectum est,
 Tangens caput patris Jovis Aegidiferi,
 Virginem se fore omnibus diebus diva præstantissima.
 Ei autem pater Jupiter dedit pulchrum donum loco nuptiarum,
 Atque media in domo sedit pinguedinem capiens. 30
 Omnibus autem in templis deorum honorem habet,
 Et ad omnes mortales deorum honorabilis est:
 Harum non valet flectere mentes neque decipere,
 Ex alijs autem nihil est quod effugerit Venerem,
 Neque deorum beatorum neque mortalium hominum. 35
 Quin & Jovis mentem seducit qui oblectatur fulminibus,
 Qui maximus est maximumque sortitus est honorem:
 Et hujus, quando voluerit, sapientem mentem decipiens,
 Facile miscuit cum mortalibus mulieribus,
 Junonis cum obliviscere faciens sororis conjugisque, 40
 Quæ ingenti specie pulcherrima est inter immortales deas.
 Inclytissimam igitur illam peperit Saturnus versutus,
 Materque Rhea: Jupiter autem incorruptibilia consilia sciens.
 Venerandam mulierem filiam effecit officia doctam.
 Atque en etiam illi ipsi Jupiter dulcem amorem incussit animo 45
 Viro cum mortali ut naceretur, ut quam celerrime
 Ne ipsa quidem humani concubitus experta esset:
 Atque aliquando iactabunda diceret inter omnes deos
 Dulce subridens risus amans Venus,
 Quod nempe deos miscuerit cum mortalibus mulieribus, 50
 Atque mortales filios parient os dederit immortalibus,
 Quodque deas immiscuerit mortalibus hominibus.
 Anchisæ igitur illi dulcem amorem incussit animo,
 Qui tunc in summis montibus scaturigine sacra Idæ
 Custodiebat boves, corpore immortalibus similis. 55
 Hunc autem postea conspiciat risus amans Venus

- Ἡέσασα, ἐκώλως ἢ κατὰ φρένας ἤμερ' εἶλετο.
 Ἐς Κύπρον δ' ἐλθοῦσα, θυάδια πῶν ἰδυνεν,
 Ἐς Πάφον· ἔνθα δέ οἱ τέμνετο βαμός τε θυάδης·
- 60 Ἐνθ' ἤγ' εἰσιελθοῦσα δύεας ἐσέθηκε φεινάς.
 Ἐνθα δέ μιν Χάριτες λαῦσαν, καὶ χεῖρ' ἐλαίῳ
 Ἀμρσίῳ, ὥς θεοὺς ἐσπένοντο αἶνι ἰόντας,
 Ἀμρσίῳ, ἱανῶ, τό γὰρ οἱ τεθυαυόμενον ἦεν.
 Ἐσχαμένη δ' εὖ πάντα περὶ χερσὶ ἱμάτα καλά,
- 65 Χρυσῇ κοσμηθεῖσα φιλομμείδης Ἀφροδίτῃ,
 Σέυατ' ἰσὶ Τροίην, περλιποῦσ' ἐυώδεια Κύπρον,
 Τῇ μετὰ περὶ σσι θεῶς πρῆσσυσα κέλευθον.
 Ἰσθὶ δ' ἵκανε πολυαῖδακα, μυτίεα θεῶν·
 Βῆ δ' ἰδυς σαθμοῖο δι' οὐρεος· οἱ ἢ μετ' αὐτὴν
- 70 Σαῖοντες πολλοὶ τε λυκοὶ χαρσώϊ τε λίοντες,
 Ἄρκτοι, παρδάλιες τε θοαὶ περλάδων ἀκόρητοι,
 Ἥεσσι. ἡ δ' ὄρουσα μετὰ φρεσὶ τέρπειτο θυμόν·
 Καὶ τοῖς ἐν σήδεισι βάλ' ἤμερ'· οἱ δ' ἅμα πάντες
 Σύνδυο κοιμήσαντο κατὰ σκίοντας ἐναύλους·
- 75 Αὐτὴ δ' ἐς κλισίας ὑπαοίητους ἀρίκανε.
 Τὸν δ' εὖρε σαθμοῖσι λελειμμένον οἶον ἀπ' ἄλλων
 Ἀγχίστην ἦρσα, θεῶν ἀπο κάλλ' ἔχοντα.
 Οἱ δ' ἅμα βουσὶν ἔποντο νομοὺς κατὰ ποιήντας
 Πάντες· ὁ δὲ σαθμοῖσι λελειμμέν' οἷος ἀπ' ἄλλων
- 80 Πωλεῖτ' ἔνθα καὶ ἔνθα, διαφύρσιον κιδαιέζον.
 Στῆ δ' αὐτοῦ προπαρόντι Διὸς θυγατρὶ Ἀφροδίτῃ,
 Παρθένῳ ἀδμήτῃ μεγέθ' καὶ εἶδος ὁμοίῳ,
 Μὴ μιν ταῖθεσιεν ἐν ὀφθαλμοῖσι νοῦτας.
 Ἀγχίτης δ' ὄρων ἐρράζετο θαύμαινεν τε
- 85 Εἶδος τε μεγέθος τε καὶ ἱμάτα σιγαλόεντα.
 Πῶλον μιν γὰρ ἔσο φαινότερον πυρὸς αὐγῆς,
 Εἶχε δ' ἐπιγναμπτὰς ἑλικας κάλυκας τε φεινάς.
 Ὀρμοὶ δ' ἅμ' ἀπαλῇ δειρῇ περικαλλέες ἦσαν,
 Καλοὶ, χρύσειοι, παμψύκιλοι· ὥς δὲ σελήνη
- 90 Στήθεσιν ἀμφ' ἀπαλίσιν ἐλάμπετο, θαῦμα ἰδέσθαι.
 Ἀγχίστην δ' ἔρεε εἶλεν, ἔω δέ μιν ἀντίον ἦδα,
 Χαῖρε ἄνασσ', ἥ τις μακάρεσσιν τάδε δώμαθ' ἱκάνεις,
 Ἄρτεμις, ἡ Λητώ, ἡ χρυσὴ Ἀφροδίτη,
 Ἡ Θέμις κῦρητις, ἡ γλαυκῶπις Ἀθήνη,
- 95 Ἦσσι τις Χάριτων δι' ὕρ' ἡλυθες, αἶτε θεοῖσι
 Πᾶσιν ἱταίρευσσι, καὶ ἀθάνατοι καλῶνται·
 Ἡ τις νυμφῶν αἶτ' ἀλσὶα καλὰ νέμονται,
 Ἡ νυμφῶν αἶ καλὸν ὄρος τόδε ναϊτάευσσι,
 Καὶ πηγὰς ποταμῶν καὶ βῆσσια ποιήντα.
- 100 Σοὶ δ' ἐγὼ ἐν σκοπῇ περρινομένη ἐνὶ χάρῃ
 Βαρὸν ποιήσω, μέγ' ὅτε τοι ἦσα καλά
 Ὀρῶσι πάσσοι. σὺ δ' ὕφρετα θυμόν ἔχουσα,

Amavit, horrendæ autem mentem amor cepit.
 In Cyprumque profecta, odoriferum templum ingressa est,
 In Paphum: ibi autem illi templum est ara que fumans:
 Ubi hæc ingressa januas admovit lucidas. 60
 Immo illam Gratia lavarunt, & unxerunt oleo
 Immortali, qualia diis inhærent æternis
 Immortalium peplo, quod nempe illi suffutum erat.
 Induta autem recte omnibus circa corpus vestimentis pulchris,
 Auro ornata risus amans Venus, 65
 Contendebat ad Trojam, derelinquens odorem Cyprum,
 Alte per nubes velociter faciens iter.
 In Idamque pervenit scatebrosam matrem ferarum:
 Ibat autem recta ad stabulum per montem: postque ipsam
 Adulans caudis canique lupi terribilesque leones, 70
 Uræ, pardique veloces cervorum insatiabiles
 Ibant. hæc autem inspiciebat in præcordiis oblectabat animum:
 Et his in pectoribus imposuit amorem: hi autem simul omnes
 Bini dormierunt circa opaeos recessus:
 Ipsa vero ad tabernacula pulchre facta pervenit. 75
 Invenit autem in stabulis relictum solum ab aliis
 Anchisen heroa, a diis pulchritudinem habentem.
 Illi autem boves sequebantur per pascua pinguis
 Omnes: hic autem ad stabulum relictus solus ab aliis
 Versabatur hinc & hinc, penetrabile quiddam psallens. 80
 Stetit autem ipso coram Jovis filia Venus,
 Virgini indomitæ magnitudine & forma similis,
 Ne ipsam exhorresceret præ oculis conspicuus.
 Anchises autem videns perpendebat mirabaturque
 Formamque magnitudinemque & vestes stupendas. 85
 Peplo etenim induta erat splendidiore ignis radio,
 Habebat autem flexos capreolos *inaures*, calyces *in annulis* lucidas.
 Torques autem circa molle collum perpulchræ erant,
 Pulchræ, aureæ, omnivariæ: tanquam autem luna
 Pectora circa mollia splendebant, mirum visu. 90
 Anchisen autem amor cepit, verboque illam allocutus est:
 Salve regina, quæcunque beatorum, has domos accedis,
 Diana, vel Latona, vel aurea Venus,
 Vel Themis generosa, aut cæssa Pallas,
 Vel fortassis aliqua Gratiarum huc venisti, quæ diis 95
 Orbibus sociantur, ac immortales vocantur:
 Vel aliqua Nympharum quæ lucos pulchros incolunt,
 Aut Nympharum quæ pulchrum montem hunc habitant,
 Et fontes fluviorum & valles herbosas.
 Tibi autem ego in specula in loco apparenti 100
 Aram faciam, immolaboque tibi hostias pulchras
 Anni tempore quolibet: tu autem benevolum animum habens,

- Δός με μετὰ Τρώεσσι ἀρεπρωτοῖ ἑμῶν ἀνδρῶν.
 Πείει δ' εἰσποῖσσι θάλιον γόνιον· αὐτὰρ ἐμ' αὐτὸν
 105 Διὸς ἐὺζώνην κ' ἔρῃ γάμῳ ἡλίαιον,
 Ὀλοῖον ἐν λαοῖς, κ' ἡρώας κδὸν ἰκιάσαι.
 Τὸν δ' ἡμιβίβη' ἴσμεν Διὸς θυγάτηρ Ἀφροδίτη,
 Ἀρχίσαν κούδισι χαμαηγείων ἀνδρῶσων,
 Οὐτίς τοι θεὸς εἰμι· τί μ' ἀθανάτοισιν ἴσκηες;
 110 Ἀλλὰ καταδιντῇ τε, γυνὴ δέ με γένετο μήτηρ.
 Ὀτρυνὺς δ' ἐς πατὴρ ὄνομα κλυτὸς, ἔστω ἀκούεις,
 Ὅς πάρος Φρυγίης εὐτειχέτωρ ἀνίστη.
 Γλῶσσαν δ' ὑμετέρην καὶ ἡμετέραν σάξα οἶδα.
 Τρῶες γὰρ μέγαί με Τρῶες τρέφιν· ἢ ᾗ διαφρῶ
 115 Σμικρῇ παῖδι· ἀτίταλλε εἰλῆς παρὰ μητρὸς ἐλευστα.
 Ὡς δ' ἂν τὴν γλῶσάν τε καὶ ὑμετέρην εὖ οἶδα.
 Νῦν δέ μ' ἀνήπαυξι χρυσόβρασις Ἀργυρόντης
 Ἐκ χορῶ Ἀρτίμιδι χερσὶν ἀκατάτου κελευσίνης.
 Πολλὰ δὲ Νύμφαι καὶ παρθένοι ἀλεισίβοιαι
 120 Παίζουσιν, ἀμυρὶ δ' ὁμιλῶ ἀπειρετος ἐστράνωντο·
 Ἐνδὲν μ' ἠπαυξει χρυσόβρασις Ἀργυρόντης.
 Πολλὰ δ' ἐπαύαζεν ἔργα καταδιντῶν ἀνδρῶσων,
 Πολλὴν δ' ἄκλῆρον τε κ' ἄκτιτον, ἣν διὰ Θήρης
 Ὀμοεργαὶ φειτῶσι κατὰ σκυῖοντας ἐναύλους.
 125 Οὐδὲ ποσὶ φεύειν ἐδίδκου εὐσιζὼς αἴης.
 Ἀρχίστω δέ με φάσκε παρὰ λήχεσιν καλίσσῃ
 Κυριδίῃν ἄλοχον, σοὶ δ' ἀγλαὰ τέκνα τιμίσσῃ.
 Αὐτὰρ ἑσπεδῇ δειξέ καὶ ἔρεσσιν, ἥτις ὄγ' αὐτίς
 Ἀθανάτων μετὰ οὐλ' ἀπείδῃ κερτύς Ἀργυρόντης.
 130 Αὐτὰρ ἐγὼ σ' ἰκόμεν, κρεττέρῃ δέ μοι ἔσται ἀνάγκη
 Ἀλλὰ σε πρὸς Ζηνὸς γονάζομαι ἠδὲ τοκίαν
 Ἑσθλῶν, (ὃ γάρ τοι γε κακοὶ τοιοῦνδε τέκοντες)
 Ἀδμήτην μ' ἀγαθὴν κ' ἀπειρήτην πολότητι,
 Πατεὶ τε σὼ δειξέ καὶ μητίεε κίδν' εἰδυῖν,
 135 Σοῖς τε κσιρηνήτοισι εἴ τοι ὁμῶδεν γοηράσιν.
 Οὐ σφιν ἀεικίλῃ Διὸς ἔασομαι, ἀλλ' ἐκὼν.
 Εἴ τι ἀεικίλῃ γυνὴ ἔασομαι, ἢ καὶ ἐκί.
 Πέμψει δ' ἄγγελον ὅκα μετὰ Φρύγας αἰολοσσώλῃ
 Ἰῖσιν πατεὶ τ' ἐμῇ καὶ μητίεε κιδνὴν περ.
 140 Οἱ δέ τε μὲν χρυσὸν κιν αἰεὶς ἰδντὰ θ' ὕφαντ' ἄν
 Πέμψουσιν· σὺ ᾗ πολλὰ καὶ ἀγλαὰ δέχθῃ ἀποινα.
 Ταῦτα δὲ ποιήσας δαῖτυ γάμον ἡμερόντα,
 Τίμιον ἀνδρῶποισι καὶ ἀθανάτοισι θεοῖσιν.
 Ὡς εἰπούσα θεὰ γλυκὺν ἡμερὸν ἔμβαλε θυμῷ.
 145 Ἀρχίστην δ' ἔρῳ εἶλεν, ἔσπος τ' ἔρατ', ἐκ τ' ὀνόμαζε,
 Εἰ μὲν θνητὴ τ' ἐσσι, γυνὴ δέ σε γένετο μήτηρ,
 Ὀτρυνὺς δ' ἐς πατὴρ ὄνομα κλυτὸς, ὡς ἀγορεύεις,
 Ἀθανάτοιο δ' ἐκπτε διακτόρε ἐνθάδ' ἰκάμευ

Da mihi ut inter Trojanos eximius sim vir.
 Facque postea floridum sortum : at me ipsum
 Diu bene vivere & videre lucem solis, 105
 Beatum inter populos, & senectutis in limen venire.
 Huic respondit postea Jovis filia Venus :
 Anchise inclytissime humigenitorum hominum,
 Non aliqua Dea sum : quid me immortalibus æquas ?
 Sed mortalis, mulierque me genuit mater. 110
 Otреus autem est pater nomine inclytus, si forte audivisti,
 Qui omni Phrygiæ bene munitæ imperat.
 Linguam autem vestram & nostram aperte novi.
 Trojani enim in domo me nutritrix nutrit : quæ perpetuo
 Me parvam filiam educavit chara a matre cum accepisset. 115
 Sic utique linguam & vestram bene novi.
 Nunc autem me rapuit aureæ virgæ dominus, Argicida
 Ex cœtu Dianæ aureum colum habentis sonora.
 Multæ autem Nymphæ & virgines dotatæ (120
 Ludebamus, & multitudo infinita coronæ instar circum fusa erat :
 Inde me rapuit aureæ virgæ dominus, Mercurius :
 Multos autem duxit me per agros mortalium hominum,
 Multamque sorte nondum divisam & incultam terram quam feræ
 Crudivoræ frequentant per umbrosas valles.
 Neque pedibus tangere videbar almam terram. 125
 Anchisæ autem me dicebat ad cubilia vocari
 Puellam uxorem, tibi autem perpulchros filios parituram :
 At postquam ostendit & dixit, ipse quidem rursus
 Immortales ad gentes ivit fortis Argicida :
 Verum ego ad te veni, fortis autem mihi fuit necessitas. 130
 Sed te per Jovem supplex oro ac per parentes
 Bonos, (neque enim mali talem peperissent)
 Indomitam me ducens & inexpertam rei amaroriæ,
 Patrique tuo ostende ac matri officia scienti.
 Tuisque fratribus qui tecum simul geniti sunt, 135
 Non illis indigna Jove ero, sed digna :
 Si quid indecens mulier ero, an non.
 Mitte etiam nuncium ocyus ad Phrygas agiles equos habentes
 Qui dicant patrique meo & matri amantissimæ.
 Hi autem aurum affatim vestemque textam 140
 Mittent : tu autem multa & præclara accipies dona.
 Hæc autem faciens celebra nuptias amabiles,
 Honorabiles hominibus & immortalibus Diis.
 Sic fata Dea dulcem amorem incussit animo.
 Anchisen autem amor cepit, verbumque dixit, & prolocutus est :
 Siquidem mortalis es, mulierque te genuit mater, (145
 Atque Otреus est pater nomine inclytus, ut ais,
 Immortalisque favore nuncii huc venis

- Ἑρμῶ· ἐμὴ δ' ἄλοχ' κεκλήσται ἡματα πάντα
 150 Οὐτίς ἔπειτα θεῶν ἔτε θνητῶν ἀνθρώπων
 Ἐνθάδε με σχίσου περὶ σὴ φιλότῃ μιγῆναι
 Αὐτίκα νῦν· ἐσὶ εἰ κεν ἐκηβόλος αὐτὸς Ἀσώλων
 Τόξου ἀπ' ἀργυρίου περὶ βέλεια σονέοντα.
 Βουλοίμην κεν ἔπειτα γυναι εἰκνία θεῶσι,
 155 Σὺς εὖνῃς ἰσίδας, δύναι δόμον αἰδ' εἶσω.
 Ὡς ἰσῶν, λάβε χεῖρα. φιλομμειδὲς δ' Ἀφροδίτη
 Ἑρμῆ μετασφραδίσα, κατ' ὄμματα καλά βαλοῦσα
 Ἑς λήχ' εὐσεβτον, ὃ, τι περ πάρος ἴσκειν ἀνακτε
 Κλαίησιν μαλακῆς ἐσφριδύν. αὐτὰρ ὑπερθεῖν
 160 Ἄρκτων δέρματ' ἔκυντο, βαρυβόγγων τε λόντων,
 Τοὺς αὐτὸς κατέσφινεν ἐν ἔρεσιν ὑψηλοῖσιν.
 Οἱ δ' ἔπειθ' ἐν λεχέων εὐποιήτων ἰσίδεσθαι,
 Κίσμον μὲν οἱ πρῶτον δότ' ἡρώς εἴλε ρακινόν,
 Πύρραια τε, γλαυκῶτα δ' ἑλέκτε, κάλυπας τε καὶ ὄμματα.
 165 Λῦσι δέ οἱ ζώνην, ἰδὲ εἴματα σιγαλίντα
 Ἐκδυε, καὶ κατέθηκεν ἑπὶ θρόνου ἀργυροῦ
 Ἀγχισίη· ὃ δ' ἔπειτα θεῶν ἰότητι καὶ αἴσῃ,
 Ἀθανάτῃ παρέλεκτο θεῶν βροτὸς, εἰ σάρα εἰδώς.
 Ἦμ' δ' ἀψ' εἰς αὐλὴν δοπακλίνουσι νομῆς
 170 Βούς τε καὶ ἵονα μῦλα νομῶν ἐξ ἀνθιμοίντων,
 Τῆμ' ἄρ' Ἀγχισίη μὲν ἑπὶ γλυκύν ὕπνον ἔχου
 Νηδυμον, αὐτὴ δ' ἡρώς ἐννυτο εἴματα καλά.
 Ἐσαμνίη δ' εὖ πάντα περὶ χροῖ δια θεῶν,
 Ἑστὶ παρ' κλισίῃ εὐποιήτοιο μελάθρου·
 175 Ἦρε κάρη· κάλλος δ' παριάνων ἀπέλαμψεν
 Ἀμβροστον, οἷον τ' ἐστὶν εὐστράνου Κυθερίης.
 Ἐξ ὕπνου τ' ἀνέγειρεν· ἔσ' τ' ἔρατ', ἐκ τ' ὀτόμαζεν,
 Ὅρσοι Δαρδανίδῃ· τί τοι νήγρετον ὕπνον ἐζούεις;
 Καὶ φράσαι εἰ τί ὁμοῖν ἐγὼν ἰνδάλλομαι εἶναι
 180 Οἷν δὴ με τοσσητόν ἐν οὐθαλμοῖσι νόησας.
 Ὡς φάθ'· ὃ δ' ἐξ ὕπνου μάλ' ἑμπατίως ὑπάκουσεν.
 Ὡς δ' εἶδεν δειρὴν τε καὶ ὄμματα κάλ' Ἀφροδίτης,
 Τάρβησέν τε καὶ ὅσπερ παρὰ κλισίῃν ἔτρεπεν ἄλλῃ.
 Ἀψ' δ' αὐτίς χλαίην τε καλέφατο καλά πρόσσωπα,
 185 Καὶ μιν λισσομένη ἔπειτα πτερόντα προσηύδα,
 Αὐτίκα σ' ὡς ταπεινὰ θεῶν ἰδὼν ὀρθαλμοῖσιν,
 Ἐγὼν ὡς θεὸς ἦσθα· σὺ δ' εἰ νημερτὲς ἑσπῆς.
 Ἀλλὰ σε περὶ Ζηνὸς γυνάζομαι Ἀχιόχοιο,
 Μὴ με ζώντ' ἀμενηνὸν ἐν ἀνδρῶποισιν ἐόσης
 190 Νάειν, ἀλλ' ἐλάειρ'· ἔπειθ' εἰ βιοτάλμῃ ἀνὴρ
 Γίγνεται ὅς τε θεῶν εὐνάζεται ἀθανάτοισι.
 Τὸν δ' ἠμείβετ' ἔπειτα Διὸς θυγάτηρ Ἀφροδίτη,
 Ἀγχισίη κύδιζε καταθνητῶν ἀνδρῶπων,
 Θάρσει, μὴδ' εἰ σῆσι μετὰ φρεσὶ διιδίδι λίγῃ.

Mercurii : mea. autem conjux vocaberis diebus omnibus.

Nemo deinceps deorum neque mortalium hominum

450

Hic me tenebit quo minus tibi in amore miscëar

Statim nunc : neque si jaculator ipse Apollo

Arcu ab argenteo emiserit jacula tristia.

Velim utique postea , mulier similis deabus ,

Tuum lectum ingressus , subire domum Ditis.

155

Sic fatus , cepit manum. risus amans autem Venus

Repebat averſa , oculos pulchros dejiciens ,

Ad lectum bene stratum , quod antea erat regi

Lænis mollibus stratum , at superne

Urſorum pelles jacebant , gravivocumque leonum ,

160

Quos ipse occiderat in montibus altis.

Hi autem postquam lectos bene constructos ascenderunt ,

Mundum quidem illi primum a corpore sumpsit lucrum ,

Fibulasque flexibilesque in aures , annulosque & monilia.

Solvit autem illi cincturam , & vestes stupendas

165

Exiit , ac deposuit in sedem aureis clavis confixam

Anchises : huic autem postea deorum sententia & fato ,

Cum immortali concubuit deâ mortalis , non aperte sciens.

Quando autem rursus ad stabulum agitant pastores

Bovesque & firmas pecudes pascuis e florentibus ,

170

Tunc scilicet Anchisæ quidem dulcem somnum offundebat

Suavem , ipsa vero corpori induebat vestes pulchras.

Induta autem recte omnia circa corpus diâ deatum ,

Stetit apud lectum bene constructæ domus :

Sustulit caput : pulchritudo autem genarum splendebat

175

Immortalis , qualisque est belle coronatæ Cythereæ.

A somnoque excitavit : verbumque dixit , atque nominabat :

Surge Dardanide : quare inexpligibilem somnum dormis ?

Ac considera an quid similis ego videar esse

Qualem scilicet me primum oculis inspexisti.

180

Sic dixit. hic autem a somno admodum prompte exaudivit.

Ut autem vidit collum & oculos pulchros Veneris ,

Timuitque & oculos declinando vertit alio.

Iterum autem retro veste cooperuit pulchram faciem ,

Et illam precans verbis velocibus alloquebatur :

185

Statim te ut primum dea vidi oculis ,

Cognovi quod dea eras : tu autem haud verum dixisti.

Sed te per Jovem oro Ægidiferum ,

Ne me viventem debilem inter homines finas

Habitare , verum miserere : quoniam haud longævus vir

190

Fit quisquis cum deabus concumbit immortalibus.

Illi autem respondit deinde Jovis filia Venus

Anchise inclytissime mortalium hominum ,

Confide , neque tuo in animo timeas valde.

. *Odysſea.*

F f f

- 195 Οὐ γάρ τι τί δι' παδίην κακὸν ἐξ ἡμέδην γέ,
 Οὐδ' ἄλλων μακαρῶν· ἰστίη φίλ' ἰσὶ θεύσσι.
 Σοὶ δ' ἴσαί φίλος υἱὸς ἐς ἐν Τροίῃσιν ἀνάξῃ,
 Καὶ παῖδες παῖδες διὰμπερές ἐκζητῶνται.
 Τῷ δ' ἐν Αἰνείας ὄνομ' ἴσεται, ἔτι μ' αἰὼν
 200 Ἔσχειν ἄχος· ἔνεα βροτῷ ἀνέρος ἡμεστον εὐνῇ.
 Ἀρχὴ θεοὶ δὲ μάλιστ' ἀπαθνητῶν ἀνθρώπων
 Αἰεὶ ἐφ' ὑμετέρης γενεῆς εἶδος τε εὖν τε.
 Ἦτοι μὲν ξαντὸν Γανυμήδεα μετίετα Ζεὺς
 ἤρπασεν ἐὼν διὰ κἀν', ἢ ἀθανάτοισι μετύν,
 205 Καὶ τε Διὸς κατὰ δῶμα θεοῖς ἰωκυτοχοοοῖ,
 Θαύμα ἰδύν, πάντῃσι τετιμῶν ἀθανάτοισι,
 Χρυσίου ἐκ κροτῆρος ἀρύσων τέκταρ ἱρυδρῶν.
 Τροίῃ δ' ἐπὶ πύλῃ αἶλας ἔχε φρίνας, εὐδὲ τι ἦδει,
 Ὅπῃ οἱ φίλον υἱὸν ἀνέρπασεν Δίοςτις αἶλλα.
 210 Τὸν δ' ἥσυχτα γόασαι διὰμπερές ἤματα πάντα.
 Καὶ μιν Ζεὺς ἐλέησε, δίδου δέ οἱ υἱὸς ἄσποινα
 Ἰπποῦς ἀργίπιδας, τί τ' ἀθανάτους φοβέουσι.
 Τοὺς οἱ δῶρον ἰδοῦκεν ἔχειν· εἴπεν τε ἱάσασθαι
 Ζητὸς ἐρημυσύνῃσι διάκτορ Ἀρηιζόντης,
 215 Ὡς εἴη ἀθάνατος καὶ ἀγήρω ἤματα πάντα.
 Αὐτὰρ ἰπειδὴ Ζητὸς ὅγ' ἐκλυεν ἀρχειάων,
 Οὐκίτ' ἴπειτα γόασκε, γιγῆθαι δ' φρίνας ἔειδεν,
 Γηθόσυν' δ' ἰπποῖσιν αἰλλωπόδοισιν ὀχεῖτο.
 Ὡς δ' αὖ Τιθωνὸν χρυσόθροτος ἤρπασεν Ἥως,
 220 Τρεπέρης γενεῆς, ἰωκίκελον ἀθανάτοισι.
 Βῆ δ' ἴμιν αἰτήσουσα κηλαπιρέα Κροῖωνα,
 Ἀδανάτην τ' εἶναι καὶ ζῶειν ἤματα πάντα.
 Τῇ δέ Ζεὺς ἰωκίευσσε, καὶ ἐκρήτην εἰλδωρ.
 Νηπιῖν, εὐδὲ ἐνόησε μετὰ φρεσὶ πότνια Ἥως
 225 Ἦδ' ἐν αἰτῇσιν, ἔϋσαι τ' ἀπὸ γῆρας ὀλοῖον.
 Τὸν δ' ἡ τοι εἰς μὲν ἔχεν πολυέροτα ἦδη,
 Ἦοι περὶ πύλῃ χρυσόθρονον περὶ γαίην,
 Ναῖε παρ' Ὀκεανῷ ρέῃσι πείρασιν γαίης.
 Αὐτὰρ ἴσσι τρώων πολυαὶ κατέχυντο ἰδείων
 230 Καλῆς ἐκ κεφαλῆς καὶ εὐγινέου τε γενείου,
 Τοῦ δ' ἡ τοι εὐνῆς μὲν ἀσπείχετο πότνια Ἥως,
 Αὐτὸν δ' αὖτ' ἀτίταλλον ἐνὶ μεγάροισιν ἔχουσα
 Σίτῃ τ' ἀμβροσίῃ τε, καὶ ἑμάτα καλά διδοῦσα.
 Ἀλλ' ὅτε δὴ πάντων συζηρὸν κατὰ γῆρας ἰσχυρῇ,
 235 Οὐδέ τι κηῖσαι μελίωτ' δύνατ' εὐδ' ἀπείρω,
 Ἦδ' ἐδὲ οἱ κατὰ θυρὸν αἰεὶ φάνετο βουλή.
 Ἐν θαλάρῳ κατιδίκευε, θυεας δ' ἐκείνην φασγάνος.
 Τῷ δ' ἡ τοι φωνή φειδ' ἀσπείρου, εὐδὲ τι κίκυε
 Ἔσθ', οἷον πάρος ἴσκειν ἐνὶ γυαμφοῖσι μίλιασιν.
 240 Οὐκ αἶν' ἐργάει σὺ τοῖον ἐν ἀθανάτοισιν ἰλοῖμαι,

Neque enim ullus metus est , te passuram malum ex me , 195
 Neque ex aliis beatis : quoniam amicus es diis.
 Tibi autem erit charus filius qui Trojanis imperabit ,
 Et filii e filiiis perpetuo pronascentur.
 Huic autem Aeneas nomen erit , quoniam me gravis
 Habuit dolor quod mortalis viri incidi in lectum. 200
 Prope dii autem maxime apud mortales homines
 Semper ob vestri generis speciemque & pulchritudinem.
 Ergo flavum Ganymedem consultor Jupiter
 Rapuit suam propter pulchritudinem , ut cum diis esset ,
 Et Jovis in domo diis vinum infunderet , 205
 Mirabile visu , ab omnibus honoratus immortalibus ,
 Aureo ex cratere hauriens nectar rubrum.
 Troi vero luctus perpetuus habebat præcordia , neque norat
 Ubi sibi charum filium rapuisset divina procella :
 Hunc deinde lugebat omnino diebus omnibus. 210
 Et illius Jupiter misertus est , deditque illi pro filio dona
 Equos velocipedes , quique immortales ferunt.
 Hos illi dono dedit habendos : dixitque singula
 Jovis consiliis nuncius Argicida ,
 Quod esset immortalis & insensibilis diebus omnibus. 215
 At postquam Jovis hic audivit nuncium ,
 Non amplius postea lugebat , gavisus autem est animo intus ,
 Lætus autem equis velocibus vehebatur.
 Similiter Tithonum aurea sede conspicua rapuit Aurora ,
 Vestri generis , similem immortalibus. 220
 Ivit autem oratura nigrinibem Saturnium ,
 Ut immortalisque esset ac viveret diebus omnibus.
 Huic autem Jupiter annuit , & perfecit verum
 Infana , neque reputavit in mente veneranda Aurora
 Ut juventutem peteret , raderetque senectam perditam. 225
 Hunc autem donec quidem habebat a multis amata juvenus ,
 Aurora oblectatus aurithrona ab aëre genita ,
 Habitabat apud Oceani fluxum ad terminos terræ.
 Verum postquam primi cani effundebantur capilli
 Pulchro ex capite & ex generosa barba , 230
 Hujus quidem a lecto abstinebat veneranda Aurora ,
 Ipsum autem rursus nutrebat in domibus habens
 Ciboque ambrosiaque , & vestes pulchras dans.
 Verum quando jam omnino ad odiosam senectutem properabat ,
 Neque ullum membrorum movere poterat neque attollere , 235
 Hoc illi in animo optimum videbatur consilium :
 In thalamum deposuit , januas autem admovit lucidas.
 Ejus utique vox fuit immensa , neque vis
 Est , qualis antea fuit in flexibilibus membris.
 Non utique ego te talē inter immortales eligerē *f. præoptarem* 240

- Ἀθάνατόν τ' εἶπαι καὶ ζῶειν ἥματα πάντα.
 Ἄλλ' εἰ μὲν τοιοῦτος ἰὼν εἶδος τε δίμας τε
 Ζώεις, ἡμέτερός τε πόσις κεκλημῆσθαι εἴης,
 Οὐκ ἂν ἔπειτά μ' ἄχος πυκινὰς γρέας ἀμφικαλύπτει.
 245 Νῦν δέ σε μὲν τάχα γῆρας ὁμείβιον ἀμυκαλύπτει
 Νηλεΐες, τόγ' ἔπειτα παρίσεται ἀνδράσποισιν,
 Οὐλομένην, καματηρὴν, ὃ, τε συγέουσι θεοὶ περ.
 Αὐτὰρ ἐμοὶ μέγ' ὄνειδος ἐν ἀθανάτοισι θεῖσιν
 Ἔσοιταί ἥματα πάντα διαμπαρές ἱνυκα σῖο,
 250 Οἳ πρὶν ἐμοὺς ὄαρους, καὶ μήτις αἶς ποτε πάντας
 Ἀθανάτους συνέμιξα καταδιντῆσι γυναιξί,
 Τάρβεισκον. πάντας γὰρ ἐμὸν δάμνασκε νόημα.
 Νῦν ᾧ δὴ οὐκέτι μοι σοταχίσεται ἐξουκμήται
 Τοῦτο μετ' ἀθανάτοισιν. ἰσθὶ μάλα πολλὸν ἀάδην,
 255 Σχέτλιον, ἐκ ὀνύτατον, ἀπὸ πλάγχθην δὲ νόσιον,
 Παιῖδα δ' ὑπὸ ζώνῃ ἐθέμην βροτῶ ἐνυθιῖτα.
 Τὸν μὲν, ἑσπὴν δὴ πρῶτον ἰδὼ φάος ἡελίοιο,
 Νύμφαι μιν θρέψουσιν ὀρσικῶσι βαθυκέλευσι,
 Αἱ τὸδε γαιετάουσιν ὄρος μέγα τε ζαδὴν τε,
 260 Αἶψ' ἔτε θνητῆς ἔτ' ἀθανάτοισιν ἔσονται.
 Ἀφρὸν μὲν ζῶουσι, καὶ ἀμβροτον εἶδ' ἐδούσι,
 Καὶ τε μετ' ἀθανάτοισι καλὸν χορὸν ἐτίσαντο.
 Τῷσι δ' Σιληοὶ τε καὶ εὐσκοῶσθαι Ἀρχειρόντης
 Μίτρηοντ' ἐν φιλότῃ μυχῷ σπαίον ἐρείντων.
 265 Τῷσι δ' αἶψ' ἢ ἐλάται ἢ δρύες ὑψηλὰ κρηναί.
 Γενουδύησιν ἔρυσαν ἐπὶ χθονὶ βωτιανίῃ.
 Καλαὶ, τηλεθάουσιν ἐν ἔρετιν ὑψηλοῖσιν
 Ἔσασ' ἡλίβατοι· τεμνὴν δὲ ἐκ κληίσκουσι
 Ἀθανάτων, τὰς δ' ἔτι βροτοὶ κείρουσι σιδήρῳ.
 270 Ἀλλ' ὅτε καὶ δὴ μύθεα παρῆσιν ἀθανάτοιο,
 Ἀζάρεται μὲν πρῶτον ἐπὶ χθονὶ δένδρεα καλὰ,
 Φαίος δ' ἀμυγερὸς ἐνυθίβει, πίπτουσι δ' ἀπ' ὄζυ,
 Τῶνδ' ἔχ' ἐμὰ ψυχὴ λείπει φάος ἡελίοιο.
 Αἱ μὲν ἐμὸν θρέψουσιν παρὰ σόισιν υἱὸν ἔχουσα.
 275 Τὸν μὲν ἑσπὴν δὴ πρῶτον ἔλη πολυήρατος ἦβη,
 Ἀζούσιν σοι δούροθι θεαὶ, δειξουσὶ τε παῖδα.
 Σὺ δ' ἰγώ, ὅρα ταῦτα μετὰ ἐρίσι πάντα διέλθω,
 Ἔς πέμπτον ἔτος αὐτὶς ἐλεύσεμαι υἱὸν ἄγουσα.
 Τὸν μὲν ἑσπὴν δὴ πρῶτον ἰδὼς θάλλω ὀφθαλμοῖσι,
 280 Γενήσιντες ὄραν· μάλα γὰρ θεομήκελος ἔσται.
 Ἀζῆεις δ' αὐτίκα νιν ποτὶ Ἴλιον ὑπνέουσιν.
 Ἦν δέ τις εἴρητά σε καταδιντῶν ἀνδράσπων,
 Ἥτις σοι φίλον υἱὸν ὑπὸ ζώνῃ θέτο μήτηρ,
 Τῶνδ' σὺ μυθεῖσθαι μεμνημῆσθαι, ὥς σε κελύω.
 285 Φασὶν τοι νύμφης Καλυκώτιδ' ἔγγονον εἶναι,
 Αἱ τῆδε γαιετάουσιν ὄρος καταβίβῃσι ὕλη.

Immortalemque esse & vivere diebus omnibus.
 Sed si quidem talis formaque corporeque
 Viveres, nosterque vir vocatus esses,
 Non utique deinde me luctus secundum densam mentem cooperiret.
 Nunc autem te quidem celeriter senectus communis cooperiet 245
 Immisericors, quæ postea astat hominibus,
 Perniciosa, lasa, quam & dii odio habent.
 At mihi magnum probum inter immortales deos
 Erit diebus omnibus omnino propter te,
 Qui antea meas conversationes, & consilia quibus olim omnes 250
 Immortales commiscui cum mortalibus mulieribus,
 Timebant. omnes enim meum domabat consilium.
 Nunc autem utique non amplius mihi licebit gemendo nominare
 Hoc inter immortales: siquidem ingenti multa multata sum,
 Damno duro, nec tolerando, aberravi autem mente, 255
 Filiumque sub cinctura posui cum mortali mixta.
 Illum quidem, ubi jam primum viderit lucem Solis,
 Nymphæ ipsum nutrient montanæ profundos sinus habentes,
 Quæ hunc habitant montem magnumque valde divinumque,
 Quæ utique neque mortales neque immortales sequuntur: 260
 Diu quidem vivunt, & immortalem cibum comedunt,
 Atque cum immortalibus pulchram choream instaurant,
 Cum his autem Silenique & bonus explorator Argicida
 Miscentur in amore in recessu speluncarum amabilem.
 Cum his autem simul aut abietes aut quercus altæ capitibus 265
 Genitis natæ fuere super terram alentem viros:
 Pulchræ, florentes in montibus altis
 Stant altæ: delubra autem ipsas vocant
 Immortalium, has autem haud mortales tondent ferro:
 Sed quando jam satum astiterit mortis, 270
 Siccantur quidem primum super terram arbores pulchræ,
 Cortex autem circumquaque corrumpitur, deciduntque rami:
 Earum autem simul animæ relinquit lumen Solis.
 Hæ quidem meum nutrient apud se filium habentes.
 Hunc quidem ubi jam primum ceperit multimodis expetita puer-
 Ducent tibi huc Deæ, ostendentque puerum (ras, 275
 Tibi autem ego, ut hæc menti tuæ inculcando omnia persequar,
 In quintum annum rursus veniam filium duceus.
 Hunc quidem ubi jam primus videris florere oculis,
 Gaudebis videns: valde enim diis similis erit. 280
 Duces autem statim illum ad Trojam ventosam.
 Si autem aliquis interrogarit te mortalium hominum,
 Quæ tibi charum filium sub cinctura posuerit mater,
 Huic tu dicere memor sis ut te jubeo:
 Dicunt nymphæ Calycopidis progeniem esse, 285
 Quæ hunc habitant montem indutum sylvæ.

- Εἰ δέ κεν ἐξέως καὶ ἐπαύξιας ἄρροι θυμῷ,
 Ἐν εὐλότῃ μιγῆται εὐστράτω Κυδερῇ,
 Ζεὺς σε χολασάμεν βαλῆς φολόντι κεραυνῷ.
 290 Εἰρητὰ ται πάντα· σὺ δὲ φρεσὶ σῇσι νύκτας,
 Ἴσχειο, μηδὲ ὀνήμεναι, θεῶν δὲ ἐποσίζω μῆνιν.
 Ὡς εἰπεῦσ' ἦξε πρὸς ἑσπέρην ἠνεμόεντα.
 Χαῖρε θεὰ Κύπερρον εὐκτιμῆς μεδέουσα,
 Σιῦ δὲ ἐγὼ ἀρξάμεν μεταβίσταμαι ἄλλον ἐς ὕμνῳ.

Εἰς τὴν Ἀττήν.

- Αἰδοῖν χρυσοσίφανον καλὴν Ἀφροδίτην
 Ἄσσομαι, ἥ πάσης Κύπρου κρήδιμα λείλογχον.
 Εἰσαλῆς, ὅθι μιν ζεύρου μένος ὕψρην αἴαντος
 Ἦνεικεν κατὰ κύμα πολυρρυσίσχιστο θαλάσσης,
 5 Ἀφρῷ ἐν μαλακῷ. τὴν δὲ χρυσάμπυκας ὦραι
 Δέξαντ' ἀσπασίως, πτερὶ δὲ ἄμβροστα ἱμάτια ἴσαν.
 Κρατὶ δὲ ἰὼ ἀθανάτω σεράνῃ εὐτυχτον ἔδκατο,
 Καλὴν, χρυσεῖν· εἰ δὲ τρητῶσι λοβοῖσιν
 Ἄνδρι ἐρεχθάλλου χρυσῶ τα τιμήντος.
 10 Διερὶ δὲ ἀμφ' ἀσπαλῇ καὶ σῆδεσιν ἀργυρέοισιν
 Ὅρμῳσι χρυσέωσιν ἐκόσμευ, οἷσι περ αὐτὰ
 ὦραι κόσμῳδον χρυσάμπυκας, ὅπασι τ' ἴσαν.
 Ἐς χερσὶν ἡμερέντα θεῶν καὶ δάματα πατρῶς.
 Αὐτὰρ ἰσχυρὴν πάντα πτερὶ χερσὶ κόσμον ἔδκατο,
 15 Ἦγον ἐς ἀθανάτους· οἱ δὲ ἡσπάζοντο ἰδόντες,
 Χερσὶ τ' ἐδεξιοῦντο· καὶ ἠρήσαντο ἕκαστον
 Εἶναι κουριδίην ἀλοχον, καὶ οἰκαδὲ ἀγλαῆν,
 Εἶδ' ὅσον θαυμάζοντες ἰσχυρὰν Κυδερῆιν.
 Χαῖρ' ἐλικοβόλεα, γλυκυμείλιχα· δὸς δὲ εἰ ἀγῶνι
 20 Νίκην τῷδε γέρας, ἔμην δὲ ἐντυτον αἰοῖδον.
 Αὐτὰρ ἐγὼ καὶ σὺ καὶ ἄλλης μνήτορ' αἰοῖδης.

Διόντσοσ, ἡ Ἀηστὰς.

- Ἀμφὶ Διόνυτον Σιμέλης ἐρεχυδῆσιν υἱὸν
 Μήσιμιν, ὡς ἐγάτη πατρὶ θῖν' αἰὼς ἀτρυγέτοιο,
 Ἀκτῇ ἐπὶ περὶντι, νηπιῇ ἀνδρὶ εὐκλῆς
 Προδῆλῃ· καλαὶ δὲ περιεσσίοντο ἔθιμοι
 5 Κυάνεα, ἑσπέρς δὲ πτερὶ σιβαρεῖς ἔχον ἄμοις
 Πορρῦρεν· τάχα δὲ ἄνδρες εὐσείλμου δῶτο γνῶς
 Ληισαὶ προζέοντο δῶδός τε σῖνισσα πάντων
 Τυρσηνέ· τοὺς δὲ ἦγε κακὸς μόρος. οἱ δὲ, ἰδόντες
 Νεῦσαν ἐς ἀλλήλους, τάχα δὲ ἔκθορον· αἶψα δὲ ἰλῶτες
 10 Εἶσαν ἐπὶ σφετέρης γνῶς κίχρημῶν ἦτορ.
 Τίον γάρ μιν ἔραγτο διοτρεῖων βασιλέων

Si autem *rem ipsam* enunciaris & gloriaberis dementi animo ,
 In amore te mixtum esse cum bene coronata Cytherea ,
 Jupiter te iratus feriet ardenti fulmine.
 Dicta sunt tibi omnia : tu autem in mente tua intelligens , 290
 Cohibe te , neque indica , deorum autem observa iram.
 Sic effata abiit ad cælum ventosum.
 Salve dea Cypro bene habitata imperans ,
 A te autem ego exorsus transibo aliam ad laudem.

I N E A N D E M.

Venerandam auream coronam habentem pulchram Venerem
 Canam , quæ totius Cypro mœnia adepta est
 In mari sitæ , ubi illam zephyri vis molliter spirantis
 Tulit per undam multifoni maris ,
 Spuma in molli. hanc autem auricurræ Horæ 5
 Exceperunt libenter , immortalesque vestes induere :
 Caput vero super immortale coronam bene constructam posuere ,
 Pulchram , auream : in perforatis autem auriculis
 Florem orichalci aurique preciosi :
 Collum autem molle ac pectora argentea 10
 Monilibus aureis ornabant , quibus ipsæ
 Horæ ornatae fuere auricurræ , quando irent
 Ad choream amabilem deorum & domos patris.
 Verum postquam omnem circa corpus ornatum posuere ,
 Duxere ad immortales : qui amplectebantur videntes , 15
 Manibusque salutabant : & cupierunt quisque
 Esse maritalem conjugem , & domum ducere ,
 Fornam adiuvantes ex violis coronam habentis Cythereæ.
 Salve nigras habens palpebras , dulciloqua : da vero in certamine
 Hoc victoriam ferre , meamque præpara cantionem. 20
 At ego & tui & alterius memor ero cantionis.

BACCHUS , SIVE LATRONES.

De Baccho Semeles inclytæ filio
 Mentionem faciam , ut apparuit apud littus maris indomiti ,
 Apud promontorium *in mari* procurrit . juveni viro similis
 Primum jam puberi : pulchri autem concutiebantur capilli
 Cyanei , vestem autem circa robustos habebat humeros 5
 Purpuream cito autem viri bene tabulata ex navi
 Latrones petvere velociter ad nigrum pontum
 Tyræni : eos autem duxerat mala tors. qui videntes
 Innuere sibi invicem , citoque exilire : statim autem capientes
 Imposuerunt *eum* suæ navi lati animo. 10
 Filium enim illum autumabant a Jove nutritorum regum

Εἴη, καὶ δις τοῖς ἰδοῖν δεινὸν ἀργαλέοισι.

Τὸν δ' ἐκ ἰσχανε δεσμὰ, λύγαι δ' ἀπὸ πηλός' ἐπιπταῖ
Χειρῶν ἡδὲ ποδῶν· ὁ δ' ἔ, μειδιάων ἐκάθ' αὐτο

85 Ὀρμασι κυατέοισι. κυβερνήτης ἢ τούσας,

Αὐτίκα οἷς ἐπάροισιν ἐκέλευτο, φαίνουσιν τε,

Δαιμόνιοι, τίνα τόνδε θεῖον δεσμευόντ' ἐλόντες,

Καρτίεσσιν· ἔδ' ἐρεῖν δύναται μιν νῦν εὐεργός.

Ἡ γὰρ Ζεὺς ὅδε γ' ἐστίν, ἢ ἀργυρότατος Ἀπόλλων,

10 Ἡὲ Ποσειδάων. ἰστέι καὶ θνητοῖσι βροτοῖσιν

Εἰκελος, ἀλλὰ θεοῖς οἱ ὀλύμπσια δώματ' ἔχουσιν.

Ἄλλ' ἄγχι, αὐτὸν ἀρῶμαι ἰσ' ἠπειρεῖο μελαίνης

Αὐτίκα· μὴδ' ἰστέι χεῖρας ἰάλλετε, μή τι χολωθεῖς

Ὅσον ἀργαλέους ἀνέμους καὶ λαίλαπα πολλήν.

25 Ὡς φάτο. τὸν δ' ἀρχὸς συγρηῖ ἠήπασι μύθη,

Δαιμόνι· ἔρον ὅρα, ἅμα δ' ἰστέον ἔλκετο νῆος,

Σύμφωνθ' ὅσπλα λαβών. ὅδε δ' αὐτ' ἀνδρείῳι μελάσει.

Ἐλπομαι, ἢ Ἀἴωματος ἀρίζεται, ἢ ὅγε Κύπριον,

Ἡ' ἐς Τωφερβορίους, ἢ ἐκαστέρῳ· ἐς ἣ τελευταίαν

30 Ἐκ ποτ' ἐμὲ αὐτοῦ τε φίλους καὶ κτήματα πάντα,

Οὓς τε κασιγνήτους· ἰστέι ἡμῖν ἔμβαλε δαίμων.

Ὡς εἰπὼν, ἰστέον τε καὶ ἰστέον ἔλκετο νῆος,

Ἐμπευσεν δ' αἶμος μέσον ἰστέον· ἀμρὶ δ' ἄρ' ὅσπλα

Καττάουσιν. τάχα δέ σιν ἐκρίνετο θαυμάτια ἔργα·

35 Οἶν' μὲν πρῶτισα θεῶν ἀνὰ νῆα μέλαιναν

Ἠδύποτες κελάρυζ' εὐώδης, ἄρτυτο δ' ἰστέον

Ἀμρροσίῳ· ταύτας ἢ τάρ' λάβε πάντας ἰδόντας.

Αὐτίκα δ' ἀκρότατον παρὰ ἰστέον ἐξετανύσθη

Ἀμρροσίῳ· ἔνθα καὶ ἔνθα, κατεκρημνίσθητο ἢ πολλὰ

40 Βότρυς· ἀμρ' ἰστέον ἢ μέλας ἐβίβαστο κισθός

Ἀνδρῶν πηλεδάων, χαρίεις δ' ἰστέον καμνός ὀρώρει.

Πάντες ἢ σκαλμοὶ στεφάνους ἔχον. οἱ δέ, ἰδόντες,

Μηδίδην τότε· ἰστέοντα κυβερνήτην ἐκέλευον

Ἰῆ πηλάαν. ὁ δ' ἄρα σφι λέων γένετ' ἐνδοθι νῆος

45 Δεινός ἰσ' ἀκροτάτης, μέγα δ' ἔβραχεν, ἐν δ' ἄρα μέσῳ

Ἀμρτον ἐποίησεν λασιαύχενα, σήματα φαίνων·

Ἀν δ' ἰστέον μεμαυῖα· λέων δ' ἰστέον σέλματος ἄκρου

Δεινὸν ἰστέον ἰδόν. οἱ δ' εἰς πρύμναν ἐρόβησεν,

Ἀμρὶ κυβερνήτην ἢ σκόρρονα θυμὸν ἔχοντα

50 Ἐσαν ἄρ' ἐκωληγέστες. ὁ δ' ἐξασπίνης ἐπορρύσας

Ἀρχὸν ἔλ'. οἱ ἢ θυράζε κακὸν μόρον ἐξαλύοντες,

Πάντες ὁμῶς πῆδυσαν, ἰστέον ἰδόν, εἰς ἅλα διαν·

Διελθόντες δ' ἰστέοντο. κυβερνήτην δ' ἔλκεσας

Ἐσχεθε, καὶ μιν ἔθηκε πανόλβιον· ἰστέον τε μῦθον,

55 Θάρσει δὲ κάττω τὰ μὲν κεχαρισμένη θυμῷ.

Εἰμὶ δ' ἰστέον διόντος· ἐβίβημι, ἐν τέκε μῆτηρ

Καδμῆς Σιμέλη, διός· ἐν φιλότῳι μιγνύσα.

Esse, ac vinculis volebant ligare difficilibus.
 Illum autem non tenebant vincula, viminaque procul cadebant
 A manibus & a pedibus: ipse subridens sedebat
 Oculis cyaneis. gubernator autem intelligens, 15
 Statim suos socios hortatus est, dixitque:

Miseri, qualem hunc Deum ligatis capientes,
 Fortem? neque ferre illum potest navis fabrefacta:
 Aut enim Jupiter hic est, aut argentiarcus Apollo,
 Aut Neptunus: quoniam haud mortalibus hominibus 20
 Similis est, ac Diis qui Olympicas domos habent.
 Verum agite, hunc dimittamus ad continentem nigram
 Statim: neque in eum manus conjicite, ne iratus
 Excitet difficiles ventos ac turbineum multum.

Sic dixit. illum autem dux odioſo objurgavit sermone: 25
 Infelix secundum ventum vide, simulque velum trahe navis,
 Simul omnia arma capiens. hic autem contra viris curæ erit.
 Spero, aut in Ægyptum veniet, aut hic in Cyprum,
 Aut ad Hyperboreos, aut longius: ad extremum autem
 Aliquando indicabit suos amicos & possessiones omnes, 30
 Suosque fratres: postquam nobis obtulit Deus.

Sic locutus, malumque & velum trahebat navis.
 Flavit autem ventus in medio veli: circumque arma
 Deponebant. cito autem illis apparebant admirabilia opera:
 Vinum quidem primum velocem per navim nigram: 35
 Dulce fluebat odorum, excitabaturque odor
 Divinus: nautas autem stupor cepit omnes videntes.
 Statim autem in summitate veli extensa est
 Vitis huc atque huc, pendebantque multæ
 Uvæ: circa malum autem volvebatur hedera 40
 Floribus vireſcens, gratus autem fructus excitabatur.
 Omnes autem scalmi coronas habebant. illi autem videntes-
 Mededen tunc deinde gubernatorem hortabantur
 In terram appropinquare. ille autem leo factus fuit in navi
 Horrendus in summa, valde autem rugiebat: in medio vero 45
 Ursam fecit hirsutam cervice, signa ostendens:
 Surrexit autem furibunda: leo autem in sede summa
 Horrendum torve videns. illi autem in puppi timuere,
 Circum autem gubernatorem sapientem animum habentem
 Stetere utique stupefacti. ille autem repente impetum faciens 50
 Ducem cepit. illi autem foras malam mortem fugientes,
 Omnes simul saliere, cum vidissent, in mare dium:
 Delphines autem facti fuere. gubernatorem autem miseratus
 Tenuit, & cum fecit beatissimum: dixitque verbum:

Confide optime rector meo grate animo. 55
 Sum autem ego Bacchus magnisonus, quem peperit mater
 Cadmea Semele, Jovi in amore mixta.

Χαῖτε τέκος Σμείλης εὐάσιδ'· οὐδέ πη ἐξέ
Σιὸ γε ληθόμενοι, γλυκερὴν κοσμήσας αἰοδὴν.

Εἶ τ Ἀ ρ ε α.

- Ἄρες ὑπερμύετα, βρισάρματα, χρυσοπηλὴς,
Ὀμβρομόδυμι, φέρασσι, πολιᾶσι, χαλκοκορυαί,
Καρτερόχειρ, ἀμόγητε, δορυδιές, ἐκ' ὀλύμπου,
Νίκης εὐπολόμοιο πάτερ, συναρσὴν δέμιος,
Ἄρτιόισι τύραννε, δικαιοτάτων ἀγέ φατῶν,
Ἡιορὴς σκηπτοῦχε, περαυγέα κύκλον ἐλίσσαν
Λιδέρος ἱπταπόρος ἐνὶ τείρεσιν, ἰνδὰ σε πάλος
Χαρυγέες τετατάτης ὑπὲρ ἀντιγ' αἰὲν ἔχουσι·
Κλυθὶ βροτῶν ἐπικούρε, δοτὴρ εὐδαροῖς ἥδης,
Πρὸ κατασίλβων σίλας ὑφόδεν ἐς βιότιτα
Ἡμετέρη, ἢ κάρτος ἀρήιον· ὥς κε δυναίμην
Σείδαμα κακότητα πικρὴν ἀπ' ἐμείο καμίνου,
Καὶ ψυχῆς ἀπατιλὸν ὑπογνάμψας φρεσὶν ὀρμὴν,
Θυμᾷ τ' αὖ μένος ὀξύ κατιγίμεν, ὅς μ' ἐρίθοι
Φυλίοιδ' κρυερῆς ἐπιβαινέμεν. ἀλλὰ σὺ δάριστος
Δὸς μάκαρ, εἰρήνης τε μένειν ἐν ἀπώμοσι Δισμοῖς,
Δυσμύμων προρυόντα μύθεον κῆρς τε βιαίους.

Εἶ σ Ἀ ρ τ ε μ ι ν.

- Ἄρτεμιν ὕμνῳ μοῦσα κασιγνήτην Ἐκάτοιο,
Παρθένον ἰοχίαρχαν, ὀμότροπον Ἀπόλλωνος,
Ἡδ' ἱππῶους ἄρσασα βαθυχοῖνοιο Μελήτης,
Ῥίμωα διὰ Σμύρνης παγχεύσειον ἅμα δισώμω
Ἐς Κλάρην ἀμπελίσσαν, ὅθ' ἀργυρότοξ' Ἀφείλλαν
Ἦσαι μιμνᾷζων ἐκαθηβόλον ἰοχίαρχαν.
Καὶ σὺ μὲν ἔτω χαῖρε, θεᾷ δὲ ἅμα πᾶσαι αἰοδῇ.
Λυτὰρ ἐγὼ γε πρῶτα ἢ ἐκ σέθεν ἄρχομι αἰοδῆν.
Σιὸ δὲ ἐγὼ ἀρξάμεν' μεταδίσσομαι ἄλλον ἐς ὕμνον.

Εἶ σ Ἀ φ ρ ο δ ῖ τ η ν.

- Κυπερητῇ Κυθήριαν αἰέσομαι, ἥτε βροτοῖσι
Μυίλιχα δῶρα δίδωσιν, ἐφ' ἱμερτῷ δὲ προσάψω
Αἰεὶ μειδιάει, καὶ ἐφ' ἱμερτὸν φέρεται ἀνδρῶν.
Χαῖτε θεᾷ Σαλαμῖνος εὐκτιρμένης μεδέουσα,
Καὶ πάσης Κύπερου· δὸς δὲ ἱμερτίσσαν αἰοδῆν.
Λυτὰρ ἐγὼ καὶ σεῖο καὶ ἄλλης μνήσομαι αἰοδῆς.

Εἶ σ Ἀ θ η ν α ῖ ν.

- Παλλάδ' Ἀθηναίην ἐρυσίστολιν ἄρχομι αἰοδῆν
Διὶν, ἣ σὺν Ἀρκί μέλιι πολεμῖα ἔργα,
Περδόμεναι τε πόλεις, αὐτὴ σε πτόλεμοι τε·
Καὶ τ' ἐρύσατο λαὸν ἰόντα τε παρόλμων τε.
Χαῖτε θεᾷ, δὸς δὲ ἅμμιν τύχην εὐδαιμονίαν τε.

Salve nate Semeles pulchrioculæ : haudquaquam licet
Tui oblitum , suavem ornare cantionem.

IN MARTEM.

Mars prærobuste , gravis curru , insignis aurata galea ,
Inviſte animi , clypeate , urbium quaſiator , ære armate ,
Fortimane , indeteſſe , haſta valens , ſeptum olympi ,
Victoriæ in bello feliciſ pater , auxiliator juſtitia ,
Adverſariis tyſanne , juſtiſſimorum dux hominum ,
Fortitudiniſ ſceptriſer , ignitum circulum volvens
Ætheriſ inter ſeptemgrada aſtra , ubi te equi
Valde ſtammantes tertio ſuper curru ſemper habent :
Audi mortalium auxiliator , dator audaciſ vigoris ,
Facile relucens lumen deſuper ad vitam
Noſtram , ac fortitudinem Martialem : ut poſſim
Depellere malum autem a meo capite ,
Et animæ deceptorẽ ſubſteſtere mente impetum ,
Animique robur acutum cohibere , qui me excitat
Pugnam horrendam aggredi , ſed tu audaciam
Da beate , paciſque manere in illæſiſ legibuſ ,
Inimicorum fugientem laborem fataque violenta.

IN DIANAM.

Dianam laudat Muſa ſororem Jaculatoriſ ,
Virginẽ ſagittiſ gaudentẽ , ſimul nutritam cum Apolline ,
Quæ equoſ jungens junciſ copioſæ Mcletæ ,
Perniciter per Smyrnam totum aureum currum agit
Ad Clarum vitibuſ copioſam , verum argentiarcuſ Apollo
Sedit expectans Jaculatricẽ ſagittiſ gaudentẽ.
Et tu quidem ſic ſalve , deæque ſimul omneſ cantioneſ.
At ego primum & a te incipio cantare.
A te autem ego exorſuſ tranſibo aliam ad laudem.

IN VENEREM.

Cyprogenitam Cytheream canam , quæ mortalibuſ
Blanda dona dat , amabili autem facie
Semper ſubridet , & amabilem fert florem.
Salve dea Salamine bene habitata regnans ,
Et tota Cypro : da vero amabilem cantionem.
At ego & tui & alteriuſ memor ero cantioniſ.

IN PALLADEM.

Palladem Minervam patronam urbium incipio canere
Agrẽ , cui cum Marte curæ ſunt bellica opera ,
Dirutaque urbeſ , clamorque bellaque :
Quin & liberavit populuſ eunteſque redeunteſque.
Salve dea , daque nobiſ fortunam felicitateſque.

Εἰς Ἡράν.

Ἥρην αἰεὶ δα χρυσόθετον, ἣν τέκε Πείη
 Ἀθαλάττην βασιλίαν, ὑπεύροχον εἶδ' ἔχουσιν,
 Ζητὸς ἐρεβδύσσοιο κασιγνήτην ἄλοχόν τε
 Κυδρὴν, ἣν πάντες μάκαρες κατὰ μακρὸν ὀλύμπου
 § Ἀζόμενοι τίουσιν ὁμᾶς Διὶ περσικεσάντων.

Εἰς Ἀημητράν.

Ἀήμητ' ὑψομον σμεῖνεν θεῶν ἄρχον' αἰεῖσιν,
 Αὐτὴν κ' κούρην περικαλλέα Περσεφονείαν.
 Χαῖρε θεά, καὶ τήνδε σάου πόλιν· ἄρχει δ' αἰεὶ δῆ.

Εἰς Μητέρα Θεῶν.

Μητέρα μοι πάντων τε θεῶν πάντων τ' ἀνθρώπων
 Ὑμνῶ Μῦσα λίγεια Διὸς θυγάτηρ μέγαλοιο,
 Ἡ' κροτάλων τυτάνων ἰαχῇ, οὐτὶ τε τρέμος αὐλῶν
 Εὐαδῶν, ἥδε λύκων κλαγγῇ χαθροπῶν τε λείηται,
 § Οὐρεά τ' ἠχέεντα, καὶ ὑλκέντες ἐναυλοι.
 Καὶ σὺ μὲν ἔτω χαῖρε, θεῶν δ' ἅμα πᾶσαι αἰοῦσῃ.

Εἰς Ἡράκλεια Λεοντοότμον.

Ἡρακλῆα Διὸς υἱὸν αἰέτομα, ὃν μίγ' αἶετον
 Γεῖνατ' ἐπιχθονίαν Θήβης ἐνὶ καλλιχόροισιν
 Ἀλκμήνῃ, μυχθεῖσα κελαινερέϊ Κερνίονι.
 § Ὅς πρὶν μὲν κατὰ γαίαν ἀθέρατοι ἥδ' ἐθάλασσαν
 Πλαζόμενος πομπῇσιν ὑπ' Εὐρυπύλῳ ἀνακτος,
 Πολλὰ μὲν αὐτὸς ἐρέξεν ἀτάαλα, πολλὰ δ' ἀνέτηλ.
 Νῦν δ' ἥδη κατὰ καλὸν ἔδος νιρόντος ὀλύμπου
 Ναιέει περσώμεν, καὶ ἔχει καλλίσφυρον Ἥβην.
 Χαῖρε ἀναξ Διὸς υἱέ, δίδου δ' ἀρετὴν τε καὶ ὄλγον.

Εἰς Ἀσκληπιοῦν.

Ἰντῆρα τόσων Ἀσκληπιῶν ἄρχον' αἰεῖσιν,
 Υἱὸν Ἀπολλωνος, τὸν ἐγείνατο διὰ Κορωνίς
 Δωτίῃ ἐν πεδίῳ, κούρῃ Φλεγύου βασιλῆϊ,
 Χάρμα μίγ' ἀνθρώποισι, κακῶν θελκτῆς ὀδυνάων.
 § Καὶ σὺ μὲν ἔτω χαῖρε ἀναξ· λίτομαί σε σ' αἰοῦσῃ.

Εἰς Διοσκοτόρῳ.

Κάσσοι καὶ Πολυδαῖκε' αἰεῖδιο Μῦσα λίγεια
 Τυνδαρίδας, οἱ Ζητὸς ὀλυμπίου ἐξεγέγοντο.
 Τοὺς ὑπὸ Ταυγίτου κορυφῆς τέκε πότνια Λῆδη,
 Λάτρῃ ὑπερμνηθεῖσα κελαινερέϊ Κερνίονι.
 § Χαῖρετε Τυνδαρίδαί, ταχέων ἐπιβήτορες ἵππων.

Εἰς Ἐρμῆν.

Ἐρμῆν αἰεὶ δα Κυλλήνιον ἀργερόντην,

IN JUNONEM.

Junonem cano aurithronam, quam peperit Rhea,
 Immortalem reginam, excellentem formam habentem,
 Jovis tonantis sororem conjugemque
 Inclytam, quam omnes beati per longum olympum
 Venerantes honorant simul cum Jove gaudente tulminibus.

IN CEREREM.

Cererem pulchricomam venerandam Deam incipio canere,
 Ipsam & filia perpulchram Proserpinam.
 Salve Dea, & hanc serva civitatem: præsisque cantioni.

IN MATREM DEORUM.

Matrem mihi omniumque deorum omniumque hominum
 Laudat Musa suavis Jovis filia magni, (tibiarum
 Gai crepitaculorum tympanorumque sonus, simulque tremor
 Placuit, ac luporum clangor terribiliumque leonum,
 Montesque sonori, & sylvestri recessus.
 Et tu quidem sic salve, deæque simul omnes cautione.

IN HERCULEM LEONINI ANIMI.

Herculem Jovis filium canam, quem longe præstantissimum
 Genuit terrestrium Thebis in amœnis
 Alcmena, mixta cum nigrinube Saturnio.
 Qui autem quidem per terram immensam ac mare
 Errans jussibus Eurysthei regis,
 Et multa ipse fecit aliis mala, & multa tulit.
 Nunc autem in pulchra fede nivosi olympi
 Habitat oblectatus, & habet pulchram pedibus Heben.
 Salve rex Jovis fili, da vero virtutemque & felicitatem.

IN ÆSCULAPIUM.

Medicum morborum Æsculapium incipio canere,
 Filium Apollinis, quem genuit dia Coronis
 Dotio in campo, filia Phlegyæ regis,
 Gaudium magnum hominibus, malorum delinitorem dolorum.
 Et tu quidem sic salve rex: precor autem te cantione.

IN JOVIS PUEROS.

Castorem & Pollucem cano Musa suavis
 Tyndaridas, qui a Jove Olympio geniti sunt.
 Quos sub Taygeti vertice peperit veneranda Leda,
 Clam subdomita a nigrinube Saturnio.
 Salvete Tyndaridæ, velocium infessores equorum.

IN MERCURIUM.

Mercurium cano Cyllenium Argicidam,

Odyssea.

G 82

- Κυλλήνης μέδοντα κ' Ἀρκαδῆς πολυμήλου,
 Ἄγγελον ἀθανάτων ἐριούμιον, ὃν τέκε Μαῖα
 Ἀτλαντος θυγάτηρ, Διὸς ἐν φιλότῳτι μυχῷ,
 5 Αἰδοῖν. μακάρεσσιν ᾗ Διὸν ἀλέεινεν ὄμιλον,
 Ἄντρον ναιετάουσα παλίσκιον· ἐνθα Κρονίων
 Νύμφῃ εὐπτοιοκάμῳ μισγέσκετο νυκτὸς ἀμολγῷ,
 Εὖτε κατὰ γλυκύς ὕπνος ἔχει λευκώλενον Ἥρην·
 Φάντασι δ' ἀθανάτους τε θεοὺς θνητούς τ' ἀνδράσους.
 10 Καὶ σὺ μὲν ἔτω χαῖρε Διὸς κ' Μαριάδ[Ⓢ] υἱέ·
 Σὺ δ' ἐγὼ ἀρξάμην[Ⓢ] μεταβήσομαι ἄλλον ἐς ὕμνον.
 Χαῖρ' Ἑρμῇ χαρεδῶτα, διάκτορι, δῶτορ εἰσόν.

Εἰς Πᾶνα.

- Ἄμει μοι Ἑρμῖας φίλον γόνον ἔντεσε μοῦσα,
 Αἰγιοπόδην, δικάροτα, φιλόκρετον, ὅστ' αἶα πῖασθ
 Δενδρήντ' ἄμυδις φοιτᾷ χερσὶ θεοῖς νύμφαις,
 Αἶτε κατ' αἰγίλιος πέτρης στεινοῖσι κάρνηα,
 5 Πᾶν ἀνακεκλόμεναι, νόμιον Διὸν, ἀγλαΐθιστον,
 Αὐχμηρόν, ὃς πάντα λόφον νιρόντα λέλογχε,
 Καὶ κορυφὰς ἑρέων, κ' πετρήντα κάρνηα.
 Φοιτᾷ δ' ἐνθα καὶ ἐνθα διὰ ῥοαῖα πυκνά·
 Ἄλλοτε μὲν ρεῖθροισιν ἐρεκλύμην[Ⓢ] μαλακοῖσιν,
 10 Ἄλλοτε δ' αὖ πέτρῃσιν ἐν ἡλιβάτοισι διοιχθεῖ,
 Ἀκροτάτην κορυφὴν μηλοσκοπῶν εἰσαπαβαίνων.
 Πολλάκι δ' αἰγιόνητα διέδοκμην ἕρια μακρὰ,
 Πολλάκι δ' ἐν κηκιδίσι διήλασε θῆρας ἵταίρων,
 Ὅξια δερκόμεν[Ⓢ]· τότε δ' ἐπαερος ἐκλαζεν εἶον.
 15 Ἄκρης ἐξανιών δοῖάκκι, ὑπὸ μοῦσαι ἀθύρει
 Νηδύμον. ἔκ αὖ τὸν γε παραδράμοι ἐν μελίσσιν
 Ὅρις ἦτ' ἐαρ[Ⓢ] πολυανθίος ἐν πετάλοισι
 Θρήνον ἐπιπροχέουσα, χέει μελήκην αἰοδὴν.
 Σὺν δέ σφιν τότε νύμφαι ὀρεσιάδες λιγύμολποι
 20 Φοιτῶσαι πυκνὰ πρῶτον ἐπὶ κρήνῃ μελανύδρῳ
 Μέλπονται, κορυφὴν ᾗ πειρσίνει ἔρεος ἦχῳ.
 Δαίμων δ' ἐνθα καὶ ἐνθα χορῶν τότε ἐς μέσον ἵσταν,
 Πυκνὰ ποτὶν δίδωσι· λαῖρ[Ⓢ] δ' ἐπὶ νῶτα δαραιὸν
 25 Ἐν μαλακῷ λειμῶνι, τίθι κρηκὸς ἡδ' ὑάκινθ[Ⓢ]
 Εὐώδης θαλίῳν καταμίσγεται αἰετα πῶϊτι.
 Τμνῶσιν ᾗ θεοὺς μακάρεσσιν κ' μακρὴν ὀλυμπος·
 Οἷον θ' Ἑρμείην ἐριούμιν ἐξοχὸν ἄλλων
 Ἐντεσσον, ὡς ἐγ' ἀπασι θεοῖς θεὸς ἄγγελός ἐστι·
 30 Καὶ ῥ' ὅγ' ἐς Ἀρκαδίην πολυπύδακα μητίεα μολῶν
 Ἐξίκετ'. ἐνθα δέ αἱ τέμην[Ⓢ] Κυλλητιὸν εἰσι.
 Ἐνθ' ὅγε καὶ θεὸς ὦν φαφαρόμικχα μὴλ' ἐνέμεινεν
 Ἀνδρῶν παρὰ θνητῶν. θάλας γὰρ ποτὶ[Ⓢ] ὕγρος ἐσπλάθειν

Cyllenæ imperantem & Arcadiæ ovibus copiosæ,
 Nuncium immortalium valde utilem, quem peperit Maja
 Atlantis filia, Jovis in amore mixta,
 Veneranda. beatorum autem Deorum vitabat commercium, 5
 Antrum habitans opacum: ubi Saturnius
 Cum Nympha pulchricoma miscebatur noctis in medio,
 Quando dulcis somnus tenebat albiulnani Junonei:
 Latebat autem immortalesque deos mortalesque homines.
 Et tu quidem sic salve Jovis & Majæ fili: 10
 A te autem ego incipiens transibo aliam ad laudem.
 Salve Mercuri gratiarum dator, nuncie, dator bonorum.

I N P A N A.

De Mercurii mihi charo filio dic Musa,
 Capripede, bicorni, amatore strepitus, qui per valles
 Arborosas simul incedit assuetis choreæ cum Nymphis,
 Quæ per præruptæ petræ incedunt capita,
 Pana invocantes, pastorem Deum, pulchrum cæsarie, 5
 Squalidum, qui omnem collem nivolum adeptus est,
 Et vertices montium, & saxosa cacumina.
 Iutat autem huc atque illuc per virgulta densa:
 Interdum quidem fluentis pellectus mollioribus,
 Interdum rursus saxa altissima obambulat, 10
 Summum verticem ovium speculam ascendens.
 Sæpe autem capris frequentes percurrit montes longos,
 Sæpeque in saltibus agitavit feras mastrans,
 Acute cernens: tunc autem Hesperus clauxit vehementer,
 Ex summitate egrediens arundinum, carmen ludens 15
 Suave, non hunc præcurrerit in cantibus
 Avis quæ vere multifloro in foliis
 Lamentum effundens, fundit suavem cantum.
 Cum ipsis autem tunc Nymphæ montanæ suavilequæ
 Ambulantes frequenter pedibus ad fontem nigræ aquæ 20
 Canunt, circa verticem autem resonat montis Echo.
 Deus autem huc atque illuc chorearum tunc in medium serpens,
 Frequenter pedibus assequitur: pellem autem ad terga cruentam
 Lyncis habet, suavibus oblectans animum cantibus,
 In molli prato: illic crocus & hyacinthus 25
 Odor virens admiscetur innumeræ herbæ.
 Celebrant autem deos beatos & longum Olympum:
 Qualem Mercurium admodum utilem præcellentem cæteris
 Dicebant, quod hic omnibus diis velox nuncius est:
 Atque is in Arcadiam copiosam fontibus, matrem ovium 30
 Venit: ibi autem illi templum Cyllenium est.
 Ubi is licet Deus hispidas velleribus oves pascebat
 Virū apud mortale: virefcebat enim amor mollis qui cū invaserat

Νύμφη ἰσολοκαμῶ Δρύσῳ φιλότῃ μιγῆναι.

- 37 Ἐκ δ' ἐτίλειπε γάμον θαλερόν· τέκε δ' ἐν μεγάροισιν
Ἑρμῇ φίλον υἱόν, ἄραρ τετρατάων ἰδίαται,
Λιγισσώδην, δικέροτα, πολυκροτον, ἠδυγίλωτα.
Φιῦγε δ' ἀναιΐδας, λείπῃν δ' ἄρα παῖδα τιθάνη.
Δαῖσις γὰρ ὥς ἴδεν ὄφιν ἀμείλιχον ἠυγένειον.
40 Τὸν δ' αἶψ' Ἑρμείας ἐριούσιος εἰς χεῖρα θῆκε
Διξάδῳ, χαῖριν ᾗ νόσθ' περιώστα δαίμων.
Ῥίμφα δ' εἰς ἀθανάτων ἔδρασε κίε, παῖδα καλύψας
Δέρμασιν ἐν πυκννοῖσις ὀρεσκόοις λαγυοῦ.
Παρ δὲ Ζηνὶ κἀθίζει καὶ ἄλλοις ἀθανάτοισιν·
45 Δαΐξει ἃ κούρην ἰόν. πάντες δ' ἄρα θυμὸν ἑτερῶν
Ἀθάνατοι, περίαλλα δ' ὁ βῆλχειος Διόνυσος.
Πᾶνα δὲ μιν καλίσκον ὅτι φρίνα πᾶσιν ἑτερφε.
Καὶ σὺ μιν ἔτω χαῖρε ἀναξ, λίσσομαι ἃ σ' αἰδοῦ.
Λυτὰρ ἐγὼ καὶ σὺο καὶ ἄλλης μύθομ' αἰδοῦς.

Ε' Ι Σ Η Φ Α Ι Σ Τ Ο Ν.

- Ἦραιον κλυτόμητον αἰεῖδιο μούσα λίγεια·
Ὅς μετ' Ἀθηναίης γλαυκῶπιδ' ἀγλαὰ ἔργα
Ἀνδράσους ἰδίαξεν ἐπὶ χθονὸς, εἰ τοσάρος περ.
Ἄνθρωπος ναιετάσκει ἐν ἔρσιν, ἥντε θῆρες.
5 Νῦν ἃ δ' Ἦραιον κλυτοτόμητον ἔργα δαίντες,
Ῥηιδίως αἰῶνα τελεσφόρον εἰς ἐνιαυτὸν
Εὐκτοί διαγούσιν ἐνὶ σφαιτέρῃσι δόμοισιν.
Ἄλλ' ἴλαθ' Ἦραιε, δίδου ἀρετὴν τε καὶ ὄλγον.

Ε' Ι Σ Α Π Ο Λ Λ Ω Ν Α.

- Φοῖβε, σὲ μὲν καὶ κύκλος ὑπὸ πτερυγίων λίγ' αἰεῖται·
Ὅχθη ἰσιδρώσκων ποταμὸν παρὰ δινήντα
Πηνειόν· σὲ δ' αἰδοῦς ἔχων φόρμιγγα λίγεια
Ἦδυτικῶς πρῶτόν τε καὶ ὕστατον αἶαν αἰεῖται.
9 Καὶ σὺ μὲν ἔτω χαῖρε ἀναξ, ἴλαμαι δὲ σ' αἰδοῦ.

Ε' Ι Σ Π Ο Σ Ε Ι Δ Ω Ν Α.

- Ἄμρ' Ποσειδάωνα θεὸν μέγαν ἄρχομ' αἰεῖται,
Γαίης κινητῆρα καὶ ἀτρυγέτοιο θαλάσσης,
Πόντιον, ὃς θ' Ἑλικῶνα καὶ εὐρείας ἔχει Αἰγάς.
Διχθὰ τοι Ἐννοσίγαιε θεοὶ τιμὴν ἰδᾶσαντο,
5 Ἰππῶν τε θηκτῆρ' ἑλῖμα, σωτῆρά τε νηῶν.
Χαῖρε Ποσειδάων γαῖόχε, κυανοχαῖτα,
Καὶ μάκρ' εὐμῆδες ἦτορ ἔχων, πλάουσιν ἄρηε.

Ε' Ι Σ Δ Ι Α.

- Ζῆνα θεῶν τὸν ἄριστον αἰέσομαι, ἥδ' ἐμύχοισιν.
Εὐρύπτεα, κρήνonta, τελεσφόρον, ὅστις Θίμῃτι

Cum Nympha belle citrata Dryopis amore cœundi.
 Perfecit autem coitum lætum : peperit autem in ædibus. 35
 Mercurio charum filium , statim monstrosū visu ,
 Capripedem , bicornem , ac multū strepitus , & dulce ridentem.
 Fugit autem surgens , reliquit autem puerum nutrix.
 Metuit enim ut vidit faciem inamabilem hirsutam.
 Hunc autem statim Mercurius valde utilis ad manum posuit 40
 Accipiens , gaudebat autem in animo admodum deus.
 Confestim a. ad immortalium sedes cucurrit , puerum cooperiens
 Pellibus in densis montani leporis.
 Apud autem Jovem sedit & cæteros deos :
 Ostenditque filium suum. omnes autem animo oblectabantur 45
 Immortales , præcipue autem Bacchius Dionysus.
 Pæna autem eum vocarunt quod animum omnibus oblectavit.
 Et tu quidem sic salve ô rex , supplicabo autem tibi cantu.
 At ego & tui & alterius memor ero carminis.

IN VULCANUM.

Vulcanum inclytum consilio cane Musa suavis.
 Qui cum Minerva cælia præclara opera
 Homines docuit in terra , qui antea
 Antris habitabant in montibus , veluti feræ.
 Nunc autem per Vulcanum arte inclytum opera docti , 5
 Facile ævum integrum in annum
 Quietē degunt in suis domibus.
 Sed propitius esto Vulcane , daque virtutem & felicitatem.

IN APOLLINEM.

Phœbe , te & cygnus sub alis suaviter cantat ,
 In ripam insiliens annem apud vorticolum
 Peneum : te & cantor habens citharam argutam
 Suaviloquus primumque & postremo semper canit.
 Et tu quidem sic salve rex , placo autem te carmine. 5

IN NEPTUNUM.

Neptunum Deum magnum incipio canere ,
 Terræ motorem ac indomiti maris ,
 Ponticum , qui Heliconæ & latas habet Ægas.
 Dupliciter tibi o terræ motor dii honorem diviserunt ,
 Equorumque domitorem esse , servatoremque navium. 5
 Salve Neptunæ terram habens , cæruleis crinibus decore ,
 Et beate , benignum animum habens , navigantibus auxiliare.

IN JOVEM.

Jovem deorum optimum canam , & maximum ,
 Late sonantem , regem , fructiferum , qui cum Themide

Ἐγκλιδὸν ἰζομένη πυκινούς δάρους δαρίζει.
Ἰληθ' εὐρύσσεια Κροτὶδὴ κύδιε μέγιστε.

Εἰς Εἰς Τίαν.

Ἔστιν, ἦτε ἄνακτος Ἀπόλλωνος ἱκάτσιο
Πυθοῖ ἐν ἡραδίῃ ἱερῇ δόμον ἀμφοπολεύεις,
Αἰεὶ σῶν πλοκάμων δότολεύεται ὑγρῇ ἔλαιον.
Ἐρχο τόνδ' ἀνὰ οἶκον, ἐπέρχο θυμὸν ἔχουσα,
9 Σὺν Διὶ μνησθέντι· χάριν δ' αἶμ' ὅπασσον αἰδέσθ'.

Εἰς Μοῦσα καὶ Ἀπόλλωνα

Μοῦσάν ἀρχαμ, Ἀπόλλωνός τε Διός τε.
Ἐκ γὰρ Μοῦσάν καὶ ἐκβόλου Ἀπόλλωνος
Ἄνδρες αἰδοῖ· ἔστιν ἐπὶ χθονὶ καὶ κίθαρις αἶμα.
Ἐκ δ' Διὸς βασιλῆς, ὃ δ' ὀλβίος ὄντινα Μοῦσαι,
9 Φιλεῦνται, γλυκερὴ οἱ δ' ὅτ' σῶματος ἴκει αὐδή.
Χαίρειτε τέκνα Διὸς, καὶ ἐμὴν τιμήσατ' αἰοδὴν.
Αὐτὰρ ἐγὼν ὑμῶν τε καὶ ἄλλης μνήσομαι αἰοδῆς.

Εἰς Διόντσην.

Κισσοκόμην Διόνυσον ἐρίβορον ἀρχομ' αἰδέσθ',
Ζηνὸς καὶ Σεμέλης ἐρικυδέος ἀγλαὸν υἱόν,
Ὅν τρέζον ἠύκαμει νύμφη παρὰ πατρὸς ἄνακτος.
Δι' ἑμὴν κόλποισι, καὶ ἐνδυκίως αἰτταλλον
9 Νύμφης ἐν γάμοις, ὃ δ' αἰξέτο πατὴρ ἐκτι.
Ἄντρα ἐν εὐώδει, μεταεἰδμῖος ἀθανάτοισιν.
Αὐτὰρ ἐπειδὴ τόνδε θειὰ πολυῦμνον ἔθρεψαν,
Δὴ τότε φοιτίζεσκε καὶ ὑλῆεντας ἐναύλους,
Κισσὰ καὶ δάκνη πεποικασμῶν. αἱ δ' αἶμ' ἴσαστο
10 Νύμφαι· ὃ δ' ἐξηγεῖτο, βρῆμος δ' ἔχεν ἄσπετον ὕλην.
Καὶ σὺ μὲν αὐτὰ χαίρε πολυσάρκ' ὧ Διόνυσε·
Δὸς δ' ἡμᾶς χαίροντας ἐς ὥρας αὐτὶς ἱκέσθαι,
Ἐκ δ' αὖθ' ὥρων εἰς τοὺς πολλοὺς ἐναιαυτοὺς.

Εἰς Ἀρτεμιν.

Ἀρτεμιν αἰδέσθ' χρυσηλάκατον κεκαδενὴν,
Παρθένον αἰδοῖν, ἐλαφκόλον, ἰοχέαιραν,
Αὐτοκασιγνήτην χρυσαύρου Ἀπόλλωνος.
Ἦ κατ' ὀρη σκυῖοντα καὶ ἀκρίας ἠνεμόστας
9 Ἀγρῇ τιρπεμῶν παγχυρῶσα τόξα τιταίνε,
Πέμπουσα σπένοντα βέλη, τρομαίει δ' κέρνεα.
Τ' φησὶ ὀρέων, ἰαχέ δ' ἐπὶ δάσκιος ὕλη
Δαιμόν, ὑπὸ κλαγγῆς θηρῶν· ὀρίσσι δέ τι γαῖα,
Πόντος τ' ἰχθυεῖς, ἢ δ' ἄλκιμον ἦτορ ἔχουσα,
10 Πάντῃ ἐπιστρέφεται θηρῶν ὀλίκουσα γυνέλην.
Αὐτὰρ ἐπὶν τερεβὴ θηροκόου ἰοχέαιρα,
Εὐφρῆν δ' ἰόν, χαλάσας· εὐκαμψία τόξα,

Acclinata *ipſi* ſedente crebros ſermones miſcet.
Sis propitius late ſonans Saturnie inclytiſſimæ maxime.

I N V E S T A M.

Veſta , quæ regis Apollinis jaculatoris
In Pytho valde divina ſacram domum circumverſaris ,
Semper ex tuis crinibus deſtillat liquidum oleum :
Veni hanc ſuper domum , accede animum habens ,
Cum Jove ſapiente : gratiam autem ſimul præbe carminiſ.

I N M U S A S E T A P O L L I N E M.

A Muſis incipiam , Apollineque Joveque.
Ex enim Muſis & procul mittente Apollino
Viri poëtæ ſunt in terra & citharædi :
Ex autem Jove reges. is autem felix quem Muſæ
Diligunt , ſuavis illi ab ore fluit vox.
Salvete proles Jovis , & meum honorate carmen.
At ego & veſtri & alterius memor ero carminis.

I N B A C C H U M.

Hedera coronatum Bacchum valde ſonantem incipio canere ,
Jovis ac Semelæ perinclytæ præclarum filium ,
Quem aluerunt pulchricomæ Nymphæ a patre rege.
Sufcipientes ſinibus , & accurate nutrierunt
Nyſſæ in vallibus. ipſe autem creſcebat patris favore
Antro in bene olenti , in numero poſitus immortalium.
At poſtquam illum Deæ multis laudibus dignum aluerant ,
Tunc ititabat ad numerosos reſeſſus ,
Hedera & lauro ornatus. ipſæ autem ſimul ſequebantur
Nymphæ : ille dux erat , ſonusque habebat immenſam ſylvam. 10
Et tu quidem ſic ſalve uvis abundans ô Bacche :
Da autem nos gaudentes ad horas rurfus venire ,
Ex horis autem rurfus ad multos annos.

I N D I A N A M.

Dianam cano aureum venabulum habentem venatricem
Virginem verecundam , cervos jaculantem , ſagittis gaudentem
Germanam aurato enſe inſtructi Apollinis.
Quæ per montes umbroſos & cacumina ventofa
Venatione oblectata totum aureum arcum tendit ,
Emittens læthifera tela tremunt autem capita
Altorum montium , ſonatque inſuper umbroſa ſylva.
Graviter a clangore ferarum : horret autem terra ,
Pontusque piſcoſus. at ipſa fortem animum habens ,
Circumquaque ſe vertit ferarum perimens genus. 10
At poſtquam oblectata eſt ferarum ſpeculatrix ſagittis gaudent ,
Jocundeque affectit animum , laxans flexilem arcum ,

- Ἐρχεται ἐς μέγα δῶμα κασιγνήτοιο φίλοιο
 Φιλίδου Ἀσώλλανος, Δελφῶν εἰς πίονα δῆμον,
 15 Μουτῶν κ' Χαρέταν καλὸν χορὸν ἀρτυίνουσα.
 Ἐνθα κατακρυσάσσα παλίντονα τύξα κ' ἰοὺς,
 Ἡγείται χαρίεντα πειρὲς χροῖ κόσμον ἔχουσα,
 Ἐξάρχουσα χοροῦς. αἱ δ' ἀμβροσίην ὅσ' ἰείσῃ
 Ὑμνεύσι Λητῶ καλλίστυρον, ὥς τέκε παῖδας
 20 Ἀθανάτων βουλῇ τε καὶ ἑγμάσιν ἔζοχ' ἀείρους.
 Χαίρετε τέκνα Διὸς καὶ Λητοῦς ἠυκόμοισι.
 Αὐτὰρ ἐγὼν ὕμνων καὶ ἄλλης μνήσομαι αἰοδῆς.

Εἰς Ἀθηνᾶν.

- Παλλάδ' Ἀθηναίην κυδρὴν θεὸν ἄρχοι' αἶδεν,
 Γλαυκῶσιν, πολύμητιν, ἀμείλιχον ἥτορ ἔχουσαν,
 Παρθένον αἰδοίην, ἐρυσίατολιν, ἀλκίκοσαν,
 Τριτογενῇ· τὴν αὐτὸς ἐγένετο μητίετα Ζεὺς
 5 Σιμνὴς ἐκ κεφαλῆς, πολεμῆϊα τεύχε' ἔχουσαν,
 Χρυσέα, παμφανόωντα· σέβας δ' ἔχε πάντας ἐρῶντας
 Ἀθανάτους. ἡ δ' ἐπρόδεν Διὸς αἰγιόχοιο
 Ἐστυμῶδες ἄρουσεν ὅσ' Ἀθανάτοιο καρήνου,
 Σείσας ὅξυν ἄκοντα. μέγας δ' ἐλελίξεν ὀλυμπος
 10 Δεινὸν ὅσ' ὀμβρέμης γλαυκῶπιδος· ἀμει δ' ἐγαία
 Σμερδαλίον ἰάχνηεν· ἐκινήθη δ' ἄρα πόντος
 Κύμασι πορφυρέοισι κυκλώμην, ἔσχετο δ' ἄλμυ
 Ἐξαπώτης· ᾗσεν δ' Ὑπερίωνος ἀγλαὸς υἱὸς
 Ἴππευς ὠκύποδας διερὴν χροῖαν, εἰσέκε κούρην
 15 Εἴλειτ' ὅσ' Ἀθανάτων ὤμων θροέεικλα τεύχη
 Παλλὰς Ἀθηναίην, γήθησε δ' μητίετα Ζεὺς.
 Καὶ σὺ μὲν ὅτ' αἶρε Διὸς τέκος αἰγιόχοιο·
 Αὐτὰρ ἐγὼ καὶ σέο καὶ ἄλλης μνήσομαι αἰοδῆς.

Εἰς Ἑστίαν καὶ Ἑρμῆν.

- Ἑστὴν ἡ πάντων ἐν δόμασιν ὑψηλοῖσιν
 Ἀθανάτων τε θεῶν, χαμαὶ ἐρχομένων τ' ἀνθρώπων,
 Ἑδρὴν αἰδίου ἱαχῆς, ποσειδίδα τιμῆν,
 Καλὸν ἔχουσα γέρας καὶ τιμὴν. ἡ γὰρ ἄτερ σοῦ
 5 Εἰλασίναι θνητοῖσιν, ἢ οὐ πρῶτη πυμάτη τε
 Ἑστὴν ἀρχομένη σάεινδαι μελιιδέα οἶνον.
 Καὶ σὺ μοι ἀργιφρόντα, Διὸς καὶ Μαιᾶδος υἱέ,
 Ἀγγεῖλε ἥδ' μακάρεσσιν, χριστόρρασι, δάτορ ἔσαν,
 Ναίετ' δώματα καλὰ, εἴλα, ερεῖσιν ἀλλήλοισιν
 10 Ἴλασ' ὧν ἐπαύρησιν σὺν αἰδοίῃ τε φίλῃ τε
 Ἑστὴν· ἀμρότεροι γὰρ ἐπιχθονίαν ἀνθρώπων
 Εἰδότες ἐργατα καλὰ, νόσθ' ἔσπασε κ' ἥβη.
 Χαίρε Κρονὸς θυγάτηρ σὺ τε κ' χριστόρρατος Ἑρμῆς.
 Αὐτὰρ ἐγὼν ὕμνων τε καὶ ἄλλης μνήσομαι αἰοδῆς.

Venit in magnam domum fratris sui
 Phœbi Apollinis, Delphorum in pinguem populum,
 Musarum ac Gratiarum pulchram choream paratura. 15
 Ubi suspendens reflexum arcum & sagittas,
 Dux sit gratioſum circa corpus ornamentum habens,
 Præcedens in choris: ille autem divinam vocem emittentes
 Laudant Latonam pulchrestalos habentem, quod peperit filios
 Immortalium consilioque & operibus longe optimos. 20
 Salvete nati Jovis & Latonæ belle comatæ:
 Verum ego vestrum & alterius memor ero carminis.

IN PALLADEM.

Palladem Minervam inclytam deam incipio canere,
 Cæsiam, multæ consilii, implacabilem animum habentem,
 Virginem verecundam, patronam urbium, robustam,
 Tritogenam: quam ipse genuit consultor Jupiter
 Sacro ex capite, bellica arma habentem, 5
 Aurea, collucentia: stupor autem habebat omnes videntes
 Immortales. ipsa autem ante Jovem Ægiochum
 Impetuose exiit ab immortalis capite,
 Vibrans acutum telum. magnus autem concutiebatur olympus
 Vehementer a forti Cæsia: circumque terra 10
 Graviter sonuit: motus igitur est pontus.
 Undis purpureis turbatus, constitit autem salus.
 Repente: stitit autem Hyperionis præclarus filius.
 Equos velocipedes longo tempore, donec puella
 Cepit ab immortalibus humeris diis congruentia arma. 15
 Pallas Minerva, gavisus est autem consultor Jupiter.
 Et tu quidem sic salve Jovis nata Ægiochi:
 Verum ego & tui & alius memor ero carminis.

IN VESTAM ET MERCURIUM.

Vesta quæ omnium in domibus altis
 Immortaliumque deorum, humi ambulantiumque hominum,
 Sedem sempiternam sortita es, ac antiquum honorem,
 Pulchrum habens donum & honorem. neque enim sine te
 Convivia mortalibus, ubi non primæ postremæque 5
 Vestæ incipiens *quivis* libat suave vinum.
 Et tu mihi Argicida, Jovis & Maiæ fili,
 Nuncie beatorum, aureæ virgæ moderator, dator bonorum,
 Habitate domos bonas, chara mentibus invicem:
 Propitius auxiliare cum venerandaque charaque 10
 Vesta. ambo enim terrestrium hominum
 Scientes opera pulchra, mentemque sequimini & juventutem.
 Salve Saturni filia, tuque & aureæ virgæ domine Mercurius:
 At ego vestrumque & alius memor ero carminis.

ΕΙΣ ΜΗΤΕΡΑ ΠΑΝΤΩΝ.

- Γαίαν παμμήτερον αἴσωμα ἠΰδ' ἐμὲλλον,
 Πρὸς βίῃ, ἣ φέρβει ἐπὶ χθονὶ πάντ' ὅσος' ἐστίν.
 Ἡ μὲν ὅσα χθόνα διὰν ὑπέρχεται, ἡδ' ὅσα πόντον,
 Ἡδ' ὅσα πωτῶνται, τάδ' ἐφύεται ἐκ σέθεν ὄλβον.
 9 Ἐκ σέο δ' εὐπαιδὲς τε καὶ εὐκαρῶι τελέθουσι,
 Πότνια· σὺ δ' ἔχεται δούναϊ βίον ἡδ' ἀρελιέσθαι
 Θνητοῖς ἀνθρώποισιν. ὃ δ' ὄλβιος ὃν κε σὺ θυμῷ
 Πρίεσθαι τιμήσεις· τῷ δ' ἄρθονα πάντα πάρεσι.
 Βρίθει μὲν σθιν ἄρ' ὕρα φερέσβιος, ἡδὲ κατ' ἀγρούς
 10 Κτήεσσιν εὐθνηῖ, οἶκος δ' ἐμαῖσι πλάται· ἐδ' ὄλβων.
 Αὐτοὶ δ' εὐνομίῃσι πόλιν κατὰ καλλιγύναικα
 Κοιρανέουσ', ὅτ' ἔσθ' ἢ πλούς καὶ πλοῦτος ἱσθῆναι.
 Παιδὲς δ' εὐφροσύνῃ γεοθῆλ' ἐκιδύωσι,
 Παιθευκαὶ τε χοροῖς παρυσανδέτιν εὐφρονη θυμῷ
 15 Παίζουσθαι χαίρουσι κατ' αἴθερα, μαλθακά ποίης,
 Οὔς κε σὺ τιμήσεις σμενὴ διὰ ἄρθονα δαίμον.
 Χαῖρε θεῶν μήτηρ, ἀλοχ' Οὐρανοῦ ἀστερόεντος,
 Περὶ ὅσων δ' αὐτ' ὥδ' ἐξέστη θυμῷ ὅσ' αἶσα.
 Αὐτὰρ ἐγὼ καὶ σὺο καὶ ἄλλης μνήσομαι αἰδομένης.

ΕΙΣ ΗΉΛΙΟΝ.

- Ἥλιον ὕμνῳ αὐτὲ Διὸς τέκος ἄρχιο μοῦσα
 Καλλιῶν φάιδοντα, τὸν Εὐρυφάεσσα βεῶναις
 Γεῖνατο γαῖης παιδί καὶ ἔσθ' αὐτῷ ἀστερόεντος.
 Γῆμι γάρ Εὐρυφάεσσαν ἀγ' ἀκλειτὴν Ὑπερίων
 9 Αὐτοκασίγνητον, ἣ οἱ τέκε κάλλιμα τέκνα,
 Ἡῶ τε ῥοδόσχηυν, εὐπλόκαμόν τε Σιλήνην,
 Ἡέλιόν τ' ἀκάμαντ', ἱπποεικέλον ἀθανάτοισιν,
 Ὅς φαίνει θνητοῖσι καὶ ἀθανάτοισι θεοῖσι,
 Ἴπ' αὖτις ἐμβελυαῖς· σμυρνὸν δ' ὅγε δέρεται ὄσους.
 10 Χρυσῆς ἐκ κόρυθ'· λαμπραὶ δ' ἀκτίνες ἀπ' αὐτοῦ
 Αἰγλήντι σίλβουσι, παρὰ κροτάφον τε παρὰ
 Λαμπραὶ δ' ὀπὸ κρατὸς χαρὴν κατέχουσι πρίσσαν
 Τηλαυγίς· καλὸν ἢ περὶ χρυῖ λαμπρεῖται ἰδὲ
 Λαμπουργίς πνοιῇ ἀνέμον· ὥσθ' ἡ ἀροῖς ἵπποι.
 15 Ἐνθ' ἄρ' ὅγε σῆσας χρυσόζυγον ἄρμα καὶ ἵππους,
 Θεοπάσιος πέμψῃσι δι' οὐρανοῦ ὠκεανόδε.
 Χαῖρε ἀναξ, πρόφρων ἢ βίον θυμῷ ὅσ' αἶσα.
 Ἐκ σέο δ' ἀρξάμεν κλήσω μισθῶν γένος ἀνδρῶν
 Ἥμιδιων, ὧν ἔργα θεοὶ θνητοῖσιν ἰδοῖαν.

ΕΙΣ ΣΕΛΗΝΗΝ.

Μήνην αἰεῖδ' ἐν παντοσίπτερον ἱσπασαί μοῦσα,
 Ἡδυπατὴς κυρῶν Κρονόδεω Διὸς, ἱστορὶς ὥδης.

IN MATREM OMNIUM.

Terram omnium matrem canam bene fundatam ,
 Honoratissimam , quæ nutrit in terra omnia quæcunque sunt.
 Et quot per terram diam incedunt , & quot pontum ,
 Et quot volant : hæc nutriuntur ex tuis divitiis.

Ex te autem beati filiis & fructibus existunt *homines* , 5
 Veneranda : atque abs te pendet dare vitam & auferre
 Mortalibus hominibus. is autem felix quem tu in animo
 Prompte honorabis. illi copiosa omnia adsunt.
 Abundat illis & rus alium , & per agros
 Jumentis abundat , & domus impletur bonis. 10
 Ipsi autem bonis legibus per urbem habentem pulchras mulieres
 Dominantur , felicitas autem multa & divitiæ sequuntur.
 Filii autem lætitia juvenili glorianur ,
 Virginesque choreis festivis læto animo
 Ludentes gaudent per flores molles herbæ , 15
 Quos tu honorabis veneranda dea copiosa diva.
 Salve deorum mater , uxor Cæli stellati ,
 Prompta autem pro cantu vitam lætam præbe :
 At ego & alius memor ero carminis.

IN SOLEM.

Solem laudare rursus Jovis nata incipe Musa
 Calliope , lucentem , quem Euryphaëssa grandocula
 Peperit terræ filio & cæli stellati.
 Duxit enim Euryphaëssam valde inclytam Hyperion
 Germanam , quæ illi peperit pulcherrimos filios , 5
 Auroramque roseum cubitum habentem , pulchricomamq; Lunā ,
 Solemque indefessum , similem immortalibus ,
 Qui lucet mortalibus & immortalibus diis ,
 Equis vectus : horrendum autem is tuctur oculis ,
 Aurea e galea : clari autem radii ab ipso 10
 Splendidum quiddam relucet , ad tempora autem genæ
 Claræ a capite gratiosum tenent os
 Longe lateque splendens : pulchraque circa corpus fulget vestis
 Tenuiter contexta flatu ventorum : subtus autem masculi equi.
 Hic ille sistens aurijugum currum & equos , 15
 Divinus mittit per cælum in Oceanum.
 Salve rex , prompte autem vitam lætam præbe.
 A te incipiens celebrabo mortalium genus virorum
 Semideorum , quorum opera Dii mortalibus ostenderunt.

IN LUNAM.

Lunam canere quæ alas tendit dicite Musæ ,
 Suaviloque puellæ Saturnii Jovis , peritæ cantus.

- * Ης ἄσπερ αἴγλη γαῖαν ἐλίσσεται ἑρπιδέεικτος
 Κρατὸς ἄσπερ ἀθανάτοιο, πολὺς δ' ὑπὸ κόσμος ἔρρηπτο
 5 Αἴγλης λαμπρούσης· εἴλβει δ' ἀλάμπετος αἴηρ
 Χρυσίου δ' ὑπὸ σφάντου, ἀκτῆρες δ' ἐνδιδόνται·
 Εὐτ' ἂν ἄσπερ Ὀκεανοῖο λοισσαμένη χροά καλόν,
 Εἴματα ἰσσημένη τηλαυγέα διὰ Σελήνῃ,
 Ζευξαρμένη πάλους ἐρραύχενας αἰγλάντας,
 10 Ἑσσυμένης προτέρῃσ' ἐλάσῃ καλλίτριχας ἵππους·
 Ἑσπερίῃ διχόμενος, ὅτε πλῆθει μέγας ὄγκος,
 Λαμπαρότατά τ' αὖγαί τότε ἀεζομένης τελέθωσιν
 Οὐρανόθεν, τέκνωρ ἢ βροτοῖς καὶ σῆμα τίτυκται.
 Τῇ γὰρ ποτε Κρονίδης ἐμὴν φιλότῃτι καὶ εὐνῇ.
 15 Ἦδ' ὑπολασάμεν Πανδίῃν γένιατο κούρην,
 Ἐκπριστὲς εὐδ' ἔχουσιν ἐν ἀθανάτοισι θεῶσι.
 Χαῖρε ἄνασσα θεὰ λευκώλενε διὰ Σελήνῃ,
 Πρόφρον, εὐσπλόκαμ'· σίο δ' ἀρχομένης, κλέα γυναικῶν
 Ἄσσομα ἡμιθίων, ὃν κλείουσ' ἔργματ' αἰοιδῶι,
 20 Μουσάων θειάσποντες, ὑπὸ σωματῶν ἐροέντων.

Εἰς Διοσκουτρούς.

- * Ἀμφὶ Διοσκούρους ἐλικασπίδες ἴσαστε μοῦσῃ
 Τυτταρίδας, Λήδης καλλισφύρου ἀγλαὰ τέκνα,
 Κάσσορα θ' ἱπποδάμον, καὶ ἀμαρύντον Πολυδυΐκα.
 Τοὺς ὑπὸ Ταυγέτου κερυφῇ ὄρεος μεγάλοιο,
 5 Μιχθεῖσ' ἐν φιλότῃτι καλαινεοῖ Κροθίωνι
 Σωτήρας τέκε παῖδας ἱππικθονίων ἀνδρώων,
 Ὀκυπόροισιν τε γυνῶν, ὅτε τε σπέρχουσιν αἴλλα
 Χειμέριαι κατὰ πότον ἀμείλιχον· οἱ δ' ὑπὸ γυνῶν
 Εὐχόμενοι καλίουσι Διὸς κούρους μεγάλοιο,
 10 Ἀρνεατὶν λευκώσιν ἴσ' ἀκροτήρια βάντες
 Πρύμνης, τὴν δ' ἀνέμῳ τε μέγας καὶ κύμα θαλάσσης
 Θύκατ' ἐσθρυχίν· οἱ δ' ἐξαπείνης φάνησαν
 Ξανθῇσι πτερύγεσι δι' αἰθέρ' αἰξάντες.
 Αὐτίκα δ' ἀργαλείῳ ἀνέμων κατέπαυσαν αἴλλας,
 15 Κύματα δ' ἐσώρεσαν λευκῆς ἀλὸς ἐν πελάγεσι
 Ναύταις, σήματα καλὰ πόνου σφίσι· οἱ ἢ ἰδόντες
 Γῆθησαν, παύσαντο δ' οἰζυροῖο πόνοιο.
 Χαίρετε Τυτταρίδα ταχέων ἱππικώτερες ἵππων·
 Αὐτὰρ ἐγὼν ὑμῶν καὶ ἄλλης μνήσομαι αἰώδης.

Εἰς Ξενοῦς.

- Αἰδοῦσθε ξενίων κεχηρμένον ἡδὲ δόμοιο,
 Οἱ πόλιν αἰπεινὴν νύμφης ἑρατάπιδ' ἥρως
 Ναίειτ' ἐς ἄδην, ἥς πόδα νύιατον ὑψικόμιο
 Ἀμρόσιον πόνοντες ὕδωρ Ξανθοῦ ποταμοῖο,
 5 Ἐβρου καλὰ ῥέοντος, ἐν ἀθάνατος τίμετο Ζεύς.

Ex qua splendor terram involvit a cœlo ostensus
 Capite ex immortalī, multusque ornatus renidet
 Splendore fulgente: enitescit autem tenebrosus aër
 Aurea ex corona, radii autemvolvuntur:
 Quando ab oceano lota corpus pulchrum,
 Vestes induta procul lucentes divina Luna,
 Jungens pullos longa cervice fulgidos,
 Rapide ulterius agit pulchricos equos,
 Vespertina seminenstrua, quando plenus est magnus globus,
 Clarissimique splendores tunc crescentis sunt
 Cœlius, signum autem mortalibus & incidium extat.
 Cum qua olim Saturnius mixtus est amore & lecto.
 Illa autem prægnaus Pandiam peperit filiam,
 Decoram formam habentem inter immortales Deos.
 Salve regina Dea albiulna dia Luna,
 Benevola, pulchricoma: a te enim incipiens laudes hominum
 Canam semideorum, quorum celebrant opera poetæ,
 Musarum ministri, ab oribus amabilibus.

IN JOVIS PUEROS.

De Jovis pueris nigriculæ dicite Musæ
 Tyndaridis, Leda pulchritalæ præclaris natis,
 Castoræque equorum domitore, & irreprehensibili Polluce,
 Quos sub Taygeti vertice montis magni,
 Mixta in amore cum nigrinube Saturnio
 Servatores peperit filios terrestrium hominum,
 Velociumque navium, quando sæviunt procellæ
 Hyemales per pontum implacabilem: illi autem e navibus
 Vota facientes vocant Jovis pueros magni,
 Agnis albis, fastigiis conscensis
 Puppis, quam ventusque magnus & unda maris
 Fecerunt submersam: hi autem repente apparuerunt
 Flavis alis per æthera ruentes.
 Statim autem disscilium ventorum sedarunt procellas,
 Fluctusque straverunt albi maris in pelagis
 Nautis, signa bona laboris eis: illi autem videntes
 Gavisi sunt, cessaruntque ab ærumnoso labore.
 Salvete Tyndaridæ velocium infessores equorum:
 At ego vestrum & alterius memor ero cantionis.

IN HOSPITES.

Respiciat hospitii indigentem & domo,
 Qui urbem excelsam Nymphæ amabilioculæ Junonis
 Habitat ad Oreum, cujus pedem extimum alticomæ
 Divinam bibentes aquam flavi fluvii,
 Hæmi pulchri fluvii, quem immortalis peperit Jupiter.
Odyssea.

H h h

Ο ΜΗΡΟΤ ΕΠΙΓΡΑΜΜΑΤΑ ΚΑΙ ΤΙΝΑ ΕΚ ΤΩΝ ΤΟΤ' ΗΡΟΔΟΤΟΥ παρὶ τῆς Ὀμήρου βιοτῆς.

Εἰς Κυμαίους.

Αἰδοῦσθε ξενίων κερημεδόν ἡδὲ δόμοιο,
Οἱ πόλιν αἰσείνῃν κύμην ἐριώπιδά κούρην
Ναίετε, Σαρδίνης πόδα νείατον ὑψικόμοιο.
Ἀμφέριστον πίνοντες ὕδωρ θεῖα ποταμοῖο
5 Ἑρμου δινήεντος, ὃν ἀθάνατος τέκετο Ζεύς.

Εἰς τὴν Κύμην ἀναστρέψαν.

Ἄλφα πόδες με φέρουσιν εἰς αἰδοίων πόλιν ἀνδρῶν.
Τῶν γὰρ καὶ θυμὸς πρόφρων καὶ μή τις ἀρίστη.

Εἰς Μίδην.

Χαλκῇ παρθένῳ εἰμὶ, Μίδου δ' ἐπὶ σήματι κῆμα,
Ἐς τ' ἂν ὕδωρ τε μέιοι, καὶ δένδρεα μακρὰ τεθῆλοι,
Ἡέλιός τ' ἀνιὼν λάμπωσι, λαμπρὰ τε σελήνη,
Καὶ ποταμοὶ ῥέωσιν, ἀνακλύζῃ δὲ θάλασσα
5 Αὐτοῦ τῆδε μένουσα πολυκλαύτω ἐπὶ τύμβῳ,
Ἀγγελίσκω παριούσι Μίδης ὅτι τῆδε τεθασσται.

Ὀλοφύρεται τὴν τυρλότῃα αὐτῇ πρὸς τὰς Κυμαίους.

Ὅση μ' αἴσῃ δῶκε πατὴρ Ζεὺς κύμα γενιάσαι,
Νῆσιον αἰδοίης ἐπὶ γούνασι μητρὸς ἀτάλλων.

Ἦν ποτ' ἐπύργωσαν βρυχὴ Διὸς αἰγιόχοιο,
Λαὸν Φρίκωνος, μάχων ἐπιβήτορας ἰππῶν.

5 Ὀσπότερον μαλιεριοῦ πυρὸς κρείοντες Ἄρνα
Λιολίδα Σμύρνην ἀλγέϊστον ποτνιαίακτον.

Ἦντε δ' ἀγλαὴν εἶσιν ὕδωρ ἱεροῖο Μέλκτος,
Ἐνθεν Ἀπορρύμῃ κοῦρεαι Διὸς, ἀγλαὰ τέκνα,
Ἡ θελέτην κλίσται δὴαν χέοντα καὶ πόλιν ἀνδρῶν.

10 Οἱ δ' ἀπανηγάστην ἱερὴν ὄψα, φημι αἰδὴν.

Ἀρράδιν τῇδ' ἐμὴν τε παθῶν τις φέρεσται αὖθις,

Ὅσων ὀνείδεσιν ἐμὸν διημήσατο ποτμον.

Κῆρε δ' ἐγὼ τὴν μοι θεὸς ὤψασε γεινοῦδ' ἄν περ,

Τληστόμῃ ἀκράαντον εἶρον τετληότι θυμῷ.

15 Οὐδέ τι μοι εἶλα γυῖα μένειν ἱερῆς ἐν ἀγλαῖς
Κύμης ὀρμηλίνουσι, μέγας δέ μοι θυμὸς ἐπιήξει
Ἄρμον ἐς ἀλλοδαπὸν εἶναι ὀλίγον περ ἔοντα.

Ἀρχὴ Ἰλιάδ' ὅς τῃς ἐλάττωσιν.

Ἰλιον αἰδῶ καὶ Δαρδανίην εὐσπῶλον,

Ἦς περὶ πολλὰ πάθον Δαναοί, θεράποντες Ἄρ' ὅς.

Τῷ Θεοκρίτῳ.

Θεοκρίδης θνητοῖσιν ἀναισῶν πόλιν περ,

Οὐδὲν ἀφραστότερον πελεται γένον ἀνδράσποισιν.

HOMERI QUÆDAM EPIGRAMMATA
ET VERSUS EX HERODOTO,
DE VITA HOMERI.

Ad cives Cumanos.

Hospitium præbete viro profugoque vagoque,
Urbem qui celsam Cumen, Eriopida prolem,
Radicem incolitis Sardenes alticomantis
Divini potatis aquam qui fluminis Herini,
Vorticibus torti, pater est cui Jupiter ipse.

Rediturus Cumam.

Vos me hominum rapidè plantæ portetis in urbem,
Quorum animus promptus, polleat qui mente sagaci.

In Midam.

Aenea sum virgo, Midæ quæ incumbo sepulchro.
Dum fluit unda levis, sublimis nascitur arbor.
Dum sol exoricens & splendida Luna relucet,
Dum fluvii labuntur, inundant littora fluctus,
Hic constanter ago, lacrymasque in marmore tincto
Fixa, Midam moneo tumulatum hic chare viator.

Deplorat suam cecitatem adversus Cumanos.

Hei mihi quam fatum dat Jupiter alius iniquum,
Infanti mihi lac venerandæ ex ubere matris
Præbuit, Æolicæ Smyrnæ, quam Martia quondam
Gens I'hriconitis, certamine fortis equestri,
Condidit ad pelagus, præterlabente Melete.
Docta Jovis proles mecum hinc digressa volebat
Carminibus celebrare urbem quam nomine dicunt
Cumam, quosque viros intra sua mœnia claudit.
Illi audire sacra: spreverunt carmina vocis,
Sed quicunque mihi cladem exitiumque paravit.
Non impune feret læva quod mente volutat:
At mihi quam dederint nascenti numina sortem,
Ægro animo quamvis, certum est perferre patique.
Sed jam per sacræ vestigia ponere Cumæ
Compita non suadet mihi mens, potiusque remota
Inque peregrina sedem mihi quærere terra.

Exordium parvæ Iliados.

Trojam & Dardaniam canto, quæ mater equorum,
Quæ Danaïs Mavorte satis mala plurima vexit.

Thestoridæ.

Thestoride, ex multis, mortalibus abdita quæ sunt,
Mens habet in primis cœcos humana processus.

Ποσειδάωνι.

Κλυθι Ποσειδάων μεγαλοδινὲς ἐντοσίγαιε,
 Ἑυρυχόρου μεδίων ἠδὲ ξανθοῦ Ἑλικῶνος.
 Δὸς δὲ οὔρου καλὸν καὶ ἀσήμενα νόσον ἰδέσθαι
 Ναύταις, οἷ νηὸς πομπῇ ἠδὲ ἀρχοὶ ἔασι.
 Δὸς δὲ ἐς ὑπέρειαν ὑψικήμενιο Διόμακτος.
 Αἰδοῖν μὲ ἐλθόντα βροτῶν ὁσίων γε κυρῆται.
 Φῶτά τε τιταίμην ὅς ἐμὸν νόον ἠπέρω πύτας,
 Ἄδύστατο Ζῆνα ξένιον ξένιν τε τεραπέζην.

Εἰς πόλιν Εὐθερίαν.

Πότνια γῆ, πάνθ' ὥρε, δῶτιρα μελίσρονος ὄλβου.
 Ὡς ἄρα δὴ τοῖς μὲν φωτῶν εὐοχῆος ἐτύχης,
 Τυῖσι δὲ δύσβωλος καὶ τρηχεὶ οἷς ἐχολώθης.

Πρὸς Ναῦτας.

Ναῦται ποτοπόροισι συγερῇ ἐναλίγκιοι ἄτη,
 Πτερχάσιν αἰδυίησι βίον δύσζηλον ἔχοντες,
 Αἰδεῖσθε ξενίοιο Διὸς σέβει· ὑψιμέδοντος.
 Διὴν γὰρ μέτωπις ξένιου Διὸς, ὅς κ' ἀλίτῃται.

Πεύκη.

Ἄλλη τίς σου πύκη ἀμείνονα καρπὸν ἔηλιν
 Ἰδῆ; ἐκ κυρυνῆσι πολυπτόχου ἡμετέρῃσι;
 Ἐνθα σίδηρ' ἄρμος ἐπιχθονίοισι βροτοῖσιν
 ἔσσεται εὖτ' ἂν μιν Κεβρήνιοι ἄνδρες ἔχωσι.

Εἰς Γλαῦκον τὸν αἰπόλον.

Γλαῦκε πέπων ἐπιών τὸ ἔω· τὸ ἐνὶ φρεσὶ θῆσιν.
 Πρώτον μὲν κυσὶ δειπνὸν ἔω· αὐλείησι θύμῃτι
 Δούσῃ ὧς γὰρ ἄμεινον. ὃ γὰρ καὶ πρῶτον ἀκούει
 Ἄνδρος ἐπιρχομένου, καὶ ἐς ἔρκεια θηρῶ· ἴοντες.

Πρὸς τὴν ἱέρειαν ἐν Σάμῳ.

Κλυθί μοι εὐχολῶν κυρστροῖε, δὸς δὲ γυναιῖκα
 Τήνδε νέων μὲν ἀνήναδάμ φιλότῃτα καὶ εὐνῇ,
 Ἡ δὲ ἐπιτεπείδω πολικροτάροισι γέρουσιν,
 Ὡν ὥρῃ μὲν ἀπαμβλύνεται, θυμὸς δὲ μαινοῖται.

Εἰς οἶκον τῆς Φρατρίδος.

Ἄνδρὸς μὲν σέβανος, παῖδες· πύργοι δὲ πόλις,
 Ἰπποὶ δὲ ἐν πεδίῳ κόσμος· νῆες δὲ θαλάσσης.
 Χρήματα δὲ αὐξεῖ οἶκον. αἰτάρ γεραροὶ βασιλῆος
 Ἥμῃσι εἰν ἀγορῇ, κόσμος τ' ἄλλοισιν ὀρέσθαι.
 Διδωρῶν δὲ πρὸς γεγερότερος οἶκος ἰδέσθαι.

Οὐ Κάμινος.

Ἐγὼ μὲν δώσετε μισθόν, αἴετω, ὦ κερამῆες.
 Διδῶρ', ἄγ' Ἀθηναίη, καὶ ὑπείριχε χεῖρα καμίνου.
 Ἐγὼ δὲ μελανθῶν κίτυλοι, καὶ πάντα μάλ' ἰσθί.

Neptuno.

Audi qui Pelagus valido Neptune tridenti
Imperioque regis, spacioſaque culta Heliconis:
Da precor his nautis reditum ventosque ſecundos,
Qui mihi ſunt comites placidi, navisque magiſtri.
At mihi da miſero ſacram contingere terram,
Aërius qua parte Mimas ad ſydera ſurgit.
Inde hominis juſti me ſac ſuccedere teſtis,
Ulcifque virum qui me improbitate ſefellit,
Læſit & hoſpitii ſacra jura Jovemque benignum.

Ad Erythræam

O ſacra multorum largitrix terra bonorum.
Quam tu plana aliis & parto æqualis ab omni,
Aſpera contra aliis, in quos converteris iram.

Ad Nautas.

Inſidi nautæ, gens diris triſtior ipſis,
Sæva quibus veluti mergis dant æquora victum,
Si vobis nulla eſt hominum reverentia cordi,
At ſperate Jovem ſummo qui regnat Olympo.
Triſtis enim vultus Jovis eſt, pœnæque paratæ,
His quibus hoſpitii non eſt pia teſſera curæ.

Pinus.

Funduntur fructus alia magis arbore dulces,
Quam fovet umbroſis felix in collibus Ida.
Hinc ferrum veniet Martis validæque ſecures,
His ubi conſiſtet campis Cebrenia pubes.

Ad Glaucum caprarium.

Glauce precor, paucis me audi, pareque monenti,
Præforibus ſtabuli canibus ſua ſercula primum
Fac tradas: nam ſic melius, cuſtodibus illis,
Nec fera, nec fures venient ad ſepta doſoſi.

Adverſus antiſtitam Samiam.

Dive preces audito meas, mulierque ſac iſta,
Averſata thorum juvenili ætate vigentem.
Canorum veterumque ſenum capiatur amore,
Eſt ætas eſſicta quibus, ſed prompta voluntas.

In Palatium curialium.

Ut patris nati, ſic turres ſunt decus urbis:
Sic & equi campum decorant: ſic æquora naves,
Sic & opes ornant ædes: præſentia regum
Auguſto in folio decorat fora lata ſidentum:
At lucente domus multo eſt auguſtior igne.

Fornax.

Si mihi mercedem dabitis figuli, iſta canemus.
Huc ades o Pallas, dextraque foveto caminum,
Pulchre ut dureſcant calices, & mollia cuncta,

- Φρυγῶναι τε καλῶς κ' τιμὰς ὄντι ἀρίσται
 5 Πολλὰ μὲν εἰν ἀγορῇ πωλειόμενα, πολλὰ δ' ἀγυαῖς;
 Πολλὰ δ' ἐν κερδῶναι, ἡμῖν δ' δὴ ὥς σοι γήτορ.
 Ἦν δ' ἐπ' ἀναιδείῃν τρεφέντες ψεύδη ἀρῆσθε,
 Συγκαλέω δ' ἥπειτα καμίνο δολιχῆρας.
 Σύντριβ' ὁμῶς Μάραχόντε κ' Ἀσβετον, ἡδὲ γ' Ἀσπαντον;
 20 Ὀμιόδαμόν θ' ὅς τῃδε τέχνη κακὰ πολλὰ πορίζει.
 Πῦθε πυρείδουσιν κ' δώματα, σὺν δὲ κάμινο
 Πᾶσα κυκλῆειν, κεραμίων μέγα κοκυσάντων.
 Ὡς γὰρ ἄνδ' ἰπποτῆν βρύκει, βρύκοι δὲ κάμινο,
 Πάντ' ἐντοσθ' αὐτῆς κεραμῆια λωπὰ ποιοῦσα.
 25 Δεῦρο καὶ Ἡελίου θυγάτηρ πολυάρμακ' Ἰέρην,
 Ἄγρια φάρμακα βάλλει, κἄν κ' αὐτοὺς τε κ' ἔργα.
 Δεῦρο δ' κ' Χείρων ἀγίτω πολέας κενταύρου;
 Οἷθ' Ἡρακλείοις χεῖρας εὐχοι, οἳ τ' ὀπλοντο.
 Τύπτοιεν τὰδε ἔργα κακῶς, τύπτοι δ' κάμινο.
 30 Αὐτοὶ δ' οἰμώζοντες ὀρώατο ἔργα πυνεχῆ
 Γηθήτω δ' ὀρώων αὐτῶν κακοδαίμονα τέχνη.
 Ὅς δ' ἐχ' ὑπερκύψῃ περὶ ταῦτα, πᾶν τὸ πρόσθεν
 Φλεχθεῖν, ὡς πάντες ἐπίσταντ' αἴσιμα ρίξεν.

Εἰρσιώτη.

- Δῶμα προστραπόμεσθ' ἀνδρὸς μέγα δυναμῆος,
 Ὅς μέγα μιν δύναται, μέγα δ' ἐρέμει ὀλβιᾶ αἰεὶ.
 Αὐτὰρ ἀνακλίνεσθε δύεσθαι· πλούτῳ γὰρ ἴσμεσι
 Πολλὸς, σὺν πλούτῳ δὲ καὶ εὐφροσύνην τιθαυῖα,
 5 Εἰρήνην τ' ἀγαθήν. ὅσα δ' ἄγρια, μετὰ μὲν εἰν,
 Κυρβαῖν δ' αἰεὶ κατὰ καρδίου σου ἔρωτο μάζα.
 Τοῦ παιδὸς δὲ γυνὴ κατὰ διερχάδα βήσεται ὕμνῳ,
 Ἥμιονι δ' αἴουσι κραταίβοις ἐς τόδε δῶμα.
 Αὐτὴ δ' ὑγαίνει ἴσον ἐπ' ἡλέκτρῳ βεβαῦτα
 10 Νεῦμαί σοι νεῦμαι ἐναύσιος, ὥς τε χελιδῶν.
 Ἐστὶ κ' ἐν περὶ δύροισι. καὶ εἰ μὲν τοι δώσεις, εἰ δ' μὴ,
 Οὐχ ἐσθλόμεν. εἰ γὰρ ευνοικήσονται ἐνθάδ' ἡλδομεν.

Τῷ Ἀλκίνοῳ.

Τοῖαν γὰρ πατέρων ἐξ αἵματος ἐκγεγάατε,
 Οὔτε βαθυκλήρον, ἔτ' ἀσπαστα μῆλα νημόντων.

ΤΕΛΟΣ ΤΩΝ ΣΩΖΟΜΕΝΩΝ
 Ὀμήρου πημάτων.

Viccenturque probe , & figulis lucra magna reportent ,
 Vendita perque forum multa , & per compita multa . 5
 Sic illis quæstus crescat , prudentia nobis ;
 At si deposito juvat irridere pudore ,
 Huc precor , ut pestes veniant quæcunque per orbem
 Grassantur , fundant & in hanc mala cuncta caminum ,
 Irruat huc Smaragus , gravis Asbetus , atque Sabaetes : 10
 Contere tu Pallas flammamque & vasa camini .
 Ille licet rapido multum nunc serveat æstu .
 Insuper Omodamus servatque & damna det arti .
 Omnia misceto , fornacem , vasa domumque ,
 Ut fragor immensus fiat , figulique tremiscant : 15
 Non secus ac malæ crepitu clauduntur equinæ ,
 Sic subita fornax crepitetque cadatque ruina ,
 Inque lutum redeant calices & vasa parata .
 Huc ducat longo Centauros agmine Chiron :
 Quique manu Herculeæ cecidere superque fuerunt , 20
 Illi contendant opus omne , ipsumque caminum
 In nihilum penitus redigant , figuli ista videntes
 Placent , & lacrymis spectent ingentia damna .
 Improbitalis ego spectabo hæc præmia lætus .
 Denique qui pronus fornacem respicit , illi 25
 Flamma vorax faciem rapiat , penitusque perurat .
 Sic scelus agnoscent omnes atque inde cavebunt .

Eiresione seu Ramus.

Venimus ad magnas ædes civemque potentem ,
 Cujus divitiis resonat domus atque redundat .
 Vos aditum præbete fores , feliciter intrent
 Divitiæ & requies hilaris , Charitesque sequantur ;
 Vasa opibus tumeant , nihil hic videatur inane : 5
 Sintque laboratæ Cereris repleta canistra .
 Excelsa curru nurus hic portetur , & ipsam
 Veloci cursu revehant ad limina muli .
 Hæc premat electrum pedibus , telasque laboret .
 Ast ego vos repetam , repetam (mihi crede) quotannis , 10
 Non secus atque redit sub tectum garrula Progne .
 Assumus in porta : seu munera terre placebit ,
 Seu nihil : est tamen hinc absurdæ certa voluntas .
 Non etenim hic habitare diu nec adesse paramus .

Piscatoribus.

Hi vos , o pueri , tales genere parentes ,
 Nec latis fundis , gregibus neque mille potentes ,

I N D E X

I N

H O M E R I O D Y S S E A M.

A

Chillis anima Ulyssi loquitur λ 472. exequiæ ω 57. Achivi convocati a Telemacho.

β 7.

Achivorum dissidium γ 133.

Æolia regio α 1.

Æolus Ulyssi dat utrem ventorum α 19. quo soluto venti emittuntur a sociis per imprudentiam 46. reversum Ulysssem indignabundus expellit 72.

Agamemnonis exitum narrat Nestor γ 264. ejus interitus 303. δ 533. ejus umbra suum exitum refert λ 463. anima Amphimedonti loquitur ω 195.

Agelaus procos hortatur ut nuptias maturent ν 322. jubet ne Mentor Ulysssem juvet χ 213.

Ajaxis Oilei exitus δ 509.

Alcioni regis domus describitur α 85. ejus horti π 12. Phæaces de hospite Ulyssse alloquitur 185. optat Ulysssem filix maritam 311. promittit Ulyssi auxilium 317. Phæaces hortatur ut Ulysssem juvent θ 25. parat convivium 38. hortatur Phæaces ad certamen 97. Ulyssi ad Euryalo lacerato lo-

quitur 135. Phæaces monet ut Ulyssi dent xenia 386. querit omnes Ulyssis conditiones & fortunas 450. Ulysssem abiturum & Phæaces alloquitur ν 4.

Amor patriæ ι 35.

Amphimedontis anima Atridæ interitum procorum narrat ω 110.

Amphinomus procos a Telemachi nece dehottatur π 400.

Anticleæ matris Ulyssis umbra λ 84. cum alloquitur 153. 215.

Antilochus a Memnone occisus δ 187.

Antinous Telemacho respondet α 383. β 84. Telemachum alloquitur β 303. procos alloquitur δ 773. π 364. succenset Eumæo propter mendicium Ulysssem ρ 374. mendico respondet 445. cumque scabello petit 467. Ulysssem arcum experiri petentem increpat ρ 287.

Antiphates rex Læstrigonum α 114.

Antrum Polyphemi ι 182.

Arcus Ulyssis ρ 11. 90.

Arete uxor Alcinoi α 54. Phæaces alloquitur α 335.

- Argelaus procos hortatur λ 132.
 Artacia fons $\times$ 107.
 Atridis anima Achilli loquitur de ejus funere ω 35.
 Augurium aquilæ $\circ$ 160. 524.
 Antolycus Ulyssis avus τ 394.
B Ovis mactatio γ 439.
C Allio ad naufragi Ulyssis preces refluxum sistit ϵ 442.
 Calypsus specus ϵ 63. ea alloquitur Mercurium 87. indignatur in deos 116. cum Ulyssie loquitur 160. eique jurat nullum illaturam damnum 180. prædent apud illam Mercurius & Ulysses 195. spondet Ulyssi immortalitatem 208.
 Campus Elysus δ 563.
 Cassandra cædes λ 410.
 Charybdis μ 101.
 Cicones ι 39.
 Circe in porcos vertit Ulyssis socios $\times$ 235. Ulysses alloquitur 378. ejus socios restituit pristinae formæ 390. prædicit Ulyssi iter ad inferos 488. & futura pericula λ 22.
 Circus accipitris genus ν 87.
 Clytemnestre sævitia λ 410.
 Creta insula τ 173.
 Cyanea saxa μ 59.
 Cyclopes deorum contemptores ι 273.
 Cyclopium insula fertilis ι 108.
D Anaorum animæ ω 16.
 Demodocus cantor θ 62. ν 18.
 Ulyssi fletum movet θ 86.
 canit fabulam de Veneris & Martis amplexu 267. equum Trojanum cantat 499.
 Dolius Penelopes servus δ 736. α 386.
E Chetus Rex σ 48.
 Edothea Protei filia Menelao efranti dat consilium δ 372. de Patre capiendo 383. doli in patrem 434.
 Elpenoris casus $\times$ 557. umbra Ulyssi apparet λ 51. tumulatur μ 10.
 Enipeus fluvius λ 137.
 Eumæus nobilis subulcus ξ 3. ejus domus ad quam divertit Ulysses 6. quem humaniter excipit 44. & eum non cognoscens periisse conqueritur 64. Eumæo reditus Ulyssis non persuadetur 360. respondet Ulyssi 401. hospiti sacrificaturus suum mactat 418. ei chænā pollicetur 510. parat stratum Ulyssi 518. Eumæi & Ulyssis colloquium $\circ$ 305. fatum suum narrat 388. Telemachum reducem excipit τ 15. Ei nunciat procos ab insidiis rediisse 465. insolenti Antinoo obloquitur ϵ 380.
 Eupithes cum Achivis conspirat in Ulyssis mortem ω 415. & Laerte occisus 520.
 Eryalus Ulyssi indignatur θ 158. illum ense domat 403.
 Euryclea arcessitur ut Ulysses lavet τ 355. illum agnoscit 386. nunciat Penelopæ Ulysses rediisse $\downarrow$ 5. Penelopæ loquitur 25. 37.
 Eurydice Nestoris uxor γ 452.
 Eurylochus dux sociorum Ulyssis ad ædes Circes properat $\times$ 210. obloquitur Ulyssi 428. indignanter Ulyssi respondet μ 278. suasu Eurylochi præceptum Ulyssis de non tan-

gendis gregibus solis violatur 340.
 Eurymachus Telemacho respondet & 400. Halithersis vaticinium elevat & 178. ejus oratio subdola π 434. Penelopæ indignanti ob cæsum hospitem respondet & 243. Ulysssem læcessit 349. & scabello petit 393. arcui impar dolet & 249. supplex Ulysssi imputat Antinoo omnia χ 40. procos hortatur ad defensionem 70 occiditur 82.
 Eurymedusa nutrix Nausicæ π 8.
 Eurynome Penelopæ ministra & 108.

H

H Alitherses procis periculum imminere indicat & 147. dissuadet Ulyssis cædem & 453.
 Helenæ ornatus δ 120. cum Menelæo de advenis fabulatur 136. de Ulyssse & Iliei exitio narrat 240. equo Trojano inclusos nominatim vocavit 279. Telemachum xeniiis donat & 125.
 Hercules λ 600. Ulysssem alloquitur 615. proditor hospitii & 23.
 Heros Ægyptius β 15.
 Hospitem invitum detinere inhumanum est & 73.

I

I Ason a Jove fulmine percussus ε 125.
 Inferorum locus λ 22.
 Injuste in malis dii accusantur & 32.
 Iphitus Eurytides & 15.
 Irus Ulysssem jurgiis incessit & 10. & in certamen provocat 25.

Ithacæ insulæ qualitas δ 605. v 238.
 Ithacensium conspiratio in Ulysssem & 425 pugna ι 12.
 Jupiter in deorum consilio verba facit & 32. hospitalis ι 269. dat cælo signum Ulysssi procorum cædem meditantibus υ 104.
 Jurare Stygiam paludem, gravissimum diis juramentum ι 185.

L

L Aërceus aurarius faber γ 420.
 Lampus & Phaëton equi Auroræ † 245.
 Laodamas provocat Ulysssem ad certamen θ 140.
 Leocritus Mentori pro Telemoquenti respondet β 202.
 Liodes arcum tendere nequit & 144. supplex orat Ulysssem χ 310 occiditur 328.
 Loti herbæ miranda vis ι 91.

M

M Alorum sibi homo causa & 7.
 Medon Penelopæ nunciat Telemachum navigasse δ 697. procos hortatur ad cænam π 173.
 Melanthius Ulysssem increpat ρ 215. & calce ferit 233. insolenter Ulysssi loquitur υ 177. armis procos instruit χ 142. vincitur a subulcis ι 58. trucidatur 474.
 Melantho læcessit Ulysssem & 325. ei minatur verbera nisi exeat domo τ 65.
 Mendico pudor inutilis ρ 352.
 Menelaus Telemachum & Pili-stratum hospitio suscipi jubet δ 30. his labores suos narrat 78. dolet Ulysssem ab-

fen'em 168. quærit ex Telemacho causam itineris 311. ejus navigatio 350.

Mentor Ulyssis socius § 225. Telemachum tueri studet 220.

Mercurius mittitur ad Calypso § 29. ejus descriptio 47. & nuncium 97. ei ultimo libari consuetum * 137. Ulyssis remedium indicat contra Circes pharmaca * 286. procorum animas ad inferos deducit ω. 1.

Minerva pro Ulyssæ Jovem orat * 45. ejus responsum 63. similis Mentæ regi a Telemacho hospitio excipitur 101. cum Telemacho colloquitur 158. eum jubet investigare patrem 271. iter properare hortatur § 267. ejus sollicitudo pro Telemacho 405. Telemacho loquitur γ 14. Nestorem alloquitur 330. disparet 311. sub Iphthimæ persona solatur Penelopen δ 795. in concilio deorum pro Ulyssæ intercedit * 5. Nauficaam alloquitur ζ 25. formam mentita Neenidis Ulyssæ fit obviam * 18. Ulyssæ apparet in Ithaca v 220. eum dissimulationis increpat 295. ac docet de procis occidentis 392. mutat ejus habitum 429. ad Telemachum profisciscitur 439. eum hortatur ut Ithacam redeat ω 10. Ulyssæ monet ut filio se prodatur 167. eundem animat in procorum cædem v 44. procos dementes reddit 345. Mentori assimilata Ulyssæ astat x 205. a Jove eventum seditionis Ithacensium sciscitatur

ω 472. dirimit bellum § 28. Minos λ * 67. Moly herba * 302.

N

Nausicaa Alcinooum Patrem alloquitur ξ 17. & ministræ simul lavantur 91. comparatur Dianæ 102. ejus puellæ terrentur viso nudo Ulyssæ 137. respondet Ulyssæ 186. illi secuturo patris domum describit * 155.

Neptunus Ulyssæ intentus α 18. cum tempestate quatit * 291. in Ulyssæ sævit 365. indignatur Ulyssæ restitutum esse patriæ v 126.

Nestor benevolus erga hospites γ 68. Telemacho respondet 102. 215. 375. ejus filii Minervæ sacrum apparant 418. Nulli suus unquam notus est pater α 215.

O

Orestes patrem ulciscitur γ 306. Orion a Diana peremptus * 122. 571.

P

Pandari filiz v 66. Penelope dolis procos ludit β 90. Medoni loquitur de procis δ 680. dolet clam se profectum esse filium 703. ei nunciatur Telemachum rediisse π 333. Telemachum alloquitur ρ 101. mendicium Ulyssæ arcessi jubet ω 8. ad procos itura σ 162. increpat Telemachum ob verberatum hospitem 214. cum Ulyssæ ignoto colloquitur τ 104. illi narrat ut procos fesset 135. quærit ex hospite genus 162. narrat Ulyssæ somnium § 35. Dianam pre-

- catur v 61. procis certamen proponit o 4. depromit Ulyssis arma certamini procorum 67. Antinoo objurgat increpantem Ulysssem 311. Ulysssem rediisse non credit 410. nutricem alloquitur 31. 57. subdubitans accedit Ulysssem 85. illum agnoscit 209. Perpauci filii patribus similes 3276.
- Phæacensium origo** 4. Certamen, cursus, &c. 9 120. lusus pilæ 372. saltatio 378. naues sensiles 559. navis in saxum convertitur v 161.
- Pharmacum Helenæ**, discutiens tristitiam d 220.
- Pheimius canit reditum Achivorum** 2 325. reprehensus a Penelope 337. canit procis p 263. Ulyssi supplicat 2 343. & Medon a Thelemacho servantur 367.
- Philærius heri Ulyssis dolet infortunium** v 200. ei mandatur januæ custodia o 236.
- Phorcynis portus** v 26.
- Phrontis naucleri obitus** v 278.
- Piræus Theoclymenum hospitat** o 539. Telemacho reduci loquitur p 74.
- Pisenor præco** 3 38.
- Pisistratus humanus erga peregrinos** 7 36.
- Polyphemus Neptuni filius** 2 70. ejus antrum 186. advenas interrogat 251. duos socios Ulyssis devorat 288. oculus illi eruitur ab Ulyssse 380. Cyclopes advocat 438. arietem alloquitur 446. imprecat Ulyssi 518.
- Proci epulantur** 2 144. Telemachum navigaturum cavillantur 3 325. de Telemacho colloquuntur d 630. ac de eo occidendo consultant 67. parant navem ad insidias instruendas 778. enavigant 842. ab insidiis redeunt 7 351. Ulyssi & Iro certaminis præmium constituunt o 42. mirantur Penelopæ pulchritudinem 211. ei dona afferunt 283. illorum ultimo adventui instruitur domus v 148. sinistro omine a Telemachi corde deterrentur 241. dira portenta in procos 310. viribus impares arcui tendendo p 185. procorum cæcos 2 8. ultimum certamen 256. simulantur in ædibus nuptæ propter tumultum 4 141.
- Proteus captus a Menelao** d 450. disparet 570.
- S**
- Cylla** 2 73. sex Ulyssis socios devorat 245.
- Sisyphus** 2 52.
- Solis grex ab Ulyssis sociis violatur** 2 353.
- Somni portæ** 7 562.
- T**
- Antalus** 2 581.
- Telemachus in loquendo verecundus** 2 305. matrem reprehendit 345. Eurymachon loquitur 412. Achivos convocat 3 7. quibus suam fortunam exponit 40. Antinoo respondet 130. procis loquitur 208. Minervam precatur 269. Antinoo respondet 20. minatur procis 316. Eurycleam alloquitur 348. & solatur 372. socios alloquitur 409. navigat Pylum 422. Minervam alloquitur 7 10. respondet Nestori eumque interrogat 78. 206. promittit

tar ad Menelaum 481. Spartam venit § 1. Pisistratum ibi alloquitur 70. Menelaus loquitur 299. 593. patriam repetiturus Pisistrato loquitur § 45. & Menelaus 64. 86. a quo proficiscitur 182. socios ad iter hortatur 218. Theoclymenum in navem suscipit 280. Ithacam redit 496. ad Eumæum divertit 550. de hospite querit & patrem non agnoscit § 58. cui ignoto loquitur 442. Eumæum mittit ad matrem & Lærtem 230. patrem alloquitur 222. eique receperet numerum procorum 247. profecturus patrem relinquit § 81. redux excipitur a suis 36. matri narrat expeditionis capita 107. domus illi instat ardentis flammæ apparet § 34. monet Euryclæam ne hospitem negligat § 129. procis dicit ne hospitem infestent 162. Creteppum ob insolentiam minitabundus objurgat 304. experitur vires suas arcu Ulyssis § 117. matri procos objurgasti loquitur 344. Amphinomum interficit § 95.

Telemus Cyclopaem vates § 508. Tempestas ob Solis gregem violatum § 496.

Theoclymenus vates ad Telemachi navem confugit § 224. ejus genus 246. petit opem 271. interpretatur augurium § 30. vaticinatur Penelopæ de Ulyssæ § 151. instante procorum cæde exit ædibus Ulyssis § 371.

Thrinacria insula Solis § 261. Tiresiæ umbra Ulyssis omnem *Odyssæa*.

itineris successum prædicit § 98.

Tityus § 575.

Tyro Crethei uxor § 234.

V

Venter multorum malorum causa § 286.

Viaticum paratur navigaturo Telemacho § 353.

Vinum Maroneum memorabile § 208.

Ulysses in equo Trojano § 270. parat navem apud Calypsum § 235. excutitur rate vi tempestatis 315. naufragus a Leucothea juvatur 338. ad Phæacenses defertur 390. exponitur terræ 418. Nausicaam supplex alloquitur § 248. a Minerva in ædes Alcinoi perducitur § 37. Arceten supplex orat 143. clementer ab Alcino excipitur 167. interrogatus Arctæ suos labores exponit 207. suos casus narrat 240. importuno Euryalo successet § 165. discolo omnes superat 286. ejus precia 214. illi feruntur xenia a Phæacensibus 417. Nauticæ gratias agit 463. labores suos Alcino narrat § 1. infelix prælium cum Ciconibus 47. defertur ad Lotophagos 84. ingreditur antrum Polyphemi 218. eique respondet 259. consilium capit 315. Polyphemo vinum offert 345. & oculum eruit 380. ejus astutia 415. Polyphemo insultat 475. ab Æolo expulsus § 71. venit Læstrigoniæ 81. ad Circen divertit 135. cervum configit 160. ad Circen ingreditur 314. eamque alloquitur 336.

111

redit ad navem 407. socios ad Circei ducit 446. illós alloquitur 546. ad Cimmericos divertit λ 34. mortuos evocat 34. quærit ex matre conditionem uxoris, filii & patris 174. conatus matrem amplecti frustratur 203. videt Antiopen. 259. Alcemenam 265. Megaram 268. Epicaften 270. Chlorin 280. Pero 286. Ledam 297. Iphimediā 303. Otum & Euphiakten 307. Ariadnen 320. Euryphilen 325. ab Alcinoō discedendi copiam petit 353. ad Ajacis umbram verba facit 550. redit ab inferis ad Circei μ 9. Sirenes præternavigaturus socios alloquitur 154. appropinquat Scyllæ & Charybdi 235. Eurylocho responder 296. monet socios ut gregibus Solis abstineant 320. denuo in Charybdi impellitur 428. deferitur ad Calypso 448. ab Alcinoō digreditur τ 38. dormiens reducit a Phæacibus 79. & Ithacam advenit 114. non cognoscit se in patriam venisse, nec a suis cognoscitur 188. Minervæ dissimulans se esse Ulyssē, fingit causam adventus 256. Minervam alloquitur 311. Ulyssis divitiæ & possessiones ξ 98. dissimulans nititur Eumæo Ulyssē rediturum persuadere 148. scire fingit historiam adventus sui 198. subulcum alloquitur 390. comode petit chloenā 462. quærit Eumæum de matre & patre Laërte 345. & conditionem generis ejus

380. Telemacho loquitur ρ 90. filio se prodit 186. eumque instruit quid faciendum ubi ad procos venerit 270. urbem petit ρ 185. eam ingreditur mendicus 202. ab Argo cane agnoscitur 291. ædes suas ingreditur 324. mendicatum adit procos 365. mendicus Antinoun alloquitur 415. a quo scabello petitus conqueritur procis injuriam 468. Irum vincit σ 95. ob victoriam laudatus dona accipit a procis 115. Amphinomum monet infortunii 145. Ulyssis discedentis ad Trojam verba ad uxorem 258. Telemachum jubet ut arma deponat τ 4. fingens se ex Creta ortum, fata sua narrat Penelopæ 165. agnoscitur ab Euryclea ex cicatrice 386. unde Ulyssis nomen 405. adolescens ab apro vulneratur 446. Eurycleam prohibet ne se prodit 480. varia noctu secum versat de cæde procorum υ 10. Jovem orat 98. Philætio loquitur 226. servis se manifestat ρ 220. petit experiri vires arcus 275. qui tandem ipsi offertur 377. Antinoun sagitta interficit χ 25. procis se manifestat 35. in procos se armat 121. post procorum cædem Eurycleam accersi jubet 390. & mortuos efferi 437. ac impudicas famulas laqueo suspendere 465. igne lustrat ædes 491. uxori loquitur ψ 165. lectum suum conjugalem describit 183. it cubitum cum uxore 294. illi enarrat suos errores 307. egreditur ad pa-

Item contendit a 202. cum-
que compellat 243. patri se
prodit 320. Dolio loquitur
406. Achivi in Ulysssem con-
spirant 425. hostium adven-
tus Ulyssi nunciatur 493. pu-
gna 512. quam dirimit Pal-
las 528.

Volente Deo nihil est difficile γ
231.
Vulnera incantari solita τ 457.
Uxori non temere credendum
λ 440.

X

Xenia dantur Telemacho δ
611.

EXPLICATIO QUORUMDAM NOMINUM IN BATRACHOMYOMACHIA.

Limnocharis, palude gaudens.
Physignatus, quod inflet se ma-
xillis.
Hydromedusa, regina aquarum.
Pficharpax, micarum raptor.
Troxarta, vorans panem.
Lychomyle, a lambendis molis.
Pternostrota, pernas arrodens.
Sisamida, genus est leguminis.
Lichopinax, lambens paropsi-
das & quadras.
Tyroglyphus, excavator casco-
rum.
Embafichytros, in olla irre-
pens.
Lichenor, lambens virum.
Troglodytes, ingrediens rimas
& foramina.

Teutlaus, a beta vel porro.
Polyphemus, multivocus.
Crambophagus, vorans caules.
Limnisius, palustris.
Hydrocharis, aqua gaudens.
Borborocætes, in cœno jacens.
Prassophagus, porrum come-
dens.
Cnissodioctes, nidorem sectans.
Pelobates, per lutum incedens.
Sitophagus, cibos absumiens.
Prassæus, caulis colorem imi-
tans.
Artepibulus, quod pani infidie-
tur.
Meridarpax, rapiens particu-
las.

F I N I S.